T082 Bộ Luật 12 - Kinh Xá Lợi Phất Vấn - số 1465-1504

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH XAÙ LÔÏI PHAÁT VAÁN SOÁ 1465

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

SOÁ 1465

KINH XAÙ-LÔÏI-PHAÁT VAÁN Haùn dòch: Maát teân ngöôøi dòch (xeáp vaøo muïc luïc ñôøi Ñoâng Taán).

Toâi nghe nhö vaày: Moät luùc noï, ñöùc Phaät cuøng vôùi chuùng Taêng goàm 1250 vò ôû döôùi taøng caây AÂm Nhaïc taïi thaønh La-duyeät-kyø, caùc vò aáy ñeàu ñaõ giaûi thoaùt hoaøn toaøn caùc kieát söû, danh tieáng vang khaép möôøi phöông, taùm boä quyû thaàn ñeàu muoán nghe phaùp. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát töø choã ngoài ñöùng daäy baïch ñöùc Phaät: - Baïch Theá Toân! Phaät laø Ñaáng Phaùp Vöông, thuyeát phaùp tuøy theo sôû thích cuûa chuùng sanh, laøm cho trôøi ngöôøi cung kính phuïng trì, hoaëc coù ngöôøi nghe roài truyeàn ñaït laïi cho ngöôøi khaùc nghe, coù ngöôøi thöïc haønh, coù ngöôøi khoâng thöïc haønh; vaäy theá naøo goïi laø ngöôøi thöïc haønh phaùp. Theá naøo goïi laø ngöôøi khoâng thöïc haønh phaùp? Ñöùc Phaät noùi: - Laønh thay! OÂng coù theå vì chuùng sanh maø hoûi nhö vaäy. Haõy chuù yù laéng nghe, Ta seõ giaûng noùi cho oâng. Phaøm ngöôøi thöïc haønh phaùp, coù ngöôøi ñöôïc nghe maø haønh trì, coù ngöôøi ñöôïc nghe noùi laïi maø haønh trì, ñeàu ñöôïc goïi laø Taêng. Nhö Tyø- kheo Baûo Söï nghe Nhö Lai daïy caùc haønh voâ thöôøng lieàn quaùn saùt söï sanh dieät, ñoaïn tröø caùc höõu laäu, ñuùng laø ñeä töû cuûa Ta. Ñoù laø ngöôøi thöïc haønh phaùp. Ngöôøi nghe ngöôøi khaùc noùi laïi, nhö Tyø-kheo Quaùn Thaân nghe oâng noùi hoaëc Ca-löu-ñaø-di noùi uoáng röôïu laø môû cöûa buoâng lung, gaây trôû ngaïi lôùn cho vieäc haønh ñaïo, lieàn nhaäp vaøo Tam muoäi Voâ traùnh, ñöôïc kieán ñaïo, döùt saïch taäp khí phieàn naõo.

4 BOÄ LUAÄT 12

Ngöôøi thöïc haønh phaùp cuûa Ta thì khoâng thöïc haønh phi phaùp. Ngöôøi thöïc haønh phi phaùp goïi laø khoâng thöïc haønh. Ñoù laø ngöôøi phi phaùp, chaúng phaûi ñeä töû cuûa Ta. Ngöôøi aáy bò laïc vaøo röøng raäm taø kieán. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch ñöùc Phaät: - Baïch Theá Toân! Giôùi Luaät maø Ngaøi daïy cho caùc Tyø-kheo, hoaëc môû, hoaëc ngaên, nhö khi tröôûng giaû Hoát Khôûi saém söûa phaåm vaät daâng cuùng, Ngaøi ngaên caùc Tyø-kheo khoâng cho aên saùng, khi ñöôïc ngöôøi laøng thænh, laïi cho aên côm caù thòt, khi ngöôøi laøng Taàn Phuù thænh laïi khoâng cho aên côm, chæ cho aên chaùo loaõng, khi ñöôïc vua Taàn-baø-sa-la thænh laïi cho pheùp aên côm no neâ, khi ñöôïc Xieån-ñaø-sö-lôïi thænh laïi cho pheùp ñöôïc

aên nhieàu laàn ôû nhieàu nhaø vaø ñeàu khoâng ñöôïc aên no. Sau naøy caùc Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di phaûi laøm sao ñeå thöïc haønh nhöõng lôøi aáy? Ñöùc Phaät noùi: - Nhö lôøi Ta daïy laø tuøy thôøi. Vaøo luùc naøy thì neân thöïc haønh lôøi naøy, vaøo luùc kia thì neân thöïc haønh lôøi kia. Do muoán ñöôïc lôïi ích neân ñeàu phaûi phuïng haønh. Khi Ta ñaõ nhaäp Nieát-baøn, Ñaïi Ca Dieáp... phaûi cuøng nhau phaân bieät, laøm choã y chæ cho Tyø-kheo, Tyø-kheo ni gioáng nhö Ta. Ca Dieáp seõ truyeàn trao cho A Nan, A Nan seõ truyeàn trao cho Maït-ñieàn-ñòa, Maït-ñieàn-ñòa laïi truyeàn cho Xaù-na-baø-tö, Xaù-na-baø-tö laïi truyeàn cho Öu-ba-caáp-ña. Sau ñoù, coù vua Khoång-töôùc-thaâu-kha truyeàn baù Kinh Luaät roäng khaép. Chaùu cuûa vò aáy teân Phaát-sa-maät-ña-la leân noái ngoâi, hoûi caùc beà toâi: - Laøm sao ñeå teân tuoåi vaø söï nghieäp cuûa Ta khoâng bò mai moâït? Coù beà toâi taâu: - Chæ coù hai vieäc: Moät laø laøm nhö Tieân vöông taïo taùm vaïn boán ngaøn ngoâi thaùp, ñem heát cuûa caûi cuûa ñaát nöôùc cuùng döôøng Tam Baûo. Hai laø neáu khoâng laøm nhö treân thì laøm ngöôïc laïi, phaù huyû thaùp, tieâu dieät Phaät phaùp, taøn haïi boán chuùng, nhö vaäy thì tuy mang tai tieáng cöïc aùc nhöng khoâng bò ngöôøi ñôøi laõng queân. Vua noùi: - Ta khoâng coù oai ñöùc ñeå saùnh vôùi Tieân vöông, Ta phaûi laøm theo caùch thöù hai ñeå löu danh muoân thuôû. Vua lieàn ñieàu khieån boán boä binh taán coâng chuøa Keâ-töôùc. Hai con sö töû chuøa aáy gaàm roáng rung ñoäng maët ñaát khieán vua heát söùc kinh sôï, boû chaïy vaøo thaønh. Troâng thaáy caûnh aáy, daân chuùng than khoùc ñaày ñöôøng. Vua caøng theâm töùc giaän, töï mình khoâng daùm böôùc vaøo maø xua binh

SOÁ 1465 - KINH XAÙ LÔÏI PHAÁT VAÁN 5

khieån töôùng thình lình xoâng vaøo gieát haïi, ra leänh taäp hoïp baûy chuùng: Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, Sa-di, Sa-di ni, Thöùc-xoa-ma-na, Öu-baø-taéc, Öu- baø-di laïi moät choã vaø hoûi: - Phaù boû thaùp coù toát khoâng? Phaù boû phoøng oác coù toát khoâng? Moïi ngöôøi ñeàu noùi: - Xin ñöøng phaù boû vaät gì caû, neáu khoâng ñöôïc vaäy thì xin chæ phaù boû phoøng oác. Vua caøng theâm giaän döõ noùi: - Vì sao khoâng ñöôïc? Nhaân ñoù vua lieàn gieát haïi taát caû khoâng keå giaø treû, laøm maùu chaûy thaønh soâng. Vua huûy hoaïi caû thaûy hôn taùm traêm chuøa thaùp. Caùc Öu-baø-taéc raàu ró keâu gaøo than khoùc. Vua lieàn baét nhoát hoï vaø ra söùc ñaùnh ñaäp, tröøng phaït. Naêm traêm La Haùn leân Nam Sôn laùnh naïn. Hang nuùi nôi aáy saâu roäng, hieåm trôû neân quaân ñoäi khoâng theå ñeán. Vua sôï khoâng theå tröø saïch neân thoâng baùo vôùi caùc nöôùc: - Neáu nhaän ñöôïc moät thuû caáp cuûa caùc vò aáy thì seõ thöôûng ba ngaøn tieàn vaøng. Vò A-la-haùn Quaân-ñoà-baùt-thaùn laø ngöôøi ñöôïc Phaät phoù chuùc hoaù thaønh voâ soá ngöôøi caàm voâ soá ñaàu cuûa Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, ñi nhaän vaøng ôû khaép nôi laøm cho heát thaûy caùc kho taøng cuûa Vua ñeàu troáng roãng. Vua caøng theâm giaän döõ. Quaân-ñoà-baùt-thaùn hieän thaân nhaäp vaøo ñònh Dieät-taän. Vua ñích thaân laøm haïi vò aáy nhöng nhôø ñònh löïc hoä trì neân vò aáy khoâng heà bò thöông toån. Keá ñoù, Vua laïi cho thieâu ñoâùt ñaøi chöùa Kinh. Löûa môùi baét ñaàu chaùy thì gioù lôùn ñaõ thoåi löûa lan ñeán Kinh. Boà taùt Di laëc lieàn duøng dieäu löïc thaàn thoâng mang Kinh Luaät leân cung trôøi Ñaâu suaát. Keá ñeán, vua cho phaù thaùp thôø

raêng. Thaàn thaùp noùi vôùi thaàn Truøng- Haønh: “Tröôùc ñaây oâng xin con gaùi cuûa ta, ta khinh thöôøng neân khoâng cho. Nay neáu theà nguyeän hoä phaùp, ñieàu phuïc taâm vua thì ta seõ gaû con gaùi cho”. Thaàn Truøng Haønh vui möøng lieàn duøng tay naâng hoøn nuùi lôùn ñeø vua vaø boán boä binh cheát cuøng moät luùc. Con chaùu cuûa vua cuõng ñeàu cheát heát. Veà sau coù vò vua taâm taùnh raát löông thieän leân ngoâi. Boà taùt Di laëc hoùa laøm ba traêm thieáu nieân haï xuoáng nhaân gian ñeå caàu Phaät ñaïo, theo naêm traêm La haùn hoïc hoûi giaùo phaùp. Caùc nam nöõ trong nöôùc laïi cuøng nhau xuaát gia, soá löôïng Tyø-kheo, Tyø-kheo ni ngaøy caøng theâm ñoâng. Caùc vò La-haùn bay leân trôøi tieáp nhaän Kinh Luaät mang veà laïi nhaân gian.

6 BOÄ LUAÄT 12

Baáy giôø, coù vò Tyø-kheo teân Toång vaên nhôø caùc vò La-haùn vaø Quoác vöông phaân chia Kinh Luaät thaønh nhieàu phaàn, laäp ra thö quaùn ñeå ai thích hoïc hoûi thì nghieân cöùu. Khi ñoù, coù moät vò Tyø-kheo cao tuoåi raát thích danh tieáng neân ñöa ra tranh luaän, sao cheùp, söûa ñoåi Luaät cuûa Ta laøm cho roäng theâm. Luaät maø Ca dieáp kieát taäp goïi laø Luaät ñaïi chuùng, coøn Luaät maø Tyø-kheo noï ñöa ra thì löøa doái ngöôøi môùi hoïc, laäp thaønh phe nhoùm khaùc, noùi chuyeän phaûi traùi. Luùc naøy, coù moät vò Tyø-kheo xin vua phaùn quyeát. Vua taäp hôïp hai nhoùm laïi cho phaùt theû traéng, ñen vaø thoâng baùo: “Neáu ai thích Luaät cuõ thì haõy boác theû ñen. Ai thích Luaät môùi thì haõy boác theû traéng”. Luùc aáy, ngöôøi boác theû ñen leân ñeán haøng vaïn, ngöôøi boác theû traéng chæ coù vaøi traêm. Vua cho caû hai loaïi ñeàu do Ñöùc Phaät noùi vaø nhöõng ngöôøi coù söï öa thích khoâng gioáng nhau thì khoâng ñöôïc ôû chung choã. Nhöõng ngöôøi theo Luaät cuõ nhieàu neân Luaät aáy ñöôïc goïi laø Ma-ha-taêng-kyø. Soá ngöôøi hoïc Luaät môùi ít vaø laø nhöõng vò thöôïng toaï neân coù teân laø Thöôïng toïa, laø Tha-tyø-la, boä Tha-tyø-la. Trong ba traêm naêm, do tranh caõi neân phaùp cuûa Ta laïi phaùt sanh ra boä Taùt-baø-ña vaø boä Ñoäc töû. Töø boä Ñoäc töû laïi sanh ra caùc boä nhö Ñaøm-ma-uùy-ña-bieät-ca, boä Baït-ñaø-la-da-ni, boä Sa-ma-ñeá, boä Sa-na-lôïi-ca. Töø boä Taùt-baø-ña laïi sanh ra boä Di-sa-taéc, boä Muïc-kieàn-la-öu-baø- ñeà-xaù, boä Ñaøm-voâ-khuaát-ña-ca, boä Toâ-baø-lôïi-sö. Boä Tha-tyø-la laïi sanh ra boä Ca-dieáp-duy vaø boä Tu-ña-lan-baø-ñeà- na. Trong boán traêm naêm, laïi sanh ra boä Taêng-giaø-lan-ñeà-ca, boä Ma- ha-taêng-kyø. Trong khoaûng hai traêm naêm sau khi Ta dieät doä, do söï tranh luaän laïi phaùt sanh boä Tyø-baø-ha-la, boä Loâ-ca-uùy-ña-la, boä Caâu-caâu-la, boä Baø- thaâu-laâu-ña-ha, boä Baùt-laïp-nhaõ-ñeá-baø-da-na. Trong khoaûng ba traêm naêm, do söï hoïc khaùc nhau, töø naêm boä naøy laïi sanh ra boä Ma-ha-ñeà-baø, boä Chaát-ña-la, boä Maït-ña-lôïi. Phaàn lôùn caùc boä nhö vaäy löu truyeàn maõi veà sau, coù boä ñuùng, coù boä sai. Chæ coù naêm boä ñöa ra sôû tröôøng vaø taïo neân maøu saéc y phuïc khaùc nhau. Boä Ma-ha-taêng-kyø sieâng hoïc caùc Kinh, giaûng giaûi yù nghóa chaân chaùnh vaø vaãn ôû choå cuõ cuûa mình, do vaäy neân maëc y vaøng. Boä Ñaøm-voâ-khuaát-ña-ca thoâng ñaït nghóa lyù, giaûng ñaïo laøm lôïi ích

moïi ngöôøi, ñeå toû roõ söï thuø thaéng neân maëc y ñoû. Boä Taùt-baø-ña thoâng ñaït giaùo phaùp duøng ñaïo ñeå giaùo hoùa neân maëc y maøu ñen. Boä Ca-dieáp-duy sieâng naêng, duõng maõnh, thu phuïc chuùng sanh neân maëc y maøu moäc lan. Boä Di-sa-taéc toïa thieàn, tö duy nhaäp vaøo Ñònh vi dieäu, an laïc neân maëc y maøu xanh. Tyø-kheo La-tuaàn-duï khaát thöïc khoâng ñöôïc thöùc aên. Sau ñoù, vò aáy laàn löôït maëc naêm loaïi y treân lieàn ñöôïc raát nhieàu thöùc aên. Vì sao? Do ñôøi tröôùc vò aáy coù taùnh keo kieät, thaáy Sa moân lieàn voäi vaøng ñoùng cöûa vaø noùi: “Chuû nhaø ñi vaéng”. Khi thaáy ngöôøi khaùc boá thí, cuùng döôøng thì vui möøng phaùt nguyeän laøm Sa-moân. Vì theá ñôøi naøy, tuy ñöôïc xuaát gia nhöng phaûi chòu cuøng cöïc nhö vaäy. Tuy xuaát gia trong phaùp cuûa Ta nhöng maëc toaøn vaûi raùch vaø y nhaët ôû baõi tha ma. Vì Tyø-kheo La-tuaàn-duï neân Ta cho maëc caùc loaïi y. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát hoûi: - Vì sao chæ trong thôøi gian ngaén maø Chaùnh phaùp cuûa Nhö lai laïi bò phaân taùn nhö vaäy , ñaõ maát vò goác thì laøm sao phuïng trì? Ñöùc Phaät noùi : - Ma-ha-taêng-kyø coù vò hoaøn toaøn chôn chaùnh. Caùc boä khaùc nhö cam loà coù laãn nöôùc. Chö thieân uoáng chaát ñoù chæ uoáng cam loà vaø loaïi boû nöôùc ñi. Ngöôøi theá gian uoáng chaát ñoù thì uoáng caû nöôùc laãn cam loà neân coù luùc heát beänh, coù khi laïi theâm beänh. Ngöôøi ñoïc tuïng cuõng gioáng nhö vaäy. Ngöôøi coù nhieàu trí tueä thì coù theå laáy, coù theå boû; ngöôøi ngu si thì khoâng theå phaân bieät. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát hoûi: - Nhö lai ñaõ daïy: Neáu ôû xöù laïnh thì cho pheùp caùc Tyø-kheo maëc y phuïc cuûa theá tuïc vaø truøm ñaàu. Tyø-kheo Ca-na ñi trong laøng Ñaïi-laâm, gaëp luùc trôøi raát laïnh, chim thuù cheát heát, ngöôøi trong laøng ñöa vò aáy aùo theá tuïc, Theá toân baét vò aáy saùm hoái, ñoù laø vì sao? Ñöùc Phaät noùi: - Ñöôïc maëc ôû beân trong nhöng phaûi nhuoäm hoaïi saéc. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát hoûi: - Vì sao Theá toân thöôøng noùi: “Caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñaët baùt treân maët ñaát maø phaûi ñaët treân vaät saïch; neáu khoâng coù vaät saïch thì phaûi ñaët treân laù coû, laù caây”. Tyø-kheo Quaân-thaâu-kha cuøng quyeán thuoäc cuûa vò aáy nhaän lôøi thænh cuûa Vua Nhöït-nan, ñeå baùt treân taám vaùn saïch, vì sao Theá toân laïi raày vò aáy: “Ñoù laø vieäc laøm cuûa ma aùc, chaúng phaûi laø ngöôøi

haønh phaùp”? Theá toân ñaùp: - Ta noùi duøng vaät saïch khoâng dô baån ñeå ñaët baùt. Neáu khoâng coù vaät saïch thì duøng laù caây coû, duøng moät laàn roài boû, khoâng ñöôïc duøng voû caây vaø goã vì beân trong caùc thöù aáy coù chöùa chaát nhöïa, hoaëc keo hoaëc sôn neân chuùng dính buïi. Neáu chuùng ñaõ khoâ raùo thì do voán saün coù neân khi trôøi noùng aåm chuùng lieàn ròn ra. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät: - Baïch Theá toân! Theá toân ñaõ cho pheùp caùc Tyø-kheo nhaän thöùc aên maø thí chuû cuùng taïi nhaø hoaëc ñem ñeán tinh xaù. Vaäy vì sao Tyø-kheo Lan-nhaõ-ñeà nhaän lôøi thænh cuûa tröôûng giaû Voâ-uyù laïi bò Nhö lai raày laø ngöôøi goã, ngöôøi ñaát khoâng ñaùng aên thöùc aên cuûa ngöôøi? Ñöùc Phaät noùi: - Do phaïm oai nghi, khi nhaän thöùc aên, chæ duøng maét ngoù maø khoâng duøng tay

nhaän. Phaïm chí ngoaïi ñaïo coøn bieát thoï nhaän huoáng laø ñeä töû cuûa Ta maø sao khoâng nhaän thöùc aên. Chaúng phaûi chæ coù thöùc aên, ñoái vôùi taát caû caùc vaät khaùc ñeàu phaûi thoï nhaän tröø vaät baùu vaø ngöôøi nöõ. Luùc taùc phaùp caàn phaûi duøng y treân thaân trao nhaän. Neáu laø ñoà vaät baèng vaøng thì phaûi ñem cho ngöôøi khaùc. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät: - Theá toân ñaõ noùi phaùp ngaên, khoâng cho uoáng röôïu, duø chæ uoáng chuùt ít nhö haït rau ñay cuõng laø phaù Giôùi, môû cöûa buoâng lung. Vì sao trong tinh xaù ôû vöôøn Truùc-ca-lan-ñaø coù moät Tyø-kheo bò beänh, traûi qua moät naêm, beänh trôû neân nguy khoán laøm vò aáy gaàn cheát? Khi aáy, Toân giaû Öu-ba-ly hoûi: - Thaày caàn thuoác gì toâi seõ kieám cho. Duø cho thuoác aáy ôû treân trôøi hay döôùi ñaát hoaëc ôû khaép möôøi phöông, neáu thaày caàn duøng toâi ñeàu coù theå kieám ñöôïc. Ñaùp: Do thuoác toâi caàn duøng traùi vôùi Tyø ni neân toâi khoâng tìm, thaø maát maïng chöù quyeát khoâng phaïm Luaät. Öu-ba-ly noùi: Ñoù laø thuoác gì vaäy? Ñaùp: Thaày thuoác baûo caàn naêm thaêng röôïu. Öu-ba-ly noùi: – Neáu beänh thì Nhö lai cho pheùp. Sau khi xin ñöôïc röôïu vaø uoáng xong thì beänh taät tieâu tröø. Vò aáy lieàn hoå theïn nghó mình phaïm Luaät neân ñeán choã ñöùc Phaät thaønh taâm saùm hoái. Ñöùc Phaät lieàn thuyeát phaùp cho vò aáy nghe. Nghe phaùp xong, vò aáy

hoan hæ, ñaéc ñaïo A-la-haùn. Ñöùc Phaät noùi: - Röôïu coù nhieàu loãi laàm, môû cöûa phoùng daâït. Duø chæ uoáng chuùt ít nhö haït rau ñay cuõng ñaõ phaïm toäi, neáu ñeå chöõa beänh thì khoâng ngaên caám. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát laïi baïch Phaät: - Nhö Lai thöôøng noùi: “Khoâng ñöôïc gieát haïi chuùng sanh duø laø vaät nhoû nhö con kieán”. Vaäy maø ngaøy taùm thaùng chaïp, ôû bôø soâng Tröôøng Thuyû thuoäc nöôùc Xaù-veä, khi ñaáu pheùp thuaät vôùi ngoaïi ñaïo Thaâu-leä, Nhö Lai duøng söùc thaàn thoâng chieán thaéng oâng ta. OÂng aáy hoå theïn gieo mình xuoáng soâng töï vaãn. Chính maét Nhö Lai thaáy oâng ta bò chìm nhöng khoâng cöùu giuùp, nhö theá khoâng phaûi laø saùt sanh sao? Ñaõ vaäy, Theá Toân laïi coøn noùi vôùi moïi ngöôøi: “Thaâu-leä mang phaùp aùc naøy laøm meâ hoaëc chuùng sanh. Nghieäp laønh ñôøi tröôùc ñaõ chín, oâng aáy huyû boû thaân xaáu aùc naøy ñeå ñöôïc sanh laøm thaân ngöôøi hieàn laønh khoâng vui sao. Vaøo ngaøy hoâm nay, caùc ñeä töû cuûa Ta phaûi taém röûa saïch seõ ñeå taåy saïch söï dô baån treân thaân, tröø boû thaân kieán. Neáu thaân saïch seõ thì taâm cuõng thanh tònh”, cuõng nhö ngöôøi coù kieát söû thì khoâng coù töø bi. Ñöùc Phaät noùi: - Naøy Ñaïi Trí, oâng coù theå vì nhöõng ngöôøi chöa thoâng ñaït maø hoûi ñieàu quan troïng naøy. Trong voâ soá ñôøi, ngoaïi ñaïo Thaâu-leä ñaõ chöùa nhoùm taø kieán, theà laøm chöôùng ngaïi Chaùnh phaùp. Ngaøy xöa, vaøo thôøi Ñöùc Phaät Ñaêng Minh, Ta thöïc haønh haïnh Boà taùt, khi ñi qua moät laøng noï coù nhieàu ngöôøi beänh huûi, ngöôøi cheát naèm la lieät, Ta haùi caùc loaïi thuoác tuøy nghi cöùu giuùp laøm cho hoï ñeàu ñöôïc khoûi beänh. Trong soá ñoù coù moät ngöôøi teân Baát-ñôùi laø ngöôøi Phaïm chí töï phuï cho mình coù nhieàu taøi naêng, khoâng chòu duøng thuoác aáy. Ñeán khi saép cheát, oâng aáy laïi caàu cöùu Ta. Ta baûo: “Tröôùc ñaây coù theå chöõa trò thì ñöa thuoác khoâng chòu nhaän, nay saép cheát thì laïi ñeán xin, beänh tình cuûa oâng hieän nay chaúng

thuoác naøo coù theå chöõa trò ñöôïc". Baát-ñôùi noùi: - Hoâm nay ta khoâng theå hôn thua vôùi oâng ñöôïc. Nguyeän trong ñôøi vò lai ta seõ cuøng oâng quyeát ñaáu. Neáu thua, ta seõ töï saùt ñeå sanh laøm ñeä töû oâng. Neáu oâng thua ta thì oâng phaûi laøm ngöôøi haàu cuûa ta. Luùc aáy, Ta noùi: Laønh thay! Laønh thay. Vì theá ñôøi naøy, oâng aáy gaëp Ta ôû nôi naøy, khi saép cheát, nghieäp laønh chín muøi hôïp vôùi lôøi theà xöa, oâng aáy noùi naêng khoâng coù chöùng cöù, hoå

10 BOÄ LUAÄT 12

theïn vôùi quyeán thuoäc neân gieo mình xuoáng soâng töï töû. Thaân tuy cheát nhöng do taâm ñaõ phaùt nguyeän laønh, oâng aáy seõ sanh trong phaùp cuûa Ta. Do coù söï thaêng tieán nhö vaäy neân Ta khoâng cöùu. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát noùi: - Trong luùc noùi Giôùi thì Phaät baûo caùc ñeä töû söûa aùo baøy vai phaûi. Khi noùi Kinh Thaønh-duï cho nhöõng ngöôøi ôû thoân Ca-dieáp, Phaät laïi baûo caùc ñeä töû haõy söûa aùo caø sa cho ngay ngaén, che heát hai vai ñöøng ñeå loä cô baép laøm cho treân döôùi teà chænh hieän töôùng ruoäng phöôùc, böôùc ñi thong thaû, ñöøng ñeå loä hoâng ngöïc. Vaäy laøm sao chuùng con haønh trì hai lôøi naøy ñöôïc? Ñöùc Phaät noùi: - Khi laøm vieäc tu taäp, cuùng döôøng, caàn phaûi baøy vai phaûi ñeå deã laøm vieäc. Khi laøm ruoäng phöôùc, caàn che kín hai vai ñeå hieän töôùng ruoäng phöôùc. Theá naøo laø laøm vieäc tu taäp, cuùng döôøng? Nhö luùc gaëp Phaät, luùc thaêm hoûi thaày vaø Chuùng Taêng, hoaëc lau giöôøng, hoaëc queùt ñaát, hoaëc xeáp y aùo, hoaëc saép ñaët giöôøng chieáu, hoaëc troàng hoa treân ñaát buøn, hoaëc cöa bôùt chaân giöôøng cao, hoaëc röôùi nöôùc, hoaëc laøm caùc coâng vieäc cuùng döôøng khaùc... Theá naøo laø luùc laøm ruoäng phöôùc. Ñoù laø luùc ñöôïc Quoác vöông thænh thoï thöïc, vaøo laøng khaát thöïc, toaï thieàn, tuïng Kinh, kinh haønh, ngoài beân goác caây ñeå cho moïi ngöôøi ñöôïc chieâm ngöôõng söï trang nghieâm. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát laïi baïch Phaät: - Baïch Theá toân! Taùm boä quyû thaàn vì sao sanh trong ñöôøng aùc maø thöôøng ñöôïc nghe Chaùnh Phaùp? Ñöùc Phaät baûo: - Do hai loaïi nghieäp. Moät laø do nghieäp aùc neân sanh vaøo ñöôøng aùc. Hai laø do nghieäp laønh neân ñöôïc nhieàu an laïc. Laïi hoûi: - Hai ñöôøng thieän aùc khaùc nhau maø coù theå hoaø chung ñöôïc sao? Ñöùc Phaät noùi: - Cuõng coù theå ñöôïc. Vì theá taùm boä quyû thaàn ñeàu laø phi nhôn. Lí do hoï laøm thieân thaàn laø vì ñôøi tröôùc ñem xe, kieäu, nhaø cöûa, thöùc aên uoáng cuùng döôøng Tam Baûo, cha meï vaø nhöõng ngöôøi hieàn ñöùc nhöng vaãn coøn keo kieät, nhoû moïn, dua nònh, ganh gheùt neân ñöôïc thaân thieân thaàn nhö thieân thaàn Phoå-quang-tònh-thaéng... Long thaàn ôû hö khoâng thì do tu ñöùc, thöïc haønh boá thí Ba-la-maät moät caùch roäng raõi, maø khoâng döïa vaøo Chaùnh nieäm, taùnh deã noåi saân neân

SOÁ 1465 - KINH XAÙ LÔÏI PHAÁT VAÁN 11

thoï thaân phi nhôn nhö Long vöông Ma-ny-quang... Thaàn Daï xoa do thích boá thí roäng raõi, hoaëc tröôùc gaây toån haïi sau ñoù laïi laøm lôïi ích, tuøy theo coâng ñöùc nhieàu ít maø ôû treân trôøi, treân hö khoâng hay ôû döôùi ñaát. Caøn-thaùt-baø thì do ñôøi tröôùc ít saân haän, thích boá thí duøng hoa sen xanh trang ñieåm, taáu caùc loaïi aâm nhaïc neân nay laøm thaàn, thöôøng taáu caùc loaïi aâm nhaïc cho chö thieân

nghe. Thaàn A-tu-la do tröôùc ñaây coù yù chí maïnh meõ, khoâng tuøy hyû vôùi caùc loaïi phöôùc thanh tònh maø ngöôøi baïn laønh ñaõ laøm, thích theo nhöõng ngöôøi taø kieán laøm caùc loaïi phöôùc khoâng chôn chaùnh, thaân caän vôùi thaày taø, raát thích boá thí, laïi thích xem ngöôøi khaùc tranh caõi neân thoï thaân hieän nay. Thaàn Ca-laâu-la do tröôùc kia tu haïnh buoâng xaû, thöôøng coù taâm kieâu ngaïo, do coi thöôøng ñoà vaät neân mang thaân hieän nay. Thaàn Khaån-na-la xöa kia thích khuyeân ngöôøi phaùt taâm Boà ñeà, nhöng yù chí chöa chôn chaùnh, theo caùc haïnh taø neân mang thaân hieän nay. Thaàn Ma-haàu-la-giaø do boá thí, uûng hoä chaùnh phaùp nhöng taùnh öa saân haän neân mang thaân hieän nay. Nhôn, phi nhôn... ñeàu do nöông töïa vaøo thaày taø, ñi theo con ñöôøng xaáu aùc, nònh hoùt, duøng taø ñaïo laøm roái chaùnh ñaïo vaø cho raèng ñeàu laø ñaïo do mình kieán laäp. Phaøm laø ñaïo xuaát theá thì khoâng xen laãn nhöõng lôøi dua nònh cuûa taø ma. Nhöõng lôøi dua nònh aáy khoâng theå ñöa ta ra khoûi sanh töû maø daãn ta vaøo ñöôøng aùc. Lôøi noùi cuûa ngöôøi taø vaïy, dua nònh môùi nghe qua thì gioáâng nhö chaùnh ñaïo nhöng xeùt kó thì khoâng phaûi. Ngöôøi naøo nöông vaøo Chaùnh phaùp vaø thöïc haønh Chaùnh phaùp seõ ñöôïc naêng löïc Phaät, Phaùp, Taêng giuùp cho ñöôïc giaûi thoaùt voâ vi. Ai nöông vaøo phaùp töông töï hoaëc nöông vaøo thaày taø thì seõ troùi buoäc trong sanh töû, vónh vieãn troâi laên trong ñöôøng aùc. Keû voâ tri naøy chaúng caàu xuaát theá, bò rôi vaøo löôùi taø kieán. Thaày taø laø ngöôøi ñoïc caùc Kinh nhöng duøng nghieäp taø ñeå khoa tröông trình ñoä sai laïc cuûa mình, ñöa ra phaùp dua nònh taø vaïy laøm meâ hoaëc ngöôøi phaøm ñeå caàu ñöôïc kính ngöôõng; ñieàu phi nhôn bieát thì noùi laø ta bieát, phi nhôn chöùng ñaéc thì noùi laø ta chöùng ñaéc. Khi coù ngöôøi hoûi: “OÂng bieát gì, chöùng ñaéc gì?” Thì ngöôøi aáy ñaùp: “Thieân thaàn ôû treân hö khoâng, baïn beø khuaát maët bí maät noùi cho toâi nghe”. Coù khi ngöôøi aáy laïi noùi raèng: - Naêm aáy, thaùng aáy coù lôïi coù haïi, nhöõng vieäc chaúng laønh xuaát

hieän, caàn phaûi ñeà phoøng vaø caàu cöùu, phaùp naøy seõ dieät maát, phaùp khaùc phaùt trieån, toâi ñöôïc, oâng maát. Ngöôøi aáy löøa doái nhö vaäy, nhöõng ngöôøi theá tuïc coù kieán thöùc noâng caïn khoâng theå tö duy saâu xa veà goác ñaïo ñöùc, theo ñuoåi ngoïn taø kieán laøm maát chaùnh kieán, laøm caùc vieäc taø, soáng treân tieàn baïc, luïa laø. Cheát bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc, bò keùo löôõi, nuoát ñoàng suoát traêm ngaøn vaïn naêm. Sau ñoù laøm suùc sanh cuõng trong voâ soá naêm, keá tieáp laïi sanh laøm quyû ôû nuùi röøng, nôi hoang vaéng, soâng, bieån, nhaø cöûa, vaãn thích löøa gaït khoâng bieát meät moûi, hoaëc laøm meâ hoaëc ngöôøi ñi ñöôøng khieán hoï laïc ñöôøng, hoaëc möôïn xaùc caùc oâng ñoàng baø coát ñeå noùi nhöõng lôøi taø nguïy, duøng hình daïng tröôùc khi maát ñeå doaï nhieàu ngöôøi. Thaät laø ñaùng khinh gheùt! Thöôøng caàu xin thöùc aên uoáng cuûa ngöôøi, khoâng heà bieát Chaùnh Phaùp. Neáu gaëp ñeä töû naøo cuûa Ta coù taâm chaùnh tröïc, khoâng maát chaùnh nieäm, nghe lieàn quôû traùch thì môùi caûm phuïc. Neáu gaëp ñeä töû naøo sôï haõi, deã maát hoàn thì chuùng seõ theo ngöôøi aáy ñeå tìm caùch laøm haïi. Chuùng tìm caàu ôû ngaøn vaïn nôi khoâng heà bieát chaùn. Ngöôøi nhö vaäy khoâng

coù töôùng tröôïng phu, bò taø kieán quaáy nhieãu, cheát ñoaï vaøo ñöôøng aùc, thaät laø ñaùng thöông. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát laïi baïch Phaät: - Coù phaûi taùm boä quyû thaàn nöông hö khoâng thì laøm thaàn hö khoâng, nöông maët ñaáùt thì laøm thaàn maët ñaát khoâng? Ñöùc Phaät noùi: - Chæ coù thaàn ñaát nhö Tònh-hoa-quang... trong thôøi quaù khöù thích tu boá thí, nhöng hay saân haän, thích uoáng röôïu, öa ca muùa cho neân laøm thaàn naøy, maëc y aùo toaøn maøu traéng, saïch seõ khoâng dô baån. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát laïi baïch Phaät: - Vì sao Nhö lai baûo trôøi Ñeá thích vaø boán Ñaïi thieân vöông: "Khoâng bao laâu nöõa, sau khi Ta dieät ñoä, caùc ngöôi phaûi ôû nôi naøy hoä trì Chaùnh Phaùp cuûa Ta. Sau khi Ta dieät ñoâï, boán Ñaïi Tyø-kheo Ma-ha-ca-dieáp,Taân- ñaàu-loâ, Quaân-ñoà-baùt-thaùn, La-haàu-la seõ ôû laïi khoâng nhaäp Nieát-baøn ñeå truyeàn baù chaùnh phaùp cuûa Ta"? Ñöùc Phaät noùi: - Chæ vì thôøi töôïng phaùp tín caên moûng manh, tuy phaùt loøng tin nhöng khoâng chaéc chaén, khoâng theå caûm hoaù. Ñeä töû chö Phaät tuy chuyeân caàn nhieàu naêm nhöng khoâng baèng khôûi moät nieäm laønh khi Phaät coøn taïi theá. Phaùt taâm roài, hoï laïi aân haän ñeán noãi khoâng coù hai höôùng. OÂng haõy laøm chöùng cöù ñeå laøm taêng loøng tin cuûa hoï, tuøy theo nghieäp cuûa hoï

SOÁ 1465 - KINH XAÙ LÔÏI PHAÁT VAÁN 13

daøy hay moûng maø hieån baøy hình töôïng Phaät vaø Taêng, hoaëc noùi treân hö khoâng, hoaëc taïo aùnh saùng cho ñeán baùo moäng ñeå laøm cho taâm hoï trôû neân kieân coá. Khi Di laëc haï sanh thì oâng ñöôïc pheùp nhaäp Nieát-baøn. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát laïi baïch Phaät: - Nhö Lai xuaát hieän ôû ñôøi, trong hai möôi naêm ñaàu, ñoä caùc ñeä töû, khoâng thöôøng xuyeân ban phaùt, chæ tuøy theo nhu caàu maø ban phaùt. Töø hai möôi naêm trôû veà sau, Nhö Lai môùi cho nhieàu vaät nhö theá nghóa laø sao? Ñöùc Phaät noùi: - Coù ngöôøi con cuûa moät tröôûng giaû teân Phaân-nhaõ-ña-la, voán coù thieän caên sanh vaøo nhaø Baø-la-moân, öa thích xuaát gia tu ñaïo Voâ thöôïng. Caäu aáy ñeán tinh xaù Thieân vöông ôû laøng Ba-lieân-phaát xin thoï giôùi Cuï tuùc vôùi Muïc-kieàn-lieân. Muïc-kieàn-lieân noùi: - OÂng haõy saùm hoái baûy ngaøy baûy ñeâm veà nhöõng toäi tröôùc ñaây cho thaät thanh tònh, khoâng coøn chöôùng ngaïi roài ta seõ xin chuùng Taêng cho oâng thoï Tyø-kheo. Phaân-nhaõ-ña-la noùi: - Laøm sao bieát ñöôïc chöôùng ngaïi ñaõ heát? Laøm sao bieát ñöôïc con thoï Giôùi ñaéc Giôùi? Caàu xin chö Phaät gia hoä cho con saïch heát toäi vaø ñöôïc thaáy töôùng ñaéc Giôùi. Ñöùc Phaät baûo: Chæ caàn oâng thaønh taâm thì seõ töï thaáy. Phaân-nhaõ baïch Phaät: - Xin vaâng theo lôøi daïy cuûa Theá Toân. Caû ngaøy laãn ñeâm, caäu aáy thaønh khaån saùm hoái, ñeán ñeâm thöù naêm, ôû trong thaát aáy boãng tuoân möa caùc loaïi ñoà vaät nhö khaên hoaëc luïa hoaëc phaát traàn, choåi queùt, dao, buùa, chaøy, caùi naïo, laàn löôït rôi xuoáng tröôùc maët caäu aáy. Phaân-nhaõ-ña-la vui möøng khôûi taâm mong caàu ñaéc quaû. Khi ñaõ ñuû baûy ngaøy, vò aáy baïch ñaày ñuû vôùi Muïc-kieàn-lieân. Muïc- kieàn-lieân hoûi Ta, Ta baûo: - Ñoù laø caùc vaät duøng phuûi buïi vaø caét goït, bieåu hieän töôùng xa lìa traàn caáu. Haõy cho caäu aáy thoï Tyø-kheo vì ñaõ ñuû duyeân laønh. Phaøm ngöôøi thoï giôùi, tuøy theo naêng löïc cuûa ngöôøi aáy maø truyeàn giôùi, khoâng caàn haïn

cheá vieäc naøy, khoâng caàn ñaày ñuû vieäc noï. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát laïi baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Coù caùc ñaøn vieät xaây döïng tinh xaù vaø cung caáp ñaày ñuû caùc vaät duïng. Ñôøi sau coù ngöôøi giaû daïng xuaát gia, chaúng phaûi thôøi maø ñeán gaëp vò Taêng troâng coi kho thöùc aên ñeå xin thöùc aên vaø aên. Ngöôøi cho thöùc aên vaø ngöôøi nhaän thöùc aên aáy maéc nhöõng toäi gì? Ñaøn vieät aáy ñöôïc nhöõng phöôùc gì?

14 BOÄ LUAÄT 12

Ñöùc Phaät noùi: - Ngöôøi aên phi thôøi laø ngöôøi phaù giôùi, laø ngöôøi phaïm toäi aên troäm. Ngöôøi cho chaúng ñuùng thôøi cuõng laø ngöôøi phaù giôùi vaø phaïm toäi aên troäm. AÊn troäm vaät cuûa ñaøn vieät laø laáy cuûa khoâng cho, chaúng phaûi yù cuûa thí chuû, thí chuû khoâng coù phöôùc vì bò maát vaät, tuy vaäy vaãn phaùt sanh taâm thieän. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát noùi: - Nhaän ñuùng thôøi aên ñuùng thôøi, aên khoâng heát vaøo luùc phi thôøi laïi aên tieáp hoaëc nhaän ñuùng thôøi maø aên vaøo luùc phi thôøi thì thí chuû coù ñöôïc phöôùc khoâng? Ñöùc Phaät noùi: - AÊn ñuùng thôøi laø ngöôøi thanh tònh, töùc laø ruoäng phöôùc, töùc laø xuaát gia, töùc laø Taêng-giaø, töùc laø baïn laønh cuûa trôøi ngöôøi, töùc laø Ñaïo sö cuûa trôøi ngöôøi. Ngöôøi khoâng thanh tònh laø keû phaù giôùi, laø teân troäm cöôùp lôùn, laø ngaï quyû, laø hang oå toäi loãi. Ngöôøi xin phi thôøi vaø ngöôøi troâng coi kho thöùc aên maø ñem cho phi thôøi thì goïi laø thoái lui ñoái vôùi ñaïo, laø ma aùc, laø ba ñöôøng aùc, laø bình vôõ, laø ngöôøi bònh huûi vì phaù hoaïi quaû laønh, aên troäm ñeå soáng. Vì theá caùc Baø-la-moân coøn khoâng aên phi thôøi, ngoaïi ñaïo Phaïm chí cuõng khoâng taø thöïc huoáng laø ñeä töû cuûa Ta bieát phaùp, haønh phaùp maø laøm nhö vaäy sao! Ai laøm nhö vaäy thì chaúng phaûi ñeä töû cuûa Ta, laø ngöôøi aên troäm taøi lôïi trong phaùp Ta, laø ngöôøi khoâng coù ñaïo phaùp, aên troäm danh tieáng, aên troäm thöùc aên. Ngöôøi phi phaùp, leùn cho, leùn nhaän moät naém, moät vaét, moät chuùt muoái, moät chuùt daám, thì cheát bò ñoaï vaøo ñòa nguïc Tieâu-traøng, nuoát hoøn saét noùng. Töø ñòa nguïc ra laïi sanh laøm heo, choù aên caùc vaät dô baån. Laïi sanh laøm chim döõ coù tieáng keâu kinh quaùi, sau ñoù sanh laøm ngaï quyû vaøo laïi trong chuøa, aên phaån ueá trong nhaø xí suoát traêm ngaøn vaïn naêm, laïi sanh laøm ngöôøi ngheøo heøn bò moïi ngöôøi gheùt boû, noùi ñieàu gì cuõng khoâng ai tin. Nhö troäm cuûa caûi cuûa moät ngöôøi coøn nheï, cöôùp ñoaït cuûa nhieàu ngöôøi, xaâm phaïm ruoäng phöôùc thì döùt haún con ñöôøng xuaát theá. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát laïi baïch Phaät: - Doøng hoï cuûa Nhö Lai coù nhieàu ngöôøi xuaát gia, ñoù laø do hoï töï phaùt taâm hay do thaàn löïc cuûa Phaät? Ñöùc Phaät baûo: - Nhöõng ngöôøi doøng hoï Thích kieâu maïn, say ñaém duïc laïc laøm sao coù theå töï phaùt nguyeän ñöôïc. Ñoù laø do vua cha ra leänh cho trong doøng hoï, nhaø naøo sanh hai ngöôøi con thì moät ngöôøi phaûi theo Ta. A-na-luaät ñaõ chöùa nhoùm caên laønh töø laâu neân raát thích chaùnh phaùp. Thích töû Hueà-xuaát, Baït-ñeà Nan-ñeà, Kim-tì-la, Nan-ñaø, Baït-nan- ñaø, A-nan-ñaø, Ñeà-baø-ñaït-ña, Öu-ba-ly... taém röûa saïch seõ roài ñeán choã Ta

SOÁ 1465 - KINH XAÙ LÔÏI PHAÁT VAÁN 15

xin xuaát gia. Luùc aáy, coù Thöôïng toïa teân Tì-la-traø chæ ñoä A-nan, A-nan- ñaø. Keá ñoù coù moät Thöôïng toïa teân Baø-tu-la chæ ñoä Ñeà-baø-ñaït-ña, Baït- nan-ñaø. Chæ coù A-nan tu thieàn Baát vong, xöa kia ñaõ tu taäp toång trì trong thôøi gian ngaén, ñaéc ñöôïc Tam muoäi giaùc ngoä cuûa Phaät. Giaû söû doàn nöôùc cuûa traêm vaïn soâng suoái hoaø laãn nhau roài phun thaønh möa. Nöôùc möa aáy chaûy raát nhanh vaøo bieån caû, voác leân moät buïm nöôùc trong baøn tay, A-nan coù theå phaân bieät maøu, vò cuûa caùc loaïi nöôùc trong bieån aáy maø khoâng heà nhaàm laãn vaø ñem ñaët trôû laïi nguoàn khoâng chuùt sai laàm. Vaên-thuø-sö-lôïi baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Nhö Lai thöôøng noùi: "Toân giaû Xaù-lôïi-phaát laø vò coù trí tueä baäc nhaát trong chuùng Thanh vaên, chaúng phaûi laø taâm nhoû neân coù theå hoûi nhöõng yù nghóa coát yeáu". Ñöùc Phaät noùi: - Vò aáy ñaõ giaùc ngoä töø laâu vaø xieån döông chaùnh phaùp cuûa Ta, duøng trí tueä laøm lôïi ích chuùng sanh. Hoûi: - Vì sao Nhö Lai noùi: "Ôn cha meï lôùn, khoâng theå baùo ñaùp", laïi noùi: "Ôn Sö Taêng khoâng theå ño löôøng". Vaäy ôn naøo lôùn nhaát? Ñöùc Phaät noùi: - Phaøm laø ngöôøi taïi gia haàu haï cha meï, khom mình döôùi ñaàu goái cha meï cuõng chöa ñuû ñeå baùo ôn sanh tröôûng. Vì ôn sanh ra vaø nuoâi döôõng raát saâu xa neân noùi laø lôùn. Neáu theo thaày hoïc ñaïo, khai môû kieán thöùc thì ôn naøy laø ôn lôùn tieáp theo. Phaøm laø ngöôøi xuaát gia xaû boû cha meï vaø nhaø sanh töû, vaøo cöûa phaùp, thoï nhaän phaùp vi dieäu, naêng löïc cuûa thaày nuoâi lôùn phaùp thaân, phaùt sanh cuûa caûi coâng ñöùc, nuoâi döôõng thaân maïng trí tueä, coâng aáy khoâng gì lôùn hôn, ngay caû coâng sanh döôõng cuõng khoâng baèng. Laïi hoûi: Neân ñaët teân Kinh naøy laø gì? Ñöùc Phaät noùi: - Neân ñaët teân cho Kinh naøy laø "Boà Taùt Vaán Duï", vì Kinh naøy raát roäng lôùn, hoaëc ñaët teân laø "Kinh Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaán". Sau khi boán Chuùng nghe noùi nhö vaäy, naêm möôi Tyø-kheo môùi hoïc ñöôïc thaønh töïu tín caên, ñaït ñöôïc Phaùp nhaõn thanh tònh. Taùm boä trôøi ngöôøi coù saün ñöùc ñoä ñeàu raát vui möøng ñaûnh leã roài lui ra.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH ÖU BA LY VAÁN PHAÄT SOÁ 1466

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1466

KINH ÖU BA LY VAÁN PHAÄT Haùn dòch: Ñôøi Löu Toáng, ñaïi sö Caàu-na-baït-ma.

Baáy giôø, Ñöùc Phaät ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-Caáp-coâ-ñoäc thuoäc nöôùc Xaù Veä. Toân giaû Öu-ba-ly ñeán choã Phaät, ñaûnh leã, ngoài qua moät phía, roài baïch Theá Toân: - Baïch Theá Toân! Tyø-kheo coù ñuû maáy vieäc suoát ñôøi caàn phaûi y chæ? Ñöùc Phaät ñaùp: - Öu-ba-ly! Tyø-kheo khoâng coù ñuû naêm vieäc, suoát ñôøi caàn phaûi y chæ. Naêm vieäc ñoù laø: - Khoâng bieát Boá taùt. - Khoâng bieát kieåm tra soá löôïng Tyø-kheo Boá taùt. - Khoâng bieát giôùi. - Khoâng bieát thuyeát giôùi. - Chöa ñuû naêm tuoåi haï. Naøy Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo khoâng coù ñuû naêm vieäc aáy suoát ñôøi caàn phaûi y chæ. Naøy Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo thaønh töïu naêm vieäc, troïn ñôøi khoâng caàn y chæ. Naêm vieäc aáy laø: - Bieát Boá

taùt. - Bieát caùch kieåm tra soá löôïng Tyø-kheo Boá taùt. - Bieát giôùi. - Bieát thuyeát giôùi. - Ñuû naêm tuoåi haï trôû leân. Naøy Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo ñaày ñuû naêm vieäc aáy suoát ñôøi khoâng caàn y chæ. - Laïi nöõa, naøy Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo khoâng ñuû naêm vieäc, suoát

20 BOÄ LUAÄT 12

ñôøi caàn phaûi y chæ. Naêm vieäc aáy laø: - Khoâng bieát Töï töù. - Khoâng bieát caùch tính soá Tyø-kheo Töï töù. - Khoâng bieát giôùi. - Khoâng bieát thuyeát giôùi. - Chöa ñuû naêm tuoåi haï. Naøy, Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo khoâng ñaày ñuû naêm vieäc aáy roïn ñôøi caàn phaûi y chæ. Naøy, Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo thaønh töïu naêm vieäc, troïn ñôøi khoâng caàn y chæ. Naêm vieäc ñoù laø: - Bieát Töï töù. - Bieát ñeám soá löôïng Tyø-kheo Töï töù. - Bieát giôùi. - Bieát thuyeát giôùi. - Ñuû naêm tuoåi haï trôû leân. Naøy, Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo thaønh töïu naêm vieäc treân suoát ñôøi khoâng caàn y chæ. - Laïi nöõa, naøy Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo khoâng ñaày ñuû naêm vieäc, suoát ñôøi caàn phaûi y chæ. Naêm vieäc ñoù laø: - Khoâng bieát phaïm hay khoâng phaïm. - Khoâng bieát phaïm naëng hay phaïm nheï. - Khoâng bieát phaïm coøn cöùu ñöôïc hay khoâng cöùu ñöôïc. - Khoâng bieát phaïm ñieàu aùc hay khoâng aùc. - Döôùi naêm tuoåi haï. Naøy, Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo khoâng ñaày ñuû naêm vieäc treân suoát ñôøi caàn phaûi y chæ. Naøy, Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo thaønh töïu naêm vieäc, suoát ñôøi khoâng caàn y chæ. Naêm vieäc aáy laø: - Bieát phaïm hay khoâng phaïm. - Bieát phaïm naëng hay phaïm nheï. - Bieát phaïm coøn cöùu ñöôïc hay khoâng cöùu ñöôïc. - Bieát phaïm ñieàu aùc hay khoâng aùc. - Ñuû naêm tuoåi haï trôû leân. Naøy, Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo thaønh töïu naêm vieäc treân suoát ñôøi khoâng caàn y chæ. - Naøy, Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo khoâng ñaày ñuû naêm vieäc, suoát ñôøi phaûi y chæ. Naêm vieäc aáy laø: - Khoâng bieát giôùi cheá laàn thöù nhaát.

SOÁ 1466 - KINH ÖU BA LY VAÁN PHAÄT 21

- Khoâng bieát giôùi cheá laàn thöù nhì. - Khoâng bieát giôùi daønh cho tröôøng hôïp rieâng. - Khoâng bieát giôùi daønh cho moïi tröôøng hôïp. - Chöa ñuû naêm tuoåi haï. Naøy, Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo khoâng ñaày ñuû naêm vieäc aáy suoát ñôøi phaûi y chæ. Naøy, Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo thaønh töïu naêm vieäc, suoát ñôøi khoâng caàn y chæ. Naêm vieäc aáy laø: - Bieát giôùi cheá laàn thöù nhaát. - Bieát giôùi cheá laàn thöù nhì. - Bieát giôùi daønh cho tröôøng hôïp rieâng. - Bieát giôùi daønh cho moïi tröôøng hôïp. - Ñuû naêm tuoåi haï trôû leân. Naøy, Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo thaønh töïu naêm vieäc treân suoát ñôøi khoâng caàn phaûi y chæ. - Naøy, Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo khoâng ñaày ñuû saùu vieäc, suoát ñôøi phaûi y chæ. Saùu vieäc aáy laø: - Khoâng bieát phaïm hay khoâng phaïm. - Khoâng bieát phaïm nheï hay phaïm naëng. - Khoâng bieát phaïm giôùi coøn cöùu ñöôïc hay khoâng coøn cöùu ñöôïc. - Khoâng bieát phaïm ñieàu aùc hay khoâng aùc. - Khoâng laøm lôïi ích cho hai boä Taêng nhö ñaõ noùi trong Kinh Phaân Bieät Phaàn Boä Quyeát Ñònh Thuaän. - Döôùi naêm tuoåi haï. Naøy, Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo khoâng ñaày ñuû saùu vieäc aáy suoát ñôøi phaûi y chæ. Naøy, Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo thaønh töïu saùu vieäc, suoát ñôøi khoâng caàn y chæ. Saùu vieäc aáy laø: - Bieát phaïm hay khoâng phaïm. - Bieát phaïm naëng hay

phaïm nheï. - Bieát phaïm giôùi coøn cöùu ñöôïc hay khoâng coøn cöùu ñöôïc. - Bieát phaïm ñieàu aùc hay khoâng aùc. - Laøm lôïi ích cho hai boä Taêng nhö ñaõ noùi trong Kinh Phaân Bieät Phaàn Boä Quyeát Ñònh Thuaän. - Ñuû naêm tuoåi haï trôû leân. Naøy, Öu-ba-ly! Tyø-kheo naøo thaønh töïu saùu vieäc naøy troïn ñôøi khoâng caàn y chæ.

22 BOÄ LUAÄT 12

* BOÁN TOÄI KHÍ (vöùt boû = Ba-la-di): Do Tu-ñeà-na con cuûa Ca-lan-ñaø ôû Duy-da-ly maø cheá laàn thöù nhaát. (Keá ñoù laïi cheá laàn thöù hai.) Vieäc phaïm giôùi daâm goàm coù ba möùc ñoä: - Haønh daâm vôùi thaân coøn nguyeân veïn, phaïm Ba-la-di. - Haønh daâm vôùi thaân ñaõ thoái röõa gaàn heát, phaïm Thaâu-lan-giaù. - Töï ñöa nam caên vaøo mieäng nhöng ñöa khoâng tôùi, phaïm Ñoät-kieát- la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng bieát, khoâng nghe, ñieân cuoàng, loaïn trí, bònh, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Laïi nöõa, cheá giôùi (cheá giôùi theâm moät laàn nöõa) laø do Ñaït-nò-ca con cuûa ngöôøi thôï goám ôû La-duyeät-kyø maø cheá laàn thöù nhaát. Vieäc phaïm giôùi khoâng cho maø laáy goàm coù ba möùc ñoä: - Khoâng ñöôïc cho maø laáy troäm vaät coù giaù naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn, phaïm Ba-la-di. - Laáy troäm vaät coù giaù trò töø moät tieàn ñeán döôùi naêm tieàn, phaïm Thaâu-lan-giaù (Thaâu-lan-giaù laø toäi naëng). - Laáy troäm vaät döôùi moät tieàn, phaïm Ñoät-kieát-la (Ñoät-kieát-la laø aùc taùc). Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Töôûng cuûa mình, ñöôïc ñoàng yù, coù yù duøng taïm, vaät cuûa quyû thaàn, vaät cuûa suùc sanh, töôûng laø ñoà bò vöùt boû, ngöôøi ñieân cuoàng, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Phaïm toäi coá yù gieát ngöôøi, goàm coù ba möùc ñoä: - Muoán ngöôøi khaùc rôi xuoáng hoá maø cheát neân ñaøo ñaát, phaïm Ñoät- kieát-la. - Ngöôøi khaùc rôi xuoáng hoá aáy vaø bò ñau ñôùn, phaïm Thaâu-lan-giaù. - Ngöôøi aáy cheát, phaïm Ba-la-di. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng bieát, khoâng muoán gieát, ñieân cuoàng, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm toäi doái traù töï xöng phaùp thöôïng nhôn goàm coù ba möùc ñoä: - Do tham ñaém duïc laïc neân giaû doái töï xöng coù phaùp hôn ngöôøi, phaïm Ba-la-di. - Noùi Tyø-kheo ôû tinh xaù aáy laø A-la-haùn. Neáu ngöôøi kia hieåu, phaïm Thaâu-lan-giaù, neáu khoâng hieåu, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø : Taêng thöôïng maïn, khoâng vì ham muoán ñöôïc khen maø noùi, ñieân cuoàng, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. (Boán giôùi ñaõ xong)

SOÁ 1466 - KINH ÖU BA LY VAÁN PHAÄT 23

* MÖÔØI BA TAÊNG TAØN Vieäc phaïm giôùi coá yù thuû daâm laøm xuaát tinh goàm coù ba möùc ñoä: - Coá yù thuû daâm laøm xuaát tinh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. - Coá yù thuû daâm nhöng khoâng xuaát tinh, phaïm Thaâu-lan-giaù. - Taïo phöông tieän, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Trong moäng, hoaëc khoâng muoán, ñieân cuoàng, phaïm tröôùc khi cheá giôùi. Vieäc phaïm giôùi xuùc chaïm thaân ngöôøi nöõ goàm coù ba möùc ñoä: - Thaân xuùc chaïm vôùi thaân, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. - Thaân xuùc chaïm vôùi aùo treân thaân, phaïm Thaâu-lan-giaù. - AÙo treân thaân xuùc chaïm vôùi aùo treân thaân, phaïm

Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, khoâng nghe, ñieân cuoàng, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi noùi chuyeän thoâ tuïc vôùi ngöôøi nöõ goàm coù ba möùc ñoä: - Heát söùc khen cheâ ñöôøng ñaïi, tieåu tieän, phaïm Taêng-giaø-baø-thi- sa. - Khen cheâ caùc phaàn beân treân hai ñaàu goái tröø hai ñöôøng, phaïm Thaâu-lan-giaù. - Khen cheâ aùo treân thaân, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Vì giaûi nghóa, vì giaûng phaùp, vì giaûi thích, ngöôøi ñieân cuoàng, phaïm tröôùc khi cheá giôùi. Vieäc phaïm giôùi khen ngôïi söï cuùng döôøng thaân goàm coù ba möùc ñoä: - Höôùng veà ngöôøi nöõ, khen ngôïi söï cuùng döôøng thaân, phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa. - Höôùng veà ngöôøi baùn nam baùn nöõ khen ngôïi söï cuùng döôøng thaân, phaïm Thaâu-lan-giaù. - Höôùng veà suùc sanh khen ngôïi söï cuùng döôøng thaân phaïm Ñoät- kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Noùi veà vieäc cuùng döôøng y aùo, thöùc aên, giöôøng naèm, thuoác chöõa beänh vaø caùc vaät duïng khaùc, ngöôøi ñieân cuoàng, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi laøm mai moái goàm coù ba möùc ñoä: - Nhaän lôøi xong, suy nghó vaø noùi laïi, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. - Nhaän lôøi xong, suy nghó nhöng khoâng noùi laïi, phaïm Thaâu-lan- giaù. - Nhaän lôøi xong khoâng suy nghó, khoâng noùi laïi, phaïm Ñoät-kieát-la.

24 BOÄ LUAÄT 12

Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Vì chuùng Taêng, vì laøm phöôùc, vì beänh, ngöôøi ñieân cuoàng, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Phaïm giôùi töï laøm phoøng oác cuõng goàm ba möùc ñoä: -Taïo phöông tieän ñeå laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. -Khi chuyeån buøn chöa ñeán choã, phaïm Thaâu-lan-giaù. - Khi buøn ñöôïc chuyeån ñeán choã, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Hang, nhaø tranh, nhaø ngöôøi khaùc boû, ñieân cuoàng, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Phaïm giôùi laøm nhaø lôùn goàm coù ba möùc ñoä: - Taïo phöông tieän, phaïm Ñoät-kieát-la. - Khi chuyeån buøn chöa ñeán choã, phaïm Thaâu-lan-giaù. - Khi buøn ñöôïc chuyeån ñeán choã, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: hang, nhaø tranh, nhaø ngöôøi khaùc boû, ngöôøi ñieân cuoàng, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi huyû baùng baèng phaùp Ba-la-di khoâng caên cöù goàm ba möùc ñoä: - Khoâng hoûi maø töï noùi vì muoán xua ñuoåi, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa vaø Ñoät-kieát-la. - Ñöôïc hoûi môùi noùi vì muoán laøm nhuïc, phaïm Thaâu-lan-giaù. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Thanh tònh, thaáy laø thanh tònh, ngöôøi ñieân cuoàng, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi döïa vaøo moät chi tieát nhoû cuûa vieäc khaùc maø vu khoáng Tyø-kheo baèng phaùp Ba-la-di khoâng caên cöù cuõng goàm ba möùc ñoä: - Khoâng hoûi maø noùi vì muoán xua ñuoåi, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, Ñoät-kieát-la. -Ñöôïc hoûi môùi noùi vì muoán laøm nhuïc, phaïm Thaâu-lan-giaù. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Töôûng laø phaïm neân noùi, baûo ngöôøi khaùc noùi, ngöôøi ñieân cuoàng, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi phaù Taêng ñöôïc can ngaên ñeán ba laàn khoâng boû cuõng goàm ba möùc ñoä: - Sau khi baïch phaïm Ñoät-kieát-la. - Yeát ma laàn thöù hai, phaïm Thaâu-lan-giaù. - Yeát ma xong, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng caàn can giaùn maø töï xaû boû, ngöôøi ñieân cuoàng, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi

hoã trôi Tyø-kheo khaùc phaù Taêng ñöôïc can giaùn ñeán ba laàn maø khoâng xaû boû cuõng goàm ba möùc ñoä:

SOÁ 1466 - KINH ÖU BA LY VAÁN PHAÄT 25

- Sau khi baïch, phaïm Ñoät-kieát-la. - Yeát ma laàn thöù hai, phaïm Thaâu-lan-giaù. - Yeát ma xong, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng can giaùn maø töï xaû boû, ngöôøi ñieân cuoàng, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi laøm nhuïc doøng hoï ñöôïc can giaùn ba laàn vaãn khoâng xaû boû goàm coù ba möùc ñoä: - Sau khi baïch, phaïm Ñoät-kieát-la. - Yeát ma laàn thöù nhì, phaïm Thaâu-lan-giaù. - Yeát ma xong, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng can giaùn maø töï boû, ngöôøi ñieân cuoàng, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi noùi lôøi ngang ngöôïc ñöôïc can giaùn ba laàn vaãn khoâng xaû boû goàm coù ba möùc ñoä: - Sau khi baïch phaïm Ñoät-kieát-la. - Yeát ma laàn thöù nhì phaïm Thaâu-lan-giaù. - Yeát ma xong phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng ñöôïc can giaùn maø töï xaû boû, ngöôøi ñieân cuoàng, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. (Xong möôøi ba Taêng taøn.)

* BA MÖÔI XAÛ ÑOÏA - Vieäc phaïm giôùi chöùa y dö quaù möôøi ngaøy chæ coù moät möùc ñoä laø phaïm giôùi Xaû ñoaï. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Chöùa ñuû möôøi ngaøy lieàn thoï trì ñuùng phaùp hoaëc ñem cho ngöôøi khaùc hoaëc bò maát hoaëc bò hö raùch, bò chaùy, bò cöôùp, ñöôïc cho pheùp giöõ, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Vieäc phaïm giôùi nguû lìa y, chæ coù moät möùc ñoä laø phaïm Xaû ñoaï. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khi trôøi saép saùng lieàn ñem cho ngöôøi khaùc, bò maát, bò hö raùch, bò chaùy, bò cöôùp, ñöôïc cho pheùp giöõ, ñöôïc yeâu caàu, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi giöõ vaûi phi thôøi quaù moät thaùng chæ coù moät möùc ñoä laø phaïm Xaû ñoaï. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø : Sau khi nhaän ñuùng moät thaùng lieàn thoï trì hoaëc ñem cho ngöôøi khaùc, ngöôøi bò ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi nhaän y cuûa Tyø-kheo ni khoâng phaûi baø con goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå nhaän, phaïm Ñoät-kieát-la.

26 BOÄ LUAÄT 12

- Sau khi nhaän, phaïm Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Nhaän cuûa ngöôøi thaân, trao ñoåi, ít ñoåi nhieàu, nhieàu ñoåi ít, Tyø-kheo cho pheùp nhaän, nhaän taïm, nhaän y dö vaät dö, Thöùc-xoa-ma ni, Sa-di ni, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi nhôø Tyø-kheo ni khoâng phaûi baø con giaët y dô goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå nhôø giaët, phaïm Ñoät-kieát-la. - Giaët xong, phaïm Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø baø con giaët ñoà cho baø con, ñeâi töû khoâng phaûi baø con khoâng nhôø maø töï giaët, chöa maëc maø giaët, giaët nhöõng thöù khaùc ngoaøi y, giaët y dö, toaï cuï dö, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di ni, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi xin y cuûa vôï cö só khoâng phaûi baø con goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå xin, phaïm Ñoät-kieát-la. - Xin ñöôïc, phaïm Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ñuùng thôøi, laø baø con, ñöôïc

thænh, xin cho ngöôøi khaùc, vaät cuûa mình, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi xin y quaù löôïng caàn duøng goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå xin, phaïm Ñoät-kieát-la. - Xin ñöôïc phaïm Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ñoà dö, khoâng phaûi vì bò cöôùp maø cho, khoâng vì bò maát maø cho, laø baø con, ñöôïc thænh, xin cho ngöôøi khaùc, vaät cuûa mình, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Tyø-kheo naøo vì y maø ñeán laøm quen vôùi cö só hoaëc vôï cö só khoâng phaûi baø con thì vi phaïm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå laøm quen, phaïm Ñoät-kieát-la. - Sau khi laøm quen, phaïm Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Baø con, ñöôïc môøi thænh, vì ngöôøi khaùc, vaät cuûa mình, thí chuû ñònh may y toát mình ñeán baûo ñöøng may y toát, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Hai cö só khoâng phaûi baø con cuøng laøm y cho Tyø-kheo. Tyø-kheo vì y tröôùc voán khoâng ñöôïc thænh maø töï ñeán laøm quen, phaïm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå laøm quen, phaïm Ñoät-kieát-la. - Sau khi laøm quen, phaïm Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Baø con, ñöôïc thænh, vì ngöôøi khaùc, vaät cuûa mình, thí chuû muoán may y toát mình ñeán baûo ñöøng may y toát, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân.

SOÁ 1466 - KINH ÖU BA LY VAÁN PHAÄT 27

Tyø-kheo naøo noùi ñi noùi laïi quaù ba laàn vaø ñeán ñöùng yeân laëng quaù saùu laàn ñeå xin nhaän y maø coù ngöôøi ñaõ göûi cho mình, phaïm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå nhaän, phaïm Ñoät-kieát-la. - Sau khi nhaän, phaïm Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Nhaéc ba laàn, ñöùng im saùu laàn, nhaéc döôùi ba laàn, ñöùng im döôùi saùu laàn, khoâng nhaéc maø ngöôøi kia töï ñöa, chuû baûo ñöa, ngöôøi ñieân, mgöôøi ñaàu tieân phaïm. Vieäc phaïm giôùi troän tô taèm laøm ngoïa cuï goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. - Laøm xong phaïm Xaû ñoaï. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Laøm thaûm loùt ñaát, laøm neäm, laøm goái, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi laøm ngoïa cuï baèng toaøn loâng deâ ñen goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. - Laøm xong, phaïm Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Laøm thaûm traûi treân ñaát, laøm neäm, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc khoâng duøng loâng traéng vaø toaøn loâng xaùm vôùi soá löôïng baèng nhau ñeå laøm ngoïa cuï, goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. - Laøm xong, phaïm Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Duøng loâng traéng vaø loâng xaùm vôùi soá löôïng baèng nhau, duøng nhieàu loâng traéng vaø nhieàu loâng xaùm, laøm thaûm loùt ñaát, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi chöa ñuû saùu naêm maø laøm ngoïa cuï môùi goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. - Laøm xong, phaïm Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ñaõ ñuû saùu naêm môùi laøm, quaù saùu naêm, laøm cho ngöôøi khaùc, daïy ngöôøi khaùc laøm, ngöôøi khaùc laøm cho mình, laøm thaûm traûi ñaát, laøm neäm, goái, ñöôïc Taêng cho pheùp, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi khoâng laáy moät mieáng toaï cuï, ngoaï cuï cuõ coù kích thöôùc moät gang tay Phaät ñaép leân toaï cuï, ngoïa cuï môùi, goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. - Laøm xong, phaïm Xaû

ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Laáy moät mieáng cuûa caùi cuõ coù kích

28 BOÄ LUAÄT 12

thöôùc moät gang tay Phaät choàng leân caùi môùi, khoâng coù mieáng lôùn neân chæ laáy moät mieáng nhoû cuûa caùi cuõ, hoaøn toaøn khoâng coù neân khoâng laáy laøm, ngöôøi khaùc may cho, laøm thaûm loùt ñaát, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi mang loâng deâ ñi quaù ba do tuaàn goàm hai möùc ñoä: - Moät chaân böôùc quaù ba do tuaàn, phaïm Ñoät-kieát-la. - Hai chaân böôùc quaù ba do tuaàn, phaïm Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ñi ñuùng ba do tuaàn, döôùi ba do tuaàn, ñi ñöôïc ba do tuaàn lieàn quay trôû laïi, bò cöôùp roài coù laïi, vöùt boû roài laáy laïi, baûo ngöôøi khaùc mang, ngöôøi ñieân,ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi sai Tyø-kheo ni khoâng phaûi baø con giaët loâng deâ cuõng goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå giaët, phaïm Ñoät-kieát-la. - Giaët xong, phaïm Xaû ñoaï. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Baø con giaët, ñeä töû khoâng phaûi baø con khoâng baûo maø töï giaët, chöa duøng maø giaët, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di ni, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi giöõ vaøng baïc goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå giöõ, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ naém giöõ, phaïm Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Hoaëc ôû trong vöôøn hay caïnh vöôøn töï laáy hoaëc baûo ngöôøi khaùc laáy, giöõ giuøm, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi mua baùn vaøng baïc goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. - Laøm xong, phaïm Xaû ñoaï. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Chaúng phaûi vaøng baïc, chaúng phaûi caùc thöù töông töï nhö vaøng baïc, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi mua baùn ñoåi chaùc goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. - Laøm xong, phaïm Xaû ñoaï. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Hoûi giaù trò ñeå noùi lôøi taùc tònh: “Ñaây laø vaâït cuûa toâi, toâi caàn caùi nhö vaäy, toâi caàn nhö vaäy”, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi chöùa baùt dö quaù möôøi ngaøy chæ coù moät möùc ñoä laø phaïm Xaû ñoaï. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Nhaän ñuû möôøi ngaøy lieàn thoï trì hoaëc ñem cho ngöôøi khaùc hoaëc bò maát, bò beå, bò cöôùp, hoaëc ñöôïc cho pheùp,

SOÁ 1466 - KINH ÖU BA LY VAÁN PHAÄT 29

ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi baùt vaù döôùi naêm choã ñaõ saém baùt môùi coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän, phaïm Ñoät-kieát-la. - Laøm xong, phaïm Xaû ñoaï. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Maát baùt, baùt bò beå, ñöôïc ngöôøi thaân cho, ñöôïc thænh, xin cho ngöôøi khaùc, cuûa mình, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi töï xin chæ sôïi nhôø thôï deät deät y goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå deät, phaïm Ñoät-kieát-la. - Deät xong, phaïm Xaû ñoaï. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: May vaù y, laøm daây ngoài thieàn, may tuùi ñöïng baùt, laøm daây thaét löng, daây buoäc treân vai, ñaõy loïc nöôùc, ngöôøi thaân cho, ñöôïc thænh, xin cho ngöôøi khaùc, vaät cuûa mình, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Tyø-kheo khoâng ñöôïc cö só khoâng phaûi baø con thænh maø vì y neân ñeán nhaø thôï deät laøm quen, phaïm hai möùc ñoä: - Taïo phöông

tieän ñeå töï laøm quen, phaïm Ñoät-kieát-la. - Laøm quen xong, phaïm Xaû ñoaï. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Baø con, ñöôïc môøi ñeán, vì ngöôøi khaùc, duøng vaät cuûa mình, thí chuû muoán deät y ñeïp mình ñeán baûo döøng deät y ñeïp, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi cho y cho Tyø-kheo khaùc sau ñoù noåi giaän, khoâng vöøa yù neân laáy laïi, goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå laáy laïi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ laáy laïi, phaïm Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ngöôøi kia töï traû, ñöôïc söï ñoàng yù cuûa ngöôøi kia, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi giöõ y cuõ quaù thôøi haïn chæ coù moät möùc ñoä laø phaïm Xaû ñoaï. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Nhaän y ñuùng thôøi, hoaëc cho ngöôøi khaùc, bò maát, bò raùch, bò chaùy, bò cöôùp, ñöôïc Taêng ñoàng yù, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi gôûi y trong nhaø ñaøn vieät roài lìa y quaù saùu ñeâm chæ coù moät möùc ñoä laø phaïm Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Lìa y saùu ñeâm, lìa döôùi saùu ñeâm, ñeán ñeâm thöù saùu laïi vaøo trong laøng nghæ ñeâm roài môùi ñi, vaøo ñeâm thöù saùu

luùc trôøi saép saùng lieàn ñem cho, bò maát, bò raùch, bò chaùy, bò cöôùp, ñoàng yù cho, ñöôïc Taêng cho pheùp, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi tìm xin y taém möa khi coøn hôn moät thaùng môùi heát muøa Xuaân, goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå xin, phaïm Ñoät-kieát-la. - Xin xong, phaïm Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Xin khi coøn moät thaùng nöõa laø heát muøa Xuaân vaø coøn nöûa thaùng nöõa laø heát muøa Xuaân thì ñem duøng, ít hôn moät thaùng laø heát muøa Xuaân thì xin, ít hôn nöûa thaùng laø heát muøa Xuaân thì duøng, ñeán muøa Haï thì xaû, giaët caát, y bò cöôùp, bò maát, maëc ñeå laøm vieäc gaáp, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi bieát laø vaät cuûa Taêng maø töï xoay veà cho mình, goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå laáy, phaïm Ñoät-kieát-la. - Laáy xong, phaïm Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Hoûi cho ai, thuyeát phaùp cho vua, duøng coù theå ñöôïc lôïi ích, nhaän theo yù cuûa vua, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi giöõ thuoác quaù baûy ngaøy chæ phaïm moät möùc ñoä laø Xaû ñoïa. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khi giöõ ñuû baûy ngaøy lieàn ñem cho, bò maát, bò hö, bò chaùy, bò cöôùp, ñöôïc Taêng cho pheùp giöõ, vaát boû, chöa thoï giôùi Tyø-kheo thì ñöôïc duøng, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. (Xong ba möôi Xaû ñoïa)

* CHÍN MÖÔI HAI BA DAÄT ÑEÀ Vieäc phaïm giôùi coá yù noùi doái goàm coù naêm möùc ñoä: - Do bò tham ñaém duïc laïc neân noùi phaùp hôn ngöôøi moät caùch giaû doái, phaïm Ba-la-di. Phæ baùng ngöôøi khaùc baèng phaùp Ba-la-di khoâng caên cöù, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. - Noùi Tyø-kheo ôû tinh xaù aáy laø A-la-haùn, ngöôøi nghe hieåu ñöôïc, phaïm Thaâu-lan-giaù, khoâng hieåu, phaïm Ñoät-kieát-la. - Bieát maø noùi doái, phaïm Ba daät ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Noùi chuyeän cuõ, noùi nhaàm, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi cheâ hình töôùng ngöôøi khaùc goàm coù hai möùc ñoä: - Hình töôùng chöa ñuû, phaïm Ñoät-kieát-la.

SOÁ 1466 - KINH ÖU BA LY VAÁN PHAÄT 31

- Hình töôùng ñaõ ñuû, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Vì giaûng nghóa, vì phaùp, vì tìm hieåu, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi noùi lôøi ly giaùn goàm coù hai möùc ñoä: - Noùi ñaày ñuû, phaïm Ba-daät-ñeà. - Noùi khoâng ñaày ñuû, phaïm Ñoät-kieát-la. Vieäc phaïm giôùi bieát vieäc tranh chaáp ñaõ ñöôïc giaûi quyeát nhö phaùp laïi khôi daäy goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå khôi daäy, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ khôi daäy, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Beø ñaûng phi phaùp, bieát chöa coù kieåm tra soá chuùng, vì muoán kieåm tra soá chuùng neân khôi daäy, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi noùi phaùp cho ngöôøi nöõ quaù naêm saùu lôøi goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå noùi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Cöù moãi caâu phaïm moät Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Coù ngöôøi nam hieåu bieát, noùi naêm saùu caâu hoaëc döôùi naêm saùu caâu, ñöùng leân roài ngoài xuoáng trôû laïi noùi tieáp, do ngöôøi nöõ khaùc hoûi maø traû lôøi, noùi vôùi ngöôøi khaùc nhöng ngöôøi nöõ laéng nghe, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi noùi Giôùi Luaät cho ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå noùi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Noùi moãi caâu, phaïm moät Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Daïy tuïng, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi noùi vôùi ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc veà vieäc mình ñaõ thaät söï chöùng phaùp thöôïng nhaân goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå noùi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Noùi xong phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Noùi vôùi ngöôøi ñaõ thoï giôùi Tyø-kheo, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi noùi vôùi ngöôøi chöa thoï giôùi Tyø-kheo veà toäi maø Tyø-kheo khaùc vi phaïm goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå noùi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Noùi xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Höôùng veà ngöôøi khaùc noùi veà söï vieäc

32 BOÄ LUAÄT 12

khaùc hoaëc noùi khoâng ñuùng tình huoáng ñoù, do Taêng sai, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi ñaõ ñoàng yù vôùi taêng cho y cho ngöôøi aáy sau ñoù noùi ngöôïc laïi, bao goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå noùi ngöôïc laïi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ noùi ngöôïc laïi phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Cho vôùi taâm öa thích, saân haän, si meâ, sôï haõi, y ñaõ bò raùch neân khoâng thaønh cho, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi xoay vaät cuûa Taêng cho ngöôøi khaùc goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå xoay, phaïm Ñoät-kieát-la. - Xoay xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng bieát, hoûi cho ai, theo quy ñònh cuûa vua, duøng ñöôïc lôïi ích, cho theo yù cuûa vua, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi khinh cheâ Luaät goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå khinh cheâ Luaät, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ khinh cheâ, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù noùi lôøi khinh cheâ, tuïng Kinh keä A tyø ñaøm xong sau ñoù môùi tuïng Luaät, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi chaët caây coù

thaàn ôû goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå chaët phaïm Ñoät-kieát-la. - Haï caây ngaõ xuoáng, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Noùi lôøi taùc tònh bieát vaäy, cho vaäy, laáy vaäy, caàn vaäy, khoâng nghó, khoâng bieát, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi maéng Tyø-kheo goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå traùch maéng phaïm Ñoät-kieát-la. - Maéng xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Do sôï haõi neân maéng ngöôøi kia coù taùnh tham aùi, saân haän, si meâ, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi noùi quanh co goàm coù hai möùc ñoä: - Taêng chöa taùc baïch xong maø noùi quanh, phaïm Ñoät-kieát-la. - Taêng ñaõ taùc baïch xong maø noùi quanh, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm giôùi laø: Khoâng nghe hoûi, beänh neân khoâng ñaùp, vì muoán dieät tröø söï tranh caõi trong cuûa Taêng, vì muoán phaù söï tranh

chaáp cuûa Taêng, vì muoán ñoái trò vôùi beø ñaûng phi phaùp, Taêng chöa kieåm tra soá chuùng muoán laøm vieäc kieåm tra soá chuùng neân khoâng ñaùp lôøi, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi baøy giöôøng, neäm, voõng cuûa Taêng ra ñaát troáng, khi ñi khoâng deïp caát goàm coù hai möùc ñoä: - Ñi böôùc ñaàu tieân, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñi böôùc thöù hai, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ñem caát, baûo ngöôøi khaùc caát, phôi, coù vieäc gaáp, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi baøy vaät cuûa Taêng ôû trong phoøng khi ñi khoâng chòu doïn caát goàm coù hai möùc ñoä: - Ñi böôùc ñaàu tieân, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñi böôùc thöù hai, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khi ñi thì doïn caát, baûo ngöôøi khaùc doïn caát coù vieäc taïm ñi ra ngoaøi, coù vieäc gaáp, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi noåi giaän, khoâng vöøa yù, ñuoåi Tyø-kheo khaùc ra khoûi phoøng goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieâïn ñeå ñuoåi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ ñuoåi ra, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng bieát xaáu hoå neân ñuoåi hoaëc nhôø ngöôøi khaùc ñuoåi, ñoà vaät cuûa ngöôøi aáy ñaõ ñöôïc mang ra ngoaøi neân baûo hoï ra, do ñieân neân gaây loän, ñaùnh loän, ñeä töû khoâng ñuùng phaùp neân ñuoåi ra hoaëc baûo ngöôøi khaùc ñuoåi ra, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi bieát Tyø-kheo khaùc ñaõ vaøo tröôùc maø ñeán giaønh choã coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå naèm, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ naèm, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Do beänh, do laïnh, do noùng, do coù vieäc gaáp, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi ngoài maïnh xuoáng giöôøng coù chaân nhoïn ñaët treân gaùc cuûa nhaø Taêng goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå duøng söùc ngoài xuoáng, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ duøng söùc ngoài xuoáng, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng phaûi ôû treân gaùc, giöôøng coù chaân troøn, chaéc chaén, khoâng coù ñoà ñeå ñöùng neân ñöùng leân ñeå laáy ñoà vaät, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi bieát nöôùc coù truøng maø ñem nöôùc töôùi leân ñaát buøn

vaø coû goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå töôùi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Töôùi xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng bieát, khoâng nghó, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi lôïp nhaø quaù hai ba lôùp goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå lôïp, phaïm Ñoät-kieát-la. - Lôïp xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Hai ba lôùp hoaëc ít hôn hai ba lôùp, hang, nhaø tranh, laøm cho ngöôøi khaùc, taøi vaät cuûa mình, dôøi choã, heát thaûy caùc vieäc aáy ñeàu khoâng phaïm, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi töï yù ñi daïy cho Tyø-kheo ni goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå daïy phaïm Ñoät-kieát-la. - Daïy xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ni hoûi veà vieäc tuïng Kinh thì traû lôøi veà vieäc tuïng Kinh, hoûi veà söï vieäc thì traû lôøi veà söï vieäc, giaûng cho ngöôøi khaùc nhöng Ni laéng nghe, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di ni, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi daïy cho Tyø-kheo ni ñeán chieàu toái goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå daïy, phaïm Ñoät-kieát-la. - Daïy xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Hoûi veà vieäc ñoïc tuïng thì traû lôøi veà vieäc ñoïc tuïng, hoûi veà söï vieäc thì traû lôøi veà söï vieäc, giaûng cho ngöôøi khaùc nhöng Ni laéng nghe, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di ni, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi ñeán phoøng Ni ñeå daïy goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå daïy, phaïm Ñoät-kieát-la. - Daïy xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Hoûi ñoïc tuïng thì daïy vieäc ñoïc tuïng, hoûi söï vieäc thì daïy söï vieäc, giaûng cho ngöôøi khaùc nhöng Ni laéng nghe, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di ni, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi noùi Tyø-kheo khaùc vì tham thöùc aên neân ñeán daïy cho Ni goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå noùi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Noùi xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Noùi veà y aùo, giöôøng gheá, thuoác chöõa beänh... vì ñöôïc kính troïng, cuùng döôøng neân daïy, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm

SOÁ 1466 - KINH ÖU BA LY VAÁN PHAÄT 35

ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi ñi chung ñöôøng vôùi Ni goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå ñi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñi xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ñuùng luùc, khoâng daãn nhau ñi, Ni töï ñi theo, Tyø-kheo khoâng ruû, khoâng heïn, coù vieäc gaáp, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi ñi chung thuyeàn vôùi Ni goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñi chung thuyeàn, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ leân thuyeàn, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ñi ngang qua soâng, khoâng theo nhau xuoáng thuyeàn, Ni töï xuoáng theo, Tyø-kheo khoâng ruû, khoâng heïn, coù vieäc gaáp, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi cho y cho Tyø-kheo ni khoâng phaûi baø con goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå cho, phaïm Ñoät-kieát-la. - Cho xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Baø con, trao ñoåi, ít ñoåi nhieàu, nhieàu ñoåi ít, Ni ñoàng yù nhaän, nhaän taïm, y vaät ñaõ xaû, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di ni, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi may y cho Tyø-kheo ni khoâng phaûi baø con goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå may phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ may moät muõi kim phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng

phaïm laø: Baø con, may y ñaõ xaû boû, vaûi dö neân baûo may, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di ni, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi cuøng ngoài vôùi moät Tyø-kheo ni ôû moät choã goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå ngoài, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ ngoài, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Coù ngöôøi nam coù trí ngoài beân caïnh, ñöùng khoâng ngoài, khoâng coù choã naøo khaùc, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi cuøng moät ngöôøi nöõ ngoài moät choã, goàm coù hai möùc ñoä: - Tìm caùch ngoài, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ ngoài, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Coù ngöôøi nam hieåu bieát laøm baïn,

ñöùng khoâng ngoài, khoâng coù choã naøo khaùc, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi bieát thöùc aên do Tyø-kheo ni khen ngôïi maø vaãn aên goàm coù hai möùc ñoä: - Nhaän,chuaån bò, aên phaïm Ñoät-kieát-la. - Boû vaøo mieäng aên phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Thí chuû thaân quen, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di ni, tröø naêm loaïi thöùc aên chính, nhaän taát caû caùc thöù khaùc ñeàu khoâng phaïm, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. (Ñaøm-ma-maëc noùi: Naêm loaïi thöùc aên chính laø mì sôïi, côm, caù, thòt, baùnh luùa maïch). Vieäc phaïm giôùi aên nhieàu laàn goàm coù hai möùc ñoä: - Ñang nhaän thöùc aên, phaïm Ñoät-kieát-la. - Boû vaøo mieäng, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Hoï thænh aên ôû hai choã, moãi choã aên moät laàn, toaøn laøng thænh neân phaûi aên nhieàu laàn, nhieàu ngöôøi thænh, khi ñöôïc thænh Tyø-kheo noùi seõ ñi, böõa aên thöôøng leä, böõa aên theo theû, vaøo ngaøy thuyeát giôùi, vaøo saùng sôùm, tröø naêm loaïi thöùc aên chính coøn taát caû caùc loaïi khaùc ñeàu khoâng phaïm, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi nhaän nhieàu böõa aên ôû choã chæ cuùng döôøng moät böõa goàm coù hai möùc ñoä: - Ñang nhaän ñeå aên, phaïm Ñoät-kieát-la. - Boû vaøo mieäng aên, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Do beänh, aên xong, ñi roài trôû laïi aên, chuû môøi ôû laïi ñeå ñaõi, aên khoâng ñuû, tröø naêm loaïi thöùc aên chính coøn laïi ñeàu khoâng phaïm, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi nhaän quaù hai ba baùt thöùc aên goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå nhaän, phaïm Ñoät-kieát-la. - Nhaän xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Chæ nhaän hai ba baùt hoaëc ít hôn hai ba baùt, baø con, ñöôïc thænh, nhaän cho ngöôøi khaùc, vaät cuûa mình, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi aên ñaõ xong, khoâng laøm pheùp thöùc aên dö maø aên nöõa goàm hai möùc ñoä: - Ñang nhaän thöùc aên, phaïm Ñoät-kieát-la. - Boû vaøo mieäng aên, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Laøm pheùp thöùc aên dö roài môùi aên, ñang thoï thöïc ñöôïc nhaän theâm thöùc aên, nhaän cho ngöôøi khaùc, ñöôïc thænh baûy

ngaøy (theo tieáng Phaïn baûy ngaøy töùc laø baûy thôøi, vì tieáng Phaïn khoâng coù chöõ “ngaøy”), do coù vieäc, ñöôïc thænh troïn ñôøi, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. (Dòch giaû giaûi thích: khi ñöôïc thænh troïn ñôøi thì luùc thoï thöïc khoâng

phaûi laøm pheùp thöùc aên dö. Sau ñoù ñoùi buïng, caàn phaûi xin moät baùt thöùc aên trao cho Tyø-kheo laøm pheùp thöùc aên dö, Tyø-kheo aáy aên moät mieáng hoaëc naêm ba mieáng roài trao laïi thì môùi ñöôïc aên). Vieäc phaïm giôùi Tyø-kheo khaùc ñaõ aên roài, laïi eùp cho vò aáy aên nöõa goàm hai möùc ñoä: - Neáu ngöôøi kia noùi seõ nhaän thöùc aên aáy, phaïm Ñoät-kieát-la. - AÊn xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Cho ngöôøi ñaõ laøm pheùp thöùc aên dö, cho ngöôøi khaùc, ñöôïc thænh baûy ngaøy, ñöôïc thænh troïn ñôøi, coù vieäc, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi aên chuùng rieâng goàm coù hai möùc ñoä: - Ñang nhaän thöùc aên, phaïm Ñoät-kieát-la. - Boû vaøo mieäng aên, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ñuùng thôøi, aên hai nhoùm moät choã, böõa aên thöôøng leä, aên theo phaùt theû, ngaøy thuyeát giôùi haøng thaùng, tröø naêm loaïi thöùc aên chính taát caû ñeàu khoâng phaïm, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi aên phi thôøi goàm hai möùc ñoä: - Ñang nhaän thöùc aên, phaïm Ñoät-kieát-la. - Boû vaøo mieäng aên, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø ñöôïc thænh baûy ngaøy hoaëc troïn ñôøi, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi aên thöùc aên ñöôïc caát chöùa qua ñeâm goàm hai möùc ñoä: - Ñang laáy ñeå aên phaïm Ñoät-kieát-la. - Boû vaøo mieäng aên, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: AÊn theo thôøi, khi caàn thieát, ñöôïc thænh baûy ngaøy hoaëc troïn ñôøi, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi aên thöùc aên maø mình khoâng nhaän goàm hai möùc ñoä: - Ñang laáy thöùc aên ñeå aên phaïm Ñoät-kieát-la. - Boû vaøo mieäng aên, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Nöôùc vaø taêm xæa raêng, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân.

38 BOÄ LUAÄT 12

Vieäc phaïm giôùi töï xin thöùc aên ngon goàm hai möùc ñoä: - Ñang nhaän ñeå aên phaïm Ñoät-kieát-la. - Boû vaøo mieäng aên, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Beänh, xin cho ngöôøi beänh, khoâng beänh nhöng aên thöùc aên dö cuûa ngöôøi beänh, baø con, ñöôïc môøi, xin cho ngöôøi khaùc, vaät cuûa mình, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi bieát nöôùc coù truøng maø vaãn uoáng goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå uoáng, phaïm Ñoät-kieát-la. - Uoáng xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Bieát uoáng vaøo truøng khoâng cheát, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi coá yù ngoài ôû nhaø coù “thöùc aên” goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå ngoài, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ ngoài phaïm, Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Chuû nhaø ñi ñeán giöôøng ngoài oâm chaân boù goái, ngöôøi vôï ngoài ôû caùch xa, Tyø-kheo coù baïn, hoï ñeàu ñi ra, ñeàu khoâng laøm vieäc daâm duïc, khoâng phaûi phoøng nguû, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi ngoài chung giöôøng vôùi ngöôøi nöõ ôû choã khuaát goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå ngoài, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ ngoài, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Coù baïn laø ngöôøi nam hieåu bieát, ñöùng khoâng ngoài, ngoài khoâng coù yù gì khaùc, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi töï tay cho vôï choàng ngoaïi ñaïo thöùc aên goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå cho,

phaïm Ñoät-kieát-la. - Cho xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Baûo ngöôøi khaùc cho, khoâng phaûi töï mình cho, ñeå xuoáng ñaát maø cho, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi ñi xem quaân ñoäi xuaát haønh goàm hai möùc ñoä: - Ñang ñi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñöùng nhìn, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ñöùng xem taïi tinh xaù, Tyø-kheo ñöùng, naèm, ngoài thaáy quaân ñoäi ñi ngang qua, do coù vieäc gaáp, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân.

SOÁ 1466 - KINH ÖU BA LY VAÁN PHAÄT 39

Vieäc phaïm giôùi nguû trong quaân ñoäi quaù hai ñeâm goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå nguû, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ nguû, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Nguû hai ñeâm hoaëc döôùi hai ñeâm, vaøo ñeâm thöù ba khi trôøi saép saùng môùi nguû laïi, vì beänh, bò quan quaân eùp ôû laïi, coù vieäc gaáp, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi ñi xem chieán traän goàm hai möùc ñoä: - Ñang ñi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñöùng ôû nôi aáy xem, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ñöùng taïi tinh xaù xem, khi Tyø-kheo ñöùng, naèm, ngoài, quaân ñoäi ñi ngang qua, coù vieäc phaûi ñi, vieäc gaáp, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi noåi saân, khoâng baèng loøng neân giô naém ñaám doaï Tyø-kheo khaùc goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå doaï, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ laøm phaïm, Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Bò quaáy nhieãu, muoán thoaùt neân doaï, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieâïc phaïm giôùi noåi giaän, khoâng vöøa yù ñöa tay doaï nhau goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ ñöa tay, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Bò quaáy nhieãu muoán thoaùt neân ñöa tay ñe doaï, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi bieát Tyø-kheo khaùc phaïm toäi maø che giaáu chæ moät möùc ñoä laø Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø vì sôï noùi ra ngöôøi kia seõ ñaùnh ñaäp, maéng nhuïc chuùng Taêng, do coù söï tranh chaáp chia phe nhoùm neân khoâng noùi, vì muoán dieät tröø söï tranh chaáp cuûa Taêng neân khoâng noùi, ngöôøi kia cöùng coûi coù theå laøm haïi nhöõng ngöôøi Phaïm haïnh, khoâng gaëp Tyø-kheo thanh tònh khaùc, khoâng coù yù muoán che giaáu, bieát ngöôøi kia ñaõ töï phaùt loà, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi ruû Tyø-kheo khaùc vaøo laøng thoï thöïc roài ñuoåi Tyø- kheo aáy ñi goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ ñuoåi, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Neáu cuøng thoï thöïc ôû cuøng moät choã seõ

40 BOÄ LUAÄT 12

khoâng ñuû neân ñuoåi ñi, vì ngöôøi kia thaáy vaät quyù khôûi loøng tham, ñaùnh nhau neân ñuoåi ñi, thaáy ngöôøi nöõ, khoâng öa neân ñuoåi ñi, beänh, giöõ tinh xaù neân ñöa thöùc aên roài baûo ñi, do ngöôøi kia ñònh laøm vieäc traùi oai nghi neân ñuoåi ñi, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi ñoát löûa goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå ñoát, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ ñoát, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Beänh, baûo ngöôøi khaùc ñoát, ñoát

löûa ñuoåi raén ra khoûi hang, do coù vieäc gaáp, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi cuøng Yeát ma nhöng sau ñoù laøm ngöôïc laïi goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå laøm ngöôïc, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ laøm ngöôïc, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Phe nhoùm phi phaùp, bieát khoâng coù kieåm tra soá chuùng maø noùi laø ñaõ kieåm tra soá chuùng, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi nguû chung vôùi ngöôøi chöa thoï Ñaïi Giôùi quaù hai ñeâm goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå nguû chung, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ nguû, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: ÔÛ hai ñeâm hoaëc ít hôn hai ñeâm, vaøo ñeâm thöù ba khi trôøi gaàn saùng vaøo nguû môùi laïi nhaø coù maùi nhöng khoâng coù vaùch che boán phía, nhaø coù vaùch che boán phía nhöng laïi khoâng lôïp maùi, choã troáng khoâng coù vaùch vaø maùi, ngöôøi chöa thoï Cuï tuùc naèm, Tyø- kheo ngoài hoaëc ngöôïc laïi, caû hai ñeàu ngoài, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaù giôùi chaáp chaët aùc kieán ñöôïc can giaùn ba laàn nhöng khoâng boû goàm coù hai möùc ñoä: - Baïch laàn ñaàu, phaïm Ñoät-kieát-la. - Yeát ma xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø : Khoâng caàn can giaùn maø töï xaû boû, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi ôû chung vôùi Tyø-kheo noùi lôøi phi phaùp vaø khoâng chòu xaû boû aùc kieán aáy goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ôû chung, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ ôû, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Bieát laø chöa bò cöû toäi, ñaõ xaû boû aùc

kieán, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi bieát Sa-di ñaõ bò ñuoåi maø ôû chung goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå ôû chung, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ ôû chung, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Bieát laø khoâng bò ñuoåi, ñaõ xaû boû aùc kieán, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi caàm naém vaät quí goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå caàm naém, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ caàm naém, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Chaâu baùu hoaëc nhöõng vaät töông töï chaâu baùu ôû trong vöôøn, caïnh vöôøn, töï laáy hoaëc baûo ngöôøi khaùc laáy caát ñeå khi chuû nhaân ñeán seõ traû laïi, vaät gioáng cuûa baùu, ñöôïc söï ñoàng yù, laáy taïm, töôûng laø vaät bò vöùt boû, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi maëc y môùi khoâng duøng ba maøu xaáu laøm hoaïi saéc goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå maëc, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ maëc, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ñaõ taùc tònh xong môùi laáy maëc, bò maát, duøng vaûi saïch vaù leân vaûi dô, do may vaù, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi chöa ñuû nöûa thaùng ñaõ taém goàm hai möùc ñoä: Taïo phöông tieän ñeå taém, phaïm Ñoät-kieát-la. Taém xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Do thôøi tieát, ñuû nöûa thaùng, hôn nöûa thaùng, coù vieäc gaáp phaûi taém, ôû bieân giôùi, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi coá yù gieát chuùng sanh goàm coù boán möùc ñoä: - Vì muoán chuùng sanh rôi xuoáng cheát neân ñaøo hoá, phaïm Ñoät-kieát- la. - Ngöôøi rôi xuoáng cheát, phaïm Ba-la-di. - Döôïc xoa, ngaï quyû, suùc sanh coù hình ngöôøi rôi xuoáng cheát phaïm

Thaâu-lan-giaù. - Suùc sanh rôi xuoáng cheát, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng bieát, khoâng muoán gieát, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi ñuøa côït baét Tyø-kheo khaùc saùm hoái goàm hai möùc ñoä:

42 BOÄ LUAÄT 12

- Taïo phöông tieän ñeå ñuøa côït, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ ñuøa côït, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù quaäy phaù ñeå vò aáy buoàn, bieát khoâng ñuû hai möôi tuoåi maø cho thoï Cuï tuùc, bieát laø aên quaù ngoï, bieát ngöôøi kia uoáng röôïu, bieát ngöôøi kia cuøng ngöôøi nöõ ngoài ôû choã kín, bieát nhöõng vieäc aáy neân daïy saùm hoái, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi laáy ngoùn tay thoïc leùt gaây cöôøi goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå gaây cöôøi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ cöôøi, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng muoán cöôøi, do coù vieäc, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi ñuøa giôõn trong nöôùc goàm hai möùc ñoä: - Laën xuoáng nöôùc ñeå giôõn, phaïm Ñoät-kieát-la. - Giôõn treân maët nöôùc, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng muoán giôõn, coù vieäc phaûi xuoáng nöôùc hoaëc laën xuoáng hoaëc noåi leân, coù vieäc caàn ñi gaáp neân loäi qua, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi nguû chung nhaø vôùi ngöôøi nöõ goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå nguû, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ nguû, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Nhaø lôïp kín nhöng khoâng coù vaùch ngaên, che vaùch kín nhöng khoâng lôïp, choã khoâng che, khoâng lôïp, ngöôøi nöõ naèm, Tyø-kheo ngoài, vaø ngöôïc laïi caû hai ñeàu ngoài, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi doaï cho Tyø-kheo khaùc sôï goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå doïa, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ doaï, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng muoán doaï, coù giaëc cöôùp, truøng ñoäc, do quyû Tyø-xaù-giaø bieán ra saéc, thanh, höông, vò, xuùc, trôn laùng, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi giaáu y, baùt, toaï cuï, oáng ñöïng kim, thaét löng goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå giaáu, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ giaáu, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng muoán ñuøa, ôû nôi khoâng toát neân caát giuøm, hoaëc caát ñeå khi thuyeát phaùp xong seõ traû laïi, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi laáy y cuûa Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na,

SOÁ 1466 - KINH ÖU BA LY VAÁN PHAÄT 43

Sa-di, Sa-di ni ñeå maëc maø khoâng traû tieàn y goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå maëc, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ maëc, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ngöôøi kia cho, ñöôïc ñoàng yù, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi vu khoáng xua ñuoåi Tyø-kheo khaùc baèng phaùp Taêng taøn khoâng coù caên cöù goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå xua ñuoåi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ xua ñuoåi, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Do töôûng nhö vaäy neân noùi vaø baûo ngöôøi khaùc noùi, do ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi bieát laø keû cöôùp maø ñi chung ñöôøng

goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå ñi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ ñi, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng ñi theo nhau, ngöôøi kia ñi theo, Tyø-kheo khoâng ñi theo, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi ñi chung ñöôøng vôùi ngöôøi nöõ goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå ñi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ ñi, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng ñi theo nhau, ngöôøi nöõ töï ñi theo, Tyø-kheo khoâng ñi theo, khoâng heïn tröôùc, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi truyeàn giôùi Cuï tuùc cho ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå truyeàn giôùi Cuï tuùc, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ truyeàn giôùi Cuï tuùc, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Döôùi hai möôi tuoåi nhöng töôûng laø ñaõ ñuû, truyeàn giôùi Cuï tuùc cho ngöôøi ñaõ ñuû hai möôi tuoåi, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi ñaøo, ñaát goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå ñaøo, phaïm Ñoät-kieát-la. - Vöøa ñaøo xuoáng ñaát, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Noùi lôøi taùc tònh: “Bieát vieäc naøy, cho caùi naøy, caàn vaät naøy, laáy vaät naøy”, khoâng coá yù, khoâng nhôù nghó, khoâng bieát, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi xin thuoác quaù thôøi gian haïn ñònh goàm coù hai möùc ñoä:

44 BOÄ LUAÄT 12

- Taïo phöông tieän ñeå xin, phaïm Ñoät-kieát-la. - Xin ñöôïc, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Thænh cuùng thuoác aáy, xin thuoác aáy, thænh cuùng giöõa ñeâm, xin giöõa ñeâm, bieåu thò mình caàn thuoác baèng caùch noùi: “Xin cho toâi thuoác naøy, toâi thieáu thuoác naøy”, baø con, ñöôïc thænh, xin cho ngöôøi khaùc, vaät cuûa mình, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Luùc thuyeát giôùi Tyø-kheo naøo noùi:”Toâi khoâng hoïc giôùi naøy, ñeå toâi hoûi Tyø-kheo trì Luaät chaân chaùnh khaùc”, phaïm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå noùi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Noùi xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Noùi seõ bieát, seõ hoïc, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi bieát Tyø-kheo ñaùnh, maéng, tranh caõi nhau maø ñöùng nghe goàm hai möùc ñoä: - Ñang ñi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñöùng laïi, ñeå nghe, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Nghe hoï ñaõ ngöng chöûi maéng, caõi nhau, töï traùnh ñi, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi khi Taêng phaân xöû chöa xong, khoâng nhaén ngöôøi beânh caïnh maø ñöùng daäy boû ñi goàm coù hai möùc ñoä: - Do khinh thöôøng maø ñöùng daäy, chuaån bò boû ñi, phaïm Ñoät-kieát- la. - Ñaõ rôøi khoûi choã aáy, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Do Taêng ñaùnh maéng nhau, do tranh caõi gaây roái, do söï caïnh tranh phaù Taêng, do beø ñaûng phi phaùp, chöa kieåm tra soá chuùng maø noùi laø ñaõ kieåm tra, bò beänh, maéc ñaïi tieåu tieän, khoâng muoán phaù hoûng vieäc kieåm tra soá chuùng, ñuùng luùc phaûi trôû veà, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi gaây roái loaïn goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän gaây roái phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ gaây roái phaïm Ba daät, ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Hoûi hoaëc noùi nhö lôøi thaày mình chæ daïy, ngöôøi ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi uoáng röôïu goàm coù hai möùc ñoä: - Ñang laáy ñeå uoáng, phaïm Ñoät-kieát-la. - Uoáng vaøo

mieäng, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Chaúng phaûi röôïu nhöng coù vò gioáng röôïu, ôû trong canh, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân.

SOÁ 1466 - KINH ÖU BA LY VAÁN PHAÄT 45

Vieäc phaïm giôùi vaøo thoân phi thôøi maø khoâng nhaén laïi vôùi Tyø-kheo ôû beân caïnh goàm coù hai möùc ñoä: - Böôùc chaân ñaàu tieân ra ngoaøi cöông giôùi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Caû hai chaân böôùc ra ngoaøi cöông giôùi, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Coù vieäc laøm gaáp, coù Tyø-kheo thöa roài môùi ñi, khoâng coù Tyø-kheo neân khoâng nhaén ñöôïc maø ñi, caû tinh xaù ñeàu ñi, ñi khoûi tinh xaù Ni, ñi khoûi choã cuûa ngoaïi ñaïo, con ñöôøng ñi qua laøng, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi luùc ñi thoï thænh, coù Tyø-kheo maø khoâng nhaén laïi hoaëc ñi ñeán nhaø aáy tröôùc vaø sau giôø aên goàm hai möùc ñoä: - Ñi böôùc chaân ñaàu tieân ra ngoaøi cöông giôùi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Böôùc caû hai chaân ra ngoaøi cöông giôùi, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ñuùng thôøi, coù Tyø-kheo, nhaén laïi roài môùi ñi, khoâng coù Tyø-kheo neân khoâng nhaén ñöôïc maø ñi, ñeán nhaø ôû beân kia ñöôøng, ñi khoûi vöôøn, ñi khoûi tinh xaù Ni, ñi khoûi nhaø ngoaïi ñaïo, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi vaøo cung vua maø khoâng baùo tröôùc goàm hai möùc ñoä: - Ñi böôùc chaân ñaàu tieân ra ngoaøi cöông giôùi, phaïm Ñoät-kieát-la. - Böôùc caû hai chaân ra ngoaøi cöông giôùi, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ñaõ thoâng baùo tröôùc, chaúng phaûi doøng doõi vua chuùa, khoâng ñöôïc toân laøm vua, vua vaø phu nhaân ñeàu ñi ra khoûi phoøng nguû, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi coáng cao ngaõ maïn goàm hai möùc ñoä: - Vieäc chöa thaønh maø coáng cao, phaïm Ñoät-kieát-la. - Vieäc ñaõ thaønh maø coáng cao, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng muoán coáng cao, khoâng nghe nhieàu, nghe döôùi hai ba laàn, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi duøng xöông, raêng, söøng laøm oáng ñöïng kim goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ laøm, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Laøm thieàn baûn, oáng ñöïng thuoác, muoãng uoáng thuoác (ôû Aán ñoä duøng vaät aáy ñeå muùc thuoác nhoû vaøo maét neân goïi laø muoãng), duøng laøm caùn phaát traàn, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi laøm giöôøng cao quaù löôïng goàm hai möùc ñoä (tieáng Phaïn voán khoâng goïi laø giöôøng, vì coù aâm töông töï neân goïi laø giöôøng nhoû):

46 BOÄ LUAÄT 12

- Taïo phöông tieän ñeå laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. - Laøm xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Laøm ñuùng löôïng hoaëc thaáp hôn qui ñònh, ngöôøi khaùc laøm cho, neáu quaù löôïng thì caét bôùt maø duøng, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi ñan keát loâng laøm neäm giöôøng goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. - Laøm xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Laøm daây ñai ngoài thieàn, thaét löng, tuùi ñöïng baùt, tuùi loïc nöôùc, laøm goái, ngöôøi khaùc laøm ñöôïc thaùo ra duøng,

do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi may aùo loùt quaù löôïng goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå may, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ may xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: May ñuùng löôïng hoaëc nhoû hôn, ngöôøi khaùc laøm quaù löôïng ñöôïc caét bôùt ñeå duøng, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi may y haï quaù löôïng goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ laøm xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Laøm ñuùng löôïng hoaëc nhoû hôn, neáu ngöôøi khaùc laøm quaù löôïng thì ñöôïc caét bôùt ñeå duøng, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi may toaï cuï quaù löôïng goàm hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ laøm xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Laøm ñuùng löôïng hoaëc nhoû hôn, ngöôøi khaùc laøm quaù löôïng ñöôïc thaùo ra maø duøng, do ñieân, ngöôøi phaïm daàu tieân. Vieäc phaïm giôùi may y baèng y cuûa Nhö lai goàm coù hai möùc ñoä: - Taïo phöông tieän ñeå may, phaïm Ñoät-kieát-la. - Ñaõ may xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Laøm nhoû hôn, ngöôøi khaùc laøm quaù löôïng ñöôïc caét bôùt maø duøng, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. (Xong chín möôi hai Ba-daät-ñeà)

* BOÁN PHAÙP HOÁI HAÄN VEÀ LOÃI LAÀM. (Hoái quaù): (Dòch giaû giaûi thích: Boán phaùp hoái haän laø: Hoaëc noùi neân noùi phaùp,

SOÁ 1466 - KINH ÖU BA LY VAÁN PHAÄT 47

hoaëc noùi neân phaùt loà) Vieäc phaïm giôùi töï tay nhaän thöùc aên töø Tyø-kheo ni khoâng phaûi baø con ôû trong nhaø cö só goàm coù hai möùc ñoä: - Ñang nhaän ñeå aên, phaïm Ñoät-kieát-la. - AÊn vaøo mieäng, phaïm phaùp Hoái quaù. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Baø con, daïy cho ngöôøi khaùc, khoâng töï cho, boû xuoáng ñaát maø cho, cho ôû trong tinh xaù, ñöôïc thænh baûy ngaøy hoaëc troïn ñôøi, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di ni, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi thaáy Tyø-kheo ni lôùn tieáng xin côm canh ôû trong nhaø cö só, khoâng chòu quôû traùch, im laëng maø aên goàm hai möùc ñoä: - Ñang nhaän ñeå aên phaïm, Ñoät-kieát-la. - AÊn vaøo mieäng, phaïm phaùp Hoái quaù. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Töï coù thöùc aên, baûo ngöôøi khaùc cho chöù khoâng töï cho, ngöôøi khaùc coù thöùc aên töï ñem cho chöù khoâng ñôïi baûo cho, baûo ñem cho nhöng chöa ñöôïc thöùc aên, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di ni, tröø naêm loaïi thöùc aên chính coøn taát caû ñeàu khoâng phaïm, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Vieäc phaïm giôùi töï tay nhaän thöùc aên nôi ñaõ ñöôïc taùc phaùp Yeát ma laøm “Hoïc gia) goàm hai möùc ñoä: - Ñang nhaän thöùc aên ñeå aên, phaïm Ñoät-kieát-la. - AÊn vaøo mieäng, phaïm phaùp Hoái quaù. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ñöôïc môøi, bò beänh, thöùc aên dö, thöùc aên caàn theo thôøi, ñöôïc thænh baûy ngaøy hoaëc troïn ñôøi, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Tyø-kheo ôû nôi thanh vaéng, khoâng noùi tröôùc maø töï tay nhaän thöùc aên ôû ngoaøi vöôøn, phaïm hai möùc ñoä: - Ñang nhaän thöùc aên, phaïm Ñoät-kieát-la. - AÊn vaøo mieäng, phaïm phaùp Hoái quaù. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Hoaëc sai khieán, hoaëc beänh, hoaëc thöùc aên dö, cuû, voû, laù,hoa, quaû ñöôïc moïc trong nuùi,khi caàn, ñöôïc thænh baûy ngaøy hoaëc troïn

ñôøi, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. (Xong boán phaùp Hoái quaù)

* BAÛY MÖÔI BOÁN PHAÙP CHUÙNG HOÏC - Maëc y haï so le tröôùc sau, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Maëc y so le tröôùc sau, phaïm Ñoät-kieát-la.

48 BOÄ LUAÄT 12

Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöooøi phaïm ñaàu tieân. - Ñeå hôû thaân khi ñi vaøo nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Ñeå loä thaân khi ngoài trong nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, nguû, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân, - Vöøa quaùt maéng vöøa ñi vaøo nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Quaùt maéng khi ngoài trong nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi, phaïm ñaàu tieân. - Quay nhìn hai beân khi vaøo trong nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Quay nhìn hai beân khi ngoài trong nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Keâu la lôùn tieáng khi vaøo trong nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Keâu la lôùn tieáng khi ngoài trong nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Ñi caø nhaéc vaøo nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Truøm ñaàu ñi vaøo nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh nguû coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Truøm ñaàu khi ngoài trong nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Nguû, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Baøy ngöïc khi ñi vaøo nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Baøy ngöïc khi ngoài ôû trong nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la.

SOÁ 1466 - KINH ÖU BA LY VAÁN PHAÄT 49

Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, nguû, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Khaïc nhoå khi ngoài trong nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, nguû, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Laät y ngöôïc y khi vaøo trong nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Laät ngöôïc y khi ngoài trong nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng

nghó, khoâng bieát, beänh, nguû, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Laéc lö caùnh tay khi ñi vaøo nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Uoán thaân mình khi ngoài trong nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng bieát, khoâng nghó, beänh, nguû, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Laéc lö ñaàu khi ñi vaøo nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù khoâng nghó, khoâng bieát, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Laéc lö ñaàu khi ngoài trong nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng bieát, khoâng nghó, beänh, nguû, vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Muùa maùy tay chaân khi ñi vaøo nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Muùa maùy tay chaân khi ngoài trong nhaø, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Khoâng chuù yù khi nhaän thöùc aên, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Nhìn ngoù hai beân khi nhaän côm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Nhaän nhieàu canh, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, baø con, ñöôïc môøi, nhaän cho ngöôøi khaùc, vaät cuûa mình, coù vieäc

gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Nhaän côm quaù ñaày, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Moi côm leân ñeå aên, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó khoâng bieát, beänh, moi leân ñeå moät choã ñeå aên, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Khoâng chuù yù khi aên, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Löôïm côm naèm raûi raùc ñeå aên, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, nhaët cho ngöôøi khaùc, nhaët ra, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - AÊn canh nhieàu, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, baø con, ñöôïc môøi, ñoà cuûa mình, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Vaét côm thaønh lôùn, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, baùnh quaû, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Vaét côm thaønh vaét daøi, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng bieát, khoâng nghó, beänh, baùnh, quaû, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi, phaïm ñaàu tieân. - Haù mieäng chôø côm khi chöa ñöa vaét côm ñeán mieäng phaïm Ñoät- kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi, phaïm ñaàu tieân. - Ngaäm côm maø noùi phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Ñöa caû tay vaøo mieäng, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Nhai côm ra tieáng. phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do

ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Huùp côm ñeå aên, phaïm Ñoät-kieát-la.

SOÁ 1466 - KINH ÖU BA LY VAÁN PHAÄT 51

Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Lieám moâi ñeå aên, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Le löôõi ñeå aên, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù,khoâng nghó, khoâng bieát, beänh,coù vieäc gaáp, do ñieân,ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Thun muõi maø aên phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Laøm rôi vaõi thöùc aên, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, baùnh, traùi caây, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Phun thöùc aên ra khoûi mieäng, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng bieát, khoâng nghó, beänh, baùnh, traùi caây, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Lieám baøn tay maø aên, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Ñoå thöùc aên trong baùt ra ñaát phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù,khoâng nghó, khoâng bieát, bònh, ñoå thöùc aên thöøa vaøo moät choã ñeå aên, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Raûy tay khi aên, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Troän côm vôùi cao söõa ñeå aên, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Duøng tay dô böng ñoà ñöïng nöôùc, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, seõ röûa, baûo röûa roài môùi nhaän, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Xin côm canh cho mình aên, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, baø con, ñöôïc môøi, xin cho ngöôøi khaùc, vaät cuûa mình, coù vieâïc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân.

52 BOÄ LUAÄT 12

- Laáy côm che leân canh, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, thí chuû che saün, khoâng muoán maø ñöôïc, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Nhìn vaøo baùt ngöôøi khaùc khôûi taâm ganh gheùt, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, nhìn nhöng khoâng ganh gheùt, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Ñoå nöôùc röûa baùt trong nhaø baïch y, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, lôõ tay ñuïng, baùt bò vôõ chaûy ra ngoaøi, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Thuyeát phaùp cho ngöôøi cöôõi ngöïa, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Ñi phía sau thuyeát phaùp cho ngöôøi ñi phía tröôùc,

phaïm Ñoät-kieát- la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Ñöùng ôû leà ñöôøng thuyeát phaùp cho ngöôøi ôû giöõa ñöôøng, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Ngoài ôû döôùi ñaát thuyeát phaùp cho ngöôøi ngoài ôû treân giöôøng, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Ngoài ôû giöôøng thaáp thuyeát phaùp cho ngöôøi ngoài ôû giöôøng cao, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Ñöùng thuyeát phaùp cho ngöôøi ngoài, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng bieát, khoâng nghó, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Thuyeát phaùp cho ngöôøi ñang naèm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Thuyeát phaùp cho ngöôøi truøm ñaàu, phaïm Ñoät-kieát-la.

SOÁ 1466 - KINH ÖU BA LY VAÁN PHAÄT 53

Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, khoâng truøm ñaàu, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Thuyeát phaùp cho ngöôøi quaán khaên treân ñaàu, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, ñeå hôû toùc, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Thuyeát phaùp cho ngöôøi ngoài buoâng thoûng y, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Thuyeát phaùp cho ngöôøi mang guoác goã, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Thuyeát phaùp cho ngöôøi mang giaøy phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Thuyeát phaùp cho ngöôøi caàm gaäy phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Thuyeát phaùp cho ngöôøi caàm loïng, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Thuyeát phaùp cho ngöôøi caàm ñao phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng bieát, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Thuyeát phaùp cho ngöôøi caàm vuõ khí giôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Ñaïi tieåu tieän, khaïc nhoå leân coû töôi, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, chaúng phaûi coû töôi, duøng ñeå lau queùt, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaâàu tieân. - Ñaïi tieåu tieän, khaïc nhoå trong nöôùc, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, röûa ôû bôø soâng, coù vieäc gaáp, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Ñöùng ñaïi tieåu tieän phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Khoâng coá yù, khoâng nghó, khoâng bieát, beänh, do ñieân, ngöôøi phaïm ñaàu tieân. (Xong baûy möôi boán phaùp Chuùng hoïc.)

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH PHAÏM GIÔÙI TOÄI BAÙO KHINH TROÏNG SOÁ 1467

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1467

KINH PHAÏM GIÔÙI TOÄI BAÙO KHINH TROÏNG Haùn dòch: Ñôøi Haäu Haùn, Tam taïng An Theá Cao, ngöôøi nöôùc An Töùc.

Toâi nghe nhö vaày: Moät thuôû noï, ñöùc Phaät ôû taïi vöôøn truùc Ca-lan-ñaø thuoäc thaønh Vöông Xaù. Vaøo buoåi xeá chieàu, toân giaû Muïc Lieân xuaát thieàn, ñeán choã ñöùc Theá Toân ñaûnh leã saùt ñaát, luøi laïi ñöùng qua moät phía baïch ñöùc Phaät: - Baïch Theá Toân! Con coù ñieàu phaân vaân muoán thöa hoûi, cuùi xin Theá Toân cho pheùp. Ñöùc Phaät baûo Muïc Lieân: - Cho pheùp oâng hoûi. Toân giaû Muïc Lieân lieàn baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Neáu Tyø-kheo, Tyø-kheo ni khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn lôøi Phaät daïy, phaïm caùc hoïc giôùi nhö phaïm Ba-la-ñeà-ñeà-xaù- ni, Ba-daät-ñeà, Thaâu-lan-giaù, Taêng-giaø-baø-thi-sa, Ba-la-di, thì phaïm toäi naëng nheï theá naøo? Cuùi xin Theá Toân giaûng giaûi. Ñöùc Phaät baûo Muïc Lieân: - Haõy chuù yù laéng nghe, Ta seõ giaûng cho oâng. Tyø-kheo, Tyø-kheo ni naøo khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn lôøi Phaät daïy maø phaïm giôùi chuùng hoïc thì seõ bò ñoaï vaøo ñòa nguïc trong thôøi gian baèng naêm traêm naêm cuûa trôøi Töù thieân vöông töông ñöông vôùi chín traêm ngaøn naêm ôû nhaân gian. Ñöùc Phaät baûo Muïc Lieân: - Ngöôøi naøo khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn lôøi Phaät daïy, phaïm Ba- la-ñeà-ñeà-xaù-ni seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc trong thôøi gian baèng moät ngaøn naêm cuûa trôøi Ba möôi ba töông ñöông vôùi ba öùc saùu möôi ngaøn naêm ôû

nhaân gian. Ñöùc Phaät baûo Muïc Lieân: - Ngöôøi naøo khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn lôøi Phaät daïy, phaïm Badaät-ñeà seõbò ñoïa vaøo ñòa nguïc trong khoaûng thôøi gian baèng hai ngaøn naêm cuûa trôøi Daï Ma töông ñöông hai möôi öùc boán ngaøn naêm ôû nhaân gian. Ñöùc Phaät baûo Muïc Lieân: - Ngöôøi naøo khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn lôøi Phaät daïy, phaïm Thaâu-lan-giaù seõ bò ñoaï vaøo ñòa nguïc trong khoaûng thôøi gian baèng boán ngaøn naêm cuûa trôøi Ñaâu Suaát töông ñöông naêm möôi öùc saùu möôi ngaøn naêm ôû nhaân gian. Ñöùc Phaät baûo Muïc Lieân: - Ngöôøi naøo khoâng bieát hoå theïn khinh lôøn lôøi Phaät daïy, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa seõ bò ñoaï vaøo ñòa nguïc trong khoaûng thôøi gian baèng taùm ngaøn naêm cuûa trôøi Baát Kieâu Laïc töông ñöông hai traêm ba möôi öùc boán möôi ngaøn naêm ôû nhaân gian. Ñöùc Phaät baûo Muïc Lieân: - Ngöôøi naøo khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn lôøi Phaät daïy, phaïm Bala-di seõ bò ñoaï vaøo ñòa nguïc trong khoaûng thôøi gian baèng möôøi saùu ngaøn naêm cuûa trôøi Tha Hoaù Töï Taïi töông ñöông chín traêm hai möôi moát öùc saùu möôi ngaøn naêm ôû nhaân gian. Nghe ñöùc Phaät daïy xong, toân giaû Muïc Kieàn Lieân hoan hyû phuïng haønh. Luùc aáy, toân giaû Muïc Kieàn Lieân lieàn noùi keä: Vì lyù do khinh lôøn Cheát bò ñoïa

ñöôøng aùc Nhôø tu taäp nghieäp laønh Ñöôïc sanh leân coõi trôøi. Do tu taäp nghieäp phöôùc Lìa aùc ñöôïc giaûi thoaùt Do khoâng kheùo quaùn saùt Cheát bò ñoïa ñöôøng aùc. Tyø-kheo phaûi caån thaän Phoùng daät nhieàu buoàn raàu Tranh caõi nhoû thaønh lôùn Laøm aùc bò thieâu ñoát. Giöõ giôùi ñöôïc phöôùc vui Phaù giôùi taâm lo sôï Heát phieàn naõo ba coõi

SOÁ 1467 - KINH PHAÏM GIÔÙI TOÄI BAÙO KHINH TROÏNG 59

Môùi chöùng ñaéc Nieát-baøn.
Giôùi ñöùc ñaùng nöông caäy
Phöôùc baùo thöôøng theo mình
Thaáy phaùp laøm taêng tröôûng
Xa lìa ba ñöôøng aùc.
Giöõ Giôùi tröø lo sôï
Phöôùc ñöùng ñaàu ba coõi
Quyû roàng vaø raén ñoäc
Khoâng haïi ngöôøi trì giôùi.
Baäc thaàn tieân nguõ thoâng
Caùc chuù thuaät taïo theá
Vì nhöõng ngöôøi hoå theïn.
Döùt vieäc khoâng hoå theïn
Nhö Lai cheá giôùi caám
Nöûa thaùng noùi moät laàn
Cuùi ñaàu laïy chö Phaät
Ñaõ noùi Giôùi lôïi ích.
60 BOÄ LUAÄT 12

SOÁ 1467

KINH PHAÏM GIÔÙI TOÄI BAÙO KHINH TROÏNG (Dò baûn) Haùn dòch: Ñôøi Haäu Haùn Tam taïng An Theá Cao, ngöôøi nöôùc An Töùc.

Toâi nghe nhö vaày: Moät thuôû noï, ñöùc Phaät ôû taïi vöôøn truùc Ca-lan-ñaø thuoäc thaønh Vöông xaù. Vaøo xeá chieàu, toân giaû Muïc Lieân xuaát thieàn ñeán choã ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt ñaát, ngoài qua moät phía, baïch Phaät: - Con coù ñieàu phaân vaân muoán hoûi, cuùi xin ñöùc Phaät cho pheùp. Ñöùc Phaät baûo Muïc Lieân: - Coù vieäc gì thì cöù hoûi, Ta seõ giaûi ñaùp cho. Toân giaû Muïc Lieân lieàn baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Neáu Tyø-kheo, Tyø-kheo ni khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn lôøi Phaät daïy, phaïm giôùi chuùng hoïc cho ñeán phaïm Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, Ba-daät-ñeà, Thaâu-lan-giaù, Taêng-giaø-baø-thi-sa, Ba-la-di thì phaïm toäi naëng nheï theá naøo? Cuùi xin ñöùc Phaät chæ daïy. Ñöùc Phaät baûo Muïc Lieân: - Haõy chuù yù laéng nghe, Ta seõ noùi cho oâng. Tyø-kheo, Tyø-kheo ni naøo khoâng bieát hoå theïn, khinh nhôøn lôøi Phaät daïy, phaïm giôùi chuùng hoïc thì seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc trong thôøi gian baèng naêm traêm naêm cuûa trôøi Töù thieân vöông

töông ñöông vôùi chín traêm ngaøn naêm ôû nhaân gian. Ñöùc Phaät baûo Muïc Lieân: - Tyø-kheo, Tyø-kheo ni naøo khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn lôøi Phaät daïy, phaïm Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni thì seõ bò ñoaï vaøo ñòa nguïc trong thôøi gian baèng moät ngaøn naêm ôû trôøi Ba möôi ba töông ñöông ba öùc saùu möôi ngaøn naêm ôû nhaân gian. Ñöùc Phaät baûo Muïc Lieân: - Tyø-kheo, Tyø-kheo ni naøo khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn lôøi Phaät daïy, phaïm Ba-daät-ñeà thì seõ bò ñoaï vaøo ñòa nguïc trong thôøi gian baèng hai ngaøn naêm ôû trôøi Daï Ma töông ñöông hai möôi öùc boán möôi ngaøn naêm ôû nhaân gian.

SOÁ 1467 - KINH PHAÏM GIÔÙI TOÄI BAÙO KHINH TROÏNG (DÒ BAÛN) 61

Ñöùc Phaät baûo Muïc Lieân: - Tyø-kheo, Tyø-kheo ni naøo khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn lôøi Phaät daïy, phaïm Thaâu-lan-giaù thì seõ bò ñoaï vaøo ñòa nguïc trong thôøi gian baèng boán ngaøn naêm ôû coõi trôøi Ñaâu suaát töông ñöông naêm möôi öùc saùu möôi ngaøn naêm ôû nhaân gian. Ñöùc Phaät baûo Muïc Lieân: - Tyø-kheo, Tyø-kheo ni naøo khoâng bieát hoå theïn khinh lôøn lôøi Phaät daïy, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa thì seõ ñoaï vaøo ñòa nguïc trong thôøi gian baèng taùm ngaøn naêm ôû coõi trôøi Baát Kieâu laïc töông ñöông hai traêm boán möôi öùc ngaøn naêm ôû nhaân gian. Ñöùc Phaät baûo Muïc Lieân: - Tyø-kheo, Tyø-kheo ni naøo khoâng bieát hoå theïn khinh lôøn lôøi Phaät daïy, phaïm Ba-la-di thì seõ bò ñoaï vaøo ñòa nguïc trong thôøi gian baèng möôøi saùu ngaøn naêm ôû coõi trôøi Tha Hoaù Töï Taïi töông ñöông chín traêm hai möôi moát öùc chín möôi ngaøn naêm ôû nhaân gian. Nghe ñöùc Phaät daïy xong, toân giaû Muïc Lieân hoan hyû phuïng haønh. Luùc aáy, Muïc Lieân lieàn noùi keä: Vì lyù do khinh lôøn Khi cheát, ñoïa ñöôøng aùc Vì tu haønh ñieàu thieän Neân ñöôïc sanh leân trôøi Chính nhôø tu nghieäp thieän Lìa aùc ñöôïc giaûi thoaùt Do khoâng kheùo quaùn saùt Cheát bò ñoïa ñöôøng aùc.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH MUÏC LIEÂN SÔÛ VAÁN SOÁ 1468

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1468

KINH MUÏC LIEÂN SÔÛ VAÁN Haùn dòch: Ñôøi Trieäu Toáng, Tam taïng Phaùp Thieân.

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, ñöùc Phaät ôû taïi tinh xaù Truùc Laâm thuoäc thaønh Vöông xaù. Cuoái ñeâm, toân giaû ñaïi Muïc Kieàn Lieân ñi töø choã ôû cuûa mình ñeán choã ñöùc Phaät, ñaûnh leã saùt ñaát roài ngoài qua moät phía. Luùc aáy, toân giaû ñaïi Muïc Kieàn Lieân ñöùng daäy baïch ñöùc Phaät: - Baïch Theá Toân! Neáu coù Tyø-kheo, Tyø-kheo ni meâ loaïn phaïm giôùi khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn giôùi Luaät, laøm ñieàu phi phaùp thì nhöõng ngöôøi ñoù laøm sao coù phöôùc ñöôïc? ÑöùcTheá Toân ñaùp: - Naøy toân giaû ñaïi Muïc Kieàn Lieân! Neáu coù Tyø-kheo, Tyø-kheo ni meâ loaïn phaïm giôùi, khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn giôùi Luaät, laøm vieäc phi phaùp thì khi cheát ngöôøi aáy seõ bò vaøo ñòa nguïc trong

khoaûng thôøi gian baèng naêm traêm naêm ôû trôøi Töù thieân vöông töông ñöông chín traêm vaïn naêm ôû nhaân gian. Toân giaû ñaïi Muïc kieàn lieân laïi baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Neáu coù Tyø-kheo, Tyø-kheo ni meâ loaïn phaïm giôùi, khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn giôùi Luaät, khoâng nöông theo phaùp thì nhöõng ngöôøi ñoù laøm sao coù phöôùc ñöôïc? ÑöùcTheá Toân ñaùp: - Naøy Muïc Kieàn Lieân! Neáu coù Tyø-kheo, Tyø-kheo ni meâ loaïn phaïm giôùi, khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn giôùi Luaät, khoâng nöông theo phaùp thì khi cheát ngöôøi aáy seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc trong khoaûng thôøi gian baèng moät ngaøn naêm ôû coõi trôøi Ñao lôïi töông ñöông ba öùc saùu traêm vaïn naêm ôû nhaân gian.

66 BOÄ LUAÄT 12

Toân giaû ñaïi Muïc Kieàn Lieân baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Neáu coù Tyø-kheo, Tyø-kheo ni naøo meâ loaïn phaïm giôùi, khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn giôùi Luaät, phaïm phaùp Thoå-la-baùt-ñeå (Thaâu-lan-giaù) thì nhöõng ngöôøi ñoù laøm sao coù phöôùc ñöôïc? Theá Toân baûo: - Toân giaû Muïc Kieàn Lieân! Neáu coù Tyø-kheo, Tyø-kheo ni meâ loaïn phaïm giôùi, khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn giôùi Luaät, phaïm Thoå-la-baùt- ñeå thì khi cheát, ngöôøi aáy seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc trong khoaûng thôøi gian baèng boán ngaøn naêm coõi ôû coõi trôøi Ñaâu-suaát-ñaø töông ñöông naêm möôi baûy öùc saùu vaïn naêm ôû nhaân gian. Toân giaû ñaïi Muïc Kieàn Lieân baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Neáu coù Tyø-kheo, Tyø-kheo ni meâ loaïn phaïm giôùi, khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn giôùi Luaät, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa thì nhöõng ngöôøi ñoù laøm sao coù phöôùc ñöôïc? Ñöùc Theá Toân baûo: - Naøy Muïc Kieàn Lieân! Neáu coù Tyø-kheo, Tyø-kheo ni meâ loaïn pha-ïm giôùi, khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn giôùi Luaät, phaïm Taêng-giaø-baø-thi- sa thì khi cheát, ngöôøi aáy seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc trong khoaûng thôøi gian baèng taùm ngaøn naêm coõi ôû trôøi Hoaù laïc töông ñöông möôøi boán öùc hai traêm ba möôi öùc boán traêm vaïn naêm ôû nhaân gian. Toân giaû ñaïi Muïc Kieàn Lieân baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Neáu coù Tyø-kheo, Tyø-kheo ni meâ loaïn phaïm giôùi, khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn giôùi Luaät, phaïm Ba-la-di thì nhöõng ngöôøi ñoù laøm sao coù phöôùc ñöôïc? Ñöùc Theá Toân baûo: - Naøy Muïc Kieàn Lieân! Neáu coù Tyø-kheo, Tyø-kheo ni meâ loaïn pha- ïm giôùi, khoâng bieát hoå theïn, khinh lôøn giôùi Luaät, phaïm Ba-la-di thì khi cheát, ngöôøi aáy seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc trong khoaûng thôøi gian baèng moät vaïn saùu ngaøn naêm coõi ôû coõi trôøi Tha Hoaù Töï Taïi töông ñöông chín traêm möôøi laêm öùc saùu traêm vaïn naêm ôû nhaân gian. Nghe ñöùc Phaät giaûng xong, toân giaû Muïc Kieàn Lieân vui möøng ñaûnh leã ñi ra.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH CA DIEÁP CAÁM GIÔÙI SOÁ 1469

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1469

KINH CA DIEÁP GIÔÙI CAÁM Haùn dòch: Cö só Thö Cöø Kinh Thanh ñôøi Löu Toáng.

Nghe nhö vaày: Moät thuôû noï, ñöùc Phaät ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø ñaø-Caáp coâ ñoäc cuøng vôùi ñaïi chuùng Tyø-kheo goàm moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò vaø hai ngaøn vò Boà taùt. Luùc aáy, Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo Ñaïi Ca dieáp: - Coù hai vieäc laøm Tyø-kheo bò ñoïa vaøo ñòa nguïc: Moät, noùi ñaây laø vaät cuûa toâi, hai laø mong muoán ñöôïc cuùng döôøng. Tyø-kheo laïi coù hai vieäc: Moät laø nghe theo ngoaïi ñaïo, hai laø ham muoán caát chöùa y, baùt. Laïi coù hai vieäc: Moät laø chôi thaân vôùi baïch y, hai laø thaáy Sa-moân trì Giôùi nghieâm tuùc laïi ganh gheùt. Laïi coù hai vieäc laøm Tyø-kheo bò ñoïa vaøo vaïc daàu soâi: Moät laø thöôøng nghó ñeán aùi duïc, hai laø thích giao keát baïn beø. Laïi coù hai vieäc: Moät laø coù loãi khoâng chòu saùm hoái, hai laø nghó veà vieäc xaáu cuûa ngöôøi khaùc. Coù hai vieäc laøm Tyø-kheo bò ñoïa vaøo ñòa nguïc: Moät laø phæ baùng Kinh ñieån, hai laø huûy hoaïi giôùi Kinh. Tyø-kheo laïi coù hai vieäc: Moät laø phaïm taát caû caùc giôùi, hai laø khoâng ñaït ñöôïc gì trong Chaùnh phaùp. Tyø-kheo laïi coù hai vieäc caàn saùm hoái: Moät laø maëc phaùp y, ca sa moät caùch phi phaùp, hai laø thaân khoâng trì giôùi laïi khoâng haàu haï Sa-moân trì Giôùi. Tyø-kheo laïi coù hai vieäc thaät khoù traùnh khoûi khoå naõo: Moät laø taâm taø

vaïy, taùn loaïn, hai laø ngaên ngöôøi khaùc thöïc haønh ñaïo Boà taùt. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Ñaïi Ca Dieáp: - Sa-moân laøm sao ñeå ñöôïc goïi laø Sa-moân ñuùng nghóa? Coù boán haïng Sa-moân: Moät laø hình daùng, y phuïc töông tôï Sa-moân. Hai laø beân ngoaøi gioáng Sa-moân, beân trong thì hay dua nònh. Ba laø chæ mong caàu ñöôïc haàu haï, danh tieáng, cuûa caûi vaø kieâu ngaïo laøm theo yù mình. Boán laø haïng Tyø-kheo giöõ giôùi haïnh khoâng phaïm, ñoù laø Sa-moân chôn chaùnh. Moät - Theá naøo laø haïng coù hình daùng, y phuïc töông tôï nhö Sa-moân? Ñoù laø ngöôøi caïo raâu toùc, maëc phaùp y, oâm bình baùt nhöng taâm khoâng töï söûa ñoåi, chæ muoán laøm aùc, thích hoïc ñaïo taø. Ñoù laø haïng coù hình daïng y phuïc gioáng nhö Sa-moân. Hai - Haïng beân ngoaøi gioáng nhö Sa-moân, beân trong thì hay dua nònh laø ngöôøi böôùc ñi thong thaû, chaäm raõi ra vaøo, y aùo vaø thöùc aên beân ngoaøi thoâ xaáu nhöng beân trong thì muoán thôm ngon, beân ngoaøi thì soáng trong leàu coû ôû nuùi röøng, beân trong thì khoâng coù ñöùc tin, maëc yù buoâng lung, hoaëc beân trong thì gheùt nhöõng ngöôøi trung thöïc, hay xin nhieàu cuûa caûi, mong caàu danh tieáng. Ñoù laø haïng dua nònh. Ba - Haïng khoâng trì giôùi laø chæ vì muoán ñöôïc ngöôøi khaùc khen ngôïi neân giaû vôø ôû nôi vaéng veû, khoâng töï tænh thöùc ñeå caàu giaûi thoaùt, chæ coù thaùi ñoä giaû doái. Ñoù laø haïng khoâng giöõ giôùi. Boán - Theá naøo laø Sa-moân chôn chaùnh? Ñoù laø ngöôøi giöõ giôùi, haønh ñaïo khoâng tieác thaân maïng, coi nheï thaân theå, khoâng xin caùc vaät duïng, khoâng mong caàu söï cuùng döôøng. Neáu coù Tyø-kheo naøo thöïc haønh phaùp Khoâng, thöôøng quaùn saùt phaùp thanh tònh, hoaøn toaøn khoâng coù tì veát, töï phaùt sanh trí tueä, khoâng do ngöôøi khaùc maø ñöôïc, chöùng ñaéc Nieát-baøn ôû trong Phaät phaùp. Ñoù laø Sa-moân chôn chaùnh. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Ñaïi Ca Dieáp: - Muoán caàu ñaïo phaûi laø Sa-moân chôn chaùnh, ñöøng neân baét chöôùc haïng Sa-moân caàu danh, Sa-moân dua nònh. Gioáng nhö ngöôøi ngheøo maø töï xöng laø

raát giaøu, chæ coù tieáng laø giaøu coù, thaät ra chaúng coù gì caû. Naøy Ca Dieáp! Ngöôøi aáy coù cuûa caûi khoâng? Toân giaû Ca Dieáp ñaùp: - Thöa khoâng. Ñöùc Phaät noùi: - Ñuùng vaäy! Coù ngöôøi tuy ñöôïc goïi laø Sa-moân nhöng khoâng thöïc haønh phaùp Sa-moân thì cuõng nhö ngöôøi ngheøo töï xöng raát giaøu coù. Gioáng nhö coù ngöôøi bò nöôùc cuoán troâi nhaän chìm maø laïi khaùt saép cheát. Cuõng

vaäy, Sa-moân tuy ñoïc tuïng nhieàu, coù trí tueä, taøi cao nhöng khoâng boû tình duïc thì bò tình duïc laøm ñoùi khaùt, khi cheát bò ñoïa vaøo ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sanh. Gioáng nhö thaày thuoác coù caû moät bình thuoác ñaày maø khoâng theå töï chöõa laønh beänh, ngöôøi tuy ñoïc Kinh nhieàu nhöng khoâng trì Giôùi cuõng nhö vaäy. Gioáng nhö haït chaâu ma ni bò rôi vaøo choã dô, ngöôøi naøo tuy tuïng Kinh thöôøng xuyeân nhöng khoâng trì Giôùi cuõng vaäy. Gioáng nhö ngöôøi cheát trang söùc vaøng, baïc, chaâu baùu, ngöôøi naøo thaân khoâng trì Giôùi maø laïi maëc ca sa gioáng nhö Sa-moân thì cuõng nhö vaäy. Gioáng nhö coù ngöôøi con cuûa tröôûng giaû maëc aùo môùi, trang söùc ñeïp ñeõ nhöng beân trong khoâng saïch seõ, ngöôøi tuïng Kinh nhieàu nhöng khoâng trì Giôùi cuõng gioáng nhö vaäy. Ñöùc Phaät baûo Ca Dieáp: - Coù boán haïng gioáng nhö ngöôøi trì giôùi. Boán haïng ñoù laø: Moät laø coù Tyø-kheo töï noùi mình khoâng phaïm giôùi caám. Hoï noùi nhö vaäy laø vì coù söï chaáp thuû töï xöng laø mình toát. Hai laø, coù Tyø-kheo bieát ñoù laø taát caû nhöõng giôùi haïnh ôû trong Kinh ñieån saâu xa vaø töï cho laø vieäc mình ñaõ laøm. Ba laø, coù Tyø-kheo naém baét ñöôïc nhieàu vaán ñeà vaø töï khoe ñoù laø ñieàu toâi naém baét ñöôïc. Boán laø, töï noùi toâi thöôøng thöïc haønh taâm bình ñaúng, luoân sôï haõi sanh töû. Ñoù laø nhöõng Sa-moân töï ca ngôïi mình laø ngöôøi trì giôùi. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Ca Dieáp: - Giôùi caám khoâng coù hình töôùng, khoâng leä thuoäc ba coõi, khoâng coù thöôøng, khoâng coù ta, khoâng coù ngöôøi, khoâng coù maïng, khoâng coù yù, khoâng coù teân goïi, khoâng coù chuûng loaïi, khoâng coù giaùo hoùa, khoâng coù ngöôøi daïy laøm, khoâng töø ñaâu ñeán, khoâng ñi veà ñaâu, khoâng hình töôùng, khoâng dieät maát, khoâng coù thaân, khoâng coù choã phaïm, khoâng coù mieäng, khoâng coù choã phaïm, khoâng coù taâm, khoâng coù choã phaïm, khoâng coù theá gian, khoâng coù tính toaùn, khoâng coù vieäc ñôøi, khoâng coù choã truï, khoâng coù giôùi, khoâng coù choã nieäm, khoâng coù hö hoaïi, ñoù goïi laø giôùi caám. Luùc aáy, ñöùc Ñöùc Phaät noùi veà giôùi caám khoâng coù tì veát cuõng khoâng coù söï vöôùng maéc. Giôùi laø söï khoâng coù caùc vieäc saân haän, luoân an oån, vöôït khoûi con ñöôøng theá gian, nhö vaäy laø trì giôùi. Khoâng yeâu meán thaân hình vaø tuoåi thoï cuõng khoâng thích naêm ñöôøng, hieåu roõ caùch theå nhaäp Phaät ñaïo, ñoù laø trì giôùi. Khoâng ôû giöõa, cuõng khoâng ôû moät beân, khoâng vöôùng chaáp maéc cuõng khoâng thay ñoåi, gioáng nhö gioù giöõa hö khoâng. Ñoù laø trì giôùi, ñoù môùi laø ngöôøi khoâng phaân bieät chuûng loaïi vaø coù ñònh taâm, khoâng chaáp tröôùc ñieàu gì, khoâng coù baûn ngaõ, vôùi hình töôùng trôøi ngöôøi

maø hieåu roõ nhö vaäy, ñoù goïi laø trì giôùi thanh tònh. Khoâng bò lay chuyeån ñoái vôùi giôùi caám, khoâng töï cao, thöôøng muoán giöõ ñaïo, trì giôùi, ñöôïc nhö vaäy thì khoâng ai coù theå hôn. Ngöôøi naøy khoâng tin nôi söï troáng roãng, laøm ñieàu Phaät laøm, khoâng coù nhieãm oâ, töø trong boùng toái cuûa theá gian ñi ra aùnh saùng, ñöùng ôû nôi khoâng coù choã truï, khoâng coøn ôû ba coõi, ñoù laø phaùp veà giôùi. Khi Ñöùc Phaät giaûng noùi phaùp veà giôùi naøy, ba vaïn ba ngaøn trôøi vaø ngöôøi ñeàu ñaéc ñaïo Tu-ñaø-hoaøn, taùm traêm Sa-moân nhôø nhaân duyeân naøy maø ñöôïc giaûi thoaùt vaø coù ñöôïc trí tueä nhö vaäy.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

ÑAÏI TYØ KHEO
TAM THIEÂN UY NGHI
SOÁ 1470
(QUYEÅN THÖÔÏNG & HAÏ)
HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1470

ÑAÏI TYØ-KHEO TAM THIEÂN OAI NGHI Haùn dòch: Tam taïng An Theá Cao nöôùc An Töùc ñôøi Haäu Haùn.

QUYEÅN THÖÔÏNG

Ñeä töû cuûa ñöùc Phaät coù hai haïng: Moät laø taïi gia, hai laø xuaát gia. Ngöôøi taïi gia ban ñaàu laáy vieäc thoï naêm giôùi laøm goác ñeå ngaên ba ñöôøng aùc, caàu phöôùc trôøi ngöôøi, vì hoï chöa theå döùt boû haún söï phieàn luïy cuûa gia ñình, quyeán thuoäc neân laïi ñöôïc trao theâm ba giôùi hoã trôï cho naêm giôùi tröôùc trong moät ngaøy moät ñeâm ñeå gieo nhôn duyeân xuaát gia nôi ñôøi vò lai. Ngöôøi xuaát gia thöïc haønh coù baét ñaàu coù keát thuùc, bao goàm caùc baäc thöôïng, trung, haï. Ngöôøi xuaát gia baäc haï tröôùc heát phaûi laáy möôøi giôùi laøm goác, thoï trì suoát ñôøi, tuy boû gia ñình, quyeán thuoäc nhöng vaãn coøn nhieàu vieäc cuûa ngöôøi theá tuïc, ngöôøi xuaát gia naøy ñoái vôùi giôùi Cuï tuùc thì vaãn coøn laø giôùi taïi gia neân goïi laø xuaát gia baäc haï. Ngöôøi xuaát gia baäc trung phaûi xaû boû caùc söï vieäc raøng buoäc, thoï ñuû taùm vaïn boán ngaøn nhaân duyeân höôùng ñaïo. Tuy xaû boû caùc vieäc raøng buoäc, taïo nghieäp, nhöng caùc nghieäp thaân khaåu yù chöa theå hoaøn toaøn thanh tònh, vaãn coøn noäi keát trong taâm, chöa ñöôïc giaûi thoaùt, khoâng theå saùnh kòp ngöôøi xuaát gia baäc thöôïng nhöng hôn haún ngöôøi xuaát gia baäc haï neân goïi laø baäc trung. Ngöôøi xuaát gia baäc thöôïng coù caên thoâng lôïi, taâm maïnh meõ, coù theå xoùa boû caùc kieát söû raøng buoäc. Ngöôøi ñaõ xaû boû kieát söû raøng buoäc thì ñaït ñöôïc thieàn ñònh, trí tueä, taâm ñöôïc giaûi thoaùt. Ngöôøi ñaõ ñöôïc giaûi thoaùt

thì caùc nghieäp thaân khaåu yù thanh tònh, ra khoûi nhaø phieàn naõo, ôû nôi yeân tónh, maùt meû. Ñoù goïi laø ngöôøi xuaát gia baäc thöôïng. Ngöôøi xuaát gia baäc

trung chæ vöøa môùi thoï giôùi Cuï tuùc, chöa theå thaáu ñaït caùc oai nghi pheùp taéc cuûa Sa-moân, caàn phaûi y chæ caùc vò tröôûng laõo coù ñöùc haïnh. Vì theá Toân giaû Öu-ba-ly hoûi ñöùc Phaät: - Phaûi thaønh töïu bao nhieâu phaùp thì môùi khoâng caàn y chæ? Ñöùc Phaät ñaùp: - Thaønh töïu hai möôi laêm phaùp thì khoâng caàn y chæ. Noùi ñaày ñuû thì hai möôi laêm phaùp. Noùi toùm löôïc thì chæ caàn bieát Giôùi cuûa hai boä laøm goác. Nay chæ caàn thaønh töïu möôøi phaùp: Moät laø, khoâng bieát roõ söï chung hay rieâng veà giôùi cuûa hai boä. Söï chung hay rieâng laø söï gioáng hoaëc khaùc trong moät Thieân, hoaëc nheï trong giôùi Tyø-kheo vaø naëng trong giôùi Ni, hoaëc nheï trong giôùi Ni vaø naëng trong giôùi Taêng, hoaëc coù ôû trong thieân tröôùc vaø khoâng coù ôû trong thieân sau, hoaëc coù ôû trong giôùi cuûa mình maø khoâng coù ôû trong giôùi khaùc, hoaëc coù ôû trong giôùi khaùc maø khoâng coù ôû trong giôùi cuûa mình, khoâng bieát caùch phaân boä ñoái vôùi caùc giôùi nhö vaäy goïi laø khoâng bieát giôùi. Hai laø, khoâng bieát ñoù laø toäi hay chaúng phaûi toäi, hoaëc laø coù toäi ñoái vôùi Phaät phaùp nhöng khoâng coù toäi ñoái vôùi theá gian, hoaëc coù toäi ñoái vôùi theá gian maø khoâng coù toäi ñoái vôùi Phaät phaùp, hoaëc vöøa coù toäi ñoái vôùi Phaät phaùp vöøa coù toäi ñoái vôùi theá gian, hoaëc chaúng coù toäi ñoái vôùi Phaät phaùp vaø caû nhaân gian. Coù toäi ñoái vôùi Phaät phaùp nhöng khoâng coù toäi ñoái vôùi theá gian laø toäi caát chöùa cuûa caûi dö vaø lìa y sau khi ñaõ cheá giôùi... Toäi ñoái vôùi theá gian chaúng phaûi toäi ñoái vôùi Phaät phaùp laø toäi saùt sanh, troäm cöôùp... khi chöa cheá giôùi. Toäi ñoái vôùi Phaät phaùp vaø theá gian laø toäi taø daâm, doái gaït... tröôùc vaø sau khi cheá giôùi. Chaúng coù toäi ñoái vôùi caû Phaät phaùp vaø theá gian laø chaët coû caây tröôùc khi cheá giôùi. Tyø-kheo naøo aên thöùc aên dö, thöùc aên ñöôïc nguû chung qua ñeâm, thöùc aên ñeå caùch ñeâm, phaïm toäi. Neáu ñöôïc tònh nhaân daâng thì khoâng phaïm toäi. Neáu khoâng bieát caùc vieäc nhö vaäy thì goïi laø khoâng bieát toäi hay chaúng phaûi toäi. Ba laø, khoâng bieát toäi nheï hay toäi naëng. Khoâng bieát toäi nheï laø: nhö Sa-di phaïm giôùi daâm moät laàn, heát söùc xaáu hoå theïn thuøng ñeán cheát khoâng

taùi phaïm, suoát ñôøi soáng yeân oån, khoâng nhaän lôøi thænh cuûa ngöôøi, tha thieát caàu xin ñaïi chuùng cho pheùp thoï giôùi Tyø-kheo, troïn ñôøi khuyeán hoùa laøm phöôùc. Nhöõng ngöôøi nhö vaäy, tuy hieän ñôøi khoâng ñaéc ñaïo nhöng vò lai seõ chòu toäi nheï. Ñoù laø khoâng bieát toäi nheï. Khoâng bieát toäi naëng laø: Nhö trong thôøi Phaät Ca Dieáp coù Tyø-kheo haùi laù Dieâm bò ñoïa laøm roàng, ñeán nay quaû baùo chöa heát do khoâng bieát phaïm giôùi nheï maø maéc toäi naëng. Ñoù goïi laø khoâng bieát toäi naëng. Boán laø, khoâng bieát toäi coù theå cöùu hay khoâng theå cöùu. Toäi coù theå cöùu nhö troäm naêm tieàn cuûa moät ngöôøi sau ñoù traû laïi cho chuû, hoaëc gieát Chieân-ñaø-la maø khoâng bieát toäi coù theå cöùu ôû trong toäi khoâng theå cöùu. Ñoù goïi laø khoâng bieát toäi coù theå cöùu. Khoâng bieát toäi khoâng theå cöùu laø ôû trong ba möôi phaùp Xaû ñoïa, xin y toát vôùi yù thaân quen, sau ñoù chuû y ñoøi laïi, neáu khoâng traû laïi maø y ñoù coù giaù naêm tieàn trôû leân, phaïm Ba-la-di. Khoâng bieát beân trong toäi coù theå cöùu, coù toäi khoâng theå

cöùu. Ñoù goïi laø khoâng bieát toäi khoâng theå cöùu. Naêm laø, khoâng bieát giôùi ñöôïc cheá moät laàn, nghóa laø coù giôùi töø ñaàu ñeán cuoái khoâng coù khai hoaëc coù moät lyù do, khai moät laàn. Ñoù laø khoâng bieát giôùi cheá moät laàn. Saùu laø, khoâng bieát giôùi ñöôïc cheá hai laàn trôû leân. Ñoù laø coù giôùi do hai ba nhôn duyeân hôïp laøm moät giôùi, hoaëc coù nhôn duyeân ñöôïc khai hai laàn cho ñeán saùu laàn. Ñoù goïi laø khoâng bieát giôùi cheá hai laàn. Baûy laø khoâng bieát giôùi cheá rieâng cho tröôøng hôïp ñaëc bieät. Nhö ôû coõi nöôùc thanh tònh thì khoâng caàn nhaän thöùc aên, ôû coõi nöôùc thôø nöôùc thì khoâng taåy tònh khi ñi ñaïi tieåu tieän, ôû coõi nöôùc coù tuyeát laïnh thì ñöôïc maëc y nhieàu lôùp, Tyø-kheo ôû nhöõng coõi nöôùc nhö vaäy thì khoâng phaïm nhöng ñeán nöôùc khaùc maø laøm vieäc aáy thì phaïm. Ñoù laø khoâng bieát giôùi cheá rieâng cho tröôøng hôïp ñaëc bieät. Taùm laø, khoâng bieát cheá giôùi cho moïi tröôøng hôïp nhö saùt sanh... khoâng coù nöôùc naøo khoâng ngaên caám. Ñoù laø khoâng bieát giôùi cheá cho taát caû moïi tröôøng hôïp. Chín laø khoâng bieát yeát ma Boá taùt. Boá taùt nöôùc Taàn goïi laø soáng yeân tònh, nghóa laø nuoâi döôõng söï hoøa hôïp cuûa Tyø-kheo hoaëc laøm moät traêm leû moät phaùp yeát ma maø khoâng bieát hoøa hôïp. Ñoù goïi laø khoâng bieát Boá taùt. Möôøi laø, khoâng bieát yeát ma Töï töù. Töï töù laø caàu xin ngöôøi khaùc neâu ra loãi cuûa mình, noùi cho mình nhöõng loãi maø hoï thaáy, nghe, nghi. Naêm ngöôøi trôû leân laøm yeát ma ñôn baïch. Khi Töï töù ñoâng phaûi sai hai ngöôøi laøm ngöôøi Töï töù. Lyù do sai hai ngöôøi laø, khi Taêng Töï töù xong, hai ngöôøi aáy phaûi töï höôùng veà nhau ñeå neâu ra toäi, khoâng ñöôïc xin Töï töù nôi ngöôøi

khaùc bôûi vì ngöôøi khaùc khoâng ñöôïc Taêng sai. Hai, ba, boán ngöôøi thì Töï töù baèng caùch noùi ba laàn. Moät ngöôøi thì taâm nghó, mieäng noùi. Neáu khoâng bieát vieäc aáy thì goïi laø khoâng bieát Töï töù. Neáu hoaøn toaøn khoâng bieát möôøi phaùp treân thì khi tuy ñuû hoaëc hôn naêm haï cuõng phaûi y chæ vò tröôûng laõo coù ñöùc. Neáu khoâng y chæ thì moãi ngaøy phaïm moät Ñoät-kieát-la. Neáu bieát möôøi phaùp treân vaø ñuû naêm haï thì ñöôïc lìa thaày y chæ. Khi ñaõ lìa y chæ phaûi hoïc phaùp laøm thaày. Ñuû möôøi haï ñöôïc ñoä ngöôøi khaùc. Neáu khoâng bieát naêm phaùp thì troïn ñôøi khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi. Naêm phaùp aáy laø: Moät, thoâng suoát giôùi cuûa hai boä, hai laø coù theå giaûi quyeát nhöõng phaân vaân vaø toäi loãi cuûa ñeä töû, ba laø ñeä töû ôû nôi xa thì coù theå laøm cho ñeä töû ñeán, boán laø coù theå phaù taø kieán cuûa ñeä töû vaø daïy doã khoâng cho laøm aùc, naêm laø neáu ñeä töû beänh thì coù theå chaêm nom nhö cha nuoâi con. Ai thaønh töïu naêm phaùp naøy vaø ñuû möôøi tuoåi haï thì ñöôïc laøm Hoøa thöôïng ñoä ngöôøi khaùc. Neáu khoâng bieát vieäc aáy thì troïn ñôøi khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi khaùc, neáu ñoä, phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Ñaõ lìa y chæ thì ñöôïc ñoä ngöôøi. Ñaõ ñoä ngöôøi khaùc thì seõ coù ñoà chuùng vaø caàn phaûi bieát phaùp taäp hôïp Chuùng. Trong chuùng neáu khoâng coù ngöôøi bieát phaùp thì duø cho traêm ngöôøi, ngaøn ngöôøi cuõng khoâng ñöôïc ôû moät choã. Vì theá Toân giaû Öu Ba Ly hoûi Ñöùc Phaät:
- Theá naøo laø Tyø-kheo ôû chung moät choã gioáng nhö deâ caâm? Ñöùc Phaät ñaùp:

- Ñoù laø Tyø-kheo khoâng bieát boán phaùp. Moät laø, khoâng bieát thuyeát giôùi. Khoâng bieát giôùi nghóa laø chöa thoâng suoát veà giôùi chung vaø rieâng, phaân xöû thuaän theo Kinh ñieån. Hai la,ø khoâng bieát vieäc thuyeát giôùi. Ngaøy möôøi boán vaø möôøi laêm neân thuyeát ñuû hay thuyeát toùm löôït. Boán ngöôøi trôû leân thì phaùt theû ñeå ñieåm danh roài thuyeát ñaày ñuû, hai ngöôøi, ba ngöôøi thì thuyeát giôùi baèng caùch noùi ba laàn, moät ngöôøi thì taâm nghó mieäng noùi. Khi thuyeát giôùi maø coù tai naïn phaùt sanh thì sau khi noùi baøi töïa cuûa giôùi xong, phaûi yeát ma baïch nhaát: “Hoâm nay coù vieäc phaùt sanh, ñaõ noùi baøi töïa cuûa giôùi xong, nhöõng phaàn khaùc thì nhö Taêng thöôøng nghe”. Neáu khoâng bieát vieäc treân thì goïi laø khoâng bieát vieäc thuyeát giôùi. Ba laø ,khoâng bieát yeát ma. Neân baïch nhaát, laïi baïch nhò. Neân baïch nhò, laïi baïch töù. Laøm yeát ma phi phaùp bieät chuùng. Yeát ma phi phaùp laø: tröôùc yeát ma sau baïch, ñöông söï khoâng coù maët, neáu ngöôøi aáy coù maët thì

khoâng neâu ra vieäc naøy maø laäp töùc laøm yeát ma. Bieät chuùng laø caàn gôûi duïc maø khoâng nhaén gôûi, ñöông söï yeát ma ôû beân ngoaøi cöông giôùi, chuùng Taêng yeát ma beân trong cöông giôùi, keát noäi giôùi xong môùi keát ngoaïi giôùi. Ñoù laø yeát ma phi phaùp, bieät chuùng. Hoaëc laø chuùng phi phaùp tuï taäp laïi moät choã, hoaëc laø chuùng hoøa hôïp boá taùc phi phaùp. Nhöõng tröôøng hôïp nhö vaäy goïi laø khoâng bieát yeát ma. Boán laø, khoâng bieát hoäi toïa, nghóa laø luùc noùi giôùi, Töi töù, coù Tyø- kheo khaùch ñeán, neân thuyeát giôùi laïi hay khoâng neân thuyeát giôùi laïi, neân nghe theo thöù lôùp hay khoâng neân nghe theo thöù lôùp, Tyø-kheo ñaõ ñeán tröôùc neân ra khoûi cöông giôùi maø laïi baûo Tyø-kheo khaùch ra khoûi cöông giôùi. Hoaëc coù luùc khaùch ñeán ít, tuy khoâng caàn thuyeát giôùi trôû laïi nhöng neáu khaùch coù oai ñöùc lôùn hoaëc cöùng raén coù theå gaây ra vieäc tranh caõi caàn thuyeát giôùi maø laïi khoâng thuyeát. Ñoù laø Tyø-kheo khoâng bieát hoäi toïa. - Neáu Ñaïi chuùng khoâng coù ai bieát boán phaùp treân thì khoâng ñöôïc ôû chung moät choã, caàn thænh ngöôøi bieát phaùp ñeán. Neáu thænh khoâng ñöôïc thì caû chuùng neân ñeán sinh hoaït vôùi chuùng bieát phaùp khaùc. Neáu khoâng thænh, khoâng sinh hoaït vôùi chuùng bieát phaùp khaùc thì caû chuùng phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Ñaõ ñöôïc lìa y chæ, laïi ñöôïc ñoä ngöôøi vaø bieát phaùp laõnh ñaïo daãn daét ñoà chuùng thì caàn phaûi laøm thanh tònh thaân, mieäng, y aùo, thöùc aên. Laøm thanh tònh thaân laø röûa saïch ñöôøng ñaïi tieåu tieän, caét moùng tay. Laøm saïch mieäng laø xæa raêng, suùc mieäng, caïo löôõi. Neáu khoâng taåy röûa khi ñaïi tieåu tieän, phaïm Ñoät-kieát-la vaø khoâng ñöôïc ngoài ôû treân toïa cuï saïch seõ cuûa Taêng vaø ñaûnh leã Tam baûo, duø ñaûnh leã cuõng khoâng coù phöôùc ñöùc. Neáu khoâng xæa raêng thì hoaëc aên, hoaëc uoáng thuoác, hoaëc uoáng nöôùc ñeàu phaïm ba toäi Ñoät-kieát-la. Neáu maëc y dô maø ñi vaøo laøng, phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Thöùc aên thanh tònh laø loaïi thöùc aên chaúng phaûi laø thöùc aên dö cuûa chuùng Taêng, chaúng phaûi laø loaïi thöùc aên ôû chung phoøng vôùi tònh nhaân qua ñeâm, chaúng phaûi laø thöùc aên ñöïng baèng baùt dô hay baùt khoâng ñöôïc röûa baèng nöôùc thaùo ñaäu, khoâng phaûi laø thöùc aên ñöôïc ñöïng

trong baùt goã, thöùc aên töï laøm vaø thöùc aên do mua baùn maø ñöôïc. Nhö vaäy goïi laø y aùo... thanh tònh. Theá neân phaûi maëc y saïch seõ ñeå ngoài aên. Khi môùi thaønh ñaïo, ñöùc Phaät aên chaùo. Luùc nöõ gia chuû ñaõ naáu chaùo xong, ñöùc Phaät suy nghó: "Caùc ñeä töû xuaát gia phaûi ngoài theá naøo vaø aên ra sao?" Ngaøi quaùn saùt thaáy phaùp chö Phaät vaø caùc ñeä töû ñeàu ngoài xoåm moät beân ñeå aên vaø chæ aên moät laàn, lieàn nghó: "Caùc ñeä töû Ta cuõng vaäy".

80 BOÄ LUAÄT 12

Lyù do maëc y saïch laø vì muoán haïn cheá söï chöôùng ngaïi vaø phoøng hoä caùc giôùi. Lyù do ngoài choàm hoåm laø vì muoán giöõ cho y saïch seõ vaø traùi vôùi phaùp cuûa theá tuïc, vaø cuõng ñeå ngoài treân coû aên cho deã. Ai ngoài xoåm khoâng ñuùng phaùp phaïm chín toäi Ñoät-kieát-la: Moät laø chaân tröôùc chaân sau, hai laø dang roäng chaân, ba laø laéc lö, boán laø döïng chaân leân, naêm laø ngoài treùo chaân, saùu laø ruõ ba y che baøn chaân, baûy laø kieãng chaân leân, taùm laø caúng chaân choàng leân nhau, chín laø gaùc ñuøi veá leân nhau. Nhö vaäy ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Do khoâng ngoài xoåm, phaïm ba toäi Ñoät-kieát-la. Sôû dó phaûi ngoài xuoáng ñeå nhaän höông laø do ôû nöôùc Ñaït-ba coù truï xöù Tyø-kheo. Phuï nöõ daâng höông ñuïng tay Tyø-kheo. Do ñoù, Tyø-kheo aáy khôûi taâm duïc lieàn boû ñaïo. Thaày hoûi lyù do, Tyø-kheo aáy lieàn noùi roõ. Vò thaày môùi ñeán baïch ñöùc Phaät, ñöùc Phaät lieàn cheá giôùi: "Tyø-kheo naøo ñöùng nhaän höông, phaïm Ñoät-kieát-la." Lyù do khoâng ñöôïc aên nhieàu laàn maø chæ aên moät laàn laø vì, neáu laøm hoaëc xin hoaëc naáu thì maát heát nöûa ngaøy, laïi taêng theâm daâm duïc, giaän döõ, si meâ vaø khoâng khaùc gì ngöôøi theá tuïc. Vì theá chæ aên moät laàn. ÔÛ treân ñaõ neâu ra caùc pheùp taéc khaùc nhau cuûa Sa-moân nhöng chöa luaän veà vieäc maø ngöôøi xuaát gia phaûi laøm. Caùc vieäc ñoù laø: Moät laø toïa thieàn, hai laø tuïng Kinh, ba laø laøm caùc vieäc giaùo hoùa. Neáu laøm ñuû ba vieäc ñoù thì hôïp vôùi phaùp cuûa ngöôøi xuaát gia. Neáu khoâng laøm caùc vieäc aáy thì laø haïng nöûa soáng nöûa cheát vaø gaây ra nhaân chòu khoå. Tyø-kheo naøo thaønh töïu möôøi phaùp naøy thì ñöôïc ñoä ngöôøi vaø truyeàn giôùi Cuï tuùc cho ngöôøi, thaønh töïu oai nghi, lo sôï, thaän troïng vôùi caû nhöõng toäi nhoû, hoïc roäng hieåu nhieàu, coù theå thoï trì nhöõng phaùp maø ñöùc Phaät daïy, tuïng thoâng suoát Luaät cuûa hai boä vaø hieåu roõ yù nghóa, coù theå daïy cho ñeä töû ñöôïc taêng tröôûng Giôùi hoïc, Ñònh hoïc vaø Tueä hoïc, coù theå tröø boû söï nghi ngôø, thaéc maéc cuûa ñeä töû, cuõng coù theå nhôø ngöôøi khaùc tröø boû söï nghi ngôø aáy, coù theå trò beänh cho ñeä töû vaø cuõng coù theå nhôø ngöôøi khaùc trò beänh, neáu ñeä töû khôûi taø kieán aùc thì coù theå daïy cho hoï xaû boû taø kieán hoaëc nhôø ngöôøi khaùc laøm cho hoï xaû boû taø kieán aáy. Neáu ñeä töû khôûi yù nghó veà söï an nguy cuûa ñaát nöôùc thì coù theå xoay chuyeån yù nghó cuûa ñeä töû hoaëc nhôø ngöôøi khaùc xoay chuyeån. Neáu ñuû möôøi haï hoaëc hôn möôøi haï vaø thaønh töïu möôøi phaùp thì neân truyeàn giôùi Cuï tuùc cho ngöôøi. Bieát toäi naëng, bieát toäi nheï, bieát toäi thoâ, bieát toäi coù theå cöùu, bieát toäi khoâng theå cöùu, bieát toäi coù yeát-ma, bieát toäi khoâng yeát-ma, ñuû möôøi haï hoaëc hôn möôøi haï. Thaønh töïu naêm phaùp naøy thì neân truyeàn giôùi Cuï tuùc cho ngöôøi, coù theå daïy ñeä

töû ñöôïc taêng tröôûng veà giôùi hoïc, Ñònh hoïc, Tueä hoïc, vieäc laøm kyõ löôõng chaéc chaén, luoân giöõ chaùnh nieäm.

SOÁ 1470 - ÑAÏI TYØ KHEO TAM THIEÂN UY NGHI, Quyeån Thöôïng 81

Ai thaønh töïu naêm phaùp, ba phaùp nhö treân thì thoâng minh, bieän taøi. Coù naêm phaùp thaønh töïu, laø: Thaønh töïu giôùi, thaønh töïu Ñònh, thaønh töïu Tueä, thaønh töïu Giaûi thoaùt vaø thaønh töïu Giaûi thoaùt tri kieán. Coù naêm phaùp thaønh töïu, laø: Töï an truï nôi giôùi, daïy ngöôøi an truï nôi giôùi, töï an truï nôi Ñònh, daïy ngöôøi an truï nôi Ñònh, töï an truï nôi Tueä, daïy ngöôøi an truï nôi Tueä, töï an truï nôi Giaûi thoaùt, daïy ngöôøi an truï nôi Giaûi thoaùt, töï an truï nôi Giaûi thoaùt tri kieán, daïy ngöôøi an truï nôi Giaûi thoaùt tri kieán. Laïi coù naêm phaùp thaønh töïu, laø: Thaønh töïu caùc Giôùi voâ hoïc, caùc Ñònh voâ hoïc, caùc Tueä voâ hoïc, caùc Giaûi thoaùt voâ hoïc, caùc Giaûi thoaùt tri kieán voâ hoïc. Laïi coù naêm phaùp thaønh töïu laø coù theå daïy ñeä töû Giôùi Taêng thöôïng, Phaïm haïnh taêng thöôïng, bieát coù phaïm hay khoâng phaïm, bieát ñaõ hoái loãi hay chöa hoái loãi, ñuû möôøi haï hoaëc hôn möôøi haï thì neân truyeàn giôùi Cuï tuùc cho ngöôøi, ñoä Sa-di hay laøm y chæ cho ngöôøi cuõng nhö vaäy. Chuùng Taêng töø lôùn ñeán nhoû ñeàu nghe roõ. Hoâm nay laø thôøi ñieåm boán phöông ñeàu taäp hôïp ñeán ñaây. Phaät khoù ñöôïc gaëp, phaùp khoù ñöôïc nghe, ngöôøi hieàn khoù ñöôïc gaëp, ngaøy thaùng qua mau. Nay caùc hieàn giaû ñaõ traûi qua bao nhieâu laàn sanh, bao nhieâu laàn cheát, ñaõ ñöôïc sanh trong phaùp, ñaõ ñöôïc thoï giôùi, ñaõ ñöôïc nghe phaùp, ñaõ ñöôïc vieäc laøm toát, nhöõng toäi ñaõ phaïm töø naêm tröôùc ñeán nay hoaëc tham lam daâm duïc, hoaëc saân haän, hoaëc ngu si thì hoâm nay ñeàu phaûi neâu baøy ra, chaáp nhaän ngu si, khoâng ñöôïc che giaáu. ÔÛ trong chuùng, ngöôøi phaïm toäi maø noùi doái thì maéc toäi hö khoâng thöïc, lieàn khinh cheâ Giôùi vaø töï huûy hoaïi. Tyø-kheo phaïm giôùi daâm teân Ca-löu-ña, Tyø-kheo phaïm giôùi saùt teân Ca-löu, Tyø-kheo phaïm giôùi troäm caép teân Ca-löu-hoaøn, Tyø-kheo phaïm giôùi voïng ngöõ teân Ca-hoaøn, ñeàu ôû nöôùc Xaù veä, Tyø-kheo caát thaát teân Ca- löu ôû taïi nöôùc Xaù veä, Tyø-kheo thuû daâm laøm xuaát tinh teân Ca-löu-ña ôû nöôùc La duyeät kyø. Coù Tyø-kheo teân Ca-löu-ña daãn naêm traêm ñeä töû ñeán ôû taïi nöôùc Ni Dieãn. Trong möôøi ba Taêng taøn, coù ba giôùi khoâng caàn saùm hoái. Ba Giôùi ñoù laø: gaëp ngöôøi che giaáu toäi loãi thì khoâng caàn saùm hoái, khoâng giuùp ñöõ nhau moät caùch chôn thaät thì khoâng caàn saùm hoái, ñoái vôùi vôï cuûa ñaøn vieät vaø caùc thieáu nöõ daâm loaïn thì khoâng caàn saùm hoái. Möôøi Giôùi coøn laïi thì phaûi saùm hoái. Neáu phaïm quaù moät ngaøy phaûi laäp töùc saùm hoái trong ba ngaøy. Neáu quaù ba ngaøy khoâng saùm hoái thì phaûi saùm hoái trong baûy ngaøy, quaù baûy ngaøy khoâng saùm hoái thì phaûi saùm hoái trong möôøi laêm ngaøy, neáu quaù

82 BOÄ LUAÄT 12

möôøi laêm ngaøy maø khoâng saùm hoái thì phaûi saùm hoái trong ba möôi ngaøy, neáu quaù ba möôi ngaøy maø khoâng saùm hoái thì phaûi thoï giôùi laïi, neáu khoâng thoï giôùi laïi thì chaúng phaûi Sa-moân (ND: Trong Luaät khoâng coù vaên

naøy, khoâng bieát ruùt ra töø saùch naøo). Neáu muoán saùm hoái thì phaûi coù ñuû hai möôi vò. Khoâng ñuû hai möôi vò thì khoâng ñöôïc saùm hoái. Ba möôi Xaû ñoïa ñeàu phaûi saùm hoái, phaûi ñuû baûy Tyø-kheo, thieáu moät ngöôøi thì khoâng ñöôïc saùm hoái. Neáu phaïm thì phaûi saùm hoái trong ngaøy hoâm aáy vaø saùm hoái lieân tuïc ba ngaøy. Neáu quaù ba ngaøy khoâng saùm hoái thì phaûi saùm hoái baûy ngaøy, neáu quaù baûy ngaøy khoâng saùm hoái thì phaûi saùm hoái trong möôøi laêm ngaøy, neáu quaù möôøi laêm ngaøy khoâng saùm hoái thì phaûi saùm hoái ba möôi ngaøy, neáu quaù ba möôi ngaøy khoâng saùm hoái thì phaûi saùm hoái chín möôi ngaøy. Chín möôi Ba-daät-ñeà ñeàu phaûi saùm hoái. Neáu phaïm quaù moät ngaøy lieàn saùm hoái vaø phaûi saùm hoái suoát ba ngaøy. Neáu quaù ba ngaøy khoâng saùm hoái thì phaûi saùm hoái suoát baûy ngaøy, neáu quaù baûy ngaøy khoâng saùm hoái thì phaûi saùm hoái möôøi laêm ngaøy, quaù möôøi laêm ngaøy khoâng saùm hoái thì phaûi saùm hoái ba möôi ngaøy, quaù ba möôi ngaøy khoâng saùm hoái thì phaûi saùm hoái chín möôi ngaøy. Neáu saùm hoái phaûi ñuû boán vò. Ai coù ñuû möôøi vieäc sau thì ñöôïc laøm thaày yeát-ma: Moät laø thoï giôùi ñaõ laâu; hai laø coù danh tieáng; ba laø coù trí tueä; boán laø bieát phöông tieän; naêm laø coù theå phaùt sanh coâng ñöùc; saùu laø coù ñöùc; baûy laø ñöôïc chuùng Taêng tín nhieäm; taùm laø ñöôïc ñaøn-vieät tín nhieäm; chín laø coù theå lui tôùi vôùi ñaøn-vieät; möôøi laø phaûi ñuû möôøi haï. Laïi coù boán vieäc phaûi neân ñi: Moät laø nhaø cöûa hö naùt; hai laø khoâng coù ñaøn vieät; ba laø nhieàu ruoài; muoãi truøng ñoäc;boán laø vua gheùt ñaïo. Laïi coù boán vieäc neân ñi: Moät laø laøm söù giaû cho thaùp; hai laø laøm söù giaû cho chuùng Taêng; ba laø laøm söù giaû cho ba vò thaày; boán laø ñaõ hoïc heát nhöõng ñieàu maø ba thaày ñaõ bieát; phaûi theo thaày ñi tìm ngöôøi heát söùc saùng suoát. Coù boán vieäc maø khi ñeán nöôùc khaùc khoâng ñem theo y vaãn khoâng coù toäi: Moät laø khoâng coù chuøa thaùp; hai laø khoâng coù chuùng Taêng; ba laø troäm cöôùp;boán laø vua khoâng thích Ñaïo. Coù baûy nôi khoâng neân döøng laïi: Moät laø giöõa chôï; hai laø loø moå; ba laø nôi teá töï; boán laø döôùi caàu; naêm laø ñaàu caàu; saùu laø ngaõ tö ñöôøng; baûy laø nôi vaéng veû. Ñoù laø baûy nôi maø aùc quyû cö truù. Nguû daäy muoán ra khoûi cöûa thì phaûi giöõ naêm vieäc sau: Moät laø xuoáng giöôøng khoâng ñöôïc laøm cho giöôøng phaùt ra tieáng; hai laø mang deùp phaûi giuõ tröôùc; ba laø phaûi ñöùng ngay ngaén maëc phaùp y; boán laø tröôùc khi môû cöûa phaûi khaûy moùng tay ba laàn, khoâng ñöôïc laøm cöûa phaùt ra tieáng oàn;

SOÁ 1470 - ÑAÏI TYØ KHEO TAM THIEÂN UY NGHI, Quyeån Thöôïng 83

naêm laø neáu trong thaát coù töôïng Phaät thì khoâng ñöôïc quay löng maø ñi ra, phaûi quay löng veà phía cöûa maø ñi thuït lui ra, khoâng ñöôïc ñöùng noùi chuyeän vôùi ngöôøi khaùc. Taém röûa suùc mieäng coù naêm vieäc caàn phaûi traùnh: Moät laø khoâng ñöôïc ngoài xoåm; hai laø khoâng ñöôïc höôùng veà thaùp Phaät cuõng khoâng ñöôïc xoay löng veà phía aáy; ba laø khoâng ñöôïc höôùng veà Hoøa thöôïng A-xaø-leâ vaø cuõng khoâng ñöôïc ngoài xoay löng veà phía aáy; boán laø khoâng ñöôïc laøm vieäc aáy treân nguoàn nöôùc hay ñaát saïch; naêm laø khoâng ñöôïc ôû trong aáy noùi chuyeän vôùi ngöôøi khaùc cuõng khoâng ñöôïc nhaän söï leã laïy cuûa

ngöôøi. Duøng taêm xæa raêng phaûi löu yù naêm vieäc: Moät laø ñoä daøi ñuùng löôïng; hai laø phaûi cheû ñuùng phaùp;, ba laø ñaàu ñeå xæa raêng khoâng lôùn quaù ba phaân; boán laø suùc mieäng phaûi nhaêm ba laàn; naêm laø phaûi duøng nöôùc ñeå suùc mieäng, taém röûa. Caïo löôõi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc quaù ba laàn;hai laø löôõi bò chaûy maùu phaûi ngöng; ba laø khoâng ñöôïc vaãy tay laøm dô Taêng-giaø-leâ hoaëc chaân; boán laø khoâng ñöôïc vaát boû taêm xæa raêng ôû giöõa ñöôøng ñi;naêm laø thöôøng ñeå nôi khuaát. Luùc laáy ca-sa ñeå maëc coù naêm vieäc: Moät laø duøng tay gaõi leân thaân mình thì khoâng ñöôïc maëc y ngay maø phaûi röûa tay; hai laø chöa röûa tay thì khoâng ñöôïc caàm ca-sa; ba laø khoâng ñöôïc thaû y töø treân xuoáng döôùi maø phaûi xeáp leân tay traùi roài naâng ôû phía döôùi; boán laø sau khi ñaõ caàm y thì phaûi giuõ y roài môùi maëc; naêm laø khoâng ñöôïc vaét y ra ñaèng tröôùc moùc y leân tay. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø phaûi giöõ y ôû möùc ñoä vöøa phaûi khoâng ñöôïc ñeå chaám ñaát; hai laø hai ñaàu phía döôùi khoâng ñöôïc ñeå ñuïng chaân; ba laø khi maëc ca-sa khoâng ñöôïc höôùng veà thaùp Phaät hoaëc quay löng veà phía aáy; boán laø khoâng ñöôïc höôùng veà phía Thöôïng toïa hoaëc ba thaày vaø cuõng khoâng ñöôïc quay löng veà phía aáy; naêm laø xeáp ca-sa khoâng ñöôïc duøng mieäng ngaäm cuõng khoâng ñöôïc duøng hai tay giuõ. Nhieãu thaùp coù naêm vieäc: Moät laø cuùi ñaàu ngoù xuoáng ñaát; hai laø khoâng ñöôïc ñaïp truøng; ba laø khoâng ñöôïc nhìn ngoù hai beân; boán laø khoâng ñöôïc khaïc nhoå leân vuøng ñaát ôû tröôùc thaùp; naêm laø khoâng ñöôïc ñöùng trong thaùp noùi chuyeän vôùi ngöôøi khaùc. Khi nhieãu thaùp phaûi nghó veà naêm vieäc: Moät laø phaûi nieäm coâng ñöùc cuûa Phaät;hai laø phaûi nieäm Giôùi Kinh cuûa Phaät; ba laø phaûi nieäm trí tueä cuûa Phaät; boán laø phaûi nghó ôn Phaät raát khoù baùo ñeàn; naêm laø phaûi nghó veà söï tinh taán cho ñeán nhaäp Nieát-baøn cuûa Phaät. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø phaûi nghó veà chuùng Taêng; hai laø phaûi nghó

veà ôn cuûa thaày; ba laø phaûi nghó veà ôn cuûa cha meï; boán laø phaûi nghó veà ôn cuûa baïn ñoàng hoïc;, naêm laø phaûi nghó veà vieäc laøm cho moïi ngöôøi ñeàu giaûi thoaùt xa lìa taát caû caùc khoå. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø nghó veà vieäc hoïc trí tueä; hai laø phaûi nghó veà vieäc töø ba ñoäc; ba laø phaûi nghó veà vieäc caàu ñaïo giaûi thoaùt; boán laø thaáy coû moïc treân thaùp phaûi caån thaän duøng tay gôõ boû khoâng ñöôïc nhoå maïnh; naêm laø thaáy coù vaät baát tònh phaûi doïn deïp. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø trôøi möa phaûi côûi giaøy boû döôùi thaùp roài môùi leân leã Phaät; hai laø phaûi ngoài theo thöù töï töø lôùn ñeán nhoû vaø phaûi thaêm hoûi nhau; ba laø Taêng coù vieäc sai ñi phaûi ñi laäp töùc; boán laø muoán ra ñi phaûi baùo cho ngöôøi ôû laïi bieát; naêm laø nghe tieáng kieàn chuøy phaûi laäp töùc ñeán nôi hoïp maët. Buoåi chieàu vaøo phoøng phaûi löu yù naêm vieäc: Moät laø muoán vaøo phaûi ñöùng khaûy moùng tay ba tieáng roài vaøo, khoâng ñöôïc laøm cöûa phaùt ra tieáng oàn; hai laø giaøy dính buøn dô phaûi côûi boû ôû ngoaøi; ba laø phaûi laøm ñuùng phaùp côûi caø-sa; ñeå ôû nôi thöôøng ñeå; boán laø phaûi lau giaøy roài ñem ñeå ôû nôi kín ñaùo; naêm laø sau khi taém röûa thì muoán nghæ ôû ñaâu tuøy yù. Muoán leân giöôøng phaûi löu yù naêm vieäc: Moät laø töø töø ngoài

leân giöôøng;hai laø khoâng ñöôïc boø leân giöôøng; ba laø khoâng ñöôïc ñeå giöôøng gaây ra tieáng ñoäng; boán laø khoâng ñöôïc lau chuøi giöôøng quaù maïnh gaây ra tieáng oàn; naêm laø röûa chaân chöa khoâ thì phaûi lau cho khoâ. ÔÛ treân giöôøng coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc taèng haéng lôùn; hai laø khoâng ñöôïc noùi chuyeän roän raøng; ba laø khoâng ñöôïc than thôû nhôù nghó vieäc theá gian;boán laø khoâng ñöôïc naèm döïa vaùch; naêm laø muoán ngoài daäy phaûi ñuùng thôøi. Neáu taâm taùn loaïn khoâng yeân thì phaûi töï traùch roài môùi ngoài daäy. Kinh haønh coù naêm vieäc: Moät laø phaûi ôû nôi vaéng veû; hai laø phaûi ôû nôi tröôùc cöûa; ba laø phaûi ôû tröôùc giaûng ñöôøng;, boán laø phaûi ôû döôùi thaùp; naêm laø phaûi ôû döôùi gaùc. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc ngoài treân gaùc; hai laø khoâng ñöôïc caàm gaäy ñi trong chuøa; ba laø khoâng ñöôïc naèm tuïng Kinh; boán laø khoâng ñöôïc mang deùp; naêm laø khoâng ñöôïc dôû chaân quaù cao ñaïp xuoáng ñaát gaây ra tieáng ñoäng. Naèm coù naêm vieäc: Moät laø phaûi höôùng ñaàu veà phía Phaät;, hai laø khoâng ñöôïc naèm maø ngoù Phaät;, ba laø khoâng ñöôïc duoãi thaúng hai chaân; boán laø khoâng ñöôïc naèm höôùng veà phía vaùch töôøng cuõng khoâng ñöôïc naèm saáp; naêm laø khoâng ñöôïc vaét chaân chöõ nguõ vaø gaùc hai chaân leân nhau, phaûi gaùc ñaàu leân baøn tay, xeáp hai baøn chaân vaø choàng hai ñaàu goái

SOÁ 1470 - ÑAÏI TYØ KHEO TAM THIEÂN UY NGHI, Quyeån Thöôïng 85

leân nhau. Ban ñeâm ngoài daäy tuïng Kinh coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc nghó ñeán söï thoâng suoát veà giôùi Kinh cuûa mình, ngöôøi khaùc khoâng baèng ta; hai laø giaû söû khoâng thoâng suoát thì khoâng ñöôïc noùi Giôùi Kinh cuûa ta khoâng thoâng suoát, chính vì vieäc cuûa Tyø-kheo aáy neân laøm roái loaïn yù cuûa ta; ba laø khoâng ñöôïc ngoài nghó vieäc aùc cuûa ngöôøi; boán laø giaû söû ngaøy mai muoán hoûi choã naøo coøn phaân vaân thì khoâng ñöôïc hoûi loøng voøng maø phaûi hoûi thaúng ñieàu mình chöa hieåu; naêm laø khoâng ñöôïc nghó: “Phaûi ñem nhöõng lôøi trong Kinh naøy ñi hoûi cho ngöôøi khaùc bí”. Neáu coù yù nghó nhö vaäy thì chaúng phaûi phaùp cuûa ngöôøi hieàn. ÔÛ trong chuøa coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc mang giaøy da leân treân thaùp; hai laø khoâng ñöôïc ñi ngöôïc chieàu trong thaùp; ba laø khoâng ñöôïc xoay löng veà phía Phaät khi ñi ra cöûa; boán laø khoâng ñöôïc khaïc nhoå treân thaùp; naêm laø khoâng ñöôïc ngoài treân lan can. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc laáy vaät khoâng thích hôïp ñeå nôi khoâng thích hôïp; hai laø sau khi trôû veà nhaø khoâng ñöôïc duøng quaù nhieàu nöôùc cuûa thaày tri söï ñeå röûa tay; ba laø khoâng ñöôïc duøng nhaàm khaên tay cuûa moïi ngöôøi;boán laø khoâng ñöôïc röûa chaân treân gieáng cuûa moïi ngöôøi;naêm laø khoâng ñöôïc laáy nhaàm baát cöù vaät gì cuûa moïi ngöôøi, coù laáy vaät gì thì phaûi baùo vôùi chuû. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc cuøng baïch y caõi loän maéng nhau; hai laø khi noùi chuyeän vôùi ngöôøi khoâng ñöôïc laéc ñaàu; ba laø khoâng ñöôïc ngoài treân giöôøng cuûa Thöôïng toïa; boán laø khoâng ñöôïc ngoài xoaïc chaân ôû tröôùc Thöôïng toøa; naêm laø khoâng ñöôïc ngoài ngang haøng vôùi Hoøa thöôïng A-xaø-leâ. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc treøo caây; hai laø khoâng ñöôïc caàm traùi leâ neùm cho ngöôøi; ba laø khoâng ñöôïc ñem nöôùc taït

ngöôøi; boán laø trong nöôùc coù truøng khoâng ñöôïc uoáng hoaëc röûa; naêm laø Tyø-kheo khoâng ñöôïc traû thuø ngöôøi ñaõ maéng mình. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc giaän döõ ñaùnh maéng suùc sanh; hai laø khoâng ñöôïc duøng lôøi noùi aùc maéng ngöôøi laø suùc sanh; ba laø khoâng ñöôïc ngoài naèm veõ treân giöôøng; boán laø khoâng ñöôïc boâi höông hoa phaán saùp leân thaân; naêm laø khoâng ñöôïc ca, ngaâm, muùa, haùt. Neáu coù ai bieåu dieãn aâm nhaïc thì khoâng ñöôïc ñi xem nghe. Luùc aên coù naêm vieäc: Moät laø Tyø-kheo aên côm khoâng ñöôïc noùi: "Toâi bieát luùc naøo seõ cheát", chæ neân aên cho no; hai laø Tyø-kheo aên ñaõ no, thí chuû laïi mang côm ñeán theâm thì Tyø-kheo khoâng ñöôïc nhaän; ba laø Tyø- kheo aên côm coøn dö khoâng ñöôïc neùm cho ngöôøi khaùc, khoâng ñöôïc vöùt

treân coû; boán laø côm coøn dö phaûi mang ñoå treân nöôùc saïch; naêm laø ngöôøi chæ coù dö ít côm maø thænh Tyø-kheo ñeán aên côm thì khoâng neân ñeán. Laïi coù möôøi vieäc: Moät laø khi ñeán phaûi khaûy moùng tay roài môùi vaøo; hai laø quan saùt choã ngoài roài môùi ngoài; ba laø döôùi choã ngoài coù tieàn, dao, traùi caây, döa thì khoâng neân ngoài; boán laø neáu coù binh khí, y aùo, ñoà vaät ôû döôùi choã ngoài hoaëc choã ngoài dính ñaày buïi ñaát thì khoâng neân ngoài; naêm laø nhöõng ñoà vaät ñöôïc trang trí ñeïp baèng vaøng baïc thì khoâng oâm vaø sôø vaøo; saùu laø khoâng ñöôïc thöôøng xuyeân nhìn phuï nöõ ôû gia ñình ñaøn vieät; baûy laø phaûi ngoài ñuùng phaùp; taùm laø chöa aên khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi; chín laø khoâng ñöôïc laáp côm leân canh ñeå mong ñöôïc nhaän theâm; möôøi laø aên chöa no thì khoâng ñöôïc noùi. Coù naêm tröôøng hôïp khoâng neân ñaûnh leã: Moät laø ñeán nhaø cö só roài trôû veà thì khoâng ñöôïc ñaûnh leã ngöôøi khaùc ôû giöõa ñöôøng, cuõng khoâng neân nhaän söï leã laïy cuûa ngöôøi; hai laø Thöôïng toïa naèm thì khoâng neân ñaûnh leã, cuõng khoâng neân naèm maø nhaän ngöôøi khaùc ñaûnh leã; ba laø Thöôïng toïa suùc mieäng thì khoâng neân ñaûnh leã, töï mình ñang suùc mieäng cuõng khoâng neân nhaän söï ñaûnh leã cuûa ngöôøi khaùc; boán laø Thöôïng toïa doïn maâm chöa xong thì khoâng neân ñaûnh leã, töï mình doïn maâm chöa xong cuõng khoâng ñöôïc nhaän ngöôøi khaùc ñaûnh leã; naêm laø Thöôïng toïa ñang aên thì khoâng ñöôïc ñaûnh leã, töï mình ñang aên cuõng khoâng ñöôïc nhaän söï ñaûnh leã cuûa ngöôøi. Laïi coù naêm tröôøng hôïp khoâng neân ñaûnh leã: Moät laø khi ñang ñoïc Kinh, caàm Kinh thì khoâng neân ñaûnh leã Thöôïng toïa; hai laø Thöôïng toïa ôû choã thaáp, mình ôû choã cao thì khoâng neân ñaûnh leã; ba laø Thöôïng toïa ñi ôû phía tröôùc thì khoâng ñöôïc theo ñaûnh leã phía sau; boán laø khoâng ñöôïc ngoài treân gheá maø ñaûnh leã Thöôïng toïa; naêm laø khoâng ñöôïc ñoäi muõ maø ñaûnh leã Phaät, hoaëc ba thaày, chuùng Taêng Thöôïng toïa maø maéc toäi naëng thì cuõng khoâng ñöôïc ñaûnh leã. Tyø-kheo maëc y loùt phaûi chuù yù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc maëc loän ngöôïc; hai laø phaûi giöõ cho boán phía baèng thaúng; ba laø phaûi xeáp cho ñaàu moái naèm gaàn phía beân traùi; boán laø buoäc daây thaét löng veà phía phaûi; naêm laø buoäc daây thaét löng ba voøng khoâng ñöôïc ñeå thoøng hai ñaàu. ÔÛ traàn maëc y loùt coù möôøi vieäc: Moät laø neáu khoâng coù aùo

che naùch ôû trong thì khoâng ñöôïc maëc ca-sa; hai laø khoâng ñöôïc ñeán tröôùc töôïng Phaät treân thaùp; ba laø khoâng ñöôïc vaøo trong giaûng ñöôøng; boán laø khoâng ñöôïc ñeán tröôùc ba vò thaày; naêm laø khoâng ñöôïc cuøng noùi Kinh vôùi Thöôïng toïa; saùu laø khoâng ñöôïc ñeán cuøng ngoài vôùi Thöôïng toïa; baûy laø khoâng ñöôïc ñeán ngoài treân giöôøng cuûa Thöôïng toïa; taùm laø khoâng ñöôïc vaøo phoøng cuûa Thöôïng toïa; chín laø khoâng ñöôïc vaøo nhaø aên hoaëc ñeán tröôùc chuùng Taêng;

SOÁ 1470 - ÑAÏI TYØ KHEO TAM THIEÂN UY NGHI, Quyeån Thöôïng 87

möôøi laø neáu beân treân khoâng coù aùo loùt thì khoâng ñöôïc ra khoûi cöûa hoaëc xuoáng laàu quaù ba thöôùc. Maëc ba phaùp y coù naêm vieäc: Moät laø neân maëc ôû treân y loùt, khoâng coù y loùt ôû trong thì khoâng ñöôïc maëc An-ñaø-hoäi; hai laø ôû trong coù y loùt nhöng khoâng coù An-ñaø-hoäi thì khoâng ñöôïc maëc Uaát-ña-la-taêng; ba laø coù maëc An-ñaø-hoäi beân treân, khoâng coù Uaát-ña-la-taêng thì khoâng ñöôïc maëc Taêng-giaø-leâ; boán laø ba y phaûi maëc ñeàu ñaën töø trong ra ngoaøi; naêm laø khoâng ñöôïc quaù ba maøu. Phaûi ñi boä nhö phaùp. Ñoù laø phaùp ñi ñöôøng. Mang baùt coù naêm vieäc: Moät laø phaûi buoäc thaét löng cho chaéc; hai laø phaûi ñaët baùt döôùi naùch traùi; ba laø khi ñi phaûi ñeå baùt höôùng ra ngoaøi; boán laø khoâng ñöôïc ñeå thoøng ñuïng goùt chaân, naêm laø aên côm xong phaûi mang baùt trôû veà. Röûa baùt coù naêm vieäc: Moät laø duøng nöôùc thaùo ñaäu hoaëc ñaäu ñen ñeå röûa; hai laø khoâng ñöôïc röûa ôû ñaát saïch; ba laø khoâng ñöôïc höôùng veà thaùp, chuùng Taêng hoaëc ba thaày; boán laø khoâng ñöôïc haét ñoå nöôùc tung toùe; naêm laø khoâng ñöôïc duøng khaên dô lau trong, ngoaøi baùt. Moãi ngöôøi phaûi coù moät caùi khaên khoâ duøng tay lau cho khoâ thì toát, khi muoán ra hôïp maët gaáp thì phaûi phôi döôùi maët trôøi hoaëc hô löûa. Caàm chìa khoùa coù naêm vieäc: Moät laø khi muoán ra khoûi phoøng phaûi ñeán choã thöôøng ñeå maø laáy roài ñeo trong ngoùn tay; hai laø muoán ñoùng cöûa khoâng ñöôïc caàm moùc khoùa keùo maïnh maø phaûi nhìn kyõ;ba laø muoán môû cöûa khoâng ñöôïc caàm moùc khoùa môû baät cöûa ra maø phaûi môû töø töø; boán laø ñaët then khoùa ôû nôi gaàn taàm tay; naêm laø cöù baûy ngaøy laïi phaûi lau chuøi moät laàn. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc ngoài cuøng chieáu vôùi ngöôøi nöõ; hai laø neáu gaëp thaày thuoác gioûi thì khoâng ñöôïc theo hoûi caùc vieäc veà y döôïc; ba laø khoâng tranh caõi vôùi ngöôøi ñôøi; boán laø khi ngoài ñoái dieän vôùi ngöôøi nöõ khoâng ñöôïc noùi lung tung nhöõng vieäc khoâng caàn thieát;, naêm laø neáu thaáy vieäc gì khoâng vöøa yù thì phaûi ñöùng daäy boû ñi. Ñi ñeán nhaø ngöôøi ñeå ñoïc Kinh coù naêm vieäc: Moät laø phaûi ñuû boán ngöôøi; hai laø khi ñeán phaûi ngoài theo thöù lôùp ñuùng phaùp; ba laø phaûi xem thöû coù neân ñoïc Kinh hay khoâng; boán laø neáu ngöôøi ngoài treân chieáu khoâng muoán nghe Kinh thì haõy chaám döùt; naêm laø neáu trong phaùp hoäi coù ngöôøi say noùi lôøi hung aùc thì khoâng neân ñoïc Kinh nöõa. Coù ba lyù do ñeå Tyø-kheo ñeán nhaø quan laïi, quoác vöông: Moät laø vì coâng vieäc cuûa thaày; hai laø ñöôïc môøi ñeán ñoïc Kinh cho ngöôøi beänh, ngöôøi cheát; ba laø Tyø-kheo ñöôïc môøi ñeán thoï trai. Coù baûy vieäc khoâng neân ñeán: Moät laø khoâng ñöôïc ñeán ñeå mong caàu

vieäc rieâng; hai laø khoâng ñöôïc ñeán lieân tuïc vì moïi vieäc; ba laø khoâng ñöôïc coá yù ñi theo ñeå xin vieäc laøm; boán laø neáu coù ñeán thì khoâng ñöôïc noùi caùc vieäc veà thuoác thang; naêm laø neáu hoï môøi Tyø-kheo ñeán ñeå hoûi caùc vieäc theá gian hoaëc vaán naïn veà Kinh ngoaïi ñaïo; saùu laø môøi Tyø-kheo ñeán ñeå xem sao haïn, ngaøy toát, ngaøy xaáu...; baûy laø nöôùc aáy muoán xuaát binh, môøi Tyø-kheo ñeán ñeå baøn vieäc quaân, theo phaùp cuûa ngöôøi hieàn thì khoâng neân ñeán. Leân toøa cao ñoïc Kinh coù naêm vieäc: Moät laø tröôùc heát phaûi laïy Phaät; hai laø phaûi laïy Kinh phaùp, Thöôïng toïa; ba laø tröôùc heát phaûi böôùc leân beä roài môùi ngoài xuoáng; boán laø phaûi höôùng veà Thöôïng toïa; naêm laø vòn tay leân toøa roài môùi ngoài. Ngoài coù naêm vieäc: Moät laø khi ngoài phaûi giöõ cho phaùp y ngay thaúng; hai laø khi tieáng kieàn chuøy döùt thì phaûi tuïng ñoïc moät baøi keä; ba laø phaûi ñoïc tuøy theo nhaân duyeân; boán laø neáu coù ngöôøi khoâng vöøa yù mình thì khoâng neân noåi saân giaän khi ôû treân toøa; naêm laø neáu coù ngöôøi cuùng döôøng vaät gì thì neân ñaët ôû tröôùc maët. Khoâng neân noùi Kinh, coù naêm vieäc: Moät laø ngöôøi khoâng kính ba vò thaày; hai laø ngöôøi phaïm giôùi; ba laø ngöôøi phæ baùng ñaïo Phaät; boán laø Tyø- kheo hoûi Kinh khoâng ñuùng phaùp; naêm laø khoâng neân noùi Giôùi Kinh cuûa Tyø-kheo cho baïch y nghe, neáu noùi thì phaïm toäi. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø níu keùo, caëp keø nhau; hai laø ngoài chung treân giöôøng nhoû; ba laø ngöôøi bieát chuùt ít Kinh muoán ñeán vaán naïn Tyø- kheo; boán laø noùi Kinh nhöng moïi ngöôøi khoâng nghe; naêm laø beänh, say ñeàu khoâng neân noùi phaùp cho hoï. Muoán ngoài thieàn, laïi coù naêm vieäc: Moät laø phaûi tuøy thôøi; hai laø phaûi ñöôïc chieác giöôøng an oån; ba laø phaûi ngoài ngay ngaén; boán laø phaûi ñöôïc nôi yeân tónh; naêm laø phaûi coù ngöôøi höôùng daãn. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø phaûi coù ñaøn-vieät toát, thuaàn thaønh; hai laø phaûi coù yù toát; ba laø phaûi coù thuoác toát; boán laø phaûi coù theå uoáng thuoác; naêm laø phaûi ñöôïc trôï giuùp toát, nhö vaäy môùi ñöôïc phaùt trieån. Tuøy thôøi laø boán thôøi. Chieác giöôøng an oån nghóa laø giöôøng daây, gheá meàm nghóa laø gheá loâng. Nôi yeân tónh laø beân goác caây trong nuùi, ôû chuøa rieâng khoâng ôû chung vôùi ngöôøi khaùc. Baïn laønh laø ngöôøi ôû chung. Ñaøn vieät toát laø giuùp cho ngöôøi khoâng coù mong caàu. YÙ toát laø coù theå quaùn saùt ñieàu toát.

SOÁ 1470 - ÑAÏI TYØ KHEO TAM THIEÂN UY NGHI, Quyeån Thöôïng 89

Thuoác toát laø coù theå ñieàu phuïc yù. Coù theå uoáng thuoác laø khoâng nghó veà vaïn vaät. Söï trôï giuùp toát laø daây ngoài thieàn. Daây ngoài thieàn coù naêm: Moät laø roäng moät thöôùc; hai laø daøi taùm thöôùc; ba laø ñaàu daây coù moùc; boán laø phaûi quaán ba lôùp; naêm laø khoâng ñöôïc duøng coû töôi cuõng khoâng ñöôïc duøng moùc baèng vaøng. Coù naêm vieäc khoâng neân duøng gheá ngoài: Moät laø khi ñaïi chuùng ngoài (döôùi ñaát); hai laø khi vaøo thaønh;, ba laø khi maõn chín möôi ngaøy; boán laø khi ôû cuøng choã vôùi ba thaày vaø ñeå baøy toû söï cung kính; naêm laø ñeán nhaø baïch y hoaëc nhaø khaùch ñeàu khoâng neân töï ngoài moät

mình trong phoøng tröø khi nghæ ngôi thì ñöôïc duøng moät mình. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø phaûi duøng coû lau giaø; hai laø phaûi laøm ñuùng phaùp; ba laø khoâng quaù hai lôùp; boán laø khoâng ñöôïc duøng tô khaâu laïi; naêm laø phaûi maëc ñuùng phaùp, khoâng ñöôïc ñeå nôi aåm thaáp. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc mang ñeå laïy Phaät; hai laø khoâng ñöôïc mang ñeå vaøo ngoài trong chuùng; ba laø khoâng ñöôïc mang ñi leân thaùp Phaät; boán laø khoâng ñöôïc mang Kinh haønh; naêm laø khi trôøi möa khoâng ñöôïc mang ñeå ñi khaát thöïc. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc mang vaøo thaát cuûa ba thaày; hai laø khoâng ñöôïc mang ñeán hoûi Kinh; ba laø khoâng ñöôïc mang ñeán ñaûnh leã Hoøa thöôïng A-xaø-leâ; boán laø khoâng ñöôïc mang ñaûnh leã chuùng Taêng; naêm laø ngaøy ñeâm khoâng ñöôïc duøng ñeå taém röûa. Coù naêm vieäc phaûi vaøo thaát cuûa nhau: Moät laø hoûi thaêm nhau; hai laø ñeán thaêm beänh ñau; ba laø hoûi Kinh; boán laø muoán möôïn vaät gì; naêm laø Chuùng sai ñeán môøi. Ñi ñeán gaëp ngöôøi khaùc, coù naêm vieäc: Moät laø phaûi ñöùng ôû ngoaøi khaûy moùng tay; hai laø ñi vaøo phaûi boû muõ xuoáng; ba laø phaûi ñaûnh leã; boán laø phaûi ñöùng ngay ngaén ñôïi môøi ngoài môùi ngoài; naêm laø khoâng ñöôïc queân mang Kinh vaøo. Hoûi: Kinh coù naêm vieäc: Moät laø xuoáng giöôøng phaûi hoûi ñuùng nhö phaùp; hai laø khoâng ñöôïc ngoài chung maø hoûi; ba laø phaûi hoûi thaúng nhöõng choã khoâng hieåu; boán laø khoâng ñöôïc ñeå taâm chaïy theo duyeân beân ngoaøi; naêm laø neáu ñaõ hieåu thì phaûi ñaûnh leã saùt ñaát roài trôû veà. Ra khoûi nhaø laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng baûo: “Mua thöù aáy ñeán, toâi muoán aên”; hai laø khoâng ñöôïc laáy traùi caây ñöa cho Sa-di vaø baûo: “OÂng haõy taùc tònh vaø trao laïi cho ta, ta muoán aên”; ba laø khoâng ñöôïc naèm treân giöôøng cuûa ngöôøi khaùc maø noùi ñuøa; boán laø khoâng ñöôïc khaïc nhoå leân ñaát saïch cuûa ngöôøi; naêm laø ngöôøi quôû traùch ñuùng phaùp thì khoâng

ñöôïc noåi giaän boû ñi. Ñoù laø cung kính. Hoøa thöôïng phaûi coù möôøi laêm ñöùc: Moät laø phaûi bieát giôùi; hai laø phaûi giöõ Giôùi; ba laø khoâng phaïm giôùi; boán laø phaûi bieát Kinh; naêm laø phaûi töï ghi nhôù; saùu laø phaûi daïy Kinh; baûy laø phaûi raên daïy; taùm laø phaûi daïy (Ñònh) reøn luyeän yù; chín laø phaûi daïy thoï nhaän vöøa phaûi; möôøi laø phaûi daïy pheùp taéc; möôøi moät laø phaûi coù ñöùc ñoä; möôøi hai laø coù theå daãn daét ñaøn-vieät; möôøi ba laø khoâng ñöôïc coù taâm rieâng tö; möôøi boán laø coù ai mang ñoà vaät ñeán thì phaûi noùi: “Ñeàu laø vaät cuûa chuùng”; möôøi laêm laø chaêm nom beänh nhaân phaûi giuùp hoï bôùt beänh. Laïi coù möôøi vieäc: Moät laø coù ñeä töû thì phaûi lo cho ñeä töû coù ñuû y aùo, thöùc aên; hai laø phaûi coù theå daïy Kinh; ba laø coù theå giaûng daïy yù nghóa cuûa Kinh; boán laø thoâng hieåu ñöôïc Kinh gì saâu xa ñeàu phaûi daïy ñeä töû; naêm laø ñeä töû hoûi ñieàu gì ñeàu phaûi traû lôøi ñöôïc; saùu laø coù theå phaân bieät giaûng noùi toäi daãn ñeán ba ñöôøng aùc; baûy laø coù theå daïy cho hoï coù trí tueä nhö mình hoaëc hôn mình; taùm laø phaûi daïy trì giôùi, phaân bieät, bieát ñöôïc vieäc laøm; chín laø phaûi daïy Giôùi theo söï hieåu bieát cuûa mình; möôøi laø phaûi xeùt roõ yù töù, khaû naêng cuûa ñeä töû. A-xaø-leâ phaûi coù naêm ñöùc: Moät laø phaûi

thoâng hieåu boán boä A haøm; hai laø phaûi coù ñaày ñuû Giôùi ñöùc; ba laø phaûi coù trí tueä; boán laø phaûi coù ñöùc lôùn; naêm laø phaûi töï giöõ gìn. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø laøm thaày phaûi töï giöõ giôùi; hai laø giaû söû y aùo cuûa ñeä töû bò raùch coù theå cung caáp cho hoï y aùo môùi; ba laø ñeä töû ñau beänh thì coù theå chaêm nom; boán laø phaûi höôùng daãn hoï boá thí, giaûng roõ veà toäi phöôùc; naêm laø ñuû möôøi haï môùi neân laøm Hoøa thöôïng vaø phaûi ñaày ñuû kieán thöùc. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø phaûi daïy hoïc trí tueä; hai laø phaûi daïy sieâng naêng tuïng Kinh; ba laø phaûi daïy cho coù theå hieåu Kinh; boán laø phaûi daïy nhöõng Kinh saâu xa; naêm laø phaûi daïy hoï ñöøng tranh luaän veà Kinh vôùi ngöôøi khaùc. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø phaûi raên daïy; hai laø phaûi daïy nhaän vöøa ñuû; ba laø phaûi daïy hoï bieát giôùi; boán laø phaûi daïy trì giôùi; naêm laø phaûi daïy tuøy thuaän theo Hoøa thöôïng, phaûi ñaày ñuû möôøi haï vaø bieát heát moïi vieäc. Haàu thaày coù naêm vieäc: Moät laø phaûi kính sôï thaày, hai laø phaûi tuaân theo söï raên daïy cuûa thaày, ba laø phaûi thuaän theo yù cuûa thaày, boán laø phaûi hieåu lôøi thaày noùi, naêm laø khoâng ñöôïc traùi lôøi thaày daïy. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø saùng chieàu phaûi ñeán hoûi thaêm söùc khoûe; hai laø khi ñeán phaûi maëc caø sa, boû muõ; ba laø ñeán cöûa phaûi khaûy moùng tay ba laàn, khoâng ñöôïc ngang nhieân böôùc vaøo; boán laø phaûi ñaûnh leã saùt ñaát

SOÁ 1470 - ÑAÏI TYØ KHEO TAM THIEÂN UY NGHI, Quyeån Thöôïng 91

roài quì phía tröôùc hoûi thaêm söùc khoûe; naêm laø neáu thaày noùi: “Naøy con! ngöôøi noï ñeán ñaây noùi veà vieäc khoâng ñuùng phaùp maø con ñaõ laøm, con coù bieát mình ñaõ phaïm toäi khoâng?”. Neáu mình coù phaïm thì phaûi laäp töùc saùm hoái: “Con thaät ngu si”. Neáu khoâng coù thì khoâng ñöôïc noùi ngöôïc laïi. Thaày baûo ñi thì phaûi ñöùng daäy ñaûnh leã roài ra khoûi phoøng. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø phaûi vì thaày maø böng boâ ñi ñoå ñoà baát tònh, röûa saïch roài mang vaøo; hai laø phaûi lau chuøi giöôøng chieáu, xeáp meàn goái; ba laø phaûi xeáp ca-sa ñeå nôi thaày thöôøng ñeå; boán laø ñöùng ñôïi, thaày daïy ngoài khoâng ñöôïc ngoài ngay, thaày baûo ba laàn môùi ñöôïc ngoài; neáu thaày hoûi: “Con thuoäc Kinh chöa?” maø khoâng baûo tuïng thì khoâng ñöôïc tuïng ngay; naêm laø neáu muoán hoûi Giôùi Kinh thì phaûi xem luùc naøy coù neân hoûi hay khoâng neân hoûi. Laïi coù naêm vieäc neân baùo: Moät laø goäi ñaàu, caïo toùc;hai laø taém röûa; ba laø ra ñi; boán laø laøm vieäc chuùng; naêm laø beänh ñau, uoáng thuoác. Ñeä töû haàu thaày coù hai möôi vieäc. (Thieáu phaàn neâu baøy) Tyø-kheo may phaùp y coù naêm vieäc: Moät laø phaûi ñaûnh leã saùt ñaát; hai laø phaûi trình baøy söï vieäc: “Hoâm nay con may y, con xin baïch thaày roõ”; ba laø thaày im laëng khoâng ñaùp thì phaûi ñöùng daäy ñaûnh le;, boán laø neáu cho pheùp laøm thì phaûi thoï giaùo nhö phaùp; naêm laø neáu thaày baûo: “Chöa ñöôïc laøm, haõy may roäng chöøng ñoù, daøi chöøng ñoù” thì phaûi theo lôøi daïy ñoù, khoâng ñöôïc laøm traùi. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñuû ba y thì phaûi mau choùng may cho ñuû; hai laø ñaõ ñuû thì khoâng ñöôïc may theâm; ba laø phaùp y ñaõ raùch thì neân may; boán laø phaùp y chöa quaù raùch thì khoâng neân may; naêm laø phaûi may y cho ñuùng kích thöôùc, ñöôïc may baèng ba maøu xanh, vaøng, moäc lan. Ñoù laø y phuïc. Nhuoäm phaùp y coù naêm

vieäc: Moät laø phaûi duøng vaät saïch; hai laø phaûi nhuoäm nôi kín ñaùo; ba laø phaûi laøm sao cho chaéc; boán laø khoâng ñöôïc lìa y; naêm laø phaûi thöôøng troâng coi. Maëc phaùp y coù naêm vieäc: Moät laø ñeán nhaø ñaøn vieät khoâng ñöôïc baøy ngöïc maø ñi vaøo; hai laø khoâng ñöôïc vaét phaùp y qua khuyûu tay maø ñi vaøo; ba laø khoâng ñöôïc vung vaåy phaùp y maø vaøo cöûa;, boán laø khoâng ñöôïc vaét ngöôïc phaùp y maø ñi vaøo cöûa; naêm laø khoâng ñöôïc quay nhìn hai beân. Khi ñi, maëc phaùp y coù naêm vieäc: moät laø giöõa ñöôøng gaëp ba thaày phaûi baøy vai phaûi; hai laø phaûi che hai vai töø coå hoïng trôû xuoáng chæ chöøa baøn tay phaûi; ba laø che hai vai ñöôïc thoø baøn tay phaûi ra töø beân döôùi; boán laø ñi ñöôøng sình laày ñöôïc duøng moät tay veùn y; naêm laø khi trôû vaøo nhaø, sôï y dô, ñöôïc duøng hai tay veùn y.

92 BOÄ LUAÄT 12

Khoâng neân maëc Taêng-giaø-leâ, coù ba vieäc: Moät laø khi laøm thaùp; hai laø khi laøm vieäc cho taêng boán phöông; ba laø laøm vieäc cuûa Tyø-kheo taêng. Laïi coù möôøi vieäc: Moät laø vaù chöa xong; hai laø giaët chöa xong; ba laø Sa-di caàm khoùa ñi ra chöa vaøo;, boán laø coù gioù lôùn; naêm laø coù möa;, saùu laø luït loäi; baûy laø coù löûa lôùn; taùm laø gaëp quan huyeän; chín laø gaëp troäm cöôùp; möôøi laø laøm vieäc cuøng ngöôøi nöõ. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø buøn laày aåm thaáp; hai laø söông moùc; ba laø trôøi aâm u; boán laø vaøo nuùi; naêm laø ñi xa. Phôi phaùp y coù naêm vieäc: Moät laø gioù thoåi maïnh khoâng ñöôïc phôi; hai laø cöù saùu ngaøy phaûi phôi moät laàn; ba laø khoâng ñöôïc phôi ngang ñöôøng ñi; boán laø khoâng ñöôïc phôi quaù laâu;, naêm laø khoâng ñöôïc xeáp ngay maø phaûi ñôïi ñem vaøo heát. Giaët phaùp y coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc duøng chaân ñaïp; hai laø khoâng ñöôïc duøng hai tay naém voø; ba laø khoâng ñöôïc duøng hai tay naém keùo; boán laø khoâng ñöôïc duøng y aùo ñuøa giôõn vôùi ngöôøi khaùc; naêm laø khoâng ñöôïc xeáp y aùo ñeå döôùi chieáu. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø ñaët y treân khaên saïch;, hai laø muoán xeáp mang vaøo phaûi nhaän töø tay ngöôøi khaùc;, ba laø ñem vaøo phaûi ñeå nôi thöôøng ñeå; boán laø khoâng ñöôïc ñem y khaùc ñaët leân; naêm laø khoâng ñöôïc xeáp phaùp y vaø naèm leân ñoù. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng coù ba phaùp y thì khoâng ñöôïc vaøo ngoài giöõa chuùng Taêng; hai laø phaùp y khoâng ñuû thì khoâng ñöôïc vaøo nghæ trong chuøa; ba laø ñi ra sau nhaø röûa tay thì khoâng ñöôïc maëc y; boán laø ñi ra sau nhaø chöa duøng nöôùc thì khoâng ñöôïc leân thaùp; naêm laø ñi ra sau nhaø phaûi côûi ca-sa vaø aùo loùt. Goäi ñaàu caïo toùc phaûi baùo, coù naêm vieäc: Moät laø töø ngaøy möôøi laêm ñeán ngaøy möôøi laêm phaûi baùo; goäi ñaàu caïo toùc xong phaûi baùo; hai laø taém röûa phaûi baùo; ba laø caét moùng tay, moùng chaân phaûi baùo; boán laø nhö thöôøng leä hoaëc nhoû nhaët thì khoâng caàn baùo; naêm laø töï bieát khoâng ñuùng thôøi thì ñeàu khoâng neân baùo. Khi saép ra ñi phaûi baùo, coù naêm vieäc: Moät laø phaûi ñaûnh leã saùt ñaát; hai laø phaûi ñöùng ngay ngaén noùi roõ söï vieäc; ba laø khi ñaõ ñöôïc chaáp nhaän thì phaûi ñaûnh leã;, boán laø thaày baûo ôû laïi thì khoâng ñöôïc laøm traùi lôøi thaày; naêm laø muoán trôû vaøo phoøng ñeå ñoïc Kinh. Vaøo phoøng taém coù hai möôi laêm vieäc: Moät laø phaûi cuùi ñaàu maø vaøo, khoâng ñöôïc ngoù

leân; hai laø phaûi ngoài theo thöù lôùp, khoâng neân loän xoän; ba laø khoâng ñöôïc ñoïc Kinh, noùi baäy; boán laø noùi lôøi chuùc phuùc khoâng ñöôïc laáy nöôùc röûa; naêm laø khoâng ñöôïc laáy nöôùc noùng ñeå duøng; saùu laø khoâng

SOÁ 1470 - ÑAÏI TYØ KHEO TAM THIEÂN UY NGHI, Quyeån Thöôïng 93

ñöôïc laáy nöôùc röôùi vaøo löûa; baûy laø khoâng ñöôïc quôû traùch löûa nhieàu ít; taùm laø khoâng ñöôïc duøng nhieàu nöôùc cuûa ngöôøi khaùc; chín laø khoâng ñöôïc giaët y, khaên tay ôû trong ñoù; möôøi laø taém xong phaûi ñi ra ngay; möôøi moät laø Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ôû trong ñoù thì khoâng ñöôïc vaøo; möôøi hai laø ba thaày taém thì ñang vaøo phaûi quay trôû ra; möôøi ba laø ba thaày taém phaûi caàm y ñöùng ñôïi beân ngoaøi; möôøi boán laø ñaõ ra thay y thì phaûi laáy khaên taém ñem giaët; möôøi laêm laø töï mình vaøo taém phaûi baùo; möôøi saùu laø khi vaøo phaûi thoa daàu meø; möôøi baûy laø phaûi duøng ñaát; möôøi taùm laø phaûi duøng thaùo ñaäu; möôøi chín laø phaûi duøng tro; hai möôi laø phaûi duøng nöôùc noùng roài môùi duøng nöôùc; hai möôi moát laø phaûi tuïng Kinh ít nhieàu; hai möôi hai laø phaûi mang nöôùc ñeán choã taém; hai möôi ba laø khoâng ñöôïc ñöùng tröôùc Thöôïng toïa; hai möôi boán laø neáu khoâng coù Thöôïng toïa thì phaûi chuùc phuùc cho ñaøn vieät; hai möôi laêm laø khi ñi ra khoâng ñöôïc ñöùng ngoaøi gioù maø phaûi mau choùng vaøo phoøng. Vaøo nhaø söôûi aám coù hai möôi laêm vieäc: Moät laø phaûi ngoài theo thöù lôùp; hai laø moãi ngöôøi töï ñoïc Kinh; ba laø phaûi tö duy veà Ñaïo; boán laø khoâng ñöôïc voâ pheùp ñeán tröôùc Thöôïng toïa; naêm laø khoâng cuøng ngöôøi haï toïa noùi chuyeän theá gian; saùu laø nghe tieáng kieàn chuøy phaûi ñi laïy Phaät; baûy laø phaûi laïy chuùng Taêng; taùm laø khoâng ñöôïc ngoài choã daønh cho Thöôïng toïa; chín laø khoâng ñöôïc quay nhìn hai beân maø noùi chuyeän; möôøi laø khoâng ñöôïc khaïc nhoå laøm dô ñaát saïch; möôøi moät laø khoâng ñöôïc quôû maéng haï toïa; möôøi hai laø khoâng ñöôïc la maéng ngöôøi ñoát löûa; möôøi ba laø khoâng ñöôïc thoaït ra thoaït vaøo; möôøi boán laø khoâng ñöôïc böôùc ñi gaây ra tieáng oàn; möôøi laêm laø khi ñi ra phaûi ñoùng cöûa; möôøi saùu laø neáu cöûa ñaõ ñoùng thì phaûi khaûy moùng tay; möôøi baûy laø khoâng ñöôïc keùo maïnh cöûa gaây ra tieáng oàn; möôøi taùm laø khaûy moùng tay xong thì phaûi giöõ taâm yeân tónh maø ñoïc Kinh; möôøi chín laø töï ñoïc Kinh khoâng ñöôïc noùi chuyeän; hai möôi laø ngöôøi khaùc ñang ñoïc Kinh khoâng ñöôïc noùi lung tung; hai möôi moát laø ñoïc Kinh chöa xong khoâng ñöôïc ñöùng leân ngoài xuoáng nhieàu laàn gaây ra tieáng oàn laøm loaïn taâm yù ngöôøi khaùc; hai möôi hai laø ñoïc Kinh chöa xong khoâng ñöôïc boû ñi naèm nghæ tröôùc; hai möôi ba laø chuùc phuùc chöa xong, thì khoâng ñöôïc môû cöûa boû ñi; hai möôi boán laø phaûi laïy Phaät; hai möôi laêm laø phaûi laïy Thöôïng toïa. Vaøo giaûng ñöôøng coù naêm vieäc: Moät laø phaûi ñaûnh leã Thöôïng toïa; hai laø khoâng ñöôïc côûi caø sa ñaët tröôùc Thöôïng toïa; ba laø khoâng ñöôïc lôùn tieáng; boán laø khoâng ñöôïc tuï taäp noùi cöôøi; naêm laø Thöôïng toïa noùi Kinh phaûi chuù yù laéng nghe. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khi ngöôøi khaùc ñang noùi Kinh duø ñuùng

hay sai cuõng khoâng ñöôïc ngaét lôøi giöõa chöøng; hai laø khi hoï ñaõ noùi xong môùi töø töø ñöùng daäy neâu leân thaéc maéc; ba laø khoâng ñöôïc tranh caõi vôùi nhau veà Kinh ñieån baèng yù xaáu; boán laø khoâng ñöôïc noåi giaän naèm treân gheá cuûa ngöôøi; naêm laø phaûi tö duy töï traùch. Vaán ñaùp Kinh coù ba vieäc neân hoûi, ba vieäc khoâng neân hoûi: Moät laø ngöôøi kia maïnh khoûe thì hoûi; hai laø luùc ngöôøi kia vui veû thì neân hoûi; ba laø ngöôøi kia töï noùi Kinh theo thôøi thì neân hoûi. Ngöôøi kia khoâng khoûe thì khoâng neân hoûi. Ngöôøi kia khoâng vui veû thì khoâng neân hoûi. Ngöôøi kia ñang noùi veà vieäc khaùc thì khoâng neân hoûi.

SOÁ 1470 - ÑAÏI TYØ KHEO TAM THIEÂN UY NGHI, Quyeån Haï 95

ÑAÏI TYØ-KHEO TAM THIEÂN OAI NGHI QUYEÅN HAÏ

Möôøi hai haïnh ñaàu ñaø laø: Moät laø khoâng ñöôïc nhaän lôøi thænh cuûa ngöôøi, haøng ngaøy ñi khaát thöïc, cuõng khoâng ñöôïc nhaän phaàn aên vaø cuûa caûi cuûa chuùng Taêng; hai laø nghæ ñeâm ôû treân nuùi, khoâng nghæ ñeâm ôû nhaø ngöôøi, ôû phoá phöôøng, xoùm laøng; ba laø khoâng ñöôïc xin y phuïc cuûa ngöôøi khaùc, ngöôøi cho y phuïc cuõng khoâng nhaän, chæ nhaët y ngöôøi ta vöùt boû ôû nghóa ñòa, may vaù laïi maø duøng; boán laø nghæ ñeâm ôû beân goác caây nôi ñoàng troáng; naêm laø moãi ngaøy aên moät böõa goïi laø ñaïi theä nguyeän; saùu laø ngaøy ñeâm khoâng naèm, chæ nguû ngoài, tænh daäy lieàn ñi Kinh haønh, coøn goïi laø Taêng-neâ-sa-kyø-luõ; baûy laø chæ coù ba taám y, khoâng coù y dö, cuõng khoâng naèm treân neäm; taùm laø ôû goø maû, khoâng ôû trong chuøa, khoâng ôû trong nhaø daân, quan saùt haøi coát ngöôøi cheát, ngoài thieàn, caàu Ñaïo; chín laø chæ muoán ôû moät mình, khoâng muoán gaëp ngöôøi, cuõng khoâng muoán naèm chung vôùi ngöôøi; möôøi laø tröôùc tieân aên traùi caây, sau ñoù môùi aên côm, aên xong khoâng ñöôïc aên traùi caây trôû laïi; möôøi moät laø chæ muoán naèm nguû ngoaøi trôøi, khoâng thích nguû beân goác caây hay trong nhaø; möôøi hai laø khoâng aên thòt, bô söõa, khoâng duøng daàu meø thoa leân thaân. Caàm tích tröôïng coù hai möôi laêm vieäc: Moät laø vì raén, truøng; hai laø vì tuoåi giaø; ba laø vì ñi khaát thöïc; boán laø ra vaøo thaáy töôïng Phaät khoâng ñöôïc ñeå ñaàu gaäy phaùt ra tieáng; naêm laø khoâng ñöôïc caàm gaäy vaøo trong chuùng; saùu laø vaøo buoåi chieàu khoâng ñöôïc caàm gaäy ñi ra ngoaøi; baûy laø khoâng ñöôïc vaùc treân vai; taùm laø khoâng ñöôïc gaùc ngang vai vaø duøng hai tay níu hai ñaàu; chín laø khoâng ñöôïc duøng tay vung gaäy tôùi lui; möôøi laø khoâng ñöôïc caàm gaäy ñeán nhaø sau; möôøi moät laø ba thaày ñaõ caàm gaäy ñi ra, khoâng ñöôïc caàm gaäy ñi ra theo; möôøi hai laø neáu ngöôøi cuøng ñi, moät ngöôøi caàm gaäy ñi ra, nhöõng ngöôøi khaùc khoâng ñöôïc caàm gaäy ra theo; möôøi ba laø ñeán nhaø ñaøn vieät khoâng ñöôïc ñeå gaäy rôøi khoûi thaân; möôøi boán laø ñeán cöûa nhaø ngöôøi phaûi taèng haéng, neáu thí chuû khoâng ra thì phaûi ñi nôi khaùc ngay; möôøi laêm laø neáu thí chuû ñi ra thì phaûi ñaët gaäy leân khuyûu tay traùi vaø keïp laïi; möôøi saùu laø gaäy ôû trong thaát, khoâng ñöôïc ñem boû naèm

döôùi ñaát; möôøi baûy laø phaûi mang ñeán ñeå gaàn giöôøng naèm; möôøi taùm laø phaûi lau chuøi; möôøi chín laø khoâng ñöôïc ñeå ñaàu gaäy ræ seùt; hai möôi laø muoán caàm gaäy ñi ra phaûi nhaän gaäy töø Sa-di hoaëc baïch y; hai möôi moát laø ñeán nhaø ngöôøi beänh nghæ ñeâm thì ñöôïc mang gaäy theo vaøo buoåi chieàu toái; hai möôi hai laø tieãn ñi moät quaõng xa ñöôïc duøng gaäy vaøo buoåi chieàu toái; hai möôi ba laø ñi nguû ñeâm ôû nôi xa ñöôïc pheùp duøng gaäy vaøo buoåi chieàu toái; hai möôi boán laø ñi ôû choã vaéng ñöôïc pheùp duøng gaäy vaøo buoåi chieàu toái; hai möôi laêm laø phaûi thöôøng ñeå gaàn mình, khoâng ñöôïc laáy ñeå chæ ngöôøi hoaëc vieát veõ thaønh chöõ treân maët ñaát. Ñeán nhaø Öu-baø-taéc coù naêm vieäc neân ñeán: Moät laø ñöôïc Taêng sai; hai laø ñöôïc khaát thöïc; ba laø A-kyø-vaân; boán laø thoï thænh; naêm laø beänh ñau cheát choùc. Coøn taát caû caùc vieäc khaùc thì khoâng neân ñeán. Tyø-kheo noùi Kinh cho Öu-baø-di coù naêm vieäc: Moät laø Öu-baø-di aüm con nhoû ñeán hoûi Kinh thì khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï vôùi taâm daâm; hai laø neáu khôûi yù daâm thì khoâng ñöôïc boàng ñöùa beù maø vuoát ve, ñuøa giôõn; ba laø khoâng ñöôïc aüm cho ngoài ôû beân caïnh; boán laø Öu-baø-di baûo Tyø-kheo noùi Kinh veà kyõ thuaät thoa daàu, phaûi baûo ngöôøi nam caàm nhaønh döông ñöa cho Tyø-kheo, ngöôøi nam ñang caàm nhaønh döông ôû trong tay thì hoaøn toaøn khoâng ñöôïc noùi Kinh; naêm laø neáu Öu-baø-taéc vaø Öu-baø-di cuøng ñeán hoûi Kinh, Öu-baø-taéc ñi ra ngoaøi tröôùc Öu-baø-di thì Tyø-kheo cuõng phaûi ra, neáu khoâng thì phi phaùp. Tyø-kheo môùi ñeán coù möôøi ñöùc: Moät laø laïy Phaät xong phaûi luøi laïi ñöùng hoûi teân hoï cuûa vò chuû toïa, chuùng Taêng coù bao nhieâu vò vaø teân laø gì; hai laø phaûi ñaûnh leã Thöôïng toïa vaø thaêm hoûi Haï toïa; ba laø khoâng ñöôïc hoûi choã nghæ ngôi; boán laø ñoái vôùi ngöôøi phaân chia giöôøng chieáu, ngoïa cuï cuûa caùc Tyø-kheo thì khoâng ñöôïc khen cheâ toát xaáu; naêm laø phaûi caàu y chæ A-xaø-leâ; saùu laø phaûi cuùng döôøng haàu haï A xaø leâ; baûy laø khoâng ñöôïc cheâ Kinh; taùm laø khoâng ñöôïc töï yù ra vaøo; chín laø muoán queùt thaùp phaûi baùo thaày tri söï; möôøi laø muoán ra ñi, neáu coù ngoïa cuï thì phaûi gôûi laïi ngöôøi chuû. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø phaûi lo vieäc chuùng, hai laø khoâng ñöôïc duøng nöôùc saïch ôû trong chuøa moät caùch phung phí, ba laø khoâng ñöôïc ñeán phoøng cuûa ngöôøi khaùc moät caùch tuøy tieän, boán laø khoâng ñöôïc ñi ngöôïc chieàu, naêm laø khoâng ñöôïc giaãm ñaïp leân caây coû trong chuøa. Phaûi laøm möôøi vieäc ñeå tieáp ñaõi Tyø-kheo môùi ñeán: Moät laø phaûi nhöôøng phoøng cho hoï; hai laø phaûi cung caáp nhöõng thöù caàn duøng; ba laø saùng chieàu phaûi ñeán thaêm hoûi; boán laø phaûi noùi cho hoï taäp quaùn ôû nôi aáy; naêm laø daïy cho hoï traùnh nhöõng ñieàu kieâng kî; saùu laø phaûi chæ cho hoï nôi

SOÁ 1470 - ÑAÏI TYØ KHEO TAM THIEÂN UY NGHI, Quyeån Haï 97

khaát thöïc; baûy laø phaûi noùi cho hoï nghe veà noäi qui cuûa Taêng; taùm laø phaûi noùi cho hoï bieát thöùc aên naøo ñöôïc pheùp aên;, chín laø phaûi noùi nhöõng ñieàu caám kî cuûa quan huyeän; möôøi laø phaûi noùi veà naïn troäm cöôùp, nôi ñoù coù theå ñi, nôi kia khoâng theå ñi. Tyø-kheo môùi ñeán muoán gaëp vò Thöôïng toïa ñeå xin y chæ, nhaän vò aáy laøm thaày A xaø leâ thì phaûi töï noùi: “Con teân laø... nay

con ñaõ xa lìa ba thaày. Caùc vò aáy ñaõ ôû caùch xa ñaây ngaàn aáy daëm, chæ coù moät mình con ñeán ñaây ñeå hoïc hoûi bôûi vì vua ôû nöôùc con quaáy roái khoâng ñeå chuùng con yeân neân con ñeán ñaây xin quy y Toân giaû. Xin Toân giaû haõy laøm thaày A xaø leâ cho con ñöôïc y chæ, Toân giaû chaáp nhaän söï quy y cuûa con, nhaän con laøm ñeä töû, haõy cho con cuøng ôû. Con seõ ôû vôùi thaày ñeå laøm ñeä töû cuûa thaày. Xin Toân giaû haõy theo phaùp maø laøm thaày A xaø leâ cuûa con. Con xin ñeâ ñaàu ñaûnh leã, baïch: Vì ba ngoâi baùu, xin thaày A xaø leâ haõy nhaän laøm thaày con, xin haõy daïy con caùch ra vaøo, trong tröôøng hôïp coù ai baét buoäc, tranh caõi vôùi con. Thaày seõ coù ngöôøi ñeä töû laø con, hoaëc thaày hoaëc con muoán ñi hay ôû ñeàu ñöôïc töï do. Sau khi ñi, con seõ trôû veà nôi aáy. Vì theá xin A xaø leâ haõy nhaän con laøm ñeä töû". Noùi nhö vaäy ba laàn. Vò thaày phaûi ñaùp lôøi: "Naøy Hieàn giaû! OÂng haõy nghe ta noùi. Nay oâng ñaõ thaáy Ñaïo, caàn phaûi thöïc haønh nhö lôøi Phaät daïy, caàn phaûi giöõ giôùi, nhaãn nhuïc, tinh taán, phaûi nhaát taâm suy nghó Ñaïo phaùp vaø phaûi nghó ñeán trí tueä, phaûi ngaên ngöøa thaân, mieäng, yù, dieät töø ba ñoäc, phaûi laøm ba Phaùp söï. Ñaõ laøm ñeä töû Phaät thì khoâng ñöôïc nghó vaø laøm vieäc laøm cuûa nhaân gian. Ai coù theå thöïc haønh nhö phaùp thì chaéc chaén seõ ñaéc Ñaïo, vöôït khoûi theá gian". Thöôïng toïa daïy xong, ta phaûi ñöùng daäy ñaûnh leã saùt ñaát roài ñi theo Thöôïng toïa ñeå nhaän y baùt. Tyø-kheo naøo muoán nhaän baùt vaø ba y nôi A xaø leâ thì phaûi neâu leân lyù do nhö bò maát, nöôùc troâi, löûa chaùy, troäm cöôùp, bò raùch. Tyø-kheo aáy phaûi töï thöa: "Thöa Toân giaû! Baäc Tueä haïnh tònh Giôùi chính laø ba thaày cuûa con, xin haõy giuùp cho con nhöõng thöù caàn thieát". Noùi xong ba laàn lieàn ñeán nhaän y baùt. Vò A-xaø-leâ lieàn giaûng daïy: - Naøy Hieàn giaû, haõy laéng nghe. Con ngöôøi coù saùu tình, phaûi giöõ gìn vaø phaûi suy nghó thanh tònh. Tuy söï trong saïch ôû theá gian khoâng theå giuùp ta ñaït ñeán con ñöôøng trí tueä thanh tònh nhöng ta phaûi giöõ cho trong ngoaøi thanh tònh, khoâng dô baån, khoâng roø ræ, trong ngoaøi töông öùng nhau thì môùi coù theå ñaït ñeán con ñöôøng thanh tònh. Vì theá ta phaûi nöông töïa, phaûi giöõ gìn, baûo veä. Ñoù laø baùt. Veà y aùo thì phaûi daïy hoï thöôøng xuyeân troâng coi, giaët giuõ.

- Naøy Tyø-kheo! Gioáng nhö ngöôøi theá gian chaêm soùc thaân theå, thích taém goäi, xoâng höông vaøo y phuïc, ngoïa cuï. Thaø ñeå cho thaân khoâng an oån, yù khoâng an oån chöù khoâng neân vì söï vöøa yù maø ñeå y phuïc bò raùch naùt. Neáu khoâng giöõ y phuïc hoaøn toaøn an oån, chaéc chaén thì khoâng theå ñaït ñeán con ñöôøng trí tueä thanh tònh. Neáu ñeå aåm öôùt thì seõ bò truøng aên naùt. Gioáng nhö treân thaân neáu coù moät choã bò thoái röõa thì seõ khoâng ñöôïc an oån, khoâng ñaït ñeán con ñöôøng trí tueä. Hoaëc nhö moät choã treân thaân naøy bò truøng aên lôû loeùt hoaëc ñau hoaëc ngöùa thì seõ khoâng ñöôïc an oån, khoâng theå ñaït ñeán con ñöôøng trí tueä. Vì vaäy töø ñaàu ñeán cuoái phaûi baûo veä y, giaët saïch trong ngoaøi. Ñoù laø töø tham lam vaø ít ham muoán, ñeå ñaït ñöôïc söï thanh tònh cuûa Hieàn giaû. Ñoù laø vieäc veà y phuïc. Thaày A-xaø-leâ daïy ñeä töû y chæ phaûi löu yù möôøi laêm vieäc: Moät laø luùc chuùng Taêng nhoùm hoïp, phaûi daïy ñeä töû quan

saùt treân döôùi ñuùng phaùp; hai laø chuùng Taêng coù daïy ñieàu gì thì baûo ñeä töû khoâng ñöôïc phaïm; ba laø phaûi daïy ñeä töû tuøy thuaän theo chuùng Taêng töø treân xuoáng döôùi; boán laø phaûi daïy cho hoï bieát cung kính; naêm laø phaûi daïy nhöõng vieäc caám kò ôû nôi ñoù vaø caùc loaïi thöùc aên thích hôïp hoaëc khoâng thích hôïp; saùu laø phaûi chæ cho hoï bieát nôi khaát thöïc, nôi coù theå ñeán, nôi khoâng ñöôïc ñeán; baûy laø neáu coù troäm cöôùp thì phaûi traùnh ôû nôi aáy, khoâng neân traùnh nôi aáy; taùm laø neáu ñeä töû beänh ñau thì phaûi chaêm soùc; chín laø y aùo saép raùch thì phaûi cung caáp; möôøi laø neáu ñeä töû ñi hay ôû cuõng khoâng ñöôïc ngaên caûn; möôøi moät laø phaûi troâng chöøng yù ngöôøi; möôøi hai laø vieäc ôû phaûi tuøy theo phöông tieän; möôøi ba laø khi ñeán, ai coù hoûi thì phaûi ñaùp; möôøi boán laø muoán töôùi öôùt ñaát thì phaûi laøm cho thaät goïn vaø nheï nhaøng; möôøi laêm laø neáu coù loãi thì khoâng ñöôïc noùi: “Ta khoâng noùi vôùi oâng nöõa”. Ñoù laø phaùp A-xaø-leâ daïy ñeä töû y chæ. Ñeä töû y chæ A xaø leâ coù naêm vieäc: Moät laø phaûi thöôøng ñeán thaêm; hai laø ñeán cöûa phaûi khaûy moùng tay ba laàn; ba laø böôùc vaøo phaûi ñaûnh leã saùt ñaát; boán laø quì hoûi thaêm söùc khoûe; naêm laø khi ñi ra phaûi quay löng veà phía cöûa lui ra. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø saùng chieàu phaûi ñeán thaêm hoûi; hai laø thaày goïi lieàn maëc caø sa ñeán, khoâng ñöôïc ôû traàn mang deùp ñi vaøo; ba laø phaûi queùt ñaát, röôùi nöôùc, lau giöôøng chieáu; boán laø neáu coù vieäc thì khi ra vaøo phaûi baùo; naêm laø ñeán hoûi Kinh, duø coù ñöôïc hay khoâng cuõng khoâng neân coù yù lo sôï. Ñoù laø naêm vieäc maø ñeä töû y chæ A xaø leâ phaûi laøm. Tyø-kheo khoâng neân chöùa baûy loaïi thuoác: Moät laø thuoác laøm baèng nguõ coác; hai laø thuoác tieâu; ba laø thuoác noân möûa; boán laø thuoác boå; naêm laø thuoác uoáng kích thích aên uoáng; saùu laø thuoác ñoäc; baûy laø thuoác trò gheû,

SOÁ 1470 - ÑAÏI TYØ KHEO TAM THIEÂN UY NGHI, Quyeån Haï 99

khoâng coù beänh thì khoâng ñöôïc duøng caùc loaïi thuoác aáy, cuõng khoâng ñöôïc ñöa cho ngöôøi khaùc duøng, neáu traùi laïi, phaïm toäi Ñoïa. Tyø-kheo muoán thaâu nhaän Sa-di phaûi coù naêm vieäc: Moät laø phaûi bieát boán boä A haøm, hai laø phaûi bieát giôùi, ba laø phaûi bieát Kinh, boán laø phaûi coù trí tueä, naêm laø phaûi coù ñöùc. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø phaûi giöõ giôùi, hai laø khoâng phaïm giôùi, ba laø phaûi hieåu ñöôïc Kinh, boán laø phaûi nhaãn nhuïc, naêm laø phaûi töï giöõ gìn taát caû. Phaûi coù ñaày ñuû caùc vieäc ñoù môùi ñöôïc nuoâi Sa-di. Neáu khoâng bieát ñaày ñuû thì khoâng ñöôïc thaâu nhaän Sa-di. Tyø-kheo coù thaâu nhaän Sa-di, phaûi löu yù naêm vieäc: Moät laø Sa- di laøm vieäc chuùng Taêng chöa xong thì khoâng ñöôïc sai laøm vieäc cuûa mình; hai laø khoâng ñöôïc baûo Sa-di tìm choã toát xaáu cuûa ngöôøi khaùc; ba laø khoâng ñöôïc tin lôøi Sa-di; boán laø khoâng ñöôïc lôùn tieáng maéng Sa-di ôû giöõa chuùng; naêm laø khoâng ñöôïc chæ sai laøm caùc vieäc cho rieâng mình, neân sai laøm vieäc chuùng. Coù ba vieäc khoâng cho Sa-di ôû chung: Moät laø öa thích hình töôùng ñeïp, hai laø thaáy hoï lieàn noåi saân, ba laø Sa-di bò beänh taät. Coù ba vieäc neân ñuoåi ñi: Moät laø noùi phaïm giôùi khoâng coù toäi; hai laø noùi khoâng coù Phaät, Phaùp, Taêng; ba laø noùi vôùi ngöôøi khaùc veà söï toát xaáu cuûa Hoøa thöôïng, A xaø leâ. Neáu muoán ñi xa ñem gôûi Sa-di cho

ngöôøi khaùc phaûi daïy naêm vieäc: Moät laø phaûi hoûi tröôùc Sa-di coù ñoàng yù khoâng; hai laø hoûi: "OÂng theo haàu haï vò thaày môùi coù laøm vöøa yù vò aáy khoâng?"; ba laø: "Neáu bò quôû maéng, oâng khoâng ñöôïc noùi "Khoâng phaûi laø thaày toâi maø maéng toâi laø chaúng ñuùng"; boán laø "Phaûi haàu thaày môùi nhö haàu ta"; naêm laø "Neáu vò aáy daïy oâng ñuùng phaùp thì khoâng ñöôïc boû ñi." Khi ñem Sa-di ñeán nôi gôûi coù naêm vieäc: Moät laø phaûi daïy cho Sa-di ñaûnh leã saùt ñaát, hai laø daïy töï quy y, ba laø phaûi noùi: "Xin thaày haõy xem Sa-di toâi nhö Sa-di cuûa thaày"; boán laø khi toâi töø nôi aáy trôû veà Sa-di naøy seõ töï trôû veà vôùi toâi; naêm laø neáu voâ thöôøng xaûy ra vôùi toâi thì Sa-di naøy seõ thuoäc veà thaày. Nhaän Sa-di cuûa ngöôøi khaùc göûi coù naêm vieäc: Moät laø phaûi daïy ñoïc Kinh; hai laø phaûi daïy khoâng ñöôïc phaïm giôùi; ba laø phaûi daïy theo thöù lôùp cao thaáp trong chuùng; boán laø phaûi daïy ñi ñöùng cho coù pheùp taéc; naêm laø daïy cung kính moïi ngöôøi. Khi chuùng Taêng aên coù naêm vieäc: Moät laø Thöôïng toïa chöa ngoài thì khoâng ñöôïc ngoài tröôùc; hai laø Thöôïng toïa chöa nhaän phaàn aên thì khoâng ñöôïc nhaän phaàn aên; ba laø Thöôïng toïa chöa aên thì khoâng ñöôïc aên tröôùc;

boán laø Thöôïng toïa chöa aên xong thì khoâng ñöôïc ngöøng aên tröôùc; naêm laø Thöôïng toïa chöa ñöùng daäy thì khoâng ñöôïc ñöùng daäy tröôùc. Nhaän phaàn côm coù naêm vieäc: Moät laø phaûi duøng khaên tay maø nhaän; hai laø khaên nhaän ñoà aên phaûi roäng moät thöôùc saùu; ba laø phaûi caàm khaên tay ñeå treân tay ñöõ laáy thöùc aên; boán laø ñaàu goái phaûi ngay thaúng; naêm laø hai khuyûu tay khoâng ñöôïc lìa ñaàu goái. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø ñaõ nhaän thì khoâng ñöôïc rôøi ra; hai laø khoâng ñöôïc quay nhìn hai beân; ba laø ñaõ ñi ra thì phaûi laïi nhaän töø Thöôïng toïa; boán laø neáu ngöôøi khoâng baèng loøng thì khoâng ñöôïc aên; naêm laø neáu ôû laïi ñeâm maø ngöôøi khoâng giuùp cho nhöõng ñieàu kieän thuaän tieän thì phaûi töï thu xeáp laáy hoaëc nhôø ngöôøi khaùc. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc duøng baøn tay phaûi hay tay traùi giöõ baát cöù vaät gì; hai laø caàn xin gì khoâng ñöôïc goïi lôùn tieáng; ba laø trao baùt cuûa ngöôøi phaûi quan saùt ngöôøi xung quanh treân döôùi; boán laø trao baùt phaûi duøng tay phaûi ñeå voã leân treân; naêm laø phaûi giöõ gìn phaàn ñaõ nhaän. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø ngöôøi ñeán trao vaät, duøng tay tieáp xuùc xong phaûi röûa tay; hai laø khoâng ñöôïc caàm ñöa leân cao thaû vaøo trong baùt; ba laø neáu thaáy khoâng vöøa yù thì khoâng neân aên, cuõng khoâng ñöôïc cho ngöôøi hai beân bieát; boán laø trong khi aên khoâng ñöôïc khaïc nhoå tröôùc Thöôïng toïa; naêm laø khoâng aên thöùc aên khoâng neân aên. Neáu aên, phaïm toäi ñoïa. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc duøng tay xoa vuoát maët, maét; hai laø tay traùi ñaõ dô khoâng ñöôïc tieáp xuùc vôùi tay phaûi; ba laø neáu tay ñaõ dô thì khoâng ñöôïc böng baùt nöôùc; boán laø khoâng ñöôïc duøng tay dô söûa y; naêm laø khoâng ñöôïc duøng khaên tay lau baøn tay dô. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø cheùn ñaët khoâng ngay thì phaûi söûa laïi cho ngay, khoâng söûa laïi thì khoâng ñöôïc aên; hai laø thöùc aên ñaõ rôùt thì khoâng neân löôïm aên laïi; ba laø neáu coù ngöôøi mang thöùc aên ñeán theâm thì phaûi duøng

ngoùn tay ra daáu nhaän; boán laø khoâng thaáy thí chuû ñeán thì khoâng neân aên; naêm laø thöùc aên ôû tröôùc maët thì khoâng ñöôïc neám vò. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø luùc aên côm khoâng ñöôïc trung tieän (haï phong) treân choã ngoài; hai laø aên côm chöa xong, khoâng ñöôïc khaïc nhoå treân ñaát; ba laø muoán khaïc nhoå thì khaïc nhoå döôùi giaøy; boán laø ñaõ röûa tay thì khoâng ñöôïc caàm giaøy trôû laïi; naêm laø ñaõ caàm giaøy phaûi töï bieát tay dô, khoâng lau chuøi thì khoâng ñöôïc caàm y aùo. Treân ñaây laø boán möôi ñieàu veà aên uoáng. Röûa tay, suùc mieäng sau khi aên coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc sôø tay leân löng; hai laø khoâng ñöôïc duøng ngoùn tay moùc trong mieäng; ba

laø khoâng ñöôïc hæ muõi, khaïc nhoå vaøo trong baùt; boán laø suùc mieäng khoâng ñöôïc nhoå vaøo trong baùt; naêm laø khoâng ñöôïc raûy tay leân laøm dô ngöôøi xung quanh. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø caàm khaên tay phaûi caàm moät caùch thuaàn thuïc, khoâng ñöôïc voø naùt, tröôùc heát phaûi röûa tay; hai laø khoâng ñöôïc raûy laøm öôùt choã khoâ; ba laø khoâng ñöôïc duøng tay lau maët, maét, muõi, mieäng; boán laø khoâng ñöôïc noùi toâi ñaõ coù vaø khoâng ñöôïc laáy mang ñi; naêm laø phaûi duøng ñuùng phaùp. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø lau baøn tay khoâ xong phaûi ñaët khaên treân ñaàu goái; hai laø lau xong phaûi söûa y laïi khoâng ñöôïc ñuïng chaïm ngöôøi xung quanh; ba laø haï toïa röûa chöa xong khoâng ñöôïc quôû maéng vaø goïi laïi; boán laø chuù nguyeän khoâng ñöôïc noùi lung tung; naêm laø chuù nguyeän chöa xong khoâng ñöôïc töï yù ñöùng daäy. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø neáu Thöôïng toïa noùi Kinh cho ñaøn vieät nghe thì phaûi ngoài ngay thaúng laéng nghe; hai laø neáu muoán ñi laøm caùc vieäc gaáp, phaûi baïch vôùi thaày; ba laø muoán ñi ñaâu gaáp phaûi noùi laïi vôùi ngöôøi haï toïa; boán laø neáu ñöôïc phaân chia tieàn thì phaûi ñem caát; naêm laø khi ñöôïc traû laïi, neáu muoán göûi laïi cho ngöôøi thì khoâng ñöôïc duøng chaân haát, khoâng ñöôïc quaêng neùm. Luùc aên côm coù möôøi vieäc coá nhìn hai beân maø khoâng coù toäi: Moät laø phaûi xem thöû Thöôïng toïa nhaän maâm côm chöa; hai laø phaûi xem phía tröôùc Thöôïng toïa coù ñaày ñuû moïi vaät chöa; ba laø phaûi xem haï toïa cuõng vaäy; boán laø khi moïi ngöôøi ñeàu ñaõ aên côm phaûi xem tröôùc Thöôïng toïa coøn thieáu moùn gì, moùn gì heát thì goïi mang theâm; naêm laø xem haï toïa cuõng vaäy; saùu laø aên chöa xong laïi phaûi xem Thöôïng toïa caàn thöù gì; baûy laø xem haï toïa cuõng vaäy; taùm laø phaûi xem Thöôïng toïa ñaõ aên xong chöa, neáu mình ñaõ aên xong tröôùc thì phaûi thu doïn nhöõng vaät cuûa mình, khoâng ñöôïc ngoài nhìn ngöôøi khaùc; chín laø xem haï toïa cuõng vaäy; möôøi laø khoâng ñöôïc nhaän phaàn côm tröôùc lieàn baøy ra aên maø phaûi ñôïi ngöôøi khaùc. Tyø-kheo caàm bình röûa vaø boàn röûa, coù hai möôi laêm vieäc: Moät laø tay dô khoâng ñöôïc naém leân tay saïch; hai laø tay dô khoâng ñöôïc caàm naém; ba laø tay dô khoâng ñöôïc che tröôùc mieäng; boán laø tay dô khoâng ñöôïc baûo chaâm nöôùc vaøo theâm; naêm laø tay tay dô khoâng ñöôïc sôø tröôùc coå; saùu laø phaûi töø döôùi naâng leân töø choã buïng bình; baûy laø nöôùc ít thì chæ duøng chuùt ít nöôùc ñeå röûa tay cho saïch; taùm laø phaûi ra muùc theâm nöôùc vaøo roài môùi röûa kó; chín laø muoán laáy theâm nöôùc röûa thì tröôùc heát

phaûi röûa tay ba laàn cho saïch; möôøi laø muoán ñoå nöôùc vaøo thuøng chöùa thì phaûi xuùc thuøng ba laàn roài môùi ñoå ñaày vaøo; möôøi moät laø muoán caàm vaøo thì khoâng ñöôïc ñöùng ôû

102 BOÄ LUAÄT 12

giöõa ñöôøng; möôøi hai laø ñeå ôû nôi kín; möôøi ba laø beân döôùi gaùo muùc nöôùc phaûi coù caùn ñeå caàm; möôøi boán laø phaûi ñaäy naép beân treân; möôøi laêm laø phaûi ñöïng ñaày nöôùc; möôøi saùu laø khi caàm thau röûa khoâng ñöôïc keùo gaây tieáng ñoäng; möôøi baûy laø khoâng ñöôïc laøm dô phaàn beân caïnh; möôøi taùm laø khoâng ñöôïc ñöïng côm beân trong; möôøi chín laø ñoå nöôùc dô; hai möôi laø ñoå nöôùc khoâng ñöôïc haét ra xa maø phaûi ñoå töø töø; hai möôi moát laø röûa boàn tröôùc heát phaûi röûa cho saïch beân trong, beân ngoaøi; hai möôi hai laø caàm boàn röûa neáu tay dô thì khoâng ñöôïc thoïc tay vaøo ñeå laáy nöôùc suùc mieäng; hai möôi ba laø neáu tay dô thì khoâng ñöôïc caàm gaùo muùc nöôùc suùc mieäng; hai möôi boán laø khoâng ñöôïc laáy nöôùc ôû döôùi beáp ñeå röûa gaùo muùc nöôùc; hai möôi laêm laø trong ngoaøi ñeàu phaûi röûa ba laàn roài môùi ñem vaøo; muoán laáy gaùo boû vaøo boàn thì khoâng ñöôïc boû maïnh gaây ra tieáng oàn. Duøng khaên tay, coù naêm vieäc: Moät laø ñeå lau phaàn treân döôùi ñaàu; hai laø phaûi duøng moät ñaàu ñeå lau tay, duøng moät ñaàu ñeå lau maét, maët; ba laø khoâng ñöôïc duøng ñeå lau muõi; boán laø sau khi duøng ñeå lau chaát baån thì phaûi giaët ngay; naêm laø khoâng ñöôïc lau thaân theå, neáu taém goäi thì coù khaên khaùc. Khi ñaép Taêng-giaø-leâ-maø caàm khaên tay, coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc ñeå ñaàu khaên thoø ra ngoaøi; hai laø khoâng ñöôïc caàm khaên traéng; ba laø phaûi nhuoäm khaên thaønh maøu ñen; boán laø khoâng ñöôïc lau maët; naêm laø khi aên phaûi laáy che treân ñaàu goái, aên xong phaûi laáy xuoáng, neáu khoâng laáy xuoáng, coù ngöôøi ñaûnh leã hoaëc ñöùng daäy thì phaûi xeáp khaên aáy laïi. Trong Tyø-kheo Taêng coù baûy haïng ngöôøi khoâng neân laøm quaûn chuùng vaø tröïc nhaät: Moät laø tuoåi giaø khoâng theå laøm vieäc; hai laø beänh sôûi, nhoït khoâng saïch seõ; ba laø beänh laâu ngaøy heát söùc gaày oám; boán laø ñöôïc chuùng sai nuoâi beänh; naêm laø Thöôïng toïa; saùu laø ngöôøi tri söï; baûy laø ngöôøi gaùnh vaùc coâng vieäc trong moät naêm. Baûy haïng ngöôøi aáy ñeàu khoâng neân laøm. Neáu coù ai cöôõng laïi khoâng chòu laøm thì khoâng neân quôû traùch hoûi han. Ñoù môùi chính laø phaùp khí cho ñôøi sau. Laøm thaày coi kho phaûi thöïc haønh moät traêm saùu möôi ñöùc. Laøm ngöôøi tröïc trong moät thaùng phaûi thöïc haønh saùu möôi ñöùc. Ngöôøi tröïc nhaät trong moät ngaøy phaûi thöïc haønh möôøi ñöùc. Ngöôøi tri söï phaûi thöïc haønh ba möôi ñöùc. Ngöôøi tröïc trong moät naêm phaûi thöïc haønh möôøi ñöùc. Naêm haïng ngöôøi treân cöù thöïc haønh nhö vaäy trong moät thôøi gian laâu daøi seõ ñaït ñöôïc Ñaïo voâ vi, vöôït khoûi nhaân gian. Laøm thaày truï trì phaûi coù möôøi laêm ñöùc: Moät laø vì Phaät; hai laø vì

SOÁ 1470 - ÑAÏI TYØ KHEO TAM THIEÂN UY NGHI, Quyeån Haï 103

Phaùp; ba laø vì chuùng Taêng; boán laø phaûi tieác vaät cuûa chuùng; naêm laø phaûi tieác vaät cuûa Taêng boán phöông; saùu laø phaûi tieác vaät cuûa Tyø-kheo

Taêng; baûy laø phaûi bieát vieäc Phaät; taùm laø phaûi bieát vieäc cuûa Taêng boán phöông; chín laø phaûi bieát vieäc cuûa chuùng Taêng; möôøi laø khoâng ñöôïc mang vaät cuûa thaùp ñeå vaøo vaät cuûa chuùng Taêng boán phöông; möôøi moät laø khoâng ñöôïc mang vaät cuûa thaùp ñeå vaøo vaät cuûa chuùng Taêng; möôøi hai laø khoâng mang vaät cuûa Taêng boán phöông ñeå vaøo vaät cuûa thaùp; möôøi ba laø khoâng ñöôïc laáy vaät cuûa Taêng boán phöông ñeå vaøo vaät cuûa chuùng Taêng; möôøi boán laø khoâng ñöôïc mang vaät cuûa chuùng Taêng ñeå vaøo vaät cuûa thaùp; möôøi laêm laø khoâng ñöôïc laáy vaät cuûa chuùng Taêng ñeå vaøo vaät cuûa Taêng boán phöông. Laïi coù möôøi laêm ñöùc: Moät laø muoán laøm vieäc gì phaûi baïch vaø baùo vôùi chuùng; hai laø khoâng ñöôïc caét xeùn vaät cuûa chuùng ñeå söû duïng rieâng; ba laø khoâng ñöôïc mang vaät cuûa chuùng ñem cho ngöôøi thaân; boán laø khoâng ñöôïc laáy vaät cuûa chuùng Taêng ñem boá thí ñeå caàu danh; naêm laø phaûi luoân baûo veä ngoïa cuï cuûa chuùng Taêng; saùu laø neáu coù ai ñau beänh thì phaûi chaêm soùc vaø ñem cho caùc thöù caàn thieát; baûy laø phaûi cung kính chaêm soùc chuùng Taêng; taùm laø laøm thöùc aên cho chuùng Taêng phaûi saïch seõ; chín laø phaûi theo yù cuûa Baø-la-moân; möôøi laø gioáng nhö thôø quæ thaàn khoâng khaùc; möôøi moät laø khoâng töï yù giaän vui; möôøi hai laø muoán saïch seõ thì khoâng ñöôïc ôû traàn laøm vieäc döôùi beáp; möôøi ba laø buoåi chieàu toái phaûi thöôøng laàn löôït ñi xem xeùt caùc phoøng, xem caùc phoøng Tyø-kheo ñaõ ñoùng cöûa chöa. Neáu thaáy ngöôøi laï thì khoâng ñöôïc la heùt lieàn maø neân hoûi hoï coù phaûi laø Sa-moân khoâng; neáu ñuùng vaäy thì cho hoï ôû ñeán saùng hoâm sau, möôøi boán laø khoâng ñöôïc laùnh naëng tìm nheï, queùt boû vaät laïnh vaøo choã noùng, möôøi laêm laø khoâng ñöôïc queùt boû vaät noùng vaøo choã laïnh. Ñoù laø möôøi laêm vieäc. Khi aên ôû trong nhaø aên, ngöôøi tri söï troâng coi coâng vieäc trong chuøa phaûi thöïc haønh hai möôi laêm ñöùc: Moät laø ñaõ xeáp maâm khoâng thì phaûi ñích thaân ñi xem xeùt taát caû coù saïch seõ khoâng; hai laø khoâng ñöôïc xeáp maâm khoâng tröôùc tieân; ba laø Thöôïng toïa ñaõ coù maët thì neân phaân côm; boán laø taát caû ñeàu ñaõ ñöôïc phaân phaùt thì ñem cho Sa-di hoaëc baïch y;, naêm laø ba thaày ôû trong aáy thì khoâng ñöôïc mang theâm, saùu laø phaân chia bình ñaúng töø treân xuoáng döôùi; baûy laø phaân côm xong phaûi duøng tay laøm cho baèng phaúng; taùm laø muoán phaân chia canh phaûi duøng muoãng khuaáy ba laàn roài môùi chaâm; chín laø phaûi phaân ñeàu caùi vaø nöôùc; möôøi laø khoâng ñöôïc muùc canh trong noài boû ngay vaøo baùt cuûa ngöôøi, maø tröôùc heát phaûi phaân vaøo ñoà ñöïng khaùc; möôøi moät laø khoâng ñöôïc noùi cöôøi luùc phaân chia

thöùc aên; möôøi hai laø khoâng ñöôïc töø xa goïi lôùn baûo ñem phaàn cuûa toâi ñeán; möôøi ba laø trong chuùng coù ngöôøi khoâng aên canh thì mang theâm cho vò aáy moùn thích hôïp; möôøi boán laø neáu trong chuùng coù gì khoâng vöøa yù thì khoâng ñöôïc quôû maéng taïi choã ngoài; möôøi laêm laø phaûi nghó ñeán vieäc nuoâi beänh; möôøi saùu laø luùc aên côm ngöôøi mang vaät ñeán phaûi laäp töùc phaân chia ngay khoâng ñöôïc noùi ñeå daønh ñeán ngaøy hoâm sau; möôøi baûy laø phaûi mau chaâm canh; möôøi taùm laø phaûi chaâm theâm côm cho heát; möôøi chín laø

khoâng ñöôïc ngoài choàm hoåm ôû trong maø ngoù chuùng Taêng; hai möôi laø khoâng ñöôïc ôû caùch xa Taêng vaø boû ñi tröôùc; hai möôi moát laø khi chuùng Taêng ñeàu ñaõ aên phaûi ñích thaân ñi xem coù ai aên khoâng ñuû thì mang theâm cho hoï; hai möôi hai laø khoâng ñöôïc ñöùng lôùn tieáng goïi nhöõng ngöôøi ñi theo kieåm tra caùc vaät ñöïng thöùc aên; hai möôi ba laø ñaäy naép khoâng ñöôïc gaây ra tieáng hoaëc vaát boû döôùi ñaát; hai möôi boán laø phaûi sai ngöôøi chuaån bò caùc duïng cuï nhö choãi queùt, nöôùc röûa, khaên tay; hai möôi laêm laø phaûi ñöùng ñôïi taêng chuù nguyeän xong, phaûi thöa roài môùi ñi ra. Döôùi beáp coù hai möôi laêm ñöùc: Moät laø laøm thaày truï trì phaûi heát söùc nhaãn nhuïc; hai laø phaûi laøm theo Phaät phaùp, cung kính, bình ñaúng ñoái vôùi ngöôøi treân keû döôùi; ba laø neáu coù ai theo xin vaät gì, neáu coù thì phaûi cho khoâng ñöôïc noùi doái laø khoâng coù; boán laø phaûi thöùc daäy sôùm ñi xem xeùt chuaån bò taát caû moïi thöù; naêm laø taát caû nhöõng ngöôøi ñöôïc taêng sai ñi neáu caàn mua baùn gì thì phaûi cung caáp cho hoï, khoâng ñöôïc baûo ñi xin; saùu laø muoán goïi laïi ñeå nhôø thì khoâng ñöôïc ôû xa lôùn tieáng goïi; baûy laø khi laøm vieäc gì cuõng ñeàu khoâng ñöôïc ñeå ñoà vaät gaây ra tieáng ñoäng lôùn; taùm laø phaûi luoân laøm vöøa loøng Chuùng, khoâng ñöôïc baét buoäc hoï; chín laø neáu ngöôøi ñem côm, vaät khaùc duø nhieàu hay ít thì phaûi laäp töùc baïch Chuùng ñeå chuù nguyeän, khoâng ñöôïc nhaän moät mình roài baûo thí chuû ñi; möôøi laø laäp töùc phaân chia khaép, giaû söû ñaõ quaù giôø thì phaûi caát laïi, khoâng ñöôïc neám tröôùc; möôøi moät laø neáu ñaøn-vieät ñeán baûo muoán laøm côm, chöa thaáy hoï mang gì ñeán thì khoâng ñöôïc noùi vôùi moïi ngöôøi. Neáu chuû nhaân caàm tieàn ñeán ñeå laøm côm cho chuùng Taêng thì ngöôøi truï trì cuøng thí chuû baøn baïc roài cuøng laøm, khoâng ñöôïc ñaûm nhaän moät mình; möôøi hai laø muùc nöôùc khoâng ñöôïc quaêng maïnh gaøu xuoáng gieáng laøm ñuïc nöôùc; möôøi ba laø khoâng ñöôïc töï choïn gaïo; möôøi boán laø röûa noài phaûi thay nöôùc ba laàn cho saïch; möôøi laêm laø khoâng ñöôïc ñem nöôùc soâi trong noài röôùi vaøo raõnh nöôùc; möôøi saùu laø khoâng ñöôïc voâ côù nhoùm beáp; möôøi baûy laø khoâng ñöôïc queùt coû töôi laøm ñöùt goác; möôøi taùm laø khoâng ñöôïc ñem raâu, reã, laù töôi boû vaøo löûa; möôøi chín laø khoâng ñöôïc mang thöùc aên, côm ñoå vaøo nguoàn nöôùc; hai möôi laø taát caû ñoà ñöïng thöùc aên ñeàu phaûi ñaäy beân treân, khoâng

SOÁ 1470 - ÑAÏI TYØ KHEO TAM THIEÂN UY NGHI, Quyeån Haï 105

ñöôïc ñeå cho dính buïi ñaát; hai möôi moát laø khoâng ñöôïc baûo ngöôøi laøm dö phaàn, giaû söû taêng khoâng aên thì phaûi ñem caát; hai möôi hai laø khoâng ñöôïc ñem vaät cuûa chuùng cho ngöôøi thaân ñeå caàu ôn hueä; hai möôi ba laø ñaäy caát thì phaûi ñích thaân ñi xem coù chaéc chaén khoâng; hai möôi boán laø khoâng ñöôïc phaân thöùc aên hoâm nay ñeå sang ngaøy mai; hai möôi laêm laø khoâng ñöôïc mang thöùc aên ngaøy mai laøm thöùc aên hoâm nay. Coù baûy vieäc ñeå phuïc vuï Tyø-kheo môùi ñeán: Moät laø hoï môùi ñeán nôi lieàn hoûi söùc khoûe, hai laø phaûi theo thöù töï lôùn nhoû, ba laø phaûi cung caáp phoøng oác, boán laø phaûi cung caáp ngoïa cuï, meàn goái; naêm laø phaûi cung caáp ñeøn, saùu laø phaûi noùi nhöõng noäi quy chính cuûa Tyø-kheo taêng, baûy laø phaûi noùi phong tuïc cuûa vuøng ñoù.

Sai ngöôøi ñi chôï mua saém coù naêm vieäc: Moät laø daïy hoï khoâng neân tranh caõi vôùi ngöôøi; hai laø daïy phaûi mua vaät thanh tònh; ba laø khoâng ñöôïc sai hoï xaâm phaïm cuûa ngöôøi; boán laø khoâng ñöôïc ñi quaù nhanh; naêm laø phaûi theo yù ngöôøi. Mua thòt, coù naêm vieäc: Moät laø thaáy thòt coøn nguyeân chöa caét ra thì khoâng neân mua ngay; hai laø ngöôøi ñaõ caét xaû ra môùi neân mua;ba laø neáu thaáy thòt ít thì khoâng ñöôïc mua heát; boán laø neáu thòt thieáu thì khoâng ñöôïc tuøy tieän taêng theâm tieàn ñeå laáy; naêm laø neáu thòt ñaõ heát khoâng ñöôïc noùi seõ mua nhieàu. Daïy ngöôøi muùc nöôùc, coù naêm vieäc: Moät laø phaûi baûo röûa saïch gaøu nöôùc; hai laø phaûi baûo ñaët ôû nôi kín; ba laø phaûi che beân treân cho saïch; boán laø khoâng ñöôïc muùc nöôùc dô; naêm laø nöôùc ñaõ bò ngöôøi khaùc laøm dô thì khoâng ñöôïc duøng laïi. Daïy ngöôøi cheû cuûi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc cheû ôû choã giöõa ñöôøng; hai laø phaûi coi caùn buùa coù chaéc chaén khoâng; ba laø khoâng ñöôïc sai cheû cuûi coù coû töôi;boán laø khoâng ñöôïc tuøy tieän cheû vaùn daønh ñeå laøm thaùp; naêm laø ñem caát ôû nôi khoâ raùo. Daïy ngöôøi choïn gaïo, coù naêm vieäc: Moät laø phaûi töï löôïng nhieàu ít; hai laø khoâng ñöôïc coù coû raùc; ba laø löïa boû cöùt chuoät; boán laø khoâng ñöôïc ñeå coù voû traáu; naêm laø ñeå nôi ñaát saïch. Daïy ngöôøi vo gaïo, coù naêm vieäc: Moät laø phaûi duøng thau chaéc chaén; hai laø duøng nöôùc saïch; ba laø thay nöôùc naêm laàn cho saïch; boán laø ñeå ôû nôi kín ñaùo; naêm laø ñaäy beân treân cho kín. Röûa noài, coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc duøng nöôùc taït maïnh vaøo ñaùy noài; hai laø ñoå nöôùc dô ôû trong naép trong thau ra; ba laø theâm nöôùc vaøo cho nay; boán laø röûa saïch naép goã ñaäy leân treân; naêm laø ngaøy ñeâm che ñaäy troâng chöøng cho chaéc chaén.

106 BOÄ LUAÄT 12

Ñoát loø, coù naêm vieäc: Moät laø nhoùm löûa khoâng ñöôïc ñoát cuûi öôùt; hai laø khoâng ñöôïc ñoát cuûi töôi; ba laø khoâng ñöôïc ñaûo ngöôïc cuûi laïi maø ñoát; boán laø khoâng ñöôïc töï duøng mieäng thoåi cho löûa chaùy; naêm laø khoâng ñöôïc duøng nöôùc noùng röôùi cho löûa taét. Daïy ngöôøi naáu côm coù naêm vieäc: Moät laø daïy phaûi ñôïi hôi boác leân môùi xôùi côm; hai laø theo hôi boác leân maø chuïm löûa töø töø; ba laø giöõ noài ñaát cho ngay khoâng ñöôïc ñeå hôi thoaùt ra; boán laø boû gaïo vaøo noài ñaát vaø ñaäy kín; naêm laø ñaõ chín thì böng xuoáng vaø cuõng phaûi ñaäy ñöøng ñeå hôû. Laët rau coù naêm vieäc: Moät laø phaûi boû goác; hai laø phaûi laët cho ñeàu; ba laø khoâng ñöôïc ñeå laãn xanh vaø vaøng; boán laø phaûi baûo röûa cho saïch; naêm laø daïy hô löûa, taùc tònh roài môùi ñöôïc duøng. Naáu canh coù naêm vieäc: Moät laø daïy boû vaät naáu vaøo theo thöù lôùp; hai laø phaûi naáu cho chin; ba laø neám cho vöøa aên; boán laø phaûi troâng coi cho saïch seõ; naêm laø khi ñaõ chín phaûi taét löûa vaø ñaäy laïi. Daïy ngöôøi röûa maâm vaø taát caû caùc duïng cuï aên uoáng, coù naêm vieäc: Moät laø phaûi thay nöôùc ba laàn cho saïch; hai laø lau cho saïch; ba laø baøy maâm caùch hai taác; boán laø phaûi ngoài treân gheá cho chaéc chaén ñeå röûa; naêm laø khoâng ñöôïc laøm dô y cuûa chuùng Taêng. Kieàn chuøy, coù naêm vieäc: Moät laø khi hoäi hoïp thoâng thöôøng; hai laø vaøo giôø aên saùng; ba laø giôø aên tröa; boán laø giôø nhoùm hoïp buoåi chieàu;

naêm laø taát caû nhöõng luùc caàn taäp hoïp ñoät xuaát. Laïi coù baûy phaùp: Moät laø quan huyeän; hai laø löûa lôùn;ba laø nöôùc lôùn; boán laø troäm cöôùp; naêm laø taäp hoïp Sa-di; saùu laø taäp hoïp Öu-baø-taéc; baûy laø goïi thò giaû rieâng. Laïi phaûi bieát möôøi hai luùc ñaùnh kieàn chuøy: giôø hoäi hoïp thoâng thöôøng ñaùnh hai möôi tieáng töø nhoû, ñeán vöøa, ñeán lôùn; hai möôi moát tieáng vöøa, möôøi tieáng nhoû roài laïi ñaùnh ba tieáng. Giôø aên saùng ñaùnh taùm tieáng lôùn. Giôø aên tröa ñaùnh moät hoài. Nhoùm hoïp cuõng ñaùnh moät hoài. Taäp hoïp Sa-di ñaùnh ba tieáng, taäp hoïp Öu-baø-taéc ñaùnh ba tieáng. Khi taäp hoïp ñoät xuaát thì tuøy theo thôøi maø ñaùnh. Gaëp quan huyeän, nöôùc, löûa, troäm cöôùp cuõng tuøy theo thôøi. Goïi thò giaû rieâng thì ñaùnh moät tieáng, keá ñoù ñaùnh moät hoài cho ñeán khi kieàn chuøy khoâng coøn phaùt tieáng ngaân. Coù moät traêm saùu möôi vieäc khi hoäi hoïp thaày quaûn kho phaûi laøm. Khi taäp hoïp trong hoäi daâng thöùc aên vaø toå chöùc yeát ma coù naêm vieäc: Moät laø phaûi laïy Phaät; hai laø phaûi laïy chuùng Taêng; ba laø phaûi ngoài theo thöù lôùp; boán laø khoâng ñöôïc ngoài maïnh treân giöôøng phaùt ra tieáng ñoäng; naêm laø phaûi daønh choã cho Thöôïng toïa. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc tranh ngoài treân döôùi; hai laø

phaûi cung kính Thöôïng toïa; ba laø phaûi theo phaùp leänh cuûa chuùng; boán laø neáu ñöôïc quaûn chuùng phaân coâng tröïc nhaät hoaëc laøm vieäc gì thì phaûi nghe theo nhö phaùp;naêm laø khi ñaõ hoaøn taát;ñöùng daïy phaûi qua baïch Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ. Nhaän tröïc nhaät coù naêm vieäc: Moät tröôùc laø phaûi nhaän chìa khoùa cöûa; hai laø phaûi thöôøng lau chuøi töôïng Phaät; ba laø phaûi thöôøng lau chuøi lö höông; boán laø phaûi thöôøng lau chuøi boùng neon; naêm laø phaûi ngoài ngay ngaén treân chieáu ñeå nhaän nhieäm vuï. Queùt treân thaùp coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc mang giaøy leân; hai laø khoâng ñöôïc quay löng veà phía Phaät maø queùt thaùp; ba laø khoâng ñöôïc mang ñaát seùt traéng neùm xuoáng phía döôùi; boán laø phaûi haï hoa heùo ôû töôïng Phaät xuoáng; naêm laø phaûi röûa tay môùi ñöôïc caàm khaên saïch vaø trôû vaøo. Lau töôïng Phaät coù naêm vieäc: Moät laø phaûi caàm cho chaéc; hai laø thöôøng lau cho saïch; ba laø khoâng ñöôïc duøng tay vuoát ve maët,maét vaø ngoùn tay; boán laø phaûi ñích thaân trích tieàn mua hoa; naêm laø boá thí cho ngöôøi raûi hoa daâng Phaät. Queùt döôùi thaùp coù naêm vieäc: Moät laø phaûi röôùi nöôùc tröôùc; hai laø röôùi phaûi cho ñeàu; ba laø phaûi ñôïi khoâ; boán laø khoâng ñöôïc queùt ngöôïc; naêm laø khoâng ñöôïc queùt ngöôïc gioù. Queùt doïn laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc queùt ñaát traéng; hai laø phaûi duøng tay nhoå coû; ba laø phaûi ñem ñaát ñoå ôû choã thaáp; boán laø khoâng ñöôïc queùt chöøa laïi boán goùc; naêm laø phaûi queùt saïch saùu boä tröôùc thaùp (moät boä baèng 1,5 meùt). Khi coù ñaïi hoäi chuùng Taêng, queùt doïn giaûng ñöôøng coù baûy vieäc: Moät laø phaûi daäy sôùm ñi xem cöûa ñaõ môû chöa; hai laø phaûi kieåm tra xem ñeøn naøo heát daàu thì gom laïi ñeå ôû nôi thöôøng ñeå; ba laø phaûi lau chuøi töôïng Phaät vaø ñem boû hoa hoâm tröôùc; boán laø phaûi ñoát höông ñeå tröôùc Phaät; naêm laø phaûi ñoát ngoïn ñeøn lôùn ñeå giöõa nhaø roài söûa laïi gheá ngoài cuûa chuùng Taêng cho ngay ngaén; saùu laø khi chuùng Taêng

ñaõ hoäi hoïp xong phaûi töø töø röôùi nöôùc leân ñaát; baûy laø phaûi queùt doïn ñaát trôû laïi. Röôùi nöôùc leân ñaát coù naêm vieäc: Moät laø phaûi ñi lui; hai laø phaûi nheï tay; ba laø phaûi röôùi ñeàu khaép; boán laø phaûi ñôïi khoâ; naêm laø khoâng ñöôïc laøm dô y aùo cuûa ngöôøi khaùc. Queùt ñaát thaùp coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc xoay löng veà phía Phaät; hai laø khoâng ñöôïc raûy tay laøm dô chaân ngöôøi; ba laø khoâng ñöôïc queùt boû ñaát traéng; boán laø phaûi töï tay ñem boû raùc; naêm laø khoâng ñöôïc boû ngay giöõa ñöôøng caùi cuõng khoâng ñöôïc neùm boû trong nöôùc vaø trong

nhaø xí. Kieåm tra ñeøn coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc daäp baác ñeøn; hai laø phaûi roùt theâm môõ, laøm ngoïn ñeøn lôùn ñoát ñeå tröôùc Phaät; ba laø phaûi ñem ñeøn heát daàu ñaët ôû nôi thöôøng ñeå; boán laø khoâng ñöôïc sô yù ñeå laøm vôõ; naêm laø neáu laøm maát vaät thì phaûi phaûi mua boài thöôøng vaø ñeå nôi thöôøng ñeå. Ñoát höông ñaët tröôùc töôïng Phaät coù ba vieäc: Moät laø khoâng thay löûa cuõ ôû trong ñoù; hai laø phaûi ñích thaân ruùt höông; ba laø phaûi ñem cho ngöôøi. Söûa sang giöôøng chieáu chuùng Taêng coù ba vieäc: Moät laø phaûi yeân oån vaø laøm cho chaân giöôøng chaéc chaén; hai laø phaûi chuù yù queùt doïn lau chuøi cho saïch seõ; ba laø phaûi lau chuøi khaép giöôøng khoâng ñöôïc ñeå dô y cuûa Tyø-kheo. Chuaån bò lö höông coù ba vieäc: Moät laø phaûi gaït boû löûa cuõ, laáy höông boû qua moät phía; hai laø phaûi lau chuøi cho saïch roài môùi nhoùm löûa, laáy höông cuõ boû vaøo; ba laø ñoát löûa khoâng ñöôïc ñoát chaùy quaù höøng, cuõng khoâng ñöôïc quaù ít laøm löûa mau taét. Ñoát ñeøn coù naêm vieäc: Moät laø phaûi duøng khaên saïch lau beân trong, beân ngoaøi cho saïch; hai laø phaûi laøm saïch baác; ba laø phaûi töï laøm daàu meø; boán laø khoâng ñöôïc ñoå ñaày daàu môõ, cuõng khoâng ñöôïc ñoå ít; naêm laø phaûi giöõ cho chaéc, khoâng ñöôïc treo ôû giöõa ñöôøng laøm trôû ngaïi vaø laøm dô ngöôøi. Ñoù laø phaùp tröïc nhaät. Thöïc haønh nhö treân thì seõ ñöôïc phöôùc. Treân ñaây laø saùu möôi vieäc maø ngöôøi tröïc nhaät neân laøm. Ngöôøi tri söï coù möôøi laêm ñöùc lôùn: Moät laø chæ vì Phaät; hai laø chæ vì Phaùp; ba laø chæ vì Taêng; boán laø chæ vì Hoøa thöôïng A xaø leâ; naêm laø do rôøi boû gia ñình laøm Sa-moân; saùu laø laøm chuû maø bieát tha thöù cho nhöõng ngöôøi xung quanh; baûy laø ñoái xöû toát vôùi nhöõng ngöôøi xung quanh; taùm laø trong chuùng coù ngöôøi phaïm loãi khoâng ñöôïc reâu rao lung tung noùi cho ngöôøi khaùc bieát maø phaûi kheùo leùo xöû phaït; chín laø coù moät ngöôøi phaïm loãi, chuùng muoán phaït phaûi thænh yù caû cuûa chuùng, khoâng ñöôïc töï quyeát ñònh moät mình; möôøi laø phaûi coù ñöùc; möôøi moät laø phaûi ñöôïc loøng ñaøn- vieät; möôøi hai laø Tyø-kheo ôû boán phöông ñeán maø y aùo bò raùch thì xin may y aùo cho hoï; möôøi ba laø taát caû ñoà aên uoáng phaûi duøng chung; möôøi boán laø chaêm soùc beänh nhaân moät caùch bình ñaúng; möôøi laêm laø nghe coù Tyø-kheo beänh thì phaûi ñeán chaêm soùc. Laïi coù saùu vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc mang vaät cuûa Taêng boán phöông boû vaøo vaät cuûa thaùp; hai laø khoâng ñöôïc mang vaät cuûa Taêng boán phöông boû vaøo vaät cuûa Tyø-kheo; ba laø khoâng ñöôïc mang vaät cuûa thaùp boû

vaøo vaät cuûa Taêng boán phöông; boán laø khoâng ñöôïc mang vaät cuûa thaùp boû vaøo vaät cuûa Tyø-kheo; naêm laø khoâng ñöôïc mang vaät cuûa chuùng Taêng boû vaøo vaät cuûa thaùp; saùu laø khoâng ñöôïc mang vaät cuûa chuùng Taêng boû vaøo vaät cuûa Taêng boán phöông. Laïi coù ba vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc che giaáu taát caû caùc thöù töø loâng toùc ñeán voâ soá caùc thöù khaùc; hai laø töø Sa-di trôû leân, neáu coù beänh taät, y bò raùch thì phaûi mua y khaùc cho vò aáy thay, khoâng ñöôïc laáy ñoù laøm aân hueä hay caàu tieáng khen vaø phaûi laøm moät caùch bình ñaúng; ba laø vaät cuûa heát thaûy thaùp hoaëc vaät cuûa Taêng boán phöông thì khoâng ñöôïc dôøi ñoåi qua laïi. Haõy laøm nhö vaäy khoâng ñöôïc höôûng phöôùc aáy tröôùc. Ai laøm ñöôïc nhö vaäy thì coù theå laøm tri söï. Laïi coù boán vieäc: Moät laø töø ngaøy raèm thaùng tö ñeán ngaøy raèm thaùng baûy phaûi cuøng vôùi caùc Tyø-kheo kieåm tra vaät duïng vaø neâu ra ñaày ñuû. Sau khi kieåm tra xong phaûi baùo cho ñaïi chuùng ñeàu bieát. Nhöõng vaät coøn laïi phaûi roõ raøng; hai laø töø ngaøy raèm ñeán ngaøy raèm thì thaày quaûn chuùng vaø Taêng phaûi cuøng nhau baøn luaän nghó nhôù nhöõng vieäc baát thöôøng,ñoù laø boán vieäc phaûi laøm; ba laø neáu coù Tyø-kheo muoán ñeán gaëp vò kia, giaû söû vaøo ban ñeâm vò aáy theo hoûi ba phaùp söï, hoûi veà thaùp, hoaëc töôïng Phaät hoaëc caùc vaät cuûa Taêng, hoaëc hoûi veà Tyø-kheo Taêng, hoaëc teân hoï cuûa ñaøn-vieät thì caàn phaûi traû lôøi cho hoï bieát ñaày ñuû veà taát caû caùc caâu hoûi ñoù; boán laø neáu baäc toân tröôûng trong nöôùc hoaëc ñaøn-vieät chuû chuøa ñem nhieàu hoaëc ít vaät ñeán thì phaûi baïch cho Taêng bieát. Nghe ñaày ñuû boán vieäc nhö vaäy thì hieàn giaû ñaõ gaëp roài thì seõ khoâng nhaàm laãn nöõa, ñoù laø coâng naêng cuûa vò tri söï töï laøm thanh tònh vöôït khoûi nhaân gian. Ngöôøi lo coâng vieäc moät naêm, coù möôøi ñöùc: Moät laø taän löïc ñoái vôùi ba phaùp; hai laø neáu coù Tyø-kheo töø phöông xa ñeán phaûi cung nghinh ñoùn laøm cho an oån; ba laø phaûi caáp cho hoï giöôøng chieáu hoaëc ñeøn töø ba ñeán baûy ngaøy; boán laø giaû söû caùc phoøng ñeàu ñuû ngöôøi thì phaûi töï saép xeáp nhöôøng choã mình cho khaùch; naêm laø phaûi thöôøng ñeán chaêm nom thaêm hoûi; saùu laø phaûi noùi cho hoï nghe taäp tuïc ôû nôi ñoù; baûy laø phaûi quan taâm veà söï khoâng ñaày ñuû; taùm laø neáu trong nhoùm coù ngöôøi tranh caõi thì khoâng ñöôïc trôï giuùp maø phaûi thöôøng hoøa giaûi cho an oån; chín laø ban ñeâm neáu coù vieäc gì khoâng vöøa yù thì phaûi coá gaéng giöõ im laëng, khoâng ñöôïc la maéng ôû trong chuùng, cuõng khoâng ñöôïc goïi ngöôøi khaùc cuøng laøm ngöôøi chuû khoâng vöøa yù; möôøi laø khoâng ñöôïc cuøng thaày tri söï tranh caõi hôn thua, phaûi thöôøng noùi vieäc aáy ôû giöõa chuùng, cuõng khoâng ñöôïc laáy vaät cuûa ba phaùp ñem phaân phaùt ñeå taïo aân hueä cho mình. Ngöôøi thöïc haønh

ñuùng phaùp thì coù theå laøm ngöôøi tröïc moät naêm vaø bieát nguyeân nhaân sanh ra vaïn vaät. Coù naêm vieäc: Moät laø naêm vieäc trong boán thôøi; hai laø doøng hoï; ba laø töï nhieân; boán laø ban cho; naêm laø coâng ñöùc. Do naêm vieäc naøy, ngöôøi

tröïc nhaät chaéc chaén seõ ñöôïc giaùc ngoä. Ngöôøi söû duïng kieàn chuøy coù naêm vieäc: Moät laø phaûi tuï hoïp; hai laø phaûi taäp hoïp ñeå ñoïc Kinh; ba laø Boá taut; boán laø taäp hôïp chuùng Taêng ñeå thoï trai; naêm laø daønh cho taát caû caùc cuoäc hoäi hoïp baát thöôøng. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khi ñaùnh kieàn chuøy thì tröôùc heát neân xem thöû sôùm hay muoän; hai laø phaûi neân baùo vôùi Thöôïng toïa; ba laø neân baùo vôùi ñaøn-vieät ñem thöïc phaåm ñeán vaø xem Taêng ñuû hay chöa; boán laø neân laøm vöøa loøng chuùng Taêng; naêm laø phaûi ngoài theo thöù lôùp trong Taêng, khoâng ñöôïc ñöùng daäy nhieàu laàn. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc ngoài ñoái maët vôùi taêng; hai laø khoâng ñöôïc töï yù traùch phaït ngöôøi khaùc; ba laø noùi naêng phaûi thuaän vôùi yù cuûa ngöôøi khaùc; boán laø thöa laïi söï vieäc khoâng ñöôïc theâm bôùt vaøo lôøi noùi cuûa ngöôøi; naêm laø neáu coù phaân chia vaät gì thì phaûi phaân cho ñeàu. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø neáu trong Taêng coù ngöôøi khoâng nhö phaùp thì khoâng neân quôû maéng ngay ôû giöõa chuùng; hai laø khoâng ñöôïc laøm traùi leänh cuûa Taêng; ba laø khoâng ñöôïc thöôøng rôøi boû chuùng Taêng maø ñi lung tung; boán laø ñaõ phaïm toäi thì phaûi xin saùm hoái chuùng Taêng, neáu coù noùi lôøi khoâng neân noùi, chia phaàn khoâng ñeàu thì xin taêng xaû toäi cho; naêm laø sau khi thöa xong, khoâng ñöôïc ñi ra tröôùc. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø saùng chieàu phaûi ñi thaêm beänh; hai laø haøng ngaøy phaûi ñi thaêm hoûi caùc baäc Thöôïng toïa; ba laø phaûi ñeán an uûi caùc nhaø ñaøn-vieät; boán laø neáu coù caùc Tyø-kheo ôû xa ñeán thì phaûi giuùp ñôõ hoï; naêm laø neáu coù ñoàng hoïc qua ñôøi thì phaûi coi ngoù vieäc choân caát hoï. Ñoù laø hai möôi laêm ñöùc cuûa ngöôøi tri söï. Nhôø vieäc treân, ta coù naêm loaïi phöôùc: Moät laø ñôøi sau, duø sanh ôû ñaâu, neáu bò beänh taät naèm lieät giöôøng seõ coù ngöôøi töï nhieân mang thaàn döôïc ñeán ñieàu trò; hai laø ñôøi sau ôû nôi nguy hieåm gaëp tai naïn maø khoâng heà hay bieát thì töï nhieân coù ngöôøi baùo cho bieát; ba laø veà sau, neáu ôû choã khoâng coù gaïo, nöôùc thì töï nhieân seõ coù ngöôøi mang thöùc aên thôm ngon ñeán cho; boán laø ñôøi sau neáu bò ñoùi khaùt ôû nôi khoâng an oån thì töï nhieân seõ coù ngöôøi mang cam loä ñeán cho; naêm laø ñaõ höôûng phöôùc naøy, ñôøi sau seõ ñöôïc thaàn tuùc vaø ñaéc Ñaïo. Ñaùnh kieàn chuøy taäp hoïp chuùng, tröôùc heát phaûi ñaùnh tieáng nhoû, keá ñoù ñaùnh ba möôi tieáng, keá ñoù ñaùnh hai möôi tieáng, keá ñoù ñaùnh möôøi

SOÁ 1470 - ÑAÏI TYØ KHEO TAM THIEÂN UY NGHI, Quyeån Haï 111

tieáng roài ñaùnh naêm tieáng nhoû, ñaùnh ba laàn nhö vaäy, sau ñoù ñaùnh ba tieáng lôùn. Khi taäp hoïp Sa-moân phaûi ñaùnh ngay boán möôi tieáng lôùn, sau ñoù ñaùnh ba möôi tieáng, keá ñoù ñaùnh hai möôi tieáng, keá ñoù ñaùnh möôøi tieáng roài ñaùnh naêm tieáng nhoû, ñaùnh ba laàn nhö vaäy, sau ñoù ñaùnh ba tieáng lôùn. Khi Boá taùt, tröôùc heát ñaùnh baûy tieáng nhoû, roài ñaùnh naêm möôi tieáng lôùn, keá ñoù ñaùnh boán möôi tieáng, keá ñoù ñaùnh ba möôi tieáng, keá ñoù ñaùnh hai möôi tieáng, keá ñoù ñaùnh möôøi tieáng nhoû, ñaùnh ba laàn nhö vaäy sau cuøng ñaùnh ba tieáng lôùn. Khi Taêng thoï trai, tröôùc heát ñaùnh boán tieáng lôùn, sau ñoù ñaùnh hai möôi tieáng, keá ñoù ñaùnh möôøi tieáng, keá ñoù ñaùnh möôøi tieáng nhoû, keá ñoù ñaùnh naêm tieáng, ñaùnh ba hoài nhö vaäy. Khi ñaùnh phaûi xeùt

xem lyù do, neáu chaúng phaûi thôøi thì khoâng neân ñaùnh. Coù khi tröôùc ñaùnh mau sau ñaùnh chaäm, coù khi tröôùc ñaùnh chaäm sau ñaùnh mau. Ñoù laø caùch ñaùnh kieàn chuøy cuûa ngöôøi tri söï. Khi ñeán taäp hôïp phaûi coù naêm vieäc: Moät laø nghe tieáng kieàn chuøy, laäp töùc phaûi maëc caø sa ñi ra khoûi cöûa nhö phaùp; hai laø khi ñeán beân ngoaøi cöûa giaûng ñöôøng, phaûi döøng laïi söûa caø sa, laáy muõ xuoáng roài môùi vaøo; ba laø neáu coù töôïng Phaät thì phaûi ñaûnh leã Phaät roài môùi ñaûnh leã Taêng; boán laø phaûi ngoài theo thöù lôùp vaø höôùng veà Thöôïng toïa; naêm laø phaûi laøm theo Thöôïng toïa, Thöôïng toïa ngoài thì ngoài theo, Thöôïng toïa ngoài xoåm thì ngoài xoåm theo. Ngoài xoåm coù naêm vieäc: Moät laø hai chaân khoâng ñöôïc giao nhau; hai laø khoâng ñöôïc ñöa hai chaân ra phía tröôùc; ba laø khoâng choáng hai tay vaø rung hai chaân; boán laø khoâng ñöôïc choáng moät chaân vaø duoãi moät chaân; naêm laø khoâng ñöôïc ñöa chaân leân xuoáng. Ngoài ngay ngaén coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc döïa vaøo vaùch; hai laø khoâng ñöôïc choáng hai tay phía tröôùc; ba laø khoâng ñöôïc choáng khuyûu tay leân giöôøng; boán laø khoâng ñöôïc naèm saáp vaø duøng hai tay oâm leân ñaàu; naêm laø khoâng ñöôïc duøng ngoùn tay choáng caèm. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc döïa vai cuûa ngöôøi ngoài hai beân; hai laø khoâng ñöôïc töï tieän ñeán ngoài caïnh Thöôïng toïa; ba laø khoâng ñöôïc quaùt lôùn tieáng ngöôøi quaûn chuùng hoaëc haï toïa; boán laø khoâng ñöôïc côûi caø sa boû ôû phoøng Thöôïng toïa maø ñi ra; naêm laø khoâng ñöôïc laéc lö laøm giöôøng phaùt ra tieáng. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø muoán ra ngoaøi laø phaûi söûa caø sa cho ngay khoâng ñöôïc ñeå so le; hai laø muoán söûa caø sa phaûi troâng chöøng hai beân

ñöôøng ñöøng ñeå caø sa queùt vaøo maët ngöôøi; ba laø khi ñöùng daäy phaûi nhìn xuoáng ñaát, khoâng ñöôïc nhìn xa quaù saùu thöôùc; boán laø ñöùng daäy ñi ra khoâng ñöôïc ñeå caø sa dính ñaát; naêm laø khi ñi phaûi nhìn thaúng phía tröôùc khoâng ñöôïc nhìn hai beân. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø Thöôïng toïa noùi Kinh, khoâng ñöôïc töø beân döôùi maø söûa sai; hai laø giaû söû coù caùc Thöôïng toïa tranh luaän vôùi nhau, khoâng ñöôïc ôû beân döôùi maø trôi giuùp; ba laø haï toïa cuøng tranh luaän, neáu hoï coù thöa gì thì khoâng ñöôïc baét buoäc hoï ngöng; boán laø ngöôøi tri söï ñeán tröôùc maêït thöa vieäc gì, muoán sai hoï laøm, Thöôïng toïa phaûi ngoài daäy vaø beân döôùi phaûi traû lôøi “Vaâng”; naêm laø khoâng ñöôïc noùi “ñeán phieân Thöôïng toïa naøo thì vò ñoù phaûi laøm,” “vò haï toïa naøo phaûi ñeán tröôùc toâi vaø laøm vieäc aáy.” Laïi coù naêm vieäc: Moät laø ñaõ töï baõi boû, khoâng ñöôïc sau ñoù laïi noùi “Vieäc toâi laøm hoâm ñoù laø vì bò baét buoäc”; hai laø khoâng ñöôïc noùi “Hoâm nay toâi muoán vaán naïn, muoán söû duïng vieäc aáy neân saép ñaët nhö vaäy”; ba laø Hoøa thöôïng A-xaø-leâ coù quôû traùch ñieàu gì thì phaûi nghe theo. Neáu hoï daïy ñi ñeán ñaâu tröôùc ñeå laøm vieäc gì thì phaûi y theo lôøi; boán laø neáu quay veà chung thì khoâng ñöôïc vaøo cöûa tröôùc thaày, phaûi ñi theo sau, hoaëc ñi beân phaûi thaày, khoâng ñöôïc giaãm beân boùng cuûa thaày; naêm laø ñöôïc ngöôøi muoán môøi ôû laïi aên thì phaûi baùo cho thaày roài môùi ñi, khoâng ñöôïc töï tieän ôû laïi ñeå aên. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø coù ngöôøi kieân

quyeát giöõ laïi duøng côm maø khoâng baùo vôùi thaày, aên xong phaûi laäp töùc xin ñi, khoâng ñöôïc ngoài cho ñeán toái; hai laø neáu ñeán toái môùi veà thì phaûi töï saùm hoái vieäc aáy; ba laø khoâng ñöôïc ôû nôi kín töï khoe: “Hoâm nay chæ coù moät mình toâi ôû laïi duøng côm, caàn gì cuõng coù”; boán laø khoâng ñöôïc noùi vôùi moïi ngöôøi: “Hoâm nay toâi phaûi mang côm veà maø ngöôøi aáy coá giöõ toâi laïi aên côm laøm cho buïng toâi khoâng an”; naêm laø khi quay veà phaûi vaøo thaát tö duy, Kinh haønh, suy nghó veà Ñaïo, khoâng ñöôïc ñeán thaát ngöôøi khaùc noùi chuyeän nhaân gian. Khi vaøo Chuùng Boá taùt coù naêm vieäc: Moät laø khoâng ñöôïc mang giaøy da vaøo chuùng; hai laø khoâng ñöôïc choáng tích tröôïng ñi vaøo Chuùng; ba laø khoâng ñöôïc caàm quaït tre, khaên tay traéng vaøo chuùng; boán laø khoâng ñöôïc mang deùp traéng vaøo Chuùng; naêm laø khoâng ñöôïc mang guoác vaøo Chuùng. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khi chuùng Taêng taäp hoïp, khoâng ñöôïc chæ maëc ca-sa ñi vaøo chuùng; hai laø khoâng ñöôïc ñöùng giöõa cöûa giaûng ñöôøng maø doøm ngoù chuùng Taêng; ba laø khoâng ñöôïc ngoài xoåm ngoaøi cöûa nghe Taêng noùi; boán laø khoâng ñöôïc ñöùng giöõa cöûa lôùn tieáng goïi ngöôøi ôû treân;

SOÁ 1470 - ÑAÏI TYØ KHEO TAM THIEÂN UY NGHI, Quyeån Haï 113

naêm laø giaû söû cöûa giaûng ñöôøng ñaõ ñoùng, khoâng ñöôïc naém keùo ra, neáu muoán vaøo gaáp thì phaûi khaûy moùng tay ba tieáng. Laïi coù naêm vieäc: Moät laø ñaõ ñoïc Giôùi Kinh, khoâng neân laøm leã trôû laïi; hai laø phaûi cuùi ñaàu töø treân haï daàn xuoáng thaáp; ba laø khoâng ñöôïc laán choã ngöôøi; boán laø khoâng ñöôïc noùi chuyeän laêng xaêng; naêm laø khi ñaõ ngoài yeân, khoâng ñöôïc noùi: “Hoâm nay vì sao Taêng hoïp sôùm vaäy?” Laïi coù naêm vieäc: Moät laø khi moïi ngöôøi baøn baïc thì khoâng ñöôïc noùi ñuøa; hai laø khoâng ñöôïc khaïc nhoå lung tung döôùi ñaát; ba laø khoâng ñöôïc duøng tay naâng ñaàu goái; boán laø khoâng ñöôïc duøng tay choáng ñaàu naèm nguû; naêm laø khoâng ñöôïc haù mieäng lôùn maø thoåi. Ñeán nhaø sau coù hai möôi laêm vieäc: Moät laø khi muoán ñi ñaïi tieåu tieän treân ñöôøng ñi khoâng ñöôïc ñaûnh leã Thöôïng toïa; hai laø cuõng khoâng nhaän söï leã baùi cuûa ngöôøi; ba laø khi trôû vaøo phaûi cuùi ñaàu, doøm xuoáng ñaát; boán laø khi ñeán phaûi khaûy moùng tay ba tieáng; naêm laø ñaõ coù ngöôøi khaûy moùng tay trôû laïi thì khoâng ñöôïc hoái thuùc; saùu laø sau khi ñeán choã, phaûi khaûy moùng tay ba tieáng roài môùi ngoài; baûy laø phaûi ngoài cho chính; taùm laø khoâng ñöôïc co moät chaân, duoãi moät chaân; chín laø khoâng ñöôïc döïa vaùch; möôøi laø khi veùn y khoâng ñöôïc ñeå rôi ñuïng baøn caàu; möôøi moät laø khoâng ñöôïc raën maïnh ñeán ñoû maët; möôøi hai laø phaûi nhìn thaúng veà phía tröôùc khoâng ñöôïc quay ñaàu nghe ngoùng; möôøi ba laø khoâng ñöôïc khaïc nhoå laøm dô boán böùc vaùch; möôøi boán laø khoâng ñöôïc cuùi ñaàu nhìn vaøo hoá xí; möôøi laêm laø khoâng ñöôïc nhìn boä haï; möôøi saùu laø khoâng ñöôïc duøng tay caàm boä haï; möôøi baûy laø khoâng ñöôïc caàm coû vieát veõ döôùi ñaát; möôøi taùm laø khoâng ñöôïc caàm coû vieát veõ treân vaùch; möôøi chín laø khoâng ñöôïc xaøi phí nöôùc; hai möôi laø khoâng ñöôïc vung vaåy nöôùc dô; hai möôi moát laø khi duøng nöôùc khoâng ñöôïc ñeå tay tröôùc ñuïng tay sau; hai möôi hai laø phaûi chuøi baèng ñaát ba laàn; hai möôi ba laø phaûi duøng thaùo ñaäu; hai möôi boán laø phaûi röûa baèng nöôùc ba

laàn; hai möôi laêm laø neáu thaáy heát nöôùc, coû, ñaát thì phaûi baùo vôùi ngöôøi tröïc nhaät hoaëc töï mình ñi laáy caøng toát. Khoâng neân duøng nöôùc, coù möôøi vieäc: Moät laø laøm thaùp; hai laø laøm vieäc cho chuùng Taêng; ba laø trôøi quaù laïnh; boán laø ñi ñöôøng; naêm laø khoâng ñi chung nhaø xí vôùi ngöôøi nöõ; saùu laø muoán daäy tuïng Kinh; baûy laø cheùp Kinh; taùm laø may phaùp y; chín laø nhuoäm y; möôøi laø ñöôïc thænh ñi xa. Ñoù ñeàu laø nhöõng luùc khoâng neân duøng nöôùc. Neáu coù coû thôm thì ñöôïc duøng nöôùc. “AÂm khôûi” coù möôøi vieäc, naêm vieäc coù toäi, naêm vieäc khoâng coù toäi: Moät laø thaáy saéc neân khôûi; hai laø nghe tieáng neân khôûi; ba laø suy nghó veà veû ñeïp cuûa ngöôøi nöõ neân khôûi; boán laø suy nghó veà vieäc tröôùc kia neân

khôûi; naêm laø duøng tay caàm neân khôûi. Ñoù laø naêm tröôøng hôïp coù toäi. Tröôøng hôïp khoâng coù toäi laø: Moät laø uoán mình khi naèm;hai laø do thoùi quen; ba laø trôû mình khi name; boán laø thaân coù gheû neân duøng tay gaõi ôû gaàn “choã ñoù”; naêm laø maéc tieåu tieän quaù ñoä. Ñoù laø nhöõng tröôøng hôïp khoâng coù toäi. Moät traêm hai möôi ngaøy, töø ngaøy möôøi saùu thaùng taùm ñeán ngaøy raèm thaùng chaïp laø thuoäc muøa Ñoâng. Moät traêm hai möôi ngaøy, töø ngaøy möôøi saùu thaùng chaïp ñeán ngaøy raèm thaùng tö laø thuoäc muøa Xuaân. Moät traêm hai möôi ngaøy, töø ngaøy möôøi saùu thaùng tö ñeán ngaøy raèm thaùng taùm laø thuoäc muøa Haï. Ñaây laø thôøi ñieåm chaám döùt an cö. Töø möôøi saùu thaùng taùm ñeán ngaøy raèm thaùng chaïp laø thuoäc muøa Ñoâng. Sa-moân naøo thoï haäu an cö, khoâng kòp thoï vaøo muøa haï thì tuy ñaõ maõn haï vaãn khoâng ñöôïc tính theâm tuoåi. Hoaëc coù Sa-moân ñöôïc tính tuoåi haï vaøo ngaøy möôøi laêm hoaëc coù Sa-moân ñöôïc tính tuoåi haï vaøo ngaøy möôøi saùu. Boä Taùt-hoøa-ña trí tueä thoâng suoát roäng raõi, laøm lôïi ích cho ñaïo phaùp neân maëc ca-sa ñoû. Boä Ñaøm-voâ-ñöùc giöõ gìn giôùi troïng, ñaûm ñöông phaùp luaät neân maëc ca-sa ñen. Boä Ca-dieáp-duy sieâng naêng duõng maõnh cöùu giuùp chuùng sanh neân maëc ca-sa maøu moäc lan. Boä Di-sa-taéc ngoài Thieàn, tö duy, nhaäp vaøo choã u huyeàn tòch maëc neân maëc y maøu xanh. Boä Ma-ha-taêng-kyø sieâng hoïc caùc Kinh, dieãn baøy nghóa lyù neân maëc ca-sa vaøng. Xöa kia, khi ñöùc Phaät coøn taïi theá, chuùng Taêng ñeàu maëc y phuïc gioáng nhau vaø khoâng maëc ñuû caùc maøu. Sau ñoù, Tyø-kheo La-tuaàn-du moãi khi ñi khaát thöïc ñeàu mang baùt khoâng trôû veà. Bieát ñöôïc toäi töø thuôû xöa cuûa vò aáy vaø muoán hieån baøy toäi phöôùc cho ngöôøi ñôøi sau roõ, Ñöùc Phaät phaân chuùng Taêng thaønh naêm boä, maëc naêm loaïi ca-sa khaùc nhau veà maøu saéc. Do ñoù, hoï noái tieáp nhau cho ñeán sau khi ñöùc Phaät dieät ñoä, laäp hieäu xöng danh, neâu ra sôû tröôøng. Ñoù goïi laø maøu saéc cuûa y. Ñaïi chuùng taäp hôïp vaø ñeàu cuøng nhau chaáp nhaän. Nay Tyø-kheo ñöa ra khuoân pheùp khaép boán phöông thöïc haønh caùc vieäc laønh vaø caùc vieäc khaùc. Khi taäp hôïp, chuùng Taêng ñeàu chaáp nhaän vieäc aáy. Sau ñoù, hoï ñoàng loøng chuyeân tinh giôùi caám, tu haønh bình ñaúng, thoï trì caùc hoïc xöù. Cöông giôùi ñöôïc thieát laäp hoâm nay, nhöõng lôøi noùi ra phaûi ñöôïc chaáp nhaän vaø laøm khuoân pheùp cho boán phöông duøng ñeå noùi Giôùi Kinh. Khi tinh xaù kieát

cöông giôùi, neáu chaáp nhaän thì cuøng im laëng, neáu khoâng chaáp nhaän

SOÁ 1470 - ÑAÏI TYØ KHEO TAM THIEÂN UY NGHI, Quyeån Haï 115

thì noùi ra. Khi chuùng Taêng taäp hôïp thì cuøng nhau kieát giôùi moät caùch bình ñaúng. Sau khi ñaõ thuyeát giôùi, chuùng Taêng ñoàng yù thì im laëng maø thoï trì.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

MÖÔØI GIÔÙI PHAÙP VAØ OAI NGHI CUÛA SA DI SOÁ 1471

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1471

MÖÔØI GIÔÙI PHAÙP VAØ OAI NGHI CUÛA SA-DI Haùn dòch: Maát teân ngöôøi dòch, xeáp vaøo muïc luïc ñôøi Ñoâng Taán.

Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: “OÂng haõy ñeán ñoä La-haàu-la xuaát gia”. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát thöa: “Con neân ñoä nhö theá naøo?” Ñöùc Phaät daïy: Ñeán baûo La haàu la noùi theá naøy. Con laø La-haàu -la xin quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng (Noùi nhö vaäy ba laàn). Con laø La-haàu-la ñaõ quy y Phaät roài, quy y Phaùp roài, quy y Taêng roài (Noùi nhö vaäy ba laàn) troïn ñôøi khoâng saùt sanh, troïn ñôøi khoâng troäm caép, troïn ñôøi khoâng taø daâm, troïn ñôøi khoâng noùi doái, troïn ñôøi khoâng uoáng röôïu. Nhö ñöùc Theá Toân ñaõ xuaát gia, con laø La-haàu-la nöông Hoøa thöôïng laø Toân giaû Xaù -lôïi-phaát, theo Phaät xuaát gia (Noùi nhö vaäy ba laàn). Nhö ñöùc Theá Toân ñaõ xuaát gia, boû y phuïc theá tuïc maëc ca-sa; con laø La-haàu-la, nöông Hoøa thöôïng Xaù-lôïi-phaát, theo Phaät xuaát gia, boû y phuïc theá tuïc maëc ca-sa, troïn ñôøi giöõ giôùi Sa-di khoâng saùt sanh; troïn ñôøi giöõ giôùi Sa-di khoâng troäm caép; troïn ñôøi giöõ giôùi Sa-di khoâng daâm duïc; troïn ñôøi giöõ giôùi Sa-di khoâng noùi doái; troïn ñôøi giöõ giôùi Sa-di khoâng uoáng röôïu; troïn ñôøi giöõ giôùi Sa-di khoâng ñeo voøng hoa vaø thoa daàu thôm; troïn ñôøi giöõ giôùi Sa-di khoâng ca muùa, haùt xöôùng vaø ñi xem nghe; troïn ñôøi giöõ giôùi Sa-di khoâng ngoài choã sang troïng roäng lôùn; troïn ñôøi giöõ giôùi Sa-di khoâng aên phi thôøi; troïn ñôøi giöõ giôùi Sa-di khoâng caàm giöõ vaøng baïc vaät quyù vaø caùc vaät töông töï . Con ñaõ thoï möôøi giôùi Sa-di roài, troïn ñôøi phaûi toân troïng phuïng trì,

120 BOÄ LUAÄT 12

suoát ñôøi khoâng vi phaïm. Neân cuùng döôøng Tam Baûo, khoâng ñöôïc traùi nghòch laïi vôùi taát caû lôøi daïy nhö phaùp cuûa Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ . Taâm thöôøng cung kính ñoái vôùi caùc baäc thöôïng, trung ,haï toïa. Sieâng naêng caàu phöông tieän, ngoài thieàn, tuïng kinh, hoïc taäp, khuyeán khích hoã trôï laøm vieäc phöôùc, ñoùng cöûa ba ñöôøng aùc, môû cöûa Nieát-baøn. ÔÛ trong phaùp tyø kheo laøm taêng tröôûng chaùnh nghieäp ñeå chöùng ñaéc boán ñaïo quaû. Giôùi cuûa Sa-di troïn ñôøi khoâng gieát haïi ngöôøi vaø vaät, thöôøng nhôù nghó ñeán aân sanh thaønh vaø thaày baïn, tinh taán haønh ñaïo ñeå hoùa ñoä cha meï, caån thaän

khoâng hieàm khích, kieän tuïng nhau, giaønh phaàn phaûi cho ngöôøi, ñem phaàn xaáu veà mình, khoâng laøm toån thöông caùc loaøi coân truøng, thi aân vaø giuùp ñôõ khieán cho chuùng ñöôïc an vui . Taâm nieäm vì ngöôøi khoâng noùi lôøi gieát haïi, thaáy gieát khoâng aên, nghe gieát khoâng aên, nghi gieát khoâng aên, khi thaáy gieát neân khôûi taâm töø bi, nguyeän khi ta ñaéc ñaïo, trong nöôùc khoâng coù ngöôøi gieát haïi, caån thaän khoâng laøm toån thöông ñeán coû caây. Neáu phaïm giôùi naøy, khoâng phaûi laø Sa-di . Giôùi cuûa Sa-di troïn ñôøi khoâng troäm caép, caân-ño-ñong-ñeám hoaøn toaøn khoâng löôøng gaït ngöôøi, trong taâm luoân luoân giöõ söï chaân thaät, mieäng cuõng khoâng baûo ngöôøi khaùc laáy. Khoâng ñöôïc mua baùn noâ tyø, toâi tôù, ngöôøi laøm möôùn, laøm thueâ, neáu cho hoï vaät gì, khoâng ñöôïc laáy laïi. Khoâng ñöôïc trang söùc vaät baùu, giöôøng cao maøn ñeïp, y phuïc ñeå che thaân khoâng ñöôïc loøe loeït, aên ñeå nuoâi thaân khoâng phaûi ñeå ngon mieäng. Khoâng ñöôïc tích tröõ löông thöïc, caát giaáu vaät baùu dô baån, ngöôøi khaùc cho khoâng ñöôïc nhaän, neáu nhaän, khoâng ñöôïc giöõ, phaûi ñem ñi cöùu giuùp ngöôøi ng- heøo khoå, thöôøng vì ngöôøi noùi ñöùc khoâng tham, thaø chòu chaët caùnh tay chôù khoâng laáy cuûa phi phaùp. Neáu phaïm giôùi naøy chaúng phaûi laø Sa-di. Giôùi cuûa Sa-di troïn ñôøi khoâng laáy vôï, nuoâi con ñeå noái doõi toâng ñöôøng, traùnh xa nöõ saéc, hoä trì saùu caên, khoâng nhìn ngaém nöõ saéc, maét khoâng lieác nhìn, taâm khoâng nghó ñeán daâm, mieäng khoâng noùi lôøi laúng lô, thaân khoâng söû duïng hoa höông phaán saùp, tieáng hay, saéc taø, khoâng ñöôïc nghe nhìn. Thaø phaù naùt xöông, ñaäp vôõ tim, ñoát chaùy thaân theå, chöù khoâng daâm duïc. Tuy daâm daät maø ñöôïc soáng trong dô baån cuõng khoâng baèng trinh tieát maø cheát. Neáu phaïm giôùi naøy chaúng phaûi laø Sa-di. Giôùi cuûa Sa-di troïn dôøi laáy thaønh tín laøm goác, khoâng noùi lôøi ly giaùn, khoâng noùi lôøi maéng nhieác, khoâng noùi doái, khoâng noùi phuø phieám, tröôùc khen sau cheâ, laøm chöùng ñeå ngöôøi bò toäi, lôøi noùi phaûi töø toán giöõ haønh ñoäng ñöùng ñaén, khoâng rao loãi cuûa ngöôøi, noùi phaùp phaûi suy nghó vaø baøn cho hôïp nghóa lyù, thaáy coù ngöôøi tranh caõi phaûi kheùo noùi ñeå cho hai

beân hoøa hôïp. OÂi! Ngöôøi ñôøi coù buùa ôû trong mieäng, theá neân thaân naøy bò chaët do lôøi noùi aùc. Khoâng caån thaän lôøi noùi chaúng phaûi laø Sa-di. Giôùi cuûa Sa-di troïn ñôøi khoâng uoáng röôïu hoaëc neám, hoaëc ngöûi, hoaëc baùn hay môøi röôïu ngöôøi khaùc, khoâng ñöôïc uoáng röôïu thuoác vaø döøng tröôùc quaùn röôïu. Röôïu laø nöôùc ñoäc, nguyeân nhaân cuûa caùc loãi laàm, huûy Hieàn haïi Thaùnh nhaän laáy tai öông, phaù hoaïi caû boán giôùi treân, xa phöôùc gaàn toäi ñeàu do röôïu. Thaø uoáng nöôùc ñoàng soâi, caån thaän khoâng phaïm giôùi uoáng röôïu. Neáu phaïm giôùi naøy chaúng phaûi laø Sa-di. Giôùi cuûa Sa-di troïn ñôøi khoâng ñöôïc taäp muùa binh khí, khoâng caàm vaät beùn, khoâng ñöôïc nuoâi döôõng gia suùc, ñi xe cöôõi ngöïa vôùi taâm yù thích thuù buoâng lung, khoâng ñöôïc chaïy röôït saên baén caùc loaïi caàm thuù, khoâng ñöôïc ñoát röøng laøm toån haïi ñeán caùc loaøi chuùng sanh, khoâng ñöôïc laáp ao hoà, laøm bít ngoøi raõnh, khoâng ñöôïc duøng caàn caâu giaêng löôùi laøm haïi caùc loaøi döôùi nöôùc. Neáu phaïm giôùi

naøy chaúng phaûi laø Sa-di. Giôùi cuûa Sa-di troïn ñôøi khoâng ñöôïc hoïc taäp theo baøi baïc, ñaùnh xu boà, tranh caõi hôn thua, ca muùa giôõn cöôøi, ngaâm vònh haùt xöôùng, chôi caùc nhaïc cuï: Caàm, saét, khoâng haàu, ñaøn tranh, saùo, vu, seânh...laøm taùn loaïn taâm ñaïo; khoâng ñöôïc ñaøo nuùi laáp soâng, caøy böøa ruoäng ñaát, söûa sang, vöôøn töôïc, gieo troàng naêm thöù luùa thoùc, mua baùn thuyeàn xe ôû chôï, cuøng tranh lôïi vôùi traêm hoï. Neáu phaïm giôùi naøy chaúng phaûi laø Sa-di. Giôùi cuûa Sa-di troïn ñôøi khoâng ñöôïc hoïc taäp nhöõng vieäc kyø laï nhö ñoàng boùng, y thuaät, xem ngaøy giôø, boùi toaùn, xem ñieàm toát xaáu, xem tinh tuù vaø vaän meänh, nhöït thöïc, nguyeät thöïc, söï thay ñoåi kyø quaùi cuûa caùc ngoâi sao, nuùi lôû, ñoäng ñaát, möa gioù, haïn haùn, ñöôïc muøa hay maát muøa, coù beänh dòch hay khoâng beänh dòch, taát caû nhöõng vieäc ñoù khoâng ñöôïc tìm hieåu. Quoác gia chaùnh söï cuõng khoâng ñöôïc baøn luaän hôn thua, xuaát traän haønh quaân ñaùnh nhau thaéng baïi. Neáu phaïm giôùi naøy chaúng phaûi laø Sa-di. Giôùi cuûa Sa-di troïn ñôøi nam nöõ phaûi ôû rieâng, khoâng ñöôïc ôû chung moät chuøa, khoâng heïn ñi chung, khoâng ngoài xe vaø thuyeàn chung, gaëp nhau ngoaøi ñöôøng cuõng khoâng ñöôïc ñöùng noùi chuyeän, ai caàm vaät laï cuõng khoâng ñöôïc nhìn chaêm chuù, traùnh xa söï hieàm nghi, khoâng ñöôïc thö töø qua laïi, vay möôïn nhôø caäy may vaù giaët giuõ y phuïc cho ñeán caàu xin. Neáu ngöôøi cho cuõng khoâng neân nhaän, muoán ñi ñaâu phaûi coù ngöôøi lôùn, caån thaän khoâng ñi moät mình, khoâng nghæ laïi ñeâm. Phaïm giôùi naøy chaúng phaûi laø Sa-di. Giôùi cuûa Sa-di troïn ñôøi khoâng laøm baïn vôùi ngöôøi xaáu aùc, khoâng toân suøng ngöôøi phaøm phu, ñoái vôùi keû baát hieáu, ñoà teå, thôï saên, troäm cöôùp,

uoáng röôïu, ngaàm laøm vieäc aùc, khoâng ñöôïc giao du qua laïi laøm nhieãm oâ ñaïo haïnh. Y baùt luoân giöõ beân mình, khoâng aên phi thôøi, khoâng noùi lôøi phi phaùp, khi aên thì khoâng noùi, khi naèm khoâng baøn luaän, sieâng naêng suy nghó vieäc ñuùng ñaén, oân ñieàu cuõ ñeå bieát ñieàu môùi, ngoài thì Thieàn quaùn, thöùc daäy thì tuïng nieäm. Giôùi haïnh nhö vaäy môùi ñuùng laø ñeä töû cuûa Phaät. Sau khi thoï möôøi giôùi Sa-di, laøm baäc hieàn giaû, vò thaày phaûi tuaàn töï daïy cho hoï nhöõng ñieàu caàn laøm, baét ñaàu töø nhöõng vieäc nhoû, phaûi bieát oai nghi vaø nhöõng ñieàu caàn laøm, phaûi bieát tuoåi haï cuûa Hoøa thöôïng vaø danh hieäu ba vò thaày. Vò thaày phaûi daïy cho bieát baét ñaàu khi hoï thoï Giôùi vaøo ngaøy thaùng naêm naøo. Sa-di cuõng caàn phaûi bieát caùch haàu Hoøa thöôïng vaø A-xaø-leâ coù bao nhieâu vieäc, khi daâng baøn chaûi raêng, nöôùc röûa, nhaän y, xeáp y caàm baùt, caàm tích tröôïng, caàm giaày moãi ñieàu coù bao nhieâu vieäc. Khi cuøng vôùi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ thoï thænh, hoaëc vaøo cung vua, ñeán nhaø theá tuïc, nhaø Baø-la-moân, hoaëc khi ngoài aên chung, hoaëc khi aên rieâng, hoaëc cuøng vaøo thaønh khaát thöïc, hoaëc cuøng nhau quay veà, khi veà choã ôû, hoaëc khi chieàu toái, hoaëc khi nghæ laïi aên beân bôø soâng, hoaëc ngoài beân ñöôøng, hoaëc aên beân goác caây, hoaëc mình ñi tröôùc ñöùng ñôïi, hoaëc khi chia thöùc aên cho nhau, hoaëc khi ñoåi baùt, hoaëc ngoài aên cuøng moät luùc, hoaëc aên tröôùc hay sau, hoaëc aên xong suùc mieäng, hoaëc khi röûa baùt xong ñi, hoaëc phuïc vuï

chuùng Taêng khi trò nhöït, moãi ñieàu ñeàu coù bao nhieâu vieäc. Sa-di khi ñuû hai möôi tuoåi, muoán thoï giôùi Cuï tuùc ñeàu phaûi bieát caùc vieäc laøm treân. Neáu tyø kheo hoûi khoâng traû lôøi ñaày ñuû khoâng neân cho hoï giôùi Cuï tuùc.Vì sao? Laøm Sa-di maø khoâng bieát nhöõng vieäc laøm cuûa Sa-di huoáng gì vieäc cuûa Sa moân raát lôùn, raát khoù laøm laïi vi dieäu. Naøy Hieàn giaû Sa-di! Con haõy quay veà hoïc cho kyõ nghe bieát ñaày ñuû môùi neân thoï giôùi Cuï tuùc, bôûi vì con khoâng bieát phaùp cuûa Sa-di, chöa bieát khoå cuûa thaân, khoâng hoä trì ñöôïc yù mình maø laïi muoán thoï giôùi Cuï tuùc. Neáu trao cho con giôùi Cuï tuùc, ngöôøi ta baûo Phaät Phaùp deã tu Sa-moân deã laøm, hoï seõ khoâng bieát Phaät Phaùp raát vi dieäu, toäi phöôùc theo nhau, phaùp luaät hoã töông.Theá neân trong vaøi ngaøy, ba thaày thay nhau hoûi, neáu coù theå traû lôøi ñuùng nhö phaùp, môùi cho thoï giôùi Cuï tuùc. * Thaày daïy Sa-di bieát naêm vieäc. 1. Cung kính baäc ñaïi Sa-moân. 2. Khoâng ñöôïc keâu teân cuûa ñaïi Sa-moân. 3. Khi ñaïi Sa-moân thuyeát Giôùi khoâng ñöôïc leùn nghe. 4. Khoâng ñöôïc tìm loãi cuûa ñaïi Sa-moân. 5. Khi ñaïi Sa-moân coù loãi khoâng ñöôïc truyeàn rao.

SOÁ 1471 - MÖÔØI GIÔÙI PHAÙP VAØ OAI NGHI CUÛA SA DI 123

Ñoù laø oai nghi cuûa Sa-di. Thaày daïy Sa-di bieát coù naêm vieäc : 1. Khoâng ñöôïc ôû choã khuaát maéng ñaïi Sa-moân. 2. Khoâng ñöôïc xem thöôøng, cöôøi giôõn, giaû gioïng noùi, hình daïng, ñieäu boä tröôùc maét ñaïi Sa-moân. 3. Thaáy ñaïi Sa-moân ñi qua lieàn ñöùng daäy, tröø khi tuïng Kinh, khi aên, khi laøm vieäc chuùng thì khoâng neân ñöùng daäy. 4. Khi ñi gaëp ñaïi Sa-moân phaûi döøng lai neùp qua beân ñöôøng. 5. Khi cöôøi giôõn, neáu thaáy ñaïi Sa-moân neân ngöng laïi, noùi lôøi xin loãi. Ñoù laø vieäc caàn phaûi laøm cuûa Sa-di. * Sa-di haàu thaày phaûi bieát möôøi vieäc. 1. Phaûi daäy sôùm. 2. Muoán vaøo phoøng thaày tröôùc phaûi goõ cöûa ba tieáng. 3. Phaûi chuaån bò ñaày ñuû baøn chaûi raêng vaø nöôùc röûa. 4. Phaûi daâng ca-sa sau ñoù trao giaøy. 5. Khi queùt neân raûy nöôùc. 6. Phaûi xeáp meàm goái lau chuøi choã naèm, ngoài. 7. Thaày ñi chöa veà khoâng ñöôïc boû phoøng troáng, thaày veà phaûi laáy y aùo xeáp. 8. Neáu coù loãi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ chæ daïy khoâng ñöôïc noùi laïi. 9. Neân cuùi ñaàu nhaän lôøi daïy, lui ra phaûi suy nghó vaø laøm theo. 10. Ra khoûi phoøng phaûi ñoùng cöûa laïi. * Daïy Sa-di phaûi coù naêm ñieàu haàu A-xaø-leâ. 1. Luoân luoân kính A-xaø-leâ nhö kính Phaät 2. Khoâng ñöôïc cöôøi giôõn vôùi A-xaø-leâ. 3. Bò quôû traùch khoâng ñöôïc noùi laïi. 4. Neáu daïy ñoå ñoà baát tònh khoâng ñöôïc nhôøm gôùm vaø töùc giaän. 5. Khi trôøi toái phaûi xoa boùp. Caùc vieäc haàu A-xaø-leâ ñuùng nhö phaùp, Sa-di haàu thaày phaûi daïy sôùm, chuaån bò ñaày ñuû baøn chaûi raêng, nöôùc röûa, goàm coù saùu vieäc: 1. Neân caét baøn chaûi raêng theo ñuùng cõõ 2. Phaûi ñaäp giaäp ñaàu caây. 3. Phaûi röûa cho saïch. 4. Thay nöôùc ñeå caùch ñeâm. 5. Röûa bình, loïc nöôùc cho saïch. 6. Laáy nöôùc vaøo bình cho ñaày, ñoå nöôùc vaøo khoâng ñeå nöôùc vaêng ra ngoaøi thaønh tieáng. Ñoù laø caùch laáy nöôùc vaø baøn chaûi raêng

124 BOÄ LUAÄT 12

* Daâng y cho thaày, coù boán vieäc:

1. Daâng y cho thaày phaûi ñöa töø töø, moät tay caàm treân moät tay ñôõ döôùi.
2. Xem kyõ.
3. Neân ñöùng yeân daâng y cho thaày.
4. Phaûi ñaët y treân vai thaày. Ñoù laø caùch daâng y
* Xeáp y, coù boán vieäc:
1. Phaûi xem kyõ.
2. Khoâng ñöôïc ñeå y chaïm ñaát.
3. Phaûi ñeå laïi choã cuõ.
4. Laáy khaên phuû leân treân. Ñoù laø caùch xeáp y.
* Caàm baùt coù boán vieäc:
1. Röûa saïch
2. Lau khoâ
3. Ñeå cho vöõng
4. Khoâng gaây tieáng ñoäng. Ñoù laø caùch caàm baùt
* Caàm tích tröôïng coù boán vieäc:
1. Phaûi giöõ cho saïch khoâng ñeå sanh caùu baån
2. Khoâng ñöôïc ñeå döôùi ñaát gaây ra tieáng ñoäng.
3. Khi thaày ra ñeán cöûa môùi trao tích tröôïng.
4. Thaày quay veà phaûi nhaän laáy, hoaëc khi cuøng thaày vaøo trong chuùng hay leã Phaät phaûi caàm tích tröôïng cho thaày. Ñoù laø caùch caàm tích tröôïng
* Caàm giaøy coù boán vieäc:
1. Phaûi ñaäp giuõ.
2. Phaûi nhìn kyõ.
3. Phaûi röûa tay, chöa röûa tay khoâng ñöôïc caàm y.
4. Khi thaày ngoài phaûi ñeå giaøy laïi cho ngay thaúng. Ñoù laø caùch caàm giaøy.
* Cuøng thaày ngoài aên moät luùc, coù boán vieäc:
1. Neân ngoài caùch thaày saùu taác.
2. Phaûi nhìn thaày chuù nguyeän xong môùi neân trao baùt.
3. Khoâng ñöôïc aên tröôùc thaày.
4. Thaày duøng xong, mình phaûi ñöùng daäy ñeán gaàn ñeå laáy baùt. Ñoù laø caùch cuøng thaày ngoài aên moät luùc.
* Khi aên rieâng, coù boán vieäc:
1. Phaûi ñöùng moät beân thaày
2. Khi thaày daïy ñi aên môùi ñöôïc ñi.
3. Ñaàu vaø maët phaûi cuùi xuoáng ñaát laøm leã.
SOÁ 1471 - MÖÔØI GIÔÙI PHAÙP VAØ OAI NGHI CUÛA SA DI 125

4. Khi aên khoâng ñöôïc ngoài choàm hoåm, thaày duøng xong goïi beøn ñöùng moät beân thaày, thaày daïy ngoài môùi ngoài. Ñoù laø caùch aên rieâng. * Vaøo thaønh khaát thöïc, coù boán vieäc: 1. Phaûi caàm baùt cho thaày 2. Phaûi ñi sau thaày,

khoâng ñöôïc ñaïp leân boùng cuûa thaày. 3. Ra ngoaøi thaønh phaûi laáy baùt trao cho thaày. 4. Vaøo trong thaønh muoán ñi rieâng phaûi thöa thaày. Ñoù laø caùch ñi khaát thöïc. * Cuøng thaày trôû veà choã ôû, coù boán vieäc: 1. Tröôùc phaûi môû cöûa töø töø roài traûi toïa cuï cho thaày. 2. Thaày röûa tay xong mình môùi röûa. 3. Phaûi trao y baùt cho thaày, sau ñoù voøng tay ñöùng qua moät beân. 4. Phaûi chuaån bò ñaày ñuû boät röûa, khaên tay, v.v... Ñoù laø caùch trôû veà choã ôû. * Khi döøng laïi ñeå aên beân bôø soâng, coù boán vieäc: 1. Phaûi choïn choã ñaát saïch 2. Phaûi tìm nôi coù coû ñeå ngoài. 3. Laáy nöôùc cho thaày röûa tay xong sau ñoù mình röûa tay roài laáy baùt cho thaày. 4. Thaày baûo aên thì neân laøm leã vaø ngoài xuoáng. Ñoù laø caùch döøng laïi ñeå aên beân bôø soâng. * Khi aên döôùi boùng caây coù boán vieäc: 1. Caàm baùt treo leân caây, laáy laù caây laøm choã ngoài. 2. Laáy nöôùc cho thaày röûa tay, neáu khoâng coù nöôùc laáy coû saïch trao cho thaày. 3. Trôû laïi laáy baùt trao cho thaày. 4. Phaûi chuaån bò ñaày ñuû coû saïch röûa baùt sau ñoù duøng coû khoâ lau laïi. Ñoù laø caùch aên döôùi boùng caây. * Giöõa ñöôøng ñôïi thaày coù ba vieäc: 1. Ñaët baùt treân ñaát saïch laøm leã vaø thöa söï vieäc. 2. Neân nhìn trôøi toái hay sôùm coù theå trôû veà hay ôû lai giöõa ñöôøng. 3. Caàm baùt vaø ñi sau thaày. Ñoù laø caùch ñôïi thaày giöõa ñöôøng. * Trao ñoåi thöùc aên coù hai vieäc: 1. Neáu trong baùt cuûa thaày khoâng coù nöôùc vaùng söõa vaø söõa ñaëc, neân laáy thöùc aên cuûa mình trao cho thaày, thaày khoâng nhaän neân lui ñöùng moät beân. 2. Phaûi töø töø laáy nöûa thöùc aên trong baùt cuûa thaày ñoå ra laù caây treân ñaát saïch, sau ñoù laáy nöûa thöùc aên trong baùt mình boû qua baùt thaày. Ñoù laø

caùch ñoåi thöùc aên. * Khi trao ñoåi baùt coù ba vieäc: 1. Neáu trong baùt cuûa thaày ñöôïc thöùc aên ngon, baùt cuûa mình khoâng ñöôïc nhö vaäy, lieàn phaûi trao baùt cuûa thaày cho thaày. 2. Neáu thaày muoán trao ñoåi baùt phaûi töø choái khoâng nhaän. 3. Thaày kieân quyeát baûo ñoåi baùt phaûi nhaän laáy, aên xong lau baùt traû cho thaày. Ñoù laø caùch trao ñoåi baùt. * Ngoài aên cuøng luùc vôùi thaày coù ba vieäc: 1. Phaûi daâng baùt cho thaày xong môùi ñöôïc ngoài xuoáng. 2. Phaûi ñeå yù neáu thaày caàn gì phaûi ñi laáy cho thaày. 3. Khoâng ñöôïc aên quaù mau, khi aên xong khoâng ñöôïc ñöùng daäy, phaûi thöa thaày coù duøng nöõa khoâng, thaày baûo mang ñi môùi ñöôïc thu doïn. Ñoù laø caùch aên cuøng luùc vôùi thaày. *AÊn tröôùc hoaëc sau phaûi bieát ba vieäc: 1. Daâng baùt xong phaûi ñeán choã khuaát ñöùng laéng nghe thaày goïi lieàn ñaùp ngay. 2. Phaûi chuaån bò nöôùc röûa ñeå moät beân thaày. 3. Thaày duøng xong, röûa tay, thaày daïy ñi aên môùi ñaûnh leã lui ra. Ñoù laø caùch aên tröôùc hoaëc sau. *AÊn xong röûa baùt coù ba vieäc: 1. Tröôùc laáy baùt thaày röûa saïch sau ñoù treo treân caønh caây. 2. Röûa baùt cuûa mình treo treân caønh caây. Duøng tay laøm saïch baùt cuûa thaày, lau beân trong cho khoâ ñaët vaøo tuùi baùt roài trao cho thaày. 3. Lau beân trong baùt cuûa mình cho khoâ, ñaët vaøo trong tuùi baùt, roài mang vaøo, ñöùng moät beân thaày. Ñoù laø caùch röûa baùt. * Röûa baùt xong roài ñi coù ba vieäc: 1. Thaày noùi: “Thaày phaûi ñi con haõy veà tröôùc.” 2. Ñaàu vaø maët cuùi xuoáng laøm leã roài ñi. 3. Khi quay veà moät mình khoâng ñöôïc ñeán thoân xoùm cöôøi giôõn, phaûi ñi thaúng veà choã ôû ñeå tuïng

kinh. Ñoù laø caùch röûa baùt xong roài ñi. * Sa-di vaøo chuùng phaûi bieát naêm vieäc: 1. Phaûi hoïc haønh cho thoâng thuoäc. 2. Taäp laøm vieäc. 3. Phaûi giuùp ñôõ ñaïi chuùng. 4. Phaûi trao vaät cho ñaïi Sa-moân caát giöõ. 5. Khi muoán thoï Giôùi, ba vò thaày phaûi thay nhau chæ daïy. Laïi coù naêm vieäc: 1. Leã phaät.

SOÁ 1471 - MÖÔØI GIÔÙI PHAÙP VAØ OAI NGHI CUÛA SA DI 127

2. Ñaûnh leã caùc vò Tyø-kheo taêng. 3. Traû lôøi caùc caâu hoûi cuûa Thöôïng toïa, Haï toïa. 4. Phaûi nhöôøng choã ngoài cho caùc baäc Thöôïng toïa. 5. Khoâng ñöôïc tranh giaønh choã ngoài. * Laïi coù naêm vieäc: 1. Khoâng ñöôïc ôû nôi choã ngoài töø xa keâu nhau, noùi cöôøi. 2. Khoâng ñöôïc ñöùng daäy ñi nhieàu laàn. 3. Neáu ôû trong chuùng keâu Sa-di gì ñoù... phaûi lieàn ñaùp laïi. 4. Phaûi vaâng theo lôøi daïy cuûa chuùng Taêng. 5. Vò tri söï daïy laøm vieäc phaûi trôû laïi thöa thaày. Ñoù laø caùch vaøo chuùng. * Sa-di trò nhöït bieát naêm ñieàu: 1. Phaûi tieát kieäm vaät cuûa chuùng Taêng. 2. Khoâng ñöôïc laøm vieäc giöõa ñöôøng ñi. 3. Vieäc laøm chöa xong khoâng ñöôïc boû ñi. 4. Ñoái vôùi caùc vò Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, khoâng ñöôïc töï tieän lui tôùi, neáu coù vieäc phaûi baùo cho vò tri söï bieát. 5. Phaûi laøm theo lôøi daïy cuûa vò trò söï, khoâng ñöôïc choáng ñoái. Ñoù laø caùch tröïc nhaät. + Laët rau coù naêm vieäc: 1. Phaûi boû goác reã 2. Phaûi xeáp ngay thaúng. 3. Khoâng ñöôïc ñeå laãn loän töôi vaø heùo vôùi nhau. 4. Khi röûa rau phaûi röûa ba nöôùc cho saïch, röûa xong phaûi xoác ba laàn cho raùo nöôùc. 5. Laøm vieäc xong phaûi queùt doïn cho saïch. + Laïi coù naêm vieäc: 1. Khoâng ñöôïc laáy vaät cuûa chuùng Taêng caát rieâng. 2. Neáu muoán laáy phaûi baùo cho vò tri söï bieát. 3. Phaûi laøm vieäc cho chuùng Taêng heát söùc mình. 4. Trong phoøng aên phaûi queùt doïn cho saïch, cho ñeán traûi chieáu lau baøn gheá. 5. Saùng chieàu luoân queùt doïn nhaø sau. + Laáy ñaày nöôùc, hoát tro ñaát ñoå. Laáy nöôùc coù möôøi vieäc: 1. Phaûi röûa tay, tay khoâng saïch khoâng ñöôïc laáy nöôùc. 2. Khoâng ñöôïc neùm gaøu xuoáng gieáng coù tieáng. 3. Phaûi thaû xuoáng töø töø, khoâng ñöôïc keùo qua traùi hay qua phaûi gaây tieáng ñoäng.

128 BOÄ LUAÄT 12

4. Khoâng ñöôïc thaû ñaàu daây xuoáng gieáng coù tieáng ñoäng.
5. Khoâng ñöôïc ñeå giaøy deùp leân treân thaønh gieáng.
6. Gaøu muùc nöôùc khoâng ñöôïc ñeå trong lu.
7. Khoâng ñöôïc ñeå gaøu döôùi ñaát.
8. Phaûi röûa lu ñöïng nöôùc cho saïch.
9. Ñoå nöôùc phaûi töø töø.
10.Ñeå choã khuaát, khoâng ñöôïc ñeå giöõa ñöôøng.
+ Röûa lu ñöïng nöôùc coù naêm vieäc:
1. Phaûi röûa treân mieäng.
2. Röûa beân trong.
3. Röûa buïng vaø hoâng cuûa lu.
4. Röûa döôùi ñaùy.
5. Phaûi röûa ba laàn.

+ Thoåi beáp coù naêm vieäc:
1. Khoâng ñöôïc ngoài dang hai chaân nhoùm löûa.
2. Khoâng ñöôïc ñoát cuûi töôi.
3. Khoâng ñöôïc ñoát cuûi aåm.
4. Khoâng ñöôïc ñoát cuûi muïc.
5. Khoâng ñöôïc laáy nöôùc noùng daäp taét löûa.
+ Queùt nhaø coù naêm vieäc:
1. Phaûi thuaän chieàu.
2. Röôùi nöôùc vöøa phaûi.
3. Khoâng ñeå daáy veát baån leân boán böùc töôøng.
4. Khoâng ñöôïc giaãm ñaïp leân ñaát öôùt gaây loài loõm.
5. Queùt xong toùm laïi mang ñi ñoå.
+ Khi chuùng Taêng thoï trai, Sa-di queùt doïn, coù 5 vieäc:
1. Phaûi ñi lui.
2. Khoâng ñöôïc quô tay.
3. Qua khoaûng saùu ngöôøi phaûi toùm raùc laïi.
4. Queùt cho saïch vaø laøm thaät kheùo.
5. Queùt saïch ñem ra ngoaøi ñoå.
+ Caàm bình röôùi nöôùc, coù naêm vieäc:
1. Tay caàm treân, tay ñoã döôùi, khoâng ñöôïc thay ñoåi.
2. Ñöùng beân traùi, gaàn thaày, caàm thaät chaéc vaø nhìn thaúng phía tröôùc.
3. Ñöùng ngay thaúng nhìn vaøo trong tay cuûa thaày töôùi xuoáng, khoâng ñöôïc nhieàu hoaëc ít.
4. Phaûi caùch tay thaày boán taác, khoâng ñöôïc cao hoaëc thaáp. Phaûi

nhìn nöôùc nhieàu hay ít, neáu nöôùc thieáu khoâng ñuû cho thaày, phaûi laáy theâm, khoâng ñöôïc ñeå thaày ñöùng ñôïi. 5. Röûa tay sau ñoù ñaép y nhö phaùp. + Böng chaäu nöôùc, coù naêm vieäc: 1. Khoâng ñöôïc keùo coù tieáng. 2. Hai tay caàm vöõng ñaët beân traùi thaày. 3. Phaûi tuøy theo tay cuûa thaày cao hay thaáp, khoâng ñöôïc nhìn hai beân. 4. Nöôùc trong chaäu ñaày ñem ra ngoaøi ñoå, khoâng ñöôïc ñoå nöôùc xuoáng ñaát tröôùc maët thaày. 5. Xong vieäc röûa tay, ñaép y nhö phaùp. + Caàm khaên tay, coù naêm vieäc: 1. Tay traùi caàm ñaàu döôùi, tay phaûi caàm ñaàu treân daâng cho thaày. 2. Lui laïi ngoài caùch hai taác, khoâng ñöôïc ñuïng vaøo ñaàu goái cuûa thaày. 3. Caàm khaên khoâng ñöôïc ñöa ngay mieäng thaày. 4. Thaày lau tay chöa boû khaên ra khoâng ñöôïc laáy ñi, vieäc xong phaûi giao laïi cho chuû hoaëc ñeå laïi choã cuõ. 5. Xong vieäc phaûi röûa tay ñaép y nhö phaùp. + Caàm giaày, coù naêm vieäc: 1. Phaûi ñaäp giuõ cho saïch beân trong. 2. Phaûi ñaët ngay choã ngoài cuûa thaày. 3. Phaûi ñeå giaøy gaàn chaäu röûa vaø cho thaày bieát. 4. Khoâng ñöôïc ñaët deùp traùi qua phaûi-Sa-di ñoái vôùi caùc vieäc laøm naøy phaûi heát söùc chuù yù. 5. Vieäc xong phaûi röûa tay ñaép y nhö phaùp. * Sa-di röûa baùt coù baûy vieäc: 1.

Trong baùt neáu coù côm dö khoâng ñöôïc lieàn boû ñi. 2. Muoán boû phaûi ñeå treân ñaát saïch. 3. Phaûi duøng boät röûa hoaëc laù, coû. 4. Röûa khoâng ñeå baùt treân ñaát saïch giöõa ñöôøng ngöôøi qua laïi. 5. Röûa baùt, phía döôùi phaûi coù giaù ñôõ. 6. Neáu laáy theâm nöôùc saïch, khoâng ñöôïc haét nöôùc dô ra xa vaêng truùng ngöôøi. 7. Muoán ñoå nöôùc trong baùt, phaûi caùch ñaát boán taác, khoâng cao hoaëc thaáp. * Lau baùt, coù naêm vieäc: 1. Phaûi röûa tay lau cho khoâ.

2. Laáy khaên saïch ñeå treân ñaàu goái. 3. Phaûi lau beân trong cho khoâ. 4. Lau beân ngoaøi xong khoâng ñöôïc trôû laïi lau beân trong. 5. Lau baùt cho khoâ, laáy khaên saïch phuû leân, ñaët baùt vaøo trong tuùi ñöïng baùt ñeå laïi choã cuõ. * Khi thoï trai choã ñoâng ngöôøi, thaày daïy Sa-di caàm baùt, coù naêm vieäc: 1. Khoâng ñöôïc ñaët baùt döôùi ñaát. 2. Khoâng ñöôïc choàng baùt ra tieáng. 3. Khoâng ñöôïc boû taêm vaøo trong baùt. 4. Ngöôøi böng maâm ñeán, khoâng ñöôïc caàm baùt ñaët treân maâm. 5. Khoâng ñöôïc ñöa baùt sau löng ngöôøi, phaûi ñöa ngay ñaèng tröôùc, cuõng khoâng ñöôïc ñi vaøo trong chuùng, nhìn thaày duøng xong phaûi ñöùng daäy laáy baùt vaø trôû laïi choã ngoài. Ñoù laø caùch caàm baùt. * Thaày daïy ñi ñaùp leã, coù baûy vieäc: 1. Phaûi thaúng ñeán nôi. 2. Thaúng ñöôøng veà. 3. Phaûi nhôù nhöõng lôøi thaày daïy, cuõng neân nhôù lôøi ngöôøi ñaùp laïi. 4. Khoâng ñöôïc töï tieän ñi laïi. 5. Neáu ñöôïc môøi ôû laïi, cuõng khoâng ñöôïc ôû laïi ñeâm. 6. Khoâng ñöôïc ñuøa giôõn. 7. Ra ñöôøng phaûi coù oai nghi. * Sa-di phuïc vuï Tyø-kheo Taêng.Vieäc chöa xong khoâng ñöôïc töï tieän vaøo phoøng ñaïi Sa-moân, ngoaïi tröø coù ba vieäc ñöôïc vaøo. 1. Neáu Hoøa thöôïng hoaëc A-xaø-leâ keâu ñeán. 2. Neáu coù vieäc caàn phaûi ñeán laáy. 3. Muoán ñeán hoûi Kinh. * Khi vaøo phoøng, coù baûy vieäc: 1. Phaûi goõ cöûa ba tieáng môùi ñöôïc vaøo. 2. Khoâng ñöôïc ñöùng, ngoài giöõa ñöôøng, hoaëc ngaên che aùnh saùng. 3. Khoâng ñöôïc töï tieän noùi qua chuyeän cuûa ngöôøi khaùc. 4. Phaûi chaép tay thöa thaày ñuùng nhö phaùp. 5. Thaày daïy ngoài, khi ngoài khoâng ñöôïc cheùo chaân. 6. Khoâng ñöôïc ñuøa giôõn. 7. Khoâng ñöôïc che aùnh saùng cuûa ngöôøi khaùc. Khi muoán ra khoûi phoøng khoâng quay löng veà phía thaày, phaûi quay löng ra cöûa maø ñi. * Sa-di ñi xa moät mình; ñieàu ñaàu tieân thaày caàn daïy coù ba vieäc: 1. Neáu coù ngöôøi hoûi Hoøa thöôïng teân gì?

Phaûi traû lôøi: moã giaùp...
2. Hoøa thöôïng ñeán nay ñöôïc bao nhieàu haï laïp?
- Ngaàn aáy haï laïp.
3. Hoøa thöôïng queâ quaùn ôû ñaâu?
- Hoøa thöôïng ngöôøi ôû quaän.... huyeän...
Laïi coù ngöôøi hoûi teân cuûa A-xaø-leâ
Traû lôøi: Teân laø moå giaùp...
- A-xaø-leâ ñöôïc bao nhieâu tuoåi haï?
- Ngaàn aáy tuoåi haï.

- A-xaø-leâ queâ quaùn ôû ñaâu?
- ÔÛ quaän...huyeän....
Neáu ai hoûi: - “OÂng teân gì?”
- Toâi teân...
Laïi hoûi: - “OÂng laøm Sa-di ñöôïc bao nhieâu?
- Ngaàn aáy naêm, ngaàn aáy thaùng, ngaàn aáy ngaøy.
Ñoù laø caùc vieäc maø Sa-di caàn phaûi bieát veà haï laïp, danh töï cuûa Hoøa thöôïng vaø A-xaø-leâ.
* Vaøo nhaø taém, coù naêm vieäc:
1. Phaûi cuùi ñaàu.
2. Khi vaøo neân traùnh choã ngoài cuûa thöôïng toïa.
3. Khi thöôïng toïa ñoïc Kinh khoâng ñöôïc oàn aøo.
4. Khoâng ñöôïc laáy nöôùc taït nhau.
5. Khoâng ñöôïc duøng nöôùc noùng daäp löûa.
* Laïi coù naêm vieäc:
1. Khoâng ñöôïc ñuøa giôõn.
2. Khoâng ñöôïc ñoå nöôùc vaøo trong chaäu nöùt, beå.
3. Khoâng ñöôïc duøng phí nöôùc.
4. Khoâng ñöôïc ñeå daàu vaø boät taém laãn loän.
5. Phaûi mau ra, khoâng ñöôïc ôû trong nhaø taém giaët y phuïc.
* Sa-di ra nhaø sau, coù möôøi vieäc:
1. Muoán ñaïi tieåu tieän phaûi ñi ngay.
2. Khoâng ñöôïc nhìn hai beân.
3. Ñeán nôi phaûi goõ cöûa.
4. Khoâng ñöôïc thuùc hoái ngöôøi ôû trong.
5. Leân ñeán nôi roài phaûi goõ ba tieáng.
6. Khoâng ñöôïc raën lôùn tieáng.
7. Khoâng ñöôïc cuùi ñaàu nhìn “choã kín”.
8. Khoâng ñöôïc giôõn treân tro ñaát.

9. Khoâng ñöôïc laáy nöôùc noùng taït leân vaùch.
10.Vieäc xong phaûi röûa tay, tay chöa röûa khoâng ñöôïc caàm ñoà vaät.
* Laïi coù naêm vieäc:
1. Khoâng ñöôïc khaïc nhoå treân vaùch.
2. Khoâng ñöôïc lieác nhìn hai beân.
3. Khoâng ñöôïc caàm coû veõ leân ñaát vaø vaùch.
4. Khoâng ñöôïc caàm than veõ leân ñaát vaø vaùch.
5. Khoâng ñöôïc coá yù ôû laâu treân nhaø xí, böôùc xuoáng neáu gaëp ngöôøi khoâng ñöôïc laøm leã, phaûi traùnh qua moät beân ñöôøng.

Oai nghi cuûa Sa-di ñaõ noùi xong Sa-di coù baûy möôi hai oai nghi, toùm laïi coù möôøi boán vieäc:

* Khi thaày daïy coù hai vieäc:

1. Khoâng ñöôïc noùi laïi.
2. Khoâng ñöôïc noùi lyù cuûa mình.

* Sa-di laøm leã thaày phaûi bieát möôøi vieäc.

1. Tröôùc thaày coù maâm aên khoâng ñöôïc laøm leã.
2. Thaày ngoài thieàn khoâng neân laøm leã.
3. Thaày kinh haønh khoâng neân laøm leã.
4. Thaày thoï trai khoâng neân laøm leã.
5. Thaày thuyeát phaùp khoâng neân laøm leã.
6. Ñöùng beân traùi thaày khoâng neân laøm leã.
7. Thaày xæa raêng khoâng neân laøm leã.
8. Muoán vaøo phoøng thaày laøm leã, phaûi goõ cöûa ba tieáng, thaày khoâng ñaùp thì neân lui.
9. Khoâng ñöôïc caùch xa thaày baûy böôùc.
10. Neáu thaáy môû cöûa neân vaøo laøm leã.

* Buoåi saùng vaøo phoøng thaày coù naêm vieäc:

1. Saép xeáp y aùo, meàn muøng.
2. Laáy cheùn uoáng nöôùc ra.
3. Queùt doïn
4. Hoûi kinh
5. Daâng vaät

* Xeáp ba y, coù naêm vieäc:

1. Khoâng ñöôïc ñöùng tröôùc maët thaày.
2. Phaûi ñöùng beân traùi
3. Phaûi bieát y trong y ngoaøi
4. Khoâng ñöôïc xeáp loän
5. Phaûi ñaët laïi choã cuõ.

SOÁ 1471 - MÖÔØI GIÔÙI PHAÙP VAØ OAI NGHI CUÛA SA DI 133

* Ñi theo thaày, coù naêm vieäc:

1. Khoâng ñöôïc gheù qua nhaø ngöôøi.
2. Khoâng ñöùng cuøng ngöôøi noùi chuyeän beân ñöôøng.
3. Khoâng ñöôïc nhìn ngoù hai beân
4. Phaûi cuùi ñaàu ñi sau thaày.
5. Ñeán nhaø ñaøn vieät, phaûi ñöùng moät beân, thaày daïy ngoài môùi ñöôïc ngoài.

* Cung caáp cho thaày nhöõng vaät caàn duøng, coù naêm vieäc:

1. Phaûi daâng baøn chaûi raêng.
2. Phaûi coù boät röûa.

3. Khoâng ñöôïc laáy nöôùc caùch ñeâm.
4. Phaûi thay nöôùc khaùc.
5. Khaên tay thaày duøng roài neân giaët laïi cho saïch.
* Sa-di ñaùnh raêng, coù naêm vieäc:
1. Khoâng ñöôïc höôùng ñeán thaùp.
2. Khoâng ñöôïc höôùng ñeán Hoøa thöôïng
3. Khoâng ñöôïc höôùng ñeán A-xaø-leâ.
4. Phaûi ôû choã khuaát.
5. Töï mình laáy nöôùc duøng, khoâng ñöôïc laáy nöôùc cuûa ngöôøi khaùc ñeå duøng.
* Chieàu toái vaøo phoøng thaày, bieát naêm vieäc:
1. Phaûi queùt doïn choã naèm ngoài.
2. Phaûi saép xeáp laïi y phuïc.
3. Caát doïn cheùn uoáng nöôùc
4. Neân thaép ñeøn.
5. Thaày daïy ñi naèm, neân lui ra,khi ñi ra phaûi xoay löng phía cöûa,ñoùng cöûa lai.
* Sa-di theo thaày tuïng Kinh, coù naêm vieäc:
1. Phaûi chænh ñoán y phuïc.
2. Phaûi chaép tay ñaûnh leã
3. Khoâng ñöôïc laïy tröôùc thaày
4. Hai chaân ñöùng ngay thaúng.
5. Ngoài khoâng ñöôïc cong löng.
* Sa-di daâng ba y cho thaày, bieát naêm vieäc:
1. Neân röûa tay tröôùc.
2. Phaûi daâng y An Ñaø Hoäi.
3. Tieáp theo Öu Ña la taêng.
4. Sau cuøng daâng Taëng giaø leâ.

5. Phaûi daâng khaên tay.
* Sa-di röûa baùt, phaûi bieát naêm vieäc:
1. Phaûi duøng tro cuûa phaân boø.
2. Röûa baèng boät röûa.
3. Phaûi caùch ñaát baûy taác.
4. Röûa baùt khoâng ñöôïc laøm ra tieáng, phaûi röûa ba laàn nöôùc, muoán ñoå nöôùc ,khoâng ñöôïc ñoå ra ñaát.
5. Phaûi lau khoâ.
* Sa-di queùt ñaát phaûi bieát naêm vieäc:
1. Khoâng ñöôïc quay löng höôùng ñeán thaày.
2. Khoâng ñöôïc queùt ngöôïc gioù.
3. Phaûi queùt saïch.

4. Khoâng ñeå laïi daáu veát.
5. Queùt xong hoát raùc ñem ra ngoaøi ñoå.
* Sa-di theo thaày ñeán nhaø ñaøn vieät phaûi bieát coù naêm vieäc:
1. Phaûi caàm baùt
2. Caàm khaên tay.
3. Phaûi goõ cöûa.
4. Phaûi laáy nöôùc saïch röûa baùt.
5. Khi thaày ngoài, laáy khaên tay bình baùt trao cho thaày môùi quay veà choã ngoài.
* Sa-di vaøo nhaø taém phaûi bieát naêm vieäc:
1. Khoâng ñöôïc vaøo tröôùc thaày.
2. Khoâng ñöôïc ngoài tröôùc maët thaày.
3. Thaày chöa duøng nöôùc xong khoâng ñöôïc ñem ñi.
4. Giaû söû muoán kyø löng cho thaày phaûi thöa thaày tröôùc.
5. Thaày taém xong phaûi laáy aùo ñöa tröôùc.
* Phaàn oai nghi cuûa Sa-di haàu thaày vaøo buoåi xeá tröa, thaêm hoûi, leã kính phaûi bieát möôøi ba vieäc:
1. Phaûi daäy sôùm suùc mieäng.
2. Chænh ñoán laïi y phuïc.
3. Vaán an söùc khoûe cuûa thaày.
4. Thaày ôû trong phoøng, neáu muoán vaøo tröôùc phaûi laáy vaät treân ñaàu xuoáng vaø mang döôùi chaân ra.
5. Khoâng ñöôïc böôùc theo daáu chaân thaày.
6. Phaûi ñöùng beân ngoaøi goõ cöûa ba tieáng môùi ñöôïc vaøo.
7. Ñaàu maët cuùi xuoáng laøm leã.
8. Neáu thaày daïy ngoài, phaûi töø choái ba laàn môùi ñöôïc ngoài.
SOÁ 1471 - MÖÔØI GIÔÙI PHAÙP VAØ OAI NGHI CUÛA SA DI 135
9. Ngoài phaûi ngay thaúng.
10. Thaày hoûi phaûi traû lôøi cho roõ raøng.
11. Neáu Thaày khoâng hoûi thì neân im laëng.
12. Xong vieäc phaûi cuùi ñaàu lui ra gioáng nhö luùc ñaàu.
13. Khi muoán ra cöûa, phaûi ñi thuït luøi.
* Sa-di caàm bình phaûi bieát möôøi laêm vieäc:
1. Röûa saïch bình ñöïng nöôùc.
2. Phaûi ñaët choã cuõ.
3. Bình phaûi ñaày nöôùc saïch.
4. Khoâng ñöôïc laáy nöôùc caùch ñeâm.
5. Phaûi chuaån bò ñaày ñuû baøn chaûi raêng.
6. Chaët baøn chaûi raêng ñuùng côõ.
7. Bình röûa ñeå caùch ñaát moät taác.

8. Caàm bình nöôùc, tay traùi caàm treân tay phaûi ñôõ döôùi.
9. Ñoå nöôùc phaûi löôïng thaày duøng nhieàu hay ít.
10. Khoâng ñöôïc laøm phaùt ra tieáng.
11. Khaên tay phaûi ñaët choã cuõ.
12. Caàm khaên tay traùi, phaûi trao qua tay phaûi cuûa thaày.
13. Ñoå nöôùc dô phaûi coù choã.
14. Khoâng ñoå nöôùc dô leân ñaát saïch
15. Khaên duøng xong phaûi ñaët laïi choã cuõ.
* Röôùi nöôùc queùt doïn, choã naèm ngoài phaûi bieát taùm vieäc:
1. Thöôøng höôùng veà baäc toân tröôûng.
2. Khoâng ñöôïc xoay löng veà phía thaày.
3. Röôùi nöôùc phaûi nheï tay, tuøy löôïng nöôùc nhieàu hay ít.
4. Duøng soït raùc phaûi höôùng veà mình.
5. Ñoå raùc phaûi ñuùng choã.
6. Lau giöôøng chieáu.
7. Saép xeáp y phuïc meàn goái.
8. Queùt doïn choã naèm ngoài khoâng gaây ra tieáng ñoäng.
* Daâng thöùc aên cho thaày phaûi bieát möôøi boán vieäc:
1. Phaûi chuaån bò ñaày ñuû khaên saïch.
2. Muoán daâng thöùc aên phaûi böng hai tay.
3. Böôùc thaúng.
4. Quyø xuoáng daâng cho thaày.
5. Giöõa ñöôøng khoâng ñöôïc cuøng ngöôøi noùi cöôøi.
6. Ñaët thöùc aên khoâng ñöôïc ra tieáng.
7. Daâng thöùc aên noùng nguoäi phaûi hôïp yù thaày.

8. Ñuõa muoãng phaûi saïch.
9. Choã naøo nhieàu phaûi chia ra cho ñeàu.
10. Phaûi ñöùng choã cuõ.
11. Phaûi ñöùng ngay thaúng.
12. Thaày duøng xong phaûi doïn töø töø.
13. Laáy phaûi thöù töï.
14. Queùt doïn, raåy nöôùc, röûa baùt taát caû nhö phaùp quy ñònh.
* Nhaän phaùp y vaø giaøy deùp phaûi bieát möôøi vieäc:
1. Tay traùi caàm treân tay phaûi ñôõ döôùi.
2. Phaûi quyø xuoáng nhaän ôû thaày.
3. Neáu xeáp y, khoâng ñöôïc duøng mieäng ngaäm.
4. Khoâng ñöôïc giuõ coù tieáng.
5. Ñaët laïi choã cuõ.

6. Duøng khaên phuû leân treân.
7. Laáy giaày tröôùc phaûi giuõ buïi.
8. Khoâng ñeå coù tieáng.
9. Ñaët döôùi ñaát phaûi ngay thaúng.
10. Ñeå laïi choã cuõ.
* Laáy bình baùt vaø bình röûa, bieát taùm vieäc:
1. Tröôùc phaûi lau cho saïch.
2. Hai tay ñôõ döôùi.
3. Quyø xuoáng laáy bình baùt cuûa thaày.
4. Röûa baùt phaûi duøng traùi boà keát hoaëc thaùo ñaäu.
5. Duøng tay röûa beân trong.
6. Coù vieäc phaûi ñi gaáp neân ñaët döôùi aùnh naéng maët trôøi.
7. Hoaëc hô löûa cho khoâ.
8. Vieäc xong phaûi ñaët laïi choã cuõ.
* Laáy tích tröôïng phaûi bieát baûy vieäc:
1. Phaûi lau cho saïch.
2. Khoâng ñöôïc ñeå naèm döôùi ñaát.
3. Khoâng ñöôïc duøng ñeå ra daáu.
4. Khoâng ñeå laøm ra tieáng.
5. Phaûi caàm hai tay.
6. Quyø xuoáng daâng cho thaày.
7. Phaûi ñaët laïi choã cuõ.
* Haàu thaày taém goäi, caïo toùc, saùng toái maëc y phuïc phaûi bieát möôøi hai vieäc:
1. Laøm vieäc phaûi coù taâm cung kính, phaûi bieát nhöõng vieäc caàn

laøm.
2. Phaûi tuøy theo khí haäu noùng laïnh.
3. Queùt doïn nhaø taém.
4. Chuaån bò nöôùc noùng saïch.
5. Ñaày ñuû boà keát, boät röûa vaø daàu thoa.
6. Phaûi chuaån bò khaên tay saïch.
7. Trôøi laïnh phaûi coù loø löûa.
8. Ñöùng ngay thaúng beân ngoaøi khoâng cho ngöôøi vaøo.
9. Caïo toùc neân ñuùng choã quy ñònh.
10. Phôi y phuïc phaûi ñôïi cho khoâ.
11. Neáu coù vieäc phaûi ñi gaáp, phaûi nhôø ngöôøi laáy, khoâng ñöôïc ñeå queân.
12. Vieäc xong ñeå laïi choã cuõ.
* Caàm höông, daâng hoa phaûi bieát baûy vieäc:

1. Phaûi lau saïch loø höông
2. Phaûi vöùt boû hoa cuõ.
3. Neân ñeå löûa vöøa phaûi.
4. Daâng höông hoa cho Thöôïng toïa tröôùc.
5. Hai tay daâng höông phaûi caùch naêm taác:
6. Caàm loø höông khoâng ñöôïc xoâng cho mình.
7. Vieäc xong phaûi ñaët laïi choã cuõ.
* Thaép ñeøn phaûi bieát taùm vieäc:
1. Boû tim ñeøn cuõ
2. Laáy caây gaït hoïng ñeøn cho saïch.
3. Daàu trong ñeøn phaûi ñaày.
4. Tìm tim ñeøn saïch.
5.Phaûi thöôøng roùt daàu cho ñaày.
6. Saùng phaûi daäy sôùm xem xeùt.
7. Daàu chöa heát phaûi ruùt tim ñeøn ra taäp trung laïi moät choã ñeå thaép cho heát daàu.
8. Vieäc xong töø töø ñaët laïi choã cuõ.
* Ñi haùi hoa vaø caønh döông phaûi bieát chín vieäc:
1. Neáu hoa coù chuû phaûi hoûi chuû.
2. Neáu khoâng coù chuû phaûi chuù nguyeän cho thaàn nuùi, thaàn caây, thaàn ao hoà.
3. Haùi hoa vaø nhaønh döông khoâng ñöôïc nhoå goác reã cuûa noù.
4. Phaûi ñi thaúng ñeán nôi vaø quay veà.
5. khoâng ñöôïc buoâng lung noùi cöôøi.

6. Neáu coù ngöôøi xaâm phaïm, caản thaän khoâng ñöôïc gaây goå vôùi hoï. 7. Cuùi ñaàu töï tænh giaùc, khoâng neân coù taâm thuø haän. 8. Neáu daâng hoa phaûi daâng cho Thöôïng toïa tröôùc. 9. Phaûi vöùt boû hoa heùo. * Laøm vieäc gì khoâng ñöôïc töï y,ù phaûi bieát möôøi taùm vieäc: 1. Ra vaøo, ñi laïi, tröôùc phaûi baïch thaày. 2. Buoåi toái muoán ñi, ôû laïi ñeâm phaûi thöa thaày. 3. Muoán may y phuïc môùi phaûi thöa thaày. 4. Maëc y phuïc môùi phaûi baïch thaày. 5. Giaët phaùp y phaûi thöa thaày. 6. Caïo toùc phaûi thöa thaày. 7. Neáu beänh uoáng thuoác tröôùc phaûi thöa thaày. 8. Laøm vieäc chuùng tröôùc phaûi thöa thaày. 9. Mua caùc loaïi giaáy buùt, vieát möïc tröôùc phaûi thöa thaày. 10. Muoán tuïng kinh phaûi thöa thaày tröôùc. 11. Neáu ngöôøi Taêng vaät traû ôn phaûi thöa thaày tröôùc môùi ñöôïc nhaän. 12. Mình duøng vaät ñeå ñaùp leã cho ngöôøi tröôùc phaûi thöa thaày, thaày ñoàng yù môùi cho. 13. Ngöôøi möôïn vaät cuûa mình tröôùc phaûi thöa thaày, thaày ñoàng yù môùi cho möôïn. 14. Muoán möôïn vaät cuûa ngöôøi phaûi thöa thaày, thaày ñoàng yù môùi ñöôïc ñi. 15. Muoán thöa thaày phaûi chænh ñoán y phuïc cuùi ñaàu laøm leã. 16. Thaày ñoàng yù hoaëc khoâng ñoàng yù, ñeàu phaûi cung kính cuùi ñaàu laøm leã. 17.

Baøy toû ñieàu muoán bieát. 18. Khoâng ñöôïc coù yù giaän, duø ñuùng cuõng phaûi boû qua. * Ñi theo thaày veà tröôùc hoaëc sau phaûi bieát möôøi saùu vieäc: 1. Phaûi chænh ñoán y phuïc. 2. Phaûi bieát nhöõng ñieàu caàn traû lôøi vaø caàm theo khaên, tích tröôïng, v.v... 3. Ñi theo sau thaày. 4. Khoâng ñöôïc ñaïp leân boùng thaày. 5. Khoâng cöôøi giöõn tröôùc tích tröôïng. 6. Giöõa ñöôøng khoâng ñöôïc cuøng ngöôøi noùi chuyeän. 7. Khoâng ñöôïc gheùt thaày khi coù loãi. 8. Neáu thaày coù boû queân vaät gì daïy quay laïi laáy, phaûi tìm ñöôøng

ñeán ñoù laáy. 9. Phaûi theo lôøi daïy maø ñi. 10. Caån thaän khoâng ôû laïi laâu. 11. Neáu thaày daïy ôû laïi thuyeát phaùp, cho ñaøn-vieät phaûi cuùi ñaàu kính nhaän. 12. Trôøi toái phaûi trôû veà. 13. Caån thaän khoâng ôû laïi ñeâm. 14. Khi trôû veà ñeán thöa thaày tröôùc tieân phaûi chænh ñoán y phuïc. 15. Kính leã naêm voùc saùt ñaát. 16. Leã thaày ñuùng nhö phaùp * Neáu moät mình ñöa ñaùm ma hoaëc thaêm beänh, phaûi bieát chín vieäc: 1. Ñeán nhaø ñaøn vieät phaûi bieát nghi thöùc caàn tieán hoaëc lui, neáu coù choã ngoài khaùc môùi ngoài, neáu khoâng coù, khoâng ngoài tuøy tieän. 2. Neáu nhìn choã ngoài ñoù khoâng coù vaán ñeà gì, neân ngoài ngay thaúng. 3. Neáu ngöôøi muoán hoûi Kinh phaûi tuøy thôøi maø noùi. 4. Caån thaän khoâng thuyeát phaùp phi thôøi. 5. Chuû nhaân môøi aên, tuy khoâng phaûi aên trong phaùp hoäi cuõng khoâng ñöôïc maát oai nghi. 6. Caàn phaûi trôû veà kòp trong ngaøy. 7. Khoâng phaïm loãi ñi ñeâm. 8. Neáu trôøi toái möa gioù ñeán baát ngôø, coù theå ôû laïi. 9. Xong vieäc trôû veà nhö phaùp. * Treân ñöôøng gaëp thaày, phaûi bieát coù saùu vieäc: 1. Tröôùc phaûi chænh ñoán y phuïc. 2. Phaûi boû guoác deùp ra. 3. Laøm leã thaày, phaûi cuùi ñaàu xuoáng. 4. Phaûi ñi sau thaày. 5. Thaày daïy ñi rieâng phaûi cuùi ñaàu vaâng theo. 6. Tuy khoâng cuøng ñi vôùi thaày nhöng nghi thöùc phaûi laøm ñuùng nhö phaùp. * Khi aên trong chuùng Taêng phaûi bieát möôøi saùu vieäc: 1. Nghe tieáng kieàn chuøy phaûi chænh ñoán y phuïc. 2. Côûi giaày ra vaø ñeán ñöùng döôùi thaùp. 3. Ñöùng phaûi ngay thaúng. 4. Neáu theo thaày ñeán sau lieàn vaøo choã cho kòp, caån thaän khoâng noùi cöôøi.

5. Neáu Thöôïng toïa chuù nguyeän, ñeàu phaûi cung kính, caån thaän khoâng maát oai nghi. 6. Tröôùc khi aên phaûi nhìn töø treân xuoáng döôùi. 7. Khoâng ñöôïc aên tröôùc hoaëc sau Chuùng. 8. Khoâng ñöôïc khen cheâ thöùc aên ngon dôû. 9. Khoâng ñöôïc aên mieáng lôùn. 10. Khoâng ñöôïc nhai lôùn tieáng. 11. Khoâng ñöôïc veùt thöùc aên trong baùt coù tieáng. 12. Khoâng ñöôïc goõ ñuõa treân baøn. 13. Khoâng ñöôïc ñoøi hoûi thöùc aên ngon. 14. Khoâng ñöôïc laáy ñoà aên caát rieâng hoaëc laáy cho choù. 15. Thöùc aên ñem ñeán khoâng ñöôïc noùi khoâng duøng. 16. Neáu ñaõ no thì duøng tay töø choái. * Chuùng Taêng thuyeát phaùp, Sa-di phaûi bieát möôøi ba vieäc: Neáu phaùp hoäi taïi tònh thaát noùng, tònh thaát maùt meû hoaëc laø nhaø taém. 1. Phaûi chænh ñoán y phuïc. 2. Phaûi thaúng tieán phía tröôùc. 3. Khoâng ñöôïc giöõa ñöôøng cuøng ngöôøi noùi chuyeän. 4. Leã caùc baäc toân tuùc theo thöù töï. 5. Khoâng ñöôïc töï tieän vaøo choã ngoài. 6. Thöôïng toïa noùi kinh, phaûi ngoài vaøo

choã. 7. Ngoài phaûi ngay thaúng. 8. Caån thaän khoâng oàn aøo. 9. Khoâng ñöôïc ho lôùn tieáng. 10. Khoâng ñöôïc khaïc nhoå leân ñaát saïch, traùi vôùi quy luaät. 11. Neáu ñeán löôïc mình thuyeát phaùp thì neân thuyeát. 12. Khi ngoài treân phaùp toøa phaûi ñeå yù cöû chæ, caån thaän khoâng ñeå maát oai nghi. 13. Neáu trong chuùng coù ngöôøi maát oai nghi, phaûi che giaáu ñieàu xaáu, hieån baøy ñieàu toát, caån thaän khoâng caåu thaû noùi loãi luùc ñoù. * Chuùng Taêng tuïng kinh, phaûi bieát möôøi ba vieäc, neáu tôùi phieân mình laøm tröïc nhaät veà vieäc haønh leã. 1. Nghe tieáng kieàn chuøy phaûi chuaån bò ñaày ñuû höông ñeøn. 2. Daâng höông nhö cuõ. 3. Saép xeáp thöù töï cho thích hôïp. 4. Giuõ saïch chieáu ngoài. 5. Queùt chuøa röôùi nöôùc nhö phaùp.

SOÁ 1471 - MÖÔØI GIÔÙI PHAÙP VAØ OAI NGHI CUÛA SA DI 141

6. Neáu trong phaùp hoäi ñöa ra nhöõng vaät duøng cuûa ñaøn vieät thì phaûi trao laïi roõ raøng. 7. Vieäc xong nhaän laïi nhö luùc ñaàu. 8. Trao chìa khoùa coång, sôùm chieàu ñoùng môû nhö thöôøng leä. 9. Neáu coù khaùch khöùa phaûi ñöùng moät beân thaày nghe vieäc caàn laøm. 10. Neáu khaùch coù ôû laïi laâu phaûi chænh ñoán y phuïc ñöùng choã thöôøng ñöùng. 11. Khaùch coù hoûi ñieàu gì phaûi traû lôøi roõ raøng. 12.Ñöùng phaûi ngay thaúng, khoâng maát oai nghi. 13. Neáu coù vieäc muoán ñi phaûi nhôø ngöôøi thay mình, khoâng ñeå choã troáng, thaày phaûi keâu nhieàu laàn. *Neáu laøm trò nhöït laõnh traùch nhieäm caàn phaûi bieát möôøi ba vieäc. Laøm trò nhöït caàn phaûi theo quy taéc, ñoù chính laø tu taäp. 1. Troâng nom thaùp 2. Troâng nom giaûng ñöôøng vaø caùc vieäc cuûa Taêng. 3. Neáu laøm töôïng Phaät, thöôøng phaûi daäy sôùm lo heát caùc vieäc. 4. Phaûi choïn löïa choã thích hôïp, duøng buùa dao cöa cho ñuùng choã. 5. Neáu sôn veõ duøng caùc loaïi chu, maøu dao... caùc thöù phaûi chuaån bò ñaày ñuû, khoâng ñeå ñeán khi caàn bò thieáu. 6.Vieäc xong phaûi doïn deïp ñeå laïi choã cuõ. 7. (Nguyeân baûn thieáu phaàn 7) 8. Ñeám vaät ñaõ nhaän roài giao laïi phaûi roõ raøng khoâng ñeå maát maùt. 9. Neáu muoán ra chôï phaûi thöa vò trò söï. 10. Laáy ñoà ra duøng khoâng ñeå dö, saép ñaët phaûi goïn gaøng * Ñi khaát thöïc moät mình, phaûi bieát möôøi saùu vieäc: - Neáu ñi khaát thöïc 1. Ñi vôùi nhieàu ngöôøi 2. Neáu ñi moät mình phaûi bieát choã mình coù theå ñeán 3. Bình baùt thöôøng mang beân hoâng traùi. 4. Khi ñi phaûi ñaët bình baùt höôùng ra ngoaøi 5. Khi trôû veà phaûi quay baùt vaøo trong. 6. Ñeán cöûa nhaø ngöôøi caàn phaûi caån thaän cöû chæ. 7. Nhaø khoâng coù ngöôøi nam, caån thaän khoâng neân vaøo. 8. Neáu muoán ngoài phaûi xem xeùt choã ngoài 9. Coù binh khí khoâng neân ngoài. 10. Coù vaät baùu khoâng neân ngoài 11. Neáu coù caùc loaïi y phuïc trang söùc cuûa phuï nöõ, khoâng neân ngoài.

142 BOÄ LUAÄT 12

Khoâng coù nhöõng vaät naøy môùi ñöôïc ngoài. 12. Chuû nhaân môøi aên 13. Khi aên phaûi chuù nguyeän 14. Khoâng ñöôïc hoûi thöùc aên ngon dôû. 15. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp tröôùc khi aên. 16. Muoán thuyeát phaùp phaûi bieát ñieàu naøo neân noùi vaø khoâng neân noùi. * Xin thöùc aên ôû chôï, phaûi bieát chín vieäc: 1. Phaûi cuùi ñaàu thaúng ñeán vaø quay veà 2. Nhìn ñoà vaät caån thaän khoâng nhìn chaêm

chuù. 3. Khoâng traû giaù thöùc aên maéc, reû. 4. Khoâng ngoài choã ngöôøi nöõ khoâng ñaøng hoaøng. 5. Neáu bò xuùc phaïm phaûi tìm caùch traùnh ñi, khoâng ñöôïc ñi theo caàu xin. 6. Neáu mua saém phaûi mua ñuùng giaù trò cuûa ñoà vaät, khoâng ñöôïc mua roài ñem traû laïi. 7. Ñaõ höùa mua vaät cuûa ngöôøi ñoù, tuy khoâng reû cuõng khoâng ñöôïc boû vaät naøy laáy vaät khaùc khieán ngöôøi baùn noåi giaän. 8. Neáu thaáy boán haïng ngöôøi mua ñöôïc giaù reû, muoán xoay veà mình lieàn noùi: “Laøm nhö vaäy laø khoâng ñuùng phaùp.” 9. Caån thaän khoâng neân baûo laõnh cho ngöôøi khaùc daãn ñeán nôi naàn. * Vaøo chuøa ni, phaûi bieát chín vieäc: - Neáu thaày sai ñeán chuøa ni. 1. Neân ñi hai ngöôøi 2. Nhieàu thaùp, ñaûnh leã nhö phaùp. 3. Neáu coù choã rieâng môùi ngoài, khoâng coù, khoâng ñöôïc ngoài 4. Ngöôøi beänh muoán hoûi Kinh phaûi bieát ñieàu naøo laø neân noùi 5. Khoâng ñöôïc noùi phi thôøi 6. Khoâng ñöôïc trôû laïi noùi xaáu loãi cuûa ngöôøi 7. Neáu ngöôøi duøng vaät quyù hay y phuïc, khaên, deùp ñeå ñaùp leã... ñeàu khoâng ñöôïc nhaän. 8. Quay veà khoâng ñöôïc noùi toát xaáu 9. Ñoái vôùi ngöôøi khaùc khoâng ñöôïc noùi chæ neân cuùng döôøng cho ta. * Tuïng Kinh, thuyeát phaùp, phaûi bieát taùm vieäc: 1. Phaûi xeùt cho roõ nhöõng nhaän thöùc khaùc nhau vaø thöïc haønh khaùc nhau 2. Khoâng ñöôïc baûo thuû, theo hieåu bieát cuûa mình noùi ngöôøi naøy ñuùng ngöôøi kia sai.

SOÁ 1471 - MÖÔØI GIÔÙI PHAÙP VAØ OAI NGHI CUÛA SA DI 143

3. Cuøng hoïc vôùi nhau, neáu coù xaûy ra tranh caõi, phaûi hoøa giaûi khoâng ñöôïc giaønh phaàn phaûi veà mình.

4. Trong chuùng laøm vieäc meät nhoïc caån thaän khoâng ñöôïc khoe coâng lao cuûa mình.

5. Khi ñaïi Sa-moân thuyeát giôùi khoâng ñöôïc coá yù leùn nghe.

6. Bieát mình coù loãi ñoái vôùi moïi ngöôøi phaûi xin loãi cho hai beân hoøa giaûi nhau.

7. Neáu thaày noùi: ‘’Ngöôøi kia noùi con coù loãi’’, ñuùng nhö thaày daïy maø laøm.

8. Khoâng ñöôïc che giaáu khieán loãi caøng naëng.

* Baøn luaän, phaûi bieát möôøi vieäc:

- Ngaøy ñeâm ba thôøi thöôøng tuïng Kinh haønh ñaïo.

1. Chænh ñoán y phuïc

2. Neáu ñi kinh haønh phaûi ñi duùng choã

3. Thöôøng ñi ôû giöõa

4. Trong giaûng ñöôøng

5. Döôùi thaùp

6. Trong nhaø aên

7. Khoâng ñöôïc mang giaøy da

8. Khoâng ñöôïc mang guoác goã

9. Khoâng ñöôïc caàm tích tröôïng

10. Khoâng ñöôïc naèm tuïng Kinh.

* Ñi tuïng Kinh cho ngöôøi, phaûi bieát möôøi vieäc:
- Trong phoøng thaát, thöôøng nhö phaùp.
1. Nguû nghæ phaûi coù choã rieâng khoâng ñöôïc laãn loän.
2. Tuïng Kinh.
3. Baøn luaän nghóa lyù cuûa kinh.
4. Thaêm hoûi ngöôøi beänh.
5.Chuùc mau heát beänh
6. Khoâng ñöôïc noùi nhöõng chuyeän khoâng caàn thieát.
7. Khoâng ñöôïc neâu loãi cuûa ngöôøi.
8. Khoâng ñöôïc cuøng nhau bình luaän.
9. Möôïn, laáy, cho phaûi roõ raøng.
10. Khoâng ñöôïc sai lôøi heïn, laøm maát loøng tin.
- Naêm Ñöùc Cuûa Sa-di
1. Phaùt taâm xuaát gia vì caûm meán ñaïo phaùp
2. Huûy boû hình ñeïp vì thích öùng vôùi phaùp y
3. Caét aùi töø thaân vì khoâng coøn thaân sô
144 BOÄ LUAÄT 12

4. Xem thöôøng thaân maïng vì toân suøng ñaïo phaùp
5. Chí caàu Ñaïi Thöøa vì hoùa ñoä moïi ngöôøi.
- Möôøi Phaùp Soá Cuûa Sa-di
1. Taát caû chuùng sanh nhôø aên uoáng maø toàn taïi.
2. Danh saéc.
3. Ba thoï.
4. Boán ñeá.
5. Naêm aám.
6. Saùu nhaäp.
7. Baûy giaùc chi.
8. Taùm chaùnh ñaïo.
9. Chín choã ôû cuûa chuùng sanh. Chín ñòa.
10. Möôøi Nhaát thieát nhaäp.
LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

OAI NGHI SA DI SOÁ 1472

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1472

OAI NGHI CUÛA SA-DI Haùn dòch: Tam taïng Caàu-na-baït-ma, ngöôøi nöôùc Keá Taân ñôøi Löu Toáng

Sau khi thoï möôøi giôùi Sa-di, laøm baäc hieàn giaû, vò thaày phaûi tuaàn töï daïy cho hoï bieát nhöõng ñieàu caàn laøm, baét ñaàu töø nhöõng vieäc nhoû, phaûi bieát oai nghi vaø caùc vieäc caàn laøm, phaûi bieát tuoåi haï cuûa Hoøa thöôïng vaø danh hieäu cuûa ba vò thaày. Vò thaày phaûi daïy cho Sa-di bieát ban ñaàu khi hoï thoï giôùi vaøo ngaøy thaùng naêm naøo. Sa-di cuõng caàn phaûi bieát caùch haàu Hoøa thöôïng vaø A-xaø-leâ coù bao nhieâu vieäc, khi daâng caây chaø raêng, nöôùc röûa, nhaän y, xeáp y, caàm baùt, caàm tích tröôïng, caàm giaøy... coù bao nhieâu vieäc. Khi cuøng vôùi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ñi thoï thænh hoaëc vaøo cung vua, ñeán nhaø ñaøn vieät, nhaø Baø-la-moân, hoaëc khi ngoài aên chung, hoaëc khi ngoài aên rieâng, hoaëc cuøng vaøo thaønh khaát thöïc, hoaëc cuøng nhau quay veà, khi quay veà choã ôû, hoaëc khi chieàu toái, phaûi nghæ laïi, hoaëc ngoài aên beân bôø soâng, hoaëc ngoài aên beân ñöôøng, hoaëc ngoài aên döôùi goác caây, hoaëc ñi tröôùc ñöùng ñôïi, hoaëc khi chia thöùc aên cho nhau, hoaëc khi ñoåi baùt, hoaëc ngoài aên cuøng moät luùc, hoaëc aên tröôùc hay sau, hoaëc aên xong suùc mieäng, hoaëc khi röûa baùt, hoaëc phuïc vuï Chuùng Taêng khi trò nhöït, neân bieát moãi thöù ñeàu coù bao nhieâu vieäc. Sa-di khi ñuû 20 tuoåi, muoán thoï giôùi Cuï tuùc phaûi bieát caùc vieäc laøm treân, môùi chính laø Hieàn giaû. Neáu Tyø-kheo hoûi, Sa-di khoâng traû lôøi ñaày ñuû, khoâng neân trao cho hoï giôùi Cuï tuùc. Vì sao? Vì laøm Sa-di maø khoâng bieát nhöõng vieäc laøm cuûa Sa-di, huoáng gì vieäc cuûa Sa-moân raát lôùn, khoù laøm laïi vi dieäu. Naøy Hieàn giaû Sa-di! Con haõy quay veà hoïc cho kyõ nghe bieát ñaày ñuû môùi neân thoï giôùi Cuï tuùc, bôûi vì con khoâng bieát phaùp cuûa Sa- di, chöa bieát khoå cuûa thaân, khoâng hoä trì ñöôïc yù mình maø laïi muoán thoï

giôùi Cuï tuùc. Neáu trao cho con giôùi Cuï tuùc, ngöôøi ñôøi seõ baûo Phaät Phaùp deã tu, Sa-moân deã laøm, khoâng bieát Phaät Phaùp raát vi dieäu, toäi phöôùc theo nhau, Phaùp luaät hoã töông. Theá neân, trong vaøi ngaøy, ba thaày phaûi thay nhau hoûi, neáu coù theå traû lôøi ñaày ñuû ñuùng nhö Phaùp môùi cho thoï giôùi Cuï tuùc. * Thaày daïy Sa-di bieát naêm vieäc: 1. Phaûi cung kính baäc ñaïi Sa-moân. 2. Khoâng ñöôïc keâu teân baäc ñaïi Sa-moân. 3. Khi ñaïi Sa-moân thuyeát giôùi kinh khoâng ñöôïc leùn nghe. 4. Khoâng ñöôïc tìm loãi cuûa ñaïi Tyø-kheo. 5. Khi ñaïi Tyø-kheo coù loãi khoâng ñöôïc truyeàn rao. Ñaây laø phaùp oai nghi maø vò thaày phaûi daïy cho sa di bieát naêm vieäc: 1. Khoâng ñöôïc ôû choã vaéng maéng vò ñaïi Tyø-kheo 2. Khoâng ñöôïc khinh thöôøng Tyø-kheo, ôû tröôùc maët cöôøi giôõn, baét chöôùc gioïng noùi töôùng ñi. 3. Thaáy ñaïi Tyø-kheo ñi qua phaûi lieàn ñöùng daäy, töø khi tuïng Kinh, khi laøm vieäc chuùng, khi aên. 4. Giöõa ñöôøng gaëp Tyø-kheo phaûi döøng laïi neùp qua beân ñöôøng. 5. Khi cöôøi giôõn thaáy Tyø-kheo ñi qua, phaûi döøng laïi noùi lôøi xin loãi vaø khoâng giôõn nöõa. Ñoù laø caùc vieäc neân laøm cuûa Sa-di. * Sa-di haàu Hoøa thöôïng phaûi bieát möôøi vieäc: 1. Phaûi daäy sôùm. 2. Muoán vaøo phoøng thaày tröôùc phaûi goõ cöûa ba tieáng. 3. Chuaån bò ñaày ñuû baøn chaûi raêng, nöôùc röûa. 4. Phaûi daâng phaùp y, sau ñoù ñöa giaøy. 5. Queùt ñaát phaûi raûy nöôùc 6. Phaûi xeáp muøng meàn, lau chuøi choã naèm ngoài. 7. Thaày ñi chöa veà khoâng ñöôïc boû phoøng troáng, thaày veà phaûi laáy y aùo xeáp. 8. Neáu coù

loãi, Hoøa thöôïng A-xaø-leâ chæ daïy, khoâng ñöôïc noùi laïi. 9. Phaûi cuùi ñaàu nhaän lôøi daïy cuûa thaày, lui ra phaûi suy nghó vaø laøm theo 10.Khi ra phaûi ñoùng cöûa laïi. * Ñaây laø nhöõng vieäc laøm haàu Hoøa thöôïng nhö phaùp. Sa-di haàu A-xaø-leâ phaûi bieát naêm vieäc: 1. Luoân toân kính baäc A-xaø-leâ nhö kính Phaät. 2. Khoâng ñöôïc cöôøi giôõn

SOÁ 1472 - OAI NGHI SA DI 149

3. Bò quôû traùch khoâng ñöôïc noùi laïi

4. Neáu daïy ñoå ñoà baát tònh, khoâng ñöôïc khaïc nhoå toû yù giaän.

5. Saùng toái, phaûi xoa boùp cho thaày. Ñoù laø caùc vieäc haàu A-xaø-leâ ñuùng phaùp.

* Sa-di haàu thaày phaûi daïy sôùm, chuaån bò ñaày ñuû caây chaø raêng, nöôùc röûa phaûi bieát saùu vieäc:

1. Neân caét baøn chaûi raêng cho ñuùng côõ.

2. Phaûi ñaäp giaäp ñaàu caây

3. Röûa saïch.

4. Phaûi thay nöôùc cuõ khoâng ñeå caùch ñeâm.

5. Phaûi röûa bình ñöïng nöôùc cho saïch.

6. Phaûi ñoå ñaày nöôùc mang vaøo, khoâng ñöôïc ñoå nöôùc laøm ra tieáng.

Ñoù laø caùch laøm baøn chaûi raêng muùc nöôùc röûa.

* Daâng ca-sa phaûi bieát boán vieäc:

1. Phaûi daâng töø töø, moät tay caàm treân moät tay ñôõ döôùi.

2. Phaûi xem kyõ.

3. Phaûi ñöùng ngay thaúng ñôïi thaày ñaép y xong.

4. Phaûi ñaët treân vai cuûa thaày. Ñoù laø caùch daâng ca-sa

* Xeáp y phaûi bieát boán vieäc:

1. Phaûi xem kyõ.

2. Khoâng ñöôïc ñeå chaïm ñaát.

3. Phaûi ñeå choã cuõ.

4. Laáy khaên phuû leân treân. Ñoù laø caùch xeáp y

* Caàm baùt phaûi bieát coù boán vieäc:

1. Phaûi röûa saïch.

2. Lau cho khoâ.

3. Ñeå cho vöõng.

4. Khoâng ñeå laøm ra tieáng. Ñoù laø caùch caàm baùt.

* Caàm giaøy phaûi bieát boán vieäc:

1. Tröôùc phaûi giuõ buïi.

2. Phaûi ñaët cho ngay thaúng.

3. Phaûi röûa tay sau ñoù ñaép y.

4. Thaày ngoài, phaûi ñaët cho ngay thaúng. Ñoù laø caùch caàm giaøy.

* Caàm tích tröôïng phaûi bieát boán vieäc:

1. Phaûi lau buïi.

2. Laáy khoâng ñöôïc chaïm ñaát laøm ra tieáng.

3. Thaày ra cöûa môùi daâng cho thaày

4. Thaày trôû veà phaûi nhaän laáy. Neáu thaày kinh haønh, vaøo chuùng, leã

150 BOÄ LUAÄT 12

Phaät, phaûi caàm cho thaày. Ñoù laø caùch caàm tích tröôïng. * Ngoài aên cuøng luùc phaûi bieát boán vieäc: 1. Ngoài phaûi caùch thaày saùu taác: 2. Nhìn thaày thuyeát phaùp xong môùi daâng baùt cho thaày. 3. Khoâng ñöôïc aên tröôùc thaày. 4. Thaày duøng xong phaûi ñöùng daäy laáy baùt. Ñoù laø caùch ngoài aên cuøng luùc. * AÊn rieâng ñuùng phaùp phaûi bieát boán vieäc: 1. Phaûi ñöùng moät beân thaày. 2. Thaày daïy ñi aên môùi ñöôïc ñi 3. Ñaàu vaø maët chaïm ñaát laøm leã 4. Khoâng ñöôïc ngoài choàm hoåm treân gheá, aên xong phaûi ñöùng beân thaày, thaày daïy ngoài môùi ñöôïc ngoài. Ñoù laø caùch ngoài aên rieâng. * Vaøo thaønh khaát thöïc phaûi bieát boán vieäc: 1. Phaûi caàm baùt cho thaày. 2. Ñi sau vaø khoâng ñöôïc ñaïp leân boùng thaày 3. Ra ngoaøi thaønh phaûi laáy baùt trao cho thaày. 4. Vaøo trong thaønh muoán ñi rieâng phaûi thöa thaày bieát. Ñoù laø caùch ñi khaát thöïc. * Trôû veà choã cuõ ñeå aên phaûi bieát boán vieäc: 1. Töø töø môû cöûa vaø traûi toïa cuï cho thaày 2. Laáy nöôùc cho thaày röûa tay, sau ñoù mình môùi röûa. 3. Daâng baùt cho thaày sau ñoù ñöùng voøng tay moät beân. 4. Phaûi chuaån bò ñaày ñuû boät röûa, khaên tay. Ñoù laø caùch trôû veà choã cuõ ñeå aên. * Khi aên beân doøng soâng phaûi bieát boán vieäc: 1. Tìm ñaát saïch. 2. Laáy coû laøm choã ngoài. 3. Laáy nöôùc cho thaày röûa tay sau ñoù daâng baùt. 4. Thaày daïy aên phaûi laøm leã môùi ngoài xuoáng. Ñoù laø caùch aên beân doøng soâng. * Döøng laïi aên döôùi boùng caây phaûi bieát boán vieäc: 1. Treo baùt treân caønh caây, laáy laù caây laøm choã ngoài. 2. Laáy nöôùc cho thaày röûa tay, neáu khoâng coù nöôùc phaûi tìm coû saïch daâng cho thaày. 3. Laáy baùt daâng thaày. 4. Phaûi chuaån bò ñaày ñuû coû saïch röûa baùt thaày xong laáy coû khoâ lau baùt roài môùi ñi. Ñoù laø caùch ngoài aên döôùi boùng caây.

SOÁ 1472 - OAI NGHI SA DI 151

* Ñöùng giöõa ñöôøng ñôïi thaày phaûi bieát ba vieäc: 1. Ñaët baùt xuoáng ñaát saïch laøm leã nhö phaùp 2. Phaûi nhìn trôøi sôùm hay toái, coù theå quay veà hay ôû laïi giöõa ñöôøng. 3. Phaûi caàm baùt vaø ñi sau thaày. Ñoù laø caùch ñöùng giöõa ñöôøng ñôïi thaày. * Trao ñoåi thöùc aên trong baùt phaûi bieát ba vieäc: 1. Neáu trong baùt thaày khoâng coù vaùng söõa, bô, phaûi laáy thöùc aên trong baùt cuûa mình daâng cho thaày, thaày khoâng nhaän phaûi ñöùng ñoù. 2. Töø töø laáy nöûa thöùc aên treân baùt thaày ñeå treân laù caây. 3. Sau ñoù laáy nöûa thöùc aên töø baùt cuûa mình ñaët vaøo baùt thaày roài ñöùng ñoù. Ñoù laø caùch trao ñoåi thöùc aên trong baùt. * Trao ñoåi baùt phaûi bieát ba vieäc: 1. Trong baùt thaày coù thöùc aên ngon, baùt mình khoâng ñöôïc nhö vaäy, lieàn laáy baùt thaày daâng cho thaày. 2. Thaày muoán ñoåi baùt phaûi töø choái khoâng nhaän. 3. Thaày kieân quyeát moät hai laàn muoán ñoåi, phaûi nhaän laáy, aên xong phaûi lau khoâ baùt traû cho thaày. Ñoù laø caùch trao

ñoåi baùt. * Khi cuøng aên vôùi thaày phaûi bieát ba vieäc: 1. Phaûi trao baùt cho thaày sau ñoù môùi ñöôïc aên. 2. Phaûi nhìn vaøi laàn xem thaày coù caàn gì, ñöùng daäy laáy cho thaày. 3. Khoâng ñöôïc aên quaù nhanh, khoâng ñöôïc aên xong lieàn ñöùng daäy, phaûi thöa thaày coù caàn gì khoâng, thaày daïy mang ñi môùi ñöôïc doïn. Ñoù laø caùch cuøng aên vôùi thaày. * Tröôùc vaø sau khi aên phaûi bieát ba vieäc: 1. Daâng baùt cho thaày xong phaûi ñöùng choã khuaát, laéng nghe thaày keâu lieàn ñaùp. 2. Phaûi chuaån bò nöôùc röûa tay ñaët moät beân thaày. 3. Thaày aên xong vaø röûa tay phaûi ñöùng moät beân, thaày daïy ñi aên phaûi laøm leã roài ñi. Ñoù laø caùch tröôùc vaø sau khi aên. * AÊn xong röûa baùt suùc mieäng phaûi bieát ba vieäc: 1. Suùc mieäng xong, phaûi laáy baùt thaày röûa saïch treo treân caønh caây. 2. Röûa baùt mình xong cuõng treo treân caønh caây, laáy baùt thaày lau khoâ ñaët vaøo trong tuùi baùt, trao cho thaày. 3. Sau ñoù laáy baùt mình lau thaät khoâ roài boû trong tuùi baùt ñeo vaøo ñöùng ñôïi thaày. Ñoù laø caùch röûa baùt. * Khi röûa baùt xong, môùi ñi phaûi bieát ba vieäc: 1. Thaày daïy: “Ta muoán gheù qua nôi..., gaëp Hieàn giaû...

2. Laøm leã thaày saùt ñaát roài ñi.

3. Trôû veà moät mình khoâng ñöôïc gheù vaøo thoân xoùm khaùc, giôõn cöôøi, phaûi ñi thaúng veà choã ôû ñeå tuïng kinh. Ñoù laø caùch röûa baùt xong môùi ñi.

* Sa-di vaøo chuùng phaûi bieát naêm vieäc:

1. Phaûi hoïc caùc vieäc cho thoâng thuoäc.

2. Phaûi taäp laøm vieäc

3. Phuïc vuï chuùng Taêng

4. Gôûi vaät cho ñaïi Sa-moân caát giöõ.

5. Khi muoán thoï ñaïi giôùi, phaûi ñöôïc ba thaày thay nhau chæ daïy.

* Laïi coù naêm vieäc:

1. Leã Phaät

2. Phaûi ñaûnh leã Tyø-kheo Taêng.

3. Phaûi chaøo hoûi caùc baäc Thöôïng toïa.

4. Phaûi nhöôøng choã ngoài cho caùc baäc Thöôïng toïa.

5. Khoâng ñöôïc tranh giaønh choã ngoài.

* Laïi bieát naêm vieäc:

1. Khoâng ñöôïc ôû treân choã ngoài keâu nhau, noùi cöôøi.

2. Khoâng ñöôïc ra vaøo nhieàu laàn.

3. Neáu chuùng Taêng keâu Sa-di...lieàn ñöùng daäy.

4. Phaûi laøm theo lôøi daïy cuûa chuùng Taêng.

5. Neáu tri söï daïy laøm vieäc phaûi trôû laïi thöa thaày. Ñoù laø caùch vaøo chuùng.

* Sa-di phaûi bieát naêm vieäc khi laøm trò nhöït:

1. Tieát kieäm vaät cuûa chuùng Taêng.

2. Khoâng ñöôïc laøm vieäc giöõa ñöôøng.

3. Vieäc laøm chöa xong khoâng ñöôïc boû ñi

4. Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ keâu khoâng ñöôïc ñeán lieàn, phaûi baùo cho vò Tri söï bieát.

5. Phaûi vaâng theo lôøi daïy cuûa vò Tri söï, khoâng ñöôïc traùi lôøi. Ñoù laø caùch laøm trò nhaät.

* Nhaët rau phaûi bieát naêm vieäc:

1. Phaûi boû goác reã

2. Phaûi xeáp ngay thaúng.

3. Khoâng ñöôïc boû laãn loän rau töôi vaø heùo.

4. Röûa rau phaûi röûa ba nöôùc cho saïch, sau ñoù xoác ba laàn cho raùo nöôùc.

5. Laøm xong phaûi queùt doïn cho saïch.

* Laïi coù naêm vieäc:

SOÁ 1472 - OAI NGHI SA DI 153

1. Khoâng ñöôïc laáy vaät chuùng Taêng caát laøm vaät rieâng.

2. Neáu muoán laáy phaûi baùo cho vò Tri söï bieát.

3. Phaûi heát loøng laøm vieäc Chuùng.

4. Phaûi queùt doïn nhaø aên vaø xeáp caùc taám traûi baøn.

5. Saùng chieàu phaûi queùt doïn nhaø sau vaø laáy theâm nöôùc.

* Laáy nöôùc phaûi bieát möôøi vieäc:

1. Tay khoâng saïch, khoâng ñöôïc muùc nöôùc, muoán muùc nöôùc tröôùc phaûi röûa tay.

2. Khoâng ñöôïc neùm maïnh gaøu xuoáng gieáng gaây tieáng ñoäng.

3. Phaûi thaû xuoáng töø töø, khoâng ñöôïc keùo qua traùi, phaûi khieán cho coù tieáng.

4. Khoâng ñöôïc thaû ñaàu daây gaøu xuoáng gieáng.

5. Khoâng ñöôïc ñaët giaøy deùp leân thaønh gieáng.

6. Khoâng ñöôïc ñem gaøu boû vaøo trong lu ñöïng nöôùc.

7. Khoâng ñöôïc ñeå gaøu döôùi ñaát.

8. Phaûi röûa bình ñöïng nöôùc cho saïch.

9. Ñoå nöôùc vaøo phaûi töø töø.

10.Ñaët choã khuaát, khoâng laøm chöôùng ngaïi ñöôøng ñi.

* Röûa lu phaûi bieát naêm vieäc:

1. Tröôùc phaûi röûa treân mieäng lu.

2. Röûa beân trong.

3. Phaûi röûa thaønh lu.

4. Röûa döôùi ñaùy.

5. Phaûi röûa ba nöôùc:

* Nhoùm beáp phaûi bieát naêm vieäc:

1. Khoâng ñöôïc ngoài dang hai chaân thoåi löûa.

2. Khoâng ñöôïc ñoát cuûi töôi.
3. Khoâng ñöôïc ñoát cuûi aåm.
4. Khoâng ñöôïc ñoát cuûi muïc.
5. Khoâng ñöôïc duøng nöôùc noùng ñeå daäp löûa.
* Queùt ñaát phaûi bieát naêm vieäc:
1. Phaûi thuaän ñöôøng.
2. Röôùi nöôùc xuoáng ñaát vöøa phaûi khoâng ñöôïc traøn lan.
3. Khoâng ñöôïc laøm dô baån boán vaùch töôøng.
4. Khoâng ñöôïc caøo xôùi treân maët ñaát.
5. Queùt xong phaûi nhoå coû ñem boû.
* Khi Tyø-kheo Taêng aên, Sa-di queùt doïn phaûi bieát naêm vieäc:
1. Ñi lui.

2. Khoâng ñöôïc quô tay. 3. Qua saùu ngöôøi, toùm laïi moät choã. 4. Queùt saïch taát caû. 5. Queùt xong töï tay hoát ñem ra ngoaøi ñoå. * Caàm nöôùc röûa, bình töôùi nöôùc phaûi bieát naêm vieäc: 1. Moät tay caàm treân, moät tay ñôõ döôùi, khoâng ñöôïc thay ñoåi. 2. Phaûi ñöùng beân traùi caàm cho chaéc nhìn thaúng phía tröôùc. 3. Phaûi nhìn tay thaày, röôùi nöôùc xuoáng. Ñöùng ngay thaúng ñoå vaøo trong tay thaày, khoâng ñöôïc ñoå nhieàu hoaëc ít. 4. Phaûi caùch tay thaày boán taác, khoâng ñöôïc cao hoaëc thaáp, phaûi nhìn nöôùc nhieàu hay ít. Giaû söû nöôùc ít khoâng ñuû duøng phaûi laáy theâm, khoâng ñöôïc ñeå thaày ñöùng ñôïi. 5. Vieäc xong phaûi röûa tay, sau ñoù maëc y. * Böng chaäu nöôùc phaûi bieát naêm vieäc: 1. Khoâng ñöôïc ñeå chaäu nöôùc laøm ra tieáng. 2. Hai tay phaûi böng cho chaéc, ñaët vaøo beân phaûi thaày. 3. Phaûi tuøy theo tay thaày cao hay thaáp, khoâng ñöôïc nhìn ngoù hai beân. 4. Nöôùc trong chaäu ñaày phaûi ñem ñoå bôùt, khoâng ñöôïc ñoå xuoáng ñaát tröôùc maët thaày. 5.Vieäc xong phaûi röûa tay trôû laïi maëc y. * Caàm khaên phaûi bieát naêm vieäc: 1. Tay traùi caàm ñaàu treân, tay phaûi caàm ñaàu döôùi trao cho thaày. 2. Neân lui ngoài caùch hai taác, khoâng ñöôïc ñuïng vaøo ñaàu goái thaày. 3. Caàm khaên khoâng ñöôïc ñöa ngang mieäng thaày. 4. Thaày lau chöa xong khoâng ñöôïc laáy khaên ñi, thaày lau xong phaûi baùo cho chuû bieát hoaëc ñeå laïi choã cuõ. 5. Xong vieäc röûa tay sau ñoù maëc y. * Ñöa giaøy deùp phaûi bieát naêm vieäc: 1. Phaûi giuõ buïi. 2. Ñaët ngay choã ngoài cuûa thaày. 3. Phaûi ñeå sau chaäu nöôùc röûa vaø ra daáu cho thaày bieát. 4. Khoâng ñöôïc ñaët deùp traùi qua phaûi. (Taát caû caùc vieäc laøm, Sa-di ñeàu phaûi heát söùc chuù yù) 5. Vieäc xong röûa tay, môùi maëc y. * Sa-di röûa baùt phaûi bieát baûy vieäc: 1. Trong baùt coù côm dö khoâng ñöôïc ñem ñoå.

2. Muoán boû phaûi ñaët treân ñaát saïch. 3. Phaûi duøng boät röûa, hoaëc laù, coû. 4. Röûa baùt khoâng ñöôïc ñeå nôi ñaát saïch giöõa ñöôøng. 5. Khi röûa, phía döôùi baùt phaûi coù giaù ñôõ. 6. Neáu laáy theâm nöôùc saïch, khoâng ñöôïc haét nöôùc dô ra xa

vaêng truùng ngöôøi khaùc. 7. Muoán ñoå nöôùc trong baùt phaûi caùch ñaát boán taác, khoâng ñöôïc quaù cao, quaù thaáp. * Lau baùt phaûi bieát ba vieäc: 1. Phaûi lau tay cho khoâ. 2. Caàm khaên saïch ñaët treân ñaàu goái. 3. Phaûi lau beân trong cho khoâ, laáy khaên saïch ñaäy leân mieäng baùt ñaët laïi choã cuõ. * Khi aên trong phaùp hoäi thaày daïy Sa-di caàm baùt coù naêm vieäc: 1. Khoâng ñöôïc ñaët baùt döôùi ñaát. 2. Khoâng ñöôïc choàng baùt khieán coù tieáng. 3. Nhôø ngöôøi ñôõ xuoáng ñaát. 4. Ngöôøi chöa cuùng döôøng khoâng ñöôïc ñaët baùt leân baøn. 5. Khoâng ñöôïc ñi sau ngöôøi ñöa baùt, phaûi ngay thaúng ñi veà phía tröôùc, cuõng khoâng ñöôïc ñi vaøo giöõa chuùng, thaày aên xong phaûi ñöùng daäy laáy baùt trôû laïi choã ngoài. * Thaày daïy Sa-di mang thô ñeán cho ngöôøi phaûi bieát baûy vieäc: 1. Thaúng ñeán nôi. 2. Thaúng ñöôøng veà. 3. Phaûi bieát lôøi thaày daïy, cuõng neân hieåu lôøi ngöôøi traû lôøi. 4. Khoâng ñöôïc noùi doái choã ñi qua. 5. Neáu coù nhôø caäy, khoâng ñöôïc ôû laïi ñeâm. 6. Khoâng ñöôïc cöôøi giôõn. 7. Ra ñöôøng phaûi giöõ oai nghi. * Sa-di laøm vieäc chuùng chöa xong, khoâng ñöôïc töï tieän vaøo phoøng ñaïi Sa-moân, coù ba vieäc ñöôïc vaøo. 1. Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ keâu ñeán. 2. Ñi laáy ñeà cho ngöôøi. 3. Töï ñeán hoûi kinh. * Muoán vaøo phoøng thaày phaûi bieát coù baûy vieäc: 1. Phaûi goõ cöûa ba laàn môùi ñöôïc vaøo. 2. Khoâng ñöôïc ñöùng giöõa ñöôøng laøm leã. 3. Khoâng ñöôïc töï tieän noùi vieäc cuûa ngöôøi khaùc.

4. Phaûi chaáp tay thöa nhö phaùp.
5. Thaày daïy ngoài, khoâng ñöôïc ngoài hai chaân cheùo nhau.
6. Khoâng ñöôïc cöôøi giôõn.
7. Khoâng ñöôïc che aùnh saùng, khi ra ngoaøi phaûi ñoùng cöûa laïi.
* Sa-di ñi xa moät mình ñieàu ñaàu tieân thaày daïy phaûi bieát ba vieäc:
1. Neáu coù ngöôøi hoûi Hoøa thöôïng cuûa ngöôi teân gì?
Neân traû lôøi :Hoøa thöôïng teân laø...
2. Hoøa thöôïng ngöôi laøm Sa-moân bao laâu?
+ Hoøa thöôïng laøm Sa-moân ngaàn aáy naêm.
- Hoøa thöôïng queâ quaùn ôû ñaâu?
- Hoøa thöôïng ngöôøi quaän... huyeän.
- Giaû söû coù ngöôøi hoûi A-xaø-leâ teân gì?
Ñaùp: Teân laø...
+ A-xaø-leâ ñöôïc bao nhieâu tuoåi? - Ngaàn aáy tuoåi.
+ A-xaø-leâ ngöôøi ôû ñaâu?
- A-xaø-leâ ngöôøi quaän...huyeän.
+ Hieàn giaû queâ ôû ñaâu?
- ÔÛ quaän...huyeän...
+ Hieàn giaû teân gì? - Toâi teân laø...
+ OÂng laøm Sa-di ñöôïc maáy naêm?
- Ngaàn aáy naêm, ngaàn aáy thaùng, ngaàn aáy ngaøy, ngaàn aáy giôø.

Ñoù laø ñieàu Sa-di caàn phaûi bieát veà Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ vaø cuõng phaûi bieát ngaøy, thaùng, naêm teân tuoåi cuûa mình khi thoï giôùi.

* Vaøo nhaø taém phaûi bieát naêm vieäc:

1. Vaøo phaûi cuùi ñaàu.
2. Neân traùnh choã ngoài cuûa baäc Thöôïng toïa.
3. Khi Thöôïng toïa ñoïc kinh khoâng ñöôïc oàn aøo.
4. Khoâng ñöôïc laáy nöôùc taït nhau.
5. Khoâng ñöôïc laáy nöôùc daäp löûa.

* Laïi coù naêm vieäc:

1. Khoâng ñöôïc cöôøi giôõn.
2. Khoâng ñöôïc ñoå nöôùc vaøo chaäu beå.
3. Khoâng duøng phí nöôùc.
4. Khoâng ñöôïc laãn loän boät röûa vaø daàu thoa.
5. Xong vieäc phaûi ñi ra, khoâng ñöôïc ôû trong ñoù giaët y phuïc.

* Ñeán nhaø sau phaûi bieát möôøi vieäc:

1. Muoán ñaïi tieåu tieän phaûi ñi ngay.
2. Khoâng ñöôïc nhìn hai beân.

SOÁ 1472 - OAI NGHI SA DI 157

3. Phaûi goõ cöûa ba laàn. 4. Khoâng ñöôïc thuùc hoái ngöôøi ôû trong ra. 5. Ñeán nôi laïi phaûi khaûy moùng tay ba laàn. 6. Khoâng ñöôïc raën lôùn tieáng. 7. Khoâng ñöôïc cuùi ñaàu nhìn choã kín. 8. Khoâng ñöôïc ñuøa giôõn treân tro ñaát. 9. Khoâng ñöôïc raûy nöôùc leân vaùch. 10. Vieäc xong phaûi röûa tay, chöa röûa tay khoâng ñöôïc caàm ñoà vaät. * Laïi coù naêm vieäc: 1. Khoâng ñöôïc khaïc nhoå tröôùc vaùch. 2. Khoâng ñöôïc nhìn ngoù hai beân. 3. Khoâng ñöôïc caàm coû veõ leân ñaát. 4. Khoâng ñöôïc caàm than veõ leân ñaát, vaùch. 5. Khoâng ñöôïc coá yù ôû laâu, vieäc xong phaûi ñi ra, giaû söû gaëp ngöôøi khoâng ñöôïc laøm leã, phaûi traùnh qua beân ñöôøng. - Möôøi Phaùp soá cuûa Sa-di 1. Taát caû chuùng sanh ñeàu nhôø aên uoáng maø toàn taïi. 2. Hai ñeá. 3. Ba thoï. 4. Boán ñeá. 5. Naêm aám. 6. Saùu nhaäp. 7. Baûy giaùc phaàn. 8. Taùm chaùnh ñaïo. 9. Chín ñòa (chín choã ôû cuûa chuùng sanh). 10. Möôøi Nhaát thieát nhaäp. - Naêm Ñöùc cuûa Sa-di 1. Phaùt taâm xuaát gia vì caûm meán ñaïo phaùp. 2. Huûy boû hình ñeïp vì thích öùng phaùp y. 3. Caét aùi töø thaân vì khoâng coøn thaân sô. 4. Xem thöôøng thaân maïng vì toân suøng ñaïo phaùp. 5. Chí caàu Ñaïi thöøa vì hoùa ñoä moïi ngöôøi. Kính baïch Töù toïa ñaïi ñöùc chuùng Taêng, con Sa-di teân... cuøng vôùi nhöõng ngöôøi khaùc cuùi ñaàu ñaûnh leã. Bôûi vì con nghe noùi phaùp nhö maët trôøi chieáu saùng, gioáng nhö coû caây soáng ñöôïc nhôø aùnh saùng ñoù. Lôøi daïy chaân thaät cuûa ñöùc Theá toân ai ghi nhaän thì ñöôïc khai ngoä, toân troïng hoøa cuøng vôùi ñaïi chuùng xieån döông chaùnh phaùp. Laø baäc daãn ñöôøng vaän chuyeån chaùnh phaùp ngaøy caøng lôùn maïnh, taát caû chuùng Taêng taäp hôïp taïi

158 BOÄ LUAÄT 12

giaûng ñöôøng Boá taùt, thuyeát giôùi. Giôùi coù theå dieät tröø ñieàu aùc, laøm neàn taûng cho caùc ñieàu thieän, laø nhaân sanh ra dieäu haïnh laøm caên baûn giaûi thoaùt. Sa-di nghe nhöõng ñieàu naøy vui möøng phaán khôûi, yù muoán boá thí nhöng vì khoâng coù taøi saûn quí giaù, chæ coù naêm traêm baøn chaûi raêng vaø moät ngaøn theû taåy tònh daâng cuùng ñaïi chuùng bieåu loä taâm chí thaønh cuûa con ñeå suùc mieäng vaø taåy tònh, kính mong Ñaïi ñöùc Taêng töø bi thaâu nhaän thoï chuù nguyeän.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

SA DI THAÄP GIÔÙI NGHI TAÉC SOÁ 1473

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1473

KINH SA-DI THAÄP GIÔÙI NGHI TAÉC Haùn dòch: Ñaïi sö Thi Hoä ñôøi Trieäu Toáng.

Ñaûnh leã Nhaát Thieát Trí
Dieäu phaùp vaø Thaùnh chuùng
Löôïc noùi haïnh Sa-di
Khieán phaùt taâm xuaát gia.
Hoïc lôøi daïy Nhö lai
Giöõ gìn caùc giôùi caám
Giöõ giôùi nhö hoä thaân
Caån thaän khoâng vi phaïm.
Ñeâm nguû, saùng sôùm daäy
Phaûi laøm saïch mieäng, raêng.
Tuïng nieäm cho ñeán saùng.
Ñaûnh leã baäc Chaùnh Giaùc
Gaàn guõi nôi phoøng thaày
Duøng tay ñaåy nheï cöûa
Vaøo phoøng vaán an thaày.
Thaân theå an laïc khoâng?
Laøm nhö vaäy xong roài.
Laïi ñeán tröôùc ñaïo traøng
Cuùng döôøng vaø cuùng kính
Saùng sôùm xem xeùt nöôùc.
Tröa chieàu cuõng nhö vaäy
Nhöõng voø lu ñöïng nöôùc

Truøng lôùn nhoû trong nöôùc
Thöôøng chí taâm quaùn saùt.
Neân duøng tuùi loïc nöôùc

Xem kyõ môùi ñöôïc duøng
AÊn uoáng thöôøng thöông xoùt
Chôù gieát haïi coân truøng
Cho ñeán treân coû caây
Trong buøn ñaát, phaân boø
Nhö vaäy khi thoï duïng
Cöùu hoä caùc chuùng sanh,
Hoaëc trong choã naèm ngoài
Ruoäng vöôøn, trong ñaát, phaân
Xem kyõ khaép taát caû,
Ñaây laø haïnh xuaát gia.
Taát caû vieäc haàu thaày
Röûa baùt cho saïch seõ.
Ngaøy laøm leã ba laàn
Chaép tay ñeán tröôùc thaày
YÙ thaày duøng theá naøo?
Laøm thöùc aên thích hôïp
Nhö vaäy, neáu khi aên
Tröôùc tieân duøng nöôùc saïch,
Laáy nöôùc röûa saïch tay.
AÊn chaùnh nieäm nhö phaùp.
AÊn xong thöôøng chuù nguyeän
Hoài höôùng haøng tín thí
Cöù nhö vaäy thöïc haønh
Taêng tröôûng haïnh chaùnh nieäm.
Tin hieåu giôùi thanh tònh
Nöông vaøo phaùp haønh trì
Chaùnh quaùn thöôøng töông öùng
Xuaát gia taâm an laïc.
Ngöôøi naøo phaïm giôùi caám
Ngöôøi khaùc thaáy khinh cheâ
Caû hai ñeàu phaïm toäi,
Haønh giaû caàn nhaát taâm.
Trì giôùi hoaëc phaù giôùi
Cho ñeán ngöôøi beänh taät
SOÁ 1473 - SA DI THAÄP GIÔÙI NGHI TAÉC 163
Noùi phaùp khoâng thích hôïp.
Ngöôøi nghe taâm khoâng kính
Khi cheát chòu khoå lôùn.

Neáu ngöôøi laøm thuoác ñoäc
Vaø duøng chuù, phaùp thuaät
Khieán cho ngöôøi phaûi cheát.
Laïi coøn duøng caùc loaïi
Tìm caùch ñeå gieát haïi
Do phaù giôùi nhö vaäy
Ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc.
Ñòa nguïc, quyû, suùc sanh
Thöù töï chòu quaû baùo
Vaø caùc haøng chö thieân
Neáu cuõng gieát chuùng sanh
Laïi bò ñoïa ñöôøng aùc.
Chòu caùc quaû baùo khoå.
Neáu coù ngöôøi xuaát gia
Thaân, khaåu, yù, buoâng lung
Gieát caùc loaïi coân truøng
Do vì ba nghieäp aáy
Maø bò ba toäi naëng.
Neáu ngöôøi duøng tay, gaäy
Ñaát ñaù vaø gaïch ngoùi
Neùm ñaùnh vaøo chuùng sanh
Laïc ñaø, löøa, caàm thuù
Cuõng phaïm toäi phaù giôùi,
Laïc ñaø, löøa, voi ngöïa
Thöôøng töï yù côõi ñi
Tôùi lui öùc hieáp chuùng
Cuõng phaïm toäi phaù giôùi.
Neáu ngöôøi naøo xuaát gia
Khoâng ñöôïc troäm caép vaät
Töï laøm hoaëc baûo ngöôøi
Troäm laáy caùc taøi vaät
Vôùi soá löôïng naêm tieàn
Moät phaàn trong boán phaàn
Nhaân phaù giôùi nhö vaäy
Seõ thaønh toäi naëng nhaát
164 BOÄ LUAÄT 12

Uoáng aên caùc luùa gaïo
Hoa quaû caùc loaïi caây
Treân ñaát hoaëc döôùi nöôùc

Maø laøm vieäc troäm caép
Hoaëc troán thueá phaùp luaät
Leùn vöôït qua traïm thueá
Baét troäm caùc höõu tình
Hai chaân vaø nhieàu chaân
Hoaëc coù ngöôøi xuaát gia,
Thoï duïng tuy ñaày ñuû
Taâm tham laáy troäm theâm
Ñeàu phaïm vaøo toäi naëng.
Neáu y baùt cuûa mình
Bò giaëc cöôùp ñoaït laáy
Khoâng ñöôïc coá giöït laïi
Duøng phöông tieän giaùo hoùa
Hoaëc baùn laïi cho mình
Phaûi tuøy theo yù hoï.
Ñoù laø taâm xuaát gia
Khoâng gaây toäi ba nghieäp
Giôùi taùnh töï thaønh töïu.
Neáu laø ngöôøi xuaát gia
Khoâng ñöôïc haønh daâm duïc
Nam nöõ vaø huyønh moân Tìm ñeán loøng ham muoán Ngu si vaø ñaém nhieãm
Phaïm toäi caên boån naøy, Neáu hoï coá haønh daâm
Nhö raén döõ, thuoác ñoäc
Toån haïi ñeán thaân mình
Bò khoå nôi ñòa nguïc
Laøm chöôùng ngaïi Nieát baøn
Khoâng ra khoûi sanh töû
Chaùnh giaùc khoâng nhö vaäy.
Thaân chöa töøng phaïm giôùi
Trì giôùi ñöôïc lôïi lôùn
Neáu laø ngöôøi xuaát gia
Khoâng ñöôïc noùi doái traù.
SOÁ 1473 - SA DI THAÄP GIÔÙI NGHI TAÉC 165

Nhö noùi gaëp chö Thieân
Cuøng noùi chuyeän vôùi ta.
Choã ôû cuûa chö Thieân
Toâi cuõng ñaõ töøng ñeán
Cho ñeán Caøn-thaùt-baø
Baïn vôùi roàng, Daï-xoa

Caùc Ma-haàu-la-giaø
Tyø-xaù, Khaån-na-la
Haøng quyû Baùt-lyù-ña.
Cuøng noùi chuyeän vôùi ta
Ñaây ñeàu laø noùi doái
Hoaëc noùi chöùng naêm thoâng
Chaùnh ñaïo vaø boán quaû
Hieåu roõ phaùp saâu xa
Chöa chöùng laïi noùi chöùng
Noùi doái nhö theá naøy
Maõi maõi ñoïa coõi aùc.
Khoâng ñöôïc noùi ly giaùn
Chia reõ baïn ngöôøi khaùc
Vaø noùi lôøi thoâ aùc
Theâu deät traùi thaønh phaûi
Giaû söû bò ngöôøi maéng
Khoâng ñöôïc ñoái ñaùp laïi
Caùc lôøi noùi gaây nhau
Luoân luoân caàn nhaãn nhuïc
Neáu khoâng laøm nhö vaäy
Seõ bò toäi phaïm giôùi
Ngöôøi trí nhaát taâm giöõ
Lìa xa loãi cuûa mieäng.
Duøng caùc loaïi luùa gaïo,
Naáu röôïu laøm say ngöôøi
Khoâng ñöôïc coá yù uoáng
Hoaëc duøng mía vaø döøa
Nho vaø caùc loaïi traùi
UÛ röôïu laøm say ngöôøi
Khoâng ñöôïc coá yù uoáng
Mình uoáng hoaëc baûo ngöôøi
Meâ loaïn, maát chaùnh nieäm
166 BOÄ LUAÄT 12

Taêng tröôûng taâm buoâng lung
Ngöôøi uoáng phaïm toäi naëng.
Vì vaäy Theá Toân daïy
Neáu ngöôøi duøng coäng coû
Chaám röôïu ñöa vaøo mieäng.
Cuõng taêng tröôûng loãi laàm.

Ca muùa vaø haùt xöôùng
Coá yù ñeán xem nghe
Ñoù laø toäi phaïm giôùi.
Daàu thôm thoa nôi thaân
Chieân ñaøn vaø uaát kim
Duøng hoa höông öôùp toùc
Caùc loaïi vaøng, baïc quyù
Duøng ñeå trang ñieåm thaân
Thì bò toäi phaïm giôùi,
Ngay nôi maét loâng maøy
Toâ ñieåm cho xinh ñeïp
Ñeàu bò toäi phaïm giôùi.
Caùc choã thöôøng naèm ngoài
Vöøa ñuû moät taác röôõi
Vaø khoâng ñöôïc trang hoaøng
Cuõng khoâng ñöôïc quaù roäng
Buoâng lung khoâng laøm theo
Thì bò toäi phaïm giôùi.
Phaät daïy ngöôøi xuaát gia
Caàn xa lìa caùc loãi
Neáu ñeán giôø thoï trai
Quaù ngoï khoâng ñöôïc aên.
Saùng sôùm ñeán giöõa ngoï
Coù theå nhaän thöùc aên
Neáu phi thôøi maø aên,
Phaät noùi: Phaïm toäi naëng
Neáu coù Tyø-kheo beänh
Vì trò beänh nôi thaân
Coù theå aên sau ngoï.
Khoâng beänh aên phi thôøi
Seõ bò toäi phaïm giôùi
Caùc vaøng, baïc chaâu baùu
SOÁ 1473 - SA DI THAÄP GIÔÙI NGHI TAÉC 167

Xuaát gia khoâng ñöôïc caàm,
Neáu nhaän sanh taâm tham
Seõ bò toäi phaïm giôùi
Neáu coù haøng tín thí
Cuùng döôøng Phaät-Phaùp-Taêng
Vì taïo phöôùc cho hoï

Do vaäy coù theå nhaän
Taát caû vaät öa thích
Khoâng ñöôïc sanh ñaém nhieãm
Neáu coù ngöôøi tham ñaém
Phaûi ñuoåi keû aáy ra.
Nhöõng haønh ñoäng ñuøa giôõn
Sa-di khoâng ñöôïc laøm
Cöôøi giôõn seõ phaïm toäi.
Neáu khi naøo muoán ngaùp
Phaûi laáy tay che mieäng
Khoâng laøm, seõ phaïm toäi.
Neáu Thöôïng toïa haét hôi
Khoâng nhìn maø ñaûnh leã
Baäc Haï toïa haét hôi
Thöôïng toïa neân chuù nguyeän
Soáng laâu khoâng coù beänh.
Sa-di ôû tröôùc thaày
Khoâng ñöôïc khaïc vaø nhoå
Laïi khi muoán ñaùnh raêng
Khoâng ñöôïc höôùng veà thaày
Khi ñi vaø luùc ngoài
Ñoái vôùi baäc Toân tuùc
Nhö phaùp maø toân troïng.
Neáu khi vaøo nhaø xí
Nhö coù ngöôøi ñeán sau
Taèng haéng ñeå hoï bieát
Loïc nöôùc khoâng coù truøng
Laáy theâm vaøo bình röûa
Röûa tay laøm nheï nhaøng
Khoâng maát haïnh xuaát gia
Choã naèm ngoài cuûa thaày
Queùt doïn neäm cho saïch

Caùc loaïi gheá cuûa thaày
Sa-di khoâng ñöôïc ngoài.
Neáu thaày khoâng coøn nöõa
Y chæ Taêng thanh tònh
Baäc hieåu roõ giôùi luaät
Haàu haï vaø phuïng thôø

Chôù y chæ Taêng khaùc
Laøm sai thì phaïm toäi.
Tyø-kheo khi muoán ñi
Vì caùc vieäc Phaät söï
Trong naêm ngaøy phaûi veà
Ñöôïc höôûng lôïi vôùi chuùng
Chuùng ñöôïc lôïi cuõng vaäy
Phaûi chia cho khaùch Taêng
Nhöng sau quaù naêm ngaøy
Caû hai ñeàu khoâng coù.
Sa-di ñaïi tieåu tieän
Caàn bieát ñaát Phaät, Taêng
Khoâng ñöôïc ñi tuøy tieän
Phaûi phaân chia ranh giôùi.
Taát caû caùc vieäc laøm Chaáp tay thöa thaày tröôùc Nhö vaäy nhöõng vieäc laøm
Chaùnh haïnh seõ khoâng maát
Chieàu xuoáng leã thaùp Phaät
Leã xong laïi haàu thaày
Giuùp thaày röûa hai chaân
Vieäc xong nhaát taâm nghe
Nhìn xem thaày caàn gì
Ñaàu ñeâm vaø cuoái ñeâm
Trì tuïng khoâng bieáng nhaùc,
Giöõa ñeâm khi nguû nghæ
Naèm nhö daùng sö töû
Taát caû phaùp ñaõ noùi
Chuù taâm maø laøm theo
Huaân taäp chuûng töû toát
Phieàn naõo töï ñoaïn tröø
Mau thaønh Voâ Thöôïng Giaùc.
LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

GIÔÙI KINH SA DI NI SOÁ 1474

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1474

GIÔÙI KINH SA DI NI Haùn dòch: Maát teân ngöôøi, phuï vaøo dòch phaåm ñôøi Haäu Haùn.

Giôùi thöù nhaát cuûa Sa-di ni laø khoâng ñöôïc saùt sanh, phaûi thöông chuùng sanh nhö cha meï thöông con, baûo veä thöông xoùt caû loaøi coân truøng nhö con ñoû.

Khoâng saùt sanh nhö theá naøo? Laø giöõ gìn thaân, mieäng, yù. Thaân khoâng gieát ngöôøi, vaät vaø caùc loaïi coân truøng. Khoâng töï tay mình gieát cuõng khoâng baûo ngöôøi khaùc gieát. Thaáy gieát khoâng aên, nghe gieát khoâng aên, nghi gieát khoâng aên, vì mình maø gieát thì caøng khoâng aên. Mieäng khoâng noùi lôøi phaûi gieát, phaûi haïi ñeå traû oaùn, cuõng khoâng noùi lôøi thích thuù veà söï cheát vaø gieát haïi chuùng sanh hay noùi lôøi con naøy maäp, con kia oám, con naøy thòt nhieàu, con kia thòt ít. YÙ cuõng khoâng nghó: phaûi nhö coù giaëc gieát noù ñi thì thích bieát bao, hay nuoâi cho maäp, ñeå con kia oám. Neân thöông xoùt taát caû chuùng sanh nhö xöông, tuûy cuûa mình, nhö cha meï, nhö con caùi, nhö thaân theå..., moät loøng bình ñaúng vôùi moïi loaøi, chí luoân höôùng veà Ñaïi thöøa. Ñoù laø Giôùi caàn phaûi hoïc ñaàu tieân cuûa Sa-di-ni. Giôùi thöù hai cuûa Sa-di-ni laø khoâng ñöôïc troäm caép. Duø chæ moät tieàn trôû leân hay moät coïng coû, chieác laù, sôïi loâng, haït gaïo cuõng khoâng ñöôïc laáy. Mieäng khoâng noùi vieäc laáy, taâm khoâng nghó vieäc laáy, maét khoâng meâ saéc, tai khoâng ham tieáng, muõi khoâng ngöûi troäm muøi, löôõi khoâng neám troäm vò, thaân khoâng tham y phuïc, taâm khoâng nghó veà duïc. Saùu caên khoâng ñaém nhieãm, thöôøng haønh ñoäng theo trí tueä thì goïi laø khoâng troäm cöôùp. Ñoù laø Giôùi cuûa Sa-di-ni. Giôùi thöù ba cuûa Sa-di-ni laø khoâng ñöôïc daâm daät. Khoâng daâm daät laø sao? Laø moät loøng giöõ gìn luoân thanh tònh trong saïch. Thaân khoâng daâm daät mieäng khoâng noùi lôøi daâm, taâm khoâng nghó daâm, giöõ mình luoân töôi

saùng nhö ngoïn gioù löôùt giöõa hö khoâng, khoâng bò vöôùng maéc vaøo nôi naøo. Thaân khoâng haønh daâm, maét khoâng nhìn caûnh daâm, tai khoâng nghe tieáng daâm, muõi khoâng ngöûi muøi daâm. Mieäng khoâng noùi lôøi daâm, taâm khoâng giöõ yù daâm. Quaùn thaân boán ñaïi voán khoâng thaät coù, xeùt ñaát, nöôùc, löûa, gioù laø khoâng ngaõ, khoâng nhaân, khoâng coù tuoåi thoï, khoâng maïng soáng; vaäy daâm daät caùi gì, ñam meâ caùi gì? Theá neân, yù phaûi hôïp vôùi khoâng, voâ töôùng, voâ nguyeän. Ñoù laø Giôùi cuûa Sa-di-ni. Giôùi thöù tö cuûa Sa-di-ni laø khoâng ñöôïc noùi ly giaùn, noùi lôøi thoâ aùc. Lôøi noùi phaûi oân hoøa. Khoâng thaáy khoâng ñöôïc noùi thaáy, khoâng nghe khoâng ñöôïc noùi nghe, thaáy ñieàu xaáu khoâng rao truyeàn, nghe ñieàu xaáu khoâng phoå bieán. Lôøi thoâ aùc caàn traùnh ngay, thöôøng thöïc haønh boán Taâm voâ löôïng, khoâng noùi lôøi chaúng hay, khi noùi thöôøng noùi veà ñaïo phaùp, khoâng baøn luaän vieäc theá tuïc, khoâng ñöôïc baøn taùn vieäc vua chuùa, quan laïi vaø giaëc cöôùp. Thöôøng khen ngôïi Phaät Phaùp, chaùnh giôùi cuûa Boà taùt, chí nguyeän ôû ñaïi thöøa, khoâng theo hoïc thuyeát heïp hoøi vaø luoân thöïc haønh Boán Taâm voâ löôïng. Ñoù laø giôùi cuûa Sa-di-ni. Giôùi thöù naêm cuûa Sa-di ni laø khoâng ñöôïc uoáng röôïu, khoâng ñöôïc ham muoán röôïu, khoâng ñöôïc neám röôïu, röôïu coù ba möôi saùu loãi: Maát ñaïo, phaù nhaø, haïi thaân, maát maïng ñeàu do uoáng röôïu; nghieâng beân ñoâng, ngaõ beân taây, giöõ beân nam, vöôùng beân baéc; khoâng theå tuïng kinh, khoâng kính Tam baûo, khinh deå thaày baïn, baát hieáu cha meï. Taâm meâ môø, yù ngaên che, ñôøi ñôøi ngu si, khoâng gaëp Ñaïi ñaïo vì taâm khoâng hieåu bieát. Vì vaäy, khoâng

ñöôïc uoáng röôïu neáu muoán xa lìa naêm aám, naêm duïc, naêm caùi (ngaên che) ñeå ñöôïc naêm thaàn thoâng vaø giaûi thoaùt khoûi naêm ñöôøng. Ñoù laø giôùi cuûa Sa-di ni. Giôùi thöù saùu cuûa Sa-di ni laø khoâng ñöôïc naém giöõ höông hoa ñeå xoâng öôùp vaø trang söùc cho mình.Y phuïc, chaên meàm, giaøy deùp khoâng ñöôïc coù naêm maøu, khoâng ñöôïc laáy caùc loaïi baùu ñeå xaâu chuoãi cho mình, khoâng ñöôïc maëc caùc loaïi gaám, vaûi coù theâu hoa, luïa laø deät baèng tô moûng, luïa coù maøu saéc saëc sôõ, khoâng ñöôïc ngaém nghía maø phaûi maëc y phuïc baèng vaûi thoâ coù maøu xanh, ñen, moäc, lam, maëc y loùt beân trong vaø cuùi ñaàu maø ñi. Muoán tröø saùu traàn phaûi laáy giôùi laøm höông thôm, caàn caàu giaùo phaùp saâu xa maø laøm chaâu baùu chaân thaät, ba möôi hai töôùng toát laøm chuoãi ngoïc, caùc veû ñeïp ñaõ gieo troàng laøm y phuïc. Nguyeän ñöôïc saùu thaàn thoâng voâ ngaïi, duøng saùu ñoä daét daãn moïi ngöôøi. Ñoù laø giôùi cuûa Sa-di ni. Giôùi thöù baûy cuûa Sa-di ni laø khoâng ñöôïc ngoài giöôøng cao baèng vaøng baïc hay meàn laøm baèng gaám, luïa coù theâu hoa vaø reøm quí giaù, cuõng khoâng ñöôïc nghó ñeán, khoâng ñöôïc baûo ngöôøi tìm caàu giöôøng naèm, choã

ngoài ñeïp ñeõ, quaït naêm saéc, phaát traàn haûo haïng, khoâng ñöôïc ñeo voøng tay vaø nhaãn. Chaân thaät, tín taâm, giöõ giôùi, hoå theïn, boá thí, hoïc roäng, coù trí tueä; nhaát taâm tinh chuyeân, thöôøng caàu thieàn ñònh laøm toøa ngoài, taâm khoâng lay ñoäng, trí tueä töï nhieân duøng laøm toïa cuï. Baûy giaùc phaàn khoâng thoái chuyeån, chí nguyeän nôi taâm ñaïo. Ñoù laø giôùi cuûa Sa-di ni. Giôùi thöù taùm cuûa Sa-di ni laø khoâng ñöôïc nghe xem ca muùa, aâm nhaïc, voã tay coå vuõ. Khoâng ñöôïc töï laøm hay baûo ngöôøi laøm, thöôøng töï tu thaân, thöïc haønh theo chaùnh phaùp, khoâng laøm haïnh taø, nhaát taâm nöông theo Phaät; tuïng kinh thöïc haønh ñuùng chaùnh phaùp laáy ñoù laøm phaùp an vui, khoâng laøm theo caùi vui cuûa theá tuïc, laéng nghe kinh keä, kheùo suy nghó ñeå hieåu ñöôïc nghóa ñuùng; khoâng taät beänh thì khoâng ñöôïc ñi xe, cöôõi ngöïa, voi, luoân nhôù nghó söï cöû ñoäng thö thaùi chính laø ñeå ñaït ñöôïc taùm thaàn thoâng khoù nghó baøn duøng laøm chieác xe vöôït khoûi taùm naïn. Ñoù laø giôùi cuûa Sa-di ni. Giôùi thöù chín cuûa Sa-di ni laø khoâng ñöôïc chaát chöùa chaâu baùu. Khoâng ñöôïc töï tay laáy hay baûo ngöôøi khaùc laáy, thöôøng töï chuyeân tinh, laáy Ñaïo laøm vaät baùu, laáy Kinh laøm toân quí, laáy nghóa laøm vi dieäu, laáy söï thoâng suoát Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän laøm caên baûn, ñaït ñöôïc ba giaûi thoaùt chöù khoâng caàu tham duïc, muoán xa lìa chín naõo thì an truï daøi trong Ñaïo thaät, khoâng cuøng khoâng taän, khoâng coù bieân giôùi cuõng khoâng coù choã döøng, ñoù laø giôùi cuûa Sa-di ni . Giôùi thöù möôøi cuûa Sa-di ni laø khoâng aên phi thôøi. Thöôøng aên ñuùng giôø, khoâng ñöôïc treã, qua giöõa tröa khoâng ñöôïc aên nöõa, duø coù vò ngon ngoït haûo haïng quyeát khoâng aên nöõa, khoâng baûo ngöôøi phaïm, taâm khoâng ñöôïc nghó ñeán, giaù nhö thöùc aên tuyeät haûo töï nhieân ñem ñeán cuõng khoâng ñöôïc aên. Neáu tröôûng giaû, quoác vöông sau böõa tröa coù daâng cuùng cuõng khoâng aên, ñeán cheát khoâng phaïm, thöôøng tö duy Thieàn ñònh, ñoái vôùi taát caû moùn aên tuy aên cuõng vöøa ñuû ñeå nuoâi thaân maïng laø muoán cho hieåu bieát taát caû vaø ñaït

ñöôïc yù nguyeän saâu xa, ñöôïc möôøi löïc duøng laøm thöùc aên uoáng. Ñoù laø giôùi cuûa Sa-di ni. Sa-di ni ñaõ thoï möôøi giôùi roài luoân tö duy veà Ñaïo, sieâng naêng phuïng haønh möôøi giôùi thì 500 giôùi töï nhieân ñaày ñuû. Ví nhö ngöôøi khoâng bò khieám khuyeát ñaàu, tay, chaân, maét, tai, muõi, mieäng, tim, buïng, löng thì taát nhieân caùc caên, ruoät, daï daøy, phoåi, gan, nguõ taïng, khôùp gaân vaø huyeát maïch ñeàu ñaày ñuû. Nhö caây coù goác reã vöõng chaéc thì khoâng bò khoâ heùo, muïc naùt, thaân, caønh, nhaùnh, laù, hoa traùi töï nhieân töôi toát sum sueâ. Sa-di ni cuõng theá, giöõ vöõng goác möôøi giôùi naøy thì 500 giôùi kia ñeàu ñöôïc vieân maõn vaø coù theå ñaït heát thaàn thoâng khoâng bò trôû ngaïi. Thí nhö gieo gioáng

khoâng hö leùp vaøo ruoäng thì phì nhieâu, gaëp gioù möa, thôøi tieát thuaän hoøa thì seõ ñöôïc muøa, daân chuùng aám no. Sa-di ni coù theå thöïc haønh möôøi giôùi thì 500 giôùi ñeàu ñöôïc troïn veïn. Nhö quoác vöông cai trò ñuùng theo ñaïo ñöùc, leã nghóa khieán muoân daân an oån. Sa-di ni cuõng vaäy, sieâng naêng giöõ gìn ñaày ñuû möôøi giôùi thì naêm traêm giôùi töï nhieân troïn veïn. Cuõng nhö cha meï töø hoøa chaéc chaén con chaùu, quyeán thuoäc, toâi tôù, töï nhieân phuïc tuøng theo. Laïi nöõa, Sa-di ni phaûi toân troïng Tam baûo, quí kính Hoøa thöôïng A-xaø-leâ hôn caû cha meï traêm ngaøn vaïn laàn. Vì cha meï ta sanh döôõng ta chæ coù moät ñôøi nhöng baäc Hoøa thöôïng thì cöùu ñoä ta vöôït qua voâ soá ñôøi khoâng theå haïn löôïng, phaûi luoân luoân nghó ñeán vieäc traû ôn, khoâng neân phaûn nghòch, thöôøng nhaøm chaùn thaân ueá tröôïc nhö ngöôøi tuø bò nhoát trong nhaø xí dô baån. Khoâng tham ñaém thaân nöõ seõ khoâng bò thieâu ñoát do saéc duïc, gioáng nhö ñang ôû trong ñaùm löûa lôùn. Neáu ôû nôi coù giaëc, taâm luoân nghó raèng taát caû nhö cha meï, nhö con caùi, nhö baûn thaân, thöôøng xaáu hoå haønh ñoäng cuûa mình, luoân coù thaùi ñoä khoâng thích thuù. Ñöôïc thaân naøy neân hieåu voán laø khoâng, nhö huyeãn hoùa, khoâng nam, khoâng nöõ, theo ng- hieäp quaû maø coù, voán khoâng coù naêm ñöôøng huoáng gì laø nam nöõ, chí caàu Ñaïi thöøa, toû ngoä heát thaûy caùc phaùp laø khoâng, nhö huyeãn, nhö hoùa, caûnh trong moäng, aûnh, tieáng voïng, dôïn naéng, caây chuoái, tieáng doäi laïi trong nuùi saâu, ñeàu döïa vaøo ñoái ñaõi maø coù chöù khoâng coù thaät. Tìm Saéc nhö hình boùng, Thoï nhö caây chuoái, Töôûng nhö dôïn naéng, Sanh töû (haønh) nhö bong boùng nöôùc, Thöùc nhö nhuyeãn, chaúng phaûi ngaõ, nhaân duyeân hôïp thì coù, duyeân khoâng coøn thì khoâng, ñeán moät mình ñi cuõng moät mình khoâng ai theo caû. Ngöôøi muoán haønh Ñaïo phaûi laáy trí tueä phöông tieän laøm cha, meï, laáy phaùp laïc laøm anh em, khoâng xa rôøi nghóa lyù thaâm dieäu laø Hoøa thöôïng. Laáy vieäc töø bi, hyû, xaû, an truï vöõng chaéc trong chaùnh phaùp laøm con caùi, laáy saùu Ba-la-maät laøm baïn beø, laáy tueä thaàn thoâng laøm xe coä, khoâng traùi Kinh phaùp, giôùi phaùp, tö duy nghóa Khoâng, laøm nhaø ôû. Laïi nöõa, Sa-di ni khoâng ñöôïc ñi moät mình maø phaûi ñi cuøng ngöôøi ñoàng hoïc, hoaëc hai hoaëc ba ngöôøi, neáu khoâng coù Sa-di ni neân cuøng vôùi nöõ cö só ñi chung, neáu ngöôøi theo haàu, khoâng ñöôïc ngoài chung giöôøng, toøa vôùi Sa-di lôùn, ngöôøi nam, khoâng noùi lôøi cuõng khoâng

ñöôïc cö truù gaàn chuøa, chính mình khoâng taät beänh, khoâng ñöôïc qua laïi nhaø ñaøn vieät nhieàu laàn. Hoï môøi tuïng kinh, thuyeát phaùp thì khoâng ñöôïc töï tieän, phaûi theo thöù böïc maø daïy baûo vaø kính troïng nhau, khoâng ñöôïc kieâu maïn töï yù höôùng daãn ngöôøi khaùc. Neáu hoï coù loãi laàm, phaûi ñeán choã khuaát maø khuyeân can, tuyeät ñoái khoâng ñöôïc noùi giöõa chuùng. Nghe ñieàu toát, thaáy

SOÁ 1474 - GIÔÙI KINH SA DI NI 175

ñieàu toát cuûa hoï thì tuyeân döông, nghe ñieàu xaáu, thaáy ñieàu xaáu khoâng ñöôïc loan truyeàn, chæ coù theå thöa vôùi Hoøa thöôïng, khoâng ñöôïc noùi cho ngöôøi khaùc. Haõy luoân töï traùch mình, thaáy ñieàu thieän phaûi suy nghó laøm cho ñöôïc, thaáy ñieàu aùc thì töï quaùn saùt laïi mình, thöông xoùt ngöôøi kia nhöng yù khoâng laøm theo hoï. Ñaõ laø Sa-di ni thì phaûi caàu Hoøa thöôïng coù trí tueä saùng suoát, vieäc laøm hôïp vôùi phaùp ñôøi ñôøi coù khaû naêng tieáp ñoä ngöôøi; ví nhö thuyeàn vöõng chaéc hoaøn toaøn coù khaû naêng qua bôø beân kia. Coøn nhö thaày khoâng saùng suoát, thöïc haønh khoâng ñuùng phaùp thì chaúng phaûi laø baäc Ñaïi sö ñeå laøm Hoøa thöôïng; nhö thuyeàn hö maø muoán vöôït bieån seõ bò chìm ngay giöõa ñöôøng, ñaõ laøm nhieàu ngöôøi cheát ñuoái maø maïng soáng cuûa thaày cuõng chaúng coøn. Do ñoù, laø ngöôøi baét ñaàu hoïc phaùp ñöôïc ngöôøi daïy Kinh Giôùi thì vò aáy chính laø thaày. Sa-di ni nghe vò Ñaïi sö muoán caàu hoï laøm Hoøa thöôïng ñeå laøm Sa-di ni maø khoâng ñeán ñöôïc, nhöng ñaõ laø Sa-di ni roài maø khoâng caàu ñöôïc vò aáy thì neân höôùng veà danh vaø theå vò aáy xem nhö thaày mình chôù khoâng caàn phaûi gaëp maët. Vì taâm muoán gaàn thì gaàn, taâm xa thì xa, daãu thaân tuy gaàn maø taâm traùi ngöôïc thì caùch xa nhau ngaøn öùc daëm. Sa-di ni ñi khoâng ñöôïc cuøng ngöôøi nam ñi chung ñöôøng vôùi nhau, khoâng ñöôïc ôû saùt phoøng nhau, ôû cuøng chuøa vôùi ngöôøi nam vaø Sa-moân, moãi moät phaùp lôùn lôùn nhoû ñeàu phaûi rieâng bieät khaùc nhau vaäy.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

SA DI NI LY GIÔÙI VAÊN SOÁ 1475

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1475

SA-DI NI LY GIÔÙI VAÊN Haùn dòch: Maát teân ngöôøi dòch, xeáp vaøo muïc luïc ñôøi Ñoâng Taán.

Thieän nöõ töï noùi: Ñaõ thoï thaân dô baån xaáu aùc, thuoäc veà haïng ngöôøi taàm thöôøng thì ngay caû vieäc nhoû cuõng khoù laøm ñöôïc. Theá neân phaûi töï cheá ngöï taâm aên naên saùm hoái, nguyeän laøm ñeä töû Phaät, thoï trì chaùnh giôùi, troïn ñôøi phuïng haønh. Nhöõng vieäc phaûi laøm ñeå trôû thaønh Sa-di ni, quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Tyø-kheo Taêng, caét toùc vaø maëc caø sa. + Sa-di ni coù möôøi Giôùi: 1.- Troïn ñôøi khoâng ñöôïc saùt sanh, khoâng ñöôïc baûo ngöôøi saùt sanh. 2.- Troïn ñôøi khoâng ñöôïc troäm caép, khoâng ñöôïc baûo ngöôøi troäm caép. 3.- Troïn ñôøi khoâng ñöôïc daâm daät, khoâng ñöôïc baûo ngöôøi daâm daät 4.- Troïn

ñôøi khoâng ñöôïc mai moái cuõng khoâng ñöôïc baûo ngöôøi mai moái. 5.- Troïn ñôøi khoâng ñöôïc noùi doái, khoâng ñöôïc baûo ngöôøi noùi doái 6.- Troïn ñôøi khoâng ñöôïc haùt muùa, khoâng ñöôïc baûo ngöôøi haùt muùa vaø khoâng ñöôïc ñaùnh ñaøn, thoåi saùo. 7.- Troïn ñôøi khoâng ñeo höông hoa, thoa phaán saùp cuõng khoâng baûo ngöôøi thoa phaán saùp. 8.- Troïn ñôøi khoâng ñöôïc naèm treân giöôøng coù chaïm khaéc cao sang ñeïp ñeõ vaø khoâng ñöôïc baûo ngöôøi naèm treân giöôøng sang troïng aáy. 9.- Troïn ñôøi khoâng ñöôïc uoáng röôïu, khoâng ñöôïc baûo ngöôøi uoáng röôïu. 10.- Troïn ñôøi khoâng ñöôïc aên quaù ngoï cuõng khoâng ñöôïc baûo ngöôøi

aên. + Oai nghi coù baûy möôi vieäc: - Khoâng ñöôïc maëc y phuïc coù maøu saéc saëc sôõ. - Khoâng ñöôïc may y phuïc coù maøu saëc sôõ cho ngöôøi. - Khoâng ñöôïc duøng lôøi noùi thoâ aùc ñeå noùi xaáu nhau. - Khoâng ñöôïc baøy cho ngöôøi noùi lôøi khoâng toát. - Khoâng ñöôïc cuøng Öu-baø-di xem hình theå cuûa nhau vaø cöôøi lôùn. - Khoâng ñöôïc ôû choã khuaát khoûa thaân töï maân meâ cô theå. - Khoâng ñöôïc soi göông veõ maét, ñaùnh maët, keû maøy. - Khoâng ñöôïc vì saân haän xaáu hoå maø noùi lôøi oaùn giaän. - Khoâng ñöôïc nghó töôûng vieäc giao hôïp vôùi ngöôøi nam vaø hoûi Öu- baø-di vieäc aáy theá naøo. - Khoâng ñöôïc ngoài treân neäm loâng, khoâng ñöôïc mang giaøy uûng vaø khoâng neân laøm giaøy, - Khoâng ñöôïc tham lam nhaø cöûa, tieàn baïc, taøi vaät vaø coá xin cuûa ngöôøi khaùc. - Khoâng ñöôïc ngoài treân giöôøng ñaøn baø con gaùi khaùc, môû röông xem y phuïc noùi caùi naøy ñeïp, caùi kia xaáu . Ñöùc Phaät daïy: Möôøi saùu tuoåi trôû leân môùi neân laøm Sa-di ni, vôùi söï trong traéng khoâng hoen oá, trinh khieát vaø toát ñeïp hoaøn toaøn, khoâng bò huûy nhuïc vaø cha meï cho pheùp môùi ñöôïc xuaát gia khoâng trinh khieát khoâng ñöôïc xuaát gia. Thaïch nöõ, ngöôøi coù beänh kín khoâng ñöôïc xuaát gia. Khoâng ñöôïc nguû cuøng phoøng vôùi Tyø-kheo Taêng, khoâng ñöôïc ngoài chung, khoâng ñöôïc xem hình töôùng nhau maø cöôøi, khoâng ñöôïc naèm trong aùo chaên cuûa Sa-di ni. Khoâng ñöôïc ñeå nhaèm phaùp y vaø bình baùt trong y cuûa Taêng, khoâng ñöôïc töï tay trao vaät cho ngöôøi nam, giaû nhö muoán ñöa vaät neân ñeå döôùi ñaát lui ra roài baûo hoï laáy, khoâng ñöôïc cuøng Öu-baø-di loä hình taém, khoâng ñöôïc moät mình ñeán phoøng Taêng hoûi nghóa lyù, khoâng ñöôïc noùi vieäc taém röûa, khoâng ñöôïc cöôøi ñuøa vôùi lôøi trong Kinh Luaät. Khoâng ñöôïc ngoaùi nhìn traùi phaûi, khoâng ñöôïc ñeå tay leân baøn thôø. + Hoïc kinh coù naêm vieäc: Neân cuøng tröôûng laõo ni ñi chung, caùch choã ngoài saùu thöôùc, quyø goái, chæ ñöôïc pheùp hoûi nghóa, phaûi bieát choã döøng. + Thaêm thaày bò beänh coù boán vieäc: Coù ngöôøi thaân neân ñeán thaêm, ba ngöôøi ñi chung, caùch giöôøng saùu thöôùc, quì xuoáng thaêm hoûi, thaêm xong neân ñi, khoâng ñöôïc luaän baøn. + Ñeâm nguû coù naêm vieäc: Neân xoay ñaàu veà phía Phaät, neân naèm nghieâng, khoâng ñöôïc duoãi

chaân. Khoâng ñöôïc naèm ngöûa co duoãi. Khoâng ñöôïc hôû hang loä hình. Khoâng ñöôïc ñeå tay gaàn choã baát tònh. + Ñeán nhaø ñaøn vieät coù naêm vieäc Tröôùc

phaûi ñeán tinh xaù leã Phaät, thöù ñeán leã thaày vaø Taêng, Öu-baø-di roài môøi ñöôïc vaøo; neân noùi cho thaày vaø Taêng bieát; nhìn thaúng caùch saùu thöôùc; neân ngoài rieâng moät choã. + ÔÛ nhaø ñaøn vieäc coù naêm vieäc phi phaùp: Vaøo phoøng ñaøn baø con gaùi noùi cöôøi; ngoài aên döôùi beáp; cuøng toâi tôù noùi chuyeän rieâng tö; xuoáng nhaø sau moät mình; cuøng ngöôøi leân chung nhaø xí vaø vaøo nhaø xí cuûa ngöôøi nam . + Vaøo nhaø taém coù naêm vieäc: Khoâng ñöôïc cuøng Öu-baø-di taém chung; khoâng ñöôïc cuøng noâ tyø taém chung; khoâng ñöôïc cuøng treû con taém chung; khoâng ñöôïc laáy nöôùc cuûa ngöôøi khaùc ñaõ muùc; khoâng ñöôïc töï nhìn choã kín cuûa thaân theå. + Thaép höông coù naêm vieäc: Khoâng ñöôïc nhìn xa hai beân; khoâng ñöôïc moät mình cuøng öu baø taéc thaép höông; khoâng ñöôïc laøm vieäc rieâng vôùi noâ tyø; khoâng ñöôïc ñi keùo leâ chaân; khoâng ñöôïc xoay löng veà phía töôïng . + Daäy sôùm coù naêm vieäc Tröôùc phaûi daäy sôùm maëc phaùp y, leã kinh phaùp, hình töôïng, keá ñeán leã thaày vaø Taêng neân caùch saùu thöôùc maø thaêm hoûi roài môùi ñi ra. + Cuøng thaày thöa chuyeän coù naêm vieäc Hoûi nghóa Kinh phaùp, Giôùi phaùp, khoâng bieát thì neân thöa hoûi; neáu bò quôû traùch phaûi töï söûa ñoåi loãi laàm; khoâng ñöôïc che giaáu, khoâng ñöôïc töï yù söûa ñoåi, khoâng ñöôïc nhìn thaày vôùi con maét aùc caûm. + Giaët y phuïc coù boán vieäc Neân ôû choã khuaát ; quyø moät goái xuoáng; phaûi ñoå nöôùc dô choã vaéng ngöôøi; khoâng ñöôïc giaët giöõa ñöôøng ñi; ñôïi khoâ môùi laáy; khoâng ñöôïc laøm rôùt xuoáng ñaát. + Ñi ñöôøng coù naêm vieäc Ñi chung vôùi ba ngöôøi; ñi vôùi Ñaïi ni; neáu ñi vôùi Öu-baø-di neân nhìn ñaèng tröôùc saùu thöôùc vaø phaûi maëc phaùp y. Sö noùi: Tính tình cuûa ngöôøi nöõ raát baát thöôøng, hay coù nhöõng thaùi ñoä buoâng lung, öa thích daâm daät, khoâng bieát leã tieát. Cho neân ngöôøi nöõ nay phaûi töï giaùc ngoä vì ta ñöôïc ñaïi aân cuûa Phaät Thích Ca Vaên che chôû. Ngaøi ñaõ vì khaép ba coõi khai thò Chaùnh ñaïo cho neân ta gaëp ñöôïc phaùp naøy. Hieám ngöôøi bieát ñöôïc haïnh nguyeän cuûa mình vaø ít ngöôøi quy y theo ñöùc Phaät.

182 BOÄ LUAÄT 12

Ñöùc Phaät daïy: Ta quan saùt thaáy loaøi ngöôøi, treân ñeán hai möôi taùm coõi Trôøi, döôùi ñeán möôøi taùm taàng ñòa nguïc toaøn laø ñau khoå, khoâng coù yeân vui. Do vaäy phaûi kieát giôùi ñeå huaán thò cho ñôøi sau. Ñöùc Phaät baûo caùc ñeä töû: Haønh ñaïo raát khoù, ít ai coù khaû naêng boû nhaø, döùt haún saùu tình, thoï nhaän giôùi troïng cuûa chö Phaät ñeå döùt tröø aùi duïc ít coù ngöôøi laøm ñöôïc nhö theá. Caùc ngöôi haõy caån thaän chôù voäi vaøng ñoä Sa-di ni, do ngöôøi nöõ coù taùnh buoâng lung khoù giöõ, vui trong choác laùt laø yù xaáu laïi sinh ra, gioáng nhö boït nöôùc thoaït noåi thoaït maát, khoâng coù nhaát ñònh. Neân phaûi thaáy ñöôïc caên taùnh vaø quan saùt haïnh nguyeän to lôùn ñeå thaáy ñöôïc toäi loãi ñôøi tröôùc cuûa hoï. Nay neân xeùt roõ vieäc ñoä, neáu hoï ñöôïc ñaéc Ñaïo thì neân kíp ñoä ngay cho hoï. Chaúng phaûi Boà taùt, A-la-haùn thì khoâng neân ñoä ni. Caùch thöùc Tyø-kheo ni thuyeát giôùi: Duy na tröôùc phaûi ñaày ñuû theû kieåm soá, höông ñeøn, vaên giôùi, duøng choãi saïch queùt tinh xaù, ñaùnh kieàn chuøy, ñoát höông leã Phaät, taùn thaùn, chuù nguyeän, ñònh yù. Chuù nguyeän cho meï con quyû vaø ñeàu

ngoài xuoáng, chænh ñoán phaùp phuïc, chaép tay im laëng. Duy na ñoát höông ñeøn vaø moãi ngöôøi noùi moät baøi keä. Duy na ñöùng trong cöûa, sau khi noùi xong ba laàn cho baïch y lui ra xa khoâng ñeå nghe ñöôïc aâm thanh thuyeát giôùi (cuûa Tyø-kheo ni). Duy na môû cöûa xöôùng leân: caùc vò Tyø-kheo ni tónh toïa yeân laëng, nay laø luùc Boá taùt. Qua ba laàn xöôùng xong, duy na caàm theû ñeán quyø tröôùc Thöôïng toïa ni, phaùt cho ngöôøi boá taùt moãi ngöôøi moät caùi vaø cuõng töï laáy moät caùi. Sau ñoù, thu theû laïi ñeå kieåm tra, trôû laïi laáy theû ngöôøi khoâng Boá taùt caàm ñeán tröôùc Thöôïng toïa ni hoûi ai chöa nhaän theû. Ngöôøi chöa coù neân noùi chöa, ngöôøi coù roài thì im laëng. Duy na ñeám theû xem coù bao nhieâu ngöôøi ñeå bieát bao nhieàu. Ñeám xong duy na xöôùng leân: Coù ngaàn aáy vò Tyø-kheo ni.Tuøy theo naêm, thaùng maáy, neáu laø möôøi laêm lieàn noùi ngaøy möôøi laêm, cuoái thaùng noùi laø ngaøy ba möôi taïi chaâu, quaän, huyeän... thuyeát giôùi trong Tinh xaù ñaøn vieät naøo ñoù. Nguyeän ñem coâng ñöùc thuyeát giôùi hoài höôùng cho chuùng sanh, heát thaûy quyeán thuoäc ñaïi ñaøn vieät ñöôïc an oån, ngöôøi ñaõ maát ñöôïc sanh leân coõi Trôøi, ôû trong coõi ngöôøi thì taêng tröôûng coâng ñöùc, caùc aùch naïn trong möôøi phöông ñeàu ñöôïc giaûi thoaùt. Moãi vò chuù nguyeän xong, duy na quyø tröôùc Thöôïng toïa ni thænh ngöôøi coù theå thuyeát giôùi laøm ngöôøi thuyeát giôùi, laïi thænh moät ngöôøi ñoïc Kinh. Khi ñoïc Kinh xong, Thöôïng toïa chuù nguyeän cho toaøn chuùng, caùc Haï toïa ni quyø xuoáng nhaän lôøi chuù nguyeän. Duy na xöôùng ñoàng leã Phaät, leã Baùt- nhaõ. Khi Haï toïa ni ñeàu ñaûnh leã Ñaïi ni xong, duy na quyø roài xöôùng leân: Tuøy theo choã maø an toïa. Sau ñoù, thænh vò thuyeát giôùi vaø vò ñoïc Kinh cuøng

SOÁ 1475 - SA DI NI LY GIÔÙI VAÊN 183

ngoài rieâng treân moät toøa. + Sa-di ni ly giôùi vaên. Caên cöù vaøo teân cuûa giôùi naøy ñöôïc ghi cheùp trong Quoác boån, Toáng boån vaø Khai Nguyeân Luïc ñeàu goïi laø Sa-di ni ly giôùi vaên, Ñan boån thì goïi laø Sa-di ni taïp giôùi vaên. Nay kieåm tra laïi phaàn chaùnh vaên thì caùc boån ñeàu sai.Vì sao? Xeùt chöõ “Ly” ñaõ ñöôïc dòch naøy cuøng vôùi chöõ “Ni” cuûa baûn dòch khaùc chæ laø do aâm tieáng Phaïn ñoïc theo töøng vuøng, chöù khoâng phaûi laø vaên ly giôùi cuûa Sa-di ni vaø cuõng khoâng phaûi laø vaên taïp giôùi cuûa Sa-di ni, töùc ñeàu sai vôùi chaùnh vaên. Do ñoù, nay coù theå goïi ngay laø Sa-di ly giôùi vaên môùi ñuùng nhöng khoâng coù chöùng cöù neân khoâng daùm söûa laïi maø chæ vieát theo yù baûn vaên. Theá neân, raát mong chôø haûo yù cuûa caùc baäc cao minh.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH ÖU BAØ TAÉC NGUÕ GIÔÙI TÖÔÙNG SOÁ 1476

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1476

KINH ÖU BAØ TAÉC NGUÕ GIÔÙI TÖÔÙNG Haùn dòch: Ñôøi Löu Toáng, Ñaïi sö Caàu Na Baït Ña

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Ca-duy-la-veä. Baáy giôø, vua Tònh phaïn ñeán choã ñöùc Phaät cuùi ñaàu ñaûnh leã saùt chaân, chaép tay cung kính baïch ñöùc Phaät: - Traãm coù ñieàu muoán thænh caàu ñeå töï mình cöùu ñoä, kính xin ñöùc Theá Toân thöông xoùt chæ daïy cho. Ñöùc Phaät daïy: - Coù theå ñaït ñöôïc öôùc nguyeän tuøy theo mong caàu cuûa Ñaïi vöông. Vua baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân: Ñaõ cheá giôùi naëng nheï cho Tyø-kheo, Tyø- kheo ni, Sa-di vaø Sa-di ni roài, kính xin ñöùc Nhö Lai cuõng vì Öu-baø-taéc chuùng toâi maø phaân bieät veà naêm giôùi, môùi bieát giôùi naøo coù theå saùm hoái vaø khoâng theå saùm hoái, khieán cho chuùng toâi nhaän bieát ñöôïc giôùi töôùng, khoâng coøn nghi ngôø. Ñöùc Phaät noùi: - Laønh thay! Laønh thay! Boån nguyeän cuûa Nhö Lai töø laâu ñaõ muoán phaân bieät naêm giôùi cho Öu-baø-taéc, neáu coù ngöôøi thieän nam thoï trì khoâng sai phaïm, nhôø nhaân duyeân ñoù seõ thaønh Phaät ñaïo, neáu coù sai phaïm maø khoâng saùm hoái thì seõ luoân ôû trong ba ñöôøng. Baáy giôø, ñöùc Phaät giaûng noùi cho vua Tònh phaïn xong, nhaø vua nghe phaùp roài ñaûnh leã nôi chaân Phaät, nhieãu quanh ñöùc Phaät roài ñi ra. Do nhaân duyeân naøy, ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo:

188 BOÄ LUAÄT 12

Hoâm nay, Ta seõ giaûng noùi cho caùc Öu-baø-taéc veà vieäc phaïm giôùi naëng, nheï, coù theå saùm hoái vaø khoâng theå saùm hoái. Caùc Tyø-kheo ñeàu thöa: - Thöa vaâng. Chuùng con nguyeän muoán nghe. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: - Phaïm toäi gieát ngöôøi coù ba loaïi: Moät laø töï mình laøm, hai laø chæ daïy ngöôøi khaùc laøm, ba laø sai khieán ngöôøi khaùc laøm. Töï mình laøm laø töï thaân gieát ngöôøi khaùc. Daïy ngöôøi laøm laø daïy ngöôøi: “Haõy baét ngöôøi ñoù troùi laïi roài gieát cheát”. Sai khieán ngöôøi laøm laø noùi vôùi ngöôøi khaùc: “Ngöôi bieát ngöôøi ñoù khoâng? Ngöôi haõy baét ngöôøi ñoù troùi laïi vaø gieát cheát”, ngöôøi naøy theo lôøi aáy maø gieát cheát ngöôøi kia. Nhö theá laø Öu-baø-taéc phaïm giôùi toäi khoâng theå saùm hoái. Laïi coù ba loaïi gieát ngöôøi: - Moät laø duøng saéc beân trong, hai laø duøng saéc beân ngoaøi, ba laø duøng caû saéc beân trong vaø beân ngoaøi. Duøng saéc beân trong: Öu-baø-taéc duøng tay ñaùnh ngöôøi khaùc hoaëc duøng chaân vaø nhöõng boä phaän khaùc cuûa thaân, laïi nghó: “Ta phaûi ñaùnh ngöôøi kia”. Ngöôøi aáy, do ñoù maø cheát thì Öu-baø-taéc phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu hoï khoâng cheát lieàn, sau ñoù, do vaäy maø cheát Öu-baø-taéc cuõng phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu hoï khoâng cheát lieàn, sau ñoù cuõng khoâng do vaäy maø cheát, toäi naøy coù theå saùm hoái. Duøng saéc beân ngoaøi laø: Neáu duøng caây, ñaù, ngoùi, dao, röïa, cung, teân, chì, keõm, saét... töø xa neùm tôùi ngöôøi ñoù, nghó nhö vaày: “Ta gieát cheát ngöôøi ñoù”, ngöôøi aáy do ñoù maø cheát thì Öu-baø-taéc phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu hoï khoâng cheát lieàn, sau ñoù do vaäy maø cheát, Öu-baø-taéc cuõng phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu hoï khoâng cheát lieàn, sau ñoù cuõng khoâng do vaäy maø cheát thì toäi naøy coù theå saùm hoái. Duøng caû saéc beân trong laãn beân ngoaøi laø: Neáu duøng tay, caây, gaäy, ngoùi, ñaù, dao, röïa, cung teân, saét theùp ñaùnh ngöôøi khaùc vaø nghó nhö vaày: “Phaûi laøm cho ngöôøi aáy cheát” ngöôøi kia do ñoù maø cheát thì toäi naøy khoâng theå saùm hoái.

Neáu hoï khoâng cheát lieàn, sau ñoù do vaäy maø cheát, Öu-baø-taéc cuõng phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu hoï khoâng cheát lieàn, sau ñoù cuõng khoâng do vaäy maø cheát, toäi naøy coù theå saùm hoái. Laïi khoâng duøng saéc beân trong, khoâng duøng saéc beân ngoaøi cuõng khoâng duøng caû saéc beân trong vaø saéc beân ngoaøi. Neáu vì gieát ngöôøi neân troän hôïp caùc loaïi thuoác ñoäc, hoaëc ñoå vaøo maét, tai, muõi, löôõi vaø nhöõng choã bò thöông treân thaân, hoaëc troän vaøo caùc thöùc aên, hoaëc ñoå trong taám neäm, hoaëc trong kieäu, xe vaø nghó: "Ta laøm vaäy ñeå gieát cheát ngöôøi kia". Neáu

ngöôøi aáy, do ñoù maø cheát lieàn thì Öu-baø-taéc phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu hoï khoâng cheát lieàn, sau ñoù do vaäy maø cheát Öu-baø-taéc cuõng phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu hoï khoâng cheát lieàn, sau ñoù cuõng khoâng do vaäy maø cheát thì toäi naøy coù theå saùm hoái. Laïi coù nhöõng vieäc laøm ñeå gieát ngöôøi khaùc nhö ñaøo haàm ñoát löûa khoâng coù khoùi, tra khaûo ñeå gieát, ñaët baãy ñeå gieát, xoâ ñaåy ñeå gieát, laøm pheùp thuaät, buøa chuù ñeå gieát, gieát trong baøo thai, ñeø buïng xuoáng ñeå gieát, ñaåy vaøo trong löûa, nöôùc, hoaëc xoâ vaøo trong haàm hoá ñeå gieát, hoaëc ñuoåi vaøo ñöôøng döõ ñeå gieát, cho ñeán trong baøo thai môùi coù hai caên: Thaân caên vaø maïng caên maø tìm caùch gieát. Ñaøo haàm ñoát löûa khoâng coù khoùi ñeå gieát ngöôøi: Neáu Öu-baø-taéc bieát ñöôïc ngöôøi aáy töø ñöôøng naøy ñeán, tröôùc heát ñoát löûa trong haàm khoâng coù khoùi duøng caùt laáp leân treân hoaëc noùi: "Do ngöôøi kia töø ñöôøng naøy ñeán, neân toâi laøm haàm naøy". Neáu ngöôøi aáy do ñoù maø cheát thì toäi naøy khoâng theå saùm hoái. Neáu hoï khoâng cheát lieàn maø sau ñoù do vaäy maø cheát thì cuõng phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu hoï khoâng cheát lieàn, sau ñoù cuõng khoâng do vaäy maø cheát thì toäi naøy coù theå saùm hoái. Vì gieát ngöôøi neân ñaøo haàm ñoát löûa khoâng coù khoùi, ngöôøi cheát thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái, phi nhaân cheát thì trong toäi naøy coù theå saùm hoái, suùc sanh cheát thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu ví phi nhaân maø ñaøo haàm, phi nhaân cheát thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Ngöôøi cheát thì toäi coù theå saùm hoái. Suùc sanh cheát thì phaïm toäi cuõng coù theå saùm hoái. Neáu vì gieát loaøi suùc sanh neân ñaøo haàm. Suùc sanh cheát thì toäi coù theå saùm hoái. Neáu ngöôøi rôùt vaøo ñoù maø cheát hoaëc phi nhaân rôùt vaøo trong ñoù maø cheát, ñeàu phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu Öu-baø-taéc khoâng nhaát ñònh vì vieäc gì maø ñaøo haàm khieán coù ngöôøi ñeán bò rôi vaøo trong ñoù maø cheát, ngöôøi bò cheát thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái, phi nhaân cheát thì toäi naøy coù theå saùm hoái, suùc sanh cheát thì phaïm toäi coù theå saùm hoái, khoâng coù ai cheát thì phaïm ba caùch, thì toäi coù theå saùm hoái. Ñoù goïi laø ñaøo haàm ñoát löûa khoâng coù khoùi maø gieát. Tyø-ñaø-la laø: Neáu Öu-baø-taéc trong hai möôi chín ngaøy caàu cho thaây cheát ñöùng daäy baèng caùch ñoïc chuù trieäu taäp quyû thaàn, laáy nöôùc taém röûa, maëc aùo, ñöa cho hoï dao caàm tay taâm nghó, mieäng noùi: "Ta vì muoán gieát ngöôøi ñoù neân laøm Tyø ñaø la roài tuïng chuù thuaät nhö vaäy". Neáu ñaõ muoán gieát haïi, ngöôøi cheát thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái, neáu ngöôøi tröôùc ñoù

ñaõ nhaäp vaøo caùc Tam muoäi, hoaëc nhôø thieân thaàn hoä veä, hoaëc nhôø baäc ñaïi sö chuù nguyeän cöùu giaûi, khoâng haïi ñöôïc thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Ñoù goïi laø duøng Tyø ñaø la ñeå gieát haïi. Baùn Tyø-ñaø-la laø: Neáu Öu-baø-taéc trong hai möôi chín ngaøy laøm

xe saét roài taïo ra ngöôøi saét, ñoïc chuù trieäu taäp quyû thaàn ñeå döïng ngöôøi saét daäy, laáy nöôùc taém röûa, maëc aùo, ñöa con dao cho ngöôøi saét caàm, taâm nghó, mieäng noùi: “Ta vì gieát ngöôøi aáy maø ñoïc chuù naøy”. Neáu ngöôøi ñoù cheát thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu ngöôøi ñoù tröôùc ñaõ nhaäp vaøo thieàn ñònh hoaëc ñöôïc caùc thieân thaàn uûng hoä, hoaëc nhôø ñaïi löïc cuûa ñaïi sö chuù nguyeän ñaõ cöùu giaûi neân hoï khoâng cheát, thì toäi naøy coù theå saùm hoái. Ñoù goïi laø duøng Baùn Tyø ñaø la ñeå gieát. Ñoaïn maïng laø: Trong hai möôi chín ngaøy laáy phaân boø ñoå ra ñaát, taåm röôïu vaøo, löûa chaùy heát thì ñoå nöôùc vaøo, taâm nghó, mieäng noùi: “Ñoïc chuù thuaät nhö löûa vaøo trong nöôùc thì bò taét, neáu löûa taét thì maïng cuûa ngöôøi kia cuõng chaám döùt”. Laïi nöõa, trong hai möôi chín ngaøy laáy phaân boø ñoå ra ñaát, roùt röôïu vaøo trong ñoù, veõ hình töôïng ngöôøi muoán gieát, veõ töôïng roài trôû laïi phaù hö, taâm nghó, mieäng noùi: “Ñoïc chuù thuaät naøy nhö töôïng aáy hö thì maïng soáng cuûa ngöôøi kia cuõng chaám döùt”. Neáu khi töôïng hö maïng ngöôøi ñoù cheát. Laïi nöõa, trong hai möôi chín ngaøy laáy phaân boø ñoå ra ñaát, roùt röôïu vaøo trong ñoù, laáy kim may gaêm leân ñaàu söøng roài laïi nhoå ra, taâm nghó, mieäng noùi: “Ñoïc chuù thuaät: Neáu nhö caây kim naøy nhoå ra thì maïng soáng cuûa ngöôøi kia cuõng chaám döùt”. Ñoù goïi laø ñoaïn maïng. Neáu duøng voâ soá chuù thuaät ñeå gieát ngöôøi cheát thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái, neáu ngöôøi khoâng cheát thì trong toäi naøy coù theå saùm hoái. Laïi nöõa, laøm hö thai: Laø laøm cho ngöôøi nöõ coù thai uoáng thuoác bò saåy thai vaø röôùi thuoác khaép nôi, hoaëc chích maïch maùu, cho ñeán duøng thuoác laøm cho chaûy nöôùc, laïi nghó: Do nhaân duyeân naøy khieán cho ngöôøi nöõ ñoù cheát: Ngöôøi aáy cheát thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu ngöôøi aáy khoâng cheát lieàn, sau ñaáy cuõng do vaäy maø cheát thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu khoâng cheát lieàn, sau ñaáy cuõng khoâng do nguyeân nhaân ñoù maø cheát thì toäi naøy coù theå saùm hoái. Neáu vì gieát ngöôøi meï maø laøm saåy thai. Neáu ngöôøi meï cheát thì toäi naøy khoâng theå saùm hoái, neáu thai cheát thì toäi naøy coù theå saùm hoái, neáu caû hai ñeàu cheát thì toäi naøy khoâng theå saùm hoái, neáu caû hai khoâng cheát thì toäi naøy coù theå saùm hoái. Neáu vì nhaèm gieát thai nhi neân duøng caùch laøm cho saåy thai, neáu thai cheát thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu thai khoâng cheát thì toäi naøy coù theå saùm hoái, neáu ngöôøi meï cheát thì toäi naøy coù theå saùm hoái, neáu caû hai ñeàu cheát thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Ñoù goïi laø gieát baèng caùch laøm saåy thai. Ñeø nôi buïng: Laø baét ngöôøi mang thai laøm vieäc naëng, hoaëc gaùnh vaät naêng, baûo chaïy tröôùc xe hoaëc baûo ñi leân bôø cao, laïi nghó: “Laøm cho

ngöôøi nöõ cheát". Neáu ngöôøi ñoù cheát thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái; neáu ngöôøi naøy khoâng cheát lieàn, nhöng sau ñoù do nguyeân nhaân aáy maø cheát, toäi aáy khoâng theå saùm hoái; neáu khoâng do ñoù maø cheát, toäi naøy coù theå saùm hoái. Neáu vì gieát thai nhi nhö treân ñaõ noùi. Ñoù goïi laø gieát baèng caùch ñeø buïng. Khieán ñi vaøo ñöôøng döõ cho cheát laø: Bieát trong ñöôøng aáy coù thuù döõ, ñoùi khaùt maø sai khieán ñi vaøo con ñöôøng aùc, laïi nghó: "Khieán ngöôøi aáy ñi vaøo con ñöôøng aùc cho cheát". Neáu ngöôøi ñoù cheát thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Ngoaøi ra, cuõng phaïm toäi nhö treân ñaõ noùi. Ñoù goïi laø khieán ñi vaøo ñöôøng döõ maø gieát. Cho ñeán thai nhi nôi thai meï môùi coù hai caên laø thaân caên vaø maïng caên, hoaëc laø thôøi kyø Ca la la, duøng taâm gieát haïi, taïo phöông tieän laøm cho ngöôøi ñoù cheát: Ngöôøi ñoù cheát thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Nhöõng tröôøng hôïp phaïm toäi khaùc nhö treân ñaõ noùi. Khen ngôïi vieäc gieát haïi coù ba ñieàu: Moät laø ñoái vôùi ngöôøi theo giôùi aùc. Hai laø ñoái vôùi ngöôøi theo giôùi thieän. Ba laø ñoái vôùi ngöôøi giaø beänh. Ngöôøi theo giôùi aùc: Laø gieát boø, deâ, nuoâi gaø, heo, thaû chim öng baét caù, laøm thôï saên vaây baét thoû baén höôu nai v.v... ñöùng ñaàu ñaùm troäm caép, laøm nem thòt, chuù thuaät, baét roàng giöõ nguïc... Neáu ñeán choã nhöõng ngöôøi ñoù noùi: "Theo giôùi aùc nhö caùc ngöôi vì sao taïo toäi nhieàu maø khoâng cheát ñi!". Ngöôøi aáy do ñoù maø cheát, thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái, neáu khoâng phaûi do ñoù maø cheát toäi naøy coù theå saùm hoái. Neáu ngöôøi aùc suy nghó: "Ta khoâng nghe lôøi ngöôøi aáy", neân khoâng do ñoù maø cheát, thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu khen ngôïi ngöôøi ñoù laøm cho hoï cheát, taâm lieàn hoái haän, suy nghó: "Vì sao ta laïi baûo ngöôøi ñoù cheát? Beøn trôû laïi noùi: Caùc oâng laø ngöôøi aùc, neáu do nhaân duyeân cuûa tri thöùc thieän, gaàn guõi ngöôøi laønh, ñöôïc nghe phaùp thieän, coù theå suy nghó chaân chaùnh, xa lìa toäi aùc, oâng ñöøng töï gieát". Neáu ngöôøi naøy nhaän ra lôøi noùi ñoù, khoâng cheát toäi naøy coù theå saùm hoái. Ñoái vôùi ngöôøi haønh giôùi thieän: Boán chuùng cuûa Nhö Lai. Neáu ñeán choã nhöõng ngöôøi thieän noùi: "OÂng giöõ giôùi thieän laø ngöôøi coù phöôùc ñöùc, neáu cheát thì nhôø phöôùc ñoù ñöôïc sanh leân coõi trôøi. Vì sao khoâng töï gieát mình". Ngöôøi aáy do ñoù maø töï saùt: Ngöôøi aáy cheát thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu hoï khoâng töï gieát thì trong toäi naøy coù theå saùm hoái. Neáu ngöôøi giöõ giôùi thieän suy nghó: "Vì sao ta phaûi nghe lôøi ngöôøi khaùc maø töï gieát". Neáu ngöôøi ñoù khoâng cheát thì toäi naøy coù theå saùm hoái. Neáu baûo ngöôøi khaùc cheát roài, taâm sanh hoái haän noùi: "Mình khoâng ñuùng. Vì sao laïi baûo ngöôøi thieän naøy cheát". Beøn trôû laïi noùi: "OÂng laø ngöôøi giöõ giôùi thieän tuøy theo tuoåi thoï cuûa mình maø soáng, phöôùc ñöùc caùng theâm nhieàu,

nhaän phöôùc ñöùc taêng theâm nhieàu ñöøng neân töï saùt", ngöôøi kia khoâng do ñoù maø cheát thì toäi naøy coù theå saùm hoái. Ñoái vôùi ngöôøi giaø beänh: Boán ñaïi taêng giaûm thoï nhaän caùc khoå naõo. Lieàn ñeán noùi vôùi ngöôøi ñoù: "Vì sao oâng phaûi nhaän chòu khoå naøy laâu vaäy? Vì sao khoâng töï cheát cho roài". Ngöôøi aáy do lôøi noùi aáy maø cheát, thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu khoâng

do ñaáy maø cheát thì toäi naøy coù theå saùm hoái. Neáu ngöôøi beänh suy nghó: “Do nhaân duyeân gì ta phaûi nghe theo lôøi ngöôøi aáy noùi maø töï saùt?” Hoaëc ñaõ noùi vôùi ngöôøi beänh roài hoái haän: “Ta khoâng ñuùng. Vì sao laïi noùi vôùi ngöôøi beänh phaûi töï saùt”. Beøn trôû laïi noùi: “Caùc oâng bò beänh, neáu coù thaày thuoác gioûi chöõa trò, tuøy beänh cho thuoác thì beänh seõ laønh, ñöøng töï saùt”. Neáu ngöôøi aáy khoâng do ñoù maø cheát thì toäi naøy coù theå saùm hoái. Baûy caùch gieát haïi coøn laïi neâu treân, noùi phaïm khoâng phaïm gioáng nhö tröôøng hôïp haàm löûa ñaõ neâu. Neáu laø ngöôøi khôûi töôûng laø ngöôøi maø gieát thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Laø ngöôøi khôûi töôûng laø phi nhaân maø gieát; laø ngöôøi sanh nghi ngôø maø gieát, ñeàu phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Laø phi nhaân khôûi töôûng laø ngöôøi maø gieát, laø phi nhaân sanh nghi ngôø maø gieát, caùc toäi naøy coù theå saùm hoái. Laïi nöõa, moät ngöôøi bò chaët tay chaân, boû trong haøo quanh thaønh, coù nhöõng ngöôøi nöõ ñi vaøo thaønh, nghe tieáng keâu khoùc cuûa ngöôøi ñoù, lieàn ñeán nôi thaáy, cuøng nhau noùi: “Neáu coù theå cho ngöôøi aáy uoáng thuoác kh- ieán mau cheát ñeå khoûi phaûi chòu khoå laâu nhö vaäy”. Moät ngöôøi ngu nghe theo lôøi nhöõng ngöôøi nöõ lieàn ñem thuoác cho ngöôøi kia uoáng, ngöôøi aáy cheát. Nhöõng ngöôøi nöõ noùi: “OÂng phaïm giôùi khoâng theå saùm hoái”. Hoï lieàn ñeán baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - OÂng cho ngöôøi uoáng thuoác khieán ngöôøi ñoù cheát thì phaïm giôùi khoâng theå saùm hoái. Neáu cö só tìm caùch muoán gieát meï, nhöng laïi gieát ngöôøi khoâng phaûi laø meï thì toäi naøy coù theå saùm hoái. Neáu cö só muoán gieát ngöôøi khoâng phaûi laø meï nhöng laïi töï gieát meï thì toäi naøy coù theå saùm hoái, chaúng phaûi laø toäi nghòch. Neáu cö só duøng phöông tieän muoán gieát ngöôøi, nhöng laïi gieát cheát phi nhaân thì toäi naøy coù theå saùm hoái. Neáu cö só duøng phöông tieän muoán gieát phi nhaân maø laïi gieát ngöôøi thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu ngöôøi mang thai suùc sanh, laøm hö thai naøy thì phaïm toäi nhoû, coù theå saùm hoái. Neáu suùc sanh mang thai ngöôøi, laøm cheát thai naøy thì

phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu cö só duøng phöông tieän gieát ñeå ngöôøi maø cö só cheát tröôùc, sau ñoù neáu ngöôøi kia môùi cheát thì toäi naøy coù theå saùm hoái. Neáu cö só muoán gieát cha, meï taâm sanh nghi ngôø: Ñaây coù phaûi laø cha meï hay khoâng? Neáu bieát chaéc chaén laø cha meï maø gieát thì toäi naøy laø toäi nghòch khoâng theå saùm hoái. Neáu cö só sanh nghi ngôø: “Ñaây laø ngöôøi hay laø phi nhaân”. Neáu taâm bieát chaéc laø ngöôøi maø gieát thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu ngöôøi baét keû troäm muoán ñem ñi gieát, keû troäm ñoù chaïy thoaùt, neáu duøng oai löïc cuûa quan hoaëc söùc löïc cuûa xoùm laøng ñuoåi theo baét keû troäm ñoù; neáu cö só ñi ngöôïc ñöôøng, ngöôøi ñuoåi theo keû troäm hoûi: “OÂng coù thaáy keû troäm khoâng?”. Cö só tröôùc ñaây ñoái vôùi keû troäm ñoù ñaõ coù taâm aùc, saân haän neân noùi: “Toâi thaáy ôû choã ñoù”. Do nhaân duyeân naøy khieán ngöôøi aên troäm bò maát maïng thì cö só phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu ngöôøi ñoù ñem nhieàu ngöôøi aên troäm ñeå gieát, nhöng hoï chaïy thoaùt, neáu duøng oai löïc cuûa vua quan hoaëc söùc maïnh cuûa xoùm laøng ñuoåi theo

baét, cö só ñi ngöôïc ñöôøng, ngöôøi ñuoåi theo giaëc hoûi cö só: “OÂng coù thaáy ñaùm giaëc khoâng?”. Trong soá ñaùm giaëc aáy coù moät ngöôøi maø cö só naøy ñaõ saân giaän, neân noùi: “Toâi thaáy hoï ôû choã kia”. Neáu hoï bò gieát khoâng phaûi vì lyù do aáy thì toäi naøy coù theå saùm hoái. Nhöõng tröôøng hôïp khaùc nhö treân ñaõ noùi. Neáu cö só töôûng laø meï maø gieát ngöôøi khoâng phaûi meï toäi naøy khoâng theå saùm hoái nhöng chaúng phaûi toäi nghòch. Neáu ñuøa giôõn maø ñaùnh ngöôøi khaùc, ngöôøi ñoù cheát thì toäi naøy coù theå saùm hoái. Hoaëc vì ñieân cuoàng khoâng töï suy nghó maø gieát ngöôøi thì khoâng toäi. Neáu Öu-baø-taéc duøng nöôùc coù truøng vaø gieát truøng trong coû caây ñeàu phaïm toäi. Neáu nöôùc coù truøng töôûng laø khoâng coù truøng maø duøng cuõng phaïm toäi. Neáu nöôùc khoâng coù truøng töôûng laø coù truøng maø duøng cuõng phaïm toäi. Coù cö só xaây nhaø môùi, ñang ôû treân laàu, tay laøm hoûng xaø nhaø, laøm rôùt caây xuoáng treân ñaàu thôï moäc khieán lieàn cheát. Cö só nghi ngôø: “Toäi naøy coù theå saùm hoái khoâng?”. Lieàn ñeán thöa hoûi ñöùc Phaät. Phaät daïy: - “Khoâng coù toäi”. Xaø nhaø treân laàu, söùc ngöôøi yeáu khoâng theå ngaên giöõ ñöôïc, xaø nhaø rôi xuoáng truùng ñaàu thôï moäc khieán bò cheát, cö só ñoù lieàn sanh nghi ñeán thöa hoûi ñöùc Phaät. Phaät daïy “Khoâng coù toäi”. Töø nay veà sau laøm nhaø phaûi caån thaän, ñöøng ñeå gieát haïi ngöôøi.

194 BOÄ LUAÄT 12

Laïi coù moät cö só laøm phoøng oác treân laàu, thaáy trong buøn coù truøng, sôï haõi nhaûy xuoáng, rôùt caây treân ñaàu thôï moäc lieàn cheát. Cö só ñoù nghi ngôø. Phaät daïy: - “Khoâng coù toäi”. Nhöng töø nay veà sau laøm nhaø phaûi caån thaän ñöøng ñeå gieát haïi ngöôøi. Laïi coù moät cö só, chieàu toái vaøo trong ñöôøng hieåm, gaëp giaëc cöôùp, giaëc cöôùp muoán baét, cö só aáy boû chaïy rôi töø treân bôø xuoáng ñeø truùng ñaàu thôï deät lieàn cheát. Cö só ñoù sanh nghi. Phaät daïy: - “Khoâng coù toäi”. Laïi coù moät cö só töø treân nuùi ñaåy ñaù xuoáng, ñaù laên truùng cheát ngöôøi, cö só sanh nghi. Phaät daïy: - “Khoâng coù toäi”. Neáu khi muoán xoâ ñaù, tröôùc heát phaûi la lôùn “Ñaù rôi” ñeå moïi ngöôøi bieát. Laïi coù moät ngöôøi bò beänh ung nhoït chöa muoài, cö só moå muït nhoït aáy khieán ngöôøi ñoù cheát, lieàn sanh nghi, Phaät daïy: “Ung nhoït chöa muoài, neáu moå maø ngöôøi aáy cheát thì toäi aáy coù theå saùm hoái. Neáu moå ung nhoït ñaõ muoài vaø ngöôøi beänh cheát thì khoâng toäi”. Laïi nöõa, coù moät ñöùa beù thích cöôøi, cö só baét laïi thoïc leùt cho cöôøi to neân ñöùa beù cheát, cö só sanh nghi. Phaät daïy: “Vì giôõn cöôøi neân khoâng phaïm toäi gieát. Töø nay veà sau khoâng neân thoïc leùt choïc cöôøi”. Laïi coù moät ngöôøi ngoài, duøng aùo truøm kín thaân, cö só la leân: “Ñöùng daäy!”. Ngöôøi ñoù noùi: “Ñöøng goïi toâi, neáu ñöùng daäy toâi seõ cheát”. Laïi la: “Ñöùng daäy! Ñöùng daäy!”. Ngöôøi ñoù lieàn cheát. Cö só sanh nghi, Phaät daïy: “Phaïm toäi naøy coù theå saùm hoái”. Giôùi thöù hai: Troäm caép. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - “Öu-baø-taéc, duøng ba caùch laáy troäm vaät coù giaù trò cuûa ngöôøi khaùc, phaïm toäi khoâng theå saùm hoái”. Moät laø duøng taâm, hai laø duøng thaân; ba laø laáy ra khoûi choã cuõ. Duøng taâm laø: Khôûi taâm suy nghó muoán troäm caép. Duøng thaân laø: Duøng caùc phaàn cuûa thaân ñeå laáy vaät ngöôøi khaùc. Laáy ra khoûi choã cuõ laø:

Vaät ôû choã ñoù maø dôøi ra choã khaùc. Laïi coù ba caùch laáy vaät coù giaù trò cuûa ngöôøi, phaïm toäi khoâng theå saùm hoái: Moät laø töï laáy; hai laø chæ daïy ngöôøi khaùc laáy; ba laø sai khieán laáy. Töï mình laáy laø töï tay mình laáy dôøi ñi choã khaùc; chæ daïy ngöôøi khaùc

laáy laø: Neáu Öu-baø-taéc daïy ngöôøi: “Haõy laáy troäm vaät cuûa ngöôøi khaùc”. Ngöôøi naøy theo lôøi ñoù maø laáy vaät ra khoûi choã. Sai khieán ngöôøi laáy laø: Noùi lôøi sai khieán ngöôøi: - “OÂng bieát vaät coù giaù trò ôû choã kia khoâng?” Ñaùp: - “Toâi bieát choã ñoù”. Beøn sai ñeán laáy troäm. Ngöôøi naøy theo lôøi noùi ñoù maø laáy vaät ra khoûi choã cuõ. Laïi coù naêm caùch laáy vaät coù giaù trò cuûa ngöôøi khaùc, phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Moät laø giaû boä khoå sôû maø laáy. Hai laø khinh maïn maø laáy. Ba laø giaû traù xöng teân ngöôøi khaùc maø laáy. Boán laø cöôõng ñoaït maø laáy. Naêm laø nhaân gôûi maø laáy. Vaät coù giaù trò laø: Hoaëc laø naêm tieàn, hoaëc laø vaät coù giaù trò naêm tieàn, thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu cö só bieát ngöôøi khaùc coù naêm loaïi quyù baùu, hoaëc töông töï naêm loaïi quyù baùu, duøng taâm troäm ñeå choïn laáy nhöng vaät chöa rôøi khoûi choã cuõ thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu ñaõ choïn löïa ñaõ laáy ra khoûi choã cuõ, neáu giaù trò laø naêm tieàn thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. “Rôøi khoûi choã cuõ” laø: Neáu vaät deät khaùc vôùi daây tô, goïi laø khaùc choã., Hoaëc da hoaëc aùo moät maøu goïi laø moät choã, khaùc maøu goïi laø khaùc choã. Hoaëc ñeäm loâng, moät lôùp loâng goïi laø moät choã, moät maøu goïi laø moät choã, khaùc maøu goïi laø khaùc choã. Ñoù goïi laø caùc choã. Cö só gaùnh duøm vaät cho ngöôøi khaùc, vôùi taâm troäm caép chuyeån töø vai beân traùi sang vai beân phaûi, töø tay phaûi sang tay traùi, treân caùc phaàn thaân theå nhö vaäy, goïi laø khaùc choã. Xe thì goàm coù baùnh, truïc, ñoøn ngang, aùch xe. Thuyeàn thì hai beân coù maønh tröôùc sau. Nhaø thì goàm xaø nhaø, noùc, rui, ñoøn, boán goùc vaø höôùng, ñeàu goïi laø khaùc choã. Duøng taâm troäm caép chuyeån vaät ñeå qua caùc choã khaùc, ñeàu phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. “Laáy troäm vaät ôû trong nöôùc”: Laø ngöôøi duøng beø goã theo doøng nöôùc chuyeån ñi, cö só coù taâm troäm caép maø laáy thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu vôùi taâm troäm naém, laáy caây khieán cho döøng laïi ôû phía sau ñaåy ra phía tröôùc, cuøng vôùi taâm troäm maø nhaán chìm xuoáng ñaùy nöôùc, neáu laáy ñi khoûi nöôùc thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Laïi nöõa, coù ngöôøi chuû nuoâi chim trong ao, cö só vôùi taâm troäm neân thaùo nöôùc trong ao, phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu nöôùc chaûy ra khoûi ao thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu ngöôøi nhaø nuoâi chim, chim bay vaøo trong ao hoang, daõ vì taâm troäm neân thaùo nöôùc chaûy ra vaø laën xuoáng ñaùy

nöôùc thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Laïi coù cö só, ôû treân laàu thaáy caùc con chim coù chuû ngaäm caùc vaät trang söùc bay ñi, vì taâm troäm maø baét chim naøy, thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu thaáy chim ngaäm vaät baùu bay ñi,

vì taâm troäm neân ñôïi noù töø xa ñeå baét, toäi naøy coù theå saùm hoái. Neáu duøng naêng löïc cuûa thaàn chuù laøm cho chim ñoù theo yù mình bay ñeán choã aáy thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu chim bay ñeán choã khaùc, phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu chim khoâng chuû ngaäm ngoïc baùu bay ñi, cö só vì taâm troäm neân baét laáy chim naøy thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Khi ñang ñôïi chim ñoù thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Laïi nöõa, chim khoâng chuû ngaäm vaät baùu bay ñi, caùc chim coù chuû ñoaït laáy vaät cuûa chim khoâng chuû ñang ngaäm kia, cö só vì taâm troäm, ñoaït laáy vaät nôi chim coù chuû, thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu luùc ñöùng ñôïi chim coù chuû bay ñeán, thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Nhöõng tröôøng hôïp khaùc nhö treân ñaõ noùi. Laïi nöõa, caùc chim coù chuû ngaäm vaät baùu bay ñi, chim khoâng chuû ñoaït laáy, cö só vì taâm troäm neân baét chim khoâng chuû thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu luùc ñôïi chim khoâng chuû bay tôùi cuõng phaïm toäi coù theå saùm hoái. Nhöõng tröôøng hôïp khaùc nhö treân ñaõ noùi. Neáu cö só ñaùnh baïc, vì taâm troäm neân gian laän cuûa ngöôøi khaùc naêm tieàn, thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu cö só vì taâm troäm laáy Xaù lôïi thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu vôùi taâm cung kính maø suy nghó: “Phaät cuõng nhö Thaày cuûa mình, duøng taâm thanh tònh maø laáy thì khoâng phaïm”. Neáu ngöôøi cö só vôùi taâm troäm maø laáy quyeån kinh, thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Tuøy theo giaù trò maø phaïm toäi naëng nheï. Phaøm troäm laáy ruoäng ñaát coù hai nhaân duyeân, chieám ñoaït ruoäng ñaát cuûa ngöôøi khaùc: Moät laø noùi ranh giôùi, hai laø taïo ranh giôùi. Neáu cö só vì ñaát neân noùi hôn ngöôøi khaùc, hoaëc laøm ranh giôùi khaùc, laán chieám moät phaàn ñaát trò giaù naêm tieàn thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Coù caùc cö só ñaát ñaùng noäp thueá maø khoâng noäp, neáu ñeán naêm tieàn thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Laïi coù cö só ñeán choã ñoùng thueá, noùi vôùi caùc cö só: OÂng mang vaät naøy qua traïm giuøm toâi, toâi seõ ñöa cho oâng moät nöûa soá tieàn thueá. Neáu ngöôøi kia mang vaät qua khoûi traïm troán thueá khoaûng naêm tieàn thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Cö só neáu chæ ngöôøi ñi ñöôøng khaùc, khieán ngöôøi ñoù khoûi ñoùng thueá trò giaù naêm tieàn, thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu vì choã ñoùng thueá coù giaët cöôùp, thuù döõ hoaëc ñoùi khaùt neân chæ ñi ñöôøng khaùc, khieán traùnh khoûi nôi ñoäc haïi ñoù thì khoâng phaïm toäi. Laïi coù cö só, cuøng vôùi giaëc cöôùp phaù hoaïi caùc vaät cuûa xoùm laøng, neáu phaân ra trò giaù naêm tieàn thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái.

SOÁ 1476 - KINH Ö BAØ TAÉC NGUÕ GIÔÙI TÖÔÙNG 197

Laáy troäm caùc chuùng sanh khoâng chaân nhö: Ñæa, truøng, cho ñeán baét raát nhieàu truøng v.v... ngöôøi ñoù laáy boû trong ñoà vaät, cö só laáy töø trong ñoà aáy ra thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Nhö treân ñaõ neâu, troäm caép chuùng sanh hai chaân nhö ngöôøi vaø caùc loaøi chim nhö ngoãng, nhaïn, veït v.v... Caùc loaøi chim aáy nhoát trong loàng, neáu laáy vôùi taâm troäm thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Caùc tröôøng hôïp khaùc nhö treân ñaõ noùi. Baét troäm ngöôøi coù hai loaïi: Moät laø mang ñi, hai laø heïn ñeán. Neáu cö só vì taâm troäm maø vaùc ngöôøi kia ñeå treân vai, hai chaân ngöôøi ñoù ñaõ rôøi khoûi maët ñaát, thì phaïm toäi

khoâng theå saùm hoái. Neáu cuøng heïn ñeán, ñi hôn hai böôùc thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Nhöõng tröôøng hôïp khaùc nhö treân ñaõ noùi. Troäm caép loaøi boán chaân nhö ngöïa, boø, deâ v.v... Ngöôøi duøng daây coät moät choã cö só, vôùi taâm troäm, daét ñi hôn boán böôùc, thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu vaät naèm moät choã cö só vôùi taâm troäm, ñuoåi vaät chaïy hôn boán böôùc, thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Loaøi nhieàu chaân cuõng gioáng nhö vaäy. Neáu vaät ôû trong haøng raøo hoaëc töôøng vaùch, cö só vì taâm troäm neân ñuoåi ra khoûi baày boán böôùc, thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Caùc tröôøng hôïp khaùc nhö treân ñaõ noùi. Neáu vaät ñöôïc thaû ra ngoaøi, cö só coù taâm troäm neân nghó: "Neáu khi ngöôøi chaên vaøo trong röøng, mình seõ baét troäm vaät. Vì môùi chæ phaùt khôûi taâm nieäm, thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu gieát con vaät thì ñoàng vôùi toäi saùt sanh, gieát roài laáy thòt trò giaù naêm tieàn, thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Laïi coù baûy yeáu toá: Moät laø töôûng khoâng phaûi cuûa mình. Hai laø khoâng ñöôïc ñoàng yù. Ba laø khoâng taïm duøng. Boán laø bieát coù chu. Naêm laø khoâng ñieân cuoàng. Saùu laø khoâng loaïn taâm. Baûy laø khoâng beänh huûy hoaïi taâm. Ñuû baûy yeáu toá naøy, laáy vaät coù giaù trò thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Laáy vaät khoâng ñaùng giaù phaïm toäi coù theå saùm hoái. Laïi coù baûy ñieàu: Moät laø töôûng cuûa mình. Hai laø ñöôïc ñoàng yù. Ba laø nghó taïm duøng. Boán laø bieát khoâng chuû. Naêm laø ñieân cuoàng. Saùu laø loaïn taâm. Baûy laø beänh hoaïn huûy hoaïi taâm. Ñuû baûy ñieàu naøy, laáy vaät thì khoâng phaïm toäi. Coù moät cö só troàng rau caûi, moät ngöôøi ñeán vöôøn noùi vôùi cö só: "Cho toâi moät ít rau". Cö só hoûi: "OÂng coù tieàn khoâng? Ñöa tieàn ñaây toâi baùn cho". Ñaùp: "Toâi khoâng coù tieàn". Cö só noùi: "Neáu oâng caàn rau caûi thì ñem tieàn ñeán ñaây. Neáu ñöa

khoâng cho oâng thì saùng chieàu toâi laáy gì maø aên?". Ngöôøi khaùch noùi: "OÂng nhaát ñònh khoâng cho toâi phaûi khoâng?" Ngöôøi chuû noùi: "Laøm sao cho oâng ñöôïc!" Ngöôøi khaùch lieàn duøng chuù thuaät laøm cho rau caûi heùo khoâ, roài töï sanh nghi khoâng bieát mình coù phaïm toäi khoâng theå saùm hoái hay khoâng? Lieàn thöa hoûi Phaät, Phaät daïy: "Phaûi xeùt giaù trò môùi bieát phaïm toäi coù theå saùm hoái hoaëc khoâng theå saùm hoái. Caønh, laù, hoa, quaû, goác cuõng ñeàu nhö vaäy. Coù moät ngöôøi ôû trong vuøng Kyø Hoaøn caøy ruoäng côûi aùo ñeå tröôùc ñaùm ruoäng. Moät cö só nhìn boán phía khoâng thaáy coù ai lieàn laáy aùo ñem ñi. Ngöôøi caøy ruoäng töø xa troâng thaáy noùi: "Ñöøng laáy aùo cuûa toâi". Cö só aáy khoâng nghe, cöù cho laø khoâng coù chuû, neân caàm aùo ñi. Ngöôøi caøy ruoäng lieàn ñuoåi theo sau laáy laïi, noùi vôùi cö só: "Phaùp cuûa oâng laø laáy vaät khoâng cho sao?" Cö só noùi: Toâi thaáy khoâng coù chuû neân laáy, chöù khoâng phaûi nhö vaäy. Ngöôøi caøy ruoäng noùi: "Ñaây laø aùo cuûa toâi". Cö só noùi: "Laø aùo cuûa oâng thì oâng coù theå laáy laïi". Cö só lieàn sanh nghi khoâng bieát mình khoâng phaïm hay laø phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Lieàn ñi ñeán choã Phaät thöa hoûi vieäc naøy. Ñöùc Phaät bieát maø vaãn hoûi: OÂng duøng taâm gì ñeå laáy? Ngöôøi cö só thöa: "Con nghó ñoù laø vaät khoâng coù chuû". Ñöùc Phaät daïy: Khoâng phaïm.

Töø nay veà sau laáy vaät gì phaûi caân nhaéc kyõ caøng hoaëc laø vaät cuûa mình tuy khoâng coù ngöôøi giöõ nhöng thaät ra coù chuû, neáu sanh taâm muoán aên caép maø chöa laáy thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu laáy vaät ñuû naêm tieàn, thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Giôùi thöù ba: Daâm duïc Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Öu-baø-taéc khoâng neân khôûi töôûng duïc, giaùc duïc, haõy coøn khoâng neân sanh khôûi taâm huoáng laø khôûi leân duïc laø nghieäp aùc, baát tònh, nguoàn goác troùi buoäc cuûa tham, saân, si. ÔÛ ñaây, phaïm taø daâm coù boán haïng: Nam, nöõ, huyønh moân, hai caên. Nöõ laø ngöôøi nöõ, phi nhaân nöõ vaø suùc sanh caùi. Nam laø: Ngöôøi nam, phi nhaân nam vaø suùc sanh ñöïc. Huyønh moân vaø hai caên cuõng vaäy. Neáu Öu-baø-taéc cuøng vôùi ngöôøi nöõ, phi nhaân nöõ vaø suùc sanh caùi haønh taø daâm ôû ba choã thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu cuøng vôùi ngöôøi nam, phi nhaân nam, suùc sanh ñöïc, huyønh moân vaø hai caên haønh daâm ôû hai choã, thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu khôûi taâm muoán haønh daâm, nhöng chöa haønh daâm thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu hai

thaân hoøa hôïp maø khoâng haønh daâm thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu Öu-baø-taéc cuøng vôùi ngöôøi nöõ ñaõ coù choàng roài maø haønh daâm thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Nhöõng tröôøng hôïp phaïm toäi nheï nhö treân ñaõ noùi. Ba choã laø: Mieäng, ñaïi tieän vaø tieåu tieän. Ngoaøi ba choã ñoù, haønh daâm ôû caùc choã khaùc thì coù theå saùm hoái. Neáu Öu-baø-taéc cuøng vôùi ngöôøi nöõ chöa coù choàng, haønh daâm ngoaøi ba choã thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Ñôøi sau chòu quaû baùo toäi naëng. Neáu Öu-baø-taéc cuøng vôùi ngöôøi nam, toâi tôù nam, haønh daâm ôû hai choã thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Nhöõng tröôøng hôïp phaïm toäi nheï nhö treân ñaõ noùi. Neáu Öu-baø-taéc cuøng vôùi daâm nöõ haønh daâm nhöng khoâng ñöa tieàn thì phaïm taø daâm khoâng theå saùm hoái. Neáu ñöa tieàn thì khoâng phaïm. Neáu ngöôøi nöõ cheát cho ñeán suùc sanh cheát, thaân caên chöa hoaïi maø haønh daâm vôùi thaây cheát ôû ba choã thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Tröôøng hôïp phaïm toäi nheï nhö treân ñaõ noùi. Neáu Öu-baø-taéc töï thoï taùm giôùi, haønh daâm thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái, thoï taùm giôùi maø haønh daâm baát luaän taø hay chaùnh, taát caû ñeàu phaïm. Neáu Öu-baø-taéc tuy khoâng thoï giôùi, nhöng huûy phaïm ñeä töû Phaät laø ngöôøi giöõ giôùi thanh tònh, tuy khoâng coù toäi phaïm giôùi nhöng sau ñoù hoaøn toaøn khoâng ñöôïc thoï naêm giôùi, cho ñeán xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: “Ta coù hai thaân sanh thaân vaø giôùi thaân”. Neáu Thieän nam vì sanh thaân cuûa ta, xaây döïng thaùp baèng baûy baùu cao cho ñeán coõi Phaïm thieân. Neáu ngöôøi ñoù laøm thieáu. Sanh thaân thì toäi coù theå saùm hoái, neáu laøm thieáu Giôùi thaân cuûa ta thì toäi aáy voâ löôïng, chòu toäi nhö Long Vöông Y La. Giôùi thöù tö: Noùi doái Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo. - Ta ñaõ quôû traùch nhieàu veà söï noùi doái, khen ngôïi söï khoâng noùi doái, cho ñeán cöôøi ñuøa haõy coøn khoâng ñöôïc noùi doái huoáng laø coá yù noùi doái. ÔÛ ñaây tröôøng hôïp phaïm laø: Neáu Öu-baø-taéc khoâng bieát, khoâng thaáy phaùp hôn ngöôøi cuûa baäc Thaùnh, töï noùi ta laø A-la-haùn, höôùng A-la-haùn, thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu noùi

ta laø A-na-haøm, Tö-ñaø-haøm hoaëc Tu-ñaø-hoaøn cho ñeán höôùng Tu-ñaø-hoaøn, hoaëc ñaït ñöôïc Thieàn thöù nhaát, Thieàn thöù hai, Thieàn thöù ba, Thieàn thöù tö, hoaëc ñaït ñöôïc boán taâm voâ löôïng töø, bi, hyû, xaû, hoaëc ñaït ñöôïc ñònh voâ saéc, ñònh hö khoâng, ñònh thöùc xöù, ñònh voâ sôû höõu

xöù, ñònh phi töôûng phi phi töôûng xöù, hoaëc ñaït ñöôïc phaùp quaùn baát tònh, nieäm A-na-baùt-na (Quaùn soå töùc), chö Thieân ñeán choã cuûa Ta, caùc roàng, Daï-xoa, thaàn caây, Tyø-xaù-xaø, Cöu-baøn-traø, La-saùt ñeán choã cuûa ta, hoï hoûi Ta, ta ñaùp cho hoï, ta hoûi hoï, hoï ñaùp cho ta... ñeàu phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu muoán noùi mình laø A-la-haùn, noùi nhaàm laø A-na-haøm thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Caùc tröôøng hôïp khaùc cuõng phaïm nhö theá. Neáu coù Öu-baø-taéc hoûi: "Ngöôøi chöùng Ñaïo chöa?". Neáu im laëng hoaëc ra daáu laø ñaõ chöùng ñeàu phaïm toäi coù theå saùm hoái. Cho ñeán noùi: "Gioù loác laø quyû ñaát ñi ñeán choã cuûa ta", thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu Öu-baø-taéc, thaät söï coù nghe maø noùi khoâng nghe, thaät söï coù thaáy maø noùi khoâng thaáy, nghi laø coù maø noùi laø khoâng, nghi laø khoâng maø noùi laø coù, caùc vieäc noùi doái nhö vaäy ñeàu phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu khôûi taâm muoán noùi doái nhöng chöa noùi thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Noùi doái maø khoâng heát yù thì phaïm toäi coù theå saùm hoái. Neáu noùi vôùi ngöôøi khaùc laø mình ñaõ ñaéc Ñaïo, thì phaïm toäi khoâng theå saùm hoái. Neáu bò ñieân cuoàng hoaëc taâm loaïn, khoâng bieát maø noùi, thì khoâng phaïm. Giôùi thöù naêm: Uoáng röôïu Ñöùc Phaät ôû aáp Baït-ñaø-la-ba-ñeà thuoäc nöôùc Chi-ñeà, nôi aáy coù con roàng döõ, teân laø Yeåm-ba-la-ñeà-ñaø, hung baïo aùc ñoäc, khoâng ai daùm ñeán choã ñoù, voi, ngöïa, boø, deâ, löøa, laïc ñaø ñeàu khoâng daùm ñeán gaàn, thaäm chí caùc loaøi chim cuõng khoâng daùm bay ôû phía treân. Muøa Thu, khi luùa chín thì noù phaù hoaïi caùc ruoäng luùa. Tröôûng laõo Sa-giaø-ñaø ñi ñeán nöôùc Chi- Ñeà, daàn daàn tôùi Baït-ñaø-la-ba-ñeà, nghæ qua ñeâm ôû ñoù roài, saùng sôùm maëc y caàm baùt vaøo thoân khaát thöïc, khi khaát thöïc, nghe thoân naøy coù con roàng döõ, teân laø Yeåm-ba-la-ñeà-ñaø, hung aùc, thöôøng gieát haïi daân chuùng, chim thuù khoâng daùm ñeán ôû choã ñoù. Muøa Thu luùa chín thì phaù hoaïi luùa thoùc. Nghe roài, khaát thöïc xong, tröôûng laõo ñeán döôùi taøng caây beân doøng suoái choã ôû cuûa roàng Yeåm-ba-la-ñeà-ñaø, traûi toïa cuï ngoài. Roàng nghe muøi aùo lieàn giaän döõ, töø thaân phaùt ra khoùi muø. Tröôûng laõo Sa-giaø-ñaø lieàn nhaäp thieàn ñònh, duøng oai löïc thaàn thoâng, thaân cuõng phoùng ra khoùi muø. Roàng caøng giaän döõ, treân thaân phaùt ra löûa. Sa-giaø-ñaø laïi nhaäp vaøo Tam muoäi Hoûa Quang, thaân cuõng phoùng ra löûa. Roàng laïi tuoân möa ñaù, Sa-giaø-ñaø lieàn bieán möa ñaù thaønh nhieàu loaïi baùnh. Roàng laïi phoùng ra saám seùt, Sa- giaø-ñaø lieàn bieán thaønh nhieàu loaïi baùnh öa thích. Roàng laïi möa xuoáng nhieàu cung teân, daùo maùc, Sa-giaø-ñaø lieàn bieán thaønh hoa sen xanh, hoa sen traéng, hoa sen vaøng, hoa sen hoàng. Luùc aáy, roàng lieàn möa xuoáng nhieàu raén ñoäc, rít ñoäc, raén hoå mang, saâu boï chaân daøi, Tröôûng laõo Sa- giaø-ñaø lieàn bieán thaønh chuoãi hoa sen xanh, chuoãi hoa chieâm baëc, choãi

hoa Baø-sö, chuoãi hoa A-ñeà-muïc-ña-giaø. Roàng ñaõ duøng heát söùc löïc ñeå hieän baøy nhöõng vieäc nhö vaäy vôùi tröôûng laõo Sa-giaø-ñaø nhöng khoâng theå thaéng, neân noù lieàn maát oai löïc aùnh saùng. Tröôûng laõo Sa-giaø-ñaø bieát naêng löïc cuûa con roàng ñaõ heát, khoâng theå hoài phuïc lieàn bieán thaønh thaân cöïc nhoû ñi vaøo hai loã tai roàng, ñi ra nôi hai maét, roài laïi ñi vaøo loã muõi, ñi ra töø nôi mieäng, ñöùng treân ñaàu roàng, kinh haønh qua laïi maø khoâng laøm thöông toån thaân roàng. Baáy giôø, roàng thaáy söï vieäc nhö theá, neân voâ cuøng sôï haõi, loâng döïng ngöôïc, chaép tay höôùng veà tröôûng laõo Sa-giaø-ñaø thöa: - “Con xin quy y Thaùnh giaû”. Sa-giaø-ñaø ñaùp: - “Ngöôi ñöøng quy y ta, haõy quy y thaày ta laø quy y vôùi ñöùc Phaät”. Roàng thöa: - “Töø nay, con xin quy y Tam Baûo, troïn ñôøi naøy xin laøm caän söï nam cuûa ñöùc Phaät”. Roàng ñoù thoï tam Quy y, laøm ñeä töû Phaät, khoâng coøn gaây taïo nhöõng vieäc hung aùc nhö tröôùc nöõa. Moïi ngöôøi vaø chim thuù ñeàu ñeán choã aáy, muøa Thu khi luùa chín khoâng coøn bò phaù hoaïi, danh tieáng nhö vaäy löu truyeàn caùc nöôùc: “Tröôûng laõo Sa-giaø-ñaø ñaõ thu phuïc ñöôïc roàng aùc khieán noù trôû neân hieàn laønh, moïi ngöôøi vaø chim thuù ñeàu ñeán ñöôïc choã aáy, khi muøa Thu luùa chín, khoâng coøn bò phaù hoaïi nöõa”. Danh tieáng cuûa tröôûng laõo Sa-giaø-ñaø vang khaép, moïi ngöôøi ñeàu laøm thöùc aên mang ñeán cuùng döôøng, trong soá ñoù coù moät phuï nöõ ngheøo, tin kính neân thænh tröôûng laõo Sa-giaø-ñaø ñeå cuùng döôøng, Sa-giaø-ñaø im laëng nhaän lôøi phuï nöõ aáy cuùng döôøng moùn chaùo söõa, Tröôûng laõo thoï duïng, phuï nöõ aáy suy nghó: Sa-moân naøy duøng chaùo söõa naøy, coù leõ seõ phaùt laïnh, beøn laáy röôïu gioáng maøu nöôùc ñem daâng cho Sa-giaø-ñaø, tröôûng laõo khoâng xem maø lieàn uoáng, uoáng xong, thuyeát phaùp vaø ñi veà chuøa. Baáy giôø, chaát röôïu phaùt ra, gaàn ñeán beân cöûa chuøa thì ngaõ teù xuoáng ñaát, y Taêng-giaø-leâ, tuùi loïc nöôùc, bình baùt, gaäy, daàu, giaày coû, oáng ñöïng kim, moãi vaät naèm moät nôi, ngöôøi thì laên moät choã, say röôïu khoâng coøn hay bieát gì. Baáy giôø, ñöùc Phaät cuøng vôùi Toân giaû A Nan ñi ñeán choã aáy. Ñöùc Phaät thaáy vò Tyø-kheo naøy, bieát maø vaãn hoûi Toân giaû A nan: - Ñaây laø ngöôøi naøo? Toân giaû A nan thöa: - Baïch ñöùc Theá Toân! Ñaây laø tröôûng laõo Sa-giaø-ñaø. Phaät lieàn baûo: - Haõy traûi toøa, muùc nöôùc cho Ta, taäp hôïp chuùng taêng ôû choã naøy. Toân giaû A nan vaâng lôøi, lieàn traûi toøa, muùc nöôùc vaø taäp hôïp chuùng

Taêng xong, ñeán baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Con ñaõ traûi toøa, muùc nöôùc vaø taäp hôïp chuùng Taêng. Xin Theá Toân töï bieát ñuùng thôøi. Ñöùc Phaät lieàn röûa chaân, an toïa, hoûi caùc Tyø-kheo: - Caùc Thaày ñaõ töøng thaáy, nghe hay khoâng, roàng Yeåm-ba-la-ñeà-ñaø hung baïo aùc haïi, tröôùc ñaây khoâng coù ngöôøi ñeán nôi aáy, voi, ngöïa, boø, deâ, laïc ñaø ñeàu khoâng theå tôùi ñoù, cho ñeán caùc loaøi chim cuõng khoâng daùm bay qua, muøa Thu khi luùa chín thì noù phaù hoaïi luùa thoùc, Thieän nam Sa-giaø- ñaø coù theå haøng phuïc khieán noù trôû neân hieàn laønh? Hoâm aáy, nhieàu ngöôøi vaø chim choùc ñeàu ñi ñeán doøng suoái ñoù. Trong

chuùng luùc aáy, coù ngöôøi thaáy thì thöa: “Con coù thaáy, baïch ñöùc Theá Toân”. Coù ngöôøi nghe thì noùi: “Baïch ñöùc Theá Toân, con coù nghe”. Ñöùc Phaät baûo: - Naøy caùc Tyø-kheo! YÙ oâng nhö theá naøo? Thieän nam Sa-giaø-ñaø, hoâm nay coù theå haøng phuïc ñöôïc con eãnh öông khoâng? Ñaùp: - Baïch Theá Toân! Khoâng theå. Ñöùc Phaät noùi: - Thaùnh nhaân uoáng röôïu coøn phaïm loãi nhö vaäy, huoáng chi laø phaøm phu, toäi caøng nhieàu hôn, toäi nhieàu nhö theá ñeàu do uoáng röôïu. Töø ngaøy nay, neáu noùi “Ta laø ñeä töû cuûa Phaät” thì khoâng ñöôïc uoáng röôïu, thaäm chí moät gioït nhö ñaàu ngoïn coû cuõng khoâng uoáng. Ñöùc Phaät duøng nhieàu caùch quôû traùch veà loãi laàm cuûa vieäc uoáng röôïu roài baûo caùc Tyø-kheo: - “Öu-baø-taéc khoâng ñöôïc uoáng röôïu”, röôïu coù hai loaïi: Moät laø röôïu gaïo, hai laø röôïu caây. Röôïu caây laø: Duøng goác, caønh, laù, hoa, quaû, nhieàu thöù haït, caùc loaøi coû thuoác troän laøm thaønh röôïu. Röôïu coù maøu, röôïu coù muøi, röôïu coù vò, röôïu uoáng vaøo ñeàu coù theå laøm say ngöôøi. Ñoù goïi laø röôïu. Neáu Öu-baø- taéc neám thöû maø nuoát röôïu vaøo thì cuõng laø uoáng, cuõng goïi laø phaïm toäi. Neáu uoáng röôïu gaïo vöøa nuoát vaøo laø phaïm toäi. Neáu uoáng röôïu môøi, vöøa nuoát vaøo laø phaïm toäi. Neáu uoáng röôïu ngoït, cuõng vöøa nuoát vaøo laø phaïm toäi. Neáu aên men röôïu coù theå bò say, vöøa nuoát vaøo laø phaïm toäi. Neáu aên baõ röôïu, vöøa nuoát vaøo laø phaïm toäi. Neáu uoáng caën röôïu, vöøa nuoát vaøo laø phaïm toäi. Neáu uoáng loaïi töông töï röôïu, loaïi coù maøu töông töï röôïu, muøi röôïu, vò röôïu coù theå laøm say ngöôøi, vöøa nuoát vaøo laø phaïm toäi. Neáu chæ laøm maøu röôïu maø khoâng coù muøi röôïu, vò cuûa röôïu, khoâng theå laøm say ngöôøi vaø uoáng nhöõng loaïi khaùc ñeàu khoâng phaïm.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH PHAÄT THUYEÁT GIÔÙI TIEÂU TAI SOÁ 1477

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1477

KINH PHAÄT THUYEÁT GIÔÙI TIEÂU TAI Haùn dòch: Ñôøi Ñoâng Ngoâ, Cö só Chi Khieâm ngöôøi nöôùc Nguyeät Chi

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Xaù Veä. Coù moät huyeän noï, taát caû daân chuùng ñeàu phuïng haønh theo naêm giôùi vaø möôøi ñieàu thieän cuûa Phaät. Caû huyeän, khoâng coù nhaø naøo chöùa röôïu. Moät gia ñình thuoäc doøng hoï lôùn cuûa Huyeän aáy, coù ngöôøi con saép ñi buoân baùn xa. Tröôùc khi ñi, cha meï daën: “Con phaûi sieâng naêng giöõ gìn naêm giôùi vaø vaâng giöõ möôøi ñieàu thieän, caån thaän ñöøng uoáng röôïu, vì uoáng röôïu laø phaïm giôùi troïng cuûa Phaät cheá. Nghe lôøi cha meï daën doø xong, ngöôøi aáy ñi ñeán nöôùc khaùc. Gaëp baïn ñoàng hoïc cuõ, ngöôøi aáy vui möøng, ñöôïc baïn môøi uoáng röôïu Boà ñaøo. Ngöôøi aáy töø choái: “ÔÛ nöôùc toâi, moïi ngöôøi ñeàu giöõ gìn naêm giôùi cuûa Phaät, khoâng daùm sai phaïm. Neáu uoáng röôïu, ñôøi sau seõ bò laøm ngöôøi ngu si, khoâng ñöôïc gaëp Phaät. Luùc töø giaõ cha meï ñeå ñi, cha meï toâi ñeàu daën:

“Uoáng röôïu laø traùi vôùi lôøi Phaät daïy, laø phaïm giôùi phaïm toäi raát naëng. Baïn beø xa caùch laâu ngaøy môùi gaëp, tuy raát vui möøng nhöng anh ñöøng baûo toâi phaûi phaïm giôùi, traùi vôùi lôøi daïy cuûa cha meï”. Ngöôøi baïn noùi: “Toâi vôùi anh cuøng moät thaày, ñeàu laø anh em vôùi nhau. Cha meï toâi cuõng laø cha meï anh. Cha meï toâi ñeàu uoáng röôïu maø coù sai phaïm gì ñaâu! Neáu toâi ôû nhaø anh thì chaéc chaén toâi cuõng seõ thuaän theo cha meï cuûa anh”. Töø choái khoâng ñöôïc, ngöôøi aáy beøn uoáng röôïu vôùi baïn, say naèm ba ngaøy. Khi tænh röôïu, ngöôøi aáy raát hoái haän vaø sôï haõi. Xong vieäc buoân baùn, ngöôøi aáy veà nhaø vaø töï thuù ñaày ñuû vôùi cha meï. Cha meï baûo: “Con ñaõ traùi lôøi daïy cuûa ta laïi coøn phaïm giôùi, daàn daàn seõ laøm loaïn pheùp nöôùc, chaúng phaûi laø ñöùa

con hieáu thaûo. Con khoâng ñöôïc noùi “laáy vieäc nöôùc laøm treân heát”, haõy doïn laáy ñoà ñaïc vaø ñi khoûi nöôùc, khoâng ñöôïc ôû laïi nôi ñaây!” Ngöôøi con vì phaïm giôùi neân bò cha meï ñuoåi ñi, anh ta ñi ñeán nöôùc khaùc, ôû trong moät nhaø troï noï. Chuû nhaø thôø ba vò quyû thaàn coù theå hieän ra hình ngöôøi, ngoài ñoái dieän aên uoáng vaø noùi chuyeän vôùi ngöôøi. Ngöôøi chuû thôø cuùng hoï nhieàu naêm neân raát meät moûi. Taøi saûn trong nhaø thì heát saïch, ngöôøi nhaø ñau oám, cheát choùc lieân mieân neân ngöôøi chuû nhaø raát buoàn chaùn caùc quyû thaàn naøy, chæ than thôû moät mình. Quyû bieát ñöôïc yù cuûa ngöôøi chuû vaø raát lo laéng cho vò aáy, hoï cuøng nhau baøn luaän: - “Ngöôøi naøy bò heát saïch taøi saûn chính laø do chuùng ta, chuùng ta chöa heà laøm gì coù lôïi ích neân khieán cho ngöôøi chuû chaùn naûn, phaûi tìm chaâu baùu ñeå cho vò aáy, khieán vò aáy ñöôïc vui veû”. Noùi xong, hoï ñi ñeán kho baùu cuûa vua nöôùc khaùc laáy troäm ñem veà caát giaáu trong vöôøn vaø baûo vôùi chuû nhaø: - “OÂng thôø cuùng chuùng toâi ñaõ nhieàu naêm, khoå cöïc baáy laâu. Hoâm nay, chuùng toâi muoán laøm phöôùc cho oâng ñöôïc giaøu coù, vui veû”. Chuû nhaø noùi: - “Xin ñoäi ôn Ñaïi thaàn”. Quyû baûo: - Trong vöôøn nhaø oâng coù vaøng baïc, haõy ra ñoù maø laáy, oâng ñöôïc phöôùc lôùn vaø seõ ñöôïc maõn nguyeän”. Ngöôøi chuû nhaø vui möøng ñi ra vöôøn, nhìn thaáy nhieàu vaät kyø laï vaø laáy ñem vaøo nhaø. Saùng hoâm sau, chuû nhaø laøm nhieàu thöùc aên ñeå taï ôn quyû thaàn. Caùc moùn ngon vöøa ñeàu ñaõ laøm xong, caùc quyû thaàn vöøa tôùi cöûa, thaáy ngöôøi ñeán töø nöôùc Xaù Veä ngoài trong nhaø cuûa ngöôøi chuû, lieàn voäi vaøng boû chaïy. Ngöôøi chuû chaïy theo keâu: - “Môøi caùc vò haõy quay laïi, taát caû caùc moùn aên cuùng döôøng ñeàu ñaõ laøm xong. Ñaïi thaàn ñaõ ñeán sao laïi boû ñi?” Quyû thaàn ñaùp: - “Trong nhaø oâng coù khaùch quyù, chuùng toâi ñaõ ñeán vaø nhìn thaáy ngöôøi ñoù, vì sôï haõi quaù neân chuùng toâi môùi boû ñi”. Ngöôøi chuû quay veà nhaø vaø ngoài suy nghó: - “Trong nhaø ta chæ coù ngöôøi naøy, chöù coù ai khaùc ñaâu! Roài lieàn ñi ra môøi ngöôøi aáy duøng caùc thöùc aên, raát möïc vui veû. AÊn uoáng xong, ngöôøi chuû nhaø hoûi: - OÂng coù coâng ñöùc gì maø caùc quyû thaàn toâi thôø cuùng vöøa thaáy oâng lieàn sôï haõi boû chaïy? Ngöôøi khaùch aáy lieàn giaûng noùi ñaày ñuû veà nguõ Giôùi vaø möôøi ñieàu

thieän laø coâng ñöùc cuûa Phaät, roài noùi: - Thaät söï toâi ñaõ phaïm giôùi uoáng röôïu neân bò cha meï ñuoåi ñi, coøn boán giôùi kia neân ñöôïc thieân thaàn uûng hoä, vì theá caùc quyû thaàn cuûa oâng khoâng daùm ñeán gaàn. Ngöôøi chuû nhaø noùi: - Tuy toâi thôø cuùng caùc quyû thaàn naøy nhöng ñaõ laâu toâi raát chaùn hoï. Hoâm nay, toâi muoán thoï trì naêm giôùi cuûa ñöùc Phaät. Roài ngöôøi chuû nhaø thoï tam quy, nguõ giôùi vaø möôøi ñieàu thieän töø ngöôøi khaùch aáy, moät loøng tinh taán khoâng daùm bieáng nhaùc. Chuû nhaø hoûi: - Ñöùc Phaät ñang ôû ñaâu, toâi coù theå ñöôïc gaëp Ngaøi khoâng? Khaùch ñaùp: - Ñöùc Phaät ñang ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø Ñaø-Caáp Coâ Ñoäc thuoäc nöôùc Xaù Veä. OÂng haõy ñeán ñoù coù theå ñöôïc gaëp Ngaøi. Ngöôøi chuû nhaát taâm ñi ñeán nôi aáy. Treân ñöôøng ñi, ôû taïm taïi moät ngoâi ñình, trong ñoù coù moät phuï nöõ raát ñeïp, laø vôi cuûa quyû aên thòt ngöôøi. Ñöôøng ñi coøn xa maø trôøi ñaõ chieàu toái, ngöôøi ñoù xin ngöôøi phuï nöõ cho ôû laïi moät ñeâm. Ngöôøi phuï nöõ lieàn baûo: - Haõy caån thaän, khoâng ñöôïc ôû laïi ñaây. OÂng haõy ñi mau ñi! Ngöôøi ñoù hoûi: Vì sao vaäy? Coâ noùi theá laø yù gì? Ngöôøi phuï nöõ ñaùp: - Ta ñaõ noùi vôùi oâng roài, sao coøn hoûi laïi nöõa! Ngöôøi aáy suy nghó: "Tröôùc ñaây ngöôøi nöôùc Xaù Veä kia chæ thoï boán giôùi cuûa ñöùc Phaät maø quyû thaàn ôû nhaø ta coøn sôï haõi nhö vaäy. Hoâm nay, Ta ñaõ thoï tam quy, nguõ giôùi vaø möôøi ñieàu thieän, taâm khoâng bieáng nhaùc thì sao laïi phaûi sôï haõi!" Nghó vaäy neân ngöôøi aáy vaãn ôû laïi nôi ñoù. Quyû aên thòt ngöôøi veà ñình nhìn thaáy caùc thaàn hoä giôùi xung quanh ngöôøi aáy neân ñi caùch xa ngoâi ñeàn boán möôi daëm, caû ñeâm ñoù khoâng daùm veà. Saùng hoâm sau, ngöôøi aáy laïi leân ñöôøng, treân ñöôøng ñi thaáy nhöõng ngöôøi bò quyû aên thòt, xöông coát vöùt böøa baõi khaép nôi, y phuïc vaø toùc thì vöông vaõi. Ngöôøi aáy sôï haõi vaø hoái haän, suy nghó töï thoái lui: - "ÔÛ nöôùc ta, nhaø nhaø ñeàu ñaày ñuû y phuïc vaø thöùc aên sung tuùc, an vui. Nhöõng ñieàu ngöôøi kia noùi thaät troáng roãng, noùi ñöùc Phaät ôû nöôùc Xaù Veä, neân ta môùi ñeán ñeå xem söï kyø dieäu. Ñaõ khoâng ñöôïc thaáy nhö vaäy maø coøn thaáy xöông coát ñaày daãy khaép nôi". Ngöôøi aáy lieàn khôûi yù aùc, nghó: - "Ta neân quay veà, ngöôøi nöõ kia seõ veà choã cuõ, cuøng ôû nhö cuõ,

khoâng vui hôn sao!" Nghó vaäy neân ngöôøi aáy quay trôû laïi choã ngoâi ñình, xin ngöôøi phuï nöõ ôû laïi ñeâm. Ngöôøi phuï nöõ hoûi: - OÂng ñaõ quay laïi roài sao? Ñaùp: - Vì toâi nghó ñi seõ khoâng thaønh neân môùi quay laïi ñaây. Ngöôøi phuï nöõ noùi: - OÂng muoán cheát hay sao? Choàng toâi laø quyû aên thòt ngöôøi, môùi ñi khoâng laâu. OÂng haõy ñi mau ñi. Ngöôøi aáy khoâng tin neân vaãn ôû laïi, taâm lieàn meâ hoaëc, yù daâm duïc phaùt khôûi, laïi khoâng tin vaøo phöôùc ñöùc nôi tam Quy y cuûa Phaät, cuõng nhö khoâng coù taâm cuûa nguõ giôùi vaø möôøi ñieàu thieän. Vì theá caùc thieân thaàn lieàn boû ñi, khoâng uûng hoä vò aáy nöõa, do vaäy, quyû quay veà ñöôïc. Ngöôøi phuï nöõ sôï quyû aên thòt ngöôøi nam naøy neân thöông xoùt giaáu ngöôøi aáy vaøo trong moät chieác huõ lôùn. Quyû ngöûi thaáy muøi ngöôøi lieàn hoûi vôï: - Naøng coù ñöôïc thòt ngöôøi phaûi khoâng? Ta muoán aên. Vôï ñaùp: - Toâi khoâng ñi ñaâu laøm sao coù ñöôïc thòt? Roài hoûi tieáp: - Sao ñeâm qua

oâng khoâng veà? Quyû ñaùp: - Bieát laø naøng ñôïi, nhöng ñeâm qua nhaø coù khaùch toân quyù ôû laïi, neân khieán toâi bò ñuoåi. Ngöôøi nam ôû trong huõ lôùn caøng sôï haõi, khoâng coøn nhôù gì veà tam Quy y. Vôï hoûi: - Vì sao oâng khoâng kieám ñöôïc thòt? Quyû ñaùp: - Chính laø do ngöôøi ñeä töû cuûa Phaät ôû trong nhaø naøng, caùc Thieân thaàn ñuoåi toâi phaûi ñi caùch xa nôi ñaây boán möôi daëm. ÔÛ laïi ñeâm ngoaøi trôøi, toâi raát lo sôï, vì theá ngaøy nay toâi khoâng an oån, neân chaúng kieám ñöôïc thòt. Ngöôøi vôï nghe vaäy neân im laëng, nhaân ñoù hoûi choàng: - Giôùi cuûa Phaät laø gì vaø vì sao phaûi phuïng trì? Quyû noùi: - Toâi ñaõ ñoùi quaù roài, naøng haõy ñöa thòt ñaây, khoâng caàn phaûi hoûi ñieàu aáy. Ñoù laø Giôùi chaân chaùnh voâ thöôïng, khoâng phaûi laø ñieàu maø ta daùm noùi!

SOÁ 1477 - KINH PHAÄT THUYEÁT GIÔÙI TIEÂU TAI 209

Ngöôøi vôï noùi: - OÂng haõy noùi cho toâi roài toâi môùi ñöa thòt cho oâng. Loaøi quyû voán luoân tham lam aên uoáng, chæ muoán aên khoâng döùt. Ngöôøi vôï cöù hoûi tôùi. Vì theá, quyû noùi veà tam quy, nguõ giôùi: Moät laø nhaân töø, khoâng saùt sanh. Hai laø coù loøng tin trong saïch, khoâng troäm caép. Ba laø töï giöõ mình trinh thuaän khoâng taø daâm. Boán laø mieäng khoâng noùi doái. Naêm laø phaûi hieáu thuaän, khoâng ñöôïc uoáng röôïu. Khi quyû vöøa baét ñaàu noùi giôùi thöù nhaát, ngöôøi vôï lieàn thoï trì, caû naêm giôùi, ñeàu taâm nhôù, mieäng tuïng theo. Ngöôøi nam ôû trong huõ lôùn, cuõng nhôù laïi vaø thoï trì nguõ giôùi. Trôøi Ñeá Thích thaáy bieát hai ngöôøi töï taâm quy y Phaät nhö vaäy, lieàn choïn naêm möôi thieän thaàn ñeán uûng hoä hai ngöôøi khieán quyû lieàn boû chaïy. Ñeán saùng hoâm sau, ngöôøi vôï hoûi ngöôøi nam kia. - OÂng coù sôï khoâng? Ñaùp: - Toâi raát sôï. Nhôø ôn cuûa coâ neân taâm toâi ñöôïc nhôù ñeán Phaät. Ngöôøi phuï nöõ hoûi: - Hoâm qua, vì sao oâng quay laïi? Ñaùp: - Vì toâi thaáy nhieàu thaây ngöôøi môùi cheát, haøi coát ñaày daãy khaép nôi, vì sôï neân taâm yù toâi thoái lui vaø quay laïi. Ngöôøi phuï nöõ ñaùp: - Xöông ñoù chính laø nhöõng thöù toâi ñaõ vaát ñi. Toâi voán con nhaø hieàn laønh, bò quyû baét veà laøm vôï. Toâi töï thöông mình nhöng khoâng bieát noùi vôùi ai. Hoâm nay nhôø ôn Nhaân giaû maø toâi ñöôïc nghe Giôùi cuûa Phaät vaø ñöôïc rôøi xa quyû aáy. Roài coâ ta hoûi: - Hieàn giaû! Baây giôø hieàn giaû muoán ñi ñeán choã naøo? Ngöôøi aáy ñaùp: - Toâi muoán ñeán nöôùc Xaù Veä ñeå ñöôïc gaëp ñöùc Phaät. Ngöôøi phuï nöõ noùi: - Laønh thay! Toâi seõ veà nöôùc vaø ñöa cha meï cuøng theo hieàn giaû ñeán gaëp Phaät. Noùi xong, hoï cuøng ñi. Treân ñöôøng ñi, hoï gaëp boán traêm chín möôi taùm ngöôøi, hoï hoûi: - Caùc vò töø ñaâu tôùi vaø ñònh ñi ñeán choã naøo? Nhöõng ngöôøi aáy ñaùp: - Chuùng toâi töø choã ñöùc Phaät tôùi ñaây. Hai ngöôøi hoûi:

210 BOÄ LUAÄT 12

- Caùc vò ñaõ ñöôïc gaëp Phaät, vì sao laïi ñi? Ñaùp: - Hoâm nay, ñöùc Phaät thuyeát giaûng kinh, nhöng chuùng toâi khoâng hieåu roõ raøng neân môùi veà nöôùc laïi. Hai vò aáy giaûng noùi laïi ñaày ñuû vieäc quyû sôï ngöôøi coù giôùi haïnh, nhôø vaäy, nhöõng ngöôøi ñoù ñeàu ñöôïc khai môû taâm yù, hoï cuøng nhau ñeán gaëp Phaät. Töø xa nhìn thaáy nhö vaäy, ñöùc Phaät mæm cöôøi, töø trong mieäng Ngaøi, phoùng

ra aùnh saùng naêm maøu. Toân giaû A- nan quyø goái, thöa: - Baïch Theá Toân! Ñöùc Phaät khoâng bao giôø mæm cöôøi maø khoâng coù nhaân duyeân. Ñöùc Theá Toân saép giaûng noùi ñieàu gì? Ñöùc Phaät baûo: - Thaày coù thaáy boán traêm chín möôi taùm ngöôøi ñang trôû laïi hay khoâng? Toân giaû A Nan thöa: - Daï, con ñaõ thaáy. Ñöùc Phaät daïy: - Boán traêm chín möôi taùm ngöôøi naøy hoâm nay ñaõ ñöôïc gaëp thaày cuûa hoï. Taát caû ñeàu seõ ñeán gaëp Phaät roài seõ ñöôïc ñaéc ñaïo. Naêm traêm ngöôøi cuøng ñeán choã ñöùc Phaät, cung kính ñaûnh leã Phaät, nhaát taâm nghe Kinh, taâm yù ñöôïc khai môû. Taát caû ñeàu xuaát gia laøm Sa moân, chöùng ñaïo A-la-haùn. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi chuû nhaø troï cuøng vôùi ngöôøi phuï nöõ ñaõ laø anh em vôùi nhau nhieàu ñôøi. Song, hai vò aáy, ñôøi tröôùc laø Thaày cuûa boán traêm chín möôi taùm ngöôøi naøy. Phaøm laø ngöôøi caàu ñaïo, phaûi nhôø Thaày vaø baïn laønh môùi ñöôïc giaûi thoaùt. Ñöùc Phaät giaûng noùi Kinh naøy xong, caùc Tyø kheo ñeàu raát hoan hyû, cung kính ñaûnh leã Phaät roài lui ra.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH ÑAÏI AÙI ÑAÏO
TYØ KHEO NI
SOÁ 1478
(QUYEÅN THÖÔÏNG & HAÏ)
HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1478

KINH ÑAÏI AÙI ÑAÏO TYØ KHEO NI Haùn dòch: Maát teân ngöôøi dòch, phuï vaøo dòch phaåm ñôøi Baéc Löông.

QUYEÅN THÖÔÏNG

Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi Tònh xaù cuûa doøng hoï Thích thuoäc thaønh Ca-duy-la veä, cuøng vôùi chuùng ñaïi Tyø kheo hoäi ñuû. Baáy giôø, Ñaïi AÙi-ñaïo-Kieàu-ñaøm-di ñi ñeán choã Ñöùc Phaät cuùi ñaàu ñaûnh leã roài ñöùng qua moät beân, chaáp tay thöa Phaät: - Toâi nghe ngöôøi nöõ tinh taán thì coù theå ñaït ñöôïc boán ñaïo quaû cuûa Sa moân, neân xin ñöôïc laõnh thoï phaùp luaät cuûa Phaät. Vì toâi ôû nhaø coù loøng tin vaø öa,thích neân muoán xuaát gia theo ñaïo. Phaät baûo: - Thoâi ñi! Naøy Kieàu Ñaøm Di! Ta khoâng thích cho ngöôøi nöõ vaøo trong phaùp luaät cuûa Ta, maëc y phaùp cuûa Ta. Haõy neân suoát ñôøi thanh tònh tinh khieát, suy xeùt phaïm haïnh, tónh yù töï giöõ gìn, chöa töøng khôûi töôûng luoân roãng laëng nhö Ñaïo, khoâng nieäm taø duïc, taâm thöôøng tòch tónh laø an laïc. Khi aáy, Ñaïi AÙi Ñaïo laïi tha thieát mong caàu: - Nhö vaäy laøm haønh giaû coù theå ñöôïc chaêng? Xin Phaät cho pheùp xuaát gia ñeå toâi ñöôïc ñeán Nieát Baøn. Thöa nhö vaäy ñeán ba laàn, Ñöùc Phaät cuõng vaãn khoâng chaáp nhaän, neân baø laïi ñeán tröôùc Ñöùc Phaät ñaûnh leã, nhieãu quanh Phaät roài trôû veà. Ñi chöa ñöôïc bao laâu, Ñöùc Phaät cuøng vôùi caùc vò ñaïi Tyø-kheo ñoâng ñuû, töø tinh xaù cuûa doøng hoï Thích, laàn löôït ñi vaøo thaønh Ca-duy-la-veä. Luùc naøy,

Ñaïi AÙi Ñaïo nghe Ñöùc Phaät cuøng caùc vò ñeä töû ñaõ ñi vaøo trong nöôùc mình, neân taâm voâ cuøng hoan hyû, lieàn ñi tôùi choã Phaät, chaáp tay ñaûnh leã nôi chaân Phaät, roài lui ra ngoài yeân. Sau ñaáy thì quyø daøi chaáp tay, baïch Phaät: Toâi nghe ngöôøi nöõ tinh taán töùc coù theå chöùng ñaéc boán ñaïo quaû Sa moân, neân xin ñöôïc thoï nhaän phaùp luaät cuûa Phaät, khieán ñaït ñöôïc ñaïo Chaùnh chaân Voâ thöôïng. Toâi do ôû nhaø coù loøng tin vaø söï öa thích, hieåu bieát veà voâ thöôøng, nhö theá neân mong muoán xuaát gia tu ñaïo. Ñöùc Phaät baûo: - Thoâi ñi, Kieàu-ñaøm-di! Nhö lai khoâng thích ñeå ngöôøi nöõ vaøo trong phaùp luaät cuûa Phaät, maëc phaùp y cuûa Phaät. Haõy neân troïn ñôøi giöõ laáy thanh tònh, tinh khieát nôi baûn thaân, suy xeùt veà phaïm haïnh, taïo yù tòch tónh, chöa töøng daáy khôûi töôûng, roãng laëng nhö ñaïo, khoâng nieäm taø duïc, taâm thöôøng vaéng laëng laø an laïc. Ñaïi AÙi Ñaïo lieàn tha thieát caàu xin, noùi: - Haønh giaû nhö vaäy laø coù theå ñöôïc chaêng? Xin Phaät cho pheùp xuaát gia ñeå toâi ñöôïc ñeán Nieát baøn. Thöa xin ñeán ba laàn, Phaät vaãn khoâng chaáp nhaän. Ñaïi AÙi Ñaïo lieàn tröôùc sau ñaûnh leã, nhieãu quanh Phaät roài lui ra, töï xoùt xa, thöông caûm, hoái loãi, nöôùc maét ñaàm ñìa, khoâng theå kìm cheá, töï nghó: - Laøm thaân ngöôøi nöõ voán nhieàu toäi loãi neân môùi nhö theá. Baø lieàn phaùt nguyeän lôùn: - Nguyeän cho caùc vò Boà taùt, ngöôøi cuøng phi nhôn ñuøng mang taâm yù nhö ngöôøi nöõ. Hoâm nay ta phaûi caàu xin Phaät, troïn ñôøi khoâng bieáng nhaùc, meät moûi. Baáy giôø, Phaät caùc Ñaïi Tyø-kheo ôû laïi nöôùc naøy ba thaùng ñeå traùnh möa, ñaõ may vaù y xong, neân maëc y mang baùt du haønh tôùi nöôùc khaùc. Ñaïi AÙi Ñaïo beøn cuøng vôùi caùc baø meï ñi theo Phaät. Ñöùc Phaät ñi tôùi huyeän Na-hoøa, döøng nghæ beân soâng. Ñaïi AÙi Ñaïo lieàn ñeán tröôùc Phaät cung kính ñaûnh leã, ñöùng qua moät beân, roài thöa Phaät nhö hai laàn tröôùc. Ñöùc Phaät cuõng baûo nhö tröôùc. Thöa xin cuõng ñeán ba laàn, Phaät vaãn khoâng ñoàng yù, neân Ñaïi AÙi Ñaïo leã Phaät, nhieãu quanh Phaät roài lui ra ñöùng ôû ngoaøi cöûa, aùo quaàn nhaøu naùt, ñaày buïi baëm ñöùng chaân traàn, nöôùc maét nhö möa, maët maøy moà hoâi nheã nhaïi, thaân theå meät moûi, khoùc than nöùc nôû, khoâng caàm loøng ñöôïc, töï mình hoái tieác: - “Thaân nöõ xaáu aùc, coù taùm möôi boán ñieàu laøm meâ loaïn tröôïng phu khieán maát ñaïo ñöùc. Phaät ñaõ bieát roõ neân môùi suy xeùt nhö vaäy. Ngöôøi nam trong thieân haï khoâng bò ngöôøi nöõ meâ hoaëc thì raát khoù! Hoâm nay ta

duøng thaân nöõ naøy muoán vaøo ñaïo, caàn phaûi giöõ mình thanh khieát khoâng daùm xao laõng. Chæ coù con môùi ñoä meï maø troïn khoâng maát boån nguyeän cuûa con”. Hieàn giaû A Nan thaáy Ñaïi AÙi Ñaïo khoâng vui nhö theá, lieàn hoûi: - Naøy Kieàu Ñaøm Di! Vì sao aùo quaàn nhaøu naùt, ñaày buïi baëm, ñi chaân khoâng, maët maøy tieàu tuïy, thaân töôùng meät nhoïc, buoàn baõ khoùc loùc nhö vaäy? Ñaïi AÙi Ñaïo ñaùp: - Hieàn giaû A Nan! Hoâm nay toâi vì laø ngöôøi nöõ neân khoâng ñöôïc laõnh thoï phaùp vaø luaät cuûa Phaät, do ñoù neân toâi raát buoàn. Hieàn giaû A Nan noùi: - Khoâng neân buoàn nöõa! Naøy Kieàu Ñaøm Di! Ñöøng noân noùng vaø

buoàn khoùc nöõa! Ñôïi toâi vaøo choã Ñöùc Phaät seõ thöa vieäc aáy cho, ñeå meï ñöôïc an vui. Ñaïi AÙi Ñaïo noùi: - Xin Hieàn giaû thöa Phaät cho chuùng toâi ñöôïc xuaát gia. Hieàn giaû A Nan lieàn ñi vaøo choã Phaät, chaép tay quyø goái cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Ñöùc Phaät ba laàn roài thöa: - Con nghe Phaät daïy ngöôøi nöõ tinh taán thì coù theå ñaït ñöôïc boán ñaïo quaû Sa moân. Hoâm nay Ñaïi AÙi Ñaïo chí taâm mong muoán ñöôïc laõnh thoï phaùp luaät cuûa Phaät . Vì luùc coøn ôû nhaø, ngöôøi ñaõ coù loøng tin, öa thích, bieát roõ veà voâ thöôøng, töï xeùt taâm taùnh, hieåu bieát saâu xa. Hoâm nay muoán xuaát gia vaøo ñaïo, kính xin Ñöùc Phaät chaáp nhaän. Ñöùc Phaät baûo: - Thoâi ñi! Naøy A Nan! Ta khoâng thích cho ngöôøi nöõ vaøo trong phaùp luaät cuûa Ta laøm sa moân. Vì sao? Vì vieäc aáy taát seõ laøm nguy haïi ñeán caùc baäc thanh cao. Naøy A Nan! Ví nhö trong gia ñình toân quyù sanh con nöõ nhieàu nam ít, neân bieát nhaø ñoù saép suy yeáu, khoâng ñöôïc höng thònh, lôùn maïnh. Hoâm nay, neáu cho ngöôøi nöõ vaøo trong phaùp luaät cuûa Ta, chaéc chaén seõ khieán cho phaïm haïnh thanh tònh cuûa Phaät phaùp khoâng ñöôïc toàn taïi laâu daøi. Ví nhö ruoäng luùa ñaõ chín maø gaëp thôøi tieát xaáu, laøm cho luùa toát bò hö haïi. Hoâm nay neáu cho ngöôøi nöõ vaøo trong phaùp luaät cuûa Ta, taát seõ khieán cho Ñaïo lôùn, töùc phaïm haïnh thanh tònh cuûa Phaät phaùp khoâng ñöôïc truï laâu. Naøy A Nan! Ví nhö ñaùm ruoäng toát laïi moïc nhieàu coû, chaéc chaén chuùng seõ laøm hö haïi ruoäng luùa. Hoâm nay, neáu cho ngöôøi nöõ vaøo phaùp cuûa Ta thì cuõng nhö vaäy, neáu ngöôøi nöõ coù maët trong phaùp luaät cuûa Ta, khi khoâng coù ai thaønh töïu phaùp Phaät ngöôøi nöõ seõ nöông vaøo phaùp aáy ñeå huûy hoaïi phaïm haïnh thanh tònh, khieán rôi vaøo aùi duïc, nguoàn goác

taïo ra caùc toäi. Hieàn giaû A Nan laïi thöa: - Ñaïi AÙi Ñaïo ñaõ coù raát nhieàu thieän yù ñoái vôùi Phaät. Khi Phaät môùi sanh, baø ñaõ nuoâi döôõng cho ñeán tröôûng thaønh, ñeàu laø nhôø aân ñöùc thieän laïc cuûa Ñaïi AÙi Ñaïo. Phaät baûo: - Naøy A Nan! Ñuùng vaäy! Ñaïi AÙi Ñaïo coù nhieàu thieän yù vaø coù aân ñöùc lôùn ñoái vôùi Ta, Ta sanh ra ñöôïc baûy ngaøy ñaõ bò maát meï, Ñaïi AÙi Ñaïo nuoâi döôõng Ta ñeán khi tröôûng thaønh. Hoâm nay Ta laø baäc toân quyù trong khaép coõi Trôøi ngöôøi, ñaõ thaønh Phaät, hieäu laø Nhö Lai Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, Ta vaãn luoân nhôù aân ñöùc saâu naëng cuûa Ñaïi AÙi Ñaïo ñoái vôùi Ta. Ñaïi AÙi Ñaïo nhôø coù aân naøy neân ñaõ ñöôïc quy y vôùi Phaät, Phaùp, Taêng. Laïi coøn tin Phaät, tin Phaùp, tin Taêng, khoâng nghi ngôø veà Khoå, khoâng nghi ngôø veà Taäp, khoâng nghi ngôø veà Dieät, khoâng nghi ngôø veà Ñaïo, hieåu roõ veà boán Ñeá, ñaõ thaønh töïu Ñaïo, thaønh töïu nieàm tin, thaønh töïu ñöôïc giôùi caám, thaønh töïu ñöôïc danh tieáng toát, thaønh töïu ñöôïc boá thí, thaønh töïu ñöôïc trí tueä, cuõng coù theå töï ñieàu phuïc ñöôïc vieäc: Khoâng saùt sanh, khoâng troäm caép cuûa ngöôøi khaùc, khoâng daâm daät, khoâng noùi doái, khoâng uoáng röôïu say söa. Nhö vaäy, naøy A Nan! Giaû söû coù ngöôøi troïn ñôøi cung caáp thöùc aên uoáng, aùo maëc, giöôøng naèm, thuoác men cuõng khoâng baèng aân ñöùc naøy duø chæ moät phaàn trong öùc traêm ngaøn phaàn. Naøy A Nan! Giaû söû ngöôøi nöõ muoán laøm Sa-moân phaûi tuaân giöõ “Baùt kính phaùp” khoâng ñöôïc traùi vöôït, phaûi troïn ñôøi hoïc taäp vaø

thoï trì, töï mình ghi cheùp bieát roõ vaø chuyeân taâm thöïc haønh. Ví nhö ñeà phoøng nöôùc luõ phaûi ñaép bôø ñeâ, khoâng ñöôïc ñeå chaûy traøn, neáu chaáp nhaän nhö vaäy thì ñöôïc nhaäp vaøo trong giaùo phaùp vaø giôùi luaät cuûa Ta. “Baùt kính” laø gì? Moät laø, ñoái vôùi Tyø-kheo ñaõ thoï Ñaïi giôùi, ngöôøi nöõ laøm Tyø-kheo ni phaûi theo vò aáy laõnh thoï chaùnh phaùp, khoâng ñöôïc xem thöôøng, khoâng ñöôïc ñuøa côït vaø noùi nhöõng ñieàu khoâng caàn thieát ñeå töï vui veû. Hai laø, Tyø-kheo thoï trì Ñaïi giôùi nöûa thaùng trôû leân, Tyø-kheo ni phaûi ñaûnh leã phuïng söï vò aáy, khoâng ñöôïc baûo vôùi Sa-moân môùi thoï giôùi:“Tinh taán coù meät nhoïc khoâng? Hoâm nay laïnh, noùng ñeán nhö vaäy” Neáu noùi nhöõng lôøi naøy seõ laøm loaïn taâm cuûa Tyø-kheo môùi hoïc, phaûi luoân töï cung kính, caån thaän, saùch taán tu hoïc, khuyeân nhuû ngöôøi môùi hoïc, xa lìa ham muoán, tónh laëng töï giöõ gìn. Ba laø, Tyø-kheo vaø Tyø-kheo ni khoâng ñöôïc ôû chung, neáu cuøng ôû chung laø khoâng thanh tònh, laø bò duïc raøng buoäc, khoâng traùnh khoûi toäi loãi. Phaûi kieân trì cheá ngöï, ñoaïn tröø duïc tình, tónh laëng töï giöõ gìn. Boán laø, ba thaùng ôû moät choã, phaûi töï trao ñoåi nhöõng ñieàu

ñaõ nghe ñaõ thaáy, phaûi töï suy xeùt. Neáu nghe lôøi taø thì chæ nghe maø khoâng ñaùp, nghe hoaëc khoâng nghe, thaáy hoaëc khoâng thaáy, cuõng khoâng neân qua laïi, im laëng töï giöõ. Naêm laø, Tyø-kheo ni khoâng ñöôïc thöa hoûi ñieàu mình ñaõ roõ, neáu Tyø-kheo ñem ñieàu ñaõ nghe ñaõ thaáy ñeå hoûi Tyø-kheo ni, Tyø-kheo ni lieàn phaûi töï mình xem xeùt loãi xaáu cuûa mình, khoâng ñöôïc lôùn tieáng toû ra thaùi ñoä, phaûi töï suy xeùt, im laëng töï giöõ gìn. Saùu laø, Tyø-kheo ni coù ñieàu gì thaéc maéc trong Ñaïo phaùp thì ñöôïc thöa hoûi Tyø-kheo veà nhöõng ñieàu trong Kinh, Luaät, nhöng chæ ñöôïc noùi veà trí tueä Ba-la-maät, khoâng ñöôïc cuøng noùi vieäc khoâng caàn thieát cuûa theá gian, neáu ngöôøi naøo noùi vieäc khoâng caàn thieát cuûa theá gian thì bieát ngöôøi naøy chaúng phaûi vì Ñaïo, laø ngöôøi buoâng lung ôû theá gian, phaûi xem xeùt kó caøng, im laëng töï giöõ. Baûy laø, Tyø-kheo ni chöa ñöôïc ñaéc ñaïo, neáu phaïm giôùi trong phaùp luaät, moãi nöûa thaùng neân ñeán choã chuùng Taêng, töï toû baøy loãi laàm vaø xin saùm hoái: “Do thaùi ñoä kieâu maïn, hoâm nay con töï hoå theïn, töï xem xeùt saâu xa, im laëng giöõ gìn”. Taùm laø, Tyø-kheo ni tuy ñaõ thoï Giôùi ñöôïc moät traêm tuoåi haï vaãn ngoài sau Tyø-kheo môùi thoï Ñaïi giôùi, phaûi khieâm nhöôøng, cung kính ñaûnh leã. Ñoù goïi laø “Baùt kính phaùp”. Ta daïy ngöôøi nöõ, phaûi töï thaâu giöõ taâm yù tu hoïc, khoâng ñöôïc traùi vöôït, phaûi suoát ñôøi hoïc vaø thöïc haønh. Neáu Ñaïi AÙi Ñaïo xeùt kó coù theå giöõ gìn “Baùt kính phaùp” naøy thì môùi cho laøm Sa-moân. Hieàn giaû A Nan nghe lôøi daïy cuûa Ñöùc Phaät roài, suy nghó chín chaén, saâu xa vaø chaáp nhaän, lieàn ñöùng daäy ñaûnh leã lui ra, noùi vôùi Ñaïi AÙi Ñaïo: - Naøy Kieàu Ñaøm Di! Ñöøng buoàn nöõa! Ñaõ coù loøng tin xuaát gia thì seõ ñöôïc xuaát gia vaøo ñaïo, cuõng raát an oån. Ñöùc Phaät daïy ngöôøi nöõ laøm Sa-moân phaûi tuaân theo “Baùt kính phaùp” phaûi troïn ñôøi sieâng naêng hoïc taäp vaø thöïc haønh, phaûi giöõ taâm nhö kheùo giöõ bôø ñeâ ngaên ngöøa nöôùc luõ khoâng ñöôïc ñeå chaûy traøn. Luùc aáy, Hieàn giaû A Nan vì Di maãu ñaïi AÙi Ñaïo noùi laïi ñaày ñuû veà “Baùt kính

phaùp” ñöôïc Ñöùc Phaät chæ daïy. Phaûi nhö vaäy môùi coù theå ñöôïc vaøo phaùp luaät cuûa Phaät. Nghe xong, Ñaïi AÙi Ñaïo raát vui möøng noùi: - Xin vaâng, thöa Hieàn giaû A Nan! Cho pheùp toâi noùi moät ñieàu: Ví nhö coù ngöôøi nöõ thuoäc boán toäc hoï, taém röûa saïch seõ, xoa höông, maëc y phuïc vaø trang ñieåm ñeïp ñeõ, vì ngöôøi nhaèm taïo lôïi ích, nhö vaäy coù ñöôïc lôïi ích an laïc khoâng? Ñaùp: - Raát an laïc. Baø laïi noùi:

- Laïi duøng hoa thôm ngoïc baùu keát laøm chuoãi ngoïc, ñem cho ngöôøi nöõ, luùc naøo maø hoï chaúng öa thích vaø ñoäi treân ñaàu! Hoâm nay, Ñöùc Phaät chæ daïy veà “Baùt kính phaùp”, toâi cuõng quaùn saùt taâm mình, nguyeän cuùi ñaàu cung kính laõnh thoï thöïc haønh, toaïi nguyeän ñöôïc söï nghieäp duø nghìn vaïn khoù khaên cuõng khoâng hoái haän. Baø töï theä nguyeän nhö vaäy vaø raát vui möøng. Baáy giôø, Ñöùc Phaät lieàn trao möôøi giôùi cho Ñaïi AÙi Ñaïo laøm Sa-di ni: - Sa-di ni giöõ giôùi laø ñoaïn tröø caùc caên. Khoâng ñöôïc saùt sanh loaøi caàm thuù, coân truøng, chaët caây xanh, laøm gaõy hoa laù, hoaøn toaøn khoâng coù taâm saùt haïi. Khoâng ñöôïc troäm caép, khoâng ñöôïc tham lam taøi vaät cuûa ngöôøi. Hoaëc ham saéc duïc, lôøi ngoït ngaøo laøm ngöôøi meâ loaïn: “Tham ñöôïc boá thí ñeå laøm söï nghieäp”, ñieàu lôïi naøy bò rôi vaøo toäi tham lam, troäm caép. Tyø-kheo ni phaûi caån thaän, khoâng ñöôïc can döï. Baáy giôø, Ñaïi AÙi Ñaïo thoï möôøi giôùi laøm Sa-di ni. Nhöõng gì laø möôøi Giôùi: Moät laø: Laøm baäc Hieàn giaû haønh ñaïo phaûi duøng taâm töø bi khoâng khôûi taâm ñoäc haïi, suoát ñôøi khoâng ñöôïc gieát haïi chuùng sanh, hoaëc laøm toån thöông ñeán ngöôøi vaø vaät, luoân ñem taâm töø nhôù nghó ñeán chuùng sanh, tinh taán haønh ñaïo, muoán ñoä cho cha meï vaø taát caû moïi ngöôøi. Caån thaän khoâng ñöôïc tranh caõi, tìm haïi ngöôøi khaùc. Cho ñeán caùc loaøi boø, bay, maùy, cöïa moãi moãi ñeàu khoâng ñöôïc laøm thöông toån, thöôøng muoán cöùu giuùp, sanh taâm töø, ñöa chuùng ñeán vôùi ñaïo. Neáu thaáy gieát neân thöông xoùt rôi leä, nghe gieát khoâng aên, luoân phaûi thöông xoùt chuùng. Töï theà boû haún daâm duïc, môùi ñaït ñeán nhö theá! Laøm nhö vaäy thì ñöôïc nhö vaäy, khoâng phaûi do ngöôøi khaùc. Neáu phaïm giôùi naøy thì khoâng phaûi laø Sa-di ni. Hai laø: Sa-di ni troïn ñôøi khoâng ñöôïc troäm caép, khoâng ñöôïc tham tieàn cuûa, mua reû, baùn ñaét, caân giaø baùn non, nhaát nhaát khoâng ñöôïc löøa doái ngöôøi, taâm luoân höôùng ñeán ñaïo, tónh laëng töï giöõ. Mieäng khoâng daïy ngöôøi buoân baùn noâ tyø, trao ñoåi khaùch treû, hoaëc neáu ñöôïc ban cho tieàn cuûa chaâu baùu vaø y phuïc cuûa ngöôøi nam, nhaát nhaát khoâng ñöôïc laáy, neáu thoï nhaän laø khoâng thanh tònh, laø loaïn ñoäng. Khoâng ñöôïc maëc y phuïc coù trang trí chaâu baùu, khoâng ñöôïc ñeo ngoïc baùu, voøng xuyeán, chuoãi anh laïc, khoâng ñöôïc ngoài giöôøng cao roäng lôùn, maøn tröôùng che phuû. Neáu coù nghó töôûng ñeán laø khoâng thanh tònh. AÙo laø ñeå che thaân, khoâng neân chuoäng maøu meø. Côm laø ñeå no buïng, nuoâi döôõng boán ñaïi chôù ñöøng tham ñaém muøi vò. Tích chöùa vaät baùu laø oâ ueá, ñöôïc ngöôøi khaùc cho cuõng khoâng ñöôïc nhaän. Neáu thoï nhaän töùc khoâng thanh tònh. Vì ngöôøi thuyeát kinh

tröôùc heát phaûi noùi veà tai hoïa cuûa toäi aùc ôû ñòa nguïc. Hieàn giaû neân bieát! - Phöôùc ôû coõi trôøi khoâng theå suy löôøng, noùi traùi vôùi vieäc sanh töû cuûa theá gian. Neáu hieän baøy boá thí, mình thaø bò chaët tay chöù khoâng laáy cuûa phi phaùp. Im laëng töï giöõ, kieân trì xa lìa saéc duïc. Neáu phaïm giôùi naøy chaúng phaûi laø Sa-di ni. Ba laø: Sa-di ni troïn ñôøi khoâng ñöôïc daâm duïc, khoâng ñöôïc nuoâi chöùa choàng con, khoâng ñöôïc nghó ñeán choàng con, khoâng ñöôïc nhôù ñeán choàng con, phoøng ôû phaûi xa choã ngöôøi nam, ñeå ngaên ngöøa taâm yù, taâm khoâng nghó ñeán daâm duïc, mieäng khoâng cöôøi ñuøa, höông thôm phaán saùp khoâng ñöôïc ñeå gaàn thaân, luoân nghó caùc duïc laø nhô ueá baát tònh, töï nghó ñeán daâm coù traêm vaïn ñieàu xaáu aùc, thaø thòt naùt xöông tan, thieâu ñoát thaân theå ñeán cheát cuõng khoâng haønh daâm. Neáu daâm duïc maø ñöôïc soáng cuõng baèng trinh khieát maø cheát. Traïng thaùi cuûa daâm duïc gioáng nhö nuùi Tu di bò chìm trong bieån khoâng khi naøo noåi leân, daâm duïc thì cheát bò chìm vaøo ñòa nguïc, hôn nuùi Tu di. Neáu phaïm giôùi naøy thì chaúng phaûi laø Sa-di ni. Boán laø: Sa-di ni suoát ñôøi coù loøng chí thaønh, laáy taâm ngay thaúng laøm goác, mieäng khoâng ñöôïc noùi hai lôøi, khoâng ñöôïc noùi lôøi ly giaùn, noùi lôøi doái gaït, khoâng ñöôïc duøng lôøi aùc maéng ngöôøi khaùc, noùi lôøi doái traù theâu deät, khen tröôùc maët cheâ sau löng, laøm chöùng noùi ngöôøi ñoù phaïm toäi, khoâng ñöôïc cheâ bai ngöôøi khaùc, laø ñuùng laø sai, laø toát laø xaáu. Khi noùi phaûi suy nghó thaät ñuùng môùi noùi, khoâng ñuùng thì khoâng noùi, neáu ngöôøi thuyeát phaùp thì phaûi moät loøng laéng nghe, suy nghó nghóa lyù, taâm vui veû. Phaøm ngöôøi ôû ñôøi, buùa naèm trong mieäng, sôû dó töï gieát mình ñeàu do lôøi noùi aùc, töï yù buoâng lung, noùi naêng voâ ñoä môùi bò tai hoïa. Caån thaän nôi thaân, mieäng, yù thì tai hoïa duyeân vaøo ñaâu! Ngöôøi trí ñaõ thaáu hieåu neân nhaát taâm giöõ gìn. Neáu phaïm giôùi naøy khoâng phaûi laø Sa-di ni. Naêm laø: Sa-di ni suoát ñôøi khoâng ñöôïc uoáng röôïu, khoâng ñöôïc neám röôïu, khoâng ñöôïc ngaäm röôïu, khoâng ñöôïc baùn röôïu, laáy röôïu cho ngöôøi uoáng, khoâng ñöôïc noùi “Ñaây chæ laø röôïu thuoác”, khoâng ñöôïc ñeán quaùn röôïu, khoâng ñöôïc cuøng baøn luaän vôùi ngöôøi uoáng röôïu. Röôïu laø thuoác ñoäc, röôïu laø nöôùc ñoäc, röôïu laø chaát ñoäc, laø nguoàn goác cuûa nhöõng söï maát maùt, laø caên baûn cuûa caùc ñieàu aùc, huûy phaù Hieàn Thaùnh, laøm baïi hoaïi ñaïo ñöùc, vì xem thöôøng tai hoïa neân phaïm giôùi caên baûn, boán ñaïi hao moøn, boû phöôùc chuoác hoïa, khoâng gì khoâng laøm. Thaø uoáng nöôùc ñoàng soâi chöù khoâng uoáng röôïu. Vì sao? Vì uoáng röôïu seõ khieán cho con ngöôøi taâm trí meâ loaïn, ñieân cuoàng, khieán con ngöôøi khoâng coøn bieát gì neân bò ñoïa vaøo Ñòa nguïc. Cho neân phaûi ñeà phoøng röôïu, neáu phaïm giôùi naøy, khoâng phaûi laø Sa-di ni.

220 BOÄ LUAÄT 12

Saùu laø: Sa-di ni suoát ñôøi khoâng ñöôïc ñi xe, cöôõi ngöïa, ñi kieäu, taâm ham thích, yù buoâng thaû, mieäng maéng chöûi nguyeàn ruûa. Khoâng ñöôïc cöôøi giôõn vôùi beù trai naêm tuoåi, khoâng ñöôïc xuùc chaïm vaøo loaïi suùc sanh ñöïc, khoâng ñöôïc

oâm aüm loaïi suùc sanh ñöïc, khoâng ñöôïc xuùc chaïm cô quan sinh duïc cuûa suùc sanh ñöïc, tónh taâm töï giöõ nhôù nghó veà kinh ñaïo, luoân duøng söï vaéng laëng taïo an laïc. Ñoái vôùi taát caû caùc chuùng sanh ñeàu khoâng ñöôïc mong muoán cho hoï cheát, neáu muoán mua thòt, coù naêm loaïi tònh nhuïc môùi ñöôïc pheùp aên, thöôøng töï hoå theïn, khoâng öa baát tònh, luoân saùm hoái, coù taâm töø, thöông xoùt khaép nôi. Neáu phaïm giôùi naøy, khoâng phaûi laø Sa-di ni. Baûy laø: Sa-di ni suoát ñôøi khoâng ñöôïc hoïa veõ saëc sôõ, khoâng ñöôïc duøng sôïi tô baèng vaøng, tô ñuû naêm maøu, khoâng ñöôïc deät vaûi cho ngöôøi khaùc, khoâng ñöôïc ngoài treân giöôøng cao, ngoài giöôøng coù maøn che, khoâng ñöôïc soi göông nhìn ngaém hình töôùng ñeïp xaáu, khoâng ñöôïc baøy quaàn aùo treân giöôøng, khoâng ñöôïc ngoài xoaïc chaân treân giöôøng ngaâm nga. Khoâng ñöôïc noùi cöôøi lôùn tieáng, khoâng ñöôïc cao gioïng quaùt thaùo, khi noùi luoân phaûi noùi gioïng nhoû nheï. Khoâng ñöôïc ñaùnh ñôøn chôi caùc nhaïc cuï, khoâng ñöôïc muùa haùt laéc uoán thaân theå. Khoâng ñöôïc lieác ngoù maø ñi, khoâng ñöôïc nhìn khoâng chaân chaùnh maø ñi. Khoâng ñöôïc mua baùn ñoåi chaùc, tranh caõi hôn thua vôùi moïi ngöôøi, laøm cho ngöôøi phæ baùng. Neáu phaïm giôùi naøy, khoâng phaûi laø Sa-di ni. Taùm laø: Sa-di ni troïn ñôøi khoâng ñöôïc hoïc taäp theo thaày ñoàng boùng, khoâng ñöôïc laøm thuoác ñoäc khieán ngöôøi uoáng, khoâng ñöôïc noùi ngaøy toát ngaøy xaáu, coi töôùng ñieàm laønh ñieàm döõ, thay ñoåi ñöôïc, maát, nhöït thöïc nguyeät thöïc, tinh tuù bieán ñoåi, nuùi lôû, ñoäng ñaát, möa gioù, haïn haùn, tính toaùn naêm thaùng laïnh noùng, coù nhieàu beänh taät,... nhaát nhaát ñeàu khoâng ñöôïc bieát. Khoâng ñöôïc baøn luaän veà chính söï quoác gia, nöôùc kia maïnh, nöôùc noï yeáu, ngöôøi nöôùc kia gioûi, ngöôøi nöôùc noï dôû, coù theå xuaát quaân ñi ñaùnh, chieán traän thaéng thua, coù theå ñaït ñöôïc tieàn cuûa duøng laøm söï nghieäp. Khoâng ñöôïc baøn noùi nhaø kia giaøu coù, nhaø kia ngheøo khoå, khoâng ñöôïc noùi ngöôøi naøy giaøu ngöôøi khaùc ngheøo, khoâng ñöôïc töï tay chaët ñoán caây ñeå tu söûa nhaø ôû cuûa mình, khoâng ñöôïc töï tay beû hoa non ñeå raûi cuùng döôøng treân Phaät. Neáu coù ngöôøi ñem hoa ñeán daâng Phaät thì neân nhaän, phaûi chuù nguyeän cho hoï ba laàn, phaûi thöôøng thöông xoùt moïi ngöôøi: “Hoa naøy chæ laø hoa bieán hoùa maø thoâi, khoâng hieän höõu laâu, taát caû moïi ngöôøi cuøng ñeàu nhö vaäy, ñeàu töø ngöôøi nöõ sanh ra, khoâng toàn taïi maõi, khoå sôû raøng buoäc, sanh giaø beänh cheát, khoùc nhau thaûm thöông, lo buoàn loaïn taâm, thieän thaàn traùnh xa, taø quyû quaáy nhieãu, thaân laïi seõ cheát, do ñaáy nhö

bieán hoùa khoâng heà chaéc beàn. Neáu phaïm giôùi naøy, khoâng phaûi laø Sa-di ni. Chín laø: Sa-di ni troïn ñôøi nam nöõ phaûi rieâng bieät, khoâng ñöôïc ôû chung trong chuøa, böôùc ñi khoâng tìm theo daáu veát cuûa ngöôøi nam, khoâng ñöôïc cuøng vôùi ngöôøi nam ñi chung thuyeàn, xe, khoâng ñöôïc cuøng vôùi ngöôøi nam maëc y phuïc cuøng maøu, khoâng ñöôïc ngoài cuøng chieáu vôùi ngöôøi nam, khoâng ñöôïc aên cuøng baùt vôùi ngöôøi nam, khoâng ñöôïc cuøng nhuoäm maøu saéc saëc sôõ vôùi ngöôøi nam, khoâng ñöôïc caét may y phuïc vôùi ngöôøi nam, khoâng ñöôïc giaët giuõ quaàn aùo vôùi ngöôøi nam, khoâng ñöôïc xin ñoà qua laïi vôùi ngöôøi nam. Neáu

ngöôøi nam cho ñoà vaät toát, phaûi caån thaän xem xeùt, phaûi thaän troïng traùnh xa tieáng xaáu veà cheâ traùch nghi ngôø. Khoâng ñöôïc thö töø qua laïi, neáu ai nhôø mang ñi cho vaät gì cuõng khoâng neân nhaän, neáu muoán ñi, phaûi ñi vôùi ngöôøi lôùn tuoåi, caån thaän khoâng ñöôïc ñi moät mình. Khi ñi phaûi nhìn thaúng, neáu nhìn maø thaáy coù saéc thì khoâng thanh tònh, khoâng ñöôïc ñi rieâng. Phaûi moät mình nguû trong nhaø. Neáu phaïm giôùi naøy, khoâng phaûi laø Sa-di ni. Möôøi laø: Sa-di ni suoát ñôøi thaân khoâng laøm vieäc aùc, mieäng khoâng noùi lôøi aùc, taâm khoâng nghó ñieàu aùc, noùi vaø laøm phaûi töông öùng, chaúng phaûi baäc Hieàn thì khoâng keát baïn beø, chaúng phaûi baäc Thaùnh thì khoâng toân thôø. Vì sao “chaúng phaûi baäc Hieàn thì khoâng keát baïn beø”: Vì phaøm laø baäc Hieàn, taâm khoâng sanh dieät. Vì sao “chaúng phaûi Baäc Thaùnh thì khoâng toân thôø”? Vì phaøm laø baäc Thaùnh thì khoâng bò troùi buoäc nôi saéc, khoâng coøn leä thuoäc vaøo doøng hoï, tham duïc caáu ueá ñaõ döùt saïch. Nhöõng ngöôøi con khoâng bieát toå toâng, khoâng hieáu thaûo vôùi cha meï, nhöõng keû ñoà teå, giaëc cöôùp, ham thích röôïu cheø, taâm khôûi taø vaïy, ngu si, haønh vi hung aùc, phaûi neân thaän troïng ñöøng giao du qua laïi, neáu qua laïi vôùi nhöõng ngöôøi ueá tröôïc laøm toån haïi ñaïo haïnh. Phaûi kieán coá töï giöõ gìn, khoâng ñöôïc cöôøi giôõn lôùn tieáng. Khoâng ñöôïc chaïy ñi tröôùc maët baäc toân tuùc. Khoâng ñöôïc ngöôùc ñaàu maø ñi, khoâng ñöôïc luoân qua laïi gaëp gôõ vôùi quoác vöông. Neáu treân ñöôøng ñi coù aâm nhaïc, khoâng ñöôïc ñi saùt töôøng ñeå xem nghe, khoâng ñöôïc döïa vaøo vaùch maø nhìn. Khoâng ñöôïc ngoài treùo chaân, khoâng ñöôïc ngoài dang chaân. Khoâng ñöôïc ngoài treân toøa cao maø noùi, phaûi luoân hoå theïn veà taùnh xaáu cuûa ngöôøi nöõ. Neáu phaïm giôùi naøy, khoâng phaûi laø Sa-di ni. Baáy giôø Tyø-kheo ni Kieàu Ñaøm Di thoï möôøi giôùi cuûa Phaät, nhaát nhaát khoâng loãi laàm, thöïc haønh möôøi giôùi nhö vaäy, khoâng heà thieáu soùt. Baø luoân ôû gaàn Phaät, suoát ba naêm nhö theá, trí tueä saùng suoát, thoâng hieåu caùc Kinh, hoan hyû khoâng taùn loaïn, yù chí nhö nuùi lôùn, taâm ñoan nghieâm,

yù ngay thaúng, khoâng taø vaïy, thöôøng töï thöông mình vaø taát caû moïi ngöôøi, cuõng nhö caùc loaøi coân truøng nhoû beù, khoâng loaøi naøo laø khoâng thöông xoùt. Baø luoân khuyeán hoùa phaùp laønh, hoaøn toaøn xa lìa phieàn naõo. Trong ba naêm chöa töøng sai laàm, baø laïi ñeán choã Ñöùc Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã, saùm hoái taát caû caùc loãi laàm, thöa: - Ñöùc Phaät töø bi trí tueä ñaõ chæ daïy cho con thaáu caùc toäi loãi, duøng chaùnh kieán thoaùt khoûi nhöõng ñieàu sai laàm, vaïn laàn con khoâng heà oaùn haän, chæ xin ñöôïc thöa moät ñieàu: Möôøi giôùi con ñeàu giöõ gìn, laïi coù nhöõng ñieàu ngoaøi möôøi giôùi ra thì raát ít, khoâng ñuû giöõ taâm, kính xin ñöùc Theá Toân cheá theâm giôùi ñeå giöõ taâm tinh caàn, chuùng con xin hoïc hoûi khoâng daùm bieáng nhaùc, vaø seõ nhö phaùp luaät thöïc haønh haïnh Boà taùt. Ñöùc Phaät baûo Sa-di ni Kieàu Ñaøm Di: - Ngöôøi haõy thöïc haønh möôøi giôùi ñuùng nhö phaùp! Coù Ñaïi giôùi goïi laø Cuï tuùc, thöïc haønh chaân ñeá mau ñöôïc thaønh Phaät, goàm coù naêm traêm söï vieäc coát yeáu, neáu chæ thöïc haønh möôøi giôùi laø ñaõ coù theå ñaït ñeán ñeán ñaïo traøng. Neáu khoâng thöïc haønh thì

khoâng theå ñaït ñeán ñöôïc, hoaøn toaøn khoâng theå ñaéc Ñaïi giôùi Cuï Tuùc naøy. Khi aáy, nghe Ñöùc Phaät noùi nhö vaäy, Kieàu Ñaøm Di raát vui möøng, baø cuùi ñaàu cung kính ñaûnh leã nôi chaân Phaät, roài quyø goái chaép tay baïch Phaät: - Con ñaõ ñöôïc nhaän aân hueä, laïi ñöôïc thoï möôøi giôùi. Ñöùc Phaät baûo Sa-di ni: - Ñaõ laøm Sa-di ni, nöông theo phaùp luaät phuïng haønh möôøi ñieàu, coù theå mau ñöôïc ñaéc ñaïo. Nhöõng gì laø möôøi? Moät laø luoân coù taâm töø, trong ngoaøi ñeàu thanh tònh khoâng coù taâm haïi ngöôøi. Hai laø luoân nghó boá thí khoâng öa keo kieät, khoâng caát giöõ cuûa rôi, khoâng coù taâm troäm caép. Ba laø thöôøng töï thanh tònh tinh khieát, tónh yù giöõ gìn, khoâng coù taø daâm. Boán laø thöôøng phaûi chí thaønh, mieäng khoâng noùi khaùc. Naêm laø töï mình thanh tònh, suoát ñôøi khoâng uoáng röôïu, khoâng say söa laøm taâm loaïn. Saùu laø luoân giöõ chí nguyeän, khoâng duøng lôøi thoâ aùc maéng ngöôøi. Baûy laø luoân luoân khieâm toán, khoâng cao ngaïo, ngoài treân giöôøng baùu roäng lôùn. Taùm laø thöôøng giöõ trai giôùi, ñuùng ngoï môùi aên. Chín laø gìn taâm bình ñaúng khoâng coù yù ganh gheùt. Möôøi laø phaûi luoân ñoái vôùi Boà taùt vaø chö Taêng cung kính xem nhö Phaät, taâm luoân nhu hoøa, khoâng ñöôïc giaän döõ. Ñoù laø möôøi ñieàu phaùp luaät cuûa Sa-di ni. Sa-di ni laïi coù möôøi phaùp. Nhöõng gì laø möôøi? Moät laø phaûi cung kính Ñöùc Phaät, chí taâm khoâng taø vaïy, cuùi ñaàu ñaûnh leã, thöôøng töï saùm hoái toäi aùc ñôøi tröôùc. Hai laø thöôøng cung kính phaùp, chuù taâm nôi Ñaïo, töø

hieáu vôùi kinh. Ba laø thöôøng cung kính Taêng, taâm luoân bình ñaúng, khoâng töø boû, chí thaønh tin töôûng. Boán laø ngaøy ñeâm haàu thaày nhö haàu Phaät, taâm khoâng meät moûi. Naêm laø xem taát caû chuùng sanh, taâm ñeàu bình ñaúng xem nhö thaày mình. Saùu laø ñoái vôùi caùc Sa-di ni, taâm thöông kính xem nhö cha meï. Baûy laø duøng taâm bình ñaúng ñoái vôùi taát caû xem nhö anh em chò em. Taùm laø ñoái vôùi taát caû caàm thuù, taâm töø bi thöông xoùt, xem nhö con caùi. Chín laø ñoái vôùi taát caû coû caây, taâm thöông meán xem nhö thaân mình. Möôøi laø phaûi nhôù nghó ñeán caùc loaøi coân truøng boø, bay, maùy, cöïa, coù nhieàu söï khoå khoâng theå noùi heát trong thieân haï khaép möôøi phöông. Ñoù laø möôøi ñieàu phaùp luaät cuûa Sa-di ni. Sa-di ni haàu Thaày, coù möôøi vieäc: Nhöõng gì laø möôøi? Moät laø phaûi cung kính ñoái vôùi Thaày, thöôøng phaûi gaàn guõi, haønh trì ñuùng nhö phaùp, ñuùng nhö luaät. Hai laø phaûi nghe theo lôøi daïy cuûa Thaày, thöôøng phaûi hoøa thuaän. Ba laø thöôøng phaûi daäy sôùm ñöøng daäy sau thaày, töï caûnh tænh taâm mình, khoâng neân ñeå thaày goïi. Boán laø thöôøng thaønh tín ñoái vôùi thaày, loøng ngay thaúng thaät thaø. Naêm laø phaûi töø hieáu ñoái vôùi Thaày, taâm luoân ôû beân thaày, khoâng rôøi böõa aên, giaác nguû. Saùu laø khi ñi trong nöôùc thaáy vieäc kyø laï thì phaûi thöa hoûi vôùi thaày söï kyø laï aáy. Baûy laø theo thaày hoïc kinh, phaûi nghieâm chænh taâm trí, cuøng toät chaân thaät, thaân, taâm, mieäng, yù khoâng sai soùt moät maûy may nhö loâng toùc naøo. Taùm laø neáu Thaày baûo ñi ñeán choã naøo phaûi neân ñi mau veà mau, neáu coù ngöôøi hoûi: Sa-di ni! Thaày cuûa coâ coøn khoâng?” thì neân im laëng ñi thaúng, khoâng ñöôïc traû lôøi cho hoï bieát. Chín laø giaû söû coù phaïm loãi, lieàn ñeán beân Thaày thuù toäi, noùi ra roài

thì khoâng coøn toäi nöõa. Möôøi laø hoaøn toaøn phaûi tin töôûng nôi Thaày, neáu nghe ngöôøi noùi loãi cuûa Thaày, thì lieàn traùch hoï thoâi ñi! Ñoù laø möôøi ñieàu phaùp luaät cuûa Sa-di ni. Thöïc haønh thì ñaït ñeán ñaïo. Ñöùc Phaät daïy: - Ta ñaõ giaûng noùi möôøi giôùi cuûa Sa-di ni roài, laïi noùi phaûi thöïc haønh möôøi ñieàu cho thaät troïn veïn, khoâng sai soùt duø chæ baèng moät sôïi toùc, phaûi theo yù Thaày khoâng theâm khoâng bôùt, moät loøng haønh trì. Luùc aáy, Sa-di ni Kieàu Ñaøm Di lieàn cuùi ñaàu ñaûnh leã saùt ñaát roài lui ra. Baáy giôø, Kieàu Ñaøm Di, töï mình quaùn saùt phuïng trì thöïc haønh möôøi giôùi, khoâng thieáu soùt moät ñieàu gì, trong caùc ñieàu aáy luoân nhaát taâm thöïc haønh, hoaøn toaøn khoâng sai laàm, taâm khoâng thoái lui, luoân tinh taán, thaät thaø, ñuùng thôøi. Ñöùc Phaät bieát Sa-di ni raát chí thaønh tin hieåu. Ñöùc Phaät noùi vôùi Hieàn giaû A Nan: - OÂng thaáy Sa-di ni naøy gioáng nhö hoa Öu Ñaøm coù traêm con chim

haàu xung quanh khoâng? Hieàn giaû A Nan thöa: - Ñoù laø nhôø aân ñöùc cuûa Phaät. Luùc naøy, Sa-di ni laïi ñeán choã Ñöùc Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã roài ñöùng qua moät beân. Giaây laùt sau, baø ñeán tröôùc, chaép tay ñaûnh leã nôi chaân Phaät, thöa: - Baïch ñöùc Theá Toân! Phaät ñaïo töø bi ñaõ cho con xuaát gia hoïc ñaïo, tröôùc ñaây con ñaõ ñöôïc thoï möôøi giôùi cuûa Phaät, laøm Sa-di ni, thöù ñeán thöïc haønh ñaày ñuû möôøi ñieàu, khoâng bieát con thöïc haønh nhö vaäy laø ñuùng khoâng. Ñöùc Phaät daïy: - Ñaïi AÙi Ñaïo! Ngöôøi phaûi bieát ñieàu ñoù laø raát toát ñeïp. Ñaïi AÙi Ñaïo laïi baïch Phaät. - Baïch ñöùc Theá Toân! Maïng ngöôøi voâ thöôøng, chæ trong giaáy laùt, nhö ñoaøn Ñaïi AÙi Ñaïo chuùng con, moät mai cuõng seõ qua ñôøi, sôï khoâng gaëp ñöôïc thôøi coù Phaät, kính xin Ñöùc Phaät töø bi thöông xoùt, truyeàn Ñaïi giôùi, cho con ñaït ñöôïc söï giaùc ngoä voâ thöôïng, taát caû ñeàu mong Ngaøi cöùu ñoä! Ñöùc Phaät baûo Sa-di ni Kieàu Ñaøm Di: - Ngöôøi muoán thoï giôùi Cuï tuùc laø raát toát. Khi aáy, Ñaïi AÙi Ñaïo lieàn söûa y phuïc, chaép tay ñaûnh leã Phaät, ñi nhieãu quanh Phaät möôøi voøng roài ñöùng qua moät beân. Baáy giôø, Ñöùc Phaät lieàn truyeàn Ñaïi giôùi cho Ñaïi AÙi Ñaïo Kieàu Ñaøm Di. Baø laøm Tyø-kheo ni phuïng haønh phaùp luaät, lieàn chöùng ñaït ñaïo A-la-haùn, laïi thaáy ñöôïc nguoàn goác cuûa sanh töû, thaáy roõ chaân lyù, maét coù theå nhìn thaáu trieät, tai coù theå nghe thoâng suoát, muõi coù theå ñaït hôi thôû Thieàn (tænh thöùc), taâm bieát ñöôïc yù nghó cuûa ngöôøi khaùc, thaân coù theå bay ñi. Sau ñoù, Tyø-kheo ni Ñaïi AÙi Ñaïo cuøng caùc Tyø-kheo ni tröôûng laõo ñeán choã Ñöùc Phaät gaëp Hieàn giaû A Nan, thöa: - Thöa Hieàn giaû A Nan! Caùc Tyø-kheo ni Tröôûng laõo naøy thoï ñaïi giôùi ñaõ laâu roài, sieâng tu phaïm haïnh ñaõ ñöôïc kieán ñeá. Thöa Hieàn giaû! Vì sao laïi baûo chuùng toâi ñaûnh leã Tyø-kheo nhoû tuoåi môùi thoï ñaïi giôùi? Hieàn giaû A nan noùi: - Haõy ñôïi moät tyù! Toâi seõ thöa ñieàu ñoù. Trong giaây laùt Hieàn giaû A nan lieàn ñi vaøo choã Phaät cuùi ñaàu ñaønh leã nôi chaân Phaät, thöa: - Baïch Theá Toân! Tyø-kheo ni Ñaïi AÙi Ñaïo noùi: Caùc Tyø-kheo ni tröôûng laõo naøy tu phaïm haïnh ñaõ laâu, ñaõ ñaït kieán ñeá vì sao phaûi ñaûnh leã

Tyø-kheo nhoû tuoåi môùi thoï ñaïi giôùi? Ñöùc Phaät noùi: - Thoâi ñi! Thoâi ñi! Naøy A Nan, phaûi caån thaän nôi lôøi naøy, khoâng ñöôïc noùi! Choã hieåu bieát cuûa Thaày roõ raøng laø moûng ít? Thaày coøn chöa bieát moät laøm sao coù theå bieát hai? Söï hieåu bieát cuûa Thaày laøm sao baèng söï thaáy bieát ñuùng nhö thaät cuûa Ta. Neáu khoâng cho ngöôøi nöõ vaøo ñaïo cuûa Ta laøm Sa-moân, caùc Phaïm chí ngoaïi ñaïo vaø caùc cö só ñeàu daâng y phuïc ñeå cuùng döôøng, cung kính ñaûnh leã saùt ñaát caàu xin ñoái vôùi caùc Sa-moân. Hoï ñeàu noùi: “Hieàn giaû taâm nguyeän veà giôùi thanh tònh, kính xin quyù vò böôùc ñi treân y phuïc cuûa chuùng con, khieán chuùng con trong ñeâm daøi sanh töû coù ñöôïc phöôùc ñöùc, taâm khoâng theå tính keå suy löôøng, ñeå chuùng con ñaït ñöôïc öôùc nguyeän vaø ñöôïc chöùng ñaït nhö quyù vò”. Neáu khoâng cho ngöôøi nöõ vaøo ñaïo cuûa Ta laøm Sa-moân, moïi ngöôøi trong thieân haï ñeàu seõ daâng toùc traûi ñaát, cuùi ñaàu cung kính, doác caàu ñoái vôùi caùc Sa-moân, ñeàu noùi: Hieàn giaû coù caùc haïnh veà giôùi, vaên vaø tueä thanh tònh, xin traûi toùc naøy ñeå quyù vò ñi, khieán cho chuùng con trong cuoäc sanh töû thaân theå ñöôïc an oån, phöôùc ñöùc voâ löôïng. Neáu khoâng cho ngöôøi nöõ khoâng vaøo Ñaïo cuûa Ta laøm Sa-moân, thì daân chuùng trong thieân haï ñeàu seõ cuùng döôøng ñaày ñuû caùc y phuïc, thöïc phaåm, giöôøng naèm, thuoác men ñeå trò beänh: “Kính xin caùc Sa-moân töï ñeán thoï nhaän, khieán cho daân chuùng trong nöôùc con khoâng coøn khoùc than khoå naõo. Neáu khoâng cho ngöôøi nöõ vaøo Ñaïo cuûa Ta laøm Sa-moân thì daân chuùng trong thieân haï seõ phuïng söï caùc vò Sa-moân, nhö thôø maët trôøi, maët traêng, nhö phuïng thôø thieân thaàn, vöôït treân taát caû caùc ngoaïi ñaïo, Sa-moân cuõng thanh tònh, khoâng theå nhieãm oâ, nhö ngoïc Ma ni. Neáu trong nöôùc coù Sa-moân thì nöôùc aáy luoân ñöôïc an oån hôn caùc nöôùc khaùc. Neáu khoâng cho ngöôøi nöõ vaøo ñaïo cuûa Ta laøm Sa-moân, thì chaùnh phaùp cuûa Phaät seõ truï ngaøn naêm, löu truyeàn höng thònh khaép, khieán taát caû ñeàu ñöôïc ñoä thoaùt. Hoâm nay, vì ngöôøi nöõ ôû trong giaùo phaùp cuûa Ta laøm Sa-moân, neân tuoåi thoï cuûa chaùnh phaùp seõ suy giaûm naêm traêm naêm. Vì sao? Naøy A Nan! Vì ngöôøi nöõ coù naêm ñieàu khoâng ñöôïc laøm Sa-moân. Nhöõng gì laø naêm? Ngöôøi nöõ khoâng ñöôïc laøm Nhö Lai Chí chaân ñaúng chaùnh giaùc. Ngöôøi nöõ khoâng ñöôïc laøm Chuyeån luaân thaùnh vöông. Ngöôøi nöõ khoâng ñöôïc laøm Phaïm Thieân vöông coõi trôøi thöù baûy. Ngöôøi nöõ khoâng ñöôïc laøm trôøi Ñeá Thích. Ngöôøi nöõ khoâng ñöôïc laøm Ma Vöông. Naêm ñieàu nhö vaäy, chæ coù baäc tröôïng phu toân quyù môùi laøm ñöôïc, baäc tröôïng phu môùi chöùng ñaéc thaønh Phaät, ñöôïc laøm Chuyeån Luaân Thaùnh vöông; ñöôïc laøm trôøi Ñeá Thích, ñöôïc laøm Ma Vöông, ñöôïc laøm Trôøi Phaïm Vöông; ñöôïc laøm Vua trong loaøi ngöôøi.

226 BOÄ LUAÄT 12

Nhö theá naøy Hieàn giaû A Nan! Nhöõng ngöôøi nöõ ví nhö raén ñoäc, tuy ñaõ bò ngöôøi baét gieát, ñaùnh ôû thaân thì noù soáng laïi ôû ñaàu. Raén naøy ñaõ cheát, coù ngöôøi thaáy, taâm vaãn raát sôï haõi. Ngöôøi nöõ cuõng vaäy, tuy ñöôïc laøm Sa-moân nhöng tính xaáu vaãn coøn, taát caû nhöõng ngöôøi nam ñeàu bò hoï lay chuyeån, vì vaäy coù theå khieán cho moïi ngöôøi khoâng chöùng ñaéc ñaïo. Phaät daïy: - Ngöôøi

nöõ nhö theá, giaû söû laøm Sa-moân giöõ giôùi Cuï tuùc, ñeán moät traêm naêm cho tôùi ñaõ chöùng quaû A-la-haùn cuõng phaûi ñaûnh leã Sa-di taùm tuoåi. Vì sao? Vì Sa-di hoaøn toaøn cuõng coù theå chöùng ñaéc A-la-haùn, trong thaân coù theå phaùt ra nöôùc, löûa, duøng ngoùn chaân ñeø ngoïn nuùi Tu di thì ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi ñeàu bò chaán ñoäng ñuû saùu caùch. Do vaäy, tuy ngöôøi nöõ ñaõ ñaéc ñaïo A-la-haùn, khoâng theå laøm lay ñoäng, duø laø moät caây kim chæ baèng sôïi loâng. Vì sao, naøy Hieàn giaû A Nan! Ngöôøi nöõ hieän baøy söï cao ngaïo, duøng thaân baát tònh maø ñoøi vöôït hôn ngöôøi nam, vì theá, khoâng theå ñaéc ñaïo. Ñöùc Phaät daïy: - Ngaøy ñeâm khoâng hoïc, maét khoâng nhìn thaáy, cöû ñoäng laø phaïm toäi loãi, luùn saâu daàn daàn, töï laøm maát theå taùnh cuûa mình. Nhöõng ngöôøi aáy, ñaéng cay ñaõ qua maø khoâng khoûi toäi bò ñoïa ñòa nguïc, Thaùi Sôn, khoù coù theå chòu noåi. Luùc coøn soáng khoâng hoïc thì cheát phaûi chìm vaøo vöïc saâu, giaø maø khoâng döøng daâm duïc ôû ñôøi, hôi thôû maø ngöng thì laøm gì coù ñöôïc ñaày ñuû thöù quyù cho mình. Chæ coù theå töï söûa loãi, hoái haän, giöõ gìn thaân chaân chaùnh, ñôøi naøy heát toäi thì ñôøi sau ñöôïc laïi, coù cuûa caûi khoâng chòu ñem boá thí thì ñôøi ñôøi chòu caûnh ngheøo khoå, thöôøng bò nhieàu beänh taät, saéc dieän vaøng voït, ñöùng ñi, ngoài, naèm ñeàu khoâng yeân, môùi coù theå töï hoái moät caùch chaân thaät, saâu xa. Hoâm nay ñaõ ñöôïc vaøo trong phaùp luaät cuûa Ta, ñöôïc thaân ngöôøi troïn veïn, voâ soá kieáp sau cuõng ñöôïc nhö vaäy. Baáy giôø Tyø-kheo ni Ñaïi AÙi Ñaïo cuøng caùc Tyø-kheo ni tröôûng laõo nghe Ñöùc Phaät giaûng noùi nhö vaäy, ñeàu raát lo buoàn, khoâng vui, nöôùc maét nhö möa, cuùi ñaàu ñaûnh leã nôi chaân Phaät, thöa: - Kính baïch Theá Toân! Ngöôøi nöõ nhö theá laø khoâng theå ñoä ñöôïc chaêng? Ñöùc Phaät baûo: - Neáu ngöôøi nöõ laøm Sa-moân, tinh taán giöõ gìn giôùi luaät ñaày ñuû, khoâng thieáu soùt, khoâng bò phaïm duø moät maûy may nhö sôïi toùc, ñôøi hieän taïi seõ chuyeån hoùa thaønh thaân ngöôøi nam, lieàn ñaït ñöôïc voâ löôïng coâng ñöùc, mau choùng ñaéc thaønh Phaät, khoâng coøn chöôùng ngaïi, laøm gì cuõng ñöôïc tuøy yù, neáu ñaõ mong caàu coù theå ñaït ñöôïc.

SOÁ 1478 - KINH ÑAÏI AÙI ÑAÏO TYØ KHEO NI, Quyeån Thöôïng 227

Tyø-kheo ni Ñaïi AÙi Ñaïo Kieàu Ñaøm Di laïi thöa Phaät: - Ngöôøi nöõ khoâng theå so saùnh ñöôïc chaêng? Phaät daïy: - Coù vaøo thôøi Phaät quaù khöù, coù ngöôøi nöõ ñem hoa baèng vaøng raûi treân Phaät, Phaät lieàn thoï kyù, traûi qua Haèng haø sa soá kieáp sau seõ ñöôïc thaønh Phaät, hieäu laø Phaät Kim Hoa. Ngöôøi nöõ ñoù teân laø Öu baø di Haèng Kieät, ñöôïc thoï kyù roài neân raát vui veû, bay giöõa hö khoâng, hoùa thaønh thaân ngöôøi nam. Luùc ñoù, Ta ñang ngoài treân naêm caùnh hoa sen cuûa toøa ñöùc Phaät aáy, ñöùc Phaät aáy cuõng thoï kyù cho ta, voâ soá kieáp veà sau seõ ñöôïc thaønh Phaät, hieäu laø Thích Ca Vaên, chính laø thaân Ta hoâm nay. Khi Ta thaønh Phaät Thích Ca Vaên. Öu baø di Haèng Kieät sanh vaøo nöôùc cuûa Ta, laøm thaân ngöôøi nöõ, hieäu laø Tu Ma Ñeà. Ai coù theå xöùng ñaùng ñoái vôùi trí tueä naøy? Ñoù laø Vaên Thuø Sö Lôïi öùng hieäu, hoùa thaønh ngöôøi nam, laøm Sa-di taùm tuoåi. Ñaõ roõ raøng nhö vaäy, neân haõy sieâng naêng tinh taán ñeå coù theå ñaït ñeán ñaïo Chaùnh chaân Voâ thöôïng. Ñöùc Phaät noùi: - Laïi coøn saùng roõ hôn

nôi ñöùc Phaät Ca Dieáp ôû quaù khöù. Nhaø vua coù baûy ngöôøi con gaùi, töø nhoû ñeán lôùn, khoâng thích trang söùc, saùu tình ñoaïn döùt, khoâng coøn caùc duïc caáu ueá, thöïc haønh phaùp quaùn saùt thaây ngöôøi cheát, phaân bieät nhöõng thöù xaáu aùc trong thaân, lo buoàn khoâng vui, thaáu suoát ñeán Phaïm Thieân. Khi aáy, Thích Ñeà Hoaøn Nhaân ñeán thaêm hoûi: - "Muoán caàu nguyeän gì, toâi ñeàu coù theå ñaùp öùng". Baáy giôø, baûy ngöôøi nöõ ñeàu noùi ra öôùc nguyeän cuûa mình chính laø nguyeän veà Ñaïi thöøa khoâng theå nghó baøn. Luùc ñoù, Thích Ñeà Hoaøn Nhaân khoâng theå ñaùp öùng ñöôïc nguyeän naøy. Thieân thaàn noùi: "Ñöùc Phaät Ca Dieáp ôû gaàn ñaây, haõy ñeán ñoù ñeå thöa hoûi". Baûy ngöôøi nöõ lieàn cuøng nhau ñi ñeán choã Ñöùc Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã nôi chaân Phaät. Thích Ñeà Hoaøn Nhaân chaép tay thöa Phaät: - "Nguyeän cuûa baûy ngöôøi nöõ nhö vaäy, con khoâng theå ñaùp öùng ñöôïc, xin Phaät khai môû chæ baøy khieán cho hoï ñöôïc an oån". Ñöùc Phaät daïy: - "Khi baûy ngöôøi nöõ naøy coøn ôû ñôøi Phaät quaù khöù, ñôøi ñôøi hoï ñaõ taïo coâng ñöùc. Hoâm nay ñöôïc sanh vaøo nhaø quoác vöông, seõ ñöôïc thoï kyù. A-la-haùn, Phaät Bích Chi coøn khoâng theå bieát ñöôïc, huoáng laø chö Thieân, Ñeá Thích". Luùc naøy, baûy ngöôøi nöõ heát söùc vui möøng, bay leân giöõa hö khoâng hoùa thaønh thaân ngöôøi nam, ñôøi sau cuõng seõ ñöôïc thoï kyù seõ ñöôïc thaønh

Phaät. Hoâm nay, ñoaøn cuûa Tyø-kheo ni Ñaïi AÙi Ñaïo thöôøng thöïc haønh ñaïi töø ñaïi bi, ñôøi sau cuõng seõ thaønh ngöôøi nam, ñöôïc thoï kyù thaønh Phaät. Tyø-kheo ni Ñaïi AÙi Ñaïo nghe ñöùc Phaät noùi lôøi naøy, cuùi ñaàu ñaûnh leã saùt ñaát, roài lui ra.

SOÁ 1478 - KINH ÑAÏI AÙI ÑAÏO TYØ KHEO NI, Quyeån Haï 229

KINH ÑAÏI AÙI ÑAÏO TYØ KHEO NI QUYEÅN HAÏ

Baáy giôø, Ñaïi AÙi Ñaïo vaø caùc Tyø-kheo ni tröôûng laõo, noùi vôùi Hieàn giaû A Nan: - Ñöùc Phaät ñaõ thoï kyù cho chuùng ta nhö vaäy roài xin ñöùc Phaät truyeàn trao phaùp luaät cho chuùng toâi, vaøo ra trong phoøng, böôùc ñi oai nghi, nôi choán döøng ôû, phaùp nhaän söï thænh nhaän cuùng döôøng thöùc aên cuûa ñaøn vieät, tueä nhaäp vaøo thieàn ñònh, nhöõng giôùi lôùn, nhoû chuùng toâi ñeàu öa muoán nghe vaø seõ phuïng haønh. Hieàn giaû A Nan noùi: - Haõy ñôïi giaây laùt ñeå toâi vaøo trong thöa. A Nan ñi vaøo choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã nôi chaân Phaät roài thöa: - Tyø-kheo ni Ñaïi AÙi Ñaïo Kieàu Ñaøm Di cuøng caùc Tyø-kheo ni tröôûng laõo noùi: "Ñöùc Phaät ñaõ thoï kyù cho chuùng ta nhö vaäy roài xin ñöùc Phaät truyeàn trao phaùp luaät cho chuùng toâi, vaøo ra trong phoøng, ñi ñöùng coù pheùp taéc oai nghi, nôi choán döøng ôû, phaùp nhaän söï thænh môøi aên cuûa ñaøn vieät, tueä nhaäp vaøo thieàn ñònh, caùc giôùi lôùn, nhoû ñeàu nguyeän öa muoán nghe vaø seõ phuïng haønh". Phaät baûo: - Naøy A Nan! Phaùp luaät naøy raát quan troïng, raát khoù! Ngöôøi coù theå haønh trì thì töï nhieân trôû thaønh thaân ngöôøi nam, coù theå thaønh Phaät. Hieàn giaû A Nan lieàn ñi ra, noùi vôùi Tyø-kheo ni Ñaïi AÙi Ñaïo: -

Ñöùc Phaät noùi phaùp luaät aáy raát quan troïng, raát khoù, raát khoù! Neáu haønh trì thì mau thaønh ngöôøi nam, coù theå thaønh Phaät. Ñaïi AÙi Ñaïo vui möøng, lieàn ñaûnh leã Hieàn giaû A Nan roài lui ra. Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo ni: - Xuaát gia caàu ñaïo, dieät töø caùc daâm: aám khí ñaõ döùt, ñaõ doõng maõnh, tinh taán taïo laäp Ñaïi thöøa, tu taäp ñaïo ñöùc, tinh taán thoï trì giôùi cuûa Phaät, ñi nhö Phaät ñi, ñöùng nhö Phaät ñöùng, nhìn nhö Phaät nhìn, khoâng coù hö nguïy, döùt töø löôùi theá tuïc, tu haønh tinh taán chôn chaùnh, gaéng heát söùc cuûa thaân ngöôøi nöõ ñeå thoï nhaän yù chí nhö kim cöông, taïo phöôùc moät ngaøy

thì ñöôïc voâ löôïng coâng ñöùc, khoâng töï yù trau chuoát ñeïp ñeõ, söûa sang saéc ñeïp laøm meâ hoaëc ngöôøi nam, töï troùi buoäc toäi, chìm trong sanh töû, khoâng nghó ñaïo phaùp, chuyeân taïo toäi loãi, haõy suy nghó kó ñöøng neân daâm daät, tích chöùa coâng ñöùc coù theå ñöôïc thaân troïn veïn. Ñoù laø phaùp caên baûn ñeå taïo laäp coâng ñöùc cuûa Tyø-kheo ni. Tyø-kheo ni ñaõ xuaát gia vaøo chaùnh phaùp, phaûi thöïc haønh ñuùng nhö phaùp, phaûi taïo laäp coâng ñöùc ñuùng nhö phaùp, laäp chí ñuùng nhö phaùp, laäp haïnh ñuùng nhö phaùp, döùt töø tình duïc, taâm yù thöôøng thanh tònh, dieät töø meâ hoaëc, theå nhaäp giaùo phaùp vi dieäu saâu xa, trôû veà vôùi phaùp lôùn, hoaëc coù theå töï phaân bieät ñöôïc nguoàn goác, cuûa Boån teá, caét ñöùt hoaøn toaøn caùc saéc duïc. Ñoù goïi laø caên baûn cuûa vieäc taïo laäp phaùp nôi Tyø-kheo ni. Tyø-kheo ni ñaõ xuaát gia laäp chí, töø boû taät xaáu, thöôøng töï hoå theïn, vì toäi loãi phaûi bò thoï thaân ngöôøi nöõ, khoâng ñöôïc töï yù laøm meâ hoaëc moïi ngöôøi, neáu muoán phaù hoaïi taâm Ñaïo thì seõ bò luaân hoài trong sanh töû, thoï nhaän caùc toäi; phaûi töï xeùt taùnh xaáu, khoâng khoûi hoïa khoå naøy, nhaân ñoù nhoå baät goác reã toäi loãi, doác caàu theå taùnh kim Cang, töø boû haún thaân ngöôøi nöõ, caàu ñöôïc trí thanh tònh. Cho neân xuaát gia tu haønh laøm Sa-moân, döùt töø caùc toäi aùc, xa lìa hoaïn naïn. Ñoù laø caên baûn ñeå taïo laäp coâng ñöùc cuûa Tyø-kheo ni. Tyø-kheo ni ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc, coù ba phaùp: Nhöõng gì laø ba: Moät laø thöôøng cuùng döôøng chö Phaät, khoâng ñöôïc bieáng nhaùc meät moûi, luoân duøng taâm ñaïi töø, ñaïi bi cöùu vôùt chuùng sanh. Hai laø thöôøng cung kính thuaän theo phaùp, thöïc haønh oai nghi teá haïnh, lôøi noùi ngay thaúng, thaønh thaät roõ raøng, nöông theo phaùp luaät, khoâng coøn kieâu maïn. Ba laø luoân ñoái vôùi Tyø-kheo taêng cung kính xem nhö Phaät, chí taâm cung kính nhö laø Tam Baûo. Cung kính nhö vaäy seõ ñaéc ñaïo, hoaøn toaøn xa lìa phieàn naõo, khoâng bò ñoïa nôi ba ñöôøng aùc, töï nhieân sanh Thieân, luoân luoân lìa duïc ñöôïc phöôùc ñöùc hoaøn toaøn an vui. Ñoù laø caên baûn ñeå taïo laäp coâng ñöùc cuûa Tyø-kheo ni. Tyø-kheo ni thoï giôùi Cuï tuùc, coù ba vieäc. Nhöõng gì laø ba? Moät laø töï suy nghó veà söï khoâng thanh tònh cuûa thaân nöõ. Hai laø töï nghó do ña duïc laøm meâ hoaëc taát caû moïi ngöôøi, ñeàu laøm cho taâm taùn loaïn. Ba laø töï suy nghó veà taâm taùnh buoâng lung laøm nhieãu loaïn chaùnh phaùp, khieán cho huûy hoaïi, töï cho mình laø ngöôøi xinh ñeïp voâ song trong thieân haï, khoâng bieát toäi loãi saép troùi buoäc nôi thaân. Ñoù laø söï quaùn saùt veà nguoàn goác caùc duïc cuûa Tyø-kheo ni. Neáu Tyø-kheo ni nhaän lôøi ñaøn-vieät môøi thoï trai phaûi thöïc

haønh ñuùng nhö phaùp, phaûi aên ñuùng nhö phaùp, coù ba vieäc: Moät laø, khoâng ñöôïc

SOÁ 1478 - KINH ÑAÏI AÙI ÑAÏO TYØ KHEO NI, Quyeån Haï 231

cuøng ngoài trong hoäi aên vôùi Tyø-kheo taêng. Hai laø khoâng ñöôïc cuøng ngoài trong hoäi aên vôùi Öu-baø-taéc. Ba laø khoâng ñöôïc tham laáy thöùc aên cho Öu-baø-taéc treû tuoåi aên. Ñoù laø phaùp thoï thöïc cuûa Tyø-kheo ni. Neáu Tyø-kheo ni ñöôïc ñaøn-vieät môøi thoï trai, khoâng ñöôïc nhaän lôøi môøi caùch ñeâm. Vì sao? Vì coù caùch ñeâm seõ khôûi tö töôûng veà ñeâm. Nhaän lôøi môøi phaûi ñi lieàn, khoâng ñöôïc ñeå laâu, neáu quaù moät giôø thì khoâng neân ñi, ngöôøi ñi traùi thôøi laø phaïm toäi aên troäm, laø phaïm phaùp caám, chaúng phaûi laø Hieàn giaû Tyø-kheo ni. Neáu Tyø-kheo ni ñi ñeán nhaø ñaøn-vieät, phaûi cuøng nhau ñi theo thöù töï lôùn nhoû, phaûi cuùi ñaàu ñi thaúng, khoâng ñöôïc lieác ngoù hai beân vaø cöôøi giôõn luùc ñi, luoân phaûi ñi thaúng. Neáu treân ñöôøng ñi gaëp Tyø-kheo lôùn hoaëc laø Sa-di phaûi xem bình ñaúng, ñeàu phaûi ñaûnh leã roài môùi ñi. Khoâng ñöôïc ngaém nhìn saéc ñeïp, neáu nhìn saéc ñeïp thì taâm khoâng thanh tònh. Cuõng khoâng ñöôïc hoûi han choã ôû, muoán ñeán choã naøo, neáu thaêm hoûi thì chaéc chaén coù tình yù khôûi leân. Vì sao? Vì duøng taâm, yù, thöùc ñeå nhôù nghó, tuy khoâng ñöôïc keát baïn nhöng taâm aáy vaãn taùn loaïn. Chính vì vaäy caû hai ñeàu bò ñoïa, neáu phaïm chaúng phaûi laø Hieàn giaû Tyø-kheo ni. Neáu Tyø-kheo ni nhaän lôøi ñaøn-vieät môøi thoï traïi, tröôùc heát phaûi giöõ taâm thanh tònh, khoâng coù phieàn naõo, tónh tu trai giôùi, khoâng thieáu soùt moät maûy may nhoû, taâm luoân tö duy veà kinh Ñaïo, khoâng ñöôïc bieáng nhaùc, phaûi töï thanh loïc taâm khoâng coù taâm sanh dieät, luoân coù taâm Töø, khoâng neân giaän döõ. Ñoù laø Tyø-kheo ni vì thöïc haønh ñaïi töø maø thoï thöïc, neáu phaïm thì khoâng phaûi laø Hieàn giaû Tyø-kheo ni. Neáu Tyø-kheo ni nhaän lôøi ñaøn-vieät môøi thoï trai neân aên ñuùng nhö phaùp, neáu ñuøng thôøi thì neân aên. Töø Thöôïng toïa neân baûo caùc haï toïa ñeàu ñöùng daäy, keâu ñaøn vieät ñeán thaép höông xong, leã Phaät ba laàn roài trôû veà choã ngoài. Ñaøn-vieät daâng khaên lau tay roài daâng thöùc aên, taát caû ñeàu phaûi bình ñaúng chuù nguyeän maø aên, khoâng ñöôïc aên ra tieáng, khoâng ñöôïc lieác nhìn hai beân, khoâng ñöôïc ngaäm côm giôõn cöôøi, khoâng ñöôïc ngaäm côm noùi chuyeän. Neáu phaïm khoâng phaûi laø Hieàn giaû Tyø-kheo ni. Tyø-kheo ni thoï thöïc nôi nhaø ñaøn-vieät roài Thöôïng toïa phaûi daïy cho haï toïa ñi ra röûa tay, suùc mieäng xong trôû laïi choã ngoài, ñeàu noùi moät baøi keä xong môùi töø giaõ ra veà. Khi ñi phaûi cuùi ñaàu nhìn xuoáng ñaát, khoâng nhìn tröôùc quaù ba thöôùc, mieäng tuïng chuù nguyeän, töø töø thanh thaûn maø ñi. Khoâng ñöôïc leo treân ñaát maø ñi, khoâng ñöôïc nhaûy treân ñaát maø ñi, khoâng ñöôïc chuïm hai chaân nhaûy maø ñi, khoâng ñöôïc ñi moät chaân, khoâng ñöôïc laéc ñaàu maø ñi, khoâng ñöôïc laéc mình maø ñi, khoâng ñöôïc vöøa ñi vöøa laéc hai tay, khoâng ñöôïc vöøa ñi vöøa laéc moâng, khoâng ñöôïc ñi nghieâng mình,

khoâng ñöôïc vöøa ñi vöøa noùi cöôøi, khoâng ñöôïc vöøa ñi vöøa noùi chuyeän vôùi ngöôøi nam, khoâng ñöôïc vöøa ñi vöøa cöôøi vôùi ngöôøi nam, ñi phaûi nhö Phaät ñi, ñöùng phaûi nhö Phaät ñöùng, nhìn phaûi nhìn nhö Phaät, noùi phaûi noùi nhö Phaät, khoâng ñöôïc giôû chaân cao maø ñi, khoâng ñöôïc ñi nhanh, khoâng ñöôïc ñi laâu, khoâng ñöôïc ñi maø keùo leâ, ñi phaûi giôû chaân leân caùch ñaát ba taác röôõi, neân ñi ba taác moät böôùc. Trôû veà thaùp, chuøa phaûi leã Phaät, ñaûnh leã Phaät roài trôû veà phoøng, ñaûnh leã kinh töôïng, töï saùm hoái nhöõng vieäc xaáu baát tònh: “Hoâm nay ñaõ aên thöùc aên cuûa nhaø ñaøn vieät kia, nguyeän cho moïi ngöôøi vaø phi nhaân trong thieân haï khaép möôøi phöông khoâng coøn taùnh xaáu cuûa ngöôøi nöõ, nhaø ñaøn-vieät ñôøi hieän taïi ñöôïc an oån, mau ñöôïc thaønh Phaät, ñaày ñuû ba möôi hai töôùng toát vaø taùm möôi veõ ñeïp, ñaày ñuû möôøi Löïc, taát caû chuùng sanh trong möôøi phöông ñeàu ñöôïc cöùu ñoä, ñöôïc phöôùc voâ löôïng, phaùt taâm Ñaïi thöøa chaùnh ñaúng giaùc”. Phaùt nguyeän nhö vaäy, môùi goïi laø Tyø-kheo ni. Neáu phaïm, chaúng phaûi laø Hieàn giaû Tyø-kheo ni. Tyø-kheo ni thoï thöùc aên ôû nhaø ñaøn-vieät xong, trôû veà phoøng, tónh tu kieåm ñöùc, hoïc saùu phaùp Ba la maät, cuøng nhau saùch taán döùt haún duïc tình, khoâng coù nhieãm oâ, taâm luoân roãng laëng, khoâng coøn troùi buoäc, chí thanh tònh nhö vaäy, coù theå mau chöùng ñaéc ñaïo quaû, neáu khoâng coù ai thænh môøi, töï mình laøm thöùc aên cuõng khoâng lo sôï. Ngaøy nay, khoâng aên khoâng phaûi ñaïo thì khoâng noùi, khoâng aên phi thôøi, khoâng aên sau giôø ngoï, khoâng ñöôïc ñi vaøo trong chôï, sau giôø ngoï khoâng ñöôïc aên laïi, ôû trong phoøng kín ñaùo phaûi kinh haønh ñuùng nhö phaùp. Neáu phaïm nhöõng ñieàu aáy, chaúng phaûi laø Hieàn giaû Tyø-kheo ni. Tyø-kheo ni vaøo phoøng coù möôøi ba phaùp? Nhöõng gì laø möôøi ba phaùp: Moät laø thöôøng töï suy nghó veà söï xaáu baát tònh, meâ hoaëc moïi ngöôøi, laø goác troùi buoäc toäi, khoâng theå traùnh khoûi. Hai laø thöôøng töï suy nghó veà loãi laàm xaáu aùc khoâng theå töï trôû laïi. Ba laø thöôøng suy nghó veà nguoàn goác taïo toäi, saâu xa khoâng theå töï thoaùt ra. Boán laø thöôøng töï nghó veà mình taâm taùnh nhieàu daâm duïc, khoâng theå töï thanh tònh. Naêm laø thöôøng töï suy nghó veà daâm duïc laøm taùn loaïn taâm ñaïo thanh tònh, khoâng theå töï döùt. Saùu laø thöôøng töï suy nghó veà söï phaù hoaïi taâm ñaïo, khoâng theå xa lìa. Baûy laø thöôøng töï suy nghó veà taâm ña duïc, nhö thuyeàn ñi treân soâng chôû nhieàu ngöôøi, baát ngôø bò laät chìm trong nöôùc, moïi ngöôøi bò cheát khoâng theå an toaøn; taùm laø thöôøng phaûi suy nghó veà mieäng löôõi ngoït ngaøo laø meâ hoaëc taâm ngöôøi, taâm taùn loaïn, yù meâ môø, khoâng coøn nhìn thaáy gì. Chín laø luoân phaûi suy nghó veà thaân theå laø caùi tuùi gaám nhieàu maøu, duøng ñöïng ñoà xuù ueá nhöng beân ngoaøi raát ñeïp ñeõ, ngöôøi thích noù, gaàn noù chaéc chaén bò nhieãm oâ, baát tònh chaûy traøn hoâi thoái khoâng theå chòu noåi. Möôøi laø phaûi suy nghó

SOÁ 1478 - KINH ÑAÏI AÙI ÑAÏO TYØ KHEO NI, Quyeån Haï 233

veà taùnh xaáu öa ñeïp, söûa soaïn daùng daáp yeâu kieàu, töï cao ngaïo, muoán laøm loaïn ñoäng taâm ngöôøi khaùc. Möôøi moät laø luoân töï nghó mình coù taät xaáu öa toû ra yeáu ôùt, ñeå mong ñöôïc ngöôøi thöông xoùt, khoâng theå töï döøng. Möôøi hai laø thöôøng phaûi suy nghó veà vieäc thoï thaân ngöôøi nöõ bò taùnh tham duïc raøng

buoäc neân khoâng theå töï giaûi thoaùt. Möôøi ba laø luoân phaûi suy nghó do taùnh xaáu öa nhôø caäy, hieån baøy baát tònh neân khoâng theå töï hieåu roõ. Ñoù laø möôøi ba phaùp khi vaøo phoøng. Troán traùnh vieäc laøm thaät söï laø toäi raát lôùn, neáu coù ngöôøi nöõ duõng maõnh saùch taán, quaùn saùt veà Duïc cuõng khoâng lìa ñöôïc, chæ coù baäc Kieán Ñeá, tö duy saâu xa môùi coù theå ñoaïn tröø duïc, töï mình döùt saïch, thöïc haønh ñaïo, thöïc haønh giôùi, nöông vaøo phaùp luaät oai nghi ñeå an vui, noùi ñuùng oai nghi, coù theå sôùm laøm ñöôïc thaân ngöôøi nam. Thöùc töø ñôøi tröôùc neân coøn, coäng theâm söï khuyeán giuùp chaám döùt caùc tö töôûng, coù theå ñaït ñöôïc ñaïo Tö-ñaø-haøm, A-na-haøm, A-la-haùn, Phaät Bích-chi. Neáu khoâng thuû chöùng, thì trong voâ soá kieáp cuõng seõ ñöôïc thaønh Phaät. Tyø-kheo ni vaøo phoøng coù boán phaùp. Nhöõng gì laø boán: Moät laø phaûi töï ñieàu phuïc taâm, taâm khoâng sanh dieät, chuù taâm nôi ñaïo: Hai laø phaûi xem xeùt taâm mình, luoân giöõ thuùc taâm, tu taäp chí höôùng nôi phaùp: Ba laø phaûi töï nghó mình coù caên taùnh xaáu, muoán dieät tröø taâm xaáu aùc, taâm khoâng buoâng lung haïn cheá vieäc nguû nghæ, sieâng naêng, saùch taán tu thaân khoâng neân cao ngaïo, töï ngaên chaën giöõ gìn: Boán laø phaûi taïo laäp giôùi phaùp, khieán cho moïi ngöôøi an vui, khoâng nöông töïa vaø chaáp thuû giaùo phaùp cuûa Phaät ñeå buoâng lung taâm mình, tham ñaém saéc duïc, meâ hoaëc caùc ñaïo só thanh tònh, hoaëc trang ñieåm ñeïp ñeïp ñeå mong caàu danh tieáng, khieán cho ngöôøi bò ñoïa ñaøy, gaëp phaûi tai hoïa. Phaûi töï caån thaän, töï hoä trì, ñaït ñöôïc an laïc lôùn. Neáu phaïm ñieàu naøy, khoâng phaûi laø Hieàn giaû Tyø-kheo ni. Phaùp Tyø-kheo ni vaøo phoøng coù boán vieäc. Nhöõng gì laø boán? Moät laø phaûi cuùi ñaàu ñi veà phía tröôùc, khoâng ñöôïc nhìn ngoù hai beân coù ñoái töôïng so saùnh: Hai laø khoâng ñöôïc khaïc nhoå treân ñaát saïch cuøng boán vaùch töôøng trong phoøng. Ba laø khoâng ñöôïc naèm saûi chaân treân giöôøng, khoâng ñöôïc naèm saùt meùp giöôøng, khoâng ñöôïc naèm phuïc xuoáng treân giöôøng, khoâng ñöôïc naèm beïp treân giöôøng: Boán laø khoâng ñöôïc ñöùng döïa löng vaøo töôøng, khoâng ñöôïc ñöùng quay löng vaøo kinh töôïng, khoâng ñöôïc ñöùng quay löng vaøo löûa. Ñoù laø boán vieäc vaøo nhaø cuûa Tyø-kheo ni, töï xem xeùt kyõ thì coù theå ñaït ñöôïc an nhieân. Neáu phaïm nhöõng ñieàu aáy khoâng phaûi laø Hieàn giaû Tyø-kheo ni. Tyø-kheo ni vaøo phoøng, coù boán vieäc. Nhöõng gì laø boán? Moät laø ñaûnh leã kinh töôïng vaø saép xeáp goïn gaøng treân giöôøng. Hai laø ngoài yeân suy nghó

veà taâm taùnh cuûa mình raát nhieàu ñieàu ñaùng hoå theïn. Ba laø phaûi tuïng kinh, tu haønh, khoâng ñöôïc bieáng nhaùc, phaûi luoân luoân ñoaïn tröø caùc taø nieäm. Boán laø im laëng giöõ gìn thaân, mieäng, yù nhö vaäy, luoân nghó ñeán vieäc töø boû tai hoïa cuûa thaân nöõ xaáu aùc naøy. Ñoù laø boán phaùp, neáu phaïm nhöõng ñieàu naøy, khoâng phaûi laø Hieàn giaû Tyø-kheo ni. Tyø-kheo ni vaøo phoøng laïi coù boán vieäc. Nhöõng gì laø boán? Moät laø luoân ngoài ngay thaúng, khoâng ñöôïc naèm döïa nhìn ra. Hai laø phaûi im laëng tónh taâm nhôù nghó veà Kinh ñieån. Ba laø phaûi hoä trì maét, muõi, tai, mieäng, thaân vaø yù ñaët taâm trong hö khoâng. Boán laø phaûi kieân coá töï giöõ gìn, khoâng ñöôïc buoâng lung taâm yù,

ñang naèm lieàn ngoài daäy, giôû aùo ra gaõi, ñeå loä thaân theå vaø caùc caáu ueá baát tònh, khieán cho quyû thaáy, neáu ñeå thaàn nhìn thaáy hoï seõ khoâng kính leã. Ñoù laø boán ñieàu, neáu phaïm boán phaùp naøy, khoâng phaûi laø Hieàn giaû Tyø-kheo ni. Tyø-kheo ni vaøo phoøng coù boán vieäc. Nhöõng gì laø boán? Moät laø phaûi nhìn thaúng phía tröôùc, taâm ngay thaúng, khoâng nghó ñieàu taø vaïy. Hai laø phaûi ngoài ngay thaúng, khoâng ñöôïc laéc thaân theå, khoâng ñöôïc laéc ñaàu laéc tay, khoâng ñöôïc laéc chaân. Neáu laéc thaân, taâm ñoäng chaéc chaén khôûi duïc tình. Ba laø phaûi giöõ yù chí, giöõ maét, giöõ tai, giöõ muõi, giöõ mieäng, giöõ thaân, giöõ yù, giöõ taâm, giöõ taùm ñieàu naøy coù theå ñaït ñeán ñaïo quaû. Boán laø khoâng ñöôïc cuøng vôùi ñaùm baïn beø keâu nhau, cöôøi giôõn baøn luaän, noùi vieäc khoâng caàn thieát cuûa theá gian, noùi nhoû cöôøi lôùn laøm loaïn ñoäng taâm ñaïo thanh tònh, thöôøng phaûi luoân töï troïng, khoâng voïng ñoäng ra khoûi cöûa ba thöôùc, thì toäi töø ñaâu maø coù! Neáu phaïm nhöõng ñieàu naøy chaúng phaûi laø Hieàn giaû Tyø-kheo ni. Tyø-kheo ni ra khoûi phoøng, ñi ñaïi tieåu tieän phaûi laéc chuoâng baùo cho thaày bieát, lieàn sai hai vò Sa-di ni ñeán söûa y phuïc, giöõ aùo caø sa. Khi ñi ra khoûi phaûi ñaûnh leã thaày môùi ñi, ñi khoâng ñöôïc chaäm. Ñi ñeán choã thaày, khoâng ñöôïc thieáu soùt, ñaûnh leã thaày roài lui ra, veà ñeán nôi phaûi khaûy moùng tay ba laàn. Sa-di ni ñeán choã Thaày ngoài phaûi ñi kinh haønh. Ñoù laø phaùp ra khoûi phoøng cuûa Tyø-kheo ni, neáu phaïm nhöõng ñieàu naøy thì khoâng phaûi laø Hieàn giaû Tyø-kheo ni. Tyø-kheo ni sau khi ra khoûi nhaø, coù möôøi vieäc: Moät laø muoán ñaïi tieåu tieän phaûi ñi lieàn, khoâng ñöôïc töï chòu khoù tích chöùa trong thaân. Hai laø khi ñi ñaïi tieåu tieän, khoâng ñöôïc lieác ngoù hai beân vaø töï nhìn thaân mình. Ba laø khi ñi ñeán nhaø xí, phaûi khaûy moùng tay ba laàn. Boán laø tröôùc heát phaûi hoûi Sa-di ni: “ÔÛ ñaây khoâng coù ngöôøi phaûi khoâng?” Sa-di ni noùi “khoâng” thì môùi ñi tôùi, neáu coù ngöôøi thì khoâng ñöôïc ñeán hoái thuùc. Naêm laø ñaõ vaøo nhaø xí, phaûi khaûy moùng tay ba laàn, ñi ñaïi tieåu tieän xong, laïi khaûy moùng

tay ba laàn môùi ñi xuoáng. Saùu laø khoâng ñöôïc khaïc nhoå to tieáng. Baûy laø khoâng ñöôïc cuùi ñaàu xuoáng ngaém choã kín cuûa mình. Taùm laø khoâng ñöôïc ngaém nghía ñaøo ñaát treân nhaø xí. Chín laø khoâng ñöôïc ñem nöôùc röûa taït vaøo vaùch töôøng. Möôøi laø ñaõ röûa tay, tay chöa raùo thì khoâng ñöôïc caàm ñoà vaät. Neáu phaïm nhöõng ñieàu treân thì khoâng ñuùng phaùp. Tyø-kheo ni neáu ñi tieåu tieän xong phaûi röûa tay, suùc mieäng xong môùi ñaûnh leã kinh töôïng, töï mình saùm hoái vaø ñaûnh leã giöôøng toøa, roài trôû veà choã ngoài kinh haønh, suy nghó tra cöùu nghóa lyù coát yeáu ñuùng nhö phaùp, töï mình thöïc haønh. Neáu phaïm nhöõng ñieàu treân thì khoâng phaûi laø Hieàn giaû Tyø-kheo ni. Tyø-kheo ni ra khoûi phoøng coù ba vieäc neân ra: Nhöõng gì laø ba: Moät laø ñeán choã Thaày ñeå thoï hoïc kinh ñieån. Hai laø neáu coù ngöôøi muoán ñeán xin gaëp, ñöôïc thaày cho pheùp, phaûi di ra ñaûnh leã thaày roài môùi ñöôïc gaëp, khoâng ñöôïc caùch xa thaày hai tröôïng, ba laø thoï trai xong phaûi ñöùng daäy, ñaûnh leã thaày. Ñoù laø ba vieäc neân ra khoûi phoøng, neáu phaïm thì khoâng phaûi laø Hieàn giaû Tyø-kheo ni.

Phaùp ra khoûi phoøng cuûa Tyø-kheo ni, coù ba vieäc. Nhöõng gì laø ba: Moät laø ra khoûi cöûa, phaûi cuùi ñaàu ñi thaúng, khoâng ñöôïc ngöôùc ñaàu nhìn ngoù boán phía. Hai laø phaûi im laëng maø ñi, khoâng ñöôïc töï yù khaïc nhoå to tieáng. Ba laø phaûi thong thaû ñi ra, phaûi bieát töï hoå theïn "Mình thoï thaân nöõ xaáu aùc, baát tònh, bò taâm duïc vaø oaùn thuø khieán lo chaùn, khoå ñau. Ngöôøi nöõ nhö vaäy raát khoù tu taäp". Neáu phaïm thì chaúng phaûi laø Hieàn giaû Tyø- kheo ni. Ñaõ noùi phaùp ra vaøo phoøng coù ba möôi chín vieäc. Nhö ban ñaàu, töø thaùng naøy ñeán thaùng noï, thoï trì giôùi phaùp khoâng ñeå sai soùt, im laëng haønh trì, theo thöù töï giaûng noùi maø phuïng haønh, khieán cho ngöôøi mau chöùng ñaéc Ñaïo. Hieàn giaû A Nan chaép tay quyø goái ôû tröôùc Phaät, thöa: - Ñöùc Phaät ñaõ giaûng noùi phaùp luaät cho Tyø-kheo ni ñeàu ñaõ ñaày ñuû. Caùc vò aáy ñeàu ñöôïc ñoä, e sau khi Phaät nhaäp Nieát baøn, neáu coù ngöôøi nöõ laøm Sa-moân, thì Tyø-kheo ni coù theå laøm thaày ñöôïc khoâng? Ñöùc Phaät noùi: - Naøy A Nan! Neáu Tyø-kheo ni tröôûng laõo ñaày ñuû giôùi phaùp cuõng coù theå ñöôïc, nhöng phaûi do Tyø-kheo taêng, neáu Taêng chuùng chaáp nhaän nhöng chæ moät Tyø-kheo khoâng baèng loøng thì khoâng ñöôïc laøm Sa-moân. Toân giaû A Nan lieàn baïch Phaät: - Neáu nhö vaäy, phaûi ñöôïc Tyø-kheo Taêng chaáp nhaän môùi thaønh Sa- moân nöõ phaûi khoâng?

Ñöùc Phaät noùi: - Ñuùng vaäy! Naøy A Nan! Vì sao? Vì ngöôøi nöõ phaàn nhieàu buoâng lung, chæ muoán meâ ñaém theo caùc saéc, muoán nuoâi nhieàu ñeä töû maø khoâng muoán hoïc hoûi, chæ bieát vieäc trong giaây laùt, neân phaûi nhôø Tyø-kheo Taêng. Hieàn giaû A Nan thöa Phaät: - Phaûi toân Tyø-kheo laøm thaày hay sao?" Phaät daïy: - Khoâng phaûi. Phaûi toân ñaïi Tyø-kheo ni laøm thaày, neáu khoâng coù Tyø-kheo ni, thì Tyø-kheo taëng coù theå nhaän. Hieàn giaû A Nan baïch Phaät: - Xin ñöùc Phaät giaûng noùi Sa-moân nöõ bao nhieâu tuoåi môùi ñöôïc thoï ñaïi giôùi, bao nhieâu tuoåi haï môùi laøm thaày cuûa Sa-di ni, bao nhieâu tuoåi haï môùi laøm Hoøa thöôïng cuûa Sa-di ni, bao nhieâu tuoåi haï môùi ñöôïc laøm Tieåu A xaø leâ, bao nhieâu tuoåi haï môùi ñöôïc laøm ñaïi A Xaø Leâ, bao nhieâu tuoåi haï môùi ñöôïc laøm Hoøa thöôïng, bao nhieâu tuoåi haï môùi ñöôïc nhaän lôøi ñaøn vieät môøi thoï trai, ñöôïc laøm choã ôû vaø ñöôïc ôû trong chuøa, thaùp? Ñöùc Phaät daïy: - Naøy A Nan! OÂng ñaõ thöa hoûi raát nhieàu ñieàu saâu xa veà söï hoùa ñoä. Haõy laéng nghe vaø ghi nhôù kyõ, Ta seõ giaûng noùi ñaày ñuû cho oâng. Hieàn giaû A Nan thöa: - Con xin laéng nghe, laõnh thoï vaø ghi nhôù kyõ. Baáy giôø, Toân giaû A Nan, caùc Tyø-kheo ni tröôûng laõo vaø Ñaïi AÙi Ñaïo Kieàu Ñaøm Di, taát caû Tyø-kheo ni ñeàu moät loøng chaép tay laéng nghe. Phaät baûo Hieàn giaû A Nan: - Ñaõ nhaän ngöôøi nöõ cho laøm Sa-moân, nhôø nhaân duyeân ñoù, ñôøi sau cuõng coù ngöôøi nöõ laøm Sa-moân. Hoâm nay Ta seõ vì oâng giaûng noùi phaùp Sa-di ni, ñeå chæ daïy truyeàn trao cho nhöõng ngöôøi môùi phaùt taâm ôû ñôøi vò lai muoán laøm Sa-moân phaûi suy nghó ñeán vieäc vöôït thoaùt caùc Duïc, xa lìa toäi loãi, phaûi ñuû chuùng Tyø-kheo Taêng goàm naêm möôi ngöôøi, Tyø-kheo ni ba möôi ngöôøi, neáu chuùng Tyø-kheo ni khoâng ñuû soá, thì ñeán choã thaày thænh chuùng Tyø-kheo tôùi ngoài trong hoäi. Ngöôøi nöõ ñaûnh leã roài, chaép tay ñöùng lui ra. Thaày baûo ngöôøi nöõ

caïo toùc xong, coù ñuû caø sa, giaøy deùp, thì trao möôøi giôùi laøm Sa-di ni, xong phaûi ñaûnh leã chuùng Taêng, khoâng ñöôïc caùch chuùng, phaûi ôû gaàn thaày, tuoåi ñuû baûy möôi môùi goïi laø ñaày ñuû. Tyø- kheo ni thoï giôùi Cuï tuùc naêm naêm, môùi ñöôïc laøm A xaø leâ cho Sa-di ni. Tyø-kheo ni thoï giôùi Cuï tuùc möôøi naêm, môùi laøm Hoøa thöôïng cho Sa-di ni.

SOÁ 1478 - KINH ÑAÏI AÙI ÑAÏO TYØ KHEO NI, Quyeån Haï 237

Tyø-kheo ni thoï giôùi Cuï tuùc möôøi naêm, môùi ñaày ñuû giôùi ñöùc ñeå laøm thaày A xaø leâ veà oai nghi. Tyø-kheo ni thoï giôùi Cuï tuùc möôøi laêm naêm, môùi ñaày ñuû giôùi ñöùc, laøm ñaïi A xaø leâ. Tyø-kheo ni thoï giôùi Cuï tuùc hai möôi naêm, môùi ñaày ñuû giôùi ñöùc, laøm Hoøa thöôïng. Ñöùc Phaät daïy: - Giaû söû Tyø-kheo ni tuoåi hôn baûy möôi, coù ngaàn aáy vieäc khoâng ñöôïc thoï giôùi Cuï tuùc. Nhöõng gì laø coù ngaàn aáy vieäc khoâng ñöôïc thoï giôùi Cuï tuùc? Tình duïc chöa ñoaïn döùt, khoâng ñöôïc thoï giôùi Cuï tuùc; öa thích giaän döõ, khoâng ñöôïc thoï giôùi Cuï tuùc; coøn ham ñi laïi, khoâng ñöôïc thoï giôùi Cuï tuùc; öa thích aên uoáng ngon, khoâng ñöôïc thoï giôùi Cuï tuùc; öa thích cao ngaïo, goïi to noùi lôùn, khoâng ñöôïc thoï giôùi Cuï tuùc. Coù theå töï giöõ gìn ñuùng nhö phaùp luaät, mau ñöôïc chuyeån thaân thaønh ngöôøi nam vaø seõ ñöôïc thaønh Phaät. Hieàn giaû A Nan laïi hoûi: - Nhö vaäy laø raát khoù. Ñöùc Phaät noùi: - Khoâng khoù. Chính laø ngöôøi nöõ töï laøm chöôùng ngaïi. Hieàn giaû A Nan laïi thöa ñöùc Phaät: - Tyø-kheo ni Ñaïi AÙi Ñaïo Kieàu Ñaøm Di coù yù chí nhö vaäy, coù theå ôû beân goác caây trong nuùi, ôû trong hang ñaù khoâng? Hay laø neân ôû choán goø maû, ôû trong nhaân gian hoaëc ôû choán chuøa chieàn? Neân nhaän lôøi thoï trai ôû nhaø ñaøn-vieät khoâng? Neân chöõa trò taát caû beänh cho moïi ngöôøi khoâng? Kính xin ñöùc Phaät giaûng noùi taát caû nhöõng ñieàu coát yeáu aáy khieán taïo ñöôïc goác cuûa sanh töû, khieán chuùng sanh ñôøi sau ñeàu ñöôïc nghe bieát vieäc thaønh laäp phaùp lôùn nhö khi Phaät coøn ôû ñôøi, taát caû ñeàu ñöôïc hoùa ñoä. Ñöùc Phaät baûo: - Naøy A Nan! Laïi coù möôøi hai nhaân duyeân, haõy laéng nghe vaø ghi nhôù kyõ! Nhö Lai seõ noùi ñaày ñuû cho oâng, haõy kheùo giöõ gìn trong taâm. Neáu Tyø-kheo ni, döïa caäy vaøo giaùo phaùp cuûa ta, do ñoù, khoâng theå töï hoaøn thieän, hoaëc ôû nôi goác caây, trong nuùi, caây lieàn khoâ cheát, hoaëc ôû trong hang ñaù, toaøn boä ñaù ñeàu chaùy ruïi, caây coû khoâ chaùy, caàm thuù ñoùi khaùt, nöôùc suoái caïn kieät, caùc ma laøm nhieãu loaïn. Neáu ôû trong röøng saâu, caùc caây ñeàu khoâng ra quaû. Neáu ôû trong goø maû, cheát choùc caøng khaùc nhau, trôøi ñaát bò loaïn ñoäng. Neáu ôû trong nhaân gian, coõi nöôùc khoâng an oån, giaëc cöôùp loäng haønh, binh lính khoâng buoâng khí giôùi, daân chuùng keâu la, ñeàu bò ñoùi khoå. Neáu ôû trong chuøa, khieán caùc Sa-moân meâ hoaëc nôi saéc, tham

lam tieàn cuûa, uoáng röôïu aên thòt, thaân maëc luïa laø phoâ baøy ñeïp ñeõ, taïo ñieàu taø vaïy, trau chuoát, queân maát kinh ñaïo laïi khinh cheâ roài gaây, phieàn phöùc laãn nhau. Neáu nhaän thöùc aên cuûa ñaøn-vieät môøi, thì ñaøn-vieät khoâng ñöôïc phöôùc ñöùc, laïi nhieàu beänh taät, tieàn cuûa tieâu hao. Neáu trò beänh cho

ngöôøi, quyû thaàn caøng theâm höng thònh, tai hoïa ngaøy caøng taêng. Vì sao? Vì döïa vaøo hai toäi naøy, ngöôøi beänh laøm sao khoûi haún? Cho neân Tyø-kheo ni Kieàu Ñaøm Di vaø caùc Tyø-kheo ni vaøo trong giaùo phaùp cuûa Ta, laøm cho chaùnh phaùp giaûm naêm traêm naêm. Theá neân, naøy Hieàn giaû A Nan! Toäi loãi tai hoïa do ngöôøi nöõ nhö vaäy, oâng haõy nghe vaø suy xeùt cho kyõ. Hieàn giaû A Nan laïi quyø goái chaép tay baïch Phaät: - Raát ñaùng kinh sôï, kinh sôï thay! Vì sao? Vì toäi cuûa Tyø-kheo ni laïi ñeán möùc nhö vaäy. Ñöùc Phaät baûo toân giaû A Nan: - Ñaây laø Ta chæ noùi moät phaàn nhoû. Ngöôøi nöõ coù taùm vaïn boán ngaøn thöù taùnh xaáu: Beân trong meâ hoaëc ñaïo só thanh tònh, khieán hoï bò ñoïa vaøo ñòa nguïc, traûi qua voâ soá kieáp khoâng theå thoaùt khoûi, nhöng taùnh xaáu beân ngoaøi thì coù taùm möôi boán ñieàu, laøm loaïn taâm ñaïo só thanh tònh, laøm cho hoï bò caùc duïc meâ hoaëc, queân maát kinh ñaïo. Phaøm ngöôøi bò ngöôøi nöõ meâ hoaëc, ñeàu bò ñoïa vaøo ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc, sanh. Baáy giôø, nghe ñöùc Phaät noùi nhö vaäy, Hieàn giaû A Nan raát kinh haõi, khoâng noùi lôøi naøo, cuùi ñaàu buoàn baõ, nöôùc maét nhö möa. Phaät baûo A Nan: - Ñöøng quaù lo sôï! Ta seõ vì oâng maø giaûng noùi, ñeå oâng ñöôïc hieåu roõ vaø ñaït ñeán Nieát baøn. Ñöùc Phaät baûo Hieàn giaû A Nan: - Neáu Tyø-kheo ni ôû trong hang nuùi beân goác caây thì caây lieàn bò khoâ cheát. Nghóa laø: Ngöôøi nöõ taùnh tình buoâng lung, toái taêm, chæ lo ngaém nghía maù phaán moâi son, coù ngoài beân goác caây ñi nöõa cuõng nhôù khoâng nghó gì veà ñaïo, chæ nghó ñeán vieäc laøm ñeïp, ñeå meâ hoaëc ngöôøi khaùc, phaù hoaïi taâm thieän cuûa ngöôøi, khieán hoï ñieân cuoàng queân maát ñaïo ñöùc, cho neân môùi noùi: “Caây cheát khoâng moïc”. Neáu Tyø-kheo ni ôû trong hang nuùi, toaøn boä ñaù nuùi ñeàu khoâ chaùy, caây coái khoâ heùo, caàm thuù ñoùi khaùt, nöôùc suoái caïn kieät, yù noùi : Ngöôøi nöõ phaàn nhieàu taâm taùnh buoâng lung, meâ hoaëc ngu si, khoâng suy nghó ñeán ñaïo, chæ nghó ñeán vieäc daâm duïc, taâm khoâng an oån, keâu la khoùc loùc, toû veû nhö tha thieát ñoái vôùi ñaïo, beân ngoaøi thì giaûng noùi nghóa lyù Kinh ñieån, nhöng trong taâm thì chæ coù tình duïc, coù dòp thì than thôû, ñoù laø söï thaáy bieát cuûa ngöôøi ngu. Phaøm laø ngöôøi trí thì seõ hieåu bieát saâu xa laø ngöôøi nöõ naøy chaúng nghó veà ñaïo lôùn, maø

chæ nghó veà ngöôøi nam. Cho neân noùi laø caây coû cheát chaùy, nöôùc suoái khoâ caïn, caây coái khoâng sanh. Neáu Tyø-kheo ni ôû trong choán röøng saâu thì caàm thuù trong röøng aáy aên thòt laãn nhau, coû caây gai goác ñeàu cheát khoâ khoâng moïc. Vì sao? Vì ngöôøi nöõ phaàn nhieàu taâm taùnh buoâng lung, chæ chuyeân lo laøm ñeïp ñeå meâ hoaëc, töø ñöùng, ngoài, suy nghó ñeàu lo veà vieäc aáy, neáu taâm yù ñoù khôûi leân thì khoâng bao giôø coù theå thaáy ñaïo, queân maát söï ng- hieäp tu haønh cuûa mình, bò duïc troùi buoäc. Taâm nieäm xaáu xa moät khi ñaõ khôûi leân thì maét khoâng coøn nhìn thaáy gì, taát caû caùc ma thaûy ñeàu taïo moïi loaïn ñoäng, vì vaäy noùi: “Khieán cho caây coái hoa coû khoâ cheát, khoâng moïc ñöôïc. Neáu Tyø-kheo ni ôû trong goø maû, ngöôøi cheát trong maû ñeàu ngoài daäy, ñaùnh xoâ cho caây tuøng, caây baùch beân maû bò cheát khoâ. Vì sao? Vì ngöôøi nöõ phaàn nhieàu taâm taùnh buoâng lung, khoâng nhôù nghó veà ñaïo, chæ nghó ñeán saéc

duïc, taâm duïc vöøa khôûi leân, trôøi ñaát ñeàu chaán ñoäng, quyû thaàn, caàm thuù thaûy ñeàu sôï haõi. Vì theá neân noùi: “Caây tuøng baùch nôi goø maû bò cheát, khoâng moïc ñöôïc”. Neáu Tyø-kheo ni ôû trong nhaân gian thì ôû nôi coõi nöôùc khoâng an, nhieàu gioáng truøng saâu phaù haïi sinh ra, troäm caép khôûi leân, binh lính canh gaùc khoâng ngöøng, daân chuùng than thôû, ñeàu bò ñoùi khaùt. Vì sao? Vì ngöôøi nöõ taâm taùnh phaàn nhieàu daâm duïc, tham ñaém saéc duïc, caáu ueá daâm duïc, chæ muoán khieán cho ngöôøi khaùc cung phuïng mình, khoâng heà nghó ñeán ñaïo, chæ nghó veà hình töôùng ñeïp xaáu cuûa ngöôøi nam, ngöôøi nam kia cöôøng traùng, ngöôøi nam noï khoâng cöôøng traùng, ban ngaøy thì cöôøi noùi, chieàu toái ñöùng naèm ñeàu suy nghó ñeán vieäc ñoù, cho neân baûo: Khieán cho daân chuùng ngheøo cuøng khoán khoå, khoâng ñöôïc an oån. Neáu Tyø-kheo ni ôû chuøa rieâng, laøm cho caùc Sa-moân meâ say caùc saéc, tham ñaém tieàn cuûa, vaät baùu, uoáng röôïu, aên thòt, thaân maëc aùo luïa, muoán phoâ baøy laøm ñeïp, lo trau chuoát, laøm ñieàu taø vaïy queân maát kinh ñaïo, laïi cheâ bai nhau, gaây phieàn naõo cho nhau. Vì sao? Vì ngöôøi nöõ phaàn nhieàu taâm taùnh buoâng lung, cuõng khoâng tuïng kinh haønh ñaïo, chæ giaû noùi tieáng nhoû nheï ñeå meâ hoaëc ngöôøi nam, khieán cho taâm hoï loaïn ñoäng, vì hoï chöa ñaéc ñaïo neân taâm yù bò roái loaïn. Laïi cuøng doøm ngoù nhöõng ñieàu xaáu cuûa nhau, xem nhöõng ñieàu ñoù thì thaáy roõ taát caû, taâm laïi vui thích, tham lôïi moät giôø, lieàn bò ñoïa vaøo neûo sanh töû, trong möôøi laêm kieáp seõ laøm huyønh moân, vì vaäy noùi: “Laøm cho Tyø-kheo gheùt nhau”. Neáu Tyø-kheo ni nhaän thöùc aên cuûa ñaøn-vieät môøi, thì ñaøn vieät khoâng ñöôïc phöôùc ñöùc, tieàn cuûa caøng ngaøy heát, laïi bò nhieàu beänh taät. Vì sao? Vì ngöôøi nöõ phaàn nhieàu taâm taùnh buoâng lung, aên khoâng ñuùng nhö phaùp, chæ töï yù laøm, muoán cho ngöôøi nhìn thaáy, cuõng khoâng ñeå yù veà muøi vò

thöùc aên, chæ lo nghó nôi hình töôùng ñoù coù vôï hay laø chöa coù vôï? Vì vaäy, ñaøn vieät muoán boá thí laøm phöôùc maø caøng taêng theâm toäi. Vì sao? Vì Tyø-kheo ni aên khoâng ñuùng nhö phaùp, chæ aên baèng taâm duïc, neân khieán cho ñaøn vieät khoâng ñöôïc an oån. Neáu Tyø-kheo ni trò beänh cho ngöôøi khaùc thì khoâng qua khoûi, khieán cho quyû thaàn caøng höng thònh, tai hoïa cuõng ngaøy caøng taêng theâm. Vì sao? Vì ngöôøi nöõ phaàn nhieàu buoâng lung, taâm khoâng theå töï mình ngay thaúng, laøm sao coù theå laøm cho taâm ngöôøi khaùc ngay thaúng? Mình khoâng theå töï ñoä laøm gì ñoä ñöôïc ngöôøi khaùc. Mình ôû trong toäi loãi laøm gì giaûi toäi cho ngöôøi khaùc ñöôïc. Vì sao? Vì nhieàu ham muoán, nhieàu mong caàu, do vaäy, khoâng theå trò khoûi beänh cho ngöôøi, laïi khieán cho quyû thaàn roái loaïn. Ñöùc Phaät baûo Hieàn giaû A Nan: - Trong giaùo phaùp cuûa Ta hoâm nay coù Tyø-kheo ni, seõ bò giaûm tuoåi thoï naêm traêm naêm. Sau khi Ta nhaäp Nieát baøn, seõ coù ba ngaøn Tyø-kheo ni vaø moät ngaøn taùm traêm Tyø-kheo, phuïng giöõ phaùp luaät naøy, ñeàu laø baäc A-la-haùn. Ñôøi sau seõ coù taùm vaïn Tyø-kheo ni, trong ñoù coù baûy traêm saùu möôi Tyø-kheo ni ñeàu laø baäc A-la-haùn, giöõ gìn phaùp luaät aáy, caùc vò coøn laïi seõ phuïng trì phaùp luaät

aáy moät traêm ba möôi kieáp veà sau, ñeàu laø baäc A-la-haùn. Baáy giôø, Hieàn giaû A Nan hoûi ñöùc Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Tyø-kheo ni phaûi thöïc haønh nhö theá naøo ñeå ñaéc Ñaïo, phaûi duøng phaùp gì ñeå thöïc haønh? Ñöùc Phaät baûo Hieàn giaû A Nan: - Phaøm trong thieân haï, daâm duïc caáu ueá raát naëng, neáu coù theå ñoaïn tröø taâm taùnh naøy thì coù theå ñaéc ñaïo. Thaân ngöôøi nöõ ví nhö ngoïc baùu, hình aáy raát ñeïp khoâng ñöôïc ñöùng nhìn laâu, vì nhö vaäy seõ meâ loaïn ñaïo ñöùc, boû maát thaân ngöôøi. Vì sao? Vì muoán coù ñöôïc vieân ngoïc quyù phaûi vaøo trong bieån caû, tìm kieám khoâng ngöøng, thaân cheát raát mau. Ngöôøi nöõ caàu ñaïo, chæ do taùm möôi boán taâm taùnh xaáu, trôû laïi töï troùi buoäc thaân. Ngöôøi rôi vaøo trong taùm möôi boán ñieàu aáy nhö chìm nôi bieån saâu, chaéc chaén bò cheát ñuoái. Neáu coù theå döùt tröø taùm möôi boán ñieàu naøy thì lieàn ñaéc A-la-haùn. Hieàn giaû A Nan chaép tay quyø goái thöa ñöùc Phaät: - Nhöõng gì laø taùm möôi boán taùnh xaáu khieán cho ngöôøi khoâng chöùng ñöôïc ñaïo, xin ñöùc Phaät duøng oai thaàn giaûng noùi, hieän oai ñöùc ñaùng kính ñeå chuùng con ñöôïc nghe hieåu, tin nhaän öa thích nghóa lyù aáy, suoát ngaøy tu taäp thaáu toû, thoaùt khoûi toäi loãi, ñaït ñöôïc chaùnh chôn vaø ñeàu ñöôïc an vui, vaøo ñôøi vò lai ñeàu ñöôïc toû ngoä.

SOÁ 1478 - KINH ÑAÏI AÙI ÑAÏO TYØ KHEO NI, Quyeån Haï 241

Phaät baûo Hieàn giaû A Nan: - Haõy laéng nghe, kheùo suy nghó vaø ghi nhôù kyõ, Ta seõ vì oâng maø giaûng noùi ñaày ñuû. Naøy A Nan! Haõy laéng nghe vaø phuïng trì, Ta vì caùc Tyø-kheo ni ñôøi quaù khöù, vò lai vaø hieän taïi maø giaûng noùi phaùp coát yeáu, khieán hoï phuïng trì. Neáu ai thöïc haønh ñuùng nhö phaùp thì seõ mau ñaéc ñaïo. Ñöùc Phaät noùi: - Ngöôøi nöõ coù taùm möôi boán ñieàu xaáu, laøm meâ hoaëc ngöôøi khaùc, khieán hoï khoâng ñaéc ñaïo. Nhöõng gì laø taùm möôi boán ñieàu xaáu? Moät laø ngöôøi nöõ öa thích trang ñieåm saéc ñeïp. Hai laø ngöôøi nöõ öa thích chaûi toùc möôït maø. Ba laø ngöôøi nöõ öa thích son phaán ñeå meâ hoaëc ngöôøi nam. Boán laø ngöôøi nöõ öa thích vieäc nhoû nhen, doøm ngoù. Naêm laø ngöôøi nöõ thích moâi son, maù phaán. Saùu laø ngöôøi nöõ thích ñeo hoa tai. Baûy laø ngöôøi nöõ thích ñeo chuoãi anh laïc baèng vaøng ngoïc ôû coå. Taùm laø ngöôøi nöõ thích maëc aùo luïa laø quyù giaù. Chín laø ngöôøi nöõ thích mang giaøy. Möôøi laø ngöôøi nöõ thích ñi maø vung tay. Möôøi moät laø ngöôøi nöõ thích lieác ngoù. Möôøi hai laø ngöôøi nöõ thích nhìn troäm. Möôøi ba laø ngöôøi nöõ muoán nhìn ngöôøi, thaáy hoï roài ñi luøi laïi. Möôøi boán laø ngöôøi nöõ thaáy ngöôøi nam ñi muoán nhìn sau löng hoï. Möôøi laêm laø ngöôøi nöõ muoán ngöôøi nam, nhìn thaáy laïi cuùi ñaàu khoâng noùi. Möôøi saùu laø ngöôøi nöõ thích ñi laéc ñaàu, laéc mình. Möôøi baûy laø ngöôøi nöõ khi ngoài thích laéc ñaàu laéc mình. Möôøi taùm laø ngöôøi nöõ thích ngoài cuùi ñaàu, maân meâ moùng tay. Möôøi chín laø ngöôøi nöõ thích ngoài vöøa noùi vöøa cöôøi mæm. Hai möôi laø laø ngöôøi nöõ thích noùi tieáng nhoû nheï eâm aùi. Hai möôi moát laø ngöôøi nöõ thích sôø hai mí maét.Hai möôi hai laø ngöôøi nöõ öa ngoài lôùn tieáng maéng choù meøo. Hai möôi ba laø ngöôøi nöõ thaáy ngöôøi nam ñeán, beân ngoaøi toû ra raát giaän döõ, nhöng trong loøng thì vui möøng. Hai möôi boán laø ngöôøi nöõ cao ngaïo, töï ñaïi, hay ganh gheùt ngöôøi khaùc. Hai möôi laêm

laø ngöôøi nöõ muoán ñöôïc choàng thöông chìu maø giaû vôø giaän döõ. Hai möôi saùu laø ngöôøi nöõ thaáy choàng, giaû vôø giaän döõ, neáu choàng boû ñi thì laïi buoàn raàu hoái haän. Hai möôi baûy laø ngöôøi nöõ thaáy ngöôøi nam ñeán giaû vôø giaän döõ maéng chöûi nhöng trong taâm raát vui möøng. Hai möôi taùm laø ngöôøi nöõ thaáy ngöôøi nam boû ñi, mieäng thì noùi xaáu nhöng trong loøng raát thöông nhôù. Hai möôi chín laø ngöôøi nöõ luoân mieäng maéng chöûi baûo ñi mau nhöng chaéc chaén laø khoâng ñuoåi. Ba möôi laø ngöôøi nöõ thích böôùng bænh, chaúng caàn bieát ngöôøi khaùc sai hay mình sai. Ba möôi moát laø ngöôøi nöõ kinh thöôøng ngöôøi coâ ñoäc, yeáu ñuoái, duøng söùc ñeå toû ra hôn ngöôøi. Ba möôi hai laø ngöôøi nöõ yû coù theá löïc laán löôùt noùi hôn. Ba möôi ba laø ngöôøi nöõ möôïn khoâng nhôù traû laïi, vay khoâng nhôù traû laõi. Ba möôi boán

laø ngöôøi nöõ thích cho ngöôøi khaùc laø quanh co, cho mình laø ngay thaúng, ngöôøi xaáu, coøn mình laø toát. Ba möôi laêm laø ngöôøi nöõ thích cho ngöôøi khaùc ngu si, baát thöôøng, coøn mình laø ngöôøi hieàn. Ba möôi saùu laø ngöôøi nöõ cho mình hieàn, ñieàu aùc laø cuûa ngöôøi khaùc. Ba möôi baûy laø ngöôøi nöõ laáy coâng cuûa ngöôøi khaùc laøm coâng cuûa mình, töï cho laø mình gioûi. Ba möôi taùm laø ngöôøi nöõ töï mình meät thì than thôû, ngöôøi khaùc meät thì mình laïi vui veû. Ba möôi chín laø ngöôøi nöõ thích cho vieäc thaät laø giaû doái, thích noùi loãi cuûa ngöôøi khaùc. Boán möôi laø ngöôøi nöõ yû giaøu sang, kieâu caêng, maéng nhieác ngöôøi. Boán möôi moát laø ngöôøi nöõ ngheøo neân gheùt ngöôøi giaøu, vì heøn haï neân gheùt cao quyù. Boán möôi hai laø ngöôøi nöõ thích gieøm pha ngöôøi khaùc, duøng saéc ñeïp ñeå töï vinh hieån. Boán möôi ba laø ngöôøi nöõ thích phaù söï thaønh coâng, huûy hoaïi ñaïo ñöùc cuûa ngöôøi khaùc. Boán möôi boán laø ngöôøi nöõ thích laøm taùn loaïn chaùnh ñaïo. Boán möôi laêm laø ngöôøi nöõ hay ganh gheùt, cau coù, cheâ bai. Boán möôi saùu laø ngöôøi nöõ hay bình luaän, cheâ bai vaø hôn thua vôùi ngöôøi khaùc. Boán möôi baûy laø ngöôøi nöõ baøn chaùnh ñaïo cuûa hoïc só thanh tònh, khieán cho hoï roái loaïn. Boán möôi taùm laø ngöôøi nöõ thích giöõ ñieàu hay dôû cuûa ngöôøi khaùc, meâ hoaëc ñaøn oâng. Boán möôi chín laø ngöôøi nöõ thích ñem vaät cho ngöôøi khaùc roài mong ñaùp laïi. Naêm möôi laø ngöôøi nöõ thích cuøng boá thí vôùi ngöôøi khaùc, sau hoái tieác traùch maéng ngöôøi khaùc ham taøi gioûi. Naêm möôi moát laø ngöôøi nöõ thích oaùn thuø, hay maéng chöûi suùc sinh. Naêm möôi hai laø ngöôøi nöõ thích laøm ñeïp ñeå meâ hoaëc khieán ngöôøi khaùc chaùn boû ñaïo. Naêm möôi ba laø ngöôøi nöõ gheùt ngöôøi gioûi, ñeïp hôn mình, muoán laøm cho hoï cheát sôùm. Naêm möôi boán laø ngöôøi nöõ thích ñem thuoác ñoäc troän trong thöùc aên cuûa ngöôøi, taâm khoâng bình ñaúng. Naêm möôi laêm laø ngöôøi nöõ thích nghó ñieàu xaáu ñaõ qua luoân ray röùt maõi trong loøng. Naêm möôi saùu laø ngöôøi nöõ thích töï yù, töï duïng, khoâng thích ñöôïc ngöôøi khaùc can giaùn, hay thích dua nònh. Naêm möôi baûy laø ngöôøi nöõ thích, beân trong thì sô, beân ngoaøi thaân, che giaáu söï vieäc, nhöng laïi reâu rao ôû xoùm laøng beân caïnh. Naêm möôi taùm laø ngöôøi nöõ thích toû ra mình maïnh meõ; khoâng muoán phieàn haø, hay kinh thöôøng, khoâng caàn ngöôøi nam. Naêm möôi chín laø ngöôøi nöõ thích töï kieâu

caêng, ñaùnh ñaäp voâ lyù, töï giaän töï vui khieán cho ngöôøi khaùc sôï. Saùu möôi laø ngöôøi nöõ thích nhöõng vieäc laøm tham duïc, ñi ñöùng töï do, muoán khieán cho ngöôøi nam laøm traùi chaùnh phaùp. Saùu möôi moát laø ngöôøi nöõ thích tham daâm, luoân luoân ganh gheùt, nghi nhieàu tin ít, oaùn gheùt saùt ñaát. Saùu möôi hai laø ngöôøi nöõ thích giaän döõ, ngoài duoãi chaân voâ leã cho laø ñuùng phaùp. Saùu möôi ba laø ngöôøi nöõ thích noùi ñieàu xaáu aùc, khoâng kieâng neå ngöôøi thaân. Saùu möôi boán laø ngöôøi nöõ thích kieâu maïn, töï buoâng lung, khinh

SOÁ 1478 - KINH ÑAÏI AÙI ÑAÏO TYØ KHEO NI, Quyeån Haï 243

cheâ giaø treû, khoâng bieát treân döôùi. Saùu möôi laêm laø ngöôøi nöõ thích taâm taùnh xaáu cuûa mình, oaùn giaän, noùi naêng khoâng coù thöù töï. Saùu möôi saùu laø ngöôøi nöõ thích nghieän ngaäp, khoâng sôï phaùp caám. Saùu möôi baûy laø ngöôøi nöõ thích caám caûn ngöôøi nam, khoâng cho cuøng cöôøi giöõn vôùi ngöôøi khaùc. Saùu möôi taùm laø ngöôøi nöõ thích quanh co, töï duïng, khinh cheâ ngöôøi nam laø khoâng caån thaän. Saùu möôi chín laø ngöôøi nöõ thích ngöôøi khaùc gaëp naïn coøn mình thì an oån, laáy ñoù laøm vui thích. Baûy möôi laø ngöôøi nöõ thích laáy nhöõng ñieàu xaáu teä ñeå laøm thöông toån baäc Hieàn só, dua nònh giaû doái, laøm ñieäu boä meâ hoaëc ñaïo ñöùc. Baûy möôi moát laø ngöôøi nöõ thích doái traù dua nònh, cho laø ngöôøi khaùc khoâng bieát. Baûy möôi hai laø ngöôøi nöõ thích tham chuyeän ñöôïc maát, ñöôïc thì sung söôùng, maát thì buoàn raàu, keâu than oaùn trôøi traùch moùc naëng lôøi. Baûy möôi ba laø ngöôøi nöõ thích nguyeàn ruûa möa gioù ôû höôùng aáy, chuù nguyeän cho ñieàu xaáu sanh, ñieàu toát dieät, khoâng coù taâm töø. Baûy möôi boán laø ngöôøi nöõ thích baûo ngöôøi khaùc phaù thai, khoâng muoán hoï sanh con. Baûy möôi laêm laø ngöôøi nöõ thích nhìn troäm loã hoång ñeå xem ñieàu toát xaáu cuûa ngöôøi khaùc vaø xem ngöôøi hoï coù tieàn cuûa hay khoâng. Baûy möôi saùu laø ngöôøi nöõ thích ñuøa giöõn ñeå laøm meâ hoaëc loøng ngöôøi.Baûy möôi baûy laø ngöôøi nöõ thích döï tröõ nhieàu cuûa caûi tham chaát chöùa khoâng chaùn. Baûy möôi taùm laø ngöôøi nöõ thích kheâu gôïi laøm nhieãu loaïn ngöôøi nam, khieán hoï taâm taùnh thay ñoåi, khoâng theå töï chuû. Baûy möôi chín laø ngöôøi nöõ thích naïo thai moå hình, nhìn xem choã xaáu; Taùm möôi laø ngöôøi nöõ thích cöôøi nhaïo nhöõng ngöôøi muø, ñieác, caâm, ngoïng, ñi khaäp khieãng, thích thuù vôùi söï xaáu xí cuûa ngöôøi khaùc. Taùm möôi moát laø ngöôøi nöõ thích baûo ngöôøi boû vôï, muoán cho ngöôøi ñau khoå. Taùm möôi hai laø ngöôøi nöõ thích baøy cho ngöôøi phaù ñaùnh nhau, hai beân ñeàu mang hoïa. Taùm möôi ba laø ngöôøi nöõ thích chæ baøy cho ngöôøi laøm ñieàu xaáu, tranh caõi kieän tuïng, kieän ñeán cöûa quan, bò nhoát vaøo tuø nguïc. Taùm möôi boán laø ngöôøi nöõ thích gaây tai hoïa, daãn ñeán ñieàu sai quaáy, thaáy ngöôøi ñieân cuoàng thì cöôøi lôùn, roài sanh loøng ham muoán, lôïi duïng ngöôøi ñieân aáy maø chieám ñoaït vaät cuûa ngöôøi, khieán cho hoï keâu than noùi: “Ngöôøi nöõ raát ñaùng sôï”. Phaûi bieát roõ ñaây laø taùm möôi boán ñieàu. Nhöõng ngöôøi nöõ coù theå ñoaïn tröø ñöôïc taùm möôi boán taùnh xaáu naøy, ñeàu ñöôïc giaûi thoaùt, ñöôïc ñaéc ñaïo, ñeàu ñöôïc thaønh Phaät. Hieàn giaû A Nan baïch Phaät: - Ngöôøi nöõ taùnh daâm duïc nhö vaäy, coù theå ñoaïn tröø khoâng? Phaät baûo Hieàn giaû A Nan: - Taùnh ñoù neáu ngöôøi

nöõ ñaõ laøm ñöôïc thì töï dieät ñöôïc, raát coù theå ñöôïc dieät. Ngöôøi dieät tröø ñöôïc taùnh aáy, chính laø baäc A-la-haùn ôû ñôøi hieän

244 BOÄ LUAÄT 12

taïi. Hieàn giaû A Nan laïi baïch Phaät: - Treân trôøi, döôùi ñaát ñeàu thoâng suoát, moïi loaøi, moïi ngöôøi ñieàu ñöôïc ñoä thoaùt, nguyeän xin ñöùc Theá Toân giaûng noùi caùch dieät tröø caùc taùnh xaáu daâm duïc naøy, ñeå Tyø-kheo ni Ñaïi AÙi Ñaïo vaø caùc Tyø-kheo ni ñeàu ñöôïc hieåu roõ. Ñöùc Phaät daïy: - Laønh thay! Naøy A Nan! Haõy laéng nghe! Ta seõ noùi roõ cho oâng, haõy suy nghó vaø ghi nhôù kyõ, phuïng haønh ñuùng nhö chaùnh phaùp töùc laø baùo ñaùp ôn Phaät, khoâng laøm ñuùng nhö phaùp laø ñieàu cöïc khoå cho ngöôøi nöõ. Haõy laéng nghe! Laéng nghe! Hieàn giaû A Nan vaø caùc Tyø-kheo ni tröôûng laõo ñoàng thanh thöa vaâng, roài laõnh thoï, suy nghó, vui veû chaép tay laéng nghe.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH BÍ SOÂ NGUÕ PHAÙP SOÁ 1479

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1479

KINH BÍ SOÂ NGUÕ PHAÙP (KINH NAÊM PHAÙP CUÛA TYØ KHEO) Haùn dòch: Ñaïi sö Phaùp Thieân ñôøi Trieäu Toáng.

Moät thuôû noï, baäc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc ôû taïi nöôùc Xaù- veä, vì quaùn saùt chuùng sanh ñôøi vò lai maø Ngaøi ôû ñoù. Baáy giôø, voâ löôïng chö thieân vaø loaøi ngöôøi bieát ñöùc Phaät Theá Toân laø baäc thaày cuûa haøng trôøi, ngöôøi neân hoï cung kính tin töôûng, toân troïng cuùng döôøng khen ngôïi, vì mong ñöôïc lôïi laïc vaø tieáng thôm toái thöôïng, neân moïi ngöôøi ñeàu phuïng cuùng y toát, thöùc aên ngon, giöôøng naèm vaø thuoác men. Luùc naøy, Ñöùc Theá Toân vì laøm lôïi laïc cho hoï neân ñeàu thoï nhaän, nhöng khoâng ñaém nhieãm, nhö hoa sen trong nöôùc, chæ khieán cho loaøi ngöôøi, chö thieân vaø caùc loaøi höõu tình ñeàu ñöôïc phöôùc quaû thuø thaéng, ñaït ñöôïc söï vi dieäu trang nghieâm, vì moïi ngöôøi vaø chö thieân maø röôùi nöôùc cam loà, giuùp moïi ngöôøi vaø chö thieân ñöôïc soáng laâu ôû ñôøi, laïi khieán cho voâ löôïng öùc na-do-tha traêm ngaøn höõu tình ñeàu ñöôïc cam loà, cho ñeán ñöôïc thoaùt khoûi caùc naïn khoå sanh, giaø, beänh, cheát trong luaân hoài, cho ñeán khieán thoaùt khoûi naïn nguy hieåm lôùn trong ñòa nguïc, ñöôïc an oån, tónh laëng, bình ñaúng, khoâng sôï haõi, ñeàu ñaït ñeán Nieát baøn. Laïi nöõa, Ngaøi khoâng rôøi khoûi nöôùc Ma-giaø-ñaø, nöôùc Phaï-la-maïn- leä, nöôùc Ca-thi, nöôùc Kieàu-taùt-la, nöôùc Caâu-loã-baùn-taû-la, v.v... Vua Phuï Ta, vua Ma Tha, vua Thuù La Teá Na, vua Thi Vó, vua Na Xaù La Noa Phaï, caùc vò vua thaáy Ñöùc Phaät nhö vaäy roài, nhôø trí löïc cuûa ñöùc Phaät neân hoï ñeàu ñöôïc ñieàu phuïc. Laïi coù theå ñi ôû choã chö thieân kinh haønh, coù theå ñi ôû choã Phaïm vöông kinh haønh, ñi ôû choã Thaùnh nhôn kinh haønh, ñi ôû choã khoâng, ñi ôû choã kinh haønh vaéng laëng, ñi ôû choã ñöùc Phaät kinh haønh, ñi ôû choã chö Taêng kinh

haønh… ñi ôû choã ngöôøi hieåu bieát kinh haønh, ñi ôû choã

248 BOÄ LUAÄT 12

kinh haønh cuûa baäc Chaùnh bieán tri, taâm yù ñöôïc khai môû, ñaït ñöôïc phaùp Baø-la-maät toái thöôïng. Ñöùc Theá Toân, laïi ñoái vôùi taát caû choã kinh haønh hieän coù, nhöõng choã kinh haønh ñöôïc mong caàu Ngaøi ñeàu coù theå kinh haønh. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo chuùng Tyø-kheo: - Coù naêm phaùp neân truï ñaày ñuû, caùc Tyø-kheo ñôøi vò lai phaûi luoân thöïc haønh. Nhöõng gì laø naêm phaùp? Tyø-kheo naøy khoâng bieát ñaâu laø toäi, khoâng bieát ñaâu laø chaúng phaûi toäi, khoâng bieát ñaâu laø toäi nheï, khoâng bieát ñaâu laø toäi naëng, laø Tyø-kheo môùi thoï giôùi, Tyø-kheo chöa ñuû naêm tuoåi haï, Tyø-kheo naøy phaûi thöïc haønh ñaày ñuû naêm phaùp, Tyø-kheo naøy khoâng ñöôïc ôû chung. Phaûi khuyeân Tyø-kheo naøy hoïc bieát vaø thöïc haønh ñaày ñuû naêm phaùp, ñoù laø vieäc thöïc haønh cuûa caùc Tyø-kheo hoøa hôïp maø ôû. Nhöõng gì laø naêm phaùp? Tyø-kheo naøy bieát tröôøng hôïp naøo laø phaïm toäi cuûa Tyø- kheo, tröôøng hôïp naøo laø khoâng phaïm, tröôøng hôïp naøo laø phaïm toäi nheï, tröôøng hôïp naøo laø phaïm toäi naëng, ñaõ ñuû naêm tuoåi haï, hôn naêm tuoåi haï. Tyø-kheo ñaày ñuû naêm phaùp naøy, ñöôïc cuøng ôû vaø khuyeán khích tu haønh. Naøy caùc Tyø-kheo! Laïi coù naêm phaùp ñaày ñuû, Tyø-kheo khoâng ñöôïc lìa y chæ. Nhöõng gì laø naêm phaùp? Tyø-kheo naøy khoâng bieát Ba la ñeà moäc xoa, khoâng bieát giaûng noùi Ba-la-ñeà-moäc xoa, khoâng bieát keát giôùi; khoâng bieát vieäc keát giôùi laø Tyø-kheo môùi thoï giôùi, laø Tyø-kheo chöa ñuû naêm tuoåi haï. Tyø-kheo ñuû naêm phaùp naøy thì khoâng ñöôïc lìa y chæ. Naøy caùc Tyø-kheo! Laïi coù naêm phaùp ñaày ñuû thì Tyø-kheo ñöôïc lìa y chæ. Nhöõng gì laø naêm phaùp? Tyø-kheo naøy bieát Ba-la-ñeà-moäc-xoa cuûa Tyø-kheo, bieát giaûng noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa, bieát keát giôùi, bieát vieäc keát giôùi, ñuû naêm tuoåi haï vaø hôn naêm tuoåi haï Tyø-kheo nhö vaäy, goïi laø Tyø- kheo ñaày ñuû naêm phaùp thì ñöôïc lìa y chæ. Naøy Tyø-kheo! Laïi coù ñaày ñuû naêm phaùp khaùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc lìa y chæ. Nhöõng gì laø naêm phaùp. Ñoù laø Tyø-kheo naøy khoâng bieát Boá taùt, khoâng bieát vieäc Boá taùt, khoâng bieát keát giôùi, khoâng bieát vieäc keát giôùi, laø Tyø-kheo môùi thoï giôùi, döôùi naêm tuoåi haï, Tyø-kheo naøy ñaày ñuû naêm phaùp, khoâng ñöôïc lìa y chæ. Naøy Tyø-kheo! Coù naêm phaùp ñaày ñuû thì: Tyø-kheo ñöôïc lìa y chæ. Nhöõng gì laø naêm phaùp? Tyø-kheo naøy bieát Boá taùt, bieát vieäc Boá taùt cuûa Tyø-kheo, bieát keát giôùi, bieát vieäc keát giôùi, laø Tyø-kheo ñuû naêm tuoåi haï hoaëc hôn naêm tuoåi haï. Tyø-kheo ñaày ñuû naêm phaùp naøy thì ñöôïc lìa y chæ. Laïi nöõa, Tyø-kheo coù naêm chaùnh nieäm: Theá naøo laø naêm chaùnh nieäm? Nghóa laø tu haønh bieát baùo öùng neân suoát ñôøi khoâng vì taøi saûn vaø

SOÁ 1479 - KINH BÍ SOÂ NGUÕ PHAÙP 249

lôïi döôõng maø luoân nhôù nghó vieäc xuaát theá. Naøy Tyø-kheo! Ñoù laø naêm chaùnh nieäm. Laïi nöõa, Tyø-kheo laïi coù naêm chaùnh nieäm y chæ. Nhöõng gì laø naêm? Nghóa laø vieäc aên, uoáng vaø leã nghi khoâng ñöôïc vöôït quaù cöông giôùi cuûa Thaày, phaûi theo thaày naêm naêm ñeå ñöôïc hieåu bieát thaáu ñaùo. Ñaây laø

naêm chaùnh nieäm y chæ. - Naøy Tyø-kheo! Tyø-kheo coù naêm chaùnh nieäm y chæ, neân bieát caùc toäi. Neân bieát nhöõng toäi gì? Neân bieát naêm loaïi toäi. Theá naøo laø naêm? Ñoù laø Ba-la-di, Taêng giaø-baø-thi-sa, Ba-daät-ñeà, neân bieát boán caùch thuyeát, bieát naêm loaïi toäi. Neân bieát naêm loaïi toäi nhö vaäy. Laïi nöõa, phaûi bieát theá naøo laø chaúng phaûi toäi. Laøm theá naøo ñeå bieát töôùng chaúng phaûi toäi, phaûi thöôøng thöïc haønh nhöõng ñieàu khoâng phaûi toäi, bieát, ñoù laø ñieàu chaúng phaûi toäi. Laïi nöõa, neân bieát theá naøo laø toäi nheï. Laøm theá naøo ñeå toäi nheï? Nghóa laø phaûi bieát saâu xa ñoái vôùi nhöõng toäi nheï. Phaûi laøm nhö theá naøo? Nghóa laø phaûi lo sôï töø toäi nheï cuûa boán phaùp Ba-la-di; phaûi lo sôï töø toäi nheï möôøi ba phaùp Taêng-giaø-ba-thi-sa; phaûi lo sôï töø toäi nheï cuûa ba möôi phaùp Xaû-ñoïa; phaûi lo sôï töø toäi nheï cuûa chín möôi hai phaùp Ba-daät-ñeà; thöïc haønh chín möôi hai phaùp Ba-daät-ñeà thanh tònh. Ñoù laø boán loaïi toäi nheï. Ngoaøi ra, toäi nheï cuûa naêm möôi giôùi phaùp cuõng thöïc haønh nhö vaäy thì ñöôïc traùnh khoûi toäi nheï. Neân bieát veà caùc toäi nheï nhö vaäy. Laïi nöõa, phaûi bieát caùc toäi naëng. Bieát caùc toäi naëng nhö theá naøo? Thöïc haønh caùc haïnh ñöôïc traùnh khoûi toäi naëng. Ngoaøi ra, thöïc haønh thanh tònh toäi naëng cuûa naêm möôi giôùi phaùp theo boán loaïi. Thöïc haønh thanh tònh toäi naëng cuûa chín möôi hai phaùp Ba-daät-ñeà, ñaõ thöïc haønh thanh tònh chín möôi hai phaùp Ba-daät-ñeà; thöïc haønh thanh tònh toäi naëng cuûa ba möôi phaùp Xaû-ñoïa; thöïc haønh thanh tònh ba möôi phaùp Xaû-ñoïa. Thöïc haønh thanh tònh caùc toäi naëng cuûa möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, thöïc haønh thanh tònh möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa; thöïc haønh thanh tònh toäi naëng cuûa boán phaùp Ba-la-di. Thöïc haønh nhö vaäy ñöôïc traùnh khoûi toäi naëng. Bieát toäi naëng nhö vaäy laø Tyø-kheo naêm tuoåi haï, ñuû naêm tuoåi haï, hôn naêm tuoåi haï, nhö vaäy thì Tyø-kheo ñöôïc tin töôûng vaø y chæ. Laïi nöõa, phaûi bieát Ba-la-ñeà-moäc-xoa. Bieát Ba-la-ñeà-moäc-xoa nhö theá naøo? Ñaây laø Ba-la-ñeà-moäc-xoa: Tö duy thaáy roõ veà ñi, ñöùng, naèm, ngoài, quaùn saùt caùc haïnh vi dieäu cuûa thaân, khaåu, yù ôû quaù khöù, hieän taïi. Neân bieát Ba-la-ñeà-moäc-xoa nhö theá. Thöù ñeán, phaûi bieát giaûng noùi Ba- la-ñeà-moäc-xoa. Theá naøo laø bieát giaûng noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa? Coù baûy Ba-la-ñeà-moäc-xoa. Nhöõng gì laø baûy vaø phaûi giaûng noùi nhö theá naøo? Noùi

boán phaùp Ba-la-di, nhöõng giôùi khaùc neân noùi nhö caùc vò ñaõ nghe. Ñoù laø caùch giaûng noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa thöù nhaát. Thöù ñeán noùi boán phaùp Ba-la-di, möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, nhöõng giôùi khaùc neân noùi nhö caùc vò ñaõ nghe. Ñoù laø caùch giaûng noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa thöù hai. Thöù ñeán noùi boán phaùp Ba-la-di, möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, ba möôi phaùp Xaû ñoïa, nhöõng giôùi khaùc neân noùi nhö caùc vò ñaõ nghe. Ñoù laø caùch giaûng noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa thöù ba. Thöù ñeán noùi boán phaùp Ba-la-di, möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, ba möôi phaùp Xaû ñoïa, chín möôi hai phaùp Ba-daät-ñeà thanh tònh. Nhöõng giôùi khaùc neân noùi nhö caùc vò ñaõ nghe. Ñoù laø caùch giaûng noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa thöù tö. Thöù ñeán noùi boán phaùp Ba-la-di, möôøi

ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, ba möôi phaùp Xaû ñoïa, chín möôi hai phaùp Ba-daät-ñeà thanh tònh, ñeàu giaûng noùi boán phaùp, nhöõng giôùi khaùc, neân nhö noùi nhö caùc vò ñaõ nghe. Ñoù laø caùch noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa thöù naêm. Thöù ñeán noùi boán phaùp Ba-la-di, möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø- thi-sa, ba möôi phaùp Xaû ñoïa, chín möôi hai phaùp Ba-daät-ñeà thanh tònh, noùi boán phaùp naêm möôi giôùi, nhöõng giôùi khaùc neân noùi nhö caùc vò ñaõ nghe. Ñoù laø caùch noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa thöù saùu. Thöù ñeán moãi giôùi ñeàu noùi roõ. Ñoù laø caùch giaûng noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa laàn thöù baûy. Neân giaûng noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa nhö vaäy. Bieát giaûng noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa nhö vaäy thì bieát keát giôùi. Nghóa laø ngaøy nay, chuùng taêng keát cöông giôùi trong möôøi boán, möôøi laêm ngaøy, laïi phaûi bieát vieäc keát giôùi. Laøm theá naøo bieát vieäc keát giôùi? Moät laø thoï trì, hai laø neâu teân, ba laø thænh, boán laø thænh naêm chuùng keát giôùi. Bieát vieäc keát giôùi nhö vaäy, laø Tyø-kheo coù naêm tuoåi haï, ñuû naêm tuoåi haï, hôn naêm tuoåi haï. Bieát ñöôïc nhö vaäy thì ñöôïc ngöôøi nhôù nghó ñeán vaø y chæ. Thöù ñeán, neân bieát Boá taùt. Bieát Boá taùt nhö theá naøo? Hoâm nay chuùng Taêng Boá taùt vaøo ngaøy möôøi boán, hoaëc ngaøy möôøi laêm, neân bieát Boá taùt nhö vaäy. Laïi bieát vieäc Boá taùt. Bieát vieäc Boá taùt nhö theá naøo? Moät laø thoï trì, hai laø neâu teân, ba laø thænh, boán laø môøi naêm chuùng Boá taùt, neân bieát Boá taùt nhö vaäy. Thöù ñeán, neân bieát keát giôùi. Bieát keát giôùi nhö theá naøo? Coù naêm loaïi taäp hôïp chuùng Taêng keát giôùi. Neân bieát keát giôùi nhö vaäy. Bieát vieäc keát giôùi nhö theá naøo? Xaû toäi cho ngöôøi phaïm Xaû Ñoïa, khoâng ñöôïc keát giôùi, chæ neân cho ngoài choã thaáp luùc aên uoáng, aên uoáng xong neân laøm nhöõng vieäc caàn laøm. Neân bieát vieäc keát giôùi nhö vaäy, laø Tyø-kheo ñuû naêm tuoåi haï, hôn naêm tuoåi haï. Ngöôøi nhö vaäy thì phaûi ñöôïc nieäm, y chæ.

SOÁ 1479 - KINH BÍ SOÂ NGUÕ PHAÙP 251

Laïi haønh ñaïo. Haønh ñaïo nhö theá naøo? Nghóa laø söï haønh ñaïo cuûa A-xaø-lesâ, söï haønh ñaïo cuûa mình. Bieát nhö theá laø ñaït ñöôïc nieäm y chæ. Laïi nöõa, neân phaân bieät haønh ñaïo. Theá naøo laø phaân bieät? Bieát vieäc thuyeát giôùi cuûa A-xaø-leâ, bieát töï thuyeát giôùi. Bieát nhö vaäy laø ñaït ñöôïc nieäm, y chæ. Laïi nöõa, phaân bieät quaù thôøi. Quaù thôøi nhö theá naøo? Nghóa laø quaù thôøi ñoái vôùi A-xaø-leâ, quaù thôøi ñoái vôùi mình. Bieát nhö vaäy laø ñaït ñöôïc nieäm, y chæ. Quaù thôøi nhö theá khoâng ñöôïc nhaän taøi lôïi. Khoâng ñöôïc nhaän taøi lôïi nhö theá naøo? Nghóa laø ôû trong Taêng-giaø-lam, A-xaø-leâ khoâng ñöôïc nhaän taøi lôïi. Bieát nhö vaäy laø ñaït ñöôïc nieäm, y chæ. Nhö vaäy laø khoâng ñöôïc nhaän lôïi döôõng. Laïi nöõa, neân thöïc haønh moãi nöûa thaùng. Theá naøo laø thöïc haønh moãi nöûa thaùng? Nghóa laø A-xaø-leâ moãi nöûa thaùng ñeàu cuøng saùm hoái. Nhö vaäy thì ñöôïc nieäm, y chæ, neân thöïc haønh moãi nöûa thaùng nhö theá. Khoâng neân phaïm toäi. Khoâng neân phaïm toäi nhö theá naøo? Nghóa laø A-xaø-leâ baûo ñeán choã ñoù ñeå xin y chæ. Laøm nhö vaäy ñaït ñöôïc nieäm, y chæ. Laïi nöõa, phaûi noi theo maø thöïc haønh. Theo lôøi noùi ñeå thöïc haønh nhö theá naøo? Nghóa laø nöông vaøo lôøi daïy cuûa A-xaø-leâ, khoâng ñöôïc töï theo yù mình ñeå thöïc haønh. Laøm nhö vaäy, ñaït ñöôïc nieäm, y chæ. Nöông töïa ñeå thöïc haønh nhö vaäy.

Khoâng neân phaïm cöông giôùi cuûa thaày. Khoâng phaïm cöông giôùi cuûa thaày nhö theá naøo? Nghóa laø khoâng phaïm cöông giôùi nôi xoùm laøng cuûa thaày ôû. Laøm nhö vaäy, ñaït nieäm, y chæ. Khoâng neân phaïm cöông giôùi, cuûa thaày nhö vaäy. Phaûi cuøng thaày saùm hoái. Phaûi cuøng thaày saùm hoái nhö theá naøo? Nghóa laø moãi nöûa thaùng phaûi cuøng thaày saùm hoái. Thöïc haønh nhö vaäy, ñöôïc nieäm, y chæ, neân cuøng thaày saùm hoái nhö vaäy, ñuû naêm tuoåi haï, thaáu hieåu roõ raøng, ñöôïc nieäm, y chæ. Tyø-kheo phaûi ñaày ñuû naêm phaùp aáy. Naêm phaùp naøy, Tyø-kheo phaûi nöông theo maø thöïc haønh, thöïc haønh naêm phaùp aáy thì khoâng phaïm toäi, giôùi phaùp cuûa vò ñoù caøng ngaøy caøng taêng tröôûng. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân giaûng noùi naêm phaùp naøy xong, caùc chuùng Tyø-kheo, moïi ngöôøi vaø chö thieân ñeàu chieâm ngöôõng, ñi nhieãu quanh Ñöùc Phaät roài ñaûnh leã vaø lui ra.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH BÍ SOÂ CA THI CA THAÄP PHAÙP SOÁ 1480

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1480

KINH BÍ SOÂ
CA THI CA THAÄP PHAÙP
(KINH MÖÔØI PHAÙP CA THI CA CUÛA TYØ KHEO)
Haùn dòch: Ñaïi sö Phaùp Thieân ñôøi Trieäu Toáng.
Moät thuôû noï, Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Ñaúng Giaùc, ôû taïi nöôùc Xaù-veä cuøng vôùi chuùng caùc Tyø-kheo. Khi ñoù vì chuùng ngöôøi, Trôøi trong hoäi hieän taïi vaø nhöõng ngöôøi ôû ñôøi vò lai, Ñöùc Phaät giaûng noùi veà caùc pheùp taéc cuûa ngöôøi laøm thaày. Baáy giôø, ñöùc Nhö Lai baûo Tyø-kheo: - Tyø-kheo phaûi ñaày ñuû möôøi phaùp môùi ñöôïc ñoä ngöôøi xuaát gia thoï giôùi, laø Tyø-kheo ñöôïc pheùp suoát ñôøi khoâng y chæ, ñöôïc laøm Thaày y chæ. Nhöõng gì laø möôøi? Moät laø bieát hoå theïn, öa thích giôùi'. Hai laø nghe hoïc nhieàu veà giaùo phaùp. Ba laø thoâng hieåu giôùi luaät. Boán laø coù oai löïc cuûa chaùnh haïnh, khoâng phaïm giôùi, nöông vaøo chaùnh haïnh cuûa phaùp vaø giôùi luaät. Naêm laø ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh, khoâng phaïm caùc toäi, taø kieán, taø haïnh, nöông vaøo chaùnh haïnh phaùp vaø luaät. Saùu laø ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh, nuoâi beänh ñöôïc an oån. Baûy laø ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh, öa thích phaùp ñònh vaø phaùp luaät, töï mình giaûng noùi, khieán cho ngöôøi khaùc giaûng noùi. Taùm laø ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh, giaûng noùi veà töï thaân thöïc haønh giôùi. Chín laø ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh, giaûng noùi veà giôùi xuaát gia phaïm haïnh. Möôøi laø ñöôïc möôøi tuoåi haï, ñuû möôøi tuoåi haï, hôn möôøi tuoåi haï. Naøy Tyø-kheo! Ñaây laø möôøi phaùp phaûi ñaày ñuû. Tyø-kheo bieát hoå theïn ñöôïc öa thích giôùi nhö theá naøo? Nghóa laø Tyø-kheo ñaït ñöôïc taâm nhö vaäy: Vì sao ta chöa ñaït ñöôïc caùc giôùi, khoâng nhanh choùng ñaït ñöôïc caùc giôùi nhö phaùp nhö luaät maø laøm Tyø-kheo?" Ñoù

laø bieát hoå theïn, öa thích giôùi. Tyø-kheo hoïc roäng hieåu nhieàu veà giaùo phaùp nhö theá naøo? Nghóa laø Tyø-kheo ñaõ ñöôïc giaûng noùi veà taïng phaùp, ñöôïc giaûng noùi veà hoïc roäng hieåu nhieàu, coù naêng löïc hieåu bieát ñöôïc phaùp, giaûng noùi ñaày ñuû vaø giaûn löôïc veà boán Thaùnh ñeá. Naøy Tyø-kheo! Ñoù laø ñöôïc hoïc roäng hieåu veà giaùo phaùp. Tyø-kheo ñöôïc hoïc roäng hieåu nhieàu veà luaät nhö theá naøo? Nghóa laø Tyø-kheo ñaõ ñöôïc thuyeát giaûng veà hai loaïi giôùi luaät, veà caùch tuïng nieäm hai loaïi giôùi, quaùn saùt vi teá veà ñi, ñöùng, naèm, ngoài, mieäng, taâm... Naøy Tyø-kheo! Ñoù laø ñöôïc hoïc roäng hieåu nhieàu veà luaät. Tyø-kheo ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh khoâng phaïm giôùi, nöông vaøo chaùnh haïnh cuûa phaùp vaø luaät nhö theá naøo? Nghóa laø Tyø-kheo nhaän bieát theá naøo laø phaïm giôùi, theá naøo laø khoâng phaïm giôùi, bieát giôùi khinh, giôùi troïng, bieát toäi laø nghieäp nhaân, bieát toäi khoâng phaûi laø nghieäp nhaân, bieát toäi giöõa, bieát toäi tröôùc, bieát toäi sau, bieát toäi ñaõ khôûi, bieát toäi chöa khôûi, bieát roõ taát caû caùc toäi ñaõ khôûi. Naøy Tyø-kheo! Ñoù laø ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh, nöông vaøo phaùp, nöông vaøo luaät cuûa chaùnh haïnh. Tyø-kheo ñaït ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh khoâng phaïm toäi taø haïnh, taø kieán, nöông vaøo phaùp, nöông vaøo chaùnh haïnh cuûa luaät. Naøy Tyø-kheo! Ñaït ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh aáy, nghóa laø giaûng noùi ñaày ñuû vaø giaûn löôïc veà duyeân sanh. Do Voâ minh duyeân Haønh, Haønh duyeân Thöùc, Thöùc duyeân Danh Saéc, Danh Saéc duyeân Luïc Nhaäp, Luïc Nhaäp duyeân Xuùc, Xuùc duyeân Thoï, Thoï duyeân AÙi, AÙi duyeân Thuû, Thuû duyeân Höõu, Höõu duyeân Sanh, Sanh duyeân Laõo, Töû, Öu Bi Khoå Naõo. Hieåu roõ toaøn boä ñaïi khoå uaån nhoùm hoïp nhö vaäy. Voâ minh dieät thì Haønh dieät, Haønh dieät thì Thöùc dieät, Thöùc dieät thì Danh Saéc dieät, Danh Saéc dieät thì Luïc Nhaäp dieät, Luïc Nhaäp dieät thì Xuùc dieät, Xuùc dieät thì Thoï dieät, Thoï dieät thì AÙi dieät, AÙi dieät thì Thuû dieät, Thuû dieät thì Höõu dieät, Höõu dieät thì Sanh dieät, Sanh dieät thì Laõo, Töû, Öu Bi Khoå Naõo dieät. Dieät nhö vaäy thì toaøn boä Ñaïi Khoå uaån dieät Naøy Tyø-kheo! Ñoù laø ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh khoâng phaïm toäi taø haïnh, taø kieán, nöông vaøo phaùp, nöông vaøo chaùnh haïnh cuûa luaät. Tyø-kheo ñöôïc chaùnh haïnh, nuoâi beänh an oån nhö theá naøo? Naøy Tyø- kheo! Ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh, nuoâi beänh ñöôïc an oån, naøy nghóa laø tuøy theo beänh taät maø cho thuoác, vöøa yù vôùi phoøng ôû cuûa mình, khoâng coù ganh gheùt. Naøy Tyø-kheo, ñoù laø ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh, nuoâi beänh ñöôïc an oån. Tyø-kheo ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh, öa thích phaùp ñònh vaø luaät,

töï giaûng noùi, khieán ngöôøi khaùc giaûng noùi nhö theá naøo? Naøy Tyø-kheo! Ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh aáy, nghóa laø öa thích phaùp töôùng chaúng phaûi töôùng, töï giaûng noùi, khieán cho ngöôøi giaûng noùi vaø öa thích giaûng noùi. Naøy Tyø-kheo! Ñoù laø ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh öa thích phaùp ñònh vaø luaät, töï giaûng noùi, khieán cho ngöôøi giaûng noùi. Tyø-kheo ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh

haïnh giaûng noùi thaân haønh giôùi nhö theá naøo? Naøy Tyø-kheo, ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh naøy, nghóa laø quaùn saùt kyõ ñeå thaáy ñöôïc loãi laàm mình ñaõ phaïm, nghóa laø thaáy oai nghi khi maëc Taêng-giaø-leâ vaø caàm baùt thoï nhaän thöùc aên, cho ñeán noùi naêng, öa thích v.v... Naøy Tyø-kheo, ñoù laø ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh noùi veà thaân haønh giôùi. Tyø-kheo ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh ñeå giaûng noùi veà giôùi phaïm haïnh, ñeå khoâng phaïm toäi nhö theá naøo? Naøy Tyø-kheo, ñöôïc oai löïc cuûa chaùnh haïnh naøy nghóa laø ñöôïc boán Nieäm Xöù, boán Chaùnh Caàn, boán Nhö YÙ Tuùc, boán Taâm Voâ Löôïng, naêm Caên, naêm Löïc, baûy Giaùc chi, taùm Thaùnh Ñaïo, Xa-ma-Tha, Vi-baùt-xaù-na, nieäm veà giôùi, khoâng coù phieàn naõo, voâ ngaõ. Nhö vaäy, naøy Tyø-kheo ñoù laø ñöôïc oai löïc Taâm chaùnh haïnh giaûng noùi veà giôùi phaïm haïnh. Tyø-kheo ñöôïc möôøi tuoåi haï, ñuû möôøi tuoåi haï, hôn möôøi tuoåi haï nhö theá naøo? Naøy Tyø-kheo, ñuû möôøi tuoåi haï nhö vaäy, goïi laø cuï tuùc. Naøy Tyø-kheo! Ñöôïc möôøi phaùp ñaày ñuû naøy, thì Tyø-kheo ñöôïc ñoä ngöôøi xuaát gia thoï giôùi, suoát ñôøi ñöôïc lìa y chæ, ñöôïc laøm Thaày y chæ cho ngöôøi khaùc. Neáu Tyø-kheo khoâng ñaày ñuû möôøi phaùp naøy maø ñoä ngöôøi xuaát gia thoï giôùi, laïi lìa y chæ vaø laøm thaày y chæ cho ngöôøi khaùc thì giôùi cuûa ngöôøi aáy caøng ngaøy caøng toån giaûm. Neáu Tyø-kheo aáy thieáu moãi phaùp trong caùc phaùp aáy thì ñeàu phaïm toäi, giôùi cuûa vò aáy caøng ngaøy caøng toån giaûm. Naøy Tyø-kheo! Ngöôøi thoï giôùi möôøi naêm phaûi kính tin, toân troïng giöõ gìn ba phaùp vaø nhaát taâm thöïc haønh. Nhöõng gì laø ba? Nghóa laø ñoä ngöôøi, y chæ vaø khoâng y chæ. Luùc ñoù, Ñöùc Theá Toân ÖÙng cuùng Chaùnh Ñaúng giaùc giaûng noùi veà möôøi phaùp vaø baùo öùng cuûa söï phaïm giôùi roài, caùc Tyø-kheo trong hoäi chuùng ñeàu hoan hyû phuïng haønh, ñaûnh leã Phaät roài lui ra.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH NGUÕ KHUÛNG BOÁ THEÁ SOÁ 1481

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1481

KINH NGUÕ KHUÛNG BOÁ THEÁ Haùn dòch: Cö só Thö Cöø Kinh Thanh ñôøi Löu Toáng.

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, ñöùc Phaät ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø Ñaø-Caáp Coâ Ñoäc thuoäc nöôùc Xaù-veä. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Vaøo ñôøi vò lai coù naêm vieäc sôï haõi, chöa ñeán, chöa thaønh nhöng khi ñeán thì khoâng bao laâu seõ raát ñaùng sôï, phaûi suy nghó kyõ vaø tìm caùch laùnh xa. Nhöõng gì laø naêm? Moät laø Tyø-kheo ôû ñôøi vò lai, thaân khoâng tu haønh, khoâng coù giôùi luaät, yù khoâng giöõ gìn, khoâng coù trí tueä, chính mình khoâng tu haønh, khoâng coù giôùi luaät, yù khoâng giöõ gìn cho ñeán khoâng coù trí tueä. Nhöõng ngöôøi ñoù vì hoïc maø cho thoï Ñaïi giôùi, nhôø vieäc hoïc ñoù maø ñöôïc laøm thaày. Vaäy maø laïi töï cho mình laø giöõ giôùi vaø nhôø giöõ giôùi maø phaùt sanh trí tueä. Nhöng voán töø tröôùc ñeán sau vaãn laø vò hoïc, ngöôøi hoïc giaùo phaùp nhö vaäy, veà sau phaù hoaïi giôùi

luaät, huûy baùng kinh phaùp, cho trí tueä chaân chaùnh laø xa vôøi. Naøy caùc Tyø-kheo! Ñoù laø ñieàu ñaùng sôï thöù nhaát trong vò lai, khoâng bao laâu nöõa seõ ñeán, phaûi kheùo leùo suy nghó tìm caùch laùnh xa. Hai laø Tyø-kheo ôû ñôøi vò lai, thaân khoâng tu haønh, khoâng giöõ giôùi luaät, yù khoâng giöõ gìn, khoâng coù trí tueä. Ngöôøi naøy töï noùi mình coù kho chaâu baùu neân khoâng caàn höôùng noäi, khoâng coù giôùi luaät, traùi vôùi baäc treân, khieán cho ngöôøi hoïc nghó nhôø vò naøy, mình coù theå ñeán bôø beân kia ñeå xa lìa luaân hoài. Ñoù laø ñieàu raát ñaùng sôï thöù hai trong ñôøi vò lai, khoâng bao laâu nöõa seõ ñeán, moïi ngöôøi phaûi kheùo leùo suy nghó vaø tìm caùch laùnh xa. Ba laø Tyø-kheo ôû ñôøi vò lai, thaân khoâng tu haønh, khoâng coù giôùi luaät, yù khoâng giöõ gìn, khoâng coù trí tueä, voán khoâng coù baäc minh sö neân thoï nhaän phaùp khoâng chaân chaùnh. Tyø-kheo thoï phaùp maø laøm maát yù nghóa

phaùp luaät. Ñoù laø ñieàu raát ñaùng sôï thöù ba trong ñôøi vò lai, khoâng bao laâu nöõa seõ ñeán, phaûi kheùo leùo suy nghó tìm caùch laùnh xa. Boán laø Tyø-kheo ôû ñôøi vò lai, thaân khoâng tu haønh, khoâng coù giôùi luaät, yù khoâng giöõ gìn, khoâng coù trí tueä. Do thaân khoâng tu haønh, khoâng coù giôùi luaät, yù khoâng giöõ gìn, khoâng coù trí tueä, neân Tyø-kheo tuï hoïp giaûng luaät noùi nghóa, phaàn sau noùi laø phaàn giöõa, phaàn giöõa laïi noùi laø phaàn sau, töø ñoù laøm maát ñi söï saùng suoát, chæ coøn söï toái taêm, khoâng theå töï hieåu bieát, xa lìa chaùnh phaùp. Ñoù laø ñieàu raát ñaùng sôï thöù tö trong ñôøi vò lai, khoâng bao laâu nöõa seõ ñeán, phaûi kheùo leùo suy nghó tìm caùch laùnh xa. Naêm laø Tyø-kheo ôû ñôøi vò lai, thaân khoâng tu haønh, khoâng coù giôùi luaät, yù khoâng giöõ gìn, khoâng coù trí tueä. Do thaân khoâng tu haønh, khoâng coù giôùi luaät, yù khoâng giöõ gìn, khoâng coù trí tueä neân nhöõng lôøi leõ noùi naêng giaû doái, gian xaûo ôû ñôøi, nhöõng ngöôøi aáy ñeàu coù ñuû, laïi thích gaëp gôõ nhöõng ngöôøi noùi doái aáy, khen ngôïi hoï ñeå töï vui thích. Nhöõng ñieàu Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi nhö: Möôøi hai Nhaân duyeân, Khoå, Khoâng, Voâ thöôøng…” Taâm töôûng khoâng öa thích, ñeàu boû khoâng thoï trì. Nghe giaûng noùi nhöõng ñieàu aáy thì laïi sanh nghi ngôø, khoâng chaáp nhaän, cuõng khoâng vui veû. Ñoù laø ñieàu raát ñaùng sôï thöù naêm trong ñôøi vò lai, khoâng bao laâu nöõa seõ ñeán, phaûi kheùo leùo suy nghó tìm caùch laùnh xa. Ñöùc Phaät ñaõ giaûng noùi nhö vaäy.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH PHAÄT A TYØ ÑAØM XUAÁT GIA TÖÔÙNG SOÁ 1482

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1482

KINH PHAÄT A-TYØ-ÑAØM XUAÁT GIA TÖÔÙNG Haùn dòch: Ñôøi Traàn, Tam Taïng Phaùp Sö Chaân Ñeá

QUYEÅN THÖÔÏNG

Ñem coâng ñöùc hieän coù cuûa taát caû chuùng sanh trong moät nghìn A- taêng-kyø theá giôùi chæ baèng coâng ñöùc nôi moät loã chaân loâng cuûa Phaät. Nhö vaäy laø thaønh töïu coâng ñöùc nôi moät loã chaân loâng cuûa Phaät. Coâng ñöùc cuûa caùc loã chaân loâng treân khaép thaân Phaät chæ baèng moät veû ñeïp cuûa Phaät. Coâng ñöùc thaønh töïu nôi taùm möôi veû ñeïp nhö vaäy taêng leân moät traêm laàn môùi baèng moät töôùng toát treân thaân Nhö Lai. Coâng ñöùc thaønh töïu nôi ba möôi hai töôùng toát nhö vaäy taêng leân moät nghìn laàn môùi baèng moät töôùng aùnh saùng giöõa hai chaân maøy cuûa Nhö Lai. Laáy coâng ñöùc cuûa moät nghìn töôùng aùnh saùng giöõa hai chaân maøy, taêng leân moät traêm laàn môùi thaønh moät töôùng nhuïc keá treân ñænh ñaàu cuûa Nhö Lai, laø töôùng ñænh ñaàu, taát caû chö thieân khoâng theå nhìn thaáy (Voâ kieán ñaûnh). Ñaït Coâng ñöùc khoâng theå nghó baøn nhö vaäy môùi thaønh töïu ñöôïc thaân Phaät. Vì vaäy, ñöùc Nhö Lai ôû trong haøng Trôøi, ngöôøi laø baäc toân quyù hôn heát. Ñöùc Phaät daïy: - Vaøo thuôû xa xöa chö Phaät ñaõ giaûng noùi: Naøy caùc Tyø-kheo! Neáu thaáy töôùng sinh cuûa möôøi hai nhaân duyeân töùc laø thaáy phaùp. Neáu thaáy ñöôïc phaùp töùc laø thaáy Phaät. Chö Phaät noùi nhö vaäy coù nghóa laø gì? Nghóa laø nhôø nhaân duyeân naøy, thaáy ñöôïc töôùng sinh cuûa möôøi hai nhaân duyeân coù sinh vaø khoâng sinh, töùc laø thaáy phaùp. Neáu thaáy ñöôïc phaùp coù sinh vaø khoâng sinh, töùc laø thaáy Phaät, do tuøy thuaän theo Tueä.

266 BOÄ LUAÄT 12

Laïi nöõa, teân cuûa möôøi hai nhaân duyeân laø gì? Chö Phaät quaù khöù ñaõ giaûng noùi coù hai nghóa. Noùi möôøi hai nhaân duyeân sanh: Moät laø töø nôi Nhaân, hai töø nôi Duyeân. Laïi neân quaùn saùt theo hai nghóa naøy: Moät laø beân ngoaøi, hai laø beân trong. Nhaân duyeân beân ngoaøi theo nghóa cuûa Nhaân. Vì sao taát caû chö Phaät ôû quaù khöù, vò lai vôùi Chuûng Trí, ñeàu noùi nhö vaäy? Do töø haït gioáng sanh ra maàm, töø maàm sanh ra laù, töø laù sinh ra ñoát, töø ñoát sinh ra coäng, töø coäng sinh ra goác, goác sinh ra caønh, töø caønh sinh ra ñaøi, töø ñaøi sinh ra hoa, töø hoa sinh ra haït, neáu khoâng coù haït thì khoâng sinh ra maàm. Nhö vaäy, khoâng coù hoa thì khoâng sinh ra haït, coù haït neân ñöôïc sinh ra maàm. Nhö vaäy, coù hoa neân ñöôïc sinh ra haït, nhöng haït cuõng khoâng noùi ta coù theå sinh ra maàm, maàm cuõng khoâng theå noùi ta coù theå töï sinh. Nhö vaäy, taát caû caùc phaùp nhö lyù maø oån ñònh. Vì yù nghóa naøy, neân nhaân duyeân beân ngoaøi theo nghóa cuûa Nhaân, neân quaùn saùt nhö theá. Ñaây laø quaùn theo nghóa cuûa Nhaân. Quaùn theo nghóa cuûa Duyeân laø gì? Nhö taùnh ñaát, taùnh nöôùc, taùnh löûa, taùnh gioù, taùnh khoaûng khoâng. Taùnh ñaát laø coù theå nhaän haït gioáng, taùnh nöôùc coù theå töôùi thaám haït gioáng, taùnh löûa coù theå laøm cho haït gioáng thuaàn thuïc, taùnh gioù coù theå laøm cho haït gioáng lôùn leân, taùnh hö khoâng coù theå laøm cho haït gioáng khoâng bò trôû ngaïi. Neáu khoâng coù duyeân naøy thì haït gioáng khoâng theå naåy maàm. Nhö taùnh ñaát coù theå thu nhaän haït gioáng, taùnh nöôùc coù theå laøm thaám nhuaàn haït gioáng, taùnh löûa coù theå laøm thuaàn thuïc haït gioáng, taùnh gioù coù theå laøm cho haït gioáng lôùn leân, taùnh hö khoâng coù theå laøm cho haït gioáng khoâng bò trôû ngaïi. Nhôø thôøi tieát neân haït

gioáng ñöôïc lôùn leân, haït gioáng lôùn leân neân naåy maàm. Taùnh ñaát cuõng khoâng noùi ta coù theå thu nhaän haït gioáng, taùnh nöôùc cuõng khoâng noùi ta coù theå töôùi thaám haït gioáng, taùnh löûa cuõng khoâng noùi ta laøm cho haït gioáng thuaàn thuïc, taùnh hö khoâng cuõng khoâng noùi ta coù theå laøm cho haït gioáng khoâng bò trôû ngaïi, haït gioáng cuõng khoâng nghó ta nhôø caùc duyeân naøy maø ñöôïc lôùn leân. Nhöng neáu khoâng coù caùc duyeân aáy, thì haït gioáng khoâng theå naåy maàm. Maàm aáy cuõng chaúng phaûi töï laøm, cuõng khoâng phaûi cuøng laøm, cuõng khoâng phaûi trôøi Töï Taïi laøm, cuõng chaúng phaûi khoâng coù nhaân maø sinh ra, ñeàu do ñaát, nöôùc, gioù, löûa, hö khoâng, thôøi tieát neân haït gioáng môùi naåy maàm. Caùc nhaân duyeân beân ngoaøi naøy, neân quaùn saùt naêm ñieàu: khoâng phaûi thöôøng, khoâng phaûi ñoaïn, khoâng phaûi truyeàn nhau, nhôø caùc duyeân neân quaû haït ñöôïc taêng leân vaø do töông töï sanh. Khoâng phaûi thöôøng nghóa laø haït gioáng naøy dieät neân noùi khoâng phaûi thöôøng. Luùc haït gioáng naøy dieät cuõng töùc laø luùc maàm sinh, khoâng trôû ngaïi, gioáng nhö caùi caân moät beân xuoáng moät beân leân, vì vaäy noùi laø chaúng phaûi ñoaïn. Gioáng vaø maàm cuõng khoâng gioáng nhau, neân noùi

khoâng phaûi truyeàn nhau, nhö haït gioáng gieo troàng ít nhöng khi thu hoaïch thì raát nhieàu, do ñaáy noùi nhôø caùc duyeân neân quaû haït ñöôïc taêng theâm. Nhö ñaõ gieo gioáng thì naåy maàm..., sanh ra quaû töông töï, ñaây laø do töông töï sinh ra. Ñieàu naøy khoâng phaûi vaäy, töø hoa neân sinh ra haït, neân nhö lyù maø oån ñònh. Theá neân nhaân duyeân beân ngoaøi, phaûi quan saùt hai ñieàu: moät töø nhaân, hai laø töø duyeân. YÙ nghóa cuûa nhaân duyeân beân trong, cuõng phaûi quan saùt hai ñieàu. Moät laø do nhaân, hai laø do duyeân. YÙ nghóa cuûa Duyeân beân trong töø nhaân laø gì? Nghóa laø do Voâ minh duyeân Haønh, Haønh duyeân Thöùc, Thöùc duyeân Danh saéc, Danh saéc duyeân Luïc nhaäp, Luïc nhaäp duyeân Xuùc, Xuùc duyeân Thoï, Thoï duyeân AÙi, AÙi duyeân Thuû, Thuû duyeân Höõu, Höõu duyeân Sinh, Sinh duyeân Laõo, Töû, Öu, Bi, Khoå Naõo, theo thöù töï maø taêng tröôûng. Nhö vaäy, caùc khoå aám tuï taäp taêng tröôûng. Nhö vaäy, do coù Voâ minh neân Haønh taêng tröôûng, nhö vaäy cho ñeán coù Sanh, neân coù Laõo töû taêng tröôûng. Neáu khoâng coù Voâ minh thì khoâng sinh ra Haønh,... neáu khoâng coù Sanh thì khoâng coù Laõo töû. Nhö vaäy, coù Voâ minh neân coù Haønh taêng tröôûng... do coù Sinh neân coù Laõo töû taêng tröôûng. Voâ minh cuõng khoâng nghó ta coù theå taïo ra Haønh, Haønh cuõng khoâng nghó ta laø do Voâ minh taïo ra, cho ñeán Sinh cuõng khoâng noùi ta coù theå taïo Laõo töû, Laõo töû cuõng khoâng noùi ta laø do Sinh taïo ra. Theá neân, coù Voâ minh neân coù Haønh taêng tröôûng, cho ñeán coù Sinh neân coù Laõo töû taêng tröôûng. Voâ minh laø gì? Voâ minh laø nöông vaøo saùu chuûng taùnh maø goïi laø nam, nöõ. Theá naøo laø saùu chuûng taùnh? Ñoù laø taùnh ñaát, taùnh nöôùc, taùnh löûa, taùnh gioù, taùnh hö khoâng, taùnh thöùc. Taùnh ñaát laø: Töôùng beàn chaéc coù theå taïo thaønh thaân, laøm cho thaân khoâng ñoå naùt. Taùnh nöôùc cuõng coù theå duy trì, coù theå thaám nhuaàn, coù theå meàm maïi, coù theå aåm öôùt. Taùnh löûa cuõng coù theå duy trì, laøm cho caùc thöùc aên ñöôïc naáu

chín. Taùnh gioù cuõng coù theå giöõ hôi thôû vaøo hôi khí, hôi thôû ra v.v.... Beân trong nhöõng vaät chaát ñaõ thaønh do boán ñaïi naøy, coù khoaûng khoâng, töùc laø khoâng ñaïi. Cho ñeán thaønh Danh saéc, ví nhö nguyeân nhaân cuûa boù lau saäy, ñoù laø taùnh thöùc. Taùnh ñaát khoâng coù ngaõ, khoâng chuùng sanh, khoâng maïng soáng, khoâng nam, khoâng nöõ, khoâng ta, khoâng ngöôøi, cho ñeán taùnh thöùc cuõng theá. Duyeân saùu taùnh ñaày ñuû nhö vaäy, coù töôûng veà chuùng sanh, töôûng veà thöôøng, töôûng veà haèng, töôûng höõu, töôûng veà Ngaõ, töôûng veà daâm duïc, töôûng veà ngaõ sôû, voâ soá nhöõng chuùng sanh khoâng hieåu bieát, neân goïi laø Voâ minh. Vì coù Voâ minh neân ñoái vôùi caûnh, sanh ra tham ñaém, sanh ra saân haän, sanh ra ngu si; tham lam, saân haän, ngu si naøy ñeàu nöông vaøo caûnh maø sanh khôûi neân goïi laø Haønh. Tuøy theo söï vieäc phaân bieät, neân goïi laø Thöùc. Töø Thöùc naøy laïi sanh ra boán AÁm, neân goïi laø Danh saéc, nöông vaøo Danh saéc neân coù caùc Caên, vì theá goïi laø saùu Nhaäp,

vì tích tuï neân coù Xuùc, vì tieáp xuùc neân coù Thoï, vì coù Thoï neân sanh ra AÙi, vì AÙi taêng tröôûng neân coù Thuû, nöông vaøo Thuû neân coù Haäu Höõu, nghieäp Höõu sanh neân coù Höõu vì nghieäp laøm nhaân neân coù AÁm, AÁm khôûi neân goïi laø Sanh, aám suy hao neân goïi laø Giaø, aám hö hoaïi neân goïi laø Cheát, phieàn naõo beân trong neân goïi laø Öu, do tö töôûng maø coù Bi. Thaân, Thöùc, AÁm hoøa hôïp neân goïi laø Khoå; YÙ, Thöùc, AÁm hoøa hôïp cho neân khoâng öa thích. Nhöõng ñieàu ñoù goïi laø Tuøy phieàn naõo phaàn. Vì yù nghóa toái taêm neân goïi laø Voâ minh. Vì nghóa taïo taùc neân goïi laø Haønh. Vì nghóa nhaän bieát neân goïi laø Thöùc. Vì nghóa ñöùng beàn neân goïi laø Danh saéc. Vì nghóa nhö caùnh cöûa thu nhaän caùc traàn neân goïi laø Luïc nhaäp. Vì nghóa xuùc chaïm neân goïi laø Xuùc. Vì nghóa laõnh nhaän neân goïi laø Thoï. Vì yù nghóa aùi thuû neân goïi laø Thuû. Vì yù nghóa taùi sanh ôû ñôøi sau neân goïi laø Höõu. Vì nghóa sanh khôûi neân goïi laø Sanh. Vì nghóa suy hao neân goïi laø Giaø. Vì nghóa hö hoaïi neân goïi laø Cheát. Vì nghóa phieàn naõo neân goïi laø Öu. Vì nghóa tö töôûng neân goïi laø Bi. Vì nghóa böùc ngaët thaân theå neân goïi laø Khoå. Vì nghóa laøm taâm bò phieàn naõo böùc baùch neân goïi laø khoâng vöøa yù. Vì nghóa cuûa Tuøy phieàn naõo phaàn neân goïi laø Khoå naõo. Nhö vaäy, khoâng theo thöïc töôùng töùc laø theo taø haïnh, khoâng hieåu bieát töùc laø Voâ minh. Nhö vaäy do Voâ minh maø sanh ra ba loaïi Haønh: Thieän, aùc vaø voâ kyù. Cho neân, noùi laø Voâ minh duyeân Haønh. Coù caùc Haønh nhö vaäy cho neân coù Thöùc thieän, Thöùc aùc vaø Thöùc voâ kyù. Do ñoù, neân Haønh duyeân Thöùc. Vì coù Thöùc thieän neân sanh ra Danh saéc thieän; aùc vaø voâ kyù cuõng sanh ra nhö vaäy. Do duyeân Thöùc maø goïi laø Danh saéc, saùu caên laø nôi laøm nhöõng vieäc neân laøm nhö hieåu bieát, trí tueä. Do duyeân Danh saéc neân goïi laø Luïc nhaäp. Do Luïc nhaäp neân sanh ra Luïc Xuùc, do duyeân Luïc nhaäp neân goïi laø Xuùc. Xuùc naøy sanh neân Thoï sanh, vì theá goïi laø do duyeân Xuùc maø sanh Thoï. Laõnh thoï caùc duyeân, ñaém nhieãm, neân goïi laø Thoï. Do duyeân Thoï neân coù AÙi. Vui thích, tham ñaém saéc ñeïp, ñaém nhieãm Danh saéc khoâng theå xa lìa, laïi caøng luùn saâu, tham caàu, ñoù goïi laø AÙi. Do duyeân AÙi neân coù Thuû,

caøng mong caàu nhieàu thì ñôøi sau coù nghieäp nhaân thaân, khaåu vaø yù, neân goïi laø Thuû duyeân Höõu, nöông vaøo nghieäp neân sanh ra AÁm. Ñaây laø do duyeân Höõu neân coù Sanh. AÁm naøy sanh khôûi cho neân coù suy hao hö hoaïi, ñoù goïi laø Sanh duyeân Laõo töû. Nhö vaäy, möôøi hai Nhaân Duyeân sanh, laïi laøm nhaân cho nhau, cuøng nhau sanh tröôûng, töø voâ thæ luaân chuyeån maõi khoâng döùt. Laïi nöõa, nghieäp vaø thöùc, sanh ra möôøi hai nhaân duyeân, neân sanh ra boán chi, theo nghóa cuûa nhaân naøy. Nhöõng gì laø boán? Ñoù laø Voâ minh, aùi, nghieäp vaø thöùc. Haït gioáng Thöùc laø nhaân höõu vi, Danh saéc do Nghieäp vaø "ñaùm ruoäng" laøm nhaân. Voâ minh, aùi laø nhaân phieàn naõo. Khoâng coù

nghieäp vaø phieàn naõo naøy thì haït gioáng Thöùc khoâng sanh tröôûng. Ñieàu ñoù noùi roõ: Nghieäp nhaân naøy vaø haït gioáng Thöùc laø "ñaùm ruoäng". Vì Voâ minh laøm hö hoaïi haït gioáng Thöùc, AÙi laøm thaám nhuaàn haït gioáng Thöùc. Nhöng Voâ minh cuõng khoâng nghó: "Ta coù theå laøm hö hoaïi haït gioáng thöùc". AÙi cuõng khoâng nghó: "Ta coù theå laøm thaám nhuaàn haït gioáng thöùc". Nghieäp cuõng khoâng nghó: "Ta laøm ñaùm ruoäng cuûa Thöùc", haït gioáng Thöùc cuõng khoâng nghó: "Ta nhôø nhöõng loaïi naøy maø sanh ra". Laïi nöõa, haït gioáng Thöùc an truù vaøo trong ruoäng nghieäp, vì AÙi ñaõ thaám nhuaàn, do Voâ minh che laáp neân haït gioáng lôùn leân, naûy maàm Danh saéc. Ñoái vôùi taát caû caùc AÁm khoâng sanh, thì maàm Danh saéc naøy cuõng khoâng töï taïo ra ñöôïc, cuõng chaúng phaûi ngöôøi khaùc taïo, cuõng khoâng phaûi mình vaø ngöôøi ñeàu taïo, cuõng khoâng phaûi Trôøi Töï Taïi taïo vaø cuõng khoâng phaûi khoâng coù Nhaân maø sanh ra. Do nghieäp phieàn naõo nhö treân neân haït gioáng Thöùc ñöôïc lôùn leân vaø naûy maàm Danh saéc; Cuõng khoâng töø ñôøi naøy qua thaúng ñôøi sau maø phaûi coù söï tuøy thuaän nghieäp, quaû nhaân duyeân ñaày ñuû. Ví nhö soi göông saùng thaáy roõ maët maøy. Maët cuõng khoâng rôøi khoûi thaân, chaïy vaøo göông chæ coù hình töôïng töông töï, nhôø nhaân duyeân ñaày ñuû neân môùi nhö vaäy, vì theá thaân naøy dieät ôû choã naøy thì sanh ôû choã kia laø do nhaân duyeân cuûa nghieäp ñaày ñuû. Ví nhö vaàng traêng caùch xa ba vaïn hai ngaøn do tuaàn maø vaãn hieän roõ ôû ñaây. Nhìn vaøo baùt nöôùc saïch ñeå thaáy aùnh traêng thì aùnh traêng khoâng rôi töø hö khoâng xuoáng choã naøy, cuõng khoâng ñi thaúng ñeán ñaây maø vaãn coù hình töôïng aùnh traêng, vì coù nhaân duyeân ñaày ñuû. Ví nhö ñem löûa ñeå vaøo ñoà vaät, löûa chaùy khoâng taét, ngoïn löûa cuõng khoâng rôøi khoûi ngoïn löûa maø ñi, tuøy theo Nhaân neân löûa chaùy. Nhö vaäy, nghieäp phieàn naõo sanh ra haït gioáng töø ñoù töông tuïc sanh, nhaäp. Maàm Danh saéc ñoái vôùi phaùp laø khoâng coù chuû, nhôø nhaân duyeân ñaày ñuû neân noù nhö vaäy, taát caû caùc chi ñeàu nhö lyù maø oån ñònh nhö theá. Nhaân duyeân beân trong laø theo nghóa cuûa Nhaân nhö theá, quaùn saùt theo nghóa cuûa Duyeân nhö theá, theo nghóa cuûa Nhaân cuõng nhö theá, nghóa cuûa Duyeân cuõng nhö theá, nhö trong Kinh noùi: " Duyeân khôûi nhö vaäy, duyeân taäp nhö vaäy vaø duyeân nhö vaäy". Nhö trong A Tyø Ñaøm noùi: "Töôùng vi dieäu thuø thaéng, nhö nam nöõ gaëp nhau, coù daâm duïc, thôøi gian hoøa hôïp lieân tuïc, thì haït gioáng Thöùc ôû trong buïng cuûa ngöôøi

nöõ sanh ra maàm Danh saéc. Nhö maét duyeân vôùi Saéc, nhôø aùnh saùng, duyeân sanh yù, yù sanh ra Nhaõn thöùc. Nhö vaäy, Saéc do Nhaõn thöùc duyeân vôùi caûnh, aùnh saùng thì môû ñöôøng, hö khoâng thì khoâng laøm trôû ngaïi. Nhôø vaäy, sanh ra yù, neáu khoâng coù caùc duyeân nhö theá thì

270 BOÄ LUAÄT 12

Thöùc khoâng sanh. Neáu maét nhìn nhaän khoâng laàm laãn thì caùc traàn beân ngoaøi nhö saéc v.v... laø ñoái töôïng ñeå duyeân vaøo, aùnh saùng thì môû ñöôøng, hö khoâng khoâng laøm trôû ngaïi, duyeân sanh yù nöông vaøo söï hoaït ñoäng cuûa yù. Nhö vaäy, maét, Danh saéc, aùnh saùng, hö khoâng, duyeân sanh yù hoøa hôïp neân sanh ra Nhaõn thöùc. Nhöng maét cuõng khoâng nghó: "Ta coù theå laøm choã nöông cho Nhaõn thöùc". Saéc cuõng khoâng nghó: "Ta laøm duyeân cho Nhaõn thöùc; AÙnh saùng cuõng khoâng nghó: "Ta laøm aùnh saùng thoâng suoát cho Nhaõn thöùc"; Hö khoâng cuõng khoâng nghó: "Ta coù theå laøm choã khoâng trôû ngaïi cho Nhaõn thöùc; duyeân sanh yù cuõng khoâng nghó: "Ta coù theå duyeân yù cho Nhaõn thöùc; Nhaõn thöùc cuõng khoâng noùi: "Ta nhôø caùc duyeân aáy maø sanh ra". Neáu coù caùc duyeân naøy thì thaønh ra Nhaõn thöùc. Nhö vaäy, Tæ, Thieät, Thaân vaø YÙ thöùc cuõng ñeàu theo ñuùng lyù nhö vaäy. An truï trong aùnh saùng, nöông vaøo yù vaø phaùp, duyeân sanh yù, ñeàu neân giaûng noùi nhö vaäy. Nhaân duyeân beân trong theo nghóa cuûa duyeân, nhö vaäy neân quaùn saùt yù nghóa cuûa nhaân duyeân beân trong nhö theá. Quaùn saùt coù naêm vieäc: Khoâng phaûi thöôøng, khoâng phaûi ñoaïn; khoâng lan truyeàn, nhôø caùc duyeân neân keát quaû taêng tröôûng, theo töông töï maø sanh ra. Ñieàu naøy khoâng phaûi nhö vaäy. Vì sao? Vì khi cheát thì caùc AÁm dieät, neân khoâng phaûi thöôøng. Luùc cheát thì caùc AÁm laäp töùc dieät, lieàn sanh ra trung AÁm khaùc, khoâng coù giaùn ñoaïn, nhö caùi caân moät beân thaáp moät beân cao leân, neân goïi laø chaúng phaûi ñoaïn. Vì khoâng phaûi gioáng nhau, neân töø taâm ban ñaàu môùi sanh ra taâm thuø thaéng, neân goïi laø khoâng lan truyeàn, chæ taïo nghieäp nhoû maø chòu quaû baùo lôùn, neân noùi: Nhôø duyeân maø keát quaû cuûa noù taêng tröôûng. Ñaõ taïo nghieäp gì thì chòu quaû baùo töông töï nhö vaäy, neân goïi laø theo töông töï maø sanh. Ñieàu naøy ñuùng. Neáu nhaân duyeân naøy bieát möôøi hai nhaân duyeân laø AÁm sanh, coù sanh vaø khoâng sanh, thì luùc naøy duøng moät thöùc voán ñaõ traûi qua, tu taäp boán Ñeá thì coù theå chöùng ñaéc; Dieät thì nhôø hieän tieàn chöùng ñaéc; Ñaïo thì nhôø quaùn saùt maø chöùng ñaéc. Nhö vaäy caùc ñeä töû chaân chaùnh thaáy Chaùnh Ñeá, töùc laø thaáy phaùp, neáu thaáy phaùp töùc laø thaáy Phaät. Thuaän theo tueä ñeå tu haønh nghóa laø gì? Ñoù laø nhôø duyeân thaáy ñöôïc AÁm sanh, coù sanh, khoâng sanh töùc laø thaáy hai Ñeá, laø Khoå ñeá vaø Taäp ñeá. Nhö vaäy nhaân duyeân neáu coù theå thaáy caû hai, thì thaáy Ñeá thöù nhaát töùc laø thaáy hai Ñeá, Dieät Ñeá vaø Ñaïo Ñeá. Nhö vaäy caùc ñeä töû chaân chaùnh thaáy boán Ñeá töùc laø thaáy chö Phaät, tuøy theo trí tueä neân sanh ra taâm nieäm. Ví duï aáy nhö theá naøo? Nhö coù ngöôøi thaáy moät hoïa só taøi ba veõ chaân dung ngöôøi raát ñeïp, lieàn sanh khôûi Thöùc: "Hoïa só naøy veõ gioûi thaät". Do ñoù, caùc ñeä töû chaân chaùnh thaáy boán Chaùnh Ñeá lieàn nghó: Ñöùc Nhö Lai ÖÙng

Cuùng Chaùnh Bieán Tri giaûng noùi phaùp naøy ñeå ñoaïn tröø caùc khoå, lieàn khôûi loøng tin toái thöôïng ñoái vôùi Phaät, töï nhieân giaûng noùi kheùo leùo veà phaùp Thinh vaên aáy, vi dieäu saâu xa, coù theå kheùo leùo an truï, ñoái vôùi phaùp, coù nieàm tin kieân coá. Khi aáy, töï nhieân giaûng noùi kheùo leùo veà kinh A Tyø Ñaøm ñeå ñoaïn tröø taát caû caùc khoå. Neáu coù theå töùc laø ñi theo ñieàu thieän, ñoái vôùi Taêng, khôûi loøng tin toái thöôïng, thaáy thaät ñeá neân ñöôïc Giôùi phaåm thanh tònh, ñöôïc xa lìa thaân kieán vaø giôùi caám thuû v.v... Caùc nghi ngôø ñeàu ñaõ xa lìa. Nhö vaäy caùc ñeä töû chaân chaùnh thaáy ñöôïc boán Ñeá ñaày ñuû boán loøng tin toái thöôïng töùc laø xa lìa ba thöù raøng buoäc, ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, chöùng phaùp quyeát ñònh höôùng ñeán con ñöôøng Chaùnh giaùc,an truï vaøo quaû thöù nhaát. Laøm moûng bôùt daâm duïc, saân haän, ngu si, thì ñaéc quaû Tö-ñaø-haøm, an truï vaøo quaû thöù hai. Xa lìa naêm AÁm troùi buoäc vaø chín Kieát-söû, sieâng naêng tu taäp, döùt tröø caùc laäu hoaëc ñaéc quaû A na haøm, an truï vaøo quaû thöù ba.Dieät tröø hoaøn toaøn saéc duïc, ngaõ maïn, cao ngaïo, Voâ minh v.v... ñöôïc quaû Sa moân thöù tö toái thaéng, thaønh töïu A-la-haùn, an truï vaøo Nieát baøn Höuõ dö y daàn daàn xa lìa caùc Höõu, ñeán luùc thaân hoaïi maïng chung lieàn nhaäp vaøo Nieát baøn Voâ dö. Quaùn saùt töôùng thaân do AÁm sanh ra nhö vaäy, thaáu roõ boán Thaùnh Ñeá, ñaït ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A-na- haøm, A-la-haùn, ñeàu ñöôïc hieän tieàn. Quaùn saùt nhieàu loaïi töôùng thaân sanh ra nhö vaäy, bieát ñöôïc boán Thaùnh ñeá, xa lìa phaùp quaùn töôùng thaân sanh ra naøy vaø söï bieát roõ boán Thaùnh ñeá thì khoâng ñaït ñöôïc Ñaïo giaûi thoaùt. Muoán caàu Ñaïo giaûi thoaùt, caàu boán Thaùnh ñeá, caàu loøng tin toái thöôïng, caàu thaønh töïu boán quaû Sa-moân caàu nhaäp vaøo Nieát baøn voâ dö y thì ñoái vôùi Kinh A Tyø Ñaøm phaûi sieâng naêng quaùn saùt töôùng cuûa AÁm giaùo phaùp cuûa Ñaáng Chaùnh Giaùc Voâ Thöôïng nhö vaäy. Hoâm nay luaän baøn veà töôùng Luaät. Caùc chuùng Trôøi, roàng, Daï xoa, A-tu-la, Ca-laàu-la, Caøn-Thaùt-baø cung kính toân troïng cuùng döôøng Theá Toân, ñaït ñöôïc lôïi lôùn, ñaõ ñaït taâm nguyeän ñaày ñuû, xa lìa taát caû phaùp baát thieän, ñaày ñuû taát caû phaùp thieän, khoâng tham aùi, khoâng chaáp thuû, khoâng coøn caùc töôùng veà ngaõ vaø ngaõ sôû, taát caû trí tueä ñeàu ñaõ ñaït töï taïi, ñaõ ñoaïn caùc coõi, ñeå töø boû khoâng coøn caùc phieàn naõo, ñaõ giaûi thoaùt nhöõng phaùp coù theå giaûi thoaùt, vaän chuyeån baùnh xe phaùp trong luaân hoài sanh töû, haäu thieän ñöôïc taêng tröôûng, tieàn thieän ñöôïc hieän tieàn, caên laønh khieán ñöôïc giaûi thoaùt, giaùo hoùa töï taïi. Ñöùc Phaät hieän ôû ñôøi ñeå laøm trang nghieâm taïo lôïi ích cho chuùng sanh. Theá Toân laø con maét, laø trí tueä, laø nghóa lyù, laø giaùo phaùp, laø phaùp lôùn, ñoái vôùi ba loaïi chuùng sanh, ñöùc Phaät laø baäc Thaày daãn daét giaùo hoùa, khieán cho ngöôøi cuõng daãn daét; laøm thaày, cuõng khieán cho ngöôøi laøm thaày, laø ñaïi thöông chuû, coù theå bieát ñöôïc ñöôøng lôùn,

ñöôøng nhoû, coù theå noùi ñöôïc con ñöôøng hoaøn haûo, laø baäc ñaïi y vöông, chuyeån luaân toái thaéng voâ thöôïng trong loaøi ngöôøi, laø ngöôøi thoï thaân cuoái cuøng, Sa-moân, ñaïi Sa-moân ñaït ñeán Sa-moân khoâng caáu khoâng ueá, thanh tònh nhìn khaép, coù theå ban aùnh saùng, ban con maét, dieät tröø ñöôïc toái taêm, laø aùnh saùng vöôït qua bieån sanh töû, ngöôøi chöa an thì khieán ñöôïc an, ñaày ñuû tinh teá toái thöôïng, ñaày ñuû trí toái thöôïng, ñaïi duõng maõnh, ñaïi thaâu toùm, ñaïi oai ñöùc, ñaïi huøng, ñaïi thaàn, ñaïi löïc, ñaïi daãn daét, ñöùc Theá Toân laø baäc nhaát, Theá Toân laø baäc toái thaéng, ñöùc Theá Toân thoåi loa phaùp, ñaùnh troáng phaùp, döïng côø phaùp, treo phöôùn phaùp vaø thaép saùng ñeøn phaùp, ngaên ñöôøng aùc, chæ baøy ñöôïng thieän, dieät tröø ñieàu aùc ôû theá gian, tröø hieåm naïn ôû theá gian, deïp ñöôøng xaáu aùc, khai môû ñöôøng Trôøi, duøng oai löïc thaàn thoâng chæ baøy con ñöôøng giaûi thoaùt, ngoaøi ra coøn baèng oai löïc cuûa tueä, dieät taâm meâ hoaëc cuûa taát caû chuùng sanh, tuoân möa phaùp, hieän roõ boán voâ uùy. Nhö maët trôøi môùi moïc aùnh saùng soi chieáu theá gian, deïp caùc con ñöôøng laàm loãi, ñöa chuùng sanh ñeán coõi Trôøi an oån vaø caùc quaû vò giaûi thoaùt, ñaõ töï ñoä vaø ñoä ngöôøi khaùc, ñaõ giaûi thoaùt vaø giaûi thoaùt cho ngöôøi khaùc, ñaõ an oån vaø laøm an oån cho ngöôøi khaùc, ñaõ nhaäp Nieát baøn vaø laøm cho ngöôøi khaùc ñöôïc Nieát baøn. Ñöùc Phaät ñang ôû nuùi Linh-thöùu thuoäc nöôùc Ma-giaø-ñaø. Vua nöôùc Ma-kieät-ñaø laø Taàn-baø-sa-la nghe ñöùc Phaät Theá Toân cuøng moät ngaøn ñaïi Tyø-kheo ñeàu laø nhöõng baäc hoïc kyø cöïu cuûa ngoaïi ñaïo, caùc laäu ñaõ döùt, vieäc laøm ñaõ xong, ñaõ ñaët gaùnh naëng xuoáng, ñaït ñöôïc lôïi mình, döùt heát caùc kieát söû, ñoái vôùi caùc chaùnh lyù taâm ñöôïc giaûi thoaùt... Vua nghe nhö vaäy neân raát vui möøng, ñích thaân ngöï giaù, binh lính trang nghieâm coù oai theá lôùn, duøng oai löïc cuûa Vua, xuaát moät vaïn hai ngaøn xe, moät vaïn taùm ngaøn binh lính cöôõi ngöïa, cuøng vôùi voâ soá traêm ngaøn Baø la moân, cö só nöôùc Ma-kieät-ñaø, ñaõ töø thaønh Vöông xaù ñeán choã ñöùc Phaät, ñeå ñöôïc gaëp Phaät vaø cuùng döôøng. Kieäu xa ñeán nôi, vua lieàn böôùc xuoáng xe, ñi vaøo trong khu vöôøn. Luùc naøy, vua Taàn-baø-sa-la töø xa troâng thaáy Phaät, lieàn côûi boû naêm loaïi trang nghieâm nhö: Muõ baùu, duø loïng baùu, göôm baùu, quaït baùu, giaøy baùu. Khi aáy, vua Taàn-baø-sa-la nöôùc Ma-kieät-ñaø söûa aùo baøy vai phaûi, chaép tay höôùng veà ñöùc Phaät, cung kính ñaûnh leã ba laàn, xöng hoï teân: - Thöa ñaïi ñöùc! Con laø vua Taàn-baø-sa-la, nöôùc Ma-kieät-ñaø. Thöa ba laàn nhö vaäy. Ñöùc Phaät noùi: - Ñuùng roài. OÂng laø vua Taàn-baø-sa-la, nöôùc Ma-kieät-ñaø. Phaät cuõng noùi ba laàn nhö vaäy, roài Ngaøi noùi tieáp:

SOÁ 1482 - KINH PHAÄT A TYØ ÑAØM XUAÁT GIA TÖÔÙNG, Quyeån Thöôïng 273

- Naøy Ñaïi Vöông! OÂng haõy töï veà choã ngoài. Vua Taàn-baø-sa-la, nöôùc Ma-kieät-ñaø lieàn ñaûnh leã nôi chaân ñöùc Phaät, roài lui ra moät beân. Baø-la-moân, cö só nöôùc Ma-kieät-ñaø ñeàu ôû moät choã, cuõng ñaûnh leã nôi chaân Phaät roài ngoài qua moät beân. Luùc ñoù, Baø-la-moân cö só nöôùc Makieät-ñaø thöa hoûi ñöùc Phaät, ñöùc Phaät cuõng thaêm hoûi roài baûo hoï haõy lui ra ngoài moät beân. Caùc Baø-la-moân cö só nöôùc Ma-kieät-ñaø, chaép tay höôùng veà ñöùc Phaät ñaûnh leã xong, lui ra ngoài moät beân. Caùc Baø-la-moân cö só nöôùc Ma-kieät-ñaø

töø xa nhìn thaáy ñöùc Phaät ngoài im laëng. Baáy giôø, Öu-laâu-taàn-loa-ca-dieáp (AÂu-laâu-tyø-loa-ca-dieáp) ñang ngoài gaàn ñaïi chuùng. Caùc Baø-la-moân cö só nöôùc Ma-kieät-ñaø ñeàu suy nghó: - "Ñaïi Sa-moân naøy theo Öu-laâu-taàn-loa-ca-dieáp hoïc ñaïo, hay laø Öu-laâu-taàn-loa-Ca-dieáp theo Ñaïi Sa-moân naøy hoïc Ñaïo"? Ñöùc Phaät bieát ñöôïc suy nghó cuûa caùc cö só, Baø-la-moân nöôùc Ma-kieät-ñaø, Ngaøi höông veà Öu-laâu-taàn-loa-Ca-Dieáp duøng keä hoûi: Ngöôi Öu-laâu-taàn-loa Nhôø ñaõ thaáy ñöôïc gì. Boû ñaïo cuùng döôøng löûa Maø theo hoïc ñaïo naøy? Nhöõng lyù do nhö vaäy OÂng haõy noùi vôùi Ta OÂng ñaõ thôø cuùng löûa Theá sao laïi boû ñi? Öu-laâu-taàn-loa-Ca-Dieáp ñaùp: Uoáng aên caùc muøi vò Tham ñaém ba loaïi naøy Caùc tai hoïa nhö vaäy Con ñaõ thaáy roõ raøng Neân boû ñaïo thôø löûa Taâm khoâng sanh an vui. Ñöùc Phaät daïy: Taâm oâng khoâng an vui AÊn uoáng caùc muøi vò Vì sao taâm khoâng vui Ñaïo toái thaéng trôøi, ngöôøi. OÂng haõy traû lôøi Ta. Ca Dieáp thöa:

274 BOÄ LUAÄT 12

Con thaáy Dieät voâ dö
Ñaïo toái thaéng baäc nhaát,
Duïc laïc ôû theá gian
Taâm khoâng sanh tham ñaém.
Khoâng coù töôùng khaùc bieät
Khoâng theo lôøi daïy khaùc
Vì theá, boû thôø löûa
Taâm khoâng sanh an vui.
Khi cuùng döôøng, thôø löûa
Con boû taâm taø xöa
Nhôø ñoù ñöôïc giaûi thoaùt
Con thaät laø muø toái.
Thuaän theo doøng sanh töû
Khoâng bieát Ñaïo chaân chaùnh
Nay môùi gaëp Voâ vi
Nhö Lai kheùo giaûng noùi.
Choã ñaïi chuùng veà nöông
Theá Toân: Ngöôøi daãn ñöôøng
Nay con ñaõ hieåu roõ
Chaân lyù cuûa Cuø Ñaøm.
Ñöùc Phaät daïy:
Ñeán vôùi Ñaïo, tu haønh
Nhöõng nieäm aáy ñeàu ñuùng
Kheùo phaân bieät phaùp töôùng
Laø ñaït ñöôïc toái thaéng.

Ca Dieáp! OÂng haõy giaûi ñaùp thaéc maéc cho ñaïi chuùng!
Luùc aáy, Tröôûng laõo Öu-laâu-taàn-loa Ca Dieáp lieàn nhaäp ñònh, nhö choã taâm khôûi, ñeán phöông ñoâng, ôû giöõa hö khoâng hieän boán oai nghi: Ñi, ñöùng, ngoài, naèm, trong thaân xuaát ra löûa. Tröôûng laõo xuaát ra voâ soá aùnh
saùng: xanh, vaøng, ñoû, traéng, hoàng, thuûy tinh, hieän töôùng thaàn thoâng döôùi thaân phun ra löûa, treân thaân phun ra nöôùc trong maùt. Caùc phöông Nam,
Taây, Baéc, cuõng hieän baøy voâ soá thaàn thoâng bieán hoùa nhö vaäy. Sau ñoù, thaâu toùm trôû veà, chaép tay ñaûnh leã ñöùc Phaät, thöa:
- Ñöùc Phaät laø Thaày cuûa con, con laø ñeä töû cuûa ñöùc Phaät.
Toân giaû noùi ba laàn nhö vaäy.
- Ñuùng vaäy naøy Ca dieáp! Ta laø Thaày cuûa oâng, oâng laø ñeä töû cuûa Ta.
Ca dieáp! OÂng haõy ngoài ñi.
Tröôûng laõo Öu-laâu-taàn-loa Ca Dieáp beøn trôû veà choã ngoài cuûa
SOÁ 1482 - KINH PHAÄT A TYØ ÑAØM XUAÁT GIA TÖÔÙNG, Quyeån Thöôïng 275

mình. Luùc ñoù cö só Baø la moân nöôùc Ma kieät Ñaø ñeàu nghó nhö vaäy: “Nhaát ñònh khoâng phaûi Ñaïi Sa-moân naøy theo Öu-laâu-taàn-loa Ca Dieáp hoïc ñaïo, maø laø Öu-laâu-taàn-loa Ca Dieáp theo Ñaïi Sa-moân naøy hoïc ñaïo”. Ñöùc Phaät Theá Toân baûo vua Taàn-baø-sa-la, nöôùc Ma-kieät-ñaø: Naøy Ñaïi vöông! Saéc cuõng sanh cuõng dieät, sanh dieät naøy töông öng, neân bieát Thöùc, Töôûng,Thoï, Haønh cuõng sanh cuõng dieät, sanh dieät naøy töông öng. - Naøy Ñaïi vöông! Saéc laø phaùp sanh dieät. Naøy Thieän nam! Bieát vieäc naøy roài thì Thöùc, Töôûng,Thoï, Haønh cuõng laø phaùp sanh dieät. Naøy Ñaïi vöông! Thieän nam! Bieát saéc khoâng ñaém tröôùc, khoâng chaáp thuû, khoâng an truï, khoâng hoäi nhaäp, chaáp Töôûng, Thoï, Haønh laø ngaõ. Naøy Thieän nam! Bieát nhö vaäy thì khoâng tham ñaém, khoâng chaáp thuû, khoâng an truï, khoâng hoäi nhaäp. Naøy Ñaïi vöông! Thieän nam! Chaáp saéc laø ngaõ, khoâng tham ñaém, khoâng chaáp thuû, khoâng hoäi nhaäp, khôûi taâm voâ ngaõ, Ta noùi ngöôøi naøy töùc ñaït ñöôïc voâ löôïng voâ bieân giaûi thoaùt khoûi sanh töû. Caùc Baø-la-moân cö só nöôùc Ma-kieät-ñaø ñeàu nghó: “Saéc khoâng phaûi laø ngaõ, thì Thöùc, Thoï, Töôûng, Haønh cuõng khoâng phaûi laø ngaõ, nhö vaäy caùi gì seõ thaønh töï theå cuûa ngaõ, nhaân, chuùng sanh, chuû theå laøm, ñoái töôïng laøm, chuû theå khôûi, ñoái töôïng khôûi chuû theå bieát, ñoái töôïng bieát. Nhöõng vieäc nhö treân töùc khoâng theå sanh, baát cöù ôû moïi choã moïi nôi, ñaõ taïo ra caùc nghieäp quaû thieän hay aùc thì ai seõ thoï nhaän AÁm naøy, ai seõ xaû boû AÁm naøy vaø ai seõ thoï nhaän AÁm sau?”. Baáy giôø, ñöùc Theá Toân bieát ñöôïc nhöõng suy nghó cuûa caùc Baø-la- moân cö só nöôùc Ma-kieät-ñaø, neân baûo caùc Tyø-kheo:
- Töï xöng coù ngaõ ñeàu laø phaøm phu ngu si, nghe theo lôøi noùi cuûa ngöôøi khaùc, ñeàu laø khoâng coù ngaõ vaø ngaõ sôû, vì khoå sanh neân sanh, vì khoå dieät neân dieät, vì Haønh sanh neân sanh, vì Haønh dieät neân dieät. Nöông vaøo nhaân duyeân nhö vaäy, chuùng sanh sanh ra thaân haønh Nhö Lai bieát chuùng sanh noái tieáp nhau maø coù sanh dieät. Caùc Tyø-kheo! Ta thaáy taát caû laø nhôø maét thuø thaéng, thanh tònh hôn haún maét cuûa loaøi ngöôøi. Neáu chuùng sanh sanh dieät

theo saéc thieän, saéc aùc, hoaëc laø toái thaéng, hoaëc laø thaáp heøn, hoaëc sanh vaøo ñöôøng thieän, hoaëc sanh vaøo ñöôøng aùc, theo caùc phaùp ng- hieäp nhö vaäy, Ta ñeàu bieát nhö thaät. Caùc chuùng sanh naøy ñaày ñuû nghieäp xaáu aùc cuûa thaân, nghieäp xaáu aùc cuûa mieäng, yù cheâ bai Thaùnh hieàn, ñaày ñuû phaùp nghieäp nhaân duyeân cuûa taø kieán, neân sau khi qua ñôøi seõ bò ñoïa nôi ñöôøng aùc, ñoïa trong ñòa nguïc. Laïi nöõa, chuùng sanh ñaày ñuû nghieäp

thieän cuûa thaân, ñaày ñuû nghieäp thieän cuûa mieäng, yù khoâng cheâ bai Thaùnh hieàn, vì chaùnh kieán neân taïo ra phaùp nghieäp chaùnh kieán, nhôø nhaân duyeân naøy neân sau khi qua ñôøi, lieàn ñöôïc sanh nôi ñöôøng thieän, sanh leân coõi trôøi. Nhöõng ñieàu nhö vaäy Ta ñeàu thaáy bieát. Ta cuõng khoâng noùi: “Ñaây laø ngaõ, ñaây laø chuùng sanh, ñaây laø maïng soáng, ñaây laø ngöôøi, ñaây laø taïo taùc, ñaây laø sanh, ñaây laø chuû theå sanh, chuû theå khôûi, ñoái töôïng khôûi, chuû theå bieát, ñoái töôïng bieát... nhöõng vieäc nhö treân laø khoâng sanh, khoâng coù. Söï thoï nhaän nghieäp quaû thieän aùc ñaõ taïo taùc, ôû moïi choã moïi nôi, boû AÁm naøy theo AÁm sau, laø caùc phaùp khaùc nhau, nöông töïa nhau. Caùc phaùp nöông töïa nhau laø: Phaùp naøy coù neân phaùp kia sanh. Nhö Voâ minh duyeân Haønh, Haønh duyeân Thöùc, Thöùc duyeân Danh saéc, Danh saéc duyeân Luïc nhaäp, Luïc nhaäp duyeân Xuùc, Xuùc duyeân Thoï, Thoï duyeân AÙi, AÙi duyeân Thuû, Thuû duyeân Höõu, Höõu duyeân Sanh, Sanh duyeân Laõo töû, Öu, Bi, khoå naõo, khôûi leân Ñaïi khoå AÁm tích taäp nhö vaäy. Phaùp naøy khoâng neân phaùp kia dieät Voâ minh dieät thì Haønh dieät, Haønh dieät thì Thöùc dieät, Thöùc dieät thì Danh saéc dieät, Danh saéc dieät thì Luïc nhaäp dieät, Luïc nhaäp dieät thì Xuùc dieät, Xuùc dieät thì Thoï dieät, Thoï dieät thì AÙi dieät, AÙi dieät thì Thuû dieät, Thuû dieät thì Höõu dieät, Höõu dieät thì Sanh dieät, Sanh dieät thì Laõo töû, Öu, Bi, khoå naõo... dieät, caùc Ñaïi khoå AÁm dieät nhö vaäy. Nhö vaäy naøy caùc Tyø-kheo! Phaùp höõu vi ñeàu laø khoå, Nieát baøn laø tòch dieät. Do taäp neân Khoå tích taäp, nhôø Dieät neân khoå tröø dieät. Ñoaïn voán laø khoâng töông tuïc, khoâng töông tuïc neân Dieät. Cuoái cuøng ñöôïc chaám döùt khoå nhö vaäy. Naøy Tyø-kheo! Theá naøo goïi laø Dieät? Laø caûnh giôùi Khoå ñaõ chaám döùt, neân goïi laø tòch dieät, tòch dieät cuõng laø ñoaïn taän. Ñoù laø caûnh giôùi thanh tònh tòch dieät. Neáu lìa taát caû caùc phieàn luïy thì ñoaïn taän aùi heát, lìa ham muoán, töùc laø Nieát baøn tòch dieät. Baáy giôø ñöùc Theá Toân laïi baûo vua Taàn-baø-sa-la nöôùc Ma-kieät-ñaø: - Naøy Ñaïi vöông! Saéc laø thöôøng hay voâ thöôøng? - Baïch Theá Toân! Laø voâ thöôøng. - Khoå laø thöôøng hay voâ thöôøng? - Baïch Theá Toân! Khoå laø voâ thöôøng. - Ñoái vôùi phaùp sanh dieät, caùc ñeä töû Thanh vaên laïi khôûi töôûng nhö vaäy: “Ta chính laø Ngaõ, nhöõng vaät cuûa Ta laø Ngaõ sôû”. - Ñieàu naøy khoâng ñuùng. Baïch Theá Toân. - Naøy Ñaïi vöông! YÙ oâng nhö theá naøo? Thöùc, Thoï, Töôûng, Haønh laø thöôøng hay voâ thöôøng? - Baïch Theá Toân! Laø voâ thöôøng.

- Caùc khoå naøy laø thöôøng hay voâ thöôøng? - Khoå ñeàu laø voâ thöôøng. Baïch Theá Toân. Ñöùc Theá Toân noùi: - Neáu caùc khoå naøy laø voâ thöôøng töùc laø phaùp sanh dieät. Nhöng caùc ñeä töû Thanh vaên laïi khôûi töôûng nhö vaày: “Ta chính laø Ngaõ, nhöõng vaät cuûa Ta laø Ngaõ sôû”. - Vieäc naøy khoâng ñuùng. Baïch Theá Toân! Theo nhöõng vieäc nhö vaäy. Naøy Ñaïi vöông! Neáu coù saéc nhoû, quaù khöù, vò lai, hieän taïi; hoaëc trong, hoaëc ngoaøi, hoaëc roäng lôùn, hoaëc nhoû heïp, hoaëc taêng, hoaëc giaûm, hoaëc gaàn, hoaëc xa... taát caû nhöõng saéc naøy ñeàu chaúng phaûi laø Ngaõ, ngaõ sôû. Do ñoù, neân duøng chaùnh trí quaùn saùt ñuùng nhö thaät nhö vaäy: Neáu coù Thoï, neáu coù Töôûng, neáu coù Haønh, neáu coù Thöùc quaù khöù, vò lai, hieän taïi, hoaëc trong, hoaëc ngoaøi, hoaëc roäng lôùn, hoaëc nhoû heïp, hoaëc taêng, hoaëc giaûm, hoaëc gaàn, hoaëc xa v.v... thì taát caû nhöõng phaùp naøy ñeàu chaúng phaûi laø ngaõ, ngaõ sôû. Neáu duøng chaùnh trí quaùn saùt ñuùng nhö thaät nhö vaäy: Ñeä töû chaân chaùnh nhö vaäy, coù tri kieán nhö vaäy, neân nhaøm chaùn Saéc, Thoï, Töôûng, Haønh, Thöùc v.v... cuõng sanh khôûi nhaøm chaùn. Nhaøm chaùn neân xa lìa chaùn lìa neân ñöôïc giaûi thoaùt. Vì giaûi thoaùt neân ñöôïc kieán tueä, söï soáng cuûa Ta ñaõ heát, caùc laäu ñaõ döùt, vieäc laøm ñaõ xong, khoâng coøn thoï thaân ñôøi sau. Khi nghe Phaät giaûng noùi caùc phaùp nhö vaäy, vua Taàn-baø-sa-la nöôùc Ma-kieät-ñaø khoâng coøn caùc ñaém nhieãm, xa lìa caáu ueá, ñoái vôùi caùc phaùp, ñaït ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh. Khi aáy, taùm vaïn chö thieân vaø voâ löôïng traên ngaøn Baø-la-moân cö só nöôùc Ma-kieät-ñaø ñoái vôùi phaùp cuõng ñaït ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh. Vua Taàn-baø-sa-la nöôùc Ma-kieät-ñaø thaáy phaùp, ñaït ñöôïc phaùp, hieåu roõ phaùp, theå nhaäp phaùp saâu xa, vöôït qua taâm mong caàu, thoaùt ñöôïc caùc löôùi nghi, khoâng theo lôøi ngöôøi khaùc, laïi caøng khoâng tin theo ñaïo khaùc, ôû trong giaùo phaùp cuûa Phaät ñaït ñöôïc voâ uyù, neân töø choã ngoài ñöùng daäy, söûa aùo baøy vai phaûi, chaép tay ñaûnh leã Phaät vaø thöa: - Kính baïch Theá Toân! Con ñaõ ñöôïc ñoä thoaùt, hoâm nay con xin quy y Theá Toân vaø Tyø-kheo Taêng, xin ñöùc Theá Toân chaáp nhaän con laøm Öu baø taéc, töø nay cho ñeán suoát ñôøi, con xin quy y, khoâng saùt sanh, caùc nghieäp luoân thanh tònh. Xin ñöùc Theá Toân ñeán thaønh Vöông Xaù con xin ñöôïc troïn ñôøi cuùng döôøng ñöùc Theá Toân caùc vaät caàn duøng: Y phuïc, thöùc aên uoáng, ñoà naèm, thuoác thang. Xin ñöùc Theá Toân vaø Tyø-kheo Taêng ñeàu nhaän lôøi thænh môøi cuûa con. Sau khi Vua Taàn-baø-sa-la nöôùc Ma-kieät-ñaø môøi thænh, ñöùc Phaät ngoài im laëng. Vua Taàn-baø-sa-la nöôùc Ma-kieät-ñaø ñaõ bieát ñöùc Phaät im

laëng nhaän lôøi, lieàn cuùi ñaàu ñaûnh leã nôi chaân ñöùc Phaät, roài töø taï lui ra. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân höôùng veà thaønh aáy, laàn löôït ñi ñeán thaønh Vöông Xaù, ôû trong vöôøn truùc Kha-Lan-Ñaø. Luùc aáy, ôû thaønh Vöông Xaù coù moät vò ñaïo só teân laø San-ñoà-di, giaùo hoùa chöa laâu, soá ngöôøi toân kính vò aáy laøm theo ñeå tu taäp raát ñoâng. Vò naøy coù hai ngöôøi ñeä töû thoáng laõnh ñoà chuùng: Moät ngöôøi teân laø Öu-baø-ñeå-sa, moät ngöôøi teân laø Coå- lôïi-ña. Hai ngöôøi ñoù cuøng nhau giao öôùc vôùi nhau: “Neáu ai ñaït ñöôïc quaû vò cam loà toái

thaéngchaéc chaén phaûi cuøng nhau chia xeû". Baáy giôø, Tröôûng laõo A-thuyeát-thò vaøo saùng sôùm, oâm bình baùt vaøo thaønh Vöông Xaù ñeå khaát thöïc. Khi ñoù, ñaïo só Öu-ba-ñeå-sa töø trong thaønh Vöông Xaù ñi ra, treân ñöôøng ñi coù vaøi duyeân söï, ñaïo só Öu-ba-ñeå-sa töø xa nhìn thaáy Tröôûng laõo A-thuyeát-thò, loøng raát vui möøng, tròmh troïng nhìn Tröôûng laõo ñang maëc y, thaáy vaäy ñaïo só suy nghó: "Trong thaønh Vöông- xaù naøy, nhöõng ngöôøi xuaát gia hoïc ñaïo, khoâng thaáy coù ngöôøi naøo oai nghi nhö theá. Hoâm nay ta neân thöa hoûi ngöôøi xuaát gia naøy: Ai laø Thaày oâng? OÂng ñaõ xuaát gia ôû ñaâu? OÂng theo hoïc giaùo phaùp cuûa ai?". Vì muoán thöa hoûi neân ñaïo só ñöùng beân ñöôøng ñeå ñôïi Tröôûng laõo A-thuyeát-thò ñeán. Ñaïo só Öu-ba-ñeå-sa hoûi Tröôûng laõo A-thuyeát-thò: - Thöa Toân giaû! Ai laø Thaày oâng? OÂng xuaát gia vôùi ai? OÂng theo giaùo phaùp cuûa ai? Tröôûng laõo noùi: - Sa-moân Cuø Ñaøm caïo boû raâu toùc, maëc aùo hoaïi saéc, coù loøng tin chaân chaùnh, xaû boû höõu vi, xuaát gia hoïc ñaïo, chöùng ñaïo Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, Ñöùc Theá Toân aáy laø Thaày cuûa toâi, toâi xuaát gia theo Ngaøi, toâi theo giaùo phaùp cuûa Ngaøi. - Thöa Tröôûng laõo! Xin Tröôûng laõo giaûng noùi phaùp aáy cho toâi ñöôïc chaêng? Tröôûng laõo A-thuyeát-thò ñaùp: - Toâi coøn non keùm, sôû hoïc caïn côït neân chöa coù theå giaûng noùi ñöôïc phaùp roäng lôùn saâu xa cuûa Nhö Lai Voâ thöôïng chaùnh ñaúng giaùc. Hoâm nay, toâi chæ xin löôïc noùi moät vaøi yù nghóa trong giaùo phaùp. - Xin giaûng noùi cho toâi, toâi chæ caàn nghóa lyù, khoâng caàn vaên töï. Luùc aáy, Tröôûng laõo A-thuyeát-thò noùi keä: Neáu phaùp töø nhaân sanh Nhö Lai noùi nhaân aáy Dieät caùc nhaân nhö vaäy Ñoù laø lôøi Phaät daïy. Khi Tröôûng laõo noùi caùc phaùp nhö theá, ñaïo só Öu-ba-ñeå-sa khoâng coøn ñaém nhieãm, xa lìa ñöôïc caáu ueá, ñoái vôùi phaùp ñaït ñöôïc phaùp nhaõn

SOÁ 1482 - KINH PHAÄT A TYØ ÑAØM XUAÁT GIA TÖÔÙNG, Quyeån Thöôïng 279

thanh tònh. Luùc ñoù, ñaïo só Öu-ba-ñeå-sa thaáy ñöôïc phaùp roài ñaït ñöôïc phaùp, hieåu roõ phaùp, theå nhaäp phaùp saâu xa, vöôït khoûi taâm mong caàu, vöôït khoûi löôùi nghi ngôø, khoâng coøn tin vaøo ñaïo ngöôøi khaùc, khoâng theo lôøi daïy khaùc, ôû trong giaùo phaùp cuûa ñöùc Theá Toân, ñaït ñöôïc voâ uyù, beøn töø choã ngoài ñöùng daäy söûa aùo baøy vai phaûi, chaép tay höôùng veà Tröôûng laõo A-thuyeát-thò laøm leã vaø thöa: - Giaùo phaùp saâu xa nhö vaäy, ñöùc Theá Toân ñaõ giaûng noùi, khoâng lay ñoäng, khoâng saàu naõo, voâ soá na-do-tha kieáp, töø xöa ñeán nay toâi chöa töøng thaáy nghe. Hoâm nay ñöùc Theá Toân ñang ôû ñaâu? - ÔÛ taïi khu vöôøn Truùc Kha-Lan-Ñaø, thuoäc thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, ñaïo só Öu-ba-ñeå-sa nghe Tröôûng laõo A-thuyeát-thò noùi xong, voâ cuøng vui möøng, cuùi ñaàu ñaûnh leã nôi chaân Tröôûng laõo A-thuyeát- thò roài ñi. Ñaïo só Öu-ba-ñeå-sa ñeán choã ñaïo só Coå-lôïi-ña, ñaïo só Coå-lôïi-ña töø xa troâng thaáy ñaïo só Öu-ba-ñeå-sa, lieàn noùi: - Caùc caên cuûa oâng sao haân hoan ñeán nhö vaäy, saéc maët laïi thanh tònh, maøu da traéng saùng, Tröôûng laõo! OÂng ñaõ ñaït ñöôïc cam loà phaûi khoâng? Neáu ñuùng nhö vaäy, naøy Tröôûng laõo! Xin haõy giaûng noùi phaùp cho toâi. Khi aáy, ñaïo só Öu-ba-ñeå-sa noùi keä: Neáu phaùp do nhaân sanh Nhö Lai noùi nhaân naøy Dieät caùc nhaân nhö theá Ñoù laø lôøi Phaät daïy. - Tröôûng

laõo haõy noùi laïi moät laàn nöõa cho toâi: Neáu phaùp do nhaân sanh Nhö Lai noùi nhaân naøy Dieät caùc nhaân nhö theá Ñoù laø lôøi Phaät daïy. Khi nghe neâu giaûng caùc phaùp nhö vaäy, ñaïo só Coå-lôïi-ña khoâng coøn ñaém nhieãm, xa lìa caáu ueá, ñoái vôùi phaùp ñaït ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh. Luùc naøy, ñaïo só Coå-lôïi-ña thaáy ñöôïc phaùp roài ñaït ñöôïc phaùp, hieåu roõ phaùp, theå nhaäp phaùp saâu xa, vöôït khoûi taâm mong caàu, vöôït khoûi löôùi nghi ngôø, khoâng coøn tin vaøo ñaïo ngöôøi khaùc, khoâng theo lôøi daïy khaùc, ôû trong giaùo phaùp cuûa ñöùc Theá Toân ñaït ñöôïc voâ uyù, neân töø choã ngoài ñöùng daäy söûa aùo baøy vai phaûi, chaép tay höôùng veà Öu-ba-ñeå-sa laøm leã vaø toân troïng thöa:

280 BOÄ LUAÄT 12

- Ñöùc Theá Toân ñaõ chæ daïy giaùo phaùp saâu xa nhö vaäy, ñaõ giaûng noùi, khoâng lay ñoäng, khoâng saàu naõo, voâ soá na-do-tha kieáp töø xöa ñeán nay toâi chöa töøng thaáy nghe. Hieän nay ñöùc Theá Toân ñang ôû ñaâu? - ÔÛ taïi khu vöôøn Truùc oâng Kha-Lan-Ñaø, thuoäc thaønh Vöông-xaù. Chuùng ta haõy cuøng nhau ñi ñeán choã ñöùc Theá Toân, ôû ñaáy ñeå tu haønh phaïm haïnh, cuõng neân ñeán choã ñoà chuùng cuûa Ngaøi, ñaïi chuùng ñoù cuõng coù trí tueä baèng chuùng ta. Baáy giôø, ñaïo só Öu-ba-ñeå-sa vaø Coå-lôïi-ña baûo vôùi caùc ñeä töû Baø- la-moân : - Chuùng toâi muoán ñeán choã ñöùc Theá Toân tu haønh phaïm haïnh, hoâm nay caùc oâng thaáy theá naøo? Ñaùp: - Chuùng con coù ñöôïc trí tueä ñeàu nhôø thaày daïy, neáu Thaày nöông theo ñöùc Theá Toân tu haønh phaïm haïnh thì chuùng con cuõng theo thaày xuaát gia. - Naøy Baø-la-moân caùc oâng! Neân bieát, hoâm nay chính laø ñuùng thôøi. Theá laø Öu-ba-ñeå-sa, Coå-lôïi-ña cuøng vôùi hai traêm naêm möôi quyeán thuoäc ra khoûi thaønh Vöông-xaù ñi ñeán choã ñöùc Theá Toân. Luùc aáy, ñöùc Theá Toân ñang vì voâ soá traêm ngaøn chuùng sanh giaûng noùi giaùo phaùp. Ñöùc Theá Toân töø xa nhìn thaáy hai ñaïo só Öu-ba-ñeå-sa vaø Coå-lôïi-ña vôùi hai traêm naêm möôi ngöôøi ñi theo, lieàn baûo caùc Tyø-kheo: - Caùc Tyø-kheo! Caùc vò haõy xem hai ngöôøi baïn aáy, hoï ñeàu laø ngöôøi ñöùng ñaàu, thoáng laõnh ñoà chuùng ñang ñeán nôi naøy. Öu-ba-ñeå-sa vaø Coå- lôïi-ña theo Nhö Lai nhö vaäy, seõ thaønh hai ñeä töû baäc nhaát cuûa Ta: Moät ngöôøi laø thaàn thoâng baäc nhaát, moät ngöôøi laø trí tueä baäc nhaát. Trong ñaïi chuùng coù Tyø-kheo noùi keä: Thaáy hai ngöôøi naøy ñeán Teân Öu-ba-ñeå-sa Cuøng vôùi Coå-lôïi-ña Chöa ñeán vöôøn Truùc naøy Nay Theá Toân thoï kyù Trí tueä Phaät voâ bieân Caùc caên hôn ngöôøi ñôøi Ñaày ñuû Ba-la-maät. Ñöùc Theá Toân laø baäc toái thöôïng trong ñôøi, hai vò aáy seõ laøm ñeä töû lôùn. Ñöùc Theá Toân ñaõ thoï kyù, moät laø thaàn thoâng baäc nhaát, hai laø trí tueä baäc nhaát. Khi ñoù, Öu-ba-ñeå-sa vaø Coå-lôïi-ña ñi ñeán choã Phaät, ñaûnh leã nôi chaân Phaät roài ngoài qua moät beân, baïch Phaät:

SOÁ 1482 - KINH PHAÄT A TYØ ÑAØM XUAÁT GIA TÖÔÙNG, Quyeån Thöôïng 281

- Chuùng con nguyeän ñöôïc ôû trong giaùo phaùp cuûa ñöùc Theá Toân xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc laøm Tyø-kheo, tu trì phaïm haïnh. Nhö vaäy laø hai ñaïo só aáy, ñoái vôùi giaùo phaùp töï nhieân ñöôïc xuaát gia, thoï giôùi laøm Tyø-kheo. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo vaøo buoåi saùng, maëc y, mang bình baùt vaøo thaønh Vöông-xaù ñeå

khaát thöïc, daân chuùng trong thaønh naøy thaáy ñoà chuùng cuûa ñaïo só San-ñoà-di xuaát gia thoï giôùi, neân ñoái vôùi caùc Tyø-kheo, hoï lieàn traùch maéng, noùi keä: Phaät ñeán thaønh Vöông-xaù Thuoäc nöôùc Ma-kieät-ñaø Vì sao laïi giaùo hoùa Ñoà chuùng San-Ñoà-di. Caùc Tyø-kheo ñeàu im laëng khoâng ñaùp laïi, vì chöa hieåu roõ laïi khoâng coù bieän taøi. Caùc Tyø-kheo cöù theo thöù lôùp khaát thöïc, thoï thöïc xong, lieàn trôû veà choã cuûa mình caát y baùt, röûa chaân roài ñi ñeán choã Phaät. Ñeán nôi, hoï cuùi ñaàu ñaûnh leã, lui ngoài moät beân. Caùc Tyø-kheo thöa Phaät: - Kính baïch ñöùc Theá Toân! Chuùng con cuøng caùc Tyø-kheo, vaøo buoåi saùng, maëc y, mang baùt vaøo thaønh Vöông-xaù ñeå khaát thöïc. Luùc ñoù, daân chuùng trong thaønh thaáy ñoà chuùng cuûa ñaïo só San-ñoà-di xuaát gia thoï giôùi, lieàn noùi keä traùch maéng: Phaät ñeán thaønh Vöông-xaù Thuoäc nöôùc Ma-kieät-ñaø Vì sao laïi giaùo hoùa Ñoà chuùng San-Ñoà-di. Caùc Tyø-kheo ñeàu im laëng khoâng ñaùp laïi, vì chöa hieåu roõ vaø khoâng coù bieän taøi. Ñöùc Phaät baûo: - Neáu daân chuùng trong thaønh Vöông-xaù noùi nhö vaäy, caùc oâng neân traû lôøi nhö vaày: Baäc Ñaïi huøng cöùu ñoä Nhö Lai duøng chaùnh phaùp Phaùp thieän daïy chuùng sanh Ai khoâng bieát môùi traùch. Khi noùi nhö vaäy, moïi ngöôøi trong thaønh Vöông-xaù seõ im laëng khoâng ñaùp, töùc ñeàu maát bieän taøi. Caùc Tyø-kheo vaøo saùng hoâm sau, maëc y, mang bình baùt vaøo thaønh Vöông-xaù khaát thöïc, daân chuùng trong thaønh Vöông-xaù thaáy ñoà chuùng cuûa ñaïo só San-ñoà-di hieän laø Tyø-kheo neân laïi noùi keä traùch maéng: Phaät ñeán thaønh Vöông-xaù

Thuoäc nöôùc Ma-kieät-ñaø Vì sao laïi giaùo hoùa Ñoà chuùng San-Ñoà-di? Luùc aáy, caùc Tyø-kheo lieàn noùi keä ñaùp: Baäc Ñaïi huøng cöùu ñoä Nhö Lai duøng chaùnh phaùp Phaùp thieän daïy chuùng sanh Ai khoâng bieát môùi traùch. Chö vò noùi nhö vaäy roài, daân chuùng trong thaønh Vöông-xaù lieàn im laëng khoâng ñaùp töùc maát heát bieän taøi. Luùc aáy, ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: - Ngöôi coøn maëc y phuïc ngoaïi ñaïo, khoâng neân ñoä hoï xuaát gia. Ñöùc Phaät lieàn cheá giôùi: “Ngöôøi maëc y phuïc ngoaïi ñaïo, khoâng neân ñoä hoï xuaát gia”. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo khoâng bieát theá naøo laø ñoä ngoaïi ñaïo xuaát gia, lieàn ñem vieäc naøy leân thöa Phaät, Phaät daïy: - Vì vaäy, Tyø-kheo caàn phaûi hoïc hoûi. Trong luùc aáy, coù ngoaïi ñaïo thuoäc hoï Ñoäc Töû ôû thaønh Vöông-xaù, ngoaïi ñaïo Ñoäc Töû beøn ñi ñeán choã ñöùc Theá Toân, thaêm hoûi Phaät roài, neâu baøy nhieàu luaän thuyeát xong lui ra ngoài moät beân. Sau ñoù, ngoaïi ñaïo Ñoäc Töû thöa Phaät: - Hoâm nay, toâi muoán hoûi Sa-moân Cuø Ñaøm moät vaøi nghóa lyù, xin ngaøi chaáp nhaän giaûng noùi cho toâi. Ñöùc Theá Toân im laëng. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy, ñöùc Theá Toân cuõng im laëng. Ngoaïi ñaïo Ñoäc Töû laïi thöa Phaät: - Toâi ôû trong ñeâm toái ñaõ laâu, thöa Theá Toân Cuø Ñaøm! Hoâm nay, toâi xin hoûi moät vaøi nghóa lyù, xin Ngaøi chaáp nhaän giaûng noùi cho toâi. Luùc aáy, ñöùc Phaät nghó: - Ngoaïi ñaïo Ñoäc Töû naøy, töø laâu khoâng dua nònh, khoâng giaû doái, taùnh ngay thaúng, trong saïch, neáu thöa hoûi ñieàu gì cuõng laø ñeå hieåu roõ veà nghóa lyù, chaúng phaûi laø ñeå laøm naõo loaïn Ta. Ta neân theo nhö nghóa bí maät cuûa A-tyø-ñaøm, nghóa bí maät cuûa Luaät ñeå giaûng giaûi nhöõng ñieàu nghi vaán aáy”.

Bieát taâm nieäm cuûa ngoaïi ñaïo Ñoäc Töû roài. Ñöùc Phaät noùi: - Naøy Ñoäc Töû! Haõy hoûi tuøy theo sôû thích cuûa ngöôi. - Thöa Cuø Ñaøm! Thieän, baát thieän laø coù hay laø khoâng? - Naøy Ñoäc Töû! Coù thieän coù baát thieän. - Laønh thay! Thöa Theá Toân Cuø Ñaøm! Xin giaûng noùi phaùp thieän, phaùp baát thieän cho toâi, khieán toâi nhaän bieát veà phaùp thieän phaùp baát

thieän. - Naøy Ñoäc Töû! Ta seõ giaûng roõ veà thieän aùc cho ngöôi. Baây giôø seõ löôïc noùi, haõy laéng nghe: Duïc nhieãm laø aùc, töø boû duïc nhieãm laø thieän. Saân si laø aùc, khoâng saân si laø thieän. Saùt sanh laø aùc, khoâng saùt sanh laø thieän. Troäm caép, taø daâm, noùi doái, noùi hai löôõi, noùi lôøi thoâ aùc, noùi theâu deät, tham lam boûn seûn, taø kieán laø aùc, chaùnh kieán laø thieän. - Naøy Ñoäc Töû! Ta ñaõ noùi ba loaïi phaùp thieän, ba loaïi phaùp aùc. Nhö vaäy, neáu ñeä töû cuûa Ta bieát ñuùng nhö thaät veà ba loaïi aùc, bieát ñuùng nhö thaät veà ba loaïi thieän, möôøi loaïi aùc, möôøi loaïi thieän, bieát Duïc ñaõ heát, Saân ñaõ heát, Si ñaõ heát. Do Duïc heát, Saân heát, Si heát, caùc laäu heát thì ñöôïc taâm voâ laäu giaûi thoaùt, ñöôïc trí giaûi thoaùt, töï nhieân thaáy phaùp, chöùng ñaéc phaùp, söï sanh ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ thaønh, vieäc caàn laøm ñaõ xong khoâng coøn thoï thaân ñôøi sau nöõa. - Thöa Cuø Ñaøm! Coù moät Tyø-kheo naøo ñoái vôùi giaùo phaùp naøy, caùc laäu ñaõ heát, ñoái vôùi phaùp voâ laäu, taâm ñöôïc giaûi thoaùt, nhö treân ñaõ noùi, maø khoâng coøn thoï ñôøi sau khoâng? - Naøy Ñoäc Töû! Chaúng phaûi moät Tyø-kheo, chaúng phaûi hai, chaúng phaûi ba, chaúng phaûi naêm cho ñeán moät traêm maø voâ soá Tyø-kheo nhö vaäy, ôû trong phaùp naøy, caùc laäu ñaõ döùt, ñaït ñöôïc voâ laäu, nhö tröôùc ñaõ noùi, khoâng coøn thoï ñôøi sau nöõa. - Thöa Cuø Ñaøm! Nhö Tyø-kheo, coøn coù moät Tyø-kheo ni naøo, ôû trong giaùo phaùp naøy, caùc laäu ñaõ döùt, ñaït ñöôïc voâ laäu, taâm ñöôïc giaûi tho- aùt, nhö tröôùc ñaõ noùi, khoâng coøn thoï ñôøi sau nöõa chaêng? - Naøy Ñoäc Töû! Chaúng phaûi moät Tyø-kheo ni, chaúng phaûi hai, chaúng phaûi ba, chaúng phaûi naêm cho ñeán moät traêm, maø laø voâ löôïng Tyø-kheo ni nhö vaäy, ôû trong phaùp naøy, döùt saïch caùc laäu, ñaït ñöôïc voâ laäu, taâm ñöôïc giaûi thoaùt, nhö tröôùc ñaõ noùi, khoâng coøn thoï ñôøi sau nöõa. -Thöa Cuø Ñaøm! Nhö Tyø-kheo ni, coøn coù Öu-baø-taéc ôû trong giaùo phaùp naøy, tu haønh phaïm haïnh, vöôït khoûi söï mong caàu, vöôït khoûi löôùi nghi chaêng? - Naøy Ñoäc Töû! Chaúng phaûi moät Öu-baø-taéc, chaúng phaûi hai, chaúng phaûi ba, chaúng phaûi naêm cho ñeán moät traêm, maø laø voâ löôïng Öu-baø-taéc, ôû trong giaùo phaùp naøy, ñoái vôùi naêm loaïi troùi buoäc khaùc nhau ñeàu ñöôïc giaûi thoaùt, hoùa sanh, lieàn ôû trong Nieát baøn, khoâng coøn thoái lui, theo ñuùng leõ seõ khoâng trôû laïi coõi naøy. - Thöa Cuø Ñaøm! Gioáng nhö Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, Öu-baø-taéc laïi coù Öu-baø-di tu haønh phaïm haïnh, vöôït khoûi söï mong caàu, vöôït khoûi löôùi nghi chaêng?

- Naøy Ñoäc Töû! Chaúng phaûi moät, chaúng phaûi hai, chaúng phaûi ba, chaúng phaûi naêm cho ñeán moät traêm, maø laø voâ soá Öu-baø-di, ôû trong giaùo phaùp

naøy, ñoái vôùi naêm loaïi raøng buoäc khaùc nhau, ñeàu ñöôïc giaûi thoaùt, hoùa sanh, lieàn ôû trong Nieát baøn, khoâng coøn thoái lui, theo ñuùng leõ seõ khoâng trôû laïi coõi naøy. - Thöa Cuø Ñaøm! Ngoaøi Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, Öu-baø-taéc phaïm haïnh, Öu-baø-di phaïm haïnh, coù moät Öu-baø-taéc naøo thoï naêm duïc laïc, ôû trong giaùo phaùp naøy vöôït thoaùt söï mong caàu, vöôït thoaùt löôùi nghi chaêng? - Naøy Ñoäc Töû! Chaúng phaûi moät Öu-baø-taéc, chaúng phaûi hai, chaúng phaûi ba, chaúng phaûi naêm cho ñeán moät traêm, maø coù voâ löôïng, ôû trong giaùo phaùp naøy, coù nhieàu vôï con ôû nhaø, tham ñaém höông hoa, chuoãi ngoïc, maëc quaàn aùo ñeïp, coù daàu xoa thaân, trang söùc nhieàu chaâu baùu, sai khieán caùc noâ tyø, ñeàu ñöôïc thoaùt khoûi ba loaïi raøng buoäc, laøm giaûm daâm duïc, saân haän, ngu si, ñaït ñöôïc quaû Tö-ñaø-haøm, chæ coøn moät laàn trôû laïi theá giôùi naøy, döùt heát caùc khoå ñau. - Thöa Cuø Ñaøm! Ngoaøi Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, Öu-baø-taéc phaïm haïnh, Öu-baø-di phaïm haïnh, Öu-baø-taéc thoï naêm thöù duïc laïc, coù Öu-baø- di naøo thoï höôûng naêm thöù duïc laïc, ôû trong giaùo phaùp naøy, vöôït thoaùt söï mong caàu, vöôït thoaùt löôùi nghi chaêng? - Naøy Ñoäc Töû! Chaúng phaûi moät Öu-baø-di, chaúng phaûi hai, chaúng phaûi ba, chaúng phaûi naêm cho ñeán moät traêm, maø coù voâ löôïng, ôû trong giaùo phaùp naøy, nuoâi döôõng con caùi, sai khieán noâ tyø nhö tröôùc, ñeàu ñöôïc giaûi thoaùt ba loaïi troùi buoäc, ngöôïc doøng sanh töû, ñaït taâm khoâng thoái lui, chaéc chaén chöùng thaønh chaùnh giaùc, baûy laàn thoï thaân ôû coõi naøy, baûy laàn sanh leân coõi trôøi, laïi laøm thaân ngöôøi döùt heát caùc khoå. - Phaùp cuûa Sa-moân Cuø Ñaøm thaønh töïu chaùnh giaùc nhö vaäy, neáu caùc Tyø-kheo ñeàu ñöôïc chöùng ñaéc, Tyø-kheo ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di tu phaïm haïnh, Öu-baø-taéc thoï duïc laïc, Öu-baø-di thoï duïc laïc cuõng ñeàu ñöôïc nhö vaäy. Thöa Theá Toân! Giaùo phaùp nhö theá thì khoâng thaønh töïu ñaày ñuû, vì phaùp cuûa Cuø Ñaøm ñaõ thaønh töïu Chaùnh giaùc thì Tyø-kheo ñeàu chöùng ñaéc, Tyø-kheo ni, Öu-baø-taéc tu phaïm haïnh, Öu-baø-di tu phaïm haïnh, Öu-baø- taéc thoï duïc laïc, Öu-baø-di thoï duïc laïc cuõng ñöôïc nhö vaäy, nhôø ñoù giaùo phaùp cuûa Cuø Ñaøm môùi ñöôïc ñaày ñuû. Thöa Cuø Ñaøm! Hoâm nay toâi muoán noùi ví duï: - Naøy Ñoäc Töû! Hoâm nay chính laø ñuùng luùc. - Ñuùng vaäy, thöa Cuø Ñaøm! Nhö trôøi möa nöôùc chaûy thaønh doøng. Cuõng vaäy, Theá Toân! Cuø Ñaøm chæ daïy taát caû nam, nöõ, ñoàng nam, ñoàng

nöõ, hoaëc giaø, hoaëc treû, thuaän theo Nieát baøn, troâi chaûy theo doøng Nieát baøn, chaûy ñeán taän nguoàn Nieát baøn, tuøy thuaän noùi Nieát baøn. Kyø laï thay ñaáng kheùo hieåu bieát! Laï thay baäc kheùo noùi phaùp! Thöa Cuø Ñaøm! Neáu coù ñaïo só ngoaïi ñaïo xuaát gia, hoaëc ñeán, hoaëc mong caàu, ôû trong phaùp töï nhieân ñöôïc xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc laøm Tyø-kheo, trong bao laâu thì ñöôïc nöông ôû cuøng chuùng Tyø-kheo? - Naøy Ñoäc Töû! Neáu ñaïo só ngoaïi ñaïo xuaát gia, hoaëc ñeán, hoaëc mong caàu, ôû trong phaùp töï nhieân ñöôïc xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc laøm Tyø-kheo, thì neân nöông vaøo Tyø-kheo Hoøa thöôïng, trong boán thaùng moãi ngaøy ñeàu khoaùc ca sa ñeå thöû, roài theo hai ñieàu ñeå suy xeùt Ta ñaõ noùi nhö vaäy. - Thöa Cuø Ñaøm! Neáu ñaïo só ngoaïi ñaïo xuaát gia, hoaëc ñeán, hoaëc mong

caàu, ôû trong phaùp töï nhieân ñöôïc xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc laøm Tyø- kheo thì neân nöông vaøo Tyø-kheo Hoøa thöôïng, trong boán thaùng moãi ngaøy ñeàu khoaùc ca sa ñeå thöû. Hoâm nay con muoán khoâng nhöõng nöông theo boán thaùng, maø coøn nöông theo boán naêm, hoâm nay con nguyeän öa thích ôû trong phaùp töï nhieân ñöôïc xuaát gia, thoï giôùi cuï tuùc laøm Tyø-kheo, con nöông theo Theá Toân ñeå tu phaïm haïnh. - Naøy Ñoäc Töû! Nhöng tröôùc ñaây Ta ñaõ töøng noùi hai ñieàu cöùu xeùt. - Thöa Cuø Ñaøm! Ngaøi ñaõ noùi ñieàu ñoù. Baáy giôø, ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: - Naøy caùc Tyø-kheo! Haõy ñoä ñaïo só Ñoäc Töû xuaát gia, cho thoï giôùi Cuï tuùc. Ñaïo só Ñoäc Töû ñaõ ôû trong giaùo phaùp, töï nhieân ñöôïc xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Tröôûng laõo Ñoäc Töû sau khi thoï giôùi Cuï tuùc ñöôïc nöûa thaùng, môùi ñeán hoïc tueä, neân hoïc, neân quaùn saùt, neân chí taâm, neân thaáu hieåu. Caùc tueä nhö vaäy ñaõ thaáy, ñaõ bieát, ñaõ hieåu vaø chöùng ñaéc chaùnh phaùp cuûa Theá Toân. Luùc aáy, Tröôûng laõo Ñoäc Töû suy nghó: -"Ta ñaõ hoïc tueä, neân hoïc, neân quaùn saùt, neân chí taâm, neân thaáu hieåu, taát caû caùc tueä naøy, ñaõ thaáy, ñaõ bieát, ñaõ hoïc, ñaõ chöùng ñaéc chaùnh phaùp cuûa ñöùc Theá Toân. Hoâm nay chính laø ñuùng luùc ta neân ñi ñeán choã Theá Toân". Tröôûng laõo Ñoäc Töû beøn ñi ñeán choã Theá Toân, ñeán nôi ñaûnh leã chaân Phaät, lui ra ñöùng moät beân, sau ñoù Tröôûng laõo Ñoäc Töû thöa Theá Toân: - Kính baïch ñöùc Theá Toân! Con ñaõ hoïc tueä, neân hoïc, neân quaùn saùt, neân chí taâm, neân thaáu hieåu, taát caû caùc tueä naøy, ñaõ thaáy, ñaõ bieát, ñaõ hoïc, ñaõ chöùng ñaéc chaùnh phaùp cuûa ñöùc Theá Toân. Laønh thay! Xin Theá Toân

giaûng noùi chaùnh phaùp cho con, ñeå con ñöôïc gaàn guõi, khoâng coøn buoâng lung, cho ñeán chuyeän cuõ cuõng khoâng taùi dieãn. - Nhö vaäy, naøy Ñoäc Töû! Neân gaàn guõi hai phaùp quaùn saùt, tu taäp hai phaùp nhö vaäy, neáu gaàn guõi, quaùn saùt, tu taäp, thì ñöôïc taùnh tueä, bieát roõ caùc taùnh, bieát voâ soá taùnh, bieát voâ löôïng taùnh, hieåu voâ löôïng taùnh. - Naøy Ñoäc Töû! Neáu Tyø-kheo saép suy nghó: "Vui thay! Ta lìa caùc duïc, ta xa lìa caùc phaùp aùc baát thieän, coù mong caàu, coù löôøng tính, tòch tónh an laïc truï vaøo Thieàn thöù nhaát laø dieät tröø mong caàu, khoâng coøn löôøng tính, khieán ñaït Hyû neân nhaát taâm khoâng coøn mong caàu, khoâng coøn löôøng tính. An truï vaøo thieàn thöù hai, xa lìa Hyû neân truï trong Xaû, an truï trong nieäm thì bieát roõ chöùng ñöôïc chaùnh ñeá, xaû nieäm an laïc. An truï vaøo thieàn thöù ba, lìa laïc, lìa khoå, dieät Öu, Hyû, khoâng khoå khoâng laïc, ñeàu xaû nieäm thanh tònh. An truï vaøo thieàn thöù tö, Töø, Bi, Hyû, Xaû, Khoâng voâ bieân xöù, Thöùc voâ bieân xöù, Voâ sôû höõu xöù, Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Vui thay! Ta ñaõ xa lìa ba loaïi troùi buoäc, ñaït ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn, xa lìa ba loaïi troùi buoäc roài thì laøm moûng daâm duïc, saân haän, ngu si, ñaéc quaû Tö-ñaø-haøm, thaønh töïu caùc thaàn löïc, nhaõn caên thanh tònh, yù caên thanh tònh, ôû nôi Boån xöù, thoaùt khoûi sanh töû, döùt saïch caùc laäu, thaønh töïu nhö vaäy, ñaày ñuû voâ soá naêng löïc thaàn thoâng, duøng moät thaân coù theå laøm thaønh voâ löôïng thaân, duøng voâ löôïng thaân laøm thaønh moät thaân, coù theå laøm saùng, coù theå laøm toái, quaùn saùt ñaày ñuû veà caùc tueä, ñi qua ñaù, ñi qua

töôøng vaùch, ñi qua bôø raøo thaân khoâng bò chöôùng ngaïi, ñi vaøo trong ñaát, gioáng nhö ñi trong hö khoâng, coù theå xuaát ra, coù theå ñi vaøo trong ñaát gioáng nhö vaøo ra ôû trong nöôùc, ngoài kieát giaø giöõa hö khoâng, böôùc ñi gioáng nhö chim bay, maët trôøi maët traêng coù aùnh saùng, nhöng tay coù theå sôø naém, cho ñeán thaân bay leân coõi Phaïm thieân, duøng nhö yù thoâng (thaàn tuùc thoâng), luoân ñöôïc töï taïi ôû trong phaùp moân coù söï mong caàu. Vui thay! Ta laø Tyø-kheo, nhôø tai thanh tònh vöôït hôn tai cuûa ngöôøi thöôøng, nghe ñöôïc hai thöù tieáng, hoaëc trôøi hoaëc ngöôøi, hoaëc gaàn hoaëc xa, tuøy theo suy nghó lieàn ñöôïc hieän tieàn. Ñoái vôùi phaùp moân neáu coù mong caàu: "Vui thay! Ta laø Tyø-kheo ñöôïc bieát mong caàu cuûa chuùng sanh khaùc, bieát ñöôïc ngöôøi khaùc ñaõ coù taâm löôøng tính, taâm nhôù nghó, ñeàu bieát ñuùng nhö thaät". Coù taâm mong muoán nhö vaäy ñeàu bieát ñuùng nhö thaät, taâm xa lìa tham duïc, töôûng lìa duïc nhö vaäy ñeàu bieát ñuùng nhö thaät, coù duïc lìa duïc, coù saân lìa saân, coù si lìa si, taâm chaùnh nieäm, taâm buoâng lung, taâm cao thöôïng, taâm thaáp keùm, taâm tòch tónh, taâm raát tòch tónh, taâm taïo taùc, taâm khoâng taïo taùc, taâm giaûi thoaùt, taâm khoâng giaûi thoaùt, nhö vaäy ñeàu bieát ñuùng nhö thaät, tuøy taâm höôùng

SOÁ 1482 - KINH PHAÄT A TYØ ÑAØM XUAÁT GIA TÖÔÙNG, Quyeån Thöôïng 287

ñeán ñieàu gì ñeàu coù theå ñöôïc nhö yù, ñoái vôùi phaùp moân coù söï mong caàu. "Vui thay! Ta laø Tyø-kheo, coù voâ löôïng phaân bieät, nhôù nghó bieát vieäc ñôøi tröôùc, nhö vaäy moät ñôøi, hai, ba, boán, naêm, saùu, baûy, taùm, chín, möôøi; hai möôi, ba möôi, boán möôi, naêm möôi; traêm ñôøi, ngaøn ñôøi, traêm ngaøn ñôøi,voâ löôïng soá kieáp quaù khöù, hieän taïi, vò lai nhö theá ñeàu nhôù bieát. Nhö ñaõ töøng coù chuùng sanh teân ñoù..., luùc aáy ta ôû choã ñoù... teân ñoù..., gioøng hoï nhö vaäy, aên uoáng nhö vaäy, bieát khoå vui nhö vaäy, tuoåi thoï nhö vaäy, soáng laâu nhö vaäy, mong soáng, chaám döùt nhö vaäy, ñaõ cheát ôû choã ñoù laïi sanh ôû choã kia, hoaëc cheát ôû choã kia laïi sanh ôû choã naøy, nhö töôùng maïo, nhö xöù sôû, voâ soá phaân bieät, nhôù bieát vieäc ñôøi tröôùc tuøy theo taâm ñaõ höôùng ñeán ñieàu gì ñeàu ñöôïc nhö yù". Ñoái vôùi phaùp moân ñaõ coù söï mong caàu: "Vui thay! Ta laø Tyø-kheo, duøng maét thanh tònh vöôït hôn maét cuûa ngöôøi thöôøng, thaáy caùc chuùng sanh khi cheát khi soáng, saéc ñeïp saéc xaáu, hoaëc taêng hoaëc giaûm, hoaëc höôùng ñeán coõi thieän, höôùng ñeán coõi aùc, tuøy theo vieäc, tuøy theo nghieäp cuûa chuùng sanh, ñeàu bieát ñuùng nhö thaät. Nhöõng chuùng sanh naøy thaân ñaày ñuû nghieäp aùc, mieäng ñaày ñuû nghieäp aùc, cheâ bai Thaùnh Hieàn, taø kieán, ñaày ñuû nghieäp taø kieán. Do nhaân duyeân naøy, neân thaân hoaïi maïng chung bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc, sanh trong ñòa nguïc. Laïi nöõa, caùc chuùng sanh naøy thaân ñaày ñuû nghieäp thieän, yù ñaày ñuû nghieäp thieän, khoâng cheâ bai Thaùnh Hieàn, coù chaùnh kieán, ñaày ñuû nghieäp chaùnh kieán, phaùp theo nhaân duyeân. Nhôø nhaân duyeân naøy, neân thaân hoaïi maïng chung ñöôïc höôùng ñeán coõi thieän, sanh leân coõi trôøi, tuøy taâm höôùng ñeán ñieàu gì ñeàu ñöôïc nhö yù". Ñoái vôùi phaùp ñaõ coù söï mong caàu: "Vui thay! Ta laø Tyø-kheo, ñaõ döùt saïch caùc laäu, taâm ñöôïc voâ laäu giaûi thoaùt, ñaït ñöôïc tueä giaûi thoaùt, hoaøn toaøn chöùng ñaéc phaùp töï nhieân. Söï sanh cuûa Ta ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ thaønh, vieäc

laøm ñaõ xong khoâng coøn troû laïi ñôøi sau nöõa. Tuøy taâm höôùng ñeán ñieàu gì ñeàu ñöôïc nhö yù". Ñoái vôùi phaùp moân coù söï mong caàu, ñaõ giaùc ngoä phaùp, hyû laïc laø baèng chöùng tuøy taâm höôùng ñeán ñieàu gì ñeàu ñöôïc nhö yù. Caùc Tyø-kheo naøy ñoái vôùi caùc phaùp moân neân gaàn guõi hai phaùp nhö vaäy, neân quaùn saùt, neân tu taäp. Ñaõ tu taäp hai phaùp naøy roài, neân gaàn guõi quaùn saùt, tu taäp thì thaønh töïu taùnh tueä, taùnh giaùc, ñaày ñuû voâ soá taùnh tueä, voâ löôïng taùnh tueä, voâ löôïng taùnh giaùc. Tröôûng laõo Ñoäc Töû nghe ñöùc Phaät giaûng noùi xong, heát söùc vui möøng lieàn ñaûnh leã nôi chaân Theá Toân, töø taï ñöùc Phaät roài lui ra. Khi ñoù, Tröôûng laõo Ñoäc Töû ñaõ chöùng ñaéc phaùp toái thaéng baäc nhaát, khoâng coøn buoâng lung, khoâng coøn phieàn naõo, taâm ñöôïc töï taïi an truï.

288 BOÄ LUAÄT 12

Neáu thieän nam ñaõ muoán laøm ngöôøi caïo boû raâu toùc, maëc aùo hoaïi saéc, coù nieàm tin chaân chaùnh, xa lìa höõu vi, höôùng ñeán phaùp voâ vi ñeå xuaát gia, thì ñaây laø phaùp phaïm haïnh thanh tònh voâ thöôïng, töï bieát mình ñaõ chöùng ñöôïc phaùp,"Söï sanh ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ thaønh, vieäc laøm ñaõ xong khoâng coøn troû laïi ñôøi sau nöõa", ñeàu ñaõ bieát roõ. Luùc naøy Tröôûng laõo chöùng ñaéc A-la-haùn, taâm ñöôïc giaûi thoaùt. Baáy giôø, chuùng Tyø-kheo aân caàn mong muoán gaëp ñöùc Theá Toân, cuùng döôøng ñöùc Theá Toân. Khi Tröôûng laõo Ñoäc Töû thaáy chuùng Tyø-kheo, laïi noùi: - Caùc Tröôûng laõo muoán ñi ñeán choã naøo? Toâi muoán ñeán choã ñöùc Theá Toân, muoán gaëp ñöùc Theá Toân, muoán cuùng döôøng Theá Toân, mong caùc Tröôûng laõo thöa cho toâi ñöôïc kính lôøi ñaûnh leã nôi chaân Theá Toân, thaêm hoûi Ngaøi ít beänh, ít naõo, ñöùng ngoài khinh an, ñi ñöùng an vui. Tröôûng laõo Ñoäc Töû noùi tieáp: - Toâi ñaõ an laäp nôi ñöùc Theá Toân, toâi ñaõ ñöôïc an laïc laâu daøi, luùc naøo cuõng an laïc, ñeä töû cuûa Theá Toân neân laøm nhö vaäy, ñeå cuùng döôøng Theá Toân. Toâi hoan hyû laøm, luoân hoan hyû laøm. Caùc Tyø-kheo cuøng ñi ñeán choã Phaät, ñeán nôi, ñaûnh leã nôi chaân Phaät, lui ra ngoài moät beân. Sau ñoù, caùc Tyø-kheo thöa Phaät: - Kính baïch ñöùc Theá Toân! Tröôûng laõo Ñoäc Töû ñaûnh leã nôi chaân Theá Toân, thaêm hoûi Ngaøi ít beänh, ít naõo ñöùng ngoài khinh an, ñi laïi khí löïc an oån, khoâng bò chöôùng ngaïi, luoân an laïc. Tröôûng laõo Ñoäc Töû ñaõ noùi nhö vaày: "ÔÛ choã ñöùc Theá Toân toâi ñaõ ñöôïc an laäp. Töø laâu toâi ñaõ tu taäp theo Theá Toân, toâi ñöôïc an laïc, luoân luoân an laïc. Nhö vaäy, nhöõng vieäc ñeä töû cuûa Theá Toân neân laøm laø cuùng döôøng Theá Toân toâi hoan hyû laøm, luoân luoân hoan hyû laøm. - Naøy caùc Tyø-kheo! Chö thieân ñaõ noùi vieäc naøy vôùi ta tröôùc roài, caùc oâng noùi sau theo haønh tri kieán nôi tueä voâ thöôïng cuûa Nhö Lai, nhö vaäy Tyø-kheo aáy cuõng laø baäc ñaïi thaàn löïc, ñaïi oai ñöùc. Khi ñoù, ñöùc Theá Toân khen ngôïi Tröôûng laõo Ñoäc Töû roài noùi: - Neáu caùc Tyø-kheo khoâng ñuùng luaät maø thi haønh thì phaïm Sa- ñeå-sa-la. Neáu ñaïo só ngoaïi ñaïo ñeán caàu xuaát gia, Tyø-kheo khoâng cho ôû chung, nhöng ñoä cho hoï xuaát gia, lieàn phaïm Sa-ñeå-sa-la. Theá naøo laø cho ngoaïi ñaïo ôû chung? Neáu coù ngoaïi ñaïo ñeán caàu xin xuaát gia, lieàn ñeán choã Taêng caàu xin ôû boán thaùng, cuùi ñaàu ñaûnh leã ñaïi chuùng, "Con laø ngoaïi

ñaïo teân... doác caàu giaùo phaùp cuûa Nhö Lai ñaõ giaùc ngoä, neân xin ñöôïc xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, laøm Tyø-kheo. Con laø ngoaïi ñaïo teân... xin ñöôïc ôû trong chuùng Taêng boán thaùng, nguyeän xin ñaïi ñöùc Taêng thöông xoùt cho con

SOÁ 1482 - KINH PHAÄT A TYØ ÑAØM XUAÁT GIA TÖÔÙNG, Quyeån Thöôïng 289

ñöôïc ôû boán thaùng". Thöa nhö vaäy ñeán laàn thöù hai, laàn thöù ba. Vò thaày Yeát ma neân baïch chuùng: - Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngoaïi ñaïo teân laø... doác caàu giaùo phaùp cuûa Nhö Lai ñaõ giaùc ngoä, neân xin ñöôïc xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, laøm Tyø-kheo, ngoaïi ñaïo naøy teân laø... xin Taêng cho ôû boán thaùng, neáu Taêng thaáy ñuùng thôøi, Taêng chaáp nhaän, neáu Taêng cho ngoaïi ñaïo teân laø... ñöôïc ôû boán thaùng, baïch nhö vaäy, neân laøm Yeát ma: - Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngoaïi ñaïo naøy teân laø... doác caàu giaùo phaùp cuûa Nhö Lai ñaõ giaùc ngoä neân xin ñöôïc xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc, laøm Tyø-kheo. Ngoaïi ñaïo naøy teân laø... xin Taêng cho ôû boán thaùng, neáu Taêng cho ngoaïi ñaïo teân laø... ôû boán thaùng, caùc Tröôûng laõo ai chaáp nhaän thì im laëng, ai khoâng chaáp nhaän thì noùi ra. Yeát ma laàn thöù nhaát, yeát ma laàn thöù hai, yeát ma laàn thöù ba ñeàu nhö vaäy. Taêng cho ngoaïi ñaïo teân laø... ôû boán thaùng, Taêng ñaõ chaáp nhaän vì im laêng, vieäc naøy neân bieát nhö vaäy. Ngöôøi ñoù aên uoáng hoaëc laøm vieäc Taêng, ñöôïc Taêng phaân cho thöùc aên, neáu khoâng laøm vieäc cuûa Taêng thì neân noùi vôùi ngöôøi ñoù "OÂng töï tìm thöùc aên!" Ngoaïi ñaïo naøy neân töï tìm thöùc aên. Caùc Tyø-kheo moãi ngaøy phaûi ba laàn tröôùc ngoaïi ñaïo cheâ traùch nhö vaày: "Ngoaïi ñaïo khoâng coù nieàm tin cung kính, ngoaïi ñaïo phaïm giôùi, ngoaïi ñaïo khoâng bieát hoå theïn, ngoaïi ñaïo ñoïa laïc, ngoaïi ñaïo taø kieán". Tröôûng laõo neân noùi nhö vaäy. Luùc ñoù neân taùn thaùn naêm loaïi coâng ñöùc cuûa caùc quaû Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A-na-haøm, A-la-haùn. Ngoaïi ñaïo neân noùi: "Ñuùng vaäy! Thöa Tröôûng laõo, ngoaïi ñaïo thaät khoâng coù nieàm tin cung kính, cho ñeán ngoaïi ñaïo thaät taø kieán, kính xin Tröôûng laõo cöùu giuùp cho con, kính xin Tröôûng laõo cöùu giuùp con, thöông xoùt con ôû boán thaùng". Ñöôïc caùc Tyø-kheo ñoàng yù roài thì ñöôïc xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ngoaïi ñaïo ñeán vôùi hình töôùng moät cö só cuõng neân cho ôû thöû nhö vaäy roài môùi cho xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc. Neáu ngoaïi ñaïo tuy coù hieåu giaùo phaùp, cuõng neân cho ôû chung thöû roài môùi cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Neáu ngoaïi ñaïo khoâng traûi qua söï ôû chung thöû nhö treân, thì khoâng ñöôïc ñoä cho hoï xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñoä thì phaïm Sa-ñeå-sa-la.

290 BOÄ LUAÄT 12

KINH PHAÄT A-TYØ-ÑAØM XUAÁT GIA TÖÔÙNG QUYEÅN HAÏ

Ñöùc Phaät Theá Toân ñöôïc caùc chuùng Trôøi, roàng, Daï-xoa, Caøn-thaùt- baø, A-tu-la, Ca-laâu-la, cung kính, toân troïng cuùng döôøng ñöùc Theá Toân ñaõ ñöôïc lôïi ích vaø vieân maõn taâm nguyeän, xa lìa taát caû caùc phaùp aùc, ñaày ñuû taát caû caùc phaùp thieän, khoâng aùi nhieãm, khoâng chaáp thuû, xa lìa ngaõ, ngaõ sôû, ñoái vôùi taát caû caùc trí tueä ñeàu ñöôïc töï taïi, ñoaïn döùt caùc coõi, ñoaïn tröø khoâng

coøn caùc phieàn naõo, ñaõ giaûi thoaùt vôùi caùc khaû naêng giaûi thoaùt, chuyeån ñoåi neûo luaân hoài sanh töû. Caùc ñieàu thieän laøm taêng tröôûng, caùc ñieàu thieän tröôùc hieän tieàn nôi caên laønh, khieán ñaït ñöôïc giaûi thoaùt, giaùo hoùa töï taïi. Ñöùc Phaät thò hieän ôû ñôøi laøm lôïi ích cho chuùng sanh. Ñöùc Theá Toân laø con maét laø trí tueä, laø nghóa, laø phaùp, laø phaùp tuï lôùn, ñoái vôùi ba loaïi chuùng sanh, ñöùc Phaät laø baäc Thaày daãn daét giaùo hoùa, khieán cho ngöôøi khaùc cuõng daãn daét, khieán cho ngöôøi khaùc cuõng laøm Thaày, laøm vò thöông chuû lôùn coù theå nhaän bieát roõ ñöôøng lôùn, ñöôøng nhoû, coù theå chæ baøy con ñöôøng laønh, laø baäc ñaïi y vöông, laø vò ñaïi huøng toái thaéng trong loaøi ngöôøi, laø ñaáng Chuyeån luaân voâ thöôïng, thoï thaân sau cuøng, laø Sa-moân, ñaït ñeán quaû Sa-moân khoâng caáu, khoâng ueá, saùng suoát thanh tònh, thaáu roõ khaép nôi, coù theå duøng maét saùng dieät tröø toái taêm, laøm aùnh saùng dieät tröø toái taêm, laøm aùnh saùng ñoä thoaùt bieån sanh töû, ngöôøi chöa an khieán cho ñöôïc an, ñaày ñuû khoâng ai saùnh baèng, luoân aân caàn vôùi trí tueä ñaày ñuû Voâ thöôïng, ñaïi duõng maõnh, ñaïi thaâu toùm, ñaïi oai ñöùc, ñaïi huøng, ñaïi thaàn, ñaïi löïc, ñaïi daãn daét, Theá Toân laø baäc nhaát, Theá Toân laø toái thöôïng, Theá Toân thoåi loa phaùp, ñaùnh troáng phaùp, döïng côø phaùp, treo phöôùn phaùp, thaép ñeøn phaùp, ngaên chaën ñöôøng aùc, chæ baøy ñöôøng laønh, tröø aùc cho theá gian, ngaên che ñöôøng aùc, khai môû ñöôøng chö thieân, chæ baøy con ñöôøng giaûi thoaùt, duøng oai löïc cuûa thaàn thoâng vaø oai löïc cuûa trí tueä dieät tröø taát caû caùc taâm meâ hoaëc cuûa heát thaûy chuùng sanh, tuoân möa phaùp hieån baøy boán voâ uùy, nhö maët trôøi môùi moïc, aùnh saùng chieáu khaép theá gian, thu phuïc caùc ngoaïi ñaïo, ñöa chuùng sanh ñöôïc sanh leân coõi trôøi vaø ñaït quaû giaûi thoaùt, töï ñoä vaø ñoä ngöôøi, giaûi thoaùt cho mình vaø giaûi thoaùt cho ngöôøi

SOÁ 1482 - KINH PHAÄT A TYØ ÑAØM XUAÁT GIA TÖÔÙNG, Quyeån Haï 291

khaùc, laøm an oån cho mình vaø laøm an oån cho ngöôøi khaùc, töï nhaäp Nieát baøn vaø laøm cho ngöôøi ñöôïc nhaäp Nieát baøn. Ñöùc Phaät Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc thuoäc nöôùc Xaù-veä. Luùc aáy, coù caùc Tyø-kheo ñoä ngöôøi xuaát gia baèng caùch noùi “Thieän lai”, hoaëc ngöôøi ñaõ xuaát gia maø maëc y phuïc khoâng chænh teà Ñöùc Phaät daïy: Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi xuaát gia baèng caùch noùi “Thieän lai”, neáu ñoä thì phaïm Sa-ñeå-sa-la. Möôøi duyeân khôûi, hai möôi nhaân duyeân nhö tröôùc ñaõ giaûng noùi. Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng, cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ñang ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc thuoäc nöôùc Xaù-veä. Luùc aáy, Tyø-kheo truyeàn giôùi Cuï tuùc cho ngöôøi baèng caùch noùi Tam quy y. Ngöôøi ñaõ thoï giôùi, oai nghi, y phuïc ñeàu khoâng teà chænh, khi ñoù coù moät Tyø-kheo thieåu duïc quôû traùch vieäc naøy:“Vì sao nhöõng Tyø-kheo naøy truyeàn giôùi Cuï tuùc baèng caùch noùi Tam quy y, oai nghi y phuïc ñeàu khoâng teà chænh”. Tyø-kheo aáy, lieàn ñem vieäc naøy baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: “Tyø-kheo khoâng ñöôïc truyeàn giôùi Cuï tuùc baèng caùch noùi Tam quy y, nhö vaäy laø phaïm Sa-ñeå-sa-la. Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc

Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo truyeàn giôùi Cuï tuùc cho ngöôøi maëc y phuïc cö só. Luùc ñoù coù moät Tyø-kheo thieåu duïc quôû traùch vieäc naøy: “Vì sao nhöõng Tyø-kheo aáy laïi truyeàn giôùi Cuï tuùc cho ngöôøi maëc y phuïc cö só”. Tyø-kheo naøy, lieàn ñem vieäc aáy baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: “Tyø-kheo khoâng ñöôïc cho ngöôøi maëc y phuïc cö só thoï giôùi Cuï tuùc, nhö vaäy laø phaïm Sa-ñeå-sa-la. Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Luùc ñoù, coù Tyø-kheo cho ngöôøi ñeo chuoãi anh laïc thoï giôùi Cuï tuùc. Luùc aáy, coù moät Tyø-kheo thieåu duïc quôû traùch vieäc naøy: “Vì sao nhöõng Tyø-kheo laïi cho ngöôøi ñeo chuoãi anh laïc thoï giôùi Cuï tuùc?” Tyø-kheo aáy, lieàn ñem vieäc naøy baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: “Tyø-kheo khoâng ñöôïc cho ngöôøi ñeo chuoãi anh laïc thoï giôùi Cuï tuùc neáu cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc nhö vaäy, thì phaïm Sa-ñeå-sa-la. Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Luùc aáy, coù Tyø-kheo cho ngöôøi khoâng coù nam caên gioáng ngöôøi nöõ thoï giôùi Cuï tuùc. Luùc ñoù, coù moät Tyø-kheo thieåu duïc quôû

traùch vieäc naøy: “Vì sao nhöõng Tyø-kheo kia laïi cho ngöôøi khoâng nam caên gioáng ngöôøi nöõ thoï giôùi Cuï tuùc?” Tyø-kheo aáy, lieàn ñem vieäc naøy baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: “Tyø-kheo khoâng ñöôïc cho ngöôøi khoâng coù nam caên thoï giôùi Cuï tuùc, nhö vaäy laø phaïm Sa-ñeå-sa-la. Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Tyø-kheo cho ngöôøi “maät” xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Ngöôøi “maät” laø ngöôøi nam, tieáng noùi nhö ngöôøi nöõ. Luùc ñoù, coù moät Tyø-kheo thieåu duïc quôû traùch vieäc naøy: “Vì sao nhöõng Tyø-kheo laïi ñoä cho ngöôøi maät xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc?” Tyø-kheo aáy, lieàn ñem vieäc naøy baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: “Khoâng ñöôïc ñoä cho ngöôøi maät xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc neáu cho ngöôøi maät xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc nhö vaäy laø phaïm Sa-ñeå-sa-la”. Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Tyø-kheo ñoä ngöôøi “maät” xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Ngöôøi “maät” laø ngöôøi coù nam caên voâ duïng. Luùc ñoù, coù moät Tyø-kheo thieåu duïc quôû traùch vieäc naøy: “Vì sao nhöõng Tyø-kheo laïi ñoä cho ngöôøi maät xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc?” Tyø-kheo aáy, lieàn ñem vieäc naøy baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: “Khoâng ñöôïc ñoä cho ngöôøi maät xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc, neáu cho ngöôøi maät xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc nhö vaäy laø phaïm Sa-ñeå-sa-la”. Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Tyø-kheo ñoä ngöôøi khoâng qua thôøi gian ôû chung xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Luùc ñoù coù moät Tyø-kheo thieåu duïc quôû traùch vieäc naøy: “Vì sao nhöõng Tyø-kheo laïi ñoä ngöôøi

khoâng qua thôøi gian ôû chung xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc?" Tyø-kheo aáy, lieàn ñem vieäc naøy baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: "Khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi khoâng qua thôøi gian ôû chung xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñoä ngöôøi khoâng qua thôøi gian ôû chung xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc nhö vaäy laø phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû trong vöôøn röøng Kyø-Ñaø Caáp Coâ Ñoäc thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñoä ngöôøi ñaõ bò hoaïn xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Luùc ñoù, coù moät Tyø-kheo thieåu duïc quôû traùch vieäc naøy: "Vì sao nhöõng Tyø-kheo laïi ñoä ngöôøi bò hoaïn xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc?". Tyø- kheo aáy lieàn ñem vieäc naøy baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: "Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi ñaõ bò hoaïn xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñoä ngöôøi

SOÁ 1482 - KINH PHAÄT A TYØ ÑAØM XUAÁT GIA TÖÔÙNG, Quyeån Haï 293

ñaõ bò hoaïn xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc nhö vaäy laø phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Tyø-kheo ñoä ngöôøi huyønh moân xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Ngöôøi huyønh moân coù saùu loaïi: Moät laø sanh, hai laø ñoaïn, ba laø noa, boán laø baát xuùc, naêm laø taät, saùu laø baùn nguyeät. Huyønh moân sanh laø gì? Laø ngöôøi sanh ra khoâng coù nam caên. Huyønh moân ñoaïn laø gì? Laø ngöôøi bò caét maát "chuûng töû". Huyønh moân noa laø gì? Laø ngöôøi bò boùp naùt maát "chuûng töû". Huyønh moân baát xuùc laø gì? Laø ngöôøi neáu khoâng ñöôïc ngöôøi xuùc chaïm ñeán thì khoâng coù "khaû naêng", ñöôïc ngöôøi xuùc chaïm thì môùi "coù khaû naêng". Huyønh moân taät laø gì? Laø ngöôøi thaáy ngöôøi khaùc "laøm vieäc ñoù" môùi coù "khaû naêng". Huyønh moân baùn nguyeät laø gì? Laø ngöôøi nöûa thaùng thaønh nam caên, nöûa thaùng khoâng thaønh nam caên. Luùc ñoù coù moät Tyø-kheo thieåu duïc quôû traùch vieäc naøy: "Vì sao nhöõng Tyø-kheo laïi ñoä ngöôøi huyønh moân xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc?" Tyø-kheo aáy, lieàn ñem vieäc naøy baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: "Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi huyønh moân xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñoä ngöôøi huyønh moân xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc nhö vaäy laø phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo khoâng thöa chuùng maø ñoä ngöôøi cho thoï giôùi Cuï tuùc. Luùc ñoù, coù moät Tyø-kheo thieåu duïc quôû traùch vieäc naøy: "Vì sao nhöõng Tyø-kheo khoâng thöa chuùng maø cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc?". Tyø-kheo aáy, lieàn ñem vieäc naøy baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: "Tyø-kheo khoâng ñöôïc khoâng thöa chuùng maø cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc, neáu khoâng baïch chuùng maø cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc nhö vaäy laø phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo khoâng coù Hoøa thöôïng maø cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc. Luùc ñoù, coù moät Tyø-kheo thieåu duïc quôû traùch vieäc naøy: "Vì sao nhöõng Tyø-kheo khoâng coù Hoøa thöôïng maø

cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc?" Tyø-kheo aáy, lieàn ñem vieäc naøy baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: "Tyø-kheo khoâng coù Hoøa thöôïng khoâng ñöôïc cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc, neáu khoâng coù Hoøa thöôïng maø cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc, thì phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc

nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo khoâng coù A-xaø-leâ maø cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc. Luùc ñoù, coù moät Tyø-kheo thieåu duïc quôû traùch vieäc naøy: "Vì sao caùc Tyø-kheo naøy khoâng coù A-xaø-leâ maø cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc?". Tyø-kheo aáy, lieàn ñem vieäc naøy baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: " Tyø-kheo khoâng ñöôïc khoâng coù A-xaø-leâ maø cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc, neáu khoâng coù A-xaø-leâ maø cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc, thì phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo moãi ngöôøi ñeàu töï yeát ma. Luùc ñoù coù Tyø-kheo thieåu duïc quôû traùch vieäc naøy: "Vì sao caùc Tyø-kheo naøy moãi ngöôøi ñeàu töï Yeát ma". Tyø-kheo aáy, lieàn ñem vieäc naøy baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: "Tyø-kheo khoâng ñöôïc moãi ngöôøi ñeàu laøm phaùp Yeát ma, neáu moãi ngöôøi töï laøm phaùp Yeát ma, thì phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñoä ngöôøi chöa ñöôïc chaáp nhaän cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Luùc ñoù, coù moät Tyø-kheo thieåu duïc quôû traùch vieäc naøy: "Vì sao caùc Tyø-kheo naøy ñoä ngöôøi chöa ñöôïc chaáp nhaän cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc?" Tyø-kheo aáy, lieàn ñem vieäc naøy baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: "Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi chöa ñöôïc chaáp nhaän cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñoä ngöôøi chöa ñöôïc chaáp nhaän cho xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc, thì phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo khoâng hoûi maø cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc. Luùc ñoù coù moät Tyø-kheo thieåu duïc quôû traùch vieäc naøy: "Vì sao caùc Tyø-kheo khoâng hoûi maø cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc?" Tyø-kheo aáy, lieàn ñem vieäc naøy veà baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: "Tyø-kheo khoâng ñöôïc khoâng hoûi ngöôøi maø cho thoï giôùi Cuï tuùc, neáu khoâng hoûi maø cho, thoï giôùi Cuï tuùc, thì phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñoä ngöôøi giuùp vieäc cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Khi aáy, coù moät Tyø-kheo thieåu duïc quôû traùch vieäc naøy: "Vì sao caùc Tyø-kheo naøy ñoä ngöôøi giuùp vieäc cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc?". Tyø-kheo aáy, lieàn ñem vieäc naøy veà baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: "Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi giuùp vieäc cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñoä

ngöôøi giuùp vieäc cho xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc, thì phaïm Sa-

SOÁ 1482 - KINH PHAÄT A TYØ ÑAØM XUAÁT GIA TÖÔÙNG, Quyeån Haï 295

ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñoä ngöôøi bò nghieâng ñaàu cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Khi aáy, coù moät Tyø-kheo thieåu duïc quôû traùch vieäc naøy: "Vì sao caùc Tyø-kheo naøy ñoä ngöôøi bò nghieâng ñaàu xuaát gia? Luaän veà ngöôøi xuaát gia, thaân theå ñeàu phaûi trang nghieâm". Caùc Tyø-kheo nghe ñöôïc vieäc naøy lieàn ñem baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: "Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi bò nghieâng ñaàu xuaát gia, neáu ñoä ngöôøi bò nghieâng ñaàu xuaát gia, cho thoï giôùi Cuï tuùc, thì phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñoä ngöôøi ñaàu to cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Khi aáy, coù nhieàu ngöôøi quôû traùch vieäc naøy: "Vì sao caùc Tyø-kheo naøy ñoä ngöôøi ñaàu to xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc? Luaän veà ngöôøi xuaát gia thaân theå ñeàu phaûi trang nghieâm". Caùc Tyø-kheo nghe ñöôïc vieäc naøy lieàn ñem baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: "Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi ñaàu to xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñoä ngöôøi ñaàu to xuaát gia, cho thoï giôùi Cuï tuùc, thì phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñoä ngöôøi ñaàu boø cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Khi aáy, coù nhieàu ngöôøi quôû traùch vieäc naøy: "Vì sao caùc Tyø-kheo naøy ñoä ngöôøi ñaàu boø xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc? Luaän veà ngöôøi xuaát gia thaân theå ñeàu phaûi trang nghieâm". Caùc Tyø-kheo nghe ñöôïc vieäc naøy lieàn ñem baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: "Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi ñaàu boø xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñoä ngöôøi ñaàu boø xuaát gia, cho thoï giôùi Cuï tuùc, thì phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû trong vöôøn röøng Kyø-Ñaø Caáp Coâ Ñoäc thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñoä ngöôøi ñaàu khæ cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Khi aáy, coù nhieàu ngöôøi quôû traùch vieäc naøy: "Vì sao caùc Tyø-kheo naøy ñoä ngöôøi ñaàu khæ xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc? Luaän veà ngöôøi xuaát gia thaân theå ñeàu phaûi trang nghieâm". Caùc Tyø-kheo nghe ñöôïc vieäc naøy lieàn ñem baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: "Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi ñaàu khæ xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñoä ngöôøi ñaàu khæ xuaát gia, cho thoï giôùi Cuï tuùc, thì phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät

296 BOÄ LUAÄT 12

caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñoä ngöôøi söùt moâi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Luùc ñoù, coù ngöôøi quôû traùch vieäc naøy: "Vì sao caùc Tyø-kheo

Thích töû aáy laïi ñoä ngöôøi söùt moâi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc? Luaän veà ngöôøi xuaát gia thaân theå ñeàu phaûi trang nghieâm". Caùc Tyø-kheo nghe ñöôïc vieäc naøy lieàn ñem baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: "Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi söùt moâi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñoä ngöôøi söùt moâi xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc, thì phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñoä ngöôøi coù thaân vaèn veän xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Luùc aáy, coù ngöôøi quôû traùch "Vì sao nhöõng Tyø-kheo naøy laïi ñoä ngöôøi coù thaân vaèn veän xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc? Luaän veà ngöôøi xuaát gia thaân theå ñeàu phaûi trang nghieâm". Caùc Tyø-kheo nghe ñöôïc vieäc naøy lieàn ñem baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät cheá: "Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi coù thaân vaèn veän xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñoä ngöôøicoù thaân vaèn veän xuaát gia, cho thoï giôùi Cuï tuùc, thì phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñoä ngöôøi taøn taät xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Luùc aáy, coù ngöôøi quôû traùch vieäc ñoù: "Vì sao caùc Tyø-kheo naøy laïi ñoä ngöôøi bò taøn taät xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc? Luaän veà ngöôøi xuaát gia thaân theå ñeàu phaûi trang nghieâm". Tyø-kheo nghe ñöôïc vieäc naøy lieàn ñem baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät cheá: "Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi bò taøn taät xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñoä ngöôøi bò taøn taät xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc, thì phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñoä ngöôøi guø löng xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Luùc aáy, coù ngöôøi quôû traùch "Vì sao caùc Tyø-kheo naøy laïi ñoä ngöôøi guø löng xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc? Luaän veà ngöôøi xuaát gia thaân theå ñeàu phaûi trang nghieâm". Tyø-kheo nghe ñöôïc vieäc naøy lieàn ñem baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät cheá: "Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi guø löng xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñoä ngöôøi guø löng xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc, thì phaïm Sa-ñeå-sa-la". Ñöùc Phaät Theá Toân... ñöôïc cung kính cuùng döôøng cho ñeán... dieät caùc phaùp aùc. Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø-caáp-coâ-ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñoä ngöôøi quaù luøn xuaát gia thoï giôùi Cuï

tuùc. Luùc aáy, coù ngöôøi quôû traùch "Vì sao caùc Tyø-kheo naøy laïi ñoä ngöôøi quaù luøn xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc? Luaän veà ngöôøi xuaát gia thaân theå ñeàu phaûi trang nghieâm". Tyø-kheo nghe ñöôïc vieäc naøy lieàn ñem baïch ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät cheá: "Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi quaù luøn xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñoä ngöôøi quaù luøn xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc, thì phaïm Sa-ñeå-sa-la". Hoâm nay, Tyø-kheo cho ai thoï giôùi Cuï tuùc? Theá naøo laø thoï giôùi Cuï tuùc? Caùc Tyø-kheo nghe vieäc naøy roài, lieàn ñem baïch Phaät. Ñöùc Phaät noùi: "Haõy theo thöù töï maø thoï giôùi Cuï tuùc, vieäc naøy nhö theá naøo"? Neáu

coù ngöôøi ñeán caàu xin xuaát gia thì tröôùc heát neân hoûi: “OÂng muoán xuaát gia thì taâm oâng nhö theá naøo?” “Con phaùt taâm nhö vaäy”… lieàn neân khuyeán khích neân khen ngôïi coâng ñöùc cuûa Phaät, khen ngôïi coâng ñöùc cuûa phaùp, khen ngôïi coâng ñöùc cuûa Taêng, neáu chaéc chaén thanh tònh thì neân truyeàn ba phaùp quy y. Caùch truyeàn ba phaùp quy y nhö sau: “Xin ñaïi ñöùc ghi nhaän, con teân laø... suoát ñôøi quy y Phaät, Löôõng tuùc toân, suoát ñôøi quy y Phaùp Ly Duïc toân, suoát ñôøi quy y Taêng chuùng trung toân. Xin ñaïi ñöùc ghi nhaän, con laø Öu baø taéc... suoát ñôøi quy y, khoâng saùt sanh, tònh caùc nghieäp”. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Sau ñoù truyeàn naêm giôùi, neân cho hoï laøm nhö sau: “Xin Ñaïi ñöùc ghi nhaän, con teân laø... töø hoâm nay cho ñeán suoát ñôøi theà khoâng saùt sanh, suoát ñôøi khoâng troäm cöôùp, suoát ñôøi khoâng taø daâm, suoát ñôøi khoâng noùi doái, suoát ñôøi khoâng uoáng röôïu. Naêm phaùp naøy laø giôùi phaùp cuûa baäc A-la-haùn, con ñeàu laøm theo, hoïc theo, theo phöông phaùp aáy nhôø nhaân naøy, xin nguyeän cho con khoâng sanh vaøo ñòa nguïc, khoâng sanh vaøo ngaï quyû, khoâng sanh vaøo trong sanh töû, chuùng ñaéc Nieát baøn khoâng giaø, khoâng cheát, chöùng ñaéc phaùp Nieát baøn toái thaéng”. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng ñeàu thöa nhö vaäy. Sau khi hoûi khaép veà caùc phöông phaùp xong neáu coù ngöôøi muoán xuaát gia, neân thöa cho chuùng bieát: “Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy laø... mong caàu xuaát gia, chöa caïo boû raâu toùc. Hoâm nay doác caàu giaùo phaùp an nhieân, caïo boû raâu toùc, maëc aùo hoaïi saéc, loøng tin chaân chaùnh, boû höõu vi höôùng ñeán voâ vi. Ngöôøi naøy teân laø... caïo boû raâu toùc, maëc aùo hoaïi saéc, loøng tin chaân chaùnh, boû höõu vi höôùng ñeán voâ vi vì muoán xuaát gia”. Taát caû caùc Tyø-kheo neân hoûi: “nhöõng lôøi ñaõ noùi coù thanh tònh caû khoâng?”. Ñaùp: “Nhöõng lôøi ñaõ noùi ñeàu thanh tònh”, thì neân cho ngöôøi ñoù xuoáng toùc, maëc aùo caø sa. Ngöôøi mong caàu xuaát gia phaûi quyø goái beân phaûi saùt ñaát môùi cho aùo caø sa: “Ñaây laø aùo ca cuûa ngöôi, hoâm nay cho

ngöôi, khoâng coù caáu ueá”. Ngöôøi ñoù neân thöa: “Con xin duøng caû ba ng- hieäp thaân, khaåu, yù cung kính thoï trì”. Cho maëc ba ca sa roài, môùi cho thoï giôùi. Vieäc naøy neân laøm nhö vaäy: tröôùc heát, ñaûnh leã Phaät, ñaûnh leã Hoøa thöôïng, ñaûnh leã A-xaø-leâ, ñaûnh leã caùc Tyø-kheo, thöù ñeán ñaûnh leã A-xaø-leâ caàu xin xuaát gia, thöa: “Xin Ñaïi ñöùc ghi nhaän, con teân laø... nguyeän theo Ñaïi ñöùc xuaát gia, caàu xin Ñaïi ñöùc ñoä cho con xuaát gia, töø bi thöông xoùt con. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng ñeàu thöa nhö vaäy. A-xaø-leâ truyeàn giôùi, neân noùi: “Xin Ñaïi ñöùc ghi nhaän, con teân laø... suoát ñôøi quy y Phaät ñaáng Löôõng tuùc toân, suoát ñôøi quy y phaùp laø Ly duïc toân, suoát ñôøi quy y Taêng laø Chuùng trung toân. Quy y ñaáng voâ thöôïng Thích toân toái thaéng, Thích Vöông Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri ñaõ xuaát gia, con cuõng xin nguyeän theo xuaát gia, boû y phuïc ôû ñôøi, thoï trì y phuïc xuaát gia, xin Ñaïi ñöùc ghi nhaän cho con laøm Sa di. Do yù nghóa nôi nhaân duyeân neân noùi teân cuûa Hoøa thöôïng: Hoøa thöôïng teân... laø Hoøa thöôïng cuûa con. Laàn thöù hai, laàn thöù ba ñeàu nhö vaäy. Xin A-xaø-leâ ghi nhaän! Con teân laø... suoát ñôøi quy y Phaät ñaáng Löôõng tuùc toân, suoát ñôøi quy y phaùp

laø Ly duïc toân, suoát ñôøi quy y Taêng laø Chuùng trung toân. Quy y ñaáng voâ thöôïng Thích toân toái thaéng, Thích Vöông Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri ñaõ xuaát gia, con cuõng xin nguyeän theo xuaát gia boû y phuïc ôû ñôøi, thoï trì y phuïc xuaát gia, xin Hoøa thöôïng ghi nhaän cho con laøm Sa di. Do yù nghóa nôi nhaân duyeân neân noùi teân cuûa Hoøa thöôïng: Hoøa thöôïng teân... laø Hoøa thöôïng cuûa con. Ñaõ cho con xuaát gia, trao cho Tam quy y roài, tieáp theo ñaõ thuyeát giôùi cho con. - Xin A-Xaø-Leâ ghi nhaän, con teân laø... töø nay cho ñeán troïn ñôøi theà khoâng saùt sanh, gioáng nhö baäc A-la-haùn troïn ñôøi khoâng saùt sanh, con teân laø... cuõng vaäy, töø nay cho ñeán troïn ñôøi khoâng saùt sanh. Theo giôùi ñaàu tieân nhö baäc A-la-haùn, con cuõng laøm theo, hoïc theo. - Xin A-Xaø-Leâ ghi nhaän con suoát ñôøi khoâng troäm caép, nhö A-la-haùn troïn ñôøi xaû boû, khoâng troäm caép, con teân laø... cuõng nhö vaäy, töø nay cho ñeán troïn ñôøi theà xaû boû, khoâng troäm caép, theo giôùi thöù hai naøy, nhö baäc A-la- haùn, con cuõng laøm theo, hoïc theo. - Xin A-Xaø-Leâ ghi nhaän, con suoát ñôøi xaû boû taø haïnh nhö A-la-haùn troïn ñôøi xaû boû taø haïnh, nhö baäc A-la-haùn xaû boû taø haïnh, con teân laø... cuõng nhö vaäy, töø nay cho ñeán troïn ñôøi theà xaû boû taø haïnh, theo giôùi thöù

SOÁ 1482 - KINH PHAÄT A TYØ ÑAØM XUAÁT GIA TÖÔÙNG, Quyeån Haï 299

ba naøy, nhö baäc A-la-haùn, con cuõng laøm theo, hoïc theo. - Xin A-Xaø-Leâ ghi nhaän, con suoát ñôøi khoâng noùi doái, nhö A-la- haùn troïn ñôøi xaû boû khoâng noùi doái, con teân laø... cuõng nhö vaäy, töø nay cho ñeán troïn ñôøi khoâng noùi doái, theo giôùi thöù tö naøy, nhö baäc A-la-haùn, con cuõng laøm theo, hoïc theo. - Xin A-Xaø-Leâ ghi nhaän, con suoát ñôøi xa lìa nhöõng choã buoâng lung, uoáng röôïu, nhö A-la-haùn troïn ñôøi xa lìa nhöõng choã buoâng lung, uoáng röôïu, con teân laø... cuõng nhö vaäy, töø nay cho ñeán troïn ñôøi xa lìa nhöõng choã buoâng lung, uoáng röôïu, theo giôùi thöù naêm naøy, nhö baäc A-la- haùn, con cuõng laøm theo, hoïc theo. - Xin A-Xaø-Leâ ghi nhaän, con suoát ñôøi lìa boû ca muùa haùt xöôùng, nhö A-la-haùn troïn ñôøi lìa boû ca muùa haùt xöôùng, con teân laø... cuõng nhö vaäy, töø nay cho ñeán troïn ñôøi lìa boû ca muùa haùt xöôùng, theo giôùi thöù saùu naøy, nhö baäc A-la-haùn, con cuõng laøm theo, hoïc theo. - Xin A-Xaø-Leâ ghi nhaän con nguyeän suoát ñôøi khoâng ñeo chuoãi ngoïc, xoa höông hoa, nhö A-la-haùn troïn ñôøi khoâng ñeo chuoãi ngoïc, xoa höông hoa, con teân laø... cuõng nhö vaäy, töø nay cho ñeán troïn ñôøi ñeo chuoãi ngoïc, xoa höông hoa, theo giôùi thöù baûy naøy, nhö baäc A-la-haùn, con cuõng laøm theo, hoïc theo. - Xin A-Xaø-Leâ ghi nhaän, con suoát ñôøi lìa boû giöôøng cao roäng lôùn, nhö A-la-haùn troïn ñôøi lìa boû giöôøng cao roäng lôùn, con teân laø... cuõng nhö vaäy, töø nay cho ñeán troïn ñôøi lìa boû giöôøng cao roäng lôùn, theo giôùi thöù taùm naøy, nhö baäc A-la-haùn, con cuõng laøm theo, hoïc theo. - Xin A-Xaø-Leâ ghi nhaän con nguyeän suoát ñôøi khoâng aên phi thôøi, nhö A-la-haùn troïn ñôøi khoâng aên phi thôøi, con teân laø... cuõng nhö vaäy, töø nay cho ñeán troïn ñôøi khoâng aên phi thôøi, theo giôùi thöù chín naøy, nhö baäc A-la-haùn, con cuõng laøm theo, hoïc theo. - Xin A-Xaø-Leâ ghi nhaän, con suoát ñôøi khoâng nhaän vaø caát chöùa vaøng baïc chaâu baùu, nhö A-la-haùn troïn ñôøi khoâng nhaän

vaø caát chöùa vaøng baïc chaâu baùu, con teân laø... cuõng nhö vaäy, töø nay cho ñeán troïn ñôøi khoâng nhaän vaø caát chöùa vaøng baïc chaâu baùu, theo giôùi thöù möôøi naøy, nhö baäc A-la-haùn, con cuõng laøm theo, hoïc theo. Thöa laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng nhö vaäy. Töø hoâm nay con baét ñaàu thoï Tam quy y, möôøi giôùi ñaày ñuû. Xin A- Xaø-Leâ ghi nhaän cho con laøm Sa di. A-Xaø-Leâ noùi: - Ñuùng vaäy, Haõy chaùnh nieäm, ñöøng buoâng lung. Tieáp theo laø thoï giôùi. Taát caû chuùng Taêng taäp hôïp, an toïa xong, neáu ôû nôi phoàn thònh thì möôøi ngöôøi, neáu ôû bieân ñòa luaät sö chæ caàn naêm

ngöôøi, laø ñöôïc laøm Hoøa thöôïng cho thoï giôùi Cuï tuùc. Neân coù ñuû bình baùt vaø ba y, phaûi thænh A-Xaø-Leâ vaø thænh chuùng Taêng, neân quan saùt giôùi ñaøn, neân xem vaên Yeát ma, phaûi traùnh naêm loãi laàm aáy, taát caû ñaày ñuû roài môùi thænh Hoøa thöôïng, ñaûnh leã ba laàn, maëc aùo caø sa, thoï trì bình baùt, laïi thænh nhö sau: - Xin Ñaïi ñöùc ghi nhaän, ñeä töû laø... thænh Ñaïi ñöùc laøm Hoøa thöôïng cho con, con nöông theo Ñaïi ñöùc laøm Hoøa thöôïng ñeå thoï giôùi Cuï tuùc. Thöa laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng nhö vaäy. - Xin Hoøa thöôïng ghi nhaän, ñeä töû laø... thænh Hoøa thöôïng laøm Hoøa thöôïng cho con, xin Hoøa thöôïng laøm Hoøa thöôïng cho con, con nöông theo Hoøa thöôïng ñeå thoï giôùi Cuï tuùc. - Hoøa thöôïng ñaùp: Raát toát! - Xin Hoøa thöôïng ghi nhaän, ñeä töû laø... Ca-sa naøy, Ca-sa Taêng-giaø- leâ naøy ñaõ may thaønh vaät thöôøng duøng, hoâm nay con xin thoï trì. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. - Xin Hoøa thöôïng ghi nhaän, ñeä töû laø... Ca-sa naøy, Ca-sa Uaát-ña- Taêng,-Taêng-giaø naøy ñaõ may thaønh vaät thöôøng duøng, hoâm nay con xin thoï trì. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. - Xin Hoøa thöôïng ghi nhaän, ñeä töû laø... Ca-sa naøy, Ca-sa An-ñaø-hoäi naøy ñaõ may thaønh vaät thöôøng duøng, hoâm nay con xin thoï trì. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. - Xin Hoøa thöôïng ghi nhaän, ñeä töû laø... ñaây laø bình baùt cuûa con, baùt naøy ñeå ño löôøng, laø vaät duïng cuûa Tiieân nhaân, laø vaät duïng ñeå khaát thöïc, hoâm nay con xin thoï trì. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Baáy giôø, Taêng chuùng baûo giôùi töû ñi ra ôû choã coù theå thaáy, khoâng theå nghe, höôùng veà chuùng Taêng, khi aáy giôùi sö neân sai caàu Giaùo thoï sö. Giaùo thoï sö neân hoûi: Giôùi töû teân gì? Giôùi töû teân laø... Hoøa thöôïng teân laø... OÂng coù theå vì giôùi töû... laøm Giaùo thoï sö khoâng? Giaùo thoï sö ñaùp: - Coù theå. - Xin Ñaïi ñöùc laéng nghe! Taêng sai vò naøy... coù theå vì Giôùi töû... laøm Giaùo thoï sö... vò naøy.... Coù theå vì Giôùi töû laøm Giaùo thoï sö. Hoøa thöôïng teân... neáu Taêng thaáy ñuùng luùc vaø Taêng chaáp nhaän, Taêng cho pheùp vò naøy... vì Giôùi töû... laøm Giaùo thoï sö. Hoøa thöôïng teân laø... baïch nhö vaäy. Naøy Thieän nam, laéng nghe! Ñaây laø thôøi gian chí thaønh, ñaây laø thôøi

gian noùi söï thaät. Nhöõng ñieàu ta saép hoûi ngöôi hoâm nay, tuøy theo ñoù maø traû lôøi cho Ta. Ñieàu gì coù thaät thì neân noùi thaät, ñieàu gì khoâng thaät thì neân noùi khoâng thaät. Ngöôi laø ngöôøi nam hay khoâng phaûi ngöôøi nam? Naêm nay

ñaõ ñuû hai möôi tuoåi chöa? Ba y, bình baùt coù ñuû hay khoâng? Cha meï cuûa ngöôi coøn soáng hay cheát? Cha meï chaáp nhaän hay khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø noâ tyø phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi troäm cöôùp phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø quan vieân taïi chöùc phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi phaïm toäi phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi bò giam giöõ phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø vua, quan phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi bò vua oaùn gheùt phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi muoán laøm vua maø laøm ñieàu khoâng lôïi ích phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi muoán laøm vua laøm ñieàu toån haïi vaø khieán ngöôøi laøm ñieàu aáy phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi troán nôï phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi coù lieân quan ñeán ít nhieàu vaät cuûa ngöôøi khaùc phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi khoâng theå ñöùng vöõng phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi ñoåi caên phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi coù vieäc gaáp gaùp gì phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi bò hoaïn phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø huyønh moân phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngoaïi ñaïo phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi thaân thieát vôùi ngoaïi ñaïo phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø taïp truï phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø voâ truï phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø taëc truï phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø suùc sanh phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø hoùa sanh phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø phi nhaân phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi boû ñaïo phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi coù tính aùc phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laøm oâ nhieãm Tyø-kheo ni phaûi khoâng? Ngöôi khoâng gieát meï phaûi khoâng? Ngöôi khoâng gieát cha phaûi khoâng? Ngöôi khoâng gieát A-la-haùn phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaù hoøa hieäp Taêng phaûi khoâng? Ngöôi khoâng laøm thaân Phaät chaûy maùu phaûi khoâng? Ñeàu ñaùp: Daï khoâng! - Naøy Thieän nam! Haõy laéng nghe, trong thaân ngöôi coù caùc beänh sau ñaây: Beänh cuøi, beänh huûi, beänh ung nhoït, beänh gheû laùc, beänh gheû lôû, beänh muït nhoït, beänh oám gaày, beänh ho ñôøm, beänh khoâ ngöôøi, beänh ñoäng kinh, beänh maùu noùng, beänh gaân maïch, beänh loaõng maùu, beänh coù khoái u trong buïng, beänh veà mieäng, beänh nhieät, lôû mieäng, beänh noùng thaân, noùng ngöïc, ñau nhöùc xöông coát, beänh noân möûa, beänh suyeãn, beänh noùng laïnh, ñau buoát thaân theå, nhöùc hoâng, ñau löng, beänh soát reùt, moät ngaøy, hai ngaøy, ba ngaøy boán ngaøy, nhieàu beänh ñau nhöùc xöông raêng v.v... trong

thaân cuûa ngöooi coù caùc beänh vaø caùc beänh khaùc nhö vaäy khoâng? Ñaùp: - Thöa khoâng! - Tröôùc ñaây ngöôi ñaõ töøng xuaát gia chöa? Ñaùp: - Daï chöa. Neáu ñaùp ñaõ töøng xuaát gia thì neân hoûi nhö sau: - Ngöôi trì giôùi khoâng thieáu khuyeát phaûi khoâng? Ñaùp: - Thöa do khoâng coù taâm löïc, bieáng nhaùc neân con ñaõ nhö phaùp xaû giôùi. - Tröôùc ñaây, ngöôi ñaõ xuaát gia coù teân gì? Ñaùp: - Con teân laø... - Hoøa thöôïng cuûa ngöôi teân gì? Ñaùp: Do yù nghóa nôi nhaân duyeân neân toân xöng Hoøa thöôïng cuûa con laø... Trong chuùng Taêng cuõng neân hoûi Giôùi töû nhö treân nhö Ta ñaõ hoûi. Ñieàu gì coù thaät thì traû lôøi coù thaät, ñieàu gì

khoâng thaät thì traû lôøi khoâng thaät. Haõy ôû ñaây laéng nghe, luùc naøo ñöôïc goïi môùi ñeán. Giôùi sö lieàn vaøo trong chuùng noùi: - Toâi ñaõ chæ daïy Giôùi töû teân... xong, trong chuùng ñeàu neân noùi: Neáu ñaõ töï noùi thanh tònh thì coù theå ñeán! Lieàn caàu thoï giôùi Cuï tuùc: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Con teân laø... nhôø yù nghóa nôi nhaân duyeân neân toân xöng Hoøa thöôïng teân laø... caàu thoï giôùi Cuï tuùc con teân laø... theo Ñaïi ñöùc Taêng xin thoï giôùi Cuï tuùc, nhôø yù nghóa nôi nhaân duyeân neân toân xöng Hoøa thöôïng teân laø... caàu thoï giôùi Cuï tuùc, con teân laø... theo Ñaïi ñöùc Taêng xin thoï giôùi Cuï tuùc, xin Ñaïi ñöùc Taêng ghi nhaän lôøi nguyeän cuûa con, xin Ñaïi ñöùc Taêng chaáp nhaän cho con, xin ruõ loøng thöông chaáp nhaän cho con. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe. Coù Giôùi töû teân laø... theo Hoøa thöôïng teân laø... caàu thoï giôùi Cuï tuùc, Giôùi töû teân... theo Ñaïi ñöùc Taêng xin thoï giôùi Cuï tuùc, Hoøa thöôïng teân... neáu Taêng thaáy ñuùng thôøi Taêng chaáp nhaän laéng nghe. Hoâm nay toâi ôû trong chuùng hoûi veà caùc naïn söï, Hoøa thöôïng teân... Baïch nhö vaäy. Lieàn hoûi: - Tröôûng laõo laéng nghe. Ñaây laø thôøi gian chí thaønh, ñaây laø thôøi gian noùi söï thaät. Nhöõng ñieàu ta saép hoûi ngöôi sau ñaây ngöôi phaûi traû lôøi ôû tröôùc chuùng Taêng. Ñieàu gì coù thaät haõy traû lôøi coù thaät, ñieàu gì

khoâng thaät haõy traû lôøi laø khoâng coù thaät. Naøy Thieän nam! Tuoåi ñaõ ñuû hai möôi, ba y, bình baùt ñaày ñuû chöa? Cha meï ñaõ cho pheùp chöa? Cha meï coøn soáng hay ñaõ cheát? Ngöôi khoâng phaûi laø noâ tyø phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi troäm cöôùp phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø quan vieân taïi chöùc phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi bò giam giöõ phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ñang bò ñuoåi baét phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø vua, quan phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi bò vua oaùn gheùt phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi muoán laøm vua neân laøm ñieàu khoâng lôïi ích phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi laøm vua laøm ñieàu phieàn muoän vaø khieán ngöôøi laøm ñieàu aáy phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi troán nôï phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi coù lieân quan ñeán ít nhieàu vaät cuûa ngöôøi khaùc phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi khoâng theå ñöùng vöõng phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi ñoåi caên phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi coù vieäc gaáp gaùp gì phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi bò maát caên phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø huyønh moân phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngoaïi ñaïo phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi thaân thieát vôùi ngoaïi ñaïo phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø taïp truï phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø voâ truï phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø voâ truï phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø suùc sanh phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi bieán hoùa phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø phi nhaân phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi boû ñaïo phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi coù tính aùc phaûi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laøm oâ nhieãm Tyø-kheo ni phaûi khoâng? Ngöôi khoâng gieát meï phaûi khoâng? Ngöôi khoâng gieát cha phaûi khoâng? Ngöôi khoâng gieát A-la-haùn phaûi khoâng? Ngöôi

khoâng phaù hoøa hieäp Taêng phaûi khoâng? Ngöôi khoâng laøm thaân Phaät chaûy maùu phaûi khoâng? Ñeàu thöa: Daï khoâng! - Naøy Thieän nam! Haõy laéng nghe, trong thaân ngöôøi nam coù caùc beänh sau ñaây: Beänh cuøi, beänh huûi, beänh ung nhoït, beänh gheû laùc, beänh gheû lôû, beänh muït nhoït, beänh oám gaày, beänh ho ñôøm, beänh khoâ ngöôøi, beänh ñoäng kinh, beänh maùu noùng, beänh gaân maïch, beänh loaõng maùu, beänh coù khoái u trong buïng, beänh veà mieäng, beänh nhieät, lôû mieäng, beänh noùng thaân, noùng ngöïc, ñau nhöùc xöông coát, beänh noân möûa, beänh suyeãn, beänh noùng laïnh, ñau buoát thaân theå, nhöùc hoâng, ñau löng, beänh soát reùt, moät ngaøy, hai ngaøy, ba ngaøy boán ngaøy, nhieàu beänh ñau nhöùc xöông raêng v.v... trong thaân cuûa ngöôi coù caùc beänh vaø caùc beänh khaùc nhö vaäy khoâng?

Ñaùp: - Thöa khoâng! - Tröôùc ñaây ngöôi ñaõ töøng xuaát gia chöa? Ñaùp: - Thöa chöa. Neáu ñaùp ñaõ töøng xuaát gia thì neân hoûi nhö sau: - Ngöôi trì giôùi khoâng thieáu khuyeát phaûi khoâng? Ñaùp: - Thöa con khoâng coù taâm bieáng nhaùc maø nhö phaùp xaû giôùi. - Tröôùc ñaây, ngöôi ñaõ xuaát gia, vaäy teân goïi laø gì? Ñaùp: - Con teân laø... - Hoøa thöôïng cuûa ngöôi teân gì? Ñaùp: Do yù nghóa nôi nhaân duyeân maø Hoøa thöôïng cuûa con teân laø... - Xin Ñaïi ñöùc ghi nhaän! Giôùi töû teân... theo Hoøa thöôïng teân... caàu thoï giôùi Cuï tuùc, Giôùi töû teân... laø ngöôøi nam, tuoåi ñuû hai möôi, ñaày ñuû ba y, bình baùt, töï noùi thanh tònh khoâng coù caùc naïn, Giôùi töû teân... theo Ñaïi ñöùc Taêng caàu xin thoï giôùi Cuï tuùc vôùi Hoøa thöôïng... neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp nhaän, Taêng truyeàn cho Giôùi töû... giôùi Cuï tuùc, vôùi Hoøa thöôïng teân... baïch nhö vaäy. - Xin Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Giôùi töû teân... theo Hoøa thöôïng teân... caàu thoï giôùi Cuï tuùc, Giôùi töû laø ngöôøi nam, tuoåi ñuû hai möôi, ñaày ñuû ba y, bình baùt, töï noùi thanh tònh khoâng coù caùc naïn. Giôùi töû teân... theo Taêng xin thoï giôùi Cuï tuùc vôùi Hoøa thöôïng... Taêng nay chaáp nhaän cho Giôùi töû teân... thoï cuï tuùc vôùi Hoøa thöôïng teân... caùc Tröôûng laõo naøo chaáp nhaän cho Giôùi töû.... thoï giôùi Cuï tuùc vôùi Hoøa thöôïng.... thì im laëng. Ai khoâng chaáp thuaän thì haõy noùi ra. Ñaây laø Yeát ma laàn thöù nhaát, laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng yeát ma nhö laàn ñaàu. - Ñaây laø Yeát ma laàn thöù ba. Giôùi töû ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc vôùi Hoøa thöôïng... roài, Taêng chaáp thuaän vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy, tính theo ñoù maø ñoä cho. Ngöôi teân... haõy laéng nghe phaùp boán y naøy, ñöùc Theá Toân ñaõ thaáy roài ñaõ bieát khaép, Ñaáng Nhö Lai ÖÙùng Cuùng Chaùnh Ñaúng Giaùc, ñaõ noùi phaùp boán y cho Tyø-kheo, nöông theo ñaây maø xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc, nöông theo phaùp boán y naøy ñeå xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc laøm Tyø-kheo trong phaùp an nhieân. Phaùp boán y naøy raát khoù ñöôïc, laø nhö phaùp, laø voâ ngaïi, baäc nhaát khoâng ñaém nhieãm, ñaõ ñöôïc cheá ñònh töø xöa ñeán nay. Nhöõng gì laø boán? Tyø-kheo nöông vaøo y phaán taûo xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc laøm Tyø-kheo trong phaùp an nhieân. Ngöôi teân laø... coù theå troïn ñôøi maëc y phaán taûo khoâng? Ñaùp: - Daï coù theå.

Neáu ñöôïc ngöôøi cuùng döôøng suoát ñôøi caùc loaïi: Moät y ñöôïc löïa choïn töø daï traéng y moûng, y tô, y naïp, y Soâ ma, y kieâu xa da, y xa na, y baøng giaø, y baèng loâng laïc ñaø, y baèng loâng daøi, y nhuõng coå boái, y taûn mò ñeå, y a-löïc- ña-kha, y ba-ñaâu-la, y ñeà-baø-ñieàn-ñeå, y cao-ma-lôïi, y chæ- ñeå, y ca-leâ-ca, y a-phaùn-na... Nhöõng y nhö vaäy hoaëc coù ñöôïc töø chuùng Taêng, hoaëc töï mình coù ñöôïc, ngöôi neân bieát ñeå thoï nhaän vaø caát giöõ ñuùng löôïng, ngöôi coù theå thöïc haønh nhö vaäy ñöôïc khoâng? Ñaùp: - Coù theå ñöôïc. - Ngöôi... laéng nghe! Tyø-kheo soáng nöông nôi goác caây maø ôû, xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc laøm Tyø-kheo trong phaùp an nhieân coù theå troïn ñôøi soáng nöông nôi goác caây maø ôû ñöôïc khoâng? Ñaùp: - Coù theå ñöôïc. Neáu ñöôïc cuùng döôøng troïn ñôøi, phoøng nhaø, baøn thôø, laàu gaùc, cung ñieän, xaây theo hình baùn nguyeät, phía treân thoâng thoaùng môû cöûa boán höôùng, beân trong coù caùc baøn thôø höôùng vaøo nhau, hoaëc moät beân coù cöûa soå, hoaëc ôû choã coù ñöôøng ñi hoaëc khoâng coù ñöôøng ñi, am thaát baèng coû, hoaëc am thaát baèng laù caây, hoaëc thaát coû, hoaëc thaát laù, hoaëc thaát baèng goã, hoaëc lôïp baèng coû, hoaëc lôïp baèng laù, hoaëc lôïp baèng gai, hoaëc lôïp baèng chieáu, hoaëc ban thôø baèng ñaát, hoaëc ban thôø baèng ñaù, hoaëc neàn cao, hoaëc neàn khoâng cao, nhöõng loaïi nhö vaäy, hoaëc coù ñöôïc töø chuùng Taêng, hay töï mình coù ñöôïc, ngöôi neân bieát ñuùng löôïng ñeå thoï nhaän vaø chöùa giöõ, ngöôi coù theå laøm nhö vaäy ñöôïc khoâng? Ñaùp: - Coù theå ñöôïc. - Ngöôi... laéng nghe! Phaùp boán y naøy ñöùc Theá Toân bieát roõ, thaáy roõ, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñaõ giaûng noùi nhö vaäy cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc laøm Tyø-kheo nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo khoâng thöïc haønh theo phaùp naøy thì chaúng phaûi laø Tyø-kheo, chaúng phaûi laø ngöôøi xuaát gia, chaúng phaûi laø Thích töû, maát heát phaùp Tyø-kheo, thì rôi ruïng, thì ñoaïn dieät, thì luaân hoài, thì ñoaï laïc, thì thoái lui, khoâng theå giöõ gìn phaùp cuûa Sa- moân. Nhö caây ña la, bò chaët khoâng theå sanh maàm, taêng tröôûng töôi toát trôû laïi, Tyø-kheo cuõng vaäy, ñoái vôùi boán phaùp naøy neáu khoâng thöïc haønh theo baát cöù phaùp naøo thì chaúng phaûi laø Tyø-kheo, chaúng phaûi laø ngöôøi xuaát gia, chaúng phaûi laø Thích töû, maát heát phaùp Tyø-kheo, phaù hoaïi phaùp cuûa Sa-moân, laø rôi ruïng, laø ñoaïn dieät, laø luaân hoài, laø ñoaï laïc, laø thoái lui, khoâng theå giöõ gìn phaùp cuûa Sa-moân. Nhöõng gì laø boán? Ñöùc Theá Toân bieát roõ, thaáy roõ, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñaõ quôû traùch daâm duïc laø hoá saâu, daâm duïc laø oâ nhieãm, daâm duïc laø hoaøn toaøn tham ñaém, nhieàu tham ñaém thì rôi xuoáng hoá saâu ñeán choã taän cuøng, daâm duïc nhö vaäy, laø doái gaït, laø hö voïng, laø

phaùp voâ minh, meâ hoaëc ngöôøi nghe, hoâi haùm baát tònh. Neáu coù theå xa lìa daâm duïc, voâ duïc laø hoaøn toaøn töch dieät. Ngöôi teân... töø ngaøy hoâm nay khoâng ñöôïc nhìn ngöôøi nöõ vôùi taâm aùi nhieãm, huoáng laø hai ngöôøi cuøng nhau hoøa hôïp laøm vieäc daâm duïc. Ngöôi teân... ñöùc Theá Toân ñaõ daïy. Neáu

Tyø-kheo vaø Tyø-kheo cuøng hoïc giôùi, khoâng xaû giôùi, neáu phaù giôùi maø che ñaäy, laøm vieäc khoâng ñuùng haïnh, laøm ñieàu daâm duïc, cho ñeán cuøng vôùi suùc sanh, do vieäc naøy cho neân phaïm phaùp cuûa Tyø-kheo, phaù huûy haïnh cuûa Sa-moân, bò ñoaï laïc, bò ñoaïn dieät, bò luaân hoài, bò rôi rôùt, bò thoái lui, khoâng theå giöõ gìn phaùp cuûa Sa-moân. Nhö caây ña la, bò chaët khoâng theå naûy maàm, taêng tröôûng töôi toát trôû laïi, khoâng theå sanh tröôûng, Tyø-kheo khoâng thöïc haønh theo phaùp naøy cuõng nhö vaäy, chaúng phaûi laø Tyø-kheo, chaúng phaûi laø Sa-moân, chaúng phaûi laø Thích töû, maát heát phaùp Tyø-kheo, huyû hoaïi phaùp cuûa Sa-moân, thì bò ñoïa laïc, bò ñoaïn dieät, bò luaân hoài, bò rôi rôùt, bò thoái lui, khoâng theå giöõ gìn phaùp cuûa Sa-moân. Ngöôi töø hoâm nay khoâng ñöôïc taùi phaïm, khoâng loãi ñoái vôùi phaùp naøy, phaûi gia taâm ghi nhôù giöõ gìn lieân tuïc, caån thaän chôù buoâng lung. Neáu coù choã naøo, ngöôøi naøo laøm vieäc naøy, ngöôi ñöøng thuaän theo. Naøy Tröôûng laõo!... Ñöùc Theá Toân vôùi tri kieán cuûa Ngaøi ñaõ thaáy roõ, bieát roõ, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñaõ quôû traùch, vieäc laáy cuûa khoâng cho, khen ngôïi vieäc khoâng laáy cuûa khoâng cho, ngöôi teân... töø nay khoâng ñöôïc laáy vaät cuûa ngöôøi khoâng cho, cho ñeán moät haït traáu, moät haït meø cuõng khoâng ñöôïc khôûi taâm troäm caép, huoáng chi laø laáy naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn. Ñöùc Theá Toân ñaõ giaûng noùi: Neáu Tyø-kheo ôû trong xoùm laøng, hoaëc ôû giöõa ñoàng troáng, ñoái vôùi vaät cuûa ngöôøi khaùc khoâng cho maø khôûi taâm troäm laáy, vaät naøy khoâng cho maø laáy, bò vua hoaëc quan baét, hoaëc ñaùnh, hoaëc troùi hoaëc ñuoåi, nhöõng ngöôøi aáy noùi: “Naøy ngöôøi kia ngöôi laø keû troäm, ngöôi laø keû ngu, ngöôi laø keû si, ngöôi laø keû aên caép”. Neáu Tyø-kheo phaïm ñieàu naøy chaúng phaûi laø Tyø-kheo, chaúng phaûi laø Sa-moân, chaúng phaûi laø Thích töû, maát heát phaùp Tyø-kheo, bò rôi ruïng, bò ñoaïn dieät, bò ñoaï laïc, bò thoái lui, khoâng theå giöõ gìn phaùp cuûa Sa-moân. Nhö caây ña la, bò chaët khoâng theå sanh maàm xanh töôi laïi ñöôïc, khoâng theå taêng tröôûng, khoâng theå to lôùn, Tyø-kheo cuõng vaäy, neáu phaïm ñieàu naøy chaúng phaûi laø Tyø-kheo, chaúng phaûi laø Sa-moân, chaúng phaûi laø Thích töû, maát heát phaùp Tyø-kheo, huûy hoaïi phaùp cuûa Sa- moân, bò rôi ruïng, bò ñoaïn dieät, bò luaân hoài, bò ñoaï laïc, bò thoái lui, khoâng theå giöõ gìn phaùp cuûa Sa-moân. Ngöôi töø hoâm nay khoâng ñöôïc taùi phaïm, khoâng neân phaïm loãi laàm ñoái vôùi phaùp naøy, phaûi gia taâm, aân caàn ghi nhôù giöõ gìn chaùnh nieäm, caån thaän ñöøng buoâng lung. Neáu coù choã naøo, ngöôøi naøo laøm vieäc naøy, ngöôi khoâng ñöôïc thuaän theo.

SOÁ 1482 - KINH PHAÄT A TYØ ÑAØM XUAÁT GIA TÖÔÙNG, Quyeån Haï 307

Ngöôi teân... ñöùc Theá Toân vôùi tri kieán cuûa Ngaøi ñaõ thaáy roõ, bieát roõ, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Ñaèng Giaùc ñaõ quôû traùch, vieäc saùt sanh, khen ngôïi haïnh xaû boû saùt sanh. Ngöôi teân... töø nay khoâng neân phaïm, cho ñeán caùc loaïi coân truøng nhö: muoãi, moøng, kieán.... Khoâng neân khôûi taâm gieát chuùng, huoáng gì laø gieát ngöôøi vaø thuoäc loaøi ngöôøi. Ngöôi teân... Ñöùc Theá Toân ñaõ thuyeát giaûng: neáu Tyø-kheo khôûi taâm suy nghó, töï tay gieát ngöôøi hoaëc thuoäc loaøi ngöôøi, hoaëc caàm dao ñöa cho ngöôøi, hoaëc sai ngöôøi gieát,

hoaëc thaáy gieát vui theo, hoaëc khen ngôïi vieäc gieát, naøy ngöôøi kia! Ngöôi laïi chòu soáng vôùi thaân khoå, xaáu aùc, baát tònh naøy. Naøy ngöôøi kia! Thaø cheát coøn hôn! Ngöôi cheát coøn toát hôn soáng! Hoaëc khôûi taâm vui theo, hoaëc suy nghó, duøng voâ soá nhaân duyeân khen ngôïi söï cheát. Neáu ngöôøi do ñoù maø cheát thì chaúng phaûi laø Tyø-kheo, chaúng phaûi laø Sa-moân, chaúng phaûi laø Thích töû, maát heát phaùp Tyø-kheo, huûy hoaïi phaùp cuûa Sa- moân, bò rôi ruïng, bò ñoaïn dieät, bò luaân hoài, bò ñoïa laïc, bò thoái lui, khoâng theå giöõ gìn phaùp cuûa Sa-moân. Nhö caây ña la, bò chaët khoâng theå sanh maàm xanh töôi laïi ñöôïc, khoâng theå taêng tröôûng, khoâng theå to lôùn, Tyø- kheo cuõng vaäy, neáu phaïm ñieàu naøy chaúng phaûi laø Tyø-kheo, chaúng phaûi laø Sa-moân, chaúng phaûi laø Thích töû, maát heát phaùp Tyø-kheo, huûy hoaïi phaùp cuûa Sa-moân, bò rôi ruïng, bò ñoaïn dieät, bò luaân hoài, bò ñoaï laïc, bò thoái lui, khoâng theå giöõ gìn phaùp cuûa Sa-moân. Ngöôi töø ngaøy nay khoâng ñöôïc taùi phaïm, khoâng neân phaïm loãi laàm ñoái vôùi phaùp naøy, phaûi gia taâm, aân caàn ghi nhôù giöõ gìn chaùnh nieäm, caån thaän ñöøng buoâng lung. Neáu coù choã naøo, ngöôøi naøo laøm vieäc naøy, ngöôi ñöøng thuaän theo. Ngöôi teân…. Ñöùc Theá Toân vôùi tri kieán cuûa Ngaøi thaáy roõ, bieát roõ, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc, ñaõ quôû traùch vieäc noùi doái, khen ngôïi haïnh khoâng noùi doái. Ngöôi teân… Töø hoâm nay khoâng neân noùi doái, cho ñeán noùi ñuøa cuõng khoâng ñöôïc, huoáng laø thaät söï khoâng coù maø noùi laø coù, phaùp hôn ngöôøi, coù trí tueä hôn haún Phaùp cuûa baäc Thaùnh, hoaëc töï cho mình chöùng ñaéc töï cho mình hieåu bieát, neân noùi nhö vaày: “Toâi bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy.” Ngöôi teân… Ñöùc Theá Toân ñaõ daïy: “Neáu Tyø-kheo khoâng bieát, chöa töøng bieát, khoâng coù maø noùi coù, noùi phaùp hôn ngöôøi, ñaõ chöùng ñaéc caûnh giôùi cuûa baäc Thaùnh, hoaëc chöùng hoaëc thaáy. Toâi bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy. Theá naøo laø bieát? Laø bieát Khoå, bieát Taäp, bieát Dieät bieát Ñaïo. Theá naøo laø thaáy? Laø thaáy Trôøi, thaáy roàng, thaáy Daï xoa, thaáy A-tu-la, thaáy Ca-laàu-la, thaáy Caøn-thaùt-baø, thaáy khaån-na- la, thaáy Ma-haàu-la-giaø, thaáy Ngaï quûy, thaáy quyû, Cöu-baøn-tra cho ñeán quyû phaán taûo. Trôøi cuõng thaáy toâi, roàng, Daï xoa, A-tu-la, Ca-laâu-la, Caøn- thaùt-baø, Khaån-na-la, Ma-haàu-la-giaø, Ngaï quyû, quyû Cöu-baøn-traø cho ñeán

quyû phaán taûo cuõng ñeàu thaáy toâi, toâi cuõng ñi ñeán choã Trôøi, roàng, Daï xoa, A-tu-la, Ca-laàu-la, Caøn-thaùt-baø, Khaån-na-la, Ma-haàu-la-giaø, Ngaï quyû, quyû Cöu-baøn-traø cho ñeán quyû phaán taûo. Trôøi cuõng ñi ñeán choã toâi, roàng, Daï xoa, A-tu-la, Ca-laàu-la, Caøn-thaùt-baø, Khaån-na-la, Ma-haàu-la-giaø, Ngaï quyû, quyû, Cöu-baøn-traø cho ñeán quyû phaán taûo cuõng ñeàu ñi ñeán choã toâi. Toâi noùi vôùi Trôøi: Cuøng nhau thaêm hoûi, cuøng nhau baøn luaän, toâicuõng noùi chuyeän vôùi roàng, Daï xoa, A-tu-la, Ca-laàu-la, Caøn-thaùt-baø, Khaån- na-la, Ma-haàu-la-giaø, Ngaï quyû, quyû Cöu-baøn-traø cho ñeán quyû phaán taûo, cuõng cuøng nhau thaêm hoûi, cuøng nhau baøn luaän. Trôøi cuõng noùi chuyeän vôùi toâi, cuøng nhau thaêm hoûi, baøn luaän. Roàng, Daï xoa, A-tu-la, Ca-laàu- la,

Caøn-thaùt-baø, Khaån-na-la, Ma-haàu-la-giaø, Ngaï quyû, quyû Cöu-baøn-traø cho ñeán quyû phaán taûo cuõng ñeàu noùi chuyeän vôùi ta, cuøng toâithaêm hoûi, baøn luaän. Nhöõng ñieàu maø hoï coù ñöôïc thì toâi cuõng ñaït ñöôïc. Nhö töôûng veà voâ thöôøng, töôûng veà Khoå, töôûng veà voâ ngaõ, töôûng veà nhaøm chaùn söï aên uoáng, töôûng veà taát caû theá gian khoâng heà an vui, töôûng veà baát tònh, töôûng veà maøu xanh, töôûng veà traéng, töôûng veà söï phình tröôùng maùu muû, töôûng veà söï phaân raõ, töôûng veà nhaøm chaùn, töôûng veà ly duïc, töôûng veà dieät, töôûng veà xöông coát, töôûng veà quaùn khoâng. Hoï ñaït ñöôïc nhö vaäy, toâi cuõng ñaït ñöôïc Töø, bi, hyû, xaû nhö vaäy, chöùng ñaéc Thieàn thöù nhaát, Thieàn thöù hai, Thieàn thöù ba, Thieàn thöù tö, Khoâng voâ bieân xöù, Thöùc voâ bieân xöù, Voâ sôõ höõu xöù, phi töôûng phi phi töôûng xöù, Thaàn tuùc löïc, Thieân nhó thöùc, Thieân nhaõn thöùc, Tuùc maïng thoâng, Laäu taän thoâng, toâi laø baäc A-la-haùn ñaõ ñöôïc taùm Thieàn giaûi thoaùt. Neáu Tyø-kheo phaïm ñieàu naøy, thì chaúng phaûi laø Tyø-kheo, chaúng phaûi laø Sa-moân, chaúng phaûi laø Thích töû, maát heát phaùp cuûa Tyø-kheo, huûy hoaïi phaùp cuûa Sa-moân, rôøi ruïng, bò ñoaïn thieät, bò luaân hoài, bò ñoïa laïc, bò thoái lui, khoâng theå giöõ gìn phaùp cuûa Sa-moân. Gioáng nhö caây Ña-la bò chaët, khoâng theå sanh maàm töôi toát laïi ñöôïc, khoâng theå taêng tröôûng, khoâng theå to lôùn, Tyø-kheo phaïm ñieàu naøy, cuõng vaäy khoâng phaûi laø Tyø-kheo, khoâng phaûi laø Sa-moân, khoâng phaûi laø Thích töû, maát heát phaùp cuûa Tyø-kheo, huûy hoaïi phaùp cuûa Sa-moân, rôi ruïng, bò ñoaïn dieät, bò luaân hoài, bò ñoïa laïc, bò thoái lui, khoâng theå giöõ gìn phaùp cuûa Sa-moân. Ngöôi… töø hoâm nay khoâng ñöôïc traùi phaïm, khoâng phaïm loãi laàm ñoái vôùi phaùp naøy, neân gia taâm, aân caàn nhôù nghó, giöõ gìn chaùnh nieäm, caån thaän ñöøng buoâng lung, neáu choã naøo vaø ngöôøi naøo laøm ñieàu naøy ngöôi ñöøng thuaän theo. Phaùp boán y naøy Ñöùc Theá Toân ñaõ bieát, ñaõ thaáy Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri giaûng noùi cho ngöôøi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc laøm Tyø-kheo, thöïc haønh phaùp Sa-moân, ñeå laøm moät Sa-moân hoaøn haûo, caên

SOÁ 1482 - KINH PHAÄT A TYØ ÑAØM XUAÁT GIA TÖÔÙNG, Quyeån Haï 309

Tyø-kheo suoát ñôøi phaûi tu hoïc. Nhöõng gì laø boán? Ngöôi… bò maéng chöûi, khoâng neân maéng chöûi laïi. Ñaây laø phaùp thöù nhaát cuûa Sa-moân. Ñieàu naøy ngöôi phaûi suoát ñôøi neân tu taäp theo. Neáu bò ngöôøi khaùc giaän döõ khoâng neân giaän döõ laïi. Ñaây laø phaùp thöù hai cuûa Sa-moân. Ñoái vôùi phaùp naøy, ngöôi suoát ñôøi neân tu hoïc. Neáu bò cheâ traùch, khoâng neân cheâ traùch laïi. Ñaây laø phaùp thöù ba cuûa Sa-moân. Ñoái vôùi phaùp naøy, ngöôi suoát ñôøi neân tu hoïc. Neáu bò ñaùnh ñaäp, khoâng neân ñaùnh ñaäp laïi. Ñaây laø phaùp thöù tö cuûa Sa-moân. Ñoái vôùi phaùp naøy, ngöôi suoát ñôøi neân tu hoïc. Ñaây laø boán phaùp neân hoïc. Ngöôi teân… laéng nghe! Ngöôi ñaõ mong caàu ñöôïc laâu daøi ôû trong giaùo phaùp an nhieân, xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc laøm Tyø-kheo. Neáu ngöôøi xuaát gia ñöôïc gaëp Hoøa Thöôïng nhö phaùp, ñöôïc A-Xaø-Leâ nhö phaùp, ñöôïc chuùng taêng nhö phaùp, baïch töù yeát ma ôû choã yeân tónh nhö phaùp; neáu Tyø-kheo xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc laøm Tyø-kheo, hoïc theo phaùp naøy ñöôïc moät traêm naêm thì cuøng moät giôùi vôùi ngöôøi môùi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc,

ñoàng hoïc ñoàng noùi moät giôùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa. Ngöôi neân gaàn göõi ôû nôi naøy cho ñeán suoát ñôøi neân cuùng döôøng Hoøa Thöôïng. Hoøa Thöôïng cuûa ngöôi coù beänh, ngöôi phaûi chaêm soác, ngöôi ôû vôùi Hoøa Thöôïng cho ñeán luùc qua ñôøi, ñoái vôùi Hoøa Thöôïng neân nghó nhö Cha, Hoøa Thöôïng cuõng ñoái vôùi ngöôi xem nhö laø con. Ngöôi... töø hoâm nay ñoái vôùi ngöôøi ñoàng hoïc, phaûi neân cung kính, neân hoan hyû, neân lo sôï, caån thaän tuøy thuaän baäc Thöôïng toïa cho ñeán Haï toïa. Töø hoâm nay phaûi luoân theo hoïc, ñoïc tuïng, thoï trì, giaûng noùi, phaûi kheùo hoïc, phaân bieät roõ raøng veà caùc AÁm, phaân bieät roõ raøng veà caùc giôùi, phaân bieät roõ raøng veà caùc Nhaäp, phaân bieät roõ raøng veà möôøi hai nhaân duyeân, neân boû gaùnh naëng xuoáng, chöa ñöôïc thì laøm cho ñöôïc, chöa giaûi thoaùt, laøm cho giaûi thoaùt, chöa chöùng laøm cho chöùng. Ngöôi phaûi tu hoïc, neân döùt heát caùc laäu. Ngöôi teân... haõy laéng nghe! Hoâm nay Ta ôû trong chuùng taêng, vì ngöôi maø thuyeát giôùi toái thaéng naøy, coøn caùc giôùi khaùc, Hoøa Thöôïng, A-xaø-leâ... seõ phaân bieät giaûng noùi cho ngöôi. Ngoaøi ra, caùc Tyø-kheo ñoàng hoïc, cuøng noùi chuyeän, cuøng baøn luaän, laïi cuøng nhau khen ngôïi vui veû, ñoàng Hoøa Thöông, ñoàng A-xaø-leâ cuõng seõ giaûng noùi cho ngöôi. Trong moãi nöûa thaùng thuyeát giôùi, ngöôøi neân ñeán ñeå nghe. Ngöôi... ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc, ñoái vôùi giaùo phaùp trí tueä toái thaéng, ngöôi phaûi kheùo leùo gaàn guõi. Gaëp ñöôïc giôùi phaùp naøy laø raát khoù, thaân töôùng trang nghieâm, laøm ngöôøi xuaát gia thanh tònh, thoï giôùi ñaõ giaûng thuyeát. Ñaây môùi thaät söï laø chaùnh giaùc, laø tri kieán thieän. Ngöôi... ñaõ

thoï giôùi Cuï tuùc, ngöôi haõy kheùo giöõ gìn, caån thaän ñöøng buoâng lung. Ñöùc Theá Toân vì caùc Tyø-kheo, giaûng noùi veà söï thoï giôùi Cuï tuùc nhö vaäy. Luùc aáy, coù Tyø-kheo, môùi moät haï laïp, ñoä ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc. ÔÛ ñaây, coù duyeân khôûi rieâng, neân laøm troøn boån phaän cuûa mình. Nhö vaäy, Tyø-kheo hai haï laïp, ba haï haïp, boán haï haïp, naêm haï haïp, ñoä ngöôøi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät. Phaät daïy: - Tyø-kheo moät haï laïp khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, cho ñeán chín haï laïp cuõng khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñoä ngöôøi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, phaïm Sa-ñeå-sa-la. Möôøi haï laïp thì ñöôïc ñoä ngöôøi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Khi ñoù, ñöùc Theá Toân cho pheùp Tyø-kheo möôøi haï laïp (tuoåi haï) ñöôïc ñoä ngöôøi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Luùc naøy, coù Tyø-kheo ñuû möôøi tuoåi haï, ñoä ngöôøi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, nhöng vò Tyø-kheo möôøi tuoåi haï naøy raát ngu si, raát chaäm chaïp, khoâng saùng suoát, chaúng bieát phöông tieän... Töï mình chöa ñieàu phuïc maø muoán ñieàu phuïc ngöôøi khaùc... ñieàu ñoù khoâng theå coù. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi ñuû möôøi tuoåi haï nhöng chöa bieát roõ raøng, khoâng ñöôïc ñöôïc ñoä ngöôøi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñoä ngöôøi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, phaïm Sa-ñeå-sa-la. Ngöôøi ñuû möôøi tuoåi haï, thoâng minh, bieát gaùnh vaùc Phaät söï, thì ñöôïc ñoä ngöôøi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Neáu khoâng thöïc haønh theo lôøi daïy nhö vaäy, phaïm Sa-ñeå-sa-la.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH MUÏC LIEÂN VAÁN
GIÔÙI LUAÄT TRUNG
NGUÕ BAÙCH
KHINH TROÏNG SÖÏ
SOÁ 1483
HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1483

KINH MUÏC LIEÂN
VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH
KHINH TROÏNG SÖÏ
Haùn dòch: Maát teân ngöôøi dòch, xeáp vaøo dòch phaåm ñôøi Ñoâng Taán
Phaåm 1: NAÊM THIEÂN SÖÏÏ Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn truùc Ca-lan-ñaø thuoäc thaønh Vöông Xaù. Luùc aáy, toân giaû Muïc Lieân töø choã ngoài ñöùng daäy, baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Hoâm nay, con coù ñieàu muoán thöa hoûi, cuùi xin Ngaøi giaûng noùi cho con. Ñöùc Phaät daïy: - Laønh thay! Nhöõng ñieàu oâng thöa hoûi coù theå laøm lôïi ích cho voâ löôïng chuùng sanh, haõy thöa hoûi tuøy yù. Toân giaû Muïc Lieân baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Tyø-kheo ôû ñôøi maït phaùp, khinh cheâ lôøi daïy cuûa ñöùc Phaät thì phaïm giôùi Chuùng hoïc, söû duïng laãn loän vaät cuûa Tam baûo, seõ bò ñoïa vaøo choán naøo? Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Muïc Lieân: - Haõy laéng nghe vaø ghi nhôù kyõ! Nhö Lai seõ giaûng noùi cho oâng. Neáu Tyø-kheo khoâng bieát hoå theïn, khinh cheâ lôøi Nhö Lai daïy, pha- ïm giôùi Chuùng hoïc, bò ñoïa vaøo ñòa nguïc baèng naêm traêm naêm ôû coõi Trôøi Töù Thieân Vöông, töông ñöông chín traêm ngaøn naêm ôû nhaân gian; phaïm Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni thì bò bò ñoïa ñòa nguïc baèng moät ngaøn naêm ôû coõi trôøi Ba möôi ba, töông ñöông ba öùc saùu möôi ngaøn naêm ôû nhaân gian; phaïm Ba-daät-ñeà thì bò ñoïa vaøo ñòa nguïc baèng hai ngaøn naêm ôû coõi trôøi Daï Ma,

314 BOÄ LUAÄT 12

töông ñöông hai möôi öùc ngaøn naêm ôû nhaân gian; phaïm Thaâu-lan-giaù thì bò ñoïa vaøo ñòa nguïc baèng boán ngaøn naêm ôû coõi trôøi Ñaâu Suaát, töông ñöông naêm möôi öùc saùu möôi ngaøn naêm ôû nhaân gian; phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa thì bò ñoïa vaøo ñòa nguïc baèng taùm ngaøn naêm ôû coõi trôøi Baát Kieâu Laïc, töông ñöông hai traêm ba möôi öùc boán möôi ngaøn naêm ôû nhaân gian; phaïm Ba-la-di thì bò ñoïa ñòa nguïc baèng möôøi saùu ngaøn naêm ôû coõi trôøi Tha Hoøa Töï Taïi, töông ñöông chín traêm hai möôi moát öùc saùu möôi ngaøn naêm ôû nhaân gian.

Phaåm 2: THÖA HOÛI VEÀ PHAÄT Hoûi: Vaät cuûa Phaät ñeå ôû choã naøy, Tyø-kheo laáy laøm Phaät söï choã khaùc, phaïm toäi gì? - Phaïm Ba-daät-ñeà. Taát caû vaät cuûa Phaät khoâng ñöôïc dôøi ñoåi. Neáu coù naïn, chuùng Taêng ñi heát thì phaûi baïch

chuùng, neáu chuùng chaáp nhaän thì ñöôïc laáy ñeán choã khaùc, khoâng coù toäi. - Vaät cuûa Phaät ñöôïc mua ñeå cuùng döôøng khoâng? - Ñöôïc. - Vaät cuûa Phaät duøng caát nhaø, coù theå cho thueâ khoâng? - Taát caû vaät cuûa Phaät chæ ñöôïc mua, khoâng ñöôïc cho vay. - Tyø-kheo laøm Phaät söï, ñöôïc sai ngöôøi giuùp vieäc trong chuøa ñi möôïn boø, löøa, ngöïa... khoâng? - Neáu bieát voán laø vaät cuûa Phaät thì khoâng ñöôïc, neáu khoâng bieát thì ñöôïc, vì phi phaùp neân ñöôïc - Ñaát cuûa Taêng maø xaây thaùp, ñem vaät cuûa Phaät xaây caát, baøy veõ beân trong, coù theå ôû khoâng? -Neáu bieát maø vaøo ôû thì phaïm toäi Ñoïa, khoâng bieát thì khoâng phaïm. Neáu bieát maø ôû, can giaùn hôn ba laàn, phaïm toäi Quyeát ñoaùn, can giaùn hôn boán laàn thì phaïm toäi naëng. - Tröôùc ñaây chuøa chieàn bò hö hoaïi, ngöôøi chuû xuaát tieàn cuûa xaây caát laïi chuøa, neáu duøng tieàn ñoù cuùng cho Taêng, Taêng ñöôïc nhaän khoâng? - Khoâng ñöôïc. - Ñaát cuûa Taêng, vaät cuûa Phaät maø laáy xaây caát, ôû ñaát aáy tröôùc ñaây coù gieáng, coù hoa quaû, rau traùi coù theå aên khoâng? - Khoâng ñöôïc aên. Neáu vaät cuûa ñaøn vieät laøm Phaät söï, tröôùc ñaây hoï duøng hoa quaû rau traùi cuùng cho Taêng thì ñöôïc aên, hoï khoâng cuùng thì khoâng ñöôïc aên, neáu mua hôn naêm tieàn, neáu bieát laïi khoâng mua maø aên, tính theo soá tieàn nhieàu hay ít ñeàu phaïm toäi. - Queùt treân thaùp Phaät, coù ñöôïc boû ñaát vaø coù toäi khoâng?

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ 315

- Ñöôïc boû ñaát, khoâng ñöôïc duøng vaøo vieäc khaùc. - Maéc nôï vaät cuûa Phaät thì traû theá naøo? - Phaûi traû baèng giaù trò vaät cuõ, vì vaät cuûa Phaät khoâng ñöôïc xuaát ra, nhaäp vaøo, neân cuõng khoâng traû theâm, tuy vaäy vaãn bò ñoïa ñòa nguïc. Thuôû xöa, sau khi Phaät nhaäp Nieát baøn, coù moät Tyø-kheo thoâng minh, tinh taán, moät Baø-la-moân thaáy vò Tyø-kheo thoâng minh, tinh taán, neân ñem con gaùi ñeán choã vò Tyø-kheo, xin ñöôïc laøm Tyø-kheo ni. Vò Tyø-kheo aáy lieàn thaâu nhaän. Coâ gaùi kia raát ñoan chaùnh. Veà sau, vò Tyø-kheo lieàn khôûi taâm aùi nhieãm, cuøng soáng chung vôùi coâ ta, söû duïng vaät cuûa Phaät, Phaùp vaø Taêng, moãi ngaøy ñeàu duøng töø moät ñeán möôøi vaïn tieàn ñeå mua thöùc aên, y phuïc. Vò Tyø-kheo aáy raát thoâng minh, coù khaû naêng thuyeát phaùp laøm cho ngöôøi khaùc chöùng ñaéc boán ñaïo quaû, neân vò aáy suy nghó: "Toäi naøy raát naëng!", lieàn muoán ñeàn traû soá tieàn vaø vaät duïng aáy. Tyø-kheo lieàn ñeán nöôùc Sa-khö ñeå khaát thöïc, ñöôïc raát nhieàu tieàn, vaät, muoán trôû laïi ñeå ñeàn traû. Ñeán giöõa ñöôøng, coù ngoïn nuùi raén ñoäc ôû, chæ caàn böôùc ñeán baûy böôùc laø bò raén ñoäc caén, Tyø-kheo bieát ñi theâm baûy böôùc seõ cheát, neân môùi ñi ñöôïc saùu böôùc lieàn quay laïi choã ñeä töû, phaân chia vaät ñeàn traû roài sai ñeä töû trôû veà nöôùc vaø daën: "Ngöôi ñem vaät naøy veà traû laïi, xong vieäc thì quay laïi, ta seõ ñôïi ngöôi ôû ñaây!" Ngöôøi ñeä töû ñem traû vaät xong, trôû laïi baùo tin, vò Tyø-kheo nghe xong, ñöùng daäy ñi baûy böôùc lieàn bò cheát, laäp töùc bò ñoïa vaøo ñòa nguïc A tyø, ban ñaàu vaøo ñòa nguïc noùng böùc, chöa heát laïi ñeán khoå thieâu ñoát, ñoù laø nguïc noùng, vò aáy lieàn tuïng kinh lôùn tieáng ñeå chuù nguyeän cho caùc loaøi quyû vaø toäi nhaân trong nguïc. Nghe kinh keä xong, voâ soá

ngaøn ngöôøi ñöôïc thoaùt khoûi nguïc. Nguïc toát raát saân haän, lieàn caàm chóa ba ñaùnh vò aáy. Tyø-kheo lieàn qua ñôøi ñöôïc sanh leân coõi trôøi Ba möôi ba. Do vieäc naøy neân bieát, maéc nôï vaät cuûa Phaät, Phaùp, Taêng thì khoâng theå khoâng traû, tuy vaãn chòu toäi, nhöng coù luùc cuõng ñöôïc thoaùt khoûi. - Vaät cuûa Phaät laáy cho ngöôøi khaùc, laáy cho con vaø töï söû duïng thì phaïm toäi khoâng? - Ngöôøi cho vaät cuûa Phaät thì cuøng moät theå vôùi phaïm toäi naëng, duø ñem con daâng cho Phaät coøn khoâng coù phöôùc, vì ñaõ huûy hoaïi phaùp thaân, neân coøn bò hình phaït. - Vaät cuûa Phaät, ngöôøi chuû tính toaùn ñem chia cho ngöôøi giuùp vieäc trong chuøa vaø treû con, Tyø-kheo ñöôïc söû duïng khoâng? - Khoâng ñöôïc söû duïng vì ñoù laø vaät cuûa Phaät. - Tyø-kheo laøm vieäc cho Phaät, ñöôïc thöùc aên cuûa Phaät thì ñöôïc aên khoâng? - Khoâng ñöôïc aên. Vì Tyø-kheo khoâng leõ laøm ngöôøi khaùch, huoáng

nöõa laïi nhaän vaø söû duïng vaät cuûa Phaät nhö y phuïc, thöïc phaåm sao! - Baïch y laøm vieäc cho Phaät, ñöôïc vaät cuûa Phaät, hoï duøng vaät naøy laøm thöùc aên thænh Taêng, vaäy Taêng ñöôïc aên khoâng? - Khoâng ñöôïc aên. - Laøm vieäc Phaät, vieäc phaùp ñöôïc pheùp caàm giöõ vaøng, baïc vaø tieàn khoâng? - Khoâng ñöôïc. Neáu caàm giöõ thì phaïm Xaû ñoïa. Hoûi: Ngöôøi cuùng cho Phaät boø, löøa, ngöïa, noâ tyø ñeå laøm vieäc Phaät, vieäc phaùp coù theå nhaän khoâng? Ñaùp: Ñöôïc nhaän ñeå söû duïng, nhöng khoâng ñöôïc buoân baùn cung teân, dao röïa, binh lính vuõ khí, moät chuùt cuõng khoâng ñöôïc thoï nhaän. Hoûi: Ngöôøi cuùng ñeøn, nhaø ôû cho Phaät, chöa söû duïng coù theå ôû taïm khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, vì ñoù laø vaät cuûa Phaät. Hoûi: Thaép ñeøn cho Phaät, ban ngaøy coù theå taét khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu taét phaïm toäi Ñoïa, tuy Phaät khoâng coù saùng toái, nhöng ñöôïc phöôùc cho ngöôøi cuùng, neân taét thì phaïm toäi. Hoûi: Chaúng phaûi chuøa maø thôø töôïng Phaät beân trong, coù theå ñeå phía tröôùc choã aên, choã naèm nghæ khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu Phaät ôû ñôøi cuõng ôû phía tröôùc choã aên, choã naèm nghæ, huoáng chi töôïng Phaät maø khoâng ñöôïc! Nhöng naèm phaûi laáy böùc ngaên laïi neáu coù ñeøn saùng, khoâng ñöôïc duøng trong choã ôû, neáu mình coù ñeøn thì ñöôïc. Hoûi: Nhìn ngaém Phaät treân tranh, Phaät treân thaùp, Phaät treân töôøng, phaïm toäi gì? Ñaùp: Khoâng bieát neân khoâng phaïm, neáu vieäc gaáp khoù khaên thì cuõng khoâng phaïm, bieát maø khinh thöôøng thì phaïm toäi Ñoïa, can giaùn hôn ba laàn thì phaïm toäi Quyeát ñoaùn, can giaùn hôn boán laàn thì phaïm toäi khí. Hoûi: Ñaõ coù vaät ñeå laøm Kinh Phaät, beøn nhaän ñöôïc vaät cuûa ngöôøi khaùc, neân khoâng duøng vaät tröôùc, coù ñöôïc khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Vì ñaõ chaáp nhaän nhö vaäy roài. Hoûi: Khen cheâ hình töôùng töôïng Phaät, phaïm toäi gì? Ñaùp: Taát caû töôïng Phaät khoâng hoûi xaáu ñeïp, khoâng ñöôïc khen cheâ, toäi aáy raát naëng, nhaát ñònh khoâng neân laøm. Hoûi: Ñöôïc pheùp mua hình töôïng Phaät treân taám vaûi may aùo khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Ngöôøi taïc töôïng Phaät nhöng khoâng laøm loã muõi, veà sau, ngöôøi

khaùc laøm laïi ñöôïc khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Ñöôïc pheùp caàm vaät ñeå döïa vaøo vaùch töôøng nôi thôø Phaät khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu laøm thì phaïm toäi Ñoïa. Xöa, coù moät Tyø- kheo muoán vaøo chuøa leã Phaät, coù moät Baø-la-moân bieát xem töôùng, thaáy vò Tyø-kheo aáy coù töôùng Thieân töû, neân noùi vôùi Tyø-kheo: "Ta coù moät ñöùa con gaùi, seõ gaû cho oâng", Tyø-kheo noùi: "Ñôïi sau khi leã Phaät veà". Tyø- kheo lieàn döïng caây gaäy thieác vaøo vaùch ñieän Phaät roài vaøo trong chuøa leã thaùp Phaät. Khi trôû ra, Baø-la-moân laïi noùi khoâng gaû con gaùi nöõa. Tyø-kheo hoûi: "OÂng ñem con gaùi gaû cho toâi khoâng?" Baø-la-moân noùi: "Khoâng gaû". Tyø-kheo hoûi: "Vöøa roài noùi gaû, vì sao nay laïi noùi khoâng?". Baø-la-moân noùi: "Vöøa roài, thaáy oâng coù töôùng toân quyù neân toâi môùi gaû, nay khoâng coøn tuôùng aáy neân toâi khoâng gaû nöõa. Vì sao? Vì oâng ñaõ dieät maát coâng ñöùc". Cho neân, khoâng ñöôïc ñeå vaät döïa vaøo thaùp Phaät vaø töôøng vaùch thôø Phaät, vì ñaõ phaïm giôùi, laïi maát heát voâ löôïng coâng ñöùc. Hoûi: Vaät cuûa Phaät ñöôïc laøm töôïng ngöôøi, trôøi vaø suùc sinh khoâng? Ñaùp: Neáu haàu beân Phaät thì ñöôïc laøm. Hoûi: Tyø-kheo ñoä ngöôøi khoâng hoûi roõ ñaàu ñuoâi maø ñoä ngöôøi aáy, sau ñoù môùi bieát laø ngöôøi giuùp vieäc trong chuøa, neáu khoâng ñuoåi ñi, phaïm toäi gì? Ñaùp: Bieát maø ñoä thì phaïm toäi naëng, neáu tröôùc khoâng bieát, hoaëc bieát lieàn ñuoåi ñi, neáu khoâng ñuoåi ñi, cuõng phaïm toäi naëng. Hoûi: Ngöôøi aáy laø ngöôøi tu Ñaïo lôùn phaûi khoâng? Ñaùp: Khoâng phaûi. Hoûi: Coù cuûa caûi rieâng ñöa cho Tyø-kheo laøm töôïng Phaät, ngöôøi laøm ñöôïc laáy vaät khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Laù phöôùn tröôùc töôïng Phaät, ñöôïc laáy laøm Phaät söï khoâng? Ñaùp: Phaät söï thì ñöôïc duøng, hoaëc ñaøn vieät khoâng cho khoâng ñöôïc. Hoûi: Ñöôïc ñaûnh leã baûy ñöùc Phaät quaù khöù? Ñaùp: Ñöôïc. Vì ñoàng laø phaùp thaân. Hoûi: Neáu ngöôøi tröôùc ñaây höùa vôùi Phaät laøm ba hoäi, nhöng sau ñoù chæ laøm moät hoäi, hoaëc laøm ba haønh höông, hoaëc laøm ba boá thí coù ñöôïc khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, vì sai lôøi höùa neân phaïm toäi. Hoûi: Tyø-kheo phaïm toäi Quyeát ñoaùn coù ñöôïc ôû trong ñaát Phaät ñeå

saùm hoái khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Ngoâi chuøa quaù cuõ kyõ laâu ñôøi, ñeàu khoâng coøn töôøng vaùch ngaên che, khoâng bieát ñaát Phaät gaàn hay xa, neáu ngöôøi muoán laøm, laøm sao bieát ñöôïc bôø naøo baèng phaúng? Ñaùp: Khoâng bieát maø coù yù muoán laøm bôø baèng phaúng, vì khoâng bieát neân bò toån haïi chöù khoâng coù toäi. Hoûi: Vaät cuûa Phaät laáy laøm nhaø cho meï con cuûa quyû vaø laøm töôïng, coù toäi khoâng? Ñaùp: Coù toäi, vì laáy vaät cuûa Phaät cho ngöôøi khaùc. Hoûi: Tyø-kheo töï tay ñoán chaët caây, ñaøo ñaát, xaây caát chuøa, thaùp Phaät vaø laøm hình töôïng coù phöôùc khoâng? Ñaùp: Coøn khoâng traùnh khoûi ñòa nguïc, chòu toäi khoå lôùn, huoáng laø coù phöôùc, vì ñaõ phaïm giôùi. Hoûi: Tröôùc thaùp Phaät, ñöôïc ñaûnh leã Tyø-kheo khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu ñaûnh leã

thì phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo buoân baùn töôïng Phaät coù toäi gì? Ñaùp: Toäi gioáng vôùi toäi buoân baùn cha meï.

Phaåm 3: THÖA HOÛI VEÀ PHAÙP Hoûi: Ngoài treân toøa cao thuyeát phaùp tröôùc moïi ngöôøi, maëc y phuïc theá tuïc, coù theå cho thuyeát phaùp khoâng? Ñaùp: Caû ngöôøi nghe vaø ngöôøi thuyeát phaùp ñeàu phaïm, nhieàu ngöôøi, ñaõ can giaùn hôn ba laàn maø khoâng söûa ñoåi thì phaïm Ñoät-caùt-la, coøn ñaõ ba laàn can giaùn thì phaïm Quyeát ñoaùn, neáu ñaõ can giaùn hôn ba laàn thì phaïm toäi Khí. Giaû söû khoâng nghe lôøi can giaùn maø thuyeát giaûng ñeán laàn thöù ba, thì toäi caøng taêng theâm. Hoûi: Ngöôøi thuyeát ñuùng nhö phaùp, coøn ngöôøi nghe phaùp khoâng ñuùng nhö phaùp, coù ñöôïc thuyeát khoâng? Ñaùp: Gioáng nhö treân. Hoûi: Choã Taêng ngoài tröôùc ñaây coù thôø Phaät, sau ñoù Taêng coù theå ngoài khoâng? Ñaùp: Choã ngoài cuûa Phaät thì khoâng ñöôïc, tröôùc ñaây laø choã Taêng ngoài thì ñöôïc pheùp. Hoûi: Thænh ngöôøi thuyeát, tröôùc ñaây che maøn treân toøa cao, laø vaät cuùng döôøng Phaät, ñöôïc môøi ngoài döôùi thaáp khoâng? Ñaùp: Khoâng bieát thì khoâng phaïm, bieát thì khoâng ñöôïc ngoài. Hoûi: Neáu ngöôøi thænh Tyø-kheo ñeán tuïng kinh vaø thuyeát phaùp, hoï

ñem vaät ñeán cuùng döôøng coù ñöôïc nhaän khoâng? Ñaùp: Coù taâm mong caàu maø nhaän thì phaïm toäi Xaû ñoïa, neáu khoâng coù taâm tham maø nhaän thì khoâng phaïm, neáu khoâng coù y baùt maø nhaän thì khoâng phaïm. Hoûi: Ngoài treân toøa cao thuyeát phaùp ôû trong chuùng Taêng, ñöôïc ngoài gheá döïa, caàm phaát traàn khoâng? Ñaùp: Khoâng beänh maø ngoài gheá döïa, caàm phaát traàn thì phaïm toäi Ñoïa. Neáu khoâng phaûi quaït coù ñuoâi thì ñeàu ñöôïc. Hoûi: Caát kyõ kinh ñieån vaø giôùi luaät coù phaïm khoâng? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Thaày maëc y phuïc theá tuïc ñöôïc ñaûnh leã vaø thuyeát phaùp khoâng? Ñaùp: Ñöôïc ñaûnh leã, khoâng beänh thì khoâng ñöôïc thuyeát phaùp. Hoûi: Cö só ñoäi muõ treân ñaàu, coù ñöôïc thuyeát phaùp khoâng? Ñaùp: Tröø coù beänh phaûi ñoäi treân ñaàu, nhöõng tröôøng hôïp khaùc ñeàu khoâng ñöôïc. Hoûi: Treân kinh coù buïi ñaát coû laù dô baån ñöôïc thoåi xuoáng khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo cheùp kinh coù ñöôïc caàm vaät khaùc khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu caàm thì phaïm toäi Xaû Ñoïa Hoûi: Ñeå thöùc aên treân kinh maø aên phaïm vaøo toäi gì? Ñaùp: Neáu coù taâm xem thöôøng thì phaïm Quyeát ñoaùn, khoâng coù taâm coi thöôøng thì phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Giôùi luaät khoâng söû duïng, ñeå rôi rôùt ñöôïc ñoát khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, khoâng bieát coù toäi maø ñoát thì phaïm toäi Ñoïa. Neáu bieát ñoát coù toäi maø coá yù ñoát thì phaïm toäi Quyeát ñoaùn, vì gioáng nhö duøng phöông tieän phaù hoaïi Taêng chuùng, cuõng nhö ñoát chaùy cha meï.

Phaåm 4: HOÛI VEÀ PHAÙP KEÁT CÖÔNG GIÔÙI Hoûi: Phaùp keát cöông giôùi laø gì? Ñaùp: Phaùp keát cöông giôùi laø hang nuùi, trong xa, neáu ôû trong thaønh aáp, xoùm laøng thì khoâng ñöôïc keát cöông giôùi quaù xa, cuõng khoâng ñöôïc keát cöông giôùi ban ñeâm. Khi keát cöông giôùi, Tyø-kheo caàn phaûi ñöùng ôû ñaàu boán goùc,

khoâng cho ngöôøi beân ngoaøi vaøo, neáu ngöôøi beân ngoaøi vaøo thì keát cöông giôùi khoâng thaønh. Tröôùc heát keát giôùi tröôøng, taát caû con chaùu trong chuøa, cö só, noâ tyø phaûi ra khoûi giôùi tröôøng, sau ñoù môùi quy ñònh boán höôùng. Khi keát cöông giôùi phaûi tröø ra boán choã: Moät laø xoùm laøng. Hai laø beân ngoaøi xoùm laøng, ruoäng ñaát cuûa ngöôøi ñôøi thöôøng laøm

vieäc. Ba laø choã thanh vaéng, trong nuùi, ao ñaàm, sôï luùc thuyeát giôùi yeát ma, gaëp nhieàu naïn, Taêng khoâng theå ñeán ñöôïc. Phaûi baïch chuùng caàu xin kieát tieåu giôùi rieâng, neáu chuùng chaáp nhaän, choã ñoù Chuùng khoâng ñuû naêm ngöôøi, neân sai Taêng ñeán keát cöông giôùi rieâng, ñaây goïi laø choã an cö cuûa khu giaø lam. Boán laø Thoï giôùi tröôøng, tröôùc khi keát cöông giôùi phaûi tröø ñeå keát giôùi tröôøng, tröø xong môùi keát cöông giôùi, hoaëc laøm nhö vaäy, hoaëc keát ñaïi giôùi tröôùc, sau ñoù keát cöông giôùi laøm choã thoï giôùi. Nhö Ty Coâng noùi: Sôï khoâng theå ñaéc giôùi, laïi cho: Khoâng bieát, thì ñoàng vôùi luùc chöa cheá ñònh, nhöng ñieàu naøy coù theå chaáp nhaän ñöôïc. Coù ngöôøi noùi: Neáu Tyø- kheo bò beänh, khoâng theå ñeán ñöôïc trong chuùng Taêng, caàu xin keát giôùi rieâng trong moät phoøng, Taêng cuõng neân chaáp nhaän, tröôùc heát giaûi ñaïi giôùi cho keát cöông giôùi rieâng, keát cöông giôùi rieâng xong, sau ñoù trôû laïi keát ñaïi giôùi, taát caû Tyø-kheo ban ñeâm khoâng ñöôïc ñem y cuõng khoâng ñöôïc vaøo nôi aáy. Trong moät truù xöù coù cöông giôùi rieâng, moät Tyø-kheo coù theå ñaùnh kieàn chuøy, thuyeát giôùi tröôùc heát phaûi höôùng ñeán Taêng boán phöông ñeå saùm hoái, sau ñoù cuõng noùi ba laàn. Tam ngöõ laø: Noùi ba laàn. Hoûi: Keát cöông giôùi ñöôïc thoâng qua ñaát Phaät ñeå kieát khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Neáu cho thoï giôùi trong ñaây, neáu tröôùc ñaây khoâng bieát phaùp, ñaõ thoï vaø ñaéc giôùi roài, neáu sö taêng bieát maø coá yù laøm sai thì coù toäi. Hoûi: Ñi treân thuyeàn ñöôïc keát cöông giôùi khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, neáu coù Sa di, cö só thì baûo hoï leân bôø, sau ñoù keát cöông giôùi, neáu khoâng baûo hoï ñi ra, phaûi ngaên chia ra moät choã, sau ñoù keát cöông giôùi. Sau khi keát cöông giôùi, ban ñeâm Tyø-kheo khoâng ñöôïc caàm y, khoâng ñöôïc loäi xuoáng nöôùc. Hoûi: Ñaïi Taêng ñi heát, chæ coøn Sa di ôû trong cöông giôùi coù ñöôïc khoâng? Ñaùp: Duø chæ moät Öu baø taéc thanh tònh, thì cöông giôùi cuõng khoâng bò maát, huoáng chi laø coøn Sa di, suoát moät ñeâm cöông giôùi khoâng bò maát. Neáu Taêng ñi heát khoâng trôû laïi, cuõng khoâng caàn giaûi. Hoûi: Giaëc ñeán trong cöông giôùi, gieát Tyø-kheo, cöông giôùi aáy coù bò maát khoâng? Ñaùp: Khoâng bò maát. Hoûi: Moät, hai, ba, boán ngöôøi ñi treân ñöôøng hoaëc ôû trong nhaø baïch y, ñöôïc keát cöông giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Naêm ngöôøi trôû leân môùi ñöôïc keát cöông giôùi. Hoûi: Keát cöông giôùi ñöôïc thoâng qua soâng ao ñeå keát khoâng? Ñaùp: Taát caû nhöõng nôi doøng nöôùc ngöng ñoïng thì ñeàu ñöôïc, neáu

nöôùc chaûy thì khoâng ñöôïc, vì khoâng bieát bôø ôû ñaâu. Hoûi: Sau khi keát cöông giôùi, khoâng ñaùnh kieän chuøy thì cöông giôùi coù bò maát khoâng? Ñaùp: Khoâng bò maát. Hoûi: Keát cöông giôùi ñöôïc thoâng qua con ñöôøng lôùn ñeå keát khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Khi keát cöông giôùi phaûi sai ngöôøi ngaên ngöôøi ñi ôû hai ñaàu ñöôøng, sau ñoù keát cöông giôùi. Hoûi: Ñaát khoâng coù chuû, coù theå keát cöông giôùi khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Nhö pheùp cuûa Uaát-ñôn-vieät. Hoûi: Keát cöông giôùi tröôùc roài, sau ñoù coù nöôùc lôùn, hoaëc ñaøo haàm daøi möôøi laêm böôùc, hoaëc haønh duïc trong ñoù, cöông giôùi naøy coù bò maát khoâng? Ñaùp: Hoaøn toaøn khoâng bò maát. Coù ngöôøi noùi: Giaû söû ñaøo haàm hoá lôùn saâu, roäng moät do tuaàn thì cöông giôùi vaãn khoâng maát, huoáng gì nhöõng caùi haàm nhoû! Hoûi: Tyø-kheo ñöôïc ôû caùch ñeâm choã cöông giôùi cuûa ni khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, cuõng khoâng ñöôïc lìa y, nhöng khoâng ñöôïc vaøo trong phoøng. Hoûi: Taêng keát cöông giôùi xong, sau ñoù coù taêng ñeán ôû chung, khoâng ñem theo y coù maát y khoâng? Ñaùp: Khoâng maát, vì khi keát cöông giôùi, ñaõ thoâng qua Taêng ba laàn. Hoûi: Taêng taäp hôïp chöa ñuû ñöôïc keát cöông giôùi khoâng? Ñaùp: Neáu coù vieäc daën laïi thì ñöôïc, khoâng coù vieäc thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Moät laàn keát cöông giôùi ñöôïc ôû bao laâu? Ñaùp: Khoâng coù nhaát ñònh veà thôøi gian, neáu thí chuû cuùng theâm ñaát môùi keát cöông giôùi laïi. Hoûi: Tröôùc ñaây Taêng keát cöông giôùi khoâng giaûi maø boû ñi, sau ñoù chuùng Taêng laïi ñeán keát cöông giôùi coù ñöôïc khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Khi keát giôùi tröôøng, caàn phaûi taäp hôïp taát caû chuùng Taêng laø nhieàu ít hay tuøy yù? Ñaùp: Naêm ngöôøi trôû leân thì ñöôïc, vì khoâng coù ñaïi giôùi, chuùng khoâng taäp hôïp thì khoâng phaïm. Hoûi: Keát giôùi tröôøng caàn phaûi ñeán giôùi tröôøng, cuõng ñöôïc keát töø xa chaêng? Ñaùp: Caàn phaûi ñeán giôùi tröôøng môùi ñöôïc keát giôùi.

322 BOÄ LUAÄT 12

Hoûi: Hai chuùng keát cöông giôùi ñöôïc qua laïi ñeå keát khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc qua laïi, nhöng ñöôïc keát thoâng giôùi. Hoûi: Trong moät soá cöông giôùi ñöôïc ñaùnh hai laàn kieän chuøy khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, nhöng khoâng ñöôïc tthuyeát giôùi, yeát ma laøm caùc vieäc Taêng hai nôi trong moät truù xöù, chæ ñöôïc thaép höông, aên uoáng maø thoâi. Hoûi: Ñaïi Taêng ñöôïc keát thoâng giôùi cuøng ni khoâng? Ñaùp: Ñöôïc.

Phaåm 5: HOÛI VEÀ AN CÖ HAÏ LAÏP Hoûi: Vaøo muøa haï, ngaøy naøo ñöôïc keát an cö? Ñaùp: Töø ngaøy möôøi saùu thaùng tö ñeán heát ngaøy möôøi laêm thaùng naêm ngaøy naøo cuõng coù theå keát haï, ñaây goïi laø ngaøy ñaàu an cö. Neáu coù naïn khoâng theå keát haï hoaëc naêm, boán, ba ngaøy cho ñeán heát moät thaùng, khoâng maát tieàn an cö ñaây goïi laø ba möôi ngaøy keát haï moät ngaøy thoï tuoåi haï; coøn ngöôøi haäu an cö, chæ coù moät ngaøy ñöôïc keát haï an cö, qua ngaøy möôøi laêm thaùng baûy, coù naïn thì ngaøy naøo cuõng coù theå thoï tuoåi haï cho ñeán heát ngaøy möôøi laêm thaùng taùm, ñaây goïi laø moät ngaøy keát haï an cö, ba möôi ngaøy thoï tuoåi haï. Hoûi: Keát haï an cö thoï pheùp baûy ngaøy, phaûi thoï töø ngaøy ñaàu an cö, hay ñeán luùc ñi môùi thoï? Ñaùp: Neáu thoï töø ngaøy ñaàu an cö thì toát,

ñeán khi saép ñi thoï cuõng ñöôïc. Luaän veà thoï pheùp baûy ngaøy, neáu ñi khoâng ñuû baûy ngaøy maø trôû veà sau ñoù laïi thì khoâng ñöôïc thoï, phaûi tính ñuû baûy ngaøy, môùi thoï laïi, neáu queân maát thì coù theå thoï laïi. Hoûi: Trong haï an cö, khoâng nhaän möôøi hai vaät nhö giöôøng, toøa, phoøng nhaø... ñöôïc an cö khoâng? Ñaùp: Khoâng caàn phaûi nhaän. Hoûi: Trong luùc haï an cö hoaëc vieäc Tam baûo, hoaëc beänh taät, hoaëc nhieàu vieäc khoù khaên, ñöôïc dôøi choã an cö khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, ngaøy ñaàu an cö phaûi baïch vôùi chuùng, trong chuùng thoï phaùp ba möôi chín ngaøy, thoï phaùp ba möôi chín ngaøy roài coù moät vieäc neân ra khoûi cöông giôùi ba möôi chín ngaøy, ñuû ba möôi chín ngaøy trôû laïi thì toát, neáu khoâng trôû laïi ñöôïc, cuõng coù theå ôû choã aáy thoï tuoåi haï khoâng phaïm, neáu ngaøy ñaàu an cö khoâng thoï ñeán luùc saép ñi thoï cuõng ñöôïc, neáu an cö ñaõ ñuû ba möôi chín ngaøy, coù vieäc caàn ra khoûi cöông giôùi thì khoâng caàn thoï laïi, neáu coù vieäc khoâng trôû laïi ñöôïc cuõng coù theå ôû choã ñoù thoï tuoåi haï.

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ 323

Hoûi: Keát haï an cö nhöng khoâng an cö coù ñöôïc tuoåi haï khoâng? Ñaùp: Neáu tröôùc ñaây khoâng bieát pheùp an cö thì ñöôïc thoï tuoåi haï, neáu bieát maø laøm traùi thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Khoâng keát haï khoâng an cö ñöôïc thoï tuoåi haï khoâng? Ñaùp: Neáu tröôùc ñaây khoâng bieát coù pheùp keát haï, khoâng bieát coù pheùp an cö thì ñöôïc thoï haï laïp, neáu bieát neân höôùng veà chuùng Taêng saùm hoái, neáu tröôùc ñaây bieát phaùp nhöng coá yù laøm traùi thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Khoâng keát haï maø coù an cö thì ñöôïc tuoåi haï khoâng? Ñaùp: Gioáng nhö vieäc treân. Hoûi: Trong haï an cö ñöôïc vaøo soâng, ao taém röûa khoâng? Ñaùp: Thuoäc trong cöông giôùi thì ñöôïc, hoaëc thoï phaùp baûy ngaøy, neân ñi qua soâng thì ñöôïc. Hoûi: Trong luùc haï an cö phaïm toäi Quyeát ñoaùn nhöng khoâng saùm hoái, ñöôïc thoï tuoåi haï khoâng? Ñaùp: Tuy coù toäi nhöng ñöôïc thoï tuoåi haï, vì sao? Vì laø Tyø-kheo. Hoûi: Thoï tuoåi haï nhöng khoâng hoøa hôïp ñöôïc tuoåi haï khoâng? Ñaùp: Tröôùc heát phaûi saùm hoái, sau ñoù môùi thoï tuoåi haï, neáu ngöôøi aáy khoâng saùm hoái, thì phaûi taån xuaát chuùng môùi ñöôïc thoï tuoåi haï, neáu ngöôøi aáy khoâng chòu ra khoûi chuùng phaûi can giaùn ba laàn, can giaùn hôn ba laàn maø vaãn khoâng chaáp nhaän phaïm toäi Quyeát ñoaùn, can giaùn hôn boán laàn thì phaïm toäi naëng. Hoaëc duøng söùc maïnh ñuoåi ñi, hoaëc böùc eùp ñuoåi ra khoûi cöông giôùi thì toát, neáu ngöôøi kia khoâng chòu ñi ra, phaûi ñoùng chaët cöûa cho ôû trong moät phoøng, sau ñoù chuùng thoï tuoåi haï, vì ngöôøi ñoù khoâng phaûi laø Tyø-kheo. Neáu nhö coù nhieàu ngöôøi xaáu, chuùng khoâng taån xuaát thì phaûi taùch ra khoûi cöông giôùi, neáu cuøng thoï tuoåi haï thì khoâng ñöôïc tuoåi haï. Hoûi: ÔÛ trong haï an cö ñöôïc caàm quaït, phaát traàn khoâng? Ñaùp: Taát caû loaïi quaït coù ñuoâi thì khoâng ñöôïc caàm, coøn quaït ñan baèng tre thì ñöôïc. Hoûi: ÔÛ trong haï an cö ñöôïc troán thaày laøm phöôùc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, nhöng khoâng ñöôïc töï tay laøm vieäc. Hoûi: Ngöôøi haäu an cö, ñeán ngaøy möôøi laêm thaùng baûy ñöôïc thoï tuoåi haï roài ñi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu tröôùc ñaây khoâng bieát maø thoï tuoåi haï thì ñöôïc, neáu bieát pheùp maø coá yù laøm traùi thì khoâng

ñöôïc. Neáu chuùng ñaõ hoøa hôïp, Taêng ñaõ nhaän theû roài. Neáu khi ngöôøi haäu an cö thoï tuoåi haï, thì ngöôøi tieàn an cö cuõng vaäy. Hoûi: Hai ngöôøi ñoàng haï laïp, ngöôøi nhoû tieàn an cö, ngöôøi lôùn haäu an cö, ngöôøi tieàn an cö ñaõ thoï tuoåi haï, ngöôøi haäu an cö chöa thoï, ôû trong

moät thaùng ngöôøi naøo lôùn? Ñaùp: Tröôùc, ngöôøi ñoù ñaõ lôùn hôn neân laøm lôùn, vì tính theo ngaøy cuõ. Hoûi: ÔÛ trong haï khoâng thoï pheùp baûy ngaøy, coù moät vaøi vieäc nhoû neân ra khoûi cöông giôùi, coù ñöôïc an cö tieáp khoâng? Ñaùp: Saùm hoái thì ñöôïc. Hoûi: ÔÛ trong haï coù moät nhaân duyeân ñöôïc thoï baûy ngaøy ba laàn khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: ÔÛ trong haï coù ngöôøi khoâng an cö, hoaëc möôøi, hoaëc naêm ngöôøi muoán ñeán ôû nhôø ñeå cuøng thoï tuoåi haï, vaäy ñöôïc cho hoï ôû chung vaø cuøng thoï tuoåi haï khoâng? Ñaùp: Neáu kòp luùc haäu an cö thì phaûi keát cöông giôùi, neáu khoâng kòp haäu an cö thì khoâng ñöôïc, neáu ngöôøi naøy hoaøn toaøn khoâng bieát coù pheùp an cö thì ñöôïc thu nhaän, neáu bieát maø coá yù laøm traùi thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Khoâng bieát haï an cö hoaëc khoâng thoï phaùp baûy ngaøy, ñaõ thoï haï laïp vaäy ñöôïc haï laïp khoâng? Ñaùp: Khoâng bieát phaùp, ñaõ thoï trì ñöôïc haï laïp, khoâng ñöôïc haï an cö, neáu ñaõ haï an cö, Taêng can giaùn moät laàn trôû laïi nhaän thì toát, can giaùn hôn ba laàn khoâng nhaän, thì phaïm toäi Quyeát ñoaùn phaûi saùm hoái nhaän laïi thì ñöôïc, khi nhaän phaûi baïch chuùng môùi coù theå ñöôïc nhaän. Hoûi: Tyø-kheo khoâng thoï tuoåi haï phaïm vaøo ñieàu gì? Ñaùp: Neáu moät Tyø-kheo khoâng thoï tuoåi haï, chuùng neân can giaùn khieán cho thoï, can giaùn laàn thöù nhaát cho ñeán laàn thöù ba maø thoï thì toát, neáu can giaùn hôn ba laàn vaãn khoâng thoï thì phaïm Quyeát ñoaùn, can giaùn hôn boán laàn vaãn khoâng thoï thì chaúng phaûi Sa moân, vì khoâng chòu thoï pheùp aáy. Hoûi: Ngöôøi môùi thoï giôùi haï an cö, cuøng trong ngaøy, nhöng keát haï an cö, sau ñoù ñöôïc tuoåi haï khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, neáu sau moät ñeâm thì khoâng ñöôïc. Hoûi: ÔÛ trong haï an cö queân khoâng thoï pheùp baûy ngaøy, ra khoûi cöông giôùi moät ngaøy ñöôïc an cö khoâng? Ñaùp: Nhôù maø saùm hoái thì ñöôïc, trong moät ngaøy an cö, khoâng ñöôïc saùm hoái ba laàn, saùm hoái quaù ba laàn thì khoâng ñöôïc tuoåi haï. Hoûi: Khi thoï tuoåi haï, neáu trôøi möa ñöôïc ôû trong nhaø thoï tuoåi haï khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Ñi ñeán nôi naøo ñoù ñeå keát haï an cö, vì coù chöôùng ngaïi neân

khoâng theå ñeán ñöôïc, ñöôïc ñoåi choã an cö kieát haï khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Giaû söû ñeán choã khaùc, ñeå haäu an cö, neáu treân ñöôøng ñi, coù truù xöù cuûa taêng, phaûi ñeán ñeå an cö, phaûi ôû laïi hai, ba ngaøy, sau ñoù thoï phaùp ba möôi chín ngaøy thì ñöôïc ñi. Neáu khoâng coù truù xöù cuûa taêng, naêm ngöôøi trôû leân cuøng keát giôùi an cö, sau ñoù moät hoaëc hai ngöôøi ôû laïi ñeå giöõ cöông giôùi, ñuû ba möôi chín ngaøy môùi ñöôïc ñi, neáu ngöôøi ñi sau khoâng ñuû ba möôi chín ngaøy maø boû ñi, ngöôøi ñi tröôùc khoâng bieát neân khoâng maát an cö, ngöôøi ñi

sau thì bò maát. Hoûi: Moät ngöôøi cho ñeán boán ngöôøi ñöôïc ôû trong nhaø cö só keát haï an cö khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, naêm ngöôøi trôû leân môùi ñöôïc keát haï. Hoûi: Moät ngöôøi ôû choã thanh vaéng ñöôïc keát haï an cö khoâng? Ñaùp: Tröôùc ñaây coù keát cöông giôùi, hai ngöôøi trôû leân thì ñöôïc, moät ngöôøi khoâng theå ñöôïc, vì khoâng coù ngöôøi cuøng thoï an cö, khoâng coù cöông giôùi neân hoaøn toaøn khoâng ñöôïc, neáu muoán an cö rieâng, phaûi thænh taêng keát cöông giôùi, sau ñoù an cö thì ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo trong khi haï an cö nhaän lôøi ngöôøi khaùc thænh vaø nhaän vaät duïng cuûa ngöôøi khaùc gôûi, hoaëc traûi qua möôøi ngaøy cho ñeán ba thaùng, ñöôïc nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Khoâng taùc yù tham maø nhaän thì khoâng phaïm giôùi. Hoûi: ÔÛ trong haï an cö trong cöông giôùi coù laøm coâng vieäc, ñöôïc an cö khoâng? Ñaùp: Vieäc phöôùc thì ñöôïc laøm, ngoaøi ra khoâng ñöôïc. Hoûi: Vaên thoï haï an cö noùi: “Phoøng nhaø bò hö hoaïi phaûi tu söûa laïi”. Vaäy laøm luùc môùi an cö hay an cö xong? Ñaùp: Trong ba thaùng, neáu nhaø bò hö hoaïi thì neân söûa chöõa. Hoûi: Khi thoï tuoåi haï, ni chuùng ñeán trong cöông giôùi caàu xin thoï tuoåi haï, neân cho thoï tuoåi haï khoâng? Ñaùp: Hai vò ni trôû leân thì ñöôïc, moät ngöôøi thì khoâng ñöôïc. Vì sao? Vì ni moät mình ñi ra khoûi cöông giôùi phaïm toäi naëng.

Phaåm 6: HOÛI VIEÄC ÑOÄ NGÖÔØI

Hoûi: Moät ngöôøi ñöôïc ñoä Sa-di khoâng?

Ñaùp: Hai ngöôøi môùi ñöôïc ñoä

Hoûi: Ñoä Sa-di ñöôïc thænh Hoøa Thöôïng töø xa khoâng?

Ñaùp: Khoâng ñöôïc.

Hoûi: Chöa ñuû naêm haï laïp ñoä ngöôøi phaïm toäi gì? Ñeä töû ñoù ñaéc giôùi khoâng?

Ñaùp: Neáu bieát phi phaùp maø ñoä, phaïm toäi Ñoïa; can giaùn hôn ba laàn khoâng döøng, phaïm Quyeát ñoaùn; neáu ñeä töû khoâng bieát phi phaùp thì ñaéc giôùi, neáu bieát thì khoâng ñaéc giôùi. Hoûi: Tyø-kheo khoâng thoâng hieåu giôùi, laïi khoâng bieát caùc vieäc Taêng, ñoä nhieàu ngöôøi xuaát gia, hoaëc laøm Tam Sö (Hoøa Thöôïng, Yeát ma sö, Giaùo thoï sö), coù phaïm khoâng? Ñaùp: Ngöôøi aáy coøn khoâng neân aên thöùc aên cuûa tín thí, huoáng gì laø ñoä ngöôøi. Hoûi: Neáu ngöôøi coù cha, meï, pheùp Vua khoâng chaáp nhaän, Tyø-kheo leùn daãn veà ñoä, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi naëng, neáu quaân lính tìm baét, ngöôøi aáy theo Tyø-kheo tu ñaïo, neáu Tyø-kheo bieát maø cho ôû, duø chöa ñoä cuõng phaïm toäi naëng. Hoûi: Con xuaát gia tröôùc, cha meï xuaát gia sau, ñeán choã con mình xin xuaát gia, ngöôøi con ñöôïc ñoä khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo phaïm giôùi ñöôïc ñoä ngöôøi khoâng? Ñaùp: Phaïm toäi naëng, khoâng coù lyù naøo laïi ñoä ngöôøi; neáu phaïm toäi Quyeát ñoaùn cuõng gioáng nhö treân vì chöa ñuû naêm haï laïp; neáu phaïm giôùi nheï, phaûi laøm pheùp saùm hoái, sau ñoù ñöôïc ñoä. Hoûi: Cö só xin moät Tyø-kheo ñeå xuaát gia, Tyø-kheo lieàn ñoä, beøn thænh Hoøa Thöôïng laøm giôùi sö Tyø-kheo ñoù laø thaày phaûi khoâng? Ñaùp: Khoâng phaûi thaày, neáu sau theo vò ñoù thoï phaùp,

vò ñoù coù theå laøm thaày, neáu muoán nöông theo thì vò ñoù coù theå laøm y chæ sö. Hoûi: Tyø-kheo ñoä nhieàu ñeä töû, hoaëc laøm Tam Sö maø khoâng daïy baûo, phaïm vaøo toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Thuôû xöa, thôøi ñöùc Phaät Ca Dieáp, coù moät Tyø- kheo ñoä ñeä töû nhöng khoâng daïy baûo, ñeä töû phaàn nhieàu laøm phi phaùp. Khi qua ñôøi, ngöôøi ñeä töû sanh trong loaøi roàng, pheùp cuûa roàng baûy ngaøy bò moät ngoïn löûa ñoát chaùy thaân theå ñeán taän xöông, roài hieän hình laïi, bò thieâu chaùy tieáp, khoâng theå chòu noåi khoå ñau, lieàn suy nghó: “Tröôùc ñaây, ta coù toäi gì maø nay khoå nhö vaäy”, beøn quan saùt maïng soáng ñôøi tröôùc, thaáy mình xöa laøm Sa moân, khoâng giöõ giôùi caám, thaày cuõng khoâng daïy, lieàn nghó aùc ñoäc, töùc giaän thaày mình, caøng nghó caøng muoán laøm haïi. Bieát sau naøy vò thaày ñoù cuøng naêm traêm ngöôøi ñi treân thuyeàn vöôït qua bieån caû, roàng lieàn phun nöôùc laøm chìm thuyeàn, moïi ngöôøi lieàn hoûi: “Ngöôi laø ai?”. Ñaùp: “Neáu caùc ngöôi thaû Tyø-kheo naøy xuoáng bieån, thì ta seõ thaû caùc ngöôi ñi”. Hoûi: “Tyø-kheo naøy vì sao can döï vaøo vieäc cuûa ngöôi, sao khoâng caàn ngöôøi khaùc, chæ caàn Tyø-kheo naøy laøm gì?”. Roàng noùi:

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ 327

“Tyø-kheo naøy voán laø thaày cuûa toâi, do khoâng daïy doã toâi, khieán toâi hoâm nay phaûi chòu ñau khoå theá naøy, neân toâi chæ caàn vò aáy, moïi ngöôøi khoâng ñöôïc ngaên caûn, vieäc naøy.” Thaáy Roàng saép nhaán chìm mình xuoáng nöôùc, neân Tyø-kheo noùi: “Ta töï nhaûy vaøo bieån, khoâng caàn ngöôi nhaän chìm.” Tyø-kheo aáy lieàn nhaûy xuoáng nöôùc, tan thaân maát maïng, sanh vaøo caùc nôi khoå ñau chòu voâ löôïng toäi. Töø vieäc naøy neân bieát, ñoä ngöôøi laø vieäc lôùn, khoâng theå khoâng chæ daïy.

Phaåm 7: HOÛI VIEÄC THOÏ GIÔÙI Hoûi: Sa-di phaïm möôøi giôùi, hoaëc moät, hai, ba giôùi maø khoâng saùm hoái, thoï ñaïi giôùi coù ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Neáu nhôù maø khoâng saùm hoái thì khoâng ñaéc giôùi, khoâng nhôù, laïi khoâng bieát phaùp, ñaõ thoï trì thì ñaéc giôùi, luaän veà pheùp thoï giôùi, Thaày phaûi hoûi Sa-di: “Ngöôi phaïm giôùi khoâng?” Neáu Sa-di noùi phaïm lieàn daïy phaûi saùm hoái, neáu Thaày khoâng hoûi thì khi ñaêng ñaøn thaày phaûi hoûi; neáu khoâng ai hoûi, thaày phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Ñaõ thoï ñaïi giôùi, saùm hoái loãi ñaõ phaïm khi coøn Sa-di khoâng? Ñaùp: Ñöôïc saùm hoái, gioáng nhö phaùp saùm hoái cuûa Sa-di. Hoûi: Sa-di ñaêng ñaøn saép thoï ñaïi giôùi hoaëc mace aùo theá tuïc, chaân mang giaày, hoaëc y, bình baùt khoâng ñuû, luùc aáy ñi möôïn thì ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Tuy maëc aùo theá tuïc, thaày khoâng hoûi thì khoâng ñaéc giôùi, caùc tröôøng hôïp khaùc ñeàu ñaéc giôùi, sö taêng phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Neáu coù Tyø-kheo khoâng xaû giôùi, hoaëc trôû laïi laøm Sa-di, hoaëc laøm ngöôøi tu Ñaïi ñaïo, lieàn thoï giôùi laïi, coù ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñaéc giôùi. Hoûi: Neáu khoâng ñaéc giôùi, tröôùc ñaõ thoï giôùi neân cho ôû khoâng? Ñaùp: Cho ôû. Hoûi: Ngöôøi khoâng ñaéc giôùi coù phaûi laø Thaày khoâng? Ñaùp: Khoâng phaûi Hoûi: Nhieàu ngöôøi thoï giôùi, laïi thænh moät ngöôøi laøm thaày, coù theå möôøi ngöôøi hoaëc naêm ngöôøi thoï giôùi moät luùc

khoâng? Ñaùp: Khoâng theå ñöôïc. Hoûi: Sa-di thoï ñaïi giôùi, thænh moät Tyø-kheo laøm Ñaïi giôùi Sö, Tyø- kheo naøy khoâng bieát yeát ma vaø pheùp thoï giôùi, lieàn thænh moät vò khaùc cho thoï giôùi, vaäy ai laø Thaày? Ñaùp: Vò cho thoï giôùi laø Thaày, ngöôøi khoâng trao giôùi phaùp thì chaúng phaûi thaày.

328 BOÄ LUAÄT 12

Hoûi: Treân giôùi ñaøn, Sö Taêng maëc aùo theá tuïc, hoaëc phaïm giôùi, ngöôøi thoï giôùi coù ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Neáu ngöôøi thoï giôùi bieát laø phi phaùp thì khoâng ñaéc giôùi, khoâng bieát thì ñaéc giôùi. Hoûi: Thoï giôùi, khi chuùng Taêng khoâng hoøa hôïp hoaëc ñaùnh maéng nhau coù ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Neáu treân giôùi ñaøn, Taêng hoøa hôïp thì ñaéc giôùi, khoâng hoøa thì khoâng ñaéc giôùi. Hoûi: Thoï giôùi coù haïn cheá thôøi gian khoâng? Ñaùp: Chæ qua ñeâm thì khoâng ñöôïc, ñaàu ñeâm, giöõa ñeâm khoâng thaép ñeøn neán thì khoâng ñöôïc, caàn phaûi thaáy thaân hình maøu saéc thì ñöôïc. Hoûi: Khi thoï giôùi, hoaëc gaëp trôøi möa neân chuyeån ñoåi giôùi tröôøng, thoï giôùi trong nhaø coù ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñaéc giôùi, neáu muoán chuyeån giôùi tröôøng, tröôùc phaûi giaûi ñaïi giôùi roài keát giôùi tröôøng, môùi ñöôïc thoï giôùi, khoâng nhö vaäy thì khoâng ñaéc giôùi. Hoûi: Khi thoï giôùi, neáu coù caùc naïn, khoâng ñöôïc hoaøn haûo, ngöôøi naøy coù phaûi laø ñaïi Tyø-kheo khoâng? Ñaùp: Chæ ba laàn yeát ma xong laø ñuû. Hoûi: Thoï giôùi ñuû möôøi ba vieäc, sau ñoù caùc giôùi sö, Hoøa Thöông khoâng daïy baûo tieáp, coù ñöôïc ñaày ñuû giôùi khoâng? Ñaùp: Neáu Thaày khoâng daïy giôùi traûi qua möôøi laêm ngaøy, khi thuyeát giôùi chuyeân taâm laéng nghe thoï trì thì ñöôïc ñaày ñuû. Hoûi: Luùc thoï giôùi ba y khoâng ñuû, coù caàm vaûi baèng giaï, hoaëc nhuoäm hoaëc khoâng nhuoäm hoaëc caét may hoaëc khoâng caét may ñöôïc goïi laø y khoâng? Ñaùp: Hoaøn toaøn khoâng ñöôïc. Hoûi: Khi thoï giôùi, chuùng Taêng hieám coù vaø giôùi haïn, coù bao nhieâu Taêng ñöôïc thoï ñaïi giôùi? Ñaùp: Tröø Tam Sö, töø naêm ngöôøi trôû leân thì ñöôïc. Hoûi: Sa-di ñaõ töøng giaû laøm ngöôøi tu Ñaïi ñaïo, nhaän ñaïi Tyø-kheo ñaûnh leã, sau ñoù ñöôïc thoï ñaïi giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Sa-di töø taï thaày ra ñi, gaëp söï khoù khaên trôû laïi khoâng ñöôïc, ñích thaân ñi ñeán choã khaùc thænh y chæ sö ñeå thoï giôùi, coù ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Ñaéc giôùi. Hoûi: Neáu Tyø-kheo duï doã Sa-di cuûa ngöôøi khaùc, daãn ñeán chuùng khaùc, cho thoï ñaïi giôùi, phaïm toäi gì? Chuùng kia bieát neân chaáp nhaän

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ 329

khoâng? Ñaùp: Neáu vò thaày kia coù vieäc phi phaùp, Sa-di vaø ngöôøi daét ñi khoâng coù toäi; neáu vò Thaày kia khoâng phaûi phi phaùp, thì ngöôøi daãn ñi phaïm toäi naëng, khi ñaêng ñaøn thoï giôùi, Sö taêng phaïm toäi Ñoïa. Xöa coù moät Tyø- kheo tröôûng laõo, chæ coù moät Sa-di theo haàu haï, coù moät Tyø-kheo khaùc ñeán duï doã daãn Sa-di ñi, Tyø-kheo tröôûng laõo naøy khoâng coù ngöôøi haàu haï, neân khoâng bao laâu lieàn qua ñôøi, nhaân ñoù cheá giôùi naøy, khoâng ñöôïc duï doã Sa-di cuûa ngöôøi khaùc, neáu duï doã Sa-di cuûa ngöôøi khaùc thì phaïm toäi naëng. Neáu Tyø-kheo thaáy Sa-di cuûa ngöôøi khaùc chaêm soùc ngöôøi giaø, beänh, maø

baûo hoï boû ñi, Tyø-kheo naøy cuõng phaïm toäi naëng.

Phaåm 8: HOÛI VIEÄC NHAÄN VAÄT CUÙNG DÖÔØNG Hoûi: Tyø-kheo nhaän lôøi môøi cuûa ñaøn vieät, ñaõ nhaän boán vaät phaåm cuùng döôøng, ñöôïc laáy cho ngöôøi khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Ñaõ nhaän boán loaïi vaät phaåm troïn ñôøi roài, coù moät vaøi duyeân söï ñi ra ngoaøi, ñöôïc aên thöùc aên ôû beân ngoaøi, uoáng thuoác beân ngoaøi khoâng? Ñaùp: Cuûa thí chuû thì ñöôïc nhaän. Hoûi: Ngöôøi khaùc muoán cuùng vaät cho Tyø-kheo tröôùc heát hoûi Tyøkheo coù hay khoâng, Tyø-kheo thaät söï ñaõ coù, vì taâm tham neân löøa doái noùi vôùi ngöôøi kia laø khoâng coù, ngöôøi kia lieàn ñem vaät cuùng, phaïm toäi gì? Ñaùp: Vì tham maø laáy neân phaïm toäi Xaû Ñoïa, noùi doái phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Neáu thöùc aên cuûa Chuùng Taêng, ñeå daønh cho Thöôïng Toøa, Thöôïng Toøa ñöôïc aên khoâng? Ñaùp: Thöôïng Toøa aên vôùi taâm tham thì phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo khoâng beänh töï noùi coù beänh khoå, vì muoán xin thöùc aên ngon, neáu coù ñöôïc vaø aên, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi naëng. Hoûi: Khoâng maëïc ba y ñeå nhaän thöùc aên, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Ñaøn vieät ñeán thænh hai, ba ngöôøi, caàn Taêng chuùng xöôùng khoâng? Ñaùp: Phaûi xöôùng. Hoûi: Khi Ñaïi Tyø-kheo yeát ma phaân chia ñoà vaät, ni ñeán trong cöông giôùi, ñöôïc chia khoâng? Ñaùp: Ñöôïc.

330 BOÄ LUAÄT 12

Hoûi: Coù ngöôøi göûi ñoà vaät ñeán cuùng cho moät truù xöù Taêng, vaät ñeán sau, coù theâm moät Tyø-kheo ñeán tröôùc, chia theo an cö, Tyø-kheo naøy coù ñöôïc phaàn khoâng? Ñaùp: Ñaùnh kieàn chuøy thì ñöôïc, khoâng ñaùnh thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo ñi giöõa ñöôøng, ngöôøi phuï nöõ cuùng vaät ñöôïc nhaän khoâng? Ñaùp: Laø baø con, hoaëc quen bieát nhau thì ñöôïc nhaän. Hoûi: Tyø-kheo ñi giöõa ñöôøng, Tyø-kheo ni cuùng vaät ñöôïc laáy khoâng? Ñaùp: Cuùng cho chuùng thì laáy, khoâng phaûi cuùng cho chuùng thì khoâng ñöôïc laáy, neáu laáy thì phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Gaïo cuùng Taêng, Taêng ñi, thí chuû ñöôïc duøng cuùng cho Taêng ñeán sau, ngöôøi ñeán sau ñöôïc aên khoâng? Ñaùp: Ñaùnh kieàn chuøy ñöôïc aên, neáu khoâng ñaùnh kieàn chuøy, aên moät böõa no thì phaïm toäi Khí. Hoûi: Ngaøy muøng taùm thaùng tö thì phaûi cuùng vaät, ngaøy möôøi laêm thaùng baûy Taêng ôû tröôùc ñaõ ñi, chuû chuøa laáy cho Taêng ñeán sau, Taêng ñeán sau laáy ñeå chia, phaïm toäi gì? Ñaùp: Ñaùnh kieàn chuøy cuøng phaân chia cho Taêng hieän tieàn thì khoâng coù toäi, neáu khoâng ñaùnh kieàn chuyø maø chia thì phaïm toäi troäm. Hoûi: Cö só coù cuùng vaät khaùc, ngöôøi ñaõ nhaän ñi khoûi, Cö só laáy cho ngöôøi ñeán sau, ngöôøi ñeán sau ñöôïc laáy khoâng? Ñaùp: Phaûi hoûi chuû nhaân laø ngöôøi ñaõ nhaän coù trôû laïi khoâng, neáu cö só noùi khoâng ñeán nöõa, lieàn chuù nguyeän roài laáy, neáu noùi ngöôøi kia seõ ñeán thì khoâng ñöôïc laáy, neáu laáy ñeå duøng phaïm toäi Xaû Ñoïa, bieát ngöôøi kia cheát maø laáy, phaïm toäi Khí, vì ñoù laø vaät cuûa Taêng. Hoûi: Tyø-kheo lo lieäu ñôøi soáng, ñöôïc thí chuû cuùng döôøng y phuïc, thöùc aên cho Tyø-kheo, vaäy ñöôïc nhaän y phuïc, thöùc aên khoâng? Ñaùp: Nhaän y phuïc thì phaïm Xaû Ñoïa, neáu ôû nôi ngheøo cuøng khoán khoå khoâng coù thöùc aên, ngöôøi khaùc sai cö só laøm thì coù theå aên, ngöôøi quaûn lyù ñôøi soáng phaûi baïch

chuùng: Vaät naøy khoâng phaûi laø vaät cuûa toâi, laø vaät cuûa ngöôøi khaùc, neáu nhö vaäy thì coù theå aên, neáu chuû nhaân khoâng baïch chuùng maø aên, phaïm toäi Ñoïa. Hai, ba ngöôøi cuõng coù theå baïch, neáu Tyø- kheo ñöa cho ngöôøi giuùp vieäc, ngöôøi giuùp vieäc noùi: Ñaây laø vaät cuûa toâi, thì ñöôïc aên. Hoûi: Tyø-kheo ñöôïc boû ñoà vaät khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu boû phaïm Xaû Ñoïa. Hoûi: Nhaän duøng böõa laâu daøi ñeán moät traêm ngaøy, nöûa chöøng ñöôïc

nhaän aên moät böõa, hai böõa cuûa ngöôøi khaùc khoâng? Ñaùp: Thí chuû chaáp nhaän thì ñöôïc, khoâng chaáp nhaän thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Khaát thöïc nhieàu ñöôïc cho ngöôøi khaùc khoâng? Ñaùp: Tröôùc khoâng coù taâm tham laáy, coù nhieàu thì ñöôïc cho cö só, neáu khoâng coù chuùng sanh thì ñeå nôi caây, coù chuùng sanh aên thì toát, neáu khoâng coù chuùng sanh, saùng mai trôû laïi laáy nöôùc röûa roài aên, khoâng ñöôïc boû vì cuûa tín thí raát naëng, sôû dó trôû laïi ñöôïc laáy laø vì khoâng coù chuû nhö caùch nhaët thöùc aên ôû Uaát-ñôn-vieät. Hoûi: Tyø-kheo aên hoaëc nhai moät mieäng côm roài nhaû ra, laáy chöøng moät mieáng côm roài boû, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Ngöôøi chuû thænh, ñöôïc nhaän suoát ñôøi khoâng? Ñaùp: Neáu choã aáy haønh ñaïo ñöôïc, khoâng coù caùc naïn, khoâng coù thieáu thoán thì ñöôïc ñeán. Hoûi: Ngöôøi chuû môøi aên, ñöôïc sai ngöôøi ñi thay khoâng? Ñaùp: Neáu ngöôøi chuû ñoàng yù, thì ñöôïc, neáu chuû nhaân khoâng thích ñoåi, thay ngöôøi ñi thì phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Thöùc aên cuûa meï con quyû coù theå aên khoâng? Ñaùp: Phaûi chuù nguyeän sau môùi ñöôïc aên. Hoûi: Ngöôøi chuû cuùng cho Tyø-kheo boø, ngöïa, noâ tyø, thöùc aên, ñöôïc nhaän tröïc tieáp khoâng? Ñaùp: Ñöôïc laáy ñeå duøng, khoâng ñöôïc baùn, taát caû caùc loaïi binh khí, cuõng khoâng ñöôïc nhaän. Hoûi: Ngöôøi ñem vaät ra cuùng teá, cuùng xong boû ñi ñeå vaät laïi Taêng ñeán sau ñöôïc aên khoâng? Ñaùp: Ñaùnh kieàn chuøy ñöôïc aên, khoâng ñaùnh kieàn chuøy maø aên thì phaïm toäi troäm. Hoûi: Tyø-kheo caàm maâm thöùc aên chia cho ngöôøi khaùc phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu hoûi, ñöôïc pheùp nhaän thì khoâng coù toäi, khoâng ñöôïc pheùp maø laáy aên, phaïm toäi Ñoïa, neáu khoâng hoûi cuõng phaïm toäi Ñoïa, sôû dó khoâng phaïm toäi troäm, vì cuøng laáy tay nhaän thöùc aên. Hoûi: Tyø-kheo khaát thöïc, coù ngöôøi hoûi: “Vaät toát khoâng?” Tyø-kheo khoâng ñaùp ñuùng söï thaät, neáu nhaän vaät naøy, phaïm toäi gì? Ñaùp: Thaät toát noùi toát phaïm toäi Ñoïa, khoâng toát noùi toát phaïm toäi khí. Hoûi: Tyø-kheo ñöa taát caû ñoà vaät duøng troïn ñôøi cho ngöôøi khaùc, noùi:

“Veà sau toâi caàn thì trôû laïi laáy”, ñöôïc nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, phaûi ñöa cho ngöôøi ñaùng tin. Sau ñoù laïi noùi vôùi ngöôøi khaùc: “Vaät cuûa toâi cuùng cho Tyø-kheo kia”, neáu noùi laø trôû laïi laáy, thì khoâng ñöôïc ñích thaân laáy.

Phaåm 9: HOÛI VIEÄC BEÄNH TAÄT Hoûi: Khi Tyø-kheo beänh ñöôïc boû baùt aên hay khoâng? Ñaùp: Beänh naëng thì ñöôïc, beänh nheï thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo bò

beänh, khoâng giöõ ba y phaïm toäi gì? Ñaùp: Neát raát meät nhoïc laïi khoâng tænh taùo thì ñöôïc, coøn bieát roõ thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Ngöôøi nuoâi beänh khoâng noùi vôùi ngöôøi beänh, töï ñem tieàn cho ngöôøi beänh khaùc, may y, mua thöïc phaåm, uoáng thuoác, phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu duøng naêm tieàn, phaïm toäi khí, sau ñoù noùi vôùi ngöôøi beänh, ngöôøi beänh vui veû thì khoâng phaïm, neáu ngöôøi beänh töùc giaän, khoâng traû laïi cuõng phaïm toäi Khí. Hoûi: Vì beänh neân ngöôøi chuû cuùng moãi ngaøy moät traêm tieàn, chæ caàn naêm möôi tieàn laø ñuû, soá tieàn dö ñöôïc cho ngöôøi beänh khaùc ñeå uoáng thuoác, mua thöùc aên khoâng? Ñaùp: Ngöôøi beänh töï cho thì ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo beänh khoâng coù ngöôøi chaêm soùc, ñöôïc pheùp cho Tyø- kheo laøm thöùc aên khoâng? Ñaùp: Trong nuùi, ao ñaàm, choã khoâng coù ngöôøi, ñeán tröa khoâng coù thöùc aên, trôû laïi thì ñöôïc laøm, noäi trong baûy ngaøy, tröôùc tònh thí cuûi, gaïo roài nhaän laïi môùi ñöôïc laøm. Hoûi: Ngöôøi beänh caàn moät, hai lít röôïu ñoå vaøo thuoác, coù theå cho khoâng? Ñaùp: Neáu thaày thuoác noùi chaéc chaén laønh beänh, cho pheùp hoøa vôùi thuoác ñeå uoáng, khoâng ñöôïc uoáng röôïu khoâng. Hoûi: Tyø-kheo beänh ñöôïc maëc aùo laïnh khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, vì gioáng vôùi ngoaïi ñaïo. Hoûi: Tyø-kheo beänh ung nhoït ñöôïc sai ngöôøi muùt nhoå ra khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo beänh khoán khoå, hoaëc thieáu y baùt do chuùng cuùng neân baùn ñeå laøm phöôùc, neáu nhaän phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu bò hö raùch thì ñöôïc nhaän, khoâng phaûi thì phaïm Xaû Ñoïa.

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ 333

Phaåm 10: HOÛI VEÀ TYØ KHEO QUA ÑÔØI Hoûi: Vaät cuûa Tyø-kheo qua ñôøi, khoâng ñaùnh kieàn chuøy, khoâng yeát ma maø chia, phaïm toäi gì? Ñaùp: Trong cöông giôùi coù möôøi ngöôøi trôû leân, ñeàu ñöôïc ñaùnh kieàn chuyø maø yeát ma, neáu khoâng ñaùnh kieàn chuøy maø yeát ma, hoaëc ñaùnh kieàn chuøy maø khoâng yeát ma, hoaøn toaøn phaïm toäi Khí. Sôû dó laøm nhö vaäy vì taát caû vaät cuûa Tyø-kheo qua ñôøi ñeàu thuoäc Taêng boán phöông, khoâng ñöôïc töï yù chia, neáu ôû ngoaøi cöông giôùi thì naêm ngöôøi trôû leân, ñöôïc yeát ma chia, khoâng caàn ñaùnh kieàn chuøy, vì khoâng coù cöông giôùi, boán ngöôøi trôû xuoáng khoâng ñöôïc yeát ma chia, neáu chia thì phaïm toäi Khí, phaûi ñem ñeán trong Chuùng Taêng, neáu töï laáy ñem ñeán Chuùng khaùc, môùi vaøo trong cöông giôùi thì khoâng phaïm, khi ra khoûi thì phaïm toäi Khí, nhö vaäy laïi ñeán Chuùng khaùc, ra khoûi moät cöông giôùi phaïm theâm moät toäi khí. Ñeä töû ñem vaät cuûa thaày ñi cuõng vaäy. Hoûi: Tyø-kheo maát, ñeä töû khoâng laáy cuûa thaày ñöa cho Chuùng, ñích thaân phaân chia cuùng döôøng chuùng Taêng, taêng coù theå aên khoâng? Ñaùp: Ñeä töû aáy tröôùc ñaây bieát phaùp thì coù toäi, Taêng khoâng ñaùnh kieàn chuøy khoâng yeát ma maø aên, phaïm Xaû Ñoïa. Hoûi: Neáu Thaày qua ñôøi, Taêng yeát ma chia vaät, ñeä töû ñöôïc chia khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, vì ñeä töû laø Taêng Chuùng. Hoûi: Thaày qua ñôøi, khoâng coù taêng khaùc, chæ coù ñeä töû, hoaëc naêm hoaëc möôøi, ñöôïc yeát ma chia vaät khoâng? Ñaùp: Ñöôïc chia vì ñeä töû töùc laø Taêng neân ñöôïc chia, phaûi ñaùnh kieàn chuøy vaø yeát ma, khoâng laøm nhö vaäy thì khoâng ñöôïc. Hoûi:

Ngöôøi beänh qua ñôøi, vaät cuùng cho ngöôøi beänh coøn laïi, ñöôïc laáy cho ngöôøi beänh khaùc khoâng? Ñaùp: Ñaây laø vaät cuûa Taêng, khoâng ñöôïc cho ngöôøi khaùc, neáu ñem cho vôùi trò giaù naêm tieàn, phaïm toäi khí. Hoûi: Thaày ñöa tieãn cha, meï, anh em cheát ñöôïc khoùc khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, khoùc moät tieáng phaïm toäi Ñoaï, chæ coù theå nhoû moät tí nöôùc maét thoâi. Hoûi: Hoaëc Tyø-kheo cheát thì coù maët, khi yeát ma khoâng coù maët; hoaëc khi cheát khoâng coù maët, khi yeát ma thì coù maët ñeàu ñöôïc chia khoâng? Ñaùp: Kòp luùc yeát ma thì ñeàu ñöôïc, khi cheát thì coù maët, khi yeát ma khoâng coù maët thì khoâng ñöôïc chia. Hoûi: Tyø-kheo qua ñôøi, ngöôøi khaùc mua quan taøi, y phuïc cho ñeå mai taùng, phaïm toäi gì?

Ñaùp: Baïch Taêng, Taêng cho y phuïc ñeå che thaân, nhöõng vaät coøn laïi ñeàu thuoäc cuûa Taêng, taát caû khoâng ñöôïc choân, choân ñuû naêm tieàn phaïm toäi khí, neáu vaät rieâng cuûa ñeä töû thì ñöôïc, neáu ngöôøi maát khoâng bieát phaùp, töï laáy ñeå chia cho ngöôøi khaùc thì khoâng coù toäi. Hoûi: Cha meï baø con cheát, Tyø-kheo ñöôïc lo lieäu aùo quaàn, quan taøi ñeå choân caát khoâng? Ñaùp: Ñeàu khoâng ñöôïc. Neáu cha meï maát, hoaëc beänh khoâng coù ngöôøi cuùng döôøng, ñöôïc khaát thöïc chia cho moät nöûa, neáu hoï coù khaû naêng, hoaëc chuùt ít ngheà nghieäp, khoâng ñöôïc cho thöùc aên, neáu cho thöùc aên thì phaïm toäi Ñoaï, cho quaàn aùo phaïm Xaû Ñoïa, huoáng chi mua quan taøi ñeå choân caát! Hoûi: Ngöôøi beänh qua ñôøi, y baùt tröôùc heát cho ngöôøi nuoâi beänh, nhöng khoâng yeát ma, ngöôøi nuoâi beänh laáy baùn laøm côm cuùng Taêng, Taêng aên ñöôïc khoâng? Ñaùp: Chuùng chöa yeát ma maø aên, Chuùng phaïm Xaû Ñoïa, neáu ngöôøi beänh khoâng bieát phaùp, ñaõ taùc phaùp yeát ma thì ñöôïc aên, neáu chöa taùc phaùp thì chuùng neân taùc phaùp. Hoûi: Tyø-kheo möôïn vaät cuûa ngöôøi khaùc Tyø-kheo ñaõ cheát, ñöôïc laáy vaät ñeå traû khoâng? Ñaùp: Taát caû ñeàu khoâng ñöôïc, töï laáy vaät ñeå traû, phaïm Ñoät caùt la, phaûi baïch chuùng, Chuùng traû thì ñöôïc laáy, neáu chuùng khoâng cho maø laáy phaïm toäi Ñoaï. Hoûi: Tyø-kheo ñöôïc xaây thaùp cho baäc Thaày ñaõ maát khoâng? Ñaùp: Vaät cuûa mình ñöôïc duøng, vaät cuûa thaày thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo ñöôïc ñaûnh leã moà maû cuûa thaày khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Coù ngöôøi vaán naïn: “Soáng laø thaày toâi, ñaõ cheát coøn khoâng phaûi Tyø-kheo, chæ laø boä xöông khoâ maø thoâi, vì sao phaûi ñaûnh leã?” Ñaùp: Phaät ôû ñôøi neân cung kính cuùng döôøng, sau khi ngaøi nhaäp Nieát baøn cuõng chæ laø boä xöông khoâ maø thoâi, vì sao laïi cuùng döôøng!? Thaày luùc coøn soáng ñaõ duøng phaùp laøm lôïi ích cho ngöôøi, sau khi thaày cheát kính leã coù loãi gì? Hoûi: Khi chia vaät yeát ma xong, coù taêng khaùc ñeán, vò naøy coù ñöôïc phaàn khoâng? Ñaùp: Yeát ma ba laàn xong, khoâng cho thì khoâng coù loãi, neáu ñeán kòp sau moät laàn yeát ma, cuõng ñöôïc chia phaàn.

Phaåm 11: HOÛI VEÀ BA Y Hoûi: Giaët ba y xong caàn phaûi xaû (cho) khoâng? Ñaùp: Caàn xaû, neáâu khoâng xaû phaïm toäi Ñoïa, phaûi cho ngöôøi khaùc, hoï traû laïi môùi ñöôïc nhaän. Hoûi: Ba y ñaõ raùch, may chaäm chaäm coù ñöôïc khoâng? Ñaùp: Y ñaïi thì ñöôïc, y trung, y tieåu thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Ñöôïc ñaép y tieåu thaép höông ôû giaûng ñöôøng khoâng? Ñaùp: Khoâng coù y trung thì ñöôïc, neáu khoâng coù thì thaân thanh tònh cuõng ñöôïc thaép. Hoûi: Giaët y, ñoåi vaûi luïa, ñöôïc duøng ñoåi gaïo khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc neáu ñoåi phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Coù Ba y, neân may noäi y khoâng? Ñaùp: Noäi y may hay khoâng may ñeàu ñöôïc. Hoûi: Ñöôïc maëc ñaïi y leân giaûng ñöôøng, ñöôïc leã baùi khoâng? Ñaùp: Khoâng coù y trung thì ñöôïc. Hoûi: Ba y ñöôïc duøng luïa soáng ñeå may khoâng? Ñaùp: Taát caû vaûi luïa, khoâng thaáy thaân theå thì ñöôïc maëc. Hoûi: Tyø-kheo giaän döõ töï phaù y, baùt vaø tích tröôïng phaïm toäi gì? Ñaùp: Saân haän phieàn naõo töï phaù ba y vaø baùt, phaïm toäi Xaû Ñoïa, phaù tích tröôïng phaïm toäi Ñoïa, phaù vaät cuûa ngöôøi khaùc, tính theo tieàn maø bieát phaïm toäi gì? Hoûi: Ba y ñöôïc ñöa cho ngöôøi möôïn khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc ñem ra khoûi cöông giôùi caùch ñeâm, neáu cuøng ôû trong cöông giôùi thì ñöôïc, khoâng haïn cheá soá ngaøy. Hoûi: Vaøo trong xoùm laøng khoâng maëc y ñaïi, phaïm toäi gì? Ñaùp: Mang treân vai ñi thì khoâng phaïm, neáu Taêng sai hoaëc vì ngöôøi beänh, khoâng ñem y ñi ñeàu khoâng phaïm. Hoûi: Ba y bò raùch vaù laïi ñöôïc thoï, cuùng laïi cho ngöôøi khaùc chaêng? Ñaùp: Raùch khoaûng baèng chaân con meøo neân cho ngöôøi khaùc, ngöôøi khaùc traû laïi môùi ñöôïc nhaän ñeå vaù laïi, neáu vaù tröôùc, ñem cho ngöôøi sau cuõng ñöôïc.

Phaåm 12: HOÛI VEÀ BAÙT Hoûi: Theá naøo laø baùt bò maát? Ñaùp: Neáu söùt meû, hoaëc thuûng loã, hoaëc beå naùt, hoaëc dính dô khoâng röûa ñöôïc, ñeàu bò maát, neáu bò söùt meû, loã thuûng thì khoâng theå duøng ñöôïc, neáu bò vôõ haøn bòt laïi cho ngöôøi khaùc, ngöôøi khaùc traû laïi môùi ñöôïc nhaän,

dính dô khoâng röûa ñöôïc cuõng vaäy, neáu boû ngoaøi cöông giôùi qua ñeâm cuõng khoâng maát. Hoûi: Bình baùt ñöôïc treo treân vaùch töôøng khoâng? Ñaùp: Neân laáy khaên ñaäy roài ñeå nôi saïch seõ, hoaëc ñöïng trong tuùi treo treân vaùch thì toát, khoâng ñöôïc ñaäy baùt roài treo treân vaùch, nhoùm saùu Tyø-kheo ñaäy baùt treo treân vaùch, bò rôùt xuoáng ñaát lieàn beå naùt, do ñoù Phaät cheá giôùi, töø nay veà sau khoâng ñöôïc ñaäy baùt treo treân vaùch, neáu baùt treo treân vaùch laø phaïm toäi Ñoïa, rôi xuoáng ñaát beå phaïm toäi Xaû Ñoïa. Hoûi: Saùng sôùm ñöôïc duøng baùt ñeå aên khoâng? Neáu khoâng duøng coù loãi gì? Ñaùp: Taát caû khi aên ñeàu neân duøng baùt, neáu moät ngaøy khoâng duøng baùt laø phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo aê n côm muoán cho heát, ñöôïc nghieâng baùt ñeå veùt côm khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: AÊn côm roài laïi aên traùi caây, ñöôïc boû bình baùt xuoáng khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, neáu aên chöa xong cuõng ñöôïc boû xuoáng choác laùt. Hoûi: Tyø-kheo aên phaûi ñöa baùt leân cao, cuõng ñöôïc ñaët xuoáng ñaát khoâng? Ñaùp: Phaûi ñöa leân cao, neáu coù duyeân söï ñöa cho ngöôøi khaùc, khoâng phaïm. Hoûi: Tyø-kheo laáy ñoà ñöïng ñaày côm, boû trong baùt moät nöûa, ñöôïc duøng baùt aên khoâng?

Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu duøng ñeå aên, phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Bình baùt ñöôïc cho ngöôøi möôïn khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, tröø ra luùc aên côm. Hoûi: Bình baùt ñöôïc laáy ñeå naáu thöùc aên khoâng? Ñaùp: Khoâng xaû maø naáu, phaïm Xaû Ñoïa.

Phaåm 13: HOÛI VEÀ CAÙC VIEÄC KHAÙC Hoûi: Tyø-kheo bò teân cöôùp laáy troäm vaät, chöa ñem ra khoûi cöông giôùi, ngöôøi chuû thaáy vaät cuûa mình khoâng bieát ai laáy troäm, ñöôïc laáy laïi khoâng? Ñaùp: Ñöôïc laáy, töùc gioáng vôùi giôùi töông töï vaät baùu trong chín möôi Ba daät ñeà, tröôùc phaûi suy nghó, neáu coù ngöôøi nhaän thì khoâng ñöôïc laáy, khoâng coù ngöôøi nhaän, baïch chuùng môùi ñöôïc laáy, neáu khoâng coù chuùng, vaät thuoäc trong cöông giôùi thì laáy, khoâng laáy laøm vaät cuûa mình. Hoûi: Chuùng Taêng ñaùnh kieàn chuøy ñeå aên, ngaên ngöôøi ngoaøi khoâng

cho aên, phaïm toäi gì? Ñaùp: Vì sôï maát lôïi döôõng, phaïm Ñoät caùt la. Hoûi: Tröôùc ñaây Tyø-kheo giaùo hoùa, thí chuû cuùng thöùc aên cho moät traêm ngöôøi, dö moät ngöôøi ñeán möôøi ngöôøi thì ñöôïc nhaän, neáu Tyø-kheo khoâng giaùo hoùa coù phaïm khoâng? Ñaùp: Neáu ñaùnh kieàn chuøy ñeå aên, neân nhaän vì coù ngöôøi giaùo hoùa neân khoâng phaïm. Vì sao? Vì ñaùnh kieàn chuøy ñeå thænh Taêng, Taêng ñeán nhieàu thì coù loãi gì! Luaän veà pheùp ñaùnh kieàn chuøy, caàn phaûi taùc yù thænh Taêng boán phöông, neáu Taêng ñeán nhieàu hay ít, chia taát caû cuûa caûi, thöïc phaåm ñeàu khoâng coù loãi. Hoûi: Tyø-kheo giaùo hoùa neân cö só cuùng döôøng chuùng Taêng, neáu coù ngöôøi ngoaøi ñeán xin, cho moät thaêng ñeán naêm thaêng khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu bieát laø phi phaùp maø töï laáy cho, ñuû naêm tieàn laø phaïm toäi Khí, neáu baïch chuùng, chuùng chaáp nhaän thì ñöôïc cho. Hoûi: Ngöôøi chuû cuùng döôøng chö Taêng, thænh suoát ñôøi, moät ngaøy cuùng moät traêm tieàn, chuùng chæ duøng naêm möôi tieàn hoï cuùng, soá coøn laïi ñöôïc duøng vaøo nhöõng vieäc khaùc khoâng? Ñaùp: Ñaùnh kieàn chuøy thì ñöôïc duøng, neáu khoâng coù y baùt thì khoâng caàn ñaùnh kieàn chuøy, chuùng hoøa hôïp ñöôïc giaûm bôùt vieäc tieâu duøng, neáu töï bôùt ñeå cuùng cho khaùch Taêng raát toát. Hoûi: Ngöôøi chuû thænh Tyø-kheo cuùng thöùc aên trong möôøi ngaøy, vì muoán aên ngon neân doàn laïi, aên trong naêm ngaøy, ba ngaøy, phaïm toäi gì? Ñaùp: Khoâng phaïm; nhöng khoâng ñöôïc xin nöõa, neáu xin phaïm toäi Ñoïa, neáu khoâng ñuû möôøi ngaøy maø ñi cuõng phaïm Xaû Ñoïa. Hoûi: Ngöôøi chuû thænh Tyø-kheo cuùng thöùc aên möôøi ngaøy, töï chia laøm thöùc aên moät thaùng ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñaùnh kieàn chuøy thì ñöôïc, neáu khoâng ñaùnh kieàn chuøy, trong chuùng Taêng, coù ngöôøi ñi khoûi, neáu hoï khoâng cuùng thöùc aên cho ngöôøi ñeán sau, ngöôøi ñeán sau aên phaàn cuûa mình, aên heát phaàn ngöôøi khaùc, neáu aên no moät böõa phaïm toäi Khí, khoâng no phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Cha meï, anh em bò phaù saûn, ñöôïc ñi xin vaät, ñeå chuoäc laïi khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, nhöng khoâng ñöôïc noùi xin cho mình, neáu caàn xin cho cha meï, anh em thì ñöôïc, neáu söû duïng coøn dö thì khoâng ñöôïc laáy cho mình, phaûi ñöa cho ngöôøi ñöôïc chuoäc; neáu töï duøng vaät

aáy, ngöôøi thaân khoâng vui thì phaïm Xaû Ñoïa, neáu hoï vui khoâng traû laïi phaïm toäi Khí. Hoûi: Ñöôïc ñeán quaùn röôïu xin thöùc aên, xin cuûa caûi khoâng? Khoâng coù vieäc ñöôïc noùi troáng khoâng chaêng?

Ñaùp: Taát caû caùc cöûa quaùn röôïu khoâng ñöôïc vaøo, neáu vaøo phaïm toäi Ñoïa, neáu coù cöûa khaùc ñöôïc vaøo, neáu Tyø-kheo ñöôïc thænh phaûi hoûi: "coù theå giöõ trai giôùi moät ngaøy khoâng?". Ñaùp: "Coù theå", cho hoï giôùi thì ñöôïc ñeán, neáu khoâng theå thoï giôùi, duø chæ moät ngaøy cuõng khoâng ñöôïc ñeán quaùn röôïu, hoaëc nhaø moå gieát cuõng vaäy. Hoûi: Khuyeán khích ngöôøi uoáng röôïu phaïm toäi gì? Ñaùp: Cöôõng eùp, khuyeán khích maø hoï khoâng uoáng, phaïm Ñoät caùt la, neáu hoï uoáng phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo gôûi vaät cho cö só, ngöôøi naøy heát thôøi haïn vaãn khoâng traû, laïi ñem cho Tyø-kheo khaùc, Tyø-kheo aáy ñöôïc laáy khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc laáy, neáu ngöôøi kia coøn soáng laø vaät coù chuû, neáu ñaõ cheát laø vaät cuûa Taêng. Hoûi: Tyø-kheo ban ñeâm ñöôïc ñoát ñuoác maø ñi khoâng? Ñaùp: Muøa ñoâng thì ñöôïc, muøa heø ñoát ñuoác cuõng ñöôïc, neáu caàm löûa phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Vaät cuûa mình chæ coù giaù trò moät caùi, do ñi ñeán nôi khaùc baùn ñöôïc trò giaù baèng naêm, ba caùi coù theå laáy khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu laáy phaïm Xaû Ñoïa. Hoûi: Taát caû vì ñuøa giôõn neân laáy vaät cuûa ngöôøi khaùc ñem cho, phaïm toäi gì? Ñaùp: Ñeàu phaïm Xaû Ñoïa, neáu ngöôøi kia khoâng cho laïi cöôõng eùp maø laáy, phaïm toäi Khí. Hoûi: Tyø-kheo neám thöùc aên ñöôïc aên khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Bieát maø aên phaïm toäi Ñoïa, neám tröôùc thöùc aên cuûa ngöôøi khaùc cuõng phaïm toäi Ñoïa, neáu khoâng saùm hoái lieàn, toäi aáy ngaøy caøng taêng. Xöa coù moät Tyø-kheo chaáp söï, thöôøng troâng coi thöïc phaåm cuûa Taêng, luoân laáy tay chæ vaøo ñoà ñöïng noùi, laáy vaät naøy, duøng vaät naøy, ngaøy naøo cuõng laøm nhö vaäy maø khoâng saùm hoái. Sau khi qua ñôøi, vò aáy bò ñoïa vaøo trong loaøi ngaï quyû. Coù moät Tyø-kheo ñaéc A-la-haùn, ban ñeâm ñi nhaø xí nghe tieáng keâu reân ræ, neân hoûi: "Ngöôi laø ai?" Ñaùp: "Toâi laø ngaï quyû", hoûi: "Ñaõ laøm gì maø bò ñoïa trong loaøi ngaï quyû?" Ñaùp: "ÔÛ trong chuøa naøy laøm Taêng chaáp söï", hoûi: "Ngöôi voán tinh taán, vì sao bò ñoïa trong loaøi ngaï quyû?" Ñaùp: "Do ñem thöùc aên uoáng baát tònh cho chuùng Taêng". Vò La haùn hoûi: "Vì sao baát tònh?" Ñaùp: "Taêng chuùng coù nhieàu vaät duïng ñöïng thöùc aên do thaáy roài laáy tay chæ vaøo ñoà ñöïng, sai ngöôøi giuùp vieäc laáy vaät naøy, duøng vaät naøy, phaïm toäi Ñoïa, ba laàn thuyeát giôùi vaãn khoâng saùm hoái, neân taêng theâm cho ñeán toäi naëng, do ñoù bò ñoïa vaøo trong loaøi ngaï quyû, hai tay phanh xeù ngöïc, loät da xeû thòt, hôi thôû yeáu ôùt, hoûi:

"Vì sao phaûi phanh xeù ngöïc?" Ñaùp: "Loaøi truøng caén röùt thaân theå raát ñau ñôùn". Hoûi: "Vì sao hôi thôû yeáu ôùt?" Ñaùp: "Vì trong mieäng coù truøng". Hoûi: Vì sao? Tieáng keâu reân ræ? Ñaùp: Vì raát ñoùi khaùt, saép cheát? Hoûi: Muoán aên vaät

gì? Ñaùp: YÙ muoán aên phaân nhöng khoâng aên ñöôïc. Hoûi: Vì sao khoâng aên ñöôïc? Ñaùp: Vì caùc ngaï quyû raát nhieàu, chuùng thaáy lieàn xua ñi, neân toâi khoâng theå ñeán tröôùc ñöôïc. La haùn noùi: Ta bieát laøm sao? Quyû noùi: Xin cho chuùng Taêng bieát ñeå chuù nguyeän. Ñaùp: Ñöôïc roài. Vò La haùn lieàn trôû veà trong chuùng noùi: Ngöôøi kia bò ñoïa vaøo loaøi ngaï quyû. Chuùng Taêng hoûi: Xöa tu haønh tinh taán vì sao bò ñ oïa vaøo ngaï quyû? Ñaùp: Vì laáy ñoà aên baát tònh cho Taêng maø khoâng saùm hoái, xin chuùng Taêng chuù nguyeän cho ngöôøi kia. Taêng lieàn chuù nguyeän, quyû kia ñöôïc aên phaân khoâng coøn keâu reân ræ. Laáy vieäc naøy chöùng minh, neân bieát ñaïi Tyø-kheo, khoâng ñöôïc töï tay laøm thöùc aên vaø chaïm vaøo vaät duïng ñöïng thöùc aên cuûa Taêng, neáu khoâng phaûi vaät duïng cuûa Taêng, thì nhaän ñeå laøm cho Taêng, khoâng phaïm. Hoûi: Thaày sai ñeä töû buoân baùn, laøm caùc vieäc phi phaùp, ñöôïc rôøi boû vò thaày ñoù khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, thaày laøm sai thì neân ñi. Ñeä töû coù boán nhaân duyeân neân ôû. Moät laø cho phaùp cho aên, khoâng cho y baùt thì neân ôû. Hai laø cho phaùp, cho y baùt, khoâng cho aên thì neân ôû; ba laø cho phaùp cho y baùt cho aên thì neân ôû; boán laø cho phaùp khoâng cho y baùt, khoâng cho aên cuõng neân ôû; neáu thaày khoâng cho phaùp, khoâng cho y baùt, khoâng cho aên thì neân ñi. Hoûi: Luaän veà taùc tònh, phaûi taùc tònh nhö theá naøo? Taùc tònh coù bao nhieâu vieäc? Ñaùp: Rau quaû phaûi taùc tònh baèng dao, tay, baèng löûa, coøn gaïo luùa phaûi taùc tònh baèng löûa, quaû ñaõ taùc tònh roài thì aên haït khoâng ñaéng. Hoûi: Leã baùi ñöôïc mang giaøy khoâng? Ñaùp: Saïch seõ thì ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo nuoâi noâ tyø, boø, löøa, ngöïa phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm Xaû Ñoïa, khoâng saùm hoái thì toäi naëng theâm nhö treân. Hoûi: Tyø-kheo chæ ngöôøi khaùc buoân baùn phaïm toäi gì?

Ñaùp: Phaïm Xaû Ñoïa Hoûi: Veõ hoa laøm phöôùn, baùn ñöôïc vaät phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm Xaû Ñoïa Hoûi: Cö só ñeán xin Tyø-kheo xuaát gia, Tyø-kheo chöa ñoä, ngöôøi aáy ñöôïc aên thöùc aên cuûa Taêng khoâng? Ñaùp: Baïch taêng thì ñöôïc, khoâng baïch maø aên, phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ñi khaát thöïc cho Taêng chuùng, ôû treân ñöôøng ñích thaân ñöôïc aên thöùc aên cuûa Taêng khoâng? Ñaùp: Neáu tröôùc khi ñi phaûi baïch chuùng Taêng, Taêng chaáp nhaän thì ñöôïc. Neáu khi ñi khoâng baïch, trôû veà môùi baïch, neáu khoâng chaáp nhaän phaûi traû laïi, neáu khoâng traû, tính giaù trò soá tieàn phaïm toäi naëng. Hoûi: Neáu ngöôøi khaùc ñem thöùc aên ñeå trong phoøng caùch ñeâm coù phaïm khoâng? Ñaùp: Khoâng phaïm. Hoûi: Muoán thaép ñeøn saùng lieân tuïc, ñöôïc laáy moät lít hoaëc hai lít daàu ñeå trong phoøng khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Röôïu thuoác ñöôïc ñeå trong phoøng khoâng? Ñaùp: Beänh ñöôïc ñeå baûy ngaøy. Hoûi: Khoâng duøng nhaønh döông coù phaïm khoâng? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Chöa saùng ñöôïc duøng nhaønh döông khoâng? Ñaùp: Sau khi sao Mai moïc ñöôïc duøng, neáu duøng sôùm hôn, phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Sau khi aên, ñöôïc duøng nhaønh döông khoâng? Ñaùp: Ñöôïc duøng, neáu khoâng, neân duøng tro, boà keát; neáu ñeàu khoâng duøng, phaïm toäi Ñoïa, quaù giôø ngoï cuõng phaïm toäi Ñoïa, sau giôø ngoï chæ tröø thuoác, coøn taát caû coû caây coù muøi vò ñeàu khoâng ñöôïc ñöa vaøo mieäng, neáu ñöa vaøo phaïm toäi Ñoïa.

Hoûi: Neáu coù nhaønh döông, ñöôïc duøng taát caû caùc loaïi caây ñeå suùc mieäng khoâng? Ñaùp: Ñeàu ñöôïc. Hoûi: Thieáu thoán ñöôïc vaøo chôï xin khoâng? Ñaùp: Tröôùc giôø ngoï thì ñöôïc, sau giôø ngoï thì khoâng ñöôïc, khoâng ñöôïc xin tieàn, neáu muoán xin tieàn, phaûi daét theo moät cö só hay Sa-di cuõng ñöôïc. Hoûi: Coù ngöôøi baét Tyø-kheo ñeå baùn, ñöôïc boû chaïy khoâng? Ñaùp: Luùc ñaàu thì ñöôïc, qua chuû khaùc thì khoâng ñöôïc.

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ 341

Hoûi: Tyø-kheo noùi giôõn laïi nhaän ñöôïc vaät, hoï laøm thöùc aên thænh Tyøkheo, vaäy ñöôïc aên khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu aên phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ni khoâng tinh taán coù theå khuyeân baûo hoï thoâi ñaïo khoâng? Ñaùp: Khoâng theå ñöôïc. Hoûi: Hoøa thuoác cho ngöôøi do khoâng bieát pha cheá, ngöôøi uoáng vaøo bò cheát, phaïm toäi gì? Ñaùp: Coù taâm toát maø cho, khoâng phaïm; vôùi taâm xaáu aùc cho uoáng phaïm toäi naëng. Hoûi: Tyø-kheo möôøi haï laïp hoaëc naêm haï laïp maø khoâng tuïng giôùi luaät, phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu khoâng hieåu laïi aên cuûa tín thí, ngaøy naøo cuõng phaïm toäi troäm neáu tröôùc ñaây khoâng bieát vaãn ñöôïc saùm hoái. Hoûi: Taát caû mieáu quyû thaàn coù theå ôû nhôø qua ñeâm khoâng? Ñaùp: Ñi ñöôøng thì ñöôïc nghæ laïi ñeâm, neáu coù yù quaáy roái maø ôû, phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo aên thòt soáng phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Hai ngöôøi nam haønh duïc chöa xong phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm Quyeát ñoaùn Hoûi: Hai ngöôøi nam daâm duïc ñònh giôõn ôû mieäng, beøn döøng, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa, neáu thaønh phaïm Quyeát ñoaùn. Hoûi: Giöôøng chieáu cuûa ngöôøi khaùc ñaõ ôû treân ñoù haønh duïc, choã aáy ñöôïc ôû khoâng? Ñaùp: Thaáy choã saïch seõ thì ñöôïc ôû. Hoûi: Taêng ñaõ xöôùng Taêng baït, Thöôïng Toøa chöa aên, Haï Toøa aên tröôùc, phaïm toäi gì? Ñaùp: Nghe xöôùng roài aên, khoâng phaïm. Hoûi: Tyø-kheo khoâng ñuû saùu vaät phaïm toäi gì? Ñaùp: Khoâng xin ñeå laøm, phaïm Xaû Ñoïa; neáu xin khoâng ai cho, khoâng phaïm. Hoûi: Ñaïi Tyø-kheo vaøo muøa reùt ñöôïc traûi y ñeå naèm khoâng? Ñaùp: Maëc y thì ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo töï xöng teân hoï vaø giöõ giôùi, duøng söùc naøi eùp xin ñöôïc, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm Xaû Ñoïa.

342 BOÄ LUAÄT 12

Hoûi: Ngöôøi nöõ coù beänh nhoït, hoaëc coù choã ñau, Tyø-kheo laáy tay ñeø choã aáy ñeå ñieàu trò, phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu khôûi taâm, phaïm Quyeát ñoaùn; khoâng khôûi taâm, phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Phuï nöõ khoâng coù con, noùi vôùi Tyø-kheo: “Daïy cho toâi phöông phaùp (ñeå coù con)”, Tyø-kheo lieàn daïy, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm Quyeát ñoaùn. Hoûi: Nhôø Tyø-kheo ñem vaät cho ngöôøi, nhöng khoâng ñöa hoï phaïm toäi gì? Ñaùp: Töï laáy khoâng ñöa, phaïm toäi naëng, caát ñeå cho hö roài traû laïi, tính giaù trò ñeå bieát toäi naëng nheï. Hoûi: Tyø-kheo ñi vaøo xoùm laøng khoâng maëc y phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo reo hoø phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu ôû trong xoùm laøng, trong chuùng can giaùn moät laàn phaïm toäi Ñoïa, can giaùn ba laàn khoâng boû phaïm Quyeát ñoaùn. Hoûi: Trong

xoùm laøng caàm cung teân, dao ñeå xem phaïm toäi gì? Ñaùp: Tröôùc khoâng bieát phaùp khoâng phaïm; bieát maø laøm, phaïm Ñoät caùt la. Hoûi: Tyø-kheo di xe ngöïa phaïm toäi gì? Ñaùp: Con ñöïc chôû moät laàn thì phaïm loãi, can giaùn ba laàn khoâng boû phaïm Quyeát ñoaùn, con caùi chôû moät laàn phaïm Quyeát ñoaùn. Hoûi: Trong xoùm laøng, Tyø-kheo xem cö só ñaùnh nhau phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo caàm côø ngaém, ñuøa giôõn duø chæ moät luùc, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo vaøo trong xoùm laøng aüm treû con ba tuoåi khieán noù khoùc, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Ñi vaøo xoùm laøng xem cö só taäp hôïp ñaáu söùc nhau phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm Ñoät-caùt-la. Hoûi: Vaøo xoùm laøng xem cö só cho suùc sinh giao phoái phaïm toäi gì? Ñaùp: Bieát laø phi phaùp maø xem, phaïm toäi Ñoïa, khoâng bieát khoâng phaïm, beân trong khôûi taâm daâm, mieäng noùi lôøi nhieãm oâ, phaïm Quyeát ñoaùn. Hoûi: Tyø-kheo aên khoâng no, ñöôïc noùi vôùi ngöôøi chöa thoï Ñaïi giôùi

khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, chæ tröø Baø-la-moân. Hoûi: Trong nuùi, nôi ñoàng troáng, thaáy moät ñoà vaät khoâng chuû, ñöôïc laáy duøng khoâng? Ñaùp: Ñöôïc duøng, neáu caàn phaûi vôùi vua, hoaëc ngöôøi trong cung vua, hoaëc noùi vôùi ngöôøi khaùc thì ñöôïc duøng, neáu khoâng noùi, khoâng ñöôïc ñem ñi, neáu ñem ñi phaïm Xaû Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo laøm thuoác ñöôïc laáy vaät khoâng? Ñaùp: Neáu taâm töø chöõa trò thì ñöôïc laáy, taâm xaáu thì khoâng ñöôïc laáy, khoâng coù y baùt, ngöôøi khaùc cho ñöôïc pheùp laáy; neáu coù y baùt ngöôøi khaùc eùp cho vì laøm vieäc phöôùc thì ñöôïc laáy, neáu ngöôøi khoâng cho cuõng khoâng ñöôïc xin laáy laøm phöôùc, neáu xin phaïm Xaû Ñoïa. Hoûi: AÊn côm, caùi khaên hoaëc lôùn nhoû, coù rau, côm ñoå treân ñoù, caàn giaët khoâng? Ñaùp: Khoâng dô cuõng phaûi giaët, neáu coù Sa-di, cö só thì giao cho hoï vaø baûo seõ nhaän laïi khoâng phaïm, neáu ñaõ giao, hoï ñeå trong phoøng thì khoâng coøn lo; neáu khoâng giao cho ai laïi khoâng gaët, phaïm Xaû Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ôû phoøng rieâng khi ra khoâng ñoùng cöûa coù phaïm khoâng? Ñaùp: Phaïm Xaû Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ôû trong phoøng rieâng, voã tay cöôøi, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm Xaû Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ñöôïc ñi quanh qua doøng nöôùc caïn haàm caïn khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu ñi quanh phaïm toäi Ñoïa. Xöa coù moät Öu baø taéc, thænh moät Tyø-kheo ñeán muoán cuùng ñeå vò aáy may moät caùi y toát, Tyø- kheo lieàn ñi theo, giöõa ñöôøng coù moät doøng nöôùc nhoû, Tyø-kheo lieàn ñi quanh qua, Öu baø taéc aáy khoâng vöøa yù, nghó: “Mình nghó ñaây laø Tyø-kheo toát, muoán cuùng moät caùi y toát, nhöng laïi ñi voøng quanh qua haàm hoá, ñeán nôi, ta seõ cuùng baèng nöûa caùi y ñoù thoâi”, vò Tyø-kheo aáy laø baäc Voâ nhieãm, neân bieát yù nghóa cuûa ngöôøi ñoù, lieàn ñi tröôùc, gaëp doøng nöôùc laïi ñi voøng quanh qua. Hieàn giaû laïi nghó: “Ñeán nôi, ta seõ cuùng moät taám vaûi boâng thoâ”. Tyø-kheo ñi tieáp, gaëp doøng nöôùc laïi ñi voøng quanh qua, Hieàn giaû laïi nghó: “Ñeán nôi, ta seõ cuùng moät böõa aên”. Vì Voâ nhieãm neân Tyø-kheo bieát ñöôïc taâm nieäm kia, laïi ñi tröôùc, thaáy doøng nöôùc lieàn veùn y loäi qua. Hieàn giaû hoûi Tyø-kheo: “Vì sao khoâng ñi quanh qua?”. Tyø-kheo noùi: “OÂng tröôùc ñaõ

cuùng cho toâi moät caùi y, moät laàn toâi ñi voøng qua doøng nöôùc, oâng ñaõ bôùt coøn laïi nöûa caùi; laïi di quanh moät laàn, coøn ñöôïc moät taám vaûi thoâ, ñi quanh theâm moät laàn nöõa thì coøn ñöôïc moät böõa aên, laàn naøy toâi khoâng

ñi quanh, vì sôï maát luoân thöùc aên". Hieàn giaû môùi bieát ñaây laø ngöôøi ñaéc ñaïo, beøn höôùng veà saùm hoái, daãn veà cuùng döôøng ñaày ñuû. Do vieäc naøy neân bieát, Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñi quanh qua doøng nöôùc, haàm hoá. Hoûi: Tyø-kheo chaïy phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Coù vieäc gaáp, khoâng phaïm. Hoûi: Coù ngöôøi, sau khi xuaát gia, trôû veà leùn laáy vaät trong nhaø, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Khí, vì sao vaäy? Vì luùc ñaàu xuaát gia taát caû ñeàu boû heát, chaúng coøn laø vaät cuûa mình. Hoûi: Luùc Tyø-kheo coøn taïi gia, cuøng caát vaät cuûa cha meï, anh em, sau ñoù xuaát gia, ngöôøi nhaø cheát heát, Tyø-kheo trôû veà töï laáy vaät, phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu töï laáy phaïm toäi Khí, neáu coù cö só thaân quen, coù theå noùi hoï laáy laøm phöôùc, phaûi chia moät nöûa cho qua. Vì sao? Vì vaät naøy khoâng coù chuû, neân giao cho quan,khoâng ñöôïc laáy heát neáu laáy heát phaïm toäi naëng. Hoûi: Thaày thoï giôùi laïi laøm ñeä töû, ñeä töû ñöôïc giaûm bôùt haï laïp, giaûm bôùt giôùi vaø ngoài ôû nôi thaáp nhaát khoâng? Neáu khoâng ñöôïc laøm nhö treân thì ñöôïc ñaûnh leã khoâng? Ñaùp: Hoaøn toaøn khoâng coù lyù naøy. Hoûi: Tyø-kheo ñi trong ruoäng ngöôøi khaùc, hoaëc coù luùa non hoaëc khoâng coù luùa non, phaïm khoâng? Ñaùp: Coù luùa non phaïm toäi Ñoïa, vì vieäc gaáp khoâng phaïm, khoâng coù luùa ñeàu ñöôïc. Hoûi: Ngöôøi bieát loãi ñaõ phaùt loà, hoaëc naêm ba ngaøy, vì coù naïn neân chuùng Taêng phaân taùn, toäi aáy ñöôïc phaân xöû khoâng? Ñaùp: Phaûi caàu xin Taêng chuùng môùi coù theå quyeát ñònh. Hoûi: Vua quan hoûi Tyø-kheo vieäc toát xaáu, Tyø-kheo noùi, sau ñoù ñöôïc cuùng döôøng, phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu ñöôïc thöùc aên, phaïm toäi Ñoïa, ñöôïc... vaûi phaïm Xaû Ñoïa, neáu vieäc noùi ñi chinh phaït ñöôïc cuùng döôøng phaïm toäi naëng. Hoûi: Tyø-kheo coù duyeân söï ñi vaøo ruoäng cuûa theá tuïc ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo chöa ñuû naêm tuoåi haï, khoâng y chæ, phaïm toäi gì? Ñaùp: Khoâng y chæ thaày, neáu uoáng nöôùc, aên côm, ngaøy naøo cuõng phaïm toäi troäm, neáu tröôùc khoâng bieát phaùp, vaãn ñöôïc saùm hoái. Hoûi: Tyø-kheo möôøi tuoåi haï khoâng thoâng hieåu giôùi, caàn y chæ khoâng?

Ñaùp: Phaûi y chæ nhö treân. Hoûi: Tyø-kheo baùn ôû chôï, töï khen vaät cuûa mình, baùn giaù ñaét, ngöôøi khaùc tin neân mua giaù ñaét, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi troäm. Hoûi: Tyø-kheo ñi treân ñöôøng xa vaéng veû, coù thöùc aên, maø khoâng coù ngöôøi nhaän, ñöôïc aên nhö theá naøo? Ñaùp: Chæ ñöôïc ñöa moät tay xuoáng ñeå caàm thöùc aên, neáu laáy nhieàu quaù, phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ñi thuyeàn, nöôùc lôùn khoâng xuoáng ñöôïc, ñöôïc tieåu tieän trong nöôùc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo cheùp kinh treân theû tre, tuïng xong lau roài, coù phaïm khoâng? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Chöa ñuû naêm tuoåi haï, ñöôïc vaøo tuïng luaät khoâng?

Ñaùp: Khoâng ñöôïc, vì coù theå giaùo giôùi phaàn thoâ maø thoâi. Neáu tuïng phaïm toäi Ñoïa Hoûi: Xaû ñaïi giôùi khoâng maát giôùi Sa-di, coù phaûi Sa-di khoâng? Ñaùp: Khoâng phaûi. Hoûi: Tyø-kheo nguû ban ngaøy phaïm toäi gì? Ñaùp: Môû cöûa thì khoâng ñöôïc, phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ñöôïc naèm xuoáng ñaát khoâng? Ñaùp: Phoøng rieâng thì ñöôïc, trong chuùng khoâng ñöôïc, phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ôû trong phoøng khoâng maëc ba y phaïm toäi gì? Ñaùp: Ngoài thieàn, tuïng kinh khoâng maëc, phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ñi ñöôøng maëcNeâ hoaøn taêng ñöôïc buoäc oáng chaân khoâng? Ñaùp: Quaù laïnh thì ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo giöõ ñoà ñeå sôn, phaïm toäi gì? Ñaùp: Caây baèng goã ñeå sôn, hoaøn toaøn khoâng ñöôïc duøng, duøng phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ñaõ nhaän thöùc aên vaøo tay, hoaëc troän thöùc aên laøm dô tay, ñöôïc nhaän thöùc aên khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo vaøo phoøng, khoâng ngoài choã cuûa mình, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ñi xung quanh Thaùp, hoaëc Tyø-kheo ni, Öu baø di ñi

quanh theo sau, coù phaïm khoâng? Ñaùp: Neáu coù Öu baø taéc thì khoâng phaïm. Hoûi: Rau xanh ñaõ taùc tònh, coøn goác reã, Tyø-kheo ñöôïc aên khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Ñeä töû ñi xa gôûi vaät cho thaày, hoaëc thaày gôûi vaät cho ñeä töû, quaù haïn khoâng veà, hoaëc traûi qua maáy naêm, coù theå laáy duøng khoâng? Ñaùp: Neáu khi ñi khoâng noùi thì khoâng ñöôïc duøng vì bieát ñaây laø vaät coù chuû, neáu ngöôøi kia cheát laø vaät cuûa Taêng. Hoûi: Tyø-kheo daïy cö só khoâng cuùng teá taát caû ngöôøi ñaõ maát, lyù naøy ñuùng khoâng? Ñaùp: Khoâng ñuùng. Giaû söû cha meï khoâng aên, nhöng taâm cung kính daâng cuùng, cuõng ñöôïc phöôùc vaäy. Hoûi: Trong chuùng ñöôïc ngoài chung moät choã vôùi thaày khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc ngoài gaàn, ñöôïc ngoài cuøng baøn aên côm. Hoûi: Tyø-kheo khoâng laïnh, maëc ba y leã Phaät, phaïm toäi gì? Ñaùp: Trong Chuùng thì phaïm Ñoät-caùt-la. Hoûi: Tyø-kheo ñöôïc töï tay pha cheá thuoác men khoâng? Ñaùp: Laáy coû thanh tònh thì ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo coù yù boû ñaïo, ñaõ maëc aùo theá tuïc, thôøi gian sau, ñeán choã Theá Toân leã baùi, sau ñoù trôû laïi chuùng, caàu xin tu laïi nhö cuõ, neân chaáp nhaän khoâng? Ñaùp: Neáu khoâng xaû giôùi, neân chaáp nhaän. Hoûi: Tyø-kheo bieát cha meï, anh em cuûa mình bò phaù saûn, khoán khoå, maø khoâng ñem tieàn ñeán chuoäc, coù toäi khoâng? Ñaùp: Neáu vì haønh Ñaïo maø khoâng chuoäc thì khoâng coù toäi. Hoûi: Neáu ngöôøi baïch Taêng, xöng laø Thaùnh chuùng, ñöôïc nhaän khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc nhaän. Hoûi: Neáu ngöôøi ñem vaät cuùng Taêng, noùi cuùng cho Thaùnh chuùng, neân nhaän khoâng? Ñaùp: Neáu khoâng noùi, ñöôïc chia, ñöôïc laáy, vì chuùng hieåu chæ laø theo phong tuïc. Hoûi: Ñi ñöôøng loäi nöôùc, sai ngöôøi coõng qua phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu khoâng giaø, beänh thì phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Ngöôøi giuùp vieäc chuùng Taêng, Tyø-kheo ñöôïc sai laøm vieäc laët vaët khoâng? Ñaùp: Sai laøm vieäc nhoû thì ñöôïc, vieäc lôùn khoâng ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo ñeå moùng tay daøi, phaïm toäi gì?

Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo Thöôïng Toøa chöa taém, Haï toøa taém tröôùc coù phaïm khoâng? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Trong ñoà ñöïng cuûa Tyø-kheo boãng coù vaät khaùc, hoaëc ñaõ che ñaäy, khoâng bieát ai cho, coù theå laáy duøng khoâng, coù theå vöùt boû khoâng? Ñaùp: Cho Taêng, khoâng ñöôïc duøng rieâng. Hoûi: Coù moät truï xöù, Taêng ñeán ñi raát nhieàu neân coù boû laïi caû y môùi laãn y cuõ, hoï khoâng laáy duøng nöõa, coù theå duøng khoâng? Ñaùp: Cho chuùng Taêng, chuùng Taêng giöõ laïi moät thaùng, moät naêm, sau ñoù ñöôïc duøng, neáu sau chuû ñeán, Taêng phaûi traû vaät, neáu laø vaät quyù baùu, veà sau chuùng khoâng theå ñeàn thì ñöøng duøng. Hoûi: Tyø-kheo bieát coù cö só quen ñeán laøm, neân mình ñöôïc noùi vôùi Thöôïng Toïa, Duy Na ñem côm cuûa Taêng cho hoï aên khoâng? Ñaùp: Taêng sai thì ñöôïc, Taêng khoâng sai, thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo boû ñaïo veà ñôøi sau ñoù laïi xuaát gia, thaày tröôùc phaûi laø thaày khoâng? Ñaùp: Khoâng phaûi. Hoûi: Khi ñaêng ñaøn, ñöôïc goïi caùc sö Taêng laø thaày khoâng? Ñaùp: Khoâng coù lyù naøy, khoâng theo ngöôøi aáy thoï phaùp, hoaøn toaøn khoâng ñöôïc laøm thaày. Hoûi: Taát caû caùc thaày ñöôïc goïi laø Hoøa Thöôïng, xöng laø ñeä töû khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, giaû söû coù kính troïng, thì cuõng nhö toân troïng theo theá tuïc.

Phaåm 14: HOÛI VEÀ TAM TÖÏ QUY Hoûi: Moïi ngöôøi ñeàu ñöôïc thoï Ba quy y, coù ai khoâng ñöôïc thoï chaêng? Ñaùp: Tröø naêm toäi nguõ nghòch, coøn laïi ñeàu ñöôïc. Hoûi: Tu Ba töï quy laø thöïc haønh ñieàu gì? Ñaùp: Thaân, mieäng, yù khoâng laøm vieäc taø, vaø khoâng theo thaày taø kieán. Hoûi: Theá naøo laø phaïm Ba quy y? Ñaùp: Öa thích taø kieán, theo thaày taø ñaïo. Hoûi: Neáu phaïm Ba töï quy saùm hoái nhö theá naøo? Ñaùp: Höôùng veà Boån sö saùm hoái, neáu khoâng coù Boån Sö thì höôùng veà Tyø-kheo khaùc cuõng ñöôïc.

Hoûi: Neáu khoâng theå giöõ giôùi, ñöôïc xaû khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Neáu xaû, phaûi xaû nhö theá naøo? Ñaùp: Höôùng veà Boån sö, hoaëc moät Tyø-kheo thöa: “Töø hoâm nay trôû veà sau, con khoâng theå quy y theo Phaät, theo Phaùp, theo Tyø-kheo Taêng”. Noùi ba laàn nhö vaäy, neáu chöa ñuû ba laàn, thì vaãn coøn thoï Ba quy y. Hoûi: Coù ngöôøi thoï Ba quy y, môùi saùm hoái toäi aùc ñôøi tröôùc, lyù naøy ñuùng khoâng? Ñaùp: Khoâng coù lyù naøy. Hoûi: Thoï Ba quy y laø thoï töø moät ngöôøi ñöôïc theo ba ngöôøi chæ thoï moät quy y khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Thoï phaùp Ba quy y troïn ñôøi, hay coù theå ñöôïc moät naêm, nöûa naêm, möôøi ngaøy, naêm ngaøy khoâng? Ñaùp: Tuøy theo yù muoán nhieàu, ít. Hoûi: Neáu theo Thaày thoï Ba quy y moät naêm, nöûa naêm, sau khi ñaày ñuû, ñöôïc goïi laø Thaày khoâng? Ñaùp: Theo thoï phaùp, suoát ñôøi laø Thaày. Hoûi: Ba töï quy y, ñöôïc thoï moät, hay hai quy y khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Thoï Ba quy y, hieän taïi khoâng coù thaày, ñöôïc theo vaên ñeå thoï khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Tröôùc ñaây thoï Ba quy y, phaïm maø khoâng saùm hoái loãi laàm, ñöôïc thoï laïi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, caàn phaûi saùm hoái, neáu muoán thoï, phaûi xaû laàn thoï tröôùc, neáu khoâng xaû, thoï laïi thì khoâng ñaéc giôùi.

Phaåm 15: HOÛI VEÀ NAÊM GIÔÙI Hoûi: Khoâng thoï Ba quy y, ñöôïc thoï naêm giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Neáu thoï Ba quy y, phaïm maø khoâng saùm hoái, ñöôïc thoï naêm giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Thoï naêm giôùi phaùp, coù ñöôïc thoï naêm ngaøy, möôøi ngaøy, moät naêm, hai naêm khoâng? Ñaùp: Tuøy theo yù muoán nhieàu hay ít. Hoûi: Phaïm naêm giôùi, khoâng saùm hoái, ñöôïc thoï laïi khoâng?

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ 349

Ñaùp: Khoâng xaû, khoâng ñöôïc thoï laïi, khoâng saùm hoái cuõng khoâng ñöôïc xaû. Hoûi: Phaïm heát naêm giôùi ñeàu ñöôïc saùm hoái khoâng? Ñaùp: Neáu gieát ngöôøi, daâm duïc vôùi ngöôøi toân kính, Tyø-kheo ni, troäm caép taøi saûn cuûa Tam baûo, hoaøn toaøn khoâng ñöôïc saùm hoái, ngoaøi ra thì ñöôïc saùm hoái. Hoûi: Neáu khoâng giöõ naêm giôùi, ñöôïc xaû khoâng? Ñaùp: Ñöôïc xaû. Neáu ngöôøi muoán xaû naêm giôùi, goäp caû Ba töï quy laïi, noùi: “Töø hoâm nay, Phaät khoâng phaûi laø thaày cuûa con, con chaúng phaûi laø duyeân cuûa Phaät”. Noùi nhö vaäy ba laàn. Phaùp, Taêng cuõng noùi theá. Neáu chæ xaû moät, hai, ba hay boán giôùi, chæ noùi: “Töø hoâm nay con khoâng theå giöõ giôùi... (naøo ñoù). Noùi nhö vaäy ba laàn, neáu khoâng ñuû ba laàn, giôùi vaãn khoâng maát. Hoûi: Ñoái vôùi naêm giôùi, coù theå theo naêm thaày thoï moät giôùi khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Ñaõ thoï Thieân naêm giôùi veà giôùi troïng, coù theå xaû bôùt moät hoaëc hai giôùi khoâng? Ñaùp: Ñöôïc Hoûi: Naêm giôùi, coù theå thoï moät, hai hay ba giôùi khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, tuøy theo yù muoán nhieàu, ít. Hoûi: Tyø-kheo phaïm giôùi troïng hoaëc phaïm giôùi röôïu cho thoï giôùi coù ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Ñaéc giôùi. Hoûi: Coù taùm giôùi cho baïch y khoâng? Ñaùp: Khoâng, chæ coù taùm giôùi quan trai.

Phaåm 16: HOÛI VEÀ MÖÔØI GIÔÙI Hoûi: Khoâng thoï naêm giôùi, ñöôïc thoï möôøi giôùi khoâng? Ñaùp: Neáu tröôùc ñaây thoï Ba töï quy y roài thì ñöôïc, vì trong möôøi giôùi ñaõ coù naêm giôùi, cuõng khoâng caàn thoï laïi naêm giôùi. Hoûi: Phaïm naêm giôùi khoâng saùm hoái, ñöôïc thoï möôøi giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu tröôùc khoâng bieát saùm hoái maø thoï thì ñöôïc, bieát maø khoâng saùm hoái thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Thaày phaïm giôùi troïng, theo thoï möôøi giôùi coù ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñaéc giôùi. Hoûi: Neáu töï phaïm giôùi troïng, thoï möôøi giôùi coù ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñaéc giôùi.

350 BOÄ LUAÄT 12

Hoûi: Sa-di phaïm möôøi giôùi, ñöôïc saùm hoái khoâng? Ñaùp: Nhö naêm giôùi treân.

Phaåm 17: HOÛI VEÀ SA DI Hoûi: Saùm hoái caàn Chuùng khoâng? Ñaùp: Khoâng caàn Chuùng, chæ höôùng veà Boån sö laø ñöôïc, neáu hieän taïi khoâng coù Thaày, ñeán saùm hoái vôùi Tyø-kheo khaùc cuõng ñöôïc. Hoûi: Sa-di nöûa thaùng ñöôïc thuyeát giôùi moät laàn khoâng? Ñaùp: Khoâng coù lyù naøy, vì sao? Vi giôùi cuûa Sa-di khoâng bao haøm, nhöng moïi ngöôøi ñeàu coù theå tuïng giôùi, ngaøy möôøi laêm phaûi taäp hôïp laïi moät choã ñeå tuïng. Hoûi: Sa-di phaïm giôùi, ñöôïc höôùng veà

Sa-di khaùc saùm hoái khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Sa-di ñöôïc maëc y phuïc theá tuïc khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Thaày coù nhieàu vieäc sai traùi, Sa-di ñöôïc boû ñi caàu thaày khaùc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Sa-di phaûn thaày, theo thaày cö só chaïy theo theá tuïc, nhöng khoâng boû giôùi, traûi qua nhieàu naêm, trôû laïi xin thaày xuaát gia vì Sa-di naøy sai quaáy, nhöng saùm hoái loãi laàm roài, khoâng caàn thoï giôùi laïi chaêng? Ñaùp: Vì ñaõ laø Sa-di, chæ höôùng veà thaày saùm hoái, voán khoâng boû giôùi, khoâng ñöôïc thoï laïi, thoï cuõng khoâng ñaéc giôùi. Hoûi: Sa-di bò giaëc cöôùp ñi traûi qua nhieàu naêm, thaùng, hoaëc chuyeån qua ngöôøi chuû khaùc ñöôïc troán khoâng? Ñaùp: Chuyeån qua ngöôøi chuû khaùc thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Sa-di phaïm giôùi caám, Thaày vaø Taêng ñaõ ñuoåi, ñöôïc saùm hoái vaø tu laïi khoâng? Ñaùp: Neáu khoâng xaû giôùi, vaãn coøn laø Sa-di neân coù theå saùm hoái maø thoâi. Hoûi: Khi cö só theo Sa-di thoï naêm giôùi, nhöng sau xuaát gia thoï ñaïi giôùi, Boån sö vaãn laø Sa-di, ñöôïc goïi laø Thaày khoâng? Ñaùp: Ñöôïc goïi laø Thaày, nhöng khoâng ñöôïc ñaûnh leã, Sa-di neân ñaûnh leã. Khi cö só theo beân ni thoï naêm giôùi, nhöng sau ñoù xuaát gia cuõng vaäy. Hoûi: Tyø-kheo tham tieác vaät cuûa rieâng, toäi aáy raát naëng. Xöa coù moät Tyø-kheo tham ñaém moät caùi naïo baït baèng ñoàng, sau khi cheát laøm ngaï quyû, chuùng Taêng chia vaät xong, ñeán choã Tyø-kheo aáy ñaõ maát, thaáy hieän

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ 351

ra moät vaät lôùn nhö moät ñaùm maây ñen, caùc Tyø-kheo kinh ngaïc. “Ñaây laø vaät gì?”. Trong chuùng coù ngöôøi ñaéc ñaïo, noùi: “Ñaây laø Tyø-kheo ñaõ cheát vì tham tieác caùi naïo baït neân bò ñoïa vaøo trong loaøi ngaï quyû, hoâm nay vì tham tieác ñeán muoán xin laïi”. Caùc Tyø-kheo lieàn laáy caùi naïo baït traû laïi, ngaï quyû caàm roài, le löôõi lieám, boû xuoáng ñaát roài ñi, caùc Tyø-kheo trôû laïi laáy, nhöng raát hoâi thuùi khoâng theå ñeán gaàn, laïi sai ngöôøi laáy caùi naïo baït laøm thaønh ñoà vaät, vaãn hoâi khoâng theå duøng. Laáy ñieàu naøy ñeå chöùng minh, bieát tham laø tai hoïa lôùn. Tyø-kheo tham tieác y phuïc, môùi coù söï thaûm khoác laø töï ñoát chaùy mình. Xöa coù moät Tyø-kheo, thích may y, ngaøy ñeâm ñaém nhieãm, luùc bò beänh naëng, töï bieát seõ cheát, beøn ngaång ñaàu leân nhìn ngaém y, trong loøng khôûi leân tö töôûng aùc, noùi: “Sau khi ta cheát, ai daùm maëc y phuïc naøy cuûa ta!” Khoâng bao laâu Tyø-kheo aáy cheát hoùa laøm con raén, trôû laïi quaán quanh beân y, Chuùng khieâng Tyø-kheo ñaõ cheát ra thieâu vaø choân caát xong, sai ngöôøi veà laáy y, vaät duïng, thaáy con raén quaán quanh chieác y, ñang giöông coå ñeå phun noïc ñoäc, neân ngöôøi aáy khoâng daùm ñeán gaàn, lieàn trôû laïi baïch chuùng söï vieäc ñaõ thaáy. Caùc Tyø-kheo cuøng nhau ñeán xem, ñeàu khoâng daùm ñeán gaàn. Coù moät Tyø-kheo ñaéc ñaïo, beøn nhaäp vaøo boán taâm voâ löôïng, khoâng theå truùng ñoäc, lieàn ñeán gaàn, noùi: “Ñaây voán laø y cuûa ngöôi, hoâm nay ngöôi khoâng coøn, vì sao laïi giöõ noù?” lieàn laáy quaêng ñi khoâng xa, vöôùng vaøo moät buïi caây, löûa ñoäc phaùt ra ñoát buïi caây, trôû laïi ñoát chaùy thaân, raén lieàn bò cheát, ñoïa vaøo ñòa nguïc löûa thieâu ñoát, trong moät ngaøy bò thieâu ñoát hôn ba laàn ñeàu do tham laøm haïi.

Phaåm 18: TUOÅI HAÏ AN CÖ VAØ SAÙM HOÁI Neáu Taêng thuaän theo phaùp thoï tuoåi haï cuûa Nhö Lai, Tyø-kheo neân laøm nhö vaäy. Töø muøa haï ñaàu tieân cuûa Nhö Lai, nay ñeán heát muøa haï naøy, trong saùu thaùng Chuùng ñaõ coù nhieàu loãi laàm, laøm traùi giôùi luaät, tröø hai vieäc sai laàm, laøm traùi giôùi luaät, tröø hai vieäc sai laàm tröôùc, ngoaøi ra khoâng tröø tröôøng hôïp naøo nöõa. Nhö Lai ñaõ nhoùm chuùng Taêng hoøa hôïp ñeå daïy baûo. Hoâm nay, Ta tö duy ñieàu naøy, cuøng caùc oâng phaùt loà baøy toû, noùi veà nhöõng vieäc ñaõ sai laàm, moãi ngöôøi phaûi töï nhaän. Neáu trong chín möôi ngaøy, khoâng coù Ñònh cuûa Theá Toân, khoâng coù Trí tueä cuûa Theá Toân, khoâng coù Giôùi cuûa Theá Toân thì chuùng ta sai phaïm raát nhieàu, vì khoâng coù Trí tueä cuûa ñöùc Theá Toân, khoâng coù Giôùi cuûa ñöùc Theá Toân cho neân phaïm; vì khoâng coù Giôùi cuûa ñöùc Theá Toân neân phaïm, vì khoâng coù Trí tueä cuûa ñöùc Theá Toân neân phaàn nhieàu khoâng laøm theo chæ daïy; khoâng coù Ñònh cuûa Theá Toân, phaàn nhieàu phaïm veà söï loaïn taâm, hoaëc nghó ñeán duïc, khoâng laøm theo vieäc duïc, hoaëc nghó ñeán caùch troäm caép, maø khoâng

laøm vieäc troäm caép, hoaëc nghó ñeá caùch gieát haïi, nhöng khoâng laøm vieäc gieát haïi, hoaëc nghó ñeán vieäc giaû doái, laïi khoâng laøm vieäc giaû doái, hoaëc nghó ñeán pheùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, nhöng khoâng thöïc haønh Taêng-giaø-baø-thi-sa. Trong chín möôi ngaøy naøy, ñaõ phaïm caùc vieäc thuoäc oai nghi. Hoûi: Cö só muoán xuaát gia, Tyø-kheo lieàn nhaän, laïi thænh Thaày khaùc, Tyø-kheo tröôùc laø thaày phaûi khoâng? Ñaùp: Khoâng phaûi Thaày, neáu theo ngöôøi naøo thoï phaùp thì ngöôøi aáy laø Thaày, hoaëc nöông theo ngöôøi khaùc, vò aáy coù theå laøm thaày y chæ. Hoûi: Neáu coù Tyø-kheo, khoâng boû laøm Sa-di, töùc ngöôøi tu Ñaïi ñaïo, maø laïi thoï giôùi laøm Taêng ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Tröôùc ñaây ñaõ thoï giôùi, nhöng khoâng ñaéc giôùi, ñöôïc cho ôû khoâng? Ñaùp: Ñöôïc cho ôû. Hoûi: Veà sau, ngöôøi aáy laøm Thaày, ñuùng hay sai? Ñaùp: Sai. Hoûi: Nhieàu ngöôøi thoï giôùi, chæ thænh moät ngöôøi laøm Thaày, coù theå möôøi ngöôøi, naêm ngöôøi ñoàng thoï moät luùc khoâng? Ñaùp: Khoâng coù leõ ñoù. Hoûi: Sa-di thoï Ñaïi giôùi, môøi moät Tyø-kheo laøm Thaày ñeå thoï Ñaïi giôùi, maø Tyø-kheo naøy khoâng bieát yeát ma vaø phaùp thoï giôùi, neân môøi moät vò khaùc ñeå truyeàn giôùi, vaäy ai laø Thaày? Ñaùp: Ngöôøi truyeàn giôùi laøm thaày. Ngöôøi khoâng truyeàn phaùp laø chaúng phaûi thaày. Tyø-kheo truyeàn naêm giôùi chæ ñöôïc truyeàn cho Baø-la-moân, ñoái vôùi ngöôøi ni khaùc, truyeàn cho Tyø-kheo cuõng khoâng ñaéc giôùi. Hoûi: Ngöôøi laøm mai moái, phaïm giôùi gì? Ñaùp: Phaïm Taêng taøn. Hoûi: Taát caû vaät cuûa mình, vua quan khoâng laáy heát, vaäy ñem cho ñöôïc khoâng? Ñaùp: Vua quan khoâng nghi ngôø thì ñöôïc. Hoûi: Thaáy ngöôøi haønh duïc khoâng quôû traùch, phaïm toäi khoâng? Ñaùp: Ngöôøi khaùc coù theå can giaùn, khoâng can giaùn phaïm toäi Ñoïa, neáu khoâng theå can giaùn, neân ñeán vò Tyø-kheo phaùt loà roõ raøng. Hoûi: Tyø-kheo tröôùc ñaõ phaïm toäi, thoï giôùi laïi ñöôïc ôû chung khoâng? Ñaùp: Phaïm toäi troïng, khoâng ñöôïc thoï giôùi laïi; phaïm toäi Quyeát ñoaùn, saùm hoái toäi loãi thì ñöôïc thoï laïi, khoâng saùm hoái thì khoâng ñöôïc thoï

laïi, huoáng gì ôû chung. Hoûi: Coù vieäc gaáp, Tyø-kheo caàm cung teân leân thuyeàn, coù theå ñi theo khoâng? Ñaùp: Ngöôøi caàm phaïm troïng toäi, coøn ngöôøi chôû thì phaïm Xaû ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo bò quan baét buoäc laøm vieäc phi phaùp, phaïm toäi gì? Ñaùp: Khoâng ñöôïc laøm. Hoûi: Hai ngöôøi nam cuøng giôõn ôû choã tieåu tieän, phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu thaønh, phaïm Quyeát ñoaùn. Hoûi: Tyø-kheo leùn nghe hai ngöôøi nam haønh duïc, phaïm toäi gì? Ñaùp: Khoâng coù taâm duïc nghe, phaïm toäi Ñoïa; coù taâm duïc maø nghe, thaân khoâng xuaát tinh, phaïm Ñoät-caùt-la. Hoûi: Tyø-kheo beänh khoâng theå ñi ñöôïc, ngoài xe ngöïa ñöôïc khoâng? Ñaùp: Con ñöïc thì ñöôïc, khoâng nghó laø con caùi thì phaïm toäi Ñoïa, neáu bieát thì phaïm Quyeát ñoaùn, khoâng bieát laø con caùi thì khoâng coù toäi. Hoûi: Tyø-kheo khoâng thích quyeån kinh cuõ, ñem baùn ñi mua quyeån môùi, phaïm toäi gì? Ñaùp: Baùn kinh thì coù toäi nhö baùn cha meï. Hoûi: Hai ngöôøi nam ñaùnh nhau, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Suùc sanh haønh duïc, Tyø-kheo taùch chuùng ra, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoaï. Hoûi: Maëc y tieåu ñeå ñi, caát y ñaïi, ñöôïc nhaän ngöôøi cuùng döôøng khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: ÔÛ trong haï, Tyø-kheo ñöôïc nhaän vaät cuûa Taêng khoâng? Ñaùp: Neáu vaät cuùng cho Taêng, töùc phaûi chia, khoâng ñöôïc caát. Hoûi: Tyø-kheo coù quen bieát nhaø thí chuû, baän vieäc neân giao laïi cho Tyø-kheo khaùc ñi ñeán ñoù khaát thöïc ñöôïc vaät, phaïm toäi gì? Ñaùp: Xem xeùt ngöôøi chuû coù taâm xaáu thì khoâng ñöôïc nhaän, neáu nhaän phaïm toäi Ñoïa; bieát ngöôøi chuû coù yù toát thì ñöôïc laáy. Hoûi: Chim seû ôû trong nhaø ngöôøi laøm toå, Tyø-kheo phaù, hoaëc laáp hang chuoät, phaïm toäi gì? Ñaùp: Chim seû chöa coù con thì ñöôïc ñuoåi ñi, coù con thì khoâng ñöôïc; vì trong hang chuoät chæ coù moät caùi loã neân khoâng ñöôïc laáp, neáu beân trong, beân ngoaøi ñeàu coù loã, thì ñöôïc laáp loã beân trong. Hoûi: Tyø-kheo cuøng Thaày vaø baïn ñoàng hoïc, ñöôïc ñöa thö qua laïi khoâng?

Ñaùp: ÔÛ phöông khaùc trong nöôùc thì ñöôïc thoâng tin qua laïi, coøn nöôùc khaùc thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Ngöôøi xuaát gia, quoác phaùp, cha meï khoâng chaáp nhaän, ñöôïc thoï giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Baáy giôø, toân giaû Muïc Lieân töø choã ngoài ñöùng daäy baïch Phaät. - Baïch Theá Toân! Thaät hoan hyû khi Ngaøi noùi Tyø ni! Sau khi Nhö Lai dieät ñoä, ai coù theå thoï trì theo luaät naøy? Ñöùc Phaät baûo: - Naøy toân giaû Muïc Lieân! Ngöôøi tö duy hoïc hoûi Luaät, neân bieát ngöôøi naøy, coù theå tu haønh theo Luaät naøy. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Muïc Lieân: “Sau khi Ta dieät ñoä, neáu coù Tyø-kheo, Tyø-kheo ni naøo phæ baùng Luaät naøy, neân bieát ngöôøi aáy laø baïn cuûa ma, khoâng phaûi laø ñeä töû cuûa Ta, nhöõng haïng ngöôøi nhö theá, ñôøi ñôøi hoïc ñaïo cuõng khoâng thaønh, khoâng thoaùt ra khoûi ba coõi. Hoâm nay, Ta raát thöông xoùt caùc chuùng sanh. Khi aáy, toân giaû Muïc Lieân nghe ñöùc Phaät giaûng noùi, ñeàu hoan hyû phuïng haønh.

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 355

KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG
NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ
(Baûn Töông Ñöông Vôùi Soá 1483)
Haùn dòch: Maát teân ngöôøi dòch, nay xeáp vaøo dòch phaåm ñôøi Ñoâng Taán
QUYEÅN THÖÔÏNG

Phaåm 1: NAÊM THIEÂN Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu vöôøn truùc Ca-lan-ñaø thuoäc thaønh Vöông Xaù. Luùc aáy, toân giaû Muïc Lieân töø choã ngoài ñöùng daäy baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Hoâm nay, con coù ñieàu muoán thöa hoûi, nguyeäân xin Ñöùc Theá Toân giaûng noùi cho con. Ñöùc Phaät daïy: - Laønh thay! Nhöõng ñieàu oâng thöa hoûi coù theå laøm lôïi ích lôùn lao cho voâ löôïng chuùng sanh. OÂng haõy thöa hoûi tuøy yù. Toân giaû Muïc Lieân baïch Phaät : - Baïch ñöùc Theá Toân! Tyø kheo ôû ñôøi maït phaùp, khinh cheâ lôøi daïy cuûa ñöùc Phaät thì phaïm giôùi Chuùng hoïc, duøng laãn loän vaät cuûa Tam baûo, seõ bò ñoïa vaøo choán naøo? Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Muïc Lieân: - Haõy laéng nghe! Laéng nghe! Nhö Lai seõ giaûng noùi cho oâng. Neáu Tyø-kheo khoâng bieát hoå theïn, khinh maïn lôøi Phaät phaïm giôùi chuùng hoïc, bò ñoïa vaøo ñòa nguïc baèng naêm traêm naêm ôû coõi trôøi Töù Thieân Vöông, töông ñöông chín traêm ngaøn naêm ôû nhaân gian; phaïm Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni thì bò bò ñoïa ñòa nguïc baèng moät ngaøn naêm ôû coõi trôøi ba-möôi ba, töông ñöông ba öùc saùu möôi ngaøn naêm ôû nhaân gian; phaïm Ba-daät-ñeà thì bò ñoïa vaøo ñòa nguïc baèng hai ngaøn naêm, töông ñöông hai möôi öùc ngaøn naêm ôû nhaân gian; phaïm Thaâu-lan-giaù thì bò ñoïa vaøo ñòa nguïc baèng boán ngaøn naêm ôû coõi trôøi Ñaâu Suaát, töông ñöông naêm möôi öùc saùu möôi ngaøn naêm ôû nhaân gian; phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa thì bò ñoïa vaøo ñòa nguïc baèng taùm ngaøn naêm ôû coõi trôøi Baát Kieâu Laïc, töông ñöông hai traêm ba möôi öùc boán möôi ngaøn naêm ôû nhaân gian; phaïm Ba-la-di thì bò ñoïa ñòa nguïc baèng

möôøi saùu ngaøn naêm ôû coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi, töông ñöông chín traêm hai möôi moát öùc saùu möôi ngaøn naêm ôû nhaân gian.

Phaåm 2: THÖA HOÛI VEÀ PHAÄT Hoûi: Vaät cuûa Phaät tröôùc ñaây ñeå ôû choã naøy, coù Tyø-kheo laáy laøm Phaät söï choã khaùc, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Khí. Taát caû vaät cuûa Phaät khoâng ñöôïc di chuyeån, neáu coù naïn, chuùng Taêng ñi heát phaûi baïch chuùng, neáu chuùng chaáp nhaän thì ñöôïc chuyeån ñi choã khaùc, khoâng phaïm toäi. Hoûi: Vaät cuûa Phaät, ñöôïc mua ñeå cuùng döôøng khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Vaät cuûa Phaät ñem laøm nhaø, cho thueâ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Taát caû caùc vaät cuûa Phaät chæ ñöôïc mua, khoâng ñöôïc cho thueâ. Hoûi: Tyø-kheo laøm Phaät söï, ñöôïc sai ngöôøi giuùp vieäc trong chuøa ñi möôïn boø, löøa, ngöïa... khoâng? Ñaùp: Neáu bieát voán laø vaät cuûa Phaät thì khoâng ñöôïc, khoâng

bieát thì ñöôïc, vì phi phaùp neân ñöôïc Hoûi: Ñaát cuûa Taêng ñang xaây thaùp, duøng vaät cuûa Phaät xaây caát, baøy veõ beân trong, coù theå ôû khoâng? Ñaùp: Neáu bieát maø vaøo ôû phaïm toäi Ñoïa, khoâng bieát thì khoâng pha- ïm, neáu bieát maø ôû, can giaùn hôn ba laàn, phaïm Quyeát ñoaùn, can giaùn hôn boán laàn thì toäi caøng taêng theâm, phaïm toäi naëng. Hoûi: Tröôùc ñaây chuøa chieàn bò hö naùt, ngöôøi chuû nhaân xuaát tieàn cuûa xaây caát laïi, duøng tieàn ñoù cuùng cho Tyø-kheo, Tyø-kheo coù theå nhaän khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Ñaát cuûa Taêng, vaät cuûaPhaät laáy xaây caát, baøy veõ, ôû ñaát aáy tröôùc ñaây coù gieáng, coù hoa quaû, rau traùi coù theå aên khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc aên. Neáu vaät cuûa ñaøn vieät laøm Phaät söï, tröôùc ñaây hoï duøng hoa quaû rau traùi cuùng cho Taêng thì ñöôïc aên, hoï khoâng cuùng thì khoâng ñöôïc aên, neáu mua hôn naêm tieàn, neáu bieát laïi khoâng mua maø aên, tính theo soá tieàn nhieàu hay ít ñeàu phaïm toäi. Hoûi: Maéc nôï vaät cuûa Phaät thì traû theá naøo? Ñaùp: Phaûi traû laïi baèng giaù trò vaät cuõ, vì vaät cuûa Phaät khoâng ñöôïc xuaát ra, nhaäp vaøo, cho neân khoâng traû theâm, tuy vaäy vaãn bò ñoïa vaøo trong ñòa nguïc. Thuôû xöa, sau khi Phaät dieät ñoä, coù moät Tyø-kheo tinh taán thoâng minh, coù moät Baø-la-moân thaáy Tyø-kheo tinh taán thoâng minh neân ñem con

gaùi ñeán choã Tyø-kheo, xin ñöôïc laøm Tyø-kheo ni, Tyø-kheo lieàn nhaän. Coâ gaùi aáy raát xinh ñeïp. Sau ñoù, Tyø-kheo sanh taâm aùi nhieãm laøm haïnh baát tònh, cuøng soáng chung vôùi coâ ta, söû duïng vaät cuûa Phaät, Phaùp vaø Taêng, moãi ngaøy laáy moät ngaøn vaïn tieàn ñeå mua saém y phuïc, thöùc aên. Vò Tyø- kheo aáy raát thoâng minh, coù khaû naêng thuyeát phaùp laøm cho ngöôøi khaùc chöùng ñaéc ñaïo Boán quaû, töï suy nghó: “Toäi naøy raát naëng!”, lieàn muoán ñeàn traû soá tieàn vaø vaät duïng aáy. Tyø-kheo lieàn ñeán nöôùc Sa-khö ñeå khaát thöïc, ñöôïc raát nhieàu tieàn, vaät, muoán trôû laïi ñeå ñeàn traû. Ñeán giöõa ñöôøng, trong hang nuùi caùch baûy böôùc laø choã raén ñoäc ôû, Tyø-kheo bieát ñi theâm baûy böôùc seõ cheát, neân môùi ñi ñöôïc saùu böôùc lieàn quay noùi vôùi ñeä töû: “Haõy ñeán choã aáy ñeå traû laïi!” Lieàn sai trôû veà nöôùc, daën: “Ngöôi ñem vaät naøy veà traû laïi, roài trôû laïi, ta seõ ñôïi ngöôi!” Ñeä töû ñem traû vaät roài, trôû laïi baùo tin. Tyø-kheo ñi theâm baûy böôùc lieàn bò cheát, ñoïa vaøo trong ñòa nguïc A tyø, ñaàu tieân vaøo ñòa nguïc noùng böùc, chöa heát laïi ñeán nguïc cöïc noùng, goïi laø nguïc noùng. Thaáy vaäy vò aáy lieàn lôùn tieáng ñoïc kinh chuù nguyeän, caùc toäi nhaân vaø quyû trong nguïc nghe tieáng tuïng kinh, voâ soá ngaøn ngöôøi ñöôïc ñoä thoaùt. Nguïc toát raát giaän döõ, lieàn caàm chóa ba ñaùnh vò aáy. Tyø- kheo kia lieàn qua ñôøi ñöôïc sanh leân coõi trôøi Ba Möôi Ba. Do vieäc naøy neân bieát, maéc nôï vaät cuûa Phaät, Phaùp, Taêng thì khoâng theå khoâng traû laïi, tuy vaãn chòu toäi, nhöng coù luùc cuõng ñöôïc thoaùt khoûi. Hoûi: Queùt treân thaùp Phaät, coù ñöôïc boû ñaát vaø coù toäi khoâng? Ñaùp: Ñöôïc boû, khoâng ñöôïc duøng laøm vieäc khaùc. Hoûi: Vaät cuûa Phaät laáy cho ngöôøi khaùc, laáy cho con vaø töï söû duïng thì phaïm toäi khoâng? Ñaùp: Ngöôøi cho vaät cuûa Phaät thì ñoàng moät loaïi vôùi phaïm toäi

naëng, duø ñem con daâng cho Phaät coøn khoâng coù phöôùc, vì ñaõ huûy hoaïi phaùp thaân, neân coøn bò hình phaït. Hoûi: Vaät cuûa Phaät, ngöôøi chuû tính toaùn, phaân phaùt cho ngöôøi giuùp vieäc trong chuøa vaø treû con, Tyø-kheo coù theå söû duïng khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc söû duïng vì laø vaät cuûa Phaät. Hoûi: Tyø-kheo laøm vieäc cho Phaät, ñöôïc thöùc aên cuûa Phaät thì ñöôïc aên khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, Tyø-kheo khoâng leõ laøm ngöôøi khaùc, huoáng chi laáy vaät cuûa Phaät nhö y phuïc, thöùc aên ñeå duøng sao! Hoûi: Baïch y laøm vieäc cho Phaät, ñöôïc vaät cuûa Phaät, hoï duøng vaät naøy laøm thöùc aên thænh môøi Taêng, Taêng ñöôïc aên khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc aên. Hoûi: Laøm vieäc cuûa Phaät, vieäc cuûa phaùp ñöôïc pheùp caàm giöõ vaøng,

baïc vaø tieàn khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Neáu caát giöõ thì phaïm toäi Xaû ñoïa. Hoûi: Ngöôøi cuùng cho Phaät boø, löøa, ngöïa, noâ tyø ñeå laøm vieäc Phaät, vieäc phaùp coù nhaän khoâng? Ñaùp: Ñöôïc nhaän ñeå söû duïng, nhöng khoâng ñöôïc baùn cung teân, vuõ khí, moät vaät khoâng ñöôïc nhaän. Hoûi: Ngöôøi cuùng nhaø cho Phaät, chöa söû duïng, ñöôïc ôû khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, vì vaät cuûa Phaät. Hoûi: Thaép ñeøn cho Phaät, ban ngaøy coù theå taét khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu taét phaïm toäi Ñoïa, tuy Phaät khoâng coù saùng toái, nhöng ngöôøi cuùng ñöôïc phöôùc, neân taét thì phaïm toäi. Hoûi: Chaúng phaûi nôi thôø Phaät maø thôø töôïng Phaät ôû trong, coù theå ñeå tröôùc choã aên, choã naèm nghæ khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu Phaät ôû ñôøi cuõng ôû phía tröôùc choã aên, choã naèm nghæ, huoáng chi töôïng Phaät maø khoâng ñöôïc! Nhöng naèm phaûi laáy böùc ngaên laïi, neáu coù ñeøn saùng, khoâng ñöôïc duøng trong choã ôû, neáu mình coù ñeøn thì ñöôïc. Hoûi: Nhìn ngaém Phaät treân tranh, Phaät treân thaùp, Phaät treân vaùch töôøng, phaïm toäi gì? Ñaùp: Khoâng bieát thì khoâng phaïm, neáu vieäc gaáp hoaëc naïn thì cuõng khoâng phaïm.Neáu bieát maø nhìn ngaém phaïm Xaû Ñoïa, can giaùn hôn ba laàn phaïm Quyeát ñoaùn, can giaùn hôn boán laàn phaïm toäi Khí. Hoûi: Ñaõ coù vaät ñeå laøm Kinh Phaät, laïi nhaän vaät cuûa ngöôøi khaùc, khoâng duøng vaät tröôùc, coù ñöôïc khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Vì ñaõ chaáp nhaän vaät aáy roài. Hoûi: Ñöôïc pheùp mua hình töôïng Phaät treân taám vaûi may aùo khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Khen cheâ hình töôùng töôïng Phaät, phaïm toäi gì? Ñaùp: Taát caû töôïng Phaät khoâng hoûi xaáu ñeïp, khoâng ñöôïc khen cheâ, toäi aáy raát naëng, nhaát ñònh khoâng neân laøm. Hoûi: Ngöôøi taïc töôïng Phaät nhöng khoâng laøm loã muõi, ngöôøi sau ñöôïc laøm khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Vaùch töôøng nôi thôø Phaät, ñöôïc caàm vaät döïa vaøo khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, phaïm toäi Ñoïa. Xöa, coù moät Tyø-kheo, muoán vaøo chuøa, leã Phaät coù moät Baø-la-moân bieát xem töôùng, thaáy vò Tyø-kheo aáy coù töôùng Thieân töû, lieàn noùi vôùi Tyø-kheo: “Ta coù moät ñöùa con gaùi,

seõ gaû cho oâng", Tyø-kheo noùi: "Sau khi leã Phaät veà". Tyø-kheo caàm gaäy thieác döïa vaøo vaùch töôøng ñieän Phaät roài vaøo trong chuøa leã Phaät. Khi trôû ra, Baø-la-moân laïi noùi khoâng gaû con gaùi nöõa. Tyø-kheo hoûi: "Sao khoâng ñem con gaùi gaû cho toâi?" Baø-la-moân noùi: "Khoâng gaû". Vì sao khoâng gaû? Baø-la-moân noùi: "Vöøa roài, thaáy oâng coù töôùng toân quyù neân toâi noùi gaû, baây giôø khoâng coøn töôùng aáy, vì vaäy khoâng cho. Vì sao? Vì oâng ñaõ dieät maát coâng ñöùc kia". Vì vaäy, khoâng ñöôïc ñeå vaät döïa vaøo vaùch töôøng ñieän Phaät vaø vaùch thaùp, ñaõ phaïm giôùi laïi coøn maát heát voâ löôïng coâng ñöùc. Hoûi: Vaät cuûa Phaät ñöôïc laøm töôïng trôøi, ngöôøi vaø suùc sanh khoâng? Ñaùp: Laøm ñeå haàu beân Phaät thì ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo ñoä ngöôøi khoâng hoûi roõ ñaàu ñuoâi maø ñoä ngöôøi aáy, sau ñoù môùi bieát laø ngöôøi giuùp vieäc trong chuøa, neáu khoâng ñuoåi ñi, phaïm vaøo toäi gì? Ñaùp: Bieát maø ñoä thì phaïm toäi naëng. Neáu tröôùc khoâng bieát, khi bieát lieàn ñuoåi, neáu khoâng ñuoåi, phaïm toäi naëng. Hoûi: Ngöôøi aáy laø ngöôøi tu Ñaïi ñaïo phaûi khoâng? Ñaùp: Khoâng phaûi. Hoûi: Coù cuûa caûi rieâng ñöa cho Tyø-kheo laøm töôïng Phaät, ngöôøi laøm ñöôïc laáy vaät khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Laù phöôùn tröôùc töôïng Phaät, ñöôïc laáy laøm Phaät söï khoâng? Ñaùp: Phaät söï thì ñöôïc duøng,hoaëc ñaøn vieät khoâng cho khoâng ñöôïc. Hoûi: Ñöôïc ñaûnh leã baûy ñöùc Phaät ôû quaù khöù? Ñaùp: Ñöôïc. Vì ñoàng laø phaùp thaân. Hoûi: Neáu ngöôøi tröôùc ñaây höùa vôùi Phaät laøm ba hoäi, nhöng sau ñoù laøm moät hoäi, hoaëc ba haønh höông, hoaëc ba boá thí, ñöôïc khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, vì sai lôøi höùa neân phaïm toäi. Hoûi: Tyø-kheo phaïm toäi Quyeát ñoaùn ñöôïc ôû trong ñaát Phaät saùm hoái khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Ngoâi chuøa quaù cuõ kyõ laâu ñôøi, khoâng coøn töôøng vaùch ngaên che, khoâng bieát ñaát Phaät gaàn hay xa, neáu ngöôøi muoán laøm, laøm sao bieát ñöôïc bôø naøo baèng phaúng? Ñaùp: Khoâng bieát, maø coù yù muoán laøm bôø baèng phaúng, vì khoâng bieát neân caøng taêng theâm söï toån haïi chöù khoâng coù toäi. Hoûi: Vaät cuûa Phaät laáy laøm nhaø cho meï con cuûa quyû vaø laøm töôïng coù toäi khoâng? Ñaùp: Coù toäi, vì laáy vaät cuûa Phaät cho ngöôøi khaùc.

360 BOÄ LUAÄT 12

Hoûi: Ñöôïc ñaûnh leã Tyø-kheo tröôùc thaùp Phaät khoâng,? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu ñaûnh leã phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo buoân baùn töôïng Phaät coù toäi gì? Ñaùp: Gioáng vôùi toäi buoân baùn cha meï Hoûi: Tyø-kheo töï tay ñoán chaët caây, ñaøo ñaát, xaây caát chuøa, thaùp Phaät vaø laøm hình töôïng coù phöôùc khoâng? Ñaùp: Coøn khoâng traùnh khoûi ñòa nguïc, chòu toäi khoå lôùn, huoáng laø coù phöôùc, vì ñaõ phaïm giôùi.

Phaåm 3: THÖA HOÛI VEÀ PHAÙP Hoûi: Ngoài treân toøa cao thuyeát phaùp tröôùc moïi ngöôøi, maëc y phuïc theá tuïc, coù theå cho thuyeát phaùp khoâng? Ñaùp: Caû ngöôøi nghe vaø ngöôøi thuyeát phaùp ñeàu phaïm, nhieàu ngöôøi ñaõ can giaùn hôn ba laàn maø khoâng söûa ñoåi thì phaïm Ñoät-caùt-la, can giaùn hôn ba laàn phaïm toäi Ñoïa, can giaùn hôn ba laàn maø vaãn laøm thì phaïm Quyeát ñoaùn, phaûi can giaùn hôn ba laàn khieán cho boû, giaû söû khoâng nghe lôøi can giaùn, qua ba laàn

thuyeát giôùi thì toäi caøng taêng theâm. Hoûi: Ngöôøi thuyeát ñuùng nhö phaùp, coøn ngöôøi nghe phaùp khoâng ñuùng nhö phaùp, coù ñöôïc thuyeát phaùp khoâng? Ñaùp: Gioáng nhö treân. Hoûi: Thænh ngöôøi thuyeát phaùp tröôùc ñaây che maøn treân cao, laø vaät cuùng döôøng Phaät, ñöôïc môøi ñeå ngoài döôùi thaáp khoâng? Ñaùp: Khoâng bieát thì khoâng phaïm, bieát thì khoâng ñöôïc ngoài. Hoûi: Choã Taêng ngoài tröôùc ñaây coù thôø Phaät, sau ñoù Taêng coù theå ngoài thuyeát phaùp khoâng? Ñaùp:Phaät ngoài thì ñöôïc, tröôùc ñaây laø Taêng ngoài thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Neáu ngöôøi thænh Tyø-kheo ñeán tuïng kinh vaø thuyeát phaùp, hoï cuùng vaät, coù ñöôïc nhaän khoâng? Ñaùp: Neáu coù taâm mong caàu maø nhaän thì phaïm toäi Xaû ñoïa, neáu khoâng coù taâm tham maø nhaän thì khoâng phaïm, neáu khoâng coù y baùt maø nhaän thì khoâng phaïm. Hoûi: Ngoài treân toøa cao thuyeát phaùp ôû trong chuùng Taêng, ñöôïc ngoài gheá döïa, caàm phaát traàn khoâng? Ñaùp: Beänh ñöôïc ngoài gheá döïa, caàm quaït coù ñuoâi thì phaïm toäi Ñoïa. Neáu khoâng phaûi quaït coù ñuoâi thì ñöôïc. Hoûi: Caát kyõ kinh ñieån vaø giôùi luaät coù phaïm khoâng? Ñaùp: Phaïm Xaû Ñoïa. Hoûi: Thaày maëc y phuïc theá tuïc ñöôïc ñaûnh leã vaø thuyeát phaùp

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 361

khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, khoâng beänh thì khoâng ñöôïc thuyeát phaùp. Hoûi: Cö só ñoäi muõ treân ñaàu, coù ñöôïc thuyeát phaùp khoâng? Ñaùp: Tröø coù beänh phaûi ñoäi treân ñaàu, ngoaøi ra thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Treân kinh coù buïi ñaát coû laù dô baån ñöôïc thoåi xuoáng khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc thoåi. Hoûi: Tyø-kheo cheùp kinh coù ñöôïc caàm vaät khaùc khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu caàm thì phaïm toäi Xaû Ñoïa Hoûi: Ñeå thöùc aên treân kinh phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu coù taâm xem thöôøng thì phaïm Quyeát ñoaùn, khoâng coù taâm xem thöôøng thì phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Giôùi luaät khoâng söû duïng, ñeå rôi rôùt coù theå ñoát khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, khoâng bieát ñoát coù toäi maø ñoát thì phaïm Xaû Ñoïa. Neáu bieát ñoát coù toäi maø ñoát thì phaïm toäi Quyeát ñoaùn, Vì nhö duøng phöông tieän phaù hoaïi Taêng chuùng, cuõng nhö thieâu ñoát cha meï.

Phaåm 4: THÖA HOÛI VEÀ KIEÁT CÖÔNG GIÔÙI Hoûi: Keát cöông giôùi laø gì? Ñaùp: Phaùp keát cöông giôùi laø nôi hang nuùi, trong ao ñaàm, choã khoâng coù ngöôøi, tuøy yù xa hay gaàn, neáu ôû trong thaønh aáp, xoùm laøng thì khoâng ñöôïc keát cöông giôùi quaù xa, cuõng khoâng ñöôïc keát cöông giôùi ban ñeâm. Khi keát cöông giôùi, Tyø-kheo caàn phaûi ñöùng ôû ñaàu boán goùc, khoâng cho ngöôøi beân ngoaøi vaøo, neáu ngöôøi beân ngoaøi vaøo thì keát cöông giôùi khoâng thaønh. Tröôùc heát keát giôùi tröôøng, taát caû con chaùu trong chuøa, cö só, noâ tyø phaûi ra khoûi giôùi tröôøng, sau ñoù môùi quy ñònh boán höôùng. Khi keát cöông giôùi phaûi tröø ra boán choã: Moät laø xoùm laøng; hai laø beân ngoaøi xoùm laøng, ruoäng ñaát cuûa ngöôøi ñôøi thöôøng laøm vieäc; ba laø choã thanh vaéng, trong nuùi, ao ñaàm, sôï luùc thuyeát giôùi yeát ma, gaëp nhieàu naïn, Taêng khoâng theå ñeán ñöôïc. Phaûi baïch chuùng caàu xin keát tieåu giôùi rieâng, neáu chuùng chaáp nhaän, choã ñoù Chuùng

khoâng ñuû naêm ngöôøi, neân sai Taêng ñeán keát cöông giôùi rieâng, ñaây goïi laø choã an cö cuûa khu giaø lam; boán laø Thoï giôùi tröôøng, tröôùc khi keát cöông giôùi phaûi tröø ñeå keát giôùi tröôøng, tröø xong môùi keát cöông giôùi, hoaëc laøm nhö vaäy, hoaëc keát ñaïi giôùi tröôùc, sau ñoù keát cöông giôùi laøm choã thoï giôùi. Nhö Giôùi Coâng ñaõ noùi: Sôï khoâng theå ñaéc giôùi, nhöng laïi noùi: khoâng bieát, thì ñoàng vôùi luùc chöa cheá ñònh, nhöng ñieàu naøy coù theå chaáp nhaän ñöôïc. Coù ngöôøi noùi: Neáu Tyø-kheo bò beänh, khoâng theå ñeán ñöôïc trong chuùng Taêng, caàu xin keát giôùi rieâng trong moät phoøng, Taêng cuõng neân chaáp nhaän, tröôùc heát giaûi ñaïi giôùi cho keát cöông giôùi

rieâng, sau ñoù trôû laïi keát ñaïi giôùi, taát caû Tyø-kheo ban ñeâm khoâng ñöôïc ñem y cuõng khoâng ñöôïc vaøo nôi aáy. Trong moät truù xöù coù cöông giôùi rieâng, moät Tyø-kheo coù theå ñaùnh kieàn chuøy, thuyeát giôùi, tröôùc heát phaûi höôùng ñeán Taêng boán phöông ñeå saùm hoái, sau ñoù cuõng noùi ba laàn. Tam ngöõ laø: Noùi ba laàn. Hoûi: Keát cöông giôùi ñöôïc thoâng qua ñaát Phaät ñeå keát khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Neáu cho thoï giôùi trong ñaây, neáu tröôùc ñaây khoâng bieát phaùp, ñaõ thoï vaø ñaéc giôùi roài, neáu sö taêng bieát maø coá yù laøm sai thì coù toäi. Hoûi: Ñi treân thuyeàn ñöôïc keát cöông giôùi khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, neáu coù Sa di, cö só thì baûo hoï leân bôø, sau ñoù keát cöông giôùi, neáu khoâng baûo hoï ñi ra, phaûi ngaên chia ra moät choã, sau ñoù keát cöông giôùi, sau khi keát cöông giôùi, ban ñeâm Tyø-kheo khoâng ñöôïc caàm y, loäi xuoáng nöôùc. Hoûi: Chuùng Taêng ñi heát, chæ coøn Sa di ôû trong cöông giôùi coù ñöôïc khoâng? Ñaùp: Duø chæ moät Öu baø taéc thanh tònh, thì cöông giôùi cuõng khoâng bò maát, huoáng chi laø coøn Sa di, suoát moät ñeâm cöông giôùi khoâng bò maát. Neáu Taêng ñi heát khoâng trôû laïi, cuõng khoâng caàn giaûi. Hoûi: Giaëc cöôùp ñeán trong cöông giôùi, gieát Tyø-kheo, cöông giôùi aáy coù bò maát khoâng? Ñaùp: Khoâng bò maát. Hoûi: Moät, hai, ba, boán ngöôøi ñi treân ñöôøng hoaëc ôû trong nhaø baïch y, ñöôïc keát cöông giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Naêm ngöôøi trôû leân môùi ñöôïc keát cöông giôùi. Hoûi: Keát cöông giôùi ñöôïc thoâng qua soâng ao ñeå kieát khoâng? Ñaùp: Taát caû nhöõng nôi doøng nöôùc ngöng ñoïng thì ñeàu ñöôïc, neáu nöôùc chaûy thì khoâng ñöôïc, vì khoâng bieát bôø ôû ñaâu. Hoûi: Sau khi keát cöông giôùi, khoâng ñaùnh kieàn chuøy thì cöông giôùi coù bò maát khoâng? Ñaùp: Khoâng bò maát. Hoûi: Keát cöông giôùi ñöôïc thoâng qua con ñöôøng lôùn ñeå kieát khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Khi keát cöông giôùi phaûi sai ngöôøi ñöùng ôû hai ñaàu ñöôøng ñeå ngaên ngöôøi ñi, sau ñoù keát cöông giôùi. Hoûi: Ñaát khoâng coù chuû, coù theå keát cöông giôùi ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Nhö pheùp cuûa Uaát-ñôn-vieät. Hoûi: Keát cöông giôùi tröôùc roài, sau ñoù coù nöôùc lôùn, hoaëc ñaøo haàm

daøi möôøi laêm böôùc, hoaëc haønh duïc trong ñoù, cöông giôùi naøy coù bò maát khoâng? Ñaùp: Hoaøn toaøn khoâng bò maát. Coù ngöôøi noùi raèng: giaû söû ñaøo

haàm hoá lôùn saâu, roäng moät do tuaàn thì cöông giôùi vaãn khoâng maát, huoáng gì nhöõng caùi haàm nhoû! Hoûi: Tyø-kheo ñöôïc ôû caùch ñeâm choã cöông giôùi cuûa ni khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, cuõng khoâng ñöôïc rôøi y, nhöng khoâng ñöôïc vaøo trong phoøng. Hoûi: Taêng keát cöông giôùi xong, sau ñoù coù taêng ñeán ôû chung, khoâng ñem theo y coù maát y khoâng? Ñaùp: Khoâng maát, vì khi keát cöông giôùi, ñaõ thoâng qua Taêng ba laàn. Hoûi: Taêng taäp hôïp chöa ñuû ñöôïc kieát cöông giôùi khoâng? Ñaùp: Neáu coù vieäc daên laïi thì ñöôïc, khoâng coù vieäc thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Moät laàn keát cöông giôùi ñöôïc ôû bao laâu? Ñaùp: Khoâng coù nhaát ñònh veà thôøi gian, neáu thí chuû cuùng theâm ñaát môùi keát cöông giôùi laïi. Hoûi: Tröôùc ñaây Taêng keát cöông giôùi khoâng giaûi maø boû ñi, sau ñoù chuùng Taêng laïi ñeán keát cöông giôùi coù ñöôïc khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Khi keát giôùi tröôøng, caàn phaûi taäp hôïp taát caû chuùng Taêng laø nhieàu ít hay tuøy yù? Ñaùp: Naêm ngöôøi trôû leân thì ñöôïc, vì khoâng coù ñaïi giôùi, chuùng khoâng taäp hôïp thì khoâng phaïm. Hoûi: Keát giôùi tröôøng caàn phaûi ñeán giôùi tröôøng, cuõng ñöôïc keát töø xa khoâng? Ñaùp: Caàn phaûi ñeán giôùi tröôøng môùi ñöôïc keát. Hoûi: Hai chuùng keát cöông giôùi ñöôïc qua laïi ñeå keát khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc qua laïi, chæ ñöôïc keát thoâng giôùi. Hoûi: Trong moät soá cöông giôùi ñöôïc ñaùnh hai laàn kieàn chuøy khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, nhöng khoâng ñöôïc chia hai truù xöù ñeå thuyeát giôùi, yeát ma laøm caùc vieäc Taêng, chæ ñöôïc thaép höông, aên uoáng maø thoâi. Hoûi: Ñaïi Taêng ñöôïc keát thoâng giôùi cuøng ni khoâng? Ñaùp: Ñöôïc.

Phaåm 5: HOÛI VEÀ TUOÅI HAÏ AN CÖ Hoûi: Vaøo muøa haï, ngaøy naøo ñöôïc keát an cö?

Ñaùp: Töø ngaøy möôøi saùu thaùng tö ñeán heát ngaøy möôøi laêm thaùng naêm ngaøy naøo cuõng coù theå keát haï, ñaây goïi laø ngaøy ñaàu an cö. Neáu coù naïn khoâng theå keát haï hoaëc naêm, boán, ba ngaøy cho ñeán heát moät thaùng, khoâng maát tieàn an cö ñaây goïi laø ba möôi ngaøy keát haï moät ngaøy thoï tuoåi haï; coøn ngöôøi haäu an cö, chæ coù moät ngaøy ñöôïc keát haï an cö, qua ngaøy möôøi laêm thaùng baûy, coù naïn thì ngaøy naøo cuõng coù theå thoï tuoåi haï cho ñeán heát ngaøy möôøi laêm thaùng taùm, ñaây goïi laø moät ngaøy keát haï an cö, ba möôi ngaøy thoï tuoåi haï. Hoûi: Keát haï an cö thoï phaùp baûy ngaøy, thoï töø ngaøy ñaàu an cö, hay ñeán luùc ñi môùi thoï? Ñaùp: Neáu thoï töø ngaøy ñaàu an cö thì toát, ñeán ngaøy ñaàu an cö khoâng ñöôïc thoï thì luùc saép ñi thoï cuõng ñöôïc. Luaän veà thoï pheùp baûy ngaøy, nhöng ñi khoâng ñuû baûy ngaøy maø trôû veà sau ñoù ñi laïi thì khoâng ñöôïc thoï, phaûi tính ñuû baûy ngaøy, môùi ñöôïc thoï, neáu queân maát thì coù theå thoï laïi. Hoûi: ÔÛ trong haï an cö, khoâng nhaän möôøi hai vaät nhö giöôøng naèm, nhaø ôû... ñöôïc an cö khoâng? Ñaùp: Khoâng caàn phaûi nhaän. Hoûi: Keát haï an cö maø khoâng an cö, ñöôïc tuoåi haï khoâng? Ñaùp: Neáu tröôùc ñaây khoâng bieát pheùp an cö thì ñöôïc thoï tuoåi haï, coøn bieát maø laøm traùi thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Khoâng keát haï khoâng an cö thoï tuoåi haï ñöôïc khoâng? Ñaùp: Neáu tröôùc ñaây khoâng bieát coù pheùp keát haï, khoâng bieát coù pheùp an cö thì ñöôïc thoï

tuoåi haï, neân höôùng veà chuùng Taêng saùm hoái. Neáu tröôùc ñaây bieát pheùp maø coá yù laøm traùi thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Khoâng keát haï maø an cö, ñöôïc tuoåi haï khoâng? Ñaùp: Gioáng nhö vieäc treân. Hoûi: Trong haï an cö ñöôïc vaøo soâng ao nöôùc taém röûa khoâng? Ñaùp: Thuoäc cöông giôùi thì ñöôïc, hoaëc thoï baûy ngaøy neân ñi qua soâng cuõng ñöôïc. Hoûi: ÔÛ trong haï phaïm Quyeát ñoaùn nhöng khoâng saùm hoái, thoï tuoåi haï ñöôïc khoâng? Ñaùp: Tuy coù toäi nhöng khoâng ñöôïc thoï tuoåi haï, vì sao? Vì laø Tyø- kheo. Hoûi: Thoï tuoåi haï nhöng khoâng hoøa hôïp ñöôïc tuoåi haï khoâng? Ñaùp: Tröôùc heát phaûi saùm hoái, sau ñoù thoï tuoåi haï, neáu ngöôøi aáy khoâng saùm hoái, chuùng phaûi taån xuaát môùi ñöôïc thoï tuoåi haï, neáu ngöôøi aáy khoâng chòu ra khoûi Chuùng phaûi can giaùn ba laàn, can giaùn hôn ba laàn vaãn khoâng chaáp nhaän thì phaïm toäi Quyeát ñoaùn, can giaùn hôn boán laàn phaïm

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 365

toäi troïng, hoaëc duøng söùc maïnh ñeå ñuoåi, hoaëc böùc eùp ñuoåi ra khoûi cöông giôùi thì toát, neáu ngöôøi kia khoâng chòu ra, phaûi ñoùng chaët cöûa cho ôû trong moät phoøng, sau ñoù Chuùng thoï tuoåi haï, vì ngöôøi ñoù khoâng phaûi laø Tyø-kheo. Neáu coù nhieàu ngöôøi xaáu, chuùng ñaõ khoâng taån xuaát thì phaûi taùch ra khoûi cöông giôùi, neáu cuøng hoï thoï tuoåi haï, thì khoâng ñöôïc tuoåi haï. Hoûi: ÔÛ trong haï an cö ñöôïc troán Thaày laøm phöôùc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, nhöng khoâng ñöôïc töï tay laøm vieäc. Hoûi: ÔÛ trong haï ñöôïc caàm quaït, phaát traàn khoâng? Ñaùp: Taát caû loaïi quaït coù ñuoâi thì khoâng ñöôïc caàm, quaït ñan baèng tre thì ñöôïc. Hoûi: Ngöôøi haäu an cö, ñeán ngaøy möôøi laêm thaùng baûy, ñöôïc thoï tuoåi haï roài ñi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu tröôùc ñaây khoâng bieát maø thoï tuoåi haï thì ñöôïc, neáu bieát pheùp maø coá yù laøm traùi thì khoâng ñöôïc. Neáu chuùng ñaõ hoøa hôïp, Taêng ñaõ nhaän theå roài, neáu khi ngöôøi haäu an cö thoï tuoåi haï, thì ngöôøi tieàn an cö cuõng vaäy. Hoûi: Hai ngöôøi ñoàng tuoåi haï, ngöôøi nhoû tieàn an cö, ngöôøi lôùn haäu an cö, ngöôøi tieàn an cö thoï tuoåi haï, ngöôøi haäu an cö chöa thoï tuoåi haï, ôû trong moät thaùng ngöôøi naøo lôùn? Ñaùp: Tröôùc ngöôøi ñoù ñaõ lôùn hôn neân laøm lôùn vì tính theo ngaøy cuõ. Hoûi: ÔÛ trong haï khoâng thoï pheùp baûy ngaøy, coù moät vaøi vieäc nhoû ra khoûi cöông giôùi, ñöôïc an cö khoâng? Ñaùp: Saùm hoái thì ñöôïc. Hoûi: ÔÛ trong haï coù moät nhaân duyeân ñöôïc thoï baûy ngaøy ba laàn khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: ÔÛ trong haï coù ngöôøi khoâng an cö, hoaëc möôøi ngöôøi ñeán möôøi laêm ngöôøi muoán ñeán ôû nhôø, cuøng thoï tuoåi haï khoâng? Ñaùp: Neáu kòp luùc haäu an cö thì phaûi keát giôùi, neáu khoâng kòp haäu an cö thì khoâng ñöôïc, neán ngöôøi naøy hoaøn toøan khoâng bieát pheùp an cö thì ñöôïc thu nhaän, neáu bieát coù maø laøm traùi thì khoâng ñöôïc. Hoûi: ÔÛ trong luùc haï an cö vì vieäc Tam baûo, hoaëc beänh taät,vaø gaëp nhöõng tai naïn ñöôïc dôøi choã an cö khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, phaûi baïch chuùng, thoï phaùp ba möôi chín ngaøy, thoï phaùp ba möôi chín ngaøy roài coù moät vieäc lieàn ra khoûi cöông giôùi ba möôi chín ngaøy, ñuû ba möôi chín ngaøy trôû laïi ñöôïc thì toát, neáu khoâng ñöôïc, cuõng coù theå ôû choã aáy thoï tuoåi haï khoâng phaïm. Neáu

ngaøy ñaàu an cö

366 BOÄ LUAÄT 12

khoâng thoï ñeán luùc saép ñi thoï cuõng ñöôïc. Neáu an cö ñaõ ñuû ba möôi chín ngaøy, coù vieäc caàn ra khoûi cöông giôùi thì khoâng caàn thoï laïi, neáu coù vieäc khoâng trôû laïi cuõng coù theå ôû khaùc thoï tuoåi haï. Hoûi: Khoâng kieát haï an cö hoaëc khoâng thoï pheùp baûy ngaøy coù ñöôïc haï laïp khoâng? Ñaùp: Khoâng bieát pheùp an cö thì ñöôïc ha laïp, khoâng ñöôïc haï an cö, neáu ñaõ haï an cö Taêng can giaùn moät laàn trôû laïi nhaän thì toát, can giaùn hôn ba laàn khoâng nhaän thì phaïm toäi Quyeát ñoaùn phaûi Saùm hoái trôû laïi; nhaän thì ñöôïc, khi nhaän phaûi baïch chuùng môùi coù theå ñöôïc nhaän. Hoûi: Tyø-kheo khoâng thoï tuoåi haï phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu moät Tyø-kheo khoâng thoï tuoåi haï, chuùng neân can giaùn khieán cho thoï, can giaùn laàn thöù nhaát cho ñeán laàn thöù ba maø thoï thì toát, neáu can giaùn hôn ba laàn vaãn khoâng thoï thì phaïm Quyeát ñoaùn, can giaùn hôn boán laàn vaãn khoâng thoï thì chaúng phaûi Sa moân, vì khoâng chòu thoï pheùp aáy. Hoûi: Ngöôøi môùi thoï giôùi haï an cö, cuøng trong ngaøy, nhöng keát haï an cö, sau ñoù ñöôïc tuoåi haï khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, neáu sau moät ñeâm thì khoâng ñöôïc. Hoûi: ÔÛ trong haï an cö queân khoâng thoï pheùp baûy ngaøy, ra khoûi cöông giôùi moät ngaøy ñöôïc an cö khoâng? Ñaùp: Nhôù lieàn saùm hoái thì ñöôïc, trong moät ngaøy an cö, khoâng ñöôïc saùm hoái ba laàn, saùm hoái quaù hai ba laàn thì khoâng ñöôïc tuoåi haï. Hoûi: Khi thoï tuoåi haï, neáu trôøi möa ñöôïc vaøo nhaø thoï tuoåi haï khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Ñi ñeán nôi naøo ñoù ñeå keát haï an cö, vì coù chöôùng ngaïi neân khoâng theå ñeán ñöôïc, ñöôïc ñoåi choã an cö keát haï khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Giaû söû ñeán choã khaùc, ñeå haäu an cö, neáu treân ñöôøng ñi, coù truù xöù cuûa Taêng, phaûi taäp hôïp ñeå keát haï an cö, phaûi ôû laïi hai, ba ngaøy, sau ñoù thoï phaùp ba möôi chín ngaøy thì ñöôïc ñi. Neáu khoâng coù truù xöù cuûa taêng, naêm ngöôøi trôû leân cuøng keát giôùi an cö, sau ñoù moät hoaëc hai ngöôøi ôû laïi ñeå giöõ cöông giôùi, ñuû ba möôi chín ngaøy môùi ñöôïc ñi, neáu ngöôøi ñi sau khoâng ñuû ba möôi chín ngaøy maø boû ñi, ngöôøi ñi tröôùc khoâng bieát neân khoâng maát an cö, ngöôøi ñi sau thì bò maát. Hoûi: Moät ngöôøi cho ñeán boán ngöôøi ñöôïc ôû trong nhaø cö só keát haï an cö khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, naêm ngöôøi trôû leân môùi ñöôïc. Hoûi: Moät ngöôøi ôû choã thanh vaéng ñöôïc keát haï an cö khoâng?

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 367

Ñaùp: Tröôùc ñaây coù keát cöông giôùi, hai ngöôøi trôû leân thì ñöôïc, moät ngöôøi khoâng theå ñöôïc, vì khoâng coù ngöôøi cuøng thoï an cö, khoâng coù cöông giôùi neân hoaøn toaøn khoâng ñöôïc, neáu muoán an cö rieâng, phaûi thænh taêng keát cöông giôùi, sau ñoù an cö thì ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo trong haï an cö nhaän lôøi ngöôøi khaùc thænh vaø nhaän ñoà vaät cuûa ngöôøi khaùc gôûi, hoaëc traûi qua möôøi ngaøy cho ñeán ba thaùng, ñöôïc nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Khoâng taùc yù tham maø nhaän thì khoâng giôùi haïn thôøi gian. Hoûi: ÔÛ trong haï an cö trong cöông giôùi coù

laøm coâng vieäc, ñöôïc an cö khoâng? Ñaùp: Vieäc phöôùc thì ñöôïc laøm, ngoaøi ra thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Vaên thoï haï an cö noùi : “Phoøng nhaø bò hö hoaïi phaûi tu söûa laïi” .Vaäy laøm luùc môùi an cö hay an cö xong? Ñaùp: Trong ba thaùng, neáu nhaø bò hö thì neân söûa chöõa. Hoûi: Khi thoï tuoåi haï, ni chuùng ñeán trong cöông giôùi caàu xin thoï tuoåi haï, neân cho thoï tuoåi haï khoâng? Ñaùp: Hai vò ni trôû leân thì ñöôïc, moät ngöôøi thì khoâng ñöôïc. Vì sao? Vì ni moät mình ñi ra khoûi cöông giôùi phaïm toäi naëng.

Phaåm 6: HOÛI VEÀ VIEÄC ÑOÄ NGÖÔØI Hoûi veà vieäc ñoä ngöôøi Hoûi: Moät ngöôøi ñöôïc ñoä Sa di khoâng? Ñaùp: Hai ngöôøi môùi ñöôïc ñoä. Hoûi: Ñoä Sa di ñöôïc thænh Hoøa Thöôïng töø xa khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Chöa ñuû naêm haï laïp ñoä ngöôøi phaïm toäi gì? Ñeä töû kia ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Neáu bieát phi phaùp maø ñoä, phaïm toäi Ñoïa; can giaùn hôn ba laàn khoâng döøng, phaïm Quyeát ñoaùn; neáu ñeä töû khoâng bieát phi phaùp thì ñaéc giôùi, neáu bieát thì khoâng ñaéc giôùi. Hoûi: Tyø-kheo khoâng thoâng hieåu giôùi, laïi khoâng bieát caùc vieäc Taêng, ñoä nhieàu ngöôøi xuaát gia, hoaëc laøm Tam Sö (Hoøa Thöôïng, Yeát ma sö, Giaùo thoï sö), coù phaïm khoâng? Ñaùp: Ngöôøi aáy coøn khoâng neân aên thöùc aên cuûa tín thí, huoáng gì laø ñoä ngöôøi. Hoûi: Neáu ngöôøi coù cha, meï pheùp Vua khoâng chaáp nhaän, Tyø-kheo leùn daãn veà ñoä, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi naëng, neáu quaân lính tìm baét, ngöôøi aáy theo Tyø-

kheo xin xuaát gia neáu Tyø-kheo bieát maø cho ôû, duø chöa ñoä cuõng phaïm toäi naëng. Hoûi: Con xuaát gia tröôùc, cha meï xuaát gia sau neân ñeán choã con mình ñeå xuaát gia, ngöôøi con ñöôïc ñoä khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo phaïm giôùi ñöôïc ñoä ngöôøi khoâng? Ñaùp: Phaïm toäi naëng, khoâng coù lyù naøo laïi ñoä ngöôøi; neáu phaïm toäi Quyeát ñoaùn cuõng gioáng nhö treân vì chöa ñuû naêm haïlaïp; neáu phaïm giôùi nheï, phaûi laøm pheùp saùm hoái, sau ñoù ñöôïc ñoä. Hoûi: Cö só xin moät Tyø-kheo ñeå xuaát gia, Tyø-kheo lieàn ñoä, beøn thænh Hoøa Thöôïng laøm giôùi sö ,Tyø-kheo ñoù laø thaày phaûi khoâng? Ñaùp: Khoâng phaûi thaày, neáu sau theo vò ñoù thoï phaùp, vò ñoù coù theå laøm phaùp sö, neáu muoán nöông theo thì vò ñoù coù theå laøm y chæ sö. Hoûi: Tyø-kheo ñoä nhieàu ñeä töû, hoaëc laøm Tam Sö maø khoâng daïy baûo, phaïm vaøo toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Thuôû xöa, thôøi ñöùc Phaät Ca Dieáp, coù moät Tyø- kheo ñoä ñeä töû nhöng khoâng daïy baûo, ñeä töû laøm nhieàu ñieàu phi phaùp. Khi hoï qua ñôøi, sanh trong loaøi roàng, pheùp cuûa roàng baûy ngaøy bò moät ngoïn löûa, ñoát chaùy thaân theå ñeán taän xöông, cheát roài sanh trôû laïi, trôû laïi bò thieâu chaùy tieáp, khoâng theå chòu noåi khoå ñau, lieàn suy nghó: “Tröôùc ñaây, ta coù toäi gì maø nay khoå nhö vaäy”, lieàn quan saùt maïng soáng ñôøi tröôùc, thaáy mình xöa laøm Sa moân, khoâng giöõ giôùi caám, thaày cuõng khoâng daïy, lieàn nghó aùc ñoäc, töùc giaän thaày mình, caøng nghó caøng muoán laøm haïi. Bieát sau naøy vò thaày ñoù cuøng naêm traêm ngöôøi ñi treân thuyeàn vöôït qua bieån caû, roàng lieàn phun nöôùc laøm chìm thuyeàn, moïi ngöôøi lieàn hoûi: “Ngöôi laø ai?” Ñaùp: “Neáu caùc ngöôi thaû Tyø-kheo naøy xuoáng

bieån, thì ta seõ thaû caùc ngöôi ñi". Hoûi: "Tyø-kheo naøy vì sao can döï vaøo vieäc cuûa ngöôi, sao khoâng caàn ngöôøi khaùc, chæ caàn Tyø-kheo naøy laøm gì?". Roàng noùi: "Tyø-kheo naøy voán laø thaày cuûa toâi, do khoâng daïy doã toâi, khieán toâi hoâm nay phaûi chòu ñau khoå theá naøy, neân toâi chæ caàn vò aáy, moïi ngöôøi khoâng ñöôïc ngaên caûn, vieäc naøy." Thaáy Roàng saép nhaán chìm mình xuoáng nöôùc, neân Tyø-kheo noùi: "Ta töï nhaûy vaøo bieån, khoâng caàn ngöôi nhaän chìm." Tyø-kheo aáy lieàn nhaûy xuoáng nöôùc tan thaân maát maïng, sanh vaøo caùc nôi khoå ñau chòu voâ löôïng toäi. Laáy vieäc naøy chöùng minh, ñoä ngöôøi, khoâng theå khoâng chæ daïy.

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 369

Phaåm 7: HOÛI VEÀ VIEÄC THOÏ GIÔÙI Hoûi: Sa-di phaïm möôøi giôùi, hoaëc moät, hai, ba giôùi maø khoâng saùm hoái, thoï ñaïi giôùi coù ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Neáu nhôù maø khoâng saùm hoái thì khoâng ñaéc giôùi, khoâng nhôù, laïi khoâng bieát phaùp, ñaõ thoï trì thì ñaéc giôùi, luaän veà pheùp thoï giôùi, Thaày phaûi hoûi Sa-di: "Ngöôi phaïm giôùi khoâng?" Neáu Sa-di noùi phaïm, lieàn daïy phaûi saùm hoái, neáu Boån sö khoâng hoûi thì khi ñaêng ñaøn Thaày phaûi hoûi; neáu khoâng ai hoûi, Thaày phaïm Xaû-ñoïa. Hoûi: Ñaõ thoï ñaïi giôùi, saùm hoái loãi ñaõ phaïm khi coøn Sa-di khoâng? Ñaùp: Ñöôïc saùm hoái, gioáng nhö phaùp saùm hoái cuûa Sa-di. Hoûi: Sa-di ñaêng ñaøn saép thoï ñaïi giôùi hoaëc maëc aùo theá tuïc, chaân mang giaày, hoaëc y, bình baùt khoâng ñuû, luùc aáy ñi möôïn thì ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Tuy maëc aùo theá tuïc, Thaày khoâng hoûi thì khoâng ñaéc giôùi, ngoaøi ra ñeàu ñaéc giôùi, sö Taêng phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Neáu coù Tyø-kheo khoâng xaû giôùi, maø laøm Sa-di, hoaëc laøm ngöôøi tu Ñaïi ñaïo, ñöôïc thoï giôùi laïi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Neáu khoâng ñaéc giôùi, tröôùc ñaõ thoï giôùi neân cho ôû khoâng? Ñaùp: Cho ôû. Hoûi: Veà sau ngöôøi aáy coù goïi laø Thaày khoâng? Ñaùp: Khoâng theå ñöôïc. Hoûi: Nhieàu ngöôøi thoï giôùi, laïi thænh moät ngöôøi laøm thaày, coù theå möôøi ngöôøi hoaëc naêm ngöôøi thoï giôùi moät luùc khoâng? Ñaùp: Khoâng coù leõ ñoù. Hoûi: Sa-di thoï ñaïi giôùi, thænh moät Tyø-kheo laøm Ñaïi giôùi Sö, maø Tyø-kheo naøy khoâng bieát yeát ma vaø pheùp thoï giôùi, lieàn thænh moät vò khaùc cho thoï giôùi, vaäy ai laø Thaày? Ñaùp: Vò cho thoï giôùi laø Thaày, ngöôøi khoâng trao giôùi phaùp thì chaúng phaûi Thaày. Hoûi: Sö Taêng ñaêng ñaøn hoaëc maëc aùo theá tuïc, hoaëc phaïm giôùi caám, ngöôøi thoï giôùi coù ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Neáu ngöôøi thoï giôùi bieát laø phi phaùp thì khoâng ñaéc giôùi, khoâng bieát thì ñaéc giôùi. Hoûi: Thoï giôùi, khi chuùng taêng khoâng hoøa hôïp hoaëc ñaùnh maéng nhau coù ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Neáu luùc ñaêng ñaøn, Taêng hoøa hôïp thì ñaéc giôùi, khoâng hoøa hôïp thì khoâng ñaéc giôùi.

370 BOÄ LUAÄT 12

Hoûi: Thoï giôùi coù haïn cheá thôøi gian khoâng? Ñaùp: Caùch ñeâm thì khoâng ñöôïc, ñaàu ñeâm, giöõa ñeâm khoâng thaép ñeøn neán thì khoâng ñöôïc, caàn phaûi thaáy thaân hình maøu saéc thì ñöôïc. Hoûi: Khi thoï giôùi, hoaëc gaëp trôøi möa neân

chuyeån ñoåi giôùi tröôøng, xuoáng döôùi nhaø thoï giôùi coù ñaéc khoâng? Ñaùp: Neáu muoán chuyeån giôùi tröôøng, tröôùc phaûi giaûi ñaïi giôùi roài keát giôùi tröôøng, môùi ñöôïc thoï giôùi, khoâng nhö vaäy thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Khi thoï giôùi, hoaëc coù naïn, khoâng ñöôïc hoaøn haûo, ngöôøi naøy coù phaûi laø ñaïi Tyø-kheo khoâng? Ñaùp: Chæ ba laàn yeát ma xong laø ñuû. Hoûi: Thoï giôùi ñuû möôøi ba vieäc, sau ñoù caùc giôùi sö, Hoøa Thöông khoâng daïy baûo tieáp, coù ñöôïc ñaày ñuû giôùi khoâng? Ñaùp: Neáu Thaày khoâng daïy giôùi ñeán ngaøy möôøi laêm thuyeát giôùi chuù taâm laéng nghe thoï nhaän thì ñöôïc ñaày ñuû. Hoûi: Thoï giôùi ba y khoâng ñuû, coù caàm tieàn may y, hoaëc y ñaõ nhuoäm hoaëc khoâng nhuoäm hoaëc caét may hoaëc khoâng caét may ñöôïc xem laø y khoâng? Ñaùp: Hoaøn toaøn khoâng ñöôïc. Hoûi: Khi thoï giôùi, chuùng Taêng hieám coù vaø giôùi haïn, coù bao nhieâu Taêng ñöôïc thoï ñaïi giôùi? Ñaùp: Tröø Tam Sö, töø naêm Taêng trôû leân thì ñöôïc. Hoûi: Sa-di ñaõ töøng giaû laøm ngöôøi tu Ñaïi ñaïo, nhaän ñaïi Tyø-kheo ñaûnh leã, sau ñoù ñöôïc thoï ñaïi giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Sa-di töø taï thaày ra ñi, gaëp söï khoù khaên trôû laïi khoâng ñöôïc, ñích thaân ñi ñeán choã khaùc thænh y chæ sö ñeå thoï giôùi, coù ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Ñaéc giôùi. Hoûi: Neáu Tyø-kheo duï doã Sa-di cuûa ngöôøi khaùc, daãn ñeán chuùng khaùc, cho thoï ñaïi giôùi, phaïm toäi gì? Chuùng kia bieát neân chaáp nhaän khoâng? Ñaùp: Neáu vò thaày kia coù vieäc phi phaùp, Sa-di vaø ngöôøi daét ñi khoâng coù toäi; neáu vò Thaày kia khoâng phaûi phi phaùp, thì ngöôøi daãn ñi phaïm toäi naëng, khi ñaêng ñaøn thoï giôùi, Sö Taêng phaïm toäi Ñoïa. Xöa coù moät Tyø- kheo tröôûng laõo, chæ coù moät Sa-di theo haàu haï, coù moät Tyø-kheo khaùc ñeán duï doã daãn Sa-di ñi, Tyø-kheo tröôûng laõo naøy khoâng coù ngöôøi haàu haï, neân khoâng bao laâu lieàn qua ñôøi, nhaân ñoù cheá giôùi naøy, khoâng ñöôïc duï doã Sa-di cuûa ngöôøi khaùc, neáu duï doã Sa-di cuûa ngöôøi khaùc thì phaïm toäi naëng, neáu Tyø-kheo thaáy Sa-di cuûa ngöôøi khaùc chaêm soùc ngöôøi giaø,

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 371

beänh, maø baûo hoï boû ñi, neáu Sa-di naøy boû ñi thì Tyø-kheo naøy phaïm toäi naëng.

Phaåm 8: HOÛI VIEÄC NHAÄN VAÄT CUÙNG DÖÔØNG Hoûi: Tyø-kheo nhaän lôøi môøi cuûa ñaøn vieät, ñaõ nhaän boán vaät phaåm cuùng döôøng, ñöôïc chia cho ngöôøi khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Ñaõ nhaän boán loaïi vaät duïng suoát ñôøi roài, coù moät vaøi duyeân söï ñi ra ngoaøi, ñöôïc aên thöùc aên ôû beân ngoaøi, uoáng thuoác beân ngoaøi khoâng? Ñaùp: Thí chuû ñoàng yù thì ñöôïc nhaän. Hoûi: Ngöôøi khaùc muoán cuùng vaät cho Tyø-kheo tröôùc heát hoûi Tyø- kheo coù hay khoâng, Tyø-kheo thaät söï ñaõ coù, vì taâm tham neân löøa doái noùi vôùi ngöôøi kia laø khoâng coù, ngöôøi kia lieàn ñem vaät cuùng, phaïm toäi gì? Ñaùp: Vì tham maø laáy neân phaïm toäi Xaû-ñoïa, noùi doái phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Neáu thöùc aên cuûa Chuùng Taêng, ñeå daønh cho Thöôïng Toøa, Thöôïng Toøa ñöôïc aên khoâng? Ñaùp: Thöôïng Toøa aên vôùi taâm tham thì phaïm toäi Xaû-ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo khoâng

beänh töï noùi coù beänh khoå, vì muoán xin thöùc aên ngon, neáu coù ñöôïc vaø aên, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi naëng. Hoûi: Khoâng maêïc ba y nhaän thöùc aên, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Xaû-ñoïa. Hoûi: Ñaøn vieät ñeán thænh hai, ba ngöôøi, caàn Taêng Chuùng xöôùng khoâng? Ñaùp: Phaûi xöôùng. Hoûi: Khi Ñaïi Tyø-kheo yeát ma phaân chia ñoà vaät, ni ñeán trong cöông giôùi, ñöôïc chia khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Coù ngöôøi göûi ñoà vaät ñeán cuùng cho moät truù xöù Taêng, vaät ñeán sau, coù theâm moät Tyø-kheo ñeán tröôùc, chia theo an cö, Tyø-kheo naøy coù ñöôïc phaàn khoâng? Ñaùp: Ñaùnh kieàn chuøy thì ñöôïc, khoâng ñaùnh thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo ñi giöõa ñöôøng, ngöôøi phuï nöõ cuùng vaät ñöôïc nhaän khoâng? Ñaùp: Neáu laø baø con, hoaëc quen bieát nhau thì ñöôïc nhaän. Hoûi: Gaïo cuùng taêng, Taêng ñaõ ñi, thí chuû cuùng cho ngöôøi sau, ngöôøi

ñeán sau ñöôïc aên khoâng? Ñaùp: Ñaùnh kieàn chuøy ñöôïc aên, neáu khoâng ñaùnh kieàn chuøy, aên moät böõa no thì phaïm toäi khí. Hoûi: Ngaøy muøng taùm thaùng tö thì phaûi cuùng vaät, ngaøy möôøi laêm thaùng baûy Taêng ôû tröôùc ñaõ ñi, chuû chuøa laáy cho Taêng ñeán sau, Taêng ñeán sau laáy ñeå chia, phaïm toäi gì? Ñaùp: Ñaùnh kieàn chuøy cuøng phaân chia cho Taêng hieän tieàn thì khoâng coù toäi, neáu khoâng ñaùnh kieàn chuøy maø chia thì phaïm toäi troäm. Hoûi: Cö só coù cuùng vaät, ngöôøi ñaõ nhaän ñi khoûi, Cö só laáy cho ngöôøi ñeán sau, ngöôøi ñeán sau ñöôïc laáy khoâng? Ñaùp: Ñöôïc laáy. Ñaùp: Phaûi hoûi ngöôøi ñaõ nhaän coù trôû laïi khoâng? Neáu hoï ñaùp: “khoâng ñeán nöõa, lieàn chuù nguyeän roài laáy, neáu noùi ngöôøi kia seõ ñeán thì khoâng ñöôïc laáy, neáu laáy ñeå duøng phaïm toäi Xaû-ñoïa, bieát maø laáy phaïm toäi khí, vì ñoù laø vaät cuûa Taêng. Hoûi: Tyø-kheo lo lieäu ñôøi soáng, nhaän ñöôïc vaät cuùng cho Tyø-kheo nhö: y phuïc, thöùc aên ñöôïc nhaän khoâng? Ñaùp: Laáy vaûi thì phaïm Xaû-ñoïa, neáu ôû nôi ngheøo cuøng khoâng coù thöùc aên, ngöôøi khaùc sai cö só laøm thöùc aên thì coù theå aên, ngöôøi quaûn lyù ñôøi soáng phaûi baïch chuùng: “Vaät naøy khoâng phaûi laø vaät cuûa toâi, laø vaät cuûa toâi sai ngöôøi laøm”, thì coù theå aên, neáu chuû nhaân cuùng cho ngöôøi khaùc, ngöôøi khaùc noùi: “ Ñaây laø vaät cuûa toâi” thì coù theå aên. Hoûi: Tyø-kheo ñöôïc boû ñoà vaät khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu boû phaïm Xaû-ñoïa. Hoûi: Nhaän laâu daøi ñeán moät traêm ngaøy, nöûa chöøng ñöôïc nhaän aên moät böõa, hai böõa cuûa ngöôøi khaùc khoâng? Ñaùp: Thí chuû chaáp nhaän thì ñöôïc, khoâng chaáp nhaän thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo aên hoaëc nhai moät mieäng côm nhaû ra, laáy boû chöøng moät mieáng, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo khaát thöïc dö cho ngöôøi khoâng? Ñaùp: Tröôùc taâm khoâng tham maø laáy, nhieàu thì ñöôïc cho chuùng sanh, neáu khoâng coù chuùng sanh thì ñeå nôi caây, coù chuùng sanh aên thì toát, neáu khoâng coù chuùng sanh, saùng mai trôû laïi laáy nöôùc röûa roài aên, khoâng ñöôïc boû vì cuûa tín thí raát naëng, sôû dó trôû laïi ñöôïc laáy laø vì khoâng coù chuû, nhö pheùp töï laáy aên ôû Uaát-ñôn-vieät. Hoûi: Chuû nhaân thænh caàu, ñöôïc nhaän suoát ñôøi khoâng?

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 373

Ñaùp: Neáu choã aáy haønh ñaïo ñöôïc, khoâng coù caùc naïn, khoâng coù thieáu thoán thì ñöôïc ñeán. Hoûi: Ngöôøi chuû môøi aên, ñöôïc sai ngöôøi ñi thay khoâng? Ñaùp: Neáu ngöôøi chuû ñoàng yù, thì ñöôïc, neáu chuû nhaân khoâng thích ñoåi, ngöôøi ñi thì phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Thöùc aên cuûa meï con quyû coù theå aên khoâng? Ñaùp: Phaûi chuù nguyeän sau môùi ñöôïc aên. Hoûi: Ngöôøi chuû cuùng cho Tyø-kheo boø, ngöïa, noâ tyø, thöùc aên, ñöôïc nhaän tröïc tieáp khoâng? Ñaùp: Ñöôïc laáy duøng, khoâng ñöôïc baùn, neáu taát caû caùc loaïi binh khí, cuõng khoâng ñöôïc nhaän. Hoûi: Ngöôøi ñem vaät ra cuùng teá, cuùng xong boû ñi ñeå vaät laïi Taêng ñeán sau ñöôïc aên khoâng? Ñaùp: Ñaùnh kieàn chuøy ñöôïc aên, khoâng ñaùnh kieàn chuøy maø aên thì phaïm toäi troäm. Hoûi: Tyø-kheo caàm maâm thöùc aên chia cho ngöôøi khaùc phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu ñaõ hoûi, vaø ñöôïc cho pheùp thì khoâng coù toäi, khoâng ñöôïc pheùp maø laáy aên, phaïm toäi Ñoïa, neáu khoâng hoûi cuõng phaïm toäi Ñoïa, sôû dó khoâng phaïm toäi troäm, vì cuøng laáy tay nhaän thöùc aên. Hoûi: Tyø-kheo khaát thöïc, tröôùc hoï coù hoûi toát khoâng?" Tyø-kheo khoâng ñaùp ñuùng söï thaät, neáu nhaän vaät naøy, phaïm toäi gì? Ñaùp: Thaät laø toát noùi toát phaïm toäi Ñoïa, khoâng toát noùi toát phaïm toäi khí. Hoûi: Taát caû vaät duøng troïn ñôøi cuûa Tyø-kheo ñem ñöa cho ngöôøi khaùc, noùi: "Veà sau toâi seõ trôû laïi laáy", ñöôïc nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, coù theå gôûi cho ngöôøi ñaùng tin. Sau ñoù laïi noùi vôùi ngöôøi khaùc toâi ñem vaät cuùng cho Tyø-kheo kia roài, noùi laø trôû laïi thì khoâng ñöôïc ñích thaân ñi laáy.

Phaåm 9: HOÛI VIEÄC BEÄNH TAÄT Hoûi: Khi Tyø-kheo beänh ñöôïc boû baùt aên hay khoâng? Ñaùp: Beänh naëng thì ñöôïc, beänh nheï thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo bò beänh, khoâng giöõ ba y phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu raát meät nhoïc laïi khoâng tænh taùo thì ñöôïc, coøn bieát roõ thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Thaêm ngöôøi beänh khoâng noùi vôùi ngöôøi beänh, töï ñem tieàn cho ngöôøi beänh khaùc, mua thöùc aên, uoáng thuoác phaïm toäi gì?

374 BOÄ LUAÄT 12

Ñaùp: Neáu duøng naêm tieàn, phaïm toäi khí, sau ñoù noùi vôùi ngöôøi beänh, ngöôøi beänh vui veû thì khoâng phaïm, neáu ngöôøi beänh töùc giaän, khoâng traû laïi cuõng phaïm toäi khí. Hoûi: Vì beänh neân ngöôøi chuû cuùng moãi ngaøy moät traêm tieàn, chæ caàn naêm möôi tieàn laø ñuû, soá tieàn dö ñöôïc cho ngöôøi beänh khaùc mua thöùc aên khoâng? Ñaùp: Ngöôøi beänh töï cho thì ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo beänh khoâng coù ngöôøi chaêm soùc, ñöôïc cho Tyø-kheo laøm thöùc aên khoâng? Ñaùp: Trong nuùi, choã khoâng coù ngöôøi, ñeán vaãn khoâng khaát thöïc ñöôïc, trôû laïi thì ñöôïc laøm, trong baûy ngaøy, tröôùc phaûi tònh thí cuûi, gaïo roài nhaän laïi môùi ñöôïc laøm. Hoûi: Ngöôøi beänh caàn moät, hai lít röôïu ñoå vaøo trong thuoác, coù theå cho khoâng? Ñaùp: Neáu thaày thuoác noùi hoøa vôùi thuoác ñeå uoáng môùi ñöôïc laønh thì ñöôïc, khoâng ñöôïc khoâng uoáng. Hoûi: Tyø-kheo beänh ñöôïc maëc aùo laïnh khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, vì gioáng vôùi ngoaïi ñaïo. Hoûi: Tyø-kheo

beänh ung nhoït ñöôïc sai ngöôøi huùt nhoå ra khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo beänh ngaët ngheøo, hoaëc thieáu y baùt do cuùng chuùng neân baùn ñeå laøm phöôùc, neáu nhaän phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu bò hö raùch thì ñöôïc nhaän, khoâng phaûi thì phaïm Xaû-ñoïa.

Phaåm 10: HOÛI VEÀ VIEÄC TYØ KHEO QUA ÑÔØI Hoûi: Vaät cuûa Tyø-kheo qua ñôøi, khoâng ñaùnh kieàn chuøy, khoâng yeát ma maø chia, phaïm toäi gì? Ñaùp: Thuoäc trong cöông giôùi moät ngöôøi trôû leân, ñeàu ñöôïc ñaùnh kieàn chuøy maø yeát ma, neáu khoâng ñaùnh kieàn chuøy maø yeát ma, hoaëc ñaùnh kieàn chuøy maø khoâng yeát ma, hoaøn toaøn phaïm toäi khí. Vì sao? Vì vaät cuûa Tyø-kheo qua ñôøi ñeàu thuoäc Taêng boán phöông, khoâng ñöôïc ñích thaân chia, neáu ôû ngoaøi cöông giôùi thì naêm ngöôøi trôû leân, ñöôïc yeát ma chia, khoâng caàn ñaùnh kieàn chuøy, vì khoâng coù cöông giôùi, boán ngöôøi trôû xuoáng khoâng ñöôïc yeát ma ñeå chia, neáu chia thì phaïm toäi khí, phaûi ñem ñeán trong Chuùng taêng, neáu töï laáy ñem ñeán Chuùng khaùc, môùi vaøo trong cöông giôùi thì khoâng phaïm, khi ra khoûi thì phaïm toäi khí, nhö vaäy laïi ñeán Chuùng khaùc, ra khoûi moät cöông giôùi phaïm theâm moät toäi khí. Ñeä töû ñem vaät cuûa thaày ñi cuõng vaäy.

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 375

Hoûi: Tyø-kheo qua ñôøi, ñeä töû khoâng laáy vaät cuûa thaày ñöa cho Chuùng Taêng, ñích thaân phaân chia cuùng döôøng chuùng Taêng, Taêng coù theå aên khoâng? Ñaùp: Ñeä töû aáy tröôùc ñaây bieát phaùp thì coù toäi, Taêng khoâng ñaùnh kieàn chuøy khoâng yeát ma maø aên, phaïm Xaû-ñoïa. Hoûi: Neáu Thaày qua ñôøi, Taêng yeát ma chia vaät, ñeä töû ñöôïc chia khoâng? Ñaùp: Ñöôïc, vì ñeä töû laø Taêng Chuùng. Hoûi: Thaày qua ñôøi, khoâng coù taêng khaùc, chæ coù ñeä töû, hoaëc naêm hoaëc möôøi, ñöôïc yeát ma chia vaät khoâng? Ñaùp: Ñöôïc chia vì ñeä töû töùc laø Taêng neân ñöôïc chia, phaûi ñaùnh kieàn chuøy vaø yeát ma, khoâng laøm nhö vaäy thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Ngöôøi beänh qua ñôøi, vaät cuûa thí chuû cuùng cho ngöôøi beänh coøn laïi, ngöôøi sau ñöôïc laáy cho ngöôøi beänh khaùc khoâng? Ñaùp: Ñaây laø vaät cuûa Taêng, khoâng ñöôïc ñích thaân cho, neáu laáy baèng vôùi trò giaù naêm tieàn, phaïm toäi khí. Hoûi: Thaày ñöa ñaùm cha, meï, anh em cheát ñöôïc khoùc khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, khoùc moät tieáng phaïm toäi Ñoaï, chæ coù theå rôi vaøi gioït nöôùc maét thoâi. Hoûi: Khi Tyø-kheo qua ñôøi thì coù maët, khi yeát ma khoâng coù maët; hoaëc khi cheát khoâng coù maët, khi yeát ma thì coù maët ñöôïc chia phaàn cho vò aáy khoâng? Ñaùp: Kòp luùc yeát ma thì ñeàu ñöôïc, khi cheát thì coù maët, khi yeát ma khoâng coù maët thì khoâng ñöôïc chia. Hoûi: Tyø-kheo qua ñôøi, ngöôøi khaùc mua quan taøi, y phuïc cho ñeå mai taùng, phaïm toäi gì? Ñaùp: Baïch Taêng, Taêng cho Neâ-hoaøn-Taêng, cho Taêng-kyø-chi ñeå che thaân, ngoaøi ra ñeàu thuoäc cuûa Taêng, taát caû khoâng ñöôïc choân, choân ñuû naêm tieàn phaïm toäi khí, neáu vaät rieâng cuûa ñeä töû thì ñöôïc, neáu ngöôøi maát bieát phaùp, laáy vaät ñaõ ñöôïc chia thì khoâng coù toäi. Hoûi: Cha meï baø con cheát, Tyø-kheo ñöôïc lo lieäu aùo quaàn, quan taøi ñeå choân caát khoâng? Ñaùp: Ñeàu khoâng ñöôïc. Neáu

ngaøy cha meï maát, hoaëc beänh khoâng coù ngöôøi cung caáp, ñi khaát thöïc ñöôïc chia cho moät nöûa, neáu hoï coù khaû naêng, thì khoâng ñöôïc cho thöïc phaåm, neáu cho thì phaïm Xaû Ñoaï, cho vaûi cuõng phaïm Xaû-ñoïa, huoáng chi mua quan taøi ñeå choân caát! Hoûi: Ngöôøi beänh qua ñôøi, y baùt tröôùc heát cho ngöôøi nuoâi beänh, nhöng khoâng yeát ma, ngöôøi nuoâi beänh laáy baùn laøm côm cuùng Taêng,

Taêng aên ñöôïc khoâng? Ñaùp: Chuùng chöa yeát ma maø aên, phaïm Xaû-ñoïa, neáu ngöôøi beänh khoâng bieát phaùp, laøm xong môùi yeát ma thì ñöôïc aên, neáu chöa taùc phaùp thì chuùng neân taùc phaùp. Hoûi: Tyø-kheo möôïn vaät cuûa ngöôøi Tyø-kheo ñaõ cheát, ñöôïc laáy vaät ñeå traû khoâng? Ñaùp: Taát caû ñeàu khoâng ñöôïc töï laáy, neáu laáy phaïm Ñoät caùt la, phaûi baïch chuùng, Chuùng traû thì ñöôïc laáy, neáu chuùng khoâng cho maø laáy phaïm Xaû Ñoaï. Hoûi: Thaày qua ñôøi Tyø-kheo ñöôïc xaây thaùp khoâng? Ñaùp: Vaät cuûa mình ñöôïc duøng, vaät cuûa Thaày thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo ñöôïc höôùng veà moà maû cuûa thaày ñaûnh leã khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Coù ngöôøi vaán naïn: “Soáng laø thaày cuûa mình, ñaõ cheát roài chaúng phaûi laø Tyø-kheo, chæ laø boä xöông khoâ maø thoâi, vì sao phaûi ñaûnh leã?” Ñaùp: Neáu Phaät ôû ñôøi neân cung kính cuùng döôøng, sau khi ngaøi nhaäp Nieát baøn cuõng chæ laø boä xöông khoâ maø thoâi, vì sao laïi cuùng döôøng!? Vì luùc Thaày luùc coøn soáng ñaõ ñem giaùo phaùp laøm lôïi ích cho moïi ngöôøi, sau khi Thaày cheát ñaûnh leã coù loãi gì? Hoûi: Khi chia vaät yeát ma xong, laïi coù Taêng ñeán, ñöôïc chia phaàn cho vò aáy khoâng? Ñaùp: Neáu yeát ma xong, khoâng chia thì khoâng loãi, neáu ñeán kòp laàn yeát ma, cuõng ñöôïc chia phaàn.

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 377

KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ QUYEÅN HAÏ

Phaåm 11: HOÛI VEÀ BA Y Hoûi: Vieäc giaët ba y coù caàn xaû cho khoâng? Ñaùp: Caàn xaû. Neáu khoâng xaû phaïm Ñoïa, ñem cho ngöôøi khaùc, hoï traû laïi môùi ñöôïc nhaän. Hoûi: Ba y ñaõ raùch heát ñöôïc may chaäm chaäm khoâng? Ñaùp: Y ñaïi thì ñöôïc. Y trung vaø y tieåu thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Y tieåu ñöôïc maëc leân giaûng ñöôøng thaép höông ñöôïc khoâng? Ñaùp: Khoâng coù y trung thì ñöôïc, neáu khoâng nhö vaäy thì thaân theå phaûi saïch seõ tinh khieát môùi ñöôïc. Hoûi: Giaët y xong, ñem ñoåi thaønh vaûi ñöôïc duøng ñeå ñoåi gaïo khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu ñoåi phaïm toäi Xaû-ñoïa, phaûi nhaän töø Sa-di baïch y môùi ñöôïc maëc. Hoûi: Coù ba y roài may noäi y nöõa khoâng? Ñaùp: Noäi y may hay khoâng may cuõng ñöôïc. Hoûi: Ñöôïc maëc y ñaïi leân giaûng ñöôøng leã baùi khoâng? Ñaùp: Khoâng coù y trung thì ñöôïc. Hoûi: Ba y ñöôïc duøng luïa soáng ñeå may khoâng? Ñaùp: Taát caû vaûi luïa soáng maø khoâng nhìn thaáy thaân thì ñöôïc maëc. Hoûi: Tyø-kheo töùc giaän, töï phaù y, bình baùt, tích tröôïng phaïm toäi gì? Ñaùp: Töùc giaän, phieàn naõo töï phaù ba y, bình baùt, phaïm Xaû ñoaï, phaù vaät cuûa ngöôøi khaùc thì tính theo

soá tieàn maø phaïm toäi. Hoûi: Ba y ñöôïc cho ngöôøi möôïn khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc ra khoûi cöông giôùi qua ñeâm. Neáu trong noäi giôùi thì ñöôïc, khoâng coù giôùi haïn veà thôøi gian möôïn. Hoûi: Vaøo trong laøng xoùm khoâng maëc y ñaïi phaïm toäi gì? Ñaùp: Mang treân vai ñi khoâng, khoâng phaïm. Neáu Taêng sai hoaëc vì

ngöôøi beänh maø ñem ñi khoâng phaïm. Hoûi: Ba y raùch vaù laïi ñöôïc duøng caàn cuùng laïi ngöôøi khaùc ñöôïc khoâng? Ñaùp: Raùch khoaûng baèng chaân con meøo, neân cho ngöôøi khaùc hoï traû laïi môùi ñöôïc vaù laïi duøng, neáu vaù tröôùc cho ngöôøi sau cuõng ñöôïc.

Phaåm 12: CAÙC VIEÄC VEÀ BÌNH BAÙT Hoûi: Nhö theá naøo laø maát baùt? Ñaùp: Hoaëc söùt meû, hoaëc thuûng loã, hoaëc beå naùt, hoaëc dính dô khoâng röûa ñöôïc ñeàu bò maát; neáu bò söùt, meû, thuûng loãthì khoâng theå duøng ñöôïc; hoaëc bò beå haøn bòt laïi roài cho ngöôøi khaùc, ngöôøi khaùc traû laïi thì ñöôïc duøng, dính dô khoâng röûa ñöôïc cuõng vaäy, neáu boû ra ngoaøi cöông giôùi qua ñeâm thì khoâng maát. Hoûi: Baùt ñöôïc treo moùc treân vaùch khoâng? Ñaùp: Neáu khaên bao laïi thì ñöôïc, nhöng phaûi ñeå choã saïch seõ, hoaëc ñöïng trong tuùi roài treo leân vaùch thì toát, khoâng ñöôïc chæ ñaäy roài treo leân vaùch. Xöa kia nhoùm saùu Tyø-kheo treo baùt treân vaùch, baùt rôi xuoáng ñaát lieàn bò vôõ, Ñöùc Phaät nhaân vieäc naøy cheá giôùi: Töø hoâm nay veà sau khoâng ñöôïc treo baùt leân vaùch, treo baùt leân vaùch laø phaïm toäi Xaû; laøm rôùt xuoáng ñaát laø phaïm toäi Xaû-ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo saùng sôùm ñöôïc duøng baùt aên hay khoâng, neáu duøng coù phaïm loãi gì khoâng? Ñaùp: Aên baát cöù thöùc aên gì cuõng ñeàu phaûi duøng baùt. Neáu moät ngaøy khoâng duøng baùt thì phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo aên côm muoán cho heát, ñöôïc nghieâng baùt laïi ñeå veùt côm khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Sau khi aên xong laïi aên traùi caây, ñöôïc boû baùt xuoáng khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu aên chöa xong, cuõng ñöôïc boû xuoáng choác laùt. Hoûi: Tyø-kheo aên böng baùt giô cao leân coù ñöôïc ñeå döôùi ñaát khoâng? Ñaùp: Neân böng cao leân. Neáu ñeå döôùi ñaát cuõng khoâng phaïm giôùi. Hoûi: Tyø-kheo laáy ñoà ñöïng ñaày côm, boû trong baùt moät nöûa, coù ñöôïc duøng baùt aên khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu duøng ñeå aên phaïm toäi Xaû-ñoïa. Hoûi: Baùt ñöôïc laáy naáu thöùc aên khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, naáu phaïm toäi Xaû ñoaï.

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 379

Phaåm 13: HOÛI VEÀ CAÙC VIEÄC KHAÙC Hoûi: Tyø-kheo bò cöôùp laáy troäm vaät chöa ñem ra khoûi cöông giôùi ngöôøi chuû thaáy vaät aáy cuûa mình nhöng khoâng bieát ai laáy, vaät aáy ñöôïc laáy laïi khoâng? Ñaùp: Ñöôïc laáy ñeå duøng, töùc gioáng giôùi töông töï vaät baùu trong chín möôi Ba-daät- ñeà.Tröôùc heát phaûi suy nghó, neáu coù ngöôøi nhaän thì khoâng ñöôïc laáy, khoâng coù ngöôøi nhaän thì phaûi baïch chuùng môùi ñöôïc laáy, neáu khoâng coù chuùng maø vaät trong cöông giôùi

thì ñöôïc laáy nhöng khoâng ñöôïc laáy laøm vaät cuûa mình. Hoûi: Chuùng Taêng ñaùnh kieàän chuøy baùo giôø aên, Taêng beân ngoaøi ñeán khoâng cho thöùc aên laø phaïm toäi gì? Ñaùp: Vì sôï maát lôïi döôõng phaïm toäi Ñoät caùt la. Hoûi: Tröôùc ñaây Tyø-kheo giaùo hoùa thí chuû cuùng cho moät traêm ngöôøi aên, nhöng nhieàu hôn moät ngöôøi trôû leân coù ñöôïc aên khoâng, Tyø-kheo giaùo hoùa coù phaïm khoâng? Ñaùp: Neáu ñaùnh kieàn chuøy ñeå aên thì neân nhaän ngöôøi giaùo hoùa khoâng phaïm. Vì sao? Vì ñaùnh kieàn chuøy ñeå thænh Taêng, Taêng ñeán nhieàu hôn thì coù loãi gì! Phaùp ñaùnh kieàän chuøy laø caàn taùc yù thænh Taêng boán phöông, Taêng ñeán hoaëc nhieàu hoaëc ít neân chia ñeàu taát caû cuûa caûi, thöùc aên uoáng... cho hoï thì khoâng phaïm loãi. Hoûi: Tyø-kheo giaùo hoùa neân cö só cuùng döôøng chuùng Taêng, neáu coù ngöôøi ngoaøi ñeán xin heát, ñöôïc cho moät ñeán naêm thaêng khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Neáu bieát laø phi phaùp maø cho quaù naêm tieàn thì phaïm toäi Khí, neáu baïch chuùng chaáp nhaän thì ñöôïc. Hoûi: Ngöôøi chuû cuùng döôøng chö taêng, thænh suoát ñôøi moãi ngaøy cuùng moät traêm tieàn, chuùng chæ duøng naêm möôi tieàn cuûa hoï cuùng, soá tieàn coøn laïi ñöôïc duøng vaøo vieäc khaùc ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñaùnh kieàn chuøy thì ñöôïc. Neáu khoâng coù y baùt, khoâng ñaùnh kieàn chuøy, chuùng hoøa hôïp ñöôïc giaûm tieâu duøng, neáu töï bôùt maø cuùng khaùch Taêng thì raát toát. Hoûi: Ngöôøi chuû thænh Tyø-kheo cuùng aên thöùc aên trong möôøi ngaøy nhöng doàn laïi coøn naêm, ba ngaøy ñeå aên cho ngon thì phaïm toäi gì? Ñaùp: Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc xin nöõa, neáu xin thì phaïm toäi Xaû-ñoïa, neáu khoâng ñuû möôøi ngaøy maø boû ñi thì cuõng phaïm toäi Xaû ñoaï. Hoûi: Ngöôøi chuû môøi cuùng thöùc aên trong möôøi ngaøy töï chia laøm thöùc aên moät thaùng ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñaùnh kieàän chuøy laø ñöôïc. Neáu khoâng ñaùnh kieàän chuøy, neáu

Taêng ñi khoûi, neáu hoï khoâng cuùng cho ngöôøi ñeán aên sau, ngöôøi ñeánaên sau phaàn cuûa mình aên heát phaàn cuûa ngöôøi khaùc, neáu aên moät böõa thì phaïm toäi khí; khoâng no thì phaïm toäi Xaû ñoaï. Hoûi: Cha meï anh em bò phaù saûn ñöôïc ñi xin vaät ñeå chuoäc laïi khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Nhöng khoâng ñöôïc noùi xin cho mình, phaûi noùi xin cho cha meï anh em thì ñöôïc, neáu duøng xong coøn dö thì khoâng ñöôïc töï duøng, phaûi ñöa cho ngöôøi ñöôïc chuoäc, neáu hoï noùi cho duøng thì phaïm toäi Ñoïa, khoâng cho duøng maø duøng thì phaïm toäi khí. Hoûi: Ñeán nhaø baùn röôïu xin cuûa caûi khoâng? Khoâng coù vieäc ñöôïc ngoài noùi chuyeän khoâng? Ñaùp: Taát caû caùc cöûa baùn röôïu ñeàu khoâng ñöôïc vaøo, neáu vaøo phaïm toäi Ñoïa, coù cöûa khaùc thì ñöôïc vaøo, neáu Tyø-kheo ñöôïc thænh neân hoûi: “Coù theå giöõ moät ngaøy trai giôùi khoâng?”. Neáu hoï noùi coù theå, cho hoï thoï giôùi thì ñeán, neáu hoï khoâng theå thoï thì duø chæ moät ngaøy, cuõng khoâng ñöôïc ôû trong quaùn röôïu, hoaëc ôû nhaø moå gieát cuõng vaäy. Hoûi: Khuyeân ngöôøi uoáng röôïu phaïm toäi gì? Ñaùp: Cöôõng eùp maø hoï khoâng uoáng phaïm Ñoät-caùt-la, neáu hoï uoáng phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo gôûi vaät cho cö só quaù thôøi haïn Tyø-kheo khoâng ñeán laáy, cö só ñem cho Tyø-kheo khaùc, ñöôïc laáy khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc laáy. Neáu Tyø-kheo coøn soáng laø vaät coù chuû, neáu

cheát laø vaät cuûa Taêng. Hoûi: Tyø-kheo ban ñeâm ñöôïc caàm ñuoác ñi khoâng? Ñaùp: Muøa ñoâng thì ñöôïc, muøa heø ñoát ñuoác cuõng ñöôïc, neáu caàm löûa thì phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Vaät chæ coù giaù trò moät caùi, ñi ñeán nôi khaùc baùn ñöôïc giaù baèng naêm, ba caùi coù theå laáy khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu laáy phaïm toäi Xaû-ñoïa. Hoûi: Taát caû vì ñuøa giôõn laáy vaät cuûa ngöôøi khaùc, khoâng traû laïi thì phaïm toäi gì? Ñaùp: Vì ñuøa giôõn laáy vaät cho heát thì phaïm toäi Xaû-ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo neám thöùc aên ñöôïc khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, bieát maø aên phaïm toäi Xaû-ñoïa, neám thöùc aên cuûa ngöôøi khaùc cuõng phaïm toäi Ñoïa, neáu khoâng saùm hoái lieàn toäi ngöôøi aáy ngaøy caøng taêng theâm. Thuôû xöa coù moät vò Tyø-kheo laøm vieäc cho chuùng Taêng, thöôøng phaân chia thöùc aên, luoân chæ tay vaøo ñoà vaät noùi: “Laáy vaät naøy duøng vaät

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 381

naøy!” Ngaøy naøo cuõng nhö vaäy, khoâng chòu saùm hoái, sau khi qua ñôøi bò ñoïa trong ngaï quûy, coù moät Tyø-kheo ñaéc A la haùn, ban ñeâm nghe tieáng keâu reân ræ ôû trong nhaø xí neân hoûi: - Ngöôi laø ai? Ñaùp: Toâi laø ngaï quyû. Hoûi: Voán laøm ñieàu gì maø ñoïa trong ngaï quyû. Ñaùp: ÔÛ trong chuøa naøy laøm vieäc cho chuùng Taêng. Hoûi: Ngöôi voán sieâng naêng vì sao laïi ñoïa laøm ngaï quyû? Ñaùp: Vì ñem thöùc aên khoâng thanh tònh cho chuùng Taêng aên. Vò A-la-haùn hoûi: Theá naøo laø baát tònh? Ñaùp: Chuùng Taêng coù nhieàu ñoà vaät ñöïng ñaày thöùc aên, do thaáy roài duøng tay chæ vaøo ñoà ñöïng baûo ngöôøi laáy vaät naøy duøng vaät naøy neân phaïm toäi Ñoïa, qua ba laàn thuyeát giôùi maø khoâng chòu saùm hoái, neân toäi taêng theâm thaønh toäi naëng. Vì theá bò ñoïa trong ngaï quyû, hai tay phanh xeù ngöïc, loät da, xeû thòt, hôi thôû yeáu ôùt. Hoûi: Vì sao phanh xeù ngöïc? Ñaùp: Vì truøng aên neân thaân theå ñau ñôùn. Hoûi: Vì sao hôi thôû yeáu ôùt? Ñaùp: Vì trong mieäng coù truøng. Laïi hoûi: vì sao keâu reân? Ñaùp: Vì ñoùi khaùt saép cheát. Hoûi: Muoán aên vaät gì? Ñaùp: YÙ muoán aên phaân, maø khoâng theå ñöôïc. Hoûi: Vì sao khoâng ñöôïc? Ñaùp: Do caùc ngaï quyû ñuoåi ñi neân khoâng aên ñöôïc, vò A-la-haùn noùi: Ta bieát laøm sao? Quyû noùi: Xin cho chö Taêng bieát maø chuù nguyeän. Ñaùp: Ñöôïc roài! Vò A-la-haùn lieàn trôû veà trong chuùng noùi: Ngöôøi kia bò ñoïa laøm ngaï quyû. Chuùng Taêng hoûi: Vò aáy voán raát sieâng naêng sao laïi bò ñoïa nôi ñöôøng aùc? Ñaùp: Vì duøng thöùc aên khoâng thanh tònh cho chuùng Taêng aên maø khoâng saùm hoái, xin Taêng chuù nguyeän. Quyû lieàn ñöôïc aên phaân, khoâng coøn keâu reân. Do ñoù laáy vieäc naøy chöùng minh, Ñaïi Tyø-kheo khoâng ñöôïc töï tay laøm thöùc aên vaø chæ vaøo ñoà vaät ñöïng thöùc aên cuûa Taêng, neáu khoâng phaûi vaät duïng cuûa Taêng, töï tay nhaän ñeå laøm cho Taêng thì khoâng phaïm. Hoûi: Thaày sai ñeä töû buoân baùn, laøm caùc vieäc khoâng ñuùng phaùp, coù ñöôïc rôøi boû Thaày khoâng?

382 BOÄ LUAÄT 12

Ñaùp: Ñöôïc boû. Coù boán nhaân duyeân neân ôû: Moät laø cho phaùp cho thöùc aên; hai laø cho phaùp cho y baùt; khoâng cho thöùc aên neân ôû; ba laø cho phaùp, cho y

baùt, cho thöùc aên neân ôû; boán laø cho phaùp khoâng cho y baùt, khoâng cho thöùc aên thì neân ñi. Hoûi: Luaän veà taùc tònh. Taùc tònh nhö theá naøo? Taùc tònh coù maáy vieäc? Ñaùp: Rau quaû phaûi taùc tònh baèng dao, tay, löûa, luùa gaïo caàn löûa ñeå taùc tònh, quaû ñaõ taùc tònh thì aên haït khoâng ñaéng. Hoûi: Leã baùi ñöôïc mang giaøy deùp khoâng? Ñaùp: Saïch laø ñöôïc. Hoûi: Veõ hoa, laøm phöôùn ñeå baùn phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Xaû-ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo daïy ngöôøi buoân baùn, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Xaû-ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo nuoâi suùc sinh, noâ tyø, traâu, löøa, chim... phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Xaû-ñoïa, khoâng saùm hoái thì toäi caøng taêng theâm. Hoûi: Tyø-kheo nhaän ngöôøi vaøo ñaïo, chöa xuaát gia ngöôøi aáy ñöôïc aên ñoà aên cuûa Taêng khoâng? Ñaùp: Baïch Taêng thì ñöôïc, khoâng baïch Taêng maø aên phaïm toäi ñoïa. Hoûi: Laø Tyø-kheo khaát thöïc cho Taêng treân ñöôøng ñöôïc aên thöùc aên aáy khoâng? Ñaùp: Neáu tröôùc khi ñi coù thöa Taêng, Taêng cho thì toát, neáu khoâng thöa roài trôû laïi thöa, Taêng chaáp nhaän thì toát, neáu Taêng khoâng chaáp nhaän thì phaûi traû laïi, neáu khoâng traû thì phaïm toäi naëng. Hoûi: Neáu ngöôøi khaùc ñem thöùc aên caát trong phoøng ñeå qua ñeâm coù phaïm khoâng? Ñaùp: Khoâng phaïm. Hoûi: Thaép ñeøn lieân tuïc ñöôïc laáy moät lít, hai lít daàu ñeå caát trong phoøng mình khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Röôïu thuoác ñöôïc caát trong phoøng mình khoâng? Ñaùp: Beänh thì ñöôïc caát baûy ngaøy. Hoûi: Khoâng duøng nhaønh döông coù phaïm khoâng? Ñaùp: Phaïm toäi Xaû-ñoïa. Hoûi: Chöa saùng ñöôïc duøng nhaønh döông khoâng? Ñaùp: Khi sao Mai moïc thì ñöôïc, neáu duøng sôùm hôn thì phaïm Xaû- ñoïa. Hoûi: Sau khi aên, ñöôïc duøng nhaønh döông khoâng?

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 383

Ñaùp: Ñöôïc duøng. Neáu khoâng, neân duøng tro, boà keát, neáu ñeàu khoâng duøng thì phaïm toäi Ñoïa, quaù giôø ngoï cuõng phaïm toäi Ñoïa. Sau giôø ngoï tröø thuoác ra, coøn taát caû caây coù muøi, vò, maøu saéc, ñeàu khoâng ñöôïc ñöa vaøo mieäng neáu ñöa vaøo phaïm toäi Xaû-ñoïa. Hoûi: Neáu khoâng coù nhaønh döông, ñöôïc duøng taát caû caùc loaïi caây khaùc ñeå suùc mieäng khoâng? Ñaùp: Cuõng ñöôïc. Hoûi: Thieáu thoán ñöôïc vaøo chôï xin khoâng? Ñaùp: Tröôùc giôø ngoï thì ñöôïc, sau giôø ngoï thì khoâng ñöôïc, cuõng khoâng ñöôïc xin tieàn, neáu muoán xin tieàn, phaûi daãn theo moät cö só hoaëc Sa-di ñi thì ñöôïc. Hoûi: Coù ngöôøi baét Tyø-kheo ñeå baùn, coù ñöôïc boû chaïy khoâng? Ñaùp: Luùc ñaàu ñöôïc, qua chuû khaùc thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo noùi ñuøa, laïi nhaän ñöôïc vaät laáy laøm thöùc aên, môøi Tyø- kheo ñöôïc aên khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu aên phaïm toäi Xaû-ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ni khoâng sieâng naêng, coù theå khuyeân thoâi tu ñaïo khoâng? Ñaùp: Khoâng coù lyù nhö theá. Hoûi: Hoaø thuoác cho ngöôøi bò cheát phaïm toäi gì? Ñaùp: Coù taâm toát thì khoâng phaïm, coù taâm aùc thì phaïm toäi naëng. Hoûi: Tyø-kheo möôøi haï laïp hay naêm haï laïp, maø khoâng tuïng giôùi, thì phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu khoâng tuïng giôùi maø aên thöùc aên cuûa tín thí haøng ngaøy thì phaïm toäi troäm, neáu tröôùc khoâng bieát thì ñöôïc saùm hoái. Hoûi: Taát caû mieáu cuûa caùc quyû thaàn ôû, coù theå ôû laïi ñeâm khoâng? Ñaùp: Ñi ñöôøng thì ñöôïc ôû. Neáu coù

yù quaáy roái maø ôû thì phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo aên thòt soáng phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Hai ngöôøi nam haønh duïc chöa xong, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm Quyeát ñoaùn. Hoûi: Hai ngöôøi nam daâm duïc muoán ñuøa giôõn ôû mieäng lieàn döøng phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Neáu thaønh thì phaïm Quyeát ñoaùn. Hoûi: Giöôøng chieáu cuûa ngöôøi khaùc ñaõ haønh daâm treân ñoù choã ñoù coù theå naèm ñöôïc khoâng? Ñaùp: Thaáy choã ñoù röûa saïch thì coù theå naèm.

384 BOÄ LUAÄT 12

Hoûi: Taêng ñaõ xöôùng Taêng baït, Thöôïng toøa chöa aên, haï toøa aên tröôùc, phaïm toäi gì? Ñaùp: Nghe xöôùng roài aên thì khoâng phaïm. Hoûi: Tyø-kheo khoâng ñaày ñuû saùu vaät phaïm toäi gì? Ñaùp: Khoâng xin ñeå laøm, phaïm toäi Xaû-ñoïa. Neáu xin khoâng theå ñöôïc, khoâng phaïm. Hoûi: Tyø-kheo quaù laïnh ñöôïc traûi y naèm khoâng? Ñaùp: Maëc y thì ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo töï xöng teân hoï vaø giöõ giôùi duøng söùc naøi eùp, xin ñöôïc thì phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm Xaû-ñoïa. Hoûi: Ngöôøi nöõ coù beänh nhoït, hoaëc coù choã ñau ñôùn, Tyø-kheo laáy tay ñeø choã naøy ñeå chöõa trò, phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu khôûi taâm, thì phaïm Quyeát ñoaùn, khoâng khôûi taâm thì phaïm Xaû-ñoïa. Hoûi: Phuï nöõ khoâng coù con, noùi Tyø-kheo: “Daïy cho toâi phöông phaùp, Tyø-kheo lieàn daïy, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm Quyeát ñoaùn. Hoûi: Nhôø Tyø-kheo ñem vaät cho ngöôøi nhöng khoâng ñöa cho hoï phaïm toäi gì? Ñaùp: Töï laáy khoâng ñöa thì phaïm toäi naêng, caát cho hö roài traû laïi tính giaù trò ñeå bieát toäi nheï hay naëng. Hoûi: Vaøo trong xoùm laøng khoâng maëc y, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Xaû-ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo reo hoø phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu ôû xoùm laøng, trong chuùng can giaùn moät laàn thì phaïm Xaûñoïa, can ba laàn khoâng boû thì phaïm Quyeát ñoaùn. Hoûi: Vaøo trong xoùm laøng, caàm cung teân, dao ñeå xem phaïm toäi gì? Ñaùp: Tröôùc khoâng bieát phaùp thì khoâng phaïm, neáu bieát thì phaïm toäi Ñoät-caùt-la. Hoûi: Tyø-kheo ñi xe ngöïa phaïm toäi gì? Ñaùp: Con ñöïc chôû moät laàn thì phaïm loãi, can ba laàn khoâng boû thì phaïm Quyeát ñoaùn, con caùi chôû moät laàn phaïm Quyeát ñoaùn. Hoûi: Vaøo xoùm laøng, Tyø-kheo coi ngöôøi ñôøi ñaùnh nhau, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm Xaû-ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo caàm côø naêm maøu treo leân caây ñuøa giôõn, phaïm toäi

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 385

gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Vaøo trong xoùm laøng, beá treû con ba tuoåi, treû con la khoùc phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Vaøo trong xoùm laøng ñaùnh nhau vôùi ngöôøi ñôøi, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm Ñoät-caùt-la. Hoûi: Vaøo trong xoùm laøng coi ngöôøi ñôøi cho suùc sanh giao hôïp, phaïm toäi gì? Ñaùp: Bieát phi phaùp maø coi thì phaïm toäi Xaû-ñoïa, khoâng bieát khoâng phaïm, trong taâm khôûi daâm duïc, mieäng noùi lôøi thoâ tuïc, phaïm Quyeát ñoaùn. Hoûi: Tyø-kheo aên khoâng no, ñöôïc noùi vôùi ngöôøi chöa thoï Ñaïi giôùi khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Chæ tröø Baø-la-moân. Hoûi: Trong nuùi, trong ñoàng vaéng, thaáy vaät khoâng coù chuû, coù theå laáy duøng khoâng? Ñaùp: Ñöôïc duøng. Neáu caàn phaûi noùi vôùi vua, hoaëc

ngöôøi trong cung vua, hoaëc noùi vôùi ngöôøi khaùc thì ñöôïc duøng, neáu khoâng noùi khoâng ñöôïc caàm ñi, neáu ñem ñi phaïm Xaû-ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo laøm thuoác ñöôïc laáy vaät khoâng? Ñaùp: Neáu coù taâm töø bi thì ñöôïc laøm, taâm aùc thì khoâng ñöôïc; khoâng coù y baùt ngöôøi khaùc cho thì ñöôïc laáy; hoaëc coù y baùt, ngöôøi khaùc eùp ñeå laøm phöôùc thì ñöôïc laáy, neáu ngöôøi khoâng cho cuõng khoâng ñöôïc laøm phöôùc maø xin. Neáu xin phaïm Xaû-ñoïa. Hoûi: Khi aên, khaên cõõ lôùn, nhoû, coù töông, rau, côm, canh ñoå leân khaên, caàn neân giaët khoâng? Ñaùp: Khoâng dô baån cuõng phaûi giaët haøng ngaøy. Neáu coù Sa-di vaø cö só giao cho hoï vaø nhaän laïi trong ngaøy ñoù, khoâng phaïm; neáu ñaõ giao roài hoï ñeå trong phoøng khoâng coøn boû, neáu khoâng giao cho ai, cuõng khoâng giaët thì phaïm Xaû-ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ôû trong phoøng rieâng voã tay cöôøi giôõn phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm Xaû-ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ñöôïc ñi quanh beân doøng nöôùc nhoû vaø hoá nhoû khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc, neáu ñi quanh phaïm toäi Ñoïa. Thuôû xöa coù moät Öu-baø-taéc thænh moät vò Tyø-kheo ñeán, muoán cuùng döôøng moät caùi aùo ñeïp, vò Tyø-kheo lieàn ñi theo, giöõa ñöôøng ñi coù

moät doøng nöôùc nhoû, vò Tyø-kheo aáy ñi beân bôø, Öu-baø-taéc ñoù lieàn sanh nghi ngôø, suy nghó: “Mình cho raèng vò Tyø-kheo naøy toát, neân muoán cuùng döôøng moät caùi y ñeïp, vaäy maø vò naøy laïi ñi quanh quaån beân haøo, hoá, trôû veà mình seõ cuùng baèng nöûa caùi y maø thoâi”! Tyø-kheo aáy laø baäc voâ nhieãm, neân bieát suy nghó cuûa ngöôøi ñoù, neân ñi tröôùc, gaëp doøng nöôùc laïi coá yù ñi voøng quanh qua. Hieàn giaû laïi nghó: “Trôû veà ta seõ cuùng moät böõa aên thoâi”. Vò Tyø-kheo ñoù laø baäc voâ nhieãm, neân bieát suy nghó cuûa ngöôøi kia, neân ñi tröôùc, gaëp doøng nöôùc lieàn veùn y loäi qua. Hieàn giaû hoûi Tyø-kheo: “Vì sao khoâng ñi voøng quanh qua?” Vò Tyø-kheo noùi: “OÂng tröôùc ñoù ñaõ cuùng cho toâi moät caùi y moät laàn toâi ñi voøng quanh qua doøng nöôùc, oâng ñaõ bôùt chæ coøn laïi nöûa caùi y thoâi; laïi ñi quanh laàn nöõa thì chæ coøn ñöôïc moät taám vaûi thoâ, ñi theâm moät laàn nöõa thì chæ coøn moät böõa aên, laàn naøy toâi khoâng ñi quanh nöõa, vì sôï maát luoân thöùc aên!”. Nghe xong hieàn giaû môùi bieát ñaây laø moät baäc ñaéc ñaïo, lieàn saùm hoái vaø môøi veà nhaø cuùng döôøng ñaày ñuû. Laáy ñoù laøm baèng chöùng, neân bieát Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñi quanh qua doøng nöôùc, haàm hoá. Hoûi: Tyø-kheo chaïy, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Coù vieäc gaáp thì khoâng phaïm. Hoûi: Coù ngöôøi sau khi xuaát gia trôû veà leùn laáy vaät trong nhaø, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi khí. Vì sao? Vì luùc ñaàu xuaát gia taát caû ñeàu boû heát, khoâng phaûi laø vaät cuûa mình. Hoûi: Luùc Tyø-kheo coøn taïi gia, caát vaät cuûa cha meï, anh em. Sau ñoù xuaát gia, ngöôøi nhaø cheát heát, Tyø-kheo trôû veà laáy vaät cho mình phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu töï laáy thì phaïm toäi khí. Neáu coù cö só thaân quen, coù theå noùi hoï laáy laøm vieäc phöôùc, phaûi chia moät nöûa cho quan. Vì sao? Vì vaät naøy khoâng coù chuû, cho neân giao laïi cho quan, khoâng ñöôïc laáy heát, neáu laáy heát thì phaïm toäi naëng. Hoûi: Thaày thoï giôùi laïi laøm ñeä töû, ñeä töû ñöôïc giaûm bôùt haï laïp ñöôïc giaûm bôùt giôùi vaø ngoài ôû nôi thaáp nhaát khoâng? Neáu khoâng ñöôïc laøm nhö treân, coù ñöôïc ñaûnh leã khoâng?

Ñaùp: Hoaøn toaøn khoâng coù lyù naøy. Hoûi: Tyø-kheo ñi vaøo trong ñaùm ruoäng cuûa ngöôøi khaùc, hoaëc coù luùa non hoaëc khoâng coù luùa non, vì coù vieäc gaáp thì phaïm khoâng? Ñaùp: Coù luùa non thì phaïm toäi Ñoïa, coù vieäc gaáp thì khoâng phaïm, khoâng coù luùa non thì ñi ñöôïc. Hoûi: Ngöôøi bieát loãi ñaõ phaùt loà, hoaëc naêm ba ngaøy, hoaëc coù naïn

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 387

neân chuùng Taêng phaân taùn, toäi aáy coù ñöôïc giaûi quyeát khoâng? Ñaùp: Phaûi caàu xin chuùng Taêng môùi ñöôïc giaûi quyeát. Hoûi: Vua quan hoûi Tyø-kheo vieäc toát xaáu Tyø-kheo noùi; sau ñoù ñöôïc cuùng döôøng phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu ñöôïc thöùc aên thì phaïm toäi Ñoïa, ñöôïc vaûi thì phaïm Xaû-ñoïa; neáu noùi cho hoï ñaùnh nhau maø ñöôïc cuùng döôøng thì phaïm toäi naëng. Hoûi: Tyø-kheo coù duyeân söï ñi vaøo trong ñaùm ruoäng cuûa ngöôøi ñôøi ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo khoâng ñuû naêm tuoåi haï, khoâng y chæ phaïm toäi gì? Ñaùp: Khoâng coù Thaày y chæ, neáu uoáng nöôùc, aên côm thì ngaøy naøo cuõng phaïm toäi troäm, neáu tröôùc ñaây khoâng bieát phaùp, ñöôïc saùm hoái. Hoûi: Tyø-kheo möôøi tuoåi haï khoâng tuïng giôùi ñöôïc khoâng? Ñaùp: Gioáng nhö vieäc y chæ. Hoûi: Tyø-kheo buoân baùn ôû chôï, töï khoe vaät cuûa mình ñeå baùn giaù ñaét, ngöôøi tin neân mua giaù ñaét phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi troäm. Hoûi: Tyø-kheo ñi treân ñöôøng xa vaéng veû coù thöùc aên maø khoâng coù ngöôøi nhaän, ñöôïc aên nhö theá naøo? Ñaùp: Chæ ñöôïc ñöa moät tay xuoáng laáy thöùc aên vöøa ñuû neáu laáy nhieàu quaù thì phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ñi thuyeàn, nöôùc lôùn khoâng xuoáng ñöôïc, ñöôïc tieåu tieän trong nöôùc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo cheùp kinh treân theû tre tuïng xong lau boû, coù phaïm khoâng? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Chöa ñuû naêm tuoåi haï, ñöôïc vaøo tuïng luaät khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Coù theå giaùo giôùi phaàn thoâ maø thoâi, neáu tuïng thì phaïm Xaû-ñoïa. Hoûi: Xaû Ñaïi giôùi, khoâng maát giôùi Sa-di laø Sa-di phaûi khoâng? Ñaùp: Khoâng phaûi? Hoûi: Tyø-kheo nguû ban ngaøy phaïm toäi gì? Ñaùp: Môû cöûa thì khoâng ñöôïc, phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ñöôïc döïa vaøo vaùch naèm xuoáng ñaát khoâng? Ñaùp: Phoøng rieâng thì ñöôïc, trong chuùng thì khoâng ñöôïc, phaïm toäi Ñoïa.

388 BOÄ LUAÄT 12

Hoûi: Tyø-kheo ôû trong phoøng khoâng maëc ba y phaïm toäi gì? Ñaùp: Ngoài thieàn, tuïng kinh, khoâng maëc phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ñi ñöôøng maëc Neâ hoaøn taêng, ñöôïc buoäc oáng chaân khoâng? Ñaùp: Quaù laïnh thì ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo giöõ ñoà ñeå sôn phaïm toäi gì? Ñaùp: Caây baèng goã ñeå sôn hoaøn toaøn khoâng ñöôïc duøng, duøng thì phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ñaõ nhaän thöùc aên vaøo tay, hoaëc troän thöùc aên laøm dô tay, ñöôïc nhaän thöùc aên khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo vaøo trong phoøng, khoâng ngoài choã cuûa mình phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo ñi nhieãu quanh thaùp, hoaëc Tyø-kheo ni, hay Öu-baø- taéc ñi quanh theo sau coù phaïm khoâng? Ñaùp: Neáu coù Öu-baø-taéc thì

khoâng phaïm. Hoûi: Rau xanh ñaõ taùc tònh, coøn reã, Tyø-kheo coù ñöôïc aên khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Ñeä töû ñi xa gôûi vaät cho Thaày, hoaëc Thaày gôûi cho ñeä töû, quaù haïn khoâng veà traûi qua maáy naêm, coù theå laáy duøng khoâng? Ñaùp: Neáu khi ñi khoâng noùi thì khoâng ñöôïc duøng, neân bieát ñaây laø vaät coù chuû, neáu ngöôøi kia ñaõ cheát laø vaät cuûa Taêng boán phöông. Hoûi: Tyø-kheo daïy cö só khoâng cuùng teá nhöõng ngöôøi ñaõ maát, lyù naøy ñuùng khoâng? Ñaùp: Khoâng ñuùng. Giaû söû cha meï khoâng aên ñöôïc, nhöng taâm cung kính daâng cuùng, cuõng ñöôïc phöôùc vaäy. Hoûi: Trong chuùng, ñöôïc ngoài chung moät choã vôùi Thaày khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc ngoài gaàn, khoâng ñöôïc ngoài cuøng baøn aên côm. Hoûi: Tyø-kheo khoâng laïnh, maëc ba y leã Phaät phaïm toäi gì? Ñaùp: Trong chuùng thì phaïm Ñoät-caùt-la. Hoûi: Tyø-kheo töï tay pha cheá thuoác ñöôïc khoâng? Ñaùp: Laáy coû thanh tònh thì ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo coù y boû ñaïo, ñaõ maëc aùo theá tuïc, luùc aáy höôùng ñeán choã Theá Toân leã baùi, sau ñoù trôû laïi theo chuùng, xin tu laïi neân chaáp nhaän khoâng? Ñaùp: Neáu chöa xaû giôùi thì neân nhaän. Hoûi: Tyø-kheo bieát anh em, cha meï cuûa mình bò phaù saûn maø khoâng

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 389

chuoäc laïi coù toäi khoâng? Ñaùp: Neáu vì haønh ñaïo maø chuoäc thì khoâng coù toäi. Hoûi: Neáu ngöôøi ñeán thöa chuùng Taêng töï xöng mình laø Thaùnh chuùng, ñöôïc nhaän khoâng? Ñaùp: Khoâng neân nhaän. Hoûi: Neáu ngöôøi ñem vaät cuùng Taêng, noùi cuùng Thaùnh chuùng, ñöôïc nhaän khoâng? Ñaùp: Neáu khoâng noùi ñöôïc chia, ñöôïc laáy, vì chuùng chæ hieåu theo phong tuïc. Hoûi: Ñi ñöôøng loäi nöôùc, sai ngöôøi coõng qua phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu khoâng phaûi giaø, beänh thì phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Ngöôøi laøm vieäc cho chuùng Taêng, Tyø-kheo ñöôïc sai laøm vieäc laët vaët khoâng? Ñaùp: Sai laøm vieäc nhoû thì ñöôïc, vieäc lôùn thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo ñeå moùng tay daøi phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo, Thöôïng toøa chöa taém, haï toøa taém tröôùc coù phaïm khoâng? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Trong ñoà ñöïng cuûa Tyø-kheo boãng nhieân coù vaät khaùc hoaëc ñaõ che ñaäy, khoâng bieát ai cho, coù theå laáy duøng khoâng, coù theå ñem boû khoâng? Ñaùp: Ñöa cho Taêng, khoâng ñöôïc duøng rieâng. Hoûi: Coù moät truù xöù Taêng ñeán ñi raát nhieàu, ñaõ boû laïi ñoà vaät hoaëc laø cuûa thaàn, hoaëc laø aùo cuõ hoaøn toaøn khoâng duøng nöõa coù theå laáy khoâng? Ñaùp: Cho chuùng Taêng, chuùng Taêng ñeå moät thaùng, moät naêm, sau ñoù ñöôïc duøng, neáu sau chuû ñeán, Taêng phaûi traû laïi, neáu laø vaät chaâu baùu quyù giaù, veà sau chuùng khoâng theå ñeàn, thì ñöøng duøng. Hoûi: Tyø-kheo bieát coù cö só quen ñeán laøm, neân noùi vôùi Hoøa thöôïng, Duy na ñem thöùc aên cuûa Taêng cho hoï khoâng? Ñaùp: Taêng sai thì ñöôïc, khoâng sai thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Tyø-kheo boû ñaïo veà ñôøi, sau ñoù laïi xuaát gia, Thaày tröôùc phaûi cho laø Thaày nöõa khoâng? Ñaùp: Khoâng phaûi. Hoûi: Ñeán ñaøn giôùi, caùc Thaày, Taêng coù theå goïi laø Thaày khoâng? Ñaùp: Khoâng coù lyù naøy, khoâng theo ngöôøi thoï phaùp hoaøn toaøn khoâng ñöôïc laøm Thaày. Hoûi: Taát caû Thaày ñöôïc goïi laø Hoøa thöôïng khoâng? Ñöôïc xöng laø

ñeä töû khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Giaû söû kính troïng, thì cuõng nhö toân troïng theo theá tuïc.

Phaåm 14: HOÛI VEÀ TAM TÖÏ QUY Hoûi: Ba quy y ngöôøi naøo ñöôïc thoï nhaän, ngöôøi naøo khoâng ñöôïc thoï nhaän? Ñaùp: Tröø naêm toäi nghòch thì coøn laïi ñeàu ñöôïc. Hoûi: Tu Ba quy y neân thöïc haønh nhö theá naøo? Ñaùp: Thaân, mieäng vaø yù khoâng laøm ñieàu taø, khoâng theo Thaày taø kieán. Hoûi: Theá naøo goïi laø phaïm Ba quy y? Ñaùp: Öa thích taø kieán, theo Thaày taø ñaïo. Hoûi: Neáu phaïm Ba quy y, saùm hoái nhö theá naøo? Ñaùp: Ñeán choã Boån sö saùm hoái, neáu khoâng coøn boån sö, thì ñeán Tyøkheo khaùc cuõng ñöôïc. Hoûi: Neáu khoâng theå giöõ gìn, ñöôïc xaû khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Neáu xaû phaûi xaû nhö theá naøo? Ñaùp: Ñeán boån sö hoaëc Tyø-kheo thöa: "Töø hoâm nay trôû veà sau, con khoâng theå quy y theo Phaät, theo Phaùp, theo Taêng ñöôïc nöõa!" Noùi ba laàn nhö vaäy, neáu chöa ñuû ba laàn thì vaãn coøn thoï trì Ba quy y. Hoûi: Coù ngöôøi thoï Tam töï quy môùi saùm hoái toäi aùc ñôøi tröôùc lyù naøy ñuùng khoâng? Ñaùp: Khoâng coù lyù naøy. Hoûi: Thoï Ba quy y laø thoï töø moät ngöôøi, ñöôïc ñeán ba ngöôøi maø chæ thoï moät quy y khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Phaùp thoï Ba quy y laø troïn ñôøi, hay coù theå ñöôïc moät naêm, nöûa naêm, möôøi ngaøy, naêm ngaøy khoâng? Ñaùp: Tuøy theo yù muoán nhieàu hay ít. Hoûi: Neáu theo Thaày thoï Ba quy y moät naêm, nöûa naêm, sau khi ñuû ngaøy roài, ñöôïc goïi laø Thaày khoâng? Ñaùp: Theo thoï phaùp suoát ñôøi laø Thaày. Hoûi: Ba quy y ñöôïc thoï moät quy y, hoaëc hai quy y khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Thoï Ba quy y hieän taïi khoâng coù Thaày ñöôïc theovaên ñeå thoï khoâng?

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 391

Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Tröôùc ñaây thoï Ba quy y phaïm toäi khoâng saùm hoái, ñöôïc thoï laïi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Caàn phaûi saùm hoái, neáu muoán thoï, phaûi xaû laàn thoï tröôùc, neáu khoâng xaû thoï laïi thì khoâng ñaéc giôùi.

Phaåm 15: HOÛI VEÀ NAÊM GIÔÙI Hoûi: Khoâng thoï Ba quy y ñöôïc thoï naêm giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Neáu thoï Ba quy y phaïm maø khoâng saùm hoái ñöôïc thoï naêm giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Thoï naêm giôùi coù ñöôïc thoï naêm ngaøy, möôøi ngaøy, moät naêm, hai naêm khoâng? Ñaùp: Tuøy theo yù muoán nhieàu hay ít. Hoûi: Phaïm naêm giôùi khoâng saùm hoái, ñöôïc thoï laïi khoâng? Ñaùp: Khoâng xaû giôùi tröôùc thì khoâng ñöôïc thoï laïi, khoâng saùm hoái cuõng khoâng ñöôïc xaû. Hoûi: Phaïm heát naêm giôùi ñöôïc saùm hoái khoâng? Ñaùp: Neáu gieát ngöôøi, haønh daâm vôùi ngöôøi toân kính vaø Tyø-kheo ni, troäm cöôùp taøi saûn cuûa Tam baûo, ñeàu khoâng ñöôïc saùm hoái, ngoaøi ra thì ñöôïc saùm hoái. Hoûi: Neáu khoâng theå giöõ naêm giôùi ñöôïc xaû khoâng? Ñaùp: Ñöôïc xaû. Neáu muoán xaû naêm giôùi, hôïp caû ba töï quy laïi noùi: "Töø hoâm nay Phaät khoâng phaûi laø Thaày cuûa con, con chaúng phaûi laø ñeä töû Phaät". Noùi ba laàn

nhö vaäy, phaùp vaø Taêng cuõng noùi nhö theá, neáu chæ xaû moät, hai, ba, boán giôùi thì chæ noùi: “Töø hoâm nay con khoâng theå giöõ giôùi naøo ñoù”. Noùi nhö vaäy ba laàn neáu khoâng ñuû ba laàn, giôùi vaãn khoâng maát. Hoûi: Ñoái vôùi naêm giôùi coù theå theo naêm Thaày thoï moät giôùi khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Ñaõ thoï thieân naêm giôùi veà giôùi troïng coù theå xaû bôùt moät hay hai giôùi khoâng? Ñaùp: ñöôïc. Hoûi: Naêm giôùi coù theå thoï moät, hai, ba giôùi khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Tuøy theo yù muoán nhieàu hay ít. Hoûi: Tyø-kheo phaïm giôùi naëng hoaëc phaïm giôùi röôïu cho thoï giôùi coù ñaéc khoâng?

Ñaùp: Khoâng ñaéc giôùi. Hoûi: Coù taùm giôùi baïch y khoâng? Ñaùp: Khoâng. Chæ coù Taùm giôùi quan trai.

Phaåm 16: HOÛI VEÀ MÖÔØI GIÔÙI Hoûi: Khoâng thoï naêm giôùi ñöôïc thoï möôøi giôùi khoâng? Ñaùp: Neáu tröôùc ñaây thoï ba quy y roài thì ñöôïc, vì trong möôøi giôùi ñaõ coù naêm giôùi, khoâng caàn thoï laïi naêm giôùi. Hoûi: Phaïm naêm giôùi khoâng saùm hoái ñöôïc thoï möôøi giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Neáu tröôùc ñaây khoâng bieát saùm hoái maø thoï thì ñöôïc, coøn bieát maø khoâng saùm hoái thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Thaày phaïm giôùi troïng theo thoï möôøi giôùi coù ñaéc giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñaéc giôùi. Hoûi: Sa-di phaïm möôøi giôùi ñöôïc saùm hoái khoâng? Ñaùp: Ñoàng nhö naêm giôùi treân.

Phaåm 17: HOÛI VEÀ SA DI Hoûi: Saùm hoái caàn chuùng khoâng? Ñaùp: Khoâng caàn chuùng. Chæ ñeán choã boån sö laø ñöôïc roài, neáu hieän taïi khoâng coù Thaày, ñeán choã Tyø-kheo khaùc saùm hoái cuõng ñöôïc. Hoûi: Sa-di nöûa thaùng thuyeát giôùi moät laàn ñöôïc khoâng? Ñaùp: Khoâng coù lyù naøy. Vì sao? Vì giôùi cuûa Sa-di khoâng bao haøm, nhöng moïi ngöôøi ñeàu coù theå tuïng giôùi, ngaøy möôøi laêm phaûi hôïp laïi moät choã ñeå tuïng. Hoûi: Sa-di phaïm giôùi, ñöôïc ñeán choã Sa-di khaùc saùm hoái khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Sa-di ñöôïc maëc y phuïc theá tuïc khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Thaày coù nhieàu vieäc sai traùi, Sa-di ñöôïc boû ñi caàu Thaày khaùc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Sa-di phaûn Thaày, theo Thaày cö só chaïy theo theá tuïc nhöng khoâng boû giôùi, traûi qua nhieàu naêm, trôû laïi xin Thaày xuaát gia, ñoù laø Sa-di sai quaáy, nhöng ñaõ saùm hoái loãi laàm, khoâng caàn thoï giôùi laïi chaêng? Ñaùp: Vò Sa-di naøy, chæ ñeán Thaày saùm hoái, voán khoâng boû giôùi, khoâng caàn thoï laïi, thoï cuõng khoâng ñaéc giôùi. Hoûi: Sa-di bò giaëc cöôùp ñi traûi qua naêm thaùng, hoaëc chuyeån ñeán

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 393

chuû khaùc ñöôïc troán chaïy khoâng? Ñaùp: Chuyeån ñeán ngöôøi chuû khaùc thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Sa-di phaïm giôùi caám, Thaày vaø Taêng ñaõ ñuoåi, ñöôïc saùm hoái vaø xuaát gia laïi khoâng? Ñaùp: Neáu khoâng xaû giôùi, vaãn coøn laø Sa-di, coù theå ñöôïc saùm hoái. Hoûi: Khi cö só theo Sa-di thoï naêm giôùi, nhöng sau ñoù xuaát gia thoï ñaïi giôùi, boån sö vaãn laø Sa-di, ñöôïc goïi laø Thaày khoâng? Ñaùp: Ñöôïc

goïi laø Thaày nhöng khoâng ñöôïc ñaûnh leã, Sa-di neân ñaûnh leã khi coøn cö só theo beân ni thoï naêm giôùi, nhöng sau ñoù xuaát gia cuõng vaäy. Hoûi: Tyø-kheo tham vaät rieâng, toäi aáy raát naëng. Xöa coù moät Tyø-kheo tham moät caùi naïo baïc baèng ñoàng, sau khi cheát laøm ngaï quyû, chuùng Taêng chia vaät xong ñeán nôi Tyø-kheo aáy ñaõ qua ñôøi thaáy hieän ra moät vaät lôùn nhö ñaùm maây ñen, caùc Tyø-kheo kinh ngaïc "ñaây laø vaät gì?" Trong chuùng coù ngöôøi ñaéc ñaïo noùi: "Ñaây laø Tyø-kheo ñaõ cheát vì thamcaùi naïo baïc neân bò ñoïa trong loaøi ngaï quyû hoâm nay vì tham tieác muoán ñeán xin laïi". Caùc Tyø-kheo lieàn laáy caùi naïo baïc traû laïi ngaï quyû caàm roài, le löôõi lieám boû xuoáng ñaát roài ñi. Caùc Tyø-kheo trôû laïi laáy nhöng raát hoâi thuùi khoâng theå ñeán gaàn, laïi sai ngöôøi laáy caùi naïo baïc laøm thaønh ñoà vaät, nhöng vaãn coøn hoâi thuùi khoâng theå duøng ñöôïc. Laáy ñieàu naøy ñeå laøm chöùng minh, neân bieát tham laø tai hoïa lôùn. Tyø-kheo tham tieác y phuïc, môùi coù söï thaûm khoác laø töï ñoát chaùy thaân mình. Xöa coù moät vò Tyø-kheo thích may y, ngaøy ñeâm ñaém nhieãm luùc bò beänh naëng, bieát mình seõ cheát, lieàn ngaång ñaàu leân ngaém nhìn y, trong loøng khôûi leân tö töôûng xaáu aùc. Noùi: "Sau khi ta cheát ai daùm maëc y naøy cuûa ta!". Khoâng bao laâu Tyø-kheo aáy cheát, hoùa laøm con raén ñoäc, trôû laïi quaán quanh beân y, chuùng Taêng khieâng Tyø-kheo ñaõ cheát ñi choân caát xong sai ngöôøi veà laáy y vaø vaät duïng thaáy coù con raén ñoäc quaán quanh y ñang giöông coå ñeå phun noïc ñoäc neân khoâng daùm laáy trôû laïi thöa chuùng, trình baøy vieäc ñaõ thaáy. Caùc Tyø-kheo cuøng nhau ñeán xem ñeàu khoâng daùm ñeán gaàn. Coù moät vò Tyø-kheo ñaéc ñaïo, lieàn nhaäp vaøo boán taâm voâ löôïng khoâng theå truùng ñoäc, lieàn ñeán gaàn noùi: "Ñaây voán laø y cuûa ngöôi, hoâm nay ngöôi ñaõ cheát, vì sao laïi giöõ noù?". Lieàn laáy quaêng ñi khoâng xa vöông vaøo moät buïi coû, löûa ñoäc phaùt ra ñoát buïi coû, trôû laïi ñoát chaùy thaân raén vaø bò cheát ñoïa vaøo trong ñòa nguïc, löûa thieâu ñoát trong moät ngaøy, bò thieâu ñoát hôn ba laàn, ñeàu do tham laøm haïi. Neáu Taêng thuaän theo phaùp thoï tuoåi haï cuûa Ñöùc Nhö Lai thì Tyø- kheo neân laøm nhö vaäy. Töø muøa haï ñaàu tieân cuûa Nhö Lai, nay ñeán heát

muøa haï naøy, trong saùu thaùng, Chuùng ñaõ coù nhieàu söï loãi laàm, laøm traùi Giôùi luaät, töø hai vieäc sai laøm töôùc, ngoaøi ra khoâng töø töôøng hôïp naøo nöõa. Theá Toân ñaõ nhoùm Taêng hoøa hôïp chæ daïy saùch taán. Hoâm nay, ta tö duy ñieàu naøy, cuøng caùc oâng toû baøy saùm hoái, noùi veà nhöõng vieäc ñaõ sai laàm, moãi ngöôøi phaûi töï nhaän. Neáu trong chín möôi ngaøy khoâng coù Ñònh löïc cuûa Theá Toân, khoâng coù Trí tueä cuûa Theá Toân, khoâng coù Giôùi cuûa Theá Toân thì chuùng ta sai phaïm raát nhieàu; vì khoâng coù trí tueä cuûa Theá Toân, khoâng coù Giôùi cuûa Theá Toân neân phaïm; vì khoâng coù Trí tueä cuûa Theá Toân, neân phaàn nhieàu khoâng laøm theo söï chæ daïy; khoâng coù Ñònh löïc cuûa Theá Toân neân loaïn taâm sai phaïm nhieàu, hoaëc nghó ñeán caùc duïc, hoaëc khoâng laøm theo vieäc duïc; hoaëc nghó ñeán caùch troäm caép, maø khoâng laøm vieäc troäm caép; hoaëc nghó ñeán caùch gieát, nhöng khoâng laøm vieäc gieát haïi; hoaëc

nghó ñeán vieäc giaû doái laïi khoâng laøm vieäc giaû doái; hoaëc nghó ñeán phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa nhöng khoâng thöïc haønh Taêng-giaø-baø-thi- sa, trong chín möôi ngaøy, ñaõ phaïm caùc vieäc thuoäc oai nghi. Hoûi: Cö só muoán xuaát gia. Tyø-kheo lieàn nhaän, coù thænh Thaày khaùc, Tyø-kheo tröôùc laø Thaày phaûi khoâng? Ñaùp: Khoâng phaûi Thaày. Neáu theo ngöôøi naøo thoï phaùp thì ngöôøi aáy coù theå laøm Thaày, hoaëc nöông theo thì vò aáy coù theå laøm Thaày y chæ. Hoûi: Neáu coù Tyø-kheo khoâng xaû giôùi Sa-di, töùc laø ngöôøi tu Ñaïi ñaïo, nhöng laïi thoï giôùi laøm Taêng ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: Tröôùc ñaây ñaõ thoï giôùi nhöng khoâng ñaéc giôùi, coù cho ôû khoâng? Ñaùp: Ñöôïc cho ôû Hoûi: Veà sau, ngöôøi aáy laøm Thaày, ñuùng hay sai? Ñaùp: Sai Hoûi: Nhieàu ngöôøi thoï giôùi, chæ thænh moät ngöôøi laøm Thaày, coù theå möôøi ngöôøi, naêm ngöôøi cuøng thoï moät luùc khoâng? Ñaùp: Khoâng coù leõ ñoù. Hoûi: Sa-di thoï Ñaïi giôùi, thænh moät Tyø-kheo laøm thaày ñeå thoï Ñaïi giôùi, nhöng Tyø-kheo naøy khoâng bieát yeát ma vaø phaùp thoï giôùi, neân môøi Thaày khaùc ñeå truyeàn giôùi, nhö vaäy ai laø Thaày? Ñaùp: Ngöôøi truyeàn giôùi laøm Thaày, neáu khoâng truyeàn phaùp thì khoâng phaûi Thaày, Tyø-kheo truyeàn naêm giôùi, chæ ñöôïc truyeàn cho Baø-la- moân, ñoái vôùi ngöôøi ni khaùc, truyeàn cho Tyø-kheo cuõng khoâng ñaéc Giôùi. Hoûi: Ngöôøi laøm mai moái, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm Taêng taøn

SOÁ 1483 - KINH MUÏC LIEÂN VAÁN GIÔÙI LUAÄT TRUNG NGUÕ BAÙCH KHINH TROÏNG SÖÏ, dò baûn 395

Hoûi: Taát caû vaät cuûa mình, vua quan khoâng laáy heát, ñem cho ñöôïc khoâng? Ñaùp: Vua quan khoâng nghi ngôø thì ñöôïc. Hoûi: Thaáy ngöôøi haønh duïc khoâng quôû traùch, phaïm toäi gì? Ñaùp: Ngöôøi khaùc coù theå can giaùn, neáu khoâng can giaùn phaïm toäi Ñoïa, neáu khoâng theå can giaùn neân ñeán Tyø-kheo noùi ra heát toäi loãi cuûa mình. Hoûi: Tröôùc ñaây Tyø-kheo phaïm toäi, thoï giôùi laïi ñöôïc ôû chung khoâng? Ñaùp: Phaïm toäi naëng, khoâng ñöôïc thoï giôùi laïi, phaïm toäi Quyeát ñoaùn, saùm hoái toäi loãi thì ñöôïc thoï laïi, neáu khoâng saùm hoái thì khoâng ñöôïc thoï laïi, huoáng chi ñöôïc ôû chung. Hoûi: Coù vieäc gaáp, Tyø-kheo ñem cung teân leân thuyeàn, coù theå ñi theo khoâng? Ñaùp: Ngöôøi caàm phaïm toäi naëng, coøn ngöôøi chôû thì phaïm Xaû-ñoïa. Hoûi: Tyø-kheo bò quan baét buoäc laøm vieäc phi phaùp, phaïm toäi gì? Ñaùp: Khoâng ñöôïc laøm Hoûi: Hai ngöôøi nam cuøng giöõn choã tieåu tieän, phaïm toäi gì? Ñaùp: Neáu thaønh, phaïm Quyeát ñoaùn. Hoûi: Tyø-kheo leùn nghe hai ngöôøi nam haønh duïc, phaïm toäi gì? Ñaùp: Khoâng coù taâm duïc maø nghe, phaïm toäi Ñoïa, coù taâm duïc maø nghe, thaân khoâng xuaát tinh, phaïm Ñoät-caùt-la. Hoûi: Tyø-kheo bò beänh khoâng theå ñi ñöôïc, ngoài xe ngöïa ñöôïc khoâng? Ñaùp: Con ñöïc thì ñöôïc, khoâng nghó laø con caùi thì phaïm toäi Ñoïa, neáu nghó thì phaïm Quyeát ñoaùn, khoâng bieát laø con caùi thì khoâng coù toäi. Hoûi: Tyø-kheo cheâ quyeån kinh cuõ, ñem baùn ñi mua quyeån môùi, phaïm toäi gì? Ñaùp: Baùn kinh thì coù toäi nhö baùn cha meï. Hoûi: Hai ngöôøi nam ñaùnh nhau, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoïa. Hoûi: Suùc sanh haønh duïc, Tyø-kheo taùch chuùng ra, phaïm toäi gì? Ñaùp: Phaïm toäi Ñoaï. Hoûi: Maëc y tieåu ñeå ñi, caát y ñaïi, ñöôïc nhaän ngöôøi cuùng döôøng khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Hoûi: ÔÛ trong haï, Tyø-kheo

ñöôïc nhaän vaät cuûa Taêng khoâng? Ñaùp: Neáu vaät cuùng cho Taêng, phaûi chia ra, khoâng ñöôïc caát ñi.

396 BOÄ LUAÄT 12

Hoûi: Tyø-kheo coù quen bieát nhaø thí chuû, baän vieäc neân giao laïi cho Tyø-kheo khaùc ñi ñeán ñoù khaát thöïc ñöôïc vaät, phaïm toäi gì? Ñaùp: Xem xeùt ngöôøi chuû coù taâm xaáu khoâng ñöôïc nhaän, neáu nhaän phaïm toäi Ñoïa; bieát ngöôøi chuû coù yù toát thì ñöôïc laáy. Hoûi: Chim seû ôû trong nhaø ngöôøi laøm toå, Tyø-kheo phaù, hoaëc laáp bít hang chuoät, phaïm toäi gì? Ñaùp: Chim seû chöa coù con thì ñöôïc ñuoåi ñi, coù con thì khoâng ñöôïc; vì trong hang chuoät chæ coù moät caùi loã neân khoâng ñöôïc laáp, neáu beân trong vaø beân ngoaøi ñeàu coù loã, thì ñöôïc laáp bít loã beân trong. Hoûi: Tyø-kheo cuøng Thaày vaø baïn ñoàng hoïc, ñöôïc ñöa thö qua laïi khoâng? Ñaùp: ÔÛ nôi khaùc trong nöôùc thì ñöôïc thoâng tin qua laïi, coøn nöôùc khaùc thì khoâng ñöôïc. Hoûi: Ngöôøi xuaát gia, quoác phaùp, cha meï khoâng chaáp nhaän, ñöôïc thoï giôùi khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Baáy giôø, toân giaû Muïc Lieân töø choã ngoài ñöùng daäy baïch Phaät. - Baïch Theá Toân! Thaät hoan hyû khi Ngaøi noùi Tyø ni! Sau khi Nhö Lai dieät ñoä, ai coù theå thoï trì theo luaät naøy? Ñöùc Phaät daïy: - Naøy toân giaû Muïc Lieân! Sau khi Nhö Lai dieät ñoä, neáu coù Tyø-kheo, Tyø-kheo ni phæ baùng luaät naøy, neân bieát ngöôøi aáy laø baïn cuûa ma, khoâng phaûi laø ñeä töû cuûa Ta, nhöõng haïng ngöôøi nhö vaäy, suoát ñôøi hoïc ñaïo cuõng khoâng thaønh töïu, khoâng ra khoûi ba coõi. Hoâm nay, Ta raát thöông xoùt chuùng sanh. Khi aáy, toân giaû Muïc Lieân nghe ñöùc Phaät giaûng noùi, hoan hyû phuïng haønh.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH
PHAÏM VOÕNG
SOÁ 1484
(QUYEÅN THÖÔÏNG & HAÏ)
HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1484

KINH PHAÏM VOÕNG (PHAÄT LOÂ XAÙ NA THUYEÁT) Haùn dòch: Tam taïng Phaùp sö Cöu-ma-la-thaäp, ngöôøi nöôùc Quy Tö ñôøi Haäu Taàn.

QUYEÅN THÖÔÏNG

Phaåm 10: GIÔÙI TAÂM ÑÒA CUÛA BOÀ TAÙT

Baáy giôø, ñöùc Phaät Thích Ca Maâu Ni ôû trong baäc Thieàn thöù tö, taïi cung cuûa Thieân vöông Ma Heâ Thuû La, cuøng vôùi voâ löôïng Ñaïi Phaïm thieân vaø chuùng Boà-taùt khoâng theå tính keå, khoâng theå neâu baøy, noùi veà phaåm Phaùp moân Taâm ñòa maø ñöùc Phaät Loâ Xaù Na ôû theá giôùi Lieân Hoa Ñaøi Taïng ñaõ noùi.. Khi aáy, thaân cuûa Ñöùc Phaät Thích Ca phoùng ra aùnh saùng trí tueä, chieáu töø

cung cuûa Thieân vöông cho ñeán theá giôùi Lieân Hoa Ñaøi Taïng. Taát caû chuùng sanh trong caùc theá giôùi aáy thaûy ñeàu nhìn thaáy, ñeàu vui möøng, thích thuù nhöng khoâng theå bieát aùnh saùng naøy do nhaân gì, duyeân gì, neân ñeàu sanh taâm nghi ngôø. Voâ löôïng haøng trôøi, ngöôøi cuõng sanh taâm nghi ngôø. Luùc naøy, trong chuùng coù Boà-taùt Huyeàn Thoâng Hoa Quang Vöông, töø Tam muoäi Ñaïi Trang Nghieâm Hoa Quang Minh ñöùng daäy, do thaàn löïc cuûa Phaät, phoùng ra aùnh saùng saéc kim cang baïch vaân, chieáu soi tôùi taát caû theá giôùi, trong ñoù heát thaûy caùc Boà-taùt ñeàu ñeán taäp hoïp, cuøng nhau thöa hoûi: - AÙnh saùng röïc rôõ naøy laø ñieàm töôùng gì? Khi ñoù, Ñöùc Phaät Thích Ca lieàn naâng ñöa ñaïi chuùng cuûa theá giôùi naøy mau choùng ñeán theá giôùi Lieân Hoa Ñaøi Taïng, trong caùc cung ñieän coù

traêm vaïn öùc aùnh saùng kim cang ñoû tía, thaáy ñöùc Phaät Loâ-xaù-na an toïa treân toøa hoa sen traêm vaïn caùnh, aùnh saùng heát söùc röïc rôõ. Baáy giôø, Ñöùc Phaät Thích Ca vaø ñaïi chuùng cuøng luùc cung kính ñaûnh leã döôùi chaân ñöùc Phaät Loâ-xaù-na. Ñöùc Phaät Thích Ca noùi: - Trong theá giôùi naøy, taát caû chuùng sanh nôi ñaïi ñòa vaø hö khoâng do nhaân gì, duyeân gì, ñaõ thaønh töïu ñaïo möôøi ñòa cuûa Boà-taùt, seõ thaønh töïu quaû vò Phaät. Ñoù laø nhöõng töôùng gì? Nhö trong phaåm Baûn Nguyeân Phaät Taùnh ñaõ hoûi roäng veà haït gioáng cuûa taát caû Boà-taùt. Ñöùc Phaät Loâ-xaù-na raát hoan hyû, hieän ra aùnh saùng nôi hö khoâng laø baûn nguyeân cuûa Theå taùnh thaønh töïu Tam muoäi cuûa Phaùp thaân Phaät thöôøng truù, daïy cho ñaïi chuùng: - Naøy caùc Phaät töû! Haõy laéng nghe kyõ, kheùo tö duy ñeå tu taäp. Ta ñaõ traûi qua haøng traêm A taêng kyø kieáp tu taäp taâm ñòa, laáy ñoù laøm nhaân ñaàu tieân xaû boû haøng phaøm phu thaønh töïu Ñaúng Chaùnh Giaùc, hieäu laø Loâ-xaù- na, an truù trong bieån theá giôùi Lieân Hoa Ñaøi Taïng. Ñaøi ñoù hieän baøy khaép coù ngaøn caùnh, moãi caùnh laø moät theá giôùi thaønh ngaøn theá giôùi. Ta ñaõ bieán hoùa thaønh moät ngaøn Ñöùc Thích Ca an truù nôi moät ngaøn theá giôùi. Sau cöù moät theá giôi cuûa moãi caùnh hoa laïi coù traêm öùc nuùi Tu Di, traêm öùc maët trôøi, maët traêng, traêm öùc boán coõi thieân haï, traêm öùc chaâu Nam-dieâm-phuø- ñeà, traêm öùc Boà-taùt Thích Ca an toïa nôi traêm öùc caây Boà ñeà, ñeàu noùi veà Taâm ñòa cuûa Boà-taùt gioáng nhö caùc oâng ñaõ hoûi. Chín traêm chín möôi chín Ñöùc Thích Ca coøn laïi, moãi moãi vò ñeàu hieän ra ngaøn traêm öùc Thích Ca cuõng laïi nhö vaäy. Nhöõng ñöùc Phaät ôû treân ngaøn caùnh hoa do Ta hoùa thaân, ngaøn traêm öùc Ñöùc Thích Ca laø ngaøn Ñöùc Thích Ca hoùa thaân, Ta ñaõ hoaøn thaønh baûn nguyeân neân goïi laø “Phaät Loâ-xaù-na”. Baáy giôø, ñöùc Phaät Loâ-xaù-na ngöï treân toøa Lieân Hoa Ñaøi Taïng, giaûi ñaùp roäng cho moät ngaøn Ñöùc Thích Ca, ngaøn traêm öùc Thích Ca ñaõ hoûi veà phaåm Phaùp Taâm ñòa. - Caùc ñöùc Phaät neân bieát! Trong tính nhaãn kieân coá goàm möôøi Taâm phaùt thuù höôùng ñeán quaû: Moät laø taâm Xaû, hai laø taâm Giôùi, ba laø taâm Nhaãn, boán laø taâm Taán, naêm laø taâm Ñònh, saùu laø taâm Tueä, baûy laø taâm Nguyeän, taùm laø taâm Hoä, chín laø taâm Hyû, möôøi laø taâm Ñaûnh. Chö Phaät neân bieát! Töø möôøi taâm Phaùt thuù naøy (Taâm phaùt khôûi höôùng nhaäp

Ñaïi thöøa) ñi vaøo möôøi taâm tröôûng döôõng höôùng ñeán quaû trong Phaùp nhaãn kieân coá goàm: Moät laø taâm Töø, hai laø taâm Bi, ba laø taâm Hyû, boán laø taâm Xaû, naêm laø taâm Thí, saùu laø taâm Phaùt ra lôøi noùi toát, baûy laø taâm Lôïi ích, taùm laø taâm Ñoàng, chín laø taâm Ñònh, möôøi laø taâm Tueä. Chö Phaät neân bieát! Töø möôøi taâm tröôûng döôõng naøy laïi ñi vaøo möôøi

SOÁ 1484 - KINH PHAÏM VOÕNG, Quyeån Thöôïng 401

taâm Kim cang höôùng tôùi quaû trong tu nhaãn kieân coá goàm: Moät laø taâm Tín, hai laø taâm Nieäm, ba laø taâm Hoài höôùng, boán laø taâm Chöùng ñaéc, naêm laø taâm Ngay thaúng (tröïc), saùu laø taâm Khoâng thoái chuyeån, baûy laø taâm Ñaïi thöøa, taùm laø taâm Voâ töôùng, chín laø taâm Tueä, möôøi laø taâm Khoâng hoaïi. Chö Phaät neân bieát! Töø möôøi taâm Kim cang naày ñi vaøo möôøi ñòa höôùng tôùi qua trong Thaùnh nhaân kieân coáû: Moät laø Ñòa theå taùnh bình ñaúng, hai laø Ñòa theå taùnh thieän tueä, ba laø Ñòa theå taùnh quang minh, boán laø Ñòa theå taùnh nhó dieäm, naêm laø Ñòa theå taùnh tueä chieáu, saùu laø Ñòa theå taùnh hoa quang, baûy laø Ñòa theå taùnh maõn tuùc, taùm laø Ñòa theå taùnh Phaät hoáng, chín laø Ñòa theå taùnh hoa nghieâm, möôøi laø Ñòa theå taùnh nhaäp Phaät giôùi. Boán möôi phaåm phaùp moân naøy laø coäi nguoàn cuûa Ta khi coøn laøm Boà taùt tu taäp böôùc vaøo quaû vò Phaät. Nhö vaäy, taát caû chuùng sanh nhaäp vaøo möôøi phaùt thuù, möôøi tröôûng döôõng, möôøi Kim cang, möôøi ñòa seõ thaønh töïu quaû vò lôùn, an truù vieân maõn trong phaùp voâ vi, voâ töôùng, möôøi löïc, möôøi taùm phaùp baát coäng, phaùp thaân, trí thaân ñeàu ñaày ñuû. Luùc naøy, ñöùc Phaät Loâ-xaù-na ôû theá giôùi Lieân Hoa Ñaøi Taïng, vôùi aùnh saùng röïc rôõ nôi toøa ngoài toûa chieáu ñeán choã caùc ñöùc Phaät treân ngaøn caùnh hoa, ñeán traêm ngaøn öùc Phaät nôi taát caû theá giôùi cuûa chö Phaät. Trong caùc toøa ñoù, coù Boà-taùt teân Hoa Quang Vöông Ñaïi Trí Minh töø choã ngoài ñöùng daäy, thöa ñöùc Phaät Loâ-xaù-na: - Baïch ñöùc Theá Toân! Ngaøi ñaõ löôïc neâu veà danh töôùng cuûa möôøi Phaùt thuù, möôøi Tröôûng döôõng, möôøi Kim cang vaø möôøi Ñòa, nhöng ôû moãi moãi nghóa con chöa theå hieåu roõ, nguyeän xin Ngaøi giaûng thuyeát cho con veà phaùp moân Nhaát thieát trí cuûa Taïng baùu Kim cang heát möïc vi dieäu maø Nhö Lai ñaõ giaûng thuyeát trong phaåm Baùch quaùn. Ñöùc Phaät Loâ-xaù-na baûo: - Ngaøn ñöùc Phaät laéng nghe! Tröôùc oâng ñaõ hoûi veà nghóa Phaùt thuù laø theá naøo? Naøy Phaät töû! Taâm Xaû laø xaû boû taát caû. Coõi nöôùc, thaønh aáp, ruoäng vöôøn, nhaø cöûa, vaøng baïc, ngoïc quyù, nam, nöõ, thaân mình, taát caû nhöõng vaät höõu vi, xaû boû caû voâ vi, voâ töôùng,vì bieát ngaõ, nhaân laø do giaû hôïp maø thaønh, vò chuû taïo taùc laø ngaõ kieán, do möôøi hai nhaân duyeân, khoâng hôïp, khoâng tan, khoâng thoï nhaän, möôøi hai nhaäp, möôøi taùm giôùi, naêm aám, taát caû laø moätt, töôùng hôïp laø töôùng voâ ngaõ, voâ ngaõ sôû, chæ do giaû hôïp maø thaønh caùc phaùp. Taát caû caùc phaùp beân trong vaø beân ngoaøi ñeàu khoâng xaû boû, cuõng khoâng thoï nhaän, khi aáy, Boà-taùt quaùn caùc phaùp hieän tieàn laø giaû hôïp neân Taâm xaû ñi vaøo tam muoäi Khoâng. Naøy Phaät töû! Taâm Giôùi laø chaúng phaûi phi giôùi, khoâng coù ngöôøi

thoï, khoâng coù thaày neâu giaûng veà möôøi giôùi thieän. Khoâng coù ngöôøi tu taäp töø löøa doái troäm caép cho ñeán taø kieán. Hieàn laønh, trong saïch, ngay thaúng ñuùng thaät, chaùnh kieán, xaû, hyû... laø theå taùnh cuûa möôøi giôùi; ngaên ngöøa taùm ñaûo, xa lìa taát caû taùnh, moät ñaïo thanh tònh. Naøy Phaät töû! Taâm Nhaãn laø theå taùnh cuûa trí tueä höõu töôùng ,voâ töôùng, taát caû khoâng khoâng nhaãn, taát caû xöù nhaãn, goïi laø voâ sanh haønh nhaãn, chöùng ñaéc taát caû xöù goïi laø nhö khoå nhaãn, voâ löôïng haïnh moãi moãi phaùp ñeàu goïi laø nhaãn. Khoâng coù thoï nhaän, khoâng coù ñaùnh ñaäp, khoâng coù ñao gaäy, khoâng coù giaän döõ, taâm ñeàu nhö nhö, khoâng moãi moät ñeá laø moät töôùng, khoâng coù voâ töôùng maø coù voâ töôùng, höõu töôùng chaúng phaûi phi taâm töôùng, duyeân voâ duyeân töôùng. Ñi, ñöùng, naèm, ngoài, ngaõ, nhaân, troùi, môû taát caû ñeàu laø phaùp nhö, töôùng nhaãn khoâng theå thuû ñaéc. Naøy Phaät töû! Taâm Taán laø trong moïi luùc thöïc haønh boán oai nghi ñeàu ñieàu phuïc laø khoâng, giaû hôïp thaønh phaùp taùnh. Ví nhö leo leân nuùi voâ sanh, thaáy ñöôïc taát caû coù, khoâng, nhö coù, nhö khoâng. Ñaïi ñòa xanh, vaøng, ñoû, traéng, taát caû nhaäp cho ñeán taùnh trí Tam baûo, taát caû Tín, Taán, Ñaïo, laø Khoâng, Voâ sanh, Voâ taùc, Voâ tueä, khôûi Khoâng, nhaäp vaøo phaùp theá ñeá, cuõng khoâng coù hai töôùng, töông tuïc, taâm khoâng, thoâng toû theâm phaàn thieän caên. Naøy Phaät töû! Taâm Ñònh laø vaéng laëng, khoâng töôùng. Khoâng töôùng nôi ngöôøi, baáy giôø ñi vaøo noäi khoâng. Taâm hôïp ñaïo nôi chuùng sanh, khoâng ñaïo duyeân thì chaúng thaáy voâ töôùng, voâ löôïng haønh, voâ löôïng taâm tam muoäi. Phaøm phu, Thaùnh nhaân ñeàu nhaäp vaøo tam muoäi, theå taùnh töông öng taát caû, nhôø vaøo naêng löïc cuûa ñònh neân ngaõ, nhaân, taùc giaû, thoï giaû, taát caû kieán taùnh troùi buoäc laø nhaân duyeân chöôùng ngaïi, gioù phaân taùn laøm taâm loaïn ñoäng, khoâng vaéng laëng maø vaéng laëng hoaøn toaøn, taùm ñieân ñaûo khoâng coù duyeân. Nhôø trí tueä tónh laëêng quaùn soi maø taát caû nieäm nieäm giaû hôïp ñeàu döùt tröø, thoï nhaän taát caû toäi taùnh, quaû baùo trong ba coõi, ñeàu do ñònh vaéng laëng, maø sanh taát caû thieän. Naøy Phaät töû! Taâm Tueä laø tueä Khoâng, chaúng phaûi laø khoâng duyeân. bieát roõ theå, danh taâm; phaân bieät caùc phaùp giaû goïi laø chuû theå, cuøng chung vôùi Ñaïo. Laáy quaû haønh nhaân, nhaäp Thaùnh, boû phaøm, dieät heát caùc toäi, sanh khôûi phöôùc ñöùc; troùi buoäc, cõõi môû taát caû laø coâng duïng cuûa theå taùnh. Vì khoâng thaáy roõ taùnh Thöôøng, laïc, ngaõ, tònh, phieàn naõo, trí tueä neân duøng trí tueä laøm ñaàu, tu quaùn tueä khoâng theå keå, nhaäp vaøo nhaát ñeá Trung ñaïo, do voâ minh laøm chöôùng ngaïi trí tueä, chaúng phaûi töôùng, chaúng phaûi ñeán, chaúng phaûi duyeân, chaúng phaûi toäi, chaúng phaûi taùm ñieân ñaûo, khoâng sanh dieät, aùnh saùng cuûa ngoïn ñuoác trí tueä chieáu ñeán nôi an laïc, phöông

tieän chuyeån hoùa thaàn thoâng nhôø theå taùnh cuûa trí maø laøm coâng duïng cuûa Tueä Naøy Phaät töû! Taâm Nguyeän laø mong caàu lôùn, mong caàu taát caû. Vì

laáy quaû haønh nhaân, neân taâm Nguyeän naøy lieân tuïc tieáp noái haøng traêm kieáp ñöôïc thaønh Phaät, dieät caùc toäi, nhaát taâm mong caàu ñaït ñeán khoâng voâ sanh. Nguyeän quaùn nhaäp vaøo ñònh chieáu soi, voâ löôïng söï troùi buoäc nhôø taâm mong caàu maø ñöôïc giaûi thoaùt. Voâ löôïng haønh vi dieäu nhôø taâm mong caàu maø thaønh töïu. Voâ löôïng coâng ñöùc Boà ñeà laáy taâm mong caàu laøm caên baûn. Töø söï phaùt taâm cho ñeán khoaûng giöõa tu ñaïo, vì thöïc haønh ñaày ñuû haïnh nguyeän neân thaønh töïu quaû Phaät. Quaùn moät ñeá Trung ñaïo chaúng phaûi chieáu soi, chaúng phaûi caûnh giôùi, chaúng phaûi chìm ñaém maø sanh khôûi caùc kieán trí tueä chaúng phaûi giaûi thích. Ñoù laø theå taùnh cuûa Nguyeän laø caên baûn cuûa caùc haønh. Naøy Phaät töû! Taâm Hoä laø hoä trì Tam baûo, giöõ gìn coâng ñöùc cuûa taát caû haønh khieán cho ngoaïi ñaïo, taùm Ñaûo, taø kieán aùc khoâng nhieãu loaïn ñeán loøng tin chaân chaùnh, dieät tröø troùi buoäc cuûa ngaõ, troùi buoäc cuûa kieán khoâng sanh, thaáu roõ hai ñeá quaùn taâm hieän taïi. Nhôø hoä trì caên baûn laø hoä trì voâ töôùng ñeå giöõ gìn khoâng, voâ taùc, voâ töôùng, nhôø taâm tueä lieân tuïc ñi vaøo voâ sanh, Khoâng ñaïo, Trí ñaïo, ñeàu chieáu saùng röïc rôõ, giöõ gìn quaùn nhaäp vaøo Khoâng, ñeàu giaû huyeãn maø sanh khôûi, nhö khoâng, theå cuûa phaùp laø tuï taäp, phaân taùn, khoâng theå giöõ gìn, quaùn phaùp cuõng nhö vaäy. Naøy Phaät töû! Taâm Hyû laø thaáy ngöôøi khaùc ñöôïc vui thì thöôøng sanh vui möøng theo, cho ñeán taát caû vaät ñeàu giaû hôïp roãng khoâng chieáu soi, thöôøng vaéng laëng, khoâng nhaäp vaøo phaùp höõu vi maø khoâng phaùp naøo khoâng vaéng laëng. Nhieàu an laïc khoâng vôùi coù thoï maø hoùa, coù phaùp maø thaáy taùnh phaùp giaû huyeãn, bình ñaúng nhaát quaùn taâm taâm haønh, nghe nhieàu haïnh coâng ñöùc cuûa chö Phaät. Trí tuøy hyû nôi taâm voâ töôùng, taâm taâm sanh nieäm maø thoâng toû,. taâm vui thích duyeân vôùi taát caû phaùp. Naøy Phaät töû! Taâm Ñaûnh laø trí tueä toái thöôïng cuûa con ngöôøi, ø dieät tröø voâ ngaõ luaân, kieán nghi thaân, taát caû saân nhö ñaûnh, laø thöôøng quaùn lieân tuïc nhö ñænh, laø nhaân quaû trong phaùp giôùi, moät ñaïo nhö nhö laø toái thöôïng. Nhö ñænh ñaàu cuûa ngöôøi laø chaúng phaûi phi thaân kieán, saùu möôi hai kieán, dieät tröø naêm thöù ngaên che cuûa chuùng sanh, thaàn ngaõ, chuû theå, hoaït ñoäng roäng heïp cuûa con ngöôøi ñeàu laø voâ taùc, voâ thoï, voâ haønh khoâng theå naém baét. Ngöôøi naày luùc aáy ñi vaøo nôi khoâng neân taâm ngay thaúng, nôi chuùng sanh khoâng thaáy duyeân, chaúng thaáy phi duyeân, an truù nôi ñænh ñònh tam muoäi vaéng laëng, thöïc haønh höôùng ñeán ñaïo, thaät taùnh ngaõ, nhaân, thöôøng thaáy, taùm ñieân ñaûo sanh, duyeân nôi phaùp moân baát

nhò khoâng coøn chòu taùm naïn, quaû hö huyeãn hoaøn toaøn khoâng thoï nhaän, duy nhaát chuùng sanh ñeán lui, ñöùng, ngoài, dieät tröø möôøi toäi aùc, sanh khôûi möôøi ñieàu thieän, nhaäp vaøo ñaïo chaân chaùnh, ngöôøi chaân chaùnh, trí tueä chaân chaùnh, thöïc haønh haïnh Boà-taùt, chöùng ñaéc hieän quaùn, khoâng coøn chòu quaû baùo trong saùu ñöôøng, hoaøn toaøn khoâng thoái lui ôû trong chuûng taùnh cuûa Phaät, ñôøi ñôøi sanh vaøo doøng gioáng cuûa Phaät, khoâng xa lìa loøng tin chaân chaùnh. Treân ñaây trong phaåm Thaäp Thieân Quang ñaõ noùi. Ñöùc Phaät

Loâ-xaù-na ñaõ giaûng roõ cho moät ngaøn ñöùc Phaät nghe: Nhö oâng ñaõ hoûi veà möôøi taâm tröôûng döôõng. Naøy Phaät töû! Taâm Töø laø thöôøng thöïc haønh taâm töø, phaùt sanh nhaân an laïc roài trong trí voâ ngaõ, vui thích töông öng, quaùn phaùp nhaäp, nhöõng phaùp thoï, töôûng, haønh, thöùc trong ñaïi phaùp khoâng sanh, khoâng truï, khoâng dieät, nhö huyeãn hoùa, "nhö nhö" khoâng hai. Cho neân tu taäp taát caû thaønh töïu phaùp luaân, giaùo hoùa hoaøn toaøn, coù khaû naêng phaùt sanh loøng tin chaân chaùnh, khoâng do söï daãn duï cuûa quaân ma, cuõng coù theå khieán cho chuùng sanh ñöôïc quaû an laïc cuûa taâm töø, chaúng phaûi thaät, chaúng phaûi quaû thieän aùc, hieåu roõ tam muoäi theå taùnh laø khoâng. Naøy Phaät töû! Taâm Bi laø duøng bi khoâng khoâng, voâ töôùng, nhôø vaøo taâm bi thöïc haønh ñaïo, dieät taát caû khoå, trong voâ löôïng khoå cuûa chuùng sanh phaùt sanh trí tueä, khoâng duyeân saùt sinh, khoâng duyeân saùt phaùp, khoâng duyeân vôùi chaáp ngaõ neân thöôøng thöïc haønh khoâng saùt sanh, khoâng troäm caép, khoâng taø daâm, khoâng laøm naõo haïi taát caû chuùng sanh. Ngöôøi phaùt taâm Boà ñeà, ñoái vôùi kieán khoâng laø töôùng nhö thaät cuûa taát caû phaùp, trong chuûng taùnh haønh sanh taâm ñaïo trí. Ñoái vôùi saùu thaân, saùu oaùn ôû trong ba phaåm thaân oaùn cuøng vôùi chín phaåm trong duyeân thöôïng aùc vaø trí an laïc toái thöôïng ñeàu ñöôïc an laïc.Luùc quaû Khoâng hieän, thì mình vaø taát caû moïi ngöôøi ñeàu bình ñaúng, thöôøng ñöôïc an laïc, phaùt sanh ñaïi bi. Naøy Phaät töû! Taâm Hyû laø khi taâm voâ sanh vui veû thì chuûng taùnh, theå töôùng, ñaïo trí khoâng khoâng. Taâm hyû khoâng chaáp tröôùc vaøo ngaõ sôû, ra khoûi söï chìm ñaém cuûa nhaân quaû ba ñôøi, khoâng coøn tích taäp, taát caû höõu, nhaäp vaøo quaùn khoâng, thöïc haønh thaønh töïu ñöôïc hyû bình ñaúng ñoái vôùi taát caû chuùng sanh, phaùt khôûi taâm khoâng nhaäp vaøo ñaïo lìa boû baïn aùc, mong caàu baïn laønh ñeå chæ daïy ñaïo maø ta yeâu quyù, laøm cho chuùng sanh sanh trong doøng hoï Phaät phaùp, trong giaùo phaùp thöôøng phaùt khôûi taâm vui veû vaøo trong caùc vò Phaùp, laïi laøm cho chuùng sanh khôûi loøng tin chaân chaùnh, xaû boû taø kieán, dieät töø khoå naõo, quay löng laïi saùu ñöôøng, neân goïi laø hyû. Naøy Phaät töû! Taâm Xaû laø thöôøng sanh khôûi taâm xaû, trong phaùp voâ

SOÁ 1484 - KINH PHAÏM VOÕNG, Quyeån Thöôïng 405

taùc, voâ töôùng, khoâng, ñeàu nhö hö khoâng. Trong hai phaùp ñoái ñaõi thieän - aùc, höõu kieán-voâ kieán, toäi-phöôùc bình ñaúng quaùn chieáu chæ laø moät, chaúng phaûi ngöôøi, chaúng phaûi ta maø ta vaø ngöôøi theå taùnh khoâng naém baét ñöôïc, goïi laø ñaïi xaû. Nhö thaân theå da thòt, tay chaân, nam nöõ, laøng xoùm, ñaát nöôùc cuûa ta ñeàu nhö huyeãn, cho ñeán doøng nöôùc, ñeøn ñuoác ñeàu neân xaû boû, ñöôïc taâm voâ sanh, thöôøng tu taäp taâm xaû. Naøy Phaät töû! Taâm Thí laø ban ñaày ñuû cho chuùng sanh baèng thaân thí, mieäng thí, yù thí, taøi thí, phaùp thí ñeå giaùo hoùa chuùng sanh. Trong thaân, ngoaøi thaân, laøng xoùm, ñaát nöôùc, nam nöõ, ruoäng vöôøn, töôùng ñeàu nhö nhö, cho ñeán khoâng nghó veà taøi vaät, ngöôøi nhaän boá thí vaø ngöôøi boá thí cuõng beân trong, cuõng beân ngoaøi, khoâng hôïp cuõng khoâng tan, do thöïc haønh khoâng taâm neân thaáu ñaït lyù boá thí, taát caû töôùng ñeàu theå hieän ôû vieäc laøm. Naøy Phaät töû! Taâm phaùt ra lôøi noùi toát

laø nhaäp vaøo tam muoäi, theå taùnh aùi ngöõ Ñeá nhaát nghóa phaùp ngöõ, nghóa ngöõ. Taát caû lôøi noùi chaân thaät laø thuaän höôùng, chæ moät lôøi ñieàu hoøa taát caû chuùng sanh maø taâm khoâng saân giaän, khoâng tranh chaáp. Taát caû phaùp trí khoâng, khoâng duyeân, thöôøng sanh loøng yeâu meán, taâm luoân thöïc haønh thuaän theo yù cuûa Phaät, cuõng thuaän hôïp vôùi taát caû ngöôøi khaùc, duøng lôøi noùi cuûa Hieàn Thaùnh ñeå daïy doã chuùng sanh, luoân thöïc haønh taâm nhö nhö, laøm phaùt khôûi thieän caên. Naøy Phaät töû! Taâm lôïi ích laø duøng theå taùnh cuûa trí chaân thaät ñeå thöïc haønh roäng lôùn veà ñaïo trí, taäp hoïp taát caû phaùp moân trí tueä vaø tích luõy quaùn haønh baûy Thaùnh taøi, ngöôøi tröôùc ñöôïc lôïi ích neân thoï ñöôïc thaân maïng, nhaäp vaøo tam muoäi lôïi ích, theå hieän baèng taát caû thaân, mieäng, yù, laøm chaán ñoäng toaøn boä theá giôùi, taát caû ñeàu laøm ñöôïc. Vì ngöôøi khaùc nhaäp vaøo caùc phaùp, caùc khoâng, caùc ñaïo, ñem laïi lôïi ích an laïc, hieän hình trong saùu ñöôøng, voâ löôïng khoå naõo khoâng cho laø hoaïn naïn, chæ laøm lôïi ích cho ngöôøi. Naøy Phaät töû! Taâm Ñoàng laø do trí ñaïo taùnh gioáng nhö phaùp khoâng, voâ sanh do trí voâ ngaõ ñoàng sanh khoâng hai, do Khoâng ñoàng vôùi nguyeân caûnh laø töôùng nhö cuûa caùc phaùp, thöôøng sanh, thöôøng truï, thöôøng dieät, phaùp theá gian löu chuyeån lieân tuïc khoâng ngöøng, coù theå hieän ra voâ löôïng thaân hình, saéc, taâm, caùc nghieäp ôû trong saùu ñöôøng, taát caû moïi vieäc ñeàu nhö nhau. Khoâng ñoàng vôùi khoâng sanh, ngaõ ñoàng vôùi khoâng vaät, phaân taùn thaân hình nhaäp vaøo tam muoäi ñoàng phaùp. Naøy Phaät töû! Taâm Khoâng laø töø taâm ñònh, nhôø tueä quaùn, chöùng taâm khoâng vaø duyeân taâm tónh, ñoái vôùi ngaõ sôû, phaùp, thöùc giôùi, saéc giôùi khoâng lay ñoäng, vöôït ra khoûi thuaän nghòch, thöôøng nhaäp vaøo traêm tam

muoäi, möôøi thieàn chi, nhôø trí tueä tö duy thaáy ñöôïc taát caû ngaõ, nhaân vaø caùc chuûng töû truù beân trong vaø ngoaøi, taát caû ñeàu khoâng coù hôïp tan, chæ do tích taäp maø sanh khôûi, neân khoâng naém baét ñöôïc. Naøy Phaät töû! Taâm Tueä laø quaùn tueä thaáy taâm, quaùn söï troùi buoäc cuûa caùc taø kieán, hoaïn naïn laø theå taùnh khoâng quyeát ñònh. Vì thuaän theo nhaãn ñoàng vôùi khoâng neân chaúng phaûi aám, chaúng phaûi giôùi, chaúng phaûi nhaäp, chaúng phaûi chuùng sanh, chaúng phaûi chæ coù ngaõ, chaúng phaûi nhaân quaû, chaúng phaûi phaùp ba ñôøi, neân taùnh cuûa tueä phaùt sanh röïc saùng, chieáu soi thaáy roõ taát caû laø roãng laëng neân khoâng thoï nhaän. Trí tueä laø phöông tieän sanh khôûi taâm tröôûng döôõng. Taâm naøy chöùng nhaäp ñaïo khoâng khoâng, phaùt khôûi taâm voâ sanh. Treân ñaây laø ôû phaåm Thieân Haûi Minh Vöông ñaõ noùi veà taâm trong Baùch phaùp minh moân. Ñöùc Phaät Loâ-xaù-na daïy cho moät ngaøn ñöùc Phaät nghe. Nhö caùc oâng hoûi veà chuûng töû Kim cang coù möôøi taâm. Naøy Phaät töû! Taâm Tín laø taát caû caùc haïnh laáy loøng tin laøm ñaàu, nguoàn goác cuûa caùc coâng ñöùc, khoâng sanh taâm taø kieán cuûa ngoaïi ñaïo, caùc kieán danh chaáp tröôùc, oaùn keát coù taïo nghieäp, chaéc chaén khoâng thoï nhaän, nhaäp vaøo phaùp khoâng, voâ vi, goàm ba töôùng khoâng: Khoâng coù voâ sanh, khoâng coù sanh, Khoâng coù truï , truï ñaõ khoâng coù thì dieät dieät khoâng coù, taát caû caùc phaùp

Khoâng, Theá ñeá, Ñeä nhaát nghóa ñeá trí, dieät tröø heát dò khoâng, saéc khoâng, taâm teá, taâm khoâng. Vì taâm teá, taâm taâm khoâng neân loøng tin vaéng laëng, khoâng coù theå taùnh hoøa hôïp cuõng khoâng nöông vaøo, nhöng chuû theå laø xöû duïng teân goïi cuûa ngaõ nhaân, ba coõi giaû goïi laø ngaõ ngaõ, khoâng coù ñaéc taäp töôùng, neân goïi laø loøng tin voâ töôùng. Naøy Phaät töû! Taâm Nieäm laø khôûi nieäm, saùu nieäm thöôøng quaùn chieáu bieát roõ, cho ñeán thöôøng thi haønh ñeä Nhaát nghóa ñeá, laø khoâng vöôùng maéc, khoâng giaûi thoaùt, töôùng sanh truï dieät khoâng lay chuyeån, khoâng ñeán, ñi, maø ñoái vôùi caùc nghieäp laõnh thoï, töôùng moät hôïp ñeàâu hoài höôùng vaøo trí tueä phaùp giôùi. Moãi tueä noái tieáp nhau trong söï vaéng laëng, toû roõ voâ thöôøng, saùng röïc voâ sanh, do khoâng sanh neân khoâng khôûi, bieán ñoåi thaønh ñaïo khoâng, bieán tröôùc thaønh sau, moãi moãi ñeàu chuyeån hoùa. Chuyeån hoùa khoâng ngöøng, bieán hoùa cuøng moät luùc, cuøng an truù trong moät töôùng sanh dieät toû roõ ñaõ bieán hoùa, chöa bieán hoùa, ñeàu bieán hoùa, ñöôïc thoï nhaän moät luùc cuõng nhö vaäy. Naøy Phaät töû! Taâm Hoài höôùng laø Ñeä nhaát nghóa Khoâng, ôû nôi phaùp chaân thaät trí Khoâng chieáu soi thaät ñeá Nghieäp ñaïo töông tuïc, nhaân duyeân Trung ñaïo goïi laø thaät ñeá, taïm goïi caùc phaùp ngaõ, nhaân, chuû theå goïi laø theá ñeá. Trong hai ñeá naøy raát saâu xa, nhaäp vaøo khoâng maø khoâng ñeán ñi,

huyeãn hoùa thoï nhaän quaû maø khoâng laõnh thoï neân taâm ñöôïc giaûi thoaùt. Naøy Phaät töû! Taâm Ñaït chieáu laø nhaãn thuaän vôùi moïi thaät taùnh, caùc taùnh khoâng troùi, khoâng môû khoâng chöôùng voâ ngaïi, phaùp nghóa ñeàu thoâng suoát, töø ngöõ, giaùo hoùa ñeàu thaáu ñaït, bieát caùc haønh, caên taùnh cuûa chuùng sanh trong ba ñôøi nhö khoâng hôïp, khoâng taøn, khoâng coù thaät duïng , khoâng coù duïng, khoâng coù danh duïng, moãi duïng ñeàu khoâng, khoâng khoâng chieáu soi thaáu ñaït, khoâng goïi laø thoâng suoát taát caû phaùp khoâng. Töôùng khoâng khoâng nhö nhö, khoâng theå naém baét. Naøy Phaät töû! Taâm Tröïc laø thaúng chieáu duyeân theo thaàn ngaõ, nhaäp vaøo trí voâ sanh. Voâ minh, thaàn ngaõ, khoâng khoâng ñeàu trong khoâng, lyù khoâng khoâng, taâm coù höõu, coù voâ maø khoâng huûy hoaïi haït gioáng cuûa ñaïo. Moät quaùn töôûng Trung ñaïo, voâ laäu maø giaùo hoùa chuùng sanh khaép möôøi phöông. Chuyeån hoùa taát caû chuùng sanh ñeàu nhaäp vaøo trí nhaát thieát khoâng, taâm taùnh chaân chaùnh, haïnh chaân chaùnh ñeàu ôû trong khoâng, ba coõi chuùng ñeå troùi buoäc maø khoâng thoï nhaän. Naøy Phaät töû! Taâm Baát thoái laø khoâng nhaäp vaøo quaû vò phaøm phu, khoâng sanh khôûi taïp nhieãm, nuoâi döôõng caùc kieán chaáp, cuõng laïi khoâng phaùt sanh caùc nhaân taäp khí töông tôï ngaõ, nhaân nhaäp vaøo nghieäp cuûa ba coõi, cuõng thöïc haønh khoâng maø khoâng döøng lui, giaûi thoaùt ôû ñeä nhaát ng-hóa nôi trung ñaïo. Vì moät hôïp thöïc haønh neân khoâng lui, vì boån teá khoâng hai maø khoâng nhôù nghó veà sau, Khoâng sanh quaùn trí, nhö nhö lieân tuïc, nöông theo taâm nhaäp vaøo khoâng hai, thöôøng Khoâng sanh taâm moät ñaïo moät thanh tònh laø khoâng thoái lui, moät ñaïo moät chieáu soi. Naøy Phaät töû! Taâm rieâng Ñaïi thöøa laø hieåu roõ khoâng, taát caû taâm haønh goïi laø Nhaát thöøa. Thöøa laø

moät trí khoâng. Baäc haïnh baäc trí nöông vaøo trí maø moãi taâm trí gaùnh vaùc, cöùu giuùp taát caû chuùng sanh, cöùu thoaùt soâng ba coõi, soâng troùi buoäc, soâng sanh töû. Haønh giaû ôû thöøa naøy thöïc haønh cöùu giuùp, taâm trí höôùng ñeán nhaäp vaøo bieån cuûa Phaät, neân chuùng sanh chöa chöùng ñaéc khoâng trí duïng thì khoâng goïi laø Ñaïi thöøa, chæ goïi laø thöøa coù theå vöôït qua bieån khoå. Naøy Phaät töû! Taâm Voâ töôùng laø giaûi thoaùt voïng töôûng, trí Baùt nhaõ chieáu soi khoâng hai. Taát caû nghieäp troùi buoäc trong ba ñôøi chæ laø moät ñeá nhö nhö, nhöng thöïc haønh ôû khoâng, voâ sanh, töï bieát mình seõ chöùng thaønh Phaät, taát caû chö Phaät laø chuùng ta, taát caû Boà-taùt laø baïn hoïc cuûa chuùng ta, ñeàu ñoàng laø khoâng voâ sanh, neân goïi laø taâm voâ töôùng. Naøy Phaät töû! Taâm Tueä nhö nhö laø voâ löôïng phaùp giôùi khoâng tích taäp, khoâng thoï sanh, sanh sanh phieàn naõo maø khoâng bò troùi buoäc. Taát caû phaùp moân chö Hieàn ñaõ haønh ñaïo, chö Thaùnh ñaõ quaùn phaùp, hieän coù

cuõng nhö vaäy. Taát caû phaùp phöông tieän giaùo hoùa cuûa ñöùc Phaät ñeàu tích taäp trong taâm ta. Taát caû coâng duïng, ñònh taø cuûa luaän thuyeát ngoaïi ñaïo ñeàu laø huyeãn hoùa ma thuaät, ñeàu khaùc vôùi Phaät giaûng noùi, nhaäp vaøo hai ñeá chaúng phaûi moät, chaúng phaûi hai, chaúng phaûi coù aám, giôùi, nhaäp, chính laø aùnh saùng trí tueä, taùnh chieáu saùng theå nhaäp taát caû phaùp. Naøy Phaät töû! Taâm Baát hoaïi laø nhaäp vaøo quaû vò baäc Thaùnh, thaân caän ngöôøi trí ñöôïc giaûi thoaùt, vaøo cöûa ñaïo chaân chaùnh. Taâm Boà ñeà saùng toû phuïc nhaãn thuaän khoâng, taùm ma khoâng theå phaù hoaïi. Chö Phaät xoa ñaàu caùc baäc Thaùnh, khuyeán khích phaùt nguyeän nhaäp vaøo tam muoäi ma ñaûnh, töø thaàn thoâng phoùng ra haøo quang chieáu soi quoác ñoä khaép möôøi phöông, nhaäp vaøo oai thaàn cuûa Phaät, xuaát ra nhaäp vaøo moät caùch töï taïi, laøm chaán ñoäng caû ñaïi thieân theá giôùi, taâm ñòa vaãn bình thaûn khoâng hai, khoâng khaùc, nhöng chaúng phaûi trung quaùn maø bieát ñaïo, do naêng löïc cuûa tam muoäi neân nôi aùnh saùng thaáy ñöôïc chö Phaät trong voâ löôïng coõi nöôùc hieän ñang thuyeát phaùp. Khi ñoù, lieàn ñöôïc tam muoäi xoa ñaûnh ñaàu chöùng ñaéc ñòa hö khoâng bình ñaúng, phaùp moân toång trì, caùc haïnh cuûa baäc Thaùnh ñeàu ñaày ñuû, moïi taâm ñeàu haønh trong khoâng, caùc khoâng tueä, trung ñaïo voâ töôùng chieáu soi neân taát caû töôùng ñeàu tieâu dieät, chöùng ñaéc phaùp moân tam muoäi Kim cang, nhaäp vaøo taát caû haïnh moân, chöùng nhaäp ñòa hö khoâng bình ñaúng nhö trong kinh Phaät Hoa coù noùi roäng. Ñöùc Phaät Loâ-xaù-na noùi vôùi ngaøn ñöùc Phaät: Nhö tröôùc caùc oâng ñaõ hoûi veà yù nghóa cuûa möôøi ñòa laø theá naøo? Naøy Phaät töû! Boà-taùt nhaäp vaøo ñòa Theå taùnh Bình ñaúng tueä, laø phaùp chaân thaät hoùa ra taát caû haïnh, boâng hoa, aùnh saùng ñaày ñuû. ÔÛ boán coõi trôøi, nhôø naêng löïc nhö lyù, giaùo hoùa khoâng bôø beán, ñaït möôøi löïc, thaàn thoâng, möôøi hieäu, möôøi taùm phaùp baát coäng, an truù trong coõi Phaät, voâ löôïng nguyeän lôùn, bieän taøi khoâng sôï, taát caû luaän, taát caû haønh ñeàu chöùng nhaäp, sanh vaøo nhaø Phaät, an truù ôû taùnh cuûa Phaät, taát caû chöôùng ngaïi nhaân quaû phaøm phu ñeàu khoâng thoï nhaän, ñöôïc an vui lôùn, töø moät coõi

Phaät nhaäp vaøo voâ löôïng coõi Phaät, töø moät kieáp nhaäp vaøo voâ löôïng kieáp, phaùp khoâng theå thuyeát cuõng coù theå thuyeát, laïi chieáu soi thaáy taát caû phaùp, caùc phaùp nghòch hay thuaän ñeàu thaáy roõ, thöôøng nhaäp vaøo hai ñeá an truù trong ñeä nhaát nghóa ñeá, duøng moät trí bieát roõ möôøi ñòa, thöù töï moãi vieäc ñeå giaùo hoùa chuùng sanh, taâm thöôøng ôû trung ñaïo; duøng moät trí bieát taát caû phaåm thuø thaéng trong coõi Phaät vaø söï thuyeát phaùp cuûa Ngaøi nhöng thaân taâm khoâng thay ñoåi; duøng moät trí bieát veà möôøi hai nhaân duyeân, möôøi loaïi taùnh aùc thöôøng an truù ôû ñaïo thieän; duøng moät trí thaáy ñöôïc hai töôùng höõu, voâ; duøng moät trí bieát nhaäp möôøi chi haønh thieàn, ba möôi baûy phaåm trôï ñaïo

SOÁ 1484 - KINH PHAÏM VOÕNG, Quyeån Thöôïng 409

kheùo hieän saéc taâm trong saùu ñöôøng; duøng moät trí bieát ñöôïc caùc saéc trong möôøi phöông, moãi moãi ñeàu phaân bieät roõ, thoï nhaän quaû baùo cuûa saéc, taâm khoâng bò troùi buoäc, aùnh saùng chieáu khaép neân tín nhaãn voâ sanh, khoâng tueä thöôøng hieän tröôùc maét, töø moät ñòa, hai ñòa cho ñeán coõi Phaät, trong thôøi gian ñoù caùc phaùp moân ñeàu ñöôïc thöïc haønh. Toùm laïi, haïnh nguyeän nôi bieån taïng coâng ñöùc cuûa ñòa bình ñaúng ñöôïc trình baøy ôû ñaây nhö moät gioït nöôùc treân ñaàu sôïi loâng ôû trong bieån. Naøy Phaät töû! Boà-taùt ôû Ñòa Theå taùnh Thieän Tueä thanh tònh, thaáu suoát caùc thieän caên laø tueä töø bi hyû xaû. Taát caû coâng ñöùc voán töø quaùn ñaàu tieân nhaäp vaøo trí tueä Khoâng lôùn, trong phöông tieän ñaïo trí thaáy caùc chuùng sanh laø khoå ñeá ñeàu coù taâm thöùc, dao gaäy cuûa ba ñöôøng aùc, taát caû duyeân khoå naõo ñeàu do thöùc sanh goïi laø khoå ñeá. Ba töôùng cuûa khoå ñeá laø nhö thaân caûm giaùc töø dao, gaäy, thaân saéc aám trong hai duyeân naøy maø sanh ra caûm giaùc goïi laø duyeân haønh khoå. Tieáp ñeán, taâm nhôø söï nhaän bieát cuûa thaân vaø caûnh ñaõ duyeân do dao gaäy vaø caùc veát thöông toån ôû thaân, neân caûm giaùc duyeân khoå khoå, goïi laø khoå khoå vì choàng chaát leân neân goïi laø khoå khoå. Tieáp ñeán caûm giaùc cuûa hai taâm thoï, haønh höôùng tôùi söï toån thöông hö hoaïi cuûa thaân saéc aám, sanh ra caûm giaùc khoå goïi laø duyeân hoaïi khoå. Ñaây laø do ba caûm giaùc theo thöù töï sanh ra ba taâm neân bò khoå, taát caû ñeàu coù trong taâm chuùng sanh. Thaáy bieát ba khoå sanh khôûi voâ löôïng nhaân duyeân khoå naõo neân Ta ôû trong ñoù theå nhaäp tam muoäi ñeå giaùo hoùa, thò hieän taát caû saéc thaân trong saùu ñöôøng, möôøi loaïi bieän taøi giaûng thuyeát caùc phaùp moân , nghóa laø ñaày ñuû khoå thöùc, duyeân khoå, duyeân nôi dao gaäy. Khoå thöùc laø thaân haønh bò thöông toån huûy hoaïi, moïi tieáp xuùc trong ngoaøi, hoaëc ñuû hoaëc khoâng ñuû, ñuû hai duyeân sanh ra thöùc, thöùc taïo taùc thöùc thoï nhaän caùc söï tieáp xuùc cuûa thöùc neân goïi laø khoå thöùc. Vì hieän haønh hai duyeân neân taâm duyeân saéc, khi taâm tieáp xuùc moïi phieàn naõo ñoäc haïi xuùc naõo goïi laø khoå khoå.Taâm ban ñaàu duyeân vôùi thöùc ôû nôi caûm giaùc cuûa caên goïi laø khoå giaùc. Taâm taïo taùc, taâm laõnh thoï, caûm giaùc veà xuùc thöùc khi chöa thoï nhaän, nhaän caùc phieàn naõo ñoäc haïi goïi laø haønh khoå. Böùc baùch sanh khôûi caûm giaùc nhö ñoáng löûa trong thaân taâm, nieäm nieäm sanh dieät, thaân bò huûy hoaïi thay ñoåi tan

bieán, thöùc nhaäp vaøo duyeân hoaïi, do duyeân tích taäp, taâm bò taùn loaïn, taâm khoå naõo, thoï nhaän duyeân cuûa nieäm sau, neân taâm chaáp tröôùc khoâng xaû boû, goïi laø hoaïi khoå. Ñoù laø taát caû khoå ñeá trong ba coõi. Laïi quaùn chieáu voâ minh tích chöùa voâ löôïng taâm taïo caùc nghieäp lieân tuïc khoâng ngöøng, tích taäp nhieàu nhaân goïi laø taäp ñeá. Thaáy bieát chaân chaùnh, giaûi thoaùt khoâng, khoâng trí ñaïo taâm taâm, goïi laø trí ñaïo ñaïo ñeá. Dieät heát caùc quaû baùo höõu, nhaân höõu, theå taùnh chieáu saùng thanh

tònh, trí nhieäm maàu vaéng laëng nhaát ñeá. Phaåm tueä ñaày ñuû goïi laø caên. Taát caû taùnh tueä khôûi phaùt Khoâng nhaäp vaøo quaùn laø thieän caên ñaàu tieân. Quaùn thöù hai laø xaû taát caû tham ñaém, thöïc haønh xaû taát caû ñeàu bình ñaúng khoâng, voâ duyeân maø quaùn caùc phaùp laø moät töôùng cuûa coõi khoâng. Ta quaùn caùc coõi ôû möôøi phöông ñeàu laø thaân tröôùc cuûa Ta ñaõ ôû ñoù. Nöôùc trong bieån lôùn laø Ta, neân nöôùc ôû taát caû kieáp hoûa laø Ta, thaân töôùng cuûa Ta ñaõ ôû nôi choán löûa ñoù. Taát caû ngoïn gioù laø Ta neân Ta hít thôû khí ñoù. Hoâm nay Ta nhaäp vaøo ñòa naøy, phaùp thaân ñaày ñuû boû thaân cuõ cuûa Ta hoaøn toaøn khoâng thoï thaân cuõ boán ñaïi phaân ñoaïn, khoâng trong saïch, goïi laø ñaày ñuû phaåm xaû. Quaùn thöù ba laø ñoái vôùi taát caû chuùng sanh ñaõ hoùa ñoä laø söï an vui cuûa haøng trôøi, ngöôøi, söï an vui cuûa möôøi ñòa, söï an vui xa lìa söï sôï haõi cuûa möôøi ñieàu aùc, söï an vui ñöôïc trong tam muoäi Dieäu hoa cho ñeán söï an vui cuûa Phaät. Quaùn ñaày ñuû nhö theá laø vieân maõn phaåm Töø. Baáy giôø, Boà-taùt an truù trong ñòa naøy khoâng coøn si, khoâng tham, khoâng saân, theå nhaäp vaøo moät ñeá trí bình ñaúng, goác cuûa taát caû haïnh ñi ñeán caùc theá giôùi chö Phaät, thò hieän voâ löôïng phaùp thaân nhö phaåm Nhaát thieát chuùng sanh Thieân hoa ñaõ trình baøy. Naøy Phaät töû! Boà-taùt ôû Ñòa Theå taùnh Quang minh, nhôø thieàn ñònh ñaït ñöôïc trí, bieát roõ nhöõng phaùp moân cuûa chö Phaät nôi ba ñôøi, phaåm möôøi hai phaùp, danh vò, cuù, goàm coù: Truøng tuïng, Kyù bieät, Tröïc ngöõ, Keä, Baát thænh thuyeát, Luaät giôùi, Thí duï, coõi Phaät, söï tích, Phöông chaùnh, Vò taèng höõu, Ñaøm thuyeát. Ñaây laø söï khaùc bieät danh, theå taùnh cuûa phaùp, vaø ñeä nhaát nghóa, laø nhöõng danh, vò, cuù maø noùi taát caû phaùp höõu vi, töøng phaàn thoï sanh, ban ñaàu thöùc nhaäp vaøo baøo thai, boán ñaïi thuoäc veà saéc taâm, ñeàu taêng tröôûng goïi laø saùu truï ôû trong caên, phaùt sanh “thaät giaùc” chöa phaân bieät veà khoå, vui goïi laø xuùc thöùc. Laïi hieåu roõ veà khoå, vui, khoå khoå vui goïi laø ba thoï, lieân tuïc tham chaáp thoï voâ cuøng, roài muoán coù ngaõ kieán giôùi thuû, thieän, aùc, thöùc baét ñaàu goïi laø sanh, thöùc cuoái cuøng goïi laø cheát. Möôøi phaåm naøy laø quaû baùo, nhaân duyeân, khoå ôû hieän taïi, maø quaùn laø trong haønh töôùng maø noùi. Ta töø laâu ñaõ xa lìa, chuùng khoâng coù töï theå taùnh rieâng, neân ta nhaäp vaøo quang minh thaàn thoâng, toång trì bieän taøi, moãi taâm haønh roãng laëng, maø thò hieän trong caùc coõi Phaät khaép möôøi phöông, töø moät kieáp bieán hoùa thaønh traêm, ngaøn kieáp, soáng trong ñaát nöôùc ñoù, duøng thaàn thoâng ñeán tröôùc ñöùc Phaät ñaûnh leã laõnh thoï, thöa hoûi phaùp. Laïi thò hieän thaân trong saùu ñöôøng, trong moät aâm thanh

thuyeát giaûng voâ löôïng phaùp, chuùng sanh ñeàu ñöôïc nghe nhöõng phaùp mình muoán, taát caû aâm thanh ñeàu thuyeát veà khoå, khoâng, voâ thöôøng, voâ ngaõ, coõi nöôùc khaùc nhau neân thaân, taâm bieán hoùa cuõng khaùc. Trong ñòa Dieäu hoa quang minh naøy

SOÁ 1484 - KINH PHAÏM VOÕNG, Quyeån Thöôïng 411

chæ trình baøy toùm löôïc nhö treân ñaàu sôïi loâng, phaåm Phaùp vaø phaåm Giaûi thích quaùn caùc phaùp moân moät ngaøn Tam muoäi ñaõ thuyeát giaûng. Naøy Phaät töû! Boà-taùt ôû trong Ñòa Theå taùnh Nhó chaân dieäm tuïc laø khoâng ñoaïn, khoâng thöôøng, töùc laø sanh truï, dieät cuøng moät ñôøi, cuøng thôøi, cuøng hoaøn caûnh, vì caùc loaøi khaùc nhau neân söï thò hieän khaùc nhau. Nhaân duyeân trung ñaïo chaúng phaûi moät, chaúng phaûi hai, chaúng phaûi thieän, chaúng phaûi aùc, chaúng phaûi phaøm phu, chaúng phaûi Phaät, coõi Phaät coõi phaøm ñeàu laø moät. Ñaây goïi laø Theá ñeá. Boà-taùt duøng trí ñaïo ñeå quaùn phaåm huyeàn ñònh khoâng phaûi moät cuõng khoâng phaûi hai. Nghóa laø ñöùc Phaät daïy taâm tu taäp, nhaän bieát ban ñaàu laø nhaân cuûa ñònh goàm: Tín giaùc, tö giaùc, tònh giaùc, thöôïng giaùc, nieäm giaùc, tueä giaùc, quaùn giaùc, yû giaùc, laïc giaùc, xaû giaùc, moãi moät phaåm laø ñaïo phöông tieän, taát caû taâm ñeàu theå nhaäp vaøo quaû cuûa ñònh, ngöôøi an truù trong ñònh naøy, trí tueä saùng suoát bieát roõ caùc haønh laø khoâng, neáu khôûi vaø nhaäp ñònh nieäm, sanh ra taâm tònh, sanh taâm aùi thuaän theo phaùp cuûa ñaïo giaùo hoùa chuùng sanh, goïi laø nhaãn phaùp laïc, nhaãn truï, nhaãn chöùng, nhaãn tòch dieät, neân chö Phaät ôû trong tam muoäi quang quang hoa thò hieän voâ löôïng ñöùc Phaät laáy tay xoa ñaàu, moät aâm thanh thuyeát phaùp phaùt ra traêm ngaøn tieáng maø khoâng xuaát khôûi ñònh, an truï trong ñònh, thích vò thieàn ñònh an laïc, chaáp vaøo ñònh, tham muoán ñònh, an truù trong ñònh töø moät kieáp cho ñeán ngaøn kieáp, thaáy Phaät ngoài toøa hoa sen thuyeát phaùp traêm phaùp moân, ngöôøi naày an truù trong ñònh cuùng döôøng nghe phaùp moät kieáp. Khi aáy trong aùnh saùng cuûa chö Phaät ôû ñænh ñaàu phaùt ra khôûi töôùng xuaát phaåm ñònh, töôùng taán tôùi, töôùng ñi ñeán neân khoâng bò chìm laéng, khoâng thoái lui, khoâng rôi rôùt, khoâng döøng nghæ, nhaãn thöôïng laïc cuûa phaùp tam muoäi ñaûnh, dieät tröø taát caû, töùc laø theå nhaäp taát caû coõi Phaät, tu taäp voâ löôïng coâng ñöùc, moãi moät haønh ñeàu saùng toû, theå nhaäp phöông tieän thieän xaûo, ñeå giaùo hoùa chuùng sanh khieán cho hoï thaáy ñöôïc theå taùnh Thöôøng, Laïc, Ngaõ, Tònh cuûa ñöùc Phaät. Ngöôøi naày sanh ra an truù vaøo ñòa aáy, tu taäp caùc phaùp moân, daàn daàn quaùn söï saâu xa vi dieäu, nhö hoa giöõa hö khoâng, khi ñoù trí tueä nhaäp vaøo theå taùnh trung ñaïo, thaønh töïu taát caû phaùp moân, gioáng nhö phaåm Kim cang thöôïng nhaät nguyeät ñaïo, ñaõ noùi roõ nghóa naøy. Naøy Phaät töû! Boà-taùt ôû Ñòa Theå taùnh tueä chieáu, trong phaùp coù möôøi phaåm loaïi löïc sanh, phaùt khôûi leân taát caû haïnh coâng ñöùc, nhôø trí tueä phöông tieän bieát roõ hai vieäc laøm thieän, aùc khaùc nhau. Phaåm xöù löïc laø naêng löïc trí bieát roõ söï taïo taùc cuûa thieän vaø aùc. Phaåm duïc löïc laø naêng löïc bieát ñöôïc taát caû söï mong caàu nhaân quaû cuûa chuùng sanh sanh trong saùu ñöôøng. Phaåm taùnh löïc laø naêng löïc bieát roõ caên taùnh

trong saùu ñöôøng khaùc

412 BOÄ LUAÄT 12

bieät khoâng gioáng nhau. Phaåm caên löïc laø naêng löïc bieát nguoàn goác caùc thieän, aùc ñeàu khoâng gioáng nhau. Phaåm ñònh löïc laø naêng löïc bieát roõ ñònh sai laàm, ñònh chaân chaùnh hay khoâng phaûi ñònh. Phaåm ñaïo löïc laø naêng löïc bieát roõ taát caû nhaân quaû lieân tuïc, nhaân naøo theo quaû aáy, quaû naøo theo nhaân ñoù. Phaåm thieân nhaõn löïc laø naêng löïc cuûa naêm nhaõn bieát ñöôïc caùc phaùp vaø taát caû söï thoï sanh. Phaåm tuùc theá löïc laø naêng löïc bieát roõ caùc vieäc trong traêm kieáp. Phaåm giaûi thoaùt löïc laø naêng löïc bieát ñöôïc phieàn naõo vaø voâ minh cuûa chuùng sanh ñaõ ñoaïn tröø. Ñaây laø möôøi phaåm trí löïc. Trí löïc naøy bieát roõ söï tu taäp nhaân quaû cuûa mình vaø söï khaùc bieät nhaân quaû cuûa chuùng sanh neân thaân, mieäng, yù söû duïng coù khaùc, töø coõi tònh thaønh coõi aùc, töø coõi aùc laøm coõi cöïc laïc; coù theå chuyeån thieän thaønh aùc, chuyeån aùc thaønh thieän; saéc thaønh phi saéc, phi saéc thaønh saéc; töø nam thaønh nöõ, töø nöõ thaønh nam; töø saùu ñöôøng trôû thaønh chaúng phaûi saùu ñöôøng, chaúng phaûi saùu ñöôøng trôû thaønh saùu ñöôøng, cho ñeán ñaát, nöôùc, löûa, gioù thaønh chaúng phaûi ñaát, nöôùc, löûa, gioù. Khi aáy, ngöôøi naày duøng naêng löïc phöông tieän lôùn, theo taát caû chuùng sanh maø hieän ra khoâng theå nghó baøn, nhöõng ñòa ôû döôùi, moïi vieäc caát chaân ñeå xuoáng khoâng ai coù theå nhaän bieát ñöôïc. Vò naøy trí tueä saùng suoát, roäng lôùn daàn daàn tieán ñeán töøng phaàn trí, saùng suoát nhieàu voâ löôïng, khoâng theå noùi, khoâng theå dieãn taû, phaùp moân hieän ra tröôùc maét. Naøy Phaät töû! Boà-taùt ôû nôi Ñòa Theå taùnh ôû hoa quang, laø coù theå ôû trong taát caû theá giôùi, phaåm möôøi thaàn thoâng minh trí. Do thò hieän taát caû chuùng sanh bieán hoùa ñuû loaïi. Do thieân nhaõn minh trí maø bieát ñöôïc taát caû saéc nhö vi traàn trong caùc coõi nöôùc nôi ba ñôøi, taát caû trôû thaønh thaân chuùng sanh trong saùu ñöôøng, moãi moät thaân coù caùc saéc nhoû nhö vi traàn trôû thaønh saéc lôùn, bieát roõ raøng. Do thieân nhó trí neân bieát ñöôïc nhöõng tieáng khoå vui cuûa chuùng sanh trong saùu ñöôøng, ba ñôøi möôøi phöông, chaúng phi aâm, chaúng phi thanh, taát caû ñeàu laø tieáng phaùp. Do thieân thaân trí neân bieát ñöôïc taát caû saéc, saéc hay phi saéc, hình töôùng phi nam hay phi nöõ, ôû trong moät nieäm bieán hoùa thaân nhieàu nhö vi traàn trong caùc coõi nöôùc lôùn nhoû, voâ löôïng kieáp ôû caùc coõi ba ñôøi, khaép möôøi phöông. Do thieân tha taâm trí maø bieát ñöôïc söï sanh khôûi trong taâm cuûa chuùng sanh nôi ba ñôøi, bieát nhöõng vieäc thieän, aùc, khoå, vui, nhôù nghó trong taâm vaø taâm sôû cuûa taát caû chuùng sanh thuoäc saùu ñöôøng, möôøi phöông. Do thieân nhaân trí neân bieát roõ thoï maïng, khoå vui ôû ñôøi tröôùc cuûa caùc chuùng sanh trong coõi nöôùc nôi ba ñôøi möôøi phöông, bieát heát thoï maïng tieáp noái moät traêm kieáp. Do thieân giaûi thoaùt trí maø bieát roõ chuùng sanh ôû ba ñôøi möôøi phöông ñöôïc giaûi thoaùt, ñoaïn tröø taát caû phieàn naõo, hoaëc nhieàu hoaëc ít, töø

SOÁ 1484 - KINH PHAÏM VOÕNG, Quyeån Thöôïng 413

ñòa thöù nhaát ñeán ñòa thöù möôøi, taát caû phieàn naõo ñeàu dieät saïch. Do thieân ñònh taâm trí neân bieát ñöôïc taâm chuùng sanh trong caùc coõi nöôùc ba ñôøi möôøi phöông, ñònh khoâng phaûi ñònh, chaúng phaûi ñònh chaúng phaûi khoâng ñònh, khôûi leân phöông phaùp veà ñònh ñöôïc toùm thaâu trong moät tam muoäi cho ñeán traêm tam muoäi. Do thieân giaùc trí neân bieát ñöôïc taát caû chuùng sanh ñaõ thaønh Phaät, chöa thaønh Phaät, cho ñeán nhöõng taâm cuûa moïi ngöôøi trong saùu ñöôøng cuõng bieát ñöôïc taâm cuûa chö Phaät nôi möôøi phöông ñaõ thuyeát phaùp. Do thieân nieäm trí neân bieát ñöôïc thoï maïng cuûa chuùng sanh daøi, ngaén trong tieåu kieáp, ñaïi kieáp, traêm kieáp hay ngaøn kieáp. Do thieân nguyeän trí neân bieát roõ taát caû chuùng sanh, möôøi ñòa cuûa Hieàn Thaùnh, ba möôi taâm trung, taát caû haïnh nguyeän, hoaëc caàu khoå vui, hoaëc phaùp, phi phaùp, taát caû möôøi caàu nguyeän, traêm ngaøn ñaïi nguyeän ñeàu ñaày ñuû, ngöôøi an truù trong ñòa naøy, trong möôøi thaàn thoâng saùng suoát neân hieän ra voâ löôïng duïng phaân bieät cuûa thaân, mieäng, yù noùi veà coâng ñöùc cuûa ñòa trong traêm ngaøn vaïn kieáp cuõng khoâng cuøng taän, ñaõ ñöôïc Ñöùc Phaät Thích Ca toùm löôïc, trình baøy nôi phaåm Thaàn thoâng minh nhö ñaõ noùi trong phaåm Quaùn möôøi hai nhaân duyeân. Naøy Phaät töû! Boà-taùt ôû Ñòa Theå taùnh maõn tuùc, theå nhaäp vaøo phaåm Thaäp baùt Thaùnh nhaân trí, ôû trong phaùp naày, nhöõng ñòa ôû döôùi khoâng ñoàng chung ñöôïc. Nghóa laø thaân khoâng coøn phieàn naõo, mieäng khoâng taïo toäi loãi, yù khoâng coøn voïng nieäm, xa lìa taùm phaùp, xaû boû caùc phaùp, thöôøng an truù nôi tam muoäi, saùu phaåm ñaày ñuû ñi vaøo Ñòa. Töø trí naøy sanh ra saùu loaïi trí, vì keát söû taäp khí cuoái cuøng nôi ba coõi khoâng thoï nhaän neân Duïc taâm ñaày ñuû coâng ñöùc, taát caû phaùp moân, söï mong caàu ñöôïc thaønh töïu, neân Taán taâm ñaày ñuû. Taát caû söï vaän haønh cuûa phaùp, taát caû vieäc ñôøi, taát caû vieäc cuûa chuùng sanh ñeàu do trong moät taâm cuøng moät luùc maø bieát ñöôïc, neân Nieäm taâm ñöôïc ñaày ñuû. Caùc phaùp cuûa chuùng sanh nôi saùu ñöôøng thuoäc töôùng cuûa hai ñeá naøy, do trí tueä ñaày ñuû bieát roõ caùc vò ôû möôøi phaùt thuù, cho ñeán chö Phaät khoâng coøn bò troùi buoäc, khoâng coøn tích taäp neân ñöôïc giaûi thoaùt hoaøn toaøn, taát caû chuùng sanh naøy bieát ñöôïc ngöôøi khaùc, mình vaø ñeä töû cuûa Ta khoâng coøn toäi loãi, caùc phieàn naõo, nhôø trí tueä neân bieát ñöôïc thaân ngöôøi khaùc hoaøn toaøn giaûi thoaùt. Vò naøy nhaäp vaøo saùu Minh trí ñaày ñuû lieàn phaùt sanh trí tueä, hieän thaân tuøy theo taâm haønh cuûa chuùng sanh trong saùu ñöôøng, duøng bieän taøi thuyeát voâ löôïng phaùp moân, giaùo hoùa taát caû chuùng sanh, tuøy theo taâm haønh cuûa chuùng sanh thöôøng theå nhaäp vaøo tam muoäi, neân ñaïi ñòa nôi möôøi phöông ñeàu chaán ñoäng, bieán hoùa khaép hö khoâng, coù theå laøm cho taâm cuûa chuùng sanh tu taäp. Nhôø trí tueä hoaøn haûo, thaáy ñöôïc ñöùc Phaät ra ñôøi trong nhieàu kieáp ôû quaù

khöù, cuõng daïy baûo chuùng sanh, nhôø trí tueä khoâng vöôùng maéc neân hieän taïi thaáy taát caû chö Phaät trong caùc coõi khaép möôøi phöông, caùc haønh nôi taát caû taâm vaø taâm sôû cuûa chuùng sanh. Do trí thaàn thoâng bieát chö Phaät ra ñôøi

trong caùc kieáp ôû vò lai, taát caû chuùng sanh ñöôïc nghe phaùp cuûa ñöùc Phaät neân an truù trong tam muoäi taâm taâm cuûa möôøi taùm baäc Thaùnh nhaân. Quaùn caùc saéc nhieàu nhö vi traàn trong ba coõi laø thaân cuûa Ta, heát thaûy chuùng sanh laø cha meï cuûa Ta nhaäp vaøo ñòa naøy, taát caû coâng ñöùc, naêng löïc thaàn thoâng, moïi vieäc laøm cuûa chö Phaät cho ñeán caùc phaùp trong ñòa thöù taùm, ñòa thöù chín, Ta ñeàu ñaõ theå nhaäp neân ôû trong caùc coõi Phaät thò hieän thaønh Phaät chuyeån phaùp luaân, giaùo hoùa, nhaäp Nieát baøn, thò hieän ñeán caùc coõi nöôùc ôû phöông khaùc qua ba ñôøi quaù khöù, hieän taïi vaø vò lai. Naøy Phaät töû! Boà-taùt ôû Ñòa Theå taùnh Phaät hoáng nhaäp vaøo tam muoäi cuûa ñòa vò Phaùp vöông, trí naøy nhö Phaät. Vì laø tam muoäi Phaät hoáng neân coù möôøi phaåm moân ñònh aùnh saùng lôùn thöôøng hieän ra, boâng hoa, aùnh saùng, aâm thanh nhaäp vaøo tam muoäi taâm. Caùc tueä Khoâng aáy laø moân tueä cuûa noäi Khoâng, moân tueä ngoaïi Khoâng, moân tueä höõu vi Khoâng, moân tueä voâ vi Khoâng, moân tueä taùnh Khoâng, moân tueä voâ thæ Khoâng, moân tueä Ñeä nhaát nghóa Khoâng, moân tueä Khoâng Khoâng. Khoâng Khoâng laïi laø moân tueä Khoâng, laø moân tueä khoâng khoâng. Möôøi moân tueä Khoâng nhö vaäy, caùc ñòa döôùi khoâng bieát, nhö hö khoâng bình ñaúng khoâng theå noùi ñöôïc. Ñaïo trí thaàn thoâng chæ duøng moät nieäm trí bieát söï khaùc nhau cuûa caùc phaùp, nhaäp vaøo voâ löôïng coõi Phaät, ñöôïc ôû tröôùc quyù Ngaøi thöa hoûi thoï nhaän Phaät phaùp, roài ñem phaùp ñoù giaûng cho caùc chuùng sanh, ban thuoác phaùp cho chuùng sanh, laøm baäc thaày lôùn daãn ñöôøng, phaù dieät boán loaïi ma, bieán hoùa nhieàu phaùp thaân ñeå nhaäp vaøo coõi Phaät, laøm voâ soá Phaät ôû trong ñòa thöù chín, ñòa thöù möôøi nuoâi lôùn Phaùp thaân, traêm ngaøn moân Ñaø la ni, traêm ngaøn moân tam muoäi, traêm ngaøn moân Kim cang, traêm ngaøn moân thaàn thoâng, traêm ngaøn moân giaûi thoaùt, nhö laø trong traêm ngaøn moân hö khoâng bình ñaúng, laøm vò ñaïi töï taïi. Chæ trong moät nieäm, moät choác laùt ñoái vôùi moät kieáp cho laø chaúng phaûi kieáp, chaúng phaûi kieáp cho laø kieáp; chaúng phaûi ñaïo cho laø ñaïo, ñaïo cho laø chaúng phaûi ñaïo; chaúng phaûi chuùng sanh trong saùu ñöôøng cho laø chuùng sanh trong saùu ñöôøng; chuùng sanh trong saùu ñöôøng cho laø chaúng phaûi chuùng sanh trong saùu ñöôøng; chaúng phaûi Phaät cho laø Phaät, Phaät cho laø chaúng phaûi Phaät, ra vaøo trong tam muoäi theå taùnh cuûa chö Phaät. Laïi chieáu thuaän theo hay traùi nghòch, chieáu tröôùc hay sau, chieáu nhaân duyeân hay quaû baùo, chieáu khoâng hay coù, chieáu vaøo ñeä nhaát nghóa trung ñaïo. Ñoù laø trí tueä chæ ñeán ñòa thöù taùm môùi chöùng ñöôïc, coøn nhöõng ñòa döôùi thì khoâng baèng. Khoâng ñoäng chuyeån, khoâng ñeán ñi,

khoâng ra vaøo, khoâng sanh dieät laø phaåm phaùp moân cuûa ñòa naøy, nhieàu voâ löôïng khoâng theå nghó baøn. Hoâm nay, Ta chæ khai thò moät caùch toùm taét, chæ baèng ñaàu sôïi loâng veà ñòa naøy trong traêm ngaøn phaàn cuûa phaåm ñòa, nhö ñaõ noùi roõ trong phaåm La Haùn. Naøy Phaät töû! Boà-taùt ôû Ñòa Theå taùnh Phaät hoa nghieâm duøng tam muoäi Phaät oai nghi Nhö Lai maø ñöôïc töï taïi baäc nhaát trong caùc ñònh toái thöôïng, xuaát nhaäp tuøy yù trong caùc thôøi ôû ba ngaøn

theá giôùi khaép möôøi phöông, trong traêm öùc ngaøy thaùng, traêm öùc thieân haï, moät khi thaønh quaû Phaät chuyeån baùnh xe phaùp cho ñeán dieät ñoä. Taát caû Phaät söï duøng trong moät nieäm cuøng thôøi thò hieän saéc thaân ñeå giaùo hoùa chuùng sanh coù ñaày ñuû ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp, töï taïi an laïc nhö hö khoâng, voâ löôïng loøng ñaïi bi töôùng toát tuyeät haûo saùng toû, chaúng phaûi trôøi, chaúng phaûi ngöôøi, chaúng phaûi ñaïo. Taát caû phaùp beân ngoaøi thöôøng thöïc haønh saùu ñaïo, thò hieän voâ löôïng thaân, mieäng, yù ñeå thuyeát giaûng voâ löôïng phaùp moân, coù theå chuyeån töø caûnh giôùi cuûa ma nhaäp vaøo caûnh giôùi cuûa Phaät, töø coõi Phaät coù theå vaøo caûnh giôùi cuûa ma. Laïi chuyeån töø nhöõng caùi thaáy bieát thaønh tri kieán cuûa Phaät, töø tri kieán cuûa Phaät vaøo caùc söï thaáy bieát, töø taùnh Phaät vaøo taùnh chuùng sanh, töø taùnh chuùng sanh vaøo taùnh Phaät. Ngöôøi ôû ñòa naøy aùnh saùng chieáu röïc rôõ, trí tueä chieáu toû saùng röïc nhö ñeøn, boán voâ sôû uùy, voâ löôïng phaùp nhö möôøi löïc, möôøi taùm phaùp baát coäng, giaûi thoaùt Nieát Baøn voâ vi, nhaát ñaïo thanh tònh, vôùi taát caû chuùng sanh laøm cha meï, anh em, vì hoï maø thuyeát giaûng phaùp voâ cuøng, trong nhieàu kieáp chöùng ñöôïc ñaïo quaû. Laïi thò hieän trong caùc coõi laøm ngöôøi thaân vôùi chuùng sanh nhö cha meï, hay ngöôøi thaân vôùi Thieân ma ngoaïi ñaïo nhö cha meï, an truù trong ñòa naøy töø sanh töû voâ cuøng ñeán quaû vò Kim cang voâ taän, chæ trong moät nieäm thò hieän nhöõng vieäc nhö vaäy, neân coù theå nhaäp vaøo voâ löôïng coõi chuùng sanh, voâ löôïng nhö theá, toùm löôïc maø noùi chæ nhö moät gioït nöôùc ôû bieån. Naøy Phaät töû! Boà-taùt nhaäp vaøo Ñòa Theå taùnh Phaät giôùi, trí tueä lôùn nhö hö khoâng, khoâng laïi khoâng, khoâng laïi khoâng, taùnh nhö hö khoâng, trí tueä bình ñaúng nhö taùnh cuûa Nhö Lai, ñaït möôøi phaåm coâng ñöùc ñaày ñuû, ñoàng moät töôùng hö khoâng, theå taùnh voâ vi, theå cuûa hö khoâng ñoàng vôùi taùnh cuûa phaùp, neân goïi laø Nhö Lai, tuøy thuaän boán ñeá, hai ñeá, dieät tröø taát caû phaùp khoå sanh töû nuoâi döôõng phaùp thaân, khoâng hai goïi laø ÖÙng Cuùng. Vò naøy thò hieän taát caû vieäc laøm trong khaép caùc theá giôùi, trí chaân chaùnh, trí baäc Thaùnh giaûi thoaùt, bieát roõ taát caû phaùp höõu voâ, caên taùnh cuûa caùc chuùng sanh neân goïi laø Chaùnh Bieán Tri, saùng suoát tu taäp thaønh töïu quaû Phaät ñaày ñuû goïi laø Minh Haïnh Tuùc. Thieän theä laø phaùp Phaät trong

ba ñôøi ñoàng vôùi phaùp cuûa ñöùc Phaät tröôùc, ñöùc Phaät ñaõ vöôït qua hoaøn toaøn cuøng ñeán taát caû goïi laø Thieän Theä. Vò naøy tu taäp nhöõng coâng ñöùc treân nhaäp vaøo theá gian giaùo hoùa chuùng sanh, khieán chuùng sanh giaûi thoaùt taát caû nhöõng phieàn naõo troùi buoäc, goïi laø Theá Gian Giaûi Thoaùt. Vò naøy ñoái vôùi taát caû phaùp toái thöôïng theå nhaäp vaøo oai nghi thaàn löïc cuûa ñöùc Phaät nhö choã haønh Phaät Boà-taùt ñeå giaûi thoaùt cho theá gian goïi laø Voâ Thöôïng Só. Ñieàu phuïc ñöôïc taát caû chuùng sanh goïi laø tröôïng phu. Giaùo hoùa haøng trôøi, ngöôøi vaø taát caû chuùng sanh, thöa hoûi thoï nhaän phaùp neân goïi laø Thieân Nhaân Sö. Taùnh cuûa ñöùc Phaät vi dieäu khoâng hai, giaùc taùnh nhieäm maàu luoân luoân troøn ñaày, taát caû chuùng sanh ñeàu leã baùi, toân kính goïi laø

Phaät-Theá Toân. Taát caû ngöôøi thöa hoûi, laõnh thoï, giaùo hoùa goïi laø ñòa Phaät. Trong ñòa naøy taát caû Thaùnh nhaân ñeàu nhaäp vaøo moät nôi goïi laø ñòa Phaät giôùi. Baáy giôø, treân toøa hoa sen baùu, taát caû ñeàu ñöôïc thoï kyù vui möøng, Phaùp thaân ñöùc Phaät laáy tay xoa ñaûnh ñaàu, taát caû ñeàu ñoàng thaáy, ñoàng hoïc, caùc Boà-taùt ñoàng thanh taùn thaùn, taát caû chö Phaät, Boà-taùt trong traêm ngaøn öùc theá giôùi cuøng thôøi vaân taäp, thænh ñöùc Phaät chuyeån phaùp luaân khoâng theå thuyeát veà phaùp moân hö khoâng taïng hoùa taïng. Ñòa naøy khoâng theå noùi, phaåm phaùp moân kyø dieäu, phaùp moân tam muoäi kyø dieäu ba minh, phaùp moân Ñaø la ni, chaúng phaûi nhöõng ñòa döôùi theo taâm thöùc cuûa phaøm phu coù theå bieát ñöôïc, chæ coù voâ löôïng thaân, mieäng, yù cuûa chö Phaät môùi bieát ñöôïc taän nguoàn goác nhö trong phaåm Quang aâm thieân ñaõ noùi veà möôøi voâ uùy cuøng vôùi Phaät ñaïo khoâng khaùc.

SOÁ 1484 - KINH PHAÏM VOÕNG, Quyeån Haï 417

KINH PHAÏM VOÕNG QUYEÅN HAÏ

Phaåm 10: GIÔÙI TAÂM ÑÒA BOÀ TAÙT

Baáy giôø, Ñöùc Phaät Loâ-xaù-na khai thò toùm taét cho ñaïi chuùng, chæ baèng ñaàu sôïi loâng, veà Phaùp moân taâm ñòa, moät trong caùc phaùp moân, soá löôïng nhieàu ñeán khoâng theå noùi heát, nhö caùt cuûa traêm ngaøn soâng Haèng. Phaùp moân naøy, taát caû chö Phaät ôû quaù khöù ñaõ noùi, chö Phaät ôû vò lai seõ noùi, chö Phaät ôû hieän taïi ñang noùi. Taát caû Boà-taùt trong ba ñôøi ñaõ hoïc, seõ hoïc, ñang hoïc. Nhö Lai ñaõ traûi qua traêm kieáp tu haønh taâm ñòa aáy, danh hieäu laø Loâ-xaù-na. Nay chö vò Phaät Ñaø, caùc vò haõy chuyeån phaùp moân Nhö Lai ñaõ noùi cho taát caû chuùng sanh, khai thò taâm ñòa cho hoï. Khi aáy, treân toøa sö töû, aùnh saùng chieáu röïc rôõ ôû ñaøi Lieân hoa, töùc theá giôùi Hoa Taïng, ñöùc Loâ-xaù-na phoùng ra aùnh saùng, khuyeán caùo ngaøn ñöùc Phaät treân moät ngaøn caùnh hoa: Caùc vò haõy ñem phaåm Phaùp moân Taâm ñòa cuûa Nhö Lai maø ñi, noùi laïi tuaàn töï phaåm aáy cho ngaøn, traêm, öùc ñöùc Thích Ca cuøng taát caû chuùng sanh, vôùi lôøi khuyeán caùo: Caùc ngöôøi haõy thoï trì, ñoïc tuïng, nhaát taâm thöïc haønh. Luùc ñoù, ngaøn Ñöùc Thích Ca treân ngaøn caùnh hoa, ngaøn traêm öùc Thích Ca ñöùng daäy töø toøa sö töû röïc rôõ ôû theá giôùi Hoa Taïng, caùc vò töø thaân ñeàu phaùt ra aùnh saùng khoâng theå nghó baøn, hoùa hieän voâ soá ñöùc Phaät, ñoàng thôøi duøng voâ löôïng saéc hoa xanh, vaøng, ñoû, traéng daâng cuùng ñöùc Phaät Loâ-xaù-na, tieáp nhaän vaø ghi nhôù phaåm Phaùp moân taâm ñòa maø Ngaøi ñaõ tuyeân thuyeát. Caùc ñöùc Phaät töø theá giôùi Hoa taïng lieân hoa aån ñi, roài nhaäp vaøo Ñònh Hoa quang cuûa theå taùnh thanh tònh nhö hö khoâng, trôû laïi nôi caây Boà ñeà ôû chaâu Dieâm Phuø Ñeà cuûa theá giôùi mình, xuaát khoûi tam muoäi Hoa quang theå taùnh nhö hö khoâng, ngoài treân toøa Kim cang coù ngaøn aùnh saùng, taïi giaûng ñöôøng Dieäu Quang thuyeát giaûng veà möôøi bieån theá giôùi, rôøi toøa aáy ñeán cung Ñeá Thích noùi veà möôøi Truï, rôøi choã aáy ñeán Dieäm thieân noùi veà möôøi Haïnh, ñeán coõi trôøi thöù tö laø Ñaâu Suaát noùi veà möôøi Hoài Höôùng, ñeán coõi trôøi Hoùa Laïc thuyeát veà möôøi Ñònh, ñeán coõi

trôøi Tha Hoùa noùi veà möôøi Ñòa. Laïi ñeán thieàn thöù nhaát noùi veà möôøi Kim cang, ñeán thieàn thöù hai noùi veà möôøi Nhaãn, ñeán thieàn thöù ba noùi veà möôøi Nguyeän, ñeán cung Thieân vöông Ma-heâ-thuû-la thuoäc thieàn thöù tö noùi laïi phaåm Phoå moân taâm ñòa, chính laø ñöùc Loâ-xaù-na ôû theá giôùi Hoa Taïng ñaõ noùi. Ngaøn traêm öùc ñöùc Thích Ca khaùc cuõng noùi nhö vaäy khoâng khaùc, nhö phaåm Hieàn kieáp ñaõ neâu roõ. Luùc naøy, Ñöùc Phaät Thích Ca Maâu Ni ñaàu tieân hieän ra töø theá giôùi Lieân Hoa Taïng höôùng veà phía Ñoâng ñi vaøo cung Thieân vöông noùi xong kinh "Ma thoï hoùa", lieàn haï sanh ôû nöôùc Ca-di-la thuoäc chaâu Nam-dieâm- phuø-ñeà. Meï laø hoaøng haäu Ma Da, cha laø hoaøng ñeá Baïch Tònh, Nhö Lai teân Taát Ñaït, baûy tuoåi xuaát gia, thaønh ñaïo luùc ba möôi tuoåi, danh hieäu Thích Ca Maâu Ni, ngoài toøa Kim cang hoa quang ôû ñaïo traøng vaéng laëng, ñeán cung Thieân vöông Ma-heâ-thuû-la, tuaàn töï thuyeát caû möôøi truï xöù. Khi ñoù, ñöùc Phaät nhìn thaáy maøng löôùi cuûa caùc Ñaïi Phaïm Thieân vöông, nhaân ñaáy neân noùi: Voâ löôïng theá giôùi in nhö maét löôùi. Taát caû theá giôùi ñeàu khaùc nhau voâ cuøng taän. Phaùp moân cuûa ñöùc Loâ-xaù-na neâu daïy cuõng vaäy. Hoâm nay, ñöùc Nhö Lai ñeán theá giôùi naøy ñaõ taùm ngaøn laàn, vì theá giôùi Ta Baø ngoài nôi toøa Kim cang hoa quang, ñeán cung cuûa Thieân vöông Ma-heâ- thuû-la toùm taét, khai thò hoaøn thaønh phaåm Phoå moân taâm ñòa cho taát caû chuùng sanh. Roài töø cung thieân vöông trôû xuoáng ngoài nôi goác caây Boà ñeà cuûa chaâu Dieâm Phuø, vì taát caû chuùng sanh meâ môø treân ñaát naøy noùi laïi giôùi phaùp do chính thaân ñöùc Phaät Loâ-xaù-na ñaõ noùi trong phaåm Phaùp moân taâm ñòa, giôùi phaùp khi môùi phaùt taâm Ngaøi ñaõ thöôøng tuïng. Giôùi aáy nhö ngoïc kim cöông saùng choùi röïc rôõ, laø caên baûn cuûa chö Phaät, laø nguoàn goác cuûa taát caû Boà-taùt, laø nhöõng haït gioáng cuûa Phaät taùnh. Taát caû chuùng sanh ñeàu coù Phaät taùnh. Toaøn boä yù thöùc vaø saéc taâm cuûa con ngöôøi ñeàu nhaäp vaøo trong phaùp giôùi Phaät taùnh. Thöôøng coù nhaân nhö vaäy neân ñöông nhieân coù phaùp thaân thöôøng truù. Nhö vaäy möôøi Ba-la-ñeà-moäc-xoa xuaát hieän ôû theá giôùi naøy, ñoù chính laø giôùi phaùp cuûa Phaät, taát caû chuùng sanh trong ba ñôøi neân kính nhaän thoï trì. Nay Nhö Lai seõ noùi laïi cho ñaïi chuùng nghe möôøi voâ taän taïng giôùi phaåm,chính laø baûn nguyeân laø töï taùnh thanh tònh cuûa taát caû chuùng sinh. Nhö Lai Loâ-xaù-na An toïa ñaøi Lieân Hoa Xung quanh treân ngaøn hoa Laïi hieän ngaøn Thích Ca. Moãi hoa traêm öùc Phaät Moät nöôùc moät Thích Ca

SOÁ 1484 - KINH PHAÏM VOÕNG, Quyeån Haï 419

Ñeàu ngoài caây Boà ñeà Cuøng luùc thaønh Phaät ñaïo. Nhö vaäy ngaøn, traêm, öùc Baûn thaân Loâ-xaù-na

Ngaøn traêm öùc Thích Ca

Tieáp voâ löôïng chuùng sanh.

Ñeàu ñi ñeán choã Ta

Nghe Ta tuïng giôùi Phaät

Cöûa cam loà môû baøy

Baáy giôø traêm ngaøn öùc.
Veà laïi Boà ñeà traøng
Ngoài nôi caây Boà ñeà
Tuïng giôùi boån sö Ta
Möôøi troïng boán taùm khinh.
Giôùi saùng nhö maët traêng
Maët trôøi, ngoïc anh laïc
Boà-taùt nhö vi traàn
Do giôùi thaønh chaùnh giaùc.
Giôùi Loâ-xaù-na tuïng
Nhö Lai cuõng tuïng laïi
Caùc Boà-taùt môùi hoïc
Toân kính thoï trì giôùi.
Ñaõ thoï trì giôùi roài
Chuyeån trao caùc chuùng sanh
Laéng nghe Nhö Lai tuïng
Giôùi taïng trong phaùp Phaät.
Ba-la-ñeà-moäc-xoa
Ñaïi chuùng chí taâm tin
Mình laø Phaät seõ thaønh
Ta laø Phaät ñaõ thaønh.
Thöôøng tin töôûng nhö vaäy
Giôùi phaùp ñaõ ñaày ñuû
Taát caû ai coù taâm
Ñeàu laõnh thoï giôùi Phaät.
Chuùng sanh thoï giôùi Phaät
Töùc vaøo quaû vò Phaät
Quaû vò ñoàng Ñaïi giaùc
Laø ñích thaät con Phaät.
420 BOÄ LUAÄT 12

Ñaïi chuùng ñeàu cung kính Chí taâm nghe Ta tuïng Baáy giôø, ñöùc Phaät Thích Ca Maâu Ni ñaàu tieân an toïa nôi coäi caây Boà ñeà, thaønh töïu tueä giaùc voâ thöôïng, baét ñaàu quy ñònh veà giôùi cuûa Boà-taùt, söï hieáu thuaän vôùi cha meï, thaày daïy, chö Taêng, Tam baûo, söï hieáu thuaän laø phaùp hôïp vôùi ñaïo, söï hieáu thuaän goïi laø giôùi, cuõng goïi laø cheá ngöï, ñình chæ, töùc töø kim khaåu Phaät phoùng ra voâ löôïng aùnh saùng. Luùc aáy, ñaïi chuùng coù ñeán traêm vaïn öùc Boà-taùt, caùc vò Phaïm thieân ôû trong möôøi taùm taàng trôøi, caùc vò thieân töû trong saùu taàng trôøi thuoäc coõi Duïc, caùc vò quoác vöông cuûa möôøi saùu nöôùc huøng maïnh ñeàu chaáp tay, chí taâm laéng nghe ñöùc Theá Toân tuïng laïi giôùi phaùp Ñaïi thöøa cuûa heát thaûy chö Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Naøy caùc vò Boà-taùt!

Nay Nhö Lai cöù nöûa thaùng nöûa thaùng ñích thaân tuïng laïi giôùi phaùp cuûa Phaät phaùp. Caùc ngöôøi, nhöõng vò Boà-taùt môùi phaùt taâm, cho ñeán nhöõng vò Boà-taùt haønh möôøi Phaùt thuù, möôøi Tröôûng döôõng, möôøi Kim cang, möôøi Ñòa cuõng ñeàu tuïng y nhö vaäy. Vì theá aùnh saùng giôùi phaùp töø kim khaåu cuûa Nhö Lai phaùt ra. AÙnh saùng ñoù coù lyù do chöù chaúng phaûi khoâng coù. Nhöng aùnh saùng aáy khoâng phaûi xanh, vaøng, ñoû, traéng, ñen, khoâng saéc, khoâng taâm, khoâng coù, khoâng khoâng, khoâng coù tính nhaân quaû maø laø baûn nguyeân cuûa chö Phaät, laø caên baûn cuûa Boà-taùt, caên baûn cuûa ñaïi chuùng Phaät töû. Vì vaäy, ñaïi chuùng Phaät töû neân thoï trì, ñoïc tuïng, töï hoïc. Naøy Phaät töû! Haõy laéng nghe kyõ, neáu muoán laõnh thoï giôùi phaùp cuûa Phaät thì khoâng keå quoác vöông, vöông töû, traêm quan, teå töôùng, Tyø kheo, Tyø kheo ni, Phaïm thieân nôi möôøi taùm taàng trôøi, thieân töû nôi saùu taàng trôøi thuoäc coõi Duïc, daân chuùng, hoaøng moân, daâm nam, daâm nöõ, noâ boäc, tyø thieáp, quyû thaàn trong taùm boä, thaàn Kim cang, suùc sinh cho ñeán nhöõng keû bieán hoùa, heã ai hieåu ñöôïc tieáng noùi cuûa vò phaùp sö truyeàn giôùi thì ñeàu coù theå thoï giôùi vaø ñöôïc ñaéc giôùi, ñeàu laø ngöôøi thanh tònh baäc nhaát. Ñöùc Phaät daïy: - Naøy caùc Phaät töû! Coù möôøi giôùi phaùp troïng. Neáu thoï giôùi Boà-taùt maø khoâng tuïng möôøi giôùi phaùp naày thì khoâng phaûi Boà-taùt, khoâng phaûi haït gioáng Phaät. Vì Nhö Lai cuõng tuïng nhö vaäy, taát caû Boà-taùt ñaõ, ñang hoïc vaø seõ hoïc. Nhö vaäy, Nhö Lai ñaõ noùi vaén taét ñeán töôùng maïo cuûa Boà- taùt giôùi. Caùc ngöôøi neân hoïc, kính taâm phuïng trì. Theá Toân daïy: - Naøy Phaät töû! Neáu töï mình gieát baûo ngöôøi khaùc gieát, phöông tieän khen ngôïi gieát, thaáy ngöôøi khaùc gieát maø vui möøng theo, cho ñeán chuù

thuaät gieát, gieo nhaân gieát, taïo duyeân gieát, phöông phaùp gieát, haønh ñoäng gieát, cho ñeán taát caû loaøi coù maïng soáng ñeàu khoâng ñöôïc coá yù gieát. Laø Boà- taùt thöôøng neân khôûi taâm töø bi, taâm hieáu thuaän maø phöông tieän cöùu giuùp vaø che chôû cho taát caû chuùng sanh. Neáu töï maëc söùc, thích thuù gieát haïi thì ñoù laø toäi Ba-la-di cuûa Boà-taùt. Naøy Phaät töû! Neáu töï mình troäm caép, baûo ngöôøi khaùc troäm caép, phöông tieän troäm caép, gieo nhaân troäm caép, taïo duyeân troäm caép, caùch thöùc, ñoäng taùc, chuù thuaät troäm caép cho ñeán taøi vaät cuûa quyû thaàn, vaät coù chuû, vaät cuûa giaëc cöôùp. Taát caû taøi vaät duø chæ baèng moät caây kim, ngoïn coû cuõng khoâng coá yù troäm caép. Laø Boà-taùt neân sanh taâm hieáu thuaän, taâm töø bi nôi Phaät taùnh, thöôøng giuùp moïi ngöôøi, laøm phöôùc ñöùc vaø ñöôïc yeân vui, ngöôïc laïi coøn troäm caép taøi vaät cuûa ngöôøi thì ñoù laø toäi Ba-la-di cuûa Boà-taùt. Naøy Phaät töû! Neáu töï mình daâm duïc, baûo ngöôøi khaùc daâm duïc, cho ñeán taát caû ngöôøi nöõ cuõng khoâng ñöôïc coá daâm duïc, gieo nhaân daâm duïc,taïo duyeân daâm duïc,phöông phaùp daâm duïc,haønh ñoäng daâm duïc cho ñeán ñoái vôùi gioáng caùi trong suùc sinh, phaùi nöõ trong chö Thieân vaø quyû thaàn, hoaëc nhöõng choã khoâng phaûi boä phaän sinh duïc ñeàu khoâng ñöôïc coá yù daâm duïc. Laø Boà-taùt neân sanh taâm hieáu thuaän, cöùu giuùp taát caû chuùng sanh, baèng caùch ñem phaùp thanh tònh

cho ngöôøi, ngöôïc laïi khôûi daäy daâm duïc vôùi taát caû ngöôøi nöõ, keå caû suùc sinh, ñeán noãi ñoái vôùi meï, con gaùi, em gaùi, baø con noäi ngoaïi cuõng haønh daâm, khoâng coù loøng töø bi thì ñoù laø toäi Ba-la-di cuûa Boà-taùt. Naøy Phaät töû! Neáu töï mình voïng ngöõ, baûo ngöôøi khaùc voïng ngöõ, phöông tieän voïng ngöõ, gieo nhaân, trôï duyeân, phöông phaùp vaø haønh ñoäng voïng ngöõ, cho ñeán khoâng thaáy noùi thaáy, thaáy noùi khoâng thaáy, thaân, taâm ñeàu voïng ngöõ. Laø Boà-taùt thöôøng neân noùi lôøi chaân chaùnh, nhaän thöùc chaân chaùnh cuõng khieán cho chuùng sanh noùi lôøi chaân chaùnh vaø thaáy bieát chaân chaùnh, ngöôïc laïi khôûi leân lôøi noùi taø vaïy, nhaän bieát sai laàm, haønh ñoäng khoâng ñuùng ñaén thì ñoù laø toäi Ba-la-di cuûa Boà-taùt. Naøy Phaät töû! Neáu töï mình baùn röôïu, baûo ngöôøi khaùc baùn röôïu, gieo nhaân, trôï duyeân, phöông phaùp vaø haønh ñoäng baùn röôïu, taát caû loaïi röôïu khoâng ñöôïc mua baùn, vì röôïu laø nhaân duyeân gaây ra toäi loãi. Laø Boà- taùt neân laøm cho chuùng sanh phaùt taâm trí tueä saùng suoát thaáu ñaït, ngöôïc laïi laøm cho taâm taùnh cuûa chuùng sanh ñieân ñaûo thì ñoù laø toäi Ba-la-di cuûa Boà-taùt. Naøy Phaät töû! Neáu töï mình noùi nhöõng loãi laàm cuûa haøng Boà-taùt xuaát gia, taïi gia, Tyø kheo, Tyø kheo ni, laïi baûo ngöôøi khaùc noùi loãi laàm, gieo

nhaân noùi loãi laàm, trôï duyeân, phöông phaùp vaø haønh ñoäng taùc cuûa söï noùi loãi laàm, maø Boà-taùt khi nghe nhöõng keû xaáu ngoaïi ñaïo vaø nhò thöøa noùi nhöõng ñieàu traùi giaùo phaùp, chaúng phaûi luaät coøn thöôøng sanh taâm töø bi, giaùo hoùa keû xaáu aùc aáy, khieán cho hoï sinh nieàm tin nôi Ñaïi thöøa. Neáu ngöôïc laïi töï mình noùi loãi laàm trong Phaät phaùp thì ñoù laø toäi Ba-la-di cuûa Boà-taùt. Naøy Phaät töû! Neáu töï khen ngôïi mình, cheâ bai ngöôøi, roài daïy ngöôøi khaùc khen ngôïi mình cheâ bai ngöôøi gieo nhaân, cheâ bai, trôï duyeân, phöông phaùp vaø haønh ñoäng cheâ bai, maø Boà-taùt neân thay chuùng sanh chòu nhöõng söï khinh cheâ, tuûi nhuïc, khoå ñau veà mình, vieäc toát daønh cho ngöôøi khaùc. Vaäy maø ngöôïc laïi, töï khoe caùi hay cuûa mình, giaáu kín caùi toát cuûa ngöôøi, laøm cho hoï phaûi chòu moïi söï khinh khi thì ñoù laø toäi Ba-la-di cuûa Boà-taùt. Naøy Phaät töû! Neáu töï mình xeûn tieác, baûo ngöôøi khaùc xeûn tieác, gieo nhaân xeûn tieác, trôï duyeân, phöông phaùp vaø haønh ñoäng xeûn tieác, maø Boà- taùt thaáy baát cöù ngöôøi ngheøo thieáu naøo ñeán caàu xin coøn ñeàu tuøy choã caàn duøng cuûa hoï, cung caáp nhöõng thöù mình coù. Ngöôïc laïi, vì taâm ñòa xaáu aùc, giaän döõ, ñeán noãi moät ñoàng, moät caây kim, moät ngoïn coû cuõng khoâng cho, coù ngöôøi caàu xin phaùp ñaõ khoâng noùi cho moät caâu, moät baøi keä nhoû nhö haït buïi laïi coøn nhuïc maï hoï thì ñoù laø toäi Ba-la-di cuûa Boà-taùt. Naøy Phaät töû! Neáu töï mình giaän döõ, baûo ngöôøi khaùc giaän döõ, gieo nhaân giaän döõ, trôï duyeân, phöông phaùp vaø haønh ñoäng giaän döõ, maø Boà- taùt phaûi neân laøm cho chuùng sanh phaùt sanh thieän caên khoâng tranh chaáp, thöôøng phaùt taâm ñaïi bi. Ngöôïc laïi, ñoái vôùi taát caû chuùng sanh cho ñeán chaúng phaûi chuùng sanh, coøn nhuïc maï baèng lôøi noùi ñoäc döõ, theâm söï ñaùnh ñaäp baèng tay chaân vaø ñao gaäy vuõ khí… vaãn chöa vöøa loøng, ngöôøi ta thöa caàu xin saùm hoái

loãi laàm, theá maø vaãn giaän döõ khoâng thoâi thì ñoù laø toäi Ba- la-di cuûa Boà-taùt. Naøy Phaät töû! Neáu töï mình huûy baùng Tam baûo, baûo ngöôøi khaùc huûy baùng Tam baûo, gieo nhaân huûy baùng, trôï duyeân, phöông phaùp vaø haønh ñoäng huûy baùng, maø Boà-taùt nghe tieáng ngoaïi ñaïo hay keû aùc huûy baùng Phaät, chæ moät tieáng cuõng nhö bò ba traêm muõi nhoïn chaâm vaøo tim, huoáng nöõa laø töï mieäng mình huûy baùng, khoâng sanh taâm ngöôõng moä, hieáu thuaän.Neáu ngöôïc laïi taêng theâm söï huûy baùng cho keû taâm aùc, taø kieán thì ñoù laø toäi Ba-la-di cuûa Boà-taùt. Caùc nhaân giaû kheùo tu hoïc! Ñoù laø möôøi giôùi troïng cuûa Boà-taùt, caùc ngöôøi neân tu hoïc. Trong ñoù khoâng ñöôïc traùi phaïm giôùi naøo caû, duø chæ nhoû baèng haït buïi, huoáng nöõa laø phaïm ñuû caû möôøi giôùi. Neáu ai phaïm thì thaân hieän taïi khoâng theå phaùt taâm Boà ñeà, ngoâi vò quoác vöông vaø Chuyeån

SOÁ 1484 - KINH PHAÏM VOÕNG, Quyeån Haï 423

luaân Thaùnh vöông cuõng maát, laïi maát luoân phaåm vò Tyø kheo, Tyø kheo ni, maát caû caùc quaû vò Boà-taùt nhö möôøi Phaùt thuù, möôøi Tröôûng döôõng, möôøi Kim cang, möôøi Ñòa vaø taát caû thaønh quaû vi dieäu, thöôøng truù cuûa Phaät taùnh ñeàu maát saïch, bò sa vaøo ba ñöôøng aùc, hai kieáp ñeán ba kieáp khoâng nghe ñöôïc tieáng cha meï hay danh hieäu Tam baûo. Vì theá nhaát nhaát khoâng ñöôïc phaïm. Taát caû Boà-taùt, caùc ngöôøi nay ñang hoïc, veà sau seõ hoïc, quaù khöù ñaõ hoïc. Ñaây laø möôøi giôùi phaùp troïng phaûi neân kính caån phuïng trì. Trong phaåm Baùt vaïn oai nghi coù giaûng roäng. Ñöùc Phaät daïy: - Naøy chö vò Boà-taùt! Nhö Lai ñaõ noùi möôøi giôùi troïng roài, baây giôø seõ noùi veà boán möôi taùm giôùi khinh. Ñöùc Phaät daïy: - Naøy Phaät töû! Neáu khi saép nhaän ngoâi vò quoác vöông, ngoâi vò Luaân vöông, chöùc vò traêm quan, thì tröôùc neân laõnh thoï giôùi Boà-taùt. Nhö theá seõ ñöôïc quyû thaàn hoä trì thaân vua vaø thaân caùc quan, ñöôïc chö Phaät hoan hyû. Ñaõ ñaéc giôùi roài neân sanh taâm hieáu thuaän, cung kính. Khi thaáy caùc vò Thöôïng toïa, Hoøa thöôïng, A xaø leâ, caùc vò Ñaïi ñöùc, ñoàng hoïc, ñoàng kieán, ñoàng haønh thì haõy ñöùng leân, ñoùn tieáp, kính leã, hoûi han. Vaäy maø ngöôïc laïi, Boà-taùt sanh taâm kieâu maïn, khinh lôøn, ngu si khoâng ñöùng leân, ñoùn tieáp, kính leã, hoûi han, nhaát nhaát khoâng cuùng döôøng ñuùng nhö phaùp, nhö ñem moïi giaù trò nôi thaân mình, quaû vò, con caùi, baûy baùu vaø caùc taøi vaät khaùc ñeå daâng cuùng caùc vò. Neáu khoâng laøm nhö vaäy thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neáu coá yù uoáng röôïu, maø röôïu thì daãn ñeán voâ soá laàm loãi. Neáu töï tay mình trao röôïu cho ngöôøi khaùc uoáng, thì naêm traêm ñôøi caùnh tay khoâng coù, huoáng nöõa laø chính mình töï uoáng. Cuõng khoâng ñöôïc chæ baûo moïi ngöôøi uoáng röôïu hay baøy cho caùc chuùng sinh khaùc uoáng, huoáng nöõa laø chính mình uoáng. Taát caû caùc thöù röôïu ñeàu khoâng ñöôïc uoáng. Neáu coá yù uoáng hay baûo ngöôøi khaùc uoáng thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neáu coá yù aên thòt, taát caû loaïi thòt naøo cuõng khoâng ñöôïc aên. AÊn thòt thì ñoaïn maát haït gioáng Phaät taùnh voán raát töø bi, khieán taát caû chuùng sanh thaáy lieàn boû chaïy. Vì theá, taát caû Boà-taùt khoâng ñöôïc aên thòt cuûa moïi loaïi chuùng sanh. AÊn thòt chòu voâ löôïng toäi loãi. Neáu

coá yù aên thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Khoâng ñöôïc aên naêm thöù cay noàng laø toûi, kieäu, haønh, neùn, heï. Naêm thöù aáy trong baát cöù thöùc aên naøo cuõng khoâng ñöôïc aên. Neáu coá yù aên thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neáu thaáy ai phaïm taùm giôùi, naêm giôùi, möôøi giôùi, caùc

giôùi khaùc, baûy toäi nghòch, taùm tai naïn, taát caû toäi phaïm giôùi ñeàu phaûi chæ daïy cho hoï caùch thöùc saùm hoái. Neáu Boà-taùt khoâng khuyeân baûo saùm hoái maø cuøng hoï ôû chung, cuøng höôûng lôïi döôõng, cuøng boá-taùt vaø ñoàng chuùng thuyeát giôùi, laïi khoâng cöû toäi, chæ baøy caùch saùm hoái cho hoï thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neáu thaáy caùc vò Phaùp sö Ñaïi thöøa, caùc vò cuøng hoïc cuøng hieåu vaø cuøng laøm veà Ñaïi thöøa, ñeán taêng phöôøng, nhaø cöûa, thaønh phoá, thoân xoùm cuûa mình, duø ôû xa caùch traêm ngaøn daëm cuõng lieàn ñöùng leân, ñoùn röôùc, tieãn ñöa, kính laïy daâng cuùng... Moãi ngaøy cuùng döôøng ba laàn, duø phaûi toán keùm nhieàu ñi nöõa, taát caû caùc thöù uoáng aên, naèm ngoài, thuoác thang ñeàu cung caáp cho vò Phaùp sö. Moïi nhu caàu cuûa vò aáy ñeàu cung phuïng ñaày ñuû. Moãi ngaøy ba laàn, thöôøng thænh vò Phaùp sö thuyeát phaùp. Moãi ngaøy kính leã ba laàn, khoâng heà coù loøng saân haän, phieàn böïc. Vì phaùp maø phaûi maát maïng, cuõng vaãn caàu phaùp khoâng chaùn. Neáu khoâng nhö vaäy thì phaïm toäi kinh caáu. Naøy Phaät töû! Baát cöù choã naøo coù giaûng thuyeát kinh luaät noùi veà giôùi phaùp. Nôi aáy, duø nhaø cöûa to lôùn maø coù giaûng thuyeát phaùp thì caùc vò Boà- taùt môùi hoïc neân ñem kinh luaät ñeán laéng nghe, tieáp nhaän vaø thöa hoûi vò Phaùp sö. Duø trong nuùi röøng, döôùi taøng caây lôùn, nôi chuøa chieàn, hay trong nhaø, taát caû nôi coù thuyeát phaùp ñeàu neân ñeán nghe hoïc. Neáu khoâng ñeán nôi aáy thöa hoûi, thoï hoïc thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neáu coù tö töôûng traùi vôùi kinh luaät thöôøng truù cuûa Ñaïi thöøa, cho khoâng phaûi lôøi Phaät daïy, roài thoï trì nhöõng kinh luaät giôùi caám cuûa Nhò thöøa Thanh vaên vaø ngoaïi ñaïo aùc kieán, thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neáu thaáy baát kyø ngöôøi beänh taät naøo phaûi neân taän taâm cung döôõng nhö daâng cuùng Phaät Ñaø. Trong taùm ruoäng phöôùc ñöùc, chaêm soùc beänh taät laø ruoäng toát nhaát. Neáu cha meï, sö taêng hay ñeä töû bò beänh coù taät, traêm beänh daøy voø ñeàu neân chaêm soùc laønh maïnh. Maø Boà-taùt ñem taâm yù khoâng toát, giaän gheùt khoâng chaêm soùc, cho ñeán ôû nôi taêng phöôøng nôi thaønh thò, thoân xoùm, hoang daõ, nuùi röøng ñöôøng saù, thaáy ngöôøi beänh cuõng khoâng cöùu giuùp thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Khoâng ñöôïc caát chöùa dao gaäy, cung teân, giaùo, buùa vaø taát caû khí giôùi chieán ñaáu khaùc... cuøng vôùi vaät duïng ñeå saùt sanh nhö chaøi, löôùi, raäp, baãy. Taát caû vaät aáy khoâng ñöôïc caát chöùa. Laø Boà-taùt, ñeán noãi keû gieát cha meï mình cuõng khoâng gieát laïi ñeå baùo thuø, huoáng nöõa laø ngöôøi khaùc. Neáu coá yù caát chöùa taát caû vaät duïng ñaùnh gieát.... thì phaïm toäi khinh caáu. Ñaây laø möôøi giôùi nheï, caàn neân vaâng hoïc, kính troïng phuïng trì.

Trong saùu phaåm sau coù giaûng roäng. Naøy Phaät töû! Khoâng ñöôïc vì lôïi loäc hay vì yù aùc maø laøm söù thaàn cho hai nöôùc hieäp hoäi, quaân traän, ñem binh ñaùnh nhau, taøn haïi voâ löôïng chuùng sanh. Laø Boà-taùt khoâng ñöôïc vaøo, ra trong quaân traän, huoáng nöõa laø coá yù laøm teân moâi giôùi cho chieán tranh. Neáu coá yù thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neáu coá yù buoân baùn ngöôøi hieàn laønh, noâ boäc, tyø thieáp, mua baùn suùc vaät, quan taøi vaø nhöõng duïng cuï taåm lieäm, moïi vieäc aáy coøn töï mình khoâng ñöôïc laøm, huoáng nöõa laø chæ baûo ngöôøi khaùc. Neáu coá yù hay baûo ngöôøi khaùc laøm thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Vì taâm ñòa xaáu aùc neân voâ côù phæ baùng nhöõng ngöôøi hieàn laønh, baäc thieän ñöùc, nhöõng baäc Phaùp sö, Sö Taêng quoác vöông vaø haøng quyù nhaân, noùi phaïm baûy toäi nghòch, möôøi giôùi troïng. Ñoái vôùi cha meï, chuù baùc, anh em trong nhaø phaûi neân sanh loøng hieáu thuaän, thöông yeâu. Vaäy maø ngöôïc laïi taêng theâm söï traùi yù, toån thöông khieán hoï rôi vaøo caûnh khoå taâm, thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Vì taâm ñòa xaáu aùc neân phoùng löûa lôùn ñoát chaùy nuùi röøng, ñoàng noäi. Töø thaùng tö ñeán thaùng chín phoùng löûa, hoaëc chaùy lan ñeán nhaø cöûa, thaønh thò, thoân xoùm, taêng phoøng, ruoäng vöôøn, caây coái cuûa ngöôøi vaø cung ñieän, taøi vaät cuûa quyû thaàn. Taát caû vaät coù chuû khoâng ñöôïc coá yù thieâu ñoát, neáu coá yù thieâu ñoát thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Vôùi nhöõng ngöôøi töø ñeä töû Phaät ñeán ngoaïi ñaïo, caùc ngöôøi baø con, ngöôøi quen bieát toát ñeàu phaûi höôùng daãn hoï thoï trì kinh luaät Ñaïi thöøa, neân giaûng giaûi cho hoï hieåu nghóa lyù cuûa kinh, laøm cho hoï phaùt taâm Boà ñeà: Möôøi taâm Phaùt thuù, möôøi taâm Tröôûng döôõng, möôøi taâm Kim cang. Ba möôi taâm aáy moãi moãi ñeàu höôùng daãn cho hoï hieåu roõ phaùp duïng thöù töï. Laø Boà-taùt maø vì taâm xaáu aùc, taâm giaän döõ ñem kinh luaät cuûa Nhò thöøa Thanh vaên vaø hoïc thuyeát cuûa ngoaïi ñaïo taø kieán ñeå chæ daïy khaép cho nhieàu ngöôøi thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neân duøng taâm nguyeän toát ñeïp, tröôùc tieân neân hoïc oai nghi vaø giôùi luaät cuûa kinh ñieån Ñaïi thöøa, lyù giaûi roäng saâu dieäu nghóa, yù vò cuûa noù. Sau, thaáy caùc vò Boà-taùt môùi hoïc töø traêm, ngaøn daëm ñeán caàu hoïc kinh luaät Ñaïi thöøa, phaûi neân noùi cho hoï ñuùng nhö phaùp, noùi veà nhöõng khoå haïnh nhö thieâu ñoát thaân, caùnh tay, ngoùn tay. Neáu khoâng thieâu ñoát thaân, caùnh tay, ngoùn tay ñeå cuùng döôøng chö Phaät thì khoâng phaûi laø haøng Boà-taùt xuaát gia. Cho ñeán hoå lang, sö töû vaø quyû ñang ñoùi cuõng neân xaû thòt, hay tay chaân cuûa mình ñeå cung caáp, sau ñoù noùi tuaàn töï veà giôùi phaùp chính yeáu, laøm cho hoï taâm khai yù môû. Laø Boà-taùt maø vì lôïi

loäc neân ñieàu caàn giaûi ñaùp laïi khoâng giaûi ñaùp, noùi moät caùch roái loaïn vaên nghóa kinh luaät, khoâng coù tröôùc, sau, chung cuïc laø phæ baùng Tam baûo thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neáu töï mình vì vieäc aên uoáng, tieàn cuûa, lôïi döôõng, danh voïng maø thaân caän vôùi caùc quoác vöông, vöông töû, ñaïi thaàn, traêm quan, roài yû theá caäy oai böùc baùch ngöôøi khaùc, haønh hung chieám ñoaït tieàn taøi, saûn vaät moät caùch ngang ngöôïc. Nhöõng caàu lôïi nhö

vaäy laø ham caàu xaáu aùc, ham caàu quaù ñaùng, theá maø coøn daïy baûo ngöôøi khaùc ham caàu nöõa, khoâng coøn loøng töø bi, hieáu thuaän thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neáu hoïc, tuïng giôùi Boà-taùt thì ngaøy ñeâm saùu thôøi nghieâm trì giôùi Boà-taùt, hieåu roõ, lyù giaûi veà taùnh cuûa Phaät taùnh. Laø Boà-taùt maø khoâng hieåu ñöôïc moät caâu moät keä vaø nhaân duyeân cuûa giôùi luaät, theá maø doái laø coù theå thoâng hieåu taát caû phaùp Phaät. Nhö vaäy laø töï löøa doái mình, löøa doái keû khaùc. Taát caû phaùp ñeàu muø môø, khoâng hieåu, vaäy maø laøm Phaùp sö truyeàn giôùi cho ngöôøi khaùc, thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Vì taâm yù xaáu aùc neân thaáy Tyø kheo trì giôùi tay böng lö höông, thöïc haønh haïnh Boà-taùt maø gaây taïo maâu thuaãn cho beân naøy beân kia, phæ baùng, vu khoáng ngöôøi Thaùnh thieän, khoâng vieäc aùc naøo khoâng laøm. Neáu coá yù laøm thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Vì taâm töø bi neân thöïc haønh phoùng sanh, phaûi nghó nhö vaày: Taát caû nam giôùi laø cha ta, taát caû nöõ giôùi laø meï ta. Ta nhieàu ñôøi ñeàu töø hoï sanh ra, neân saùu ñöôøng chuùng sanh ñeàu laø cha meï ta, ta gieát maø aên töùc laø gieát cha meï ta maø aên, vaø cuõng gieát chính thaân cuõ cuûa ta maø aên. Taát caû theå cöùng, theå loûng vaø söùc noùng, söùc ñoäng ñeàu laø thaân theå cuõ cuûa ta. Vì theá neân thöôøng phoùng sanh. Ñôøi ñôøi thoï sanh, laø phaùp thöôøng coøn neân daïy baûo ngöôøi khaùc phoùng sanh. Khi thaáy ngöôøi ñôøi gieát haïi sinh vaät, neân tìm caùch cöùu hoä, giaûi thoaùt khoå naïn cho chuùng. Thöôøng giaùo hoùa, giaûng daïy giôùi Boà-taùt cho ngöôøi ñeå cöùu hoä chuùng sanh. Neáu gaëp ngaøy maát cuûa cha meï, anh em thì neân thænh Phaùp sö dieãn giaûng kinh luaät Boà-taùt giôùi. Ngöôøi cheát nhôø phöôùc ñöùc aáy, ñöôïc dieän kieán chö Phaät hay sanh trong coõi ngöôøi hoaëc sinh leân coõi trôøi. Neáu khoâng laøm nhö vaäy thì phaïm toäi khinh caáu. Ñaây laø möôøi giôùi nheï caàn neân vaâng hoïc, kính taâm phuïng trì. Nhö trong phaåm “Dieät toäi” giaûng roõ moãi giôùi. Naøy Phaät töû! Khoâng ñöôïc duøng söï giaän döõ ñaùp laïi söï giaän döõ, khoâng ñöôïc duøng söï ñaùnh ñaäp traû laïi söï ñaùnh ñaäp, cuõng khoâng ñöôïc giöõ taâm nieäm baùo thuø nhöõng keû saùt haïi cha meï, anh em, baø con cuûa ta, hay keû saùt haïi quoác chuùa. Taøn saùt söï soáng ñeå traû thuø söï soáng laø ñieàu khoâng

SOÁ 1484 - KINH PHAÏM VOÕNG, Quyeån Haï 427

thuaän vôùi ñaïo hieáu. Haõy coøn khoâng nuoâi noâ boäc, tyø thieáp, roài ñaùnh ñaäp maéng chöûi, moãi ngaøy daáy leân ba nghieäp nhaát laø khaåu nghieäp taïo ra voâ löôïng toäi. Huoáng chi laïi coá laøm ñeán baûy toäi nghòch. Laø Boà-taùt xuaát gia khoâng coù loøng töø bi maø coá baùo thuø ñeán noãi trong hoï haøng baø con cuõng quyeát khoâng tha, thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neáu môùi xuaát gia, chöa thoâng hieåu gì, töï yû mình thoâng minh, cao sang lôùn tuoåi, doøng hoï quyeàn quyù, kieán thöùc roäng lôùn, phöôùc nhieàu giaøu coù, ñuû caû baûy baùu roài sanh taâm kieâu maïn, khoâng chòu hoïc hoûi kinh luaät vôùi caùc vò Phaùp sö ñaõ hoïc tröôùc. Caùc vò ñoù coù theå laø ngöôøi ôû doøng hoï thaáp keùm, tuoåi taùc nhoû hôn, thuoäc haøng thaáp keùm hay coù taät nguyeàn, nhöng thaät laø ngöôøi coù ñöùc, lyù giaûi thaáu ñaùo caùc kinh luaät. Neáu Boà-taùt môùi hoïc maø chæ chuù taâm veà doøng hoï vaø ñòa vò, khoâng chòu ñeán hoïc hoûi ñeä nhaát nghóa ñeá ôû

vò Phaùp sö aáy thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Sau khi Nhö Lai nhaäp dieät, neáu coù taâm nguyeän toát muoán laõnh thoï giôùi Boà-taùt baèng caùch töï nguyeän laõnh thoï giôùi tröôùc hình töôïng Phaät Ñaø, hình töôïng Boà-taùt, thì phaûi saùm hoái trong baûy ngaøy tröôùc hình töôïng Phaät Ñaø, hình töôïng Boà-taùt, heã thaáy ñöôïc töôùng toát laø ñaéc giôùi. Neáu chöa thaáy ñöôïc töôùng toát thì phaûi hai tuaàn, ba tuaàn cho ñeán moät naêm, caàu thaáy ñöôïc töôùng toát. Khi thaáy ñöôïc töôùng toát roài, lieàn coù theå thoï giôùi tröôùc hình töôùng Phaät Ñaø, hình töôïng Boà-taùt. Neáu khoâng thaáy ñöôïc töôùng toát, thì duø thoï giôùi tröôùc hình töôïng Phaät cuõng khoâng theå goïi laø ñaéc giôùi. Neân laõnh thoï giôùi Boà-taùt baèng caùch hieän dieän ñoái tröôùc vò Phaùp sö ñaõ thoï giôùi tröôùc mình, thì khoâng caàn thaáy ñöôïc töôùng toát. Vì sao? Vì vò Phaùp sö ñaõ ñöôïc caùc vò Phaùp sö tröôùc truyeàn giôùi roài neân khoâng caàn thaáy töôùng toát. Nhö vaäy heã thoï giôùi tröôùc Phaùp sö lieàn ñaéc giôùi, do taâm heát möïc kính troïng sanh khôûi neân ñaéc giôùi ngay. Neáu trong voøng ngaøn daëm, khoâng ai coù theå laøm vò Phaùp sö truyeàn thoï giôùi Boà-taùt thì ngöôøi muoán thoï giôùi aáy coù theå töï nguyeän laõnh thoï tröôùc hình töôïng Phaät Ñaø, hình töôïng Boà-taùt, nhöng cuõng phaûi thaáy cho ñöôïc töôùng toát. Neáu vò Phaùp sö yû mình lyù giaûi thoâng kinh luaät vaø giôùi phaùp Ñaïi thöøa, chæ laøm baïn vôùi quoác vöông, vöông töû, traêm quan, coøn caùc vò Boà-taùt môùi hoïc ñeán thöa hoûi yù nghóa cuûa Luaät cuûa Kinh, vò Phaùp sö ñoù vì taâm lyù khinh meät, kieâu ngaïo, khoâng chòu taän taâm chæ baûo nhöõng ñieàu hoï thöa hoûi, thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neáu coù chaùnh phaùp Ñaïi thöøa trong kinh luaät Nhö Lai daïy veà chaùnh kieán, chaùnh taùnh, chaùnh phaùp thaân, khoâng noã löïc hoïc taäp, maø xaû boû nhö boû baûy thöù baùu, laïi hoïc taäp saùch vôû theo taø kieán Nhò thöøa, ngoaïi ñaïo vaø theá tuïc nhö caùc boä A-tyø-ñaøm, caùc luaän thuyeát hoãn taïp, thi

vaên truyeän kyù, theá thì laøm maát Phaät taùnh, caûn trôû ñaïo nghieäp khoâng phaûi thöïc haønh ñaïo. Neáu coá yù hoïc taäp thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neáu sau khi Phaät nhaäp dieät, laøm chuû söï thuyeát phaùp, laøm chuû nôi taêng phöôøng, laøm chuû söï giaùo hoùa, laøm chuû söï toïa thieàn, laøm chuû söï ñi laïi, neân sanh taâm töø bi, kheùo hoøa giaûi moïi vieäc maâu thuaãn, kheùo giöõ gìn vaät cuûa Tam baûo, ñöøng söû duïng voâ ñoä nhö cuûa rieâng. Neáu traùi laïi laøm cho Taêng chuùng roái loaïn, tranh caõi, maëc söùc söû duïng cuûa Tam baûo, thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neáu ñaõ ôû tröôùc trong taêng phöôøng, sau thaáy caùc vò khaùch Boà-taùt Tyø-kheo ñeán nôi taêng phöôøng, nhaø cöûa, thaønh thò, thoân xoùm cuûa mình, hay cuûa vua chuùa, ñeán nôi kieát haï an cö, hay choã trai hoäi caàu phöôùc thì mình laø taêng ôû tröôùc, neân ñoùn röôùc, tieãn ñöa cuùng döôøng thöùc aên uoáng, phoøng ôû, ñoà naèm, giöôøng caây hay giöôøng giaây, moïi vieäc ñeàu cung caáp. Neáu khoâng coù saün thì duø phaûi baùn mình, baùn caû con caùi cuõng gaéng cung phuïng nhöõng vaät caàn duøng cho nhöõng vò aáy. Neáu coù thí chuû ñeán thænh chö taêng thì caùc vò khaùch taêng aáy cuõng coù phaàn. Vò chæ taêng phöôøng phaûi theo thöù töï môøi caùc vò khaùch taêng aáy thoï thænh. Neáu

chö taêng ôû tröôùc chæ thoï rieâng, khoâng môøi caùc vò khaùch taêng thì vò chuû taêng phöôøng phaïm toäi loãi voâ löôïng, khoâng khaùc gì loaøi vaät, khoâng phaûi laø Sa moân, khoâng phaûi laø doøng hoï Thích Ca. Neáu coá yù laøm nhö vaäy thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Tröôøng hôïp naøo cuõng khoâng ñöôïc thoï thænh rieâng bieät, thu nhaän ñoà hieán cuùng veà cho mình. Vaät cuùng döôøng laø thuoäc veà chö taêng möôøi phöông. Neáu thoï thænh rieâng bieät, töùc laø laáy vaät cuûa chö taêng möôøi phöông gom goùp cho mình, xaâm phaïm ñeán vaät cuûa Phaät Ñaø, Thaùnh Hieàn (Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ), ñaïi sö, chö taêng, cha meï vaø ngöôøi beänh trong taùm ruoäng phöôùc vì chæ duøng cho rieâng mình, neân phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Duø laø Boà-taùt xuaát gia hay Boà-taùt taïi gia hoaëc vò thí chuû naøo, khi muoán thænh chö taêng ñeå hieán cuùng caàu nguyeän, phaûi ñeán taêng phöôøng hoûi vò Tri söï maø thöa: Vò Tri sö baûo: Theo thöù töï thænh chö taêng ñeå hieán cuùng caàu nguyeän töùc laø thænh ñöôïc chö Hieàn Thaùnh Taêng möôøi phöông. Neáu nhö ngöôøi ñôøi thænh môøi rieâng bieät, duø thænh naêm traêm vò La haùn vaø Boà-taùt cuõng khoâng baèng thænh moät vò Taêng phaøm phu theo thöù töï cuûa Taêng chuùng. Thænh rieâng laø neà neáp cuûa ngoaïi ñaïo, baûy ñöùc Phaät khoâng coù pheùp thænh rieâng. Vieäc ñoù khoâng thuaän vôùi ñaïo hieáu. Neáu coá yù thænh rieâng thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Vì do taâm xaáu aùc, vì lôïi döôõng neân mua baùn daâm

SOÁ 1484 - KINH PHAÏM VOÕNG, Quyeån Haï 429

nam daâm nöõ, töï tay laøm thöùc aên, töï xay giaõ, coi töôùng nam nöõ, ñoaùn moäng toát xaáu, ñoaùn thai trai gaùi, laøm caùc chuù thuaät, xaûo thuaät, luyeän taäp chim saên, thuù saên nhö chim öng, pha cheá thuoác ñoäc hoøa hôïp baèng traêm ngaøn thöù ñoäc, ñoäc raén, ñoäc nôi vaøng, baïc soáng, ñoäc haïi döõ, khoâng coù loøng töø bi, loøng hieáu thuaän. Neáu coá yù laøm thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Vì taâm xaáu aùc neân chính mình huûy baùng Tam baûo, giaû vôø nhö kính meán ñoái vôùi Tam baûo, mieäng noùi khoâng maø vieäc laøm thì hoaøn toaøn laø coù, laøm quaûn lyù cho ngöôøi ñôøi, vì hoï laøm mai moái nam nöõ keát hôïp saéc duïc taïo ra ñuû thöù heä luïy. Saùu ngaøy chay trong moãi thaùng, hay ba thaùng chay trong naêm cuõng saùt saùnh, troäm cöôùp, phaù trai phaïm giôùi, thì phaïm toäi khinh caáu. Ñaây laø möôøi giôùi nheï, caàn neân vaâng hoïc kính taâm phuïng trì, trong phaåm “Cheá giôùi” coù giaûng roõ. Naøy Phaät töû! Sau khi Nhö Lai nhaäp dieät, trong ñôøi aùc, neáu thaáy ngoaïi ñaïo vaø nhöõng keû taøn aùc hay ñaùm giaëc cöôùp chieám ñoaït, buoân baùn hình töôïng Phaät Ñaø, hình töôïng Boà-taùt, hình töôïng cha meï, baùn kinh baùn luaät, baùn caùc vò Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, baùn Boà-taùt môùi phaùt taâm Boà ñeà, cho quan laïi sai khieán hay cho keû khaùc laøm noâ boäc, tyø thieáp. Laø Boà-taùt khi ñaõ thaáy söï vieäc aáy neân sanh taâm töø bi, duøng moïi caùch ñeå cöùu vôùt, ñi khaép moïi nôi ñeå kieám tieàn chuoäc laïi hình töôïng Phaät, Boà-taùt cuøng taát caû kinh luaät, Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, Boà-taùt môùi phaùt taâm. Neáu khoâng chuoäc nhö vaäy thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Khoâng ñöôïc caát chöùa buoân baùn dao gaäy, cung teân, duïng cuï caân non ñong thieáu, döïa vaøo uy theá cuûa quan quyeàn chieám ñoaït taøi vaät cuûa ngöôøi khaùc,

giam caàm vaø phaù hoaïi söï thaønh coâng cuûa ngöôøi khaùc, baèng taâm aùc ñoäc, nuoâi lôùn meøo, choàn, heo, choù. Neáu coá yù laøm nhöõng vieäc nhö vaäy thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Khoâng ñöôïc ñem taâm ñen toái xem söï ñaáu söùc cuûa nam nöõ, quaân traän cuûa töôùng só, giaëc cöôùp... Khoâng ñöôïc xem ca muùa, côø baïc, ñaù caàu, ñaù boùng, boùi toaùn, laøm lieân laïc cho ñaùm giaëc... Nhöõng vieäc nhö treân ñeàu khoâng ñöôïc laøm. Neáu coá yù laøm thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Phaûi nghieâm trì giôùi phaùp, moïi cöû ñoäng ñi ñöùng naèm ngoài, ngaøy ñeâm saùu thôøi ñeàu ñoïc tuïng giôùi phaùp, giöõ vöõng chaéc nhö kim cöông, nhö chieác phao noåi khi qua bieån, nhö caùc Tyø-kheo bò troùi buoäc baèng coû, thöôøng phaùt khôûi ñöùc tin cao ñeïp cuûa Ñaïi thöøa, töï bieát ta laø Phaät seõ thaønh, chö Phaät laø Phaät ñaõ thaønh, neân luoân phaùt taâm Boà ñeà khoâng thoái lui. Neáu khôûi leân moät yù nieäm cuûa Nhò thöøa, ngoaïi ñaïo, thì phaïm toäi khinh caáu.

430 BOÄ LUAÄT 12

Naøy Phaät töû! Phaûi thöôøng phaùt khôûi moïi nguyeän caàu, nhö hieáu thuaän cha meï, ñaïi sö, chö Taêng, Tam baûo, nguyeän gaëp ñöôïc vò Phaùp sö tuyeät haûo vaø caùc vò tri thöùc thieän cuøng moät söï hoïc, ñeå luoân luoân daïy cho mình kinh luaät Ñaïi thöøa vaø caùc quaû vò Boà-taùt nhö möôøi Phaùt thuù, möôøi Tröôûng döôõng, möôøi Kim cang, möôøi Ñòa laøm cho mình lyù giaûi vaø thöïc haønh chính xaùc; nguyeän kieân trì giôùi Phaät, thaø xaû boû thaân maïng chöù nieäm nieäm khoâng lìa boû taâm aáy. Neáu Boà-taùt khoâng phaùt nhöõng lôøi nguyeän nhö vaäy thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Khi phaùt khôûi möôøi lôøi theà nguyeän roäng lôùn roài, ñeå kieân trì giôùi phaùp cuûa Phaät, töï theà: Thaø ñem thaân naày gieo xuoáng hoá löûa, nuùi ñao, quyeát khoâng phaù huûy giôùi phaùp cuûa chö Phaät nôi ba ñôøi baèng caùch laøm söï baát tònh vôùi ngöôøi nöõ naøo. Laïi theà: Thaø bò löôùi saét noùng ngaøn lôùp quaán laáy thaân hình, quyeát khoâng ñem thaân phaù giôùi maëc y phuïc cuûa tín ñoà daâng cuùng. Theà: Thaø mieäng phaûi nuoát vieân saét noùng hay doøng löûa döõ ñeán caû traêm ngaøn ñôøi, quyeát khoâng ñem mieäng phaù giôùi aên thöïc phaåm cuûa tín ñoà daâng cuùng. Theà: Thaø thaân naày bò naèm trong löôùi saét ñoû hay treân ñaát saét noùng, quyeát khoâng ñem thaân phaù giôùi naèm ngoài giöôøng gheá cuûa tín ñoà daâng cuùng. Theà: Thaø thaân naày moät ñôøi vaøi ñôøi chòu haøng traêm muõi giaùo ñaâm vaøo, quyeát khoâng ñem thaân phaù giôùi duøng caùc loaïi thuoác men cuûa tín ñoà daâng cuùng. Theà: Thaø thaân naày gieo vaøo vaïc saét noùng caû traêm ngaøn ñôøi, quyeát khoâng ñem thaân phaù giôùi vaøo phoøng nhaø, ruoäng vöôøn, ñaát ñai cuûa tín ñoà daâng cuùng. Theà: Thaø thaân naày bò chuøy saét giaùng ñaäp töø ñaàu ñeán chaân naùt nhö buïi, quyeát khoâng ñem thaân phaù giôùi nhaän söï cung kính leã baùi cuûa tín ñoà. Laïi theà: Thaø bò caû traêm khí cuï baèng saét moùc maát ñoâi maét, quyeát khoâng ñem maét vôùi taâm phaù giôùi nhìn vaøo saéc ñeïp cuûa ngöôøi. Theà: Duø moät ñôøi hai ñôøi bò caû traêm ngaøn duøi saét ñaâm vaøo hai tai, quyeát khoâng ñem tai aáy vôùi taâm phaù giôùi nghe tieáng hay ho. Theà: Thaø bò traêm ngaøn dao beùn caét maét muõi ñi, quyeát khoâng ñem muõi aáy vôùi taâm phaù giôùi ngöûi ñeán höông thôm. Theà:

Thaø löôõi bò caû traêm ngaøn dao beùn caét ñöùt, quyeát khoâng ñem löôõi aáy vôùi taâm phaù giôùi neám vaøo vò ngon. Theà: Thaø thaân naày bò chaët bò cheùm baèng buùa saét, quyeát khoâng

ñem thaân aáy vôùi taâm phaù giôùi chaïm vaøo choã öa thích. Laïi phaùt nguyeän: Nguyeän cho taát caû chuùng sanh ñeàu thaønh Phaät. Neáu Boà-taùt khoâng phaùt khôûi nhöõng lôøi theà nhö vaäy thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Thöôøng moãi naêm coù hai kyø thöïc haønh haïnh ñaàu ñaø, muøa ñoâng, muøa haï phaûi toïa thieàn an cö. Thöôøng duøng nhaùnh döông laøm taêm, ñaäu ñeå röûa, ba phaùp y, bình baùt, toïa cuï, tích tröôïng, lö höông, ñaõy loïc nöôùc, khaên tay, con dao, ñoà laáy löûa, nhíp, giöôøng giaây, kinh luaät Boà-taùt, hình töôïng Phaät vaø Boà-taùt. Laø Boà-taùt khi thöïc haønh haïnh ñaàu ñaø vaø du hoùa, duø ñi laïi caû traêm ngaøn daëm cuõng phaûi mang möôøi taùm vaät aáy theo mình. Hai kyø ñaàu ñaø laø töø raèm thaùng gieâng ñeán raèm thaùng ba, töø raèm thaùng taùm ñeán raèm thaùng möôøi. Trong hai kyø naøy, möôøi taùm vaät vaãn mang theo mình nhö hai caùnh cuûa con chim. Ñeán ngaøy boá taùt, caùc vò Boà-taùt môùi hoïc moãi nöûa thaùng phaûi boá taùt, tuïng möôøi giôùi troïng vaø boán möôi taùm giôùi khinh. Khi tuïng, ñoái tröôùc töôïng Phaät, Boà-taùt maø tuïng. Moät ngöôøi boá taùt thì moät ngöôøi tuïng. Neáu hai, ba cho ñeán haøng traêm ngaøn ngöôøi cuõng chæ tuïng moät ngöôøi. Ngöôøi tuïng ngoài cao ngöôøi nghe ngoài thaáp, ai cuõng mang phaùp y chín ñieàu, baûy ñieàu hay naêm ñieàu. Kieát haï an cö nhaát nhaát phaûi ñuùng nhö phaùp. Khi thöïc haønh haïnh ñaàu ñaø, ñöøng ñeán choã tai naïn, choã nguy hieåm, quoác chuùa taøn aùc, choã ñaát quaù cao thaáp, choã caây coái raäm raïp, choã coù coïp beo sö töû, choã hay bò naïn nöôùc löûa gioù, choã coù giaëc cöôùp, choã ñöôøng saù laém raén ñoäc, nhöõng nôi tai naïn nhö vaäy ñeàu khoâng ñöôïc ñeán ñoù. Thöïc haønh haïnh ñaàu ñaø cho ñeán kieát haï an cö ñeàu khoâng ñöôïc ñeán nhöõng nôi tai naïn nhö vaäy. Neáu coá yù ñeán thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Phaûi neân theo thöù töï ñuùng phaùp maø ngoài, ngöôøi thoï giôùi tröôùc thì ngoài tröôùc, ngöôøi thoï giôùi sau thì ngoài sau. Khoâng keå giaø traû, Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, ngöôøi sang nhö quoác vöông, vöông töû, cho ñeán huyønh moân, noâ boäc, tyø thieáp… taát caû ñeàu neân theo thöù töï maø ngoài: Ngöôøi thoï giôùi tröôùc thì ngoài tröôùc, ngöôøi thoï giôùi sau thì ngoài sau. Ñöøng nhö ngoaïi ñaïo ngu si giaø cuõng nhö treû khoâng tröôùc khoâng sau, ngoài tröôùc ngoài sau loän xoän nhö binh noâ. Trong chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai, ngöôøi tröôùc ngoài tröôùc, ngöôøi sau ngoài sau. Laø Boà-taùt maø khoâng theo thöù töï maø ngoài thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Thöôøng neân khuyeán hoùa moïi ngöôøi xaây döïng taêng phöôøng nôi nuùi röøng, ruoäng vöôøn, xaây döïng thaùp Phaät, choã an cö toïa thieàn trong muøa ñoâng, muøa haï, taát caû nhöõng cô sôû haønh ñaïo ñeàu neân kieán taïo. Laø Boà-taùt neân dieãn giaûng cho moïi ngöôøi veà kinh luaät Ñaïi thöøa. Nhöõng luùc taät beänh, nöôùc coù naïn giaëc giaõ, ngaøy cha meï, anh em, Hoøa

thöôïng, A-xaø-leâ maïng vong thì töø ngaøy aáy cho ñeán ngaøy thaát thöù ba vaø chung thaát cuõng neân trì tuïng vaø dieãn giaûng kinh luaät Ñaïi thöøa. Nhöõng luùc laøm chay caàu phöôùc ñi laïi laøm aên bò löûa döõ thieâu ñoát, nöôùc lôùn troâi chìm, gioù baõo thoåi daït thuyeàn beø nôi soâng to bieån lôùn gaëp naïn quyû la saùt, cuõng neân trì tuïng giaûng noùi kinh luaät Ñaïi thöøa. Cho ñeán heát thaûy khoå baùo, ba aùc, baûy nghòch, taùm naïn, goâng cuøm, xieàng xích, troùi buoäc, nhieàu daâm duïc, saân giaän, ngu si, taät beänh ñeàu neân giaûng noùi kinh luaät Ñaïi thöøa. Neáu Boà-taùt môùi hoïc khoâng laøm nhö vaäy thì phaïm toäi khinh caáu. Chín giôùi nhö vaäy caàn neân vaâng hoïc kính taâm phuïng trì, trong phaåm “Phaïn ñaøn” coù giaûi roäng. Naøy Phaät töû! Khi nhaän ngöôøi thoï giôùi khoâng ñöôïc löïa choïn. Taát caû quoác vöông, vöông töû, teå töôùng, traêm quan, Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, thieän nam, thieän nöõ, daâm nam, daâm nöõ, Phaïm thieân nôi möôøi taùm taàng trôøi, thieân nhaân nôi saùu taàng trôøi thuoäc coõi Duïc, nhöõng keû voâ caên, hai caên, huyønh moân, noâ boäc, tyø thieáp, taát caû quyû thaàn ai cuõng ñöôïc thoï giôùi Boà-taùt. Phaûi neân daïy ngöôøi thoï giôùi nhuoäm phaùp y baèng hoaïi saéc cho hôïp vôùi chaùnh phaùp. Hoaïi saéc laø nhuoäm taát caû phaùp y vaø ngoïa cuï baèng maøu saéc phaù huûy cuûa caùc maøu saéc chính laø xanh, vaøng, ñoû, traéng, ñen, tía. Moïi thöù y phuïc ñeàu nhuoäm nhö vaäy. Baát cöù quoác ñoä naøo, daân chuùng maëc y phuïc theá naøo thì vò Tyø-kheo phaûi aên maëc khaùc hoï. Khi saép thoï giôùi Boà-taùt, vò Phaùp sö phaûi xeùt hoûi: ÔÛ ñôøi nay, oâng coù taïo baûy toäi ng- hòch khoâng? Vò Phaùp sö Boà-taùt khoâng ñöôïc cho ngöôøi ôû ñôøi naøy laøm baûy toäi nghòch thoï giôùi Boà-taùt. Baûy toäi nghòch laø laøm thaân Phaät chaûy maùu, gieát cha, gieát meï, gieát Hoøa thöôïng, gieát A-xaø-leâ, phaù yeát ma taêng vaø Phaùp luaân taêng, gieát Thaùnh Hieàn. Neáu taïo ñuû baûy toäi nghòch thì keû aáy thaân hieän taïi khoâng theå ñöôïc giôùi Boà-taùt. Ngoaøi ra ai cuõng coù theå thoï vaø ñaéc giôùi. Caùc phaùp cuûa ngöôøi xuaát gia khoâng laïy quoác vöông, cha meï, baø con, khoâng laïy quyû thaàn, heã ai hieåu lôøi noùi cuûa vò Phaùp sö ñeàu ñöôïc thoï giôùi. Coù ngöôøi töø traêm ngaøn daëm ñeán caàu phaùp, neáu vò Phaùp sö aáy vì taâm aùc, giaän gheùt khoâng truyeàn ngay cho hoï giôùi phaùp maø taát caû chuùng sanh ñeàu coù phaàn thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neáu giaùo hoùa cho ngöôøi phaùt sanh ñöùc tin Ñaïi thöøa roài, Boà-taùt laøm Phaùp sö chæ baûo cho ngöôøi, khi thaáy hoïc muoán thoï giôùi Boà-taùt phaûi chæ baûo caùch thænh hai vò ñaïi sö laø Hoøa thöôïng vaø A-xaø-leâ. Hai vò ñaïi sö phaûi hoûi ngöôøi aáy coù phaïm baûy toäi nghòch laøm trôû ngaïi khoâng? Neáu ngöôøi aáy ñôøi naøy coù phaïm baûy toäi nghòch thì Phaùp sö khoâng ñöôïc cho ngöôøi aáy thoï giôùi Boà-taùt, neáu khoâng phaïm baûy toäi nghòch thì cho hoï ñöôïc thoï. Neáu ngöôøi naøo phaïm möôøi giôùi troïng neân daïy hoï saùm

SOÁ 1484 - KINH PHAÏM VOÕNG, Quyeån Haï 433

hoái, baèng caùch ñoái tröôùc hình töôïng Phaät, Boà-taùt, ngaøy ñeâm saùu thôøi tuïng möôøi giôùi troïng vaø boán möôi taùm giôùi khinh, thieát tha ñaûnh leã ba ngaøn ñöùc Phaät ôû ba thôøi gian quaù khöù, hieän taïi, vò lai, caàu cho ñöôïc thaáy töôùng toát. Saùm hoái nhö theá cöù moät tuaàn, hai, ba tuaàn cho ñeán moät naêm

phaûi laøm sao thaáy ñöôïc töôùng toát. Töôùng toát laø thaáy Phaät ñeán xoa treân ñænh ñaàu, thaáy aùnh saùng cuûa Phaät, thaáy hoa sen hoaëc thaáy caùc töôùng kyø laï khaùc thì toäi loãi lieàn dieät heát. Neáu khoâng thaáy ñöôïc töôùng toát nhö vaäy, duø coù saùm hoái cuõng khoâng coù lôïi ích. Ngöôøi aáy, ôû thaân ñôøi naøy khoâng ñöôïc ñaéc giôùi, nhöng coù lôïi ích cho vieäc thoï giôùi. Neáu ai phaïm boán möôi taùm giôùi khinh neân chæ baûo ngöôøi aáy saùm hoái tröôùc moät vò khaùc thì toäi loãi saïch ngay, khoâng nhö baûy toäi nghòch. Laøm Phaùp sö chæ daïy phaûi thaáu hieåu caùc caùch treân ñaây. Neáu khoâng hieåu roõ kinh luaät Ñaïi thöøa, nhöõng giôùi khinh, giôùi troïng, khoâng roõ söï ñuùng, sai, khoâng lyù giaûi ñeä nhaát nghóa ñeá, taùnh taäp chuûng, taùnh tröôûng döôõng, taùnh khoâng theå hoaïi, taùnh ñaïo chuûng, taùnh chaùnh phaùp, trong taát caû caùc taùnh nhö vaäy khoâng thaáu roõ quaùn haïnh nhieàu ít vaø ra vaøo theá naøo, möôøi chi thieàn ñònh vaø bao nhieâu quaùn haïnh khaùc cuõng ñeàu khoâng hieåu yù nghóa cuûa noù. Laø Boà-taùt vì quyeàn lôïi, danh voïng, caàu ñieàu xaáu xa, caàu quaù nhieàu, vì tham nhieàu ñeä töû maø laøm nhö thaáu hieåu taát caû. Ñoù chính laø töï löøa doái mình laïi löøa doái keû khaùc. Vaäy maø coøn coá yù truyeàn giôùi cho ngöôøi thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Khoâng ñöôïc vì lôïi döôõng maø giaûng noùi giôùi phaùp vó ñaïi cuûa ngaøn ñöùc Phaät cho ngöôøi chöa thoï giôùi Boà-taùt, nhöõng keû ngoaïi ñaïo vaø ngöôøi xaáu aùc. Tröôùc nhöõng keû taø kieán cuõng khoâng ñöôïc noùi. Tröø quoác vöông, ngoaøi ra khoâng ñöôïc noùi cho ai caû. Nhöõng ngöôøi aùc aáy khoâng thoï giôùi cuûa Phaät thì nhö suùc sinh ñôøi ñôøi sanh ra khoâng gaëp Tam baûo, nhö caây coû ñaát ñaù khoâng hoàn, neân goïi laø haøng ngoaïi ñaïo taø kieán, ngöôøi xaáu aùc chaúng khaùc gì ñaàu goã. Laø Boà-taùt tröôùc nhöõng keû nhö vaäy maø noùi ñeán giaùo phaùp cuûa baûy ñöùc Phaät thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neáu ñem heát loøng tin maø xuaát gia vaø laõnh thoï giôùi phaùp chaân chaùnh cuûa Phaät roài, laïi coá yù khôûi taâm huûy phaïm giôùi thì khoâng ñöôïc nhaän moïi söï hieán cuùng cuûa thí chuû, khoâng ñöôïc ñi treân ñaát cuûa ñaát nöôùc, cuõng khoâng ñöôïc uoáng nöôùc cuûa ñaát nöôùc, bò caû naêm ngaøn quyû döõ thöôøng ngaên chaän tröôùc maët baûo: Ñoù laø giaëc lôùn. Khi vaøo nhaø cöûa, thaønh thò, thoân xoùm thì bò ñaùm quyû thöôøng queùt daáu chaân cuûa ngöôøi aáy, ngöôøi ñôøi ai cuõng nhuïc maï: Ñoù laø teân giaëc trong phaùp Phaät. Chuùng sanh khoâng ai muoán nhìn, keû phaïm giôùi chaúng khaùc gì loaøi vaät, ñaàu goã. Neáu coá yù vi phaïm giôùi phaùp chính yeáu thì phaïm toäi khinh caáu.

434 BOÄ LUAÄT 12

Naøy Phaät töû! Neân thöôøng xuyeân nhaát taâm thoï trì, ñoïc tuïng kinh lu- aät Ñaïi thöøa, loät da laøm giaáy, chích maùu laøm möïc, ruùt tuûy laøm nöôùc, cheû xöông laøm buùt ñeå sao cheùp giôùi phaùp cuûa Phaät treân voû caây giaáy; treân giaáy nhö giaáy doù, giaáy daï; treân luïa nhö luïa traéng, luïa tô taèm; treân theû tre. Thöôøng duøng baûy thöù baùu hay nhöõng thöù taïp ngoïc voâ giaù, thôm ñeïp laøm hoäp ñeå toân trí kinh luaät Ñaïi thöøa ñoù. Neáu khoâng cuùng döôøng ñuùng phaùp nhö vaäy thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neân thöôøng xuyeân phaùt khôûi taâm ñaïi bi, khi vaøo nhöõng nôi thaønh thò, thoân xoùm, nhaø cöûa, thaáy

baát cöù ai ñeàu neân noùi: Naøy caùc ngöôøi! Haõy neân laõnh thoï ba quy y vaø möôøi giôùi phaùp. Neáu thaáy taát caû caùc loaøi suùc sinh nhö boø, ngöïa, heo, deâ, ñeàu taâm nghó mieäng noùi: Suùc sinh caùc con! Caùc con neân phaùt taâm Boà ñeà. Laø Boà-taùt ñi ñeán ñaâu duø laø noùi non, röøng ruù hay khe suoái, ñoàng noäi cuõng ñeàu laøm cho taát caû chuùng sanh phaùt taâm Boà ñeà. Neáu Boà-taùt khoâng giaùo hoùa chuùng sanh nhö vaäy thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neân thöôøng thöïc haønh giaùo hoùa baèng khôûi taâm ñaïi bi. Khi vaøo nhaø tín ñoà hay nhaø quyeàn quyù, ñoái vôùi taäp theå naøo ngöôøi xuaát gia cuõng khoâng ñöôïc ñöùng thuyeát phaùp cho ngöôøi taïi gia. Phaûi ngoài ôû choã cao, tröôùc maët hoï. Phaùp sö Tyø-kheo cuõng khoâng ñöôïc ñöùng ñaát noùi phaùp cho boán chuùng. Khi thuyeát phaùp, vò Phaùp sö ñöôïc môøi ngoài choã cao, höông hoa cuùng döôøng, coøn boán chuùng ngoài nghe ôû choã thaáp vôùi yù nieäm nhö kính thuaän cha meï, cung kính lôøi giaùo huaán cuûa Phaùp sö nhö caùc ñaïo só thôø thaàn löûa. Neáu ngöôøi thuyeát phaùp khoâng ñuùng phaùp nhö vaäy thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Nhö quoác vöông, thaùi töû, traêm quan, ñoái vôùi boán chuùng ñeä töû, ñaõ ñem ñöùc tin Ñaïi thöøa laõnh thoï giôùi cuûa chö Phaät roài, maø laïi töï yû quyeàn quyù cao sang ñeå phaù hoaïi giaùo phaùp giôùi luaät cuûa Phaät, laäp ra quy cheá raøng buoäc boán chuùng ñeä töû cuûa Nhö Lai, khoâng cho hoï xuaát gia, haønh ñaïo, cuõng khoâng cho hoï taïo laäp hình töôïng, chuøa thaùp vaø truyeàn ba kinh luaät. Laïi ñaët chöùc thoáng quaûn ñeå cheá ngöï chö Taêng, laäp soå saùch ñeå kieåm soaùt chö Taêng, Boà-taùt Tyø-kheo ñeå ñöùng ôû ñaát, baïch y cö só laïi töï ngoài cao, laøm nhieàu ñieàu traùi chaùnh phaùp, giôùi luaät nhö binh noâ thôø chuû. Nhöng Tyø-kheo Boà-taùt chính neân ñöôïc moïi ngöôøi kính troïng laïi baét laøm keû tay sai cuûa ñaùm quan quyeàn moät caùch traùi giaùo phaùp vôùi giôùi luaät. Neáu haøng quoác vöông, traêm quan ñaõ coù taâm toát laõnh thoï giôùi cuûa Phaät roài chôù gaây taïo nhöõng toäi loãi phaù Tam baûo nhö theá. Neáu coá yù laøm nhöõng phaùp phaù hoaïi Tam baûo thì phaïm toäi khinh caáu. Naøy Phaät töû! Neáu ñaõ coù taâm toát xuaát gia roài, laïi vì danh voïng,

SOÁ 1484 - KINH PHAÏM VOÕNG, Quyeån Haï 435

quyeàn lôïi, neân tröôùc maët quoác vöông, traêm quan noùi veà giôùi phaùp cuûa baûy ñöùc Phaät moät caùch phi lyù, laøm cho caùc vò ñeä töû Tyø-kheo, Tyø-kheo ni vaø Boà-taùt bò troùi buoäc baèng lao tuø hay quaân dòch. Nhö con saâu trong thaân sö töû töï aên thòt sö töû, khoâng phaûi con saâu ôû ngoaøi. Cuõng theá, chính Phaät töû töï huûy phaù phaùp Phaät chöù khoâng phaûi ngoaïi ñaïo, ma vöông phaù ñöôïc. Ngöôøi laõnh thoï giôùi phaùp cuûa Phaät, neân hoä trì giôùi luaät cuûa Phaät nhö thöông yeâu con moät, nhö kính thôø cha meï, khoâng ñöôïc vi phaïm. Laø Boà- taùt khi nghe ngoaïi ñaïo vaø ngöôøi aùc duøng lôøi xaáu aùc huûy baùng giôùi phaùp cuûa Phaät, thì ñau ñôùn chaúng khaùc naøo caû ba traêm muõi nhoïn ñaâm vaøo tim mình, hay caû ngaøn löôõi dao, vaïn caây gaäy ñaùnh ñaäp vaøo thaân. Thaø töï mình vaøo trong ñòa nguïc caû traêm kieáp, chöù khoâng muoán nghe tieáng noùi cuûa keû aùc huûy baùng, phaù hoaïi giôùi phaùp cuûa Phaät, duø moät laàn, huoáng nöõa laø töï mình phaù hoaïi giôùi phaùp cuûa chö Phaät, hay taïo ñieàu kieän khuyeán khích

keû khaùc phaù hoaïi phaùp Phaät, khoâng coøn gì laø taâm hieáu thuaän. Neáu coá yù laøm nhö vaäy thì phaïm toäi khinh caáu. Chín giôùi nheï nhö vaäy, caàn neân vaâng hoïc, kính taâm phuïng trì. Naøy Phaät töû! Boán möôi taùm giôùi phaùp khinh (nheï) nhö treân ñaây, caùc ngöôøi haõy thoï trì, chö Boà-taùt quaù khöù ñaõ tuïng, chö Boà-taùt vò lai seõ tuïng, chö Boà-taùt hieän taïi ñang tuïng. Naøy Phaät töû! Haõy laéng nghe kyõ, möôøi giôùi troïng vaø boán möôi taùm giôùi khinh aáy, chö Phaät trong ba ñôøi ñaõ tuïng, seõ tuïng vaø ñang tuïng. Nhö Lai nay cuõng tuïng nhö vaäy. Ñaïi chuùng caùc ngöôøi khoâng keå quoác vöông, vöông töû, traêm quan, Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, thieän nam, thieän nöõ, heã laõnh thoï giôùi Boà-taùt thì phaûi thoï trì, ñoïc tuïng, giaûng thuyeát, vieát cheùp kinh noùi veà giôùi phaùp cuûa Phaät taùnh thöôøng truù, truyeàn baù cho taát caû chuùng sanh trong ba ñôøi, khieán söï caûm hoùa ñöôïc lieân tuïc. Nhö vaäy, seõ thaáy ñöôïc ngaøn ñöùc Phaät, Ngaøi naøo cuõng trao tay cho, ñôøi ñôøi khoâng sa vaøo ñöôøng döõ, taùm naïn, thöôøng ñöôïc sanh trong loaøi trôøi, ngöôøi. Hoâm nay, Ta ôû nôi caây Boà ñeà naøy, ñaõ khai thò toùm taét giôùi phaùp cuûa baûy ñöùc Phaät, caùc ngöôøi haõy nhaát taâm hoïc taäp, hoan hyû phuïng haønh giôùi phaùp aáy, nhö Nhö Lai ñaõ khai thò taát caû trong phaàn khuyeán hoïc cuûa phaåm Voâ töôùng thieân vöông. Khi aáy, ba ngaøn ngöôøi hoïc haïnh Boà-taùt laéng nghe ñöùc Phaät tuïng giôùi, heát loøng kính troïng, hoan hyû phuïng haønh. Baáy giôø, ñöùc Phaät Thích Ca Maâu Ni noùi xong möôøi phaåm phaùp giôùi voâ taän trong phaåm Phaùp moân taâm ñòa cuûa ñöùc Loâ-xaù-na ôû theá giôùi Hoa Taïng ñaõ noùi, ngaøn traêm öùc Thích Ca khaùc cuõng noùi nhö vaäy. Töø cung thieân vöông Ma heâ thuû la ñeán coäi Boà ñeà, traûi qua möôøi choã thuyeát

caùc phaùp phaåm cho chö vò Boà-taùt vaø voâ löôïng ñaïi chuùng khoâng theå keå heát ñöôïc thoï trì, ñoïc tuïng, giaûng noùi, lyù giaûi nghóa lyù nhö nhau. Moät ngaøn traêm öùc theá giôùi, theá giôùi Hoa Taïng, caùc theá giôùi nhieàu nhö vi traàn ñeàu giaûng thuyeát veà kho taøng taâm, kho taøng ñòa, kho taøng giôùi, kho taøng voâ löôïng haïnh nguyeän, kho taøng nhaân quaû Phaät taùnh thöôøng truù. Nhö vaäy, chö Phaät ñaõ noùi xong voâ löôïng kho taøng chaùnh phaùp. Taát caû chuùng sanh trong ngaøn traêm öùc theá giôùi ñeàu thoï trì, hoan hyû phuïng haønh. Neáu khai thò töôùng nghóa cuûa taâm ñòa roäng raõi thì phaûi nhö trong phaåm Phaät hoa quang vöông ñaõ noùi. Ngöôøi saùng tueä nhaãn maïnh Thoï trì ñöôïc phaùp naày Khi chöa thaønh Phaät ñaïo Ñöôïc höôûng naêm ñieàu lôïi. Moät laø thaäp phöông Phaät Thöông töôûng hoä trì cho Hai laø luùc laâm chung Chaùnh nieäm, taâm an vui. Ba laø sanh nôi naøo Cuøng Boà-taùt laøm baïn Boán laø nhöõng coâng ñöùc Giôùi ñoä ñeàu thaønh töïu. Naêm, ñôøi naøy, ñôøi sau Ñuû phöôùc tueä giôùi taùnh Laø haønh xöù cuûa Phaät Ngöôøi trí kheùo suy nghó. Keû vöôùng töôùng, chaáp ngaõ Khoâng theå tin phaùp naày Dieät taän, chöùng Nieát Baøn Khoâng gieo gioáng nôi aáy. Muoán naûy maàm Boà ñeà Tueä giaùc soi theá gian Thöôøng neân quan saùt kyõ Thaät töôùng cuûa caùc phaùp. Khoâng sanh cuõng khoâng dieät Khoâng thöôøng laïi khoâng ñoaïn Khoâng gioáng cuõng chaúng khaùc Khoâng ñeán cuõng khoâng ñi.

Trong theå nhaát taâm aáy

SOÁ 1484 - KINH PHAÏM VOÕNG, Quyeån Haï 437

Noã löïc tu trang nghieâm
Vieäc Boà-taùt neân laøm
Phaûi tuaàn töï hoïc taäp.
Nôi hoïc nôi voâ hoïc
Chôù sanh töôûng phaân bieät
Goïi laø ñeä nhaát ñaïo
Cuõng laø phaùp Ñaïi thöøa.
Moïi hyù luaän loãi laàm
Ñeàu do ñaây döùt saïch
Trí toaøn giaùc cuûa Phaät
Ñeàu do ñaáy maø thaønh.
Theá neân caùc Phaät töû
Phaûi phaùt taâm duõng maõnh
Nghieâm trì giôùi cuûa Phaät
Trong saïch nhö minh chaâu.
Chö Boà-taùt quaù khöù
Ñaõ hoïc taäp giôùi naøy
Vò lai thì seõ hoïc
Nhö hieän taïi ñang hoïc.
Ñaây laø ñöôøng Phaät ñi
Laø choã Phaät khen ngôïi
Ta ñaõ tuøy thuaän noùi
Tuï voâ löôïng phöôùc ñöùc.
Hoài höôùng cho chuùng sanh
Cuøng ñeán Nhaát thieát trí
Nguyeän ngöôøi nghe phaùp naøy
Choùng thaønh töïu Phaät ñaïo.
LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH BOÀ TAÙT ANH LAÏC
BOÅN NGHIEÄP
SOÁ 1485
(QUYEÅN THÖÔÏNG & HAÏ)
HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1485

KINH BOÀ-TAÙT ANH LAÏC BOÅN NGHIEÄP Haùn dòch: Sa-moân Truùc Phaät Nieäm, ngöôøi Löông Chaâu ñôøi Dieâu Taàn.

QUYEÅN THÖÔÏNG

Phaåm 1: ÑAÏI CHUÙNG VAÂN TAÄP Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät du hoùa trôû laïi nöôùc cuûa vua Bình Sa (Taàn Baø Sa La), ñeán ngoài ôû Boà ñeà ñaïo traøng nôi Ngaøi ñaõ tu haønh thaønh töïu baäc Chaùnh giaùc. Luùc môùi thaønh ñaïo, aùnh saùng cuûa Phaät chieáu soi röïc rôõ, nay laïi phoùng ra boán möôi hai vaàng aùnh saùng. Moãi vaàng aùnh saùng ñeàu coù tia saùng coâng ñöùc trong moät traêm vaïn A taêng kyø kieáp laøm thaønh chuoãi ngoïc, trang nghieâm thaân töôùng cuûa Phaät ñaày khaép phaùp giôùi, trong saùng laéng ñoïng chieáu suoát nhö hö khoâng, giaùc taùnh thöôøng truï, baûn theå nhieäm maàu öùng hoùa cuøng khaép, dieäu duïng vó ñaïi khoâng gì ngaên trôû, laø vua laø chuùa trong taát caû phaùp, laø cha meï cuûa taát caû chuùng sanh. Ñöùc Phaät töï nhieân ngoài treân toøa hoa sen sö töû baùu coù traêm ngaøn caùnh. Choã ngoài cuûa chö Phaät tröôùc kia cuõng nhö vaäy, ñaïo ñöùc, oai nghi, töôùng toát ñeàu gioáng nhau, thaân, khaåu, yù thanh tònh, phöôùc haïnh ñaày ñuû. AÛnh saùng cuûa Ngaøi chieáu taän ñeán taïng baùu kim cang, hieän ra voâ cuøng voâ cöïc chieáu soi caùc coõi nöôùc; quaù khöù, hieän taïi, vò lai khoâng bò chöôùng ngaïi, giaùo hoùa taát caû, vöôït khoûi phaùp vaø ngaõ, bình ñaúng caû ba ñôøi, trí giaùc troøn saùng, ñaït ñeán söï bình ñaúng vôùi taát caû chö Phaät.

442 BOÄ LUAÄT 12

Baáy giôø, ñaïi chuùng Boà-taùt ñeàu laø baäc Nhaát sanh boå xöù, thaàn thoâng vi dieäu, bieán hoùa khaép möôøi phöông, phaùp thaân voâ cöïc, höôùng daãn laøm lôïi ích cho chuùng sanh, khai môû taïng phaùp Phaät, hieån baøy dieäu quaû Phaät taùnh, Nieát Baøn voâ vi, chö vò ñeàu theå nhaäp vaøo chaân nhö, hieåu roõ nhöõng caên baûn beân trong, ngoaøi, tröôùc, sau, voâ cuøng voâ cöïc, bình ñaúng vôùi coõi Phaät khoâng coøn phaân bieät. Duøng mieäng ñaïi bi taùn thaùn danh hieäu Ñöùc Phaät khoâng theå tính keå. Caùc söï vieäc trong saùu ñöôøng ñeàu thaáu suoát taát caû. Nhöõng nôi ñeán giaùo hoùa, chö vò ñeàu khen: Phaät nhôù ñeán chuùng ta, xaây döïng chí nguyeän roäng lôùn cho ta neân Ngaøi thò hieän thaân ôû caùc theá giôùi chö Phaät. Ñoái vôùi coõi nöôùc hoaëc toát, hoaëc xaáu, hoaëc raát trang ng- hieâm nôi Phaät du hoùa hay döøng ôû, Ngaøi ñeàu xieån döông, giaùo hoùa muoân loaøi. Phaät duøng aùnh saùng thaàn thoâng hoùa ñoä, khai môû taâm yù cho chuùng ta ñeå hieåu roõ boån nghieäp Anh laïc trang nghieâm cuûa chö Phaät, ñoù laø: Möôøi truï, Möôøi haïnh, Möôøi hoài höôùng, Möôøi ñòa, ñòa Voâ caáu vaø ñòa Dieäu giaùc. Ñöùc Phaät vì ta noùi phaùp caên baûn ñeå ñoaïn tröø nhöõng loãi laàm vaø nghi ngôø. Ñöùc Phaät cuõng vì ta hieän ra coõi Phaät, thaân Phaät, thaàn thoâng söùc maïnh, trí tueä cuûa Phaät, voâ löôïng bieán hoùa, Boán taâm voâ löôïng, Boán voâ sôû uùy, ba nghieäp khoâng loãi laàm, möôøi taùm phaùp Baát coäng vaø taát caû coâng ñöùc cuûa ñaïo Voâ thöôïng. Ñöùc Phaät chæ daïy, môû baøy caùc vieäc cho chuùng ta, theå nhaäp caùc quoác ñoä khaép möôøi phöông. Nhö veà phöông Ñoâng, caùch xa voâ cöïc, coù coõi Höông Laâm, Ñöùc Phaät nôi coõi aáy hieäu laø Nhaäp Tinh Taán, Boà-taùt ñöùng ñaàu hieäu laø Kính Thuû. Veà phöông Nam, caùch xa voâ cöïc, coù

coõi Nhaïc Laâm, Ñöùc Phaät nôi coõi aáy hieäu Baát Xaû Laïc, Boà-taùt ñöùng ñaàu hieäu laø Giaùc Thuû. Veà phöông Taây, caùch xa voâ cöïc, coù coõi Hoa Laâm, Ñöùc Phaät nôi coõi aáy hieäu Taäp Tinh Taán, Boà-taùt ñöùng ñaàu hieäu laø Baûo Thuû. Veà phöông Baéc, caùch xa voâ cöïc, coù coõi Ñaïo Laâm, Ñöùc Phaät nôi coõi aáy hieäu Haïnh Tinh Taán, Boà-taùt ñöùng ñaàu hieäu laø Tueä Thuû. Veà phöông Ñoâng Baéc, caùch xa voâ cöïc, coù coõi Thanh Lieân, Ñöùc Phaät nôi coõi aáy hieäu Bi Tinh Taán, Boà-taùt ñöùng ñaàu hieäu laø Ñöùc Thuû. Veà phöông Ñoâng Nam, caùch xa voâ cöïc, coù coõi Kim Laâm, Ñöùc Phaät nôi coõi aáy hieäu Taän Tinh Taán, Boà-taùt ñöùng ñaàu hieäu laø Muïc Thuû. Veà phöông Taây Nam, caùch xa voâ cöïc, coù coõi Baûo Laâm, Ñöùc Phaät nôi coõi aáy hieäu Thöôïng Tinh Taán, Boà-taùt ñöùng ñaàu hieäu laø Danh Thuû. Veà phöông Taây Baéc, caùch xa voâ cöïc, coù coõi Kim Cöông, Ñöùc Phaät coõi aáy hieäu Nhaát Thöøa Ñoä, Boà-taùt ñöùng ñaàu hieäu laø Phaùp Thuû. Veà phöông döôùi, caùch xa voâ cöïc, coù coõi Thuûy Tinh, Ñöùc Phaät coõi

aáy hieäu Ñaïi Tinh Taán, Boà-taùt ñöùng ñaàu hieäu laø Trí Thuû. Veà phöông treân, caùch xa voâ cöïc, coù coõi Duïc Laâm, Ñöùc Phaät coõi aáy hieäu Chí Tinh Taán, Boà-taùt ñöùng ñaàu hieäu laø Hieàn Thuû. Nhö vaäy, taát caû caùc quoác ñoä ñeàu coù aùnh saùng nôi Phaùp thaân Phaät chieáu ñeán. Baáy giôø, Ñöùc Phaät Thích Ca Maâu Ni khen ngôïi caùc ñaïi Boà- taùt thöôïng thuû ôû khaép möôøi phöông. Moãi vò Boà-taùt ñeàu cuøng voâ soá baäc thöôïng nhaân ñi ñeán ñaïi hoäi, ñaûnh leã ngang chaân Phaät roài ngoài vaøo toøa hoa sen baùu ngaøn caùnh. Khi aáy, Boà-taùt Kính Thuû laø vò ñöùng ñaàu trong ñaïi chuùng, nhôø thaàn löïc cuûa Phaät khen: Söï taäp hôïp cuûa Thaùnh chuùng vaø Ngaøi quaùn xeùt nôi an truù, thanh tònh coõi Phaät cho ñeán phaùp phuïc, uy ñöùc cuûa Phaät, söï tu haønh vi dieäu vaø ñöùc ñoä cuûa Nhö Lai, söï tu taäp hoaøn haûo veà boán möôi hai nhaân ñòa cuûa baäc Hieàn Thaùnh, söï giaûng thuyeát kinh phaùp chöùng ñaéc thaàn thoâng, tuøy coõi trong saïch hay nhieãm oâ maø cöùu ñoä heát thaûy, phaân thaân giaùo hoùa khaép nôi. Luùc ñoù, coõi Phaät nôi phöông khaùc cuõng noùi veà kinh Anh Laïc Boån Nghieäp khoâng hai, khoâng khaùc, khai môû ñaïo phaùp cuõng nhö söï giaûng thuyeát cuûa Ñöùc Phaät Thích Ca. Khi aáy, Boà-taùt Kính Thuû lieàn nhaäp chaùnh ñònh “Chö Phaät thaàn löïc ñaïi sö töû hoáng” lieàn thöa hoûi phaùp moân “Voâ löôïng ñaïi baûo taïng haûi kim cang anh laïc” cuûa taát caû chö Phaät vaø Boà- taùt. Baáy giôø, Ñöùc Phaät Thích Ca Maâu Ni môùi ñeán nôi coäi caây Boà ñeà quaùn xeùt nhaân duyeân, caên cô cuûa chuùng sanh khaép möôøi phöông phaùp giôùi, phoùng ra aùnh saùng lôùn chieáu khaép coõi Phaät, töø boán Thieân vöông, saùu coõi trôøi thuoäc Duïc giôùi, möôøi taùm coõi cuûa Phaïm thieân trôû leân, cho ñeán boán coõi Voâ saéc, taát caû ñeàu cuøng ñeán moät luùc trong phaùp hoäi. Coù voâ löôïng coõi nöôùc, cöù moãi coõi nöôùc phaïm vi goàm coù moät nuùi Tu Di, moät maët trôøi, maët traêng xoay quanh, chieáu soi boán coõi thieân haï. Veà phöông Ñoâng laø Phaát Vu Ñaõi. Phöông Nam laø Dieâm Phuø Ñeà. Phöông Taây laø Cuø Ñaø Ni. Phöông Baéc laø Uaát Ñôn Vieät. Bieån caû roäng lôùn vaây quanh coõi nöôùc, ôû treân coù hai möôi taùm coõi trôøi, nhö vaäy goïi laø moät tieåu theá giôùi, bao quanh möôøi phöông goàm moät tyû

coõi nöôùc. Luùc aáy, aùnh saùng cuûa Phaät ñeàu hieän trong ñoù. Coõi Duïc goàm: Trôøi Töù Thieân Vöông, trôøi Ñao Lôïi, trôøi Tu Dieäm Ma, trôøi Ñaâu Suaát Ñaø, trôøi Hoùa Laïc, trôøi Tha Hoùa Töï Taïi. Caùc trôøi nôi coõi Saéc goàm: Trôøi Phaïm Chuùng, trôøi Phaïm Phuï, trôøi Ñaïi Phaïm, trôøi Thieåu Quang, trôøi Voâ Löôïng Quang, trôøi Quang AÂm, trôøi Thieåu Tònh, trôøi Voâ Löôïng Tònh, trôøi Bieán Tònh, trôøi Phöôùc Sanh, trôøi Phöôùc AÙi, trôøi Quaûng Quaû, trôøi Voâ Töôûng, trôøi Voâ Phieàn, trôøi Voâ Nhieät,

trôøi Thieän Kieán, trôøi Thieän Hieän, trôøi Saéc Cöùu Caùnh. Boán coõi Voâ saéc goàm: Khoâng voâ bieân xöù, Thöùc voâ bieân xöù, Voâ sôû höõu xöù, Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Caùc coõi trôøi thuoäc veà Saéc giôùi ñeàu coù hoà nöôùc roäng lôùn, hoa sen moïc leân, cho neân goïi laø nöôùc trôøi, coøn nhöõng chuùng sanh ôû coõi Voâ saéc ñeàu do hoùa sanh, phía döôùi coõi Duïc thì coù naêm luaân. Phaïm vi moät coõi Phaät bao goàm nhö vaäy, goïi laø Ñaïi nhaãn. Ñöùc Phaät Thích Ca phaân ra traêm öùc hoùa thaân, hieän khaép trong ñoù. Vì chuùng sanh trong theá giôùi naày, neân Ngaøi noùi veà coâng haïnh cuûa chö vò Boà-taùt tu haønh Boån Nghieäp Anh Laïc. Khi ñoù, ñaïi chuùng, haøng trôøi, ngöôøi nhìn coõi Phaät vaø Boà-taùt, thaáy nhö gaàn nhau, caùc vò ñeàu vaân taäp ñeán toøa kim cang nôi chuùng hoäi ôû ñaïo traøng.

Phaåm 2: TEÂN GOÏI CUÛA CAÙC BAÄC HIEÀN THAÙNH Baáy giôø, Boà-taùt Kính Thuû töø phöông khaùc ñeán, do thaàn löïc cuûa Phaät, thaáy ñaïi chuùng ñeàu laø nhöõng baäc long töôïng sö töû vaø haøng chö Thieân nôi hai möôi taùm coõi trôøi ñeàu laø nhöõng vò coù caên haïnh lôùn, tieáp nhaän thaàn löïc cuûa ñöùc Nhö Lai neân Boà-taùt thöa hoûi Ñöùc Phaät: - Kính baïch Ñöùc Theá Toân! Xöa kia Ngaøi tu haïnh gì maø thaønh Phaät ñaïo? Thaân, mieäng, yù ñeàu ñöôïc thanh tònh, vöõng chaéc nhö kim cang khoâng coù loãi laàm vôùi chuùng sanh, theå taùnh beân trong saùng suoát, soi khaép, thöôøng truï chaúng dieät, ñöùng ñaàu caùc Boà-taùt, phaùt ra saéc töôùng ñoan nghieâm khoâng gì baèng, phaùp thaân, hoùa thaân voâ vi thanh tònh, töï nhieân ñaày ñuû ñoä thoaùt voâ löôïng chuùng sanh. Ñöùc Phaät hieän thaân trong saùu ñöôøng thöôøng ñöôïc Ñeá Thích vaø Phaïm vöông cung kính, nhö ngoïn ñuoác saùng tröø dieät toái taêm, nhö vaàng nhaät nguyeät soi saùng trôøi ñaát, nhö ngöôøi thuyeàn tröôûng ñöa ngöôøi qua bieån, vöôït khoûi ba coõi thaønh baäc Dieäu Giaùc toái toân. Muoán thaønh ñaïo naày caàn phaûi tu haïnh gì? Nhöõng quaû vò Hieàn thaùnh teân goïi laø gì? Khi aáy, Ñöùc Phaät Thích Ca Maâu Ni duøng mieäng kim cang baûo Boà- taùt Kính Thuû: - Naøy Phaät töû! Haõy laéng nghe vaø suy nghó kyõ, nhö phaùp maø tu haønh. Tröôùc ñaây, treân caùc coõi trôøi vaø ôû nhaân gian, Ta ñaõ khai môû voâ löôïng haïnh nguyeän cuûa taát caû ngoâi vò Boà-taùt. Ñaây laø phaùp maø taát caû chö Phaät suoát trong ba ñôøi ñeàu seõ noùi. AÁy laø kinh Anh Laïc Boån Nghieäp.

Kinh naày laø phaùp lieãu nghóa quyeát ñònh, laø choã tu haønh cuûa chö Phaät. Hoâm nay, Ta seõ vì caên cô cuûa ñaïi chuùng möôøi boán öùc ngöôøi maø khai môû kinh Anh Laïc Boån Nghieäp, ngöôi haõy kheùo ghi nhôù, duøng chí nguyeän cao xa, loøng töø bi roäng lôùn giaùo hoùa chuùng sanh khaép möôøi phöông. Naøy Phaät töû! Neáu muoán thaønh töïu ñöôïc ñaïo naày tröôùc heát laøm saïch ba nghieäp, tu taäp giaùo phaùp Ba ngoâi baùu, tin theo nhaân quaû. Nhöng ñieàu oâng hoûi laø laøm theá naøo ñeå theå nhaäp vaøo taát caû phaùp Phaät, laøm vò Boà-taùt vaø chaúng bao laâu trôû thaønh vò Phaät. Vaäy, oâng phaûi hoïc kyõ boán möôi hai danh töï Hieàn Thaùnh vaø hieåu roõ nghóa chaéc chaén cuûa phaùp moân maø Ta noùi. Chö Phaät ôû möôøi phöông ba ñôøi ñeàu cuøng noùi nhö nhau. - Naøy Phaät töû! Danh hieäu Hieàn thaùnh ñöôïc goïi nhö vaày: Möôøi truï goàm: Truï Phaùt taâm, truï Trò ñòa, truï Tu haønh, truï Sanh quyù, truï Phöông tieän cuï tuùc, truï Chaùnh taâm, truï Baát thoái, truï Ñoàng chaân, truï Phaùp vöông töû, truï Quaùn ñaûnh. Möôøi haïnh goàm: Haïnh Hoan hyû, haïnh Nhieâu ích, haïnh Voâ saân haän, haïnh Voâ taän, haïnh Lìa si loaïn, haïnh Thieän hieän, haïnh Voâ tröôùc, haïnh Toân troïng, haïnh Thieän phaùp, haïnh Chaân thaät. Möôøi hoài höôùng: Hoài höôùng Cöùu hoä nhaát thieát chuùng sanh, Hoài höôùng Baát hoaïi, Hoài höôùng Ñaúng nhaát thieát Phaät, Hoài höôùng Chí nhaát thieát xöù, Hoài höôùng Voâ taän coâng ñöùc taïng, Hoài höôùng Tuøy thuaän bình ñaúng thieän caên, Hoài höôùng Tuøy thuaän ñaúng quaùn nhaát thieát chuùng sanh, hoài höôùng Chaân nhö töôùng, hoài höôùng Voâ phöôïc giaûi thoaùt, hoài höôùng Phaùp giôùi voâ löôïng. Möôøi ñòa goàm: Ñòa Nghòch löu Hoan hyû, ñòa Ñaïo löu Ly caáu, ñòa Löu chieáu Minh, ñòa Quaùn kinh Dieäm tueä, ñòa Ñoä chöôùng Nan thaéng, ñòa Baïc löu Hieän tieàn, ñòa Quaù tam höõu Vieãn haønh, ñòa Hoùa sanh Baát ñoäng, ñòa Tueä quang Dieäu thieän, ñòa Minh haïnh tuùc Phaùp vaân. Ñòa Voâ töôùng Voâ caáu (ñòa Ñaúng giaùc) vaø ñòa Dieäu giaùc Voâ thöôïng. Naøy Phaät töû! Nhöõng danh hieäu vaø phaùp moân Hieàn Thaùnh treân ñaõ thu giöõ taát caû haïnh coâng ñöùc. Chö Phaät vaø Boà-taùt ñeàu traûi qua nhöõng danh hieäu phaùp moân naày. Taát caû thaàn thoâng, taát caû nhaân quaû, taát caû caûnh giôùi cuõng ñeàu thaâu toùm vaøo nhöõng danh hieäu phaùp moân aáy. Danh töø haïnh moân ñoù, chö Phaät nôi möôøi phöông ñeàu noùi veà ñaïo quaû nhö nhau khoâng theâm khoâng bôùt, lôøi noùi chaéc chaén nhö tieáng gaàm sö töû. Caùc oâng neân duøng theä nguyeän cuûa mình maø thoï trì, ñoïc tuïng, giaûng thuyeát yù vò, nghóa lyù, nguyeän cho chuùng sanh theå nhaäp vaøo phaùp Phaät, thaønh Phaät nhö Ta khoâng khaùc. Caùc oâng haõy neân tu hoïc nhö theá.

446 BOÄ LUAÄT 12

Ñöùc Phaät baûo Boà-taùt Kính Thuû:

- Naøy Phaät töû! Hoâm nay, Ta noùi toùm löôïc veà Truï phaùt taâm thöù nhaát, moät trong möôøi truï cuûa baäc Hieàn. Khi Boà-taùt chöa leân baäc Truï töù nhaát coù möôøi danh töï ñeå goïi möôøi taâm. Boà-taùt thöôøng thöïc haønh möôøi taâm naày. Ñoù laø: Taâm Tín, taâm Nieäm, taâm Tinh taán, taâm Tueä, taâm Ñònh, taâm Baát thoái, taâm Hoài höôùng, taâm Hoä phaùp, taâm Giôùi, taâm Nguyeän. Naøy

Phaät töû! Tu möôøi taâm naày traûi qua moät, hai, ba kieáp cho ñeán khi nhaäp vaøo quaû vò truï thöù nhaát. ÔÛ truï thöù nhaát tu theâm traêm phaùp minh moân, töùc laø tu möôøi taâm tín, moãi moät taâm tín laïi coù möôøi taâm. Do tu taäp traêm phaùp minh moân neân phaùt voâ löôïng nguyeän lôùn tu taäp höõu haïnh vaø voâ haïnh.

Tu haønh nhö vaäy ñöôïc nhaäp vaøo Taäp Chuûng Taùnh, thöïc haønh roäng khaép caùc haïnh nguyeän.

Baäc hieàn sô truï
Phaùt nguyeän roäng lôùn
Nay sanh ñeán Phaät
Vaøo taát caû nguyeän.
ÔÛ trong nguyeän, ta
Thaønh töïu taát caû
Chöùng ñöôïc quaû Phaät
Do nguyeän laøm goác.
Nay ta haønh thí
Nguyeän cho chuùng sanh
Boû taâm tham duïc
Nhaäp vaøo ñaïo khoâng.
Thöôøng quaùn phaùp giôùi
Nguyeän cho chuùng sanh
Giöõ taâm tu haønh
Chöùng ñaéc giaûi thoaùt.
Thöôøng tu saùu nhaãn
Nguyeän cho chuùng sanh
Ñöôïc taâm khoâng tranh
Soáng trong nhaãn laëng.
Löïc tinh taán lôùn
Nguyeän cho chuùng sanh
Thöôøng haønh khoâng nghæ
Vaøo quaû töï giaùc.
Taâm truù thieàn ñònh
Nguyeän cho chuùng sanh

SOÁ 1485 - KINH BOÀ TAÙT ANH LAÏC BOÅN NGHIEÄP, Quyeån Thöôïng 447

Ñaày ñuû thaàn thoâng
Voâ vi töï taïi.
Tu trí ñuùng phaùp
Nguyeän cho chuùng sanh
Vaøo bieån trí tueä

Noái ngoâi Boà-taùt.
Haønh nguyeän voâ töôùng
Nguyeän cho chuùng sanh
Ñuû taát caû nguyeän
Nhaäp vaøo bieån Phaät.
Phöông tieän ñaïi trí
Nguyeän cho chuùng sanh
Soâng phaùp voâ ngaïi
Ñeán bôø nhò ñeá.
Söùc thaàn thoâng lôùn
Nguyeän cho chuùng sanh
Bieán hoùa do mình
Ñaït voâ sôû uùy.
Bieân vöïc trí ñuû
Nguyeän cho chuùng sanh
Thaønh trí kim cang
Ñaïo traøng chöùng quaû.
Vaøo Ñòa Voâ caáu
Nguyeän cho chuùng sanh
Ngoài goác Boà ñeà
Giaùo hoùa taát caû.
Ta ñaõ giaùc ngoä
Nguyeän cho chuùng sanh
Hieåu töông tuïc giaû
Tröø taâm chaáp ñoaïn.
Soi phaùp giaùo hoùa
Nguyeän cho chuùng sanh
Hieåu phaùp duyeân thaønh
Boû taâm chaáp thöôøng.
Theå Ta ñöôïc ñaày
Nguyeän cho chuùng sanh
Hieåu phaùp ñoái ñaõi
Dieät taâm chaáp ngaõ.
448 BOÄ LUAÄT 12

Ñaïi bi khoâng duyeân
Nguyeän cho chuùng sanh
Roõ nhôø nhaân sanh
Boû taâm troäm kieán.
Nieát Baøn ñeä nhaát

Nguyeän cho chuùng sanh
Hieåu phaùp do duyeân
Dieät taâm troäm giôùi.
Chöùng ñaéc möôøi löïc
Nguyeän cho chuùng sanh
Thoâng toû hai ñeá
Ñoaïn taâm taø kieán.
Duøng löïc kim cang
Nguyeän cho chuùng sanh
Roõ möôøi hai duyeân Dieät taâm si kieán.
Chieáu saùng cuøng khaép
Nguyeän cho chuùng sanh
Bieát phaùp voâ thöôøng
Tröø taâm tham, xan.
Naêm nhaõn, ba minh
Nguyeän cho chuùng sanh
Tu ñaït ba minh
Dieät taâm si meâ.
Hoøa hôïp khoâng ngaïi
Nguyeän cho chuùng sanh
Tieáp noái Tam baûo
Boû taâm tranh caõi.
Chöùng trí tueä lôùn
Nguyeän cho chuùng sanh
Vaøo taát caû khoâng
Dieät kho voâ minh.
Ba möôi hai töôùng
Nguyeän cho chuùng sanh
Caùc töôùng toát ñeïp
Dieät y baùo xaáu.
Ñöôïc duïng öùng thaân
Nguyeän cho chuùng sanh
SOÁ 1485 - KINH BOÀ TAÙT ANH LAÏC BOÅN NGHIEÄP, Quyeån Thöôïng 449

Nöông thuyeàn phaùp lôùn Vaøo bieån phaùp Phaät. Ta nhaân quaû nguyeän Ñeàu ñaõ ñaày ñuû Taát caû haïnh nguyeän Thaâu toùm trong ñoù. Hai möôi boán nguyeän Toùm voâ löôïng haønh Môùi phaùt Tín, Nguyeän Troïn goác tueä lôùn. Nay nôi chö Phaät Tröôùc thoï nguyeän lôùn Nguyeän nay ñaõ ñuû Tieán tu haïnh khaùc. Coâng ñöùc trong ñoù Tu traêm ngaøn kieáp Nguyeän Ta môùi boû Vaøo voâ löôïng coõi. Taát caû Boà-taùt Neáu vaøo nguyeän naày Theå nhaäp hoaøn toaøn Bieån Nhaát thieát trí.

Naøy Phaät töû! Boà-taùt truï ôû baäc ñoù, ñaõ phaùt nguyeän lôùn roài laø ngöôøi vöôït qua taát caû phaøm phu thaønh möôøi tín. Nay laïi tu taäp voâ löôïng coâng ñöùc, ñoù laø möôøi Ba la maät, ba moân giaûi thoaùt: Khoâng, voâ töôùng, Voâ taùc; höõu, voâ ñeàu khoâng, thaønh töïu ñöôïc quaùn khoâng, töø ñöôïc boán töôùng: Ngaõ, nhaân, chuû, chuùng sanh, laàn laàn döùt boû caùc nhaän thöùc sai laàm, ñöôïc Thöôøng, laïc, ngaõ, tònh, phaù dieät voâ minh, troùi buoäc trong ba coõi, ñoaïn töø taát caû taäp khí cuûa nghieäp, tích chöùa saâu daøy taát caû phaùp laønh, thaønh töïu taùm vaïn boán ngaøn trí tueä Ba-la-maät. Nhöõng haïnh moân ñeàu goàm thaâu vaøo taâm mình, nieäm nieäm khoâng rôøi töï taâm. Naøy Phaät töû! Coù möôøi giôùi troïng (khi ñaõ vi phaïm) khoâng theå saùm hoái, neân thoï nhaän vaø giöõ gìn. Moät, khoâng ñöôïc gieát maïng soáng loaøi ngöôøi cho ñeán chö Thieân nôi hai möôi taùm coõi trôøi, chö Phaät vaø Boà-taùt. Hai, khoâng ñöôïc troäm caép cho ñeán troäm laáy coäng coû, laù caây. Ba, khoâng ñöôïc daâm duïc cho ñeán daâm duïc vôùi haøng phi nhaân. Boán, khoâng ñöôïc noùi doái cho ñeán noùi doái ñoái vôùi haøng phi nhaân.

450 BOÄ LUAÄT 12

Naêm, khoâng ñöôïc noùi toäi loãi cuûa Boà-taùt xuaát gia hay taïi gia. Saùu, khoâng ñöôïc baùn röôïu. Baûy, khoâng ñöôïc töï khen ngôïi mình, cheâ bai ngöôøi khaùc. Taùm, khoâng ñöôïc keo kieät, boûn seûn. Chín, khoâng ñöôïc saân giaän cho ñeán saân giaän ñoái vôùi haøng phi nhaân. Möôøi, khoâng ñöôïc huûy baùng Tam baûo. Neáu phaïm giôùi naày laø phaïm Ba la di (khí toäi) khoâng theå saùm hoái, phaûi bò ñoïa trong möôøi kieáp, moät ngaøy chòu toäi cheát ñi soáng laïi taùm vaïn boán ngaøn laàn, do ñoù khoâng neân phaù giôùi. Naøy Phaät töû! Neáu maát truï phaùt taâm thöù nhaát thì nhò truï, tam truï cho ñeán möôøi ñòa taát caû ñeàu bò maát. Vì theá giôùi phaùp laø haïnh caên baûn cuûa taát caû chö Phaät vaø Boà-taùt. Neáu heát thaûy chö Phaät, Boà-taùt khoâng do phaùp moân möôøi giôùi naày maø chöùng ñöôïc quaû vò Hieàn Thaùnh, thì ñoù laø ñieàu khoâng theå coù. Töôùng truï thöù nhaát naày laø haïng ñaàu tieân trong Taäp chuûng taùnh, cöù nhö vaäy phaùp haïnh cuûa chín baäc truï sau daàn daàn caøng roäng lôùn hôn, cho ñeán phaùp haïnh cuûa Chín Truï, Möôøi Haïnh, Möôøi Hoài höôùng, Möôøi Ñòa, ñòa Voâ caáu, cuõng daàn daàn taêng tröôûng roäng lôùn, khoâng theå nghó baøn. Naøy Phaät töû! Nay Ta noùi toùm löôïc chæ nhö moät gioït nöôùc trong bieån caû.

Phaåm 3: HOÏC QUAÙN CUÛA HIEÀN THAÙNH Baáy giôø, Boà-taùt Kính Thuû thöa: - Baïch ñöùc Theá Toân! Theá naøo laø töôùng nghóa danh töï hoïc quaùn cuûa Boà-taùt vaø caùc duïng taâm phaûi nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Naøy Phaät töû! Caâu hoûi cuûa oâng gioáng nhö caâu hoûi cuûa caùc Boà-taùt ôû coõi Phaät khaép möôøi phöông, vaøo luùc taát caû chö Phaät ngoài nôi goác Boà ñeà thaønh ñaïo khoâng khaùc vaø nhöõng vò Boà-taùt coù theå thöa hoûi veà yù nghóa aáy ñeàu cuøng moät danh hieäu laø Kính Thuû. Vaäy haõy laéng nghe, suy nghó, chaùnh quaùn nhö phaùp tu haønh. Naøy Phaät töû! Taát caû chö Phaät ñeàu cuøng thuyeát giaûng saùu quaùn minh, ba moân tam muoäi, Ta cuõng thuyeát nhö vaäy. Saùu chuûng taùnh laø chuoãi anh laïc coâng ñöùc, duøng trang nghieâm hai loaïi Phaùp thaân cuûa caùc Boà-taùt.

Boà-taùt ñeo mang traêm vaïn voâ soá haïnh coâng ñöùc laøm baèng chuoãi anh laïc. Neáu chö Boà-taùt khoâng vaøo haïnh moân coâng ñöùc anh laïc maø ñöôïc döïa vaøo chaùnh vò cuûa Boà-taùt thì vieäc aáy khoâng theå coù. Naøy Phaät töû! Taùnh ôû ñaây laø taùnh Taäp chuûng, taùnh Taùnh chuûng, taùnh Ñaïo chuûng, taùnh Thaùnh chuûng, taùnh Ñaúng giaùc, taùnh Dieäu giaùc.

SOÁ 1485 - KINH BOÀ TAÙT ANH LAÏC BOÅN NGHIEÄP, Quyeån Thöôïng 451

Saùu chuûng taùnh naày coøn goïi laø saùu söï kieân coá, goàm coù Tín kieân, Phaùp kieân, Tu kieân, Ñöùc kieân, Ñaûnh kieân, Giaùc kieân. Laïi coù teân saùu Nhaãn. Nhaãn tín, Nhaãn phaùp, Nhaãn tu, Nhaãn chaùnh, Nhaãn voâ caáu, Nhaãn nhaát thieát trí. Laïi coù teân laø saùu Tueä: Tueä vaên, Tueä tö, Tueä tu, Tueä voâ töôùng, Tueä chieáu tòch, Tueä tòch chieáu. Laïi coù teân laø saùu Ñònh: Ñònh taäp töôùng, Ñònh ñònh taùnh, Ñònh ñaïo tueä, Ñònh ñaïo chuûng tueä, Ñònh ñaïi tueä, Ñònh chaùnh quaùn. Laïi coù teân laø saùu Quaùn: Quaùn truï, Quaùn haïnh, Quaùn höôùng, Quaùn ñòa, Quaùn voâ töôùng, Quaùn nhaát thieát chuûng trí. Naøy Phaät töû! Taát caû chö Phaät vaø Boà-taùt ñeàu nhaäp vaøo saùu phaùp quaùn minh naày quyeát ñònh lieãu nghóa phaùp moân thaät töôùng. Naøy Phaät töû! Tröôùc oâng ñaõ hoûi veà yù nghóa danh töï, ñoù laø chuoãi anh laïc baùu baèng ñoàng. Coøn danh töï cuûa Boà-taùt, ñoù laø trong taùnh Taäp chuûng coù möôøi baäc: Boà-taùt Phaùt taâm, Boà-taùt Trì ñòa, Boà-taùt Tu haønh, Boà-taùt Sanh quyù, Boà-taùt Phöông tieän cuï tuùc, Boà-taùt Chaùnh taâm, Boà-taùt Baát thoái, Boà-taùt Ñoàng chaân, Boà-taùt Phaùp vöông töû, Boà-taùt Quaùn ñaûnh. Naøy Phaät töû! Vôùi anh laïc baùu baèng baïc thì danh töï cuûa Boà-taùt laø thuoäc trong Taùnh chuûng taùnh, goàm coù möôøi haïng: Boà-taùt Hoan hyû, Boà- taùt Nhieâu ích, Boà-taùt Khoâng saân haän, Boà-taùt Voâ taän, Boà-taùt Lìa si loaïn, Boà-taùt Thieän hieän, Boà-taùt Voâ tröôùc, Boà-taùt Toân troïng, Boà-taùt Thieän phaùp, Boà-taùt Chaân thaät. Naøy Phaät töû! Veà anh laïc baùu baèng vaøng, thì danh töï cuûa Boà-taùt laø thuoäc trong Taùnh Ñaïo chuûng, coù möôøi baäc: Boà-taùt cöùu hoä nhaát thieát chuùng sanh lìa töôùng chuùng sanh, Boà-taùt Baát hoaïi, Boà-taùt bình ñaúng vôùi taát caû Phaät, Boà-taùt ñaït ñeán heát thaûy xöù, Boà-taùt coâng ñöùc taïng voâ taän, Boà-taùt thieän caên bình ñaúng, Boà-taùt tuøy thuaän cuøng quaùn saùt chuùng sanh, Boà-taùt chaân nhö töôùng, Boà-taùt giaûi thoaùt khoâng coøn bò troùi buoäc, Boà-taùt phaùp giôùi voâ löôïng. Naøy Phaät töû! Veà anh laïc baùu baèng löu ly, thì danh töï cuûa Boà-taùt thuoäc taùnh Thaùnh chuûng, coù möôøi baäc: Boà-taùt ñòa Hoan hyû, Boà-taùt ñòa Ly caáu, Boà-taùt ñòa Minh tueä, Boà-taùt ñòa Dieäm quang, Boà-taùt ñòa Nan thaéng, Boà-taùt ñòa Hieän tieàn, Boà-taùt ñòa Vieãn haønh, Boà-taùt ñòa Baát ñoäng, Boà-taùt ñòa Thieän tueä, Boà-taùt ñòa Phaùp vaân. Naøy Phaät töû! Coù haøng traêm vaïn A taêng kyø anh laïc coâng ñöùc nhö vaäy ñeå trang nghieâm hai thöù Phaùp thaân cuûa Boà-taùt. Boán möôi quaû vò treân ñaây goïi laø Hoïc haønh, ñeàu nhaäp vaøo doøng nöôùc phaùp trí ñeå taém goäi. Naøy Phaät töû! Veà anh laïc baùu baèng ngoïc ma ni, thì danh töï cuûa Boà-taùt laø ôû trong taùnh Ñaúng giaùc, coù moät baäc laø Boà-taùt Kim Cang Tueä Traøng, an truù trong thieàn vaéng laëng toái cao. Do naêng löïc cuûa ñaïi nguyeän

maø duy trì tuoåi thoï trong naêm kieáp, tu ngaøn phaùp Tam muoäi, ñeán khi nhaäp Tam muoäi Kim cang thì ñoàng vôùi taát caû phaùp taùnh, hai ñeá ñeàu laø Ñeä nhaát nghóa ñeá, laø töôùng hôïp nhaát. Laïi duy trì thoï maïng trong moät ngaøn kieáp, hoïc oai nghi cuûa Phaät, nhö voi chuùa ngaém nhìn sö töû böôùc ñi. Laïi tu taäp voâ löôïng khoâng theå nghó baøn thaàn thoâng vaø phaùp giaùo hoùa cuûa chö Phaät. Cho neân taát caû phaùp Phaät ñeàu ñöôïc hieän tieàn, nhaäp vaøo haønh xöù cuûa Phaät, an truù nôi ñaïo traøng Nhö Lai vöôït thoaùt ba thöù ma chöôùng. Laïi duy trì thoï maïng moät vaïn kieáp, thò hieän thaønh Phaät nhaäp vaøo ñònh vaéng laëng vó ñaïi, giaùc ngoä ngang haøng vôùi caùc Ñöùc Phaät, vöôït ngoaøi hai ñeá chaúng coù chaúng khoâng, khoâng taâm, khoâng saéc, taäp nhaân, khoå quaû hai thöù ñeàu döùt saïch. Hieän ñoàng vôùi Phaät xöa, chæ coù danh töï öùng thaân, hoùa thaân, vì hieän saéc taâm giaùo hoùa chuùng sanh, thò hieän nhö caùc Phaät tröôùc, luoân haønh theo trung ñaïo, ñöôïc an laïc lôùn, voâ vi. Maëc duø sanh dieät coù khaùc, nhöng thaät ra chaúng phaûi laø Phaät hieän thaàn thoâng cuûa Phaät maø laø thöôøng an truù nôi caûnh giôùi baûn theå. Naøy Phaät töû! Veà anh laïc baùu laø coâng ñöùc cuûa ñòa Dieäu giaùc, ví nhö chuoãi ngoïc thuûy tinh trong suoát trong ngoaøi, Thaùnh taùnh Dieäu giaùc luoân laéng trong goïi laø baäc Nhaát thieát trí, thöôøng an truù nôi trung ñaïo, treân taát caû phaùp, vöôït khoûi boán ma, chaúng coù chaúng khoâng, taát caû töôùng ñeàu vaéng baët lieàn chöùng Ñaïi giaùc, baûn theå nhieäm maàu öùng hoùa cuøng khaép, baùo thaân öùng thaân luoân thöôøng truï ñeå giaùo hoùa nhöõng ai coù ñuû caên duyeân. Naøy Phaät töû! Hoâm nay Ta noùi toùm löôïc veà caùc danh töï cuûa Hieàn Thaùnh, caùc ngöôi neân thoï trì, thöïc haønh ñeå hoùa ñoä chuùng sanh. Naøy Phaät töû! Tröôùc oâng ñaõ hoûi veà caùc phaùp haønh cuûa taâm nhö theá naøo? Ñoù laø möôøi taâm: Taâm truï phaùt khôûi, Taâm truï trì ñòa, Taâm truï tu haønh, Taâm truï sanh quyù, Taâm truï phöông tieän, Taâm truï chaân chaùnh, Taâm truï baát thoái, Taâm truï ñoàng chaân, Taâm truï phaùp vöông töû, Taâm truï quaùn ñaûnh. Laïi nöõa, ñaây laø möôøi taâm cuûa chuû theå quaùn vaø phaùp cuûa ñoái töôïng quaùn. Moät laø Boà-taùt tích chöùa saâu daøy taát caû caùc caên laønh. Ñoù laø boán theä nguyeän roäng lôùn. Ngöôøi chöa ñaït ñeán Khoå ñeá laøm cho hoï ñaït tôùi Khoå ñeá. Ngöôøi chöa hieåu Taäp ñeå laøm cho hoï hieåu Taäp ñeá. Ngöôøi chöa an truï nôi Ñaïo ñeá khieán hoï ñöôïc an truï. Ngöôøi chöa chöùng Nieát Baøn khieán hoï chöùng ñaéc Nieát Baøn. Naøy Phaät töû! Hai laø Boà-taùt tu taäp voâ löôïng caùc haønh thieän. Ñoù laø tu boán nieäm xöù, quaùn veà Thaân, Thoï, Taâm, Phaùp. Do quaùn boán nieäm phaùp ñeàu nhö hö khoâng, khoâng coøn boán quan nieäm ñieân ñaûo, taát caû caùc phaùp ñeàu giaû danh, ñeàu nhö huyeãn hoùa. Naêm aám: Saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc;

saùu ñaïi: Ñòa, thuûy, hoûa, phong, khoâng, thöùc, taát caû caùc phaùp ñeàu khoâng coù töï töôùng, khoâng coù tha töôùng, vì huyeãn hoùa nhö hö khoâng. Naøy Phaät töû! Ba laø Boà-taùt tu taäp hoaøn toaøn ñaïo phaùp cuûa Phaät. Ñoù laø hoïc quaùn

möôøi nhaát thieát nhaäp: Boán ñaïi, boán saéc, khoâng xöù, thöùc xöù, quaùn ñuùng nhö thaät töôùng cuûa noù. Naøy Phaät töû! Boán laø Boà-taùt ñoái tröôùc Ñöùc Phaät thoï phaùp tu haønh. Ñoù laø thaéng xöù. Quaùn veà töôùng roäng, töôùng löôïc nôi hai thaéng xöù thuoäc naêm aám beân trong. Quaùn töôùng roäng, löôïc cuûa hai thaéng xöù thuoäc chuùng sanh nôi phaùp giaû coù beân ngoaøi. Quaùn töôùng roäng, löôïc cuûa boán thaéng xöù thuoäc boán ñaïi phaùp. Quaùn taát caû phaùp ñeàu roãng laëng, khoâng töôùng nhö vaäy. Naøy Phaät töû! Naêm laø Boà-taùt tu caùc phaùp thanh tònh. Töùc taùm ñieàu giaùc ngoä cuûa baäc Ñaïi nhaân: Ít ham muoán, Bieát ñuû, Tòch tónh, Tinh taán, Chaùnh nieäm, Chaùnh ñònh, Chaùnh tueä vaø Khoâng hyù luaän, tuøy thuaän taát caû phaùp. Naøy Phaät töû! Saùu laø Boà-taùt ñöôïc chö Phaät hoä nieäm, töùc laø quaùn taùm giaûi thoaùt. Do quaùn vaên tueä ñöôïc söï baát ñoäng ñoái vôùi giaû töôùng beân trong vaø ngoaøi. Do tö tueä giaûi thoaùt maø ñöôïc söï baát ñoäng ñoái vôùi naêm aám beân trong vaø caùc phaùp beân ngoaøi. Do tu tueä giaûi thoaùt maø ñöôïc söï baát ñoäng ñoái vôùi saùu quaùn ñaày ñuû: naêm aám thuoäc saéc giôùi ñeàu roãng khoâng, ba moân giaûi thoaùt, naêm aám thuoäc voâ saéc giôùi vaø ñònh dieät taän, vì töôùng giaûi thoaùt cuûa naêm aám laø nhaát Nhö. Naøy Phaät töû! Baûy laø Boà-taùt haønh hoùa chaùnh phaùp roäng khaép. Ñoù laø thöïc haønh luïc hoøa, ba nghieäp ñoàng giôùi, ñoàng kieán, ñoàng haønh. Vì nhaäp vaøo phaùp luïc hoøa naày, hoaøn toaøn roãng laëng neân an truù ôû quaû vò baát thoái. Naøy Phaät töû! Taùm laø Boà-taùt ñöôïc söï tin vui ñoái vôùi ñaïi phaùp, töùc laø ñaït ñöôïc ba phaùp khoâng. Vì taát caû nhaân khoâng neân khoâng taïo taùc (voâ taùc). Vì taát caû quaû khoâng neân khoâng coù töôùng traïng (voâ töôùng). Vì nhaân khoâng, quaû khoâng, caû hai ñeàu khoâng, neân caùc khoâng ñeàu khoâng (khoâng). Caùc phaùp nhö vaäy ñeàu nhö hö khoâng. Naøy Phaät töû! Chín laø Boà-taùt naày thöïc haønh boán taâm voâ löôïng, duøng boán Thaùnh ñeá ñeå giaùo hoùa chuùng sanh, chæ roõ ba coõi laø khoå, khoâng vui, voâ minh taäp khí laøm nhaân, do ñoù thoï maïng voâ cuøng, ñaïo phaåm ba khoâng laø voâ vi, vaéng laëng, töôùng boán Thaùnh ñeá laø khoâng hai, laø moät hôïp töôùng. Naøy Phaät töû! Möôøi laø Boà-taùt naày öa thích mong caàu coâng ñöùc cuûa Phaät. Töùc laø tu saùu nieäm: nieäm Phaät, nieäm Phaùp, nieäm Taêng, nieäm Giôùi,

nieäm Thí, nieäm Thieân, ñöôïc taát caû coâng ñöùc cuûa Phaät. Moãi moät nieäm theå nhaäp vaøo “Tam muoäi Nhö huyeãn”, nhöõng nôi tu taäp thöôøng ñöôïc hieän tieàn. Naøy Phaät töû! Tröôùc ñaây, ôû cung trôøi Ñao Lôïi, Ta ñaõ vì chö Thieân noùi veà danh nghóa vaø phaùp cuûa ñoái töôïng quaùn ñaàu tieân thuoäc möôøi truï, laø nhöõng vò coøn trong haøng phaøm phu. Taát caû Boà-taùt ñeàu nhaäp vaøo nhöõng phaùp moân naày ñeå höôùng ñeán bieån Nhaát thieát trí. Naøy Phaät töû! Ñaây laø möôøi taâm cuûa baäc Thaäp haïnh: Moät laø taâm haønh hoan hyû. Hai laø taâm haønh taïo lôïi ích. Ba laø taâm haønh khoâng saân giaän. Boán laø taâm haønh khoâng cuøng taän. Naêm laø taâm haønh lìa si loaïn. Saùu laø taâm haønh kheùo thò hieän. Baûy laø taâm haønh khoâng chaáp tröôùc. Taùm laø taâm haønh toân troïng. Chín laø taâm haønh ñaày ñuû phaùp thieän. Möôøi laø taâm haønh chaân thaät. Naøy

Phaät töû! Ñaây töùc laø phaùp cuûa ñoái töôïng quaùn vaø taâm cuûa chuû theå quaùn nôi möôøi haønh: Moät laø Boà-taùt naày vì muoán töï mình ñaït ñöôïc Nhaát thieát chuûng trí neân tu taäp boán phaùp Chaùnh caàn. Phaùp laønh chöa sanh duøng phöông tieän laøm cho phaùt sanh. Phaùp laønh ñaõ sanh duøng phöông tieän laøm cho taêng tröôûng. Phaùp aùc chöa sanh duøng phöông tieän khieán chaúng sanh. Phaùp aùc ñaõ sanh duøng phöông tieän khieán cho dieät tröø. Khi Boà-taùt tu haønh nhö vaäy laø nhaèm caàu ñaït quaû vò Phaät. Naøy Phaät töû! Hai laø Boà-taùt naày muoán töï thaân coù naêng löïc vó ñaïi neân tu taäp boán Nhö yù tuùc: Chaùnh nieäm ñònh caûnh, Tinh taán theo ñuoåi, Ñònh taâm thaâu giöõ, Tueä soi saùng caûnh giôùi thieàn ñònh. Tu boán phaùp naày chöùng ñöôïc phaùp voâ sanh töï taïi. Naøy Phaät töû! Ba laø Boà-taùt naày vì muoán ñaày ñuû naêng löïc voâ uùy neân tu taäp naêm caên: Tín, Taán, Nieäm, Ñònh, Tueä, hieåu roõ naêm caên ñeàu laø voâ töôùng. Naøy Phaät töû! Boán laø Boà-taùt naày mong caàu ñaày ñuû veà Tam baûo. Ñoù laø naêm phaàn phaùp thaân: Giôùi tröø dieät nhöõng hieän haønh sai traùi. Do ñònh neân taâm khoâng loaïn ñoäng. Nhôø tueä thoâng toû caùc töôûng hö giaû. Vì taâm giaûi thoaùt neân khoâng bò troùi buoäc. Do khoâng bò troùi buoäc neân nhaän bieát taát caû chuùng sanh khoâng bò raøng buoäc. Do tri kieán giaûi thoaùt cho neân thaáy roõ caùc phaùp ñoàng nhö hö khoâng, khoâng coù hai töôùng. Naøy Phaät töû! Naêm laø Boà-taùt naày vì muoán giaùo hoùa taát caû chuùng sanh, do ñoù tu haønh taùm chi Thaùnh ñaïo: Töø thaày daïy maø phaùt sanh tueä giaûi laø chaùnh tri kieán. Ñöôïc nghe phaùp roài tö duy laø chaùnh tö duy. Sieâng naêng tu taäp khoâng heà nhaøm chaùn goïi laø chaùnh tinh taán. Ba chi boán, naêm, saùu, ngöôøi xuaát gia thoï hoïc ba chi naày goïi laø chaùnh ngöõ, chaùnh nghieäp,

chaùnh maïng. Hai chi baûy vaø taùm nhaäp ñöôïc taùnh khoâng caùc phaùp goïi laø chaùnh ñònh, chaùnh tueä. Quaùn töôùng hôïp nhaát, khoâng hai cuûa phaùp voâ sanh. Naøy Phaät töû! Saùu laø Boà-taùt vì muoán ñöôïc taâm töø bi roäng lôùn neân tu baûy phaùp Boà ñeà phaàn: Nieäm giaùc phaàn, Traïch phaùp giaùc phaàn, Tinh taán giaùc phaàn, Hoä (xaû) giaùc phaàn, Hyû giaùc phaàn, Ñònh giaùc phaàn. Tueä (khinh an) giaùc phaàn goïi laø phaùp moân quaùn ñeå nhaäp nhaát töôùng. Naøy Phaät töû! Baûy laø Boà-taùt vì muoán thaønh töïu boán trí voâ ngaïi neân tu taäp naêm thieän caên: Chaùnh quaùn, Noaõn quaùn, Ñaûnh quaùn, Nhaãn quaùn, Theá ñeä nhaát trong ba coõi khoâng, neân coù theå sanh trí tueä saùng suoát lôùn, voâ töôùng ôû möôøi ñòa hay Thaùnh thai (Ba Hieàn: Möôøi Truï, möôøi Haïnh, möôøi Hoài höôùng) luùc chöa bieán ñoåi, vì bình ñaúng vôùi ñeä nhaát nghóa khoâng. Naøy Phaät töû! Taùm laø Boà-taùt vì muoán nhaäp vaøo khaép coõi Phaät ñeå giaùo hoùa neân tu taäp boán voâ ngaïi bieän: Phaùp voâ ngaïi bieän, Nghóa voâ ngaïi bieän, Töø voâ ngaïi bieän, Laïc thuyeát voâ ngaïi bieän. Boán voâ ngaïi bieän naày goïi laø Tueä taùnh, soi roõ caùc phaùp voâ sanh, thöïc haønh trong Ñeä nhaát nghóa ñeá. Naøy Phaät töû! Chín laø Boà-taùt vì muoán trong moät nieäm soi chieáu thaáy roõ taát caû phaùp, neân quaùn veà möôøi hai nhaân duyeân töông quan trong ba ñôøi. Hai chi ôû quaù khöù laø Voâ minh vaø caùc Haønh. Caùc chi ôû hieän taïi laø: Thöùc, Danh saéc,

Luïc nhaäp, Xuùc, Thoï, AÙi, Thuû, Höõu. Hai chi ôû vò lai laø Sanh, Laõo töû ñeàu giaû hôïp maø thaønh. Thaät taùnh cuûa nhaân duyeân laø khoâng naém baét ñöôïc. Naøy Phaät töû! Möôøi laø Boà-taùt vì muoán töï taïi chuyeån baùnh xe phaùp. Nghóa laø: Boà-taùt ñaày ñuû ba nghóa Tam baûo. Khi ñoù, Boà-taùt ôû nôi trung ñaïo cuûa Ñeä nhaát nghóa, trí laø Giaùc baûo. Taát caû phaùp khoâng sanh, khoâng ñoäng töùc laø Phaùp baûo. thöôøng thöïc haønh vaø hoøa mình vôùi chuùng sanh trong saùu ñöôøng neân goïi laø Taêng baûo. Do ñoù, höôùng daãn chuùng sanh nhaäp vaøo bieån Phaät. Naøy Phaät töû! Tröôùc ñaây, ôû taïi cung trôøi Dieäm Ma, Ta ñaõ vì chö Thieân maø giaûng thuyeát Thaäp haïnh cuûa haøng phaøm phu. Hoâm nay, ôû ñaây noùi toùm löôïc veà nhöõng phaùp caên baûn, caùc ngöôi haõy neân thoï trì. Taát caû chö Phaät ñeàu giaûng thuyeát nhö vaäy. Naøy Phaät töû! Ñaây laø möôøi Taâm hoài höôùng: Moät laø taâm cöùu hoä taát caû chuùng sanh lìa töôùng chuùng sanh hoài höôùng. Hai laø taâm khoâng hö hoaïi hoài höôùng. Ba laø taâm bình ñaúng vôùi taát caû chö Phaät hoài höôùng. Boán laø taâm höôùng ñeán taát caû nôi choán hoài höôùng. Naêm laø taâm chöùa giöõ coâng ñöùc voâ taän hoài höôùng. Saùu laø taâm bình ñaúng tuøy thuaän thieän caên hoài

höôùng. Baûy laø taâm bình ñaúng quaùn taát caû chuùng sanh hoài höôùng. Taùm laø taâm laø töôùng chaân nhö hoài höôùng. Chín laø taâm giaûi thoaùt khoâng coøn bò troùi buoäc hoài höôùng. Möôøi laø taâm ñoàng phaùp giôùi voâ löôïng hoài höôùng. Naøy Phaät töû! Ñaây laø möôøi Taâm cuûa chuû theå quaùn nôi phaùp cuûa ñoái töôïng quaùn. Moät laø Boà-taùt naày hoïc taäp Ñeä nhaát nghóa ñeá baèng caùch quaùn veà nhò ñeá, quaùn töôùng cuûa taát caû phaùp laø nhö nhö, khoâng theå naém baét. Duøng töø, bi, hyû, xaû chæ daïy truyeàn trao cho haøng trôøi, ngöôøi trong saùu ñöôøng. Caïo ñaàu, ñaép y, quy y Tam baûo, Boà-taùt xuaát gia ñöôïc döï vaøo taát caû Tam baûo. Vì ñöôïc Ñeä nhaát thanh tònh neân ñoái vôùi Phaät phaùp khoâng hai. Naøy Phaät töû! Hai laø Boà-taùt naày thaâm nhaäp trí tueä Ñeä nhaát nghóa, chính laø thaønh töïu naêm thöù thaàn thoâng, laø dieäu duïng sai bieät cuûa tueä taâm sôû. Thieân laø söï thaàn dieäu cuûa taâm. Thaân hình bieán hoùa laø thieân thaàn thoâng. Thieân nhaõn laø thaáy nhöõng hình saéc lôùn nhoû nôi caùc phaùp trong ba ñôøi. Thieân nhó laø nghe ñöôïc taát caû caùc tieáng cuûa muoân loaøi khaép möôøi phöông. Tha taâm trí thoâng laø bieát ñöôïc taâm yù cuûa taát caû chuùng sanh. Tuùc maïng trí thoâng laø thaáy roõ töøng phaàn thoï maïng cuûa chuùng sanh trong saùu ñöôøng qua ba ñôøi. Do trí voâ sanh maø thaáy bieát taát caû phaùp. Naøy Phaät töû! Ba laø Boà-taùt naày taâm ñaõ thuaàn thuïc, nöông vaøo trí voâ sanh ñeå thaønh töïu ñöôïc boán ñöùc tin trong saïch khoâng hoaïi. Ñoái vôùi Phaät, Phaùp, Taêng, Giôùi thì loøng tin khoâng hoaïi. Naøy Phaät töû! Boán laø Boà-taùt vôùi taâm löôïng ñoàng vôùi dieäu löïc cuûa Phaät töùc ba töôùng. Caùc phaùp voán khoâng, giaû goïi laø Sanh. Ñaõ coù laïi hoaøn khoâng, giaû goïi laø Dieät. Chaúng phaûi khoâng coù phaùp, giaû goïi laø Truù. Cho neân thoâng ñaït taát caû phaùp khoâng, khoâng hai. Vì töôùng cuûa ñeä nhaát nghóa ñeá roãng laëng neân goïi töôùng Theá ñeá laø khoâng. Naøy Phaät töû! Naêm laø Boà-taùt naày giôùi löôøng

tính veà nghieäp löïc cuûa chuùng sanh, xeùt thaáy naêm aám, saéc khaùc vôùi khoâng. Taäp hôïp cuûa saéc thaønh ñaïi chuûng thuoäc veà saéc phaàn. Töôùng saéc roãng laëng do töøng saùt na lieân heä thaønh taâm, töôùng cuûa taâm roãng laëng neân Thoï, töôûng, haønh, thöùc khoâng taäp hôïp, khoâng phaân taùn vì cuøng moät töôùng laø voâ töôùng. Naøy Phaät töû! Saùu laø Boà-taùt tu hoïc theo naêng löïc giaùo hoùa cuûa Phaät, neân tu quaùn veà möôøi hai nhaäp, saùu traàn beân ngoaøi, saùu caên beân trong laøm giao tieáp cho saùu thöùc xöù goïi laø nhaäp. Vôùi tueä quaùn cuûa Boà- taùt chaúng ôû beân trong, chaúng ôû beân ngoaøi, chaúng ôû giöõa, taát caû phaùp ñeàu khoâng töï, khoâng tha. Naøy Phaät töû! Baûy laø Boà-taùt höôùng ñeán trí voâ ngaïi, töùc möôøi taùm

SOÁ 1485 - KINH BOÀ TAÙT ANH LAÏC BOÅN NGHIEÄP, Quyeån Thöôïng 457

giôùi, laø saùu caên, saùu traàn, saùu thöùc ñeàu moät töôùng hôïp nhaát, vì taát caû phaùp cuõng laø moät töôùng hôïp nhaát. Naøy Phaät töû! Taùm laø Boà-taùt naày thuaän theo trí tueä töï nhieân cuûa mình, töùc laø thuaän nhaân, quaû, thieän, aùc goïi laø nhaân; khoå vui laø quaû. Nguyeân do laø nhaân, choã daáy khôûi laø quaû. Do khôûi leân söï ñoái ñaõi laãn nhau goïi chung laø nhaân quaû. Nhöng nhaân, quaû ñeàu khoâng, chaúng sanh, chaúng dieät neân ñeàu laø töôùng hôïp nhaát. Naøy Phaät töû! Chín laø Boà-taùt coù theå thoï nhaän Phaät, Phaùp, Taêng, töùc laø quaùn nhò ñeá laø khoâng. Nhaân duyeân taäp hôïp goïi laø coù, chaúng phaûi thaáy coù maø baûo coù. Nhaân duyeân phaân taùn neân goïi laø khoâng, chaúng phaûi baûo coù laø hoaøn toaøn khoâng. Ñoái vôùi caùi coù maø khoâng hoaëc khoâng maø khoâng, caû hai ñeàu chaúng lieân quan ñeán trí tueä giaûi thoaùt, noù khoâng coù hai töôùng. Naøy Phaät töû! Möôøi laø Boà-taùt duøng tueä töï taïi ñeå hoùa ñoä heát thaûy chuùng sanh. Töùc laø laáy trung ñaïo nôi Ñeä nhaát nghóa ñeá laøm caûnh cuûa ñoái töôïng duyeân cho theå trí tueä ñeå quaùn thaáu suoát caùc phaùp, nhöng laïi khoâng hai. Tueä quaùn naày chuyeån daàn, nhaäp vaøo Thaùnh ñòa (Sô ñòa). Do ñoù, goïi laø taâm quaùn töông tôï vôùi Ñeä nhaát nghóa ñeá, nhöng chöa phaûi hoaøn toaøn ñuùng vôùi ñoái töôïng quaùn cuûa lyù trung ñaïo nôi Ñeä nhaát nghóa ñeá. Ñaïi Boà-taùt töø Ñòa thöù nhaát trôû leân môùi quaùn ñuùng lyù trung ñaïo aáy. Coù ba quaùn taâm ñeå nhaäp vaøo caùc ñòa ñoù laø: Töø giaû quaùn maø nhaäp vaøo khoâng quaùn ñeå quaùn hai ñeá. Töø khoâng nhaäp vaøo giaû goïi laø quaùn bình ñaúng. Hai phaùp quaùn naày laø ñaïo phöông tieän. Do hai phaùp quaùn khoâng naày maø nhaäp vaøo quaùn trung ñaïo thuoäc Ñeä nhaát nghóa ñeá, chieáu soi caû hai ñeá, moïi taâm vaéng laëng, nhanh choùng nhaäp vaøo doøng nöôùc phaùp trí cuûa baäc Sô ñòa, goïi laø Ma ha taùt Thaùnh chuûng taùnh, trong phaùp voâ töôùng maø tu trung ñaïo, nhöng vaãn khoâng hai. Naøy Phaät töû! Do ba möôi taâm aáy ñeå nhaäp vaøo ñöùc tin ñoái vôùi Nhaát thöøa, laøm nhaân phaùp cho Nhaát thöøa, chaúng phaûi nhöõng haønh thöôøng maø coù ñöôïc. Caàn tu haïnh roäng lôùn vaø taâm vó ñaïi, traûi qua ba A taêng kyø kieáp môùi haøng phuïc ñöôïc nhöõng thöû thaùch (nhaãn ñaïo) töø ñoù ñöôïc ñaày ñuû ñöùc tin. Naøy Phaät töû! Vieäc tieán tôùi vaø thoái lui laø töø baäc möôøi truï trôû veà tröôùc. Boà-taùt phaùt khôûi ba taâm Boà ñeà ñeàu coøn ôû trong phaùp cuûa haøng phaøm phu, coù haèng sa chuùng sanh

hoïc haønh giaùo phaùp cuûa Phaät. Nhöõng ngöôøi taâm do tin töôûng tu haønh thì thuoäc phaàn coù theå thoái lui thieän caên. Nhöõng thieän nam naøo trong moät kieáp, hai kieáp cho ñeán möôøi kieáp, tu taäp möôøi tín thì ñöôïc vaøo möôøi truï. Ngöôøi naøy, leân truï thöù nhaát tieáp tuïc tu

ñeán saùu truï. Neáu tu Baùt nhaõ Ba-la-maät thöù saùu vôùi söùc chaùnh quaùn hieän tieàn, lieàn gaëp chö Phaät, Boà-taùt, caùc tri thöùc thieän uûng hoä, vöôït qua saùu truï vaø leân baûy truï, taâm thöôøng an truù khoâng thoái lui, töø baûy truï veà tröôùc goïi laø thaønh phaàn coù theå thoái chuyeån. Naøy Phaät töû! Neáu nhö Boà-taùt vaøo baäc baát thoái, theå nhaäp trí tueä Baùt nhaõ laø ñoä thöù saùu, tu veà quaùn khoâng, khoâng ngaõ, khoâng nhaân, khoâng coù thoï giaû, hoaøn toaøn khoâng sanh, chaéc chaén ñöôïc vaøo haøng chaùnh vò Boà-taùt. Naøy Phaät töû! Neáu töø moät kieáp, hai kieáp, ba kieáp cho ñeán möôøi kieáp khoâng gaëp ñöôïc tri thöùc thieän, thì coù theå laøm cho nhöõng Boà-taùt aáy thoái taâm Boà ñeà. Nhö trong hoäi ñaàu tieân cuûa Ta coù taùm vaïn ngöôøi thoái taâm nhö: Thieân töû Tònh Muïc, Vöông töû Phaùp Taøi, Xaù-lôïi-phaát… Caùc vò naày muoán vaøo truï thöù baûy, nhöng trong ñoù vì gaëp nhaân duyeân xaáu aùc, neân thoaùi hoùa vaøo haøng phaøm phu, baát thieän, khoâng coøn goïi laø taùnh Taäp chuûng, laïi rôi vaøo haøng ngoaïi ñaïo, hoaëc moät kieáp, hoaëc möôøi kieáp cho ñeán ngaøn kieáp, trôû thaønh ñaïi taø kieán, phaïm toäi nguõ nghòch, laøm taát caû vieäc aùc. Ñaây laø töôùng cuûa söï thoái taâm. Naøy Phaät töû! Tröôùc ñaây ôû coõi trôøi thöù tö (cung trôøi Ñaâu Suaát), Ta ñaõ thuyeát giaûng roäng raõi veà möôøi hoài höôùng, laø phaùp cuûa phaøm phu. Hoâm nay ôû nôi coäi Boà ñeà naày Ta noùi toùm löôïc nhöõng ñieàu chính yeáu. Boà-taùt caùc vò haõy kheùo laõnh hoäi ñeå tu haønh. Naøy Phaät töû! Taâm cuûa möôøi ñòa goàm coù: Taâm tu boán voâ löôïng, taâm tu möôøi thieän, taâm saùng röïc rôõ, taâm tueä saùng soi, taâm toái thaéng vó ñaïi, taâm thöôøng hieän tieàn, taâm khoâng sanh dieät, taâm chaúng nghó baøn, taâm tueä saùng suoát, taâm thoï nhaän quaû vò. Laïi nöõa, möôøi Taâm cuûa chuû theå quaùn nôi phaùp cuûa ñoái töôïng quaùn: Moät laø trí tueä cuûa baäc an truù nôi ñòa Hoan hyû cuûa lyù trung ñaïo thuoäc Ñeä nhaát nghóa ñeá. Nghóa laø hai möôi taâm hoan hyû, möôøi nguyeän voâ taän, öùng hieän Phaùp thaân vaøo coõi Phaät khaép möôøi phöông, söû duïng naêm thoâng, nhaäp vaøo Tam muoäi nhö huyeãn, öùng hoùa hieän voâ löôïng coâng ñöùc, khoâng thoï nhaän quaû baùo nôi ba coõi Khoå, taäp, dieät, ñaïo. Hai loaïi Phaùp thaân thay ñoåi thoï sanh, ba quaùn hieän tieàn thöôøng tu taâm aáy, nhaäp vaøo traêm phaùp minh moân, hoaøn toaøn khoâng bò ba möôi phieàn naõo chi phoái, moïi taâm ñeàu vaéng laëng vaøo doøng nöôùc phaùp, töï nhieân chaûy vaøo bieån Nhaát thieát trí. Naøy Phaät töû! Ñòa thöù hai, Boà-taùt tu haønh phaùp baûo “Kim cang haûi taïng”, töùc laø töï mình tu haønh möôøi nghieäp thieän, cuøng giaùo hoùa ngöôøi tu nhö vaäy, khen ngôïi ngöôøi tu möôøi nghieäp thieän, ca ngôïi möôøi phaùp thieän, hieän thaân trong ngaøn coõi Phaät, giaùo hoùa chuùng sanh. Vò naày thaønh

töïu ba phaùp dieäu quaùn, trung ñaïo voâ töôùng. Naøy Phaät töû! Ñòa thöù ba, Boà-taùt naøy nhaäp vaøo Tam muoäi Nhö huyeãn, töùc laø möôøi hai moân thieàn. Sô thieàn coù caùc traïng thaùi: Giaùc, Quaùn, Hyû, Laïc, Nhaát taâm, naêm chi naày laøm nhaân, thöù saùu laø taâm vaéng laëng, chính laø theå cuûa Ñònh. Boán chi Hyû, Laïc, YÛ (Tröø), Nhaát taâm laøm nhaân, thöù naêm laø taâm vaéng laëng, chính laø theå cuûa Ñònh. Naêm chi Laïc, Hoä, Nieäm, Trí, Nhaát taâm laøm nhaân, thöù saùu laø taâm vaéng laëng, chính laø theå cuûa Ñònh. Boán chi Khoâng khoå, Khoâng laïc, Hoä nieäm, Nhaát taâm laøm nhaân. Nhaân naøy goïi laø phöông tieän, Thöù naêm laø taâm vaéng laëng, chính laø theå cuûa Ñònh. Thieàn goïi laø chi laâm, Ñònh goïi laø thaâu giöõ, traûi qua nhieàu kieáp khoâng bò phaân huûy, goïi laø Ñònh. Veà boán Ñònh khoâng, moãi moät ñeàu coù naêm chi, vì theå vaø duïng töông töï nhau neân phöông tieän ñaïo cuõng gioáng nhau. Chi phaàn goàm coù: Töôûng, Hoä, Chaùnh, Quaùn, Nhaát taâm, naêm chi aáy laøm nhaân, thöù saùu laø taâm vaéng laëng, chính laø theå cuûa Ñònh. Töø Ñònh, phaùt sanh boán taâm voâ löôïng goïi laø boán ñònh voâ löôïng. Baäc Thaùnh nhaân thò hieän gioáng caùch thöùc cuûa phaøm phu, nhöng naêng löïc töï taïi thì hôn haún phaøm phu. Boà-taùt naøy nhaäp vaøo voâ löôïng Ñònh, hieän thaân nôi traêm ngaøn coõi Phaät ñeå giaùo hoùa chuùng sanh. Naøy Phaät töû! Ñòa thöù tö, Boà-taùt naøy tu haønh heát taát caû kho taøng phaùp baûo, töùc laø ba möôi baûy phaåm trôï ñaïo: Töù nieäm xöù, töù chaùnh caàn, töù nhö yù tuùc, nguõ caên, nguõ löïc, thaát phaàn Boà ñeà, baùt chi Thaùnh ñaïo. Phaàn Boà-taùt naøy löïc haønh vó ñaïi, thò hieän moät öùc Phaùp thaân nhaèm giaùo hoùa taát caû chuùng sanh. Naøy Phaät töû! Ñòa thöù naêm, Boà-taùt naày nhaäp vaøo trí quaùn phaùp giôùi, quaùn möôøi saùu ñeá: Höõu ñeá, Voâ ñeá, Trung ñaïo thuoäc Ñeä nhaát nghóa ñeá, Khoå ñeá, Taäp ñeá, Dieät ñeá, Ñaïo ñeá, Töôùng ñeá, Sai bieät ñeá, Thò thaønh ñeá, Thuyeát ñeá, söï ñeá, Sanh khôûi ñeá, Taän voâ sanh ñeá, Nhaäp ñaïo ñeá, Nhö Lai truù ñeá. Taát caû phaùp gì thuoäc nguõ minh luaän ñeàu ôû trong moät nieäm taâm, Boà-taùt naøy ñeàu söû duïng cuøng moät luùc, thò hieän voâ löôïng thaân trong taát caû coõi Phaät ñeå laõnh thoï phaùp moân giaùo hoùa cuûa Ñöùc Phaät. Naøy Phaät töû! Ñòa thöù saùu, Boà-taùt naøy hieåu bieát roõ caùc duyeân khôûi cuûa phaùp höõu laäu, neân phaùt sanh trí tueä, quaùn chieáu möôøi thöù Möôøi hai nhaân duyeân baèng möôøi trí soi chieáu. Ñoù laø: Möôøi hai nhaân duyeân cuûa ngaõ kieán. Möôøi hai nhaân duyeân cuûa taâm. Möôøi hai nhaân duyeân cuûa voâ minh. Möôøi hai nhaân duyeân cuûa töôùng duyeân do. Möôøi hai nhaân duyeân cuûa söï trôû thaønh. Möôøi hai nhaân duyeân cuûa ba nghieäp. Möôøi hai nhaân duyeân cuûa ba ñôøi. Möôøi hai nhaân duyeân cuûa ba khoå. Möôøi hai nhaân

duyeân cuûa taùnh khoâng. Möôøi hai nhaân duyeân troùi buoäc thoï sanh. Boà-taùt naøy vì quaùn thuaän nghòch maø thò hieän voâ löôïng thaân vaøo taát caû coõi Phaät, giaùo hoùa heát thaûy chuùng sanh. Naøy Phaät töû! Ñòa thöù baûy, Boà-taùt naøy ñaõ heát quaû baùo höõu laäu, thaønh töïu trí tueä khoâng chöôùng ngaïi. Do trí tueä cuûa ba moân giaûi thoaùt quaùn chieáu hai thöù taäp khí thuoäc ba coõi, neân vò naày dieät tröø hoaøn toaøn quaû baùo thuoäc saéc vaø taâm. Taát caû coâng

haïnh, coâng ñöùc, söï taïo taùc ñeàu hoaøn thaønh. Nhöõng thaàn thoâng, söï bieán hoùa, nôi laøm, choã taïo taùc chaúng phaûi moät maø cuõng chaúng phaûi hai, phaùp naøo cuõng ñaày ñuû. Vieäc tu haønh phaùt sanh taát caû haïnh coâng ñöùc, dieäu duïng, cho ñeán nhöõng haïnh coâng ñöùc, dieäu duïng cuûa baäc ñòa thöôïng ñaõ chuaån bò hoaøn thaønh. Caùc caên baûn thöïc hieän taát caû coâng haïnh laáy möôøi Ba-la-maät (ñoä) laøm goác, goàm coù: Thí, Giôùi, Nhaãn, Taán, Thieàn, Trí, Nguyeän, Phöông tieän, Thoâng löïc vaø Tueä voâ töôùng, duïng coâng thöïc haønh möôøi ñoä ñaõ xong, voâ vi khoâng taïo taùc, nhaäp vaøo doøng nöôùc phaùp trí, moïi taâm ñeàu vaéng laëng, töï nhieân chaûy vaøo bieån Nhaát thieát trí. Naøy Phaät töû! Ñòa thöù taùm, Boà-taùt naøy thöïc haønh dieäu quaùn ñaïo khoâng coâng duïng. Nghóa laø trí tueä voâ töôùng vó ñaïi, dieäu duïng nôi phöông tieän laø voâ cuøng, khoâng coù taäp khí cuûa saéc phaùp, tröø heát voâ minh, trong traêm vaïn kieáp toân kính chö Phaät qua voâ löôïng coõi. Vôùi moät nieäm taâm vaän duïng moïi luùc hieän nhö hình Ñöùc Phaät vaø taát caû chuùng sanh. Trong moät nieäm taâm cuøng moät luùc thò hieän nhö vaäy nhöng vaãn khoâng coâng duïng. Naøy Phaät töû! Ñòa thöù chín, Boà-taùt naøy chöùng ñöôïc trí tueä thaâu roõ caùc phaùp, laø ñaõ hoaøn thaønh boán möôi bieän taøi, nhöõng haïnh coâng ñöùc, ñoaïn tröø caùc taäp khí cuûa taâm vaø voâ minh, taát caû taïng Phaät vaø taïng bieán thoâng, trong moät nieäm taâm, cuøng moät luùc, Boà-taùt thò hieän thaân Phaät, thaân chuùng sanh trong khaép voâ löôïng ñaïi thieân theá giôùi, öùng duïng voâ löôïng phöông phaùp nhaèm giaùo hoùa chuùng sanh. Naøy Phaät töû! Ñòa thöù möôøi, Boà-taùt naøy vaän duïng trí quaùn voâ ngaïi, laø phaùt ra voâ löôïng maây phaùp, möa phaùp tuoân xuoáng ñaày khaép chuùng sanh. Hai taäp khí voâ minh (saéc, taâm) nay ñaõ tieâu dieät, laõnh thoï chöùc vò lôùn. Söùc thaàn thoâng bieán hoùa khoâng theå tính keå, thò hieän nhö Phaät, vì dieäu duïng laø hoaøn toaøn voâ töôùng. Naøy Phaät töû! Möôøi ñòa treân ñaây, taát caû ba Hieàn ñeàu vaøo phaùp moân naày, tu taäp chöùng ñaéc thaønh töïu quaû vò Chaùnh giaùc. Naøy Phaät töû! Tröôùc kia ôû coõi trôøi thöù saùu (Tha Hoùa Töï Taïi), Ta ñaõ noùi veà möôøi ñòa, höôùng daãn giaùo hoùa cho haøng chö Thieân. Hoâm nay, Ta

chæ noùi toùm löôïc, caùc oâng neân laõnh thoï, tu taäp. Naøy Phaät töû! Baäc thöù boán möôi moát laø ñòa Voâ caáu, taâm cuûa Boà- taùt naøy goïi laø taâm theå nhaäp phaùp giôùi. Nghóa laø taâm ôû ñònh aáy laø duõng maõnh, haøng phuïc, nhaäp vaøo "Tam muoäi phaùp quang" naøy tu haønh möôøi phaùp, goàm coù: Moät laø hoïc thaàn thoâng, bieán hoùa khoâng theå nghó baøn cuûa Phaät. Hai laø nhoùm hoïp voâ löôïng Boà-taùt quyeán thuoäc. Ba laø tu laïi phaùp moân ñaõ tu ôû tröôùc. Boán laø thuaän theo vaø thöa hoûi taát caû chö Phaät trong caùc coõi nöôùc. Naêm laø töø bieät cha meï, voâ minh. Saùu laø ñi vaøo caùnh cöûa huyeàn dieäu cuûa Phaät. Baûy laø thò hieän nhö Phaät, thò hieän taát caû hình töôùng. Taùm laø caû hai Phaùp thaân ñeàu ñöôïc ñaày ñuû. Chín laø khoâng coøn hai thöù taäp khí. Möôøi laø leân ñeán ñænh nuùi Trung ñaïo nôi Ñeä nhaát nghóa ñeá. Theá neân, Boà-taùt ôû ñòa Voâ caáu töø truï phaùt taâm thöù nhaát trôû ñi cho ñeán ñòa naøy, moãi baäc phaûi traûi qua voâ löôïng kieáp tu boán möôi taâm vôùi voâ löôïng phaùp moân vaø coâng ñöùc. Laïi

töø Ñòa thöù nhaát tu haønh hai thöù Phaùp thaân vôùi voâ löôïng coâng ñöùc, phaûi qua traêm ngaøn kieáp haønh trì môùi thaønh töïu ñaày ñuû kho taøng Phaät phaùp, theå nhaäp Tam muoäi töôùng taän, hoaøn thaønh quaû vò Nhaát thieát trí, thöôøng thöïc haønh haïnh cuûa Phaät. Naøy Phaät töû! Tröôùc ñaây ôû Ñeä tam thieàn, Ta ñaõ taäp hôïp chuùng Boà- taùt trong taùm coõi thieàn, noùi veà Boà-taùt Nhaát sanh boå xöù, theå nhaäp Tam muoäi Phaät hoa, neâu roõ traêm vaïn öùc keä. Nay chæ duøng nghóa cuûa moät keä toùm taét laïi, khai môû taâm cuûa chuùng sanh. Caùc ngöôi haõy neân thoï trì. Naøy Phaät töû! Baäc boán möôi hai goïi laø taâm Tòch dieät nôi ñòa Dieäu Giaùc. Taâm cuûa ñòa naày laø tính thöôøng truï. Söï voâ cuøng cöïc cuõng laø thöù nhaát, trong suoát nhö hö khoâng, laø baäc Nhaát thieát chuûng trí thaáu roõ lyù nôi ñeá voâ sanh cuûa chuùng sanh töø ñaàu ñeán cuoái. Chæ coù Ñöùc Phaät môùi bieát cuøng taän nguoàn goác cuûa chuùng sanh, nhöõng gì coù ñaàu coù cuoái Phaät ñeàu thaáy roõ, cho ñeán taát caû phieàn naõo, taát caû quaû baùo cuûa chuùng sanh. Moät nieäm taâm Phaät ñeàu thích öùng, soi chieáu taän nguoàn goác. Taát caû quoác ñoä, taát caû quaû baùo, taát caû thaàn thoâng, bieán hoùa cuûa chö Phaät, Boà-taùt, Phaät ñoàng thôøi trong moät nieäm taâm ñeàu bieát roõ taát caû, caûnh giôùi khoâng theå nghó baøn, ra ngoaøi hai ñeá, chæ moät khoâng hai. Naøy Phaät töû! Tröôùc ñaây Ta ñaõ ôû nôi coäi Boà ñeà, khi giaûng noùi veà bieån phaùp giôùi, luùc aáy coù taùm vaïn Boà-taùt nôi ñòa Voâ caáu, thaân ôû hieän taïi chöùng ñaéc quaû Phaät. Hoâm nay, vì ñaïi chuùng naøy, noùi toùm löôïc haønh xöù quaû vò Phaät. Caùc ngöôi neân laõnh thoï. Baáy giôø, Boà-taùt Kính Thuû thöa: - Baïch ñöùc Theá Toân! Töø baäc Ñòa thöù nhaát ñeán moãi ñòa veà sau, Boà- taùt ñeàu coù quaû baùo thaàn thoâng, bieán hoùa vaø hai loaïi phaùp thaân. Moät laø

thaân phaùp taùnh, hai laø phaùp thaân öùng hoùa. Hai thaân naày töôùng taâm vaø töôùng saéc nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Naøy Phaät töû! Quaû xuaát theá gian töø Ñòa thöù nhaát cho ñeán Phaät ñòa, moãi ñòa ñeàu coù hai thöù phaùp thaân. Phaùp thaân naøy ôû trong doøng nöôùc phaùp taùnh cuûa Ñeä nhaát nghóa ñeá, töø Phaät taùnh sanh khôûi trí. Thaät trí laø phaùp thaân, phaùp chæ cho töï theå, tích chöùa laøm thaân. Taát caû chuùng sanh ñeàu do caên laønh chieâu caûm vôùi phaùp thaân cuûa thaät trí naøy, neân phaùp thaân aáy coù theå öùng hieän voâ löôïng phaùp thaân, thò hieän trong taát caû caûnh giôùi vaø quoác ñoä taát caû thaân Phaät vaø chuùng sanh, taát caû thaân Boà-taùt, ñeàu coù theå thò hieän taát caû loaïi thaân khoâng theå nghó baøn, coõi nöôùc cuõng laïi nhö vaäy. Naøy Phaät töû! Ñoä laø choã ôû cuûa taát caû Hieàn Thaùnh. Cho neân taát caû chuùng sanh, Thaùnh Hieàn, moãi moät ñeàu ôû coõi quaû baùo cuûa mình. Neáu laø phaøm phu chuùng sanh coøn thaân naêm aám, naêm aám beân trong laø coõi chaùnh baùo. Nuùi, röøng, ñaát ñai vaø nhöõng gì chung coù laø coõi y baùo. Nhöõng baäc Thaùnh nhaân ôû Ñòa thöù nhaát cuõng coù hai coõi. Moät laø coõi Thaät trí, caên baûn trí nöông nôi haäu ñaéc trí laøm coõi. Hai laø traûi qua voâ löôïng voâ soá kieáp öùng hieän nôi coõi Tònh, Ueá, goïi laø coõi Bieán hoùa, ñeán coõi ñòa Voâ caáu cuõng laïi nhö vaäy. Taát caû chuùng sanh cho tôùi ñòa Voâ caáu, ñeàu chaúng phaûi laø coõi Tònh, vì coøn an truù nôi

quaû baùo. Chæ coù Phaät laø ôû nôi trung ñaïo thuoäc Ñeä nhaát nghóa ñeá, töùc coõi Phaùp taùnh (Thöôøng tòch quang ñoä) do ñoù, tröôùc ñaây, treân giaûng ñöôøng Phoå quang, Ta ñaõ vì taát caû chuùng sanh giaûng thuyeát roõ veà phaùp moân Tònh ñoä. Naøy Phaät töû! Boà-taùt ñòa thöù nhaát trong nhaát nieäm taâm hoaøn toaøn voâ töôùng, Trí thaân, Phaùp thaân, thaønh töïu traêm vaïn A taêng kyø phaùp coâng ñöùc, soi chieáu hai ñeá, moïi taâm ñeàu vaéng laëng trong doøng nöôùc phaùp, khoâng theå duøng taâm thöùc cuûa haøng phaøm phu maø suy xeùt veà hai thöù phaùp thaân huoáng gì laø ñoái vôùi hai ñòa, ba ñòa cho ñeán ñòa Dieäu giaùc. Song trong ñòa öùng hoùa, coù theå cho laø Boà-taùt nôi Ñòa thöù nhaát coù traêm, ngaøn, vaïn thaân cho ñeán voâ löôïng thaân, coù buoäc, coù môû. Coøn phaùp thaân thì moïi taâm ñeàu vaéng laëng trong doøng nöôùc phaùp, treân khoâng thaáy taát caû phaùp Phaät vaø quaû baùo ñeå mong caàu, chöùng ñaéc; döôùi chaúng thaáy coù voâ minh, kieán chaáp ñeå ñoaïn, chuùng sanh ñeå hoùa ñoä. Chæ vì söï giaùo hoùa trong ñeá lyù theá gian maø thaáy coù Phaät ñeå caàu, kieán chaáp ñeå ñoaïn, chuùng sanh ñeå hoùa ñoä. Naøy Phaät töû! Cuõng coù theå cho tu phaùp cuûa ba Hieàn nhaäp vaøo baäc Thaùnh, ôû trong doøng nöôùc phaùp moïi taâm ñeàu vaéng laëng, töï nhieân hoøa nhaäp nôi bieån lôùn Dieäu giaùc... Naøy Phaät töû! Cho ñeán goïi laø ba Hieàn, möôøi ñòa cuõng laø khoâng teân, khoâng töôùng, chæ laáy theo söï

SOÁ 1485 - KINH BOÀ TAÙT ANH LAÏC BOÅN NGHIEÄP, Quyeån Thöôïng 463

öùng hoùa ñeå goïi. Vì ñaïo phaùp chö Phaät xöa ñaõ coù danh töø möôøi ñòa... Naøy Phaät töû! OÂng neân thoï trì taát caû giaùo phaùp cuûa chö Phaät, ñeàu bình ñaúng nhö nhau khoâng khaùc. Naøy Phaät töû! Quaû baùo cuûa theá gian laø Boà-taùt ôû möôøi truï phöôùc baùo trang nghieâm vôùi chuoãi anh laïc baùu baèng ñoàng, laøm vua Chuyeån luaân, coù baùnh xe baùu baèng ñoàng, coù traêm ngöôøi con phöôùc duøng laøm quyeán thuoäc, sanh nôi moät coõi Phaät, laõnh thoï lôøi Phaät daïy, tu haønh giaùo hoùa ngöôøi ôû hai chaân thieân haï. Boà-taùt möôøi haïnh phöôùc baùo trang nghieâm vôùi chuoãi anh laïc baèng baïc, laøm vua Chuyeån luaân, coù baùnh xe baùu baèng baïc, coù naêm traêm ngöôøi con phöôùc duøng laøm quyeán thuoäc, sanh trong hai coõi Phaät, laõnh thoï giaùo phaùp Phaät, tu haønh, giaùo hoùa chuùng sanh ôû ba chaâu thieân haï. Boà-taùt möôøi hoài höôùng phöôùc baùo trang nghieâm vôùi chuoãi anh laïc baùu baèng vaøng, laøm vua Chuyeån luaân, coù baùnh xe baùu baèng vaøng, coù moät ngaøn ngöôøi con phöôùc duøng laøm quyeán thuoäc, sanh trong möôøi coõi Phaät, giaùo hoùa taát caû chuùng sanh khaép boán chaâu thieân haï. Boà-taùt ôû Ñòa Hoan hyû (Sô ñòa), phöôùc baùo trang nghieâm vôùi chuoãi anh laïc traêm tay, coù töôùng baùnh xe baùu baèng baûy thöù baùu, laøm Töù thieân vöông, coù vaïn ngöôøi con theo laøm quyeán thuoäc, moät traêm phaùp thaân, laøm moät traêm coõi Phaät, giaùo hoùa thieân haï khaép möôøi phöông. Boà-taùt ôû Ñòa thöù hai phöôùc baùo trang nghieâm vôùi chuoãi anh laïc quyù baèng ngaøn baùu, töôùng baùnh xe baùu vôùi taùm thöù ngoïc quyù, laøm vua coõi trôøi Ñao Lôïi, coù hai vaïn ngöôøi con theo laøm quyeán thuoäc. Boà-taùt ôû Ñòa thöù ba phöôùc baùo trang nghieâm vôùi chuoãi anh laïc quyù baèng vaïn baùu, töôùng baùnh xe baùu baèng chín thöù baùu, laøm vua coõi trôøi Dieäm Ma, quyeán thuoäc nhieàu khoâng

theå tính keå. Boà-taùt ôû Ñòa thöù tö phöôùc baùo trang nghieâm vôùi chuoãi anh laïc quyù baèng moät öùc baùu, töôùng baùnh xe baùu baèng möôøi thöù baùu, laøm vua coõi trôøi Ñaâu Suaát, quyeán thuoäc cuõng nhieàu khoâng theå tính keå. Boà-taùt ôû Ñòa thöù naêm phöôùc baùo trang nghieâm vôùi chuoãi anh laïc baùu coù aùnh saùng trôøi, töôùng baùnh xe baùu baèng möôøi moät thöù baùu, laøm vua coõi trôøi Hoùa Laïc, quyeán thuoäc nhieàu khoâng theå tính keå. Boà-taùt ôû Ñòa thöù saùu phöôùc baùo trang nghieâm vôùi chuoãi anh laïc ma ni quyù coù aùnh saùng röïc rôõ, töôùng baùnh xe baùu baèng möôøi hai thöù ngoïc, laøm vua coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi, quyeán thuoäc nhieàu khoâng theå tính keå. Boà-taùt ôû Ñòa thöù baûy phöôùc baùo trang nghieâm vôùi chuoãi anh laïc baùu Tueä quang nhö roàng ngaøn saéc, töôùng baùnh xe baùu baèng möôøi ba thöù

ngoïc, laøm vua coõi trôøi Phaïm Thieân, quyeán thuoäc ñoâng nhieàu khoâng theå tính keå. Boà-taùt ôû Ñòa thöù taùm phöôùc baùo trang nghieâm vôùi chuoãi anh laïc baùu saùng nhö Phaïm sö töû, töôùng baùnh xe baùu baèng Ñaïi öùng baùu, laøm vua coõi trôøi Quang AÂm, quyeán thuoäc nhieàu khoâng theå keå. Boà-taùt ôû Ñòa thöù chín phöôùc baùo trang nghieâm vôùi chuoãi anh laïc baùu saùng trong, töôùng baùnh xe baùu saùng nhö maây traéng, laøm vua coõi trôøi Voâ Löôïng Tònh, quyeán thuoäc raát nhieàu. Boà-taùt ôû Ñòa thöù möôøi phöôùc baùo trang nghieâm vôùi chuoãi anh laïc baùu saùng traêm vaïn thaàn thoâng, töôùng baùnh xe baùu baèng ngoïc voâ uùy, laøm vua coõi trôøi Tònh Cö, quyeán thuoäc raát nhieàu. Boà-taùt Ñaúng giaùc, phöôùc baùo trang nghieâm vôùi chuoãi anh laïc baùu saùng baèng ngaøn vaïn saéc trôøi, töôùng baùnh xe baùu saùng nhö Giaùc ñöùc, laøm vua ba coõi, taát caû Boà-taùt ñeàu laø quyeán thuoäc. Ñòa Dieäu giaùc Phaät, phöôùc baùo trang nghieâm vôùi chuoãi anh laïc baùu saùng röïc do voâ löôïng taïng coâng ñöùc, töôùng baùnh xe baùu baèng ngaøn phöôùc ñöùc, laø baäc Phaùp vöông cuûa phaùp giôùi, taát caû Boà-taùt Nhaát sanh boå xöù ñeàu laø quyeán thuoäc. Naøy Phaät töû! Töôùng chuoãi anh laïc baùu baùnh xe baùu treân ñaây, taát caû chö Phaät vaø Boà-taùt khi di chuyeån, khi ngöøng laïi thöôøng tuøy theo thaân, cuõng vì ñeå giaùo hoùa taát caû chuùng sanh, neân coù nhöõng phaùp goïi laø danh soá quaû baùo. Naøy Phaät töû! Boà-taùt nôi ba Hieàn haøng phuïc nghieäp ñaïo phieàn naõo phaàn thoâ, quaû töông tuïc thoâ nôi ba coõi cuõng khoâng khôûi nghieäp thoâ, laø Boà-taùt kieán ñaïo. Ñòa Hoan hyû Nhaãn phuïc dieät nghieäp ñaïo ôû ba coõi aùc. Ñòa Ly caáu Nhaãn phuïc dieät nghieäp ñaïo ôû trong loaøi ngöôøi. Ñòa Phaùt quang Nhaãn phuïc dieät nghieäp ñaïo ôû saùu coõi trôøi. Ñòa Dieäm tueä Nhaãn phuïc dieät caùc kieán chaáp. Ñòa Nan thaéng Nhaãn phuïc dieät caùc kieán chaáp nghi ngôø. Ñòa Hieän tieàn Nhaãn phuïc dieät nguyeân nhaân cuûa nghieäp. Ñòa Voâ sanh Nhaãn phuïc dieät quaû baùo cuûa nghieäp ñaïo. Ñòa Baát ñoäng Nhaãn phuïc dieät nghieäp ñaïo taïo nhaân nôi saéc phaùp. Ñòa Thieän tueä (Quang ñòa) Nhaãn phuïc dieät nghieäp ñaïo nôi nhaân cuûa taâm. Ñòa Phaùp vaân (tòch dieät) Nhaãn phuïc dieät hai thöù nghieäp ñaïo taäp khí saéc vaø taâm. Ñòa Ñaúng giaùc (Voâ caáu) Nhaãn phuïc dieät taäp khí nghieäp ñaïo, ñoaïn tröø caùc taäp khí töø tröôùc nhöng quaû vaãn coøn. Theá neân, naøy Phaät töû!

Boà-taùt nôi ba Hieàn goïi laø haøng phuïc chöa ñoaïn töø. Töø Nhaãn nôi Ñòa Hoan hyû trôû leân vöøa ñoaïn töø vaø haøng phuïc caùc phieàn naõo. Khi ñeán baäc Ñòa Dieäu giaùc, Nhaãn hieän tieàn thì taát caû voâ minh trong Nhö Lai taïng nhanh choùng ñoaïn saïch.

SOÁ 1485 - KINH BOÀ TAÙT ANH LAÏC BOÅN NGHIEÄP, Quyeån Thöôïng 465

Naøy Phaät töû! Voâ minh laø khoâng hieåu roõ veà taát caû caùc phaùp. Vì meâ môø phaùp giôùi maø khôûi nghieäp quaû trong ba coõi. Cho neân Ta noùi: Töø voâ minh phaùt sanh möôøi ba phieàn naõo. Ñoù laø taø kieán, ngaõ kieán, thöôøng kieán, ñoaïn kieán, chaáp thuû giôùi caám, chaáp laáy quaû baùo, chaáp taùnh nghi ngôø. Baûy kieán aáy chaáp giöõ taát caû söï mong caàu neân goïi laø chaáp kieán. Töø nhöõng chaáp naøy phaùt sanh saùu thöù taâm chaáp tröôùc: Tham lam, yeâu meán, giaän döõ, ngu si, ham muoán, kieâu maïn, thöôøng sanh khôûi trong phaùp giôùi. Naøy Phaät töû! Taát caû phieàn naõo ñeàu do möôøi ba thöù aáy laøm nguoàn goác. Voâ minh vaø möôøi ba thöù phieàn naõo aáy taïo thaønh goác reã. Do ñaáy, theo trong phaùp giôùi, rieâng thaønh quaû baùo nôi ba coõi. Naøy Phaät töû! Hai nghieäp tham chaáp laøm meâ taát caû saéc trong phaùp giôùi, vì taâm ham muoán neân phaùt sanh quaû baùo, chia laøm quaû baùo ôû coõi Duïc. Naøy Phaät töû! Hai nghieäp tham chaáp laøm meâ taát caû caùc saéc taâm trong phaùp giôùi, vì theá saéc taâm sanh khôûi quaû baùo, chia laøm quaû baùo ôû coõi Saéc. Naøy Phaät töû! Hai nghieäp tham chaáp laøm meâ taát caû caùc ñònh taâm trong phaùp giôùi, vì theá ñònh taâm sanh khôûi quaû baùo, chia laøm quaû baùo ôû coõi Voâ saéc. Vì vaäy, trong moät phaùp giôùi maø coù quaû baùo khaép ba coõi. Taát caû nhöõng phaùp höõu vi hoaëc phaøm, hoaëc Thaùnh, hoaëc tham chaáp, hay tham ñaém, hoaëc nhaân quaû ñeàu khoâng ra ngoaøi phaùp giôùi. Chæ coù Ñöùc Phaät laø baäc ôû ngoaøi phaùp giôùi, sau ñoù, laïi trôû vaøo trong phaùp giôùi taïng, vì chuùng sanh coøn trong voâ minh, chæ baøy taát caû quaû baùo laønh, döõ, söï khaùc nhau ñeán voâ löôïng. Naøy Phaät töû! Tröôùc heát laø Boà-taùt nôi ba Hieàn haøng phuïc voâ minh trong ba coõi, nhöng söï duïng coâng coøn laø nghieäp thoâ. Vì sao? Vì khi thoï sanh, caên laønh laøm duyeân cho chuûng töû saün coù, yeâu thöông laøm nghieäp nhuaän sanh, vì theá, thoï nhaän quaû vò lai, do ñoù goïi laø döøng laïi nghieäp duïng, nhöng chaúng ñoaïn aùi duïng. Baäc thöù möôøi moät (haïnh Hoan hyû) cuõng coøn haøng phuïc nghieäp quaû cuûa ba coõi trong phaùp giôùi. Töø baäc Sô Ñòa cho ñeán baûy Ñòa, nghieäp quaû cuûa ba coõi ñeàu ñöôïc ñoaïn töø, nhöng ñeán taùm Ñòa môùi thaät saïch heát. Töø ñoù trôû leân, thò hieän thaønh Phaät, thoï sanh trong vöông cung, xuaát gia thaønh ñaïo, chuyeån baùnh xe chaùnh phaùp, nhaäp Nieát baøn, vì thò hieän taát caû theá giôùi cuûa caùc Ñöùc Phaät, neân nhöõng quaû baùo cuûa chuûng töû aùi nhieãm nôi ba coõi khoâng coøn, chæ coøn taäp khí cuûa caên baûn voâ minh, nhöng ñeàu do theo söùc ñaïi nguyeän

bieán hoùa sanh. Vì theá, tröôùc ñaây Ta ôû thieân cung ñaõ thuyeát giaûng veà yù nghóa coù sanh, khoâng sanh, nghieäp sanh hay bieán hoùa sanh. Naøy Phaät töû!

Trong quaû vò Thaùnh coù hai thöù nghieäp: Moät laø Tueä nghieäp, laø trí tueä voâ töôùng, voâ sanh, moïi taâm chuyeân vaøo phaùp taùnh. Tuy sanh nhöng laëng yeân neân goïi laø Tueä nghieäp. Hai laø Coâng ñöùc nghieäp, töø nôi Thaät trí phaùt sanh caùc phaùp voâ laäu trong Tuïc ñeá höõu vi, tích chöùa traêm vaïn A taêng kyø coâng ñöùc, vì theá goïi laø Coâng ñöùc nghieäp. Töø Thaùnh nôi Ñòa thöù nhaát leân caùc Ñòa sau laø thò hieän thoï sanh, vì sanh töû bieán dòch ñaõ chaám döùt, chaúng taïo nghieäp môùi, do nghieäp löïc maø duy trì thoï maïng haøng traêm ngaøn kieáp, bieán hoùa thoï sanh khaép nôi.

SOÁ 1485 - KINH BOÀ TAÙT ANH LAÏC BOÅN NGHIEÄP, Quyeån Haï 467

KINH BOÀ-TAÙT ANH LAÏC BOÅN NGHIEÄP QUYEÅN HAÏ

Phaåm 4: GIAÛI THÍCH YÙ NGHÓA Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo Boà-taùt Kính Thuû: - Tröôùc ñaây, oâng ñaõ hoûi veà nghóa vaø töôùng. Hoâm nay, Ta seõ noùi veà nghóa vaø töôùng cuûa möôøi truï, möôøi haïnh, möôøi hoài höôùng, möôøi ñòa, Ñòa Voâ caáu vaø Ñòa Dieäu giaùc. Naøy Phaät töû! Trong kinh Kim Cang Haûi Taïng Anh Laïc naày giaûi thích veà nghóa töôùng cuûa baäc Hieàn Thaùnh, nghóa phaùt xuaát töø Theå. Theå laø theå cuûa Boà-taùt, nghóa goïi laø coâng ñöùc. Hai phaùp nhö theá laøm theå, laøm nghóa cuûa taát caû Boà-taùt, do ñoù goïi laø Theå, Nghóa. Naøy Phaät töû! Truï Phaùt taâm (Truï thöù nhaát) laø vò aáy ban ñaàu chæ laø phaøm phu, chöa bieát Tam baûo, Thaùnh nhaân, chöa nhaän bieát nhaân quaû xaáu toát, laønh döõ. Taát caû ñeàu khoâng nhaän thöùc, khoâng hieåu, khoâng bieát. Naøy Phaät töû! Töø haïng phaøm phu khoâng hieåu bieát gaëp ñöôïc chö Phaät, Boà-taùt khôûi moät nieäm tin ñoái vôùi giaùo phaùp, laïi phaùt taâm Boà ñeà. Baáy giôø, ngöôøi aáy ñöôïc goïi laø Boà-taùt tin töôûng, cuõng goïi laø Boà-taùt giaû danh, cuõng goïi laø Boà-taùt danh töï, vò naày thöïc haønh toùm löôïc möôøi taâm, goàm coù taâm Tín, taâm Taán, taâm Nieäm, taâm Tueä, taâm Ñònh, taâm Giôùi, taâm Hoài höôùng, taâm Hoä phaùp, taâm Xaû, taâm Nguyeän. Laïi thöïc haønh theâm möôøi taâm, nhö tu möôøi phaùp thieän, naêm giôùi, taùm giôùi, möôøi giôùi, saùu Ba-la- maät giôùi. Ngöôøi naày laïi tu theâm möôøi ñieàu thieän, hoaëc moät kieáp, hai kieáp, ba kieáp tu möôøi taâm Tín ñöôïc höôûng phöôùc baùo cuûa saùu coõi trôøi. Caên laønh baäc thöôïng coù ba phaåm: Thöôïng phaåm laøm Thieát Luaân Vöông cai trò moät chaâu thieân haï. Trung phaåm laøm Tuùc Taùn Vöông. Haï phaåm laøm vua trong loaøi ngöôøi. Ngöôøi naày coøn ñuû taát caû phieàn naõo, nhöng ñaõ tích luõy voâ löôïng nghieäp laønh, coù khi thoái thaát cuõng coù luùc tieán leân. Neáu ñöôïc gaëp thieän tri thöùc chæ daïy phaùp Phaät, hoaëc moät kieáp, hai kieáp môùi vaøo quaû vò Truï. Neáu khoâng nhö vaäy thì bò chìm ñaém khoâng theå ra khoûi, thuoäc thaønh phaàn thoái lui thieän caên. Naøy Phaät töû! Phaùt taâm truï laø haïng ngöôøi coù caên laønh thuoäc thaønh phaàn tieán leân. Hoaëc moät kieáp, hai kieáp ôû

choã coù nhieàu chö Phaät, tu taäp möôøi taâm Tín, tin töôûng Tam baûo, thöôøng truï trong taùm vaïn boán ngaøn trí tueä Ba-la-maät, taát caû caùc haønh vaø phaùp moân

ñeàu thoï trì, tu taäp, luoân phaùt khôûi taâm tín, khoâng taïo möôøi thöù taø kieán, naêm toäi nghòch, taùm thöù nhaän thöùc ñieân ñaûo, khoâng sanh vaøo choã naïn, thöôøng gaëp phaùp Phaät, vaên tueä roäng lôùn, tìm ñuû moïi caùch môùi vaøo caûnh giôùi khoâng, an truù vaøo taùnh khoâng neân goïi laø Truï. Vò naày tröôùc kia tu taäp phaùp Phaät baèng taâm thoâng toû veà lyù khoâng. Taát caû coâng ñöùc khoâng töï mình taïo, maø taâm sanh taát caû coâng ñöùc. Tuy theá, ngöôøi naày khoâng goïi laø Ñòa, chæ ñöôïc goïi Truï. Naøy Phaät töû! Baäc Truï Trò ñòa laø thöôøng tuøy theo taâm khoâng, laéng saïch taùm vaïn boán ngaøn phaùp moân, do ñaït thanh tònh neân goïi laø Truï Trò ñòa. Naøy Phaät töû! Nuoâi lôùn heát thaûy caùc haønh neân goïi laø truï Tu haønh. Sanh vaøo nhaø Phaät, chuûng taùnh thanh tònh laø truï Sanh quyù. Tu taäp, vun troàng voâ löôïng caên laønh, goïi laø truï Phöông tieän cuï tuùc. Thaønh töïu trí tueä thöù saùu goïi laø truï Chaùnh taâm. Nhaäp vaøo lyù voâ sanh nôi caûnh giôùi khoâng, roát raùo, taâm thöôøng tu haønh khoâng, voâ töôùng, voâ nguyeän, goïi laø truï Baát thoái. Töø khi phaùt taâm khoâng sanh ñieân ñaûo, khoâng khôûi taø kieán ma söï phaù taâm Boà ñeà, goïi laø truï Ñoàng chaân. ÔÛ trong giaùo phaùp cuûa ñaáng Phaùp vöông maø sanh giaùc ngoä, seõ tieáp noái quaû vò Phaät, goïi laø truï Phaùp Vöông Töû. Töø nhöõng quaùn khoâng cuûa chín baäc treân, chöùng ñöôïc taâm voâ sanh toái thöôïng, goïi laø truï Quaùn ñaûnh. Theo taâm Quaùn ñaûnh tieán vaøo ngoâi vò bieát naêm aám laø taùnh khoâng, thöïc haønh taùm vaïn boán ngaøn trí tueä Ba-la- maät, goïi laø möôøi haïnh. Naøy Phaät töû! Khi môùi nhaäp vaøo theå taùnh khoâng, khoâng bò taø luaän cuûa ngoaïi ñaïo laøm nghieâng ñoå, nhaäp vaøo chaùnh vò goïi laø haïnh Hoan hyû. Thöôøng giaùo hoùa taát caû chuùng sanh khieán ñaït ñöôïc lôïi laïc, goïi laø haïnh Nhieâu ích. Ñoái vôùi phaùp thöïc chöùng, taâm nhaãn khoâng ngaõ, ngaõ sôû goïi laø haïnh Voâ saân haän. Thöôøng an truù vaøo coâng ñöùc, hieän haønh giaùo hoùa chuùng sanh, goïi laø haïnh Voâ taän. Khi maïng chung, quyû voâ minh khoâng laøm loaïn, khoâng laøm cho oâ tröôïc, khoâng maát chaùnh nieäm, goïi laø haïnh Lìa si loaïn. Ñôøi naøo cuõng thöôøng sanh nôi coõi Phaät, goïi laø haïnh Thieän hieän. ÔÛ nôi ngaõ laø voâ ngaõ cho ñeán taát caû phaùp khoâng, goïi laø haïnh Voâ tröôùc haïnh. Thöôøng kính troïng phaùp Phaät trong ba ñôøi goïi laø Toân troïng. Thuyeát phaùp, truyeàn trao cho ngöôøi, vieäc gì cuõng thaønh pheùp taéc goïi laø haïnh Thieän phaùp. Hai ñeá Chaân, Tuïc, chaúng phaûi nhö, chaúng phaûi töôùng, chaúng phaûi phi töôùng goïi laø haïnh Chaân thaät. Naøy Phaät töû! Töø taâm chaân thaät nhaäp vaøo caûnh giôùi cuûa chuùng sanh khoâng, voâ ngaõ khoâng, hai khoâng bình ñaúng khoâng khaùc, töôùng nhaát

SOÁ 1485 - KINH BOÀ TAÙT ANH LAÏC BOÅN NGHIEÄP, Quyeån Haï 469

quaùn laø töôùng hôïp nhaát, hoïc taäp traêm vaïn öùc quaùn khoâng veà trí tueä Ba-la-maät, xoay vaàn töø tröôùc ñeán sau, taâm taâm quan saùt chæ coù traïng thaùi vaéng laëng, saùng suoát, nuoâi lôùn nhöõng phaùp minh quaùn cuûa baäc Möôøi ñòa hoài nhaân, höôùng quaû. Laïi duøng voâ löôïng taâm khoâng boû, khoâng nhaän. Phaùp cuûa möôøi hoài höôùng cuõng nhö vaäy. Naøy Phaät töû! Thöôøng duøng taâm voâ töôùng,luoân vaøo saùu ñöôøng ñeå nhaän quaû baùo, khoâng nhaän maø nhaän,

caùc söï thoï nhaän nhö vaäy ñeàu xoay vaàn bieán ñoåi nhaèm chuyeån hoùa chuùng sanh, goïi laø hoài höôùng Cöùu hoä nhaát thieát chuùng sanh lìa töôùng chuùng sanh. Quaùn taát caû phaùp chæ coù thoï duïng, chæ coù danh, moãi nieäm khoâng ngöøng, goïi laø hoài höôùng Baát hoaïi. Taát caû thôøi tu haønh phaùp Phaät trong ba ñôøi, goïi laø hoài höôùng Ñaúng nhaát thieát Phaät. Duøng dieäu löïc cuûa nguyeän lôùn vaøo taát caû coõi Phaät ñeå cuùng döôøng chö Phaät, goïi laø hoài höôùng Höôùng ñeán nhaát thieát xöù. Vì thöôøng an truù nôi Tam baûo, giaùo hoùa cho moïi ngöôøi, goïi laø hoài höôùng Voâ taän coâng ñöùc taïng. Tu taäp haønh töôùng thieän vaø voâ laäu thieän maø khoâng hai, goïi laø hoài höôùng Tuøy thuaän bình ñaúng thieän caên. Vì quaùn cha meï hoaëc thieän hoaëc aùc khoâng hai chæ laø moät töôùng hôïp nhaát, goïi laø hoài höôùng Tuøy thuaän ñaúng quaùn nhaát thieát chuùng sanh. Vì thöôøng quaùn chieáu hai ñeá “höõu, voâ”, bieát taát caû phaùp laø töôùng hôïp nhaát, goïi laø Hoài höôùng Nhö töôùng. Vì thaáy caùc phaùp khoâng hai, Baùt nhaõ voâ sanh, hai ñeá bình ñaúng, quaù khöù, hieän taïi, vò lai ñeàu laø töôùng hôïp nhaát, goïi laø hoài höôùng Giaûi thoaùt khoâng coøn troùi buoäc. Giaùc ngoä taát caû phaùp ñeàu laø trung ñaïo cuûa Ñeä nhaát nghóa ñeá voâ töôùng, caùc phaùp ñeàu laø moät töôùng chieáu soi, goïi laø hoài höôùng Phaùp giôùi voâ löôïng. Naøy Phaät töû! Ba möôi taâm naày neáu giaûi thích ñuû thì coù voâ löôïng voâ bieân nghóa, chaúng phaûi taát caû trí cuûa haøng phaøm phu coù theå suy löôøng ñöôïc. Vì ñoù laø con ñöôøng giaùo hoùa cuûa taát caû chö Phaät vaø Boà-taùt trong möôøi phöông. Naøy Phaät töû! Tröôùc oâng hoûi: Theá naøo laø Ñòa? Naøy Phaät töû! Ñòa laø duy trì (giöõ gìn). Giöõ gìn traêm vaïn A taêng kyø coâng ñöùc, cuõng goïi laø sanh, thaønh töïu taát caû nhaân quaû neân goïi laø ñòa. Boû haïnh phaøm phu sanh vaøo nhaø Phaät, tieáp noái quaû vò Boà-taùt, nhaäp vaøo Thaùnh chuùng, boán loaøi ma khoâng laøm cho ñieân ñaûo, giöõa höõu vaø voâ theå taùnh ñeàu bình ñaúng, caû hai ñeàu chieáu saùng ñöùc tin roäng lôùn môùi ñöôïc ñaày ñuû. Laïi tu hoïc quaùn trung ñaïo voâ sanh nôi Ñeä nhaát nghóa ñeá. Tu hoïc phaùp moân minh quaùn, treân töø Ñòa thöù hai, Ñòa thöù ba, cho ñeán Ñòa thöù möôøi moät, moïi taâm ñeàu vaéng laëng, theå nhaäp vaøo doøng nöôùc phaùp. Moät töôùng, khoâng töôùng, hai thöù thaân khoâng gì ngaên ngaïi, thaàn thoâng bieán hoùa ñeàu nhaäp vaøo coõi Phaät, goïi laø ñòa Hoan hyû. Vì chaân chaùnh voâ töôùng

neân nhaäp hoaøn toaøn vaøo caûnh giôùi khoâng cuûa chuùng sanh, hieän thaân khaép caùc theá giôùi cuûa vaïn ñöùc Phaät, saùu thoâng bieán hoùa voâ ngaïi, goïi laø ñòa Ly caáu. Naøy Phaät töû! Tueä giaùc saùng suoát vaø tín nhaãn, tu taäp möôøi hai boä kinh cuûa Phaät thuoû xöa: Tröôøng haøng, Truøng tuïng, Thoï kyù, Phuùng tuïng, Töï thuyeát, Nhaân duyeân, Thí duï, Boån söï, Boån sanh, Phöông quaûng, Vò taèng höõu, Luaän nghò. Laïi duøng phaùp naày ñeå giaùo hoùa chuùng sanh, taâm saùng suoát, thaàn thoâng bieán hoùa goïi laø ñòa Minh (ñòa Phaùt quang). Töø trí voâ sanh tuøy thuaän ñeå phaùt sanh phaùp nhaãn, quaùn hai töôùng chaân tuïc cuûa caùc phaùp, treân laø quaùn caùc coâng ñöùc cuûa Phaät, döôùi quaùn caûnh giôùi nôi saùu ñaïo cuûa chuùng sanh. Do quaùn phaùp Ñaïi töø neân thuyeát phaùp, ban cho

nieàm vui. Do quaùn Ñaïi bi neân cöùu chuùng sanh thoaùt khoûi ba ñöôøng khoå. Do quaùn Hyû neân moïi ngöôøi ñöôïc yeân vui. Do quaùn Xaû nôi khaép chuùng sanh neân ñeàu hoäi nhaäp theå taùnh bình ñaúng. Vì nhaäp baûy phaùp quaùn nhö treân neân goïi laø ñòa Dieäm hueä. Vôùi phaùp thuaän nhaãn tieán tu Thaùnh ñaïo, voâ minh trong ba coõi cuøng nghò kieán, taát caû ñeàu khoâng, thaønh töïu coâng ñöùc nôi taùm thöù bieän taøi, nhaäp vaøo naêm minh, naêm luaän, töùc laø boán thuaät bieän luaän veà nhaân, quaû vaø thuaät bieän luaän veà noäi ñieån, ngoaïi ñieån, baát cöù lónh vöïc naøo cuõng ñeàu thoâng suoát goïi laø ñòa Nan thaéng. Vôùi phaùp quaùn thuaän nhaãn baäc thöôïng, quaùn taát caû phaùp thuoäc veà quaù khöù, hieän taïi vaø vò lai ñeàu laø töôùng hôïp nhaát. Nhaân duyeân phaùp giôùi laø töôùng vaéng laëng, khoâng hai, goïi laø ñòa Hieän tieàn. Naøy Phaät töû! Caùc phaùp nhaãn voâ sanh, quaùn caùc phaùp chaúng phaûi laø coù phieàn naõo, chaúng phaûi laø khoâng phieàn naõo, moät laàn sanh ra, moät laàn dieät ñi, moät laàn thaønh quaû, moät thaân sau cuøng thuoäc trong ba giôùi, vöøa xuaát vöøa nhaäp, tích chöùa voâ löôïng coâng ñöùc, thöôøng höôùng ñeán ñòa baäc treân, moïi nieäm ñeàu vaéng laëng goïi laø ñòa Vieãn haønh. Naøy Phaät töû! Do Boà-taùt quaùn phaùp voâ sanh, döùt boû quaû baùo nôi ba coõi vaø nhöõng taùc duïng cuûa quaû bieán dòch, theå nhaäp trung nhaãn cuûa Tueä voâ töôùng, töø khoâng hieän coù, töø coù hieän khoâng, töï taïi bieán hoùa voâ thöôøng, töï thaáy thaân mình saép ñaït quaû laø chö Phaät xoa ñænh ñaàu, thuyeát phaùp, thaân, taâm nôi haønh rieâng khoâng theå nghó baøn, neân goïi laø ñòa Baát ñoäng. Boà-taùt laïi vaøo quaùn phaùp moân thöôïng nhaãn, moãi moät aùnh saùng ñeàu coù hoùa Phaät, do theå voâ sanh nhaãn, thò hieän taát caû thaân Phaät, goïi laø ñòa Dieäu hueä. Naøy Phaät töû! Boà-taùt tu taäp ñeán ñaây laø nhaäp haï phaåm Ñaïi tòch nhaãn cuûa lyù trung ñaïo nôi Ñeä nhaát nghóa ñeá, laøm coâng haïnh Phaät, an toïa nôi toøa hoa sen baùu coù ngaøn caùnh, nhaän söï thoï kyù ñeå thaønh vò Phaät, hoïc coâng naêng giaùo hoùa cuûa Phaät. Hai thöù taäp khí ñaõ ñöôïc chieát phuïc, ñoaïn tröø, thaønh töïu loøng tin saâu xa ñoái vôùi quaû Phaät, ñoàng vôùi chaân nhö vaø

phaùp giôùi. Chaân, tuïc hai ñeá ñeàu laø moät töôùng, ñaày ñuû taát caû caùc coâng ñöùc, theå nhaäp nôi caên cô chuùng sanh, anh laïc voâ thöôïng laø coâng ñöùc trang nghieâm, ñoàng thôøi xuaát hieän taát caû hình töôùng, neân goïi laø ñòa Phaùp vaân. Naøy Phaät töû! Baáy giôø, Boà-taùt an truù vaøo Nhaãn quaùn cuûa trung phaåm Ñaïi tòch moân, coâng haïnh ñeàu ñaày ñuû, leân ñænh Ñaïi sôn, traêm ngaøn Tam muoäi tích chöùa oai nghi, dieäu duïng cuûa Phaät, chæ coøn tích luõy quaû ñöùc. Vôùi voâ thöôøng, sanh, dieät, moïi taâm khoâng coøn bò lay ñoäng, tu haïnh vöôït qua ñòa thöù möôøi, hieåu bieát nhö Phaät, ngoài choã Phaät ngoài. Trí tueä cuûa Boà-taùt naøy thaáy roõ cuûa caûnh giôùi chaân thöôøng vaø voâ thöôøng cuûa caùc phaùp. Neân bieát, Boà-taùt naøy nhö ñöùc Phaät, goïi laø hoïc vôùi ñöùc Phaät. Taát caû caùc Boà-taùt ôû ñòa döôùi khoâng bieát söï sai khaùc cuûa Boà-taùt naøy, ñoái vôùi ñöùc Phaät goïi laø Boà-taùt, ñoái vôùi Boà-taùt ôû ñòa döôùi goïi laø Phaät. Vì sao? Vì Boà-taùt duøng ñaïi naêng löïc bieán hoùa ñeå duy trì maïng soáng trong traêm kieáp,

vaïn kieáp, thò hieän laøm Phaät, hieän töôùng Ñaûn sanh, thaønh ñaïo, chuyeån baùnh xe phaùp, nhaäp Nieát baøn Voâ dö, giaûng thuyeát taùm phaùp luaân töông tôi nhö Phaät, nhöng chaúng phaûi quaû Phaät. Goïi baèng vôùi chö Phaät vì oai nghi, ñi ñöùng... nhö Phaät, an truù trong traêm ngaøn Tam muoäi. Do thöïc haønh nhöõng haïnh Phaät nhö vaäy, neân nhaäp vaøo Ñònh Kim cang nhaát töôùng, voâ töôùng vaéng laëng, voâ vi goïi laø ñòa Voâ caáu. Ñaïo Boà-taùt vôùi dieäu quaùn thöôïng nhaãn vaéng laëng voâ cuøng, voâ töôùng. Chæ laøm duyeân sanh ra phaùp thieän cho chuùng sanh, cuõng töï giöõ gìn caùc coâng ñöùc, neân goïi laø Phaät taïng, vöøa tòch tónh maø soi chieáu taát caû phaùp, cuõng nhö taát caû Boà-taùt döôùi Phaät cuõng vöøa chieáu vöøa tòch. Theá neân, naøy Phaät töû! Tröôùc kia ôû coõi Töù thieàn, Ta vì taùm öùc Phaïm thieân vöông trình baøy veà tòch, chieáu cuûa Nhö Lai khoâng taâm, khoâng saéc, vaéng laëng, soi chieáu taát caû phaùp. Hoâm nay, Ta noùi toùm löôïc veà caâu vaø nghóa, vì ñaïi chuùng naøy thuyeát giaûng veà caùc haïnh phaùp thieän.

Phaåm 5: PHAÄT MAÃU Baáy giôø, Boà-taùt Kính Thuû thöa: - Baïch ñöùc Theá Toân! Hai loaïi chieáu, trí cuûa Phaät vaø Boà-taùt töø ñaâu sanh ra? Veà nghóa tòch chieáu vaø chieáu tòch laø theá naøo? Phaùp taùnh cuûa nhò ñeá laø moät hay hai? Thuoäc veà coù hay khoâng? Ñeä nhaát nghóa ñeá laø nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Naøy Phaät töû! Goïi laø höõu ñeá, voâ ñeá, trung ñaïo nôi Ñeä nhaát nghóa ñeá, laø meï sanh ra trí tueä cuûa chö Phaät vaø Boà-taùt, cho ñeán taát caû phaùp

cuõng laø meï sanh ra trí tueä cuûa chö Phaät vaø Boà-taùt. Vì sao? Vì chö Phaät vaø Boà-taùt ñeàu töø phaùp sanh. Naøy Phaät töû! Hai ñeá laø: Theá ñeá (Höõu ñeá) laø giaû coù maø chaúng hoaøn toaøn khoâng, Voâ ñeá laø chaân khoâng neân chaúng phaûi coù. Hai ñeá thöôøng nhö vaäy neân chaúng phaûi moät. Baäc Thaùnh soi chieáu thaáy chuùng laø khoâng neân chaúng phaûi hai. Duø coù ñöùc Phaät hay khoâng coù thì phaùp giôùi cuõng khoâng thay ñoåi, neân chaúng phaûi khoâng. Ñeä nhaát nghóa khoâng hai neân chaúng phaûi coù. Duø coù ñöùc Phaät hay khoâng thì phaùp giôùi cuõng coù hai töôùng neân chaúng phaûi moät. Caùc phaùp thöôøng thanh tònh neân chaúng phaûi hai. Vì chö Phaät trôû laïi laøm phaøm phu neân chaúng phaûi khoâng. Vì khoâng laø khoâng neân chaúng phaûi coù. Vì khoâng thaät neân chaúng phaûi moät. Boån teá khoâng sanh neân chaúng phaûi hai. Khoâng huûy hoaïi giaû danh nôi töôùng cuûa caùc phaùp neân chaúng phaûi khoâng. Caùc phaùp töùc chaúng phaûi caùc phaùp, neân chaúng phaûi coù. Phaùp chaúng phaûi phaùp neân chaúng phaûi hai. Chaúng phaûi phi phaùp neân chaúng phaûi moät. Naøy Phaät töû! Nghóa cuûa hai ñeá laø chaúng phaûi moät cuõng chaúng phaûi hai, chaúng thöôøng cuõng chaúng ñoaïn, khoâng ñeán cuõng khoâng ñi, khoâng sanh cuõng khoâng dieät, maø hai laø töôùng töùc nhö Thaùnh trí khoâng hai khoâng coù hai neân goïi laø meï sanh ra trí tueä cuûa chö Phaät vaø Boà-taùt. Naøy Phaät töû! Voâ soá coõi Phaät ôû möôøi phöông ñeàu cuõng nhö vaäy. Hoâm nay Ta vì ñaïi chuùng noùi toùm löôïc veà nghóa caên baûn cuûa hai ñeá trong kinh Minh Nguyeät Anh Laïc naøy. Luùc aáy, Boà-taùt Kính Thuû baïch Phaät: Baïch ñöùc Theá Toân! Chö Phaät, Boà-taùt vôùi

ñaïi trí tueä phöông tieän bình ñaúng, chieáu soi caùc phaùp giôùi, laøm cho giaùc ngoä nhanh hay chaäm? Taïng thöùc voâ minh vaø taâm laø moät hay khaùc? Soá löôïng laâu mau nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Naøy Phaät töû! OÂng ôû ñôøi quaù khöù, trong giaùo phaùp cuûa baûy ñöùc Phaät tröôùc, moãi moãi ñeàu ñaõ thöa hoûi, chaúng phaûi laø khoâng roõ! Nay vì möôøi boán öùc vò trong ñaïi chuùng naøy, oâng muoán khieán cho ñaïi chuùng hieåu roõ phaùp aáy neân thöa hoûi chaêng? Naøy Phaät töû! Hoâm nay, vì ñaïi chuùng möôøi boán öùc ngöôøi, Ta duøng kim cang khaåu noùi veà lieãu nghóa quyeát ñònh. Phaùp hoäi thuôû xöa cuûa Ta coù moät öùc taùm ngaøn Boà-taùt ôû ñòa Voâ caáu, ngay taïi choã ngoài ñaït ñöôïc nguoàn goác cuûa phaùp taùnh, lieàn giaùc ngoä nhanh choùng veà lyù khoâng hai, caùc phaùp töôùng hôïp nhaát. Caùc ñöùc Phaät rôøi khoûi phaùp hoäi, moãi vò an toïa ôû theá giôùi khaép möôøi phöông giaûng noùi veà Baûo taïng Anh laïc cuûa Boà-taùt. Ngay phaùp hoäi ñaïi chuùng ñang ngoài ñeàu thaáy roõ moät öùc taùm ngaøn ñöùc Theá Toân, goïi laø Ñoán giaùc Nhö Lai. Moãi vò ñeàu ngoài nôi toøa Sö töû hoáng

baèng traêm thöù baùu. Khi aáy, voâ löôïng ñaïi chuùng cuõng ngoài moät choã, laéng nghe vò Ñaúng giaùc Nhö Lai thuyeát giaûng veà Taïng phaùp anh laïc, vì theá khoâng coù söï giaùc ngoä daàn daàn cuûa Theá Toân maø chæ coù giaùc ngoä laäp töùc cuûa Nhö Lai. Chö Phaät ba ñôøi ñeàu thuyeát giaûng nhö vaäy khoâng khaùc, Ta nay cuõng theá. Naøy Phaät töû! Tröôùc oâng ñaõ hoûi veà Taïng thöùc voâ minh vaø taâm laø moät. Ñieàu naày khoâng phaûi nhö theá. Neáu giaûi thoaùt khoå vaø caùc kieán chaáp meâ laàm laø moät töôùng thì leõ ra khoâng troùi, khoâng buoäc, Phaät vaø phaøm chaúng hai. Vì sao? Vì phieàn naõo ñoàng moät theå töôùng. Sao theá? Vì cuøng moät taâm sanh dieät cuøng moät luùc, neân khoâng khaùc, khoâng sai bieät. Naøy Phaät töû! Neáu troùi vaø môû laø moät töôùng thì boán ñaïi coù theå laø moät, saùu vò chaúng khaùc nhau, nhöng moãi ñaïi moãi khaùc, moãi vò moãi khaùc, neân troùi buoäc, giaûi thoaùt cuõng nhö vaäy. Naøy Phaät töû! Taát caû Boà-taùt khi coøn laø phaøm phu ñeàu ñaày ñuû caùc kieát söû, nhöng khi tröø dieät thì phaàn thoâ boû tröôùc, phaàn vi teá dieät sau. Neáu nhaát taâm vaø phieàn naõo laø moät, leõ ra phaûi coù hai theå saùng toái. Naøy Phaät töû! Laáy gaàn ñeå luaän, neáu laáy xa hôn thì trong taâm thieän cuûa haøng phaøm phu coøn khoâng coù taâm baát thieän, huoáng chi trong taâm voâ töôùng laïi coù voâ minh. Naøy Phaät töû! Cho thieän, aùc cuøng moät taâm, ñoù laø baøi keä cuûa An Sö Ñaø, keû ngoaïi ñaïo cuûa nöôùc vua Bình Sa: “Saùng toái laø moät töôùng, thieän aùc ñoàng moät taâm”. Naøy Phaät töû! Theo nghóa ñuùng trong phaùp cuûa Ta maø noùi: Thieän aùc ñoàng moät haønh (uaån) coù troùi buoäc, coù giaûi thoaùt, coù phaøm, coù Phaät, tieáp noái nôi traêm kieáp cuõng ñoàng moät haønh, khoâng ñöôïc noùi: Thieän aùc ñoàng moät taâm. Chö Phaät xöa thöôøng noùi: Löûa cuûa trí voâ töôùng dieät tröø boùng toái voâ minh maø thieän, aùc coù hai thöù sai khaùc, nhöng cho laø ñoàng moät quaû baùo, ñieàu naày cuõng khoâng ñuùng. Taát caû thieän ñeàu thoï nhaän quaû Phaät, voâ minh phaûi chòu nhaän quaû höõu vi sanh dieät, vì theá, quaû thieän töø nhaân thieän sanh, quaû aùc töø nhaân aùc sanh. Cho neân goïi thieän khoâng thoï nhaän quaû sanh dieät, chæ

thöôøng laõnh thoï quaû Phaät. Neáu taát caû phaùp thieän cuûa Thaùnh nhaân vaø phaøm phu ñeàu goïi laø voâ laäu, khoâng laõnh thoï quaû höõu laäu, nhöng noùi laõnh thoï quaû höõu laäu laø Phaät giaùo hoùa chuùng sanh ñoåi aùc laøm laønh, laøm nhaân duyeân ñeå sanh quaû baùo höõu vi, chaúng phaûi voâ laäu. Voâ minh laø nhaân laøm nghieäp thoï quaû, neân goïi laø ba thoï, ba khoå. Ba khoå laø khoå khoå, haønh khoå, hoaïi khoå. Ba thoï laø khoå thoï, laïc thoï, xaû thoï. Hai thoï (laïc thoï vaø xaû thoï) laøm duyeân toát cho nhaân vaø quaû, khoå thoï laø duyeân cuûa nhaân quaû aùc. Taát caû phaùp aáy ñeàu khoå, voâ minh laø goác. Naøy Phaät töû! Tröôùc ñaây oâng ñaõ hoûi veà kieáp soá haønh ñaïo cuûa chö Boà-taùt laâu, mau. Vieäc ñoù laø: Ví nhö moät taûng ñaù moät daëm, hai daëm cho

ñeán möôøi daëm, vuoâng vöùc nhö vaäy, coù ngöôøi duøng aùo trôøi naëng baèng ba thuø, laáy theo lòch aâm döông nôi coõi ngöôøi, ba naêm moät laàn lau taûng ñaù ñoù, lau ñeán khi moøn heát taûng ñaù, khoaûng thôøi gian aáy laø moät tieåu kieáp. Hoaëc lau moøn taûng ñaù vuoâng vöùc moät daëm, hai daëm cho ñeán boán möôi daëm, cuõng goïi moät tieåu kieáp. Laïi laáy taûng ñaù vuoâng vöùc taùm möôi daëm cuõng duøng chieác aùo trôøi Phaïm thieân naëng chöøng ba thuø vaø coõi Phaïm thieân coù thöù aùnh saùng traêm baùu cuûa ngoïc minh chaâu phaùt ra laøm ngaøy, thaùng, naêm, cöù ba naêm moät laàn lau taûng ñaù aáy. Lau cho ñeán luùc moøn heát, thôøi gian ñoù goïi laø moät trung kieáp. Laïi laáy taûng ñaù vuoâng vöùc taùm traêm daëm, duøng chieác aùo naëng chöøng ba thuø cuûa trôøi Tònh Cö. Trong coõi naøy coù göông saùng soi do ngaøn thöù ngoïc phaùt ra aùnh saùng laøm ngaøy, thaùng, naêm, cöù ba naêm moät laàn lau taûng ñaù aáy. Lau cho ñeán luùc moøn heát, thôøi gian ñoù goïi laø moät ñaïi A taêng kyø kieáp. Naøy Phaät töû! Caùch tính vaø goïi kieáp nhö sau: Taûng ñaù vuoâng vöùc moät daëm, hai daëm, cho ñeán möôøi daëm, lau moøn heát goïi laø moät lyù kieáp, hai lyù kieáp. Neáu taûng ñaù vuoâng vöùc naêm möôi daëm lau moøn heát goïi laø naêm möôi lyù kieáp. Taûng ñaù traêm daëm, lau moøn heát goïi laø moät traêm lyù kieáp. Taûng ñaù vuoâng vöùc ngaøn daëm, vaïn daëm cuõng vaäy, lau ñeán khi moøn heát goïi laø ngaøn lyù kieáp, vaïn lyù kieáp. Naøy Phaät töû! Taát caû Hieàn Thaùnh ñeàu ôû cuøng soá löôïng kieáp aáy, tu taát caû phaùp moân. Thôøi gian laâu mau ñeå chöùng quaû Phaät, phaûi keå moät traêm ñaïi kieáp môùi ñaït ñeán ngoâi vò Ñaúng giaùc. Neáu nhö taát caû chuùng sanh ôû vaøo soá kieáp aáy tu haønh thì khoâng laâu seõ chöùng quaû vò Phaät. Neáu khoâng ôû vaøo thôøi gian ñoù thì chaúng goïi laø Boà-taùt. Naøy Phaät töû! Phaùp moân naøy laø möôøi taâm tín laøm goác cho taát caû ha- ïnh. Do ñoù trong möôøi taâm tín, moãi taâm tín coù möôøi phaåm taâm tín, laøm ra traêm phaùp minh moân. Laïi töø traêm phaùp minh moân, moãi taâm coøn coù traêm taâm, cho neân thaønh ra moät ngaøn minh moân, cöù moãi taâm laïi coù moät ngaøn taâm, cöù nhö vaäy maø taêng cho ñeán voâ löôïng minh moân. Laïi cöù laàn löôït hôn leân cho ñeán nhöõng phaùp cuûa thöôïng thöôïng seõ thaønh “Minh minh phaùp moân” vôùi haøng traêm vaïn A taêng kyø coâng ñöùc. Taát caû caùc haïnh ñeàu nhaäp heát vaøo trong minh moân aáy.

Phaåm 6: NHAÂN QUAÛ Baáy giôø, Boà-taùt Kính Thuû laïi hoûi: - Baïch ñöùc Theá Toân! Chaùnh phaùp cuûa baäc Hieàn Thaùnh ñaõ thuyeát ñuû roài, coøn hai töôùng nhaân quaû nhö theá naøo?

SOÁ 1485 - KINH BOÀ TAÙT ANH LAÏC BOÅN NGHIEÄP, Quyeån Haï 475

Ñöùc Phaät baûo: - Naøy Phaät töû! Nhaân tu haønh cuûa chö Phaät nôi ba ñôøi laø möôøi Ba- la-maät, ñoù chính laø traêm vaïn A taêng kyø trí tueä nôi goác coâng ñöùc. Phaät vaø Boà-taùt ñeàu goàm thaâu vaøo trong ñoù. Theá neân, möôøi phaùp laø kho taøng cuûa bieån trí tueä kim cang, phaùt xuaát taát caû caùc haïnh coâng ñöùc saùng rôõ voâ cuøng. Naøy Phaät töû! Möôøi trí tueä Ba-la-maät naøy, tröôùc heát laø thöïc haønh Thí. Thí coù ba duyeân: Moät laø tieàn cuûa. Hai laø giaùo phaùp. Ba laø ban cho chuùng sanh ñieàu khoâng sôï haõi. Giôùi coù ba duyeân: Moät laø giôùi töï taùnh. Hai laø giôùi thoï phaùp thieän. Ba laø giôùi laøm lôïi ích cho chuùng sanh. Nhaãn coù ba duyeân: Moät laø nhaãn nhöõng haïnh khoå. Hai laø nhaãn nhöõng ñieàu aùc beân ngoaøi. Ba laø nhaãn cuûa Ñeä nhaát nghóa ñeá. Tinh taán coù ba duyeân: Moät laø taâm khôûi theä nguyeän roäng lôùn. Hai laø phöông tieän höôùng ñeán Boà ñeà. Ba laø sieâng naêng giaùo hoùa chuùng sanh. Thieàn coù ba duyeân: Moät laø ñònh taâm khoâng cho töôùng loaïn khôûi leân. Hai laø ñònh sanh taát caû coâng ñöùc. Ba laø ñònh laøm lôïi ích cho chuùng sanh. Tueä coù ba duyeân: Moät laø soi chieáu veà Tuïc ñeá (Höõu ñeá). Hai laø soi chieáu veà Chaân ñeá (Khoâng ñeá). Ba laø soi chieáu veà trung ñaïo nôi Ñeä nhaát nghóa ñeá. Nguyeän coù ba duyeân: Moät laø nguyeän töï tu haønh. Hai laø nguyeän do thaàn thoâng. Ba laø nguyeän giaùo hoùa chuùng sanh. Phöông tieän coù ba duyeân: Moät laø tieán ñeán ñeå ñaït keát quaû. Hai laø hieåu gioûi veà Höõu vaø Voâ. Ba laø caùc phaùp ñeàu khoâng boû cuõng khoâng nhaän. Thoâng löïc coù ba duyeân: Moät laø thoâng löïc cuûa quaû baùo. Hai laø thoâng löïc do tu ñònh. Ba laø thoâng löïc do bieán hoùa. Tueä voâ caáu coù ba duyeân: Moät laø trí voâ töôùng. Hai laø trí nhaát thieát chuûng trí. Ba laø trí bieán hoùa. Naøy Phaät töû! Töø möôøi trí sanh ra taát caû ha- ïnh coâng ñöùc, nhö baûy Thaùnh taøi laø Tín, Thí, Giôùi, Vaên, Tueä, Taøm, Quyù. Duøng nhöõng thöù naøy laøm haønh trang ñeå thaønh Phaät, neân goïi laø Taøi. Boán nhieáp phaùp laø Lôïi haønh, AÙi ngöõ, Boá thí, Ñoàng söï. Boán voâ ngaïi bieän laø Phaùp bieän, Nghóa bieän, Töø bieän, Laïc bieän. Ñaáy laø boán phaùp bieän luaän khoâng bò chöôùng ngaïi neân goïi laø Voâ ngaïi bieän. Töø voâ ngaïi trí sanh ra khaû naêng saùng suoát neân goïi laø Y (döïa vaøo), goàm: Y kinh lieãu nghóa, chaúng y kinh khoâng lieãu nghóa. Y theo phaùp chaúng y theo ngöôøi. Y theo yù nghóa chaúng y theo lôøi. Y theo trí tueä chaúng y theo voïng thöùc. Töø trí sanh ra möôøi löïc, boán voâ sôû uùy, saùu thaàn thoâng, ba minh, traêm vaïn A taêng kyø coâng ñöùc, laàn löôït sanh ra trí tueä coù khaû naêng duyeân vôùi taùm söï thaät ôû ñôøi nhö phaùp boán ñeá, hai ñeá, möôøi hai nhaân duyeân. Taùm söï thaät laø: Caùc phaùp ñeàu do duyeân maø thaønh. Caùc phaùp hö giaû khoâng coù ngaõ. Caùc phaùp höõu vi ñoái ñaõi laãn nhau. Caùc phaùp töôùng ñeàu hö voïng. Tieáp

476 BOÄ LUAÄT 12

noái lieân tuïc neân goïi laø moät töôùng. Roãng laëng neân khoâng theå naém baét. Nhaân sanh taäp khôûi töùc phaùp chaúng phaûi laø duyeân. Taäp nhaân thaät coù laø phaùp sanh thaønh, phaùp giaû taïo neân phaùp. Thoï laø khôûi, duïng laø phaùp tích tuï. Theá neân, taùm phaùp höõu vi vaø taát caû phaùp laø nôi ñöôïc trí caên baûn soi chieáu ñeán. Laïi nöõa, töø nôi trí naày coù theå döùt tröø naêm trieàn caùi laø tham duïc, giaän döõ, nguû nghæ, traïo cöû, nghi hoaëc. Boán thöù thoï thöïc nhö Xuùc thöïc, Thöùc thöïc, Tö thöïc, Ñoaïn thöïc. Boán caùch sanh nhö Noaõn sanh, Thai sanh, Thaáp sanh, Hoùa sanh. Coù theå tröø boû möôøi aùc, naêm toäi nghòch, taùm thöù ñieân ñaûo, möôøi ba phieàn naõo, ba chöôùng nôi saùu ñöôøng, ba coõi, saùu möôi hai thöù kieán chaáp, boán löu, boán phöôïc, boán thuû, chín phieàn naõo, baûy thöùc xöù, boán kieáp... Nhöõng phaùp ñöôïc tröø dieät ñeàu goïi laø phaùp baát thieän. Naøy Phaät töû! Nhöõng caûnh ñöôïc tröø boû do möôøi trí vaø nhöõng coâng ñöùc ñeàu goïi laø nhaân cuûa Phaät, caùc vò neân chaáp nhaän maø tu trì. Naøy Phaät töû! Tröôùc oâng hoûi: Theá naøo laø quaû? Quaû laø theå cuûa phaùp giôùi taùnh, laø nhöõng coâng phu tu taäp nôi ñaïo phaùp cuûa baäc Boà-taùt naêm hieàn. Theå naøy chaúng phaûi coù, chaúng phaûi khoâng, chaúng phaûi lôùn, chaúng phaûi nhoû, chaúng phaûi thaân, chaúng phaûi taâm, chaúng phaûi töôùng, chaúng phaûi ba ñôøi, chaúng phaûi trôøi, chaúng phaûi ngöôøi, chaúng phaûi teân goïi, chaúng phaûi Thöôøng, laïc, ngaõ, tònh, chaúng phaûi saùu ñöôøng, chaúng phaûi saùu thöùc, chaúng phaûi saùu nhaäp, chaúng phaûi soá löôïng, vöôït khoûi hình töôùng cuûa caùc phaùp, chaúng phaûi ruoäng phöôùc, chaúng phaûi quyû thaàn, chaúng phaûi ñoäng, tònh, chaúng phaûi sanh, dieät, chaúng phaûi thöù nhaát, chaúng phaûi naêm saéc, chaúng phaûi saùu ñaïi, chaúng phaûi ñaát ñai, chaúng phaûi phaùp giôùi, chaúng phaûi ba coõi, chaúng phaûi troùi, môû, chaúng phaûi saùng toái, chaúng phaûi phaùp chöùng ñaéc. Theå naøy vaéng laëng, voâ vi vöôït ngoaøi taát caû phaùp, khoâng theå ñem taâm suy nghó, choã naøy raát khoù theå löôøng, phaûi töø trong lyù töông ñoái, traûi qua voâ löôïng voâ soá kieáp tu haønh môùi coù quaû baùo. Naøy Phaät töû! Coù hai Phaùp thaân: Moät laø Phaùp thaân cöïc quaû. Hai laø Phaùp thaân öùng hoùa. Phaùp thaân öùng hoùa nhö boùng theo hình. Do Phaùp thaân cöïc quaû laø thöôøng haèng neân öùng hoùa thaân cuõng thöôøng toàn taïi. Naøy Phaät töû! Thuôû xöa, chö Phaät neâu ñaïo lyù nôi hai Phaùp thaân cuõng nhö vaäy. Hai Phaùp thaân cuûa taát caû Boà-taùt ñeàu laø thaân khoâng nhaát ñònh. Taát caû phaøm, Thaùnh cuõng ñeàu coù hai thaân laø baùo thaân vaø phöông tieän thaân. Baùo thaân thì khoâng gioáng nhau, coøn phöông tieän thaân thì cuõng coù cuøng vôùi chuùng sanh. Naøy Phaät töû! Taát caû Boà-taùt vaø chuùng sanh ñeàu coù hai thaân, chö Nhö Lai thöôøng noùi nhö vaäy, neân goïi laø lieãu nghóa quyeát ñònh. Naøy Phaät

SOÁ 1485 - KINH BOÀ TAÙT ANH LAÏC BOÅN NGHIEÄP, Quyeån Haï 477

töû! Veà nghóa coâng ñöùc nôi thaân thì theå cuûa chö Phaät vaãn laø ñoàng nhau, quaû phaùp khoâng khaùc, töùc coù ñuû möôøi hieäu: Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Bieán Tri, Minh Haïnh Tuùc, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñieàu Ngöï Tröôïng Phu, Thieân Nhaân Sö, Phaät - Theá Toân, vì ñuû möôøi ñöùc treân, neân ñöôïc taát caû chuùng sanh cuùng döôøng cung kính. Laïi nöõa, chö Phaät coù möôøi

taùm phaùp baát coäng, goàm: Thaân khoâng laàm loãi, khaåu khoâng laàm loãi, nieäm khoâng laàm loãi, khoâng töôûng gì khaùc, chaúng coù taâm baát ñònh, bieát heát taát caû nhöng taâm buoâng xaû, nieäm khoâng giaûm, duïc khoâng giaûm, tinh taán khoâng giaûm, trí tueä khoâng giaûm, giaûi thoaùt khoâng giaûm, thaân nghieäp theo trí tueä haønh ñoäng, ngöõ nghieäp theo trí tueä noùi naêng, yù nghóa theo trí tueä quaùn xeùt, trí tueä bieát vieäc quaù khöù, trí tueä bieát vieäc hieän taïi, trí tueä bieát vieäc vò lai khoâng chöôùng ngaïi. Laïi coù möôøi löïc. Trí bieát nhöõng gì ñuùng sai. Nghieäp löïc bieát roõ nghieäp cuûa ba ñôøi, Ñònh löïc, Caên löïc, Duïc löïc, Taùnh löïc, Quaû löïc, Thieân nhaõn löïc, Tuùc maïng löïc, Kieát taän löïc. Boán taâm voâ löôïng Töø, Bi, Hyû, Xaû nôi Ta laø baäc Nhaát thieát trí ñaõ dieät heát hoaøn toaøn laäu, thoaùt khoûi phieàn naõo vaø phieàn naõo chöôùng, coù ñuû thieân thaân, thieân nhaõn, thieân nhó, laäu taän, tuùc maïng, tha taâm, ñuû naêm nhaõn, naêm phaàn phaùp thaân, ba nghieäp khoâng loãi laàm laø Phaät, Phaùp, Taêng baûo, Nieát Baøn giaûi thoaùt, trí linh dieäu ñaït ñeán Nhaát thöøa. Taïng baùu kim cang, taïng phaùp thaân, taïng dieäu töï taùnh thanh tònh laø baäc ba Ñaït, ba voâ vi, ba minh, laø nhaát chaân phaùp giôùi, ñaïo ñoäc nhaát voâ vi an laïc. Naøy Phaät töû! Caùc quaû cuûa Thaùnh trí ñeàu töø kho taøng voâ löôïng coâng ñöùc khoâng theå tính keå. Nhöõng quaû aáy laø nhaát ñaïo. Theå cuûa quaû troøn ñaày, coâng ñöùc ñaày ñuû nghóa lyù cuøng khaép, nhaäp vaøo trung ñaïo nôi Ñeä nhaát nghóa ñeá laøm thanh tònh coõi nöôùc voâ cuøng, khoâng teân khoâng töôùng, khoâng theå thuû ñaéc caùc phaùp, chaúng coù theå, chaúng voâ theå. Noù laø moät töôùng chieáu dieäu, töôùng hôïp nhaát, töôùng nhaát theå, laø töôùng giaùc ngoä, trong suoát khoâng hai. Naøy Phaät töû! Chæ rieâng moät phaùp quaû naøy laø vieân maõn thöôøng truù. Theå vaø töôùng cuûa quaû ñoäc nhaát coù voâ löôïng nghóa, nghóa coù voâ löôïng coâng ñöùc. Coâng ñöùc coù voâ löôïng teân. Nghóa cuûa quaû laø Nieát Baøn Thöôøng, laïc, ngaõ, tònh. Möôøi taùm phaùp baát coäng vaø taát caû coâng ñöùc ñeàu goïi laø nghóa quaû, neân goïi laø quaû cuûa quaû. Naøy Phaät töû! Nghóa lyù, coâng ñöùc, danh töø caû ba töø ngöõ aáy ñeàu do giaùo hoùa chuùng sanh maø coù nghóa ba caâu nhö vaäy. Caùc baäc Thaùnh vaø chuùng sanh neáu ai hieåu roõ ba töø ngöõ aáy thì ñöôïc chö Phaät nôi ba ñôøi thoï kyù, seõ ñöôïc vaøo ngoâi vò aáy. Naøy Phaät töû! Quaû naøy khoâng theå noùi heát, khoâng theå bieát ñöôïc, maø phaûi duøng phaùp coù teân, coù töôùng ñeå noùi veà danh, töôùng cuûa phaùp. Cho neân moãi moät quaû laø teân goïi cuûa theå, coøn nghóa laø quaû cuûa quaû. Nghóa

cuûa quaû laø phaùt xuaát töø quaû troøn ñaày, neân goïi laø quaû cuûa quaû. Naøy Phaät töû! Neáu Ta noùi veà nhaân, quaû thì duø traêm ngaøn kieáp cuõng khoâng theå noùi heát. Ñaïi chuùng caùc vò haõy töï thoï trì.

Phaåm 7: ÑAÏI CHUÙNG THOÏ HOÏC Baáy giôø, Boà-taùt Kính Thuû ñaûnh leã chö Phaät, thay maët ñaïi chuùng toùm taét thöa hoûi veà nhöõng nghóa coát yeáu ñaõ giaûng noùi trong baûy phaùp hoäi. Boà-taùt tin thuaän ba taïng Phaùp baûo. Vì muoán moät phaùp khoâng bò ñoaïn tuyeät, khoâng vì danh lôïi ôû theá gian, muoán

cho chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi, neân Boà-taùt thöa ñöùc Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Tröôùc ñaây, ñöùc Phaät thuyeát giaûng veà nhaân, veà quaû nôi taát caû kho taøng coâng ñöùc cuûa Hieàn Thaùnh. Hoâm nay, ñaïi chuùng goàm möôøi boán öùc ngöôøi, ai coù theå khoâng rôøi choã ngoài maø vaãn laõnh thoï ñöôøng loái tu haønh töø tröôùc ñeán sau, moãi moãi ñeàu thöïc haønh ñaày ñuû, tuaàn töï nhaäp vaøo quaû vò Boà-taùt. Luùc naøy, ñöùc Phaät Thích Ca Maâu Ni töø töôùng nhuïc keá treân ñaûnh, phoùng ra taát caû haøo quang cuûa Phaät vaø Boà-taùt, nhaèm trieäu taäp chö Phaät khaép möôøi phöông, moãi phöông coù ñeán traêm öùc coõi Phaät, taát caû chö Phaät vaø Boà-taùt trong nhöõng coõi aáy ñeàu vaân taäp ñeán. Chính ngay vaøo luùc ñoù, ôû giöõa ñaïi chuùng, ñöùc Phaät noùi vôùi caùc Boà-taùt Vaên Thuø Sö Lôïi, Boà-taùt Phoå Hieàn, Boà-taùt Phaùp Tueä, Boà-taùt Coâng Ñöùc Laâm, Boà-taùt Kim Cang Traøng, Boà-taùt Kim Cang Taïng, Boà-taùt Thieän Taøi Ñoàng Töû: - Caùc vò ñaõ thaáy Boà-taùt Kính Thuû ôû giöõa ñaïi chuùng thöa hoûi ba phaùp quaùn veà phaùp giôùi, veà ñaïo thanh tònh nôi töï taùnh cuûa chö Phaät vaø phaùp moân minh quaùn cuûa caùc Boà-taùt caàn phaûi tu haønh. Caùc vò, baûy baäc Boà-taùt, moãi vò laõnh thoï traêm vaïn ñaïi chuùng, neân phaûi ghi nhaän hoïc quaùn nhö theá. - Naøy Phaät töû! Hoâm nay Ta laïi noùi theâm veà phaùp minh quaùn, ñoù laø thöù lôùp cuûa loái vaøo saùu chuûng taùnh, oâng haõy laéng nghe kyõ, tö duy tu taäp caùc trí tueä, khuyeán khích ñaïi chuùng theo ñoù tu haønh. Taát caû chuùng sanh khi môùi nhaäp vaøo bieån Tam baûo, phaûi duøng ñöùc tin laøm caên baûn, khi vaøo nhaø Phaät roài laáy giôùi laøm goác. Naøy Phaät töû! Nhöõng thieän nam, thieän nöõ, ngöôøi khoâng ñuû caùc caên, keû huyønh moân, daâm nam, daâm nöõ, keû noâ tyø vaø haïng ngöôøi bieán hoùa, khi môùi baét ñaàu laøm haïnh Boà-taùt, thoï laø ñaéc giôùi vì ñeàu coù taâm höôùng thöôïng. Ngöôøi naøo ñaàu tieân phaùt taâm xuaát gia, noái tieáp quaû vò Boà-taùt, tröôùc tieân phaûi thoï giôùi phaùp chaân chaùnh. Giôùi laø goác reã nôi kho taøng haøm chöùa taát caû haïnh coâng ñöùc, laø höôùng ñuùng ñeán con ñöôøng thaønh Phaät, laø goác cuûa caùc haïnh. Giôùi coù coâng naêng tröø dieät caùc

vieäc cöïc aùc nhö baûy kieán chaáp, saùu thöù vöôùng maéc. Giôùi laø göông saùng cuûa chaùnh phaùp. Naøy Phaät töû! Hoâm nay vì caùc Boà-taùt, Ta kieát taát caû caên baûn giôùi. Ñoù laø ba tuï tònh giôùi (ba moân thoï) goàm: Nhieáp thieän phaùp giôùi (Giôùi goàm thaâu caùc phaùp thieän), töùc laø taùm vaïn boán ngaøn phaùp moân. Nhieáp chuùng sanh giôùi (Giôùi thaâu toùm caùc chuùng sinh) töùc laø Töø, Bi, Hyû, Xaû giaùo hoùa taát caû chuùng sanh ñeàu ñöôïc an vui. Nhieáp luaät nghi giôùi (Giôùi thaâu goàm caùc luaät nghi) laø möôøi phaùp Ba-la-di. Naøy Phaät töû! Coù ba caùch thoï giôùi: Moät laø ñoái tröôùc chö Phaät, Boà- taùt hieän tieàn maø thoï, lieàn ñöôïc ñaéc giôùi chaân thaät phaåm thöôïng. Hai laø sau khi chö Phaät vaø Boà-taùt nhaäp dieät, trong voøng ngaøn daëm coù ngöôøi tröôùc ñaõ thoï giôùi Boà-taùt, cung thænh baäc naøy laøm vò giôùi sö trao giaùo phaùp cho mình. Tröôùc heát, phaûi ñaûnh leã ngang chaân vò ñoù, roài thöa: “Ngöôõng baïch Ñaïi ñöùc Toân giaû! Xin Ñaïi ñöùc laøm thaày truyeàn trao giôùi phaùp cho con”. Ngöôøi ñeä töû naøy ñuùng phaùp

ñöôïc ñaéc giôùi, ñoù laø ñaéc giôùi phaåm trung. Thöù ba laø sau khi chö Phaät nhaäp dieät, trong voøng ngaøn daëm khoâng coù phaùp sö, thì neân ñoái tröôùc hình töôïng chö Phaät vaø Boà-taùt, quyø thaúng chaáp tay töï theä thoï giôùi. Baïch nhö vaày: “Con phaùp danh laø... Ngöôõng baïch chö Phaät nôi möôøi phöông vaø Boà-taùt ñaïi ñòa, nay con xin thoï hoïc giôùi cuûa taát caû Boà-taùt”. Baïch laàn thöù nhaát roài, baïch laàn thöù hai, laàn thöù ba. Ñaây laø giôùi thuoäc phaåm haï. Naøy Phaät töû! Ba tuï tònh giôùi coù ba caùch thoï giôùi nhö treân, chö Phaät quaù khöù ñaõ daïy, chö Phaät vò lai seõ daïy, chö Phaät hieän taïi ñang daïy. Caùc vò Boà-taùt quaù khöù ñaõ hoïc, caùc vò Boà-taùt vò lai seõ hoïc, caùc vò Boà-taùt hieän taïi ñang hoïc. Ñaây laø giôùi phaùp chaân chaùnh cuûa ñöùc Phaät. Neáu taát caû chö Phaät, taát caû Boà-taùt khoâng nhaäp vaøo phaùp giôùi naøy ñeå chöùng quaû voâ thöôïng Boà ñeà, ñaït ñeán ngoâi vò bình ñaúng nhö hö khoâng thì söï kieän ñoù khoâng bao giôø coù. Ñöùc Phaät laïi baûo: - Naøy Phaät töû! Hoâm nay, Ta chính thöùc noùi veà ñieàu giôùi chính yeáu. Caùc thieän nam, thieän nöõ khi saép thoï giôùi, tröôùc tieân ñaûnh leã chö Phaät ôû ñôøi quaù khöù vaø nhieàu kieáp ôû quaù khöù. Ñaûnh leã chö Phaät ôû ñôøi vò lai vaø nhieàu ñôøi ôû vò lai. Ñaûnh leã chö Phaät ôû ñôøi hieän taïi vaø taát caû hieän taïi. Ñaûnh leã ba löôït nhö vaäy roài, tieáp ñeán ñaûnh leã Phaùp, ñaûnh leã Taêng cuõng theá. Sau ñaáy, daïy cho giôùi töû kính thoï boán ñöùc tin baát hoaïi, nöông töïa boán phaùp quy y sau: Töø thaân ñôøi naøy ñeán thaân sau cuøng ôû ñôøi vò lai, quy y Phaät, quy y giaùo phaùp, quy y Hieàn Thaùnh Taêng vaø quy y phaùp giôùi, noùi nhö vaäy ñuû ba laàn. Keá ñoù, phaûi daïy giôùi töû saùm hoái toäi loãi ôû ba ñôøi. Neáu ñôøi hieän taïi maø thaân, mieäng, yù taïo möôøi toäi aùc, con xin thaønh taâm saùm hoái, nguyeän hoaøn toaøn khoâng khôûi cho ñeán cuøng taän ñôøi hieän taïi.

Neáu ñôøi vò lai maø thaân, mieäng, yù taïo möôøi toäi aùc, con xin thaønh taâm saùm hoái, nguyeän hoaøn toaøn khoâng khôûi cho ñeán taän cuøng ñôøi vò lai. Neáu ñôøi quaù khöù maø thaân, mieäng, yù taïo möôøi toäi aùc, con xin thaønh taâm saùm hoái, nguyeän hoaøn toaøn khoâng khôûi cho ñeán taän cuøng ñôøi vò lai. Saùm hoái toäi loãi nhö vaäy xong, ba nghieäp ñeàu thanh tònh nhö ngoïc löu ly, trong ngoaøi ñeàu chieáu saùng, giôùi sö lieàn trao cho möôøi giôùi voâ taän, baûo caùc giôùi töû haõy laéng nghe: - Naøy Phaät töû! Töø thaân ñôøi naøy cho ñeán thaân Phaät, nôi taän cuøng ñôøi vò lai, trong thôøi gian ñoù khoâng ñöôïc gieát maïng soáng cuûa ngöôøi vaø vaät. Neáu coù vi phaïm thì khoâng phaûi laø haïnh Boà-taùt, maát boán möôi hai phaùp Hieàn Thaùnh, neân khoâng ñöôïc vi phaïm. Vaäy ngöôøi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ngöôøi thoï giôùi ñaùp: - Moâ Phaät, coù theå giöõ ñöôïc. - Naøy Phaät töû! Töø thaân ñôøi naøy cho ñeán thaân Phaät, nôi taän cuøng ñôøi vò lai, trong thôøi gian ñoù khoâng ñöôïc coá yù noùi doái. Neáu coù vi phaïm thì khoâng phaûi laø haïnh Boà-taùt, maát boán möôi hai phaùp Hieàn Thaùnh, neân khoâng ñöôïc vi phaïm. Vaäy ngöôøi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ngöôøi thoï giôùi ñaùp: - Moâ Phaät, coù theå giöõ ñöôïc. - Naøy Phaät töû! Töø thaân ñôøi naøy cho ñeán thaân Phaät, nôi taän cuøng ñôøi vò lai, trong thôøi gian ñoù khoâng ñöôïc coá yù daâm duïc. Neáu coù vi phaïm thì khoâng phaûi laø haïnh Boà-taùt, maát boán möôi hai phaùp Hieàn Thaùnh, neân

khoâng ñöôïc vi phaïm. Vaäy ngöôøi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ngöôøi thoï giôùi ñaùp: - Moâ Phaät, coù theå giöõ ñöôïc. - Naøy Phaät töû! Töø thaân ñôøi naøy cho ñeán thaân Phaät, nôi taän cuøng ñôøi vò lai, trong thôøi gian ñoù khoâng ñöôïc coá yù troäm cöôùp. Neáu coù vi phaïm thì khoâng phaûi laø haïnh Boà-taùt, maát boán möôi hai phaùp Hieàn Thaùnh, neân khoâng ñöôïc vi phaïm. Vaäy ngöôøi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ngöôøi thoï giôùi ñaùp: - Moâ Phaät, coù theå giöõ ñöôïc. - Naøy Phaät töû! Töø thaân ñôøi naøy cho ñeán thaân Phaät, nôi taän cuøng ñôøi vò lai, trong thôøi gian ñoù khoâng ñöôïc coá yù uoáng röôïu. Neáu coù vi phaïm thì khoâng phaûi laø haïnh Boà-taùt, maát boán möôi hai phaùp Hieàn Thaùnh, neân khoâng ñöôïc vi phaïm. Vaäy ngöôøi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ngöôøi thoï giôùi ñaùp: - Moâ Phaät, coù theå giöõ ñöôïc.

SOÁ 1485 - KINH BOÀ TAÙT ANH LAÏC BOÅN NGHIEÄP, Quyeån Haï 481

- Naøy Phaät töû! Töø thaân ñôøi naøy cho ñeán thaân Phaät, nôi taän cuøng ñôøi vò lai, trong thôøi gian ñoù khoâng ñöôïc coá yù noùi toäi loãi cuûa ngöôøi xuaát gia, taïi gia Boà-taùt. Neáu coù vi phaïm thì khoâng phaûi laø haïnh Boà-taùt, maát boán möôi hai phaùp Hieàn Thaùnh, neân khoâng ñöôïc vi phaïm. Vaäy ngöôøi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ngöôøi thoï giôùi ñaùp: - Moâ Phaät, coù theå giöõ ñöôïc. - Naøy Phaät töû! Töø thaân ñôøi naøy cho ñeán thaân Phaät, nôi taän cuøng ñôøi vò lai, trong thôøi gian ñoù khoâng ñöôïc coá yù keo kieät. Neáu coù vi phaïm thì khoâng phaûi laø haïnh Boà-taùt, maát boán möôi hai phaùp Hieàn Thaùnh, neân khoâng ñöôïc vi phaïm. Vaäy ngöôøi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ngöôøi thoï giôùi ñaùp: - Moâ Phaät, coù theå giöõ ñöôïc. - Naøy Phaät töû! Töø thaân ñôøi naøy cho ñeán thaân Phaät, nôi taän cuøng ñôøi vò lai, trong thôøi gian ñoù khoâng ñöôïc coá yù giaän döõ. Neáu coù vi phaïm thì khoâng phaûi laø haïnh Boà-taùt, maát boán möôi hai phaùp Hieàn Thaùnh, neân khoâng ñöôïc vi phaïm. Vaäy ngöôøi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ngöôøi thoï giôùi ñaùp: - Moâ Phaät, coù theå giöõ ñöôïc. - Naøy Phaät töû! Töø thaân ñôøi naøy cho ñeán thaân Phaät, nôi taän cuøng ñôøi vò lai, trong thôøi gian ñoù khoâng ñöôïc coá yù huûy nhuïc ngöôøi khaùc. Neáu coù vi phaïm thì khoâng phaûi laø haïnh Boà-taùt, maát boán möôi hai phaùp Hieàn Thaùnh, neân khoâng ñöôïc vi phaïm. Vaäy ngöôøi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ngöôøi thoï giôùi ñaùp: - Moâ Phaät, coù theå giöõ ñöôïc. - Naøy Phaät töû! Töø thaân ñôøi naøy cho ñeán thaân Phaät, nôi taän cuøng ñôøi vò lai, trong thôøi gian ñoù khoâng ñöôïc coá yù huûy baùng Tam baûo. Neáu coù vi phaïm thì khoâng phaûi laø haïnh Boà-taùt, maát boán möôi hai phaùp Hieàn Thaùnh, neân khoâng ñöôïc vi phaïm. Vaäy ngöôøi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ngöôøi thoï giôùi ñaùp: - Moâ Phaät, coù theå giöõ ñöôïc. Naøy Phaät töû! Ñaõ thoï möôøi giôùi voâ taän roài, ngöôøi thoï seõ vöôït qua boán loaïi ma chöôùng vaø söï khoå cuûa ba coõi. Töø ñôøi naøy ñeán ñôøi khaùc, giôùi khoâng bò maát, thöôøng theo ngöôøi tu haønh cho ñeán khi thaønh Phaät. Naøy Phaät töû! Neáu taát caû chuùng sanh ôû quaù khöù, vò lai, hieän taïi khoâng thoï giôùi Boà-taùt thì khoâng goïi laø höõu tình coù hieåu bieát cuøng vôùi suùc sinh khoâng khaùc, khoâng goïi laø ngöôøi, thöôøng xa lìa bieån Tam baûo, chaúng phaûi Boà-taùt, chaúng phaûi nam, chaúng phaûi nöõ, chaúng phaûi quyû, chaúng

phaûi ngöôøi, goïi laø suùc sinh, laø taø kieán, laø ngoaïi ñaïo, chaúng gaàn guõi vôùi tình ngöôøi. Neân bieát, giôùi Boà-taùt coù phaùp thoï maø khoâng coù phaùp xaû, coù vi phaïm cuõng khoâng bò maát giôùi, ñeán cuøng taän ñôøi vò lai. Neáu coù ngöôøi tôùi muoán xin thoï giôùi, vò Boà-taùt phaùp sö tröôùc heát phaûi giaûng thuyeát ñoïc tuïng khieán hoï taâm yù khai môû, sinh taâm öa thích, sau ñoù môùi truyeàn trao. Laïi nöõa, vò phaùp sö naøo ôû trong caùc coõi nöôùc, giaùo hoùa moät ngöôøi xuaát gia thoï giôùi Boà-taùt, thì phöôùc ñöùc cuûa vò phaùp sö aáy nhieàu hôn ngöôøi xaây döïng taùm vaïn boán ngaøn baûo thaùp, huoáng nöõa laø giaùo hoùa cho hai, ba, ñeán traêm, ngaøn ngöôøi, thì phöôùc ñöùc ñoù khoâng theå tính keå heát. Hoaëc laø ngöôøi choàng, ngöôøi vôï, hoaëc ngöôøi baø con trong saùu thaân, ñöôïc laøm thaày cuøng truyeàn trao laãn nhau. Ngöôøi thoï giôùi ôû trong coõi Phaät vaø trong soá chuùng Boà-taùt, thì vöôït khoûi nhöõng khoå naõo sanh töû nôi ba kieáp, theá neân caàn thoï trì. Coù giôùi Boà-taùt, neáu phaïm cuõng hôn ngöôøi khoâng thoï giôùi duø khoâng phaïm. Coù giôùi Boà-taùt, duø bò phaïm cuõng goïi Boà- taùt. Khoâng giôùi Boà-taùt, neáu khoâng phaïm cuõng goïi laø ngoaïi ñaïo. Do ñoù, ngöôøi naøo thoï moät phaàn giôùi goïi laø Boà-taùt moät phaàn, cho ñeán hai phaàn, ba phaàn, boán phaàn, möôøi phaàn, goïi laø thoï ñaày ñuû giôùi. Theá neân, Boà-taùt coù möôøi giôùi troïng, taùm vaïn boán ngaøn oai nghi. Neáu vi phaïm möôøi giôùi troïng thì khoâng ñöôïc saùm hoái, nhöng ñöôïc phaùp thoï giôùi laïi. Taùm vaïn boán ngaøn oai nghi laø giôùi khinh, neáu coù vi phaïm thì ñöôïc pheùp saùm hoái, ñaûnh leã saùm hoái toäi lieàn tieâu dieät. Taát caû giôùi Boà-taùt töø phaøm cho ñeán Thaùnh ñeàu laáy taâm laøm Theå. Theá neân, taâm cuøng taän thì giôùi cuõng cuøng taän, taâm khoâng cuøng taän thì giôùi cuõng khoâng cuøng taän, chuùng sanh trong saùu ñöôøng laõnh thoï thì ñaéc giôùi. Chæ caàn hieåu lôøi daïy thì ñaéc giôùi khoâng maát. Naøy Phaät töû! Taát caû chö Phaät trong ba ñôøi ñeàu daïy nhö vaäy. Hoâm nay, Ta nôi coäi Boà ñeà, vì möôøi boán öùc ngöôøi maø giaûng thuyeát. Töø baäc Sô truï veà tröôùc, nhöõng vò Boà-taùt tin töôûng môùi thoï giôùi phaùp. Naøy Phaät töû! Nhöõng Boà-taùt tin töôûng aáy trong möôøi ngaøn kieáp thöïc haønh möôøi giôùi phaùp seõ nhaäp vaøo möôøi truï taâm. Naøy Phaät töû! Tröôùc heát vì ñaïi chuùng maø truyeàn trao giôùi Boà-taùt, sau ñoù vì hoï giaûng thuyeát kinh Anh Laïc cho ngöôøi ñoàng kieán, ñoàng haønh. Baáy giôø, trong chuùng coù traêm öùc ngöôøi töø choã ngoài ñöùng daäy, xin thoï trì giôùi phaùp cuûa Phaät. Ngöôøi ñöùng ñaàu trong ñaïi chuùng teân Phaïm Ñaø Thuû Vöông cuøng vôùi voâ soá thieân töû tu möôøi giôùi ñaày ñuû, ñöôïc vaøo Sô truï. Naøy Phaät töû! Töø baäc Sô truï, tu haønh traêm phaùp minh moân, ñoù laø möôøi tín, möôøi taán, möôøi phaùt thuù, möôøi thöøa, möôøi kim cang, möôøi tuøy hyû, möôøi giôùi, möôøi nguyeän, möôøi hoä, möôøi hoài höôùng. Nhôø tu traêm

phaùp minh moân naøy maø thoâng ñaït ba coõi laø khoâng, giaû danh ñeàu laø “Khoâng”. Taát caû caùc phaùp khoâng ta, khoâng ngöôøi, khoâng thoï, khoâng nhaän,

taùnh ñeàu khoâng nhaát ñònh, töùc dieät tröø ñöôïc möôøi ba thöù troùi buoäc laø baûy kieán chaáp vaø saùu thöù vöôùng maéc, chöùng töôùng nhö thaät, nhaäp vaøo quaû vò Sô haïnh. Naøy Phaät töû! Töø Sô haïnh naøy, quan saùt tu taäp ngaøn phaùp minh moân laø möôøi tín cho ñeán möôøi höôùng, taâm daàn daàn nhaäp vaøo phaùp taùnh, nhaän ra caùc phaùp voâ ngaõ, phaùp tích taäp, phaùp sanh khôûi, phaùp sanh dieät, phaùp Nieát Baøn, ñeàu khoâng coù ngöôøi thoï phaùp, phaùp nhö hö khoâng, nhö huyeãn, nhö moäng, nhö thaønh Caøn thaùt baø, nhö soùng noùng. Taát caû caùc phaùp khoâng coù töôùng, traêm ngaøn sanh dieät ñeàu khoâng theå naém baét, khi ñoù, theå nhaäp vaøo quaû vò ñaàu tieân trong möôøi hoài höôùng. Naøy Phaät töû! Töø hoài höôùng thöù nhaát naøy, söï saùng suoát soi chieáu laàn laàn thay ñoåi, trí tueä chieáu soi neûo tu hoïc, töông tôï phaùp quaùn bình ñaúng. Söï quaùn naøy goïi laø Voâ ñaéc. Khoâng coù sôû ñaéc neân giaû goïi ñaéc. Ví duï nhö thaép ngoïn ñeøn saùng baèng tim ñeøn, aùnh löûa ngoïn ñeøn ñöôïc thaép khoâng phaûi laø aùnh löûa ngoïn ñeøn tröôùc ñoù, nhöng trong luùc aáy coù söï ñoát chaùy, söï chaùy naøy chaúng phaûi taùch rôøi söï chaùy ôû tröôùc, chaúng phaûi khoâng coù aùnh löûa tröôùc, nhöng khi ñoù coù söï ñoát chaùy, aùnh löûa sau naøy cuõng laïi nhö vaäy. Vì caùc phaùp höõu vi thuoäc hai ñeá ñeàu laàn löôït bieán ñoåi, neân laø giaû, laø söï ñoát chaùy. Vì theá neân bieát aùnh löûa tröôùc ñoù chaúng phaûi laø aùnh löûa hieän taïi. Söï chaùy nôi hieän taïi chaúng phaûi laø söï chaùy ôû tröôùc. Vì caùi chaùy baây giôø khoâng phaûi caùi chaùy töø tröôùc, neân baây giôø môùi coù. Vì aùnh löûa tröôùc chaúng phaûi laø baây giôø, do ñoù ñoái vôùi hieän taïi, löûa tröôùc khoâng coøn ñoát chaùy, khoâng coøn ñoát chaùy ñoái vôùi baây giôø, coøn söï ñoát chaùy hieän taïi vaãn laø giaû goïi. Neáu haønh giaû chöùng ñöôïc phaùp quaùn bình ñaúng, laïi cuõng nhö vaäy. Söï chöùng ngoä luùc giöõa chaúng phaûi laø taâm chöùng ngoä luùc ñaàu, cuõng chaúng phaûi khoâng laø taâm ban ñaàu maø giöõa ñoù coù söï chöùng ngoä. Taâm sau cuõng nhö vaäy. Vì theá, taâm luùc ñaàu chaúng phaûi taâm ôû hieän taïi, söï phaùt khôûi baây giôø chaúng phaûi laø söï phaùt sanh ban ñaàu. Vì söï phaùt khôûi baây giôø chaúng phaûi söï phaùt khôûi tröôùc ñoù, neân baây giôø môùi coù. Taâm luùc ñaàu chaúng phaûi taâm hieän taïi, taâm hieän taïi laø voâ ñaéc, khoâng ñaéc ñoái vôùi baây giôø. Hieän taïi ñaéc laø giaû ñaéc. Nôi taâm trung ñaïo Ñeä nhaát nghóa ñeá, moïi nieäm ñeàu vaéng laëng, theå nhaäp trong vaïn phaùp minh moân. Töø möôøi tín cho ñeán möôøi hoài höôùng, töï nhieân vaøo doøng trung ñaïo bình ñaúng, khoâng coù thuû ñaéc, vì quaùn moät töôùng chaân thaät, moät töôùng soi toû tieán vaøo ñòa thöù nhaát. Naøy Phaät töû! Töø ñòa thöù nhaát aáy, ôû vaøo chaùnh quaùn cuûa trí soi chieáu khoâng hai, nhaäp vaøo traêm vaïn A taêng kyø moân coâng ñöùc, ôû trong quaùn moân cuûa moät töôùng, cuøng thôøi gian tu taäp caùc haïnh cho ñeán quaû

vò thöù möôøi, moïi taâm ñeàu vaéng laëng, nhaäp töï nhieân vaøo doøng ñòa Voâ caáu. Naøy Phaät töû! Laïi töø ñòa naøy vôùi moät trí soi chieáu roõ taát caû nghieäp nhaân, nghieäp quaû, toaøn theå phaùp giôùi chæ laø moät quaùn. Duøng trí tueä bieát roõ voïng thöùc nôi chuùng sanh vöøa môùi khôûi leân moät töôùng, an truù

theo duyeân sanh, thuaän theo Ñeä nhaát nghóa sanh khôûi goïi laø nieäm Thieän, traùi vôùi Ñeä nhaát nghóa ñeá khôûi goïi laø Hoaëc. Do hai thöù naøy laøm choã truù neân goïi laø Thieän sanh ñaéc, Hoaëc sanh ñaéc. Do hai thöù thieän, Hoaëc naøy laøm goác maø khôûi taát caû phaùp Thieän, Hoaëc veà sau. Töø duyeân sanh cuûa taát caû phaùp thuoäc teân goïi cuûa Thieän vaø Hoaëc, taùc ñoäng thaønh Thieän, taùc ñoäng thaønh Hoaëc (phieàn naõo). Nhöng töï taâm chaúng Thieän, Hoaëc maø töø hai thöù kia roài ñaët teân neân hai taâm thieän, Hoaëc, khôûi leân meâ laàm nôi coõi Duïc, goïi laø truï ñòa Duïc giôùi. Khôûi meâ laàm ôû coõi Saéc, goïi laø truï ñòa Saéc giôùi. Khôûi meâ laàm ôû taâm goïi laø truï ñòa Voâ saéc giôùi. Töø boán truï ñòa naøy maø khôûi leân taát caû phieàn naõo, neân laø caùi ban ñaàu khôûi leân boán truï ñòa. Tröôùc boán truï ñòa laïi khoâng coù phaùp khôûi, neân goïi laø Voâ thæ voâ minh truï ñòa. Trí kim cang bieát roõ moät töôùng khôûi ñaàu tieân aáy coù söï keát thuùùc, maø khoâng bieát phaùp höõu, phaùp voâ tröôùc nieäm khôûi ñaàu tieân laø theá naøo, nhöng bieát ñöôïc chuùng sanh bò moät truù ñòa taïo thaønh ba thöù truï ñòa. Chæ coù chö Phaät môùi bieát taát caû töø ñaàu ñeán cuoái. Boà-taùt nôi ñòa Voâ caáu, vôùi Nhaát thieát trí, bieát söï thöôøng truù ngang vôùi ñòa mình trong Ñeä nhaát nghóa, roài töï nhieân nhaäp vaøo bieån trí cuûa ñòa Dieäu giaùc. Naøy Phaät töû! ÔÛ trong ñòa Dieäu giaùc, chæ tuøy söï hieän hoùa maø coù teân goïi, coù voâ löôïng nghóa, coù voâ löôïng teân. Nghóa vaø teân ñeàu phaùt ra töø moät theå goïi laø Dieäu quaû, thöôøng truù thanh tònh nhö hö khoâng, chaúng theå nghó baøn, chaúng theå noùi ñöôïc, chaúng theå ñeám ñöôïc, chaúng theå goïi teân, nhöng ñi vaøo khaép moïi nôi. Naøy Phaät töû! Ta noùi veà thöù töï phaùp moân nôi saùu nhaäp cuûa haøng Boà-taùt coù voâ löôïng coâng ñöùc nhö vaäy. Phaùp moân saùu nhaäp aáy, taát caû Boà-taùt ñeàu phaûi tieán vaøo. Hoâm nay, Ta ôû baûo toøa naøy, vôùi söï coù maët cuûa möôøi boán öùc ngöôøi khoâng rôøi boån toøa ñeàu cuøng vaøo ñöôïc phaùp moân saùu nhaäp. Naøy Phaät töû! Xöa kia, luùc môùi thaønh ñaïo, taïi boån toøa Boà ñeà naøy, Ta ñaõ noùi veà möôøi phaùp moân bieån theá giôùi, coù chín möôi öùc ngöôøi cuõng vaøo minh moân saùu nhaäp. Luùc ñeán giaûng ñöôøng Phoå Quang, Ta noùi veà möôøi coõi Phaät, coù traêm vaïn öùc ngöôøi vaøo ñöôïc minh moân saùu nhaäp. Ta ñeán ñieän ñöôøng cuûa trôøi Ñeá Thích noùi veà möôøi truï, coù naêm traêm vaïn ngöôøi vaøo ñöôïc minh moân saùu nhaäp. Laïi ñeán ñieän ñöôøng nôi coõi trôøi Daï Ma noùi veà möôøi haïnh, coù ngaøn vaïn ngöôøi vaøo minh moân saùu nhaäp. Laïi ñeán ñieän ñöôøng nôi coõi trôøi Ñaâu Suaát noùi veà möôøi hoài höôùng, coù möôøi Haèng haø sa ngöôøi vaøo minh moân saùu nhaäp. Laïi ñeán ma ni ñieän ñöôøng

SOÁ 1485 - KINH BOÀ TAÙT ANH LAÏC BOÅN NGHIEÄP, Quyeån Haï 485

cuûa coõi trôøi thöù saùu noùi veà möôøi ñòa, coù traêm vaïn Haèng haø sa ngöôøi vaøo minh moân saùu nhaäp. Ta laïi ñeán tinh xaù Kyø Hoaøn noùi phaåm Nhaäp phaùp giôùi, coù möôøi hai Haèng haø sa ngöôøi vaøo ñöôïc minh moân saùu nhaäp. Hoâm nay, Ta laïi ñeán baûo toøa naøy, ôû hoäi thöù taùm, vì möôøi phöông voâ löôïng ñaïi chuùng vaø Boà-taùt Kính Thuû, cuøng taát caû moïi ngöôøi noùi veà minh moân saùu nhaäp. Taát caû ñaïi chuùng thoï trì nhö moät khoâng khaùc.

Phaåm 8: PHAÙP HOÄI NHAÄP TAÄP TAÙN Baáy giôø, ñöùc Phaät baûo Boà-taùt Kính Thuû vaø möôøi boán öùc ngöôøi trong ñaïi hoäi: - Naøy chö vò! Töø tröôùc ñeán nay caùc vò ñaõ nghe Ta giaûng noùi veà boán möôi hai phaùp moân minh quaùn veà nhöõng phaåm vò cuûa Thaùnh Hieàn. Taát caû ñaïi chuùng ñeàu neân phaùt taâm Voâ thöôïng Boà ñeà. Ñöùc Phaät baûo ba laàn nhö theá vaø daïy: - Naøy chö vò! Neân thoï nhaän vaø phaùt taâm haønh trì. Baáy giôø, giöõa ñaïi chuùng coù traêm ngaøn thieân thaàn nghe phaùp moân naày lieàn phaùt ñöôïc taâm cuûa baäc Sô truï, boû phaùp phaøm phu, tu haønh "phuïc nhaãn", ñöôïc vaøo phaùp moân minh quaùn cuûa möôøi truï. Laïi coù möôøi ngaøn thieän nam, thieän nöõ nhaäp vaøo phaùp moân minh quaùn thanh tònh cuûa möôøi haïnh. Laïi coù taùm vaïn Ñaïi Phaïm Thieân vöông chöùng ñaït phaùp moân minh quaùn cuûa baäc Sô ñòa. Laïi coù taùm boä A tu luaân vöông, moãi ngöôøi ñeàu xaû boû thaân tröôùc, vaøo möôøi tín taâm, tu möôøi nghieäp thieän. Laïi coù taùm vaïn Boà-taùt möôøi ñòa, hieän ñôøi trôû thaønh baäc Chaùnh Ñaúng Giaùc. Luùc ñoù, coù voâ löôïng coõi Phaät ôû möôøi phöông, taát caû ñaïi chuùng nghe ñöùc Phaät thuyeát giaûng veà phaùp moân saùu nhaäp trong kinh Anh Laïc vaø möôøi truï, möôøi haïnh, möôøi hoài höôùng, möôøi ñòa, ñòa Voâ caáu, ñòa Dieäu giaùc, moïi ngöôøi ñeàu phaùt taâm Boà ñeà voâ thöôïng, trôû veà ñaát nöôùc. Laïi coù chö Thieân nôi coõi Saéc vaø coõi Voâ saéc, moãi vò ñeàu nöông thaàn thoâng trôû veà truï xöù, laàn löôït tuyeân noùi phaùp moân Boà-taùt Anh laïc, daïy trao cho haøng chö Thieân. Laïi coù chö Thieân trong saùu taàng trôøi thuoäc coõi Duïc, trôû veà choã mình, roäng vì chö Thieân noùi laïi boån haïnh khoâng theå suy löôøng. Khi aáy, moïi ngöôøi ñeàu ñeán thoï trì, ñoïc tuïng, hieåu yù nghóa kinh vaø veà nöôùc mình giaûng noùi veà haïnh boån nghieäp cuûa baäc Boà-taùt vaø chö Phaät. Phaàn thoï trì ñaõ xong. Luùc naøy, ñöùc Phaät daïy Boà-taùt Vaên Thuø Sö Lôïi, Boà-taùt Hueä Haûi, Boà-taùt Kim Cang Taïng vaø Boà- taùt Ñaïo Hoa... cuøng taùm ngaøn vò Boà-taùt, ñeàu laø Phaùp Vöông Töû cuûa caùc ñöùc Phaät nôi caùc quoác ñoä khaép möôøi phöông. Ñöùc Phaät daïy: - Caùc vò haõy vì chuùng sanh meâ môø trong möôøi phöông maø thoï trì,

ñoïc tuïng, lyù giaûi yù nghóa kinh. Haõy vì taát caû chuùng sanh quaù khöù, hieän taïi, vò lai maø khai môû tueä giaùc taùnh khoâng, ñöa hoï nhaäp vaøo phaùp moân minh quaùn. Cuøng khi ñoù, coù naêm möôi vaïn vò ñaïi Boà-taùt ñeàu laø baäc Nhaát sanh boå xöù, töø toøa ngoài ñöùng daäy, vaâng laõnh lôøi Phaät ñeå nhieàu kieáp sau khoâng heà bò maát. Laïi coù moät vaïn Phaïm Thieân vöông töø toøa ngoài ñöùng daäy thoï nhaän lôøi Phaät daïy. Laïi coù voâ löôïng thieân nöõ töø toøa ngoài ñöùng daäy vaâng giöõ lôøi Phaät. Baáy giôø, chö vò Boà-taùt trong voâ löôïng coõi ôû nhöõng phöông khaùc vaø caùc Boà-taùt trong nöôùc naøy, duøng söùc thaàn bieán hoùa nhaäp vaøo Tam muoäi Nhö huyeãn, vuùt leân hö khoâng, phaán khôûi voâ löôïng vì ñaõ ñöôïc nghe vaø thoï trì kinh Anh Laïc coâng ñöùc, nhaát taâm nhaän laõnh tu haønh ñeå thaønh töïu quaû Phaät, khoâng xaû boû phaùp moân Hieàn Thaùnh. Baáy giôø, ñöùc Phaät laïi hieän baøy traêm vaïn thaàn thoâng bieán hoùa, voâ löôïng haøo quang, voâ löôïng saéc thaân thanh tònh vaø laïi daën doø ñaïi chuùng tu hoïc kheá

kinh Anh Laïc Kim Cang Taïng Haûi, Ngaøi baûo: - Taát caû ñaïi chuùng neân heát loøng thoï trì kinh phaùp naày. Vì kinh naày laø phaùp haønh hoùa nôi taâm cuûa voâ löôïng traêm ngaøn Phaät thôøi quaù khöù. Chö vò neân thoï trì, cuùng döôøng. Khi aáy, caùc vò Boà-taùt cuøng trong moät luùc, töø nôi toøa ngoài phöông tieän ngaøn aùnh saùng röïc rôõ chieáu khaép ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi, hoan hyû thoï trì kinh Anh Laïc khoâng theå nghó baøn cuûa Boà-taùt. Caùc Boà-taùt cung kính ñaûnh leã, thoï trì, cuùng döôøng ñöùc Phaät roài lui ra. Laïi coù thieân töû trong saùu coõi trôøi thuoäc Duïc giôùi, möôøi ngaøn quoác vöông, nghe ñöùc Phaät saép rôøi phaùp toøa, caû ñaïi chuùng cuøng khoùc roøng, nöôùc maét ñaàm ñìa, caûm ñoäng lan caû ñaïi thieân, ai cuõng khoùc khi rôøi khoûi choã ngoài. Laïi coù taùm möôi öùc ñaïi Boà-taùt ñeàu ñuû boán taâm voâ löôïng, bình ñaúng nhaát quaùn phaùp Höõu, Voâ, phaùp voâ vi, voâ töôùng, thoï trì lôøi daïy cuûa Phaät vaø nhaäp nôi voâ taän cuøng tam muoäi “Phaùp hoùa” hoan hyû roài lui ra. Laïi coù möôøi ngaøn vò môùi haønh baäc Hieàn nhaäp vaøo chín ñònh quaùn, boán thieàn, boán ñònh khoâng vaø ñònh dieät taän, thaønh töïu baûy tònh, möôøi giôùi, taâm vaøo ñònh thaáy roõ chaân lyù, thoaùt khoûi nghi ngôø ñoái vôùi chaùnh phaùp, tu chaân chaùnh, thaáy bieát ñoaïn tröø kieán hoaëc, ñöôïc nhaäp phaùp roài, caùc Boà-taùt ñaûnh leã Phaät lui ra. Baáy giôø, taïi toøa Boà ñeà, coù taùm ngaøn Boà-taùt töø toøa ngoài ñöùng daäy, moät vò teân laø Kim Cang Hoa baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Trong ñôøi vò lai, khi Boà-taùt thuyeát giaûng kinh, truyeàn phaùp luaân xuoáng cho ngöôøi nghe phaùp, laõnh thoï giaùo phaùp,

thöïc haønh phaùp nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Naøy Phaät töû! Caâu hoûi aáy thaät coù yù nghóa. Tröôùc heát phaûi vì ngöôøi nghe phaùp, truyeàn trao cho hoï giôùi phaùp Boà-taùt, sau ñoù thuyeát boån haïnh Boà-taùt vaø phaùp moân saùu nhaäp. Naøy Phaät töû! Tuaàn töï truyeàn trao boán phaùp quy y: Quy y Phaät, Phaùp, Taêng, Giôùi. Ñaït ñöôïc boán tín taâm baát hoaïi, sau ñoù môùi truyeàn möôøi giôùi: Khoâng gieát, khoâng troäm, khoâng daâm, khoâng voïng ngöõ, khoâng uoáng röôïu, khoâng noùi loãi ngöôøi Boà-taùt taïi gia vaø xuaát gia, khoâng boûn seûn, khoâng giaän döõ, khoâng töï khen mình cheâ ngöôøi khaùc, khoâng huûy baùng Tam baûo. Möôøi phaùp Ba-la-di naøy laø toäi khoâng theå saùm hoái. Naøy Phaät töû! Ñaõ thoï möôøi giôùi, laïi vì ngöôøi nghe, daïy hoï cuùng döôøng phaùp sö, thöôøng duøng voâ löôïng hoa höông coõi trôøi, traêm ngaøn ñeøn saùng, traêm ngaøn vaûi voùc, chuoãi ngoïc quyù giaù, traêm ngaøn nhaïc hay, traêm vò thöùc aên, phoøng nhaø, kinh saùch, taát caû nhöõng vaän caàn duøng ñeàu neân daâng cuùng. Vì phaùp sö hoaèng döông chaùnh phaùp neân phaûi cung kính nhö kính Phaät, nhö phuïng thôø cha meï, nhö vieäc thôø löûa cuûa ñaïo Baø la moân. Naøy Phaät töû! Ñoái vôùi phaùp sö neân toân kính nhö thôø trôøi Ñeá Thích, cha meï, sö taêng moãi ngaøy ba laàn leã laïy cung kính, vì phaùp queân mình khoâng tieác thaân maïng. Nhö theá môùi laø Phaät töû chaân chaùnh. Nhöõng ngöôøi caàu phaùp neáu ñöôïc nhö vaäy, môùi vì hoï thuyeát giaûng phaùp moân Anh Laïc boån nghieäp cuûa haïnh Boà-taùt, trong traêm vaïn ñöùc Phaät tieáp noái truyeàn trao. Khi aáy, möôøi öùc ñaïi chuùng cuøng than: -

Trong ñôøi vò lai khoâng coù giaùo phaùp, khoâng coøn Tam baûo, khoâng coù ngöôøi Hieàn, vì kieáp cuûa ñôøi xaáu aùc oâ tröôïc noåi leân, ngöôøi noùi chaùnh phaùp, ngöôøi nghe chaùnh phaùp ñeàu raát khoù khaên. Ñaïi chuùng töø choã ngoài ñöùng daäy ñeàu buoàn khoùc. Nhöõng tieáng bi thöông laøm ñaát rung chuyeån, bieån caû daäy soùng, vuõ truï nhö quay cuoàng, hai möôi taùm vì sao, maët trôøi, maët traêng aån ñi moät luùc. Khi ñoù, ñaïi chuùng thu giöõ thaàn löïc, nghieâm tuùc cung kính thoï trì, ñoïc tuïng, giaûi noùi caâu ng- hóa, möôøi kieáp cuõng khoâng theå heát, moïi ngöôøi vui möøng laøm theo ñaûnh leã lui ra.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH THAÄP THIEÄN GIÔÙI SOÁ 1486

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1486

KINH THAÄP THIEÄN GIÔÙI Haùn dòch: Maát teân ngöôøi dòch, xeáp vaøo dòch phaåm ñôøi Haäu Haùn.

Phaåm 1: MÖÔØI NGHIEÄP AÙC Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät cuøng ñaïi chuùng Tyø-kheo moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò, ôû taïi Tinh Xaù trong khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp Coâ Ñoäc thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, baèng phaïm aâm töø bi, ñöùc Theá Toân baûo Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: - Nay ta seõ giaûng noùi veà möôøi nghieäp baùo aùc baát thieän cho caùc oâng. Haõy laéng nghe, laéng nghe, nhaát taâm ghi nhôù thoï trì, caån thaän chôù queân maát. Möôøi nghieäp aùc laø: 1. Saùt sanh; 2.Troäm caép; 3. Daâm duïc; 4. Noùi doái; 5. Noùi hai löôõi; 6. Noùi ñoäc aùc; 7. Noùi theâu deät; 8. Tham lam; 9. Saân haän; 10. Ngu si. Naøy Xaù-lôïi-phaát! Nay oâng phaûi neân giaùo hoùa chuùng sanh laøm cho thaân nghieäp thanh tònh, khaåu nghieäp thanh tònh, yù nghieäp thanh tònh, caàn phaûi gieo naêm voùc saùt ñaát quy y Hoøa thöôïng, chí thaønh saùm hoái veà ba nghieäp aùc. Noùi ba laàn nhö theá laø ñaõ saùm hoái neân thaân nghieäp thanh tònh, khaåu nghieäp thanh tònh, yù nghieäp thanh tònh. Keá ñeán phaûi neân xöng teân mình, quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng noùi ba laàn nhö theá. Quy y Phaät roài. Quy y Phaùp roài. Quy y Taêng roài. Noùi ba laàn nhö theá. Laïi neân hoûi:

492 BOÄ LUAÄT 12

- Naøy thieän nam, thieän nöõ! Caùc ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Coù theå thoï trì. Hoûi: Nay thaân taâm caùc ngöôi khoâng coù toäi loãi chaêng? Thaân taïo toäi laø: Laøm thaân Phaät chaûy maùu, gieát A-la-haùn, phaù hoøa hôïp Taêng, phæ baùng thieän tri thöùc, choáng ñoái chaùnh phaùp Phaät khoâng? Ñaùp: Khoâng. Hoûi: Trong taâm ngöôi coù suy nghó muoán taïo nghieäp nguõ nghòch, phæ baùng chaùnh phaùp khoâng? Ngöôi coù troäm caép vaät cuûa Phaät, vaät cuûa Phaùp, vaät cuûa Hieàn Thaùnh Taêng, vaät cuûa Taêng hieän tieàn, vaät cuûa Taêng boán phöông khoâng? Ñoái vôùi cha meï, chò em, Tyø-kheo ni ngöôi coù taïo bieân toäi baát tònh khoâng? Ñaùp: Thöa khoâng. Laïi baûo hoï thöa tieáp: Nay chuùng con thaân taâm ñaõ

thanh tònh roài xin Ñaïi ñöùc ghi nhôù cho, chuùng con muoán thoï giôùi thaäp thieän, möôøi nghieäp baát thieän chuùng con ñaõ saùm hoái roài. Xin nguyeän Ñaïi ñöùc thöông xoùt chuùng con, cho pheùp chuùng con thoï giôùi. Baáy giôø neân daïy: Naøy Öu-baø-taéc... Öu-baø-di... caùc ngöôi neân nhaát taâm giöõ nieäm tröôùc maét veà baûy Ñöùc Phaät quaù khöù, Ñöùc Thích Ca Maâu Ni hieän taïi vaø Ñöùc Di Laëc... ôû vò lai. Daïy nieäm Phaät roài neân noùi lôøi naøy: Baûy Ñöùc Phaät xin thöông xoùt cho, Ñöùc Thích Ca Maâu Ni thöông xoùt cho, caùc baäc Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A-na-haøm, A-la-haùn xin thöông xoùt cho Öu-baø-taéc... Öu-baø-di ... thaân khaåu yù ñaõ thanh tònh, coù theå laøm phaùp khí, nay muoán xin thoï möôøi thieän taâm giôùi vaø taùnh giôùi phaùp. Baïch nhö vaäy ba laàn. Sau ñoù daïy noùi: Con ñaõ quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng. Noùi nhö vaäy ba laàn. Ñeä töû... quy y Phaät roài, quy y Phaùp roài , quy y Taêng roài. Noùi nhö vaäy ba laàn. OÂng phaûi nghi nhôù giöõ gìn thaân oâng giöõ thaân nhö Phaät, giöõ thaân nhö Phaùp, giöõ thaân nhö Taêng. Thaân nghieäp coù ba: 1. Khoâng saùt sanh. 2. Khoâng troäm caép. 3. Khoâng daâm duïc. Ba nghieäp thuoäc veà thaân nhö vaäy, oâng neân thoï trì hoaëc moät ngaøy, möôøi ngaøy cho ñeán troïn ñôøi. Ñaùp: Con xin thoï trì. Hoûi: Nay oâng coù muoán laøm ít vieäc thieän khoâng? Coù muoán laøm nhieàu vieäc thieän khoâng? Coù muoán laøm vieân maõn vieäc thieän khoâng?

Ñaùp: Thöa coù. Laïi neân thöa: Söï thaät nhö vaäy phaûi tuøy theo lôøi daïy cuûa Thaày, ñeä töû... quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng. Noùi nhö vaäy ba laàn. Ñeä töû... quy y Phaät roài, quy y Phaùp roài , quy y Taêng roài. Noùi nhö vaäy ba laàn. OÂng phaûi ghi nhôù thoï trì giöõ mieäng nhö Phaät, giöõ mieäng nhö Phaùp, giöõ mieäng nhö Taêng. Khaåu nghieäp coù boán: 1. Khoâng noùi doái; 2. Khoâng noùi hai löôõi; 3. Khoâng noùi ñoäc aùc; 4. Khoâng noùi theâu deät; Boán nghieäp thuoäc veà mieäng nhö vaäy, oâng neân thoï trì hoaëc moät ngaøy, möôøi ngaøy cho ñeán troïn ñôøi. Ñaùp: Con xin thoï trì. Hoûi: Nay oâng coù muoán laøm ít vieäc thieän khoâng? Coù muoán laøm nhieàu vieäc thieän khoâng? Muoán laøm vieân maõn vieäc thieän khoâng? Ñaùp: Thöa coù. Laïi neân thöa: Söï thaät nhö vaäy phaûi tuøy theo lôøi daïy cuûa Thaày, ñeä töû... quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng. Noùi nhö vaäy ba laàn. Ñeä töû... quy y Phaät roài, quy y Phaùp roài , quy y Taêng roài. Noùi nhö vaäy ba laàn. OÂng... phaûi nghi nhôù thoï trì giöõ taâm nhö Phaät, giöõ taâm nhö Phaùp, giöõ taâm nhö Taêng. Ba nghieäp cuûa yù laø: 1. Khoâng tham lam; 2. Khoâng saân haän. 3. Khoâng ngu si. Ba nghieäp yù nhö vaäy, oâng neân thoï trì hoaëc moät ngaøy, möôøi ngaøy cho ñeán troïn ñôøi. Ñaùp: Con xin thoï trì. Hoûi: Nay oâng coù muoán laøm ít vieäc thieän khoâng? Coù muoán laøm nhieàu vieäc thieän khoâng? Coù muoán laøm vieân maõn vieäc thieän khoâng? Ñaùp: Thöa coù. Laïi neân thöa: Söï thaät nhö vaäy phaûi tuøy theo lôøi daïy cuûa Thaày, neáu thoï thaäp thieän khoâng trì taùm giôùi thì chaéc chaén khoâng theå thaønh töïu. Neáu huûy phaïm taùm giôùi thì thaäp thieän ñeàu maát. Ñeä töû... töø saùng hoâm nay cho ñeán saùng ngaøy mai, ñöôïc Ñaïi ñöùc nghó ñeán, Ñaïi ñöùc seõ laøm Hoøa thöôïng cho con. Taùm giôùi phaùp laø: OÂng neân chí taâm thoï trì taùm giôùi phaùp: Quy y Phaät, giöõ taâm nhö Phaät. Quy y

Phaùp, giöõ taâm nhö Phaùp.

494 BOÄ LUAÄT 12

Quy y Taêng, giöõ taâm nhö Taêng. Noùi nhö vaäy ba laàn. Xin Ñaïi ñöùc nghó ñeán cho, töø ngaøy nay cho ñeán ngaøy sau con xin thoï trì taùm giôùi. Xin nguyeän Ñaïi ñöùc thöông xoùt chaáp nhaän cho con. Laïi neân baûo: OÂng coù theå thoï trì taùm giôùi quan trai khoâng? Ñaùp: Con xin thoï trì. Hoûi: OÂng neân giöõ taâm nhö chö Phaät vaø A-la-haùn. Ñaùp: Con xin thoï trì. Hoûi: Töø tröôùc ñeán nay trong khoaûng thôøi gian ñoù, ñoái vôùi thaân, khaåu, yù oâng coù phaïm phaùp xaû ñoïa khoâng? Toäi nhö theá cho ñeán troïng toäi caên baûn, nay ôû tröôùc chö Phaät, A-la-haùn, tröôùc Hoøa thöôïng Taêng phaûi neân chí thaønh phaùt loà, naêm voùc gieo saùt ñaát, saùm hoái caùc toäi. Thöïc haønh phaùp Boá taùt nhö vaäy. Ñaõ Boá taùt roài goïi laø thanh tònh truù, coù theå laøm phaùp khí. Thöù ñeán neân thoï trì taùm giôùi cuûa Nhö Lai, oâng coù theå thoï trì khoâng? Hoûi ba laàn nhö vaäy. Taùm giôùi quan trai: Chö Phaät Nhö Lai trong thôøi quaù khöù, hieän taïi ñeàu cheá phaùp xuaát gia cho ngöôøi taïi gia, neân phaûi thoï trì: 1. Khoâng saùt sanh. 2. Khoâng troäm caép. 3. Khoâng taø daâm. 4. Khoâng noùi doái. 5. Khoâng uoáng röôïu. 6. Khoâng ngoài naèm treân giöôøng cao sang. 7. Khoâng töï haùt xöôùng bieåu dieãn hoaëc ñi xem nghe, khoâng duøng höông xoâng öôùp y phuïc. 8. Khoâng aên phi thôøi, neân nhö vaäy maø thoï trì. Khoâng saùt sanh, troäm caép, Khoâng daâm duïc, noùi doái, Lìa röôïu vaø höông hoa, Giöôøng cao, aên phi thôøi, Thaùnh nhaân ñeàu xa lìa, Taùm giôùi phaùp nhö vaäy, Caùc oâng neân thoï trì. Coâng ñöùc thoï trì taùm trai giôùi naøy laø khoâng ñoïa ñòa nguïc, khoâng ñoïa ngaï quyû, khoâng ñoïa suùc sanh, khoâng ñoïa A tu la, thöôøng ñöôïc sanh trong loaøi ngöôøi coù chaùnh kieán xuaát gia ñaéc ñaïo, nhaäp Nieát Baøn. Neáu sanh vaøo coõi trôøi thöôøng laøm Phaïm thieân, gaëp Phaät ra ñôøi, thænh Phaät thuyeát phaùp, chöùng ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Luùc aáy, ñöùc Theá Toân muoán khen ngôïi phaùp naøy neân duøng keä tuïng: Ai thöôøng haønh möôøi thieän,

SOÁ 1486 - KINH THAÄP THIEÄN GIÔÙI 495

Tuøy thuaän theo chaùnh phaùp.
Ñôøi ñôøi thöôøng gaëp Phaät,
Ñöôïc khai môû thaân yù,
Hoaøn toaøn lìa caùc khoå,
Mau thaønh ñaïo voâ thöôïng,
Ngöôøi naøo trì taùm giôùi
Tuøy thuaän luaät, Tyø ni,
Nhö chaùnh phaùp chö Phaät
Thoï trì khoâng huûy phaïm,
Neân bieát thaân vaø yù,
Cuøng luùc ñöôïc giaûi thoaùt ,
Ñaây laø ñöôøng Nieát Baøn,

Chö Phaät ñaõ ñi qua.
Noùi keä xong roài, ñöùc Theá Toân baûo Toân giaû Xaù-lôïi-phaát:
OÂng kheùo thoï trì thaäp thieän, taùm giôùi, caån thaän chôù queân maát maø phaù dieät haït gioáng chaùnh phaùp. OÂng neân thuyeát giaûng cho taát caû trôøi ngöôøi.
Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Thaùnh chuùng nghe lôøi Phaät daïy ñeàu hoan hyû vaâng theo.
Phaåm 2: THAÄP THÍ BAÙO
Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát,
Nay oâng phaûi neân bieát,
Taát caû caùc chuùng sanh
Ñeàu thöông tieác thaân maïng
Neân phaûi haønh boá thí
Loøng töø raûi cuøng khaép,
Xem chuùng nhö maét mình,
Goïi laø giôùi khoâng saùt,
Phaät quaù khöù, vò lai,
Phaät hieän taïi ñaõ noùi,
Laáy mình laøm ví duï
Chôù gieát chôù duøng gaäy,
Hoaëc thaáy ngöôøi gieát haïi
Nhö dao ñaâm tim mình,
Xem caùc chuùng sanh ñeàu nhö mình,
Trì giôùi khoâng saùt ñöôïc sanh thieân
Thöôøng gaëp chö Phaät, chuùng Boà-taùt

Neân thoï trì giôùi khoâng saùt sanh
Laø boá thí caùc söï voâ uùy,
Qua ñôøi sanh vaøo trôøi Ñao lôïi,
Voi, ngöïa, ngoïc nöõ cuøng thoï laïc
Cung ñieän Phaïm thieân ngoïc löu ly,
Saéc saùng nhö hoa maøu hoaøng kim,
Thöôøng ngoài naèm giöôøng toøa baûy baùu,
Vaät duïng vaø hoa baèng baûy baùu
Voâ löôïng thieân nöõ troåi aâm nhaïc,
Naâng caû cung ñieän daïo hö khoâng
Ñaàu ñoäi maõo baùu ngoài chaùnh ñieän,
Xaû boû tham saân, nhaäp chaùnh ñònh,
Ñöôïc gaëp chö Phaät noùi boán Ñeá,
Toû ngoä lieàn chöùng Tu-ñaø-hoaøn,

Hoaëc laø vui möøng phaùt ñaïi taâm,
Vò lai seõ thaønh ñaïo boà ñeà,
Cuõng sanh ôû Ñaâu suaát, Dieäm ma,
Hoaëc Thuû ñaø hoäi, A kyø ñaø,
Phaïm phuï, Phuù laâu quang, Bieán tònh,
Cho ñeán coõi trôøi Saéc cöùu caùnh,
Qua laïi daïo khaép vöôøn chö Thieân,
Cuøng vôùi Boà-taùt ñaïi töø bi,
Ñi, ñöùng, ngoài, naèm cuøng aên uoáng,
Ñeâm ngaøy saùu thôøi thöôøng nghe phaùp,
Ñöùc Di Laëc thöôøng hay dieãn thuyeát,
Baäc Boà-taùt chuyeån ñaïi phaùp luaân,
Ñöông lai seõ gaëp Phaät Di laëc,
Deïp ma thaønh Phaät chuyeån phaùp luaân,
Ñöôïc xuaát gia trong giaùo phaùp Phaät,
Laïi thaáy ngaøn Ñöùc Phaät Hieàn kieáp,
Ñöôïc Phaät Tyø Laâu Chí thoï kyù,
Chöùng ñaéc Chaùnh Ñaúng Giaùc Voâ thöôïng
Laø quaû toái thaéng khoâng saùt sanh,
Cuõng laø goác töø bi phaïm haïnh,
Taát caû chö Phaät ñaõ giaûng thuyeát,
Taát caû chö Phaät ñaõ thöïc haønh.
Chuùng sanh yeâu maét mình,
Yeâu con cuõng nhö vaäy,
SOÁ 1486 - KINH THAÄP THIEÄN GIÔÙI 497

Öa soáng laâu voâ cuøng, Cho neân khoâng saùt sanh, Laø phaïm haïnh toái thaéng, Khoâng gieát, khoâng nghó gieát, Vaø cuõng khoâng aên thòt, Xem ngöôøi gieát nhö giaëc, Bieát seõ ñoïa ñòa nguïc, AÊn thòt thì nhieàu beänh, Ñoaïn maïng töï trang nghieâm, Neân thöïc haønh ñaïi bi, Phuïng trì giôùi khoâng gieát, Thaønh töïu ñaïo Boà ñeà. Naøy Xaù-lôïi-phaát! Nay oâng neân bieát, nghieäp saùt sanh laø toäi raát naëng. Xöa kia, Ta cuøng oâng ôû aáp Ba Lieân Phaát, trong thaønh aáy coù con gaùi cuûa Tröôûng giaû teân laø Ñeà Baø Baït Ñeà sanh moät beù trai ñeïp ñeõ ñoan nghieâm voâ cuøng, nhö hoa sen hoàng, Thieân nöõ khoâng theå saùnh baèng. Ngöôøi meï raát thöông con neân boàng ñeán choã Ta, thöa: “Baïch Theá Toân! Ñöùa con ñaùng yeâu cuûa con gioáng nhö ñoàng töû ôû treân trôøi, con thöông yeâu noù gaáp traêm ngaøn vaïn laàn thaân con”. Baáy giôø, Ta baûo: - Thieän nöõ neân bieát! Taát caû phaøm phu ñeàu yeâu meán thaân mình nhö bieån thaâu nhaän caùc doøng nöôùc chöa heà nhaøm chaùn bieát ñuû. Nay vì sao ngöôi töï noùi thöông con? Laáy gì laøm chöùng. Ngöôøi nöõ baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Con yeâu thöông ñöùa con naøy. Giaû nhö löûa chaùy thieâu ñoát thaân con, con duø cheát vaãn khoâng theå boû noù. Baáy giôø,

vì giaùo hoùa ngöôøi nöõ, ñöùc Theá Toân duøng naêng löïc thaàn thoâng, laøm thaønh boán con quyû daï xoa caàm nuùi löûa töø boán phía ñi ñeán. Luùc löûa ôû xa, ngöôøi meï duøng thaân vaø y phuïc treân thaân ñeå baûo veä cöùu con mình. Löûa tieán daàn laïi gaàn, ngöôøi meï ñöa tay leân che maët, duøng ñöùa treû ñeå ngaên löûa. Ñöùc Phaät baûo ngöôøi nöõ kia: - Ngöôi noùi thöông yeâu con, taïi sao ñem con che löûa ñeå cöùu mình? Ngöôøi meï baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Xin nguyeän Ngaøi cöùu con, con khoâng thöông tieác ñöùa con naøy.

Ñöùc Phaät thaâu laáy thaàn löïc, meï con ñeàu ñöôïc bình an, ngöôøi meï kia lieàn phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh chôn. Ñöùc Phaät baûo: - Ngöôi yeâu thaân mình vaø yeâu con ngöôi, taïi sao töï gieát haïi vaø baûo ngöôøi gieát haïi. Neân bieát, gieát haïi nhaän laáy quaû baùo cöïc aùc, nhaát ñònh seõ ñoïa vaøo ñòa nguïc A-tyø chòu khoå voâ cuøng, chòu söï troùi buoäc ôû choã vua Dieâm la. Theá naøo laø phaùp luaät raát naëng? Ñeâm ngaøy saùu thôøi, vua Dieâm la noùi quaû baùo saùt sanh, chòu möôøi nghieäp aùc. Moät laø nghieäp gieát haïi thöôøng sanh ôû ñòa nguïc nuùi ñao, haàm löûa. Baùnh xe ñao caét ñöùt töøng phaàn treân thaân laøm thaønh taùm vaïn boán ngaøn khuùc. Moãi moät ngaøy ñeâm coù saùu möôi öùc laàn soáng, saùu möôi öùc laàn cheát. Baáy giôø, vua Dieâm la quôû traùch ngöôøi toäi: “Ngöôøi thích gieát haïi, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay ôû trong traên ngaøn vaïn kieáp, ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc.” Hai laø nghieäp gieát haïi nhaát ñònh seõ sanh vaøo ñòa nguïc röøng kieám, coù taùm vaïn boán ngaøn caây baèng kieám. Moãi caây cao taùm vaïn boán ngaøn daëm. Moãi caây coù taùm vaïn boán ngaøn caønh baèng kieám, moãi caønh coù taùm vaïn boán ngaøn hoa baèng kieám, moãi hoa coù taùm vaïn boán ngaøn quaû baèng kieám. Ngöôøi gieát haïi naøy tìm ñeán caây kieám, taâm bieán khaép caùc caây kieám, ñaàu vaø caùc boä phaän khaùc raûi khaép röøng kieám, moãi boä phaän ñeàu raûi khaép taùm vaïn boán ngaøn caønh kieám. Hoa kieám, quaû kieám, naïo xöông, ruùt tuûy, cuøng khaép. Thaân theå tan naùt nhö quaû ñình lòch. Moãi moät ngaøy ñeâm muoân laàn soáng, muoân laàn cheát. Nghieäp gieát haïi chòu khoå nhö vaäy. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: “Ngöôøi thích gieát haïi, nay phaûi chòu thoáng khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôøi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc. Ba laø nghieäp gieát haïi seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc nöôùc soâi. Traêm ngaøn vaïn noài nöôùc soâi naáu thòt chaûy ra ñeán taän tuûy roài laïi ñaët treân coät ñoàng, töï nhieân soáng laïi. Traêm ngaøn gai nhoïn hoùa laøm dao saét töï ñaâm vaøo thòt moùc leân roài laïi rôi vaøo trong nöôùc soâi. Moãi moät ngaøy ñeâm muoân laàn soáng, muoân laàn cheát. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: “Ngöôøi thích gieát haïi, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc. Boán laø nghieäp gieát haïi seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc giöôøng saét, coù moät giöôøng saét ngang roäng baèng nhau daøi naêm möôi daëm. Saét ôû boán phía ñeàu baén vaøo tim. Giöôøng löôùi baèng saét, coù baùnh xe quay vaø caây ñoøn

ngang böûa ñænh ñaàu ra. Moãi moät ngaøy ñeâm muoân laàn soáng, muoân laàn cheát. Nghieäp gieát haïi phaûi chòu toäi nhö vaäy. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: "Ngöôøi thích gieát haïi, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc." Naêm laø nghieäp gieát haïi seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc nuùi saét. Boán phía cuûa nuùi saét hình traïng nhö hang saét. Trong hang löûa phaùt ra töø boán beân. Coù naêm quyû Daï xoa chaët thaân ngöôøi toäi laøm thaønh boán (ñoaïn) khuùc neùm vaøo trong löûa. Boán goùc nuùi lieàn eùp laïi nghieàn naùt thaân ra thaønh buïi. Chim saét, raén saét moå thaân ngöôøi toäi moi xöông ruùt tuûy. Moãi moät ngaøy ñeâm muoân laàn soáng, muoân laàn cheát. Nghieäp gieát haïi phaûi chòu toäi nhö vaäy. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: "Ngöôøi thích gieát haïi, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc." Saùu laø nghieäp gieát haïi seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc giöôøng löôùi saét. Coù nuùi Ñaïi Thieát vi cao traêm ngaøn daëm, treân giöôøng löôùi saét coù ñaày nöôùc saét soâi. Giöõa moãi giöôøng löôùi coù voâ soá con truøng coù moû baèng saét chui vaøo ñænh ñaàu xuyeân qua xöông tuûy böûa chaân maø ra. Moãi moät ngaøy ñeâm muoân laàn soáng, muoân laàn cheát. Nghieäp gieát haïi phaûi chòu toäi nhö vaäy. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: "Ngöôøi thích gieát haïi, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc." Baûy laø nghieäp gieát haïi seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc hoa sen ñoû. Moät hoa sen coù taùm vaïn boán ngaøn caùnh. Moãi hoa caùnh ñeàu nhö nuùi ñao, cao naêm daëm. Traêm ngaøn röøng kieám cuøng luùc boác chaùy. Toäi nhaân ngoài trong hoa nôû xoøe ra, moãi caùnh hoa nôû laø löûa bay ra, röøng kieám ñoát thòt, phaù huûy xöông, thoáng khoå voâ cuøng ñeán trong moät luùc. Traêm ngaøn nuùi ñao ñoàng thôøi caét thaân. Moãi moät ngaøy ñeâm muoân laàn soáng, muoân laàn cheát. Quaû baùo cuûa nghieäp gieát haïi laø nhö vaäy. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: "Ngöôøi thích gieát haïi, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc. Taùm laø nghieäp gieát haïi seõ bò ñoïa trong ñòa nguïc naêm laàn soáng naêm laàn cheát. Coù naêm traêm öùc baùnh xe ñao ôû trong naêm ñænh nuùi lôùn. Treân baùnh xe ñao coù vaàng löûa lôùn. Toäi nhaân trong ñoù thaân nhö hoa nôû naèm treân baêng giaù. Naêm nuùi ñao töø naêm höôùng laïi, aâm vang xaøo xaïc phaân thaân ngöôøi toäi thaønh naêm khuùc nöûa soáng nöûa cheát nghieàn naùt nhö buïi.

500 BOÄ LUAÄT 12

Moãi moät ngaøy ñeâm muoân laàn soáng, muoân laàn cheát. Nghieäp gieát haïi phaûi chòu toäi nhö vaäy. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: "Ngöôøi thích gieát haïi, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc." Chín

laø nghieäp gieát haïi seõ bò ñoïa trong ñòa nguïc röøng raén ñoäc, coù voâ soá raén ñoäc baèng saét noùng. Moãi moät raén ñoäc daøi ñeán ngaøn daëm, mieäng nhaû noïc ñoäc nhö hoøn saét noùng chui vaøo ñænh ñaàu ngöôøi toäi, ñi khaép trong thaân theå. Moãi boä phaän cuûa cô theå coù voâ löôïng raén ñoäc nhaû löûa ñoäc ñoát chaùy ngöôøi toäi. Moãi moät ngaøy ñeâm muoân laàn soáng, muoân laàn cheát. Quaû baùo cuûa nghieäp gieát haïi phaûi chòu toäi nhö vaäy. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: “Ngöôøi thích gieát haïi, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc.” Möôøi laø nghieäp gieát haïi seõ sanh vaøo trong ñòa nguïc xieàng xích, troùi buoäc baèng saét. Möôøi hai daëm nuùi saét laøm goâng, saùu möôi daëm truï saét, löôùi löûa laøm khoùa, taùm möôi daëm choù saét mieäng nhaû ra löûa laøm xieàng, muõi teân saét töø treân hö khoâng baén vaøo tim, goâng cuøm, xieàng xích hoùa thaønh hoøn ñoàng töø maét ñi vaøo khaép trong cô theå, roài ñi ra ôû chaân. Moãi moät ngaøy ñeâm muoân laàn soáng, muoân laàn cheát. Nghieäp gieát haïi phaûi chòu toäi nhö vaäy. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: “Ngöôøi thích gieát haïi, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc.” Luùc aáy ñöùc Theá Toân baûo Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: Nghieäp gieát haïi phaûi ôû trong ñòa nguïc chòu khoå nhö vaäy nhöng ñaây chæ laø hoïa baùo, sanh trong loaøi ngöôøi maéc nhieàu beänh, cheát yeåu, laïi sanh vaøo trong boán loaøi chuùng sanh chòu voâ löôïng voâ bieân thoáng khoå khoâng theå tính keå. Theá naøo goïi laø khoâng troäm caép? Giôùi Khoâng troäm caép laø boá thí cuûa caûi cho taát caû chuùng sanh. Do ñoù chö Phaät noùi giôùi khoâng troäm caép laø cam loà maùt meû an oån. Hoä trì giôùi naøy laø ñöôøng sanh leân boán coõi trôøi, laø choã ñaéc ñaïo, laø aùo Nieát Baøn, laø maïng giaûi thoaùt. Vì vaäy, chö Phaät khen ngôïi khoâng troäm caép ñoaïn tröø nhaân ngaï quyû. Quaû baùo troäm caép coù möôøi nghieäp aùc: Moät laø quaû baùo troäm caép nhaát ñònh rôi vaøo ñòa nguïc nuùi thòt. Ngöôøi toäi ôû trong nuùi thòt coå to nhö nuùi lôùn coù traêm ngaøn ñaàu. Treân moãi ñaàu,

ôû hai beân maù sanh ra khoái thòt. Traêm ngaøn choù saét suûa raân tranh nhau giaønh aên ngöôøi toäi. Coù caùc ñinh saét töø trong mieäng choù saét nhaû ra chui vaøo ñænh ñaàu ngöôøi toäi roài ñi ra ôû chaân, loät da ngöôøi toäi traûi roäng treân traên ngaøn daëm muõi nhoïn baèng saét. Thaân da ñeàu khoå traûi qua taùm vaïn boán ngaøn naêm, tim nhö dao caét thoáng khoå khoù löôøng. Ñaây laø quaû baùo troäm caép thöù nhaát. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: “Ngöôi thích troäm caép, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc.” Thöù hai laø quaû baùo troäm caép seõ sanh trong loaøi ngaï quyû, thaân raát to lôùn daøi naêm möôi daëm, ñi nhö tieáng naêm traêm coã xe, ôû giöõa moãi khôùp xöông ñeàu coù löûa chaùy nhö möôøi baùnh xe löûa, ñoùi thì aên hoøn saét noùng, khaùt thì uoáng nöôùc ñoàng soâi. Toùc nhö muõi nhoïn baèng saét quaán laáy thaân theå, traêm ngaøn vaïn naêm chòu voâ löôïng khoå. Tai chöa töøng nghe ñeán tieáng côm

nöôùc. Ñaây laø quaû baùo troäm caép thöù hai. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: “Ngöôi thích troäm caép, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc.” Thöù ba laø quaû baùo troäm caép seõ bò ñoïa trong ñòa nguïc baêng giaù. Traêm ngaøn vaïn naêm, taùm phöông nuùi baêng duøng laøm y phuïc nhö hoa sen nôû, töï aên thòt mình, löûa baén vaøo tim. Ñaây laø quaû baùo troäm caép thöù ba. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: “Ngöôi thích troäm caép, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc.” Thöù tö laø quaû baùo troäm caép seõ sanh trong loaøi quyû la saùt. Quyû nöõ coù dung maïo ñoan chính, nhö tieân nöõ. Quyû nam coù ngaøn maét do saét laøm ñaàu, raêng nanh chóa leân, tai phaùt ra löûa. Quyû nöõ troäm caép thì toaøn thaân boác chaùy, uoáng maùu, aên thòt, aên löûa, aên than, aên muû, aên ñaøm daõi treân ñaát. Traêm ngaøn vaïn naêm laøm quyû La saùt voâ cuøng khoå naõo. Ñaây laø quaû baùo troäm caép thöù tö. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: “Ngöôi thích troäm caép, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc.” Thöù naêm laø quaû baùo troäm caép seõ ñòa nguïc höôu saét, laøm thaân con höôu saét coù traêm ngaøn ñaàu, coù traêm ngaøn tay, traêm ngaøn ñuoâi, traêm ngaøn moùng, traêm ngaøn da. Coù naêm traêm öùc hoå saét, naêm ngaøn öùc sö töû saét loät laáy da noù. Giöõa moãi mieáng da coù voâ löôïng muõi nhoïn baèng saét gioáng nhö dao kieám naïo xöông ñeán tuûy thoáng khoå voâ löôïng, trong traêm ngaøn vaïn

naêm chòu khoå voâ cuøng. Ñaây laø quaû baùo troäm caép thöù naêm. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: “Ngöôi thích troäm caép, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc.” Thöù saùu laø quaû baùo troäm caép, duø ñöôïc sanh trong loaøi ngöôøi thì traàn truoàng ñen, gaày, maét leù, hôi mieäng hoâi thoái, thöôøng ôû lao nguïc, nhöõng nôi phaån ueá duøng laøm nhaø ôû. Tuy sanh trong loaøi ngöôøi maø hình daùng nhö boø, ngöïa. Laøm cha thì khoâng thöông con, laøm con thì baát hieáu vôùi cha. Laøm meï thì khoâng thöông con, laøm con thì baát hieáu vôùi meï. Traêm ngaøn, vaïn naêm thoáng khoå voâ cuøng. Ñaây laø quaû baùo troäm caép thöù saùu. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: “Ngöôi thích troäm caép, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc.” Thöù baûy laø quaû baùo troäm caép ñöôïc sanh trong ñòa nguïc lôùn hoa dao kieám, röøng dao, röøng kieám voâ löôïng voâ bieân. Coù caùc ngöôøi toäi, thaân hình nhö chum saét ngang doïc baèng nhau daøi traêm ngaøn daëm, canh nguïc ñuoåi ñi nhö gioù thoåi hoa. Traêm ngaøn hoa kieám loät da ngöôøi toäi phaân laøm voâ soá khuùc, naïo xöông ñeán taän tuûy töø treân khoâng trung rôi rôùt xuoáng. Treân moãi hoa ñao coù nhieàu muõi nhon loät da ngöôøi toäi phaân laøm nhieàu ñoaïn, chaët xöông ngöôøi toäi laøm voâ soá ñoaïn laøm cho ngöôøi toäi ñau taän ñeán tuûy, tim, gan, caàu cheát

khoâng ñöôïc. Boán goùc nuùi saét hoùa sanh voâ löôïng gai nhoïn baèng saét nhö noû cung teân ñoàng thôøi baén vaøo tim, voâ löôïng öùc naêm chòu khoå nhö vaäy. Ñaây laø quaû baùo troäm caép thöù baûy. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: “Ngöôi thích troäm caép, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc.” Thöù taùm laø quaû baùo troäm caép bò ñoïa trong ñòa nguïc nuùi löûa, chòu hình phaït naëng trong nguïc. Sanh ra coù traêm ngaøn ñaàu, treân löng ngöôøi toäi mang naêm traêm con khæ baèng löûa, tay caàm dao löûa ñeå loät da ngöôøi toäi neùm leân nuùi löûa, taâm nhö bò choù soùi löûa caén xöông ruùt tuûy. Thaân nhö ñoáng löûa chaïy khaép boán phía, loanh quanh trong nuùi löûa khoâng bao giôø thoaùt ra ñöôïc, chòu voâ löôïng khoå, caàu cheát khoâng ñöôïc, traêm ngaøn vaïn naêm chòu khoå nhö vaäy. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: “Ngöôi thích troäm caép, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc.” Thöù chín laø quaû baùo troäm caép seõ bò ñoïa trong ñòa nguïc xoû muõi.

SOÁ 1486 - KINH THAÄP THIEÄN GIÔÙI 503

Trong nguïc xoû muõi coù möôøi hai moùc caâu saét, moùc maét, tai, muõi, mieäng, löôõi cuûa ngöôøi toäi, ñaùnh (löng) chaët raêng loät da maët ngöôøi toäi, phaân thòt thaønh töøng khuùc nheùt vaøo trong mieäng thaønh muõi teân löûa lôùn ñoát chaùy tim ñeán chaân, caàu cheát khoâng ñöôïc, traêm ngaøn vaïn naêm chòu khoå nhö vaäy. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: “Ngöôi thích troäm caép, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc.” Thöù möôøi laø quaû baùo troäm caép seõ bò ñoïa trong nguïc cheùm gieát, naèm treân giöôøng saét. Giöõ nguïc duøng dao loät da, caét tim nhöng khoâng cheát ñöôïc, traêm ngaøn vaïn naêm chòu khoå nhö vaäy. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: “Ngöôi thích troäm caép, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc.” Theá naøo laø giôùi khoâng daâm duïc? Giôùi khoâng daâm duïc coù naêm coâng ñöùc lôïi ích ñöôïc chö Phaät ba ñôøi khen ngôïi. Khoâng daâm duïc laø an truï nôi oai nghi cuûa Phaät, thaân trong saïch nhö Phaät, nhöõng gì laø naêm? Moät laø nhaõn thöùc khoâng ñoäng, khoâng thaáy saéc daâm. Neáu luùc thaáy saéc thì nhö thaáy phaân truøng, nhö dao ñaâm vaøo tim, nhö löûa thieâu chaùy maét, taâm khoâng sanh aùi, voâ thöôøng böùc baùch, löûa chaùy ngang maét coù gì ñaùng yeâu. Hai laø khoâng nghe tieáng daâm. Neáu nghe tieáng daâm thì khoâng laøm ñoäng nhó thöùc. Neáu laøm vui loã tai baèng aâm thanh meâ muoäi thì laøm ñoäng röøng raén ñoäc laø chuûng töû aùi. Ñaây laø giaëc gioù, vaäy voïng kieán sanh khôûi töø tai maø ra. Nhö quyû Daï xoa ca ngaâm coù gì ñaùng yeâu. Ñaây laø aâm thanh huyeãn hoùa maø ngöôøi ngu yeâu thích laøm nhieãm caùc caên baèng aâm thanh, töø soâng si aùi chaûy theo doøng naêm duïc, hieåu roõ ñoù laø giaëc, neân khoâng laøm ñoäng nhó thöùc. Ba laø muõi ngöûi höông, neân bieát höông laø töø taùm gioù sanh khôûi. Gioù si thuùc giuïc, gioù aùi thoåi ñeán. Hoa vaø caùc höông sanh ra voïng töôûng. Ñieân ñaûo hieän coù töø

tyû thöùc sanh. Hoaëc goïi laø höông hoaëc goïi laø vò ngon. Tyû thöùc kinh ñoäng vì coû, caây, hoa, laù... ñeàu goïi laø höông. Nhö Lai thaâu giöõ thaân khoâng ngöûi muøi hoâi, thôm, hieåu roõ chaúng phaûi thaät neân khoâng khen höông xuùc. Boán laø khoâng laøm ñoäng thieät thöùc: khoâng noùi lôïi ích ôû ñôøi, khoâng khen vieäc daâm, mieäng khoâng heà noùi daâm duïc, khoaùi laïc, khoâng ôû trong nhaø cuoàng loaïn, cuõng khoâng thích noùi aùi nhieãm khoaùi laïc, chaùn gheùt voâ

minh vaø naêm giaëc si aùi. Ñoù laø chö Phaät khoâng laøm ñoäng thieät thöùc. Naêm laø yù vaéng laëng, khoâng ñoäng, khoâng khôûi taâm daâm, khoâng nghó vieäc daâm, khoâng töôûng khoaùi laïc veà daâm, khoâng ñoäng caên daâm. Daâm thöùc khoâng chuyeån nhö taâm giaûi thoaùt, an truù tòch dieät, ôû thaønh thöôøng laïc, an oån giaûi thoaùt, hoïc theo taâm Phaät, truï coõi chaân nhö, höôùng ñeán möôøi taùm ñaïi khoâng, chín loaïi Nieát Baøn. Ñöùc Phaät vaø Boà-taùt ñaït ñöôïc naêm coâng ñöùc, thaân hình thanh tònh, thöôøng ñöôïc sanh trong hoa sen. Thaân trong saïch khoâng caáu ueá, taâm cuõng vaéng laëng. Cho neân chö Phaät thuyeát giôùi khoâng daâm ñaày ñuû naêm lôïi ích toái thaéng thanh tònh coâng ñöùc voâ thöôïng, taùn thaùn khen ngôïi, ñoù laø nhaân giaûi thoaùt voâ cuøng voâ taän. Daâm laø toäi raát naëng luoân bò troùi buoäc gioáng nhö con voi giaø, bò luùn trong buøn naêm duïc, bao goàm heát thaûy caùc toäi caên baûn. Toäi daâm duïc nay Ta seõ noùi: Caùc oâng laéng loøng nghe, Daâm laøm dô vaïn haïnh, Cöôùp heát caùc thieàn ñònh, Chöôùng ngaïi ñaïo giaûi thoaùt, Caùc Thieän nam, tín nöõ, Muoán caàu ñaïo giaûi thoaùt, Xa lìa nguïc ba coõi, Haàm löûa, soâng naêm duïc Nuùi löûa, nuùi baêng giaù Giaûi thoaùt, sôï sanh töû Neân giöõ taâm nhö Phaät Phaûi trì giôùi khoâng daâm Muoán ñöôïc sanh coõi trôøi Soáng laâu voâ löôïng kieáp Phaïm Thieân, Chuyeån Luaân Vöông Giaøu coù ñuû baûy baùu Neân giöõ taâm nhö Phaät Phaûi trì giôùi khoâng daâm Muoán ñöôïc gaëp chö Phaät Nghe phaùp chöùng ñaïo quaû Ñaày ñuû saùu thaàn thoâng Daïo ñi khaép möôøi phöông Neân giöõ taâm nhö Phaät Phaûi trì giôùi khoâng daâm.

Tham daâm coù möôøi tai hoïa. Ñoù laø: Moät laø ngöôøi tham daâm, tuy ñöôïc sanh leân coõi trôøi laøm Ñeá Thích höôûng naêm thöù duïc laïc nhöng taâm nhö keû troäm, thöôøng say söa khoâng tænh ngoä, rong ruoåi chìm ñaém trong soâng naêm duïc. Hai laø ngöôøi tham daâm tuy ñöôïc laøm vua ôû loaøi ngöôøi coù oai löïc töï taïi nhöng laøm vieäc aân aùi vôùi keû haàu neân bò sai khieán, ñöôïc nhieàu cuûa baùu nhö löûa gaëp cuûi khoâng bieát nhaøm chaùn, ñeán khi qua ñôøi ñoïa vaøo ñöôøng aùc. Ba laø ngöôøi tham daâm thöôøng bò troùi buoäc do ngöôøi khaùc, saùu giaëc xuùi giuïc, voi lôùn voâ thöôøng theo ñuoåi sau löng, taâm nhö vöôïn khæ khoâng bieát caùc naïn, löûa duïc thieâu ñoát khoâng keå cha, meï, anh, chò, em uùt, gioáng nhö choù heo, laïi cuøng nhau aân aùi khoâng bieát hoå theïn. Boán laø ngöôøi tham daâm thöôøng uoáng maùu muû baát tònh cuûa ngöôøi nöõ, trong voâ löôïng kieáp thöôøng ôû taïi baøo thai, caùc loaïi vi truøng duøng laøm y phuïc, duøng mieäng chích nöõ caên ñeå aên uoáng. Naêm laø ngöôøi tham daâm, taâm nhö dao beùn, maét nhö

vaønh löûa, cheùm saïch ñoát chaùy coâng ñöùc phaïm haïnh ñaõ tích chöùa. Saùu laø ngöôøi tham daâm, ñeán chuùng saùt lôïi, thì ñoát löûa keát söû, khôûi cuûi tham duïc, yù muoán chieám ñoaït nhö quyû La saùt; ñeán chuùng Baø la moân thì khoâng bieát hoå theïn nhö ngöôøi aûo thuaät laøm ñieàu quaùi gôû, noùi vieäc baát tònh; ñeán chuùng Sa moân thì khoâng bieát nöông töïa laøm ñoäng caên traàn nhö keo dính coû; caùc söû duïc nhieãm vaây quanh yù caên, nhoùm löûa saùu traàn ñoát chaùy haït gioáng thieän, phaù dieät phaïm haïnh nghieäp laønh ñôøi tröôùc, dô tay ñoäng chaân gioáng nhö dao beùn, maét nhö löûa höøng, mieäng nhö La Saùt, caùc loã chaân loâng khaép thaân ñeàu bò löûa daâm sai söû. Baûy laø ngöôøi tham daâm taïo taùm toäi naëng, gieát haïi, laøm ra caùc thöù ñeå gieát laïi nhö dao, kieám, gaäy, v.v... laøm mai moái nam nöõ, noùi lôøi doái traù, uoáng röôïu, ca haùt taïo ñieàu kieän tham daâm, hoaëc laïi troäm caép taát caû ñoà duøng quyù baùu ñeå trang nghieâm, caùc truøng nhoùm hoïp ñeàu do taâm vöông sai söû. Maét nhö choù döõ troäm aên ñoà dô ueá. Taùm laø ngöôøi tham daâm bò daâm sai söû, taâm nhö löûa lôùn cuõng nhö ñoáng saét seõ phaù hoaïi, huûy dieät phaïm haïnh nhaát ñònh phaûi ñoïa ñòa nguïc. Chín laø ngöôøi tham daâm qua ñôøi, nhö neùm chaâu baùu xuoáng ruoäng, nhaát ñònh seõ rôi vaøo ñòa nguïc ñoàng chaùy ñoû. Ñòa nguïc ñoàng chaùy ñoû, ngang roäng baèng nhau daøi baûy ngaøn daëm. Hoa baèng ñoàng nhö röøng, döôùi coù giöôøng saét. Treân giöôøng coù traêm ngaøn daëm ñoàng noùng laøm coät truï ôû taùm goùc. ÔÛ coät truï coù göông. Trong göông töï nhieân coù caùc ngöôøi nöõ hoaëc nam, daâm nöõ nghó thích ñoäng caùc tình caên, löûa lieàn boác chaùy, hoa

ñoàng hoùa thaønh ñinh ñoàng lôùn cöïc noùng. Coät ñoàng bieán thaønh noài nöôùc ñoàng soâi. Giöôøng saét boác löûa, ngöôøi nöõ hoùa laøm choù, ngöôøi nam hoùa laøm dao chaïy theo ngöôøi toäi, ngöôøi toäi chòu voâ löôïng thoáng khoå, aên hoøn saét noùng, uoáng nöôùc ñoàng soâi, caàu cheát khoâng ñöôïc, traûi qua voâ löôïng naêm, soáng moät kieáp nhö vaäy. Möôøi laø ngöôøi tham daâm khoâng ñöôïc gaëp Phaät, gioáng nhö maây daøy che khuaát, vì phaù phaïm haïnh nhaát ñònh seõ ñoïa ñòa nguïc A-tyø, thaân ñaày chaät trong nguïc soáng laâu moät kieáp, xoay vaàn qua laïi traûi qua moät kieáp. Baáy giôø, vua Dieâm La quôû traùch ngöôøi toäi: “Ngöôi thích daâm duïc, nay phaûi chòu khoå naøy, vieäc aáy coù vui khoâng? Nay, trong traêm ngaøn vaïn kieáp ngöôi phaûi ñeàn toäi cho ngöôøi, khoâng bao giôø heát ñöôïc. Cheát ôû ñòa nguïc, laïi sanh laøm chim tu huù, boà caâu, chòu laøm thaân roàng, raén vì laøm oâ ueá phaïm haïnh, traûi qua traêm ngaøn ñôøi sanh ra khoâng ñöôïc gaëp Phaät, khoâng nghe chaùnh phaùp, khoâng bao giôø ñaéc ñaïo. Baáy giôø, ñöùc Theá Toân noùi keä: Daâm duïc khoâng ñoaïn döùt Ñôøi ñôøi laøm chuùng sanh Voâ minh laø caên baûn Giaø, cheát dao böùc baùch AÙi nhö röøng raén ñoäc Chöùa ñaày maùu baát tònh Nhö truøng thích phaân dô Ngöôøi tham daâm cuõng vaäy Chín loã chaûy löûa duïc AÂn aùi nhö gai ñoäc Khôûi voïng kieán ñieân ñaûo Vì meâ hoaëc sanh aùi Saéc ngöôøi nöõ khoâng thaät Nhö caây sanh hoa cuoàng Gioù ñieân ñaûo thoåi ñi Hoa heùo laø sanh truøng Ngöôøi nöõ nhö bình hoa Chöùa töøng gioït maùu muû Bình ñaày laïi ræ chaûy Baát tònh traøn ra ngoaøi Maét nhìn nöôùc baát tònh Nhö loaøi

choù tham daâm Neân dieät tröø caùc aùi

SOÁ 1486 - KINH THAÄP THIEÄN GIÔÙI 507

Thaâu taâm quaùn baát tònh
Uoáng nöôùc laø cam loà
Truï thaønh ñaïi Nieát Baøn
Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Xaù-lôïi-phaát:
- Ngöôøi neân giöõ gìn thaân taâm khoâng taïo daâm duïc, giöõ gìn maét khoâng thaáy saéc daâm, giöõ gìn tai khoâng nghe tieáng daâm, giöõ gìn muõi khoâng ngöûi muøi daâm, giöõ gìn löôõi khoâng neám vò daâm, nhö theá goïi laø ngöôøi ñaày ñuû trí tueä, thöïc haønh Taùm chaùnh ñaïo. Khoâng tham daâm thì thaân taâm thanh tònh gioáng nhö hoa sen khoâng nhieãm muøi buøn, thaønh baäc thaùnh Tu-ñaø-hoaøn, ñaïo Tö-ñaø-haøm, ñaïo A-na-haøm, ñaïo A-la-haùn, ñaïo
Phaät Bích-chi, ñaïi ñaïo Voâ thöôïng ñeàu töø khoâng daâm, thanh tònh maø ñaït ñöôïc.
Mieäng coù boán nghieäp: noùi ñoái, noùi hai löôõi, noùi aùc ñoäc, noùi theâu deät, khen ngôïi taø kieán:
Neáu ngöôøi chaúng noùi doái
Thuyeát giôùi khoâng noùi doái
Giöõ gìn mieäng nhö Phaät
Thöôøng noùi lôøi thaønh thaät
Thì ñöôïc sanh coõi trôøi
Mieäng thôm höông chö thieân
Neáu sanh ôû theá gian
Trang nghieâm baèng höông hoa
Gioáng nhö nöôùc nuùi höông
Chaûy vaøo soâng Nieát Baøn
Ngöôøi khoâng noùi hai löôõi
Taâm cuõng khoâng hai chieàu
Löôõi nhö löôõi chö Phaät
Laù hoa sen che maët
AÙnh saùng ñuû maøu saéc
Töø töôùng löôõi phaùt ra
Thöôøng noùi phaùp Thaùnh nhôn
Chí thaønh khoâng hai löôõi
Ngöôøi khoâng noùi ñoäc aùc
Goïi laø Ñaïi tröôïng phu
Thaân hình raát ñoan nghieâm
Moïi ngöôøi ñeàu öa nhìn
Gioáng nhö hoa chieân ñaøn

Ngöôøi khoâng noùi theâu deät
508 BOÄ LUAÄT 12

Höông thôm ra töø mieäng
Nhö hoa Öu Baùt la
Sanh ra ñöôïc gaëp Phaät
Mieäng thanh tònh chaân thaät
Neáu khoâng khen taø kieán
Khoâng noùi nghieäp taø kieán
Sanh ra thöôøng xuaát gia
Chaùnh maïng thöôøng ñaày ñuû
Nhö Phaät truï Nieát Baøn
Ñeàu chöùng töø chaân thaät.
Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Xaù-lôïi-phaát:
- Mieäng coù boán loãi, coù möôøi nghieäp cöïc aùc, nhöõng gì laø möôøi?
Moät laø noùi doái, cheâ bai ngöôøi, khoâng nghe noùi nghe, khoâng ñaéc ñaïo quaû noùi ñaéc ñaïo quaû, khoâng thaáy noùi thaáy. Ngöôøi xaáu aùc nhö theá tuy khoâng bò beänh nhöng gioáng choù laùc.
Baáy giôø, ñöùc Theá Toân noùi keä:
Trong taát caû trôøi, ngöôøi,
Nhö löûa thieâu hoøn saét,
Thieâu chaùy taát caû ngöôøi,
Khoâng gì hôn giaëc naøy,
Theá naøo laø giaëc lôùn, Chæ coù moät haïng ngöôøi, Thaø chaùy heát thaân theå,
Xöông hoùa laøm ñoàng chaûy,
AÊn nuoát phaûi nuùi ñao,
Nöôùc soâi dao cöa xeû,
Thaân naùt nhö ñoáng löûa,
Khoå naøy chöa phaûi aùc,
Noùi doái raát ñoäc haïi,
Thieâu chaùy phöôùc trôøi, ngöôøi,
Rôi vaøo nguïc A-tyø,
Baùnh xe dao laøm chaân,
Raén ñoäc saét laøm löôõi,
Mieäng löûa chaùy nguùt ngaøn,
Maét nhö hoøn saét chaùy
Möa nhö truùt nöôùc soâi,
Tieâu dieät hoa thieän caên.
Nhaát ñònh ñoïa ñöôøng aùc,
SOÁ 1486 - KINH THAÄP THIEÄN GIÔÙI 509

Voâ löôïng voâ soá kieáp, Khoâng caàu thoaùt ra ñöôïc, Ngöôøi ñaïi aùc nhö theá, Ñoäng thaân nhö nuùi löûa, Thieâu chaùy taát caû thieän. Mieäng ñoäc aùc laø mieäng ngaäm muøi hoâi nhö thaây cheát, laïi thöôøng thích noùi vôùi ngöôøi khaùc caùc vieäc baát thieän. Mieäng ñaõ noùi lôøi ra nhö gai, nhö dao, nhö kieám, nhö kích, nhö phaân, nhö nöôùc tieåu, nhö truøng, nhö maùu muû. Höông thôm trong trôøi ngöôøi, khoâng gì hôn noùi lôøi thieän. Hoâi thoái trong ba coõi khoâng gì hôn mieäng ñoäc aùc. Hai laø ngöôøi noùi aùc, mieäng coù noùi ra lôøi gì ñeàu nhö möa xuoáng hoøn saét thieâu chaùy nhaø ngöôøi. Ngöôøi naøy vò lai seõ ñoïa ñòa nguïc, saét noùng thieâu thaân, uoáng nöôùc saét noùng. Neáu sanh ôû nhaân gian bò beänh nhö choù laùc vaø bò beänh huûi, trong voâ löôïng kieáp thöôøng aên maùu muû. Ngöôøi coù taâm suy nghó thì hieåu ñöôïc baát thieän vaø aùc töông öng. Ba laø noùi hai löôõi, ngöôøi noùi hai löôõi gioáng nhö nöôùc löûa, khoâng laøm noùi laøm, ngöôøi khaùc laøm thieän noùi lôøi thanh tònh trôû laïi noùi chaúng phaûi. Ngöôøi khaùc khoâng laøm thieän trôû laïi noùi coù laøm. Taát caû ngöôøi ñôøi thöôøng khoâng muoán nhìn, nhaát ñònh seõ ñoïa vaøo trong ñöôøng ñaïi aùc, cöa ñoàng xeû löôõi laøm thaønh ngaøn ñoaïn. Boán laø noùi theâu deät, ngöôøi noùi lôøi theâu deät, laø ñoåi treân thaønh döôùi, ñoåi döôùi thaønh treân, ñuøa bôõn khoâng chaùn ngaùn, ngoân töø xaûo traù, noùi lôøi khoâng lôïi ích, noùi lôøi voâ nghóa, noùi lôøi khen ngôïi naêm duïc, taâm khoâng saùng suoát, lôøi meâ muoäi nhö gai nhoïn, nhö chuùng sanh bò röøng moùc caâu saäp baãy. AÙc baùo cuûa ngöôøi naøy cheát roài seõ ñoïa trong ñòa nguïc röøng gai, traêm ngaøn gai saét moùc löôõi ngöôøi toäi ra laøm thaønh traêm ngaøn khuùc. Naêm laø khen ngôïi taø kieán,ngöôøi taø kieán mieäng nhö ngoïn löûa höøng thieâu chaùy thieän caên. Ngöôøi naøy cho: Khoâng cha, khoâng meï, khoâng Phaät, khoâng phaùp, khoâng Tyø-kheo taêng,khoâng A-la-haùn, khoâng Phaät Bích-chi, khoâng thaày, khoâng baïn, khoâng thieän tri thöùc, taâm nhö gioù maïnh thoåi maát caùc caây thieän caên. Ñaây laø giaëc lôùn, noùi khoâng coù nhaân quaû. Mieäng nhö doøng nöôùc lôùn chaûy traøn ngaäp ba coõi, daâm duïc quaù möùc, ñuøa bôõn ñoàng loaïi taïo naêm nghieäp voâ giaùn, ñoaïn tuyeät Baùt nhaõ, phaïm boán giôùi troïng daãn ñeán toäi voâ giaùn, ñeàu töø aùc taâm taø kieán ñieân ñaûo, gioù taø thoåi lay ñoäng mieäng aùc baát thieän, ñoïa vaøo trong ñòa nguïc A-tyø löôõi baèng gai saét noùng. Nhö vaäy, noùi doái, noùi ñoäc aùc, noùi hai löôõi, noùi theâu deät, khen ngôïi taø kieán, ngöôøi ñaïi aùc naøy tuy ôû theá gian do boán ñaïi taïo thaønh, trang söùc naêm aám nhöng neân bieát ñòa ñaïi töùc nuùi saét, röøng dao, caây kieám, traêm

ngaøn gai saét, voâ soá truøng saét, caùc chim moû saét, giöôøng gai saét, xe caùn naùt thaân, neân bieát thuûy ñaïi hoûa ñaïi, töùc laø nöôùc ñoàng soâi, voâ soá noài nöôùc soâi laø hoøn saét noùng, phaân soâi, soâng saét ñeå chaûy trong ñoù; neân bieát ñaïi tieåu lieân tieáp töï nhieân gioáng nhö coät ñoàng, caùc löûa moät luùc töø saùu caên tieát ra thieâu hoaïi thaân taâm ngöôøi toäi, rôi vaøo ñaïi ñòa nguïc, neân bieát phong ñaïi gioáng nhö möa ñaù, voâ soá röøng ñao, traêm ngaøn caây kieám töø khe hang moïc leân; neân bieát naêm aám töùc laø naêm giaëc, möôøi taùm La saùt thuoäc

quyeàn chuû nguïc Dieâm La. Thöùc laø saét noùng nhö nöôùc ñoàng noùng chaûy ñaày nguïc A- tyø. Ngöôøi töï cao, öông ngaïnh, yû theá, aùc khaåu, chöûi maéng, phæ baùng, cheâ bai hieän ñang ôû ñòa nguïc. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: - Noùi aùc ñoäc, noùi doái, noùi hai löôõi, noùi theâu deät, khen ngôïi taø kieán, ngöôøi naøy khoâng chæ laøm giaëc moät ngöôøi maø laøm ñaïi giaëc cöôùp cuûa taát caû chö Thieân loaøi ngöôøi. Thí nhö ñaùm giaëc coù söùc maïnh töï yù thieâu chaùy moät thaønh, gieát haïi taát caû daân chuùng trong boán chaâu thieân haï, ngöôøi naøy chòu toäi baùo nhieàu ít? Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Ngöôøi naøy maéc toäi nhö nuùi Tu Di khoâng theå löôøng tính noåi. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: - Ngöôøi naøy tuy maéc phaûi toäi baùo lôùn nhöng khoâng baèng ngöôøi noùi doái, noùi ñoäc aùc, noùi hai löôõi, noùi theâu deät, khen ngôïi taø kieán ñaõ taïo trong choác laùt maø maéc phaûi toäi baùo lôùn, sau khi cheát ñoïa vaøo ñòa nguïc, traûi qua voâ löôïng kieáp chòu khoå voâ cuøng. Traêm ngaøn chö Phaät khoâng theå cöùu ñöôïc. Chö Phaät quaùn xeùt ngöôøi toäi cheâ bai giaùo phaùp ñeàu sanh vaø cheát trong ñòa nguïc ôû möôøi phöông. Cho neân ngöôøi trí phaûi giöõ gìn thaân mieäng. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: - Ngöôøi naøo thoï trì giôùi thaäp thieän, phaù boû möôøi nghieäp aùc thì ñöôïc sanh leân coõi trôøi laøm Phaïm Thieân, sanh xuoáng theá gian laøm vua Chuyeån luaân, duøng thaäp thieän ñeå giaùo hoùa, khoâng bao giôø rôi vaøo ñòa nguïc, xa lìa ba ñöôøng aùc gioáng nhö doøng nöôùc chaûy ñeán bieån Nieát Baøn. Ngöôøi naøo huûy phaïm giôùi thaäp thieän thì bò ñoïa vaøo ñaïi ñòa nguïc traûi qua voâ löôïng naêm chòu nhieàu khoå naõo. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát! OÂng neân thoï trì phaùp yeát ma giôùi thaäp thieän, phaù dieät möôøi nghieäp aùc. Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø ñaïi chuùng nghe lôøi Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH BOÀ TAÙT NOÄI GIÔÙI SOÁ 1487

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1487

KINH BOÀ TAÙT NOÄI GIÔÙI Haùn dòch: Ñôøi Löu Toáng, Tam Taïng Caàu Na BaÏt Ma

Luùc Ñöùc Phaät laáy ngaøy raèm ñeå thuyeát giôùi, Boà taùt Vaên Thuø Sö Lôïi söûa laïi y phuïc, ñaûnh leã döôùi chaân Phaät roài quyø goái thöa: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Neáu coù ngöôøi môùi phaùt taâm Boà taùt, ôû trong ñaïo hoaëc ôû ñôøi seõ ñöôïc nhöõng coâng ñöùc gì? Vì muoán giaùo hoùa cho taát caû chuùng sanh ñeàu ñaït ñöôïc coâng ñöùc aáy, xin nguyeän Ñöùc Theá Toân duøng phöông tieän thieän xaûo ñeå phaân bieät giaûng daïy cho chuùng con. Ñöùc Phaät daïy: - Laønh thay! Laønh thay! Naøy Vaên Thuø Sö Lôïi! Caâu hoûi cuûa oâng thaät laø saâu xa, thaät laø bao quaùt, ñöôïc nhieàu söï an oån. OÂng haõy laéng nghe, kheùo thoï trì, Ta seõ thuyeát giaûng ñaày ñuû, caùc oâng kheùo ghi nhôù ñeå thöïc haønh. Boà taùt Vaên Thuø Sö vaø hoäi chuùng coù maët ñeàu xin vaâng theo. Ñöùc Phaät daïy: - Tröôùc tieân phaûi quy y ba ngoâi baùu. Phaûi noùi: Con... töï quy y Phaät, töï quy y Phaùp, töï quy y Tyø-kheo

taêng, töï quy y Boà taùt, töï quy y Ñaïi Boà taùt, töï quy y Boà taùt Vaên Thuø Sö Lôïi, töï quy y Ñaïi-baùt-nhaõ-ba-la-maät. Con... vì khoâng bieát neân thaân ñaõ laøm aùc, mieäng noùi lôøi aùc, yù nhôù nghó aùc, sau naøy khoâng daùm laøm nöõa. Trong möôøi vaïn kieáp, Boà taùt thöôøng thöïc haønh Boán taâm voâ löôïng, nhöng töø möôøi vaïn kieáp ñeán nay, vì khoâng bieát neân con... ñoái vôùi thaân ñaõ laøm aùc, mieäng noùi aùc, yù nhôù nghó aùc sau naøy con khoâng daùm laøm. Vì ñôøi tröôùc con khoâng haønh ñaïo Boà taùt neân ngaøy nay con môùi haønh ñaïo Boà taùt ñeå xaû boû nghieäp aùc.

514 BOÄ LUAÄT 12

Töø tröôùc ñeán nay, ngaøy ñeâm con khoâng daùm laøm thieän laïi phaïm vieäc aùc. Boà taùt môùi phaùt taâm "Ba lam chaát ñaâu ba" (Boà taùt) neân thöïc haønh saùu Ba-la-maät. Ñoù laø: Thöù nhaát: Ñaøn Ba-la-maät laø yù haønh Boá thí. Thöù hai: Thi ba la maät laø yù haønh trì giôùi. Thöù ba: Saèn ñeà Ba-la-maät laø yù haønh nhaãn nhuïc. Thöù tö: Duy ñaõi laø yù haønh tinh taán Ba-la-maät. Thöù naêm: Thieàn Ba-la-maät laø yù haønh nhaát taâm. Thöù saùu: Baùt nhaõ Ba-la-maät laø yù haønh trí tueä. Neáu thaáy ngöôøi laøm vieäc boá thí thì taâm phaûi hoan hyû, thaáy ngöôøi trì giôùi phaûi heát söùc hoan hyû, thaáy ngöôøi nhaãn nhuïc taâm phaûi hoan hyû, thaáy ngöôøi tinh taán taâm phaûi hoan hyû, thaáy ngöôøi ngoài thieàn taâm phaûi hoan hyû, thaáy ngöôøi coù trí tueä thuyeát kinh taâm phaûi hoan hyû. Boà taùt phaûi bieát ba haïnh nguyeän môùi laø Boà taùt. Ba haïnh nguyeän aáy laø: 1. Nguyeän toâi seõ thaønh Phaät. Luùc toâi thaønh Phaät, trong coõi nöôùc aáy khoâng coù ba ñöôøng aùc. Coõi nöôùc aáy ñeàu coù vaøng, baïc, thuûy tinh, löu ly, baûy baùu, daân chuùng ñöôïc soáng laâu voâ cuøng; thöùc aên, y phuïc, aâm nhaïc, ca haùt, cung ñieän, nhaø cöûa ñeàu töï nhieân coù ñuû. 2. Nguyeän toâi ñöôïc sanh veà coõi nöôùc cuûa Ñöùc Phaät A-di-ñaø. 3. Nguyeän toâi ñôøi ñôøi sanh ra ñöôïc gaëp Phaät, Ñöùc Phaät seõ thoï kyù cho toâi. Ñoù laø ba lôøi nguyeän. Hôïp chung caû laø möôøi laêm giôùi, caùc Boà taùt neân phuïng haønh. Hoøa xaø laø minh sö. A-kyø-lôïi laø Vaên Thuø Sö Lôïi. Quaù khöù tröôùc ñaây caùc Boà taùt ñeàu töø phaùt taâm Boà taùt, haønh ñaïo Boà taùt maø chöùng ñaéc thaønh Phaät. Khoâng coù ñaïo Boà taùt thì cuõng khoâng coù Phaät. Cho neân haønh ñaïo Boà taùt seõ ñöôïc thaønh Phaät. Boà taùt vaøo chuøa thaùp coù naêm vieäc: Vaøo chuøa thaùp khoâng ñöôïc mang guoác goã, vaøo chuøa thaùp khoâng ñöôïc caàm duø loïng. Vaøo chuøa thaùp phaûi leã Phaät nhieãu thaùp ba voøng, vaøo chuøa thaùp neáu thaáy dô baån neân queùt doïn. Vaøo chuøa thaùp thaáy caùc Sa moân ñeàu neân laøm leã. Boà taùt ñi ñöôøng coù hai vieäc: 1. Khi trôøi naéng hoaëc möa thaáy coù goác caây, nhaø cöûa neân nhöôøng ngöôøi ngoài tröôùc. 2. Neáu gaëp nöôùc gieáng, nöôùc suoái hoaëc thaáy ngöôøi mang nöôùc ñeán thì neân nhöôøng ngöôøi uoáng tröôùc. Neáu thaáy khe lôùn nöôùc nhieàu thì haõy uoáng. Ñoù laø hai vieäc:

SOÁ 1487 - KINH BOÀ TAÙT NOÄI GIÔÙI 515

Luùc Boà taùt ñöôïc ngöôøi môøi côm nöôùc coù ba vieäc: - Gaëp thöùc aên ngon dôû ñeàu chia baèng nhau. Neáu chöa baèng nhau thì neân phaân chia cho baèng nhau. -

AÊn xong, uoáng nöôùc neân nhöôøng Thöôïng toïa uoáng tröôùc. - Neáu uoáng xong, khoâng ñöôïc ñöùng daäy ñi tröôùc, neân ñöùng daäy cuøng luùc vôùi moïi ngöôøi. Ñaây laø möôøi pheùp taéc. Thôøi thöù nhaát: Nam moâ Phaät! Nay con xin thoï trì boán möôi baûy giôùi Thi-la. Theá naøo laø boán möôi baûy? 1. Boà taùt khoâng ñöôïc gieát haïi. Thaân, mieäng, yù khoâng nhôù nghó vieäc gieát haïi, nhôù nghó ñeán vieäc gieát haïi thì khoâng phaûi laø Boà taùt. 2. Boà taùt khoâng ñöôïc troäm caép cuûa caûi cuûa ngöôøi khaùc. 3. Boà taùt khoâng ñöôïc haønh daâm vôùi vôï cuûa ngöôøi khaùc. 4. Boà taùt khoâng ñöôïc khinh khi ngöôøi. 5. Boà taùt khoâng ñöôïc uoáng röôïu. 6. Boà taùt khoâng ñöôïc noùi hai löôõi. 7. Boà taùt khoâng ñöôïc noùi lôøi aùc ñoäc. 8. Boà taùt khoâng ñöôïc noùi doái. 9. Boà taùt khoâng ñöôïc noùi theâu deät. 10. Boà taùt khoâng ñöôïc ñoá kî. 11. Boà taùt khoâng ñöôïc saân haän. 12. Boà taùt khoâng ñöôïc si meâ. 13. Boà taùt khoâng ñöôïc tin theo ngoaïi ñaïo taø ma. 14. Boà taùt khoâng ñöôïc ñem vieäc aùc daïy ngöôøi. 15. Boà taùt neân duøng phöông tieän lôïi ích ñeå ban boá. 16. Boà taùt khoâng ñöôïc tham lam keo kieät. 17. Boà taùt khoâng ñöôïc tham lôïi taøi vaät cuûa ngöôøi. 18. Boà taùt khoâng ñöôïc haïi ngöôøi baèng taâm taø. 19. Boà taùt khoâng ñöôïc gieøm pha, ñaùnh ñaäp ngöôøi khaùc. 20. Boà taùt khoâng ñöôïc duøng chaøy ñaùnh ngöôøi. 21. Boà taùt khoâng ñöôïc baét ngöôøi löông thieän veà laøm noâ tyø. 22. Boà taùt khoâng ñöôïc buoân baùn noâ tyø. 23. Boà taùt khoâng ñöôïc baùn vôï con cho ngöôøi. 24. Boà taùt khoâng ñöôïc cuøng vôùi nam nöõ ñuøa giöõn haønh daâm. 25. Boà taùt khoâng ñöôïc ñeán nhaø daâm nöõ ñuøa giöõn. 26. Boà taùt khoâng ñöôïc ñeán nhaø huyønh moân.

27. Boà taùt khoâng ñöôïc khinh khi doái traù. 28. Boà taùt khoâng ñöôïc ñem caân giaø ñeå lôïi mình. 29. Boà taùt khoâng ñöôïc ñem caân non ñeå löøa doái ngöôøi. 30. Boà taùt khoâng ñöôïc ñem ñaáu giaø ñeå böùc baùch ngöôøi. 31. Boà taùt khoâng ñöôïc ñem ñaáu non ñeå löøa doái ngöôøi. 32. Boà taùt khoâng ñöôïc ñem thöôùc daøi ñeå böùc baùch ngöôøi. 33. Boà taùt khoâng ñöôïc ñem thöôùc ngaén ñeå löøa doái ngöôøi. 34. Boà taùt khoâng ñöôïc gieát haïi boø, ngöïa. 35. Boà taùt khoâng ñöôïc baùn boø, ngöïa. 36. Boà taùt khoâng ñöôïc baùn voi, laïc ñaø. 37. Boà taùt khoâng ñöôïc baùn la, löøa. 38. Boà taùt khoâng ñöôïc baùn heo, deâ 39. Boà taùt khoâng ñöôïc baùn gaø, choù vaø suùc sanh. 40. Boà taùt khoâng ñöôïc baùn kinh phaùp. 41. Boà taùt khoâng ñöôïc ñeán nhaø ñaïo taø ma. 42. Boà taùt khoâng ñöôïc mang thaây cheát vaøo nhaø. 43. Boà taùt khoâng ñöôïc vaøo nhaø ñaùm tang. 44. Boà taùt khoâng ñöôïc vaøo quaùn röôïu. 45. Boà taùt khoâng ñöôïc vaøo quaùn aên. 46. Khi Boà taùt ñöôïc ngöôøi môøi côm thì neân suy nghó: “Luùc naøo thì ta seõ boá thí cho ngöôøi ñöôïc no ñuû nhö ta ngaøy nay”. 47. Boà taùt gaëp nhau, taâm phaûi hoan hyû nhö gaëp cha meï, anh, em. Gaëp ngöôøi khaùc cuõng vaäy. Neáu thaáy ngöôøi haønh ñaïo Boà taùt neân xem hoï baèng taâm bình ñaúng khoâng ñöôïc ngöôøi naøy thieän, ngöôøi kia aùc. Ñaây laø boán möôi baûy giôùi cuûa Boà taùt. Thaân, mieäng, yù khoâng ñöôïc phaïm möôøi nghieäp aùc, khoâng ñöôïc daïy ngöôøi phaïm, cuõng khoâng ñöôïc khuyeán khích ngöôøi phaïm. Ngaøy ñeâm luoân suy nghó ta giöõ giôùi naøy, thoï trì baát ñoäng thì seõ ñöôïc ba quaû vò: 1. Ñöôïc quaû vò Boà taùt. 2. Ñöôïc ngoâi Boà taùt

Nhaát sanh boå xöù. 3. Seõ ñöôïc thaønh Phaät. Thôøi thöù hai: Nam moâ Phaät! Nay con xin thoï trì boán phaùp moân cuûa Boà taùt. Theá naøo laø boán phaùp? - Phaät: hai möôi nhaân duyeân. - Phaùp: hai möôi nhaân duyeân. - Thaân: hai möôi nhaân duyeân.

SOÁ 1487 - KINH BOÀ TAÙT NOÄI GIÔÙI 517

- Ñaïi baùt nhaõ Ba-la-maät: Hai möôi nhaân duyeân. Theá naøo laø hai möôi nhaân duyeân cuûa Phaät? Ñoù laø Ñöùc Phaät Nhö lai ÖÙng cuùng Chaùnh Ñaúng Giaùc khôûi nieäm, thieân nhaõn thaáy suoát, bieát taâm nieäm cuûa ngöôøi khaùc. Vì thaân, mieäng, yù Giaù-lan-na haønh Tam baùt thuaät xaø. Giaù-lan-na tam baùt laø "Tam caùi" môùi thaønh Tu Ca Ñaàu. Tu Ca Ñaàu laø Nieát Baøn. Do ñoù Ca Tyù Ña laø cha cuûa theá gian. A Naäu Ña La: treân trôøi döôùi ñaát ñeàu khoâng coù gì hôn ñöôïc. Phuø löïc sa laø nam töû doõng maõnh. Ñaøm ma sa la kyø: Ñaøm ma laø phaùp. Sa-la-kyø laø vua cuûa caùc phaùp. Ña Ñeà Hoøa Ma Naäu Sa Da laø Phaät ñaø daïy chö thieân loaøi ngöôøi. Ba Ca Hoøa vöøa ñaët chaân xuoáng ñaát, ñaát lieàn baèng phaúng, luùc ñi nhìn thaúng. Tay chaân ñeàu coù maøng löôùi ñan nhau. Saéc nhö maøu vaøng roøng; Hai tay, hai vai, treân coå coù thòt noåi leân ñaày ñaën. Maù nhö sö töû. Boán möôi raêng traéng, ñeàu ñaën. Löôõi ñöa ra ñeán tai, maét, muõi bao truøm caû khuoân maët. Ñaây laø hai möôi nhaân duyeân cuûa Phaät. Theá naøo laø hai möôi nhaân duyeân cuûa Phaùp? A Thuaät xaø boån si: Taêng-ca-la ñaõ laøm. Duy nhieân na: Bieát roõ caùc vieäc. Na-ma-löu-ba: Na-ma laø Löu-ba, laø söï troâng thaáy saùng suoát. Sa- la-da-ña-na laø phaùp toäi phöôùc cho ñeán bieät truï: Maét, tai, muõi, löôõi, thaân, yù thoï cuûa tín thí, hoaëc beänh chöa laønh laø khoå thoï, hoaëc beänh ñaõ laønh laø laïc thoï. Ba caên: Na-ca-ma-ñaùt-na, Ba-hoøa-ñaùt-na, Duy-ba-hoøa-ñaùt-na, nam töû, nöõ nhaân ñeàu yeâu thích, nguyeän ñöôïc laøm trôøi, ngöôøi, nguyeän cho thaân toâi voâ cuøng giaøu sang phuù quyù, xin sö AÂu Ba Tha Na khieán cho ñeä töû thoï giaùo. Vieäc aáy thaønh "Na-kyø" sanh trong nhaân gian; Xaø-la-ma- la-na: Xaø-laø-giaø; Ma-na laø cheát. Ñaây laø möôøi hai nhaân duyeân sanh töû. Boán yù (Boán nieäm xöù) laø gì? - YÙ nieäm veà thaân - YÙ nieäm veà thoï - YÙ nieäm veà taâm - YÙ nieäm veà phaùp. Ñaây laø boán yù nieäm. Boán thaàn tuùc laø: Duïc, tinh taán, yù, tueä. Ñaây laø boán thaàn tuùc. Ñaây laø hai möôi nhaân duyeân cuûa Phaùp. Theá naøo laø hai möôi nhaân duyeân cuûa Thaân? Ba vieäc taïo taùc cuûa Thaân:

518 BOÄ LUAÄT 12

Theá naøo laø ba? Gieát haïi, troäm caép, taø daâm. Mình khoâng gieát haïi, khoâng ñöôïc daïy ngöôøi gieát haïi; mình khoâng troäm caép, khoâng ñöôïc daïy ngöôøi troäm caép, mình khoâng taø daâm, khoâng ñöôïc daïy ngöôøi taø daâm. Boán vieäc taïo taùc cuûa mieäng: Theá naøo laø boán? Noùi hai löôõi, noùi ñoäc aùc, noùi doái, noùi theâu deät. Mình khoâng noùi hai löôõi, khoâng ñöôïc daïy ngöôøi noùi hai löôõi. Mình khoâng noùi ñoäc aùc, khoâng ñöôïc daïy ngöôøi noùi aùc. Mình khoâng noùi doái, khoâng ñöôïc daïy ngöôøi noùi doái. Mình khoâng noùi theâu deät, khoâng ñöôïc daïy ngöôøi noùi theâu deät. Ba vieäc taïo taùc cuûa yù: Ñoù laø ganh gheùt, saân

haän, ngu si. Mình khoâng ganh gheùt khoâng ñöôïc daïy ngöôøi ganh gheùt. Mình khoâng saân haän, khoâng ñöôïc daïy ngöôøi saân haän. Mình khoâng nghi ngôø meâ muoäi, khoâng ñöôïc daïy ngöôøi nghi ngôø. Thaân, mieäng, yù khoâng ñöôïc phaïm möôøi vieäc naøy, khoâng ñöôïc daïy ngöôøi phaïm. Ñoù laø hai möôi nhaân duyeân thuoäc veà thaân, mieäng, yù. Theá naøo laø hai möôi nhaân duyeân thuoäc veà Ñaïi baùt nhaõ Ba-la- maät? Ñôøi tröôùc suy nghó mong muoán cho taát caû chuùng sanh ñeàu thaønh Phaät, mong muoán cho taát caû chuùng sanh ñeàu thaáy thoâng suoát, mong muoán cho taát caû chuùng sanh ñeàu nghe thoâng suoát. “Ba La Chaát nhieân:” bieát roõ yù ngöôøi muoán cho taát caû chuùng sanh bieát roõ yù ngöôøi, “A Naäu Sa Da, A Naäu Sa Da Nhieân Na”: Bieát roõ taâm nieäm ngöôøi, muoán cho taát caû chuùng sanh bieát roõ taâm nieäm ngöôøi, “Nhaân lôïi Da Ba Lôïi Phuø lôïi nhieân na”: Maét, tai, muõi, löôõi, thaân, yù cuûa Phaät ñeàu bieát roõ, muoán cho taát caû chuùng sanh ñeàu thaáy bieát roõ. Ñöùc Phaät hieän oai thaàn “nhieân na” muoán cho taát caû chuùng sanh ñeàu bieát. “Ma Ha Ca Löu Kyø Nhieân Na”: Phaät töø bi nhôù nghó ñeán chuùng sanh, muoán cho taát caû chuùng sanh ñeàu bieát roõ taát caû vieäc ôû ñôøi,muoán cho taát caû chuùng sanh ñeàu bieát vieäc cuûa moïi ngöôøi. “A Na Thöù La Nhieâu Na”: trí tueä cuûa Phaät, taát caû ngöôøi ñôøi, quyû thaàn, thieân thaàn, long thaàn ñeàu khoâng theå bieát ñöôïc, Ngaøi muoán cho taát caû ngöôøi trong theá gian ñeàu bieát trí tueä aáy laø Ñaïi Baùt nhaõ Ba-la-maät goàm hai möôi nhaân duyeân, phaân laøm taùm möôi nhaân duyeân thuoäc Boà taùt baát thoái chuyeån. Vì caùc Boà taùt quaù khöù, hieän taïi, vò lai ñeàu ñaày ñuû taùm möôi nhaân duyeân naøy. Ñaây goïi laø phaùp Boà taùt. Thôøi thöù ba

SOÁ 1487 - KINH BOÀ TAÙT NOÄI GIÔÙI 519

Nam moâ Phaät! Nay con xin thoï trì hai möôi phaùp tinh taán, thöïc haønh phaùp naøy thì bieát ñöôïc ñôøi soáng kieáp tröôùc.

Theá naøo laø hai möôi?

Coù naêm nhaân duyeân nhieàu phöôùc. Ñoù laø:

1. Boá thí nhieàu phöôùc
2. Trì giôùi nhieàu phöôùc
3. Thieàn ñònh nhieàu phöôùc
4. Laøm voâ löôïng vieäc thieän ñöôïc nhieàu phöôùc
5. Taïo söûa chuøa thaùp ñöôïc nhieàu phöôùc.

Ñaây laø naêm nhaân duyeân ñöôïc nhieàu phöôùc.

Coù naêm nhaân duyeân hoä thaân. Ñoù laø:

1. Giöõ gìn thaân.
2. Giöõ gìn mieäng.
3. Giöõ gìn yù.
4. Giöõ gìn thí.
5. Giöõ gìn giôùi

Ñoù laø naêm nhaân duyeân hoä thaân.

Boà taùt coù naêm yù. Ñoù laø

1. Thi yù.

2. Haûo taâm thieän yù.

3. Boá thí y.

4. Nieäm thieän ñaïo yù.

5. Tueä yù.

Ñoù laø naêm yù.

Ñaày ñuû hai möôi nhaân duyeân ñeå thöïc haønh thì bieát ñöôïc ñôøi soáng kieáp tröôùc cho ñeán ñaït ñöôïc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc.

Theá naøo laø Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc?

Treân trôøi döôùi ñaát khoâng ai toân quyù baèng

Thôøi thöù tö:

Nam moâ Phaät! Nay con xin thoï trì boán phaùp thieàn ñònh.

Theá naøo laø thieàn ñònh?

Boà taùt ngoài thieàn nhaát taâm nieäm Phaät, Phaät voán roãng laëng, khoâng thaät coù, yù lieàn döøng laïi, nieäm naêm duïc tham daâm. Mình khoâng tham daâm naêm duïc, lieàn ñaéc thieàn thöù nhaát.

Boà taùt ngoài thieàn nhaát taâm, nieäm phaùp. Phaùp cuõng roãng laëng, khoâng thaät coù, yù lieàn khoâng saân giaän. Ñaõ khoâng thoï saân giaän nhö theá lieàn ñaéc thieàn thöù hai.

Boà taùt ngoài thieàn nhaát taâm nieäm Ñaïi baùt nhaõ Ba-la-maät cuõng roãng

laëng, khoâng thaät coù, yù lieàn khoâng ngu si, nhö theá lieàn ñaéc thieàn thöù ba. Boà taùt ñaõ chöùng ñaéc ba thieàn. Caùc vieäc aùc ñaõ dieät taän khoâng coøn choã nieäm, yù thanh tònh khoâng heà lay ñoäng, lieàn ñaéc thieàn thöù tö, nhaát taâm khoâng lay ñoäng töï nhieân ñaéc naêm thaàn thoâng. Ñoù laø Phaùp haønh thieàn cuûa Boà taùt. Thôøi thöù naêm Nam moâ Phaät! Nay con xin thoï trì phaùp tam muoäi Baùt nhaõ. Theá naøo laø phaùp Tam muoäi? Boà taùt thöïc haønh Tam muoäi, töø bi thöông xoùt taát caû chuùng sanh khaép möôøi phöông xem nhö cha, meï, anh, em, vôï, con. Ñoái vôùi oan gia traùi chuû, ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sanh ngöôøi vaø phi nhôn ñang chòu khoå naïn, Boà taùt ñeàu muoán laøm cho chuùng sanh thoaùt khoûi khoå naïn, ñöôïc sanh laøm ngöôøi, thöïc haønh saùu phaùp Ba-la-maät cuûa chö Phaät. Ñaây laø phaùp Tam muoäi cuûa Boà taùt. Boà taùt thöïc haønh Tam muoäi, taâm bình ñaúng baûo hoä taát caû chö thieân loaøi ngöôøi khaép möôøi phöông xem nhö cha, meï, anh, em, vôï, con. Ñoái vôùi oan gia traùi chuû, ngöôøi vaø phi nhaân ôû trong ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sanh, Boà taùt ñeàu muoán laøm cho chuùng sanh thoaùt khoûi khoå naïn an oån sung söôùng, phaùt taâm voâ thöôïng chaùnh ñaúng chaùnh giaùc. Ñoù laø phaùp Tam muoäi cuûa Boà taùt. Boà taùt thöïc haønh phaùp Tam muoäi yù bình ñaúng, töø bi, thöông xoùt taát caû chö thieân loaøi ngöôøi khaép möôøi phöông, ñeàu xem nhö cha, meï, anh, em, vôï con. Ñoái vôùi oan gia traùi chuû, taát caû chuùng sanh, ngöôøi, phi nhaân trong ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sanh, Boà

taùt ñeàu yeâu thöông, baûo veä chuùng sanh nhö meï baûo boïc con ñoû, bình ñaúng khoâng coù yù phaân bieät. Ñaây laø phaùp Tam muoäi cuûa Boà taùt. Thôøi thöù saùu: Nam moâ Phaät! Nam moâ Boà taùt! Nam moâ Ñaïi Boà taùt! Nay con xin thoï trì phaùp thieàn ñònh. Gioáng nhö Boà taùt, Ñaïi Boà taùt, nay con giöõ taâm nhö hö khoâng, bình ñaúng nhö hö khoâng, cho neân haønh ñaïo Boà taùt baèng taâm bình ñaúng xem moïi ngöôøi trong theá gian ñeàu nhö nhau, neân xem nhö cha, meï, anh, em, vôï, con. Nay con vì taát caû chuùng sanh trong coõi trôøi coõi ngöôøi khaép möôøi phöông maø hoan hyû laøm vieäc thieän. Ñaây laø Tam muoäi cuûa Boà taùt Vaên Thuø Sö Lôïi. Ngöôøi haønh trì ñaày ñuû giôùi Tam muoäi naøy töông lai seõ cuøng laøm baïn vôùi Boà taùt Vaên Thuø Sö Lôïi. Ngöôøi thoï trì ñaày ñuû giôùi Tam muoäi naøy laø baäc toân quyù trong caùc Boà taùt. Ñaây laø Tam muoäi cuûa Boà taùt Vaên Thuø Sö Lôïi. Tam muoäi cuûa Ñaïi Boà taùt Vaên Thuø Sö Lôïi. Boà taùt ñöùng daäy, chaép tay phaùt nguyeän: Toâi laø ñaïi Boà taùt,

SOÁ 1487 - KINH BOÀ TAÙT NOÄI GIÔÙI 521

Vaên Thuø Sö Lôïi cuõng laø Boà taùt. Toâi ñaõ phaùt nguyeän laøm vieäc boá thí. Nhö theá toâi ñaït ñöôïc ñaïo Boà taùt. Neáu ngöôøi ñeán Boà taùt xin maét, Boà taùt seõ laáy maét ñem cho. Neáu ngöôøi xin thaân cuûa Boà taùt, Boà taùt seõ ñem thaân cho hoï. Neáu ngöôøi xin cuûa caûi, Boà taùt seõ laáy cuûa caûi ñem cho, phaûi neân suy nghó ta laø Boà taùt, Vaên Thuø Sö Lôïi cuõng laø Boà taùt. Nay ta seõ ñem cho thaân naøy. Boà taùt thöôøng neân nghó laøm cho chuùng sanh khaép möôøi phöông ñeàu ñöôïc an oån giaøu coù. Neáu nhö chuùng sanh khaép möôøi phöông ñang khoå naõo, toâi seõ laøm cho ñöôïc giaûi thoaùt an oån, giaøu coù, vui söôùng. Boà taùt neân trì phaùp thaân, haønh ñaïo Boà taùt. Boà taùt neân khaån thieát mong muoán laøm sa moân caàn thoï trì thieàn Ba-la-maät. Toâi seõ mau choùng ñeán choã Phaät A-di-ñaø. Toâi thoï trì tam muoäi naøy laø mong muoán ñaït ñöôïc söï vui söôùng cuøng coù ñuû thuûy tinh, löu ly, vaøng baïc. Vaên Thuø Sö Lôïi, Boà taùt Hoøa Xaø goïi laø A Ñeà Ba La. A kyø goïi laø A Ñeà Ñieàu. Thôøi thöù baûy Nam moâ Phaät! Nam moâ Phaùp! Nam moâ Tyø-kheo Taêng! Nam moâ caùc ñaïi Boà taùt! Nam moâ Boà taùt Hoaøn Na Cöu Löïu. Ñaïo tam muoäi laø treân heát bôûi vì nhôù nghó ñeán chuùng sanh khaép möôøi phöông. Neáu coù ngöôøi ôû trong u toái thì bao giôø toâi cuõng seõ laøm aùnh saùng nhö maët trôøi, maët traêng ñeå toûa saùng cho chuùng sanh khaép möôøi phöông gioáng nhö Boà taùt laøm aùnh saùng lôùn cho chuùng sanh khaép möôøi phöông. thoï trì Tam muoäi thì taâm naøy seõ laøm cho taâm ñöôïc an oån, bình ñaúng, seõ laøm aùnh saùng chieáu soi taát caû chuùng sanh khaép möôøi phöông nhö maët trôøi, maët traêng. Ñaây laø ñaïo tam muoäi cuûa Boà taùt, seõ vì taát caû chuùng sanh khaép möôøi phöông laøm cho taâm bình ñaúng. Nay coù caùc Boà taùt khaép möôøi phöông haønh trì tam muoäi ñeàu coù coâng duïng nhö Nguyeät tam muoäi. Nhö vaäy, caùc Boà taùt khaùc cuõng haønh trì tam muoäi naøy. Boà taùt Hoaøn Na Cöu Löïu hoûi Phaät Thích Ca Vaên: Tam muoäi naøy theá naøo? Phaät Thích Ca Vaên im laëng. Boà taùt Hoaøn Na Cöu Löïu laïi hoûi tieáp. Phaät Thích Ca Vaên laïi im laëng. Boà taùt Hoaøn Na Cöu Löïu töï nghó taâm Phaät theá naøo. Boà taùt bieát ñöôïc taâm Phaät, Boà taùt lieàn ñi ñeán laøm leã Phaät roài ñaùnh kieàn

chuøy, Boà taùt tam muoäi khaép möôøi phöông ñeàu ñeán taäp hôïp. Saùu vaïn Boà taùt ñeàu ñeán tröôùc Phaät ñeå laøm leã roài veà choã ngoài. Boà taùt Hoaøn Na Cöu Löïu thöa hoûi Phaät: - Xin Ñöùc Phaät vì taát caû chuùng sanh khaép möôøi phöông noùi veà tam muoäi bình ñaúng vì sao coù teân Nguyeät tam muoäi, Phaät noùi: - Saùu vaïn Boà taùt taâm ñeàu bình ñaúng, taâm ñaõ bình ñaúng neân caùc Caâu Laâu Ñaøn ñeàu lay ñoäng khoâng theå ñöùng vöõng, nhôø oai thaàn cuûa Phaät

laøm an oån thieân haï, tam muoäi naøy goïi laø Nguyeät tam muoäi. Ñaïi chuùng nghe tam muoäi naøy roài ñeàu ñaït ñöôïc taâm bình ñaúng thöïc haønh. Thôøi thöù taùm Nam moâ Phaät! Nam moâ Phaùp. Nam moâ Tyø-kheo Taêng. Nam moâ caùc Boà taùt. Nam moâ Ñaïi Boà taùt. Nam moâ Boà taùt Vaên Thuø Sö Lôïi. Toâi töï nghó ñôøi tröôùc toâi ñaõ haønh ñaïo Boà taùt. Toâi töï nghó toâi ñaõ phuïng söï ba ngaøn öùc Ñöùc Phaät; töï nghó ñôøi tröôùc khi laøm Boà taùt, toâi thöôøng ñem taâm töø, bi, hyû, xaû thöông yeâu taát caû ngöôøi, phi nhaân vaø caùc loaøi coân truøng nhoû beù, thöôøng ñau xoùt vì chuùng. Toâi thöôøng duøng giaùo phaùp giaûng daïy, khuyeán khích daãn daét laøm cho chuùng ñöôïc ñi vaøo chaùnh phaùp, boû aùc laøm laønh. Tai khoâng nghe vieäc thieän aùc. Maét khoâng nhìn saéc ñeïp, xaáu. Muõi khoâng ngöûi muøi thôm, hoâi. Löôõi khoâng neám caùc muøi vò. Thaân khoâng caàu trang söùc thoâ, mòn. YÙ khoâng caàu ñaït ñöôïc söï tham muoán. Toâi töï ñoaïn dieät saùu söï tham muoán. Toâi töï ñoaïn dieät ba möôi saùu vieäc khoâng sanh khôûi. Tai ñaéc ñònh khoâng coøn nghe tieáng thieän aùc, maét ñaéc ñònh khoâng coøn thaáy saéc ñeïp xaáu, muõi ñaéc ñònh khoâng coøn ngöûi muøi thôm hoâi, mieäng ñaéc ñònh khoâng coøn tham ñaém naêm vò, thaân ñaéc ñònh khoâng coøn bieát caûm nhaän noùng laïnh. YÙ ñaéc ñònh khoâng coøn suy nghó lung tung. Thaân haønh Ñaøn Ba-la-maät thöôøng muoán boá thí. Maét haønh Thi Ba-la-maät chæ thích trì giôùi. Tai haønh Saèn ñeà Ba-la-maät chæ muoán nhaãn nhuïc. Muõi haønh Duy ñaõi Ba-la-maät chæ muoán tinh taán. Mieäng haønh Thieàn Ba-la-maät chæ muoán nhaát taâm. YÙ thöïc haønh Baùt nhaõ Ba-la-maät chæ muoán trí tueä. toâi thöôøng duøng saùu vieäc naøy ñeå cöùu ñoä, ban aân cho taát caû chuùng sanh. Ñôøi sau toâi laïi ñöôïc gaëp Phaät, Phaùp, Taêng, laïi ñöôïc phuïng söï ba ngoâi baùu. Nay toâi laïi duøng saùu phaùp ñeå hoùa ñoä taát caû, giaûng roäng caùc phaùp moân ñeå daãn daét chuùng sanh. Thaønh töïu ñaïo lôùn laøm vò ñaïo sö cuûa taát caû ngöôøi, phi nhôn, cho ñeán luùc cheát cuõng khoâng phaïm giôùi, cho ñeán luùc saép cheát cuõng khoâng bò duïc meâ hoaëc, cho ñeán luùc cheát cuõng khoâng laøm nhöõng ñieàu khoâng caàn thieát. Boån nguyeän cuûa ta laø ngöôøi ñeán caàu xin thaân ta seõ ñem cho. Ngöôøi ñeán caàu xin ta thì ta ñeàu thuaän theo. Ñaây laø chín giôùi cuûa Boà taùt laáy taâm bình ñaúng maø thoï trì. Ñaây goïi laø trì giôùi. Vì sao? Ta vì chö Phaät möôøi phöông, ta vì caùc kinh phaùp, ta vì chö Tyø-kheo taêng, ta vì chö ñaïi Boà taùt, ta vì ngöôøi, phi nhaân, vaø caùc loaøi nhoû nhieäm trong möôøi phöông maø haønh trì caùc phaùp naøy, thöông yeâu taát caû cho neân nay ta ñöôïc ñaïo Boà taùt, thöïc haønh caùc phaùp cuûa Boà taùt. Nhö theá ñaïo cuûa Boà taùt khoù ñöôïc gaëp, khoù ñöôïc nghe. Ngöôøi ñaõ ñöôïc nghe ñeàu chöùng ñaéc Boà taùt. Nay, ta giöõ gìn thaân maïng naøy

nöông töïa chö Phaät möôøi phöông, nhaát taâm khoâng thoái lui.

SOÁ 1487 - KINH BOÀ TAÙT NOÄI GIÔÙI 523

Thôøi thöù chín Nam moâ Phaät! Nam moâ Phaùp. Nam moâ Tyø-kheo Taêng. Nam moâ caùc Boà taùt. Nam moâ Ñaïi Boà taùt. Nam moâ Boà taùt Vaên Thuø Sö Lôïi. Ñaïo Boà taùt khoù voâ cuøng. Ta duøng thaân maïng cöùu ñoä taát caû chuùng sanh khoâng coù söï luyeán tieác. Boà taùt khoâng taïo toäi cuõng khoâng sôï toäi. Ñôøi tröôùc ñeán nay oan gia traùi chuû raát nhieàu, Boà taùt hoan hyû chòu heát toäi loãi,cuõng khoâng sôï haõi. Boà taùt thoï trì nhö phaùp, haønh trì giôùi ñuùng nhö giôùi. Do Boà taùt coù loøng tin neân ñöôïc thaønh Phaät. Boà taùt tuïng thuoäc caùc kinh nhöng taát caû seõ ñi vaøo ñaïo tuøy thuaän giaùo hoùa chuùng sanh. Boà taùt thöôøng thöïc haønh taâm töø, lôøi noùi eâm dòu khoâng laøm toån thöông loøng ngöôøi. Boà taùt cuøng ôû vôùi vôï con nhö nuoâi döôõng oan gia neân thöôøng phoøng hoä yù. Boà taùt thaáy ngöôøi nöõ gioáng nhö hoå soùi, sö töû gioáng nhö raén ñoäc. Boà taùt khoâng sôï aùi duïc vì khoâng theå laøm ñoäng yù cuûa Boà taùt. Vì Boà taùt ñaõ boû aùi duïc neân aùi duïc khoâng theå oâ nhieãm. Haïnh thanh tònh cuûa Boà taùt nhö hoa sen khoâng sanh ôû nuùi cao ñaát lieàn. Boà taùt ôû trong aùi duïc nhö hoa sen tuy sanh trong buøn maø khoâng bò buøn laøm oâ nhieãm. Boà taùt ôû trong noäi giôùi khoâng vöôït ngoaïi giôùi. Ngoaïi haønh nhö ñaát, noäi giôùi nhö nöôùc, nöôùc laáy söï thanh tònh nhu hoøa laøm haïnh. Ñaát laáy söï dung chöùa nhieàu, thoï nhaän nhieàu laøm coâng ñöùc. Taát caû traêm loaïi coû, caây ñeàu töø ñaát sanh ra. Taát caû vaïn vaät ñeàu töø nöôùc maø ñöôïc sanh soáng. Do ñoù coâng ñöùc cuûa Boà taùt nhö ñaát, nhö nöôùc. Boà taùt ôû moät mình treân nuùi cuõng khoâng sôï haõi, Boà taùt tuy ôû nhaø nuoâi döôõng vôï con nhöng thöôøng nhö ôû moät mình, bieát roõ söï an ñònh, khoâng coù laõnh thoï caùc tö töôûng cho neân coâng ñöùc cuûa Boà taùt toân quùy cao vôøi, voâ löôïng voâ bieân khoâng coù giôùi haïn. Coâng ñöùc aáy khoù coù theå xöng taùn, khoù so löôøng. Ñaây laø möôøi giôùi cuûa Boà taùt. Boà taùt thöôøng haønh boán taâm voâ löôïng, ñaõ coù loøng tin coâng ñöùc lieàn ñöôïc chöùng Ñòa thöù nhaát, ñaõ ñaït ñöôïc truï ñòa thöù nhaát lieàn ñöôïc chöùng ñòa thöù hai, ñaõ ñaït ñöôïc Truù ñòa thöù hai, lieàn ñöôïc chöùng ñaéc Truù ñòa thöù ba, ñaõ ñaït ñöôïc Truù ñòa thöù ba, lieàn ñöôïc chöùng ñaéc Truù ñòa thöù tö, ñaõ ñaït ñöôïc Truù ñòa thöù tö, lieàn ñöôïc chöùng ñaéc Truù ñòa thöù naêm, ñaõ ñaït ñöôïc Truù ñòa thöù naêm, lieàn ñöôïc chöùng ñaéc Truù ñòa thöù saùu, ñaõ ñaït ñöôïc Truù ñòa thöù saùu, lieàn ñöôïc chöùng ñaéc Truù ñòa thöù baûy, ñaõ ñaït ñöôïc Truù ñòa thöù baûy, lieàn ñöôïc chöùng ñaéc Truù ñòa thöù taùm, ñaõ ñaït ñöôïc Truù ñòa thöù taùm, lieàn ñöôïc chöùng ñaéc Truù ñòa thöù chín, ñaõ ñaït ñöôïc Truù ñòa thöù chín, lieàn ñöôïc chöùng ñaéc Truù ñòa thöù möôøi, ñaõ ñaït ñöôïc Truù ñòa thöù möôøi lieàn thaønh töïu quaû Phaät, ñoä thoaùt taát caû chuùng sanh. Ñoù laø Boà taùt tích luõy coâng ñöùc cho ñeán ñaéc ñaïo. Ngöôøi naøo theo ta ñoïc tuïng kinh naøy laø ñaõ boû caùc vieäc aùc, mau choùng thaønh Phaät. Ngöôøi naøo thaáy nghe moät laàn maø hoan hyû laø ñaõ tröø boû ñöôïc

524 BOÄ LUAÄT 12

voâ soá toäi, chöùng ñaéc Thaäp truï cho ñeán ñaéc ñaïo. Vaøo ngaøy raèm cuûa moãi thaùng, moät ngaøy moät ñeâm phaûi neân ñoïc tuïng kinh naøy thì phöôùc aáy bao truøm trong ba coõi. Neáu laøm ngaên ngaïi, troùi buoäc caùc haïnh thì xa lìa coâng ñöùc, khoâng ñöôïc goïi laø ñaïo Boà taùt. Thôøi thöù möôøi Nam moâ Phaät! Nam moâ Phaùp. Nam moâ Tyø-kheo Taêng. Nam moâ caùc Boà taùt. Nam moâ Boà taùt Ñaøn Na Cöu Löïu. Nam moâ Boà taùt Vaên Thuø Sö Lôïi. Boà taùt thöôøng haønh taâm töø thöông yeâu taát caû chuùng sanh. Thaáy ngöôøi ngheøo, giaøu, phuù quyù, haï tieän, traùng kieän, suy yeáu, khieáp nhöôïc, thì taâm Boà taùt thöôøng muoán khieán cho hoï nhö nhau. Boà taùt thöôøng nguyeän cho möôøi phöông ñeàu baèng phaúng nhö nöôùc khoâng coù goø nuùi, haàm hoá, moïi ngöôøi giaøu ngheøo ñeàu nhö nhau. Tuoåi thoï daøi ngaén ñeàu nhö nhau. Phuù quyù haï tieän ñeàu nhö nhau, moät loøng caàu ñaïo phaùt taâm ñaïi thöøa. Taát caû ngöôøi vaø phi nhaân ñeàu phaùt taâm voâ thöôïng chaùnh chôn, ñeàu coù trí tueä, ñeàu haønh boá thí khoâng coù keo kieát tham lam, ñeàu trì giôùi kinh, ñeàu coù theå nhaãn nhuïc, ñeàu coù theå tinh taán, nhaát taâm nhaäp ñònh, hieän hoùa tam muoäi, ñeàu coù phöông tieän thieän xaûo; thaáy ngöôøi meâ hoaëc nguyeän cho hoï mau thaáy ñaïo chaân chaùnh; thaáy ngöôøi môø toái mong cho hoï mau thaáy ñöôïc aùnh saùng, ngöôøi beänh ñeàu laøm cho ñöôïc laønh maïnh, traùng kieän coù ñuû söùc löïc. Ñi treân ñaát, Boà taùt nguyeän cho ngöôøi, ngöïa, boø ñöôïc maïnh meõ, to khoûe, tay chaân gaân coát ñeàu ñöôïc traùng kieän, cuûa caûi ñaày ñuû. Ñi treân thuyeàn veà höôùng Ñoâng, Taây, Nam, Baéc hoaëc treân nöôùc döôùi nöôùc ñeàu ñöôïc nhö yù muoán. Xe thuyeàn ñöôïc an oån, thuaän buoàm xuoâi gioù, mua ôû chôï traêm ngaøn vaïn thöù ñeàu ñöôïc mua baùn tieän lôïi, giaøu ngheøo ñeàu ñöôïc nhö ñieàu mong muoán. Ngöôøi ôû nhaø nhö vôï, con, cha, meï oâng, baø ñeàu ñöôïc an oån; nöôùc, löûa, troäm caép, beänh taät, vua quan ñeàu khoâng coù. Ngöôøi laøm quan thöôøng ñöôïc an oån töø taâm thöông yeâu, nuoâi döôõng daân chuùng. Ngöôøi trong nhaø giaøu coù khoâng thieáu thoán, lo, buoàn khoå naõo. Ñaây laø giôùi thöù möôøi moät, Boà taùt thöïc haønh bình ñaúng. Thieän nam, thieän nöõ nghe nhö vaäy roài hoan hyû, ñeàu ñaéc quaû vò Boà taùt. Chö thieân, thaàn ñaát, thaàn nuùi, ñeàu ñeán baûo veä, thoï trì kinh naøy. Taát caû tai haïi khoâng daùm xaâm phaïm. Ñaây laø Boà taùt ñaõ ñaéc thaàn thoâng. Thôøi thöù möôøi moät Nam moâ Phaät! Nam moâ Phaùp. Nam moâ Tyø-kheo Taêng. Nam moâ caùc Boà taùt. Nam moâ Ñaïi Boà taùt. Nam moâ Boà taùt Vaên Thuø Sö Lôïi. Boà taùt töø Truù ñòa thöù nhaát cho ñeán Truù ñòa thöù saùu ñeàu thanh tònh, daàn daàn ñaéc ñaïo, ñaéc Tu ñaø hoaøn, ñaéc Tö ñaø haøm, ñaéc A la haùn, vaø quaû

vò Phaät Bích Chi, nhöng khoâng ôû trong Truù ñòa maø ñaéc Phaät ñaïo, hieän ba möôi hai töôùng toát taùm möôi veû ñeïp, möôøi löïc, boán voâ uyù, möôøi taùm phaùp baát coïng, taùm aâm thanh lôùn, cuõng khoâng ôû trong truï ñòa. Boà taùt phaùt taâm ñaïi thöøa, duøng boán theä nguyeän roäng lôùn ñoä thoaùt taát caû ngöôøi vaø phi nhôn; duøng Ba-la-maät chæ daïy moïi ngöôøi; duøng töø bi hyû xaû cöùu gi- uùp chuùng sanh. Boà taùt duøng lôøi hoøa nhaõ ñieàu phuïc keû öông ngaïnh; duøng phöông tieän thieän xaûo ñeå hoøa hôïp moïi ngöôøi; duøng söï hoan

hyû, hoaø vui ñeå ñieàu phuïc keû aùc nghòch; duøng ñaïo löïc ñeå ñoä keû ngu si; duøng söï trinh khieát ñeå ñoä keû aùi duïc; duøng ñaïi töø thöông yeâu taát caû chuùng sanh; duøng söï tieát kieäm ñeå döùt boû cuûa baùu; duøng söï thanh tònh ñoaïn tröø say söa; duøng söï noùi naêng ñieàm ñaïm ñeå taâm yù nhaãn nhuïc; duøng söï kinh haønh ñeå laäp chí tinh taán; Boà taùt do ít aên ñeå ñoaïn tuyeät nguû nghæ; do khoâng tham duïc neân thaân theå nheï nhaøng, traùng kieän; do khoâng saân giaän neân ñaïo ñöùc ñöôïc nuoâi döôõng; do khoâng ganh gheùt neân moïi ngöôøi hoäi hoïp; nhôø coâng ñöùc neân taát caû ngöôøi, phi nhaân quay veà nöông töïa. Ñaây laø möôøi hai giôùi cuûa Boà taùt thöïc haønh bình ñaúng, cöùu ñoä taát caû chuùng sanh. Ñoù laø ñaày ñuû coâng ñöùc cuûa Boà taùt Phi haønh. Ngöôøi taâm thieän yù toát muoán nghe kinh naøy roài ñoïc tuïng ñoù laø Boà taùt Truù ñòa thöù möôøi. Boà taùt vaøo nöôùc khoâng bò chìm, vaøo löûa khoâng bò thieâu, ngöôøi ñeán xin ñaàu, Boà taùt cuõng cho ñaàu; xin tai cho tai; xin muõi cho muõi. Boà taùt nhaûy vaøo mieäng coïp maø khoâng tieác thaân maïng. Ñoù laø coâng ñöùc toân quùy cuûa Boà taùt, khoù coù theå xöng keå, khoù haïn löôïng, voâ cuøng voâ taän, khoâng coù giôùi haïn, khoâng theå ño löôøng. Caùc vò ñeàu vaâng theo giôùi kinh cuûa Phaät, phoøng hoä thaân haønh hôïp vôùi kinh naøy, thöïc haønh tinh taán hoaøn toaøn xa lìa vieäc aùc khoâng coøn sai phaïm. Haønh ñoäng sai phaïm chaúng phaûi laø Boà taùt. Heã laø Boà taùt ñaày ñuû chaùnh giôùi thì ñaït ñeán ngoâi vò Nhaát sanh boå xöù, seõ mau ñöôïc laøm Phaät, aùnh saùng töôùng toát ñeàu ñaõ saùng soi. Chæ caàn coâng ñöùc thaønh töïu, vieân maõn caùc phaùp thieän roài, hieän ñuû oai thaàn thì taát caû chuùng sanh ñeàu kính phuïc. Ñöùc Phaät noùi veà möôøi hai thôøi coâng ñöùc chaùnh giôùi cuûa Boà taùt xong, Boà taùt Vaên Thuø vaø caùc vò Boà taùt ñeán trong hoäi nhö Boà taùt Thaàn thoâng, Boà taùt Phi haønh, Boà taùt Thaønh töïu, Boà taùt Bieán hoùa v.v... cuøng caùc vò Boà taùt ôû khaép möôøi phöông nhö Boà taùt Baït Ñaø Hoøa, Boà taùt La Laân Na Kieät, Boà taùt Kieàu Vieät Ñaâu, Boà taùt Na Ca Ñaït, Boà taùt Thaâm Di, Boà taùt Ma Ha Tu, Boà taùt Hoøa, Boà taùt Nhôn Ñeà Ñaït, Boà taùt Hoøa Luaân Truø v.v... baûy vaïn hai ngaøn ngöôøi ñeàu hoan hyû voâ cuøng, ñeàu hieän aùnh saùng chieáu soi giao nhau, caùc vò ñeàu ñöùng daäy söûa laïi y phuïc, ñeán tröôùc Phaät ñaûnh leã Ngaøi.

526 BOÄ LUAÄT 12

Thôøi thöù möôøi hai Khi Ñöùc Phaät noùi möôøi hai thôøi giôùi Boà taùt xong, Boà taùt Vaên Thuø Sö Lôïi baïch Phaät: Do coâng ñöùc gì Boà taùt chöùng ñaéc möôøi truï naøy? Xin nguyeän ñöùc Theá Toân giaûng thuyeát cho. Ñöùc Phaät daïy: - Laønh thay! Laønh thay! Naøy Vaên Thuø Sö Lôïi! Lôøi hoûi cuûa oâng ñaït ñöôïc nhieàu söï an oån, nhieàu söï thöông yeâu. Ta seõ vì oâng maø giaûng thuyeát phaùp aáy. Haõy laéng nghe, nhôù thoï trì. Boà taùt Vaên Thuø Sö Lôïi thöa: - Xin vaâng. Ñöùc Phaät daïy: Coâng ñöùc cuûa Boà taùt goàm möôøi Truù ñòa coù cao thaáp, töï coù thöù lôùp. Boà taùt Vaên Thuø Sö Lôïi thöa: - Baïch ñöùc Theá toân! Nhöõng gì laø möôøi? Theá naøo laø truï ôû phaùp thöù nhaát Ba-lam-chaát-ñaâu cuûa Boà taùt? Ñöùc Phaät daïy: - Thaáy baäc thaày ôû treân ñaàu, trang nghieâm khoâng ai saùnh baèng, thaáy saéc maët khoâng heà nhaøm chaùn, khoâng theå bì kòp, toân quyù khoâng ai hôn, nhöõng

lôøi daïy thì khoâng theå ví duï. Thaáy oai nghi thaàn thoâng cuûa Phaät nhö vaäy, lieàn ñöïôc theå nhaäp Phaät ñaïo ñeå truyeàn ñaïo, tuøy theo yù thích cuûa chuùng sanh maø ñoä thoaùt cho hoï, thaáy nhöõng ngöôøi sieâng naêng ñieàu ñeán an uûi, giaûng roõ lôøi phaät daïy ñeå hoï hieåu, khieán ngöôøi môùi phaùt taâm hoïc ñieàu ñöôïc hieåu bieát, möôøi trí Phaät khoù khaên nhaát cuõng ñeàu muoán ñaït ñöôïc. Nhöõng gì laø möôøi nôi khoù khaên veà möôøi loaïi naêng löïc? 1. Neân cuùng döôøng Phaät. 2. Neân tuøy theo söï öa thích cuûa chuùng sanh maø duøng lôøi leõ ñeå giaùo hoùa. 3. Sanh baát cöù nôi ñaâu ñeàu ñöôïc toân quyù. 4. Töø chö thieân ñeán loaøi ngöôøi khoâng ai bì kòp. 5. Chöùng ñaéc trí tueä cuûa Phaät. 6. Baát cöù ôû ñaâu ñôøi ñôøi ñeàu ñöôïc gaëp voâ soá chö Phaät. 7. Thoâng suoát kinh Phaät. 8. Vöôït qua sanh töû. 9. Khoâng bao laâu nöõa seõ ñöôïc giaûi thoaùt. 10. Ñoä thoaùt heát thaûy chuùng sanh trong möôøi phöông. - Theá naøo laø truï ôû phaùp thöù hai “A-xaø-phuø” cuûa Boà taùt?

SOÁ 1487 - KINH BOÀ TAÙT NOÄI GIÔÙI 527

Ñöùc Phaät daïy: - Coù möôøi yù, nhôù nghó ñeán chuùng sanh khaép möôøi phöông. Ñoù laø: 1, Nghó veà ñieàu thieän cuûa theá gian. 2. Taâm thanh tònh, thuaàn khieát. 3. Ñeàu ñöôïc an oån. 4. Taâm nhu nhuyeán. 5. Thöông yeâu bình ñaúng. 6. Taâm chæ nghó ñeán boá thí cho moïi ngöôøi. 7. Luoân hoä trì taâm. 8. Nghó ta laø taát caû moïi ngöôøi ñeàu bình ñaúng. 9. Xem ta vaø ngöôøi khaép möôøi phöông ñeàu laø thaày. 10. Nghó chuùng sanh khaép möôøi phöông ñeàu nhö Phaät. Phaùp “A-xaø-phuø” cuûa Boà taùt, neân hoïc kinh thaät nhieàu. Hoïc thaät nhieàu xong, neân ôû moät mình nôi röøng nuùi, luùc ôû thì neân theo thaày toát ñeå phuïc vuï, khi phuïc vuï thì luoân ôû beân thaày, neân meàm moûng deã sai baûo vaø tuøy luùc, tuøy theo thôøi maø laøm caùc vieäc duõng maõnh, neân hoïc taäp ñeå theå nhaäp trí tueä,nhöõng phaùp gì ñaõ hoïc hoûi thì neân thoï trì, thoï trì xong thì khoâng deã queân, do khoâng queân neân ôû nôi nuùi non thaät yeân oån. Vì sao? Vì ñaõ laøm lôïi ích cho chuùng sanh khaép möôøi phöông. - Theá naøo laø truï ôû phaùp thöù ba “Duï-a-xaø” cuûa Boà taùt? Ñöùc Phaät daïy: - Theå nhaäp trong caùc phaùp, coù möôøi vieäc, ñoù laø: 1. Caùc vaät sôû höõu ñeàu voâ thöôøng 2. Caùc vaät sôû höõu ñeàu khoå. 3. Caùc vaät sôû höõu ñeàu laø roãng khoâng. 4. Caùc vaät sôû höõu ñeàu chaúng phaûi ngaõ sôû. 5. Caùc vaät sôû höõu ñeàu khoâng coù chuû. 6. Caùc vaät sôû höõu ñeàu khoâng lôïi ích. 7. Caùc vaät sôû höõu ñeàu khoâng coù choã döøng. 8. Caùc vaät sôû höõu ñeàu khoâng coù xöù sôû. 9. Caùc vaät sôû höõu ñeàu khoâng chaáp tröôùc. 10. Taát caû caùc phaùp “voâ sôû höõu” ñeàu theå nhaäp trong moät phaùp, moät phaùp ñeàu theå nhaäp trong caùc phaùp. Ñoù laø giaùo phaùp kinh saùch “Duï- a-xaø” cuûa Boà taùt. - Theá naøo laø truï nôi phaùp thöù tö “Dieâm-ma-kì” cuûa Boà taùt? Ñöùc Phaät daïy: - Thöôøng nguyeän sanh ra nôi xöù sôû cuûa Phaät, coù möôøi vieäc: 1. Khoâng quay trôû laïi.

528 BOÄ LUAÄT 12

2. Suy nghó saâu xa veà Phaät. 3. Suy nghó saâu xa veà Phaùp. 4. Nghó Tyø-kheo Taêng laø chuùng sanh khaép möôøi phöông. 5. Tö duy vaïn vaät ñeàu khoâng thöïc coù. 6. Coõi Phaät khaép möôøi phöông ñeàu laø hö khoâng. 7. Bieát roõ nhöõng vieäc laøm

quaù khöù ñeàu khoâng thaät coù. 8. Nhöõng vaät hieän coù nhö huyeãn ñeàu laø hö khoâng. 9. Caùc khoå nhoïc ñeàu khoâng thaät coù. 10. Nieát baøn, hö khoâng cuõng khoâng thaät coù. Duøng nhöõng phaùp naøy maø ñöôïc sanh trong Phaät phaùp. Ñoù laø giaùc phaùp "Dieäm-ma-kì" cuûa Boà taùt. - Theá naøo laø truï nôi phaùp thöù naêm "Ba-duï-tam-baùt" cuûa Boà taùt? Ñöùc Phaät daïy: Nhöõng coâng ñöùc ñaõ ñaït ñöôïc ñeàu ñem cöùu giuùp chuùng sanh khaép möôøi phöông. coù möôøi vieäc: 1. Hoä trì chuùng sanh khaép möôøi phöông. 2. Nghó ñeán ñieàu thieän cuûa chuùng sanh khaép möôøi phöông. 3. Nghó ñeán chuùng sanh khaép möôøi phöông. 4. Thöông yeâu chuùng sanh khaép möôøi phöông. 5. Töø bi nghó ñeán chuùng sanh khaép möôøi phöông. 6. Nghó ñeán chuùng sanh khaép möôøi phöông, khoâng baûo hoï laøm aùc. 7. Daãn daét chuùng sanh khaép möôøi phöông, ñem hoï vaøo ñaïo Boà taùt. 8. Laøm thanh tònh cho chuùng sanh khaép möôøi phöông. 9. Ñoä thoaùt heát chuùng sanh khaép möôøi phöông. 10. Khieán chuùng sanh khaép möôøi phöông nhaäp Nieát baøn. Ñoù laø phaùp "Ba-duï-tam-baùt" cuûa Boà taùt. Theá naøo laø truï ôû phaùp thöù saùu "A-giaû-tam-baùt" cuûa Boà taùt? Ñöùc Phaät daïy: - Coù möôøi phaùp nôi taâm töø bi saâu xa. 1 . Xem ngöôøi noùi veà Phaät, vôùi taâm thieän, aùc ñeàu khoâng khaùc nhau. 2. Coù taâm thieän, aùc ñeå giaûng noùi kinh phaùp ñeàu khaùc nhau. 3. Giaûng noùi veà Boà taùt, vôùi taâm thieän, aùc ñeàu khoâng gioáng nhau. 4. Ngöôøi caàu ñaïo Boà taùt vaø ñaïo toát laønh, vôùi taâm thieän, aùc ñeàu gioáng nhau. 5. Coù ngöôøi noùi: "Chuùng sanh khaép möôøi phöông coù taâm roäng

heïp" nhöng vaãn khoâng thaáy sai khaùc. 6. Thaáy chuùng sanh möôøi phöông truyeàn baù ñaïo cho nhau duø vôùi taâm thieän, aùc ñeàu vaãn thaáy gioáng nhau. 7. Coù ngöôøi noùi: "Chuùng sanh möôøi phöông deã giaûi thoaùt, khoù giaûi thoaùt" ñeàu khoâng thaáy khaùc nhau. 8. Coù ngöôøi noùi: "Thuyeát phaùp vôùi taâm roäng heïp" thì vaãn thaáy gioáng nhau. 9. Coù ngöôøi noùi: "Thuyeát phaùp vôùi taâm phaù hoaïi" thì vaãn khoâng phaân bieät. 10. Ñoái vôùi nôi coù phaùp, nôi khoâng coù phaùp ñeàu thaáy gioáng nhau. Ñoù laø phaùp "A-giaû-tam-baùt" cuûa Boà taùt. - Theá naøo laø truï nôi phaùp thöù baûy "A-duy-vieät-trí" cuûa Boà taùt? Ñöùc Phaät daïy: Coù möôøi vieäc kieân coá baát ñoäng, ñoù laø: 1. Neáu noùi: "Coù Phaät hay khoâng coù Phaät" ñeàu khoâng lay chuyeån, thoái lui. 2. "Coù phaùp, khoâng coù phaùp" ñeàu khoâng lay chuyeån, thoái lui. 3. "Coù Boà taùt hay khoâng coù Boà taùt " ñeàu khoâng lay chuyeån, thoái lui. 4. "Coù caàu xin ñaïo Boà taùt hay khoâng coù caàu xin ñaïo Boà taùt" ñeàu khoâng lay chuyeån, thoái lui. 5. Trì phaùp neân ñaït ñöôïc söï khoâng lay chuyeån, thoái lui. 6. Coù chö Phaät quaù khöù hay khoâng coù chö Phaät quaù khöù ñeàu khoâng lay chuyeån, thoái lui. 7. Coù chö Phaät vò lai hay khoâng coù chö Phaät vò lai ñeàu khoâng lay chuyeån, thoái lui. 8. Coù chö Phaät hieän taïi hay khoâng coù chö Phaät hieän taïi ñeàu khoâng lay chuyeån, thoái lui. 9. Trí tueä cuûa chö Phaät cuøng taän hay khoâng cuøng taän ñeàu khoâng lay chuyeån, thoái lui. 10. Taát caû ngaàn aáy vieäc theá gian trong quaù khöù, vò lai, hieän taïi ñeàu khoâng lay chuyeån, thoái lui. Ñoù laø phaùp "A-duy-vieät-trí" cuûa Boà taùt. - Theá naøo laø phaùp truï nôi phaùp thöù taùm "Cöu-ma-la-phuø-ñoàng- nam" cuûa Boà taùt. Ñöùc

Phaät daïy: - Boà taùt phaûi truï trong möôøi vieäc, ñoù laø: 1. Nhöõng vieäc laøm cuûa thaân khaåu, mieäng vaø yù ñeàu phaûi tinh kh- ieát.

2. Khoâng ai coù theå bieát ñöôïc maïng soáng laø daøi hay ngaén. 3. Chæ moät laàn taâm nghó ñeán laø bieát seõ sanh ôû choã naøo. 4. Bieát roõ chuùng sanh khaép möôøi phöông, nhöõng ai coù taâm töø. 5. Bieát roõ söï kính tin cuûa chuùng sanh khaép möôøi phöông 6. Bieát roõ ngaàn aáy chuûng loaïi cuûa chuùng sanh khaép möôøi phöông 7. Bieát roõ söï taïo taùc cuûa chuùng sanh khaép möôøi phöông 8. Bieát roõ söï thaønh, baïi cuûa caùc coõi nöôùc Phaät khaép möôøi phöông 9. Chöùng ñaéc thaàn thoâng, trong moät nieäm laø bay ñeán nôi caàn ñeán. 10. Taát caû ñeàu thanh tònh. Ñoù laø giaùo phaùp "Cöu-ma-la-phuø-ñoàng-nam" cuûa Boà taùt. Theá naøo laø truï nôi phaùp thöù chín "Duï-la-xaø" cuûa Boà taùt. Ñöùc Phaät daïy: - Coù möôøi vieäc. 1. Bieát roõ nôi sanh ra cuûa chuùng sanh möôøi phöông. 2. Bieát roõ söï raøng buoäc aùi aân cuûa chuùng sanh möôøi phöông. 3. Bieát roõ ngoïn nguoàn suy nghó cuûa chuùng sanh möôøi phöông. 4. Bieát roõ vieäc ñaõ laøm ñôøi tröôùc vaø nôi höôùng ñeán cuûa chuùng sanh möôøi phöông. 5. Bieát roõ coù ngaàn aáy chuûng loaïi caùc phaùp. 6. Bieát roõsöï suy nghó vaø ngaàn aáy söï bieán hoùa cuûa chuùng sanh möôøi phöông. 7. Bieát roõsöï tan hoaïi, thieän aùc veà coõi nöôùc cuûa chö Phaät. 8. Bieát roõ taát caû vieäc theá gian töø quaù khöù, hieän taïi ñeán vò lai trong voâ soá kieáp. 9. Bieát roõ söï bình ñaúng hay khoâng bình ñaúng cuûa chuùng sanh möôøi phöông. 10. Bieát giaûng noùi phaùp roäng nhö hö khoâng cho chuùng sanh möôøi phöông. Ñoù laø phaùp"Duï-la-xaø" cuûa Boà taùt. - Theá naøo laø truï ôû phaùp thöù möôøi "A-duy-nhan (Nhaát sanh Boå xöù)" cuûa Boà taùt? Ñöùc Phaät daïy: Boà taùt theå nhaäp vaøo möôøi trí thì coù theå phaân bieät bieát roõ coù möôøi vieäc: 1. Do nhaân duyeân gì laøm caûm ñoäng ñeán coõi nöôùc cuûa chö Phaät ôû möôøi phöông. 2. Bieát roõ caùc coõi Phaät trong voâ soá kieáp. 3. Haøng ngaøy, toâi ñeàu daãn daét caùc Boà taùt ñeán voâ soá coõi Phaät.

4. Haøng ngaøy, toâi seõ ñoä thoaùt chuùng sanh trong voâ soá coõi Phaät. 5. Toâi seõ laøm an oån caùc chuùng sanh trong voâ soá coõi Phaät. 6. Chuùng sanh khaép möôøi phöông phieàn naõo-höông ñeàu nghe ñöôïc teân toâi thì ñeàu hoan hyû ñöôïc ñoä thoaùt. 7. Nghó ñeán chuùng sanh khaép möôøi phöông, khieán hoï chöùng ñaéc coõi Phaät, Taát caû ñeàu boû gia ñình ñi xuaát gia. 8. Taát caû nhöõng suy nghó thieän aùc cuûa chuùng sanh khaép möôøi phöông, toâi ñeàu bieát heát . 9. Toâi seõ ñem chuùng sanh khaép möôøi phöông theå nhaäp Phaät ñaïo, khieán hoï phaùt taâm Boà taùt. 10. Toâi seõ ñoä thoaùt chuùng sanh khaép möôøi phöông. Nhöõng vieäc laøm cuûa thaân, nhöõng lôøi noùi cuûa mieäng, nhöõng suy nghó cuûa yù vaø taát caû nhöõng haønh ñoäng cuûa Boà taùt "A-duy-nhan" thì Boà taùt "A-duï-la-xaø" khoâng theå hieåu ñöôïc. Boà taùt "A-duï-la-xaø" cuõng khoâng theå hieåu ñöôïc vieäc laøm cuûa Boà taùt "A-duy-nhan", khoâng theå bieát ñöôïc thaàn thoâng, söï bieán hoùa ñi laïi, cuõng khoâng theå bieát ñöôïc nhöõng vieäc quaù khöù, hieän taïi vaø vò lai cuûa Boà taùt

“A-duy-nhan”. Ñoù laø phaùp“A-duy- nhan” cuûa Boà taùt.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH
ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI
SOÁ 1488
(QUYEÅN 1 7)
HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1488

KINH ÖU-BAØ-TAÉC GIÔÙI Haùn dòch: Ñôøi Baéc Löông Tam taïng phaùp sö ÑaømVoâ Saám, ngöôøi Trung AÁn Ñoä.

QUYEÅN 1

Phaåm 1: TAÄP HOÄI Toâi nghe nhö vaày: Moät thuôû noï, ñöùc Phaät ôû taïi Tinh xaù thuoäc caây vöôøn röøng Kyø-Ñaø- Caáp-Coâ-Ñoäc, nöôùc Xaù-veä, cuøng vôùi moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò Tyø-Kheo Taêng, naêm traêm vò Tyø-Kheo Ni, moät ngaøn Öu-baø-taéc vaø naêm traêm vò aên xin. Baáy giôø, trong hoäi chuùng, coù moät ngöôøi con cuûa vò tröôûng giaû, teân laø Thieän Sanh, cuùi ñaàu baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Luïc sö ngoaïi ñaïo thöôøng daïy tín ñoà: Neáu ai, moät ngaøy hai buoåi. Saùng chieàu cung kính leã laïy saùu phöông, thì ñöôïc giaøu coù vaø soáng laâu. Vì hoï cho: Phöông Ñoâng thuoäc veà laõnh thoå cuûa vua Ñeá Thích, neáu ai phaùt taâm cuùng döôøng, thì ñöôïc vua Ñeá Thích giuùp ñôõ; phöông Nam thuoäc veà laõnh thoå cuûa vua Dieâm la, neáu ai phaùt taâm cuùng döôøng, thì ñöôïc vua Dieâm La giuùp ñôõ; phöông Taây thuoäc veà laõnh thoå cuûa Baø Laâu Na Thieân, neáu ai phaùt taâm cuùng döôøng, thì ñöôïc Baø Laâu Na Thieân giuùp ñôõ; phöông Baéc thuoäc veà laõnh thoå Caâu Tyø La Thieân, neáu ai phaùt taâm cuùng döôøng, thì ñöôïc Caâu Tyø La Thieân giuùp ñôõ; phöông Döôùi thuoäc laõnh thoå cuûa Hoaû Thieân, neáu ai phaùt taâm cuùng döôøng, thì ñöôïc Hoaû Thieân giuùp ñôõ; phöông Treân thuoäc veà laõnh thoå Phong Thieân, neáu ai phaùt taâm cuùng döôøng, thì ñöôïc Phong Thieân giuùp ñôõ. Baïch Ñöùc Theá Toân! Trong giaùo phaùp cuûa Ngaøi coù daïy tín ñoà veà saùu phöông nhö vaäy

536 BOÄ LUAÄT 12

khoâng? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Trong giaùo phaùp cuûa Nhö Lai cuõng coù noùi veà saùu phöông, ñoù laø saùu Ba-la-maät. Phöông Ñoâng laø Boá thí Ba-la-maät. Vì sao? Vì môùi vöøa xuaát hieän, laø nhaân duyeân phaùt sanh trí tueä saùng suoát; phöông Ñoâng thuoäc veà taâm chuùng sanh, neáu coù chuùng sanh naøo cuùng döôøng baèng Boá thí Ba-la-maät, thì ñöôïc giaøu coù vaø soáng laâu. Phöông Nam laø Trì Giôùi Ba-la-maät. Vì sao? Vì Trì Giôùi Ba-la-maät goïi laø hôn heát, neáu coù ngöôøi naøo cuùng döôøng ñeàu cuõng ñöôïc giaøu coù vaø soáng laâu. Phöông Taây laø Nhaãn nhuïc Ba-la-maät. Vì sao? Vì phöông Taây laø chæ veà mai sau, nghóa laø boû heát taát caû caùc phaùp aùc laïi phía sau, neáu ai cuùng döôøng cuõng ñöôïc giaøu

coù vaø soáng laâu. Phöông Baéc laø Tinh taán Ba-la-maät. Vì sao? Vì phöông Baéc coù danh hieäu laø thaéng caùc phaùp aùc, neáu ai cuùng döôøng thì ñöôïc giaøu coù vaø soáng laâu. Phöông Döôùi laø Thieàn ñònh Ba-la-maät. Vì sao? Vì ôû phöông döôùi coù theå quaùn saùt roõ ba ñöôøng aùc, neáu ai cuùng döôøng thì ñöôïc giaøu coù vaø soáng laâu. Phöông Treân laø Baùt nhaõ Ba-la-maät. Vì sao? Vì phöông Treân laø cao quyù, khoâng sanh dieät, neáu ai cuùng döôøng thì ñöôïc giaøu coù vaø soáng laâu. Naøy thieän nam! Ñoù laø saùu phöông thuoäc taâm chuùng sanh, chaúng phaûi nhö luïc sö Ngoaïi ñaïo ñaõ noùi. Nhö vaäy, vôùi saùu phöông ñoù, ai coù theå phaùt taâm cuùng döôøng ñöôïc? Chæ coù haøng Boà-taùt môùi coù theå cuùng döôøng ñöôïc. Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Do nghóa naøo maø goïi laø Boà-taùt? Ñöùc Phaät daïy: - Chöùng ñaéc Boà ñeà môùi goïi laø Boà-taùt, taùnh Boà-ñeà neân goïi laø Boà- taùt. - Baïch ñöùc Theá Toân! Neáu noùi chöùng ñaéc Boà-ñeà roài môùi goïi laø Boà- taùt, vaäy luùc chöa cuùng döôøng saùu phöông sao coù theå goïi laø Boà-taùt? Neáu laáy taùnh neân goïi laø Boà-taùt, thì ai ñöôïc taùnh aáy? Ngöôøi coù taùnh aáy môùi coù theå cuùng döôøng saùu phöông, neáu khoâng coù taùnh aáy, thì khoâng theå cuùng döôøng saùu phöông? Nhö vaäy Nhö Lai khoâng theå noùi saùu phöông laø thuoäc taâm chuùng sanh. Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Khoâng phaûi chöùng ñaéc Boà-ñeà, neân goïi laø Boà-taùt. Vì sao? Vì chöùng ñaéc Boà-ñeà thì ñaõ laø Phaät roài. Chöa chöùng ñaéc Boà-ñeà, môùi goïi laø Boà-taùt. Cuõng khoâng phaûi taùnh Boà-ñeà, goïi laø Boà-taùt. Naøy thieän nam! Taát caû chuùng sanh khoâng coù taùnh Boà-ñeà, nhö caùc chuùng sanh, khoâng coù taùnh Trôøi, ngöôøi, sö töû, coïp, soùi. v.v... maø chæ do

trong ñôøi hieän taïi, coù nhieàu nhaân duyeân nghieäp laønh hoøa hôïp maø ñöôïc laøm thaân Trôøi, ngöôøi; hay do hoaø hôïp nhieàu nhaân duyeân nghieäp aùc, maø sanh laøm thaân sö töû, suùc sanh. Boà-taùt cuõng vaäy, nhôø hoäi tuï ñöôïc nhieàu nhaân duyeân nghieäp laønh vaø phaùt taâm Boà-ñeà, neân ñöôïc goïi laø Boà-taùt. Neáu coù thuyeát noùi: “ Taát caû chuùng sanh coù taùnh Boà-taùt”, thì nghóa aáy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì neáu coù taùnh aáy, thì Boà-taùt khoâng caàn tu taäp theo nhaân duyeân nghieäp laønh, vaø cuùng döôøng saùu phöông. Naøy thieän nam! Neáu coù taùnh aáy, töùc khoâng coù ngöôøi môùi phaùt taâm vaø khoâng coù keû thoái lui taâm, maø do voâ löôïng nhaân duyeân nghieäp laønh vaø phaùt taâm Boà-ñeà, môùi goïi laø taùnh Boà-taùt. Naøy thieän nam! Coù caùc chuùng sanh tu haønh theo ngoaïi ñaïo, vì khoâng thích noùi veà kinh saùch ñieân ñaûo cuûa hoï, neân phaùt taâm Boà-ñeà; hoaëc coù chuùng sanh, ôû nôi vaéng laëng, vaø nhôø nhaân duyeân caên laønh beân trong maø phaùt taâm Boà-ñeà; hoaëc coù chuùng sanh, quaùn saùt nhöõng toäi loãi trong sanh töû, maø phaùt taâm Boà-ñeà; hoaëc coù chuùng sanh, thaáy aùc, nghe aùc maø phaùt taâm Boà-ñeà; hoaëc coù chuùng sanh bieát roõ thaân mình tham lam, saân haän, ngu si, ganh gheùt, boûn seûn, maø phaùt taâm Boà-ñeà; hoaëc coù chuùng sanh thaáy caùc vò Tieân ñaéc naêm phaùp thaàn thoâng cuûa caùc ngoaïi ñaïo maø phaùt taâm Boà-ñeà; hoaëc coù chuùng sanh muoán bieát theá gian coù giôùi haïn hay khoâng coù giôùi haïn, maø phaùt taâm Boà-ñeà; hoaëc coù chuùng

sanh thaáy nghe Ñöùc Nhö Lai khoâng theå nghó baøn, maø phaùt taâm Boà-ñeà; hoaëc coù chuùng sanh, khôûi taâm thöông xoùt moïi loaøi, maø phaùt taâm Boà-ñeà; hoaëc coù chuùng sanh, yeâu thích chuùng sanh, maø phaùt taâm Boà-ñeà. Naøy thieän nam! Taâm Boà-ñeà goàm coù ba baäc. Ñoù laø: Thöôïng, Trung, Haï. Neáu noùi chuùng sanh, nhaát ñònh coù taùnh, thì taïi sao laïi noùi coù ba baäc khaùc nhau? Chuùng sanh coù taâm thaáp keùm, coù theå khôûi leân taâm trung bình; chuùng sanh coù taâm trung bình khôûi leân taâm cao thöôïng, chuùng sanh coù taâm cao thöôïng laïi trôû neân taâm trung bình, chuùng sanh coù taâm trung bình trôû neân thaáp keùm. Chuùng sanh chuyeân caàn tu taäp voâ löôïng phaùp thieän, neân trôû thaønh cao thöôïng, khoâng chuyeân caàn tu taäp, thì trôû thaønh thaáp keùm. Neáu kheùo tinh taán tu haønh thì goïi laø khoâng thoái chuyeån, ngöôïc laïi, khoâng tinh taán tu haønh, goïi laø thoái chuyeån. Trong moïi thôøi gian, taát caû chuùng sanh tu taäp phaùp thieän, thì goïi laø baát thoái chuyeån; neáu khoâng ñöôïc nhö vaäy, goïi laø thoái chuyeån. Nhö vaäy, Boà-taùt taát coù taâm thoái chuyeån vaø taâm sôï haõi. Neáu trong moïi thôøi gian, taát caû chuùng sanh tu taäp phaùp thieän, chöùng ñaéc baát thoái chuyeån, thì vò ñoù Nhö Lai ñaõ thoï kyù laø Ñòa Ñaïi-hyû, chaúng bao laâu seõ ñöôïc ñaïo quaû Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng.

538 BOÄ LUAÄT 12

Naøy thieän nam! Ba baäc Boà-ñeà, khoâng coù taùnh nhaát ñònh; neáu coù taùnh nhaát ñònh, thì ngöôøi ñaõ phaùt taâm Thanh-vaên, Duyeân-giaùc, khoâng theå phaùt taâm Boà-ñeà ñöôïc. Naøy thieän nam! Thí nhö chuùng Taêng, khoâng coù taùnh nhaát ñònh; taùnh cuûa ba baäc Boà-ñeà cuõng nhö vaäy. Neáu noùi Boà-ñeà coù taùnh nhaát ñònh, ñoù goïi laø ngoaïi ñaïo. Vì sao? Vì caùc ngoaïi ñaïo cho laø khoâng coù nhaân quaû; nhö Töï Taïi Thieân laø khoâng nhaân khoâng quaû. Naøy thieän nam! Hoaëc coù ngöôøi noùi taùnh cuûa Boà-taùt gioáng nhö trong ñaù nhaát ñònh coù vaøng, phaûi nhôø nhaân duyeân vaø caùc phöông tieän thieän xaûo, ñeå laáy vaøng ra. Taùnh cuûa Boà-taùt cuõng nhö vaäy. Ñoù laø thuyeát cuûa ngoaïi ñaïo Phaïm chí. Vì sao? Vì caùc ngoaïi ñaïo Phaïm chí thöôøng noùi: Trong haït Ni-caâu-ñaø coù caây Ni-caâu-ñaø; trong maét coù löûa, coù ñaù; neân Phaïm chí noùi khoâng nhaân khoâng quaû, vì nhaân töùc laø quaû, quaû töùc laø nhaân; haït Ni-caâu-ñaø coù ñaày ñuû caây Ni-caâu-ñaø, neân bieát ñoù laø nhaân quaû cuûa Phaïm chí. Nghóa naøy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì nhaân nhoû maø quaû lôùn. Hoaëc noùi, trong con maét nhaát ñònh coù löûa, thì con maét bò chaùy maát roài, maø con maét bò chaùy, laøm sao thaáy ñöôïc! Hoaëc trong con maét coù ñaù, thì ñaù che maét laøm sao thaáy ñöôïc! Naøy thieän nam! Nhö Phaïm chí noùi: “ Coù töùc laø coù; khoâng töùc laø khoâng; khoâng thôøi khoâng sanh, coù thôøi phaûi dieät”. Neáu noùi trong ñaù coù taùnh vaøng, thì vaøng khoâng theå noùi laø taùnh, taùnh khoâng theå noùi laø vaøng. Naøy thieän nam! Do nhaân duyeân neân coù hoaø hôïp, vì coù duyeân hoaø hôïp neân tröôùc khoâng, sau coù. Nhö Phaïm chí noùi: “ Khoâng töùc vónh vieãn khoâng”, thì nghóa naøy nhö theá naøo? Vaøng hoaø hôïp vôùi thuyû ngaân, thì vaøng bieán ñoåi, neáu noùi khoâng bieán ñoåi, thì nghóa naøy theá naøo? Neáu noùi chuùng sanh coù taùnh Boà-taùt, ñoù laø ngoaïi ñaïo, chöù khoâng phaûi Phaät ñaïo. Naøy thieän nam! Thí

nhö do nhaân duyeân hoaø hôïp trong ñaù maø coù vaøng; taùnh cuûa Boà-taùt cuõng laø nhö vaäy. Chuùng sanh coù suy nghó goïi laø taâm duïc, do nhaân duyeân nghieäp laønh, neân loøng ham muoán phaùt taâm Boà- ñeà, nhö vaäy goïi laø taùnh Boà-taùt. Naøy thieän nam! Nhö chuùng sanh tröôùc khoâng coù Boà-ñeà, sau maõi môùi coù. Taùnh cuõng nhö vaäy, tröôùc khoâng, sau môùi coù; cho neân khoâng theå noùi Boà-ñeà coù taùnh nhaát ñònh. Naøy thieän nam! Vì caàu trí tueä neân goïi laø Boà-taùt. Muoán bieát taát caû phaùp chaân thaät, thì phaûi trang nghieâm lôùn, taâm kieân coá, ñoä ñöôïc nhieàu chuùng sanh, khoâng tieác thaân maïng, ñoù goïi laø Boà-taùt tu haønh Ñaïi thöøa. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Moät laø: Thoái chuyeån. Hai laø: Khoâng thoái chuyeån. Ngöôøi ñaõ tu ba möôi hai nghieäp töôùng goïi laø khoâng

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 1 539

thoái chuyeån. Neáu chöa coù theå tu ba möôi hai nghieäp töôùng thì goïi laø thoái chuyeån. Laïi coù hai haïng: Moät laø: Xuaát gia. Hai laø: Taïi gia. Boà-taùt xuaát gia, thoï trì ñaày ñuû taùm giôùi troïng hoaøn toaøn thanh tònh, goïi laø khoâng thoái chuyeån. Boà-taùt taïi gia, thoï trì ñaày ñuû saùu giôùi troïng hoaøn toaøn thanh tònh, cuõng goïi laø khoâng thoái chuyeån. Naøy thieän nam! Ngoaïi ñaïo ñoaïn tröø duïc voïng, ñöôïc phöôùc ñöùc, hôn taát caû phöôùc ñöùc coù ñöôïc cuûa chuùng sanh trong coõi duïc. Ngöôøi ñaéc Tu-ñaø-hoaøn phöôùc ñöùc hôn taát caû ngoaïi ñaïo dò kieán. Ngöôøi ñaéc Tö-ñaø- haøm phöôùc ñöùc hôn heát thaûy quaû Tu-ñaø-hoaøn. Ngöôøi ñaéc A-na-haøm phöôùc ñöùc hôn taát caû quaû Tö-ñaø-haøm. Ngöôøi ñaéc A-la-haùn phöôùc ñöùc hôn taát caû quaû A-na-haøm. Ngöôøi ñaéc Phaät Bích- chi phöôùc ñöùc hôn taát caû quaû A-la-haùn. Ngöôøi taïi gia phaùt taâm Boà-ñeà hôn taát caû quaû Phaät Bích- chi. Ngöôøi xuaát gia phaùt taâm Boà-ñeà laø vieäc khoâng khoù, ngöôïc laïi, ngöôøi taïi gia phaùt taâm Boà-ñeà môùi thaät laø khoâng theå nghó baøn. Vì sao? Vì ngöôøi taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc. Luùc ngöôøi taïi gia phaùt taâm Boà-ñeà, thì töø coõi trôøi Töù-thieân-vöông, cho ñeán coõi trôøi Saéc-cöùu- caùnh, ñeàu raát kinh ngaïc, vui möøng, cuøng nhau noùi: “ Chuùng ta, töø nay ñaõ coù ñöôïc vò ñaïo sö cuûa coõi Trôøi Ngöôøi”.

---

540 BOÄ LUAÄT 12

Phaåm 2: PHAÙT TAÂM BOÀ ÑEÀ Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Taïi sao chuùng sanh phaùt taâm Boà-ñeà? - Naøy thieän nam! Vì coù hai ñieàu maø chuùng sanh phaùt taâm Boà-ñeà: Ñöôïc giaàu coù vaø ñöôïc soáng laâu. Laïi coù hai ñieàu: 1. Khoâng muoán ñoaïn tuyeät chuûng taùnh Boà-taùt, 2. Dieät tröø toäi loãi phieàn naõo cuûa chuùng sanh. Laïi coù hai ñieàu: 1. Xeùt thaáy trong voâ löôïng kieáp, chòu moïi khoå naõo, khoâng ñöôïc lôïi ích, 2. Duø coù voâ löôïng chö Phaät, cuõng khoâng cöùu thoaùt ñöôïc thaân ta, chính chuùng ta phaûi töï ñoä laáy. Laïi coù hai ñieàu: 1. Laøm caùc vieäc laønh, 2. Laøm roài khoâng ñeå bieán maát. Laïi coù hai ñieàu: 1. Vì ñoù laø phöôùc baùo thuø thaéng hôn taát caû Trôøi, Ngöôøi, 2. Vì ñoù laø

phöôùc baùo thuø thaéng hôn haøng nhò thöøa. Laïi coù hai ñieàu: 1. Caàu ñaïo Boà-ñeà maø chòu khoå naõo, 2. Ñeå ñöôïc nhieàu lôïi ích lôùn. Laïi coù hai ñieàu: 1. Voâ löôïng chö Phaät quùa khöù, vò lai tröôùc khi thaønh Phaät, ñeàu nhö thaân ta, 2. Laø quaùn saùt roõ raøng, Boà-ñeà laø phaùp coù theå chöùng ñaéc, do ñoù maø phaùt taâm. Laïi coù hai ñieàu: 1. Quaùn saùt ngöôøi ôû "Saùu truï" tuy coù chuyeån taâm, nhöng coøn hôn taát caû Thanh-vaên, Duyeân-giaùc, 2 Taâm chuyeân caàn caàu quaû Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. Laïi coù hai ñieàu: 1. Muoán cho taát caû chuùng sanh ñeàu ñöôïc giaûi tho- aùt, 2. Muoán cho chuùng sanh coù ñöôïc quaû baùo giaûi thoaùt hôn haún haøng ngoaïi ñaïo. Laïi coù hai ñieàu: 1. Khoâng boû taát caû chuùng sanh, 2. Xa lìa taát caû phieàn naõo. Laïi coù hai ñieàu: 1. Ñoaïn tröø khoå naõo trong hieän taïi cuûa chuùng sanh, 2. Ngaên chaën khoå naõo trong vò lai cuûa chuùng sanh. Laïi coù hai ñieàu: 1. Döùt tröø söï chöôùng ngaïi cuûa trí tueä, 2. Ñoaïn tröø chöôùng ngaïi nôi thaân cuûa chuùng sanh. Naøy thieän nam! Phaùt taâm Boà-ñeà coù naêm ñieàu: 1. Gaàn guõi baïn laønh, 2. Ñoaïn tröø taâm saân haän, 3. Vaâng lôøi chæ daïy cuûa thaày, 4. Khôûi taâm thöông xoùt, 5. Sieâng naêng tu taäp tinh taán. Laïi coù naêm ñieàu: 1. Khoâng thaáy loãi cuûa keû khaùc, 2. Tuy thaáy loãi cuûa keû khaùc, nhöng taâm khoâng hoái. 3. Ñöôïc phaùp thieän roài, taâm khoâng kieâu maïn, 4. Thaáy nghieäp thieän cuûa keû khaùc taâm khoâng ganh gheùt, 5. Quaùn saùt chuùng sanh töôûng nhö con moät.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 1 541

Naøy thieän nam! Ngöôøi coù trí, sau khi phaùt taâm Boà-ñeà roài, coù theå phaù tröø caùc quaû baùo cuûa nghieäp aùc lôùn nhö nuùi Tu-di. Ngöôøi coù trí, vì ba ñieàu, maø phaùt taâm Boà-ñeà: 1. Vì thaáy chuùng sanh trong ñôøi aùc coù naêm tröôïc. 2. Vì thaáy Ñöùc Nhö Lai coù ñaïo löïc thaàn thoâng khoâng theå nghó baøn, 3. Vì nghe taùm thöù tieáng vi dieäu cuûa Ñöùc Nhö Lai. Laïi coù hai ñieàu: 1. Bieát raát roõ noãi khoå cuûa töï thaân, 2. Bieát roõ noåi khoå cuûa chuùng sanh, cuõng nhö noãi khoå cuûa töï thaân, vì tröø noãi khoå cuûa chuùng sanh, cuõng nhö tröø noãi khoå cuûa chính mình. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi coù theå phaùt taâm Boà-ñeà, neân bieát ngöôøi naøy, coù theå leã baùi saùu phöông, ñöôïc giaøu coù vaø ñöôïc soáng laâu, khoâng nhö thuyeát ngoaïi ñaïo ñaõ noùi.

---

542 BOÄ LUAÄT 12

Phaåm 3: TAÂM BI Thieän Sanh baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Luïc sö ngoaïi ñaïo khoâng noùi nhaân quaû; nay Ñöùc Nhö Lai noùi nhaân quaû coù hai loaïi: 1. Sanh nhaân, 2. Lieãu nhaân. Vaäy nhö lôøi Ngaøi vöøa noùi thì phaùt taâm Boà-ñeà, thuoäc veà Sanh nhaân hay Lieãu nhaân? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Nhö Lai vì chuùng sanh neân coù theå noùi moät nhaân, hai nhaân, ba nhaân, boán nhaân, naêm nhaân, saùu nhaân, baûy nhaân hoaëc ñeán möôøi hai nhaân. Noùi moät nhaân töùc laø Sanh nhaân. Noùi hai nhaân töùc laø Sanh nhaân vaø Lieãu nhaân. Noùi ba nhaân töùc laø phieàn naõo, nghieäp khí. Noùi boán nhaân töùc laø boán ñaïi. Noùi naêm

nhaân, töùc laø naêm chi ôû vò lai. Noùi saùu nhaân, töùc nhö trong Kheá kinh noùi veà saùu nhaân. Noùi baûy nhaân, töùc nhö trong kinh Phaùp Hoa noùi. Noùi taùm nhaân, töùc laø taùm chi trong hieän taïi. Noùi chín nhaân, töùc nhö trong kinh Ñaïi Thaønh noùi. Noùi möôøi nhaân töùc nhö Öu-baø-taéc Vì-ma-nam noùi. Noùi möôøi moät nhaân, töùc nhö Trí AÁn noùi. Noùi möôøi hai nhaân, töùc nhö Möôøi hai nhaân duyeân. Naøy thieän nam! Taát caû caùc phaùp Höõu laäu, coù voâ löôïng voâ bieân nhaân, taát caû caùc phaùp Voâ laäu cuõng coù voâ löôïng voâ bieân nhaân. Ngöôøi trí muoán bieát taát caû caùc nhaân, neân phaùt taâm Boà-ñeà. Vì vaäy, Ñöùc Nhö Lai ñöôïc goïi laø Nhaát Thieát Trí. Naøy thieän nam! Taát caû chuùng sanh phaùt taâm Boà-ñeà, hoaêc coù Sanh nhaân, hoaëc coù Lieâãu nhaân, hoaëc coù caû Sanh nhaân, Lieãu nhaân. Nay oâng neân bieát, heã Sanh nhaân töùc laø Ñaïi bi, nhaân laø Bi, neân môùi coù theå phaùt taâm Boà-ñeà, cho neân taâm Bi laø Sanh nhaân. Thieän Sanh thöa: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Laøm sao tu taâm Bi? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Ngöôøi trí, thaáy roõ taát caû chuùng sanh bò ñaém chìm trong bieån khoå naõo sanh töû, vì muoán cöùu ñoä hoï, neân phaùt khôûi taâm bi. Laïi thaáy chuùng sanh chöa coù möôøi löïc, boán ñieàu khoâng sôï haõi vaø ba nieäm Ñaïi bi: Ta phaûi laøm theá naøo, ñeå chuùng sanh ñöôïc ñaày ñuû, do vaäy khôûi taâm bi. Laïi thaáy chuùng sanh tuy coù nhieàu oaùn ñoäc nhöng cöù töôûng laø ngöôøi thaân, vì vaäy khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh meâ môø ñöôøng chaùnh, khoâng coù ngöôøi chæ ñöôøng, neân khôûi taâm taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh naèm treân vuõng buøn naêm duïc, khoâng theå ra khoûi, maø coøn buoâng lung, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh thöôøng bò taøi vaät, vôï con raøng buoäc, khoâng theå xa lìa, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh do ñöôïc xinh ñeïp, soáng laâu, maø khôûi taâm kieâu maïn, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh bò baïn aùc doái gaït, maø töôûng laø quyeán thuoäc, nhö Luïc

sö, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh, sanh trong ba coõi chòu moïi khoå naõo, maø coøn tham vöôùng, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh taïo ra nghieäp aùc do thaân, khaåu, yù maø chòu nhieàu quaû khoå, nhöng vaãn vui thích, say ñaém, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh öa thích naêm duïc, nhö ngöôøi khaùt uoáng nöôùc muoái, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh, duø muoán ñöôïc an laïc maø khoâng taïo nhaân an vui, tuy khoâng thích khoå maø taïo nhaân khoå, muoán höôûng caûnh vui coõi trôøi maø thieáu giôùi haïnh, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh, ñoái vôùi khoâng ngaõ vaø khoâng ngaõ sôû, maø cöù töôûng coù ngaõ vaø ngaõ sôû, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh khoâng coù taùnh coá ñònh, löu chuyeån trong naêm ñöôøng, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh sôï sanh, giaø, beänh, cheát maø laïi taïo nghieäp sanh, giaø, beänh, cheát, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh thaân taâm chòu nhieàu khoå naõo, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh ñau khoå khi tình aùi chia ly, maø khoâng ñoaïn tröø ñöôïc aùi aân, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh ôû trong voâ minh toái taêm, maø khoâng bieát ñoát leân ngoïn ñeøn trí tueä, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh, bò löûa phieàn naõo thieâu ñoát, maø khoâng chòu caàu nöôùc maùt

thieàn ñònh Tam muoäi, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh, do vui naêm duïc, maø taïo voâ löôïng toäi aùc, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh bieát naêm duïc laø khoå, maø cöù mong caàu, khoâng coù chaám döùt, thí nhö ngöôøi ñoùi aên phaûi côm ñoäc, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh, ôû trong ñôøi xaáu aùc gaëp vua baïo ngöôïc, chòu nhieàu khoå naõo, maø vaãn phoùng daät, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh löu chuyeån trong taùm caûnh khoå, maø khoâng ñoaïn tröø caùi nhaân khoå, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh ñoùi khaùt, noùng laïnh khoâng ñöôïc töï taïi, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh huyû phaïm giôùi caám, seõ thoï caûnh khoå ôû ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sanh, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh saéc löïc, thoï maïng, yeân oån vaø bieän taøi maø khoâng ñöôïc töï taïi, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh caùc caên khoâng ñaày ñuû , neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh sanh ôû bieân ñòa, khoâng tu phaùp thieän, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh sanh nhaèm ñôøi ñoùi khaùt, thaân theå gaày oám, troäm cöôùp laãn nhau, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh sanh trong xöù ñao binh, gieát haïi laãn nhau, loøng ñoäc aùc caøng taêng tröôûng, phaûi chòu voâ löôïng quaû baùo khoå, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh gaëp Phaät ra ñôøi, nghe Phaät noùi phaùp thanh tònh nhö vò cam loà maø khoâng thoï trì, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh tin theo thaày taø, baïn aùc, khoâng vaâng lôøi daïy baûo cuûa thieän tri thöùc, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh coù nhieàu taøi vaät, maø khoâng bieát boá thí, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh canh taùc ruoäng vöôøn, giao dòch buoân baùn, taát caû ñeàu laø khoå, neân khôûi taâm bi; laïi thaáy chuùng sanh, cha meï, anh em, vôï

con, toâi tôù, quyeán thuoäc khoâng thöông meán nhau, neân khôûi taâm bi. Naøy thieän nam! Ngöôøi trí neân quaùn saùt coõi trôøi Phi töôûng phi phi töôûng xöù, coù caûnh an vui thieàn ñònh; cuõng nhö söï khoå trong ñòa nguïc, maø taát caû chuùng sanh ñeàu phaûi laõnh chòu, maø khôûi taâm bi. Naøy thieän nam! Luùc chöa chöùng ñaéc ñaïo quaû, maø quaùn saùt nhö vaäy, goïi laø Bi, neáu chöùng ñaéc ñaïo quaû roài, goïi laø Ñaïi bi. Vì sao? Vì luùc chöa chöùng ñaéc ñaïo quaû, duø quaùn nhö vaäy, nhöng söï quaùn saùt aáy coù giôùi haïn, cho neân chuùng sanh cuõng laø nhö vaäy, coøn khi ñaõ chöùng ñaéc ñaïo quaû roài, thì söï quaùn saùt vaø chuùng sanh khoâng coù giôùi haïn, cho neân goïi laø Ñaïi bi. Luùc chöa chöùng ñaïo quaû thì taâm bi coøn ñoäng chuyeån, neân goïi laø Bi, coøn khi ñaõ chöùng ñaéc ñaïo quaû roài thì taâm bi khoâng coøn dao ñoäng, neân goïi laø Ñaïi bi. Luùc chöa chöùng ñaïo quaû, chöa coù theå ñoä caùc chuùng sanh, neân goïi laø Bi, khi chöùng ñaéc ñaïo quaû roài, coù theå cöùu ñoä roäng khaép chuùng sanh, neân goïi laø Ñaïi bi. Luùc chöa chöùng ñaéc ñaïo quaû trí tueä chöa phaùt sinh, neân goïi laø Bi, khi ñaõ chöùng ñaéc ñaïo quaû roài, trí tueä phaùt khôûi, neân goïi laø Ñaïi bi. Naøy thieän nam! Ngöôøi trí tu haønh bi, tuy chöa coù theå ñoaïn tröø khoå naõo cuûa chuùng sanh, nhöng ñaõ coù voâ löôïng lôïi ích. Naøy thieän nam! Saùu phaùp Ba-la-maät, ñeàu laáy taâm bi laøm Sanh nhaân. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Xuaát gia, Taïi gia. Boà-taùt xuaát gia, tu taäp taâm bi khoâng khoù, ngöôïc laïi Boà-taùt taïi gia, tu taäp bi môùi thaät laø khoù. Vì

sao? Vì Boà-taùt taïi gia coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc. Naøy thieän nam! Ngöôøi taïi gia, neáu khoâng tu taâm bi, thì khoâng theå ñaéc giôùi Öu-baø-taéc. Neáu tu taâm bi roài, seõ ñöôïc ñaéc giôùi. Naøy thieän nam! Ngöôøi xuaát gia, chæ coù theå thöïc haønh ñaày ñuû naêm phaùp Ba-la-maät, khoâng theå thöïc haønh ñaày ñuû boá thí Ba-la-maät, coøn ngöôøi taïi gia, thì haønh ñaày ñuû caû saùu phaùp Ba-la-maät. Vì sao? Vì trong moïi thôøi gian, ñeàu coù theå boá thí ñöôïc heát taát caû, neân ngöôøi taïi gia tröôùc, neân tu taâm bi, neáu tu taâm bi roài, thì neân bieát, ngöôøi naøy seõ coù ñaày ñuû trì giôùi, nhaâãn nhuïc, tinh taán, thieàn ñònh vaø trí tueä. Neáu tu taâm bi, thì khoù boá thí coù theå boá thí, vieäc khoù nhaãn nhuïc, coù theå nhaãn nhuïc, vieäc khoù laøm coù theå laøm. Vì yù nghóa naøy, neân trong taát caû caùc phaùp laønh, Bi laø coäi goác. Naøy thieän nam! Neáu ngöôøi naøo coù theå tu taâm bi nhö vaäy, thì neân bieát, ngöôøi ñoù coù theå phaù tröø nghieäp aùc lôùn nhö nuùi Tu-di, chaúng bao laâu, seõ chöùng ñaéc ñaïo quaû Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng; ngöôøi naøy, tuy taïo nghieäp laønh ít, nhöng höôûng ñöôïc phöôùc baùo to lôùn nhö nuùi Tu-di.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 1 545

Phaåm 4: GIAÛI THOAÙT Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi thieän nam, thieän nöõ naøo, tu haïnh bi, thì neân bieát nhöõng ngöôøi naøy seõ ñöôïc taát caû phaàn giaûi thoaùt cuûa phaùp theå. Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Ngaøi daïy veà Theå. Vaäy Theå laø theá naøo? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Theå nghóa laø thaân khaåu yù, maø thaân khaåu yù töø nôi phöông tieän sanh khôûi. Phöông tieän coù hai: 1. Ñöôïc nghe, 2. Suy nghó. Laïi coù ba: 1. Hueä thí, 2. Trì giôùi, 3. Hoïc roäng. Thieän Sanh thöa: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Nhö Ngaøi vöøa daïy, töø ba phöông tieän maø ñöôïc phaàn giaûi thoaùt, vaäy ba phöông tieän coù soá nhaát ñònh khoâng? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Khoâng. Vì sao? Vì coù ngöôøi duø ôû trong nhieàu ñôøi boá thí khoâng bieát bao nhieâu cuûa caûi, cho raát nhieàu ngöôøi, nhöng cuõng khoâng coù phaùp phaàn giaûi thoaùt. Coù ngöôøi, tuy chæ trong moät thôøi gian ngaén, laáy moät vaét coám ñem cho moät ngöôøi aên xin, maø laïi coù theå ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt. Coù ngöôøi ôû choã voâ löôïng Ñöùc Phaät, thoï trì giôùi caám, maø cuõng khoâng ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt, nhöng coù ngöôøi chæ moät ngaøy moät ñeâm, thoï trì taùm giôùi, maø laïi ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt. Coù ngöôøi trong nhieàu ñôøi, ôû nôi voâ löôïng Ñöùc Phaät, thoï trì ñoïc tuïng möôøi hai boä kinh, maø cuõng khoâng ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt, nhöng coù ngöôøi chæ ñoïc tuïng moät baøi keä boán caâu maø laïi ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt. Ng-hóa aáy laø theá naøo? Vì taâm cuûa heát thaûy chuùng sanh, khoâng gioáng nhau. Naøy thieän nam! Neáu ngöôøi naøo, khoâng nhaát taâm xem xeùt kyõ sanh töû laø khoå ñau, Nieát Baøn laø an vui, thì ngöôøi ñoù duø coù hueä thí, trì giôùi, hoïc roäng nghe nhieàu, cuõng khoâng ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt. Neáu ngöôøi naøo, nhaøm chaùn sanh töû toäi loãi, bieát roõ Nieát Baøn coâng ñöùc an vui, thì ngöôøi naøy, duø boá thí, trì giôùi vaø nghe raát ít, nhöng ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt. Naøy thieän nam! Ngöôøi ñöôïc phaùp giaûi thoaùt ñöôïc ôû trong ba tröôøng hôïp: 1. Khi Ñöùc Phaät ra ñôøi, 2. Khi Duyeân-giaùc ra ñôøi, 3. Neáu khoâng naèm trong

tröôøng hôïp moät vaø hai, thì khi vò trôøi ôû coõi Saéc cöùu caùnh noùi phaùp giaûi thoaùt, ngöôøi naøy nghe roài lieàn ñöôïc phaàn giaûi thoaùt. Naøy thieän nam! Nhö Lai thuôû xöa, khi môùi phaùt taâm ñaâu ñöôïc gaëp Ñöùc Phaät vaø Phaät-bích-chi, maø chæ ñöôïc nghe vò trôøi ôû coõi Tònh-cö

thuyeát phaùp giaûi thoaùt, sau khi nghe roài lieàn phaùt taâm tu haønh. Naøy thieän nam! Phaùp giaûi thoaùt nhö vaäy khoâng phaûi trôøi ôû coõi Duïc maø coù theå chöùng ñaéc ñöôïc. Vì sao? Vì ôû trôøi coõi Duïc coøn nhieàu buoâng thaû. Cuõng chaúng phaûi trôøi ôû coõi saéc maø chöùng ñaéc ñöôïc. Vì sao? Vì khoâng coù ba phöông tieän. Cuõng khoâng phaûi trôøi ôû coõi Voâ saéc maø coù theå chöùng ñaéc ñöôïc. Vì sao? Vì khoâng coù thaân khaåu yù, maø phaùp theå aáy laø thaân khaåu yù. Ngöôøi ôû chaâu Baéc-cu-loâ cuõng khoâng chöùng ñaéc ñöôïc. Vì sao? Vì cuõng khoâng coù ba phöông tieän. Phaùp phaàn giaûi thoaùt naøy, chæ coù ba haïng ngöôøi chöùng ñaéc ñöôïc, ñoù laø: Thanh-vaên, Duyeân-giaùc vaø Boà-taùt. Chuùng sanh neáu gaëp ñöôïc thieän tri thöùc, thì chuyeån söï giaûi thoaùt cuûa Thanh-vaên, thaønh giaûi thoaùt Duyeân-giaùc, chuyeån söï giaûi thoaùt cuûa Duyeân-giaùc, thaønh giaûi thoaùt cuûa Boà-taùt. Boà-taùt chöùng ñaéc ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt, thì khoâng coøn thoái chuyeån, khoâng coøn hö hoaò. Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Ngöôøi thuyeát phaùp duøng nghóa gì ñeå kheùo phaân bieät, laø nhöõng ngöôøi naøy coù phaàn giaûi thoaùt, nhöõng ngöôøi kia khoâng coù phaàn giaûi thoaùt? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Phaùp theå giaûi thoaùt nhö vaäy, coù hai haïng ngöôøi ñöôïc chöùng ñaéc, ñoù laø: Xuaát gia vaø taïi gia. Hai haïng ngöôøi naøy chí taâm nghe phaùp vaø thoï trì, sau khi nghe noãi khoå trong ba ñöôøng döõ, kinh sôï ñeán döïng ñöùng loâng toùc, buoàn khoùc, neân noå löïc kieân trì vieäc trai giôùi cho ñeán toäi raát nhoû cuõng khoâng huûy phaïm. Neân bieát, ngöôøi naøy ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt. Naøy thieän nam! Caùc phaùi ngoaïi ñaïo, ñöôïc thieàn ñònh Phi töôûng phi phi töôûng xöù, soáng laâu voâ löôïng kieáp, neáu khoâng ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt, thì neân xem ngöôøi naøy laø ngöôøi ñòa nguïc. Neáu ngöôøi ôû trong ñòa nguïc A-tyø, traûi qua voâ löôïng kieáp, chòu nhieàu khoå naõo, maø laïi ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt, thì neân xem ngöôøi naøy laø ngöôøi Nieát Baøn. Naøy thieän nam! Cho neân Nhö Lai ñoái vôùi oâng Uaát-ñaàu-lam-phaát môùi khôûi taâm thöông xoùt, coøn ñoái vôùi Ñeàø-baø-ñaït-ña thì khoâng khôûi taâm thöông xoùt. Naøy thieän nam! Nhö Xaù-lôïi-phaát trong saùu vaïn kieáp, caàu ñaïo Boà- ñeà, sôû dó thoái taâm, laø do chöa ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt, nhöng vaãn coøn hôn Duyeân-giaùc lôïi caên. Naøy thieän nam! Phaùp theå giaûi thoaùt coù ba baäc: Thöôïng, Trung, Haï. Baäc thöôïng laø Phaät, baäc trung laø Duyeân-giaùc, baäc haï laø Thanh-vaên. Naøy thieän nam! Coù ngöôøi chuyeân caàn caàu giôùi Öu-baø-taéc, ôû trong

nhieàu ñôøi tu haønh, theo nhöõng ñieàu ñaõ ñöôïc nghe, maø cuõng khoâng ñöôïc giôùi. Coù ngöôøi xuaát gia, caàu giôùi Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, tu haønh trong nhieàu

ñôøi, theo ñieàu ñaõ laõnh hoäi maø cuõng khoâng ñöôïc. Vì sao? Vì khoâng theå ñaït ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt. Cho neân goïi laø tu giôùi, khoâng ñöôïc goïi laø trì giôùi. Naøy thieän nam! Neáu caùc Boà-taùt, ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt, thì troïn ñôøi, khoâng coøn taïo nghieäp caàu sanh trong ba coõi nöõa, chæ luoân nguyeän sanh nôi ñaâu, coù lôïi ích cho chuùng sanh, neáu töï bieát phöông baùo mình seõ sanh leân coõi trôøi, lieàn xoay phöông baùo aáy ñeå sanh trong coõi ngöôøi, vieäc laøm aáy chính laø boá thí, trì giôùi, tu thieàn ñònh. Naøy thieän nam! Neáu haøng Thanh-vaên ñöôïc phaàn giaûi thoaùt, thoï thaân töù ñaïi khoâng quùa ba laàn, seõ ñeán ñöôïc giaûi thoaùt. Haøng Phaät-bích- chi cuõng nhö vaäy. Caùc vò ñaïi Boà-taùt ñaõ ñöôïc phaàn giaûi thoaùt, duø thoï thaân traûi qua voâ löôïng kieáp, thöôøng khoâng thoái chuyeån, taâm khoâng thoái chuyeån hôn haún taát caû Thanh-vaên, Duyeân-giaùc. Naøy thieän nam! Neáu ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt nhö vaäy, thì duø coù boá thí ít, cuõng ñöôïc phöông baùo voâ löôïng, ít giöõ giôùi vaø ít nghe phaùp cuõng ñöôïc phöông baùo lôùn lao nhö theá. Giaû söû ngöôøi naøy ôû trong ba ñöôøng aùc, khoâng gioáng nhö ngöôøi thoï khoå trong ba ñöôøng aùc. Neáu caùc vò Boà-taùt, ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt, goïi laø Ñòa-ñieàu-nhu. Sao goïi laø Ñòa-ñieàu- nhu? Vì taát caû phieàn naõo daàn daàn suy yeáu, ñoù laø ngöôïc doøng sanh töû. Naøy thieän nam! Coù boán haïng ngöôøi: 1/ Thuaän theo doøng sanh töû, 2/ Ngöôïc doøng sanh töû, 3/ Khoâng thuaän khoâng nghòch, 4/ Ñaõ ñeán bôø giaûi thoaùt. Naøy thieän nam! Phaùp giaûi thoaùt nhö vaäy, ñoái vôùi haøng Thanh- vaên goïi laø Ñòa-nhu-nhuyeán. Ñoái vôùi haøng Boà-taùt, cuõng goïi laø Ñòa-nhu- nhuyeán, hay Ñòa-hyû. Vì nghóa gì maø goïi laø Ñòa-hyû? Vì nghe maø khoâng thoái taâm neân goïi laø Ñòa-hyû. Vì nghóa gì maø goïi laø Boà-taùt? Laø vì thöôøng giaùc ngoä cho taâm chuùng sanh, nhö vaäy Boà-taùt, ñoái vôùi saùch vôû cuûa ngoaïi ñaïo, chính mình töï bieát khoâng thoï trì vaø khoâng daïy baûo ngöôøi khaùc thoï trì. Boà-taùt nhö theá, khoâng goïi laø Trôøi, Ngöôøi, chaúng phaûi goàm thaâu vaøo naêm ñöôøng, neân goïi laø tu haønh ñaïo khoâng chöôùng ngaïi. Naøy thieän nam! Boà-ñeà coù boán chuûng töû: 1/ Khoâng tham taøi vaät, 2/ Khoâng tieác thaân maïng, 3/ Tu haønh nhaãn nhuïc, 4/ Thöông yeâu chuùng sanh. Naøy thieän nam! Chuûng töû Boà-ñeà taêng tröôûng nhö vaäy laïi coù naêm ñieàu: 1/ Ñoái vôùi thaân mình khoâng töï khinh reû: “Ta khoâng theå chöùng ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng”, 2/ Töï thaân thoï khoå, taâm khoâng hoái

haän, 3/ Sieâng naêng tu haønh tinh taán khoâng ngöøng nghæ, 4/ Cöùu giuùp voâ löôïng khoå naõo cuûa chuùng sanh. 5/ Thöôøng khen ngôïi coâng ñöùc vi dieäu cuûa Tam Baûo. Ngöôøi trí luùc tu haønh Boà-ñeà, thöôøng neân tu taäp naêm ñieàu noùi treân, ñeå haït gioáng Boà-ñeà naåy nôû taêng tröôûng töôi toát. Laïi coù saùu ñieàu, laø töø boá thí Ba-la-maät cho ñeán Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Saùu phaùp Ba-la-maät ñeàu laø nhaân nôi moät phaùp maø taêng tröôûng, ñoù laø khoâng buoâng lung. Boà-taùt buoâng lung, thì khoâng taêng tröôûng saùu Ba-la-maät; coøn khoâng buoâng lung thì môùi taêng tröôûng saùu Ba-la-maät. Naøy thieän nam! Boà-taùt luùc caàu Boà-ñeà, phaûi coù boán ñieàu: 1/ Gaàn guõi baïn laønh. 2/ Giöõ taâm vöõng chaéc, khoù hoaïi.

3/ Laøm nhöõng vieäc khoù laøm. 4/ Thöôøng xoùt chuùng sanh. Laïi coù boán ñieàu: 1/ Thaáy ngöôøi khaùc ñöôïc lôïi ích sanh taâm vui möøng. 2/ Thöôøng thích ca tuïng coâng ñöùc ngöôøi khaùc, 3/ Thöôøng öa tu taäp saùu phaùp nieäm xöù, 4/ Sieâng noùi sanh töû coù nhieàu toäi loãi. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi noùi lìa taùm phaùp nhö vaäy maø ñöôïc Boà-ñeà, thì ñieàu naøy laø khoâng theå coù. Naøy thieän nam! Neáu coù Boà-taùt, môùi phaùt taâm Boà-ñeà Voâ thöôïng, töùc ñöôïc goïi laø phöôùc ñieàn voâ thöôïng. Boà-taùt nhö vaäy thì thuø thaéng hôn moïi söï vieäc cuûa taát caû theá gian vaø cuûa chuùng sanh. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi noùi voâ löôïng theá giôùi coù voâ löôïng Ñöùc Phaät, nhöng ñaïo quaû cuûa Phaät raát khoù ñöôïc. Vì sao? Vì theá giôùi voâ bieân, chuùng sanh cuõng vaäy; chuùng sanh voâ bieân, Phaät ñaïo cuõng khoâng giôùi haïn. Giaû söû Phaät ñaïo deã ñöôïc, thì moät ñöùc Phaät leõ ra hoaù ñoä ñöôïc taát caû chuùng sanh vaø neáu nhö vaäy thì theá giôùi, chuùng sanh coù giôùi haïn. Naøy thieän nam! Luùc Phaät ra ñôøi, ñoä ñöôïc chín vaïn chín na-do-tha ngöôøi, ñeä töû Thanh-vaên cuûa Ngaøi, ñoä ñöôïc moät na-do-tha ngöôøi, maø cuõng khoâng ñoä heát ñöôïc chuùng sanh, neân goïi chuùng sanh laø voâ bieân, do vaäy maø trong kinh Thanh-vaên, Nhö Lai noùi khoâng coù möôøi phöông Phaät. Vì sao? Vì sôï caùc chuùng sanh xem thöôøng Phaät ñaïo. Thaùnh ñaïo cuûa Phaät khoâng thuoäc veà theá gian, neân lôøi noùi cuûa Nhö Lai khoâng coù hö voïng. Ñöùc Nhö Lai khoâng coù taâm ñoá kî ñoái vôùi vieäc khoù ñöôïc, neân môùi noùi khoâng coù möôøi phöông chö Phaät. Naøy thieän nam! Raát nhieàu chuùng sanh phaùt taâm Boà-ñeà, maø khoâng theå thöïc haønh roát raùo ñaïo Boà-taùt. Neáu coù ngöôøi vaán naïn: ÔÛ hieän taïi coù nhieàu Ñöùc Phaät, taïi sao trong kinh, chæ noùi quaù khöù vaø vò lai laø coù nhieàu ñöùc Phaät, khoâng noùi trong ñôøi hieän taïi coù nhieàu Ñöùc Phaät? Naøy thieän nam! ÔÛ trong moät quoác ñoä, Nhö Lai noùi quaù khöù, vò lai coù nhieàu Ñöùc Phaät, ôû ñôøi hieän taïi chæ coù moät Ñöùc Phaät thoâi.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 1 549

Naøy thieän nam! Ai hieåu ñöôïc nghóa chaân thaät, thì coù theå ñöôïc Phaät ñaïo. Voâ löôïng chuùng sanh tu haønh Phaät ñaïo, phaàn nhieàu do thoái thaát taâm Boà-ñeà, chæ coù moät ngöôøi môùi coù theå ñöôïc ñoä thoaùt, ví nhö hoa Am-la. Ví nhö tröùng loaøi caù (ngö töû).v.v... Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: 1/ Boà-taùt tai gia. 2/ Boà-taùt xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt khoâng khoù; ngöôïc laïi Boà-taùt taïi gia ñöôïc phaùp phaàn giaûi thoaùt môùi thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

---

550 BOÄ LUAÄT 12

Phaåm 5: BA THÖÙ BOÀ ÑEÀ Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Ngaøi ñaõ daïy: “Boà-taùt coù hai haïng: Boà-taùt taïi gia,vaø Boà-taùt xuaát gia. Boà-ñeà coù ba thöù: Boà-ñeà Thanh-vaên, Boà-ñeà Duyeân-giaùc, Boà-ñeà chö Phaät. Neáu ngöôøi ñaït ñöôïc Boà-ñeà goïi laø Phaät, thì taïi sao Thanh-vaên, Duyeân-giaùc khoâng goïi laø Phaät? Neáu ngöôøi giaùc ngoä phaùp taùnh goïi laø Phaät, taïi sao Thanh-vaên,

Duyeân-giaùc cuõng giaùc ngoä phaùp taùnh, maø duyeân côù gì khoâng goïi laø Phaät? Neáu Nhaát thieát trí goïi laø Phaät, taïi sao Thanh-vaên, Duyeân-giaùc, cuõng Nhaát thieát trí maø khoâng goïi laø Phaät? Laïi noùi Nhaát thieát aáy töùc laø Töù Ñeá? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Boà-ñeà coù ba thöù: 1/ Töø nghe maø ñöôïc, 2/ Töø tö duy maø ñöôïc, 3/ Töø tu taäp maø ñöôïc. Thanh-vaên laø haøng töø nghe maø ñöôïc Boà-ñeà, neân khoâng goïi laø Phaät. Haøng Phaät Bích Chi, töø tö duy maø giaùc ngoä ñöôïc chuùt ít, neân môùi goïi laø Phaät Bích Chi. Coøn Nhö Lai khoâng thaày, khoâng döïa vaøo nghe vaø tö duy, chæ töø tu taäp maø giaùc ngoä ñöôïc taát caû, neân môùi goïi laø Phaät. Naøy thieän nam! Bieát raát roõ phaùp taùnh goïi laø Phaät. Phaùp taùnh coù hai thöù: Toång töôùng vaø Bieät töôùng. Thanh-vaên chæ bieát toång töôùng, neân khoâng goïi laø Phaät, Phaät Bích Chi cuõng chæ bieát toång töôùng, khoâng do nghe maø ñöôïc, neân chæ goïi laø Phaät Bích Chi chôù khoâng goïi laø Phaät. Nhö Lai Theá Toân thì toång töôùng, bieät töôùng, taát caû ñeàu bieát roõ, khoâng töø nghe, khoâng töø suy nghó, voâ sö , moät mình töï giaùc ngoä laáy, töø tu taäp maø ñöôïc chöùng ñaéc neân goïi laø Phaät. Naøy thieän nam! Nhö Lai Theá Toân duyeân trí ñaày ñuû, Thanh-vaên, Duyeân-giaùc duø bieát Töù ñeá, maø duyeân trí khoâng ñaày ñuû, do yù nghóa ñoù, neân khoâng goïi laø Phaät. Nhö lai Theá toân, duyeân trí ñaày ñuû, cho neân ñöôïc goïi laø Phaät. Naøy thieän nam! Nhö doøng nöôùc soâng Haèng, ba con thuù ñeàu cuøng loäi qua: Thoû, ngöïa vaø voi; thoû loäi qua, chaân khoâng chaïm ñaùy soâng, maø chæ noåi treân maët nöôùc. Ngöïa, coù khi chaân chaïm ñeán ñaùy soâng, coù khi khoâng chaïm ñeán ñaùy soâng. Coøn voi, thì luùc naøo, chaân cuõng chaïm ñeán ñaùy soâng. Doøng nöôùc soâng Haèng, töôïng tröng cho möôøi hai nhaân duyeân; haøng Thanh-vaên vöôït qua cuõng nhö loaøi thoû kia qua soâng. Duyeân-giaùc vöôït qua cuõng nhö loaøi ngöïa kia qua soâng. Coøn Nhö Lai vöôït qua nhö loaøi voi qua soâng. Vì vaäy Nhö Lai ñöôïc goïi laø Phaät. Thanh-vaên, Duyeân- giaùc duø ñoaïn tröø phieàn naõo, nhöng chöa ñoaïn tröø ñöôïc Taäp Khí, coøn Nhö Lai ñaõ nhoå saïch moïi coäi nguoàn Taäp Khí, phieàn naõo, neân goïi laø Phaät.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 1 551

Naøy thieän nam! Nghi coù hai loaïi: Nghi Phieàn naõo. Vaø nghi Voâ kyù. Haøng nhò thöøa ñoaïn tröø nghi phieàn naõo, chöa ñoaïn tröø nghi voâ kyù, Nhö Lai ñoaïn caû hai nghi, neân goïi laø Phaät. Naøy thieän nam! Haøng Thanh-vaên nhaøm chaùn vieäc hoïc roäng; haøng Duyeân-giaùc nhaøm chaùn söï suy nghó, Nhö Lai ñoái vôùi hai ñieàu aáy khoâng sanh taâm nhaøm chaùn, neân goïi laø Phaät. Naøy thieän nam! Thí nhö vaät saïch ñeå ñöïng ñoà saïch, trong ngoaøi ñeàu saïch. Thanh-vaên, Trí Duyeân-giaùc tuy thanh tònh, maø thaân taâm khoâng ñöôïc trong saïch, Nhö Lai thì khoâng vaäy, trí vaø thaân ñeàu ñöôïc thanh tònh, neân goïi laø Phaät. Naøy thieän nam! Thanh tònh coù hai loaïi: Trí thanh tònh. Haïnh thanh tònh. Thanh-vaên, Duyeân-giaùc duø coù trí thanh tònh, nhöng haïnh khoâng thanh tònh, Nhö lai Theá Toân Trí, Haïnh ñeàu thanh tònh, neân goïi laø Phaät. Naøy thieän nam! Coâng haïnh cuûa Thanh-vaên, Duyeân-giaùc coøn bò giôùi haïn; coâng haïnh cuûa Nhö Lai Theá Toân khoâng coù giôùi haïn, neân goïi laø Phaät. Naøy thieän nam! Nhö Lai Theá Toân,

chæ trong moät nieäm coù theå phaù tröø hai chöôùng: Chöôùng trí. Chöôùng giaûi thoaùt, neân goïi laø Phaät, Nhö Lai ñaày ñuû trí nhaân vaø trí quaû, neân goïi laø Phaät. Naøy thieän nam! Nhö Lai noùi phaùp, khoâng hai lôøi, khoâng sai laàm vaø khoâng hö voïng; trí tueä khoâng ngaïi; bieän taøi löu loaùt; ñaày ñuû nhaân trí, thôøi trí vaø töôùng trí; khoâng che giaáu, khoâng caàn gìn giöõ cuõng khoâng noùi loãi, bieát roõ taát caû phieàn naõo cuûa chuùng sanh, nhaân duyeân naøo phaùt khôûi, nhaân duyeân naøo dieät tröø; taùm phaùp cuûa theá gian khoâng laøm cho oâ nhieãm, coù loøng thöông xoùt, cöùu ngöôøi khoå naõo, ñaày ñuû möôøi löïc, boán ñieàu khoâng sôï, ba nieäm Ñaïi bi, söùc löïc thaân taâm ñeàu ñöôïc ñaày ñuû. Theá naøo laø ñaày ñuû thaân löïc? Naøy thieän nam! Coõi trôøi Ba möôi ba, coù moät thaønh lôùn, teân laø Thieän Kieán, thaønh aáy daøi roäng möôøi vaïn lyù, phoøng xaù traêm vaïn, caùc vò trôøi ôû trong thaønh naøy, coù moät ngaøn saùu möôi saùu vaïn, saùu ngaøn saùu traêm saùu möôi saùu vò. Trong ba thaùng haï, vua Thích Ñeà Hoaøn Nhaân, muoán ñeán röøng Ba Lôïi Chaát Ña ñeå thöôûng ngoaïn, luùc aáy, treân nuùi Caøn Ñaø coù moät con voi chuùa, teân laø Y-La-Baùt- Na coù tôùi baûy ñaàu, vua môùi khôûi nieäm, voi lieàn bieát vaø töï ñeán. Chö thieân trong thaønh Thieän Kieán, ñeàu töø treân ñaàu voi kia laàn löôït ñi qua röøng Ba- Lôïi-Chaát-Ña caùch thaønh naêm möôi do tuaàn. Söùc maïnh cuûa voi aáy, hôn haún taát caû caùc con voi khaùc. Giaû söû moät vaïn taùm ngaøn con voi aáy hôïp söùc cuõng khoâng baèng söùc moät ngoùn tay cuûa Phaät, do vaäy, thaân löïc cuûa Ñöùc Nhö Lai hôn haún söùc löïc cuûa taát caû chuùng sanh. Theá giôùi voâ bieân,

chuùng sanh cuõng voâ bieân, taâm löïc cuûa Ñöùc Nhö Lai cuõng voâ bieân; cho neân, chæ coù Ñöùc Nhö Lai môùi ñöôïc goïi laø Phaät. Haøng nhò thöøa, khoâng ai ñöôïc goïi laø Phaät. Vì yù nghóa ñoù, neân goïi Ñöùc Phaät laø Voâ thöôïng sö, Ñaïi tröôïng phu, laø Voi chuùa trong loaøi ngöôøi, laø Sö töû, laø Long vöông, laø Ñieàu ngöï, laø böïc daãn ñöôøng chæ loái, laø ñaïi thuyeàn sö, laø ñaïi Y sö, laø ñaïi Ngöu vöông, laø Ngöu vöông trong loaøi ngöôøi, laø Tònh lieân hoa, laø ñaáng Voâ sö Ñoäc giaùc, laø Maét saùng cho caùc chuùng sanh, laø ñaïi Thí chuû, laø ñaïi Sa moân, laø ñaïi Baø la moân, laø Tòch tónh, Trì giôùi chuyeân caàn, Tu haønh tinh taán, laø ñeán vôùi Bôø giaùc, laø ñöôïc giaûi thoaùt. Naøy thieän nam! Thanh-vaên, Duyeân-giaùc duø coù ñöôïc Boà-ñeà, nhöng ñeàu khoâng ñöôïc nhöõng ñieàu nhö treân, neân chæ coù Nhö Lai môùi goïi laø Phaät. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Taïi gia vaø Xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia phaân bieät ba thöù Boà-ñeà nhö vaäy khoâng khoù; coøn Boà-taùt taïi gia phaân bieät ba thöù Boà-ñeà nhö vaäy môùi thaät laø khoù! Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 1 553

Phaåm 6: TU HAÏNH NGHIEÄP BA MÖÔI HAI TÖÔÙNG Thieän Sanh baïch Phaät. - Baïch Ñöùc Theá Toân! Nhö lôøi Ngaøi daïy, thaân löïc cuûa Boà-taùt khi naøo môùi

thaønh töïu ñöôïc? Phaät daïy: Naøy thieän nam! Luùc môùi tu taäp ba möôi hai töôùng, Naøy thieän nam! Boà-taùt luùc tu taäp ba möôi hai töôùng, ñöôïc goïi laø Boà-taùt vaø ñöôïc theâm hai ñònh: Moät laø ñònh Boà-ñeà; hai laø ñònh Höõu. Laïi coù hai ñònh: Moät laø Ñònh bieát roõ ñôøi soáng kieáp tröôùc; Hai laø Ñònh nguyeân nhaân sanh ra chaùnh phaùp. Naøy thieän nam! Boà-taùt töø khi môùi tu taäp ba möôi hai töôùng cho ñeán khi thaønh töïu Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, trong thôøi gian ñoù, khoâng nhaøm chaùn vieäc hoïc roäng. Baäc ñaïi Boà-taùt tu taäp moãi moãi töôùng thöôøng duøng caû traêm phöôùc ñöùc ñeå che chôû mình, luùc tu taâm coù naêm möôi phöôùc, luùc taâm vieân maõn cuõng coù naêm möôi, coäng laïi thaønh traêm phöôùc ñöùc. Naøy thieän nam! Taát caû phöôùc ñöùc cuûa theá gian khoâng baèng coâng ñöùc nôi moät loã chaân loâng cuûa Ñöùc Nhö Lai; coâng ñöùc taát caû caùc sôïi loâng cuûa Ñöùc Nhö Lai khoâng baèng coâng ñöùc cuûa moät töôùng toát, gom heát coâng ñöùc cuûa taùm möôi töôùng toát khoâng baèng coâng ñöùc cuûa moät trong ba möôi hai töôùng, coâng ñöùc taát caû caùc töôùng khoâng baèng coâng ñöùc cuûa töôùng Baïch haøo; coâng ñöùc cuûa töôùng Baïch haøo khoâng baèng khoâng saùnh kòp coâng ñöùc cuûa töôùng Voâ-kieán-ñaûnh. Naøy thieän nam! Boà-taùt ôû trong voâ löôïng kieáp, thöôøng vì caùc chuùng sanh, laøm lôïi ích lôùn, chí taâm sieâng naêng laøm caùc thieän nghieäp, do ñoù Nhö Lai môùi thaønh töïu ñaày ñuû voâ löôïng coâng ñöùc. Ba möôi hai töôùng naøy, laø phöôùc baùo cuûa taâm ñaïi bi. Chuyeån luaân Thaùnh vöông duø coù töôùng naøy, nhöng khoâng thaønh töïu roõ raøng ñaày ñuû nhö vaäy. Theå cuûa töôùng nghieäp aáy töùc laø nghieäp thaân khaåu yù. Luùc tu nghieäp naøy, khoâng phaûi ôû coõi trôøi, chaâu Baéc-cu-loâ, phaûi laø thaân nam ôû khaép ba phöông, khoâng phaûi laø thaân nöõ. Baäc ñaïi Boà-taùt tu nghieäp naøy roài, goïi laø maõn ba A- taêng -kyø-kieáp, thöù ñeán môùi thaønh töïu Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. Naøy thieän nam! Nhö Lai thuôû xöa choã Phaät Baûo Ñaûnh ñöôïc moät A- taêng -kyø-kieáp thöù nhaát, ôû choã Phaät Nhieân Ñaêng ñöôïc moät A-taêng-kyø- kieáp thöù hai, ôû choã Phaät Ca Dieáp laø ñuû moät A-taêng-kyø-kieáp thöù ba. Naøy thieän nam! Thuôû xöa, Ñöùc Nhö Lai ôû choã Phaät Thích Ca Maâu Ni, ñaàu tieân phaùt taâm Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, khi ñaõ phaùt

taâm roài thì cuùng döôøng voâ löôïng Chö Phaät, troàng caùc thieän caên, tu taäp ñaïo haïnh, giöõ giôùi tinh taán, hoïc roäng nghe nhieàu. Naøy thieän nam! Vò ñaïi Boà-taùt tu haønh ba möôi hai töôùng roài, töï thaân bieát roõ mình nhaát ñònh thaønh töïu Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, nhö laø xem quaû Am-ma-laëc ôû trong baøn tay. Nghieäp töôùng kia, tuy laø nhö theá, nhöng khi tu taäp thöù lôùp khoâng caàn phaûi nhö theá. Hoaëc coù ngöôøi noùi: “Nhö Lai tröôùc ñöôïc töôùng con maét ngöu vöông. Vì sao? Vì luùc laøm Boà-taùt, Ngaøi ôû voâ löôïng kieáp thích duøng con maét laønh, hieàn hoaø ñeå nhìn chuùng sanh, cho neân tröôùc ñöôïc töôùng maét ngöu vöông, thöù ñeán môùi ñöôïc caùc töôùng khaùc”. Hoaëc coù thuyeát noùi: “Nhö Lai tröôùc ñöôïc töôùng taùm Phaïm aâm, coøn caùc töôùng khaùc daàn daàn ñöôïc sau. Vì sao? Vì tröôùc kia, luùc Ngaøi laøm Boà-taùt ñaõ voâ löôïng kieáp thöôøng

duøng lôøi dòu hoaø vaø chaân thaät ñeå daïy baûo chuùng sanh, vì theá tröôùc tieân Ngaøi ñöôïc taùm töôùng Phaïm aâm". Hoaëc coù thuyeát noùi: "Nhö Lai tröôùc ñöôïc töôùng Voâ kieán ñaûnh, daàn daàn sau ñöôïc caùc töôùng khaùc. Vì sao? Vì khi Ngaøi laøm Boà-taùt traûi voâ löôïng kieáp, cuùng döôøng caùc sö tröôûng, chö Phaät, Boà-taùt, cuùi ñaàu ñaûnh leã, dieät tröø taâm kieâu maïn, vì theá maø tröôùc heát Ngaøi ñöôïc töôùng Voâ kieán ñaûnh". Hoaëc coù thuyeát noùi: "Nhö Lai tröôùc tieân ñöôïc töôùng loâng maøy traéng, thöù ñeán ñöôïc caùc töôùng khaùc. Vì sao? Vì Khi Ngaøi laøm Boà- taùt traûi qua voâ löôïng kieáp khoâng doái gaït moät chuùng sanh naøo, cho neân ñöôïc töôùng traéng giöõa loâng maøy. Naøy thieän nam! Ngoaøi ñöùc Phaät ra khoâng coù ai coù theå ñaït ñöôïc nghieäp töôùng nhö vaäy. Naøy thieän nam! Hoaëc coù ngöôøi thöù lôùp noùi: "Nhö Lai tröôùc ñöôïc töôùng loøng baøn chaân troøn ñaày, sau môùi ñöôïc caùc töôùng khaùc. Vì sao? Vì luùc Ngaøi laøm Boà-taùt traûi qua voâ löôïng kieáp ñaõ boá thí, trì giôùi, tu taäp ñaïo haïnh, taâm khoâng lay ñoäng, neân tröôùc ñöôïc töôùng baøn chaân troøn ñaày, sau môùi ñöôïc töôùng döôùi loøng baøn chaân caùc vaân xoaùy troøn. Vì sao? Vì khi Ngaøi laøm Boà-taùt traûi qua voâ löôïng kieáp cuùng döôøng cha meï, sö tröôûng, baïn laønh, theo nhö chaùnh phaùp maø giuùp ñôõ chuùng sanh, cho neân thöù ñeán môùi ñöôïc töôùng baøn chaân, baøn tay ñeàu coù vaân xoaùy troøn. Ñöôïc töôùng naøy roài, keá ñöôïc töôùng ngoùn tay thon daøi. Vì sao? Vì luùc Ngaøi laøm Boà- taùt chí taâm thoï trì giôùi thöù nhaát vaø giôùi thöù tö cuûa giôùi Öu-baø-taéc, neân sau ñoù, ñöôïc töôùng ngoùn tay ngoøi buùt vaø töôùng ngoùn chaân daøi. Thöù ñeán, ñöôïc töôùng toaøn thaân ñaày ñaën. Vì luùc Ngaøi haønh Boà-taùt ñaïo, luoân nghe lôøi daïy baûo cuûa sö tröôûng, cha meï, baïn laønh, cho neân ñöôïc töôùng toaøn thaân ñaày ñaën. Thöù ñeán, ñöôïc töôùng maøng löôùi giöõa caùc ngoùn tay, ngoùn chaân. Vì sao? Vì luùc Ngaøi haønh Boà-taùt ñaïo duøng boán Nhieáp phaùp ñeå

goàm thaâu chuùng sanh, cho neân thöù ñeán ñöôïc töôùng tay chaân meàm dòu, hôn caùc thaân theå khaùc. Vì sao? Vì luùc Ngaøi haønh Boà-taùt ñaïo, traûi qua voâ löôïng kieáp, duøng tay taém röûa cho sö tröôûng, cho cha meï saïch heát dô baån, duøng daàu thôm xoa vaøo, neân ñöôïc töôùng chaân tay meàm maïi. Ñöôïc töôùng aáy roài thöù ñeán ñöôïc töôùng loâng ôû treân thaân xoaùy ñeàu moät phía. Vì sao? Vì luùc Ngaøi haønh Boà-taùt ñaïo traûi qua voâ löôïng kieáp thöôøng hoaù ñoä chuùng sanh, daïy baûo tu haønh boá thí, trì giôùi, laøm caùc vieäc laønh, cho neân ñöôïc töôùng loâng ôû treân thaân xoaùy ñeàu. Ñöôïc töôùng aáy roài thöù ñeán ñöôïc töôùng baép chaân loäc vöông. Vì sao? Vì luùc Ngaøi haønh Boà-taùt ñaïo chí taâm nghe phaùp vaø noùi phaùp ñeå dieät tröø toäi loãi sanh töû, cho neân ñöôïc töôùng baép chaân loäc vöông. Ñöôïc töôùng aáy roài, thöù ñeán ñöôïc töôùng thaân troøn ñaày nhö caây coå thuï Ni-caâu-ñaø. Vì sao? Vì luùc Ngaøi haønh Boà-taùt ñaïo, traûi qua voâ löôïng kieáp thöôøng boá thí thuoác men cho taát caû chuùng sanh bò beänh taät, cho neân ñöôïc töôùng thaân hình troøn ñaày. Ñöôïc töôùng aáy roài, thöù ñeán ñöôïc töôùng tay daøi quaù ñaàu goái. Vì sao? Vì luùc Ngaøi haønh Boà- taùt ñaïo troïn ñôøi khoâng bao giôø doái gaït caùc baäc Hieàn Thaùnh, cha meï,sö tröôûng vaø thieän höõu tri thöùc, neân

ñöôïc töôùng tay daøi quaù ñaàu goái. Ñöôïc töôùng aáy roài, thöù ñeán ñöôïc töôùng aâm taøng nhö maõ vöông, töôïng vöông. Vì sao? Vì luùc haønh Boà-taùt ñaïo, Ngaøi traûi qua voâ löôïng kieáp thaáy ngöôøi sôï haõi lieàn ra tay cöùu giuùp, sanh taâm hoå theïn, khoâng noùi loãi ngöôøi, kheùo che toäi ngöôøi khaùc, cho neân ñöôïc töôùng aâm taøng gioáng nhö maõ vöông, töôïng vöông. Ñöôïc töôùng aáy roài, thöù ñeán ñöôïc töôùng thaân hình meàm maïi, trong moãi loã chaân loâng ñeàu moïc leân moät sôïi loâng. Vì sao? Vì luùc haønh Boà-taùt ñaïo, Ngaøi traûi qua voâ löôïng kieáp, gaàn guûi ngöôøi trí, öa nghe chaùnh phaùp vaø thích luaän baøn, sau khi nghe roài raát thích tu taäp vaø öa söûa sang ñöôøng saù, löôïm boû gai goác, cho neân ñöôïc töôùng da thòt mòn maøng, trong moãi loã chaân loâng moïc leân moät sôïi loâng. Ñöôïc töôùng aáy roài, thöù ñeán ñöôïc thaân maøu vaøng roøng. Vì sao? Vì luùc haønh Boà-taùt ñaïo, Ngaøi traûi qua voâ löôïng kieáp, thöôøng boá thí cho chuùng sanh phoøng xaù, ngoaï cuï, thöïc phaåm, ñeøn ñuoác, cho neân ñöôïc töôùng thaân maøu vaøng roøng. Ñöôïc töôùng aáy roài, thöù ñeàn ñöôïc baûy nôi ñaày ñaën. Vì sao? Vì luùc haønh Boà-taùt ñaïo, Ngaøi traûi voâ löôïng kieáp, nôi ñaùng saân haän maø sanh taâm khoâng saân haän, öa thích boá thí cho chuùng sanh nhöõng vaät caàn duøng, cho neân ñöôïc töôùng baûy nôi ñaày ñaën. Ñöôïc töôùng aáy roài, thöù ñeán ñöôïc töôùng nhöõng khôùp xöông ñeàu ñaën troøn ñaày. Vì sao? Vì luùc haønh Boà-taùt ñaïo, Ngaøi traûi voâ löôïng kieáp; kheùo leùo phaân bieät vieäc thieän vieäc aùc, lôøi noùi khoâng sai laàm, khoâng noùi lôøi khoâng coù yù nghóa, phaùp ñaùng thoï trì thì thöôøng thuyeát giaûng, phaùp khoâng ñaùng thoï trì, thì khoâng bao giôø noùi ra, cho neân

ñöôïc töôùng nhöõng choã khôùp xöông khoâng huyû khuyeát. Ñöôïc töôùng naøy roài, thöù ñeán ñöôïc theâm hai töôùng thaân cao vaø maù troøn, ñeàu nhö sö töû. Vì sao? Vì luùc haønh Boà-taùt ñaïo, Ngaøi traûi qua voâ löôïng kieáp, khoâng noùi hai löôõi, khoâng daïy ngöôøi khaùc noùi hai löôõi, cho neân ñöôïc hai töôùng naøy. Ñöôïc töôùng naøy roài, thöù ñeán ñöôïc theâm ba töôùng, coù boán möôi caùi raêng, raêng trong saùng, baèng nhau vaø kheùp kín. Vì sao? Vì luùc haønh Boà-taùt ñaïo, Ngaøi traûi qua voâ löôïng kieáp, duøng phaùp möôøi ñieàu thieän, daïy baûo chuùng sanh, chuùng sanh thoï nhaän roài sanh taâm vui möøng, thöôøng hay khen ngôïi coâng ñöùc ngöôøi khaùc, cho neân ñöôïc ba töôùng naøy. Ñöôïc ba töôùng naøy roài, thöù ñeán ñöôïc töôùng boán caùi raêng cöûa traéng trong nhö ngoïc. Vì sao? Vì luùc haønh Boà-taùt ñaïo, Ngaøi traûi qua voâ löôïng kieáp, tu taäp Töø bi; ôû trong coõi duïc, thöôøng thích suy nghó veà caùc phaùp laønh, cho neân ñöôïc töôùng boán raêng nanh traéng nhö ngoïc. Ñöôïc töôùng naøy roài, thöù ñeán ñöôïc töôùng trong mieäng luoân coù muøi vò raát thôm. Vì sao? Vì luùc haønh Boà-taùt ñaïo, Ngaøi traûi qua voâ löôïng kieáp, khoâng ñôïi ngöôøi ñeán xin roài môùi cho, neân ñöôïc töôùng naøy. Thöù ñeán theâm hai töôùng laø nhuïc keá vaø löôõi daøi roäng. Vì sao? Vì luùc haønh Boà-taùt ñaïo, Ngaøi traûi qua voâ löôïng kieáp, chí taâm thoï trì phaùp möôøi ñieàu thieän, ñoàng thôøi cuõng giaùo hoaù chuùng sanh, cho neân ñöôïc hai töôùng naøy. Thöù ñeán ñöôïc töôùng phaïm aâm. Vì sao? Vì luùc haønh Boà-taùt ñaïo, Ngaøi traûi

qua voâ löôïng kieáp, khoâng noùi lôøi xaáu aùc, khoâng daïy ngöôøi khaùc noùi xaáu aùc, neân ñöôïc töôùng naøy. Thöù ñeán ñöôïc töôùng con maét trong xanh nhö maét ngöu vöông. Vì sao? Vì luùc haønh Boà-taùt ñaïo, Ngaøi traûi qua voâ löôïng kieáp, duøng con maét bình ñaúng, hieàn hoaø xem keû oaùn, ngöôøi thaân ñeàu nhö nhau, neân ñöôïc töôùng naøy. Thöù ñeán ñöôïc töôùng baïch haøo. Vì sao? Vì luùc haønh Boà-taùt ñaïo, Ngaøi thöôøng thuyeát giaûng chaùnh phaùp, phaùp chaân thaät, khoâng hö doái, neân ñöôïc töôùng naøy. Thöù ñeán ñöôïc töôùng voâ kieán ñaûnh. Vì sao? Vì luùc haønh Boà-taùt ñaïo, Ngaøi traûi qua voâ löôïng kieáp, cuùi ñaàu ñaûnh leã taát caû thaùnh hieàn, sö tröôûng, cha meï, moät loøng toân kính, cuùng döôøng, neân ñöôïc töôùng naøy. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Taïi gia, Xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia, tu taäp nghieäp töôùng naøy khoâng khoù; ngöôïc laïi Boà-taùt taïi gia, tu taäp töôùng naøy, môùi thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 2 557

KINH ÖU-BAØ-TAÉC GIÔÙI QUYEÅN 2

Phaåm 7: PHAÙT NGUYEÄN Thieän Sanh baïch phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Haønh nghieäp ba möôi hai töôùng toát, haïng ngöôøi naøo thì thöïc haønh ñöôïc? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Ngöôøi trí thöïc haønh ñöôïc. - Baïch ñöùc Theá Toân! Theá naøo goïi laø ngöôøi trí? - Naøy thieän nam! Neáu ai coù theå phaùt nguyeän lôùn Voâ thöôïng goïi laø ngöôøi trí. Baäc ñaïi Boà-taùt, khi phaùt taâm Boà-ñeà roài, thì thaân, khaåu, yù ñeàu laøm vieäc laønh, nguyeän vì chuùng sanh, ñôøi sau ñöôïc phöôùc baùo, taát caû ñeàu chung thoï höôûng. Baäc ñaïi Boà-taùt thöôøng gaàn guõi chö Phaät, Thanh-vaên, Duyeân-giaùc, thieän höõu tri thöùc.v.v... ñeå cuùng döôøng, thöa hoûi veà ñaïo phaùp saâu xa vaø phaùt taâm thoï trì khoâng ñeå queân maát, roài phaùt nguyeän: Ta nay gaàn guõi chö Phaät, Thanh-vaên, Duyeân-giaùc vaø nhöõng baïn laønh, thaø trong nhieàu ñôøi, chòu nhieàu khoå naõo, nhöng ñoái vôùi ñaïo Boà-ñeà taâm khoâng thoái chuyeån; chuùng sanh duøng taâm xaáu aùc, ñaùnh, maéng, mai nhuïc toâi, toâi nguyeän nhôø nhaân duyeân aáy maø taêng theâm loøng Töø bi, khoâng khôûi taâm nieäm xaáu aùc. Toâi nguyeän sau naøy sinh ra ôû ñaâu, khoâng laøm thaân nöõ, khoâng caên, hai caên, toâi tôù cho ngöôøi; hoaëc nguyeän thaân toâi, coù söùc töï taïi ñöôïc ngöôøi khaùc haàu caän, khoâng ñeå ngöôøi khaùc coù oai quyeàn ñieàu khieån. Nguyeän cho thaân cuûa toâi ñaày ñuû caùc caên, xa lìa baïn aùc, khoâng sanh trong ñaát nöôùc hung aùc, hay nôi bieân ñòa, maø thöôøng sanh vaøo nhaø cao sang, coù saéc ñeïp, söùc löïc hôn heát, baùu vaät ñaày ñuû, ñöôïc taâm nieäm toát, töï taïi, khoeû maïnh, heã noùi ñieàu gì ngöôøi nghe ñeàu vui veû, xa lìa caùc chöôùng ngaïi, khoâng coù xao laõng, lìa caùc nghieäp aùc cuûa thaân khaåu yù, thöôøng laøm nhieàu lôïi ích cho chung sanh, vì lôïi ích chuùng sanh neân khoâng tham tieác thaân maïng, khoâng vì baûn thaân maø laøm vieäc aùc. Khi laøm lôïi ích cho chuùng sanh khoâng mong traû ôn, thöôøng thích thoï trì möôøi

558 BOÄ LUAÄT 12

hai boä kinh, ñaõ thoï trì roài ñem daïy ngöôøi khaùc, phaù tröø söï hieåu bieát sai laàm vaø haønh ñoäng aùc cuûa chuùng sanh, moïi vieäc giöõa ñôøi khoâng theå hôn ta, ñaõ ñöôïc hôn taát caû ngöôøi roài laïi ñem daïy baûo ngöôøi khaùc, kheùo ñieàu trò beänh naëng nôi thaân taâm cuûa chuùng sanh. Thaáy ngöôøi chia reõ khieán cho hoaø hôïp, thaáy ngöôøi sôï haõi tìm caùch giuùp ñôõ, khi giuùp ñôõ roài giaûng noùi caùc phaùp laønh cho ngöôøi aáy nghe, khi hoï nghe thì taâm ñöôïc oån ñònh. Thaáy ngöôøi khaùc ñoùi khaùt, ñem caû thaân maïng boá thí cho hoï, khieán ñöôïc aám no, nguyeän cho ngöôøi aáy khoâng khôûi taâm tham ñaém ñieàu aùc, luùc aên thaân ta nhö aên coû caây. Thöôøng thích cuùng döôøng sö tröôûng, cha meï, baïn laønh vaø ngöôøi ñöùc ñoä, ñoái vôùi keû oaùn, ngöôøi thaân taâm luoân bình ñaúng, thöôøng tu saùu nieäm, töôûng voâ ngaõ vaø möôøi hai nhaân duyeân, ôû nôi khoâng coù Tam Baûo, choïn choã vaéng laëng, tu taäp ñöùc Töø bi. Taát caû chuùng sanh, neáu thaáy thaân toâi, hoaëc nghe hay chaïm vaøo ñeàu xa lìa ñöôïc phieàn naõo. Boà-taùt bieát ngoaøi Boà-ñeà ra, khoâng caàu quaû gì khaùc, chæ caàu laøm lôïi ích cho chuùng sanh. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù theå laäp nguyeän nhö vaäy. Neân bieát, ngöôøi nhö theá chính laø tröôûng giaû, coù cuûa caûi vaø phaùp hôn taát caû, laø vò caàu phaùp vöông maø chöa ñöôïc Phaùp vöông. Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt thöôøng ñaày ñuû ba ñieàu: 1. Taâm khoâng öa thích saùch vôû ngoaïi ñaïo, 2. Taâm khoâng tham muoán caûnh vui sanh töû, 3. Thöôøng thích cuùng döôøng Phaät, Phaùp, Taêng. Hoaëc laïi coù ba ñieàu: 1. Vì ngöôøi chòu khoå taâm khoâng hoái haän, 2. Ñaày ñuû trí tueä nhieäm maàu voâ thöôïng, 3. Ñuû caùc phaùp laønh, khoâng sanh taâm kieâu maïn. Hoaëc laïi coù ba ñieàu: 1. Vì caùc chuùng sanh chòu khoå nôi ñòa nguïc, xem nhö höôûng caûnh an vui treân coõi trôøi Tam thieàn, 2. Thaáy ngöôøi khaùc coù lôïi, khoâng khôûi taâm ganh gheùt, 3. Laøm caùc vieäc laønh, khoâng vì sanh töû. Hoaëc laïi coù ba ñieàu: 1. Thaáy ngöôøi khaùc thoï khoå, xem nhö mình thoï, 2. Tu taäp phaùp laønh laø vì chuùng sanh, 3. Kheùo taïo caùc phöông tieän khieán hoï xa lìa ñau khoå. Hoaëc laïi coù ba ñieàu: 1. Quaùn saùt caûnh vui nôi sanh töû nhö raén ñoäc lôùn, 2. Öa ôû trong sanh töû laø muoán laøm lôïi ích cho chuùng sanh, 3. Quaùn Phaùp nhaãn voâ sanh coù nhieàu coâng ñöùc. Hoaëc laïi coù ba ñieàu: 1. Xaû boû thaân, 2. Xaû boû maïng soáng, 3. Xaû boû taøi vaät. Xaû boû ba ñieàu aáy laø vì chuùng sanh. Hoaëc laïi coù ba ñieàu: 1. Hoïc roäng nghe nhieàu, khoâng nhaøm chaùn, 2. Chòu nhaãn nhòn caùc ñieàu aùc, 3. Daïy ngöôøi khaùc tu haïnh nhaãn nhuïc.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 2 559

Hoaëc laïi coù ba ñieàu: 1. Töï xem roõ veà loãi mình, 2. Kheùo che giaáu toäi loãi ngöôøi khaùc, 3. Thích tu taâm töø. Hoaëc laïi coù ba ñieàu: 1. Chí taâm giöõ gìn giôùi caám, 2. Duøng boán Nhieáp phaùp ñeå goàm thaâu chuùng sanh, 3. Lôøi noùi dòu daøng, khoâng thoâ baïo. Hoaëc laïi coù ba ñieàu: 1. Coù theå môû hoäi thí phaùp, 2. Coù theå môû hoäi thí taøi vaät, 3. Ñem hai loaïi thí naøy, khuyeân chuùng sanh thöïc haønh. Hoaëc laïi coù ba ñieàu: 1. Thöôøng duøng phaùp Ñaïi thöøa daïy baûo chuùng sanh, 2. Thöôøng tu caùc haïnh tinh taán taêng thöôïng, 3. Ñoái vôùi chuùng sanh, khoâng khôûi taâm khi deå. Hoaëc laïi coù ba ñieàu: 1. Maëc duø coù nhieàu phieàn

naõo nhöng coù theå chòu ñöïng ñöôïc, 2. Bieát phieàn naõo coù nhieàu toäi loãi, maø khoâng nhaøm chaùn, 3. Töï mình ñaày ñuû phieàn naõo, maø coù theå dieät tröø phieàn naõo ngöôøi khaùc. Hoaëc laïi coù ba ñieàu: 1. Thaáy ngöôøi khaùc coù lôïi laïc, vui möøng nhö cuûa mình, 2. Ñöôïc söï an laïc, khoâng thoïi höôûng rieâng, 3. ÔÛ nôi thöøa döôùi khoâng khôûi töôûng cho laø ñuû. Hoaëc laïi coù ba ñieàu: 1. Nghe söï khoå haïnh cuûa caùc vò Boà-taùt, khoâng coù sôï haõi, 2. Thaáy ngöôøi ñeán xin, khoâng noùi khoâng coù, 3. Khoâng khôûi nieäm ta hôn taát caû. Naøy thieän nam! Boà-taùt neáu coù khaû naêng quaùn nhaân, quaùn quaû, thì cuõng coù khaû naêng quaùn nhaân quaû hay quaùn quaû nhaân. Boà-taùt nhö vaäy, coù theå ñoaïn tröø nhaân quaû, coù theå chöùng ñaéc nhaân quaû, Boà-taùt ñaõ coù theå ñoaïn tröø hay chöùng ñaéc ñöôïc nhaân quaû, thì goïi laø phaùp quaû, ñoù laø vua cuûa caùc phaùp, laø söï töï taïi cuûa phaùp. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Boà-taùt taïi gia vaø Boà-taùt xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia laäp nguyeän nhö vaäy khoâng khoù, ngöôïc laïi, Boà-taùt taïi gia laäp nguyeän nhö vaäy môùi thaät laø khoù! Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

Phaåm 8: BOÀ TAÙT GIAÛ DANH VAØ BOÀ TAÙT THAÄT NGHÓA Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Nhö Ngaøi ñaõ daïy, Boà-taùt coù hai haïng: Boà- taùt giaû danh vaø Boà-taùt ñuùng nghóa chaân thaät. Vaäy theá naøo laø Boà-taùt giaû danh? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Chuùng sanh neáu ñaõ phaùt taâm Boà-ñeà roài, maø coøn thích hoïc phaùp thuaät cuûa ngoaïi ñaïo, duøng kinh ñieån, saùch vôû, cuûa hoï ñeå ñoïc tuïng, thoï trì, laáy giaùo phaùp aáy daïy baûo chuùng sanh, töï baûn thaân gieát haïi keû khaùc, khoâng thích tu taäp Töø bi, laïi vui thích trong sanh töû, thöôøng laøm caùc nghieäp höôûng caûnh vui sanh töû, khoâng coù nieàm tin ñoái vôùi Tam Baûo, sanh taâm nghi ngôø, thöông tieác thaân maïng, khoâng theå nhaãn nhuïc, lôøi noùi thoâ baïo, hoái haän, buoâng lung, ñoái vôùi töï thaân sinh yù töôûng khi deå, ta khoâng caàn chöùng ñaéc Voâ thöôïng Boà-ñeà, ñoái vôùi phieàn naõo khôûi sanh sôï haõi, khoâng sieâng naêng tu taäp ñeå tìm caùch phaù tröø, thöôøng khôûi taâm boûn seûn, tham lam, ganh gheùt, gaàn guõi baïn aùc, bieáng nhaùc, taâm luoân loaïn ñoäng, thích choã toái taêm, khoâng tin saùu ñoä, khoâng thích tu taäp phöôùc ñöùc, khoâng quaùn saùt sanh töû, thöôøng thích thoï trì lôøi aùc cuûa ngöôøi khaùc. Ñoù laø Boà-taùt giaû danh. Naøy thieän nam! Hoaëc coù chuùng sanh phaùt taâm Boà-ñeà, muoán ñöôïc chöùng ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, nghe noùi phaûi traûi qua voâ löôïng kieáp cöïc khoå tu ñaïo, sau môùi chöùng ñaéc. Nghe nhö vaäy roài, khôûi taâm hoái tieác, duø coù tu taäp, maø ñaïo taâm khoâng chôn thaät, khoâng coù aên naên, hoå theïn, khoâng coù loøng thöông ngöôøi, vaâng theo ngoaïi ñaïo, gieát deâ teá trôøi, duø coù chuùt tín taâm, nhöng khoâng beàn chaéc, vui theo naêm duïc, taïo moïi ñieàu aùc, yû ñöôïc saéc ñeïp, tieàn taøi, vaät chaát maø sanh taâm kieâu maïn, haønh ñoäng ñieân ñaûo, khoâng coù lôïi ích, vì vui caûnh sanh töû, maø haønh boá thí, vì caûnh vui coõi trôøi maø giöõ gìn giôùi caám, muoán ñöôïc

soáng laâu maø tu thieàn ñònh; ñoù goïi laø Boà-taùt giaû danh. Coøn Boà-taùt ñuùng nhö nghóa chôn thaät, laø coù theå nghe hieåu nghóa lí saâu xa, luoân gaàn guõi vôùi caùc baïn laønh, thích cuùng döôøng sö tröôûng cha meï, baïn laønh, thích nghe möôøi hai boä kinh cuûa ñöùc Nhö Lai, ra söùc thoï trì ñoïc tuïng, bieân cheùp, suy nghó nghóa lí. Vì nhaân duyeân caàu phaùp khoâng tieác thaân maïng, vôï con cuûa caûi, taâm luoân beàn chaéc, thöông yeâu taát caû moïi loaøi, noùi lôøi dòu daøng, khoâng ñôïi ngöôøi hoûi, lôøi noùi chaân thaät, khoâng noùi thoâ aùc vaø noùi hai löôõi. Ñoái vôùi töï thaân, khoâng khôûi taâm khi deå, töï tay thöïc haønh boá thí, khoâng bò ngaên caûn, thöôøng thích tu taäp, maøi göôm trí tueä, hoïc taäp saùch vôû ngoaïi ñaïo laø ñeå phaù tröø taø kieán, ñeå vöôït leân treân

taø kieán. Kheùo duøng phöông tieän ñeå ñieàu phuïc chuùng sanh, ôû giöõa ñaùm ñoâng khoâng sanh taâm khieáp sôï, thöôøng daïy cho chuùng sanh Boà-ñeà deã chöùng ñaéc, khieán cho ngöôøi nghe khoâng khôûi taâm lo sôï, chuyeân caàn tu taäp tinh taán, xem thöôøng phieàn naõo vaø laøm cho phieàn naõo khoâng ñöôïc lan roäng. Taâm khoâng voïng ñoäng, thöôøng tu nhaãn nhuïc, vì quaû Nieát Baøn maø tinh taán giöõ giôùi, vì chuùng sanh nguyeän laøm ngöôøi sai baûo, muoán cho chuùng sanh ñöôïc söï an vui, yeân oån, höôûng söï sung söôùng, vì keû khaùc saün saøng chòu moïi khoå cöïc, taâm khoâng hoái haän. Thaáy ngöôøi thoái thaát taâm Boà-ñeà thì sanh loøng thöông xoùt. Cöùu giuùp nhöõng ngöôøi ñau khoå, soi xeùt con ñöôøng sanh töû, coù nhieàu toäi loãi, ñaày ñuû saùu phaùp Ba-la-maät voâ thöôïng, laøm vieäc ñôøi hôn heát moïi ngöôøi, loøng tin beàn chaéc, tu taäp Töø bi, cuõng khoâng mong caàu phöôùc baùo Töø bi. Ñoái vôùi keû oaùn, ngöôøi thaân, taâm luoân bình ñaúng, trong boá thí khoâng coù phaân bieät, boá thí töï thaân cuõng nhö vaäy; bieát ñöôïc caùc töôùng, voán laø voâ thöôøng, neân khoâng tham tieác thaân maïng, duøng phaùp boán Nhieáp phaùp ñeå höôùng daãn chuùng sanh, bieát roõ theá ñeá, neân tuøy moãi chuùng sanh, maø daïy baûo cho hoï. Trong luùc vì caùc chuùng sanh chòu khoå, taâm khoâng xao ñoäng, vöõng nhö nuùi Tu di; duø thaáy chuùng sanh phaàn nhieàu taïo nghieäp aùc, ngöôøi taïo nghieäp laønh thì ít, taâm quyeát khoâng queân, ñoái vôùi Tam Baûo khoâng sanh loøng nghi ngôø, thích söï cuùng döôøng, neáu coøn ngheøo khoù, thì tröôùc cho ngöôøi baàn cuøng, sau môùi boá thí phöôùc ñieàn, tröôùc phaûi vì ngöôøi ngheøo khoù, sau môùi vì ngöôøi giaøu coù, öa khen ngôïi coâng haïnh cuûa ngöôøi, môû ñöôøng cho hoï ñeán Nieát Baøn, bieát ñöôïc kyõ ngheä muoán daïy cho ngöôøi khaùc hoïc, thaáy ngöôøi hoïc taäp hôn mình, thì sanh taâm vui möøng, khoâng nghó lôïi cho mình, chæ nghó lôïi cho ngöôøi, toaøn thaân, khaåu, yù laøm caùc vieäc laønh, khoâng phaûi vì mình, maø luoân luoân vì ngöôøi khaùc. Ñoù laø Boà-taùt ñuùng vôùi thaät nghóa. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Boà-taùt taïi gia vaø Boà-taùt xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia thöïc haønh theo Boà-taùt thaät nghóa khoâng khoù, ngöôïc laïi Boà-taùt taïi gia, thöïc haønh theo Boà-taùt thaät nghóa môùi thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

---

562 BOÄ LUAÄT 12

Phaåm 9: TAÂM KIEÂN COÁ CUÛA BOÀ TAÙT THAÄT NGHÓA Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Boà-taùt thaät nghóa, laøm theá naøo ñeå töï bieát mình laø Boà-taùt thaät nghóa? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt tu haønh khoå haïnh, tröôùc tieân mình phaûi thaønh taâm. Naøy thieän nam! Nhö Lai nhôù thuôû xöa luùc thöïc haønh ñaïo Boà-taùt , tröôùc theo ngoaïi ñaïo tu phaùp khoå haïnh, chí taâm thöïc haønh, khoâng thoái chuyeån, trong nhieàu ñôøi, chæ laáy tro xoa thaân, moãi ngaøy chæ aên moät haït meø, haït ñaäu, haït deû.v.v... naèm treân choâng gai, caây laù, ñaát ñaù; laáy nöôùc tieåu traâu laøm thuoác trò beänh, suoát muøa heø duøng naêm thöù löûa ñeå söôûi, ñaàu muøa ñoâng giaù laïnh thì ñeå loõa theå, hoaëc aên coû, reå, nhaùnh, laù, traùi caây, ñaát vaø gioù; luùc laøm caùc vieäc khoå haïnh nhö theá, caû baûn thaân mình vaø ngöôøi khaùc ñeàu khoâng coù lôïi ích, maëc duø khoå cöïc nhö vaäy, nhöng taâm khoâng thoái chuyeån, vöôït hôn taát caû khoå haïnh ngoaïi ñaïo. Naøy thieän nam! Nhö Lai thuôû xöa vì boán vieäc maø thí xaû thaân maïng: 1. Vì dieät tröø caùc phieàn naõo cuûa chuùng sanh, 2. Vì muoán chuùng sanh ñöôïc söï an laïc, 3. Vì muoán töï tröø boû tham ñaém cuûa thaân, 4. Vì muoán baùo ñaùp ôn sanh thaønh döôõng duïc cuûa cha meï. Boà-taùt neáu ñaõ khoâng tieác thaân maïng, thì bieát roõ ñoù laø Boà-taùt thaät nghóa. Naøy thieän nam! Nhö lai thuôû xöa, vì caàu chaùnh phaùp, maø khoeùt thaân laøm thaønh ba ngaøn saùu traêm ngoïn ñeøn. Baáy giôø, Nhö lai coøn nhieàu phieàn naõo, thaân thaät coù bieát ñau khoå, nhöng vì ñeå ñoä thoaùt chuùng sanh, neân khuyeân baûo taâm giõõ vöõng chí nguyeän, khoâng ñöôïc lay ñoäng. Trong luùc aáy, laïi ñöôïc ñaày ñuû ba ñieàu: 1. Roát raùo khoâng thoái chuyeån, 2. Ñöôïc laøm Boà-taùt thaät nghóa, 3. Ñöôïc goò laø baäc khoâng theå nghó baøn. Ñoù laø Boà- taùt khoâng theå nghó baøn. Laïi nöõa, Nhö Lai thuôû xöa, vì caàu chaùnh phaùp, neân trong moät kieáp, toaøn thaân phaûi ñau khoå vôùi ngaøn muït gheû, khi aáy coù ñaày ñuû taát caû phieàn naõo, thaân thaät söï bieát ñau, nhöng vì muoán ñoä thoaùt chuùng sanh, neân khuyeân baûo taâm giõõ vöõng chí nguyeän, khoâng ñöôïc lay ñoäng, ñoù goïi laø Boà-taùt khoâng theå nghó baøn. Laïi nöõa, Nhö Lai thuôû xöa, vì cöùu moät con chim Boà caâu maø phaûi thí xaû thaân maïng, luùc aáy vaãn coøn ñaày ñuû caùc phieàn naõo, thaân thaät bieát ñau khoå, nhöng vì muoán ñoä thoaùt chuùng sanh, neân khuyeân baûo taâm giõõ vöõng chí nguyeän, khoâng ñöôïc lay ñoäng, ñoù goïi laø Boà-taùt khoâng theå nghó baøn. Naøy thieän nam! Taát caû baïn aùc vaø caùc nghieäp phieàn naõo, chính laø baïn ñeå trang nghieâm ñaïo Boà-taùt. Vì sao? Vì taát caû phaøm phu, khoâng coù

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 2 563

trí tueä vaø taâm khoâng chaùnh nieäm, neân cho phieàn naõo laø keû oaùn ñòch, coøn Boà-taùt coù trí tueä ñaày ñuû, neân duøng phieàn naõo laøm baïn ñaïo, ñoái vôùi baïn aùc vaø nghieäp baát thieän cuõng nhö vaäy. Naøy thieän nam! Xa lìa phieàn naõo, thì hoaøn toaøn khoâng thoï thaân trong coõi xaáu aùc, vì theá Boà-taùt

duø hieän coù nghieäp aùc, nhöng khoâng phaûi nghieäp aùc cuûa thaân khaåu yù taïo ra, maø chæ laø nguyeän löïc, vì do theä nguyeän aáy, maø coù theå thoï thaân thuù döõ. Vì muoán ñieàu phuïc suùc sanh, neân Boà-taùt thoï thaân suùc sanh nhöng bieát noùi tieáng ngöôøi, bieát noùi phaùp, noùi lôøi chaân thaät, khoâng noùi lôøi thoâ aùc, noùi nhöõng lôøi coù yù nghóa, thöôøng thöông yeâu moïi loaøi, tu taäp Töø bi, khoâng coù voïng ñoäng, thì ñoù laø Boà-taùt khoâng theå nghó baøn. Naøy thieän nam! Nhö Lai thuôû xöa, khi laøm thaân gaáu, duø coøn phieàn naõo, nhöng phieàn naõo ñoái vôùi Nhö Lai khoâng coù löïc töï taïi. Vì sao? Vì Nhö Lai ñaày ñuû chaùnh nieäm, thöông yeâu chuùng sanh, uûng hoä chaùnh phaùp, tu haønh phaùp haïnh. Tuøy luùc laïi thoï caùc thaân: Traâu, chim, thoû, raén, roàng, voi, kim sí ñieåu, Boà caâu, nai, vöôïn, deâ, gaø, chim tró, khoảng töôùc, anh voõ, coùc, nhaùi. v.v... luùc Nhö Lai thoï thaân nhö vaäy, duø ñuû phieàn naõo, nhöng phieàn naõo ñoái vôùi Nhö Lai khoâng coù löïc töï taïi. Vì sao? Vì Nhö lai ñaày ñuû chaùnh nieäm, thöông yeâu chuùng sanh, uûng hoä chaùnh phaùp, tu haønh phaùp haïnh. Naøy thieän nam! Theá gian ñoùi khoå, Nhö Lai laäp ñaïi nguyeän, do nôi nguyeän löïc ñoù, maø Nhö lai laøm thaân caù lôùn, ñeå caùc chuùng sanh aên thòt caù, traùnh khoûi naïn ñoùi, roài tu ñaïo, chaùnh nieäm, khoâng coøn toäi loãi xaáu aùc. Vaøo thôøi beänh dòch, Nhö Lai laäp nguyeän lôùn, do söùc nguyeän aáy, maø laøm thaân caây thuoác, caùc ngöôøi coù beänh thaáy nghe hoaëc chaïm thaân caây hay aên voû, ngoaøi maùu, thòt, xöông, tuyû cuûa caây ñoù, beänh lieàn laønh haún. Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt thoï khoå nhö vaäy, maø taâm khoâng heà thoái chuyeån, ñoù laø Boà-taùt thaät nghóa. Boà-taùt luùc tu taäp saùu Ba-la-maät, khoâng bao giôø mong caàu quaû cuûa saùu Ba-la-maät, chæ laáy lôïi ích cuûa chuùng sanh laøm söï nghieäp, Boà-taùt bieát roõ toäi loãi cuûa sanh töû, nhöng muoán ôû trong sanh töû laø vì söï an vui lôïi ích cuûa chuùng sanh, Boà-taùt bieát roõ söï an vui cuûa giaûi thoaùt vaø khoå ñau cuûa sanh töû maø vaãn thích ôû trong sanh töû, ñoù laø Boà-taùt khoâng theå nghó baøn, Boà-taùt cöùu ñoä chuùng sanh, khoâng caàu traû ôn, ngöôïc laïi, nôi naøo thoï ôn thì thöôøng nhôù nghó, ñeå ñeàn ñaùp. Naøy thieän nam! Taát caû chuùng sanh thöôøng caàu lôïi cho mình, traùi laïi, Boà-taùt laøm vieäc luoân caàu lôïi cho ngöôøi, ñoù laø Boà-taùt khoâng theå nghó baøn. Baäc ñaïi Boà-taùt duø coøn ñaày phieàn naõo, maø ñoái vôùi ngöôøi thaân keû

oaùn, ñeàu xem bình ñaúng, laøm lôïi ích gioáng nhau. Ñoù laø Boà-taùt khoâng theå nghó baøn. Naøy thieän nam! Caùc phaùi ngoaïi ñaïo, khi hoaù ñoä chuùng sanh, hoaëc duøng lôøi thoâ aùc, ñaùnh ñaäp, maéng nhieác, ñuoåi ñi, sau môùi ñieàu phuïc. Boà- taùt thì ngöôïc laïi, trong khi hoaù ñoä chuùng sanh, khoâng duøng lôøi hung aùc, giaän döõ hay theâu deät, chæ duøng lôøi dòu daøng, chaân thaät, chuùng sanh nghe thaáy laø vui möøng. Ví nhö hoa sen xanh nôû ra gaëp ñeâm coù traêng, nhö hoa sen ñoû nôû ra gaëp aùnh maët trôøi. Naøy thieän nam! Boà-taùt trong khi boá thí cuûa caûi, chæ coù ít maø laïi nhieàu ngöôøi ñeán xin, thì cuõng khoâng khôûi taâm nhaøm chaùn. Ñoù laø Boà-taùt khoâng theå nghó baøn. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù boán vieäc khoâng theå nghó baøn. Boà-taùt giaùo hoùa chuùng sanh gaëp phaûi nhöõng

ngöôøi ñui muø, caâm ñieác, ngu si, ha- ïng bieân ñòa xaáu aùc, thì taâm vaãn khoâng moûi meät, nhaøm chaùn. Ñoù laø Boà- taùt khoâng theå nghó baøn. 1. Taøi vaät quí baùu coù theå ñem boá thí cho ngöôøi. 2. Duø coøn nhieàu phieàn naõo, maø nhaãn nhòn ñöôïc caùc vieäc aùc. 3. Thaáy chuùng sanh chia reõ, thì laøm cho hoaø hôïp laïi. 4. Tröôùc khi hoï saép cheát maø thaáy caûnh xaáu aùc, thì thuyeát phaùp ñeå hoï chuyeån ñoåi. Ñoù laø boán vieäc khoâng theå nghó baøn. Laïi coù ba vieäc khoâng theå nghó baøn: 1. Traùch maéng taát caû phieàn naõo. 2. Soáng trong phieàn naõo, maø khoâng xaû boû phieàn naõo. 3. Duø coøn caùc phieàn naõo vaø nghieäp phieàn naõo, maø khoâng voïng ñoäng. Ñoù laø ba nghieäp khoâng theå nghó baøn cuûa Boà-taùt. Laïi coù ba vieäc khoâng theå nghó baøn: 1. Laø luùc saép boá thí, taâm sanh vui möøng. 2. Boá thí cho ngöôøi khaùc taâm khoâng mong caàu phöôùc baùo. 3. Sau khi boá thí, taâm raát vui möøng, khoâng hoái haän, ñoù laø ba vieäc khoâng theå nghó baøn cuûa Boà-taùt. Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt luùc laøm nhö vaäy, töï soi xeùt taâm mình: “Ta laø Boà-taùt giaû danh hay Boà-taùt thaät nghóa?” Neáu coù ai laøm ñöôïc nhö vaäy, neân bieát ngöôøi ñoù laø Boà-taùt thaät nghóa. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: 1. Boà-taùt taïi gia. 2. Boà-taùt xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia thöïc haønh nhöõng vieäc nhö vaäy khoâng laáy laøm khoù, ngöôïc laïi Boà-taùt taïi gia, thöïc haønh nhö vaäy, môùi thaät laø khoù! Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 2 565

Phaåm 10: LÔÏI MÌNH VAØ LÔÏI NGÖÔØI Thieän Sanh baïch phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Theá naøo laø Boà-ñeà, theá naøo laø ñaïo Boà-ñeà? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Neáu lìa xa Boà-ñeà, thì cuõng khoâng coù ñaïo Boà-ñeà. Lìa ñaïo Boà-ñeà, thì cuõng khoâng coù Boà-ñeà. Do vaäy Ñaïo cuûa Boà-ñeà töùc laø Boà-ñeà, Boà-ñeà töùc laø Ñaïo cuûa Boà-ñeà. Boà-ñeà vaø ñaïo Boà-ñeà thuø thaéng hôn ñaïo quaû cuûa Thanh-vaên, Duyeân-giaùc chöùng ñaéc. Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Ñaïo quaû chöùng ñaéc cuûa Thanh-vaên, Duyeân- giaùc, töùc laø Boà-ñeà, töùc laø ñaïo Boà-ñeà. Taïi sao Ngaøi noùi noù thuø thaéng hôn? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! ñaïo Thanh-vaên, Duyeân-giaùc khoâng roäng lôùn, chaúng theå hieåu bieát taát caû, cho neân Boà-ñeà vaø ñaïo Boà-ñeà ñöôïc goïi laø Thaéng. Cuõng nhö vôùi taát caû kinh saùch cuûa theá gian, thì möôøi hai boä kinh laø treân heát. Vì sao? Vì lôøi kinh khoâng sai laàm, khoâng ñieân ñaûo. Ñaïo cuûa Nhò thöøa ñoái vôùi ñaïo Boà-ñeà cuõng nhö vaäy. Naøy thieän nam! ñaïo Boà-ñeà töùc laø Hoïc cuõng laø quaû cuûa Hoïc. Theá naøo goïi laø Hoïc? Thöïc haønh ñaïo Boà-ñeà chöa ñaày ñuû, maø taâm khoâng thoái chuyeån goïi laø Hoïc. Thöïc haønh ñaïo Boà-ñeà ñaõ ñöôïc ñaày ñuû, taâm khoâng thoái chuyeån goïi laø quaû cuûa Hoïc. Chöa ñöôïc ñònh töï taïi trong A-taêng-kyø- kieáp thöù ba goïi laø Hoïc. Ñaõ ñöôïc ñònh töï taïi trong A-taêng-kyø-kieáp thöù ba, goïi laø quûa cuûa Hoïc. A-taêng-kyø-kieáp thöù nhaát, chöa theå boá thí heát taát caû, chöa boá thí moïi thôøi gian, chöa boá thí heát taát caû chuùng sanh, A-taêng-kyø- kieáp thöù hai duø boá thí ñöôïc taát caû, nhöng chöa coù

theå boá thí trong moïi thôøi gian, chöa coù theå boá thí heát taát caû chuùng sanh, hai ñieàu treân aáy goïi laø Hoïc, A-taêng-kyø-kieáp thöù ba coù theå boá thí ñöôïc taát caû trong moïi thôøi gian vaø cho taát caû chuùng sanh, aáy goïi laø quaû cuûa Hoïc. Naøy thieän nam! Boà-taùt tu haønh boá thí, giöõ giôùi, nhaãn nhuïc, tinh taán, thieàn ñònh vaø trí tueä, aáy goïi laø Hoïc, ñeán ñöôïc bôø giaùc goïi laø quaû cuûa Hoïc. Naøy thieän nam! Coù ngöôøi boá thí maø khoâng coù Ba-la-maät, coù ngöôøi coù Ba-la-maät maø khoâng goïi laø boá thí, coù ngöôøi coù Ba-la-maät cuõng coù boá thí, coù ngöôøi khoâng Ba-la-maät cuõng khoâng boá thí. Naøy thieän nam! Haïng ngöôøi coù boá thí , maø khoâng coù Ba-la-maät, töùc laø haøng Thanh-vaên, Duyeân-giaùc, taát caû phaøm phu, ngoaïi ñaïo, dò kieán vaø haøng Boà-taùt thöïc haønh boá thí trong hai A-taêng-kyø-kieáp ñaàu. Ñöôïc Ba-la-maät maø khoâng boá thí, ñoù laø nhöõng ngöôøi Trì giôùi Ba-la-maät cho

ñeán Baùt nhaõ Ba-la-maät. Haïng ngöôøi cuõng coù boá thí cuõng coù Ba-la-maät, ñoù laø Boà-taùt thöïc haønh boá thí trong A-taêng-kyø-kieáp thöù ba. Chaúng boá thí, chaúng Ba-la-maät, aáy laø haïng Thanh-vaên, Duyeân-giaùc giöõ giôùi, tu thieàn ñònh, nhaãn nhuïc, Töø bi. Naøy thieän nam! Chaúng boá thí, chaúng Ba-la-maät goïi laø Hoïc, cuõng boá thí cuõng Ba-la-maät goïi laø quaû cuûa Hoïc. Naøy thieän nam! Heã laø Boà-taùt töùc laø Taän trí, Voâ sanh trí. Vì sao? Vì hai trí naøy laøm cho taâm sieâng naêng tu taäp ba möôi baûy phaåm trôï ñaïo, aáy goïi laø Hoïc. Ñöôïc Boà-ñeà roài, goïi laø quaû cuûa Hoïc. Töï mình ñieàu phuïc ñöôïc caùc caên, roài ñieàu phuïc cho chuùng sanh, goïi laø Hoïc. Chính mình ñöôïc giaûi thoaùt vaø khieán chuùng sanh ñöôïc giaûi thoaùt, goïi laø quaû cuûa Hoïc. Tu taäp möôøi löïc, boán ñieàu khoâng sôï haõi, ñaïi bi, ba nieäm goïi laø Hoïc, ñaày ñuû möôøi taùm phaùp baát coïng goïi laø Hoïc quaû. Vì lôïi ích cho mình vaø ngöôøi, maø taïo nghieäp thieän goïi laø Hoïc, ñaõ ñem lôïi ích cho ngöôøi roài, goïi laø quaû cuûa Hoïc. Hoïc taäp phaùp theá gian goïi laø Hoïc, hoïc taäp phaùp xuaát theá gian goïi laø quaû cuûa Hoïc. Vì caùc chuùng sanh, khoâng thöông tieác thaân hình, taøi vaät thì goïi laø hoïc. Vì chuùng sanh khoâng chuùt thöông tieác thaân, cuûa caûi vaø maïng soáng goïi laø quaû cuûa Hoïc. Coù theå hoaù ñoä chuùng sanh taïo nghieäp laøm Trôøi, ngöôøi, goïi laø Hoïc, taïo nghieäp voâ laäu goïi laø quaû cuûa Hoïc. Boá thí cho chuùng sanh taát caû taøi vaät goïi laø Hoïc, thöïc haønh phaùp thí goïi laø quaû cuûa Hoïc. Chính mình dieät tröø tham lam, ganh gheùt goïi laø Hoïc, dieät tröø taâm tham lam, ganh gheùt cuûa ngöôøi khaùc goïi laø quaû cuûa Hoïc. Thoï trì naêm caên, tu haønh öùc nieäm, goïi laø Hoïc, giaùo hoaù ngöôøi khaùc tu taäp thaønh töïu vieân maõn, goïi laø quaû cuûa Hoïc. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù thieän caên chaùnh tín, ñaõ ñöôïc lôïi ích cho mình, laïi ñem lôïi ích cho ngöôøi khaùc, laøm lôïi ích cho mình khoâng goïi laø töï lôïi, laøm lôïi ích cho ngöôøi khaùc môùi goïi laø töï lôïi. Vì sao? Vì baäc ñaïi Boà-taùt luoân laøm lôïi ích cho ngöôøi khaùc, neân ñoái vôùi thaân maïng, taøi vaät khoâng khôûi taâm tham tieác, aáy môùi goïi laø töï lôïi. Boà-taùt bieát roõ, neáu duøng phaùp Thanh-vaên, Duyeân-giaùc, daïy baûo chuùng sanh, maø chuùng sanh khoâng laõnh thoï, thôøi duøng caûnh vui nôi coõi Trôøi, ngöôøi maø daïy baûo cho hoï goïi laø lôïi tha, laøm

lôïi ích cho ngöôøi khaùc, cuõng töùc laø laøm lôïi ích cho mình. Boà-taùt khoâng theå laøm kieâm nhieäm lôïi ích cho mình vaø cho ngöôøi, chæ laøm lôïi ích cho mình, thì goïi ñoù laø Boà-taùt baäc döôùi. Vì sao? Vì Boà-taùt nhö vaäy, ñoái vôùi phaùp taøi seõ sanh taâm tham ñaém, neân khoâng theå kieâm nhieäm vieäc laøm lôïi ích cho mình vaø cho ngöôøi, Boà-taùt maø ñeå ngöôøi khaùc chòu khoå naõo, coøn mình höôûng an vui, thì Boà-taùt nhö vaäy khoâng theå naøo laøm lôïi ích cho ngöôøi khaùc. Neáu töï mình khoâng tu haønh boá thí, giöõ

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 2 567

giôùi, hoïc roäng nghe nhieàu, duø coù daïy baûo ngöôøi khaùc thöïc haønh, thì ñoù goïi laø lôïi tha, chöù khoâng theå goïi laø töï lôïi. Töï mình coù ñaày ñuû chaùnh tín, naêm thieän caên, roài ñem daïy baûo ngöôøi khaùc, ñoù môùi goïi laø Boà-taùt töï lôïi mình vaø lôïi ngöôøi khaùc. Naøy thieän nam! Lôïi ích coù hai: Laø Ñôøi naøy vaø Ñôøi sau. Boà-taùt neáu laøm lôïi ích trong ñôøi naøy, khoâng goïi laø lôïi ích ñích thaät, Boà-taùt, neáu laøm lôïi ích ñôøi sau, thì coù theå laøm lôïi ích cho mình vaø cho ngöôøi. Naøy thieän nam! Caûnh vui cuõng coù hai: Laø caûnh vui theá gian vaø caûnh vui xuaát theá gian. Phöôùc cuõng nhö vaäy. Boà-taùt, neáu coù hai caûnh vui aáy vaø hai phöôùc aáy ñeå daïy baûo chuùng sanh, thì goïi laø töï lôïi vaø lôïi tha. Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt ñaày ñuû moät phaùp, mình vaø ngöôøi ñeàu coù lôïi ích, nghóa laø khoâng buoâng lung. Hoaëc coù hai phaùp, coù theå lôïi mình vaø lôïi ngöôøi, ñoù laø hoïc roäng nghe nhieàu vaø suy nghó. Hoaëc coù ba phaùp coù theå lôïi mình vaø lôïi ngöôøi: Laø thöông yeâu chuùng sanh vaø sieâng naêng tu haønh tinh taán, ñaày ñuû nieäm taâm. Hoaëc coù boán phaùp, coù theå lôïi mình lôïi ngöôøi, nghóa laø coù boán uy nghi. Hoaëc coù naêm phaùp coù theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi: 1. Tín, 2. Giöõ giôùi, 3. Hoïc roäng nghe nhieàu, 4. Boá thí, 5. Trí tueä. Hoaëc coù saùu phaùp lôïi mình lôïi ngöôøi, ñoù laø saùu nieäm. Hoaëc coù baûy phaùp, coù theå lôïi mình lôïi ngöôøi, ñoù laø phaù tröø baûy kieâu maïn. Naøy thieän nam! Neáu Sa-moân, Baø-la-moân, tröôûng giaû, nam, nöõ, hoaëc trong ñaïi chuùng coù caùc ñieàu loãi laàm, Boà-taùt ñaõ thaáy roài thì tröôùc tuøy yù moïi ngöôøi, sau môùi noùi phaùp, khieán ñöôïc ñieàu phuïc, neáu Boà-taùt tröôùc khoâng tuøy yù moïi ngöôøi, maø thuyeát phaùp, aáy goïi laø Boà-taùt baäc döôùi. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Thích gaàn guõi baïn laønh vaø Khoâng thích gaàn guõi baïn laønh. Ngöôøi thích gaàn guõi baïn laønh thì coù theå laøm lôïi ích cho mình vaø cho ngöôøi, ngöôøi khoâng thích gaàn guõi baïn laønh, thì khoâng theå laøm lôïi ích cho mình vaø cho ngöôøi. Naøy thieän nam! Thích gaàn guõi baïn laønh laïi coù hai ñieàu: Laø Thích cuùng döôøng vaø khoâng thích cuùng döôøng. Ngöôøi thích cuùng döôøng thì coù theå lôïi mình lôïi ngöôøi, ngöôøi khoâng thích cuùng döôøng thì khoâng theå lôïi mình lôïi ngöôøi. Thích cuùng döôøng laïi coù hai ñieàu: Coù theå nghe phaùp, khoâng theå nghe phaùp. Ngöôøi chí taâm nghe phaùp laø coù theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi; ngöôøi khoâng chí taâm nghe phaùp, thì khoâng theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi. Chí taâm nghe phaùp laïi coù hai ñieàu: Coù theå thöa hoûi, vaø Khoâng theå thöa hoûi. Ngöôøi thöa hoûi veà nghóa lyù, laø coù theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi; ngöôøi khoâng thöa hoûi, thì khoâng theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi. Ngöôøi thöa hoûi nghóa lí, cuõng

coù hai ñieàu: Chí taâm thoï trì, vaø khoâng chí taâm thoï trì. Ngöôøi chí taâm thoï trì laø coù theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi; ngöôøi

khoâng chí taâm thoï trì, thì khoâng theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi. Ngöôøi chí taâm thoï trì, laïi coù hai ñieàu: Suy nghó, vaø Khoâng suy nghó. Ngöôøi thöôøng suy nghó, laø coù theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi, ngöôøi khoâng suy nghó, thì khoâng theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi. Thöôøng suy ngó cuõng coù hai haïng: Hieåu nghóa, vaø khoâng hieåu nghóa. Ngöôøi hieåu nghóa laø coù theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi, ngöôøi khoâng hieåu nghóa thì khoâng theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi. Ngöôøi hieåu nghóa cuõng coù hai haïng: Laø soáng ñuùng phaùp, vaø soáng khoâng ñuùng phaùp. Soáng ñuùng phaùp coù theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi, soáng khoâng ñuùng phaùp khoâng theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi. Ngöôøi soáng ñuùng nhö phaùp, laïi coù hai haïng: Ñaày ñuû taùm trí, vaø khoâng ñaày ñuû taùm trí. Theá naøo laø taùm trí? Ñoù laø: Trí hieåu bieát phaùp. Trí bieát roõ nghóa lí. Trí bieát thôøi gian. Trí bieát ñuû. Trí bieát mình vaø ngöôøi. Trí bieát quaàn chuùng Trí bieát caùc caên. Trí bieát trình ñoä ngöôøi cao hay thaáp. Ngöôøi coù ñaày ñuû taùm trí nhö vaäy, heã coù noùi phaùp, laø ñaày ñuû möôì saùu ñieàu: 1. Noùi hoaø hôïp. 2. Nhaát taâm noùi phaùp. 3. Noùi coù thöù töï. 4. Noùi coù hoaø hôïp. 5. Tuøy theo nghóa maø noùi. 6. Noùi moät caùch vui möøng. 7. Noùi tuøy yù. 8. Noùi maø khoâng xem thöôøng ngöôøi nghe. 9. Noùi khoâng traùch cöù quaàn chuùng. 10. Noùi ñuùng nhö phaùp. 11. Noùi lôïi mình lôïi ngöôøi. 12. Noùi khoâng coù ñaûo loän. 13. Noùi hôïp vôùi nghóa. 14. Noùi lôøi chaân chaùnh. 15. Noùi roài khoâng khôûi taâm kieâu maïn. 16. Noùi roài khoâng mong caàu traû ôn. Ngöôøi ñöôïc nhö vaäy, coù theå ñeán nghe ngöôøi khaùc phaùp, trong luùc ñeán nghe seõ coù ñuû möôøi saùu ñieàu: Nghe ñuùng thôøi. Thích nghe. Chí taâm nghe. Cung kính nghe. Nghe maø khoâng tìm loãi laàm. Nghe maø khoâng coù baøn luaän. Nghe khoâng vì ñeå hôn ngöôøi. Luùc nghe khoâng xem thöôøng ngöôøi noùi. Luùc nghe khoâng xem thöôøng giaùo phaùp. Luùc nghe khoâng xem thöôøng mình. Luùc nghe xa lìa naêm trieàn caùi. Luùc nghe vì muoán thoï trì ñoïc tuïng. Luùc nghe vì muoán tröø naêm duïc. Luùc nghe ñaày ñuû tín taâm. Luùc nghe vì muoán ñieàu phuïc chuùng sanh. Luùc nghe muoán ñoaïn tröø nhó caên chaïy theo thanh traàn. Naøy thieän nam! Ngöôøi naøo ñaày ñuû taùm trí, thì coù theå noùi phaùp, nghe phaùp, ngöôøi ñöôïc nhö vaäy, laø coù theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi. Ngöôøi naøo khoâng ñaày ñuû taùm trí, thì khoâng ñöôïc goïi laø laøm lôïi mình lôïi ngöôøi. Naøy thieän nam! Ngöôøi noùi phaùp coù hai haïng: Thanh tònh vaø khoâng thanh tònh. Ngöôøi khoâng thanh tònh laïi coù naêm ñieàu: Vì lôïi ích maø noùi. Vì muoán coù ñeàn ôn maø noùi. Vì muoán hôn ngöôøi maø noùi. Vì muoán ñöôïc phöôùc baùo theá gian maø noùi. Coøn nghi ngôø maø noùi. Ngöôøi thanh tònh noùi phaùp laïi coù naêm ñieàu: Tröôùc cho aên uoáng sau môùi noùi. Muoán höng thònh ngoâi Tam Baûo maø noùi. Vì muoán ñoaïn tröø phieàn naõo cho mình vaø ngöôøi maø noùi. Vì muoán phaân bieät roõ taø vaø chaùnh maø noùi. Vì muoán ngöôøi nghe

ñöôïc thuø thaéng maø noùi. Naøy thieän nam! Ngöôøi khoâng thanh tònh thuyeát phaùp, goïi laø ngöôøi coù taâm caáu baån, laø keû baùn giaùo phaùp, laø haïng oâ nhuïc, laø ngöôøi laàm laïc vaø cuõng goïi laø ngöôøi ñaùnh maát taâm yù. Ngöôøi thanh tònh noùi phaùp, goïi laø ngöôøi trong saïch, laø ngöôøi chaân chaùnh, laø ngöôøi noùi ñuùng söï thaät vaø cuõng goïi laø ngöôøi tu theo chaùnh phaùp. Naøy thieän nam! Neáu bieát ñaày ñuû möôøi hai boä kinh, Luaän Thanh minh vaø Luaän Nhaân minh, bieát nhaân bieát duï, bieát mình bieát ngöôøi, ñoù goïi laø ngöôøi noùi chaân chaùnh. Ngöôøi nghe cuõng coù Boán haïng: 1. Nghe toùm löôïc maø hieåu nhieàu. 2. Tuøy söï trình baøy maø hieåu. 3. Tuøy yù caên baûn maø hieåu. 4. Hieåu roõ töøng chöõ, töøng caâu. Ñöùc Nhö Lai noùi phaùp, laø vì ba haïng ngöôøi tröôùc, chôù khoâng phaûi haïng ngöôøi thöù tö. Vì sao? Vì haïng ngöôøi naøy, khoâng phaûi laø phaùp khí. Boán haïng ngöôøi nhö theá chia ra laøm hai: Haïng thuaàn thuïc, Haïng môùi phaùt sanh. Haïng ngöôøi thuaàn thuïc, chæ trong hieän taïi laø ñöôïc ñieàu phuïc, haïng ngöôøi môùi phaùt sanh, thì trong vò lai môùi ñöôïc ñieàu phuïc. Naøy thieän nam! Thí nhö röøng caây raäm, thöôøng coù boán loaïi caây: 1. Caây deã chaët, maø khoù laáy ra, 2. Caây khoù chaët, deã laáy ra, 3. Caây deã chaët, deã laáy ra, 4. Caây khoù chaët, khoù laáy ra. Ngöôøi taïi gia cuõng coù boán haïng: 1. Deã ñieàu phuïc, khoù xuaát ly, 2. Khoù ñieàu phuïc, deã xuaát ly, 3. Deã ñieàu phuïc, deã xuaát ly, 4. Khoù ñieàu phuïc, khoù xuaát ly. Boán haïng ngöôøi nhö vaäy, muoán giaùo hoaù phaûi coù ba ñieàu: Quôû traùch roài ñieàu phuïc. Duøng lôøi dòu daøng ñeå ñieàu phuïc. Vöøa duøng lôøi dòu daøng vöøa quôû traùch, sau ñoù môùi ñieàu phuïc. Hoaëc cuõng coù hai haïng: Töï mình ñieàu phuïc, khoâng nhôø ngöôøi khaùc. Töï mình khoâng theå ñieàu phuïc, phaûi thænh nhôø ngöôøi khaùc. Hoaëc cuõng coù hai haïng: Duøng boá thí ñeå ñieàu phuïc. Duøng lôøi chuù nguyeän ñeå ñieàu phuïc. Phaùp ñieàu phuïc nhö theá, laïi cuõng coù hai thôøi: Khi vui möøng. Khi ñau khoå. Vôùi boán haïng ngöôøi aáy, luùc noùi phaùp caàn coù hai phöông tieän: Kheùo bieát vieäc theá gian. Giuùp ñôõ coâng vieäc cho ngöôøi. Naøy thieän nam! Boà-taùt neáu bieát hai phöông tieän aáy, töùc coù theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi, neáu khoâng bieát, thì khoâng theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi. Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt vì muoán lôïi ích cho ngöôøi khaùc, neân tröôùc hoïc saùch ngoaïi ñaïo, sau môùi hoïc möôøi hai boä kinh. Coøn chuùng sanh, neáu ñaõ nghe möôøi hai boä kinh, neân ñoái vôùi saùch vôû ngoaïi ñaïo beøn sanh taâm nhaøm chaùn. Boà-taùt luoân vì chuùng sanh noùi söï tai haïi cuûa phieàn naõo vaø caùch giaûi thoaùt chuùng, khen ñöùc haïnh cuûa baïn laønh, quôû traùch loãi laàm cuûa baïn aùc, taùn thaùn coâng ñöùc ngöôøi boá thí, chæ trích toäi loãi cuûa

ngöôøi ích kyû, Boà-taùt thöôøng ôû nôi vaéng laëng ñeå tu haønh vaø thöôøng khen ngôïi coâng ñöùc cuûa haïnh vaéng laëng, thöôøng tu phaùp haønh, thöôøng khen ngôïi coâng ñöùc phaùp haønh, neáu ñöôïc nhö vaäy, goïi laø lôïi mình lôïi ngöôøi. Boà-taùt taïi gia phaûi tröôùc töï ñieàu phuïc, neáu khoâng ñieàu phuïc, thì khoâng theå xuaát gia, Boà-taùt taïi gia ñoä ñöôïc nhieàu ngöôøi, Boà-taùt xuaát gia khoâng ñöôïc nhö vaäy. Vì sao? Vì neáu khoâng coù taïi gia, töùc khoâng coù ngöôøi xuaát gia

trong ba thöøa. Ngöôøi xuaát gia trong ba thöøa tu taäp ñaïo lí, giöõ giôùi ngoài thieàn, tuïng kinh ñeàu do taïi gia laøm trang nghieâm. Naøy thieän nam! Coù ngöôøi tu ñaïo thì coù ngöôøi laøm trang nghieâm cho. Ñaïo coù nghóa laø phaùp haønh, ngöôøi trang nghieâm ñaïo, nghóa laø haøng taïi gia. Boà-taùt xuaát gia, vì taïi gia maø tu haønh ñaïo nghieäp, ngöôøi taïi gia vì ngöôøi xuaát gia maø tu phaùp haïnh. Ngöôøi taïi gia phaàn nhieàu tu hai phaùp: Thoï trì vaø Boá thí. Ngöôøi xuaát gia cuõng tu hai phaùp: Ñoïc tuïng vaø giaùo hoaù. Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt thì coù caû boán phaùp: Thoï trì. Ñoïc tuïng. Boá thí. Giaùo hoaù. Ñöôïc nhö vaäy goïi laø lôïi mình lôïi ngöôøi. Boà-taùt muoán noùi nghóa lí thaâm saâu cuûa phaùp giôùi cho chuùng sanh, thì tröôùc neân noùi phaùp theá gian, sau môùi noùi lyù thaâm saâu cuûa phaùp giôùi. Vì sao? Vì deã giaùo hoaù. Baäc ñaïi Boà-taùt neân baûo veä taâm cuûa taát caû chuùng sanh, neáu khoâng baûo hoä thì khoâng theå ñieàu phuïc taát caû chuùng sanh, Boà-taùt cuõng neân giöõ gìn baûn thaân, neáu khoâng giöõ gìn baûn thaân, thì cuõng khoâng theå ñieàu phuïc ñöôïc chuùng sanh, Boà-taùt khoâng vì tham ñaém thaân maïng vaø taøi saûn, neáu phaûi giöõ gìn thaân maïng vaø taøi saûn, cuõng vì muoán ñieàu phuïc chuùng sanh. Baäc ñaïi Boà-taùt tröôùc laø töï mình dieät tröø xaáu aùc, sau môùi daïy baûo ngöôøi khaùc dieät tröø xaáu aùc, neáu khoâng töï mình dieät tröø, maø daïy baûo ngöôøi khaùc dieät tröø, thì khoâng coù lí nhö vaäy. Vì theá, Boà-taùt tröôùc neân töï mình boá thí, giöõ giôùi, bieát ñuû, tinh taán tu haønh, sau môùi hoaù ñoä moïi ngöôøi, Boà-taùt neáu khoâng töï mình tu phaùp haïnh, thì khoâng theå giaùo hoaù chuùng sanh. Naøy thieän nam! Trình ñoä chuùng sanh thöôøng coù ba haïng, trình ñoä Boà-taùt cuõng coù ba haïng: Thöôïng, Trung, Haï. Boà-taùt haï caên chæ coù theå giaùo hoaù haïng haï caên, khoâng theå giaùo hoaù haïng trung caên vaø thöôïng caên. Boà-taùt trung caên, coù theå giaùo hoaù haïng haï caên vaø haïng trung caên, khoâng theå giaùo hoaù haïng thöôïng caên. Boà-taùt thöôïng caên coù theå giaùo hoaù heát caû ba haïng. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Taïi gia, vaø xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia laøm lôïi mình lôïi ngöôøi khoâng khoù, Boà-taùt taïi gia laøm lôïi mình lôïi ngöôøi môùi thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 2 571

Phaåm 11: TRANG NGHIEÂM CHO MIÌNH VAØ NGÖÔØI Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Baäc ñaïi Boà-taùt ñaày ñuû maáy phaùp, môùi coù theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi? - Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt ñaày ñuû taùm phaùp, môùi coù theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi. Taùm phaùp aáy laø: 1. Thaân maïng soáng laâu, 2. Coù saéc töôùng ñeïp ñeõ ñaày ñuû, 3. Thaân theå ñaày söùc löïc, 4. Doøng hoï cao sang, 5. Coù nhieàu cuûa caûi quyù, 6. Ñuû thaân nam töû, 7. Lôøi noùi löu loaùt, 8. ÔÛ giöõa choã ñoâng ngöôøi khoâng khieáp sôï. Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Do nhaân duyeân gì Boà-taùt coù ñöôïc töø choã thaân maïng soáng laâu, cho ñeán ñoâng ngöôøi khoâng khieáp sôï? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt trong nhieàu ñôøi, tu taâm Töø bi, khoâng gieát haïi, do nhaân duyeân naøy, maø ñöôïc soáng laâu, cho ñeán ôû choã ñoâng ngöôøi khoâng coù sôï haõi; trong voâ löôïng kieáp thöôøng boá thí y phuïc, ñeøn ñuoác, do nhaân duyeân naøy maø ñöôïc

saéc ñeïp; ôû trong nhieàu ñôøi, khoâng kieâu maïn, do nhaân duyeân naøy, maø ñöôïc doøng hoï cao quyù; ôû trong nhieàu ñôøi, thöôøng thöïc haønh boá thí phaåm vaät, do nhaân duyeân naøy, maø ñöôïc thaân löïc ñaày ñuû; ôû trong nhieàu ñôøi thöôøng thích noùi phaùp, do nhaân duyeân naøy, maø coù nhieàu cuûa caûi quyù; ôû trong nhieàu ñôøi khoâng thích thaân nöõ, do nhaân duyeân naøy, maø ñöôïc thaân nam töû; ôû trong nhieàu ñôøi, chí taâm giöõ giôùi, do nhaân duyeân naøy, maø noùi naêng löu loaùt; ôû trong nhieàu ñôøi cuùng döôøng Tam Baûo, do nhaân duyeân naøy, maø ôû giöõa ñaùm ñoâng khoâng sôï haõi. Taùm phaùp nhö vaäy, coù ba nhaân duyeân: 1. Taøi vaät thanh tònh, 2. Taâm thanh tònh, 3. Phöôùc ñieàn thanh tònh. Sao goïi laø taøi vaät thanh tònh? Taøi vaät thanh tònh, laø taøi vaät khoâng do troäm caép, khoâng bò caùc baäc thaùnh ngaên caám, khoâng phaûp taøi vaät cuûa nhieàu ngöôøi chung duøng, khoâng phaûi taøi vaät cuûa Tam Baûo, khoâng phaûi taøi vaät ñaõ boá thí cho moät ngöôøi, laáy laïi cho nhieàu ngöôøi, khoâng phaûi taøi vaät cuûa nhieàu ngöôøi laáy cho moät ngöôøi, khoâng phaûi taøi vaät do ñaøn aùp ngöôøi khaùc, do löôøng gaït ngöôøi khaùc, do löøa doái ngöôøi khaùc maø coù. Taøi vaät nhö vaäy goïi laø thanh tònh. Sao goïi laø taâm thanh tònh? Nghóa laø trong boá thí, khoâng vì phöôùc baùo trong coõi sanh töû, khoâng vì danh tieáng hôn ngöôøi, khoâng vì saéc ñeïp, söùc maïnh, taøi vaät, khoâng vì muoán gia ñình höng thaïnh, baø con ñoâng vaày, chæ vì trang nghieâm Boà-ñeà maø boá thí, chæ vì muoán ñieàu phuïc chuùng sanh maø boá thí, ñoù goïi laø taâm thanh tònh. Sao goïi laø phöôùc ñieàn thanh tònh? Ngöôøi nhaän taøi vaät boá thí ñaõ xa lìa taùm ñieàu taø, ñoù goïi laø phöôùc ñieàn thanh tònh. Naøy thieän nam! Nhôø ba nhaân duyeân nhö vaäy, maø coù ñaày ñuû taùm

phaùp nhö treân. Naøy thieän nam! Sôû dó Boà-taùt caàn soáng laâu, laø vì muoán chuùng sanh khen ngôïi vieäc khoâng gieát haïi, sôû dó Boà-taùt caàu saéc töôùng töôi ñeïp cao toät, vì muoán chuùng sanh khi thaáy ñeàu sanh vui möøng, sôû dó Boà-taùt caàu doøng hoï cao quyù, vì muoán chuùng sanh khôûi loøng cung kính, sôû dó Boà-taùt caàu ñaày ñuû söùc khoeû, vì muoán chuùng sanh giöõ gìn giôùi luaät, ñoïc tuïng kinh ñieån, tu taäp thieàn ñònh, sôû dó Boà-taùt caàu nhieàu cuûa caûi quyù, vì muoán ñieàu phuïc chuùng sanh, sôû dó Boà-taùt caàu thaân nam töû, vì muoán thaønh phaùp khí ñeå ñöïng phaùp thieän, sôû dó caàu lôøi noùi löu loaùt, vì muoán chuùng sanh thoï ñuùng lôøi cuûa phaùp. Sôû dó Boà-taùt caàu giöõa ñaùm ñoâng khoâng sôï haõi, vì muoán chuùng sanh hieåu roõ phaùp chaân thaät. Naøy thieän nam! Boà-taùt ñaày ñuû taùm phaùp nhö vaäy, coù theå laøm lôïi mình lôïi ngöôøi, thöïc haønh nhö vaäy, goïi laø haïnh chôn thaät. Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt coù ñöôïc taùm phaùp nhö vaäy, khi thoï trì ñaày ñuû möôøi phaùp laønh, raát thích ñem ra giaùo hoaù cho ngöôøi, khi thoï trì ñaày ñuû giôùi Öu-baø-taéc cuõng thích ñem ra giaùo hoùa cho ngöôøi, coù ñöôïc saéc ñeïp, nhöng khoâng bao giôø vì noù maø sanh taâm kieâu maïn, duø giöõ giôùi thanh tònh, nghe nhieàu, tinh taán, söùc maïnh, doøng hoï cao quyù vaø nhieàu cuûa quyù, troïn khoâng bao giôø vì noù maø sanh taâm kieâu maïn. Khoâng huyeãn hoaëc, khoâng doái gaït chuùng sanh, khoâng

phoùng tuùng, tu taäp luïc hoaø. Boà- taùt tu taäp ñaày ñuû caùc phaùp nhö vaäy, duø coøn taïi gia nhöng khoâng khaùc vôùi ngöôøi xuaát gia, Boà-taùt nhö vaäy, quyeát khoâng vì keû khaùc maø taïo nhaân duyeân aùc. Vì sao? Vì hoï giöõ vöõng taâm hoå theïn. Naøy thieän nam! Ngöôøi taïi gia, giaû söû moät ñôøi thoï Öu-baø-taéc giôùi nhö vaäy, veà sau neáu laïi sanh vaøo nôi khoâng coù Tam baûo, thì quyeát cuõng khoâng bao giôø taùc taïo caùc nhaân duyeân aùc. vì sao? Vì ñaõ coù hai nhaân duyeân laø: Trí tueä vaø khoâng buoâng lung Naøy thieän nam! ÔÛ ñôøi sau nôi xaáu aùc, khoâng laøm vieäc aùc, thì coù boán nhaân duyeân: Bieát roõ toäi loãi cuûa phieàn naõo. Khoâng thuaän theo caùc phieàn naõo. Chòu ñöôïc caùc söï khoå cöïc. Khoâng sanh taâm sôï haõi. Boà-taùt ñaày ñuû boán phaùp nhö vaäy, seõ khoâng bò caùc caûnh khoå vaø caùc phieàn naõo khuaáy ñoäng. Naøy thieän nam! Boà-taùt khoâng bò lay ñoäng nhôø coù naêm nhaân duyeân: 1. Thích tu phaùp laønh, 2. Phaân bieät ñöôïc thieän aùc, 3. Gaàn guõi chaùnh phaùp, 4. Thöông yeâu chuùng sanh, 5. Thöôøng bieát roõ ñôøi tröôùc. Naøy thieän nam! Boà-taùt ñaày ñuû taùm phaùp nhö theá, neáu nghe ngöôøi ta cheâ bai, khinh khi, ñeàu coù theå nhaãn nhòn ñöôïc, neáu nghe ngöôøi ta khen ngôïi, ngöôïc laïi hoå theïn, trong tu taäp haønh ñaïo sanh taâm vui möøng,

khoâng sanh taâm kieâu maïn, coá gaéng ñieàu phuïc ngöôøi aùc. Thaáy ngöôøi chia reõ, tìm caùch hoaø hôïp, neâu baøy vieäc toát cuûa ngöôøi, che toäi loãi cuûa keû khaùc; bieát ngöôøi ñaõ hoå theïn, khoâng neân vaïch ra; nghe vieäc bí maät cuûa ngöôøi, khoâng ñem noùi cho ngöôøi khaùc, khoâng vì vieäc ñôøi maø laäp theä nguyeän. Ngöôøi naøo coù ít aân nghóa, vôùi ta vaãn thöôøng suy nghó muoán traû thaät nhieàu; keû naøo oaùn thuø ta, ta laïi khôûi taâm laønh, ngöôøi thaân keû oaùn chòu khoå, thì tröôùc neân cöùu giuùp ngöôøi oaùn, thaáy ngöôøi bò maéng nhieác, ñem taâm thöông xoùt; thaáy ngöôøi aên troäm im laëng khoâng khua ñoäng; thaáy keû ñeán ñaùnh ñaäp phaùt khôûi taâm bi, xem chuùng sanh nhö laø cha meï; thaø maát thaân maïng troïn khoâng noùi doái. Vì sao? Vì bieát ñöôïc quaû baùo, ñoái vôùi caùc phieàn naõo neân sanh taâm oaùn gheùt, ñoái vôùi thieän phaùp, muoán ñöôïc gaàn guõi, ñoái vôùi ngoaïi caûnh maø sanh taâm tham ñaém, thì tìm caùch quaùn saùt toäi loãi cuûa tham ñaém aáy; taát caû phieàn naõo cuõng laø nhö vaäy. Duø ôû chung keû aùc, chaúng bao giôø ôû trong caûnh aáy maø khôûi taâm thaân thieän, duø khoâng ôû chung vôùi ngöôøi chôn thieän, chaúng bao giôø khôûi taâm xa lìa ngöôøi aáy; duø coù cuùng döôøng cha meï, sö tröôûng, chaúng bao giôø vì theá maø laøm ñieàu aùc, luùc khoâng coù cuûa caûi, maø thaáy ngöôøi ñeán xin khoâng khôûi taâm xaáu aùc; duø khoâng gaàn ngöôøi hung aùc, nhöng trong taâm thöôøng hay thöông xoùt hoï, keû ñem ñieàu aùc cho ta, ta duøng ñieàu laønh ñeàn ñaùp; luùc höôûng caûnh vui, khoâng neân coi khinh ngöôøi khaùc, thaáy ngöôøi khaùc khoå ñau, khoâng neân möøng ra maët, thaân nghieäp thanh tònh, giöõ gìn boán oai nghi, lieàn ñem phaùp aáy giaùo hoaù chuùng sanh, yù nghieäp thanh tònh, tu boán taâm voâ löôïng, cuõng ñem phaùp aáy giaùo hoaù chuùng sanh; giaû söû mình phaûi chòu khoå cöïc, ñeå ngöôøi khaùc ñöôïc an vui, cuõng vui loøng cam chòu; söï vieäc theá gian duø khoâng lôïi ích, nhöng vì chuùng sanh, neân cuõng phaûi hoïc; ñoái vôùi moïi ngöôøi,

coù hieåu bieát hôn cuõng khoâng kieâu maïn, nhöõng gì mình bieát, ñeàu daïy cho ngöôøi, vôùi mong muoán vieäc naøy ñieàu löu truyeàn trong ñôøi, khoâng bò giaùn ñoaïn; ñoái vôùi baïn thaân, khoâng baûo laøm aùc; öa duøng taùm phaùp ñaõ noùi ôû treân, giaùo hoaù chuùng sanh; noùi veà nhaân quaû khoâng coù sai laàm, trong luùc thöông yeâu, nhöng bò xa lìa, taâm khoâng u buoàn, nhôù quaùn voâ thöôøng, luùc höôûng an vui, taâm khoâng say ñaém, nhôù quaùn taát caû ñeàu laø khoå ñau, ñeàu laø voâ thöôøng. Naøy thieän nam! Boà-taùt ñaày ñuû taùm phaùp nhö vaäy, thì coù theå laøm nhöõng vieäc noùi treân. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Taïi gia, vaø Xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia, tu taùm phaùp aáy, chaúng phaûi laø khoù; ngöôïc laïi, Boà-taùt taïi gia, tu taäp taùm phaùp aáy môùi thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

574 BOÄ LUAÄT 12

Phaåm 12: PHÖÔÙC TRÍ TRANG NGHIEÂM Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Boà-taùt laøm theá naøo ñeå coù theå trang nghieâm cho mình? Ñöùc Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Boà-taùt ñaày ñuû hai phaùp, thì coù theå trang nghieâm cho mình vaø cho ngöôøi. Hai phaùp ñoù laø Phöôùc ñöùc vaø Trí tueä. Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Do nhaân duyeân gì, maø Boà-taùt ñöôïc hai phaùp trang nghieâm aáy? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Boà-taùt tu taäp saùu phaùp Ba-la-maät, lieàn ñöôïc hai thöù trang nghieâm nhö vaäy. Boá thí, giöõ giôùi, tinh taán laø phöôùc trang nghieâm. Nhaãn nhuïc, thieàn ñònh, trí tueä laø trí trang nghieâm. Hoaëc coù saùu phaùp goïi laø saùu nieäm, laøm nhaân duyeân cho hai thöù trang nghieâm, ñoù laø: Nieäm Phaät, nieäm Phaùp, nieäm Taêng laø trí trang nghieâm; nieäm giôùi, nieäm thí, nieäm thieân laø phöôùc trang nghieâm. Naøy thieän nam! Boà-taùt ñaày ñuû hai thöù trang nghieâm aáy, thì seõ coù lôïi ích cho mình vaø cho ngöôøi, coù theå vì caùc chuùng sanh, chòu khoå trong ba ñöôøng aùc, maø taâm Boà-taùt khoâng u buoàn hay hoái haän. Neáu vò Boà-taùt ñuû caû hai thöù trang nghieâm, seõ ñöôïc phöông tieän thieän xaûo vi dieäu, bieát roõ phaùp theá gian vaø xuaát theá gian. Naøy thieän nam! Phöôùc ñöùc trang nghieâm cuõng töùc laø trí tueä trang nghieâm, trí tueä trang nghieâm cuõng töùc laø phöôùc ñöùc trang nghieâm. Vì sao? Vì Ngöôøi trí tueä, coù khaû naêng tu taäp ñaày ñuû möôøi ñieàu thieän, ñöôïc cuûa caûi giaøu sang vaø raát töï taïi, ñöôïc hai ñeàu aáy, neân coù theå lôïi mình lôïi ngöôøi. Ngöôøi trí hoïc phaùp theá gian deã hôn moïi ngöôì, do nhaân duyeân aáy, neân ñöôïc giaøu sang vaø töï taïi. Boà-taùt ñaày ñuû caû hai phaùp aáy, coù theå trong hai ñôøi, caû mình vaø ngöôøi ñeàu ñöôïc lôïi ích. Ngöôøi trí coù theå phaân bieät phaùp theá gian vaø phaùp xuaát theá gian. Phaùp theá gian nghóa laø bieát taát caû Theá luaän vaø taát caû Theá ñònh; phaùp xuaát theá gian nghóa laø Naêm aám, Möôøi hai nhaäp vaø Möôøi taùm giôùi. Boà-taùt bieát ñöôïc nhaân duyeân cuûa hai phaùp aáy, neân trong hai ñôøi, ñeàu ñöôïc lôïi ích caû mình vaø ngöôøi. Naøy thieän nam! Boà-taùt duø bieát caûnh vui theá gian laø hö voïng, khoâng coù thaät, maø vaãn taïo nhaân duyeân vui ôû ñôøi. Vì sao? Vì muoán caùc chuùng sanh ñeàu ñöôïc lôïi ích. Naøy thieän nam! Hai thöù trang nghieâm nhö vaäy, coù hai nguyeân nhaân chính: 1. Taâm töø, 2. Taâm Bi. Tu hai nhaân aáy, duø coù troâi laên trong

bieån khoå sanh töû, taâm cuõng khoâng hoái haän. Laïi nöõa Boà-taùt ñaày ñuû hai phaùp coù theå trang nghieâm Voâ thöôïng Boà-ñeà: Khoâng thích sanh töû, Quaùn saùt kyõ con ñöôøng giaûi thoaùt. Nhôø theá, cho neân cuõng ñöôïc lôïi ích trong caû hai ñôøi, bieát roõ phaùp töôùng, ñöôïc ñaïi trí tueä, khieán cho mình vaø ngöôøi giaøu coù cuûa caûi, taêng theâm tuoåi thoï. Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt ñaày ñuû hai phaùp, khi boá thí taát caû taøi vaät, khoâng coù lo buoàn hoái haän, gaëp nhieàu ñieàu aùc ñeàu gaéng chòu ñöôïc. Boà-taùt trong luùc boá thí, quaùn hai thöù ruoäng: 1. Ruoäng phöôùc, 2. Laø baàn cuøng. Boà-taùt muoán taêng tröôûng phöôùc ñöùc, neân boá thí cho keû ngheøo ñoùi, muoán taêng tröôûng trí tueä voâ thöôïng, neân boá thí cho haïng phöôùc ñieàn, muoán ñeàn ôn, neân boá thí cho haïng phöôùc ñieàn, khôûi taâm thöông xoùt, neân boá thí cho haïng baàn cuøng, muoán xaû boû phieàn naõo neân boá thí cho haïng phöôùc ñieàn, muoán coù coâng ñöùc neân boá thí cho haïng baàn cuøng, muoán taêng tröôûng nhaân duyeân vui, neân boá thí cho haïng phöôùc ñieàn, muoán xaû boû caùc nhaân duyeân khoå neân boá thí cho haïng baàn cuøng. Boà-taùt neáu boá thí cho ngöôøi thaân, vì muoán baùo aân; neáu boá thí cho ngöôøi oaùn thuø, vì muoán töø taâm hung aùc. Baäc ñaïi Boà-taùt thaáy ngöôøi aên xin ñeán caàu xin, neân xem hoï nhö ngöôøi con moät, tuøy söùc nhieàu hay ít maø boá thí cho hoï, laøm ñöôïc nhö vaäy, goïi laø boá thí Ba-la-maät. Trong luùc boá thí, lìa taâm boûn seûn, goïi laø giöõ giôùi Ba-la-maät, chòu ñöôïc taát caû nhöõng lôøi traùch moùc cuûa ngöôøi ñeán xin, goïi laø nhaãn nhuïc Ba-la-maät, phaåm vaät boá thí phaûi taän tay ñöa cho ngöôøi, goïi laø tinh taán Ba-la-maät, chí taâm chuyeân nieäm quaùn phaùp giaûi thoaùt, goïi laø thieàn ñònh Ba-la-maät, khoâng choïn löïa keû oaùn ngöôøi thaân, goïi laø baùt nhaõ Ba-la-maät. Naøy thieän nam! Nhö caùc chuùng sanh, luùc ham thích gieát haïi trong moät nieäm ñaày ñuû möôøi hai nhaân duyeân. Boà-taùt boá thí cuõng nhö vaäy, moät nieäm laø ñaày ñuû saùu phaùp nhö treân, ñoù goïi laø coâng ñöùc trí hueä trang nghieâm. Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt taïo nhaân duyeân cho phaùp baát coäng, goïi laø phöôùc ñöùc trang nghieâm. Daïy baûo chuùng sanh ñeàu ñöôïc ba thöù Boà-ñeà, goïi laø trí trang nghieâm. Laïi nöõa, Naøy thieän nam! Boà-taùt neáu coù theå ñieàu phuïc chuùng sanh, goïi laø trí trang nghieâm, cuøng vôùi chuùng sanh chòu caùc khoå naõo, goïi laø phöôùc trang nghieâm. Boà-taùt coù theå khieán cho heát chuùng sanh xa lìa aùc kieán, goïi laø trí trang nghieâm, coù theå daïy baûo chuùng sanh an truù trong chaùnh tín, giöõ giôùi, boá thí, nghe nhieàu, trí tueä, goïi laø phöôùc trang nghieâm. Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt ñaày ñuû naêm phaùp, töùc coù khaû naêng trang nghieâm Voâ thöôïng Boà-ñeà. Naêm phaùp ñoù laø: Moät: Taâm tín . Hai:

Taâm bi. Ba: Taâm duõng. Boán: Ñoïc tuïng caùc boä luaät theá gian khoâng coù nhaøm chaùn. Naêm: Hoïc caùc ngheà theá gian cuõng khoâng naûn chí. Naøy thieân nam töû! Boà-taùt ñaày ñuû hai thöù trang nghieâm thì coù baûy töôùng: Moät: Töï bieát loãi laàm. Hai: Khoâng noùi loãi laàm ngöôøi. Ba: Öa chaêm soùc ngöôøi beänh.

Boán: Thích boá thí cho ngöôøi ngheøo. Naêm: Ñöôïc taâm Boà-ñeà. Saùu: Taâm khoâng buoâng lung. Baûy: Trong moïi thôøi gian thöôøng chí taâm tu taäp saùu Phaùp Ba-la-maät. Naøy thieän nam! Laïi coù baûy töôùng: Moät: Thích giaùo hoaù keû oaùn thuø. Hai: Luùc hoaù ñoä khoâng chaùn. Ba: Chuû yeáu muoán hoï thuaàn thuïc, giaûi thoaùt. Boán: Ñaõ bieát thoâng suoát ngheà nghieäp vaø ngoân ngöõ cuûa theá gian, ñem giaùo hoaù chuùng sanh, nhöng taâm khoâng tham ñaém. Naêm: Coù theå nhaãn chòu taát caû ñieàâu aùc. Saùu: Khoâng bao giôø noùi maø keû khaùc khoâng thích. Baûy:Thaáy ngöôøi phaù giôùi vaø keû ñoäc aùc, taâm khoâng giaän hôøn, thöôøng hay thöông meán. Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt bieát roõ baûy töôùng aáy, thì coù theå lôïi mình lôïi ngöôøi. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Taïi gia vaø Xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia, thöïc haønh hai phaùp trang nghieâm aáy khoâng khoù; ngöôïc laïi Boà- taùt taïi gia thöïc haønh hai phaùp trang nghieâm aáy, môùi thaät laø khoù! Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 3 577

KINH ÖU-BAØ-TAÉC GIÔÙI QUYEÅN 3

Phaåm 13: THAÂU GIÖÕ Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Boà-taùt ñaày ñuû hai thöù trang nghieâm, laøm theá naøo ñeå nuoâi daïy ñeä töû? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Neân duøng boán nhieáp phaùp ñeå goàm thaâu, khieán cho caùc ñeä töû xa lìa nhöõng ñieàu aùc, taêng tröôûng caùc ñieàu thieän, chí taâm daïy baûo nhö daïy con moät, khoâng caàu baùo ñaùp ôn nghóa, khoâng mong caàu tieáng khen, lôïi döôõng, cuõng khoâng caàu cho mình ñöôïc an vui. Naøy thieän nam! Boà-taùt, neáu khoâng coù caùc ñieàu noùi treân maø nuoâi daïy ñeä töû, thì ñoù laø ngöôøi xaáu aùc, laø Boà-taùt giaû danh, laø haïng thaáp keùm nhô baån, khoâng thanh tònh, phaù hoaïi phaùp Phaät, laø ngöôøi khoâng ñöôïc söï thöông xoùt hoä nieäm cuûa möôøi phöông chö Phaät. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù theå tuøy thôøi daïy baûo ñeä töû. ÔÛ ñaây noùi tuøy thôøi, laø luùc khôûi tham, saân, si. Khi ñeä töû khôûi taâm tham lam, neân vì hoï noùi phaùp ñoái trò, khieán tröø ñöôïc taâm tham lam; coøn saân vaø si thì cuõng vaäy; sau ñoù, môùi cho hoïc möôøi hai boä kinh, thieàn ñònh Tam muoäi; phaân bieät nghóa lí; ñieàu phuïc thaân taâm, tu phaùp luïc nieäm, phaùp khoâng buoâng lung, chaêm soùc nuoâi döôõng ngöôøi beänh, nhöng taâm khoâng khôûi nhaøm chaùn, chòu ñöôïc nhöõng lôøi noùi ñoäc aùc, cheâ bai, maéng nhieác, haønh haï maø thaân taâm vaãn chòu ñöïng; giaû söû coù ngöôøi khoán khoå, thì neân vì hoï maø cöùu thoaùt; dieät tröø taâm xaáu aùc, nghi ngôø cuûa ngöôøi, bieát ñöôïc trình ñoä lanh lôïi, trung bình hay ngu si, daïy ngöôøi ngu doát thì sanh laøm cho hoï khôûi tín taâm; daïy ngöôøi trung bình ñöôïc thuaàn thuïc, daïy ngöôøi lanh lôïi mau ñöôïc giaûi thoaùt. Neáu ngöôøi naøo sieâng naêng daïy baûo ñöôïc nhö vaäy, goïi laø Boà- taùt thaät nghóa, laø ngöôøi chôn thieän, laø hoa sen traéng, laø baäc Höông töôïng trong loaøi ngöôøi, laø ñaáng Ñieàu ngöï, Tröôïng phu, laø Ñaïi Thieàn sö. Naøy thieän nam! Thaø chaáp nhaän ñieàu aùc, trong moät ngaøy gieát nhieàu sinh maïng, chôù quyeát khoâng bao giôø nuoâi ñeä töû aùc, khoâng ñieàu phuïc

ñöôïc. Vì sao? Naøy thieän nam! Vì giôùi aùc thì chæ tai haïi töï thaân; coøn nuoâi ñeä töû aùc, khoâng daïy baûo ñöôïc, seõ khieán cho voâ löôïng chuùng sanh laøm aùc, coù theå huyû baùng voâ löôïng phaùp laønh, phaù Taêng hoaø hôïp, khieán chuùng sanh taïo naêm toäi voâ giaùn, vì theá toäi coøn aùc hôn caùc luaät nghi aùc. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Taïi gia vaø Xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia, coù hai haïng ñeä töû: Xuaát gia vaø taïi gia, Boà-taùt taïi gia chæ coù moät haïng ñeä töû taïi gia. Boà-taùt xuaát gia daïy ñeä töû xuaát gia, hoïc möôøi hai boä kinh, tuøy theo toäi ñaõ phaïm, khuyeân baûo saùm hoái, daïy taäp taùm trí, ñoù laø: Phaùp trí. Nghóa trí. Thôøi trí. Tri tuùc trí. Töï trí. Chuùng trí. Caên trí. Phaân bieät trí. Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt, neáu coù theå daïy baûo, ñieàu phuïc ñeä töû xuaát gia ñöôïc nhö vaäy, thì thaày vaø troø ñeàu ñöôïc voâ löôïng lôïi ích. Thaày troø nhö vaäy laøm höng thaïnh ngoâi Tam Baûo. Vì sao? Vì ngöôøi ñeä töû, sau khi bieát ñöôïc taùm trí, seõ chuyeân caàn chaêm soùc sö tröôûng, Hoaø thöôïng vaø ngöôøi coù ñöùc ñoä, giaø yeáu, laõnh thoï lôøi noùi toát, sieâng naêng ñoïc tuïng vaø boá thí phaùp, taâm khoâng buoâng lung, ñieàu phuïc chuùng sanh, chaêm soùc ngöôøi beänh, cung caáp cho keû ngheøo. Naøy thieän nam! Boà-taùt xuaát gia neáu coù ñeä töû taïi gia, cuõng tröôùc daïy phaùp khoâng buoâng lung. Khoâng buoâng lung töùc laø phaùp haønh, laø cuùng döôøng cha meï, caùc sö tröôûng, Hoaø thöôïng, ngöôøi lôùn tuoåi, ngöôøi coù ñöùc ñoä. Cuùng döôøng söï an vui; chí taâm thoï giôùi, khoâng ñeå huyû phaïm, laõnh vaät cuûa ngöôøi gôûi khoâng neân söû duïng, thaáy ngöôøi giaän döõ phaûi neân nhaãn nhòn, nhöõng lôøi hung aùc vaø nhöõng lôøi khoâng coù yù nghóa quyeát khoâng noùi ñeán, thöông yeâu chuùng sanh, ñöôïc caùc vò quoác vöông, ñaïi thaàn, thöôøng phaûi cung kính, khieáp sôï; ñieàu phuïc vôï con, quyeán thuoäc, phaân bieät keû oaùn ngöôøi thaân, khoâng xem thöôøng chuùng sanh, dieät tröø kieâu naïm, khoâng gaàn baïn xaáu, aên uoáng ñieàu ñoä, dieät tröø tham duïc, haïn cheá ham muoán, chæ bieát vöøa ñuû, nhöõng nôi tranh caõi khoâng neân ñeán ñoù; cho ñeán cöôøi ñuøa, khoâng noùi lôøi xaáu aùc; ñoù goïi laø phaùp khoâng buoâng lung. Boà-taùt xuaát gia, neáu nuoâi ñeä töû taïi gia, tröôùc phaûi daïy phaùp khoâng buoâng lung, luùc khoå hay vui, thöôøng neân chia seû; giaû söû ngöôøi ñeä töû taïi gia ngheøo khoù, thieáu thoán caàn phaûi bieát ñeå giuùp ñôõ. Ngoaøi saùu vaät cuûa ngöôøi xuaát gia ra, coøn baát cöù vaät gì cuõng khoâng neân tham tieác. Luùc hoï beänh, neân tìm vaät caàn duøng, coøn khi nuoâi beänh, thì khoâng khôûi taâm nhaøm chaùn, neáu töï mình khoâng coù taøi vaät, neân ñi boán phöông tìm caàu, tìm caàu khoâng ñöôïc thì möôïn taøi vaät cuûa Tam Baûo, sau khi laønh beänh, theo luaät theá gian, traû gaáp möôøi laàn, nhö phaùp trò daân cuûa vua Ba Tö Naëc. Neáu khoâng traû ñöôïc, neân daïy: “ OÂng nay vay möôïn cuûa Tam Baûo

raát nhieàu khoâng theå traû ñöôïc, phaûi neân sieâng naêng tu taäp, chöùng quaû Tuñaø-hoaøn cho ñeán quaû A-la-haùn, hoaëc chí thaønh phaùt taâm Boà-ñeà, hoaëc daïy baûo ngaøn ngöôøi sanh tín taâm thanh tònh trong Phaät phaùp, hoaëc dieät tröø

taø kieán saâu naëng cuûa moät ngöôøi. Boà-taùt xuaát gia, coù theå daïy baûo ñeä töû taïi gia nhö vaäy, thì caû thaày laãn troø ñeàu ñöôïc lôïi ích voâ löôïng. Naøy thieän nam! Boà-taùt taïi gia, neáu nuoâi ñeä töû taïi gia , tröôùc cuõng neân daïy phaùp khoâng buoâng lung. Phaùp khoâng buoâng lung, töùc laø cuùng döôøng cha meï, Sö tröôûng, Hoaø thöôïng, ngöôøi lôùn tuoåi, ngöôøi ñöùc ñoä. Laïi phaûi cung caáp cho anh em, vôï con, baø con quyeán thuoäc, ngöôøi saép ñi xa vaø keû xa laï ñeán, neáu coù toâi tôù, tröôùc cho aên uoáng, sau môùi nhôø vieäc, hoaëc daïy cho hoï chaùnh tín Tam Baûo, khoå vui cuøng höôûng, quyeát khoâng höôûng vui rieâng, tuøy theo caùc thôøi maø ban thöôûng, khoâng neân ñeå hoï ñoùi khaùt, ñöøng bao giôø ñaùnh ñaäp, maéng nhieác, laøm hoï ñau khoå. Phaûi neân duøng lôøi dòu daøng, khuyeân raên daïy baûo, giaû söû hoï bò beänh, thì chaêm soùc ñieàu trò, tuøy theo söï thieáu thoán cuûa hoï maø caáp döôõng, nhöõng vieäc cuûa theá gian ñeàu ñem daïy baûo heát, cöôùi vôï cho hoï thì löïa choã xöùng ñaùng, khoâng neân choïn choã thaáp keùm, daïy naêm boä kinh cuûa ñöùc Nhö Lai, thaáy ngöôøi chia reõ, neân khuyeân hoaø hôïp, ñaõ hoaø hôïp roài khieán hoï taêng tröôûng taâm laønh. Taát caû ngöôøi xuaát gia trong ngoaøi caùc ñaïo, tuøy yù cuùng döôøng, khoâng ñöôïc löïa choïn. Vì sao? Vì tröôùc phaûi ñem boá thí ñeå goàm thaâu sau ñoù ñieàu phuïc, ñem phaùp luïc hoaø daïy baûo. Neáu caàu taøi vaät, buoân baùn, laøm ruoäng, phuïng söï vua quan, thöôøng phaûi chí taâm ñuùng nhö chaùnh phaùp maø laøm; sau khi laøm ra cuûa caûi phaûi giöõ gìn hay laøm phöôùc, khi thaáy ngöôøi khaùc laøm, khôûi taâm vui möøng, ñoù goïi laø phaùp khoâng buoâng lung. Boà-taùt taïi gia, neáu daïy baûo ñeä töû taïi gia ñöôïc nhö vaäy thì caû thaày laãn troø ñeàu ñöôïc lôïi ích voâ löôïng. Naøy thieän nam! Boà-taùt taïi gia neáu ñöôïc töï taïi laøm chuû moät nöôùc lôùn, thì neân giuùp ñôõ nhaân daân nhö ngöôøi con moät, giaûng daïy xa lìa caùc vieäc aùc, tu haønh caùc phaùp laønh, thaáy ngöôøi laøm aùc tröøng phaït, khieån traùch, chôù neân cheùm gieát. Taøi vaät cuûa daân saùu phaàn chæ ñoùng thueá moät phaàn; thaáy ngöôøi giaän döõ, daïy hoï tu taäp nhaãn nhuïc vaø khoâng buoâng lung, noùi lôøi dòu daøng, phaân bieät ngöôøi thieän keû aùc, thaáy ngöôøi coù toäi boû qua khoâng tra khaûo, tuøy theo taøi vaät mình coù thöôøng hay boá thí, tuøy theo söùc löïc cuûa mình maø ñoïc tuïng naêm boä kinh, kheùo giöõ gìn thaân maïng, taøi vaät, giaùo hoaù chuùng sanh khoâng cho laøm aùc, thaáy ngöôøi ngheøo khoå khôûi taâm thöông xoùt. ÔÛ trong ñaát nöôùc cuûa mình thöôøng hay tu taäp haïnh bieát ñuû, ngöôøi aùc huyû baùng, quyeát khoâng u buoàn, khoâng laøm vieäc phi phaùp ñeå caàu taøi vaät, nhö phaùp maø gìn giöõ ñaát nöôùc, xa lìa baûy ñieàu aùc:

580 BOÄ LUAÄT 12

1. Khoâng thích ñaùnh baïc, ñaùnh côø, 2. Khoâng thích saên baén, 3. Khoâng thích uoáng röôïu, 4. Khoâng thích theo duïc laïc, 5. Khoâng thích noùi lôøi thoâ aùc, 6. Khoâng thích noùi lôøi hai löôõi, 7. Khoâng thích laøm ñieàu phi phaùp ñeå caàu taøi vaät. Thöôøng thích cuùng döôøng cho ngöôøi xuaát gia, thöôøng khieán moïi ngöôøi trong nöôùc xem vua nhö cha meï, tin nhaân, tin quaû, thaáy ngöôøi hôn mình chôù neân ganh gheùt, thaáy mình hôn ngöôøi khoâng neân cao ngaïo, bieát mang aân phaûi traû aân, aân nghóa duø ít ñaùp ñeàn phaûi lôùn, ñieàu phuïc caùc caên, thanh

tònh ba nghieäp, khen ngöôøi hieàn laønh, quôû traùch ngöôøi aùc, tröôùc khi muoán noùi löïa lôøi dòu daøng, neáu mình khoâng coù theá löïc, ñuùng nhö phaùp maø leä thuoäc ngöôøi ta, luùc chieám laáy ñaát nöôùc cuûa keû khaùc, khoâng huy ñoäng boán thöù binh lính chuùng sanh khieáp sôï , neân cöùu thoaùt hoï, thöôøng duøng Töù nhieáp maø thoáng laõnh hoï, kheùo bieát phaân bieät moãi moãi phaùp töôùng, coù ngöôøi khoâng muoán thoï laõnh chaùnh phaùp, phaûi neân dòu daøng, ñeå ñieàu phuïc hoï. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Taïi gia, vaø Xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia nuoâi daïy hai haïng ñeä töû khoâng laáy laøm khoù, coøn Boà-taùt taïi gia nuoâi daïy chæ moät haïng ñeä töû, nhöng thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia coù nhieàu nhaân xaáu aùc raøng buoäc.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 3 581

Phaåm 14: THOÏ GIÔÙI Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Boà-taùt taïi gia laøm theá naøo ñeå ñöôïc thoï giôùi Öu-baø-taéc? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Boà-taùt taïi gia neáu muoán thoï trì giôùi Öu-baø-taéc, tröôùc neân tuaàn töï cuùng döôøng saùu phöông Ñoâng, Taây, Nam, Baéc, treân, döôùi. Phöông Ñoâng töùc laø noùi veà cha meï, neáu ngöôøi cuùng döôøng cha meï y phuïc, thöïc phaåm aên uoáng, chaên neäm, thuoác men, phoøng oác, ñoà vaät quyù, cung kính leã baùi, khen ngôïi, toân troïng, thì ngöôøi aáy, goïi laø cuùng döôøng phöông Ñoâng. Cha meï cuõng laáy naêm ñieàu trao laïi: 1. Thaät loøng thöông yeâu, 2. Quyeát khoâng doái gaït, 3. Trao heát taøi saûn cho con, 4. Löïa doøng hoï cao quyù maø cöôùi gaõ cho con, 5. Daïy baûo ngheà nghieäp cho con. Phöông Nam töùc noùi veà Thaày toå, neáu ngöôøi naøo cuùng döôøng Thaày toå y phuïc, thöïc phaåm aên uoáng, chaên neäm, thuoác men, toân troïng, khen ngôïi, cung kính, leã baùi, thöùc khuya daäy sôùm, vaâng lôøi laøm theo söï daïy baûo chaân chaùnh cuûa Thaày, thì ngöôøi aáy goïi laø cuùng döôøng phöông Nam. Ngöôïc laïi vò Thaày cuõng ñem naêm ñieàu ñaùp laïi: 1. Daïy baûo caáp toác khoâng ñeå maát thôøi giôø, 2. Daïy baûo heát nhöõng ñieàu mình ñaõ bieát, 3. Hoïc troø hôn mình vaãn khoâng sanh taâm ganh gheùt, 4. Gôûi gaém cho baäc Nghieâm sö, baïn toát, 5. Gaàn luùc qua ñôøi ñem heát taøi saûn giao phoù cho hoïc troø. Phöông Taây töùc laø noùi veà vôï con, neáu ngöôøi naøo, cung caáp cho vôï con y phuïc, thöïc phaåm aên uoáng, chaên neäm, thuoác men, chuoãi ngoïc vaø ñaày ñuû ñoà trang söùc, ngöôøi aáy goïi laø cuùng döôøng phöông Taây. Ngöôïc laïi vôï con cuõng ñem möôøi boán ñieàu ñaùp laïi: 1. Heát loøng kinh doanh söï ngieäp, 2. Chaêm laøm coâng vieäc khoâng bieáng nhaùc, 3. Heã laøm vieäc gì quyeát laøm cho xong, 4. Laøm vieäc lanh leï khoâng ñeå maát thôøi gian, 5. Thöôøng vì choàng chaêm soùc ngöôøi thaân vaø baïn cuûa choàng, 6. Giöõ gìn saïch seõ phoøng xaù, chaên neäm, 7. Kính meán choàng, noùi lôøi dòu daøng vôùi choàng, 8. Ñoái vôùi toâi tôù daïy baûo duøng lôøi dòu daøng, 9. Khoân kheùo giöõ gìn cuûa caûi, 10. Thöùc khuya daäy sôùm, 11. Laøm caùc moùn aên saïch seõ, 12. Nhaãn chòu nhöõng lôøi daïy baûo, 13. Che kín nhöõng vieäc xaáu, 14. Chaêm soùc nhöõng ngöôøi taät beänh. Noùi veà phöông Baéc töùc laø thieän tri thöùc, neáu coù ngöôøi naøo hay cuùng döôøng baïn laønh tri thöùc, tuøy

söùc giuùp ñôõ, khen ngôïi, cung kính leã baùi, noùi lôøi dòu daøng, ñoù laø ngöôøi cuùng döôøng phöông Baéc. Ngöôïc laïi, thieän höõu tri thöùc seõ phaûi duøng boán vieäc baùo ñaùp trôû laïi: 1. Daïy hoï tu phaùp laønh, 2. Baûo xa lìa phaùp aùc, 3. Luùc hoï khieáp sôï phaûi cöùu giuùp, 4. Khi hoï buoâng lung tìm caùch ngaên caûn. Noùi veà phöông Döôùi töùc laø toâi tôù, neáu coù ngöôøi cung caáp

cho keû toâi tôù veà y phuïc, thöùc aên, thuoác men khi ñau oám, khoâng la maéng, ñaùnh ñaäp, ñoù laø ngöôøi coù theå cung caáp phöông Döôùi. Traùi laïi, toâi tôù neân duøng möôøi vieäc ñaùp laïi: 1. Khoâng gaây toäi loãi, 2. Khoâng phaûi ñôïi sai baûo môùi laøm, 3. Khi laøm quyeát phaûi cho xong, 4. Laøm mau khoâng chaäm treå, 5. Chuû duø suy suïp khoán khoå cuøng troïn khoâng xa lìa, 6. Thöôøng daäy sôùm, 7. Giöõ gìn cuûa caûi, 8. Duø thoï aân raát ít nhöng ñeàn ñaùp laïi nhieàu, 9. Chí taâm cung kính, 10. Khoân kheùo che giaáu vieäc xaáu. Noùi veà phöông Treân töùc laø Sa-moân, Baø-la-moân.v.v... neáu coù ngöôøi naøo cuùng döôøng Sa-moân, Baø-la-moân veà y phuïc, thöïc phaåm aên uoáng, phoøng xaù, ngoaï cuï, thuoác men khi ñau oám, luùc hoï sôï haõi coù theå cöùu giuùp, gaëp ñôøi ñoùi khaùt ñem cuûa boá thí, nghe chuyeän xaáu aùc tìm caùch ngaên döùt, cung kính leã baùi, toân troïng khen ngôïi, ñoù laø ngöôøi coù theå cuùng döôøng phöông treân. Laø ngöôøi xuaát gia phaûi laáy naêm vieäc ñeå ñeàn ñaùp laïi: 1. Daïy hoï khôûi nieàm tin, 2. Daïy baûo hoï phaùt sanh trí tueä, 3. Daïy hoï thöïc haønh boá thí, 4. Daïy hoï giöõ gìn giôùi caám, 5. Daïy baûo hoïc roäng nghe nhieàu. Neáu coù ngöôøi cuùng döôøng saùu phöông nhö vaäy, thì ngöôøi aáy seõ ñöôïc taêng tröôûng tuoåi thoï, cuûa caûi giaøu coù vaø coù theå thoï trì giôùi Öu-baø-taéc. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi muoán thoï giôùi Öu-baø-taéc, ñeå taêng tröôûng tuoåi thoï vaø coù nhieàu cuûa caûi, tröôùc thöa vôùi cha meï, neáu cha meï ñaõ ñoàng yù, neân cho vôï con toâi tôù bieát, nhöõng ngöôøi aáy ñeàu baèng loøng, cuoái cuøng ñeán thöa vôùi ngöôøi caàm quyeàn trong nöôùc, ngöôøi caàm quyeàn trong nöôùc cho roài, ôû ñaâu coù ngöôøi xuaát gia phaùt taâm Boà-ñeà, lieàn ñeán caùc vò aáy cuùi ñaàu ñaûnh leã, duøng lôøi dòu daøng xin thöa: Baïch Ñaïi Ñöùc! “Con laø tröôïng phu, ñaày ñuû thaân nam töû, nay con muoán thoï giôùi Boà-taùt Öu-baø-taéc, cuùi xin Ñaïi Ñöùc Töø bi, thöông xoùt chaáp nhaän cho.” Luùc aáy, vò Tyø-kheo neân hoûi: “Cha meï, vôï con, toâi tôù vaø nhaø caàm quyeàn trong nöôùc coù baèng loøng chöa?” Neáu ngöôøi aáy ñaùp ñaõ baèng loøng, neân hoûi tieáp. “OÂng coù vay möôïn taøi vaät cuûa Phaät, Phaùp, Taêng vaø taøi saûn cuûa ngöôøi khaùc khoâng?” Neáu noùi khoâng coù vay möôïn, neân hoûi tieáp: “Nay thaân oâng trong ngoaøi coù taät beänh gì khoâng?” Neáu noùi khoâng coù, thì neân hoûi tieáp: “OÂng coù laøm ñieàu gì toäi loãi vôùi caùc Tyø-kheo vaø Tyø-kheo ni khoâng?” Neáu noùi khoâng, thì neân hoûi tieáp: “OÂng coù taïo toäi nguõ nghòch khoâng?” Neáu noùi khoâng, thì neân hoûi tieáp: “OÂng coù leùn nghe troäm phaùp khoâng?” Neáu noùi khoâng, thì neân hoûi tieáp: “OÂng coù phaûi laø ngöôøi hai caên hay khoâng caên? Coù phaù hoaïi taùm quan trai giôùi khoâng? Coù gieát ngöôøi phaùt taâm Boà-ñeà khoâng? Coù troäm vaät cuûa chuùng Taêng hieän tieàn, noùi lôøi hai löôõi, lôøi hung döõ, ñoái vôùi meï, chò, em, laøm vieäc phi phaùp khoâng. ÔÛ

trong ñaïi chuùng coù noùi doái khoâng?” Neáu noùi khoâng, thì neân hoûi tieáp:

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 3 583

Naøy thieän nam! Giôùi Öu-baø-taéc laø raát khoù. Vì sao? Vì giôùi aáy laø neàn taûng cho möôøi giôùi cuûa Sa-di, ñaïi giôùi cuûa Tyø-kheo vaø cuûa Boà-taùt cho ñeán quaû Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. Chí taâm thoï trì giôùi Öu-baø- taéc, thì coù theå ñöôïc nhieàu lôïi ích nhö nhöõng giôùi khaùc, neáu coù huyû phaïm giôùi aáy, töùc laø nhieàu ñôøi bò ñoaï vaøo ba ñöôøng aùc chòu nhieàu thoáng khoå, nay oâng muoán ñöôïc nhieàu lôïi ích, coù chí taâm nhaän laõnh khoâng? Neáu ngöôøi muoán thoï giôùi noùi: “Con xin chí taâm thoï nhaän”, thì neân daïy: Giôùi Öu-baø-taéc khoù laém, neáu quy y Phaät roài, thaø boû thaân maïng, quyeát khoâng quy y Trôøi, Thaàn, Quyû vaät.v.v… Neáu quy y Phaùp roài, thaø boû thaân maïng, quyeát khoâng vaâng theo kinh saùch ngoaïi ñaïo. Neáu quy y Taêng roài, thaø boû thaân maïng, quyeát khoâng theo thaày taø, baïn aùc. OÂng coù laøm ñöôïc nhö vaäy, maø quy y Tam Baûo khoâng? Neáu noùi: “Coù theå ñöôïc”, thì neân daïy tieáp: Naøy thieän nam! Giôùi Öu-baø-taéc raát laø khoù, neáu ngöôøi quy y Tam Baûo roài, thì phaûi boá thí söï khoâng sôï haõi, cho taát caû chuùng sanh, neáu ñaõ coù theå boá thí söï khoâng sôï haõi, töùc laø ngöôøi ñöôïc giôùi Öu-baø-taéc cho ñeán quaû Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. OÂng coù laøm ñöôïc nhö vaäy, maø boá thí söï khoâng sôï haõi cho taát caû chuùng sanh khoâng? Neáu noùi : “ Coù theå boá thí ñöôïc”, thì neân daïy tieáp: “Con ngöôøi coù naêm ñieàu trong hieän taïi, khoâng theå laøm taêng tröôûng thoï maïng, vaø cuûa caûi: Öa gieát haïi. Öa troäm caép. Taø daâm. Noùi doái. Uoáng röôïu. Taát caû chuùng sanh, do gieát haïi, neân ñôøi hieän taïi bò xaáu xí, hung tôïn, tieáng aùc ñoàn xa, thoï maïng ngaén nguûi, taøi vaät hao toån, quyeán thuoäc chia lìa, thaùnh hieàn quôû traùch, moïi ngöôøi ñeàu khoâng tin töôûng, keû khaùc taïo toäi bò tai hoaï laây, ñoù laø nghieäp quaû xaáu aùc trong ñôøi hieän taïi. Khi boû thaân maïng, seõ bò ñoaï vaøo ñòa nguïc chòu nhieàu khoå cöïc, ñoùi khaùt thoï maïng, xaáu xí, hung tôïn, teân tuoåi ñoäc aùc.v.v…, ñoù laø nghieäp quaû xaáu aùc ôû ñôøi sau. Neáu ñöôïc laøm ngöôøi, thì thaân hình xaáu xí, hung tôïn, ngheøo cuøng, cheát yeåu, vì söùc löïc do moät ngöôøi xaáu aùc kia seõ laøm aûnh höôûng ñeán taát ca,û naêm gioáng döa luùa ñeàu bò giaûm bôùt, ngöôøi aáy gaây tai öông cho caû moät thieân haï. Neáu ngöôøi öa troäm caép, thì thaân hình cuõng xaáu aùc, hung döõ, teân tuoåi xaáu xa, cheát yeåu, taøi saûn toån giaûm, baø con xa lìa, ngöôøi khaùc maát gì ñeàu nghi ñeán mình, duø ôû gaàn guõi vôùi ngöôøi maø khoâng ñöôïc tin caäy, thöôøng bò Thaùnh Hieàn quôû traùch, ñoù goïi laø quaû baùo ôû hieän taïi. Sau khi xaû boû thaân maïng ñoaï vaøo ñòa nguïc, chòu thaân theå xaáu xa, hung döõ, teân tuoåi gheâ tôûm, ñoùi khaùt, khoå naõo, thoï maïng nhö vaäy raát laâu daøi, ñoù laø quaû baùo ñôøi sau. Neáu ñöôïc laøm ngöôøi, laïi bò ngheøo khoå, duø coù taøi vaät, cuõng bò ñaùnh maát, khoâng ñöôïc cha meï, anh em, vôï con yeâu meán, thaân thöôøng thoï khoå, taâm luoân saàu naõo, vì söùc löïc cuûa ngöôøi xaáu aùc aáy, daãn ñeán taát caû nhaân daân, duø coù aên uoáng, nhöng

584 BOÄ LUAÄT 12

khoâng ñöôïc maïnh khoeû toát ñeïp, do quaû baùo xaáu aùc cuûa ngöôøi aáy laøm aûnh höôûng ñeán moïi ngöôøi. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi öa noùi doái, thì ngöôøi aáy ñôøi hieän taïi, hay noùi lôøi hung döõ, thaân hình xaáu xí, duø noùi lôøi chaân thaät nhöng ngöôøi ta vaãn khoâng tin, moïi ngöôøi ñeàu chaùn gheùt vaø khoâng muoán thaáy, ñoù laø quaû baùo trong ñôøi hieän taïi. Sau khi xaû boû thaân naøy, seõ ñoaï vaøo ñòa nguïc, chòu nhieàu thoáng khoå, ñoùi khaùt khoå naõo, ñoù laø quaû baùo ôû ñôøi sau. Neáu ñöôïc laøm thaân ngöôøi, moâi mieäng khoâng ñaày ñuû, coù noùi ra ñieàu gì duø laø lôøi chaân thaät, nhöng khoâng ai tin caäy, ngöôøi thaáy khoâng thích, duø noùi chaùnh phaùp cuõng khoâng ai nghe, vì söùc löïc cuûa ngöôøi xaáu aùc naøy, laøm aûnh höôûng ñeán moïi vaät, taát caû söï sanh soáng ñeàu bò giaûm. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi öa uoáng röôïu, thì ngöôøi aáy ñôøi hieän taïi, hay maát cuûa caûi, thaân taâm coù nhieàu taät beänh, thöôøng öa tranh caûi, tieáng xaáu ñoàn xa, hao moøn trí tueä, taâm khoâng bieát hoå theïn, saéc maët xaáu xí, oám yeáu, thöôøng bò moïi ngöôøi quôû traùch, ngöôøi khoâng muoán thaáy, khoâng theå tu phaùp laønh, aáy goïi laø aùc baùo hieän tieàn cuûa ngöôøi uoáng röôïu. Sau khi xaû boû thaân maïng ñoaï trong ñòa nguïc, chòu ñoùi khaùc.v.v... nhieàu söï thoáng khoå, ñoù goïi laø quaû baùo ñôøi sau. Neáu ñöôïc laøm ngöôøi thaân taâm thöôøng bò taùn loaïn, khoâng theå nhaát taâm chaùnh nieäm, suy nghó phaùp thieän, vì söùc löïc cuûa ngöôøi aùc aáy maø aûnh höôûng ñeán taát caû ngoaïi vaät nuoâi soáng, moïi loaøi ñeàu bò hö hoaïi. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi öa taø daâm, ngöôøi aáy khoâng theå giöõ gìn thaân mình vaø thaân ngöôøi khaùc, taát caû chuùng sanh thaáy ñeàu sanh nghi ngôø, nhöõng vieäc ñaõ laøm ñeàu noùi doái heát, trong moïi thôøi gian chòu moïi thoáng khoå, taâm thöôøng taùn loaïn, khoâng theå tu taäp phaùp laønh, thöôøng maát cuûa caûi, vôï con khoâng yeâu meán, cheát yeåu, ñoù laø quaû baùo trong ñôøi hieän taïi, cuûa söï taø daâm. Sau khi xaû boû thaân maïng rôi vaøo ñòa nguïc thoï phaûi thaân hình xaáu xí, ñoùi khaùt soáng laâu, trong söï khoå naõo, ñoù laø quaû baùo ñôøi sau. Neáu laøm thaân ngöôøi hình haøi xaáu xí, lôøi noùi hung döõ, moïi ngöôøi khoâng muoán nhìn, khoâng theå giöõ gìn vô,ï con trai, con gaùi, vì söùc löïc cuûa ngöôøi aùc aáy daãn ñeán taát caû caûnh vaät khoâng ñöôïc töï taïi. Naøy thieän nam! Naêm phaùp aùc naøy, oâng nay thaønh thaät xa lìa ñöôïc chöù? Neáu traû lôøi ñöôïc, laïi neân daïy tieáp: Naøy thieän nam! Thoï giôùi Öu-baø-taéc, coù boán vieäc khoâng neân laøm: Nhaân duyeân tham lam khoâng neân hö voïng, nhaân duyeân saân haän, si meâ, khieáp sôï khoâng neân hö voïng, boán vieäc aùc aáy oâng coù theå xa lìa ñöôïc chöù? Neáu noùi xa lìa ñöôïc, laïi neân daïy tieáp: Naøy thieän nam! Thoï giôùi Öu-baø-taéc coù naêm choã khoâng neân ñeán:

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 3 585

Ngöôøi haøng thòt. Choán laàu xanh. Nôi quaùn röôïu. Nhaø cuûa vua. Keû ñeâ tieän. Naêm choã nhö vaäy oâng coù theå xa lìa ñöôïc chöù? Neáu traû lôøi ñöôïc, thì neân daïy tieáp: Naøy thieän nam! Thoï giôùi Öu-baø-taéc coù naêm ñieàu khoâng ñöôïc laøm: 1. Khoâng buoân baùn sinh maïng muoân loaøi. 2. Khoâng buoân baùn dao göôm. 3. Khoâng buoân baùn thuoác ñoäc. 4. Khoâng baùn röôïu. 5. Khoâng ñöôïc

cheøn eùp öùc hieáp. Naêm vieäc nhö vaäy oâng coù theå xa lìa ñöôïc chöù? Neáu noùi ñöôïc thì neân daïy tieáp: Thoï giôùi Öu-baø-taéc, coù ba vieäc khoâng neân laøm: Khoâng neân laøm gheà chaøi löôùi. Khoâng laøm ngheà thôï nhuoäm. Khoâng neân laøm ngheà thuoäc da. Ba vieäc nhö vaäy, oâng coù theå xa lìa ñöôïc chöù? Neáu noùi xa lìa ñöôïc, thì neân daïy tieáp: Naøy thieän nam! Thoï giôùi Öu-baø-taéc laïi coù hai vieäc khoâng neân laøm: Côø baïc. Caùc loaïi ñôøn ca, xöôùng haùt. Hai vieäc nhö vaäy, oâng coù theå xa lìa ñöôïc chöù? Neáu traû lôøi xa lìa ñöôïc, laïi neân daïy tieáp: Naøy thieän nam! Thoï giôùi Öu-baø-taéc coù boán loaïi ngöôøi khoâng neân gaàn guõi: Côø baïc. Röôïu che. Doái traù. Baùn röôïu. Boán haïng ngöôøi nhö vaäy oâng coù theå xa lìa ñöôïc chöù? Neáu traû lôøi xa lìa ñöôïc, laïi neân daïy tieáp: Naøy thieän nam! Thoï giôùi Öu-baø-taéc coù phaùp buoâng lung khoâng neân laøm: Nhö khi noùng, laïnh, ñoùi, khaùt, ñöôïc aên nhieàu, töø saùng mai ñeán chieàu toái, luùc buoàn, luùc laøm vieäc, luùc saép laøm vieäc, luùc ñöôïc, luùc maát, luùc sôï, luùc möøng, luùc naïn giaëc, luùc ñoùi keùm, beänh khoå, luùc trai treû hay giaø yeáu, luùc giaøu, luùc ngheøo, luùc thaân maïng mong caàu cuûa caûi, trong nhöõng luùc aáy, khoâng lo tu phaùp laønh, oâng coù theå xa lìa ñöôïc chöù? Neáu traû lôøi xa lìa ñöôïc, thì neân daïy tieáp: Naøy thieän nam! Thoï giôùi Öu-baø-taéc tröôùc phaûi hoïc vieäc ñôøi, khi hoïc ñöôïc roài, ñuùng nhö phaùp maø laøm ra cuûa caûi. Neáu laøm ñöôïc cuûa caûi, neân chia ra laøm boán phaàn, moät phaàn cuùng döôøng cha meï, nuoâi vôï con, quyeán thuoäc, hai phaàn neân nhö phaùp laøm voán buoân baùn, coøn moät phaàn giöõ laïi. Boán vieäc nhö vaäy oâng coù theå laøm ñöôïc chöù? Neáu traû lôøi laøm ñöôïc, thì neân daïy tieáp: Naøy thieän nam! Taøi vaät khoâng neân gôûi hay giao cho boán choå: Ngöôøi giaø. Choã caùch xa. Ngöôøi tham aùc. Ngöôøi coù nhieàu quyeàn theá, boán nôi aáy oâng coù theå traùnh ñöôïc chöù? Neáu traû lôøi ñöôïc, laïi neân daïy tieáp: Naøy thieän nam! Thoï giôùi Öu-baø-taéc coù boán haïng ngöôøi aùc neân xa laùnh: .Ngöôøi thích noùi loãi keû khaùc. Ngöôøi thích noùi ñieàu taø kieán. Ngöôøi mieäng noùi lôøi dòu daøng maø taâm ñoäc aùc. Ngöôøi laøm ít maø öa noùi nhieàu, boán haïng ngöôøi aáy, oâng coù theå traùnh xa ñöôïc chöù? Neáu traû lôøi ñöôïc, phaûi khieán cho ngöôøi aáy, trong suoát saùu thaùng gaàn guõi phuïng söï baäc xuaát gia coù trí, ngöôøi trí aáy, laïi neân ñeå taâm quaùn saùt haønh ñoäng ñi, ñöùng, naèm,

ngoài cuûa vò thoï giôùi. Neáu bieát ngöôøi aáy, y nhö lôøi daïy maø thöïc haønh qua saùu thaùng roài, môøi hai möôi vò Taêng laøm pheùp baïch yeát ma: “Caùc Ñaïi Ñöùc Taêng xin laéng nghe, nay coù ngöôøi ñeán tröôùc chuùng Taêng xin thoï giôùi Öu-baø-taéc. Suoát saùu thaùng nay trang nghieâm thanh tònh trong boán oai nghi, chí taâm thoï trì phaùp trang nghieâm thanh tònh, ngöôøi naøy laø baäc tröôïng phu, ñaày ñuû thaân nam töû, neáu chuùng Taêng baèng loøng thì im laëng, neáu ai khoâng baèng loøng thì noùi. Neáu chuùng Taêng baèng loøng roài, ngöôøi Thaày laïi noùi: -Naøy thieän nam! Haõy chuù yù laéng nghe, chuùng Taêng ñaõ hoaø hôïp vaø chaáp nhaän cho oâng thoï giôùi Öu-baø-taéc, giôùi naøy laø coäi goác cuûa taát caû caùc phaùp thieän, neáu thaønh töïu ñöôïc giôùi naøy, seõ chöùng ñöôïc quaû Tu-ña- hoaøn,

cho ñeán quaû A-na-haøm, neáu phaù giôùi naøy, thì sau khi maïng chung seõ ñoaï vaøo ba ñöôøng aùc. Naøy thieän nam! Giôùi Öu-baø-taéc laø khoâng theå nghó baøn. Vì sao? Vì thoï giôùi naøy roài, duø höôûng thoï naêm thöù duïc laïc cuõng khoâng chöôùng ngaïi quaû Tu-ñaø-hoaøn cho ñeán quaû A-na-haøm, cho neân goïi laø khoâng theå nghó baøn. OÂng vì thöông caùc chuùng sanh, maø thoï giôùi aáy chöù? Neáu traû lôøi laø phaûi, thì baáy giôø ngöôøi Thaày cho vò aáy phaùp quy y Tam Baûo. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Thoï phaùp Tam quy xong, goïi laø Öu- baø-taéc. Baáy giôø, ngöôøi Thaày laïi daïy tieáp: - Naøy thieän nam! Haõy laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai noùi giôùi Öu-baø-taéc, hoaëc coù moät phaàn hoaëc coù nöûa phaàn, hoaëc khoâng coù phaàn naøo, hoaëc coù nhieàu phaàn, hoaëc coù toaøn phaàn. Neáu Öu-baø-taéc thoï Tam quy roài khoâng thoï naêm giôùi, goïi laø Öu-baø-taéc. Neáu thoï Tam quy y roài vaø giöõ moät giôùi, goïi laø moät phaàn. Thoï Tam quy y roài, vaø giöõ hai giôùi, goïi laø thieåu phaàn, neáu thoï Tam quy y roài vaø giöõ hai giôùi, neáu phaù moät giôùi, goïi laø khoâng coù phaàn naøo, thoï Tam quy y roài vaø giöõ ba giôùi, boán giôùi goïi laø nhieàu phaàn, thoï Tam quy y roài vaø giöõ naêm giôùi, goïi laø toaøn phaàn. OÂng nay muoán thoï Öu-baø-taéc moät phaàn hay Öu-baø-taéc toaøn phaàn? Tuøy yù ngöôøi muoán thoï traû lôøi. Baáy giôø ngöôøi Thaày theo yù muoán ngöôøi thoï maø trao truyeàn cho hoï. Trao giôùi xong laïi daïy tieáp: Öu-baø-taéc coù saùu giôùi troïng. Naøy thieän nam! Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, duø laø thieân nöõ cho ñeán loaøi kieán, coân truøng cuõng khoâng neân gieát. Neáu thoï giôùi roài, hoaëc mieäng sai ngöôøi khaùc gieát hay töï mình gieát, thì ngöôøi aáy maát giôùi Öu-baø-taéc, ngöôøi aáy khoâng ñöôïc Noaõn phaùp, huoáng laø Tu-ñaø-hoaøn ñeán A-na-haøm, ñoù laø Öu-baø-taéc phaù giôùi, Öu-baø-taéc xaáu xa, Öu-baø-taéc haï tieän, Öu-baø- taéc khoâng saïch, Öu-baø-taéc phieàn naõo, ñoù laø giôùi troïng thöù nhaát. Öu-baø-taéc duø vì baûn thaân cuõng khoâng neân troäm caép, duø chæ moät

tieàn, neáu phaù giôùi naøy, ngöôøi aáy seõ maát giôùi Öu-baø-taéc, ngöôøi aáy khoâng ñöôïc Noaõn phaùp huoáng laø Tu-ñaø-hoaøn ñeán A-na-haøm, aáy laø Öu-baø-taéc phaù giôùi, Öu-baø-taéc xaáu xa, Öu-baø-taéc haï tieän, Öu-baø-taéc khoâng saïch, Öu-baø-taéc phieàn naõo, ñoù goïi laø giôùi troïng thöù hai. Öu-baø-taéc duø vì thaân maïng cuõng khoâng neân noùi doái: “Ta ñaõ ñöôïc phaùp quaùn Baát tònh ñeán A-na-haøm”. Neáu phaù giôùi naøy, seõ maát giôùi Öu- baø-taéc, laø ngöôøi khoâng ñöôïc Noaõn phaùp, huoáng laø Tu-ñaø-hoaøn ñeán A- na-haøm, ñoù laø Öu-baø-taéc phaù giôùi, Öu-baø-taéc xaáu xa, Öu-baø-taéc haï tieän, Öu-baø-taéc khoâng saïch, Öu-baø-taéc ñaày phieàn naõo, ñoù laø giôùi troïng thöù ba. Öu-baø-taéc vì duø thaân maïng, cuõng khoâng taø daâm, neáu phaù giôùi naøy ngöôøi aáy seõ maát giôùi Öu-baø-taéc, ngöôøi aáy seõ khoâng ñöôïc Noaõn phaùp huoáng laø Tu-ñaø-hoaøn ñeán A-na-haøm, laø Öu-baø-taéc phaù giôùi, Öu-baø-taéc xaáu xa, Öu-baø-taéc haï tieän, Öu-baø-taéc khoâng saïch, Öu-baø-taéc ñaày phieàn naõo, ñoù laø giôùi troïng thöù tö. Öu-baø-taéc duø vì thaân maïng cuõng khoâng noùi loãi laàm cuûa Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, Öu-baø-taéc, öu baø di, neáu ngöôøi phaù giôùi naøy seõ

maát giôùi Öu-baø-taéc, ngöôøi aáy khoâng ñöôïc Noaõn phaùp huoáng laø Tu-ñaø-hoaøn ñeán A-na-haøm, laø Öu-baø-taéc phaù giôùi, Öu-baø-taéc xaáu xa, Öu-baø-taéc haï tieän, Öu-baø-taéc khoâng saïch, Öu-baø-taéc ñaày phieàn naõo, ñoù laø giôùi troïng thöù naêm. Öu-baø-taéc duø vì thaân maïng cung khoâng ñöôïc baùn röôïu, neáu ngöôøi phaù giôùi naøy seõ maát giôùi Öu-baø-taéc, ngöôøi aáy khoâng ñöôïc Noaõn phaùp huoáng laø Tu-ñaø-hoaøn ñeán A-na-haøm, laø Öu-baø-taéc phaù giôùi, Öu-baø-taéc xaáu xa, Öu-baø-taéc haï tieän, Öu-baø-taéc khoâng saïch, Öu-baø-taéc ñaày phieàn naõo, ñoù laø giôùi troïng thöù saùu. Naøy thieän nam! Neáu thoï giôùi Öu-baø-taéc nhö vaäy, laïi chí taâm giöõ gìn khoâng ñeå khuyeát phaïm, thì seõ ñöôïc keát quaû cuûa giôùi ñaõ noùi nhö treân. Naøy thieän nam! Giôùi Öu-baø-taéc laø chuoãi ngoïc ñeå trang nghieâm, laø höông vi dieäu xoâng khaép caùc coõi, ngaên phaùp baát thieän, laøm thieän luaät nghi, laø kho taøng quyù baùu voâ thöôïng, laø doøng hoï cao quyù, laø choã thanh tònh, laø vò cam loà, laø choã sanh phaùp laønh. Ngöôøi phaùt taâm laø ñaõ ñöôïc lôïi ích voâ löôïng, huoáng gì nhaát taâm thoï trì khoâng huyû phaïm. Naøy thieän nam! Nhö lôøi Phaät daïy: - Neáu Öu-baø-taéc thoï trì giôùi roài maø khoâng cuùng döôøng cha meï, sö tröôûng, thì vò Öu-baø-taéc aáy bò toäi Thaát yù, khoâng coù saùm hoái thì bò ñoaï, laø vieäc laøm khoâng ñöôïc trong saïch.

588 BOÄ LUAÄT 12

Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï trì giôùi, maø coøn thích uoáng röôïu, thì vò Öu- baø-taéc aáy bò toäi Thaát yù, khoâng saùm hoái, thì seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, maø nhôøm gôùm khoâng chaêm soùc ngöôøi beänh, thì vò Öu-baø-taéc aáy bò toäi Thaát yù, khoâng saùm hoái, bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, thaáy ngöôøi ñeán xin, maø khoâng cho nhieàu ít, ñeå hoï veà khoâng, vò Öu-baø-taéc aáy bò toäi Thaát yù, khoâng saùm hoái thì bò ñoaï, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, thaáy caùc vò Tyø-kheo, hoaëc Tyø-kheo ni, baäc tröôûng laõo toân tuùc vaø nhöõng Öu-baø-taéc.v.v... maø khoâng ñöùng daäy ñoùn chaøo, leã baùi, thaêm hoûi, thì vò Öu-baø-taéc aáy bò toäi Thaát yù, khoâng saùm hoái thì bò ñoaï, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, thaáy Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, hoaëc Öu-baø-taéc, öu baø di phaù giôùi, maø khôûi taâm kieâu maïn, noùi: “Ta hôn nhöõng ngöôøi kia, nhöõng ngöôøi kia khoâng ñöôïc nhö ta!” Vò Öu-baø-taéc aáy bò toäi Thaát yù, khoâng saùm hoái thì bò ñoaï, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, trong moãi thaùng, khoâng coù saùu ngaøy ñeå thoï trì Baùt Quan Trai giôùi, cuùng döôøng Tam Baûo, thì vò Öu- baø-taéc aáy, bò toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái thì bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, trong phaïm vi boán möôi daëm, coù nôi giaûng phaùp, maø khoâng ñeán nghe, thì vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, maø thoï nhaän saøng toaï, ngoaï cuï cuûa Taêng thöôøng truù, vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái seõ ñoïa, vì ñoù laø vieäc khoâng trong

saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, nghi trong nöôùc coù coân truøng, maø coá yù uoáng, vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, ñeán nhöõng nôi hieåm naïn, khoâng coù baïn, maø cöù moät mình ñi, vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoïa. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, moät mình ôû laïi chuøa Ni, vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, vì cuûa caûi, thaân maïng maø ñaùnh ñaäp toâi tôù cuûa ngöôøi khaùc, vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, maø ñem thöùc aên thöøa cho Tyø-kheo,

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 3 589

Tyø-kheo ni, Öu-baø-taéc, Öu baø di, thì vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái, seõ bò ñoaï, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, maø coøn nuoâi meøo, choàn, thì vò Öu- baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, maø nuoâi döôõng voi, ngöïa, traâu, deâ, laïc ñaø, taát caû caàm thuù maø khoâng laøm pheùp tònh thí cho ngöôøi chöa thoï giôùi, thì vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái, seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, maø khoâng döï tröõ Taêng-giaø-leâ, bình baùt, tích tröôïng, thì vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoaï vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, vì thaân maïng, caàn phaûi laøm ruoäng vöôøn, khoâng tìm choã nöôùc trong vaø ruoäng, cao ñeå gieo troàng, vò Öu-baø- taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, maø vì thaân maïng ôû chôï, phoá, caân löôøng, buoân baùn, moät khi noùi giaù caû xong, khoâng ñöôïc noùi giaù theâm hay duøng caân ño löôøng khoâng ngay thaät, ñaày ñuû, neáu nhö coù ngöôøi naøo ñong löôøng khoâng ñaày ñuû, phaûi baûo hoï ñong löôøng thaønh thaät, neáu khoâng laøm ñöôïc nhö vaäy, thì vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, haønh daâm khoâng phaûi choã, khoâng phaûi thôøi, vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, khi buoân baùn khoâng chòu naïp thueá, troán boû ñi, thì vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù,khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc aáy ñaõ thoï giôùi roài, bò phaïm luaät caám cuûa quoác gia, thì vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù , khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, coù luùa môùi, traùi caây, rau caûi ñaàu muøa maø khoâng ñem cuùng döôøng Tam Baûo, maø töï duøng tröôùc, vò Öu-baø- taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài,

chuùng Taêng khoâng cho pheùp noùi phaùp, kheâu ngôïi, maø vaãn cöù laøm; vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, ra ñöôøng ñi tröôùc Tyø-kheo, Sa-di,

vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, phaân chia thöùc aên cho chuùng Taêng, maø thöông Thaày mình, choïn thöùc aên ngon vaø quaù phaàn, thì vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoaï, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, maø nuoâi taèm, vò Öu-baø-taéc aáy pha- ïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ thoï giôùi roài, luùc ñi ñöôøng, gaëp ngöôøi beänh khoâng döøng laïi chaêm soùc, thaêm hoûi, tìm phöông tieän nhôø giôûi cho ngöôøi ôû gaàn, maø boû ñi, thì vò Öu-baø-taéc aáy phaïm toäi Thaát yù, khoâng lo saùm hoái, seõ bò ñoïa, vì ñoù laø vieäc laøm khoâng trong saïch. Naøy thieän nam! Neáu Öu-baø-taéc chí taâm thoï trì giôùi nhö vaäy, ngöôøi aáy ñöôïc goïi laø Öu-baø-taéc, nhö boâng sen traéng quyù nhaát, laø Öu-baø-taéc coù ñöùc haïnh, coù höông thôm vi dieäu, laø boâng sen trong saïch trong haøng Öu-baø-taéc, laø baùu vaät chôn thaät trong haøng Öu-baø-taéc, laø ngöôøi tröôïng phu trong haøng Öu-baø-taéc. Naøy thieän nam! Nhö Phaät ñaõ daïy: Boà-taùt coù hai haïng: Taïi gia, vaø Xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia goïi laø Tyø-kheo, Boà-taùt taïi gia goïi laø Öu-baø-taéc. Boà-taùt xuaát gia giöõ gìn giôùi xuaát gia khoâng khoù, Boà-taùt taïi gia, giöõ gìn giôùi taïi gia môùi thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

Phaåm 15: TÒNH GIÔÙI Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Coù ngöôøi ñaõ thoï trì giôùi naøy, nhöng laøm sao giöõ gìn cho ñöôïc thanh tònh? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Coù ba ñieàu, laøm cho giôùi naøy ñöôïc trong saïch: Tin Phaät, Phaùp, Taêng. Tin saâu veà nhaân quûa. Coù taâm hieåu bieát. Laïi coù boán ñieàu: 1. Taâm töø. 2. Taâm bi. 3. Khoâng tham lam. 4. Choã chöa coù ôn, tröôùc phaûi laøm ôn. Laïi coù naêm ñieàu: 1. Ñoái vôùi ngöôøi oaùn thuø, tröôùc duøng ñieàu toát ñeå laøm lôïi ích cho hoï. 2. Thaáy ngöôøi sôï haõi, ra söùc baûo veä hoï. 3. Ngöôøi aên xin ñeán duø hoï chöa noùi, tröôùc ta phaûi môû loøng thöông xoùt giuùp ñôõ cho hoï. 4. Heã boá thí, caùc nôi ñeàu bình ñaúng, khoâng phaân bieät. 5. Ban ñöùc Töø bi cho khaép taát caû, khoâng caàn ñôïi chôø cho ñaày ñuû cô duyeân. Laïi coù boán ñieàu: 1. Khoâng töï xem thöôøng mình khoâng khaû naêng ñöôïc quaû vò Boà-ñeà. 2. Khi tu taäp höôùng ñeán quaû vò Boà-ñeà giöõ taâm beàn vöõng. 3. Sieâng naêng tu taäp taát caû phaùp laønh. 4. Laøm nhöõng coâng vieäc lôùn, taâm khoâng moûi meät vaø hoái haän. Laïi coù boán ñieàu: 1. Töï hoïc phaùp laønh, sau khi hoïc xong daïy cho ngöôøi

khaùc. 2. Töï xa lìa phaùp aùc vaø daïy ngöôøi khaùc xa lìa phaùp aùc. 3. Khoân kheùo phaân bieät phaùp laønh vaø phaùp aùc. 4. Ñoái vôùi taát caû caùc phaùp, khoâng coù baùm giöõ vaø dính maéc. Laïi coù boán ñieàu: 1. Bieát caùc phaùp Höõu vi ñeàu khoâng coù Ta vaø cuûa Ta. 2. Bieát taát caû nghieäp, ñeàu coù quaû baùo. 3. Bieát phaùp Höõu vi ñeàu laø voâ thöôøng. 4. Bieát töø khoå sanh vui, töø vui sanh khoå. Laïi coù ba dieàu: 1. Ñoái vôùi chuùng sanh, taâm khoâng dính maéc. 2. Boá thí nieàm an vui cho chuùng sanh, taâm luoân bình ñaúng. 3. Vieäc laøm ñuùng nhö lôøi noùi. Laïi coù ba dieàu: 1. Boá thí nhöõng nhaân vui cho chuùng sanh. 2. Vieäc laøm khoâng caàn traû ôn. 3. Töï quyeát ñònh, ta seõ thaønh quaû Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. Laïi coù ba ñieàu: 1. Vì caùc chuùng sanh chòu nhieàu khoå cöïc. 2. Thöù töï laõnh thoï. 3. Trong thôøi gian tu taäp, khoâng döøng nghæ, duø chòu khoå cöïc, taâm khoâng hoái haän. Laïi coù ba ñieàu: 1. Chöa tröø ñöôïc taâm tham aùi, maø coù theå xaû ñöôïc nhöõng ñeàu yeâu thích cho ngöôøi khaùc. 2. Chöa tröø ñöôïc loøng giaän döõ, nhöng neáu coù ngöôøi ñem ñieàu aùc eùp cho mình, maø vaãn coù theå nhaãn chòu ñöôïc. 3. Chöa tröø ñöôïc taâm si meâ, maø coù theå phaân bieät ñöôïc phaùp thieän aùc.

592 BOÄ LUAÄT 12

Laïi coù ba ñieàu: 1. Kheùo bieát phöông tieän, daïy baûo chuùng sanh xa lìa phaùp aùc. 2. Kheùo bieát phöông tieän, daïy baûo chuùng sanh tu taäp phaùp thieän. 3. Luùc giaùo hoaù chuùng sanh, taâm khoâng moûi meät vaø hoái tieác. Laïi coù ba ñieàu: 1. Vì muoán chuùng sanh luùc lìa thaân ñau khoå, ñoái vôùi thaân maïng, taâm khoâng tham tieác. 2. Vì muoán chuùng sanh luùc lìa taâm ñau khoå, ñoái vôùi thaân maïng, taâm khoâng tham tieác. 3. Luùc giaùo hoaù chuùng sanh tu taäp phaùp laønh, ñoái vôùi thaân maïng, taâm khoâng tham tieác. Laïi coù ba ñieàu: 1. Töï boû vieäc mình, tröôùc kinh doanh vieäc cho ngöôøi. 2. Luùc kinh doanh vieäc cuûa ngöôøi, khoâng ñöôïc löïa choïn thôøi tieát. 3. Chaúng bao giôø lo söï cöïc khoå böùc naõo. Laïi coù ba ñieàu: 1. Taâm khoâng ganh gheùt. 2. Thaáy ngöôøi khaùc höôûng an, vui taâm sanh vui möøng. 3. Taâm luoân luoân höôùng thieän lieân tuïc khoâng cho giaùn ñoaïn. Laïi coù ba ñieàu: 1. Thaáy ngöôøi khaùc coù ít taâm thieän, mình luoân ghi nhôù. 2. Ngöôøi khaùc giuùp ñôõ duø chuùt ít, vaãn lo suy nghó baùo ñaùp nhieàu. 3. Trong voâ löôïng kieáp, chòu nhieàu khoå cöïc, taâm vaãn beàn vöõng, khoâng thoái chuyeån. Laïi coù ba ñieàu: 1. Bieát roõ sanh töû coù nhieàu toäi loãi, laø do khoâng xaû boû taát caû nghieäp aùc. 2. Thaáy caùc chuùng sanh khoâng coù ngöôøi quy y, laøm leã quy y cho hoï. 3. Thaáy caùc chuùng sanh hung döõ, thì sanh taâm thöông xoùt, khoâng khieån traùch, khoâng chaáp loãi laàm cuûa hoï. Laïi coù ba ñieàu: 1. Thaân caän baïn laønh. 2. Nghe phaùp khoâng nhaøm chaùn. 3. Chí taâm hoïc hoûi lôøi daïy cuûa thieän tri thöùc. Laïi coù chín phaùp: Xa lìa ba phaùp, ba thôøi khoâng hoái haän, bình ñaúng boá thí cho ba haïng chuùng sanh. Laïi coù boán phaùp: Nghóa laø Töø, Bi, Hyû, Xaû. Naøy thieän nam! Boà-taùt neáu duøng caùc phaùp thanh tònh nhö treân,ñeå thanh loïc thaân taâm, caàn phaûi hai thôøi: Luùc Phaät xuaát hieän giöõa ñôøi. Luùc Duyeân-giaùc ra ñôøi. Naøy thieän nam! Chuùng sanh tu taäp phaùp laønh coù ba ñieàu phaùt sanh: 1. Nhôø nghe maø sanh. 2. Nhôø suy nghó maø sanh. 3. Nhôø tu taäp

maø sanh. Hai ñieàu nghe vaø suy nghó, thì ôû trong hai thôøi, coøn do tu taäp maø sanh, thì khoâng haïn ñònh trong hai thôøi. Naøy thieân nam töû! Boà-taùt coù hai haïng: Taïi gia vaø Xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia, laøm thanh tònh giôùi nhö vaäy khoâng khoù; ngöôïc laïi, Boà-taùt taïi gia haønh thanh tònh giôùi nhö vaäy môùi thaät laø khoù! Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 3 593

Phaåm 16: TRÖØ CAÙC ÑIEÀU AÙC Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Boà-taùt ñaõ thoï giôùi Öu-baø-taéc, neáu coù caùc ñieàu aùc trong hay ngoaøi, vaø caùc nhaân duyeân baát tònh, laøm sao xa lìa ñöôïc? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Boà-taùt neáu coù caùc ñieàu aùc trong hay ngoaøi vaø nhaân duyeân baát tònh, thì taâm ngöôøi aáy, neân tu taäp nieäm Phaät, neáu ngöôøi chí taâm tu taäp nieäm Phaät, thì seõ xa lìa ñöôïc trong hay ngoaøi caùc ñieàu aùc vaø nhaân duyeân baát tònh, laøm taêng tröôûng Bi, Tueä - Baïch ñöùc Theá Toân! Phaûi tu taäp baèng caùch naøo? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Neân quaùn ñöùc Nhö Lai coù baûy ñieàu thuø thaéng: 1. Thaân theå thuø thaéng. 2. Soáng ñuùng nhö chaùnh phaùp thuø thaéng. 3. Trí tueä thuø thaéng. 4. Cuï tuùc thuø thaéng. 5. Haønh xöù thuø thaéng. 6. Khoâng theå nghó baøn thuø thaéng. 7. Giaûi thoaùt thuø thaéng. Theá naøo laø thaân theå thuø thaéng? Thaân cuûa ñöùc Nhö Lai ñöôïc ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp trang nghieâm, söùc maïnh ôû moãi moät loùng tay, ñòch vôùi söùc maïnh cuûa caû vaïn taùm ngaøn con Höông töôïng Y-la-baùt-na, chuùng sanh öa nhìn, khoâng nhaøm chaùn, aáy laø thaân thuø thaéng. Theá naøo laø soáng ñuùng nhö chaùnh phaùp thuø thaéng? Ñöùc Nhö Lai ñaõ töï ñöôïc lôïi ích, laïi coøn thöông xoùt, cöùu giuùp, laøm lôïi ích cho voâ löôïng chuùng sanh, aáy goïi laø soáng nhö chaùnh phaùp thuø thaéng. Theá naøo laø trí tueä thuø thaéng? Ñöùc Nhö Lai coù boán voâ ngaïi trí, caùc baäc Thanh-vaên, Duyeân-giaùc khoâng theå saùnh kòp, aáy laø trí tueä thuø thaéng. Theá naøo laø cuï tuùc thuø thaéng? Ñöùc Nhö Lai ñaày ñuû coâng haïnh, thoï ma- ïng, trì giôùi vaø tri kieán, ñoù laø cuï tuùc thuø thaéng. Theá naøo laø haønh xöù thuø thaéng? Ñöùc Nhö Lai tu taäp ba Tam muoäi, chín thöù thieàn ñònh, Thanh- vaên, Duyeân-giaùc khoâng theå saùnh kòp, ñoù laø haønh xöù thuø thaéng. Theá naøo laø khoâng theå nghó baøn thuø thaéng? Ñöùc Nhö Lai coù saùu thöù thaàn thoâng thuø thaéng, Thanh-vaên, Duyeân-giaùc khoâng theå saùnh kòp. Ñöùc Nhö Lai coù möôøi löïc, boán ñieàu khoâng sôï, ñaïi töø, ba nieäm xöù, ñoù laø khoâng theå nghó baøn thuø thaéng. Theá naøo laø giaûi thoaùt thuø thaéng? Ñöùc Nhö Lai ñaày ñuû hai thöù giaûi thoaùt thuø thaéng, tröø ñöôïc chöôùng trí tueä vaø chöôùng phieàn naõo, ñoaïn tröø vónh vieãn taát caû taäp khí phieàn naõo, trí duyeân nôi hai caûnh ñeàu ñöôïc töï taïi, ñoù goïi laø giaûi thoaùt thuø thaéng. Do ñoù trong Kheá kinh, Toân giaû Xaù Lôïi Phaát ñaõ khen ngôïi ñöùc Nhö Lai ñaày ñuû baûy phaùp thuø thaéng. Ñöùc Nhö Lai soi xeùt töø baát tònh cho ñeán quaû Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, hay töø ñòa trang nghieâm cho ñeán ñòa giaûi thoaùt, cao hôn ñoái vôùi

haøng Thanh-vaên, Duyeân-giaùc; do vaäy, ñöùc Nhö Lai ñöôïc goïi laø ñaáng Voâ thöôïng Chí Toân. Ñöùc Nhö Lai tu phaùp Tam muoäi khoâng, Tam muoäi dieät taän ñònh, Töù thieàn, quaùn Töø bi vaø möôøi hai nhaân duyeân, ñeàu vì lôïi ích cho chuùng sanh. Ñöùc Nhö Lai noùi, khoâng coù hai lôøi, neân goïi laø Nhö Lai. Nhö thuôû xöa, Phaät töø ñòa Trang nghieâm xuaát sanh ñöôïc quaû vò Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, neân goïi laø Nhö Lai. Ñaày ñuû chaùnh phaùp vi dieäu, neân goïi laø ñaïi A-la-haùn, coù theå thoï taát caû söï cuùng döôøng cuûa trôøi ngöôøi, neân goïi laø A-la-haùn. Bieát roõ chaân ñeá vaø tuïc ñeá, neân goïi laø Chaùnh bieán tri, tu taäp, giöõ gìn tònh giôùi, ñaày ñuû ba minh, neân goïi laø Minh haønh tuùc. Khoâng coøn sinh trong ba coõi, neân goïi laø Thieän theä. Bieát roõ hai theá giôùi, ñoù laø theá giôùi chuùng sanh vaø theá giôùi quoác ñoä, neân goïi laø Theá gian giaûi. Kheùo bieát caùc phöông tieän, ñeå ñieàu phuïc chuùng sanh, neân goïi laø Ñieàu ngöï tröôïng phu. Coù theå khieán cho chuùng sanh khoâng khôûi taâm khieáp sôï, duøng caùc phöông tieän giaùo hoaù chuùng sanh xa lìa khoå ñeán an vui, neân goïi laø Thieân nhaân sö. Bieát taát caû caùc phaùp vaø taát caû caùc haønh, neân goïi laø Phaät. Coù theå phaù tröø boán ma, neân goïi laø Theá Toân. Hoaëc quaùn Nhö Lai, tu haønh Giôùi- Ñònh-Tueä laø vì lôïi ích chuùng sanh, ôû trong nhieàu ñôøi, vôùi keû oaùn ngöôøi thaân, ñeàu xem bình ñaúng, khoâng sai khaùc, ñoaïn tröø saïch taát caû voâ löôïng phieàn naõo, bieát roõ moãi moät chuùng sanh laø moãi moät phieàn naõo, trong nhieàu ñôøi chòu nhieàu khoå cöïc. Ñöùc Nhö Lai luoân vì chuùng sanh, neân ñoái vôùi ñieàu khoù boá thí ñeàu coù theå boá thí, ñieàu khoù nhaãn nhòn nhaãn nhòn ñöôïc. Phaät coù hai thöù thanh tònh: Tu haønh trang nghieâm thanh tònh vaø Phöôùc baùo thanh tònh. Nhôø uy löïc cuûa hai nhaân duyeân thanh tònh naøy, neân töø khi môùi tu möôøi phaùp laønh vaø möôøi Ba-la-maät, veà sau chöùng quaû möôøi löïc vaø möôøi hieäu, khoâng coù haønh Trôøi Ngöôøi naøo coù theå noùi loãi laàm cuûa Ngaøi ñöôïc! Ñöùc Nhö Lai ñaày ñuû taùm vaïn aâm thanh, chuùng sanh nghe ñöôïc ñeàu khoâng nhaøm chaùn, do nhaân duyeân nhö vaäy, neân ñöùc Nhö Lai vöôït hôn taát caû haønh Thanh-vaên, Duyeân-giaùc. Naøy thieän nam! Neáu ngöôøi thoï trì giôùi Öu-baø-taéc, muoán giôùi ñöôïc thanh tònh, thì neân nhö theá maø tu nieäm Phaät. Neáu tu nieäm Phaät, thì ngöôøi aáy ñöôïc xa lìa caùc ñieàu aùc trong hay ngoaøi, caùc nhaân vaø duyeân khoâng thanh tònh, taêng tröôûng Töø bi, Trí tueä, ñoaïn tröø tham, saân, si thaønh töïu ñöôïc taát caû caùc thieän phaùp. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Tai gia vaø Xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia, taâm tu nieäm Phaät thì khoâng khoù, coøn Boà-taùt taïi gia tu taäp nhö vaäy Phaät môùi thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 3 595

Phaåm 17: CUÙNG DÖÔØNG TAM BAÛO Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Boà-taùt ñaõ thoï giôùi Öu-baø-taéc roài, laøm theá naøo cuùng döôøng Tam Baûo? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Phöôùc ñieàn ôû theá gian coù ba haïng: 1. Laø ruoäng Baùo aân. 2. Laø ruoäng Coâng ñöùc.3. Laø ruoäng Baàn cuøng. Ruoäng Baùo aân, nghóa laø cha meï, sö tröôûng, Hoaø thöôïng. Ruoäng Coâng ñöùc, nghóa laø töø khi tu ñöôïc Noaõn phaùp cho ñeán khi ñöôïc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ

thöôïng. Ruoäng baàn cuøng nghóa laø taát caû ngöôøi cuøng khoå. Ñöùc Nhö lai coù hai phöôùc ñieàn: Ruoäng Baùo aân vaø Ruoäng Coâng ñöùc, Phaùp cuõng nhö theá, coøn chuùng Taêng coù ba phöôùc ñieàn: Ruoäng Baùo aân, Ruoäng Coâng ñöùc, vaø Ruoäng Baàn cuøng. Vì nhaân duyeân aáy, neân Boà-taùt ñaõ thoï giôùi roài, phaûi chí taâm sieâng naêng cuùng döôøng Tam Baûo. Naøy thieän nam! Ñöùc Nhö lai laø kho taøng cuûa taát caû caùc phaùp, do vaäy, ngöôøi trí phaûi chí taâm chuyeân caàn, cuùng döôøng caùc ñöùc Phaät hieän coøn taïi theá, hay ñaõ dieät ñoä vaø caû hình töôïng nôi thaùp, chuøa. Neáu ôû nôi ñoàng troáng, khoâng coù thaùp töôïng, thì phaûi chuyeân taâm nieäm Phaät, toân troïng, khen ngôïi, hoaëc töï mình laøm, hoaëc baûo ngöôøi khaùc laøm, luùc thaáy ngöôøi khaùc laøm khôûi vui möøng, nhö mình coù uy löïc, caàn phaûi daïy baûo moïi ngöôøi cuøng chung laøm. Ñaõ cuùng döôøng roài, ñoái vôùi töï thaân khoâng coøn khinh reõ, ñoái vôùi Tam Baûo cuõng nhö vaäy. Heã coù cuùng döôøng, khoâng neân sai ngöôøi khaùc laøm, cuõng khoâng vì cuùng döôøng maø cho laø hôn ngöôøi. Trong khi cuùng döôøng khoâng hoái haän, saàu naõo, phaûi chaáp tay cung kính, khen ngôïi, toân troïng, duø duøng moät tieàn cho ñeán nhieàu taøi vaät quí baùu, hoaëc duøng khaên tay cho ñeán nhieàu khaên tay, hoaëc duøng moät caønh hoa cho ñeán nhieàu caønh hoa, hoaëc duøng moät neùn höông, cho ñeán nhieàu neùn höông, hoaëc duøng moät baøi keä khen ngôïi, cho ñeán nhieàu baøi keä khen ngôïi, hoaëc duøng moät laïy, cho ñeán nhieàu laïy, hoaëc ñi nhieãu moät voøng, cho ñeán nhieàu voøng, hoaëc moät thôøi, cho ñeán nhieàu thôøi, hoaëc töï mình laøm hay chung vôùi nhieàu ngöôøi khaùc laøm... ñeå cuùng döôøng. Naøy thieän nam! Neáu ai coù khaû naêng nhö vaäy, chí taâm cuùng döôøng Phaät, Phaùp, Taêng, neáu nhö Ta coøn taïi theá vaø sau khi Ta Nieát Baøn, cuõng khoâng coù gì sai khaùc. Luùc gaëp thaùp, chuøa, neân duøng vaøng baïc, ñoàng, thieác, daây chuyeàn, côø phöôùn, loïng baùu, aâm nhaïc, höông thôm, ñeøn daàu daâng leân cuùng döôøng. Neáu gaëp thaùp, chuøa, maø chim, thuù ñaïp söùt meû, thì phaûi tu söûa, queùt doïn saïch seõ. Neáu coù gioù lôùn hay nöôùc, löûa laøm hö hoaïi cuõng neân töï söûa laïi. Neáu moät mình khoâng ñuû söùc thì neân khuyeân nhieàu

ngöôøi khaùc cuøng laøm, hoaëc duøng vaøng, baïc, ñoàng, saét, ñaát, caây ñeå söûa chöõa. Hoaëc bò buïi ñaát baùm laâu, thì phaûi röôùi quyeùt, lau chuøi. Neáu quaù nhô baån, phaûi duøng nöôùc thôm taåy röûa. Neáu coù laøm thaùp vaø laøm töôïng baèng vaät baùu, thì sau khi laøm xong, duøng côø phöôùn, loïng baùu, höông hoa daâng cuùng. Neáu khoâng coù baùu vaät, töï mình khoâng theå laøm ñöôïc, thì laáy goã, ñaát maø taïo thaønh, khi ñaõ xong roài, cuõng duøng côø phöôùn, loïng baùu, höông hoa, aâm nhaïc.v.v... maø cuùng döôøng. Neáu trong thaùp coù coû caây, dô baån, thaáy chim thuù, cheát hay hoa heùo ruïng xuoáng hoâi thoái, raén, chuoät laøm hang, oå.v.v... phaûi hoát ñi, ban laáp, neáu coù töôïng ñoàng, töôïng goã, töôïng ñaù, töôïng ñaát seùt, töôïng vaøng, töôïng baïc, töôïng löu ly, töôïng pha leâ.v.v... thì phaûi lau chuøi, söûa sang, tuøy söùc, duøng höông thôm xoa, öôùp vaø cuõng tuøy söùc taïo caùc chuoãi ngoïc, chæ ít cuõng gioâng gioáng nhö thaùp cuûa vua Chuyeån luaân thaùnh vöông. Trong Tinh xaù, thì neân duøng höông thôm maø toâ ñaép, hoaëc duøng

ñaát maø laøm töôïng, thaùp, roài duøng löu ly, pha leâ, chaâu ngoïc, vaøng xuyeán, gaám luïa, linh, khaùnh, daây cöôøm maø cuùng döôøng. Luùc toâ veõ hình töôïng, khoâng ñöôïc duøng A dao, söõa, tröùng gaø, neân duøng nhieàu loaïi hoa xaâu laïi, hoa rôøi, daây luïa toát ñeïp, göông saùng, höông boät, höông xoa, höông rôøi, höông ñoát vaø troåi leân caùc thöù aâm nhaïc, ca muùa ñeå cuùng döôøng, ngaøy ñeâm cuõng nhö vaäy. Khoâng nhö ngoaïi ñaïo chæ ñoát toâ laïc, ñaïi maïch, ñeå cuùng döôøng. Khoâng bao giôø duøng Toâ laïc xoa vaøo thaùp vaøo hình, töôïng, cuõng khoâng neân duøng söõa maø röûa, khoâng neân taoï hình töôïng Phaät thaân, coù moät nöûa, neáu coù hình töôïng naøo khoâng ñaày ñuû, phaûi baûo ngöôøi tu söûa laïi, sau khi ñaõ hoaøn thaønh roài môùi thænh ra, thaáy hình töôïng bò hö hoaïi, neân chí taâm cuùng döôøng, cung kính cuõng nhö ñoái vôùi töôïng toát ñeïp. Cuùng döôøng nhö vaäy, phaûi ñích thaân laøm, neáu töï mình khoâng coù khaû naêng, neân nhôø ngöôøi khaùc laøm, khuyeân moïi ngöôøi giuùp ñôõ. Neáu coù ngöôøi duøng baùu vaät trong boán chaâu thieân haï, cuùng döôøng Nhö Lai, cuõng coù ngöôøi chæ ñem ñuû moãi coâng ñöùc, toân troïng, khen ngôïi, chí taâm cung kính, thì phöôùc ñöùc hai ngöôøi nhö nhau, nghóa laø thaân vaø taâm cuûa ñöùc Nhö Lai ñeàu ñaày ñuû. Thaân thì coù ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp vaø ñaày ñuû ñaïi löïc. Taâm thì coù möôøi löïc, boán ñieàu khoâng sôï, ñaïi bi, ba nieäm, naêm trí tam muoäi, ba thöù phaùp moân, möôøi moät thöù khoâng quaùn, möôøi hai duyeân trí, voâ löôïng thieàn ñònh, ñaày ñuû baûy trí vaø coù theå vöôït ñeán bôø cuûa saùu Ba-la-maät. Neáu coù ngöôøi duøng nhöõng phaùp nhö vaäy, khen ngôïi Phaät, thì ngöôøi aáy goïi laø baäc chaân chaùnh cuùng döôøng Phaät. Theá naøo laø cuùng döôøng Phaùp?

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 3 597

Naøy thieän nam! Neáu thöôøng cuùng döôøng möôøi hai boä kinh, laø cuùng döôøng phaùp. Theá naøo laø cuùng döôøng möôøi hai boä kinh? Neáu chí taâm cung kính, thoï trì, ñoïc tuïng, thuyeát giaûng, ñuùng nhö lôøi noùi maø thöïc haønh, ñaõ töï mình laøm laïi khuyeân ngöôøi khaùc laøm, ñoù goïi laø cuùng döôøng möôøi hai boä kinh. Neáu coù theå bieân cheùp möôøi hai boä kinh, ñaõ bieân cheùp, roài laïi duøng nhieàu thöù cuùng döôøng, nhö cuùng döôøng Phaät, (chæ tröø taém röûa). Neáu coù ùngöôøi thoï trì, ñoïc tuïng kinh ñieån nhö vaäy, ñoù laø cuùng döôøng Phaùp. Luùc cuùng döôøng Phaùp cuõng nhö cuùng döôøng Phaät, hoaëc coù Phaùp laø coù caên taùnh Boà-taùt, Duyeân-giaùc, ba caên, ba ñeá, neáu tin nhö vaäy, goïi laø cuùng döôøng Phaùp. Neáu coù ngöôøi cuùng döôøng baäc phaùt taâm Boà-ñeà, thoï trì giôùi caám vaø nhöõng ngöôøi xuaát gia höôùng ñeán quaû Tu-ñaø-hoaøn cho tôùi quaû A-la-haùn, ñoù goïi laø cuùng döôøng Taêng. Neáu coù ngöôøi coù theå cuùng döôøng Tam Baûo, thì neân bieát, ngöôøi aáy troïn khoâng xa lìa möôøi phöông Nhö Lai, thöôøng cuøng chö Phaät trong caùc haønh ñoäng ñi, ñöùng, naèm, ngoài. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi noùi duø nhieàu hay ít, veà söï cuùng döôøng ba phöôùc ñieàn treân, thì bieát ngöôøi naøy, trong voâ löôïng kieáp ñaõ höôûng nhieàu lôïi ích. Naøy thieäân nam töû! Boà-taùt coù hai haïng: Taïi gia, xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia, cuùng döôøng Tam Baûo khoâng laáy laøm khoù, coøn Boà-taùt taïi gia cuùng döôøng Tam Baûo môùi thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia coù nhieàu nhaân duyeân xaáu

aùc raøng buoäc.

598 BOÄ LUAÄT 12

KINH ÖU-BAØ-TAÉC GIÔÙI QUYEÅN 4

Phaåm 18: SAÙU BA LA MAÄT

Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Nhö Ngaøi ñaõ daïy, cuùng döôøng saùu phöông laø saùu Ba-la-maät. Ngöôøi cuùng döôøng saùu phöông nhö vaäy, seõ taêng tröôûng taøi vaät vaø tuoåi thoï, ngöôøi nhö vaäy, coù nhöõng haønh töôùng gì? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Neáu khoâng tham tieác taát caû taøi vaät, thöôøng laøm lôïi ích cho taát caû moïi ngöôøi, thöôøng nhôù ñeán vieäc boá thí vaø öa thöïc haønh boá thí, coù bao nhieâu ñem ra boá thí baáy nhieâu, khoâng luaän nhieàu hay ít. Trong luùc thöïc haønh boá thí, ñoái vôùi thaân maïng, taøi vaät khoâng neân khinh thöôøng, phaûi thanh tònh boá thí khoâng löïa choïn ngöôøi giöõ giôùi hay phaù giôùi, khen ngôïi phaùp boá thí, thì thaáy ngöôøi thöïc haønh boá thí vui möøng khoâng ganh gheùt, thaáy ngöôøi aên xin ñeán khôûi taâm vui möøng ñöùng daäy, ñoùn tieáp leã pheùp, laáy gheá môøi ngoài, ngöôøi kia coù thöa hoûi hay khoâng thöa hoûi cuõng lieàn khen ngôïi phöôùc baùo cuûa söï boá thí, thaáy ngöôøi khieáp sôï, thì baûo hoä cho hoï. ÔÛ nhöõng nôi ñoùi khaùt, thì neân boá thí thöïc phaåm aên uoáng. Laøm vieäc boá thí, khoâng mong caàu phöôùc baùo, boá thí khoâng mong caàu traû ôn, khoâng gaït chuùng sanh, luoân khen ngôïi coâng ñöùc Tam Baûo, khoâng neân duøng caân giaø non, hoaëc troän nhöõng vaät reû tieàn ñeå doái gaït ngöôøi, khoâng öa uoáng röôïu, côø baïc vaø tham duïc, thöôøng tu ñöùc hoå theïn, duø coù giaøu sang taâm cuõng khoâng buoâng lung, thöôøng laøm vieäc boá thí khoâng khôûi taâm kieâu maïn. Naøy thieän nam! Ngöôøi coù nhöõng ñöùc tính nhö vaäy, neân bieát, ngöôøi naøy coù theå cuùng döôøng, Boá thí Ba-la-maät. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi thanh tònh ñöôïc thaân, khaåu vaø yù, thöôøng tu taâm dòu daøng, khoâng laøm toäi loãi, giaû söû coù taïo toäi loãi thöôøng sanh hoå theïn, hoái loãi tin taïo nghieäp seõ bò quaû baùo, tu taäp vieäc laønh taâm sanh vui möøng, ñoái vôùi toäi nhoû cho laø raát lôùn, giaû söû ñaõ lôõ laøm, thì

khieáp sôï lo buoàn, hoái haän, khoâng bao giôø ñaùnh chöûi, giaän döõ, haïi caùc chuùng sanh, tröôùc phaûi naém bieát yù ngöôøi, sau môùi noùi lôøi dòu daøng, thaáy chuùng sanh taâm luoân thöông meán, bieát ôn traû ôn, taâm khoâng boûn seûn, khoâng doái gaït chuùng sanh, laøm ra taøi vaät ñuùng nhö chaùnh phaùp vaø öa laøm phöôùc ñöùc, coâng ñöùc taïo ra thöôøng ñem giaùo hoaù ngöôøi, thaáy ngöôøi ngheøo khoå ñích thaân chòu theá, thöôøng tu taâm töø, thöông meán taát caû, thaáy ngöôøi laøm aùc, thöôøng tìm caùch ngaên caûn, thaáy ngöôøi laøm laønh, thì khen ngôïi coâng ñöùc vaø noùi veà phöôùc quaû, hoaëc duøng thaân löïc ñeán choã ngöôøi buoân baùn, kinh doanh maø phuï giuùp, thaân thaø maát töï taïi ñeå ngöôøi khaùc ñöôïc töï taïi, thöôøng xa lìa taâm giaän döõ, hoaëc coù luùc vöøa khôûi leân, lieàn bieát vaø hoå theïn! Lôøi noùi luoân chaân thaät vaø dòu daøng, traùnh xa lôøi noùi

hai löôõi vaø lôøi noùi khoâng coù yù nghóa. Naøy thieän nam! Ngöôøi coù ñöùc töôùng nhö vaäy, neân bieát, ngöôøi aáy coù theå cuùng döôøng Giôùi Ba-la-maät. Naøy thieän nam! Coù ngöôøi thöïc haønh thanh tònh thaân, khaåu vaø yù, giaû söû chuùng sanh ñem ñieàu aùc ñeán vu khoáng, quyeát khoâng khôûi moät nieäm giaän döõ vaø quyeát khoâng duøng ñieàu aùc ñeå traû thuø. Neáu ngöôøi aáy ñeán xin loãi, lieàn hoan hyû vaø tha thöù. Luùc nhìn ngaém chuùng sanh, taâm thöôøng vui möøng, thaáy ngöôøi laøm aùc, sanh taâm thöông xoùt, khen ngôïi keát quaû cuûa söï nhaãn nhuïc, thöôøng hay quôû traùch veà söï giaän döõ; giaûng noùi veà quaû baùo cuûa söï giaän döõ laø coù nhieàu khoå ñau, ñoäc aùc, luùc tu boá thí phaûi nhaãn chòu, tröôùc heát laø ñoái vôùi oan gia, phaûi quaùn saùt hoï chæ laø naêm aám vaø do caùc duyeân hoaø hôïp maø taïo thaønh, taïi sao ta laïi giaän döõ? Quaùn saùt veà söï giaän döõ, chính laø nhaân duyeân chòu khoå trong nhieàu ñôøi sau, neáu taâm lôõ phaùt khôûi giaän döõ, thì lieàn aên naên, lo sôï, hoái haän, thaáy ngöôøi khaùc nhaãn nhuïc hôn mình, khoâng sanh taâm ganh gheùt. Naøy thieän nam! Ngöôøi coù ñöùc töôùng nhö vaäy, neân bieát, ngöôøi naøy coù theå cuùng döôøng Nhaãn Ba-la- maät. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi khoâng bieáng nhaùc, khoâng thoï höôûng, khoâng tham, khoâng öa thích caùc caûnh vui nhö ngoài, naèm. Khi laøm coâng ñöùc, thì moät vieäc lôùn, cuõng nhö moät vieäc nhoû, heã laøm laø quyeát laøm cho xong. Trong luùc laøm vieäc khoâng ñeå yù ñeán söï ñoùi khaùt, noùng laïnh, ñuùng thôøi hay khoâng ñuùng thôøi, khoâng xem thöôøng mình, vieäc lôùn chöa xong, khoâng khôûi taâm aên naên. Luùc laøm xong roài, töï möøng laø coù theå laøm hoaøn thaønh, khen ngôïi tinh taán coù nhieàu phöôùc baùo, ñuùng nhö chaùnh phaùp laøm ra cuûa caûi, trong luùc ñem duøng phaûi sao cho hôïp ñaïo lí, thaáy ngöôøi tinh taán theo loái taø nguïy, kheùo noùi quaû baùo hung döõ cho hoï, kheùo daïy chuùng sanh tu haïnh tinh taán, vieäc laøm chöa xong, giöõa chöøng khoâng

ngöøng nghæ, khi tu phaùp laønh, khoâng nghe lôøi ngöôøi khaùc. Naøy thieän nam! Ngöôøi coù ñöùc töôùng nhö vaäy, neân bieát, ngöôøi naøy coù theå cuùng döôøng Tinh taán Ba-la-maät. Naøy thieän nam! Neáu ngöôøi coù theå thanh tònh thaân, khaåu, yù thích nôi yeân vaéng hoaëc hang saâu, röøng nuùi hay nhaø troáng vaéng, khoâng thích ngoài nôi ñoâng ngöôøi, oàn aøo vaø tham ñaém ngoaï cuï, khoâng thích nghe chuyeän cuûa theá gian, khoâng thích tham lam, saân haän, si meâ, tröôùc khi muoán noùi gì phaûi duøng lôøi dòu daøng, thöôøng öa xuaát gia, giaùo hoaù chuùng sanh, coù ít phieàn naõo, laïi xa lìa tö töôûng aùc, thaáy keû oaùn thuø tu ñöùc töø taâm, öa noùi phöôùc baùo cuûa söï thieàn ñònh, taâm neáu buoâng lung loaïn ñoäng, lieàn lo sôï hoå theïn, aên naên; thaáy ngöôøi tu ñònh taø nguî chæ ra toäi loãi vieäc laøm cuûa hoï; kheùo daïy chuùng sanh ñeå ñöa hoï vaøo trong chaùnh ñònh. Naøy thieän nam! Ngöôøi coù ñöùc töôùng nhö vaäy, neân bieát ngöôøi naøy coù theå cuùng döôøng Thieàn ñònh Ba-la-maät. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi thanh tònh ñöôïc thaân, khaåu, yù, hoïc heát taát caû caùc vieäc theá gian, ñoái vôùi tham, saân, si taâm khoâng ñaém chaáp, khoâng cuoàng loaïn, thöông caùc chuùng sanh, thöôøng cuùng döôøng cha meï, Sö tröôûng, Hoaø thöôïng, Tröôûng laõo vaø caùc baäc toân tuùc coù

ñöùc haïnh, tu phaùp khoâng buoâng lung, tröôùc khi noùi gì ñeàu duøng lôøi dòu daøng, khoâng doái gaït chuùng sanh, coù theå phaân bieät ñöôïc chaùnh ñaïo, taø ñaïo vaø kheùo bieát roõ quaû baùo thieän aùc, thöôøng thích nôi thanh vaéng, xuaát gia tu ñaïo, thöôøng ñem vieäc ñôøi, ñeå daïy baûo chuùng sanh, thaáy ngöôøi hoïc gioûi hôn mình, khoâng khôûi taâm ganh gheùt, mình coù hôn ngöôøi khaùc cuõng khoâng khôûi taâm kieâu maïn, chòu khoå khoâng buoàn, höôûng vui khoâng möøng. Naøy thieän nam! Ngöôøi coù ñöùc töôùng nhö vaäy, neân bieát ngöôøi naøy coù theå cuùng döôøng Baùt nhaõ Ba-la-maät. Naøy thieän nam! Trong moãi phöông ñeàu coù boán ñieàu: Phöông Boá thí coù boán: 1. Laø ñieàu phuïc chuùng sanh. 2. Laø xa lìa ñoái ngaïi .3. Laø lôïi mình. 4. Laø lôïi ngöôøi. Neáu ngöôøi naøo, ñoái vôùi taøi vaät, khoâng sanh loøng tham tieác, cuõng khoâng phaân bieät keû oaùn ngöôøi thaân, ñuùng thôøi hay khoâng ñuùng thôøi, thì ngöôøi aáy, coù theå ñieàu phuïc ñöôïc chuùng sanh. Nhôø ñoái vôùi taøi vaät khoâng coù tham tieác, cho neân coù theå thöïc haønh boá thí, vì theá lìa ñöôïc taâm aùc boûn seûn, trong khi boá thí vaø sau khi boá thí ñeàu vui möøng, khoâng hoái haän, do ñoù, ñôøi sau höôûng thoï caûnh an vui cuûa coõi Trôøi, Ngöôøi vaø caûnh caøng an vui vi dieäu hôn nöõa, aáy goïi laø töï lôïi. Neáu coù theå khieán cho ngöôøi khaùc xa lìa ñoùi khaùt, khoå sôû, aáy goïi laø lôïi tha. Phöông Trì giôùi coù boán: 1. Trang nghieâm Boà-ñeà, 2. Lìa ñoái ngaïi,

3. Töï lôïi. 4. Lôïi tha. Trang nghieâm Boà-ñeà, laø giôùi Öu-baø-taéc, ñeán giôùi Boà-taùt coù theå laøm neàn moùng cho sô ñòa ñeán Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, ñoù goïi laø trang nghieâm. Ñaõ thoï giôùi roài, laïi ñöôïc xa lìa giôùi aùc vaø khoâng giôùi, ñoù laø xa lìa ñoái ngaïi. Ñaõ thoï trì giôùi roài, thì ñöôïc söï caûnh an vui Trôøi, Ngöôøi vaø laïi ñöôïc ñeán caûnh an vui vi dieäu hôn nöõa, ñoù laø töï lôïi. Ñaõ thoï giôùi roài, thì laøm cho chuùng sanh khoâng sôï haõi, khieán cho chuùng sanh ñeàu xa lìa taát caû ñau khoå, ñöôïc vui, ñoù laø lôïi tha. Phöông Nhaãn nhuïc coù boán: 1. Trang nghieâm Boà-ñeà. 2. Lìa söï ñoái ngaïi. 3. Töï lôïi. 4. Lôïi tha. Trang nghieâm Boà-ñeà laø: Nhôø nhaãn nhuïc ñöôïc, tu phaùp laønh, nhôø tu phaùp laønh neân ñöôïc töø sô ñòa cho ñeân Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, ñoù laø trang nghieâm. Ñaõ tu Nhaãn roài, thì xa lìa giaän döõ, ñoù laø xa lìa ñoái ngaïi. Nhôø nhaân duyeân nhaãn nhuïc maø höôûng ñöôïc caûnh an vui coõi trôøi, ngöôøi vaø coøn ñöôïc an vui cao hôn nöõa, ñoù laø töï lôïi. Nhôø nhaân duyeân nhaãn nhuïc, neân moïi ngöôøi sanh taâm vui möøng, taâm laønh, taâm ñieàu phuïc, ñoù goïi laø lôïi tha. Phöông Tinh taán coù boán ñieàu: 1. Trang nghieâm Boà-ñeà. 2. Xa lìa ñoái ngaïi. 3. Töï lôïi. 4. Lôïi tha. Trang nghieâm Boà-ñeà, nghóa laø nhôø nhaân duyeân tinh taán, neân ñöôïc tu phaùp laønh, nhôø tu phaùp laønh, maø ñöôïc sô ñòa cho ñeán quaû Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, ñoù laø trang nghieâm Boà-ñeà. Khi tu phaùp laønh, thì xa lìa ñöôïc bieáng nhaùc, ñoù laø lìa ñoái ngaïi. Nhôø tu phaùp laønh, neân ñöôïc höôûng caûnh an vui Trôøi, Ngöôøi vaø coøn an vui cao hôn nöõa, ñoù laø töï lôïi. Daïy baûo chuùng sanh, xa lìa phaùp aùc, ñoù laø lôïi tha. Phöông Thieàn ñònh cuõng coù boán: 1. Trang nghieâm Boà-ñeà. 2. Lìa söï ñoái ngaïi. 3. Töï lôïi. 4. Lôïi tha. Trang nghieâm Boà-ñeà, nghóa laø nhôø tu Thieàn ñònh nhö vaäy,

neân ñöôïc töø sô ñòa cho ñeán Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, ñoù laø trang nghieâm. Do thieàn ñònh, maø tu ñöôïc nhieàu phaùp laønh, xa lìa ñöôïc nhaãn suy nghó xaáu aùc, ñoù laø lìa söï ñoái ngaïi. Nhôø nhaân duyeân tu thieàn ñònh, thöôøng öa nôi thanh vaéng maø ñöôïc höôûng caûnh an vui coõi trôøi, ngöôøi vaø cao hôn nöõa, ñoù laø töï lôïi. Ñoaïn tröø tham, saân, si cuûa caùc chuùng sanh, ñoù laø lôïi tha. Phöông Trí tueä coù boán: Trang nghieâm Boà ñeà. Lìa söï ñoái ngaïi. Töï lôïi. Lôïi tha. Trang nghieâm Boà-ñeà, nhôø tu trí tueä maø ñöôïc sô ñòa cho ñeán Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, ñoù laø trang nghieâm Boà-ñeà. Do tu Trí tueä neân xa lìa voâ minh, khieán caùc phieàn naõo khoâng ñöôïc lan roäng, ñoù laø xa lìa ñoái ngaïi. Tröø ñöôïc phieàn naõo chöôùng vaø sôû tri chöôùng, ñoù laø töï lôïi. Daïy baûo chuùng sanh, khieán ñöôïc ñieàu phuïc, ñoù laø lôïi tha. Naøy thieän nam! Hoaëc coù thuyeát noùi; Lìa giôùi khoâng nhaãn nhuïc,

lìa trí tueä khoâng thieàn ñònh, cho neân chæ noùi coù boán Ba-la-maät; nghóa laø neáu nhaãn nhòn ngöôøi hung döõ, khoâng ñaùp traû, töùc laø Giôùi; hoaëc tu thieàn ñònh, taâm khoâng buoâng lung, töùc laø trí tueä. Vì theá, giôùi töùc laø nhaãn, tueä töùc laø Ñònh, lìa Tueä khoâng coù Ñònh, lìa Ñònh khoâng coù tueä, vì theá Tueä töùc laø Ñònh, Ñònh töùc laø Tueä, lìa Giôùi khoâng coù Tinh taán, lìa Tinh taán khoâng coù Giôùi, vì theá Giôùi töùc laø Tinh taán, Tinh taán töùc laø Giôùi. Lìa Boá thí khoâng coù Tinh taán, lìa Tinh taán khoâng coù Boá thí, vì theá Boá thí töùc laø Tinh taán, Tinh taán töùc laø boá thí, cho neân khoâng coù saùu Ba-la-maät. Nghóa naøy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì Trí Baùt nhaõ laø nhaân, Boá thí laø quaû, Tinh taán laø nhaân, trì giôùi laø quaû, thieàn ñònh laø nhaân, nhaãn nhuïc laø quaû, maø nhaân vôùi quaû khoâng ñöôïc laøm moät, neân phaûi coù saùu Ba-la-maät. Neáu coù thuyeát noùi: Giôùi töùc laø Nhaãn, Nhaãn töùc laø Giôùi... nghóa aáy cuõng khoâng ñuùng. Vì sao? Vì Giôùi laø töø ngöôøi khaùc maø laõnh thoï, coøn Nhaãn thì khoâng phaûi nhö vaäy, coù ngöôøi khoâng thoï Giôùi maø nhaãn nhòn ñöôïc ñieàu aùc, vì moïi ngöôøi tu taäp phaùp laønh, nhaãn nhòn voâ soá khoå naõo, nhieàu ñôøi thay theá chuùng sanh chòu nhieàu khoå naõo, taâm khoâng hoái haän, thoái lui, cho neân lìa Giôùi, nhöng laïi coù Nhaãn nhuïc. Naøy thieän nam! Tam muoäi töùc laø Thieàn ñònh, Trí tueä töùc laø Quaùn, Thieàn ñònh laø duyeân vaøo moät caûnh, khoâng loaïn ñoäng, quaùn laø hay phaân bieät, vì theá, trong möôøi hai boä kinh, Nhö Lai noùi Ñònh khaùc vôùi Tueä. Neân bieát, chaéc chaén coù saùu Ba-la-maät. Nhö Lai, sôû dó ñaàu tieân noùi Boá thí Ba-la-maät, vì ñeå ñieàu phuïc chuùng sanh. Do luùc boá thí, phaûi lìa taâm tham, cho neân thöù ñeán môùi noùi Giôùi Ba-la-maät. Luùc boá thí taâm coù theå Nhaãn, Xaû, Ly. Do vaäy, tieáp ñeán noùi Nhaãn Ba-la-maät, vì luùc boá thí taâm an vui, khoâng quaùn ñeán thôøi tieát, vì theá, keá tieáp noùi Tinh taán Ba-la-maät, luùc boá thí taâm chuyeân nhaát, khoâng coù loaïn töôûng, neân tieáp sau ñoù noùi Ñònh Ba-la-maät. Vì luùc Boá thí khoâng vì thoï nhaän vui sanh töû; cho neân, keá tieáp noùi trí Tueä Ba-la-maät. Naøy thieän nam! Theá naøo goïi laø Ba-la-maät? Luùc boá thí khoâng mong caàu phöôùc baùo trong hay ngoaøi thaân, khoâng quaùn phöôùc ñieàn hay khoâng phöôùc ñieàn, boá thí taát caû taøi vaät, taâm khoâng boûn seûn, khoâng löïa

thôøi tieát, cho neân goïi laø Boá thí Ba-la-maät. Cho ñeán moät toäi nhoû, duø coù vì thaân maïng cuõng khoâng huyû phaïm, do vaäy goïi laø Giôùi Ba-la-maät. Cho ñeán ngöôøi aùc ñaâm caét thaân theå, maø vaãn an nhieân, khoâng giaän döõ, neân goïi laø Nhaãn ba-la-maät. Trong suoát ba thaùng, duøng moät baøi keä, khen ngôïi ñöùc Phaät khoâng coù döøng nghæ, goïi laø Tinh taán Ba-la-maät. Ñöôïc ñaày ñuû tam muoäi Kim cang, goïi laø Thieàn ñònh ba-la-maät. Naøy thieän nam! Khi ñöôïc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, thaønh töïu ñaày ñuû saùu Ba-la-maät,

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 4 603

neân goïi laø Baùt nhaõ Ba-la-maät. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Taïi gia vaø Xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia, coù theå thanh tònh saùu Ba-la-maät khoâng laáy laøm khoù, Boà-taùt taïi gia, thanh tònh saùu Ba-la-maät môùi thaät laø khoù. Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

---

604 BOÄ LUAÄT 12

Phaåm 19: BOÁ THÍ Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch ñöùc Theá Toân! Boà-taùt ñaõ tu saùu Ba-la-maät, vì chuùng sanh coù theå laøm nhöõng vieäc gì? - Naøy thieän nam! Neáu Boà-taùt ñaõ tu nhö vaäy, thì haõy cöùu vôùt chuùng sanh ñang chìm ñaém trong bieån khoå sanh töû. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi, ñoái vôùi taøi vaät vaø caùc thöïc phaåm aên uoáng khôûi loøng boûn seûn, thì neân bieát ngöôøi naøy, trong voâ löôïng kieáp ñaõ bò quaû baùo ngu si, ngheøo khoå, do vaäy, Boà-taùt luùc môùi tu haïnh Boá thí Ba-la-maät caàn laøm lôïi ích cho mình vaø cho ngöôøi. Naøy thieän nam! Neáu ngöôøi öa boá thí, thì ñoái vôùi taát caû keû oaùn thuø ñeàu phaûi xem nhö ngöôøi thaân, ngöôøi khoâng ñöôïc töï taïi ñeàu laøm cho töï taïi, tin vaøo nhaân quaû cuûa söï boá thí, tin vaøo nhaân quaû cuûa söï trì giôùi, thì ngöôøi aáy môùi ñöôïc phöôùc quaû cuûa söï boá thí. Naøy thieän nam! Coù ngöôøi noùi Boá thí töùc laø yù. Vì sao? Vì yù, töùc laø caên baûn cuûa boá thí, nghóa naøy khoâng ñuùng! Vì boá thí töùc do naêm aám, do thaân, khaåu, yù ñaày ñuû maø boá thí. Boá thí neáu vì töï lôïi vaø lôïi tha, hay chæ lôïi tha thì cuõng phaûi ñaày ñuû naêm aám, boá thí nhö vaäy coù theå trang nghieâm ñaïo Boà-ñeà, xa lìa phieàn naõo, ñöôïc nhieàu cuûa caûi, ñoù goïi laø keát quaû chaùnh ñaùng cuûa söï boá thí. Soáng laâu, xinh ñeïp, maïnh khoûe, an vui, coù bieän taøi, goïi laø keát quaû phuï cuûa söï boá thí. Phöôùc quaû cuûa söï boá thí coù khi vì taøi vaät boá thí thuø thaéng, neân phöôùc quaû thuø thaéng, cuõng coù khi phöôùc ñieàn thuø thaéng, neân ñöôïc phöôùc quaû thuø thaéng, hoaëc coù khi thí chuû thuø thaéng, neân ñöôïc quaû thuø thaéng. Tu haønh höôùng ñeán quaû Tu-ñaø- hoaøn, ñeán thaân cuoái cuøng laø Boà-taùt, cho ñeán thaønh Phaät, goïi laø phöôùc ñieàn thuø thaéng, boá thí cho ngöôøi phöôùc ñieàn nhö vaäy, neân ñöôïc quaû baùo thuø thaéng. Neáu coù ngöôøi boá thí taøi vaät ñaày ñuû saéc, höông, vò, xuùc quí nhaát, aáy laø taøi vaät thuø thaéng, nhôø boá thí taøi vaät thuø thaéng neân ñöôïc phöôùc quaû thuø thaéng. Neáu coù thí chuû tín taâm thuaàn thuïc, vôùi söï boá thí, giöõ giôùi, nghe nhieàu, trí tueä thì ñöôïc phöôùc baùo thuø thaéng. Naøy thieän

nam! Ngöôøi coù trí boá thí coù naêm haïng: Chí taâm boá thí. Töï tay ñöa vaät boá thí. Tín taâm boá thí. Theo thôøi tieát boá thí. Ñuùng nhö phaùp laøm ra taøi vaät boá thí. Naøy thieän nam! Ngöôøi coù chí taâm boá thí ñöôïc keát quaû gì? Neáu ngöôøi chí taâm boá thí seõ ñöôïc nhieàu cuûa caûi quyù, vaøng baïc, löu ly, xa cöø, maõ naõo, ngoïc baùu, san hoâ, voi, ngöïa, boø, deâ, ruoäng vöôøn, nhaø cöûa, noâ tyø vaø nhieàu ngöôøi thaân thuoäc, ngöôøi chí taâm boá thí, ñöôïc phöôùc nhö vaäy. Ngöôøi töï tay ñöa vaät boá thí ñöôïc keát quaû gì? Ngöôøi chính tay mình trao

vaät boá thí cho ngöôøi ñöôïc phöôùc baùo cuõng nhö treân. Ngöôøi tín taâm boá thí, ñöôïc keát quaû gì? Ngöôøi tín taâm boá thí seõ ñöôïc phöôùc baùo cuõng nhö ôû treân, thöôøng ñöôïc cha meï, anh em, thaân thuoäc, taát caû chuùng sanh yeâu meán, ngöôøi tín taâm boá thí ñöôïc phöôùc baùo nhö vaäy. Ngöôøi theo thôøi tieát boá thí cuõng ñöôïc phöôùc baùo gì? Ngöôøi theo thôøi tieát boá thí cuõng nhö treân vaø nhöõng taøi vaät caàn duøng cöù theo thôøi maø coù ñöôïc, ngöôøi theo thôøi tieát boá thí goàm phöôùc baùo nhö vaäy. Ngöôøi ñuùng nhö phaùp boá thí, thì ñöôïc keát quaû gì? Ngöôøi ñuùng nhö phaùp boá thí , ñöôïc phöôùc baùo, cuõng nhö noùi ôû treân, nhöng khi ñöôïc taøi vaät roài, khoâng bò vua quan, giaëc cöôùp, nöôùc löûa cöôùp ñoaït. Neáu coù ngöôøi duøng maøu saéc toát ñeïp boá thí, nhôø nhaân duyeân aáy, ñöôïc thaân hình töôi ñeïp; neáu ngöôøi duøng höông thôm boá thí, nhôø nhaân duyeân aáy, tieáng toát ñoàn xa; neáu ngöôøi duøng vò ngon boá thí, nhôø nhaân duyeân aáy, moïi ngöôøi thích thaáy, nghe, khi ñaõ ñöôïc nghe thaáy roài, laïi ñem loøng thöông meán; neáu ngöôøi ñem xuùc boá thí, nhôø nhaân duyeân aáy, ñöôïc xuùc ñeïp thuø thaéng, ngöôøi nhaän ñaõ roài, thì ñöôïc soáng laâu coù saéc ñeïp, maïnh khoûe an vui vaø coù bieän taøi. Naøy thieän nam! Coù ngöôøi noùi: Boá thí nôi thaùp, töôïng, seõ khoâng ñöôïc phöôùc baùo, soáng laâu, xinh ñeïp, maïnh khoeû, an vui vaø coù bieän taøi, vì khoâng coù ngöôøi thoï nhaän. Nghóa naøy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì coù tín taâm. Thí chuû ñaõ coù tín taâm thöïc haønh boá thí, do ñoù ñöôïc naêm phöôùc baùo nhö treân. Naøy thieän nam! Ví nhö coù Tyø-kheo, tu taäp taâm töø, nhö vaäy taâm töø ñoù thaät khoâng coù söï thoï hoïc, nhöng cuõng ñaït ñöôïc voâ löôïng phöôùc baùo. Boá thí thaùp, töôïng cuõng nhö vaäy, töùc cuõng ñöôïc naêm phöôùc baùo. Naøy thieän nam! Do phöôùc ñieàn maø coù ñuû caùc loaïi phöôùc baùo. Vì vaäy, maø Nhö lai noùi, phöôùc ñieàn ñöôïc quaû baùo, taøi vaät ñöôïc quaû baùo, thí chuû ñöôïc quaû baùo. Naøy thieän nam! Boá thí coù hai thöù: Moät laø Boá thí phaùp, hai laø Boá thí taøi vaät. Boá thí phaùp thì ñöôïc phöôùc baùo caû hai laø phaùp vaø taøi. Coøn Boá thí taøi vaät, chæ duy nhaát trôû laïi ñöôïc phöôùc baùo taøi vaät quyù. Laø Boà-taùt phaûi tu haønh caû hai phaùp Boá thí aáy, coi ñoù laø hai vieäc laøm coù theå giuùp chuùng sanh xa lìa ñöôïc khoå naõo; giuùp chuùng sanh ñieàu phuïc taâm mình. Naøy thieän nam! Laïi cuõng coù ba loaïi Boá thí; Moät laø boá thí phaùp; hai laø boá thí ñieàu khoâng sôï haõi; ba laø boá thí taøi vaät. Duøng boá thí phaùp laø daïy cho ngöôøi khaùc xuaát gia, thoï giôùi, baïch töù Yeát ma, tu ñaïo; thuyeát giaûng chaùnh phaùp ñeå phaù boû taø kieán, thöôøng giaûng giaûi roõ raøng ñieàu chaân thaät

vaø ñieàu khoâng chaân thaät, neâu baøy veà boán ñieân ñaûo vaø khoâng buoâng lung, ñoù goïi laø boá thí phaùp. Neáu coù chuùng sanh sôï haõi vua quan, hay caùc loaøi sö töû, coïp, baùo, hay caùc naïn löûa, nöôùc; hay sôï haõi ñaïo taëc... Boà-taùt thaáy roài, thì phaûi ra söùc cöùu hoï ngay; ñoù goïi laø boá thí khoâng sôï haõi. Töï mình ñoái vôùi cuûa caûi quyù baùu, duø ñeïp, duø xaáu, duø nhieàu, duø ít ñeàu phaù boû taùnh keo kieät, khoâng tham tieác. Töø boø, deâ, voi, ngöïa, ñeán nhaø cöûa, phoøng oác, giöôøng naèm, vöôøn caây, gieáng nöôùc; töø nhöõng noâ tyø, noâ boäc, ñeán nhöõng boø, löøa, laïc ñaø keùo xe, töø nhöõng vaät baèng ñoàng baèng saét nhö bình, voø.. ñeán nhöõng vaät baèng gai mòn nhö giöôøng, ñoà ngoài, quaàn aùo, keå caû caùc chuoãi ngoïc, höông hoa, ñeøn saùng... töø nhöõng vaät keát baèng tô luïa ñeïp nhö reøm cöûa, loïng che, maøn phuû, tröôøng kæ... ñeán nhöõng vaät taïc vaø taïo do coû, caây, nöôùc, ñaù... heát thaûy nhöõng vaät aáy, coù ai ñeán xin ñeàu saün saøng ñem cho. Ñoù goïi laø boá thí taøi vaät. Naøy thieän nam! Khi boá thí, coù boán ñieàu heä luî: 1. Loøng xan tham. 2. Khoâng tu boá thí. 3. Xem thöôøng vaät nhoû. 4. Caàu phöôùc baùo ôû theá gian. Boán heä luïy nhö vaäy, coù hai phaùp tröø ñöôïc: 1. Tu voâ ngaõ vaø Tu voâ thöôøng. Naøy thieän nam! Neáu muoán boá thí phaûi phaù saïch naêm ñieàu: 1. Taâm giaän döõ. 2. Taâm tham lam. 3. Taâm ganh gheùt. 4. Tham tieác thaân maïng. 5. Khoâng tin nhaân quaû. Neáu phaù tröø ñöôïc naêm ñieàu aáy, thöôøng ñöôïc an vui boá thí. Ngöôøi öa boá thí, laïi ñöôïc naêm ñieàu: 1. Thöôøng khoâng xa lìa caùc baäc thaùnh nhaân. 2. Taát caû chuùng sanh thích nhìn thích nghe. 3. Vaøo trong ñaïi chuùng khoâng coù khieáp sôï. 4. Ñöôïc danh tieáng toát. 5. Trang nghieâm Boà-ñeà. Naøy thieän nam! Boà-taùt laø ngöôøi boá thí cho taát caû. Vaäy theá naøo laø boá thí taát caû? Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt laøm ra taøi vaät ñuùng nhö chaùnh phaùp laø chæ ñeå maø boá thí; neân goïi laø boá thí taát caû. Thöôøng ñem taâm thanh tònh, maø thí cho ngöôøi, goïi laø thí taát caû; ít taøi saûn maø luoân boá thí, goïi laø thí taát caû; ñieàu mình öa thích cuõng ñem ra boá thí, goïi laø thí taát caû; boá thí khoâng caàu phöôùc baùo, goïi laø thí taát caû; trong luùc boá thí khoâng quaùn laø phöôùc ñieàn hay khoâng phöôùc ñieàn, goïi laø thí taát caû. Keû oaùn ngöôøi thaân ñeàu boá thí bình ñaúng, goïi laø thí taát caû. Boà-taùt thöôøng boá thí taøi vaät cho hai haïng: 1. Thí cho chuùng sanh. 2. Thí cho khoâng phaûi chuùng sanh. Trong hai haïng aáy ban cho ñeán caû thaân mình cuõng khoâng tham tieác, goïi laø thí taát caû. Boà-taùt boá thí do taâm thöông xoùt, goïi laø thí taát caû; tröôùc luùc boá thí, trong luùc boá thí, sau khi boá thí khoâng heà coù hoái tieác, goïi laø thí taát caû. Hoaëc coù khi duøng vaät khoâng thanh tònh boá thí, ñeå khieán cho ngöôøi

tröôùc ñöôïc vui möøng. Caùc chaát nhö röôïu, chaát ñoäc, dao gaäy, goâng xieàng. v.v... hoaëc ñöôïc töï do duøng hay khoâng töï do duøng quyeát khoâng ñem boá thí; khoâng boá thí cho ngöôøi beänh nhöõng thöùc aên vaø thuoác uoáng khoâng saïch, khoâng cöôùp ñoaït, duø chæ moät tieàn cuûa ngöôøi khaùc, ñem ra boá thí. Boà-taùt trong luùc boá thí duø coù theá naøo quyeát khoâng ñaùnh ñaäp, maéng chöûi, laøm

cho nhöõng ngöôøi toâi tôù giaän hôøn, khoå naõo. Boá thí taøi vaät ñuùng nhö chaùnh phaùp, khoâng mong caàu phöôùc baùo ñôøi naøy hay ñôøi sau; khi boá thí roài thöôøng hay soi xeùt toäi loãi cuûa phieàn naõo, soi xeùt saâu xa veà coâng ñöùc vi dieäu cuûa Nieát Baøn, ngoaøi ñaïo Boà-ñeà khoâng mong caàu gì khaùc. Trong luùc boá thí cho ngöôøi ngheøo khoå thì khôûi taâm thöông meán; luùc boá thí cho ngöôøi phöôùc ñieàn thì khôûi taâm cung kính; boá thí cho ngöôøi thaân thuoäc; khoâng xem nhö vaät boû. Neáu thaáy ngöôøi xin, xem töôùng maïo cuûa hoï maø cho, khoâng chôø hoï môû lôøi xin. Vì sao? Vì khoâng ñôïi ngöôøi caàu xin maø töï cho, thì ñöôïc phöôùc baùo voâ löôïng! Naøy thieän nam! Thí chuû coù ba haïng: Thöôïng, trung vaø haï. Ngöôøi khoâng tin nghieäp quaû, thöôøng tham lam, boûn xeûn, sôï taøi vaät heát, thaáy ngöôøi ñeán xin, sanh loøng giaän döõ vaø muoán ngaên caám; ñoù laø baäc haï. Duø coù tin nghieäp quaû, nhöng ñoái vôùi taøi vaät vaãn sanh taâm tham tieác, sôï taøi vaät heát, thaáy ngöôøi ñeán xin, sanh taâm gheùt boû; ñoù laø baäc trung. Tin saâu vaøo nghieäp quaû; ñoái vôùi taøi vaät khoâng tham tröôùc; quaùn caùc taøi vaät, ñeàu laø voâ thöôøng; thaáy ngöôøi ñeán xin, coù cuûa ñeå cho, thì vui, khoâng coù ñeå cho, laø buoàn; ñem vaät nôi thaân ra boá thí; ñoù laø baäc thöôïng. Laïi cuõng coù baäc haï, thaáy ngöôøi ñeán xin ngoaûnh maët laøm lô, hay duøng lôøi ñoäc aùc ñeå maéng chöûi, huyû nhuïc. Laïi cuõng coù baäc trung, maëc duø coù boá thí, nhöng xem thöôøng, khoâng cung kính. Laïi cuõng coù baäc thöôïng, ngöôøi chöa xin, ñaõ ñem taøi vaät ra cho, vôùi taâm cung kính. Laïi coù baäc haï, chæ coát mong caàu phöôùc baùo hieän taïi. Laïi coù baäc trung, chæ vì mong caàu phöôùc baùo nôi vò lai. Laïi coù baäc thöôïng, laø vì thöông xoùt maø boá thí. Baäc haï coù keû vì muoán ñeàn ôn maø boá thí. Baäc trung coù keû, vì söï nghieäp maø boá thí. Baäc thöôïng coù keû vì phaùp taïng maø boá thí. Baäc haï coù keû vì sôï ngöôøi khaùc hôn mình maø boá thí. Baäc trung coù keû vì muoán moïi ngöôøi cuøng nhö ta maø boá thí. Baäc thöôïng khoâng choïn keû oaùn ngöôøi thaân maø boá thí. Baäc haï coù taøi vaät noùi laïi khoâng. Baäc trung coù nhieàu taøi vaät thì noùi ít. Baäc thöôïng thì xin ít laïi cho nhieàu. Ngöôøi Boá thí nhöng khoâng coù taøi vaät, cuõng coù ba haïng: Ngöôøi thaáp keùm, thaáy ngöôøi ñeán xin, thì taâm aùc, giaän döõ, traùch moùc. Ngöôøi baäc trung, thaáy ngöôøi ñeán xin, noùi thaúng khoâng coù. Ngöôøi baäc thöôïng, thaáy ngöôøi ñeán xin töï caûm thaáy xaáu hoå, vì khoâng coù taøi vaät ñeå cho neân taâm sanh saàu naõo. Naøy thieän nam! Hoaëc coù baäc haï thöôøng bò

Hieàn Thaùnh quôû traùch; baäc trung thöôøng ñöôïc Hieàn Thaùnh thöông yeâu; baäc thöôøng Hieàn Thaùnh nhìn thaáy thì khôûi taâm hoan hyû. Naøy thieän nam! Ngöôøi trí thöïc haønh boá thí, laø vì lôïi ích ngöôøi khaùc, bieát cuûa caûi laø voâ thöôøng; vì muoán chuùng sanh khôûi taâm vui möøng, vì thöông yeâu moïi ngöôøi; vì muoán tröø loøng boûn seûn; khoâng caàu phöôùc baùo ñôøi sau; vì muoán trang nghieâm ñaïo Boà-ñeà. Cho neân Boà-taùt boá thí taát caû roài, thì khoâng sanh taâm aên naên, khoâng lo taøi vaät heát, khoâng xem nheï taøi vaät, khoâng xem thöôøng baûn thaân, khoâng ñoaùn thôøi tieát, khoâng quaùn ngöôøi xin, thöôøng nhôù ñeán ngöôøi aên xin, nhö khi ñoùi nghó ñeán moùn aên; gaàn guõi baïn laønh, hoïc hoûi

chaùnh phaùp, thaáy ngöôøi aên xin ñeán, taâm sanh vui möøng, nhö nhaø bò chaùy, ñem ñöôïc taøi vaät ra, vui möøng, khen ngôïi; cho taøi vaät coù nhieàu toäi loãi, boá thí xong roài, lieàn sanh vui möøng, nhö gôûi cuûa cho ngöôøi laønh; laïi coøn noùi vôùi ngöôøi aên xin: " OÂng ñuùng thaät laø ngöôøi ñaõ trôï duyeân cho toâi ñöôïc coâng ñöùc; nay toâi ñöôïc xa lìa taâm tham lam, ñeàu nhôø oâng ñeán xin. Coù nghóa laø ñoái vôùi ngöôøi ñeán xin, luoân ñem loøng thöông meán; ñaõ boá thí cho ngöôøi aên xin roài, laïi coøn daïy cho hoï, phaûi ñuùng nhö phaùp giöõ gìn, sieâng naêng tu haïnh cuùng döôøng Phaät, Phaùp vaø Taêng. Boà-taùt nhö vaäy laø thích haønh boá thí, vaø nhôø ñoù maø xa lìa moïi buoâng lung; maëc duø ñem thaân mình ra boá thí cho ngöôøi ñeán xin, nhöng khoâng bao giôø sanh moät nieäm aùc; nhôø vaäy maø ñöôïc taêng tröôûng Töø-bi, Hyû-xaû; khoâng khinh ngöôøi nhaän, khoâng töï cao, hay töï vui möøng laø ta coù taøi vaät caân xöùng vôùi ngöôøi muoán xin; taêng tröôûng loøng tin, khoâng nghi ngôø nghieäp quaû. Naøy thieän nam! Neáu coù theå quaùn taøi vaät laø voâ thöôøng, quaùn caùc chuùng sanh nhö laø con moät cuûa mình; ngöôøi nhö vaäy, môùi coù theå boá thí cho ngöôøi ñeán xin. Naøy thieän nam! Ngöôøi aáy nhö vaäy seõ khoâng coøn phieàn naõo laøm chuyeån ñoäng, vöõng nhö nuùi Tu di gioù khoâng theå lay ñoäng. Ngöôøi nhö vaäy, môùi coù theå laøm choã quay nöông töïa cho caùc chuùng sanh, ngöôøi nhö vaäy môùi ñaày ñuû boá thí Ba-la-maät. Naøy thieän nam! Ngöôøi trí coù boán ñieàu, neân thích boá thí: 1. Nhôø boá thí maø phaù tröø phieàn naõo. 2. Nhôø boá thí maø phaùt ñöôïc nhieàu theä nguyeän. 3. Nhôø boá thí ñöôïc thoï höôûng an laïc. 4. Nhôø boá thí ñöôïc nhieàu taøi vaät quyù baùu. Naøy thieän nam! Taâm khoâng tham lam cuõng goïi laø boá thí. Vaäy theá naøo laø khoâng tham lam? Boá thí laø söï nghieäp, taøi vaät ñöôïc taïo neân töø söï nghieäp, nghieäp laøm ra ñaày ñuû taøi vaät roài ñem ra boá thí, neân goïi laø khoâng tham. Theá naøo laø nhôø söï boá thí maø phaù tröø phieàn naõo? Nghóa laø khi ñaõ thöïc haønh boá thí, thì phaù tröø ñöôïc keo kieät, tham lam, ganh gheùt, giaän

döõ, ngu si. Theá naøo laø nhôø boá thí phaùt ñöôïc nhieàu theä nguyeän? Nghóa laø nhôø boá thí neân môùi coù theå phaùt ñöôïc nhieàu theä nguyeän thieän hoaëc aùc. v.v... do nguyeän thieän aùc, maø ñöôïc quaû thieän aùc. Vì sao? Vì löïc cuûa theä nguyeän. Theá naøo laø boá thí maø ñöôïc an laïc? Nhôø vaøo boá thí maø höôûng ñöôïc caûnh an laïc ôû coõi Trôøi, ngöôøi cho ñeán caûnh an vui voâ thöôïng. Theá naøo laø do boá thí ñöôïc nhieàu taøi saûn? Nhôø boá thí neân mong caàu vaøng, baïc, cho ñeán suùc sinh cuõng ñeàu ñöôïc nhö yù. Naøy thieän nam! Ngöôøi öa boá thí töùc phaù tröø ñöôïc naêm phaùp xaáu aùc: Taø kieán. Khoâng coù nieàm tin. Buoâng lung. Tham lam, keo kieát. Saân haän, si meâ. Taâm ñaõ lìa aùc roài, thì khôûi sanh vui möøng, nhôø söï vui möøng, neân daàn daàn ñeán chaân chaùnh giaûi thoaùt; ngöôøi nhö vaäy hieän taïi ñöôïc boán phöôùc baùo: 1. Moïi ngöôøi ñeàu thích nhìn, cho ñeán keû oaùn thuø cuõng öa nhìn thaáy. 2. Tieáng toát vang xa. 3. Luùc vaøo choã ñoâng ngöôøi khoâng khieáp sôï. 4. Taát caû ngöôøi hieàn öa ñeán keát baïn. Naøy thieän nam! Ngöôøi naøo tu boá thí roài; maø taâm khoâng hoái haän, ngöôøi nhö vaäy neáu bò ngöôøi ñôøi naõo haïi, phaûi ñoaï vaøo ñòa nguïc, duø ôû choã xaáu aùc, nhöng

ngöôøi aáy khoâng bao giôø ñoùi khaùt. Cuõng do nhaân duyeân ñoù, maø xa lìa ñöôïc hai söï khoå: Noãi khoå phaûi nuoát vieân saét. Noãi khoå uoáng nöôùc ñoàng soâi. Neáu bò laøm thaân suùc sanh, thì thöïc phaåm aên uoáng ñeàu deã tìm, khoâng thieáu keùm. Neáu laøm ngaï quyû khoâng bò ñoùi khaùt, thöôøng ñöôïc no ñuû. Neáu ñöôïc laøm ngöôøi soáng laâu, xinh ñeïp, maïnh khoûe, an vui, coù bieän taøi, tín taâm giöõ giôùi, hoïc roäng nghe nhieàu, trí tueä hôn ngöôøi, duø sanh vaøo ñôøi hung aùc cuõng khoâng laøm vieäc baát thieän, sanh vaøo ñôøi phaùp aùc, quyeát khoâng thoï chòu, ñoái vôùi choã khieáp sôï, khoâng sanh lo sôï. Neáu sanh leân coõi trôøi ñöôïc möôøi vieäc thuø thaéng. Naøy thieän nam! Ngöôøi trí do hai vieäc maø haønh boá thí: Ñieàu phuïc töï taâm. Laøm tan loøng giaän döõ cuûa keû khaùc, Nhö Lai nhôø ñoù maø ñöôïc goïi laø ñaáng Voâ Thöôïng Toân. Naøy thieän nam! Ngöôøi trí haønh boá thí roài, khoâng mong caàu ngöôøi nhaän khôûi taâm yeâu meán, nhôù nghó khoâng mong caàu danh tieáng, khoâng bò khieáp sôï, khoâng mong caàu ngöôøi hieàn thaáy ñeã keát laøm baïn thaân, cuõng khoâng mong caàu phöôùc baùo ôû coõi Trôøi, Ngöôøi, maø luoân soi xeùt ñeán hai ñieàu: Ñem cuûa khoâng chôn thaät ñoåi laáy cuûa chôn thaät. Quyeát khoâng laøm theo taâm taùnh tham lam. Vì sao? Vì ñoái vôùi taøi vaät khi ta cheát ñi khoâng ñem theo ñöôïc, vì theá töï tay mình ñem ra boá thí, maø khôûi taâm an vui. Naøy thieän nam! Ngöôøi boá thí, tröôùc tieân neân thöû taâm mình, ñem taøi vaät beân ngoaøi boá thí, bieát taâm ñaõ ñieàu phuïc roài, sau ñoù môùi ñem vaät trong thaân boá thí, nhôø hai söï boá thí aáy maø ñöôïc hai phaùp: Xa lìa ba coõi,

ñöôïc giaûi thoaùt chôn chaùnh. Naøy thieän nam! Nhö ngöôøi ñi xa mang vaät naëng, neân raát khoå cöïc, neáu boû bôùt ñi, thì ñöôïc vui möøng. Ngöôøi boá thí thaáy ngöôøi ñeán xin, thì laáy cuûa ra cho, taâm sanh vui möøng vì cuõng gioáng nhö vaäy. Naøy thieän nam! Ngöôøi trí thöôøng suy nghó: Muoán taøi vaät theo maõi beân ta ñeán ñôøi sau,ø sao tröôùc chaúng boá thí. Vôùi laïi quaùn saùt caùi khoå cuûa ngöôøi baàn cuøng, caùi sung söôùng cuûa ngöôøi giaøu coù, cho neân chuyeân taâm öa thöïc haønh boá thí. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi, coù taøi saûn thaáy ngöôøi ñeán xin, lieàn noùi toâi khoâng coù, hay toâi ñang ñau khoå, thì neân bieát ngöôøi aáy, ñaõ noùi nhöõng lôøi baïc ñöùc, ngheøo cuøng ôû ñôøi sau, ngöôøi nhö vaäy goïi laø buoâng lung. Naøy thieän nam! Ngöôøi khoâng coù taøi vaät, töï noùi toâi khoâng coù. Nghóa aáy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì taát caû nöôùc, coû caây ngoaøi ñoàng ai laïi chaúng coù, duø laø vò quoác vöông chöa chaéc thí ñöôïc. Duø ngheøo khoå nhöng khoâng phaûi khoâng thí ñöôïc. Ngöôøi ngheøo cuõng coù aên uoáng, aên roài röûa cheùn baùt, ñeå nöôùc laéng caën thí cho loaøi khaùc aên, cuõng ñöôïc phöôùc baùo. Neáu ñem moät ít boät nhoû nhö haït buïi thí cho loaøi kieán cuõng ñöôïc phöôùc baùo voâ löôïng. Trong thieân haï, nhöõng ngöôøi ngheøo khoå, ai laïi khoâng coù moät ít boät nhoû nhö haït buïi? Coù ai moät ngaøy khoâng aên ba vaét côm, ñeå nuoâi ñöôïc thaân maïng, do vaäy caùc ngöôøi neân ñem nöûa phaàn aên boá thí cho ngöôøi ñeán xin. Naøy thieän nam! Nhöõng ngöôøi ngheøo khoå, coù ai ñeán noãi, ôû traàn khoâng coù quaàn aùo? Neáu coù aùo quaàn, sao laïi khoâng coù moät caùi khaên ñeå ngöôøi

ta buoäc gheû lôû hay mieâng vaûi baèng ngoùn tay ñeå laøm tim ñeøn. Naøy thieän nam! Trong thieân haï, coù ai ngheøo khoå ñeán noãi khoâng coù thaân theå, neáu coù thaân thaáy ngöôøi laøm phöôùc, ñeán ñoù giuùp ñôõ, vui möøng khoâng chaùn naûn, cuõng goïi laø thí chuû, cuõng ñöôïc phöôùc ñöùc, coù luùc ñöôïc moät phaàn, hoaëc coù khi baèng nhau, hoaëc coù khi nhieàu hôn. Do nhaân duyeân nhö vaäy, neân khi nhaän söï cuùng döôøng cuûa vua Ba Tö Naëc, Nhö Lai cuõng chuù nguyeän: Duø laø cho vua hay cho ngöôøi laøm, thì phöôùc vaãn nhö nhau, khoâng coù sai khaùc. Naøy thieän nam! Nhö ngöôøi mua höông: Naøo höông xoa, höông boät, höông rôøi, höông ñoát, boán loaïi höông nhö vaäy, ngöôøi laøm, ngöôøi mua, ngöôøi caân löôøng.v.v... ñeàu nghe muøi thôm khoâng khaùc, maø caùc loaïi höông muøi thôm cuûa noù khoâng hao giaûm chuùt naøo. Tu haïnh boá thí coâng ñöùc noù cuõng nhö vaäy. Duø nhieàu ít, lôùn nhoû, neáu taâm tuøy hyû, ñi ñeán ñeå giuùp cho, hoaëc ôû xa chæ nghe thaáy maø taâm sanh ñoàng yù vui möøng, thì

phöôùc baùo khoâng coù sai khaùc, vì taâm ñeàu gioáng nhau. Naøy thieän nam! Neáu khoâng coù taøi vaät, maø thaáy ngöôøi khaùc boá thí laïi sanh, taâm khoâng tin töôûng, nghi ngôø baäc phöôùc ñieàn, aáy laø ngöôøi baàn cuøng. Neáu coù nhieàu taøi saûn, töï taïi voâ ngaïi, coù phöôùc ñieàn cao quyù, nhöng laïi khoâng coù tín taâm, khoâng theå daâng cuùng, cuõng goïi laø baàn cuøng. Do vaäy, ngöôøi trí tuøy coù nhieàu hay ít cöù ñem ra boá thí, tröø söï boá thí ra, khoâng coù vieäc gì maø ñöôïc caûnh an vui coõi Trôøi, Ngöôøi vaø caûnh an vui voâ thöôïng. Do vaäy, trong kheá kinh Nhö Lai noùi: Ngöôøi trí töï quaùn: Moät vaét côm, ñeå aên thì ta soáng, ñem boá thí thì ta cheát, vaäy maø cuõng ñem ra boá thí, huoáng gì coù nhieàu taøi vaät? Naøy thieän nam! Ngöôøi trí neân quaùn taøi vaät laø voâ thöôøng, do voâ thöôøng, maø taøi vaät toån thaát, hao giaûm, khoâng ñöôïc lôïi ích, gì trong voâ löôïng ñôøi soáng duø laø voâ thöôøng, maø bieát ñem ra boá thí thì laïi ñöôïc nhieàu lôïi ích. Vaäy vì sao ta nay tham tieác khoâng ñem ra boá thí? Ngöôøi trí soi xeùt theá gian, coù ngöôøi giöõ giôùi, hoïc roäng nghe nhieàu, nhôø söùc löïc giöõ giôùi, hoïc roäng nghe nhieàu maø ñöôïc quaû vò A-la-haùn, duø ñöôïc quaû vò aáy roài maø khoâng theå ngaên ñöôïc noãi khoå ñoùi khaùt. Neáu vò A-la-haùn khoù coù ñöôïc phoøng xaù, y phuïc, thöïc phaåm aên uoáng, ngoaï cuï, thuoác men, ñeàu laø do kieáp tröôùc khoâng taïo duyeân boá thí, Ngöôøi phaù giôùi neáu öa boá thí thì duø ñoaï ñòa nguïc, suùc sanh, ngaï quyû cuõng thöôøng ñöôïc no ñuû. Naøy thieän nam! Tröø phaùp boá thí ra, khoâng coù haønh phöôùc gì maø cuøng ñöôïc hai quaû: Töï taïi vaø Giaûi thoaùt. Neáu ngöôøi giöõ giôùi, duø ñöôïc sanh leân coõi Trôøi, maø khoâng tu boá thí, cuõng khoâng ñöôïc thöùc aên ngon quyù nhaát, chuoãi ngoïc vi dieäu. Neáu ngöôøi muoán caàu an laïc giöõa theá gian vaø söï an vui voâ thöôïng, phaûi thích boá thí. Ngöôøi trí neân soi xeùt sanh töû khoâng giôùi haïn, thì söï thoï höôûng an vui, cuõng nhö vaäy. Do ñoù, vì ñoaïn tröø sanh töû maø boá thí, chöù khoâng mong caàu höôûng an laïc, hoaëc soi xeùt theá naøy: Maëc duø giaøu coù khaép boán chaâu thieân haï, höôûng nhieàu an vui cuõng khoâng bieát ñuû, cho neân ta vì quaû an vui voâ thöôïng maø haønh boá thí, khoâng vì caûnh vui Trôøi, Ngöôøi. Taïi sao? Vì taát caû ñeàu laø voâ thöôøng, coù

giôùi haïn. Naøy thieän nam! Neáu coù thuyeát noùi: Ngöôøi cho, ngöôøi thoï nhaän vaø ngöôøi höôûng an vui, cuõng ñeàu laø naêm aám caû, naêm aám nhö vaäy töùc laø voâ thöôøng, xaû thí cho naêm aám ai laø ngöôøi cho, ai laø keû thoï nhaän? Maø quaû laønh thì khoâng dieät. Cho neân khoâng coù ngöôøi cho, khoâng coù ngöôøi thoï nhaän. Neân hoûi laïi hoï: Nhö vaày laø coù ngöôøi thí vaø coù ngöôøi thoï nhaän sao? Neáu noùi thí töùc laø ngöôøi boá thí, thoï nhaän töùc laø ngaõ. Laïi neân noùi: Ta cuõng nhö vaäy, thí töùc laø ngöôøi thí, ngaõ töùc laø naêm aám, neáu noùi thí cho

naêm aám, maø coõi naøy voâ thöôøng, thì ai ôû coõi ñoù maø laõnh thoï? OÂng haõy chuù yù laéng nghe, Nhö Lai seõ giaûi baøy cho: Haït gioáng laø voâ thöôøng hay laø thöôøng? Neáu noùi thöôøng, vì sao haït gioáng dieät maø sanh maàm, neáu thaáy vaäy laø loãi laïi noùi laø voâ thöôøng. Laïi baûo vôùi hoï: Neáu voâ thöôøng, luùc haït gioáng tieáp xuùc vôùi nöôùc, ñaát, nhaân coâng.v.v...laøm theá naøo, caùi maàm kia ñöôïc lôùn leân? Neáu noùi, haït gioáng duø voâ thöôøng, nhöng nhôø söï taùc ñoäng, neân ñöôïc keát quaû sanh maàm. Vaäy thì neân noùi naêm aám cuõng laø nhö theá. Neáu noùi trong haït gioáng tröôùc ñaõ coù maàm, coâng nhaân, nöôùc, phaân chæ laøm lieãu nhaân. Nghóa aáy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì hieåu roõ nhaân ñoái vôùi caûnh vaät khoâng taêng khoâng giaûm, nhieàu vaãn laø nhieàu, ít vaãn laø ít, maø nay nöôùc, phaân, maàm taêng tröôûng, theá neân tröôùc khoâng, nay coù. Neáu noùi hieåu roõ nhaân thì coù hai: Nhieàu vaø Ít. Nhieàu töùc laø thaáy lôùn, ít töùc laø thaáy nhoû, cuõng nhö ñoát ñeøn, aùnh saùng lôùn thaáy nhieàu söï vaät, aùnh saùng nhoû thaáy ñöôïc ít. Nghóa naøy cuõng khoâng ñuùng. Vì sao? Vì cuõng nhö moät haït gioáng, phaàn nhieàu cuøng vôùi nöôùc, phaân, khoâng theå moät giôø, moät ngaøy maø lôùn leân ñöôïc; coù ngöôøi ñoàng, ngöôøi hôn. Neáu noùi roõ nhaân chæ coù hai thöù, nhöng caàn ñôïi thôøi tieát, vaät ít hieån baøy ít, vaät nhieàu hieån baøy nhieàu, nhö vaäy toâi noùi khoâng taêng khoâng giaûm. Nghóa naøy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì theo giaùo phaùp cuûa oâng, luùc naøo cuøng thöôøng, vì theá khoâng neân noùi nhö vaäy. Naøy thieän nam! Haït gioáng khaùc, maàm khaùc, duø hình thöùc tröôùc vaø sau khaùc nhau, nhöng töông tôi khoâng giaùn ñoaïn, naêm aám cuõng vaäy. Naøy thieän nam! Nhö haït gioáng phaùt trieån thaønh maàm, maàm lôùn daàn thaønh caây, caây sanh tröôûng ra laù, ra hoa, hoa keát tuï thaønh quaû, naêm aám cuûa moät ñöôøng taêng daàn, naêm aám cuûa naêm ñöôøng cuõng nhö vaäy. Neáu noùi ngöôøi naøy laøm, ngöôøi khaùc höôûng thoï; nghóa aáy chuû tröông cuûa oâng, khoâng phaûi ta noùi, vì nhö trong giaùo phaùp cuûa oâng, taùc giaû laø ngaõ, thoï giaû laø thaân, maø khoâng noùi laø ngöôøi naøy laøm ngöôøi khaùc höôûng thoï! Chaúng haïn ngöôøi thoï giôùi, khoâng saùt sanh, töùc laø ngaõ, vì nhôø nhaân duyeân aáy, neân ñöôïc thaân toát ñeïp, vì theá phaùp cuûa oâng coù loãi, ngöôøi höôûng thoï khoâng do nhaân, ngöôøi taïo nhaân khoâng coù keát quaû. Neáu noùi ngaõ laøm, thaân thoï, thì ngaõ cuõng nhö vaäy, ôû ñaây laøm, beân kia thoï. Hoaëc neân hoûi laïi thaân vaø ngaõ cuûa oâng coù khaùc nhau? Thaân höôûng thoï aên uoáng, maëc aùo quaàn, ñeo chuoãi ngoïc, nhôø aên uoáng caùc thöùc aên ngon maø ñöôïc xinh ñeïp, maïnh khoeû; neáu caùc thöùc aên khoâng ngon, thì khoâng ñöôïc xinh ñeïp, oám yeáu. Xinh ñeïp

hay xaáu xí neáu phuï thuoäc vaøo nhaân duyeân, thì ngaõ seõ ñöôïc vaøo choã naøo? Neáu noùi, ngaõ ñöôïc u buoàn hay vui möøng, thì taïi sao khoâng phaûi ngöôøi naøy laøm, ngöôøi khaùc thoï höôûng. Ví nhö ngöôøi

coù nhieàu söùc löïc, do uoáng toâ, laïc, ngöôøi aáy uoáng laâu ngaøy, neân thaân theå ñöôïc maïnh khoeû, xinh ñeïp, laïi coù ngöôøi yeáu oám, thaáy ngöôøi kia uoáng toâ, laïc, lieàn sanh vui möøng, thì ñöôïc xinh ñeïp, maïnh khoeû sao? Neáu noùi khoâng, thì ngaõ cuõng nhö vaäy, thaân taïo ra moïi vieäc, taïi sao ngaõ thoï höôûng? Vì khoâng töông töï nhö nhau. Trong phaùp cuûa Nhö Lai khoâng nhö vaäy. Naêm aám taïo taùc, naêm aám thoï höôûng töông tô, khoâng coù giaùn ñoaïn. Naøy thieän nam! Neáu noùi naêm aám laø voâ thöôøng, thì ôû coõi naøy, khoâng ñeán coõi kia, vaãn höôûng ñöôïc thoï baùo. Nghóa aáy cuõng khoâng ñuùng. Vì sao? Vì trong giaùo phaùp cuûa Nhö lai, neáu coù laøm töùc coù höôûng, hoaëc coù tröôøng hôïp ngöôøi naøy laøm, ngöôøi khaùc thoï höôûng, khoâng laøm, khoâng coù söï thoï höôûng, coù laøm coù thoï höôûng, naêm AÁm taïo taùc, naêm AÁm laõnh thoï, ngöôøi naøy laøm, ngöôøi khaùc thoï höôûng, ôû coõi ngöôøi laøm ôû coõi trôøi thoï höôûng, khoâng laøm khoâng coù söï thoï höôûng. Nhôø nhaân duyeân taïo taùc vaø hoaø hôïp neân môùi coù, chöù voán khoâng coù töï taùnh thì laøm gì coù söï taïo taùc vaø thoï höôûng? YÙ oâng neáu cho ngöôøi naøy laøm, ngöôøi khaùc thoï höôûng, taïi sao laïi noùi laø lieân tuïc khoâng giaùn ñoaïn. Nghóa naøy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì pha thuoác ñoäc vaøo söõa, ñeán khi thaønh ñeà hoà cuõng coù theå gieát ngöôøi ñöôïc, luùc laø söõa khaùc, luùc laø ñeà hoà cuõng khaùc, tuy laø coù khaùc, nhöng töông tôi sanh khoâng giaùn ñoaïn, neân coù theå gieát ngöôøi. Naêm aám cuõng vaäy, maëc duø coù khaùc, nhöng thöù lôùp töông tôi sanh khoâng ñoaïn dieät, do ñoù coù theå noùi. Ngöôøi naøy laøm, ngöôøi khaùc thoï höôûng, coù laøm coù thoï höôûng, khoâng laøm khoâng thoï höôûng. Nghóa laø neáu lìa naêm aám, thì khoâng coù ngaõ vaø ngaõ sôû, taát caû chuùng sanh do ñieân ñaûo che môø taâm taùnh. Hoaëc noùi Saéc töùc laø Ngaõ, cho ñeán Thöùc töùc laø Ngaõ. Hoaëc cuõng coù thuyeát noùi, Saéc töùc laø Ngaõ, coøn laïi boán AÁm laø ngaõ sôû, cho ñeán Thöùc cuõng nhö vaäy. Hoaëc coù thuyeát noùi, lìa rieâng naêm aám ra, seõ coù ngaõ, vieäc aáy khoâng theå coù! Vì sao? Vì ngaõ ôû trong phaùp cuûa Phaät, thì saéc khoâng phaûi laø ngaõ. Vì sao? Vì Saéc laø voâ thöôøng, khoâng taïo taùc, khoâng töï taïi, do vaäy, boán aám khoâng ñöôïc goïi laø Ngaõ sôû, cho ñeán Thöùc cuõng vaäy. Nhieàu duyeân hoaø hôïp laïi, môùi sanh ra moät phaùp khaùc, goïi laø taïo taùc, nhöng thaät ra, khoâng taïo taùc gì khaùc! Caùc duyeân hoaø hôïp maø sanh ra phaùp khaùc, goïi laø thoï, nhöng thaät ra chaúng thoï gì khaùc! Ñoù goïi laø khoâng laøm khoâng thoï höôûng. Neáu oâng cho raèng, ngöôøi naøy laøm ngöôøi khaùc thoï höôûng, taïi sao ngöôøi naøy taïo nghieäp, ngöôøi khaùc khoâng ñöôïc thoï? Maø ñeàu coù ñuû naêm aám, nghóa naøy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì “Khaùc” coù hai thöù: 1. Laø Thaân khaùc. 2. Laø Teân khaùc. 1. Laø Phaät Ñaéc, 2. Laø Thieân Ñaéc. Phaät Ñaéc hay Thieân Ñaéc, thaân vaø teân ñeàu khaùc nhau, ñoù laø nhaân duyeân cuûa thaân khaåu môùi

khaùc. Thaân khaåu khaùc neân nghieäp taïo ra cuõng khaùc. Töø söï taïo nghieäp coù sai khaùc, neân ñôøi soáng, saéc, löïc, an vui hay bieän taøi cuõng khaùc nhau, vì theá, khoâng phaûi Phaät Ñaéc taïo nghieäp, Thieân Ñaéc thoï quaû. Maëc duø cuõng cuøng naêm aám, Danh vaø Saéc laø moät, nhöng Thoï vaø Töôûng laïi haønh ñoäng khaùc: Phaät Ñaéc höôûng an vui, Thieân Ñaéc thì chòu khoå cöïc, Phaät Ñaéc khôûi tham lam, Thieân Ñaéc khôûi giaän döõ, vì theá khoâng ñöôïc goïi laø töông tôï. Saéc vaø Danh tuy laø moät, nhöng thaät ra coù khaùc, hoaëc coù tröôøng hôïp Phaät Ñaéc maøu traéng, Thieân Ñaéc maøu ñen. Neáu caùi teân ñoàng moät nghóa, thì khi moät ngöôøi sanh ra, taát caû caùc ngöôøi khaùc cuõng sanh ra, moät ngöôøi cheát, thì taát caû caùc ngöôøi khaùc cuõng cheát. Neáu oâng khoâng chaáp nhaän nhö vaäy, thì khoâng ñöôïc noùi ngöôøi naøy laøm ngöôøi khaùc thoï höôûng. Neáu yù oâng cho cuõng coù tröôøng hôïp ngöôøi naøy laøm ngöôøi khaùc thoï höôûng, thì toâi cuõng cho nhö vaäy, laø coù tröôøng hôïp ngöôøi naøy laøm ngöôøi khaùc thoï höôûng. Neáu cho ngöôøi naøy laøm thì ngöôøi khaùc thoï höôûng, töùc cuøng loãi vôùi toâi. Taïi sao khoâng thaáy loãi cuûa mình, maø chæ trích loãi ngöôøi khaùc? Nghóa naøy khoâng ñuùng .Vì sao? Vì nghóa veà khaùc cuûa toâi, coù hai: Tuaàn töï sanh, cuõng tuaàn töï dieät. Tuaàn töï sanh nhöng khoâng tuaàn töï dieät Vì sanh coù khaùc, neân dieät cuõng coù khaùc. Do vaäy, Ta noùi ngöôøi naøy laøm ngöôøi khaùc thoï höôûng, ñaây laøm kia thoï, khoâng ñoàng loãi vôùi oâng. Ví nhö coù ngöôøi muoán ñoát laøng, ngay trong ñoáng coû khoâ, neùm moät que löûa, löûa töø ñoù chaùy lan ra khaép, ñeán caû traêm daëm, hai traêm daëm. OÂng thoân tröôûng tìm baét ñöôïc thuû phaïm, lieàn tra khaûo: “ Ngöôi laø ngöôøi taøn aùc, taïi sao ñoát chaùy caû laøng cuûa chuùng ta?” Thuû phaïm traû lôøi: “Söï thaät khoâng phaûi toâi ñoát, toâi ñaõ neùm que löûa chæ chaùy taøn vaø choã toâi ñoát, chæ coù moät ñoáng raùc nhoû, toâi nay boài thöôøng laïi cho ñoáng raùc nhoû, coøn bao nhieâu vaät khaùc, toâi khoâng boài thöôøng.” Khi aáy, ngöôøi thoân tröôûng noùi: “Ngöôøi ngu! Do moät chuùt ít löûa cuûa oâng, neân daàn daàn sanh ra nhieàu löûa khaùc, ñoát caû traêm daëm, hai traêm daëm ñeàu laø do ñoùm löûa cuûa oâng sao khoâng chòu boài thöôøng? Duø bieát löûa kia coù khaùc, khi môùi baéc ñaàu chaùy cuõng coù khaùc, nhöng vì noái tieáp khoâng giaùn ñoaïn, neân oâng phaûi coù toäi.” Naêm aám cuûa nghieäp laønh hay döõ, cuõng laø nhö vaäy. Khi thoï laõnh quaû baùo duø noùi naêm aám, khoâng taïo taùc, nhöng daàn daàn tieáp tuïc sanh, cho neân coù thoï baùo. Ví nhö coù ngöôøi cuøng vôùi moät ngöôøi khaùc caàm ñuoác, thaùch caàm ñuoác ñi xa ñeán moät traêm daëm, neáu khoâng ñeán ta seõ thua oâng, coøn nhö ñeán oâng seõ thua ta. Ngöôøi caàm ñuoác ñi ñeán traêm daëm roài, lieàn ñeán ngöôøi kia ñoøi taøi vaät. Ngöôøi kia lieàn noùi: Ñuoác oâng phaùt ra daáu tích ñaõ dieät, taïi sao ôû choã naøy theo ta ñoøi taøi vaät? Ngöôøi caàm ñuoác traû lôøi: Löûa kia maëc duø ñaõ dieät, nhöng thöù lôùp noái tieáp nhau chaùy ñeán choã naøy. Hai ngöôøi noùi vaäy ñeàu

coù lyù caû. Vì sao? Vì nghóa ñuùng nhö vaäy. Coù laøm coù thoï höôûng, ngöôøi naøy laøm ngöôøi khaùc thoï, ñeàu khoâng coù loãi. Neáu coù thuyeát noùi: Naêm aám cuõng vaäy. Ngöôøi naøy laøm ngöôøi khaùc thoï höôûng, ñeàu khoâng coù loãi, ví nhö hai beân bôø vaø giöõa doøng, goïi chung laø soâng Haèng, khi muøa heø, thì hai beân bôø caùch nhau raát xa, khi muøa thu ñeán hai bôø gaàn laïi. Ñònh töôùng cuûa noù laø voâ thöôøng khi lôùn khi nhoû, duø coù taêng coù giaûm nhöng moïi ngöôøi ñeàu cho laø con soâng. Hoaëc coù thuyeát noùi: Ñaây khoâng phaûi laø soâng", ngöôøi trí cuõng noùi: Coù "khaùc" vaø "khoâng khaùc". Naêm aám cuõng vaäy. Ngöôøi trí cuõng noùi " Coù laøm coù thoï höôûng. Laøm khaùc thoï höôûng khaùc". YÙ oâng neáu cho hai bôø laø ñaát, giöõa doøng laø nöôùc, thaàn soâng laø soâng, thì nghóa naøy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì neáu thaàn soâng laø soâng, thì taïi sao laïi noùi soâng trong soâng ñuïc, coù bôø beân naøy, coù bôø beân kia, giöõa doøng coù caïn, coù saâu, ñeán nôi bieån caû coù theå ño ñöôïc hay khoâng ño ñöôïc. Thí nhö coù caây töùc coù thaàn ôû, neáu nhö khoâng coù caây, thaàn ôû ñaâu? Soâng vaø thaàn cuõng laø nhö vaäy, cho neân hai bôø vaø giöõa doøng thöù lôùp khoâng coù giaùn ñoaïn, ñeàu goïi chung laø soâng, do vaäy, coù theå noùi: Naêm aám hay laø khaùc naêm aám, cuõng vaäy. Ví nhö coù ngöôøi chöûi maéng, laøm nhuïc ngöôøi quyeàn quí, do noùi lôøi thoâ aùc aáy, maø chaân bò xieàng xích! Chaân thaät ra khoâng noùi lôøi thoâ aùc, maø laïi bò goâng xieàng, cho neân khoâng ñöôïc quyeát ñònh noùi laø "Dò taùc Dò thoï, Töùc taùc Töùc thoï". Chæ ngöôøi coù trí môùi coù theå noùi "Dò taùc Dò thoï, Töùc taùc Töùc thoï". Thí nhö bình ñöïng daàu, tim, löûa, nhaân coâng nhöõng nhaân duyeân ñoù hoaø hôïp laïi môùi goïi laø ñeøn saùng. YÙ oâng neáu cho ñeøn saùng laø coù taêng coù giaûm, nghóa aáy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì ñaõ giaûm thì khoâng taêng, taêng thì khoâng giaûm, do coù thöù lôùp sanh, neân noùi ñeøn coù taêng, giaûm. YÙ oâng neáu cho ñeøn laø voâ thöôøng, daàu töùc laø thöôøng, daàu nhieàu saùng nhieàu, daàu ít saùng ít, thì nghóa aáy cuõng khoâng ñuùng. Vì sao? Vì daàu laø voâ thöôøng, neân coù heát, coù chaùy, neáu nhö daàu laø thöôøng, thì hai nieäm seõ döøng laïi, maø hai nieäm döøng laïi, thì caùi gì chaùy vaø caùi gì heát? Do vaäy, ngöôøi trí cuõng noùi, ñeøn saùng töùc laø khaùc, naêm aám cuõng vaäy. AÙnh saùng töùc laø saùu nhaäp, daàu töùc laø nghieäp, vì nhaân duyeân cuûa caùc nghieäp, neân naêm aám coù taêng, coù giaûm, coù kia, coù ñaây. Nhö coù ngöôøi noùi veà lôøi cuûa A-ñeå-da, caâu noùi A-ñeå-da ñaõ qua laâu laém roài ngaøy nay khoâng coøn, ngöôøi ñôøi töông truyeàn nhau noùi, khoâng bao giôø dieät, cho neân vaãn ñöôïc goïi laø lôøi cuûa A-ñeå-da. Ngöôøi trí cuõng noùi ñoù laø lôøi cuûa A-ñeå-da hay chaúng phaûi laø lôøi cuûa A-ñeå-da, maëc duø coù nghóa phaûi vaø khoâng phaûi, nhöng ñeàu khoâng coù loãi, naêm aám cuõng vaäy, cuõng coù theå noùi Töùc taùc Töùc thoï, Di taùc Dò thoï. Coù ngöôøi raát giaøu khoâng coù con chaùu truyeàn thöøa, khi ñaõ cheát roài, taøi saûn seõ nhaäp vaøo cuûa coâng, nhöng roài coù

ngöôøi noùi: " Taøi saûn aáy thuoäc veà toâi". Nhaø chöùc traùch baûo: " Taøi saûn aáy, cuûa ngöôøi khaùc laøm ra taïi sao thuoäc veà oâng?" Ngöôøi aáy noùi: " Toâi laø con chaùu baûy ñôøi cuûa ngöôøi cheát, keá tieáp khoâng ñoaïn tuyeät, taïi sao taøi

saûn aáy khoâng thuoäc veà toâi?” Nhaø chöùc traùch lieàn noùi: Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Cuûa naøy thuoäc veà oâng. Ngöôøi trí noùi, naêm aám cuõng vaäy, Töùc taùc Töùc thoï, Dò taùc Dò thoï. YÙ oâng neáu cho naêm aám taïo nghieäp, khi ñaõ thaønh roài lieàn dieät, maø thaân vaãn coøn, nghieäp khoâng coù choã nöông töïa. Nghieäp maø khoâng coù choã nöông töïa, töùc laø khoâng coù nghieäp, khi boû thaân naøy roài, laáy caùi gì maø chòu quaû baùo, neân nghóa naøy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì taát caû nghieäp quaù khöù ñeàu chôø ñôïi theå, chôø ñôïi thôøi, ví nhö haït quyùt, nhaân nôi caây quyùt maø sinh, roài daàn daàn qua laïi taïo ra vò ngoït. Ngöôøi ta muoán traùi quyùt, neân ñem haït troàng. Haït, caây, caønh, laù, hoa sinh ra quaû ñeàu chöa taïo ñöôïc vò, ñeán khi quaû chín muoài vò môùi phaùt ra. Nhö vaäy muøi vò chaúng phaûi tröôùc khoâng, nay môùi coù, cuõng khoâng phaûi khoâng coù nhaân duyeân, maø do traùi quyùt muøa tröôùc. Nghieäp cuûa thaân, khaåu, yù cuõng nhö vaäy. Neáu noùi vaäy, thì nghieäp truï vaøo choã naøo? Nghieäp ôû trong ñôøi quaù khöù, ñôïi ñuùng thôøi gian, thaân theå môùi thoï quaû baùo, nhö ngöôøi uoáng thuoác, phaûi traûi qua moät thôøi gian, thuoác tuy ñaõ tan bieán, nhöng cuõng ñôïi ñeán luùc toát môùi phaùt huy söùc maïnh. Nghieäp cuûa thaân, khaåu, yù cuõng nhö vaäy. Maëc duø quaù khöù ñaõ dieät, nhöng ñeán thôøivaãn phaûi thoï quaû baùo. Ví nhö treû nhoû, ban ñaàu hoïc taäp, duø nieäm nieäm dieät, khoâng coù choã ñöùng laïi, nhöng ñeán khi traêm tuoåi, caùi hoïc cuõng khoâng maát. Nghieäp ôû quaù khöù, cuõng nhö vaäy, duø khoâng coù choã truï, nhöng ñeán thôøi laø töï thoï quaû baùo. Vì theá neân noùi: Chaúng phaûi naêm AÁm taïo, naêm aám thoï, laïi cuõng khoâng ñöôïc cho chaúng phaûi naêm AÁm thoï. Neáu coù theå hieåu roõ raøng, thoâng ñaït heát nhöõng vieäc naøy, thì ngöôøi aáy seõ ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 5 617

KINH ÖU-BAØ-TAÉC GIÔÙI QUYEÅN 5

Phaåm 19: BOÁ THÍ (Phaàn tieáp theo)

Naøy thieän nam! Coù ngöôøi, ñoái vôùi thaân maïng vaø taøi saûn taâm keo kieät khoâng boá thí, goïi ñoù laø boûn seûn. Ngöôøi maïng taâm keo kieät, khoâng boá thí, thì khoâng sanh taâm thöông xoùt, khoâng löu tröõ phöôùc ñieàn, khoâng tìm caàu phöôùc ñieàn, theá roài laïi tìm caàu loãi laàm, cho taøi vaät naøy khoù ñöôïc, boá thí thì phaûi chòu khoå; hoaëc cho laø khoâng coù phöôùc quaû, khoâng ngöôøi boá thí, khoâng ngöôøi laõnh thoï, maïng taâm tham lam cuøng vôï con, quyeán thuoäc.v.v... tích chöùa taøi saûn, caàu ñöôïc danh tieáng, thaáy taøi saûn nhieàu, khôûi taâm vui möøng, xem taøi vaät laø thöôøng coøn, ñoù goïi laø xaáu xa keo kieät, do xaáu xa keo kieät, maø laøm dô nhôùp ñeán taâm chuùng sanh. Vì lí do aáy, ñoái vôùi taøi saûn cuûa ngöôøi khaùc, coøn tham tieác, khoâng theå boá thí, huoáng gì laø vaät cuûa mình. Ngöôøi trí thöïc haønh boá thí, khoâng mong caàu baùo aân, khoâng vì caàu söï nghieäp, khoâng vì giöõ gìn ñeå taïo cho ngöôøi khaùc tham lam, boûn seûn, khoâng vì caàu thoï höôûng caûnh an vui ôû coõi Trôøi, Ngöôøi, khoâng vì caàu tieáng toát vang khaép moïi nôi, khoâng vì sôï khoå cuûa ba ñöôøng aùc, khoâng vì söï caàu xin ngöôøi khaùc; khoâng vì muoán ñöôïc hôn ngöôøi khaùc, khoâng vì sôï maát taøi saûn,

khoâng vì muoán coù nhieàu taøi saûn, khoâng vì vaät cuûa ngöôøi aáy khoâng duøng, khoâng vì tuïc leä cuûa gia ñình, khoâng vì söï gaàn guõi. Ngöôøi trí thöïc haønh boá thí, vì loøng thöông xoùt, vì muoán cho ngöôøi khaùc ñöôïc an laïc, vì muoán ngöôøi khaùc sanh taâm boá thí, vì bieát ñoù laø coäi goác haønh ñaïo cuûa caùc thaùnh nhaân, vì muoán phaù tröø caùc phieàn naõo, vì muoán nhaäp Nieát Baøn, ñoaïn tröø sanh töû. Naøy thieän nam! Boà-taùt boá thí, xa lìa ñöôïc boán ñieàu aùc: Phaù giôùi. Nghi ngôø. Taø kieán. Boûn seûn. Hoaëc xa lìa naêm ñieàu: 1. Luùc boá thí, khoâng löïa choïn ngöôøi ñöùc haïnh hay khoâng ñöùc haïnh. 2. Luùc boá thí, khoâng noùi thieän aùc. 3. Luùc boá thí, khoâng choïn chuûng taùnh. 4. Luùc boá thí khoâng xem thöôøng ngöôi ñeán xin. 5. Luùc boá thí khoâng duøng lôøi thoâ aùc maéng chöûi. Hoaëc laïi coù ba ñieàu maø daãu ñaõ boá thí, vaãn khoâng ñöôïc phöôùc baùo

thuø thaéng: 1. Tröôùc phaùt taâm boá thí nhieàu, nhöng sau boá thí ít. 2. Löïa choïn vaät xaáu boá thí cho ngöôøi. 3. Sau khi thöïc haønh boá thí roài, sanh taâm hoái haän. Naøy thieän nam! Hoaëc cuõng coù taùm ñieàu, maø boá thí roài vaãn khoâng ñöôïc thaønh töïu phöôùc baùo cao quí: 1. Thí roài, laïi vaïch tìm loãi laàm cuûa ngöôi laõnh thoï. 2. Luùc boá thí, taâm khoâng bình ñaúng. 3. Boá thí roài, mong ngöôøi laõnh thoï laøm vieäc laïi cho mình. 4: Thí roài, vui möøng, töï khen ngôïi mình. 5. Tröôùc noùi khoâng coù, sau môùi ñem ra cho. 6. Thí roài, duøng lôøi thoâ aùc maéng chöûi. 7. Thí roài, caàu mong ñöôïc taøi vaät gaáp ñoâi. 8. Thí roài sanh taâm nghi ngôø. Thí chuû maø nhö vaäy, thì khoâng gaàn guõi ñöôïc chö Phaät vaø caùc baäc Thaùnh Hieàn. Neáu ñem ñaày ñuû Saéc, Höông, Vò, Xuùc boá thí cho ngöôøi, goïi laø tònh thí. Neáu ñuùng nhö phaùp maø coù ñöôïc taøi saûn, ñeå boá thí, cuõng goïi laø tònh thí. Xem taøi vaät laø voâ thöôøng, khoâng theå giöõ laâu ñöôïc, maø haønh boá thí, goïi laø tònh thí. Vì phaù phieàn naõo, maø haønh boá thí, goïi laø tònh thí. Vì nhaân duyeân thanh tònh töï taâm maø boá thí, goïi laø tònh thí. Neáu xem ai laø ngöôøi boá thí, ai laø ngöôøi laõnh thoï, thí nhöõng vaät gì, vì nhaân duyeân gì maø boá thí, nhôø nhaân duyeân boá thí nhö vaäy, thì ñöôïc nhöõng phöôùc baùo gì? Boá thí nhö vaäy goïi laø möôøi hai nhaäp. Ngöôøi nhaän, thí chuû, nhaân duyeân, quaû baùo ñeàu laø möôøi hai nhaäp, coù theå soi xeùt nhö vaäy maø boá thí, goïi laø tònh thí. Neáu luùc thöïc haønh boá thí cho caùc baäc phöôùc ñieàn, maø sanh taâm vui möøng, nhö caùc vò mong caàu coâng ñöùc, ta cuõng mong caàu phöôùc ñöùc nhö theá khoâng ngöøng nghæ. Boá thí cho vôï con, quyeán thuoäc, toâi tôù; khieán hoï thöông meán; thí cho ngöôøi ngheøo khoå, vì muoán hoï tröø ñöôïc khoå cöïc. Trong luùc boá thí, khoâng mong caàu phöôùc baùo ôû theá gian, chæ muoán phaù tröø kieâu maïn, maø boá thí ñeå taâm ñöôïc dòu daøng, ñeå nhôø boá thí maø xa lìa ñöôïc ba coõi, caàu ñöôïc giaûi thoaùt voâ thöôïng. Quaùn saùt kyõ sanh töû, coù nhieàu toäi loãi, maø haønh boá thí, khoâng quaùn coù phöôùc ñieàn hay khoâng coù phöôùc ñieàn, maø boá thí. Neáu coù theå thöïc haønh boá thí ñöôïc nhö vaäy, thì phöôùc baùo ñi theo ngöôøi ñoù nhö traâu ngheù theo meï. Neáu vì caàu phöôùc baùo maø boá thí, thì chaúng khaùc gì ñoåi chaùc giöõa phoá chôï, ví nhö, vì söï soáng maø caøy ruoäng gieo troàng, tuøy theo gioáng ñaõ gieo troàng maø gaët haùi keát quaû; thí chuû boá thí, cuõng nhö vaäy,

tuøy söï boá thí maø höôûng ñöôïc phöôùc baùo. Cuõng nhö ngöôøi laõnh thoï, khi aên uoáng roài, ñöôïc boå döôõng, thaân theå seõ xinh ñeïp, maïnh khoeû, an vui, bieän taøi, thí chuû cuõng vaäy, ñöôïc naêm phöôùc baùo nhö theá. Neáu thí cho chuùng sanh thì ñöôïc phöôùc baùo gaáp traêm laàn, boá thí cho ngöôøi phaù giôùi ñöôïc phöôùc baùo gaáp ngaøn laàn, boá thí cho ngöôøi giöõ giôùi ñöôïc phöôùc baùo gaáp möôøi

ngaøn laàn; boá thí cho ngöôøi ngoaïi ñaïo ñaõ xa lìa duïc voïng, ñöôïc phöôùc baùo gaáp traêm ngaøn laàn, boá thí cho ngöôøi ñang tu chaùnh ñaïo, ñöôïc phöôùc baùo ngaøn öùc laàn, boá thí cho baäc Tö Ñaø Haøm höôùng, ñöôïc phöôùc baùo voâ löôïng, cho ñeán boá thí baäc ñaõ thaønh Phaät, thì ñöôïc phöôùc baùo cuõng voâ löôïng. Naøy thieän nam! Hoâm nay, Nhö Lai seõ vì oâng, maø phaân tích roõ caùc phöôùc ñieàn, neân noùi nhö vaäy. Boá thí seõ ñöôïc phöôùc baùo ñeán traêm hay voâ löôïng. Neáu coù theå chí taâm, khôûi loøng thöông xoùt, maø boá thí cho suùc sanh, so vôùi söï chuyeân taâm cung kính cuùng döôøng chö Phaät, thì phöôùc ñöùc ñoù chaân chính vaø gioáng nhau. Nhö Lai noùi phöôùc baùo gaáp traêm laàn, nghóa laø ñem söï soáng laâu, xinh ñeïp, söùc maïnh, an vui, bieän taøi, moãi moãi ñeàu gaáp traêm laàn, cho ñeán phöôùc baùo voâ löôïng, cuõng nhö vaäy. Vì theá, trong Kheá Kinh, Nhö Lai noùi: “ Nhö Lai thí cho Toân giaû Xaù Lôïi Phaát, Xaù Lôïi Phaát thí cho Nhö Lai, nhöng Nhö Lai ñöôïc phöôùc baùo nhieàu hôn, khoâng phaûi Xaù Lôïi Phaát ñöôïc phöôùc baùo nhieàu hôn”. Hoaëc coù thuyeát noùi: Ngöôøi laõnh thoï laøm aùc, laøm toäi laây cho thí chuû, nghóa aáy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì thí chuû, luùc boá thí laø muoán tröø söï khoå cöïc cho hoï, chôù chaúng phaûi giuùp ngöôøi kia taïo toäi, vì theá, thí chuû ñöôïc phöôùc baùo, coøn ngöôøi laõnh thoï laøm aùc laø töï laáy toäi loãi troùi mình, khoâng laøm laây sang thí chuû. Thí chuû, neáu ñem vaät quyù giaù, trong saïch ñeå boá thí, thì ñôøi sau ñöôïc xinh ñeïp, moïi ngöôøi thích nhìn, tieáng toát vang xa, moïi söï mong caàu ñeàu ñöôïc toaïi yù vaø sanh vaøo doøng hoï cao quí, vì theá khoâng goïi laø aùc, sao noùi laø thí chuû maéc toäi? Thí chuû, boá thí roài, vui möøng khoâng hoái haän, gaàn guõi baïn laønh, giaøu coù, töï taïi, sanh vaøo nhaø quí phaùi, ñöôïc höôûng caûnh vui cuûa Trôøi, Ngöôøi vaø caûnh an vui voâ thöôïng, coù theå xa lìa taát caû phieàn naõo troùi buoäc, thí chuû ñöôïc keát quaû toát ñeïp nhö vaäy, sao noùi bò quaû baùo xaáu aùc? Thí chuû coù theå töï tay mình boá thí, ñöôïc sanh vaøo nhaø quyeàn quí, gaëp ñöôïc thieän tri thöùc, ñöôïc nhieàu cuûa baùu vaø quyeán thuoäc ñoâng ñaûo, ñaõ thaønh töïu roài coù theå thoï duïng vaø coøn ñem boá thí, taát caû chuùng sanh vui möøng thích nhìn, thaáy roài sanh loøng cung kính, toân troïng, khen ngôïi, thí chuû höôûng ñöôïc nhöõng phöôùc baùo nhö vaäy, sao noùi laø bò quaû baùo xaáu aùc? Thí chuû, neáu ñaõ ñem taøi vaät thanh tònh boá thí, nhôø nhaân duyeân aáy ñöôïc nhieàu taøi vaät quí baùu, sanh vaøo doøng hoï cao quí, quyeán thuoäc raát nhieàu, thaân khoâng taät beänh, taâm khoâng khoå naõo vaø khoâng lo sôï, bao nhieâu taøi saûn khoâng bò vua quan, giaëc cöôùp, nöôùc, löûa laøm toån haïi, giaû söû coù maát taøi vaät cuõng khoâng buoàn, trong voâ löôïng kieáp thaân taâm an laïc, sao noùi laø chòu quaû baùo xaáu aùc? Neáu luùc chöa boá thí phaùt khôûi tín

taâm, trong khi boá thí laïi vui möøng, boá thí xong laïi an vui, thì luùc mong caàu, khi giöõ gìn hay

620 BOÄ LUAÄT 12

khi thoï höôûng, khoâng bò khoå naõo, neáu laáy y phuïc ñem ra boá thí, thì ñöôïc saéc ñeïp vi dieäu, neáu laáy thöïc phaåm ñem ra boá thí, thì ñöôïc söùc maïnh voâ löôïng, neáu laáy ñeøn saùng ñem ra boá thí, thì ñöôïc ñoâi maét trong saùng, neáu laáy xe coä ñem ra boá thí, thì ñöôïc an laïc, neáu laáy nhaø cöûa ñem ra boá thí, thì ñöôïc vaät caàn duøng khoâng thieáu, thí chuû ñöôïc phöôùc baùo toát ñeïp nhö vaäy, sao noùi laø chòu quaû baùo xaáu aùc? Laïi nöõa, thí chuû ñaõ cuùng döôøng chö Phaät roài, thì cho duø coù duøng hay khoâng duøng, phöôùc baùo cuõng ñaõ quyeát ñònh. Boá thí cho ngöôøi vaø chuùng Taêng, coù hai loaïi phöôùc: Töø khi duøng maø sanh phöôùc. Töø ngöôøi thoï nhaän maø sanh phöôùc. Vì sao? Vì khi thí chuû, trong khi boá thí, ñaõ töï mình ñaû phaù loøng tham lam, vôùi ngöôøi thoï nhaän, thì phaù tröø loøng boûn seûn cho hoï, vì theá, noùi töø khi duøng maø sanh phöôùc. Laïi nöõa, töø khi duøng coù theå chuyeån söï thoï nhaän aáy, laøm cho chuùng Taêng taêng tröôûng. Boá thí maø khoâng mong caàu phöôùc baùo ôû theá gian, khoâng do phieàn naõo khôûi leân ñeå boá thí, vì theá ñöôïc phöôùc baùo thanh tònh cao caû, goïi laø Nieát Baøn. Neáu coù ngöôøi laäp, nguyeän moãi ngaøy, tröôùc khi aên, ñeàu ñem boá thí cho ngöôøi khaùc, sau môùi aên, neáu traùi vôùi lôøi theä nguyeän naøy, seõ ñeàn leã vaät cho ñöùc Phaät, neáu coù phaïm thì sanh hoå theïn, coøn khoâng traùi phaïm, thì ngöôøi aáy, nhôø nhaân quyeân ñoù, maø ñöôïc trí tueä nhieäm maøu. Boá thí nhö vaäy laø hôn taát caû caùc haïng boá thí, ngöôøi aáy cuõng ñöôïc goïi laø thí chuû cao caû. Neáu coù theå theo söï yeâu caàu cuûa ngöôøi ñeán xin, maø boá thí, thì ngöôøi aáy, veà sau, trong voâ löôïng kieáp moïi söï mong caàu, ñeàu ñöôïc toaïi yù. Neáu coù ngöôøi taâm yù ñeàu thanh tònh, taøi vaät, phöôùc ñieàn thanh tònh, thì ngöôøi naøy, seõ ñöôïc voâ löôïng phöôùc baùo. Neáu cung caáp ñaày ñuû vieäc aên maëc cho vôï con, toâi tôù; luoân luoân thöông meán, vui möøng maø cho, thì ñôøi sau ñöôïc voâ löôïng phöôùc baùo. Hoaëc coù ngöôøi, thaáy ruoäng vöôøn, nhaø kho coù nhieàu chim chuoät aên phaù luùa gaïo, maø thöôøng khôûi taâm thöông yeâu, suy nghó, chim chuoät ñaõ nhôø ta maø sinh soáng, nghó nhö vaäy roài, vui veû, khoâng khôûi taâm gieát haïi; thì bieát ngöôøi naøy, voâ löôïng phöôùc baùo. Neáu vì baûn thaân mua saém y phuïc, chuoãi ngoïc, vaøng xuyeán ñeå trang ñieåm vaøo thaân vaø caùc vaät khaùc, mua saém ñöôïc roài raát laø vui möøng, nhöng chính mình chöa duøng, laïi ñem ra boá thí cho ngöôøi khaùc; thì ngöôøi naøy ñôøi sau muoán gì ñeàu ñöôïc toaïi yù. Neáu coù ai ñoù noùi: “Xa lìa boá thí, seõ ñöôïc quaû laønh”, thì khoâng theå coù ñöôïc. “Lìa taøi saûn ñöôïc boá thí, lìa ngöôøi laõnh thoï coù boá thí, khoâng lìa keo kieät thaønh boá thí”, cuõng khoâng theå coù ñöôïc. Neáu thaáy ngöôøi khoâng ñeán caàu xin, nhöng bieát hoï thieáu thoán, ñem cuûa caûi ra boá thí, hoï xin ít cho nhieàu, xin vaät xaáu cho vaät toát, keâu ngöôøi khaùc ñeán xin vaät thí, töï mình ñi ñeán boá thí, thì bieát ngöôøi naøy ñôøi sau ñöôïc

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 5 621

nhieàu kho baùu, nhöõng vaät khoâng ñaùng giaù ñeàu bieán thaønh cuûa baùu. Vì ñuøa giôõn maø boá thí, khoâng phaûi phöôùc ñieàn maø boá thí, khoâng tin nhaân quaû maø boá thí, boá thí nhö vaäy khoâng goïi laø boá thí. Neáu chæ boá thí cho baäc phöôùc ñieàn, khoâng thích boá thí cho ngöôøi bình thöôøng, thì ngöôøi aáy ñôøi sau ñöôïc phöôùc baùo laø khoâng öa boá thí. Neáu ngöôøi boá thí xong roài, sanh taâm hoái haän, hoaëc neáu cöôùp ñoaït vaät cuûa ngöôøi khaùc ñem boá thí, thì ngöôøi aáy duø, ñôøi sau ñöôïc taøi vaät, nhöng thöôøng bò hao moøn, khoâng tích tuï ñöôïc. Neáu aùp ñaûo quyeán thuoäc ñeå coù taøi vaät boá thí, thì ngöôøi naøy, ñôøi sau, duø ñöôïc phöôùc baùo lôùn, nhöng thaân thöôøng bò beänh taät. Neáu tröôùc ñaõ khoâng cuùng döôøng cha meï, laïi böùc baùch vôï con, toâi tôù khoán khoå, maø haønh boá thí, thì ñoù laø ngöôøi aùc, giaû danh boá thí, chaúng phaûi ñuùng nghóa boá thí. Ngöôøi nhö vaäy, maø boá thí thì khoâng coù loøng thöông xoùt, khoâng bieát ñeàn ôn, ngöôøi naøy ñôøi sau, duø ñöôïc taøi vaät quí baùu, thöôøng bò ñaùnh maát, khoâng giöõ gìn ñöôïc, khoâng theå ñem ra söû duïng, thaân nhieàu beänh khoå. Neáu ngöôøi ñuùng nhö phaùp, ñem cuûa ra boá thí, thì ngöôøi naøy, ñôøi sau, ñöôïc voâ löôïng phöôùc baùo, coù taøi vaät söû duïng. Neáu coù ngöôøi, khoâng ñuùng nhö phaùp, ñem cuûa ra boá thí, thì ngöôøi naøy, duø ñôøi sau ñöôïc phöôùc baùo laø thöôøng nhôø caäy ngöôøi khaùc maø ñöôïc, neáu ngöôøi khaùc aáy, cheát ñi lieàn bò ngheøo cuøng. Ngöôøi trí quaùn saùt kó caûnh vui cuûa Trôøi, Ngöôøi, vua Chuyeån Luaân Thaùnh Vöông, duø laø nhieäm maàu, nhöng ñeàu voâ thöôøng, do vaäy, trong khi boá thí chaúng mong caàu phöôùc baùo ôû coõi Trôøi, Ngöôøi. Naøy thieän nam! Thí coù hai loaïi: Taøi thí vaø Phaùp thí. Taøi thí laø baäc haï, phaùp thí laø baäc thöôïng. Theá naøo laø phaùp thí? Neáu coù Tyø-kheo, Tyø- kheo ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di daïy baûo ngöôøi khaùc veà Tín, Giôùi, Ña vaên, Trí tueä, hoaëc ñem giaáy möïc cho ngöôøi khaùc cheùp hoaëc töï mình cheùp kinh ñieån cuûa ñöùc Nhö Lai, sau ñoù thí cho ngöôøi, baûo hoï ñoïc tuïng, ñoù laø phaùp thí. Ngöôøi boá thí nhö vaäy, ñôøi sau, ñöôïc xinh ñeïp khoâng ai saùnh baèng. Vì sao? Vì chuùng sanh nghe phaùp seõ ñoaïn tröø taâm saân haän, do nhaân duyeân aáy maø ñôøi sau thí chuû ñöôïc nhieàu töôùng ñeïp, khoâng ai saùnh baèng. Chuùng sanh nghe phaùp, sinh taâm Töø bi, khoâng coù gieát haïi, nhôø nhaân duyeân aáy, nhieàu ñôøi sau ñöôïc soáng laâu. Chuùng sanh nghe phaùp, neân khoâng troäm caép taøi vaät ngöôøi khaùc, nhôø nhaân duyeân aáy, nhieàu ñôøi sau vò thí chuû ñöôïc nhieàu taøi vaät quí. Chuùng sanh nghe phaùp taâm thích boá thí, nhôø nhaân duyeân aáy nhieàu ñôøi sau thí chuû ñöôïc nhieàu söùc khoûe. Chuùng sanh nghe phaùp ñoaïn tröø söï buoâng lung, nhôø nhaân duyeân aáy, thí chuû thaân ñöôïc an laïc. Chuùng sanh nghe phaùp ñoaïn tröø ngu si, nhôø nhaân duyeân aáy, ñôøi sau thí chuû ñöôïc bieän taøi voâ ngaïi. Chuùng sanh nghe phaùp sanh tín taâm, khoâng coøn nghi ngôø, nhôø nhaân duyeân aáy, thí chuû ñöôïc tín

taâm saùng suoát. Trì giôùi, boá thí, ña vaên vaø trí tueä cuõng ñeàu nhö vaäy, do vaäy, phaùp thí thuø thaéng hôn taøi thí. Neáu coù thuyeát noùi: “ Con tu phaùp laønh, cha laøm ñieàu aùc, nhôø con tu phöôùc laønh khieán cha khoâng bò vaøo ñöôøng aùc”. Nghóa aáy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì nghieäp cuûa thaân, khaåu vaø yù moãi

ngöôøi moãi khaùc. Neáu cha maát, roài ñoaï vaøo ngaï quyû, con vì cha laøm phöôùc, thì coù theå höôûng ñöôïc. Neáu sanh leân coõi trôøi ñeàu khoâng nhôù nghó ñeán taøi vaät trong coõi ngöôøi, vì treân coõi trôøi taøi vaät nhieäm maàu thuø thaéng hôn, coøn neáu ñoaï vaøo ñòa nguïc, thaân chòu khoå cöïc, khoâng coù thôøi gian nghó ñeán, do vaäy khoâng höôûng ñöôïc, trong suùc sanh hay loaøi ngöôøi, cuõng laø nhö vaäy. Coøn baûo ngaï quyû vì nhaân duyeân gì maø höôûng ñöôïc? Do ngaï quyû voán coù loøng tham lam, boûn seûn, neân môùi ñoaï laøm ngaï quyû, ñaõ laøm thaân ngaï quyû thöôøng hoái haän toäi loãi tröôùc, nhôù nghó muoán ñöôïc, neân höôûng ñöôïc phöôùc ngöôøi khaùc hoài höôùng. Neâu ngöôøi taïo nghieäp sanh trong moät ñöôøng khaùc, coøn quyeán thuoäc ñoaï laøm ngaï quyû, thaûy ñeàu ñöôïc höôûng, vì theá, ngöôøi trí, vì ngaï quyû maø sieâng naêng laøm phöôùc ñöùc. Neáu ñem y phuïc, thöùc aên, nhaø cöûa, ngoaï cuï, taøi vaät rieâng tö boá thí cho Sa-moân, Baø-la-moân v.v... vaø nhöõng ngöôøi ngheøo khoå, xin aên, vì nhôø söï chuù nguyeän cuûa hoï khieán ñöôïc phöôùc ñöùc, nhôø thaàn löïc nhaân duyeân cuûa lôøi chuù nguyeän trong luùc boá thí, neân ngöôøi bò ñoaï laøm ngaï quyû cuõng ñöôïc uy löïc lôùn, tuøy vaøo söï boá thí ñeàu ñöôïc thöøa höôûng, vì choã thaùc sanh cuûa loaøi ngaï quyû veà laø nhö vaäy. Caùc loaøi ngaï quyû veà thöùc aên khoâng gioáng nhau, hoaëc coù loaøi aên muû, hoaëc coù loaøi aên phaân dô, hoaëc coù loaøi aên huyeát tanh, ñoà möûa, ñoà ñaøm daûi, ñöôïc vaät thí roài taát caû bieán thaønh thöùc aên ngon boå nhaát. Maëc duø ñem nöôùc caën baån röûa cheùn, thí cho loaøi coù theå aên ñöôïc, coù ngöôøi ngaên giöõ laïi khoâng cho aên, thì vò thí chuû nhö theá cuõng ñöôïc phöôùc ñöùc, vì thí chuû ñoù coù loøng Töø bi thöông xoùt. Neáu cuùng teá thì ai thoï höôûng? Tuøy choã cuùng teá maø coù ngöôøi thoï höôûng, hoaïc gaàn röøng caây thì thaàn caây thoï höôûng, ôû nhaø, soâng, suoái, gieáng, nuùi röøng, ñoài cuõng vaäy, ngöôøi cuùng teá cuõng ñöôïc phöôùc ñöùc. Vì sao? Vì khieán nhöõng loaøi thoï höôûng sanh taâm vui möøng. Phöôùc ñöùc do cuùng teá cuõng coù theå giöõ gìn thaân maïng vaø taøi saûn. Neáu noùi gieát suùc vaät ñeå cuùng teá cuõng ñöôïc phöôùc ñöùc. Nghóa naøy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì khoâng thaáy ngöôøi naøo, ôû ñôøi troàng haït Y Lan, maø moïc caây Chieân Ñaøn! Gieát suùc vaät maø ñöôïc phöôùc ñöùc? Neáu ngöôøi muoán cuùng teá neân duøng höông hoa, söõa, toâ laïc, thuoác men. Muoán ngöôøi cheát ñöôïc phöôùc thì coù ba thôøi: Muøa xuaân thaùng hai, muøa haï thaùng naêm, muøa thu thaùng chín. Neáu ngöôøi ñem phoøng xaù, ngoaï cuï, thuoác men, vöôøn, röøng, ao,

gieáng, traâu, deâ, voi, ngöïa vaø caùc vaät sinh hoaït; boá thí cho ngöôøi khaùc, boá thí xong roài, thì ngöôøi aáy maát phöôùc ñöùc cuûa ngöôøi aáy seõ tuøy theo taøi vaät ñaõ boá thí laâu hay mau; phöôùc ñöùc thöôøng sanh theo ngöôøi ñoù, nhö boùng theo hình. Hoaëc coù thuyeát noùi: Sau khi cheát thì, phöôùc baùo aáy lieàn maát. Nghóa naày khoâng ñuùng. Vì sao? Vì vaät hö hoaïi, khoâng duøng trong hai thôøi aáy, môùi laø thì maát, chaúng phaûi maïng chung laø maát! Neáu ngöôøi xuaát gia, theo taïi gia hoïc nhöõng söï vui möøng, aên uoáng, trong nhöõng ngaøy leã, theo phaùp theá gian chaúng phaûi chaân thaät, nhöng cuõng tin phaùp theá gian vaø xuaát theá gian; neáu

coù theå tuøy theo taøi vaät cuûa nhaø mình, coù toát hay xaáu, thöôøng öa boá thí; ñoù goïi laø thí taát caû. Neáu ñem töøng phaàn cuûa cô theå, vôï con vaø vaät quyù troïng, boá thí cho ngöôøi, ñoù goïi laø boá thí khoâng theå nghó baøn. Neáu coù keû aùc, ngöôøi phaù giôùi, oan gia, khoâng bieát ôn nghóa, khoâng tin nhaân quaû, cöôõng böùc ñoøi xin, ngöôøi coù theá löïc, ngöôøi maïnh khoeû, ngöôøi hay maéng nhieác, keû sau khi giaän döõ, doái baøy töôùng toát ;ngöôøi raát giaøu, sang, maø boá thí cho möôøi moät haïng ngöôøi nhö vaäy, goïi laø boá thí khoâng theå nghó baøn. Naøy thieän nam! Taát caû söï boá thí, coù ba ñieàu caên baûn: Moät: Thí cho ngöôøi ngheøo khoå vì taâm thöông xoùt. Hai: Thí cho ngöôøi oan gia vì khoâng caàu traû ôn Ba: Thí cho ngöôøi phöôùc ñöùc vì taâm vui möøng cung kính. Naøy thieän nam! Neáu ngöôøi coù raát nhieàu taøi vaät, trong raát nhieàu naêm cuùng döôøng Tam Baûo, maëc duø ñöôïc nhieàu phöôùc baùo, nhöng khoâng baèng khuyeân ngöôøi cuøng chung nhau hoaø hôïp boá thí. Neáu ngöôøi xem nheï taøi vaät ít, xaáu, maø khoâng chòu boá thí, thì ngöôøi aáy, ñôøi sau, caøng theâm ngheøo khoå. Neáu ngöôøi cuøng nhau chung boá thí taøi vaät vaø phöôùc ñieàn vôùi taâm bình ñaúng, thì phöôùc baùo cuûa hai ngöôøi aáy, khoâng coù gì khaùc nhau. Coù ngöôøi taâm vaø taøi vaät, ñeàu ñoàng nhau, phöôùc ñieàn laïi thuø thaéng neân ñöôïc phöôùc baùo cuõng thuø thaéng. Coù ngöôøi phöôùc ñieàn vaø taâm ñeàu laø baäc haï, nhöng taøi vaät laïi thuø thaéng, neân ñöôïc phöôùc baùo cuõng thuø thaéng. Coù ngöôøi phöôùc ñieàn vaø taøi vaät ñeàu baäc haï, nhöng taâm boá thí laïi thuø thaéng, thì ñöôïc phöôùc baùo cuõng thuø thaéng. Coù ngöôøi phöôùc ñieàn vaø taøi vaät ñeàu thuø thaéng, nhöng taâm boá thí laø baäc haï, thì phöôùc baùo khoâng thuø thaéng. Naøy thieän nam! Ngöôøi trí khi boá thí, khoâng mong caàu phöôùc baùo. Vì sao? Vì bieát roõ coù taïo nhaân thì töùc nhieân coù keát quaû. Neáu ngöôøi: Khoâng coù taâm Töø bi; khoâng bieát aân nghóa, khoâng tham coâng cuûa baäc Thaùnh nhaân, tham tieác taøi saûn, thaân maïng, naëng loøng tham ñaém, ngöôøi nhö theá, khoâng theå boá thí. Ngöôøi trí quaùn saùt kyõ taát caû chuùng sanh ai laø ngöôøi caàu tìm taøi vaät maø khoâng tieác thaân maïng, sau khi ñöôïc taøi vaät laïi

coù theå ñem ra boá thí cho ngöôøi khaùc, neân bieát ngöôøi aáy coù theå hy sinh caû thaân maïng. Neáu ngöôøi tham ñaém, khoâng theå xaû boû taøi saûn, thì neân bieát ngöôøi aáy cuõng tham tieác thaân maïng. Neáu xaû boû thaân maïng, quyeát caàu taøi vaät ñeå boá thí, thì neân bieát ngöôøi naøy laø ñaïi thí chuû. Neáu ngöôøi ñöôïc taøi vaät maø tham tieác, khoâng chòu boá thí, thì neân bieát, ngöôøi naøy, ñaõ gieo haït gioáng ngheøo khoå ôû ñôøi sau. Vì theá, trong Kheá kinh Nhö Lai noùi: Trong boán chaâu thieân haï, ngöôøi ôû chaâu Dieâm Phuø Ñeà coù ba vieäc thuø thaéng: Maïnh khoûe. Coù taâm ghi nhôù. Haïnh trong saïch. Khoâng thaáy phöôùc baùo, maø vaãn coù theå döï bò taïo nhaân, khoâng tham tieác thaân maïng ñeå caàu taøi vaät, khi coù taøi vaät roài, laïi dieät töø ñöôïc taâm boûn seûn, ñeå ñem taøi saûn ra boá thí, boá thí xong roài, taâm khoâng hoái haän, laïi coù theå phaân bieät phöôùc ñieàn vaø khoâng phöôùc ñieàn, neân goïi laø maïnh khoeû. Naøy thieän nam! Ngöôøi sau khi boá thí, taâm sanh hoái haän, ñeàu do ba ñieàu: Ñoái vôùi taøi saûn coøn sanh

taâm tham tröôùc. Hoïc hoûi theo taø kieán. Thaáy ngöôøi thoï nhaän coù toäi loãi. Laïi coù ba ñieàu: Sôï keû khaùc quôû traùch. Sôï taøi saûn heát phaûi chòu khoå. Thaáy ngöôøi khaùc sau khi boá thí phaûi chòu moïi khoán khoå. Naøy thieän nam! Ngöôøi trí trong ba giai ñoaïn boá thí, khoâng coù taâm hoái, haän laø nhôø coù ba ñieàu: 1. Saùng suoát tin nhaân quaû. 2. Gaàn guõi baïn laønh. 3. Khoâng tham ñaém taøi saûn. Tin nhaân quaû laïi coù hai vieäc: Nhôø nghe phaùp töø ngöôøi khaùc. Trong taâm töï suy nghó. Gaàn guõi baïn laønh, cuõng coù hai vieäc: Coù nieàm tin saâu xa. Coù trí tueä. Khoâng tham ñaém taøi saûn, cuõng coù hai vieäc: Quaùn voâ thöôøng, 2. Khoâng ñöôïc töï taïi. Naøy thieän nam! Thí chuû neáu coù theå quaùn saùt nhö theá maø thöïc haønh boá thí, thì neân bieát thí chuû aáy coù theå ñaày ñuû haïnh boá thí Ba-la-maät, do vaäy, tröôùc khi Nhö Lai noùi: Coù boá thí, chaúng phaûi Ba-la-maät; coù Ba-la- maät chaúng phaûi boá thí; cuõng coù boá thí cuõng coù Ba-la-maät; chaúng phaûi boá thí chaúng phaûi Ba-la-maät . Naøy thieän nam! Ngöôøi trí coù ba haïng: 1. Coù theå xaû boû taøi vaät beân ngoaøi. 2. Coù theå xaû boû taøi vaät caû trong vaø ngoaøi thaân. 3. Sau khi boá thí taøi vaät trong vaø ngoaøi thaân, laïi coøn theâm vieäc giaùo hoaù chuùng sanh. Theá naøo laø giaùo hoaù chuùng sanh? Thaáy ngöôøi baàn cuøng, tröôùc phaûi baûo: OÂng coù theå quy y Tam Baûo ñöôïc chöù? Thoï trì trai giôùi ñöôïc chöù? Neáu hoï traû lôøi: “ Coù theå thoï ñöôïc”. Thì tröôùc truyeàn Tam quy ñeán trai giôùi, sau ñoù boá thí taøi vaät. Neáu hoï noùi khoâng theå thoï trì ñöôïc, thì neân daïy: Neáu oâng khoâng theå thoï trì, thì neân noùi theo ta: “ Taát caû caùc phaùp laø voâ thöôøng, voâ ngaõ, Nieát Baøn laø vaéng laëng”. Neáu hoï traû lôøi coù theå noùi theo ñöôïc, thì neân daïy hoï noùi sau ñoù boá thí cho hoï. Neáu hoï noùi, toâi chæ noùi ñöôïc

hai ñieàu, khoâng theå noùi caùc phaùp laø voâ ngaõ; thì neân daïy tieáp: Neáu oâng khoâng theå noùi caùc phaùp laø voâ ngaõ, thì coù theå noùi caùc phaùp laø khoâng töï taùnh? Neáu hoï coù theå traû lôøi laø coù theå noùi ñöôïc, thì daïy hoï noùi, roài lieàn ñem taøi vaät ra boá thí. Neáu tröôùc coù theå giaùo hoaù, sau boá thí nhö vaäy, goïi laø baäc ñaïi thí chuû. Naøy thieän nam! Neáu coù theå giaùo hoaù chuùng sanh nhö vaäy, ñeán keû oaùn ngöôøi thaân cuõng khoâng coù söï löïa choïn trong boá thí, goïi laø baäc ñaïi thí chuû. Naøy thieän nam! Ngöôøi trí neáu coù taøi saûn quí baùu, neân tu haønh boá thí nhö vaäy; coøn neáu khoâng coù taøi vaät, thì phaûi thay nhau khuyeân ngöôøi coù taøi saûn, khieán hoï laøm boá thí nhö vaäy, neáu ngöôøi thí chuû ñoù tröôùc ñaõ bieát vieäc aáy roài, thì khoâng caàn khuyeân baûo maø neân ñem söùc mình ñeán ñeå hoå trôï. Neáu ngöôøi ngheøo, khoâng coù taøi vaät, thì neân hoïc chöõa beänh vaø chuù thuaät, tìm caùc phöông thuoác bình thöôøng, ñeå coù ngöôøi caàn duøng laø ñem boá thí cho hoï. Chí taâm khaùm beänh, nuoâi döôõng chöõa trò cho laønh. Khuyeân ngöôøi coù taøi saûn, hôïp taùc ñeå coù ñuû caùc thöù thuoác, hoaëc laø vieân, hoaëc laø taùn, hoaëc nhieàu thöù thuoác thang. Hieåu roõ veà caùc thöù thuoác roài, thì ñi khaép moïi nôi tìm ngöôøi trò beänh, ñaët baøn baét maïch, khaùm bieát beänh gì, tuøy theo beänh aáy maø ñieàu trò, luùc trò beänh kheùo bieát phöông tieän, duø beänh naèm choã dô baån, cuõng khoâng sanh taâm nhôøm gôùm,

beänh taêng bieát taêng, beänh giaûm bieát giaûm; hoaëc coù theå bieát thuoác naøy uoáng vaøo laøm taêng theâm beänh, bieát thuoác kia coù theå trò ñöôïc beänh. Neáu coù ngöôøi beänh xin thöù thuoác laøm taêng theâm beänh, neân tìm phöông tieän, tuøy theo tröôøng hôïp, maø khuyeân baûo, chôù noùi khoâng coù, vì neáu noùi khoâng coù, laøm hoï taêng theâm ñau khoå. Neáu bieát beänh aáy, nhaát ñònh phaûi cheát, cuõng khoâng noùi cheát, chæ neân daïy hoï quy y Tam Baûo, nieäm Phaät, Phaùp vaø Taêng, sieâng tu cuùng döôøng, vì ngöôøi aáy maø noùi beänh khoå ñeàu do nhaân duyeân khoâng toát ôû ñôøi tröôùc, neân maéc phaûi khoå baùo aáy, nay neân saùm hoái. Ngöôøi beänh nghe roài, neáu khôûi taâm giaän döõ, duøng lôøi thoâ aùc maéng chöûi, thì im laëng khoâng noùi laïi, cuõng khoâng boû ñi, neân nhôù ta laø ngöôøi ñi chaêm soùc beänh, caån thaän khoâng traùch cöù. Hoï laønh beänh roài, vaãn ñeán thaêm hoûi, vì sôï sau naøy beänh naëng trôû laïi, neáu thaáy bình phuïc nhö luùc bình thöôøng, taâm neân vui möøng, khoâng caàu traû ôn. Neáu ngöôøi beänh cheát, neân tìm caùch mai taùng, noùi lôøi an uûi baïn beø, quyeán thuoäc, Khoâng ñöôïc duøng caùc thöù thuoác uoáng vaøo taêng theâm beänh, ñem boá thí cho ngöôøi. Neáu ñieàu trò beänh, khi hoï ñaõ laønh roài, sanh taâm vui möøng, ñem cho taøi vaät, cöù neân laõnh thoï, roài ñem boá thí cho nhöõng ngöôøi ngheøo khoå.

626 BOÄ LUAÄT 12

Neáu coù theå chaêm soùc, ñieàu trò ñöôïc nhö theá, neân bieát ngöôøi naøy, laø ñaïi thí chuû, laø ngöôøi chaân thaät caàu ñaïo Voâ thöôïng Boà-ñeà. Naøy thieän nam! Ngöôøi trí, luùc caàu ñaïo Boà-ñeà, giaû söû coù nhieàu taøi vaät quí baùu, cuõng neân hoïc hoûi caùch chöõa beänh nhö vaäy. Toå chöùc chaêm soùc beänh, môû phoøng khaùm beänh vaø cung caáp vaät caàn duøng cho ngöôøi beänh, nhö aên uoáng, thuoác men... Ñöôøng saù goà gheà, loài loõm, thì söûa laïi baèng phaúng roäng raõi, deïp boû gai goác, ñaù soûi, caùc thöù dô baån. Choã hieåm trôû, coù theå duøng vaùn, caây ñaø, daây v.v... ñeàu ñem thí cho, ñeå söûa chöõa laïi. Nhöõng ñoaïn ñöôøng xa, troáng vaéng, thì neân ñaøo gieáng, troàng caây aên traùi, söûa sang khe suoái. ÔÛ choã khoâng coù caây lôùn, vì ngöôøi maø troàng caây coù boùng maùt, ñeå coù nôi cho moïi ngöôøi gaùnh naëng moûi meät hoï nghæ; coù theå vì hoï, xaây ñaép neàn caáp, xaây döïng nhaø khaùch vaø caùc thöù caàn duøng, nhö bình, chaäu, ñeøn ñuoác, giöôøng gheá, ngoaï cuï v.v... ñeàu phaûi saém ñuû. Choã nöôùc chaûy doàn ñoïng laïi nhöõng vaät dô baån, thì phaûi laøm caàu coáng. ÔÛ nhöõng beán ñoø, boá thí caàu, ghe, taøu, beø, ñeå nhöõng ngöôøi khoâng theå qua ñöôïc, töï mình ñöa qua, ñoái vôùi nhöõng ngöôøi giaø yeáu, treû con oám yeáu, khoâng coù söùc löïc, töï tay mình dìu daét ñöa hoï qua soâng. ÔÛ beân caïnh ñöôøng neân xaây thaùp, troàng hoa, caây aên traùi. Thaáy ngöôøi khieáp sôï lieàn ra tay cöùu giuùp, che giaáu. Duøng taøi vaät hoaëc lôøi khuyeân lôn, ngöôøi ñuoåi baét, xin hoï tha cho. Neáu thaáy ngöôøi ñi ñöôøng, gaàn ñeán choã nguy hieåm, lieàn ñeán ñeå ñöa hoï qua ñoaïn ñöôøng ñoù. Neáu thaáy ngöôøi maát ñaát ñai, muoán quyeân sinh, tuøy nghi giuùp cho vaø duøng lôøi khoân kheùo khuyeân lôn, an uûi. Neáu ngöôøi ñi xa meät moûi, neân cho hoï taém röûa, xoa boùp chaân tay cho hoï, thí cho giöôøng naèm, neáu khoâng coù giöôøng naèm, laáy coû maø traûi, trôøi noùng duøng quaït vaø ñöa aùo xieâm cho hoï

maëc, trôøi laïnh cho hoï löûa vaø y phuïc aám, hoaëc töï tay mình laøm hoaëc baûo ngöôøi khaùc laøm. Buoân baùn ôû chôï phaûi daïy ngöôøi ta ngay thaúng, khoâng vì tham lam doái gaït laãn nhau. Thaáy ngöôøi ñi ñöôøng, neân chæ giuùp ngöôøi ta, choã naøo neân ñi, choã naøo khoâng neân ñi, nghóa laø choã coù nhieàu nöôùc, coû, khoâng coù giaëc cöôùp thì neân ñi, coøn choã naøo coù nhieàu tai naïn thì khoâng neân ñi. Thaáy ngöôøi mang giaøy, deùp, aùo xieâm, cheùn baùt hö hoaïi, lieàn vì hoï may vaù, giaët röûa, nhuoäm v.v..., coù khi hoï bò chuoät, raén, reäp, truøng ñoäc len loûi vaøo ngöôøi, coù theå giuùp hoï baét boû ñi. Boá thí phaûi ñuùng nhö yù muoán cuûa ngöôøi, luoân taïo söï thuaän hôïp. May vaù, giaët röûa saïch seõ nhöõng vaät cuûa Taêng thöôøng truù, nhö toaï cuï, ngoaï cuï, treân nhaø xí, neân ñeå nöôùc saïch, xaø phoøng hay tro ñaát saïch v.v... Neáu töï tay mình laøm ra y phuïc, bình baùt thì tröôùc daâng leân cuùng döôøng Ñöùc Phaät, cha meï, sö tröôûng, Hoaø thöôïng ñeàu duøng sau ñoù môùi töï duøng. Neáu daâng cuùng chö

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 5 627

Phaät, thì duøng höông hoa toát, heã aên vaät gì, thì tröôùc cuùng döôøng Sa-moân, Phaïm chí sau môùi töï duøng. Thaáy ngöôøi ôû xa ñeán neân aân caàn dòu daøng thaêm hoûi, boá thí nöôùc trong, taém röûa thaân theå vaø daàu xoa chaân, höông hoa, döông chi, Boàn taém, daàu thôm, nöôùc thôm, maät, aùo loùt, ngöôøi xoa daàu, khi hoï taém röûa xong, laïi laáy caùc loaïi höông hoa, thuoác vieân, thuoác boät, thöïc phaåm aên uoáng, nöôùc ngoït, tuøy hoï caàn gì, ñem ra boá thí, hoaëc boá thí dao caïo toùc, caïo raâu, ñaãy loïc nöôùc, kim, chæ, aùo baù naïp, giaáy, buùt, möïc v. v... Neáu khoâng thöôøng boá thí ñöôïc nhö vaäy, thì choïn nhöõng ngaøy trai maø boá thí. Neáu thaáy ngöôøi muø töï mình ñeán caàm tay, cho gaäy, chæ ñöôøng. Neáu thaáy ngöôøi ngheøo khoå cuûa taøi saûn hao toån, cha meï ñeàu cheát, neân laáy taøi vaät ñem cho, duøng lôøi dòu daøng noùi phaùp, an uûi, khuyeân lôn, kheùo leùo noùi veà hai quaû cuûa phieàn naõo vaø phöôùc ñöùc. Naøy thieän nam! Neáu coù theå tu taäp boá thí nhö vaäy, goïi laø thí chuû thanh tònh. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Boà-taùt taïi gia vaøBoà-taùt xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia laøm thí chuû thanh tònh, khoâng laáy laøm khoù, Boà-taùt taïi gia, laøm thí chuû thanh tònh môùi thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

---

628 BOÄ LUAÄT 12

Phaåm 20: TAM QUY THANH TÒNH Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Nhö tröôùc ñaây Ngaøi daïy: " Coù ngöôøi ñeán xin tröôùc phaûi daïy Tam quy cho hoï, sau môùi "Boá thí". Vì nhaân duyeân gì phaûi thoï Tam quy? Theá naøo goïi laø Tam quy?" Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Vì ñeå phaù tröø caùc söï ñau khoå, dieät tröø phieàn naõo, thoï höôûng an vui tòch dieät khoâng coù gì saùnh baèng, do nhaân duyeân aáy, maø phaûi laõnh thoï Tam quy. Naøy thieän nam! Tam quy nghóa laø Phaät, Phaùp vaø Taêng. Phaät laø ngöôøi coù theå noùi nguyeân nhaân phaù tröø phieàn naõo, ñöôïc giaûi thoaùt chaân chaùnh; Phaùp laø caùch thöùc ñeå phaù tröø

nguyeân nhaân phieàn naõo vaø ñöôïc giaûi thoaùt chaân thaät; Taêng laø ngöôøi laõnh thoï giaùo phaùp, phaù tröø phieàn naõo, nhôø ñoù maø ñöôïc giaûi thoaùt chôn chaùnh. Hoaëc coù thuyeát noùi: “ Neáu nhö vaäy, töùc chæ coù Nhaát quy y” . Nghóa naøy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì Ñöùc Nhö Lai coù ra ñôøi hay khoâng ra ñôøi, chaùnh phaùp voán thöôøng coù, khoâng phaân bieät. Nhö Lai ra ñôøi môùi coù söï giaûng giaûi roõ raøng; vì theá phaûi quy y rieâng Phaät. Nhö Lai ra ñôøi hay khoâng ra ñôøi, chaùnh phaùp vaãn thöôøng coù maø khoâng ngöôøi laõnh thoï, chæ coù caùc ñeä töû Phaät môùi laõnh thoï, vì theá phaûi quy y rieâng Taêng. Con ñöôøng ñöa ñeán giaûi thoaùt chôn chaùnh goïi laø Phaùp. Khoâng coù thaày chæ daïy, moät mình töï giaùc ngoä laáy goïi laø Phaät, coù theå theo ñuùng nhö chaùnh phaùp maø thoï trì goïi laø Taêng. Neáu khoâng coù Tam quy, vì sao noùi coù boán nieàm tin baát hoaïi? Ngöôøi ñöôïc Tam quy hoaëc ñuû, hoaëc khoâng ñuû. Theá naøo goïi laø ñuû? Nghóa laø quy y caû Phaät, Phaùp vaø Taêng. Theá naøo laø khoâng ñuû? Nghóa laø Ñöùc Nhö Lai chæ quy y ñoái vôùi phaùp. Naøy thieän nam! Ngöôøi ñöôïc Tam quy ñaày ñuû nhö caùc Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di. Naøy thieän nam! Phaät, Duyeân-giaùc vaø Thanh-vaên khaùc nhau, vì theá Tam Baûo khoâng theå khoâng khaùc. Theá naøo goïi laø khaùc? Luùc phaùt taâm khaùc, khi ñaéc ñaïo khaùc, khi tu haønh khaùc vaø taùnh phaàn ñeàu khaùc, do vaäy goïi laø khaùc. Vì nhaân duyeân gì maø noùi Phaät töùc laø Phaùp? Vì coù theå giaûng giaûi ñöôïc phaùp, neân goïi laø Phaät, thoï laõnh giaùo phaùp, phaân bieät giaûng thuyeát goïi laø Taêng. Coù thuyeát noùi: Phaät cuõng nhaäp vaøo haøng nguõ chuùng Taêng, thì khoâng coù Tam Baûo, tam quy y vaø boán nieàm tin baát hoaïi. Ng- hóa naøy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì Phaät neáu nhaäp vaøo haøng nguõ Taêng, thì khoâng coù Tam baûo sao? Khoâng coù ba quy y, boán nieàm tin baát hoaïi sao? Naøy thieän nam! Phaùp cuûa Boà-taùt khaùc phaùp cuûa Phaät cuõng khaùc.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 5 629

Boà-taùt coù hai haïng: Haäu thaân Boà-taùt. Luùc tu taäp ñaïo lí. Quy y haäu thaân cuûa Boà-taùt goïi laø quy y Phaùp. Quy y Boà-taùt luùc tu taäp goïi laø quy y Taêng, quaùn phaùp Höõu vi coù raát nhieàu toäi loãi, ôû rieâng moät nôi tu taäp ñöôïc vò cam loà, neân goïi laø Phaät. Taát caû phaùp giôùi Voâ laäu, Voâ vi goïi laø Phaùp. Thoï trì giôùi caám, ñoïc tuïng, giaûng giaûi möôøi hai boä kinh, goïi laø Taêng. Neáu coù ngöôøi noùi: “ Nhö Lai ñaõ dieät ñoä roài, quy y Phaät laø quy y theá naøo?” Naøy thieän nam! Quy y phaùp voâ hoïc cuûa caùc Ñöùc Phaät, trong ñôøi quaù khöù, quy y nhö vaäy, goïi laø quy y. Nhö luùc tröôùc, Nhö Lai daïy tröôûng giaû Ñeà Vò, neân quy y chuùng Taêng ñôøi sau. Quy y chö Phaät ñôøi quaù khöù, cuõng nhö vaäy. Phöôùc ñieàn, quaû baùo coù nhieàu hay ít sai khaùc, chia ra laøm ba. Neáu Phaät coøn taïi theá vaø sau khi vaøo Nieát Baøn, phöôùc baùo cuûa söï cuùng döôøng khoâng coù sai khaùc. Ngöôøi laõnh thoï quy y cuõng nhö theá. Nhö Phaät coøn taïi theá, vì haøng ñeä töû maø cheá ra giôùi luaät, khi ñöùc Phaät ñaõ tòch dieät, coù ngöôøi huyû phaïm, cuõng bò toäi baùo, quy y chö Phaät quaù khöù, cuõng nhö vaäy, Nhö lai luùc gaàn Nieát Baøn, taát caû Trôøi, Ngöôøi vì söï Nieát baøn cuûa Phaät, daâng leân cuùng döôøng raát nhieàu taøi vaät, baáy giôø Nhö Lai chöa vaøo Nieát Baøn, vaãn coøn taïi

theá nhöng thoï nhaän nhöõng söï cuùng döôøng cuûa ñôøi sau, quy y chö Phaät trong quaù khöù cuõng nhö vaäy. Thí nhö ngöôøi coù cha, meï ôû xa, ngöôøi aáy coù luùc giaän döõ chöûi maéng, cuõng bò maéc toäi, hoaëc coù luùc cung kính, khen ngôïi cuõng ñöôïc phöôùc baùo. Quy y chö Phaät ôû ñôøi quaù khöù, cuõng nhö vaäy. Vì theá Nhö Lai noùi: Nhö Lai coøn taïi theá vaø sau khi Nieát Baøn, coù thieát leã cuùng döôøng, thì ngöôøi cuùng döôøng höôûng phöôùc baùo cuõng gioáng nhau. Naøy thieän nam! Coù ngöôøi nam hay nöõ coù theå noùi ba laàn phaùp Tam quy, goïi laø Öu-baø-taéc, goïi laø Öu-baø-di. Chö Phaät chæ quy y Phaùp, nhöng Phaùp do Phaät thuyeát giaûng, neân ñöôïc hieån hieän, vì theá tröôùc tieân neân quy y Phaät. Thanh tònh thaân, khaåu, yù, chí taâm nieäm Phaät. Nieäm roài xa lìa ñöôïc sôï haõi, khoå naõo, do vaäy neân quy y Phaät tröôùc. Ngöôøi trí soi xeùt kó veà trí tueä vaø giaûi thoaùt cuûa Ñöùc Nhö Lai laø hôn heát coù theå giaûng phaùp giaûi thoaùt vaø nhaân duyeân giaûi thoaùt, coù theå thuyeát giaûng veà coõi vaéng laëng voâ thöôïng, coù theå laøm khoâ caïn bieån lôùn khoå naõo sanh töû, oai nghi ñónh ñaït, ba nghieäp vaéng laëng, vì theá, tröôùc tieân neân quy y Phaät. Ngöôøi trí quaùn saùt saâu xa veà phaùp trong coõi sanh töû laø noãi khoå lôùn, nhôø ñaïo lí chôn chaùnh voâ thöôïng, môùi coù theå dieät tröø. Phaùp sanh töû laø khaùt aùi, ngheøo ñoùi, vò cam loà Voâ thöôïng môùi laøm no ñuû caû. Phaùp sanh töû laø lo sôï, hieåm naïn, chaùnh phaùp cao caû dieät tröø ñöôïc heát. Sanh töû laø sai laàm, khoâng ñuùng söï thaät, Voâ thöôøng cho laø thöôøng, voâ ngaõ cho laø ngaõ, khoâng an laïc cho laø an laïc, khoâng thanh tònh cho laø thanh tònh, chaùnh phaùp cao

630 BOÄ LUAÄT 12

quí thì dieät tröø ñöôïc taát caû, do nhaân duyeân aáy neân quy y Phaùp. Ngöôøi trí neân quaùn saùt ñoà chuùng cuûa ngoaïi ñaïo laø nhöõng ngöôøi khoâng coù hoå theïn, soáng khoâng ñuùng phaùp, tuy coù tu taäp, nhöng khoâng bieát con ñöôøng chôn chaùnh, duø coù caàu giaûi thoaùt nhöng khoâng ñaït ñöôïc muïc ñích, duø ñöôïc moät ít phaùp laønh cuûa theá tuïc, nhöng ích kyû khoâng daïy laïi cho ngöôøi, khoâng phaûi taùnh cuûa vieäc thieän maø töôûng laø vieäc thieän. Coøn Taêng chuùng cuûa Phaät taâm ñeàu vaéng laëng, taâm thöông yeâu roäng lôùn, ít ham muoán, bieát ñuû, soáng nhö chaùnh Phaùp, tu ñaïo chôn chaùnh, chöùng ñöôïc giaûi thoaùt, sau khi chöùng ñaéc ñaïo quaû ñem daïy laïi cho taát caû moïi ngöôøi, vì theá neân quy y Taêng. Neáu bieát leã baùi Tam Baûo nhö vaäy, cung kính ñoùn tieãn, toân troïng, khen ngôïi, nhö phaùp vöõng tin, khoâng coøn nghi ngaïi aáy môùi goïi laø cuùng döôøng Tam Baûo. Neáu coù ngöôøi naøo, ñaõ quy y Tam Baûo, duø khoâng thoï giôùi, nhöng dieät tröø taát caû phaùp xaáu aùc, tu taäp taát caû caùc phaùp chôn thieän, tuy ôû taïi gia, soáng ñuùng chaùnh phaùp, thì cuõng goïi laø Öu-baø-taéc. Neáu coù ai ñoù noùi: “ Tröôùc khoâng quy y Phaät, Phaùp, Taêng Baûo, thì neân bieát ngöôøi aáy khoâng ñöôïc ñaéc giôùi”. Nghóa aáy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì tröôùc kia Nhö Lai ñaõ daïy: “ Thieän lai Tyø-kheo!” Laø ngöôøi duø chöa ñöôïc quy y Tam Baûo, nhöng maø giôùi luaät ñaõ ñöôïc ñaày ñuû. Hoaëc neáu coù ai ñoù noùi: “ Neáu khoâng thoï ñuû taát caû caùc giôùi, töùc khoâng ñöôïc giôùi. Phaùp Baùt quan Trai giôùi cuõng nhö vaäy”. Nghóa naøy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì khoâng thoï ñuû neân khoâng ñöôïc giôùi,

nhöng coù ngöôøi chæ caàu Öu-baø-taéc, laøm sao ñöôïc giôùi, nhöng thaät söï vaãn laø ñöôïc giôùi, chæ khoâng troïn ñuû hoaøn toaøn ñoù thoâi. Baùt Quan Trai giôùi, neáu khoâng thoï ñuû, duø khoâng goïi Trai, nhöng coù theå ñöôïc goïi laø laønh. Naøy thieän nam! Neáu coù theå laøm trong saïch thaân, khaåu, yù nghieäp maø thoï giôùi Öu-baø-taéc, thì goïi laø naêm aám.Vaäy theá naøo goïi laø naêm aám? Khoâng laõnh thoï söï hieåu bieát sai laàm, khoâng noùi veà söï hieåu bieát sai laàm, maø chæ tin, hieåu caùi ñuùng vaø chæ noùi ñieàu hieåu bieát ñuùng, tu haønh chaùnh phaùp thì goïi laø naêm aám. Thoï Tam quy roài, maø laøm caùc vieäc si meâ, thoï phaùp ngoaïi ñaïo vaø lôøi daïy cuûa trôøi Töï Taïi, aáy laø nhaân duyeân maát Tam quy. Neáu ngöôøi chaát phaùc, chaân thaät, taâm khoâng tham lam, tu haønh, bieát hoå theïn, ít ham muoán bieát ñuû, ngöôøi aáy khoâng laâu seõ ñöôïc thaân taâm thanh tònh. Neáu coù ngöôøi taïo ra nhieàu thöù nghieäp xaáu, muoán ñöôïc an vui, neân tu taäp nghieäp laønh, nhö vieäc buoân baùn ôû chôï, nhöng kì thaät taâm ngöôøi aáy, khoâng thöông yeâu chuùng sanh, nhö vaäy, ngöôøi aáy khoâng ñöôïc phaùp Tam quy. Neáu ngöôøi vì giöõ gìn nhaø cöûa, thaân maïng, maø cuùng teá caùc vò thaàn, thì ngöôøi aáy khoâng goïi laø maát phaùp quy y, neáu ngöôøi chí taâm tin ngoaïi ñaïo, coù theå cöùu ñöôïc

taát caû lo sôï, maø leã baùi hoï, thì ngöôøi naøy môùi maát phaùp Tam quy. Neáu nghe theo caùc trôøi, coù vò töøng thaáy coâng ñöùc cuûa Phaät hôn mình, maø leã baùi cuùng döôøng, thì ngöôøi aáy, maát phaùp Tam quy. Hoaëc coù luùc leã baùi Töï taïi Thieân vöông, cuõng nhö leã baùi caùc vò vua theá gian, tröôûng giaû, ngöôøi quyù phaùi, caùc baäc coù tuoåi coù ñöùc haïnh, ngöôøi nhö vaäy, khoâng maát phaùp Tam quy. Duø coù phaûi leã baùi giaùo phaùp taø ñaïo, cuõng neân caån thaän, khoâng ñöôïc laõnh thoï, luùc cuùng döôøng caùc vò trôøi, neân khôûi taâm Töø bi, vì ñeå göõ gìn taøi saûn, ñaát nöôùc vaø söï lo sôï cuûa daân. Giaùo thuyeát cuûa taø kieán, taïi sao khoâng laõnh thoï? Ngöôøi trí neân quaùn saùt kó giaùo phaùp ngoaïi ñaïo, vì hoï noùi: “ Taát caû vaïn vaät, ñeàu do trôøi Töï taïi taïo ra” . Neáu do trôøi Töï taïi taïo ra, vì sao ngaøy nay Nhö Lai phaûi tu phaùp thieän? Hoaëc noùi : “ Rôi mình xuoáng vöïc saâu, nhaûy vaøo löûa, nhòn ñoùi, xaû boû thaân maïng töùc thì heát khoå”. Ñoù laø nguyeân nhaân khoå, sao noùi laø thoaùt khoå? Taát caû chuùng sanh taïo nghieäp thieän aùc vaø do nghieäp duyeân maø töï chòu quaû baùo. Neáu coù thuyeát noùi: “ Taát caû vaïn vaät, thôøi tieát, traêng sao, ñeàu do trôøi Töï taïi taïo ra”. Taø thuyeát noùi nhö vaäy, thì ta caàn gì taïo ra caùc coâng vieäc trong hieän taïi vaø ñaâu coù nhaän laõnh nghieäp quaû quaù khöù laøm gì? Ngöôøi trí bieát raát roõ nghieäp quaû nhö vaäy, taïi sao coøn noùi thôøi tieát, traêng sao do trôøi Töï taïi taïo ra! Coøn neáu noùi thôøi tieát, traêng sao laø nhaân duyeân thoï chòu nhöõng khoå vui; thì thieân haï coù cuøng thôøi tieát, tinh tuù, taïi sao coù ngöôøi khoå, coù ngöôøi vui, coù ngöôøi nam, coù ngöôøi nöõ? Coõi Trôøi, A-tu-la coù cuøng thôøi tieát, ñoàng sanh moät tinh tuù, sao coù luùc coõi Trôøi hôn A-tu-la, hoaëc coù luùc A-tu-la hôn coõi Trôøi, maø khoâng nhö nhau? Hoaëc coù luùc caùc vò vua cuøng thôøi tieát, cuøng tinh tuù, cuøng chung phaùp cheá cai trò, maø coù ngöôøi maát nöôùc, coù ngöôøi giöõ gìn ñöôïc ñaát

nöôùc? Caùc ngoaïi ñaïo cuõng noùi: “ Neáu coù naêm thaùng xaáu, tinh tuù xaáu xuaát hieän, neân daïy chuùng sanh, tu taäp phaùp laønh, ñeå toáng khöù tai hoaï”. Neáu ñaõ do naêm thaùng xaáu vaø tinh tuù xaáu sinh ra, taïi sao tu taäp phaùp thieän laïi dieät töø ñöôïc? Do nhaân duyeân aáy, ngöôøi trí sao thoï laõnh giaùo phaùp cuûa ngoaïi ñaïo? Naøy thieän nam! Taát caû chuùng sanh, tuøy theo nghieäp ñaõ taïo, neáu tu theo söï chaân chaùnh seõ ñöôïc an laïc, neáu tu theo söï hieåu bieát sai laàm, seõ bò khoå ñau. Do tu nghieäp thieän, maø ñöôïc töï taïi, ñöôïc töï taïi roài chuùng sanh gaàn guõi, mình seõ noùi nhaân duyeân taïo nghieäp laønh maø ñöôïc töï taïi, taát caû chuùng sanh ñeàu do nhaân duyeân tu nghieäp laønh, neân höôûng ñöôïc an laïc, chöù khoâng phaûi do naêm thaùng xaáu, hay tinh tuù khoâng toát. Naøy thieän nam! Vua A-Xaø Theá vaø Ñeà-Baø-Ñaït-Ña ñeàu do nhaân duyeân taïo nghieäp xaáu aùc, neân ñoaï vaøo ñòa nguïc, khoâng phaûi do naêm thaùng xaáu, tinh tuù khoâng toát, maø bò quaû baùo ñoù. Uaát-Ñaàu-Lam-Phaát do

nhaân duyeân taø kieán, ñôøi sau bò ñoaï vaøo trong ñòa nguïc lôùn. Naøy thieän nam! Taát caû phaùp thieän do loøng tham muoán laøm caên baûn, nhôø nhaân duyeân tham muoán maø ñöôïc Tam Boà-ñeà vaø quaû giaûi thoaùt. Vaøo trong phaùp xuaát gia, phaù töø caùc nghieäp xaáu vaø nghieäp trong ba coõi, naêng thoï trì giôùi luaät, gaàn guõi chö Phaät, boá thí vaø xaû cho taát caû ngöôøi aên xin, tu taäp ñònh taùnh, dieät töø quaû baùo xaáu aùc, tieâu dieät toäi loãi, quyeát ñöôïc “ Ñònh Tuï”, xa lìa ba chöôùng, khoân kheùo tu taäp dieät töø phieàn naõo, aáy laø nhaân duyeân tham muoán ñeå thoï trì Tam quy, nhôø thoï trì Tam quy maø ñöôïc thoï giôùi, ñaõ thoï giôùi roài neân hieåu bieát tu taäp hôn haún haøng Thanh- vaên. Coù ngöôøi lo sôï sö töû, coïp, soùi, caùc loaïi thuù döõ .v.v... quy y vôùi Phaät coøn ñöôïc giaûi thoaùt, huoáng chi laø ngöôøi phaùt taâm laønh caàu ñaïo xuaát theá maø khoâng ñöôïc giaûi thoaùt? OÂng Caáp Coâ Ñoäc daïy baûo moïi ngöôøi trong nhaø. Ñeán nhö ngöôøi con, coøn ôû trong thai cuõng cho thoï Tam quy. Ngöôøi con trong thai thaät ra khoâng theå thaønh töïu Tam quy. Tai sao? Vì phaùp Tam quy caàn phaûi töø chính mieäng mình phaùt ra lôøi noùi. Maëc duø khoâng ñöôïc thaønh töïu nhöng cuõng ñöôïc uûng hoä. Naøy thieän nam! Caùc ngoaïi ñaïo noùi: “ Taát caû theá gian ñeàu do trôøi Töï Taïi taïo ra”. Hoï cuõng noùi: “ Vaøo ñôøi sau hôn traêm kieáp, seõ coù moät vò Huyeãn Hoaù xuaát theá, hoï noùi ngöôøi Huyeãn Hoaù aáy töùc chæ cho Phaät. Neáu trôøi Töï taïi coù theå laøm Phaät, thì taïi sao Phaät phaù nghóa quy y cuûa trôøi Töï taïi? Neáu trôøi Töï taïi khoâng theå laøm Phaät, taïi sao noùi taát caû theá gian ñeàu do trôøi Töï Taïi taïo ra? Ngoaïi ñaïo laïi noùi: Trôøi Ñaïi Phaïm thieân vöông, Trôøi Ñaïi Töï Taïi, Tyø Nöïu Thieân Chuû ñeàu laø moät, laïi noùi choã sanh cuûa moãi vò coù khaùc nhau. Trôøi Töï Taïi coù caùc teân: Thöôøng, Chuû, Höõu, Luaät Ñaø, Thi Baø, moãi moãi teân ñeàu coù söï khaùc nhau, cuõng caàu giaûi thoaùt, cuõng laø giaûi thoaùt. Nghóa naøy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì Trôøi Töï Taïi sanh ra chuùng sanh, taïo ra caùc coõi, taïo nghieäp thieän aùc vaø caùc nghieäp quaû baùo, taïo tham, saân, si troùi buoäc chuùng sanh, laïi noùi chuùng sanh luùc ñöôïc giaûi thoaùt ñeàu vaøo trong thaân, do vaäy giaûi thoaùt laø phaùp voâ thöôøng. Nghóa naøy khoâng ñuùng. Vì

neáu voâ thöôøng, thì laøm theá naøo ñöôïc goïi laø giaûi thoaùt? Nhö con Baø-la-moân trôû laïi ñöôïc soáng laâu. Do vaäy khoâng neân goïi trôøi Töï Taïi vaø ba vò trôøi kia, cuõng khoâng ñöôïc goïi laø moät. Vì sao? Vì ngöôøi A-chu-na, maø Tyø-nöïu-ñaïi thieân, vì hoï taïo phaùp giaûi thoaùt, do yù nghóa aáy maø goïi laø moät. Neáu noùi giaûi thoaùt laø voâ thöôøng, thì neân bieát laø huyeãn, chöù khoâng phaûi Phaät laø huyeãn. Neáu bieát ñöôïc chaùnh kieán, chôn ngaõ roõ raøng, ñoù laø giaûi thoaùt. Laïi coù thuyeát noùi: “ Thaáy ñöôïc vi traàn goïi ñoù laø giaûi thoaùt”. Laïi coù thuyeát noùi: “ Thaáy ñöôïc taùnh khaùc, ngaõ khaùc, goïi laø giaûi thoaùt”. Nghóa aáy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì coù khaû naêng tu taäp

ñaïo lí, thì thaáy ñöôïc Töù ñeá chaân thaät, thì ngöôøi aáy môùi thaáy ñöôïc taùnh, thaáy ñöôïc ngaõ. Neáu ngöôøi ñaõ thoï Tam quy, ngöôøi aáy coù theå thaáy ñöôïc Töù ñeá chaân thaät. Tam quy chính laø coäi nguoàn cuûa taát caû thieän phaùp, cho ñeán coäi nguoàn cuûa Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. Boà-taùt coù hai haïng: Boà-taùt taïi gia vaø Boà-taùt xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia haønh thanh tònh Tam quy, khoâng laáy laøm khoù, Boà-taùt taïi gia, haønh thanh tònh Tam quy môùi thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

Phaåm 21: BAÙT QUAN TRAI GIÔÙI Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Neáu coù ngöôøi thoï Tam quy Trai giôùi, thì ngöôøi aáy, ñöôïc nhöõng phöôùc baùo gì? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi, ñöôïc thoï Tam quy Y, neân bieát, ngöôøi naøy, ñöôïc phöôùc baùo khoâng cuøng taän. Naøy thieän nam! Nöôùc Ca-Laêng-Giaø, coù kho taøng chöùa baûy baùu, goïi laø Taân-giaø-la. Daân chuùng trong nöôùc ñoù bao goàm lôùn nhoû, nam nöõ, neáu duøng xe coä, voi, ngöïa, laïc ñaø, löøa v.v... chôû trong baûy ngaøy, baûy thaùng vaø baûy naêm, cuõng khoâng theå heát. Neáu coù ngöôøi chí taâm thoï Tam quy Trai giôùi, thì ngöôøi aáy ñöôïc coâng ñöùc phöôùc baùo nhieàu hôn vaät baùu cuûa kho taøng kia. Naøy thieän nam! Nöôùc Tyø-ñeà-ha coù kho baûy baùu, teân laø Baùn-laêng- ca. Daân chuùng trong nöôùc ñoù, bao goàm lôùn nhoû, nam nöõ neáu duøng xe coä, ngöïa, voi, laïc ñaø,löøa v.v... chôû ñi baûy ngaøy, baûy thaùng, baûy naêm cuõng khoâng theå heát ñöôïc. Neáu coù ngöôøi, chí taâm thoï Tam quy Trai giôùi, thì ngöôøi aáy ñöôïc coâng ñöùc phöôùc baùo nhieàu hôn vaät baùu cuûa kho taøng kia. Naøy thieän nam! Nöôùc Ba-La-Naïi, coù kho baûy baùu, teân laø Nhöông Khö. Daân chuùng trong nöôùc aáy lôùn nhoû, nam nöõ neáu duøng xe coä, ngöïa, voi, laïc ñaø, löøa v.v... chôû ñi trong baûy ngaøy, baûy thaùng, baûy naêm cuõng khoâng heát vaät baùu, trong kho baûy baùu kia. Neáu coù ngöôøi thoï trì Tam quy Trai giôùi, thì ngöôøi aáy coâng ñöùc phöôùc baùo coù ñöôïc seõ nhieàu hôn vaät baùu trong kho taøng kia. Naøy thieän nam! Nöôùc Caøn-ñaø-la coù kho baûy baùu, teân laø Y-La-Baùt- Ña. Daân chuùng trong nöôùc aáy bao goàm lôùn nhoû, nam nöõ thöôøng, neáu duøng xe coä, voi, ngöïa,

laïc ñaø, löøa v.v... chôû ñi trong baûy ngaøy, baûy thaùng, baûy naêm cuõng khoâng theå heát vaät baùu trong baûy kho taøng aáy. Neáu coù ngöôøi chí taâm thoï Tam quy trai giôùi, thì coâng ñöùc phöôùc baùo, cuûa ngöôøi naøy coù ñöôïc nhieàu hôn vaät baùu cuûa kho taøng kia. Naøy thieän nam! Coù ngöôøi theo ngöôøi khaùc, ba laàn thoï Tam quy, ba laàn thoï, Taùm giôùi, ñoù goïi laø ñaày ñuû Öu-baø-taéc trai giôùi, moät ngaøy moät ñeâm khi aùnh saùng maët trôøi vöøa xuaát hieän laø luùc xaû giôùi, cho neân khoâng ñöôïc beân töôïng Phaät caàu thoï giôùi. Phaûi theo ngöôøi naøo caên baûn thanh tònh, thoï roài thanh tònh tu taäp, giaùc quaùn thanh tònh, taâm nieäm thanh tònh vaø caàu phöôùc baùo thanh tònh, ñoù môùi goïi laø Tam quy, Trai giôùi thanh tònh.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 5 635

Naøy thieän nam! Neáu ngöôøi quy y vaø thoï Taùm Trai giôùi thanh tònh nhö theá, ngoaøi naêm toäi nguõ nghòch ra, coøn taát caû toäi khaùc, ñeàu dieät tröø ñöôïc heát. Do vaäy giôùi naøy, khoâng theå moät luùc maø hai ngöôøi cuøng thoï. Vì trong moät luùc maø hai ngöôøi cuøng thoï, thì nhaân duyeân gì moät ngöôøi huûy phaïm, moät ngöôøi kieân trì? Vì thaàn löïc cuûa giôùi naøy, neân ñôøi sau, trong cuoäc soáng khoâng laøm vieäc aùc, ñaõ thoï giôùi roài, coù taïo loãi laàm khoâng bao giôø maát giôùi. Neáu tröôùc ñoù, quan sai ñem saéc lònh ñeán ñeå xöû töû moät ngöôøi, nhöng lònh chaäm chöa ñeán, ngöôøi thoï lònh lieàn phaùt taâm thoï Trai giôùi, luùc thoï Trai giôùi thì leänh ñeán neân phaûi gieát, maëc duø cuøng moät luùc, nhöng nhôø oai löïc cuûa giôùi, maø khoâng maéc toäi saùt sanh. Neáu coù ngöôøi quyeàn quí, thöôøng hay ra leänh laøm caùc vieäc aùc, maø muoán thoï Trai giôùi, thì tröôùc neân caûnh tænh hoï phaûi dieät tröø caùc ñieàu aùc, ñeå ñöôïc trong sa- ïch, neáu tröôùc khoâng baûo hoï dieät tröø caùc ñieàu aùc, maø lieàn cho hoï thoï Trai giôùi; nhö vaäy khoâng ñöôïc goïi laø Trai giôùi. Ngöôøi muoán thoï Trai giôùi, tröôùc phaûi baùo cho ngöôøi laõnh ñaïo trong ñòa phöông cuûa mình: Toâi muoán thoï Trai giôùi, heã ñeán nhöõng ngaøy Trai giôùi, phaûi ñình chæ nhöõng hình phaït. Neáu thoï trì Trai giôùi thanh tònh nhö vaäy, thì ngöôøi aáy ñöôïc voâ löôïng phöôùc baùo, cho ñeán moïi söï an laïc cao quyù. Khi Phaät Di Laëc ra ñôøi, ngöôøi thoï Trai giôùi caû traêm naêm, khoâng baèng ñôøi Nhö Lai baây giôø chæ moät ngaøy ñeâm. Vì sao? Vì hieän tai ñôøi naøy chuùng sanh ñaày ñuû nhöõng ñieàu oâ tröôïc, vì theá Nhö Lai vì baø Loäc Töû noùi: Naøy thieän nöõ! Neáu caây Sa La coù theå thoï Taùm Trai giôùi, thì cuõng ñöôïc höôûng an vui nôi coõi Trôøi, Ngöôøi vôùi nieàm vui cao quí. Naøy thieän nam! Taùm Trai giôùi naøy, töùc laø chuoãi ngoïc ñeå trang nghieâm Boà-ñeà voâ thöôïng. Trai giôùi nhö vaäy, vöøa deã thoï trì, maø laïi ñöôïc nhieàu coâng ñöùc; neáu coù ngöôøi, caûm thaáy thoï trì deã nhö vaäy, maø khoâng thoï trì, ñoù laø ngöôøi buoâng lung. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Boà-taùt taïi gia vaø Boà-taùt xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia, daïy baûo chuùng sanh, thoï trì thanh tònh Taùm Trai giôùi khoâng khoù, Boà-taùt taïi gia, daïy baûo ngöôøi khaùc thoï trì thanh tònh Taùm Trai giôùi, môùi thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

636 BOÄ LUAÄT 12

KINH ÖU-BAØ-TAÉC GIÔÙI QUYEÅN 6

Phaåm 22: NAÊM GIÔÙI

Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Nhöõng ngöôøi naøo ñöôïc Tam quy vaø nhöõng ngöôøi naøo khoâng ñöôïc Tam quy? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Nhöõng ngöôøi tin nhaân, tin quaû, tin veà ñaïo lí chaân thaät, tin mình coù theå ñöôïc chaùnh ñaïo, thì ñöôïc Tam quy. Nhöõng ngöôøi chí taâm, nieàm tin khoâng thoái chuyeån, gaàn guõi Tam Baûo, nghe lôøi chæ daïy cuûa baïn toát, thì ñöôïc Tam quy. Giôùi Öu-baø-taéc cuõng vaäy. Neáu coù khaû naêng quaùn, giôí Öu-baø-taéc coù nhieàu coâng ñöùc phöôùc baùo vaø dieät ñöôïc voâ löôïng phaùp aùc, chuùng sanh voâ soá thoï khoå cuõng nhö vaäy. Khoù ñöôïc laøm thaân ngöôøi, duø ñöôïc laøm thaân ngöôøi, khoù ñuû caùc caên; duø ñuû caùc caên, khoù coù ñöôïc tín taâm, duø ñöôïc tín taâm, khoù gaëp baïn laønh, duø gaëp baïn laønh, khoù ñöôïc töï taïi, duø ñöôïc töï taïi, nhöng caùc phaùp voâ thöôøng. Ta nay neáu taïo aùc nghieäp, do nghieäp aùc naøy maø thaân taâm thoï quaû baùo xaáu trong hai ñôøi, vì nhaân duyeân aáy, heã thaân, khaåu, yù laøm aùc, laø keû thuø cuûa ta. Giaû söû ba nghieäp taïo aùc, maø khoâng maéc quaû baùo, thì nhöõng nghieäp aùc ôû hieän taïi, cuõng khoâng neân laøm. Trong hieän taïi, ba nghieäp aùc sanh Saéc, Thoï, Töôûng, Haønh, Thöùc aùc; khi cheát sanh hoái haän. Vì sao? Vì nhaân duyeân aáy, ta thoï Tam quy vaø Taùm trai giôùi ñeå xa lìa taát caû nghieäp aùc vaø baát thieän. Ngöôøi trí, neân quaùn giôùi coù hai loaïi: Giôùi Theá gian, Giôùi Ñeä nhaát nghóa. Neáu khoâng nöông nôi Tam Baûo maø thoï giôùi, goïi laø giôùi Theá gian, giôùi aáy khoâng beàn chaéc, nhö maøn veõ khoâng coù keo, do vaäy, ta tröôùc quy y Tam Baûo, sau môùi thoï giôùi, hoaëc thoï giôùi troïn ñôøi hoaëc thoï chæ trong moät ngaøy moät ñeâm, ñoù laø phaùp Taùm Trai giôùi cuûa Öu-baø-taéc. Heã laø phaùp theá gian thì khoâng theå phaù tröø ñöôïc caùc nghieäp aùc ôû ñôøi tröôùc, coøn thoï Tam quy giôùi, thì phaù tröø ñöôïc, duø taïo toäi lôùn cuõng khoâng maát giôùi, vì nhôø oai löïc cuûa giôùi. Hai ngöôøi cuøng taïo toäi aùc, moät ngöôøi thoï giôùi, moät

ngöôøi khoâng thoï giôùi, thì ngöôøi ñaõ thoï giôùi toäi naëng hôn, coøn ngöôøi chöa thoï giôùi toäi nheï hôn, vì phaù boû lôøi daïy cuûa Phaät. Toäi coù hai loaïi: Taùnh troïng. Giaù troïng. Hai toäi aáy, laïi coù naëng nheï, hoaëc coù ngöôøi toäi naëng laïi taïo nheï, coù ngöôøi toäi nheï maø taïo naëng, nhö Öông Quaät Ma thoï giôùi theá gian, Roàng Y La Baùt thoï giôùi Ñeä nhaát nghóa. Öông Quaät Ma La phaù taùnh troïng, neân khoâng toäi naëng, Roàng Y La Baùt phaù hoaïi giaù cheá, neân bò toäi naëng; vì theá coù ngöôøi toäi naëng thaønh nheï, toäi nheï thaønh naëng, do vaäy, khoâng neân cho giôùi ñoàng, ñöôïc phöôùc baùo cuõng gioáng nhau. Giôùi Theá gian cuõng coù khoâng gieát haïi, khoâng troäm caép; giôùi Ñeä nhaát nghóa, cuõng khoâng gieát haïi, khoâng troäm caép; cho ñeán khoâng uoáng röôïu cuõng nhö vaäy. Giôùi Theá gian nguoàn goác cuûa noù khoâng thanh tònh, sau khi thoï roài seõ khoâng

thanh tònh, neân khi thöïc haønh khoâng thanh tònh, giaùc quaùn khoâng thanh tònh, taâm nieäm khoâng thanh tònh, phöôùc baùo khoâng thanh tònh; neân khoâng goïi laø giôùi Ñeä nhaát nghóa, chæ goïi laø giôùi theá gian; do vaäy, ta thoï ñaày ñuû giôùi Ñeä nhaát nghóa. Naøy thieän nam! Chuùng sanh ñôøi sau thaân cao taùm tröôïng, tuoåi thoï taùm vaïn boán ngaøn naêm, luùc aáy môùi thoï giôùi. Hoaëc nay trong ñôøi xaáu aùc, neáu coù ngöôøi thoï giôùi, thì phöôùc baùo hai ngöôøi baèng nhau, vì ba thieän caên bình ñaúng. Hoaëc coù thuyeát noùi: "Neáu gieát haïi thaân maïng seõ ñöôïc ñaéc giôùi". Nghóa aáy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì heã laø giôùi caám, thì vôùi taát caû loaïi vaät ñaùng gieát, ñeàu khoâng ñöôïc gieát. Loaøi vaät ñaùng gieát maø khoâng ñöôïc gieát, nhieàu ñeán voâ löôïng voâ bieân, phöôùc baùo cuûa giôùi cuõng voâ löôïng voâ bieân nhö vaäy. Naøy thieän nam! Trong taát caû söï boá thí, boá thí söï khoâng sôï haõi laø thöù nhaát; vì theá, Nhö Lai môùi noùi roäng naêm thöù boá thí, töùc laø naêm giôùi; naêm giôùi nhö vaäy, laøm cho chuùng sanh, xa naêm ñieàu lo sôï. Naêm thöù boá thí aáy, raát deã tu haønh, raát töï taïi, khoâng chöôùng ngaïi vaø khoâng toán keùm taøi vaät maø ñöôïc phöôùc baùo voâ löôïng voâ bieân, xa lìa naêm thöù boá thí aáy, khoâng theå chöùng ñöôïc quaû Tu-Ñaø-Hoaøn cho ñeán quaû vò Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. Naøy thieän nam! Neáu ngöôøi naøo, thoï giôùi roài; neân bieát, ngöôøi aáy, ñöôïc caùc vò Trôøi, Ngöôøi cung kính uûng hoä; ñöôïc danh tieáng roäng khaép, duø coù gaëp caûnh xaáu aùc, taâm khoâng u buoàn, chuùng sanh thích gaàn guõi, öa ñeán nöông töïa. Con cuûa tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc, maëc duø vì taùm ngaøn ñoàng tieàn vaøng maø thoï giôùi cuõng ñöôïc phöôùc baùo voâ löôïng coâng ñöùc. Naøy thieän nam! Vì taøi vaät maø thoï giôùi, coøn ñöôïc lôïi ích, huoáng laø coù ngöôøi chí taâm vì phaùp giaûi thoaùt maø khoâng ñöôïc phöôùc baùo sao? Naøy thieän nam! Coù naêm phaùp laønh bao quanh caùc giôùi aáy, luoân

laøm cho giôùi taêng tröôûng nhö nöôùc soâng Haèng. Naêm phaùp aáy laø: 1: Taâm tö. 2:Taâm bi. 3: Taâm hyû. 4: Nhaãn nhuïc. 5: Loøng tin. Noù laøm cho ngöôøi ñoù coù khaû naêng phaù tröø taø kieán saâu daøy, taâm khoâng nghi ngôø, ñaày ñuû chaùnh nieäm, tu taäp thanh tònh, coäi goác cuõng thanh tònh, xa lìa nhöõng giaùc quaùn xaáu. Naøy thieän nam! Neáu ngöôøi naøo coù khaû naêng xa lìa naêm ñieàu aùc, goïi laø thoï giôùi, thì xa lìa ñöôïc taát caû ñieàu aùc cuûa thaân, khaåu, yù. Neáu coù ngöôøi naùo ñoù noùi, xa lìa naêm giôùi naøy roài, cuõng coù theå thoaùt khoûi sanh töû, thì nghóa naøy khoâng coù lyù. Naøy thieän nam! Neáu ngöôøi naøo muoán vöôït bieån khoå sanh töû, thì neân chí taâm thoï trì naêm giôùi. Trong naêm giôùi naøy, coù boán giôùi ñôøi sau thaønh voâ taùc giôùi, chæ vì loøng aùi nhieãm khoù ñoaïn tröø, neân phaûi khoâng thaønh, do nhaân duyeân troùi buoäc nôi daâm duïc, vaäy neân chí taâm, caån thaän, khoâng buoâng lung. Neáu coù thuyeát noùi: "Laïi coù voâ löôïng phaùp raát naëng; chö Phaät trong quaù khöù, vì nhaân duyeân gì khoâng ngaên caám, maø chæ ngaên caám khoâng uoáng röôïu?" Naøy thieän nam! Do uoáng röôïu, taâm khoâng coøn bieát hoå theïn; ñoái vôùi ba ñöôøng döõ khoâng coøn bieát lo sôï; vì nhaân duyeân aáy, neân khoâng thoï ñöôïc boán giôùi kia. Do vaäy, chö Phaät quaù

khöù ngaên caám khoâng cho uoáng röôïu. Neáu coù thuyeát noùi: “Nhö Lai ñaõ noùi: Röôïu coù nhieàu toäi loãi, taïi sao naêm giôùi khoâng ñeå noù ôû phaàn ñaàu?” Nghóa aáy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì giôùi khoâng uoáng röôïu laø giaù troïng, khoâng phaûi laø taùnh troïng. Nhö lai tröôùc cheá ra giôùi taùnh troïng, sau cheá ra giaù troïng. Naøy thieän nam! Nhö Lai tröôùc ñaõ coù noùi, trong thaùng coù traêng hay toái traêng ñeàu coù ba ngaøy Trai, laø döïa theo ngoaïi ñaïo, vì hoï thöôøng duøng nhöõng ngaøy aáy, cuùng döôøng caùc vò trôøi, neân Nhö Lai noùi coù ba ngaøy Trai. Naøy thieän nam! Nhôø daây buoäc neân maøn cöûa khoâng rôi, phaùp ba ngaøy Trai cuõng vaäy. Chuùng sanh, neáu phaùt taâm thoï trì Trai giôùi, khoâng bao giôø ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc. Naøy thieän nam! Coù ngöôøi, luùc muoán boá thí, luùc cuùng döôøng Tam Baûo, luùc thì toïa thieàn, luùc tu taäp thieän phaùp, luùc thì ñoïc kinh cuùng döôøng cha meï, laïi coøn töï laäp nguyeän: “Neáu ta khoâng laøm, phaûi töï phaït laáy”, thì ngöôøi naøy, ngaøy ñeâm phöôùc ñöùc taêng tröôûng nhö doøng soâng Haèng. Naêm giôùi nhö vaäy coù naêm phöôùc baùo: Quaû voâ taùc. Quaû baùo. Quaû thöøa. Quaû taïo taùc. Quaû giaûi thoaùt. Neáu coù ngöôøi thoï trì ñaày ñuû naêm giôùi, neân bieát, ngöôøi naøy ñöôïc naêm phöôùc baùo nhö vaäy. Neáu coù vò Öu-baø-taéc thöôøng ñeán chuøa, ñeán caùc Taêng phoøng, gaàn guõi caùc vò Tyø-kheo ñeå thöa hoûi giaùo lyù, chuù yù laéng nghe thoï trì, ghi nhôù, khoâng queân, phaân bieät yù

nghóa. Laïi coøn daïy cho chuùng sanh, thì ngöôøi aáy ñöôïc goïi laø Öu-baø-taéc lôïi mình vaø lôïi ngöôøi. Neáu Öu-baø-taéc khoâng sieâng hoïc taäp nhöõng lôøi ñaõ noùi treân, xem thöôøng Tyø-kheo, hoaëc vì muoán tìm loãi laàm maø ñeán nghe phaùp, chôù khoâng coù tín taâm, cung kính, phuïng thôø ngoaïi ñaïo, laøm theo coâng ñöùc cuûa hoï, tin vaøo ngaøy thaùng vaø caùc sao haïn; thì Öu-baø-taéc aáy goïi laø khoâng kieân coá, khoâng soáng ñuùng nhö chaùnh phaùp. Neáu Öu-baø-taéc tuy khoâng laøm naêm toäi aùc, maø daïy ngöôøi khaùc laøm, thì Öu-baø-taéc aáy khoâng soáng ñuùng nhö chaùnh phaùp; neáu Öu-baø-taéc tröôùc nhaän taøi vaät cuûa ngöôøi khaùc höùa seõ laøm xong, maø khoâng laøm xong, thì Öu-baø-taéc aáy soáng khoâng ñuùng chaùnh phaùp; neáu Öu-baø-taéc ñi laøm ngöôøi thaâu thueá thöông maïi; thì Öu-baø-taéc aáy, soáng khoâng ñuùng vôùi chaùnh phaùp. Neáu Öu-baø- taéc tính giaù tieàn, roài môùi trò beänh, trò roài baùn taøi vaät cuûa ngöôøi beänh, thì Öu-baø-taéc aáy soáng khoâng ñuùng vôùi chaùnh phaùp. Neáu Öu-baø-taéc laøm khoâng ñuùng vôùi giôùi luaät nhaø nöôùc, thì Öu-baø-taéc aáy, soáng khoâng ñuùng vôùi chaùnh phaùp. Neáu Öu-baø-taéc töï mình khoâng laøm vieäc aùc, khoâng daïy ngöôøi khaùc laøm vieäc aùc, khoâng nhôù nghó vieäc aùc, thì goïi laø Öu-baø-taéc soáng ñuùng vôùi chaùnh phaùp. Neáu Öu-baø-taéc do phieàn naõo maø taïo caùc vieäc, laïi khoâng sanh taâm hoå theïn, saùm hoái, goïi laø Öu-baø-taéc soáng khoâng ñuùng chaùnh phaùp. Neáu Öu-baø-taéc vì thaân maïng maø taïo caùc toäi aùc, thì goïi laø Öu-baø-taéc soáng khoâng ñuùng chaùnh phaùp. Neáu Öu-baø-taéc ñaõ ñöôïc thaân ngöôøi laøm maø vieäc phi phaùp, thì khoâng goïi laø ngöôøi. Neáu ñöôïc tín taâm, luoân laøm vieäc phöôùc ñöùc, tu taäp chaùnh nieäm, quaùn taát caû caùc phaùp ñeàu laø voâ thöôøng,

coøn khoâng phaûi ta vaø khoâng phaûi cuûa ta, ñoái vôùi taát caû caùc phaùp taâm khoâng vöôùng maéc, thaáy taát caû caùc phaùp ñeàu khoâng ñöôïc töï taïi, sanh, dieät, khoå, khoâng ñeàu khoâng vaéng laëng. Thaân ngöôøi khoù ñöôïc, tuy ñöôïc thaân ngöôøi nhöng caùc caên khoù ñuû, duø ñuû caùc caên khoù ñöôïc chaùnh kieán, duø ñöôïc chaùnh kieán; khoù ñöôïc tín taâm, duø ñöôïc tín taâm, khoù ñöôïc baïn toát, duø gaëp baïn toát, khoù ñöôïc nghe chaùnh phaùp, duø ñöôïc nghe chaùnh, phaùp khoù ñöôïc thoï trì, thöôøng quaùn ñöôïc nhö vaäy, môùi xöùng ñaùng goïi laø ngöôøi. Neáu ngöôøi quaùn duïc giôùi laø voâ thöôøng, cho ñeán coõi Phi töôûng phi phi töôûng xöù cuõng ñeàu voâ thöôøng, nhôø nhaân duyeân aáy, maø khoâng caàu sanh trong ba ñöôøng aùc, cho ñeán phi töôûng phi phi töôûng xöù, quaùn nhö vaäy roài, môùi thaáy ba coõi khoâng beàn chaéc; ñem thaân khoâng beàn chaéc ñoåi laáy thaân beàn chaéc, töùc laø ra söùc leã baùi cuùng döôøng, cung kính ñöa ñoùn, töï tay boá thí, ñích thaân laøm vieäc phöôùc, ñoù goïi laø ñem thaân khoâng kieân coá, ñoåi laáy thaân kieân coá, laáy taøi vaät khoâng kieân coá ñoåi laáy taøi vaät kieân coá, coù theå töï ñem ñoà aên uoáng, tieâu duøng laøm boá thí, cung caáp cho ngöôøi beänh, ngöôøi oám yeáu, ngöôøi ñi ñöôøng. Chí taâm

cuùng döôøng cho Sa-moân, Baø-la-moân, ngöôøi ngheøo khoå v.v..., ñoù goïi laø ñem cuûa caûi khoâng beàn chaéc, ñoåi laáy cuûa caûi chaân thaät, laáy maïng soáng moûng manh ñoåi laáy ñôøi soáng chôn thöôøng Tu haønh luïc nieäm, Töø, Bi, Hyû, Xaû, chöùng ñöôïc boán chaân ñeá, saùng suoát soi xeùt sanh, giaø, beänh, cheát, tin saâu quaû baùo cuûa nghieäp thieän aùc, bieát roõ aân aùi seõ coù chia ly,bieát taát caû chuùng sanh khoâng ñöôïc töï taïi, bieát chöa ñöôïc thaùnh ñaïo thì löïc sanh töû laø raát maïnh, taát caû nieàm vui trong ñôøi thöôøng ñeàu coù aån maàm ñau khoå, duø taâm khoâng laõnh thoï, nhöng khoâng vöôùng maéc, gioáng nhö thaùng laïnh ,tìm löûa ñeå söôûi aám, troïn ñôøi khoâng laøm aùc, tu nhaãn nhuïc vaø hai loaïi boá thí, giuùp cho chuùng sanh quaùn saùt kyõ khoå vui vôùi taâm bình ñaúng, heã noùi ñieàu gì duøng lôøi dòu daøng, kheùo daïy chuùng sanh, daïy baûo hoï soáng ñuùng vôùi chaùnh phaùp, xa lìa baïn aùc, taâm khoâng buoâng lung, uoáng röôïu, ñaùnh baïc, saên baén v.v... ñeàu khoâng ù laøm, ñoù laø ñem maïng soáng khoâng beàn chaéc ñoåi laáy maïng soáng laâu daøi. Naøy thieän nam! Neáu ñöôïc laøm thaân ngöôøi, laïi ñöôïc giaøu coù vaø töï taïi, tröôùc neân cuùng döôøng cha meï, sö tröôûng, Hoaø thöôïng, ngöôøi lôùn tuoåi, ngöôøi giöõ gìn chaùnh phaùp, cung caáp cho ngöôøi töø xa ñeán hay ngöôøi baét ñaàu ñi, nhöõng vaät caàn duøng, giuùp ngöôøi taøn taät, lôøi noùi dòu daøng, thöôøng hay hoå theïn, khoâng chæ kính tin ngöôøi coù ñöùc, heã thaáy coù Hieàn Thaùnh giöõ giôùi, ña vaên, neân ñem thöïc phaåm aên uoáng, nhaø cöûa, ngoaï cuï, y phuïc, thuoác men daâng leân cuùng döôøng, tin chaéc chuùng Taêng coù nhieàu coâng ñöùc, tu taäp höôùng Tu Ñaø Hoaøn ñeå chöùng ñaéc quaû Tu Ñaø Hoaøn, cho ñeán tu taäp höôùng A La Haùn ñeå chöùng ñaéc quaû A la Haùn, tu taäp tam muoäi Kim cang, tam muoäi Ñieän quang. Quaùn nhö theá xong, bình ñaúng daâng cuùng, boá thí nhö vaäy ñöôïc voâ löôïng phöôùc, cho neân trong kinh Loäc Töû, Nhö Lai baûo meï Loäc Töû: “Maëc duø thænh Phaät vaø naêm traêm A La Haùn, vaãn

khoâng ñöôïc goïi laø thænh Taêng phöôùc ñieàn. Neáu coù theå ôû trong Taêng chuùng, boá thí cho vò Tyø-kheo töông tôi aùc, vaãn ñöôïc coâng ñöùc. Vì sao? Vì Tyø-kheo nhö vaäy, tuy laø ngöôøi aùc khoâng coù trì giôùi, ña vaên, khoâng tu taäp phaùp thieän, nhöng coù theå dieãn baøy ba thöù Boà-ñeà, coù nhaân coù quaû, cuõng khoâng huyû baùng Phaät, Phaùp vaø Taêng, naém giöõ ngoïn côø chaùnh phaùp thuø thaéng hôn heát cuûa Nhö Lai, chaùnh kieán khoâng sai laàm. Neáu cuùng döôøng Taêng, töùc laø cuùng döôøng Phaät vaø Taêng. Neáu quaùn coâng ñöùc vi dieäu cuûa Phaät Phaùp, töùc laø cuùng döôøng ñaày ñuû Tam Baûo. Neáu coù ngöôøi, luùc boá thí, khoâng caàu phöôùc baùo, töùc laø cuùng döôøng Boà-ñeà Voâ thöôïng, laø thaønh töïu Thí Ba-la-maät, tu ñaïo Boà-ñeà, ñôøi sau ñöôïc voâ löôïng coâng ñöùc, cuõng coù theå töï lôïi vaø lôïi tha. Hoaëc coù theå tu taäp Töø bi, vì muoán phaù tröø noãi khoå cuûa ngöôøi khaùc, phaûi töï boû an vui cuûa mình, duø chöa ñöôïc taâm

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 6 641

Boà-ñeà nhöng khoâng u buoàn, aên naên, duø nghe Boà-ñeà laâu xa khoù ñöôïc, maø noäi taâm ban ñaàu vaãn khoâng lay ñoäng, vì chuùng sanh trong nhieàu ñôøi, neân coù thoï chòu bao nhieâu khoå naõo, cuõng khoâng nhaøm chaùn, thích laøm nhö chaùnh phaùp, khoâng caàu caûnh vui theá tuïc, öa ôû nôi vaéng laëng, xuaát gia tu ñaïo, neáu chöa ñöôïc xuaát gia, tuy coøn taïi gia vaãn nhö ngöôøi giaûi thoaùt, khoâng laøm vieäc aùc, ñöôïc ba loaïi giôùi: Giôùi Giôùi, giôùi Ñònh, giôùi Voâ laäu. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Boà-taùt taïi gia, vaø Boà-taùt xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia nhö phaùp tu haønh, khoâng cho laø khoù. Boà-taùt taïi gia, nhö phaùp tu haønh môùi thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

---

642 BOÄ LUAÄT 12

Phaåm 23: GIÔÙI BA LA MAÄT Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Boà-taùt laøm theá naøo ñeå höôùng ñeán Boà-ñeà, taâm ñöôïc vöõng chaéc? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Boà-taùt muoán ñöôïc vöõng chaéc phaûi ñuû boán phaùp: 1: Khi chòu nhieàu khoå ñau quyeát khoâng xa lìa haïnh nguyeän ñuùng nhö phaùp. 2: Ñöôïc ñaïi töï taïi thöôøng tu nhaãn nhuïc. 3: Thaân ôû nôi ngheøo khoå vaãn thöôøng öa boá thí. 4: Tuoåi coøn maïnh khoûe thöôøng öa xuaát gia. Neáu coù Boà-taùt naøo, ñaày ñuû boán phaùp nhö vaäy, thì höôùng ñeán quaû vò Boà-ñeà, taâm ñöôïc vöõng chaéc. Boà-taùt ñaõ ñaày ñuû boán phaùp nhö vaäy, laïi suy nghó: “Neàn taûng ñaàu tieân cuûa ñaïo Boà-ñeà laø giôùi, giôùi nhö vaäy cuõng goïi laø ñòa thöù nhaát, cuõng goïi laø ñòa ñaïo, cuõng goïi laø ñaïo bình, cuõng goïi laø ñaïo ñaúng, laø ñaïo töø, laø ñaïo bi, laø Phaät tích, cuõng laø coäi goác cuûa taát caû coâng ñöùc, phöôùc ñieàn”. Do nhaân duyeân aáy, ngöôøi trí, neân thoï trì giôùi, khoâng ñöôïc huyû phaïm. Laïi nöõa, ngöôøi trí neân khôûi nieäm, giôùi coù haïi phöôùc baùo: Caûnh vui coõi trôøi vaø caûnh vui Boà-ñeà. Ngöôøi trí neân caàu quaû vui Boà-ñeà, khoâng caàu quaû vui coõi trôøi. Neáu ngöôøi ñaõ thoï giôùi roài, vieäc khoâng neân laøm maø laøm, ñieàu

khoâng ñaùng nhôù nghó maø nhôù nghó, moûi meät, bieáng nhaùc, thöôøng öa nguû nghæ, tö töôûng xaáu aùc, soáng theo taø maïng vaø theä nguyeän aùc, aáy laø laøm nhô Thaùnh giôùi. Neáu ñaõ thoï giôùi roài, taâm sanh hoái haän, caàu vui coõi trôøi, laïi nhieàu buoâng lung, khoâng coù loøng thöông xoùt, aáy laø laøm nhô thaùnh giôùi. Neáu vì sôï ngheøo khoå, hoaëc vì khieáp sôï, hoaëc vì maát taøi vaät, hoaëc sôï laøm ngöôøi giuùp vieäc, hoaëc vì thaân maïng, hoaëc vì lôïi döôõng, hoaëc vì taâm tham aùi maø thoï giôùi caám, ñaõ thoï giôùi roài taâm sanh nghi ngôø, aáy laø laøm nhô Thaùnh giôùi. Naøy thieän nam! Neáu ngöôøi khoâng muoán ôû laâu trong sanh töû, thaáy roõ moïi toäi loãi, quaùn saùt caûnh vui coõi Trôøi, Ngöôøi vaø caûnh khoå cuûa ñòa nguïc A tyø ñeàu bình ñaúng khoâng sai khaùc, thöông xoùt chuùng sanh, ñaày ñuû chaùnh nieäm, vì muoán lôïi ích cho voâ löôïng chuùng sanh, khieán ñöôïc thaønh ñaïo, vì muoán ñöôïc ñaày ñuû ñaïo Boà-ñeà Voâ thöôïng, vì muoán thöïc haønh ñuùng nhö chaùnh phaùp, maø thoï trì giôùi, taâm khoâng buoâng lung, thöôøng sieâng quaùn thaân, khaåu, yù nghieäp ôû ñôøi quaù khöù, hieän taïi, vò lai, bieát toäi nheï, toäi naëng, heã laøm vieäc gì tröôùc thì raát chuù taâm, tu haønh khoâng buoâng lung, vieäc ñang laøm hay ñaõ laøm cuõng vaäy, khoâng ñöôïc buoâng thaû. Neáu tröôùc khoâng bieát maø laøm laø phaïm toäi, neáu voâ yù laøm cuõng phaïm toäi, neáu luùc phieàn naõo sanh khôûi maø laøm cuõng bò phaïm toäi, neáu coù ít söï buoâng lung cuõng phaïm toäi, ngöôøi naøy thöôøng quaùn toäi nheï nhö toäi naëng, quaùn

roài sanh taâm hoái haän vaø hoå theïn, lo sôï u buoàn, taâm khoâng ñöôïc vui, phaûi chí taâm saùm hoái, sau khi saùm hoái taâm sanh vui möøng, gìn giöõ caån thaän, khoâng cho taùi phaïm, aáy laø thanh tònh giôùi. Naøy thieän nam! Ngöôøi trí khi thoï giôùi roài, neân quaùn ba vieäc ñeå khoâng taïo haïnh aùc: Vì mình, vì ñôøi, vì phaùp. Theá naøo laø vì mình? Ta töï bieát ñaây laø vieäc aùc, bieát taïo nghieäp aùc seõ maéc quaû baùo, bieát laøm vieäc laønh, seõ ñöôïc phöôùc baùo, nghieäp aùc ñaõ laøm khoâng coù bieán maát, chaéc chaén chòu laáy quaû baùo ñau khoå, nghieäp thieän ñaõ laøm cuõng khoâng bieán maát, chaéc chaén höôûng laáy phöôùc baùo an vui, Neáu hai nghieäp aáy, khoâng coù bieán maát, ta nay theá naøo maø laïi doái traù, do nhaân duyeân ñoù, ta thoï giôùi roài khoâng neân huyû phaïm, maø neân chí taâm giöõ gìn, aáy laø vì mình. Theá naøo laø vì ñôøi? Neáu ngöôøi trí quaùn thaáy moïi ngöôøi ôû ñôøi, coù ñöôïc thanh tònh thieân nhó, thieân nhaõn vaø tha taâm thoâng, neáu ta laøm aùc, thì ngöôøi ñoù seõ thaáy, nghe vaø bieát ta, neáu thaáy, nghe vaø bieát vieäc laøm cuûa ta, tai sao ta khoâng sanh taâm hoå theïn, maø laïi laøm aùc chöù? Laïi quaùn chö thieân ñaày ñuû voâ löôïng phöôùc ñöùc, thaàn tuùc, thieân nhó, thieân nhaõn vaø ñuû tha taâm trí, coù theå thaáy vaø nghe xa, duø gaàn loaøi ngöôøi maø ngöôøi khoâng nhìn thaáy, neáu ta laøm aùc, caùc vò trôøi nhö vaäy seõ thaáy, nghe vaø bieát, caùc vò trôøi thaáy bieát roõ raøng veà ta, taïi sao ta khoâng sanh taâm hoå theïn, maø bò laøm vieäc aùc? AÁy goïi laø vì ñôøi. Theá naøo laø vì phaùp? Neáu ngöôøi coù trí quaùn giaùo phaùp cuûa Ñöùc Nhö Lai Thanh tònh khoâng oâ nhieãm, ñöôïc lôïi ích ôû hieän taïi, coù theå laøm vaéng laëng phieàn naõo, ñeán bôø giaùc

ngoä vaø ñöôïc giaûi thoaùt, khoâng choïn vì thôøi tieát, ta vì phaùp aáy neân thoï trì giôùi, neáu tröôùc ta khoâng thoï giôùi ñieàu nhoû, laøm sao coù theå ñöôïc thoï giôùi ñieàu lôùn. Neáu phaù giôùi, ñieàu nhoû seõ taêng tröôûng quaû khoå trong naêm ñöôøng aùc, neáu chí taâm giöõ gìn, seõ taêng tröôûng an vui voâ thöôïng. Töø khi ta thoï thaân töø xöa ñeán nay chöa chöùng ñaéc giaûi thoaùt, thaät söï laø do khoâng theo chö Phaät trong quaù khöù thoï trì giôùi caám, ta nay thoï giôùi ñeå veà sau nhaát ñònh gaëp ñöôïc raát nhieàu chö Phaät. Quaùn roõ vaäy roài, loøng raát tha thieát chí taâm thoï giôùi, ñaõ thoï giôùi roài, giöõ gìn vöõng chaéc, seõ ñöôïc quaû vò Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, ñeå laøm lôïi ích cho voâ löôïng chuùng sanh. Naøy thieän nam! Neáu ngöôøi taïi gia hay xuaát gia, thoï Tam quy, Taùm Trai giôùi hay naêm giôùi, thoï ñaày ñuû hay khoâng ñaày ñuû, thoï moät ngaøy ñeâm hay moät thôøi, moät nieäm. Thoï troïn caû ñôøi chí taâm thoï trì, thì neân bieát ngöôøi naøy ñöôïc phöôùc ñöùc raát lôùn. Naøy thieän nam! Neáu thoï giôùi roài, tu taäp ba nghieäp laønh, hoïc roäng nghe nhieàu, boá thí, tu thieàn ñònh, tu phaùp laønh, cuùng döôøng Tam Baûo, Nhö vaäy, ñöôïc goïi laø trang nghieâm Boà-ñeà. Neáu thoï giôùi roài ñoïc tuïng

möôøi hai boä kinh cuûa Ñöùc Nhö Lai, aáy laø kho taøng ñaïo phaùp treân heát, sieâng naêng tinh taán, muoán ñöôïc ñaày ñuû giôùi Ba-la-maät, giôùi nhö vaäy, ñôøi naøy ñaõ thoï, duø ñôøi sau khoâng thoï, cuõng thaønh giôùi voâ taùc. Naøy thieän nam! Coù giôùi maø chaúng phaûi Ba-la-maät, coù Ba-la-maät maø chaúng phaûi giôùi, coù giôùi laïi vöøa coù Ba-la-maät; coù chaúng phaûi giôùi caám, chaúng phaûi Ba-la-maät. Coù giôùi maø chaúng phaûi Ba-la-maät, nghóa laø giôùi cuûa Thanh-vaên, Duyeân-giaùc. Coù Ba-la-maät maø chaúng phaûi Giôùi, töùc laø Boá thí Ba-la-maät. Coù Giôùi laïi vöøa coù Ba-la-maät, nhö thuôû xöa khi Boà-taùt thoï thaân Cuø Ñaø, bò caùc truøng thuù vaø caùc loaøi kieán aên, maø thaân khoâng lay ñoäng, khoâng sanh taâm aùc, cuõng nhö tieân nhaân vì chuùng sanh, neân suoát möôøi hai naêm chim seû laøm toå treân ñaàu maø khoâng ñöùng daäy cuõng khoâng cöû ñoäng. Chaúng phaûi Giôùi chaúng phaûi Ba-la-maät nhö vieäc boá thí cuûa theá gian. Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt, luùc an truï vaøo giôùi Ba-la-maät, chòu moïi khoå cöïc, ai maø noùi cho heát. Neáu chæ thoï moãi moãi giôùi nhoû, laïi ít muoán bieát cho ñuû, thì khoâng theå thöông xoùt chuùng sanh ñau khoå, neân bieát ngöôøi naøy, khoâng theå ñaày ñuû Giôùi Ba-la-maät. Neáu tu nhaãn nhuïc, tam muoäi, trí tueä, sieâng naêng tinh taán, thích hoïc roäng nghe nhieàu, neân bieát ngöôøi naøy, coù theå taêng tröôûng Giôùi Ba-la-maät, trang nghieâm Boà- ñeà, chöùng ñaéc quaû vò Boà-ñeà. Giôùi nhö theá môùi laøm cho voâ löôïng chuùng sanh ñöôïc voâ löôïng phöôùc baùo; voâ löôïng giôùi caám nhö vaäy seõ laøm nhaân duyeân trang nghieâm Boà-ñeà. Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt ñaõ thoï giôùi roài, mieäng khoâng noùi aùc, tai cuõng khoâng thích nghe chuyeän aùc, khoâng thích noùi chuyeän ngoaøi ñôøi vaø tai khoâng thích nghe chuyeän ngoaøi ñôøi, quyeát khoâng phoùng taâm theo tö töôûng aùc vaø khoâng gaàn baïn aùc, vì theá, ñöôïc goïi laø tònh giôùi vaéng laëng. Boà-taùt, neáu thaáy ngöôøi naøo phaù giôùi, khoâng neân sanh taâm aùc, maø phaûi tìm

nhieàu phöông tieän khoân kheùo ñeå ñieàu phuïc, neáu khoâng ñieàu phuïc ñöôïc, neân sanh taâm thöông xoùt, khoâng vì thaân maïng phaù giôùi, xaû giôùi. Trong vieäc aên uoáng tröôùc neân hoå theïn vaø khoâng buoâng lung, vì ñeå trò thaân maïng nhö gheû lôû. Neáu vaøo laøng xoùm xem nhö ñi vaøo röøng ñao, gai nhoïn, thu nhieáp caùc caên, tu taäp chaùnh nieäm, quaùn saùt vieäc gì neân laøm vieäc gì khoâng neân laøm, khoâng khôûi taâm phoùng tuùng. Neáu thaáy ngöôøi laøm phöôùc cuõng cho laø nguyeân nhaân nôi ta, neáu thaáy ngöôøi laøm toäi loãi cuõng cho laø nguyeân nhaân nôi ta. Do vaäy, luùc ta ñöôïc cuùng döôøng nhieàu, khoâng khôûi taâm vui möøng, luùc bò khoå ñau khoâng neân buoàn giaän, ñöôïc cuùng döôøng ít, thì neân suy nghó: Ta nay tín taâm, trì giôùi, boá thí, ña vaên, trí tueä, soáng nhö chaùnh phaùp coøn yeáu keùm quaù, neân chæ ñöôïc cuùng

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 6 645

döôøng raát ít nhö vaäy, vì theá khoâng neân buoàn khoå, ta phaûi vì hai vieäc, maø nhaän söï boá thí cuûa ngöôøi khaùc: 1. Laøm ngöôøi ta taêng tröôûng phöôùc ñöùc. 2. Vì muoán taêng tröôûng nghieäp laønh cho mình. Cho neân, neáu ñöôïc ít phaåm vaät hay phaåm vaät xaáu khoâng neân u buoàn, phaåm vaät raát laâu môùi ñöôïc hay bò chaäm treã môùi ñöôïc, baáy giôø, töï traùch thaân mình, chính do toäi loãi ñôøi tröôùc cuûa ta, chôù khoâng phaûi loãi cuûa chuùng sanh, ta nay khoâng neân u buoàn. Neáu thoï giôùi roài, vì ngöôøi khaùc laøm toäi loãi, cuõng neân noùi: Vieäc laøm nhö vaäy, chaúng phaûi laø ñaïo, vì trong möôøi hai boä kinh khoâng noùi laøm caùc aùc, laø vì ñaïo Boà-ñeà! Vì theá, ta nay ñöôïc phöôùc baùo hoãn taïp. Neáu quaùn saùt ñöôïc thaâm saâu nhö vaäy, neân bieát, ngöôøi aáy coù ñaày ñuû Giôùi Ba-la-maät . Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi, thaâu giöõ ñöôïc caùc caên, boán oai nghi vaø khoâng laøm aùc, coù theå chòu ñöôïc moïi söï khoå cöïc, khoâng laøm taø maïng, neân bieát ngöôøi naày ñaày ñuû Giôùi Ba-la-maät. Ñoái vôùi giôùi, duø troïng hay nheï, ñeàu phaûi lo sôï, khi gaëp phaûi chuyeän aùc, quyeát khoâng phaïm giôùi duø raát nhoû, khoâng ñeå phieàn naõo laøm taâm mình nhô, tu taäp nhaãn nhuïc, neân bieát, ngöôøi naøy ñaày ñuû Giôùi Ba-la-maät. Xa lìa baïn aùc, khieán cho chuùng sanh laùnh xa taø kieán xaáu aùc, bieát aân, baùo aân, neân bieát, ngöôøi naøy ñaày ñuû Giôùi Ba-la-maät. Neáu vì vieäc laønh khoâng tham thaân maïng, taïm gaùc vieäc mình, ñeå thaønh töïu vieäc ngöôøi khaùc, thaáy ngöôøi khaùc maéng chöûi khoâng sanh taâm aùc, neân bieát ngöôøi naøy ñaày ñuû Giôùi Ba-la-maät. Neáu thaáy Ñöùc Nhö Lai coù choã môû baøy, cöù nhö cuõ maø thoï trì, cöùu hoä maïng soáng chuùng sanh, khoâng tham tieác taøi saûn, cho ñeán luùc maïng chung, cuõng khoâng phaïm moät giôùi nhoû, duø ñöôïc taøi vaät laø baûy baùu quí giaù, taâm cuõng khoâng tham lam, khoâng vì söï baùo aân, ñem phaùp thieän ñöa ñeán cho ngöôøi, vì thöông xoùt chuùng sanh neân thoï trì giôùi caám. Ñaõ thoï giôùi roài, phaùt nguyeän roäng lôùn, nguyeän cho chuùng sanh ñöôïc giôùi thanh tònh, neân bieát ngöôøi naøy, ñaõ ñaày ñuû Giôùi Ba-la-maät . Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Boà-taùt taïi gia,vaø Boà-taùt xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia, ñaày ñuû Giôùi Ba-la-maät khoâng khoù. Boà-taùt taïi gia, ñaày ñuû Giôùi Ba-la-maät môùi thaät laø khoù! Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

---

646 BOÄ LUAÄT 12

Phaåm 24: NGHIEÄP QUAÛ (phaàn 1) Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Chö Phaät Nhö Lai luùc chöa xuaát theá, caùc vò Boà-taùt laáy gì laøm giôùi? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Luùc Phaät chöa xuaát theá, khi aáy chöa coù giôùi Tam quy, chæ coù ngöôøi trí, caàu ñaïo Boà-ñeà, tu möôøi phaùp laønh, möôøi phaùp laønh aáy, ngoaøi Phaät ra khoâng ai coù theå dieãn giaûi heát ñöôïc. Chö Phaät quaù khöù ñaõ noùi ra vaø löu truyeàn ñeán ngaøy hoâm nay, ngöôøi trí thoï trì khoâng bò toån thaát. Naøy thieän nam! Chuùng sanh khoâng coù khaû naêng thoï trì, tu taäp möôøi phaùp laønh ñöôïc, ñeàu laø do quaù khöù, ñaõ khoâng gaàn guõi, hoïc hoûi, toân thôø caùc Ñöùc Phaät. Naøy thieän nam! Taát caû chuùng sanh ñeàu coù taâm taïp loaïn, do nhaân duyeân coù taâm taïp loaïn, neân coù phieàn naõo laãn loän, phieàn naõo laãn loän neân nghieäp taïo ra cuõng xen taïp, do taïo nghieäp xen taïp neân thoï sanh caùc coõi laãn loän, vì nhaân duyeân caùc coõi laãn loän, neân thoï thaân cuõng sai khaùc. Naøy thieän nam! Taát caû chuùng sanh thoï thaân khaùc nhau, laïi thaáy hình saéc xen taïp, do thaáy caùc hình saéc xen taïp, maø suy nghó ñieàu aùc, nhöõng suy nghó aùc naøy goïi laø voâ minh, vì nhaân duyeân voâ minh taâm sanh ra söï mong caàu, goïi laø aùi, do aùi môùi taïo taùc, goïi laø nghieäp, do nhaân duyeân cuûa nghieäp maø chòu quaû baùo. Ngöôøi coù trí phaûi bieát phaù tröø phieàn naõo. Do beân trong coù phieàn naõo, beân ngoaøi coù caùc duyeân raøng buoäc, neân phaûi tu taäp möôøi phaùp laønh roài, thì môùi coù theå giaûi thoaùt ñöôïc. Vì theá, Ñöùc Nhö Lai luùc môùi chöùng ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, lieàn thuyeát giaûng roäng khaép veà möôøi phaùp laønh, nhôø möôøi phaùp laønh, maø theá gian coù vieäc laønh vieäc aùc, baïn laønh baïn aùc, cho ñeán giaûi thoaùt. Do vaäy, chuùng sanh neân chí taâm phaân bieät hieåu roõ ñaïo möôøi phaùp laønh. Ví nhö phaûi coù gioù, maây ñeå duy trì nöôùc. Töø cung ñieän A-tu-la, traùi ñaát, nuùi röøng, ngaï quyû, suùc sanh, ñòa nguïc, Töù Thieân vöông, cho ñeán coõi trôøi Tha hoaù töï taïi ñeàu nhôø thaäp thieän nghieäp ñaïo cuûa chuùng sanh, Chuyeån luaân thaùnh vöông coù boán loaïi xe: Vaøng, baïc, ñoàng, thieát. Baûy chuùng thoï giôùi caàu mong Tam Boà-ñeà cuõng nhôø nhaân duyeân möôøi nghieäp ñaïo thieän, nhôø nhaân duyeân möôøi nghieäp ñaïo thieän maø taát caû chuùng sanh, söï vaät trong ngoaøi, saéc löïc vaø thaân maïng ñeàu coù taêng coù giaûm. Cho neân, ngöôøi trí phaûi neân tu taäp ñaày ñuû möôøi nghieäp ñaïo thieän. Neáu chuùng sanh, trong khi coøn treû hay giaø, qua Xuaân, Haï, Thu, Ñoâng vieäc sinh khôûi phieàn naõo, moãi moãi ñeàu khaùc nhau. Tieåu, Trung,

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 6 647

Ñaïi kieáp sinh khôûi phieàn naõo cuõng nhö vaäy. Chuùng sanh luùc môùi tu taäp möôøi nghieäp ñaïo thieän, thoï maïng ñöôïc ñaày ñuû voâ löôïng saéc, höông, vò, nhöng vì tham, saân, si maø taát caû ñeàu maát. Vì nhaân duyeân cuûa möôøi nghieäp aùc ñaïo, maø thôøi tieát, naêm, thaùng, maët traêng, maët trôøi, sao, ñaát, nöôùc, gioù, löûa ñeàu bieán ñoåi. Neáu ngöôøi naøo quaùn ñöôïc nhö vaäy, neân bieát

ngöôøi aáy, coù khaû naêng ñöôïc giaûi thoaùt. Chuùng sanh do nhaân duyeân khoå, maø khôûi tín taâm, ñaõ ñöôïc tín taâm roài, soi xeùt thieän aùc. Quaùn nhö vaäy roài, tu möôøi phaùp laønh, vì yù phaûi haønh khaép möôøi coõi, neân goïi laø möôøi ñaïo. Nôi thaân coù ba: Saùt, Ñaïo, Daâm. Nôi mieäng coù boán: Noùi lôøi hung döõ, noùi doái, noùi hai löôõi, noùi lôøi khoâng coù yù nghóa. Nôi yù coù ba: Ganh gheùt, giaän döõ, nhaän bieát sai laàm. Ñoù laø möôøi aùc nghieäp, noù laø coäi goác cuûa taát caû toäi loãi. Vì chuùng sanh thöôøng khaùc coõi, khaùc ñòa phöông, khaùc söï sinh soáng, khaùc maøu saéc, khaùc thoï maïng, do nhaân duyeân aáy goïi laø voâ löôïng, chöù khoâng chæ coù möôøi. Möôøi vieäc nhö vaäy, coù ba, goïi laø nghieäp, khoâng goïi laø ñaïo, nôi thaân, khaåu coù baûy, vöøa goïi laø nghieäp cuõng vöøa goïi laø ñaïo, cho neân, goïi chung laø möôøi. Möôøi nghieäp ñaïo aáy, töï mình laøm, ngöôøi khaùc laøm, mình vaø ngöôøi cuøng laøm, tuøy theo söï taïo nghieäp, maø ñöôïc hai quaû baùo laønh hay aùc, cuõng laø nhaân duyeân laønh hay aùc cuûa chuùng sanh. Vì theá, ngöôøi trí khoâng neân töôûng nhôù, huoáng gì coá yù laøm. Neáu ngöôøi naøo bò caùc phieàn naõo vaø caùc kieát söû töï do sai khieán, töùc bieát ngöôøi aáy thöïc haønh möôøi nghieäp ñaïo aùc. Neáu coù ngöôøi phaù tröø phieàn naõo vaø caùc kieát söû khoâng cho chuùng töï do sai khieán, neân bieát ngöôøi aáy thöïc haønh möôøi nghieäp ñaïo laønh. Neáu ngöôøi vöøa chuaån bò laøm aùc, hoaëc tröôùc khi laøm aùc maø khoâng coù suy nghó, hay khi baát ngôø laøm khoâng coù löu yù, thì ngöôøi aáy khoâng maéc nghieäp toäi baùo, chæ phaïm loãi. Do vaäy, ngöôøi trí neân sieâng naêng tu taäp möôøi nghieäp ñaïo laønh. Ñeå chöùng Töù thaùnh ñeá cuõng laïi nhö vaäy. Heïn laøm vieäc aùc, neáu lôõ maát kyø heïn, cuõng khoâng bò toäi. Do vaäy ngöôøi trí neân tu taäp möôøi phaùp laønh. Nhaân möôøi phaùp laønh aáy, chuùng sanh tu taäp ñeå ñöôïc taêng tröôûng tuoåi thoï vaø taøi vaät trong ngoaøi. Phieàn naõo laø nhaân duyeân cho möôøi nghieäp aùc taêng tröôûng, khoâng coù phieàn naõo laøm nhaân duyeân neân möôøi nghieäp thieän seõ taêng tröôûng. Naøy thieän nam! Trong möôøi nghieäp ñaïo moãi moãi nghieäp ñeàu coù ba: Caên baûn, Phöông tieän, Hoaøn thaønh. Caên baûn laø coù yù nieäm veà ngöôøi khaùc hay yù nieäm veà chuùng sanh hoaëc taâm nghi ngôø vieäc gieát cheát maïng soáng, hoaëc töï thaân haønh ñoäng hay mieäng sai baûo gieát, ñoù laø caên baûn. Tìm dao maøi beùn, duøng thuoác ñoäc, ñem daây troùi, ñoù laø phöông tieän. Sau khi thöïc hieän roài, tay caàm caân ño löôøng, hoaëc töï mình chieám giöõ, hoaëc cho ngöôøi khaùc chieám giöõ, ñöôïc taøi vaät thì tuøy yù ñem cho, vui möøng

thoï höôûng, khoâng bieát hoå theïn, taâm khoâng hoái haän, töï khen mình, sanh loøng kieâu maïn, ñoù laø nghieäp ñaõ thaønh. Taøi vaät cuûa ngöôøi khaùc phaûi coù yù nieäm cuûa ngöôøi khaùc. Neáu töï mình ñeán laáy, hoaëc baûo ngöôøi khaùc laáy, hoaëc taâm nghó caùch chuyeån ñi nôi khaùc, ñoù laø caên baûn. Neáu tím caùch phaù töôøng vaùch, thaêm doø tính toaùn, baét thang leo töôøng, vaøo nhaø tìm kieám, cho ñeán tay chaïm vaøo taøi vaät, aáy goïi laø phöông tieän. Neáu ñöôïc taøi vaät roài gaùnh, vaùc, tìm caùch daáu kín, tuøy yù ñem cho, tieâu duøng, baùn buoân, ñoåi chaùc, vui möøng höôûng thoï, khoâng bieát hoå theïn, taâm khoâng hoái haän,

töi khen mình, sanh loøng kieâu maïn, ñoù laø nghieäp ñaõ thaønh. Neáu ngöôøi phuï nöõ kia ñaõ thuoäc ngöôøi khaùc, cuõng coù yù nieäm laø cuûa ngöôøi khaùc, maø taâm laïi nghó ñeán vieäc khoâng phaïm haïnh, ñoù laø caên baûn. Neáu baûo ngöôøi ñeán, hoaëc töi mình thaáy, hoaëc cho vaät laøm tin, hoaëc ñaõ xuùc chaïm, hoaëc noùi lôøi dòu ngoït, eâm tai, ñoù laø phöông tieän. Hoaëc söï quan heä ñaõ xong, ñem cho chuoãi ngoïc, cuøng ngoài aên uoáng, vui möøng thoï höôûng, khoâng bieát hoå theïn, taâm khoâng hoái haän, töi khen mình, sanh loøng kieâu maïn, ñoù laø nghieäp ñaõ thaønh. Neáu ôû giöõa ñaïi chuùng khoâng ñuùng vôùi maét thaáy tai nghe, hoaëc trong ba thôøi hay trong hai thôøi noùi lôøi khoâng ñuùng söï thaät, ñoù laø caên baûn. Neáu tröôùc khi noùi saép ñaët coù caên cöù ñeå deã tin hoaëc nhaän lôøi ngöôøi naøy ñeán noùi vôùi ngöôøi khaùc, ñoù laø phöông tieän. Neáu ñaõ hoaøn thaønh, thoï nhaän taøi vaät, tuøy yù ñem cho, vui möøng thoï höôûng, khoâng bieát hoå theïn, khoâng bieát hoái haän, laïi töi khen mình, khôûi sanh kieâu maïn, ñoù laø nghieäp ñaõ thaønh. Trong lôøi noùi doái coù xen noùi lôøi hai löôõi, ñeå phaù söï hoaø hôïp, ñoù laø caên baûn. Neáu noùi toäi ngöôøi khaùc vaø baøn chuyeän toát xaáu, cuøng nhau noùi: “ Hoaø hôïp laø ñieàu khoâng hay, chia reõ ñöôïc nhieàu vieäc toát”, ñoù laø phöông tieän. Ñaõ hoaø hôïp laøm cho chia reõ, nhaän taøi vaät cuûa ngöôøi khaùc, tuøy yù ñem cho, vui möøng thoï höôûng, khoâng bieát hoå theïn, khoâng bieát hoái haän, laïi töi khen mình, sanh loøng kieâu maïn, ñoù laø nghieäp ñaõ thaønh. Neáu ñoåi saéc maët duøng lôøi thoâ aùc maéng chöûi, ñoù laø caên baûn. Hoaëc nghe toäi ngöôøi khaùc trau chuoát theâm bôùt, ñi ñeán ngöôøi naøy noùi xaáu chuyeän ngöôøi kia, ñoù laø phöông tieän. Hoaëc khi chöûi maéng roài, trôû veà nhaän taøi vaät cuûa ngöôøi thueâ, tuøy yù ñem cho, vui möøng thoï höôûng, khoâng bieát hoå theïn, khoâng bieát hoái haän, laïi töi khen mình, sanh loøng kieâu maïn, ñoù laø nghieäp ñaõ thaønh. Neáu noùi chuyeän daâm duïc khoâng ñuùng luùc, ñoù laø caên baûn. Hoaëc ca haùt xöôùng tuïng nhöõng baøi vôû khoâng coù yù nghóa, tuøy yù theo sôû thích cuûa ngöôøi, laøm ra haøng traêm baøi vaên kheâu gôïi, ñoù laø phöông tieän. Hoaëc daïy ngöôøi khaùc laøm vieäc phi phaùp roài nhaän taøi vaät cuûa ngöôøi, tuøy yù ñem cho, vui möøng thoï höôûng, khoâng bieát hoå theïn, khoâng bieát hoái haän, laïi töi khen mình, sanh loøng kieâu maïn, ñoù laø

nghieäp ñaõ thaønh. Ñoái vôùi taøi vaät cuûa ngöôøi khaùc sanh taâm tham muoán, chieám ñoaït, ñoù laø caên baûn. Phaùt khôûi yù töôûng khoâng toát, ñoù laø phöông tieän. Ñöôïc taøi vaät roài tuøy yù ñem cho, vui möøng thoï höôûng, laïi ñi ñeán noùi vôùi ngöôøi khaùc vieäc mình ñaõ laøm, khoâng bieát hoå theïn, khoâng bieát hoái haän, töi khen chính mình, sanh loøng kieâu maïn, ñoù laø nghieäp ñaõ thaønh. Hoaëc ñaùnh maéng ngöôøi, ñoù laø caên baûn. Neáu laáy gaäy, ñaù tra khaûo toäi cuûa ngöôøi, ñoù laø phöông tieän. Ñaùnh xong vui möøng, nhaän taøi vaät cuûa ngöôøi, tuøy yù ñem cho, vui möøng thoï höôûng, khoâng bieát hoå theïn, khoâng bieát hoái haän, laïi töi khen mình, sanh loøng kieâu maïn, ñoù laø nghieäp ñaõ thaønh. Hoaëc cheâ bai nghieäp nhaân quaû, giaùo lyù chaân thaät vaø caùc baäc Thaùnh Hieàn, ñoù laø caên baûn. Ñoïc tuïng ghi cheùp, tin töôûng, laõnh thoï, kinh saùch taø kieán, ca

ngôïi khen hay, ñoù laø phöông tieän. Sau khi laõnh thoï roài ñi ñeán ngöôøi khaùc, phaân tích dieãn giaûi, taïo theâm söï taø kieán, nhaän taøi vaät cuûa ñaùm taø kieán, tuøy yù ñem cho, khoâng bieát hoå theïn, khoâng bieát hoái haän, laïi töï khen mình, sanh loøng kieâu maïn, ñoù laø vieäc ñaõ thaønh. Hoaëc laïi coù ngöôøi ñoái vôùi möôøi nghieäp ñaïo, trong moät luùc laøm hai vieäc, noùi doái, noùi hai lôøi, trong moät luùc laøm ba vieäc: Noùi doái, noùi hai lôøi, noùi lôøi thoâ aùc. Hoaëc laïi coù ba vieäc: Noùi taø kieán, noùi lôøi thoâ aùc, noùi doái. Nhöõng lôøi noùi nhö vaäy, laø khoâng coù yù nghóa, taát caû coäng laïi thì mieäng coù boán nghieäp. Saân haän vaø tham lam khoâng khôûi leân trong moät laàn, coøn taùm ñieàu khaùc coù theå khôûi leân trong moät luùc. Theá naøo laø trong moät luùc? Ñoù laø saùu xöù cuøng coù söï sai khieán. Neáu töï mình laøm thì coù hai vieäc: Daâm vôï ngöôøi khaùc. Noùi ñoù laø khoâng coù nghieäp quaû. Tröôùc höùa heïn sau moät thôøi gian, thaønh nghieäp quaû. Ñoái vôùi möôøi aùc nghieäp, hoaëc chæ coù haønh vi bieåu loä maø khoâng coù coâng naêng ñaéc löïc trong taâm. Hoaëc coù haønh vi bieåu loä vaø coù coâng naêng ñaéc löïc trong. Neáu khoâng phöông tieän vaø thaønh nghieäp, chæ coù haønh vi bieåu loä maø khoâng coù coâng naêng ñaéc löïc beân trong. Neáu coù chuaån bò vaø ñaõ thaønh nghieäp, thì coù haønh vi bieåu loä maø laïi coù coâng naêng ñaéc löïc trong taâm. Cho neân, möôøi nghieäp ñaïo coù naëng, coù nheï, neáu gieát cha meï vaø Duyeân-giaùc, hoaëc aên troäm vaät Tam Baûo, hoaëc ñoái vôùi cha meï ñeû, ni coâ ñaéc quaû A la haùn maø laøm nhöõng vieäc chaúng phaïm haïnh; hoaëc noùi doái, tìm caùch phaù hoaïi Taêng chuùng, thì ñoù laø naëng. Naøy thieän nam! Möôøi nghieäp ñaïo ñeàu coù ba loaïi: Töø tham maø sinh khôûi. Töø saân haän maø sinh khôûi. Töø ngu si maø sinh khôûi. Neáu vì tham lôïi, maø gieát haïi sinh maïng, goïi laø do tham maø sinh khôûi. Neáu vì keû thuø maø gieát, goïi laø giaän döõ maø sinh khôûi. Neáu gieát cha meï, goïi laø do ngu si sinh khôûi. Troäm taøi vaät cuûa ngöôøi khaùc cuõng coù ba loaïi: Vì mình. Vì vôï con.

650 BOÄ LUAÄT 12

Vì quyeán thuoäc. Tham taøi saûn cuûa ngöôøi khaùc, maø ñeán cöôùp ñoaït, goïi laø do tham maø sinh khôûi. Troäm taøi vaät cuûa keû thuø, goïi laø do giaän döõ maø sinh khôûi. Cöôùp ñoaït cuûa keû heøn haï, goïi laø do si meâ maø sinh khôûi. Taø daâm cuõng coù ba loaïi: 1. Neáu töï mình thích daâm, goïi laø do tham maø sinh khôûi, 2. Daâm vôùi quyeán thuoäc cuûa keû thuø, goïi laø do giaän hôøn maø sinh khôûi, 3. Ñoái vôùi choã tröïc heä maø haønh daâm duïc, goïi laø do ngu si maø sinh khôûi. Noùi doái cuõng coù ba loaïi: 1. Neáu vì taøi lôïi, töï höôûng vui söôùng, goïi laø do tham maø sinh khôûi, 2. Vì muoán phaù hoaïi keû thuø, goïi laø do giaän döõ maø sinh khôûi, 3. Neáu sôï keû thuø cheát, goïi laø do ngu si maø sinh khôûi. Noùi hai lôøi cuõng coù ba loaïi: 1. Vì ñöôïc taøi lôïi, goïi laø do tham maø sinh khôûi, 2. Vì muoán phaù oaùn thuø, goïi laø do giaän döõ maø sinh khôûi, 3. Phaù hoaïi söï hoaø hôïp cuûa keû taø kieán, goïi laø do ngu si maø sinh khôûi. Noùi lôøi thoâ aùc cuõng coù ba loaïi: 1. Vì taøi lôïi maø maéng chöûi vôï con, goïi laø do tham maø sinh khôûi, 2. Ñeán choã keû thuø noùi lôøi hung aùc, goïi laø do saân haän maø sinh khôûi, 3. Noùi toäi loãi toå tieân cuûa ngöôøi khaùc, goïi laø ngu si maø sinh khôûi. Noùi lôøi khoâng yù nghóa

cuõng coù ba loaïi: 1. Vì tieäc tuøng vui möøng, ca haùt aâm ñieäu du döông, goïi laø töø tham maø sinh khôûi, 2. Vì muoán hôn ngöôøi khaùc neân ca haùt du döông, ñoù goïi laø do giaän döõ maø sinh khôûi, 3. Vì muoán taêng theâm söï nhaän thöùc sai laàm maø ca haùt du döông, ñoù goïi laø do ngu si maø sinh khôûi. Töø tham maø sinh khôûi goïi laø ganh gheùt, töø giaän döõ maø sanh khôûi goïi laø hung döõ, töø ngu si maø sanh khôûi, goïi laø taø kieán. Ñaõ tu möôøi nghieäp thieän roài, thì trong moãi nghieäp, ñeàu coù ba söï giaûi thoaùt. Trong möôøi nghieäp aùc, chaéc chaén seõ bò quaû baùo ñòa nguïc, hoaëc coù ngöôøi ñoïa laøm ngaï quyû, hoaëc coù ngöôøi ñoïa laøm suùc sanh, coøn nhöõng quaû baùo khaùc coù theå laøm ngöôøi, nhöng maïng soáng raát ngaén, ng- heøo khoå, vôï khoâng trinh tieát, coù noùi ñieàu gì moïi ngöôøi khoâng tin, khoâng coù ngöôøi thaân caän, thöôøng bò cheâ bai, tai khoâng nghe lôøi toát ñeïp, laøm cho ngoaïi vaät ñaát, nöôùc, gioù, löûa suy giaûm, khoâng coù chaân thaät, gioù baõo möa nhieàu, tan raõ hö hoaïi, ñaát ñai goø ñoáng, khoâng coù baûy vaät quyù, coù nhieàu caùt ñaù, choâng gai gheâ gôùm, thôøi tieát bieán chuyeån khoâng coù nhaát ñònh, hoa quaû thieáu keùm, muøi vò khoâng ngon. Muoán dieät töø nhöõng ñieàu xaáu aáy, phaûi neân chí taâm tu möôøi nghieäp laønh. Möôøi nghieäp laønh aáy, trong ba chaâu treân döôùi coù ñuû, hoaëc coù giôùi thaâu goàm hoaëc khoâng coù giôùi thaâu goàm. ÔÛ chaâu Baéc cu loâ chæ coù boán ñieàu, ôû ñòa nguïc coù naêm, ôû ngaï quyû, suùc sanh vaø coõi trôøi coù möôøi, chaúng thuoäc veà giôùi. Duïc giôùi vaø saùu coõi trôøi khoâng coù phöông tieän, chæ coù caên baûn vaø nghieäp ñaõ thaønh. Heã laø nghieäp ñaïo, chæ trong moät nieäm ñaõ thaønh nghieäp quaû, nhö ngöôøi gieát vaø ngöôøi bò gieát cuøng cheát moät laàn, thì khoâng maéc quaû baùo veà

caên baûn, neáu tính toaùn, saép ñaët nhöõng vieäc nhöng cuoái cuøng khoâng thaønh, thì chæ maéc quaû baùo veà phöông tieän, chôù khoâng maéc quaû baùo veà caên baûn, sau khi tính toaùn xong, lieàn gieát ngöôøi, thì maéc toäi caên baûn, neáu nhö ngöôøi aáy gieát xong khoâng löu taâm ñeán, thì nghieäp ñaõ thaønh, khoâng phaûi laø khoâng coù toäi. Neáu ngöôøi gieát haïi chæ trong moät nieäm lieàn cheát, coøn ngöôøi bò gieát nieäm sau môùi cheát, thì ngöôøi gieát khoâng maéc toäi caên baûn. Neáu sai ngöôøi gieát, ngöôøi ñöôïc sai maéc toäi taïo taùc, coøn ngöôøi sai baûo gieát, maéc toäi voâ taùc. Neáu duøng lôøi thoâ aùc ra saéc leänh cuõng maéc toäi taïo taùc vaø toäi voâ taùc. Neáu sau khi gieát roài, ngöôøi coù khôûi taâm löông thieän vaø voâ kyù, cuõng maéc toäi taïo taùc vaø maéc toäi voâ taùc. Neáu coù thuyeát noùi: “ Quaù khöù ñaõ qua, vò laïi chöa ñeán, hieän taïi thì khoâng truï, theá naøo goïi laø gieát? Moät nieäm khoâng gieát haïi, haït buïi khoâng bò hö hoaïi, hoaëc moät sinh maïng khoâng gieát, thì nhieàu cuõng khoâng theå gieát, theá naøo goïi laø gieát?” Nghóa aáy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì maëc duø ôû hieän taïi moät nieäm khoâng gieát, nhöng coù theå ngaên ñöôïc ôû vò lai ñeå khoâng sinh khôûi, cho neân goïi laø gieát. Do nghóa ñoù, khoâng theå vì chæ thaáy moät choã khoâng gieát, maø noùi taát caû caùc nôi ñeàu khoâng gieát. Coù ngöôøi ñaâm caùnh tay töùc thì maïng chung, hoaëc coù ngöôøi chaët chaân maø vaãn soáng, coøn caùi ñaàu thì khoâng nhö vaäy, ñaâm

hay chaët ñeàu cheát caû. Coù ngöôøi laøm roài bò nhieàu toäi lôùn, ñoù laø ng- hieäp ñaïo. Ba nghieäp cuûa yù do chính mình laøm maø thaønh, coøn baûy nghieäp cuûa thaân vaø mieäng do ta laøm vaø ngöôøi khaùc laøm thì môùi thaønh. Neáu khoâng taïo taùc, thì cuõng khoâng voâ taùc. Hoaëc coù thuyeát noùi: " Ba nghieäp cuûa thaân, coù taùc vaø voâ taùc, coøn nghieäp cuûa mieäng khoâng phaûi nhö vaäy". Nghóa aáy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì mieäng coù taùc vaø khoâng voâ taùc, mieäng baûo ngöôøi khaùc gieát roài chæ leõ khoâng coù maéc toäi, Cho neân, nghieäp cuûa mieäng cuõng coù caû hai, taùc vaø voâ taùc. Taâm thì khoâng nhö vaäy. Vì Hieàn Thaùnh khoâng maéc toäi. Do nhaân duyeân gì maø goïi laø taùc vaø voâ taùc? Vì nghieäp aáy, ñoïa trong ba ñöôøng aùc, neáu sanh trong loaøi ngöôøi maïng soáng raát ngaén, saùu caên tieáp xuùc saùu traàn, thöôøng chòu khoå naõo, quaû baùo dö thöøa dö thöøa thì töông tôï, coøn quaû baùo ñuùng caên baûn thì hoaëc coù töông tôï, hoaëc khoâng töông tôï. Khi thoï quaû baùo ôû ñòa nguïc Hoaët, ñòa nguïc Haéc Thaèng, ngaï quyû, suùc sanh, hay trong loaøi ngöôøi, thì ôû ba xöù chòu quaû baùo thöøa. Neáu coù chuù yù tính toaùn ñeå gieát haïi moät ngöôøi, chuaån bò vöøa xong, thì coù tôùi hai ngöôøi cheát, neân bieát chæ caên cöù nôi ngöôøi, maø ngöôøi gieát chuù yù muoán gieát, thì maéc hai toäi, taùc vaø voâ taùc. Neáu coù thuyeát noùi: "Saéc laø voâ kyù, maïng soáng cuõng Voâ kyù. Voâ kyù nhö vaäy, taïi sao gieát roài, bò maéc toäi saùt sanh? Nghóa ñoù khoâng ñuùng. Vì sao? Vì thaân maïng nhö vaäy, laø khí cuï ñeå chöùa taâm nieäm thieän aùc, neáu phaù khí cuï naøy, töùc ngaên ngöøa

caên thieän aùc ôû ñôøi sau, do vaäy maéc toäi. Neáu vua baûo gieát, keû caän thaàn cho laø phaûi, thì vua vaø caän thaàn toäi khoâng sai khaùc. Ñi saên baén cuõng theá. Neáu coù ngöôøi gaàn cheát, maïng soáng thoi thoùp chæ trong choác laùt, maø laáy dao gieát cheát cuõng maéc toäi saùt sanh. Neáu ñaõ cheát roài, duøng dao ñaâm cheùm, khoâng maéc toäi saùt sanh. Neáu vì khuoân pheùp, yù muoán ñaùnh ñeå daïy, môùi dô tay leân, keû kia ñaõ cheát, thì khoâng maéc toäi. Neáu duøng thuoác ñoäc ñem cho ngöôøi coù thai uoáng, neáu thai bò hö, ngöôøi aáy maéc toäi taùc vaø voâ taùc.Neáu töï mình cheát, thì khoâng maéc toäi saùt sanh. Vì sao? Vì khoâng coù yù töôûng ngöôøi khaùc, khoâng coù taâm giaän döõ, khoâng coù nhaân duyeân mình vaø ngöôøi khaùc. Hoaëc coù thuyeát noùi: "Neáu taâm truï nôi thieän, aùc hay Voâ kyù thì ñeàu maéc toäi saùt sanh", cuõng nhö löûa vaø thuoác ñoäc, duø taâm thieän, aùc hoaëc voâ kyù, neáu ngöôøi chaïm vaøo hay uoáng nhaèm, ñeàu cheát caû". Nghóa aáy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì coù ngöôøi trong theá gian, caàm löûa maø khoâng chaùy, uoáng thuoác ñoäc maø khoâng cheát. Gieát maø khoâng coù taâm aùc, cuõng nhö vaäy, khoâng maéc toäi saùt sanh, nhö caùc y só. Hoaëc coù thuyeát noùi: " OÂng tieân Baø Taåu ñoïc chuù gieát ngöôøi, gieát deâ ñeå cuùng teá trôøi, khoâng maéc toäi saùt sanh. Nghóa naøy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì caét ñöùt maïng soáng cuûa keû khaùc, laø nhaân duyeân ngu si, neáu thaáy ngöôøi cheát, maø taâm sanh vui möøng, thì neân bieát ngöôøi naøy maéc toäi ñaõ thaønh. Thaáy ngöôøi khaùc gieát, roài taâm sanh vui möøng, ñem taøi vaät ra thöôûng, toäi cuõng nhö vaäy. Neáu sai baûo ngöôøi khaùc gieát, ngöôøi ñöôïc sai ñi gieát, ñeán nôi duøng moïi hình phaït ñoäc aùc maø

gieát, thì ngöôøi sai baûo chæ maéc toäi taùc, coøn ngöôøi ñöôïc sai ñi gieát maéc caû hai toäi, taùc vaø voâ taùc. Neáu taâm aùc sinh khôûi, cöôùp ñoaït taøi vaät cuûa ngöôøi khaùc, thì ngöôøi naøy, cuõng maéc toäi taùc vaø voâ taùc. Hoaëc thöøa luùc tính toaùn maø laáy, hoaëc thöøa luùc ngöôøi ta gôûi maø laáy, hoaëc thöøa cô hoäi buoân baùn maø laáy, ñeàu bò maéc toäi troäm cöôùp. Neáu töï mình khoâng laáy, khoâng tham, khoâng tieâu duøng, nhöng laïi daïy ngöôøi khaùc laáy, thì ngöôøi naøy cuõng maéc toäi taùc vaø voâ taùc. Neáu muoán troäm vaøng, maø laáy ñöôïc baïc, ñem ra ngoaøi phaùt giaùc, ñem vaøo traû laïi, thì ngöôøi naøy khoâng maéc toäi troäm caép. Neáu muoán aên troäm vaøng, laáy ñöôïc vaøng roài lieàn suy nghó moïi vaät ñeàu voâ thöôøng, sanh taâm hoái haän, muoán ñem traû laïi, nhöng khoâng daùm, beøn laäp phöông tieän ñeå traû laïi choã cuõ, duø coù laáy ñi choã khaùc nhöng khoâng maéc toäi troäm caép. Taøi vaät cuûa chuû vaø toâi tôù ñoàng yù ñeå chung, sau vì loøng tham laáy taøi saûn cuûa chuû, laáy roài lieàn sanh nghi, tìm caùch choân daáu, hoaëc laïi suy nghó, vaät naøy laø cuûa chung, duø ñem ñi choã khaùc, khoâng maéc toäi troäm caép. Neáu ñi treân ñöôøng, bò giaëc cöôùp ñoaït, khi veà xoùm laøng, vò thoân tröôûng hoûi: “Ngöôi maát vaät gì ta seõ boài thöôøng laïi cho”. Neáu noùi nhieàu hôn vaät maø mình ñaõ maát, ñeå laáy vaät

boài thöôøng, thì maéc toäi troäm caép. Neáu coù ngöôøi phaùt taâm boá thí, cho ngöôøi khaùc hai aùo, ngöôøi nhaän duøm laáy moät caùi, noùi ñau caàn duøng ñeán hai caùi, roài ñem veà caát, thì maéc toäi troäm caép. Neáu coù ngöôøi phaùt taâm muoán ñem nhaø cöûa, ngoaï cuï, thuoác men, vaät caàn duøng cuùng döôøng cho moät Tyø-kheo, sau ñoù nghe coù moät vò ñaïi ñöùc ôû nôi khaùc ñeán, roài giöõ laïi ñeå cuùng döôøng cho vò ñaïi ñöùc môùi ñeán, thì ngöôøi aáy maéc toäi roäm caép. Neáu laáy taøi vaät cuûa moät vò Tyø-kheo ñaõ cheát, thì ai maéc toäi? Neáu baïch yeát ma roài, thì caên cöù nôi chuùng Taêng ñaõ yeát ma maø maéc toäi. Neáu chöa laøm yeát ma, thì caên cöù vaøo chuùng Taêng möôøi phöông maø maéc toäi, neáu luùc maïng chung, caên cöù vaøo ngöôøi naøo maø tröôùc khi cheát ñaõ höùa cho, nhaân ñoù maø maéc toäi. Neáu aên troäm taøi vaät cuûa Phaät, töø nôi ngöôøi giöõ thaùp vaø nôi nhaø vua, thì maéc toäi. Neáu nhöõng vaät bò nöôùc troâi nhö luùa gaïo, döa quaû, y phuïc vaø nhöõng vaät rieâng tö khaùc, coù ngöôøi löôïm ñöôïc, thì khoâng maéc toäi. Hoaëc khoâng ñuùng thôøi, khoâng ñuùng choã, khoâng phaûi nöõ xöù, laø vôï cuûa ngöôøi khaùc, maø cho laø thuoäc veà mình, ñoù laø taø daâm. Chæ coù ba chaâu coù toäi taø daâm, rieâng chaâu Baéc Cu Loâ khoâng coù. Vôùi suùc sanh hay vôùi ngöôøi phaù hoaïi, ngöôøi thuoäc haøng Taêng chuùng, hoaëc ngöôøi bò caàm tuø, hoaëc ngöôøi troán cheát, maø vôï cuûa thaày, hoaëc ngöôøi xuaát gia, gaàn guõi nhöõng ngöôøi nhö vaäy, goïi laø taø daâm. Ngöôøi xuaát gia khoâng coù söï leä thuoäc, thì töø nôi ngöôøi naøo maø maéc toäi? Tuøy nôi nhöõng ngöôøi thaân thuoäc hay nhaø vua maø maéc toäi. Tuøy thôøi xaáu aùc, loaïn laïc maø ngöôøi taøn baïo caàm quyeàn. Ñoù laø thôøi khuûng khieáp hoï ra lònh vôï, ngöôøi haàu xuoáng toùc xuaát gia, roài trôû laïi gaàn guõi, vaäy laø maéc toäi taø daâm. Neáu ñuïng ñeán ôû ba choã cuûa ngöôøi nöõ, thì maéc toäi taø daâm. Hoaëc mình, ngöôøi ôû beân ñöôøng,

beân thaùp, beân mieáu hay beân choã ñaïi hoäi maø laøm chuyeän daâm duïc, bò maéc toäi taø daâm. Neáu vì cha meï, anh em, nhaø vua maø baûo veä, hoaëc tröôùc cuøng ngöôøi heïn hoø, hoaëc tröôùc ñaõ höùa vôùi ngöôøi ta, hoaëc tröôùc ñaõ nhaän taøi vaät, hoaëc tröôùc ñöôïc môøi maø coù haønh ñoäng chaúng phaïm haønh thì khoâng sao. Töôïng goã, töôïng ñaát, töôïng veõ hay thaây cheát maø haønh daâm beân nhöõng vaät aáy, thì maéc toäi taø daâm. Neáu ngöôøi ñaõ thuoäc veà chính mình maø töôûng cuûa ngöôøi khaùc, ñaõ thuoäc cuûa ngöôøi khaùc, maø töôûng cuûa mình, cuõng goïi laø taø daâm. Nhö vaäy taø daâm cuõng coù toäi naëng, nheï, töø nôi phieàn naõo saâu naëng thì maéc toäi naëng, töø nôi phieàn naõo nheï, töùc maéc toäi nheï. Neáu taâm coù nghi ngôø hay khoâng nghi ngôø, hoaëc coù thaáy, nghe, hieåu, bieát, hoaëc coù hoûi hay khoâng hoûi, maø noùi khaùc vôùi lôøi noùi goác, ñoù laø lôøi noùi doái. Hoaëc noùi khaùc nhöõng ñieàu ñaõ thaáy, nghe, hieåu, bieát cuõng laø noùi doái, nhöng khoâng goïi laø ñaày ñuû. Neáu phaù töôùng maø noùi, khoâng coù che giaáu töôùng, maø noùi ñoù khoâng phaûi laø noùi doái. Neáu noùi aâm thanh laï,

laøm cho ngöôøi nghe khoâng hieåu cuõng goïi laø noùi doái, nhöng khoâng goïi laø ñaày ñuû. Neáu vì giaän döõ, hoaëc noùi tieáng to khoâng roõ raøng, hoaëc nhöõng ñieàu mình noùi ngöôøi nghe khoâng hieåu cuõng laø noùi doái, nhöng khoâng goïi laø ñaày ñuû. Noùi hai lôøi hay noùi thoâ aùc, coù haïi hay khoâng haïi cho ngöôøi tröôùc maët maø heãõ noùi roài, thì ñeàu maéc toäi. Noùi lôøi khoâng coù yù nghóa cuõng ñeàu nhö vaäy. Baûy vieäc nhö vaäy cuõng laø ñaïo cuõng laø nghieäp, chæ töø ba vieäc laø nghieäp maø khoâng phaûi ñaïo. Taïi sao? Vì töï mình khoâng laøm, ngaên ngöøa mình vaø ngöôøi khoûi maéc toäi lôùn. Hoaëc coù thuyeát noùi: “Taát caû buïi traàn tuaàn töï an truù vaø cuõng moãi nieäm moãi nieäm hoaïi dieät roài thì khoâng coøn truï, neáu nhö khoâng coù truï, thì laøm gì coù taùc, huoáng gì coù Voâ taùc.” Nghóa naøy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì phaùp cuûa theá gian coù nhaân coù quaû, khoâng nhaân khoâng quaû. Ví nhö ñoái dieän vôùi maët nöôùc, vôùi taám kính töùc coù aûnh töôïng xuaát hieän, lìa maët nöôùc, taám kính khoâng coøn aûnh töôïng. Taùc cuõng nhö vaäy, töø thaân coù taùc, do phaùp taùc töùc sinh ra voâ taùc, nhö maët nöôùc, taám kính coù aûnh töôïng xu- aát hieän. Ví nhö coù ngöôøi khôûi taâm xaáu aùc, töùc thì hieän leân saéc maët xaáu aùc, khôûi taâm toát, töùc thôøi hieän leân saéc maët xinh ñeïp, taùc vaø voâ taùc cuõng ñeàu nhö vaäy. Hoaëc do nghieäp laøn, maø ñöôïc saéc ñeïp, hieàn hoaø, hoaëc do nghieäp aùc maø bò saéc maët xaáu aùc, hung döõ. Taùc vaø voâ taùc cuõng ñeàu nhö vaäy. Neáu cho, moãi nieäm luoân hoaïi dieät, khoâng coù taùc vaø voâ taùc, nhö tröôùc ñaõ noùi, thì ví nhö ngoïn ñeøn vaø doøng soâng v.v... tuy moãi nieäm dieät, laáy hai ñeá lyù maø noùi taùc vaø Voâ taùc? Haït buïi tuy tuaàn töï khoâng an truù, laïi cuõng khoâng phaù phaùp Theá ñeá, chính do caùc haït buïi thöù lôùp maø ñöôïc teân goïi. Cha meï, A-la-haùn neáu ai coá yù gieát thì maéc toäi voâ löôïng. Naêm aám, möôøi taùm giôùi, möôøi hai nhaäp cuûa cha meï, A-la-haùn vaø caùc ngöôøi khaùc ñeàu khoâng khaùc nhau, sôû dó maéc toäi naëng, vì ñoù laø phöôùc ñieàn vaø baùo aân ñieàn. Nhö noùi hai chöõ, thì khoâng noùi cuøng moät luùc, vaø taát nhieân hai chöõ ôû ñaây, quyeát cuõng khoâng coù

nghóa hoaø hôïp vaø khoâng theå noùi ñöôïc, maëc duø moãi nieäm tieâu dieät, cuõng goïi laø noùi doái, khoâng phaù tröø ñaïo theá gian, cuõng nhö teân baén, duø moãi nieäm dieät, nhôø theá löïc buïi traàn, vaø nghieäp thaân theå taùc ñoäng, maø muõi teân ñeán nôi hay khoâng ñeán nôi, taùc vaø voâ taùc cuõng ñeàu laø nhö vaäy. Nhö xoay voøng troøn löûa, tuy nieäm nieäm ñeàu dieät, nhöng nôi söùc cuûa vi traàn ñoái vôùi thaân nghieäp, maø löûa vaãn quay troøn. Khi môùi phaùt sinh taâm khaùc, luùc chuaån bò taâm khaùc, luùc laøm taâm khaùc, luùc noùi taâm khaùc, nhôø caùc duyeân hoaø hôïp maø goïi laø taùc, do nhaân duyeân taùc, maø sanh voâ taùc, nhö oai nghi khaùc, taâm cuõng khaùc, khoâng theå hoaïi dieät ñöôïc, neân goïi laø voâ taùc. Töø nôi phaùp taùc ñoù maø ñöôïc voâ taùc, ñöôïc roài thì taâm duø duyeân vaøo thieän, vaøo aùc hay voâ kyù, nhöng nhöõng vieäc ñaõ laøm,

ñeàu khoâng maát, neân goïi laø voâ taùc. Neáu thaân laøm thieän, mieäng noùi khoâng thieän, thì neân bieát ngöôøi naøy ñöôïc quaû xen taïp. Neáu thaân laøm thieän, coù taùc vaø voâ taùc, mieäng noùi aùc, chæ coù taùc khoâng coù voâ taùc, thì neân bieát, ngöôøi naøy chæ ñöôïc quaû laønh, khoâng maéc quaû baùo xaáu. Do vaäy, trong Kinh coù noùi baûy loaïi nghieäp coù Taùc vaø Voâ taùc, ví nhö ngöôøi beänh naëng, phaûi duøng nhieàu loaïi thuoác hoaø hôïp laïi, ñeå ñieàu trò, neáu chæ moät loaïi, khoâng theå ñieàu trò ñöôïc, vì beänh quaù naëng. Taát caû chuùng sanh cuõng ñeàu nhö vaäy, coù ñuû caùc ñieàu hung aùc, neân phaûi duøng nhieàu giôùi, sau ñoù môùi cheá ngöï ñöôïc; neáu chæ moät giôùi, khoâng theå chuyeån hoaù ñöôïc.

KINH ÖU-BAØ-TAÉC GIÔÙI QUYEÅN 7

Phaåm 24: NGHIEÄP QUAÛ (Phaàn 2)

Naøy thieän nam! Chuùng sanh taïo toäi, goàm coù hai loaïi: Taùc giôùi vaø Voâ giôùi. Ngöôøi coù giôùi laøm aùc, duø coù gieát moät con deâ hay khoâng gieát, luoân bò maéc toäi saùt sanh, vì tröôùc coù theä nguyeän. Ngöôøi khoâng coù giôùi, duø mieäng noùi gieát caû ngaøn ngöôøi, nhöng khi gieát thì maéc toäi, khoâng gieát thì khoâng maéc toäi; vì tröôùc khoâng phaùt theä nguyeän. Do vaäy, taát caû ñieàu thieän hay aùc, taâm laø coäi goác, vì nhaân nôi coäi goác aáy maø noùi. Caùc Tyø- kheo phaïm giôùi, coù hai caùch: Thaân phaïm, Mieäng phaïm. Khoâng coù taâm phaïm. Giôùi nhö vaäy, thôøi gian khoâng ñaày ñuû, caùc chi phaàn khoâng ñaày ñuû, thì khoâng ñaéc giôùi. Thí nhö laáy daây coï vaøo caây laáy löûa, coù ñoà laáy löûa, coù söùc, coù coû mòn khoâ, thì sau moät thôøi gian coù löûa, neáu thieáu moät trong nhöõng vaät treân thì khoâng coù löûa. Giôùi phaùp cuõng vaäy, ñaéc giôùi, xaû giôùi, giöõ giôùi, phaù giôùi ñeàu do nôi taâm. Nhö Lai bieát roõ taùnh cuûa caùc phaùp cho neân môùi cheá ra, giôùi neáu coù ngöôøi suy nghó vieäc laønh, khoâng laøm ñieàu aùc, goïi laø nhö giôùi phaùp. Neáu töø moät vò ñaïi ñöùc maø ñöôïc giôùi, goïi laø thoï giôùi, neáu xa lìa söï thoï giôùi, maø vaãn coù coâng ñöùc, thì taát caû caàm thuù, sö töû, hoå soùi ñeàu ñöôïc coâng ñöùc sao? Söï thaät thì khoâng bao giôø ñöôïc. Vì nhaân duyeân aáy,

ngöôøi thoï giôùi laønh ñöôïc voâ löôïng phöôùc ñöùc, ngöôøi thoï giôùi aùc, bò voâ löôïng toäi loãi, neân trong kinh noùi ñeán caùc luaät nghi aùc laø: Nuoâi deâ. Nuoâi gaø. Nuoâi heo. Caâu caù. Chaøi löôùi baéc caù. Gieát boø. Nguïc toát. Nu- oâi choù saên. Laøm cung. Laøm thôï saên. Chuù thuaät ñoäc haïi roàng. Gieát ngöôøi. Laøm giaëc cöôùp. Noùi hai löôõi. Duøng khoå hình: Roi, gaäy, xieàng xích, buoäc raøng, ñinh saét, ñoát löûa ñeå vaøo da ngöôøi, quoác vöông, ñaïi thaàn döïa vaøo nhau löøa gaït, khoâng bieát ôn ngöôøi; ngöôøi thoân tröôûng ñoäc aùc, keû thu thueá taøn baïo, Tyø-kheo phaù giôùi taâm khoâng hoå theïn... Nhöõng ngöôøi nhö vaäy, ñeàu khoâng coù giôùi, duø khoâng goïi laø aùc nghieäp ñaïo, nhöng maéc toäi lôùn, vì troïn ñôøi laøm nhöõng vieäc nhö vaäy, khoâng laäp nguyeän, khoâng thoï giôùi töø ngöôøi khaùc, töùc khoâng thaønh töïu. Giôùi taø aùc nhö vaäy, trong boán thôøi phaûi

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 7 657

ñöôïc xaû: Luùc ñöôïc hai caên. Luùc xaû boû thaân maïng. Luùc thoï giôùi laønh. Luùc ñoaïn tröø phieàn naõo tham duïc. Hoaëc coù thuyeát noùi: “ Giôùi laønh caàn phaûi ñaày ñuû ñieàu kieän, thì giôùi taø aùc cuõng phaûi nhö vaäy”. Nghóa aáy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì giôùi taø aùc deã ñöôïc, chæ caàn moät nhaân duyeân laø ñöôïc, töùc chæ laäp lôøi theä nguyeän, giôùi laønh thì khoâng phaûi nhö vaäy, phaûi coù naêm phöông tieän, nghóa laø coù naêm caên (tín, taán, nieäm, ñònh vaø tueä), do vaäy raát khoù, vì khoù ñöôïc, neân phaûi ñaày ñuû ñieàu kieän. Hoaëc coù thuyeát noùi: “ Giôùi Öu-baø-taéc khoâng coù noùi theâu deät, hai löôõi, thoâ aùc. Vì theá giôùi Öu-baø-taéc, phaùp taùm trai giôùi, Sa- di, Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñaày ñuû giôùi theå”. Nghóa aáy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì ta nay thoï trì khaåu nghieäp thanh tònh, neáu coù ngöôøi noùi: Ta thoï naêm giôùi thaân, khaåu, yù trong saïch, maø taâm khoâng trong saïch, thì bieát ngöôøi aáy khoâng ñöôïc ñaày ñuû giôùi theå. Nhö coù ngöôøi ñaõ thoï giôùi taø aùc roài, duø khoâng gieát haïi, ngöôøi aáy vaãn thöôøng thaønh töïu giôùi taø aùc. Tyø-kheo phaù giôùi cuõng nhö vaäy, vì thoï giôùi roài, moãi moãi giôùi coù nhieàu haønh ñoäng, coù nhieàu keát quaû. Chuùng sanh thì voâ löôïng, giôùi cuõng voâ löôïng. Ñaõ laø moïi vaät voâ löôïng, giôùi cuõng voâ löôïng, giôùi thieän, aùc ñeàu coù ba baäc: Thöôïng, Trung vaø Haï. Neáu khoâng thoï giôùi aùc, duø laøm nhieàu toäi loãi, khoâng goïi laø aùc giôùi. Neáu coù ngöôøi chaát vaán: “Vì nhaân duyeân gì maø thoï naêm giôùi thì troïn ñôøi, coøn phaùp taùm trai giôùi, chæ moät ngaøy moät ñeâm?” Neân noùi Ñöùc Nhö Lai ñaõ kheùo bieát töôùng cuûa caùc phaùp, thoâng suoát chaúng bò chöôùng ngaïi, neân noùi nhö vaäy. Naøy thieän nam! Phöôùc ñieàn theá gian, goàm coù hai thöù: Coâng ñöùc phöôùc ñieàn. Baùo aân phöôùc ñieàn. Phaù hoaïi hai thöù phöôùc ñieàn naøy, goïi laø taïo toäi nguõ nghòch. Toäi nguõ nghòch naøy, coù ba nhaân duyeân: 1: Coù taâm hung aùc. 2: Khoâng hieåu bieát phöôùc ñöùc. 3: Khoâng thaáy quaû chôn chaùnh. Neáu ngöôøi coù yù nghó khaùc laï ñi, laø gieát A-la-haùn khoâng maéc toäi nghòch, gieát cha meï cuõng vaäy! Khoâng bieát hoå theïn, khoâng quaùn saùt söï traû aân, taâm khoâng cung kính, chæ toan tính saép ñaët, khoâng taïo caên baûn; duø khoâng phaûi toäi nghòch, cuõng maéc quaû baùo lôùn. Coøn nhö kheùo daïy baûo, sanh taâm thöông meán, coù theå nhaãn chòu, vieäc khoù laøm maø cuõng laøm ñöôïc, chòu nhaän moïi khoå sôû; vì

theá cha meï ñöôïc goïi laø baùo aân ñieàn. Neáu laïi coù ngöôøi, gieát cha meï roài, duø coù tu thieän phaùp, thì thieän phaùp aáy cuõng khoâng coù phöôùc baùo. Cho neân Nhö Lai noùi, caùc ngöôøi vaøo nghæ trong boùng maùt, chæ trong moät thôøi gian ngaén, phaûi caån thaän chôù chaët, beû caønh laù. Naøy thieän nam! Sau khi Nhö Lai nhaäp Nieát Baøn, coù ñeä töû noùi nhö theá naøy: “Neáu do khôûi töôûng khaùc laï, teân khaùc laï maø gieát cha meï, thì

khoâng maéc toäi nghòch”, ñoù laø Ñaøm Voâ Ñöùc. Hoaëc coù thuyeát noùi: “ Duø do coù töôûng khaùc laï, gieát cha meï thì ñeàu maéc toäi nghòch”, töùc laø phaùi Di-sa-taéc. Laïi coù thuyeát noùi: Töôûng khaùc laï, teân goïi khaùc laï; gieát cha meï ñeàu maéc toäi nghòch; laø phaùi Taùt Baø Ña. Vì sao? Vì theá gian chôn thaät, lôøi ñuùng neân tin, cha meï chaân thaät, tö töôûng cuõng khoâng chuyeån ñoåi; do taâm aùc maø gieát, töùc maéc nghòch toäi. Thaät laø cha meï, khoâng coù yù töôûng laø cha meï, khoâng heà khôûi taâm aùc, cha meï duø cheát khoâng maéc toäi nghòch. Vì sao? Vì phaûi ñaày ñuû caû boán ñieàu kieän, môùi maéc toäi nghòch: Thaät laø cha meï, taïo töôûng ñoù laø cha meï. Taâm aùc. Taâm Xaû. Khôûi töôûng ñoù laø chuùng sanh. Ñuû boán ñieàu kieän aáy, nghòch toäi môùi thaønh, neáu khoâng ñaày ñuû, töùc khoâng thaønh. Neáu vì thöông xoùt, neáu vì cung kính, neáu vì thoï phaùp, neáu vì sôï haõi, neáu vì tieáng khen, maø trao duïng cuï ñeå gieát, duø khoâng töï tay gieát, cuõng bò toäi nghòch. Neáu bò ngöôøi khaùc ra leänh gieát cha meï, khoùc la, buoàn raàu maø gieát, toäi nhö vaäy, khôûi ñaàu, chính giöõa vaø sau khi gieát, ñeàu maéc toäi nheï. Muoán gieát cha meï, gieát laàm ngöôøi khaùc, khoâng maéc toäi nghòch. Muoán gieát ngöôøi khaùc, gieát laàm cha meï, cuõng khoâng maéc toäi nghòch. Muoán gieát meï, maø gieát laàm ngöôøi gioáng meï, gieát roài giaáu dao, laïi truùng thaân meï, khoâng maéc toäi nghòch. Meï coù caùch nhìn khaùc, con coù söï gieát khaùc, chæ maéc toäi saùt, khoâng maéc toäi nghòch. Toäi nguõ nghòch, gieát cha laø toäi nheï, gieát meï toäi naëng, gieát A-la-haùn maéc toäi naëng hôn gieát meï; laøm thaân Phaät chaûy maùu, maéc toäi naëng hôn gieát A-la-haùn; phaù hoaø hôïp Taêng, maéc toäi naëng hôn laøm thaân Phaät chaûy maùu. Coù söï vaät naëng, yù töôûng nheï; coù söï vaät nheï, yù töôûng naëng; coù söï vaät naëng, yù töôûng naëng; coù söï vaät nheï, yù töôûng nheï. Coù söï vaät naëng, yù töôûng nheï, ví nhö khoâng coù taâm xaáu aùc, gieát cha meï. Söï vaät nheï, yù töôûng naëng, nhö duøng taâm xaáu aùc gieát loaøi suùc sanh; coù söï vaät naëng, yù töôûng naëng, nhö taâm xaáu aùc gieát meï ñeû; coù söï vaät nheï, yù töôûng nheï, nhö khoâng chuù taâm gieát suùc sanh. Nghieäp aùc nhö vaäy, coù söï chuaån bò, thì naêng caên baûn vaø thaønh nghieäp thì nheï; coù söï chuaån bò vaø caên baûn thì nheï, ñaõ thaønh nghieäp thì naëng. Coù khi söï chuaån bò vaø caên baûn thì naëng, ñaõ thaønh nghieäp thì nheï, coù khi caên baûn thì nheï; söï chuaån bò vaø ñaõ thaønh nghieäp thì naëng. Söï vaät thì chæ coù moät, do taâm löïc, neân coù quaû baùo naëng nheï. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi, ñem thöùc aên cuùng döôøng cho Nhö Lai; trong khi chöa cuùng döôøng cho Nhö Lai, laïi ñem cho choù ñoùi, Nhö Lai cuõng khen ngôïi ngöôøi nhö vaäy cuõng laø ñaïi thí chuû. Neáu laø baäc phöôùc ñieàn, hay khoâng phöôùc ñieàn, taâm khoâng löïa choïn vaãn boá thí

nhö nhau, thì ngöôøi aáy phöôùc ñöùc voâ löôïng. Vì sao? Vì taâm ngöôøi aáy trong saïch. Nghieäp coù boán quaû baùo: 1: Quaû baùo ngay tröôùc maët. 2: Quaû baùo ñôøi

naøy. 3: Quaû baùo ôû ñôøi sau. 4: Khoâng coù quaû baùo. Nghieäp coù boán haïng: 1: Thôøi gian nhaát ñònh, quaû baùo khoâng nhaát ñònh. 2: Quaû baùo nhaát ñònh, thôøi gian khoâng nhaát ñònh. 3: Thôøi gian nhaát ñònh, quaû baùo cuõng nhaát ñònh. 4: Thôøi gian vaø quaû baùo caû hai ñeàu khoâng nhaát ñònh. Thôøi gian nhaát ñònh laø hieän tai, ñôøi naøy hay ñôøi sau nöõa. Neáu thôøi gian khoâng nhaát ñònh, quaû baùo khoâng nhaát ñònh, thì nghieäp coù theå thay ñoåi. Neáu quaû baùo nhaát ñònh, leõ ra ñôøi sau thoï nghieäp. Nghieäp naøy coù theå thay ñoåi, neân coù theå thoï baùo trong hieän taïi. Vì sao? Vì söùc nhaân duyeân cuûa trí tueä taâm laønh. Quaû baùo xaáu aùc ñaõ ñònh, nhöng coù theå thay ñoåi thaønh nheï. Do nhaân duyeân gì maø goïi laø quaû baùo ñaõ ñònh? Thöôøng laøm maø khoâng hoái haän, chuyeân taâm laøm, vui möøng laøm vaø laäp theä nguyeän, laøm roài vui möøng, vì theá nghieäp ñoù bò quaû baùo quyeát ñònh, tröø ngoaøi nghieäp aáy ra ñeàu goïi laø khoâng quyeát ñònh. Chuùng sanh taïo nghieäp coù naëng, coù nheï, coù xa, coù gaàn, tuøy vaøo nhaân duyeân tröôùc, sau phaûi laõnh thoï. Neáu coù ngöôøi tu Thaân, Giôùi, Taâm, Trí tueä nhaát ñònh bieát thieän, aùc coù quaû baùo, ngöôøi naøy coù theå chuyeån nghieäp naëng thaønh nghieäp nheï vaø nghieäp nheï thì khoâng bò quaû baùo. Neáu gaëp ñöôïc baäc phöôùc ñieàn hay thieän tri thöùc, tu taäp ñaïo lyù, phaùp laønh, thì ngöôøi naøy coù theå chuyeån toäi naëng cho ñôøi sau, hieän taïi chòu quaû baùo nheï.Neáu ngöôøi coù ñuû caùc nghieäp trong duïc giôùi, khi ñöôïc quaû A na haøm, coù theå chuyeån nghieäp cho ñôøi sau, chæ chòu quaû baùo nheï trong ñôøi hieän taïi. Quaû A-la-haùn cuõng nhö vaäy. Naøy thieän nam! Ngöôøi trí neáu coù theå tu Thaân, tu Giôùi, tu Taâm, tu Tueä, thì ngöôøi naøy coù theå phaù tröø ñöôïc nghieäp naëng. Ví nhö chuù A-gìa- ñaø vaø ngoïc baùu tröø ñoäc coù theå phaù tröø ñöôïc chaát ñoäc. Neáu taïo toäi nhoû, ñaàu tieân chuaån bò nheï, veà sau ñaõ thaønh nghieäp laïi naëng. Vì ngöôøi naøy khoâng tu Thaân, tu Giôùi, tu Taâm, tu Trí tueä, khieán nheï thaønh naëng. Chuùng sanh neáu taïo moät nghieäp, hai nghieäp cho ñeán nhieàu nghieäp, coù khi taïo maø khoâng ñaày ñuû, coù khi taïo ñaày ñuû, tröôùc suy nhó sau laøm, goïi laø ñaày ñuû, tröôùc khoâng suy nghó baát ngôø maø laøm, goïi laø khoâng ñaày ñuû. Laïi coù ngöôøi, laøm roài maø khoâng ñaày ñuû, nghóa laø taïo nghieäp roài maø quaû baùo chöa quyeát ñònh. Laïi coù ngöôøi laøm roài maø ñaày ñuû, nghóa laø taïo nghieäp roài nhaát ñònh, ñöôïc quaû baùo. Laïi coù ngöôøi ñaõ laøm roài, maø khoâng ñaày ñuû, quaû baùo tuy ñaõ ñònh, nhöng thôøi tieát chöa quyeát ñònh. Laïi coù ngöôøi laøm roài, vaø ñaày ñuû, thôøi quaû baùo cuõng ñaõ quyeát ñònh. Laïi coù ngöôøi laøm roài, khoâng ñaày ñuû, do trì giôùi vaø chaùnh kieán. Laïi coù ngöôøi laøm roài, cuõng ñaày ñuû, do phaù giôùi, taø kieán. Laïi coù ngöôøi laøm roài, maø khoâng ñaày ñuû laø do tin nhaân, tin quaû. Laïi coù ngöôøi laøm roài, ñaày ñuû, laø do khoâng tin nhaân quaû. Laïi coù ngöôøi laøm roài, khoâng ñaày ñuû vì khi laøm aùc coù nhöõng ngöôøi thieän

vaây quanh khuyeân baûo. Laïi coù ngöôøi laøm roài cuõng ñaày ñuû, laø do luùc laøm aùc coù ngöôøi aùc vaây quanh giuùp ñôõ. Laïi coù ngöôøi laøm roài, maø khoâng ñaày ñuû, duø laøm nhieàu ñieàu aùc, chæ thoï baùo trong loaøi ngöôøi. Laïi coù ngöôøi laøm roài, cuõng ñaày ñuû, laø do trong khi laøm ngöôøi taïo aùc, ñeán ñòa nguïc thoï baùo. Laïi coù ngöôøi laøm roài khoâng ñaày ñuû, do coù taâm chaùnh nieäm. Laïi coù ngöôøi laøm roài, vaø ñaày ñuû laø do khoâng coù taâm nieäm. Laïi coù ngöôøi laøm roài khoâng ñaày ñuû, do trong ba thôøi, sanh hoái haän. Laïi coù ngöôøi laøm roài, cuõng ñaày ñuû, do ba thôøi khoâng hoái haän. Nhöõng ñieàu aùc nhö theá, thì caùc ñieàu thieän cuõng vaäy. Do ñaõ laøm roài, cuõng ñaày ñuû, neân môùi coù tröôøng hôïp laøm vieäc nhoû maø ñöôïc phöôùc baùo lôùn, laøm vieäc lôùn maø ñöôïc phöôùc baùo nhoû. Töø moät yù ban ñaàu, taïo thaønh thaân, khi thaân ñaõ thaønh töïu, coù raát nhieàu yù, yù ñaàu tieân taïo thaønh thaân töùc laø thieän, thaân ñaõ thaønh töïu, ñöôïc hai quaû, thieän vaø aùc xen nhau. Nhö trôøi vaø ngöôì, cuõng vaäy chuùng sanh trong Ñiaï nguïc cuõng vaäy do yù aùc ñuùc thaønh thaân, thaân ñaõ thaønh roài, chæ coù moät maët hung aùc. Ngaï quyû, suùc sanh cuõng do yù aùc ñuùc thaønh thaân, thaân ñaõ thaønh roài laãn loän giöõa thieän vaø aùc. Thaân trung aám cuûa thieän vaø aùc do thieän aùc thì ñuùc thaønh thaân ñaõ thaønh roài ñeàu ñöôïc quaû baùo laãn loän giöõa aùc vaø thieän. Töø khi môùi töôïng hình cho ñeán tuoåi giaø, cuõng ñöôïc quaû baùo laãn loän giöõa aùc vaø thieän. Do vaäy, trong kinh noùi coù boán loaïi nghieäp: Nghieäp thieän quaû baùo toát ñeïp, nghieäp xaáu quaû baùo xaáu, nghieäp xen taïp quaû baùo toát xaáu laãn loän, nghieäp khoâng thieän khoâng aùc, khoâng coù quaû baùo. Nghieäp aùc quaû baùo xaáu, töùc laø ñòa nguïc. Nghieäp thieän quaû baùo toát ñeïp, töùc laø coõi trôøi saéc. Nghieäp xen taïp, quaû baùo toát xaáu laãn loän, töùc laø trôøi, ngöôøi vaø caùc loaøi suùc sanh, ngaï quyû trong coõi duïc; nghieäp khoâng thieän khoâng aùc, khoâng coù quaû baùo, töùc laø Voâ laäu. Naøy thieän nam! Neáu ai khoâng hieåu nhaân duyeân nghieäp baùo nhö vaäy, thì nhieàu ñôøi troâi laên maõi trong bieån khoå sanh töû. Vì sao? Vì khoâng hieåu nhaân duyeân nghieäp baùo, thì duø ñöôïc sinh leân coõi Phi töôûng phi phi töôûng xöù, soáng taùm vaïn kieáp, phöôùc ñöùc heát, cuõng ñoïa trôû laïi trong ba ñöôøng khoå. Naøy thieän nam! Taát caû nhöõng khuoân ñuùc, ñeàu khoâng ngoaøi yù ng- hieäp, yù veõ ra phieàn naõo, phieàn naõo veõ ra nghieäp, nghieäp laïi veõ ra thaân roài. Do nhaân duyeân tham, neân xinh ñeïp, tieáng hay, cöû chæ, ñöôïc chænh teà, vì nhaân duyeân giaän döõ maø xaáu xí, tieáng noùi hung döõ, cöû chæ thoâ baïo, ngu si cuõng nhö vaäy. Voâ löôïng theá giôùi, moät traêm ba möôi saùu coõi ñòa nguïc, voâ löôïng ngaï quyû, suùc sanh cuõng ñeàu do nghieäp. Hoaït ñoäng ôû coõi trôøi, cuõng vaäy. Voâ löôïng chuùng sanh ñaït ñöôïc giaûi thoaùt cuõng do nôi nghieäp.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 7 661

Naøy thieän nam! Möôøi nghieäp ñaïo thieän giuùp cho ba vieäc: Ngaên ñöôïc phieàn naõo. Laøm taâm chôn thieän. Taêng tröôûng giôùi phaùp. Ví nhö thuoác ñoäc cuõng coù ba loaïi: Thuoác A giaø ña. Thaàn chuù. Ngoïc quyù. Neáu ngöôøi tu chôn thieän,

khoâng coù buoâng lung, ñaày ñuû chaùnh nieäm, phaân bieät thieän aùc, neân bieát ngöôøi aáy, nhaát ñònh tu ñöôïc möôøi thieän nghieäp ñaïo. Neáu ngöôøi coù nhieàu söï buoâng lung, khoâng bieát hoå theïn, khoâng coù tín taâm, neân bieát ngöôøi naøy, nhaát ñònh seõ laøm möôøi nghieäp aùc ñaïo. Möôøi nghieäp ñaïo laïi coù ba yeáu toá: Phöông tieän. Caên baûn. Ñaõ hoaøn thaønh. Neáu coù ngöôøi sieâng naêng leã baùi, cuùng döôøng cha meï, Sö tröôûng, Hoaø thöôïng, ngöôøi coù giôùi ñöùc, toû yù thöa hoûi tröôùc, noùi lôøi dòu daøng, ñoù goïi laø phöông tieän. Neáu laøm xong laïi caøng tu nieäm, taâm vui möøng, khoâng coù hoái haän, ñoù goïi laø ñaõ thaønh. Trong khi laøm chuyeân chuù, ñoù goïi laø caên baûn. Naøy thieän nam! Möôøi nghieäp ñaïo laïi coù ba baäc Thöôïng, Trung vaø Haï. Phöông tieän laø baäc thöôïng, caên baûn laø baäc trung, ñaõ thaønh laø baäc haï. Hoaëc phöông tieän laø baäc trung, caên baûn laø baäc thöôïng, ñaõ thaønh laø baäc ha. Hoaëc phöông tieän laø baäc haï, caên baûn laø baäc thöôïng, ñaõ thaønh laø baäc trung. Möôøi nghieäp ñaïo coù ba phaùp bao quanh, ñoù laø khoâng tham, saân, si vaø coù tham saân si. Möôøi nghieäp ñaïo coù coäng giôùi haïnh vaø baát coäng giôùi haïnh. Trong khi xaû giôùi coù saùu tröôøng hôïp: Luùc ñoaïn tröø thieän caên. Luùc ñöôïc hai caên. Luùc cheát. Luùc thoï giôùi taø aùc. Luùc xaû giôùi. Luùc boû thaân nôi duïc giôùi. Hoaëc coù thuyeát noùi: Luùc Phaät phaùp dieät, lieàn bò maát giôùi. Nghóa naøy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì ñaõ thoï giôùi roài khoâng maát, chöa thoï giôùi thì khoâng ñaéc giôùi. Ñoaïn tröø nhöõng ñieàu aùc cuûa thaân khaåu yù, goïi laø Giôùi cuûa giôùi. Boán thöù thieàn caên baûn vaø boán thöù thieàn chöa ñeán goïi laø Ñònh giôùi. Boán thöù thieàn caên baûn, sô thieàn chöa ñeán, goïi laø Voâ laäu giôùi. Boû thaân maïng naøy vaø nhieàu ñôøi sau, khoâng laøm aùc, goïi laø giôùi Voâ taùc. Giöõ gìn caùc caên, taâm tu chaùnh nieäm, thaáy, nghe, hieåu, bieát saéc, thanh, höông, vò, xuùc vaø phaùp, khoâng coù buoâng lung, goïi laø Nhieáp caên giôùi. Vì nhaân duyeân gì maø goïi laø giôùi? Giôùi nghóa laø ngaên ngöøa taát caû phaùp aùc, neân goïi laø cheá ngöï; giôùi coøn goïi laø cöûa chaät heïp, vì duø coù phaùp aùc, nhöng taùnh khoâng dung chöùa, neân goïi laø chaät heïp. Giôùi coøn goïi thanh löông, vì ngaên ñöôïc söï noùng böùc cuûa phieàn naõo khoâng cho thaâm nhaäp, neân goïi laø thanh löông. Giôùi coøn goïi laø ñi leân, vì nhôø giôùi maø ñi leân caùc coõi trôøi, ñeán ñaïo voâ thöôïng, neân goïi laø ñi leân. Giôùi coøn goïi laø hoïc, hoïc taäp ñeå ñieàu phuïc taâm, caùc caên, vaø trí tueä neân goïi laø hoïc. Naøy thieän nam! Coù ngöôøi chæ ñaày ñuû moät giôùi, ñoù laø giôùi Ba-la- ñeà-moäc-xoa. Coù ngöôøi ñaày ñuû hai giôùi, laø theâm Ñònh coäng giôùi; hoaëc ñuû ba giôùi, laø theâm giôùi Voâ laäu, hoaëc ñuû boán giôùi, laø theâm giôùi Nhieáp caên,

hoaëc ñuû naêm giôùi, laø theâm giôùi Voâ taùc. Naøy thieän nam! Giôùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa hieän taïi thöïc haønh ñöôïc. Ñònh coäng giôùi trong ba ñôøi ñeàu ñöôïc. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi, luùc muoán thoï giôùi, chí taâm quan saùt toäi loãi sanh töû, coâng ñöùc giaûi thoaùt, tín taâm vui möøng, thì ngöôøi naøy ñöôïc caû Taùc giôùi vaø Voâ taùc giôùi. Giôùi nhö vaäy, seõ tuøy theo maïng soáng laâu hay mau, soáng laâu thì giôùi cuõng laâu, soáng chæ moät thôøi gian ngaén, thì giôùi cuõng ngaén. Giôùi Voâ taùc coù ba nhaân duyeân xaû: Ít trau doài. Taâm buoâng lung. Giöõ

khoâng kieân trì. Khoâng xaû giôùi cuõng coù ba nhaân duyeân: 1. Coù baûn nguyeän. 2. Taïo söï nghieäp vöõng chaéc. 3. Chí taâm khoâng buoâng lung. Naøy thieän nam! Tröø möôøi nghieäp thieän, möôøi nghieäp aùc, giôùi thieän, giôùi aùc, ñaõ coù nghieäp roài maø giôùi khoâng thaâu giöõ, nghóa laø phaùp thieän vaø aùc. Thieän vaø aùc nhö vaäy coù taùc vaø voâ taùc, coù ngöôøi ñuû caû taùc vaø voâ taùc. Neáu hieän taïi laøm thieän trong moät choác laùc, nhöng chöa xaû cuõng ñuû taùc vaø voâ taùc. Trong nieäm thöù hai thaønh töïu taùc vaø voâ taùc ôû quaù khöù, quaù khöù ñaõ taùc roài thì chæ coù voâ taùc maø khoâng coù taùc. Neáu coù ngöôøi ñaéc giôùi, maëc duø laøm aùc, thì ngöôøi naøy, ôû ñôøi hieän taïi thaønh töïu hai phaùp: Phaùp aùc thì coù taùc; phaùp thieän thì Voâ taùc; Taùc vaø voâ taùc coù hai nhaân duyeân xaû: Taøi vaät boá thí ñaõ heát. Taâm xaû boû vieäc laøm thieän. Thaønh töïu trong hai ñôøi quaù khöù vaø hieän taïi, laø Voâ taùc. Ñònh coäng trong ba ñôøi, coù hai nhaân duyeân xaû: Luùc thoái taâm. Luùc ñoaïn caên laønh. Laïi coù ba thôøi: Luùc xaû boû baùo thaân. Luùc thoái taâm. Luùc sanh leân caùc coõi treân. Voâ laäu giôùi cuõng coù ba thôøi ñeå xaû: Luùc thoái taâm. Luùc chuyeån caên taùnh ngu ñoän thaønh caên taùnh lanh lôïi. Luùc ñöôïc phöôùc baùo caùc coõi treân. Haønh ñoäng taâm thieän nhaát thôøi ñaùnh maát, laø do luùc sanh leân caùc coõi treân bò thoái thaát vieäc laønh cuûa thaân khaåu yù, khi ñoaïn tröø caên thieän, nhaát thôøi ñeàu maát taát caû. Naøy thieän nam! Neáu ngöôøi naøo ñaày ñuû Giôùi, Ñònh coäng giôùi, giôùi Voâ laäu, giôùi Nhieáp caên, thì ngöôøi naøy thaät söï hieåu roõ möôøi nghieäp ñaïo. Naøy thieän nam! Do möôøi nghieäp ñaïo, maø tuoåi thoï cuûa chuùng sanh coù taêng coù giaûm, khi giaûm thì maïng soáng chæ coù möôøi naêm, khi taêng thì ñeán voâ löôïng. Chaâu Baéc Cu Loâ chæ ñònh ngaøn naêm; coõi Ta baø laø traêm naêm, hai phöông Ñoâng vaø Taây hai traêm naêm möôi naêm; ÔÛ ñay tuoåi thoï voâ löôïng, thì ôû caùc coõi kia tuoåi thoï cuõng voâ löôïng. Coõi Töù Thieân Vöông tuoåi thoï tính theo coõi ngöôøi laø chín traêm vaïn naêm, nhöng thoï maïng cuõng khoâng nhaát ñònh. Nhö ba thieân haï, nhö coõi trôøi Ba möôi ba, tuoåi thoï laø moät ngaøn taùm traêm vaïn naêm, nhöng thoï maïng cuõng khoâng nhaát ñònh. Tuoåi thoï cuûa coõi trôøi Dieäm ma laø ba ngaøn saùu traêm vaïn naêm, thoï maïng

nhö vaäy cuõng khoâng nhaát ñònh. Tuoåi thoï ôû coõi trôøi Ñaâu suaát laø baûy ngaøn hai traêm vaïn naêm, tröø thaân sau cuûa Boà-taùt, ngoaøi ra thoï maïng cuûa taát caû cuõng ñeàu khoâng nhaát ñònh. Tuoåi thoï ôû coõi trôøi Tha hoaù laø moät vaïn boán ngaøn boán traêm vaïn naêm, thoï maïng vaäy, nhöng cuõng khoâng nhaát ñònh; tuoåi thoï ôû coõi trôøi Tha hoaù töï taïi hai vaïn taùm ngaøn taùm traêm vaïn naêm, thoï maïng vaäy, nhöng cuõng khoâng nhaát ñònh. Moät naêm treân coõi trôøi Tha hoaù töï taïi, töùc laø moät ngaøy moät ñeâm ôû choán ñòa nguïc noùng, nhö vaäy ba möôi ngaøy laø moät thaùng, möôøi hai thaùng laø moät naêm; tuoåi thoï trong ñòa nguïc noùng, vôùi hai vaïn taùm ngaøn taùm traêm vaïn naêm, thoï maïng nhö vaäy cuõng khoâng nhaát ñònh. Moät naêm treân coõi trôøi Tha hoaù, töùc laø moät ngaøy moät ñeâm ôû choán ñòa nguïc Ñaïi thanh, ba möôi ngaøy nhö vaäy laø moät thaùng, möôøi hai thaùng laø moät naêm, tuoåi thoï ôû ñòa nguïc Ñaïi thanh, vôùi moät vaïn

boán ngaøn boán traêm vaïn naêm, thoï maïng nhö vaäy cuõng khoâng nhaát ñònh. Moät naêm ôû coõi trôøi Ñaâu suaát, töùc laø moät ngaøy moät ñeâm ôû choán ñòa nguïc Tieåu thanh, ba möôi ngaøy nhö vaäy laø moät thaùng vaø möôøi hai thaùng laø moät naêm, tuoåi thoï ôû ñòa nguïc Tieåu thanh vôùi baûy ngaøn hai traêm vaïn naêm, thoï maïng nhö vaäy cuõng khoâng nhaát ñònh. Moät naêm ôû coõi trôøi Dieäm ma, töùc laø moät ngaøy moät ñeâm ôû ñòa nguïc Chuùng hôïp, vôùi ba möôi ngaøy nhö vaäy laø moät thaùng vaø möôøi hai thaùng laø moät naêm, tuoåi thoï ôû ñòa nguïc chuùng hôïp ba ngaøn saùu traêm vaïn naêm, thoï maïng nhö vaäy cuõng khoâng nhaát ñònh. Moät naêm ôû coõi trôøi Ñao lôïi, töùc laø moät ngaøy moät ñeâm ôû choán ñòa nguïc Haéc thaèng, ba möôi ngaøy nhö vaäy laø moät thaùng vaø möôøi hai thaùng laø moät naêm, tuoåi thoï ôû ñòa nguïc Haéc thaèng vôùi moät ngaøn taùm traêm vaïn naêm, thoï maïng nhö vaäy cuõng khoâng nhaát ñònh. Moät naêm ôû coõi trôøi Töù thieân vöông, töùc laø moät ngaøy moät ñeâm ôû ñòa nguïc Ñaúng hoaït, ba möôi ngaøy nhö vaäy laø moät thaùng vaø möôøi hai thaùng laø moät naêm, tuoåi thoï ôû ñòa nguïc Ñaúng hoaït vôùi chín traêm vaïn naêm, thoï maïng nhö vaäy cuõng khoâng nhaát ñònh. Tuoåi thoï ôû ñòa nguïc A tyø trong moät kieáp, töùc baèng tuoåi thoï trong ñòa nguïc Ñaïi nhieät nöûa kieáp, chæ coù tuoåi thoï trong hai ñòa nguïc môùi nhaát ñònh. Naêm möôi naêm trong coõingöôøi laø moät ngaøy moät ñeâm trong coõi ngaï quyû, ba möôi ngaøy nhö vaäy laø moät thaùng vaø möôøi hai thaùng laø moät naêm, tuoåi thoï cuûa ngaï quyû vôùi moät vaïn naêm ngaøn naêm, thoï maïng nhö vaäy cuõng khoâng nhaát ñònh. Trong loaøi suùc sanh, tröø loaøi roàng Nan Ñaø vaø Baø Nan Ñaø, coøn taát caû thoï maïng cuõng khoâng nhaát ñònh. Moät naêm trong ñòa nguïc A tyø, töùc laø moät ngaøy moät ñeâm ôû coõi Phi töôûng phi phi töôûng, ba möôi ngaøy nhö vaäy laø moät thaùng vaø möôøi hai thaùng laø moät naêm, tuoåi thoï coõi trôøi Phi töôûng phi phi töôûng laø taùm vaïn Ñaïi kieáp, coõi Voâ sôû höõu laø saùu vaïn kieáp, coõi thöùc Voâ bieân laø boán vaïn kieáp, coõi Khoâng

voâ bieân laø hai vaïn kieáp. Neáu coù ngöôøi naøo, chæ khôûi phieàn naõo nhoû, öa thích khoâng ñònh, neân bieát ngöôøi naøy, sanh leân boán coõi voâ saéc töø möôøi naêm taêng ñeán taùm vaïn naêm, töø taùm vaïn naêm giaûm xuoáng möôøi naêm, taêng giaûm nhö vaäy, ñuû möôøi taùm laàn, goïi laø trung kieáp. Ba tai naïn ñoùi keùm, ba tai naïn taät beänh, moät tai naïn ñao binh, goïi laø moät tieåu kieáp. Hoûa tai vaø thuûy tai, moãi laàn qua naêm giai ñoaïn, laïi coù moät phong tai; qua naêm phong tai, goïi laø moät ñaïi kieáp. Trong chaâu Dieâm phuø ñeà luùc phaùt khôûi ñao binh, ngöôøi ôû hai phöông Ñoâng vaø Taây taïm thôøi heát giaän döõ; khi chaâu Dieâm phuø ñeà khôûi naïn taät beänh, thì hai chaâu kia nhöùc ñaàu vaø söùc khoeû suy keùm; khi chaâu Dieâm phuø ñeà maát muøa, thì hai chaâu kia nghó ñeán aên uoáng; nhöõng ñieàu xaáu aùc nhö vaäy ôû chaâu Baéc cu loâ khoâng coù; do khoâng saùt sanh, neân tuoåi thoï taêng tröôûng. Vì nhaân duyeân troäm caép neân tuoåi thoï suy giaûm. Coù hai loaïi kieáp: Thuyû kieáp. Hoaû kieáp. Luùc kieáp löûa sinh khôûi, chuùng sanh trong ñòa nguïc neáu quaû baùo ñaõ heát töùc ñöôïc ra khoûi, neáu quaû

baùo chöa heát seõ chuyeån ñeán ñòa nguïc lôùn nôi khaùc, neáu taùm ñòa nguïc lôùn trong theá gian naøy khoâng coù chuùng sanh, ñoù laø chuùng sanh ñaõ thoaùt khoûi ñòa nguïc. Trong boán bieån lôùn coù chuùng sanh nghieäp ñaõ heát, töùc ñöôïc giaûi thoaùt. Neáu nghieäp chöa heát, töùc chuyeån ñeán sinh soáng ôû trong bieån khaùc. Neáu trong bieån khaùc khoâng coù chuùng sanh, töùc ñöôïc giaûi thoaùt. Töø ñaát Dieâm phuø ñeà, thaúng xuoáng hôn naêm traêm do dieân, coù thaønh cuûa vua Dieâm la, chu vi roäng baûy vaïn naêm ngaøn do dieân, chuùng sanh, ngaï quyû trong thaønh neáu nghieäp ñaõ heát, töùc seõ ñöôïc ra khoûi, neáu nghieäp chöa heát, seõ chuyeån ñeán choã cuûa vua Dieâm la khaùc, neáu trong thaønh naøy chaúng coøn moät chuùng sanh, ñoù ñöôïc goïi laø giaûi thoaùt. Baáy giôø, coù moät ngöôøi nhôø nhaân duyeân ôû noäi taâm, chöùng ñaéc sô thieàn, ñöôïc sô thieàn roài, lieàn phaùt khoûi aâm thanh lôùn xöôùng: “ Sô thieàn vaéng laëng! Sô thieàn vaéng laëng!” Caùc ngöôøi nghe ñöôïc ñeàu töï suy nghó vaø taát caû ñeàu ñöôïc sô thieàn, töùc thì xaû boû thaân ngöôøi sinh leân coõi trôøi Sô thieàn; luùc aáy trong sô thieàn, laïi coù moät ngöôøi nhôø nhaân duyeân noäi taâm tu, taäp chöùng ñaéc nhò thieàn, sau khi chöùng ñaéc lieàn hoâ to: “ Nhò thieàn vaéng laëng! Nhò thieàn vaéng laëng!”. Chuùng sanh nghe ñöôïc, moãi ngöôøi töï suy nghó, laïi ñöôïc nhò thieàn, xaû boû sô thieàn sanh leân nhò thieàn, chính khi aáy töø ñòa nguïc A tyø leân ñeán sô thieàn khoâng coøn moät chuùng sanh ôû ñoù. Naøy thieän nam! Ngoaøi boán chaâu thieân haï coù nuùi Do Caøn Ñaø, trong nuùi ñoù coù baûy maët trôøi, chuùng sanh nhôø löïc nhaân duyeân phöôùc ñöùc, neân chæ hieän ra moät maët trôøi, nhôø ñoù thaønh thuïc ñöôïc traêm gioáng coû caây. Luùc kieáp löûa khôûi leân, baûy maët trôøi naøy ñeàu xuaát hieän, ñoát chaùy taát caû traêm

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 7 665

thöù coû caây, soâng nuùi, ñaïi ñòa, nuùi chuùa tu di cho ñeán Sô thieàn, Nhò thieàn, chuùng sanh thaáy tai hoaï löûa taâm sanh khieáp sôï. Trong nhò thieàn coù caùc vò trôøi sanh ñeán tröôùc, noùi vôùi caùc vò trôøi sanh ñeán sau: “ Caùc oâng chôù coù lo, ta ñeán ñaây ñaõ töøng thaáy hoûa hoaïn nhö vaäy, chæ chaùy ñeán sô thieàn, khoâng ñeán ñaây ñaâu”. Coù nhöõng chuùng sanh taêng tuoåi thoï töø möôøi tuoåi ñeán taùm vaïn tuoåi, hoaëc giaûm töø taùm vaïn kieáp coøn laïi möôøi naêm, traûi qua nhöõng luùc hoaû tai nhö vaäy, söùc noùng vaãn coøn, luùc aáy töø coõi trôøi Trung gian thieàn möa lôùn truùt nöôùc xuoáng, laïi traûi qua tuoåi thoï moät laàn taêng moät laàn giaûm nöõa, chuùng sanh nhôø söùc nhaân duyeân taïo phöôùc ñöùc neân giöõ ñöôïc nöôùc naøy, sau khi nöôùc daàn daàn haï xuoáng, laïi xuaát hieän baûy lôùp gioù maây, khi aáy möa taïnh, treân maët nöôùc sanh ra moät lôùp maøng gioáng nhö vaùng söõa, trong boán chaâu thieân haï, nuùi Tu Di vöông boãng daàn daàn hieän ra trong nöôùc, coù ñuû taát caû caùc loaïi haït gioáng, khi aáy ôû coõi nhò thieàn laïi coù moät ngöôøi maïng soáng raát ngaén, phöôùc ñöùc ñaõ heát, vì nghieäp löïc neân ñoaï vaøo theá gian, thoï voâ löôïng tuoåi, quang minh töï chieáu, ôû moät mình traûi qua raát laâu, taâm sanh saàu naõo, neân töï nghó: “ Ta ñaõ ôû ñaây moät mình, neáu ta coù phöôùc nguyeän coù ngöôøi ñeán laøm baïn vôùi ta”. Nghó nhö vaäy xong, khi ñoù ôû coõi nhò thieàn coù nhöõng chuùng sanh, do nghieäp duyeân

maø sanh ñeán ñaây, nhöng phöôùc moûng, thoï maïng ñaõ heát ngöôøi aáy thaáy roài taâm sanh vui möøng, lieàn töï suy nghó: “ Nhöõng ngöôøi theá naøy, ta seõ hoaù sanh, töùc ta laø ngöôøi saùng taïo, ta ñoái vôùi ngöôøi kia coù löïc töï taïi”. Ngöôøi kia cuõng nghó: “ Ta töø ngöôøi kia maø sanh ra, ngöôøi kia hoaù sanh ta, ngöôøi kia ñoái vôùi ta coù söùc töï taïi”. Do nhaân duyeân naøy, maø taát caû chuùng sanh, sanh khôûi ngaõ töôûng, kieán töôûng. Naøy thieän nam! AÁm, Giôùi, Nhaäp v.v..., ôû theá giôùi chuùng sanh, theá giôùi quoác ñoä, ñeàu do nhaân duyeân möôøi nghieäp naøy maø coù. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Boà-taùt taïi gia. Boà-taùt xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia quaùn saùt möôøi nghieäp ñaïo nhö vaäy khoâng khoù, Boà-taùt taïi gia quaùn saùt möôøi nghieäp ñaïo nhö vaäy, môùi thaät laø khoù! Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

---

666 BOÄ LUAÄT 12

Phaåm 25: NHAÃN NHUÏC BA LA MAÄT Thieän Sanh baïch Phaät: Baïch ñöùc theá Toân! ÔÛ tröôùc Phaät ñaõ daïy: Boá thí Ba-la-maät, trì Giôùi Ba-la-maät, vaäy Boà-taùt laøm theá naøo ñeå tu taäp ñöôïc nhaãn nhuïc Ba-la- maät? Phaät daïy: Naøy thieän nam! Nhaãn nhuïc coù hai loaïi: Nhaãn Theá gian, Nhaãn Xuaát theá gian. Coù theå chòu ñöôïc ñoùi khaùt, noùng laïnh, khoå vui, ñoù goïi laø nhaãn nhuïc theá gian. Coù theå chòu ñöôïc Tín, Giôùi, Boá thí, Ña vaên, Trí tueä, Chaùnh kieán, khoâng loãi laàm, chòu ñöôïc Phaät phaùp, Taêng moïi chæ trích, ñaùnh ñaäp, noùi lôøi thoâ aùc, laøm vieäc aùc, tham, saân, si v.v... ñeàu nhaãn nhòn heát. Nhaãn nhuïc ñöôïc caû söï khoù nhaãn, laøm ñöôïc nhöõng vieäc khoù laøm, ñoù goïi laø Nhaãn nhuïc xuaát theá gian. Naøy thieän nam! Boà-taùt neáu gaëp ngöôøi ñaùnh ñaäp, khi deå, maï nhuïc, duøng lôøi thoâ aùc maéng chöûi, khi aáy, trong taâm Boà-taùt khoâng khôûi yù nieäm traû thuø, Boà-taùt thöïc haønh nhaãn nhuïc, nhö vaäy, nhöng khoâng vì hieän taïi, chæ muoán lôïi ích ñôøi sau, chæ laáy ñieàu laønh baùo ñaùp ñieàu aùc, khoâng choáng traû ñieàu aùc. Naøy thieän nam! Cuõng coù nhaãn chaúng phaûi Ba-la-maät; coù Ba-la- maät chaúng phaûi Nhaãn; coù Nhaãn cuõng phaûi Ba-la-maät; chaúng phaûi Nhaãn cuõng chaúng phaûi Ba-la-maät. Nhaãn nhuïc maø chaúng phaûi Ba-la-maät, ñoù Nhaãn theá gian, laø söï thöïc haønh nhaãn nhuïc cuûa haøng Thanh-vaên, Duyeân- giaùc. Coù Ba-la-maät chaúng phaûi Nhaãn nhuïc, laø thieàn ñònh Ba-la-maät. Cuõng laø Nhaãn nhuïc cuõng laø Ba-la-maät, nghóa laø bò caét ñaàu, maét, tay, chaân maø moät nieäm saân haän, cuõng khoâng coù ñoù laø boá thí Ba-la-maät, laø Giôùi Ba-la-maät vaø baùt nhaõ Ba-la-maät . Chaúng phaûi Nhaãn nhuïc, chaúng phaûi Ba-la-maät, nghóa laø haøng Thanh-vaên, Duyeân-giaùc trì giôùi, boá thí. Naøy thieän nam! Neáu ai muoán tu haïnh Nhaãn nhuïc, tröôùc tieân phaûi phaù tröø taâm kieâu maïn, giaän döõ, si meâ, khoâng quaùn saùt töôùng ta töôùng cuûa ta vaø töôùng thöôøng cuûa chuûng taùnh. Neáu ngöôøi naøo laøm ñöôïc nhö vaäy, thì phaûi bieát ngöôøi naøy coù theå tu haïnh Nhaãn nhuïc. Sau khi tu taäp ñöôïc nhö vaäy roài thì taâm ñöôïc vui möøng. Ngöôøi trí, neáu gaëp keû hung döõ maéng chöûi, thì neân suy nghó: Nhöõng chöõ maéng chöûi ñoù khoâng sinh ra cuøng moät luùc, luùc chöõ ñaàu

phaùt ra, thì chöõ sau chöa coù, luùc chöõ sau coù roài, thì chöõ ñaàu ñaõ maát, neân khoâng cuøng moät luùc, taïi sao goïi laø maéng chöûi! Chæ coù tieáng cuûa gioù, taïi sao ta saân haän? Thaân ta hieän nay do naêm aám hoaø hôïp, boán aám khoâng hieån hieän, thì khoâng theå maéng chöûi. Saéc aám do möôøi phaàn hoaø hôïp maø coù, hoaø hôïp nhö vaäy, neân nieäm nieäm khoâng ngöøng,

neáu khoâng ngöøng laïi, seõ phaûi neân nhaän lôøi maéng chöûi? Nhöõng lôøi maéng chöûi cuûa ngöôøi kia, töùc laø hôi gioù, maø gioù cuõng coù hai loaïi trong vaø ngoaøi, ta ñoái vôùi gioù ngoaøi, ñeàu ñaõ khoâng saân haän, taïi sao ñoái vôùi gioù trong thaân maø khôûi sanh saân haän? Ngöôøi ñôøi chöûi maéng cuõng coù hai loaïi: Thaät vaø Khoâng thaät. Neáu maéng chöûi ñuùng söï thaät, thì noùng giaän laøm gì, neáu chöûi maéng khoâng ñuùng söï thaät, thì hoï chöûi hoï gaùnh chòu khoâng lieân can gì ñeán ta, vì duyeân gì maø ta phaûi giaän. Neáu ta noùng giaän laø ta töï laøm aùc, vì saân haän seõ sanh vaøo ba ñöôøng döõ, neáu ta ôû trong ba ñöôøng aùc aáy chòu khoå cöïc, töùc laø töï ta laøm töï ta chòu quaû baùo khoå, do vaäy maø noùi:“ Taát caû thieän aùc ñeàu coù nguyeân nhaân töø thaân ta”. Naøy thieän nam! Ñieàu kieän sinh ra Nhaãn nhuïc coù naêm yeáu toá: 1. Ngöôøi aùc gaây tai hoïa ñeán ta, maø ta khoâng traû thuø. 2. Quaùn töôûng moïi vaät ñeàu laø voâ thöôøng. 3. Tu taäp taâm Töø bi. 4. Taâm khoâng buoâng lung. 5. Ñoaïn tröø noùng giaän. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi hoaøn thaønh naêm yeáu toá nhö vaäy, thì neân bieát, ngöôøi naøy coù theå tu haïnh Nhaãn nhuïc. Neáu coù ngöôøi lôøi noùi dòu daøng, thanh tònh khaåu nghieäp, thaân nghieäp, daùng ñieäu hoaø nhaõ, saéc maët vui veû, toû yù thaêm hoûi, quaùn saùt nhaân duyeân cuûa taát caû khoå vui, neân bieát ngöôøi naøy coù theå tu haïnh Nhaãn nhuïc. Neáu ai tu ñöôïc Tam muoäi Khoâng, quaùn caùc chuùng sanh ñeàu laø voâ thöôøng, thoï khoå v.v... Luùc bò maéng chöûi, quaùn ngöôøi naøy nhö keû ñieân cuoàng, ngu si, treû nhoû khoâng coù trí tueä, thì neân bieát ngöôøi naøy coù theå tu haïnh Nhaãn nhuïc. Ngöôøi trí neân quaùn. Neáu ngöôøi hôn ta maéng chöûi ta, thì khoâng neân gaän, vì ta giaän döõ, thì hoï seõ gieát ta. Neáu ngöôøi maéng chöûi ta, chaúng baèng ta, ta cuõng khoâng neân traû thuø, vì chaúng ngang haøng ta, maø ta traû thuø töùc laøm nhuïc thaân khaåu cuûa ta. Ví nhö ngöôøi trao thuoác ñoäc cho ngöôøi khaùc, maø ngöôøi ñoù khoâng traùch maéng, ngöôøi trao thuoác töï uoáng laáy, thì moïi ngöôøi cheâ cöôøi. Ta cuõng vaäy. Neáu giaän döõ hoï, vò lai ta seõ chòu nhieàu ñau khoå, taát caû Thaùnh Hieàn quôû traùch ta, do nhaân duyeân naøy, thaân ta neáu bò cheùm chaët chia lìa, ta cuõng khoâng noùng giaän, phaûi quaùn saâu nhaân duyeân cuûa nghieäp ñôøi tröôùc, neân tu Töø bi, thöông yeâu taát caû, vieäc nhoû nhö theá maø khoâng nhaãn ñöôïc, thì laøm theá naøo ta ñieàu phuïc chuùng sanh? Nhaãn nhuïc laø nhaân chính cuûa taâm Boà-ñeà, vaø quaû vò Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, laø quaû cuûa haïnh Nhaãn nhuïc. Neáu ta khoâng gieo haït gioáng nhö vaäy, laøm sao maø thu hoaïch quaû chôn chaùnh nhö vaäy. Naøy thieän nam! Neáu coù ngöôøi trí, thích tu nhaãn nhuïc, thì ngöôøi naøy thöôøng ñöôïc dung maïo hieàn hoaø, saéc maët vui veû, öa cöôøi ñuøa, ngöôøi naøo thaáy cuõng vui möøng, thích nhìn khoâng nhaøm chaùn, ñoái vôùi ngöôøi thoï

nhaän thích giaùo hoaù, taâm khoâng tham ñaém. Ngöôøi trí, thaáy keû thuø ñem ñieàu aùc ñeán, neân phaùt nguyeän laønh, nguyeän cho keû oaùn thuø kia, ñôøi sau laøm cha meï, anh em thaân thích cuûa ta, ñöøng ñoái vôùi ta khôûi töôûng oaùn thuø. Laïi quaùn saùt: Neáu coù ngöôøi thaân hình taøn taät, dung maïo xaáu xí, caùc caên khoâng ñuû, taøi vaät thieáu thoán, neân bieát, ngöôøi naøy ñeàu do nhaân duyeân saân haän, maø bò quaû baùo nhö vaäy, ta nay taïi sao khoâng tu Nhaãn nhuïc? Do nhaân duyeân aáy, ngöôøi trí phaûi sieâng naêng tu taäp ñöùc haïnh nhaãn nhuïc. Naøy thieän nam! Baäc ñaïi Boà-taùt, luùc tu Nhaãn nhuïc, thöôøng thích quaùn saùt toäi loãi sanh töû, thích tu phaùp haïnh chuyeân caàn tinh taán, ñoïc tuïng, bieân cheùp kinh ñieån Nhö Lai, cuùng döôøng sö tröôûng vaø ngöôøi coù ñöùc ñoä, chaêm soùc ngöôøi beänh, tu taäp Töø bi, thöông yeâu taát caû, thaáy ngöôøi khoå ñau ra tay giuùp ñôõ, thöôøng thích xuaát gia, cho ñeán troïn ñôøi, giöõ gìn giôùi luaät moät caùch tinh taán, thaâu nhieáp caùc caên khoâng cho sinh khôûi nhaân duyeân phieàn naõo, thaø boû thaân maïng khoâng coù huyû giôùi, neáu ngöôøi coù coâng vieäc öa ñeán giuùp ñôõ, thöôøng bieát hoå theïn, öa khen ñöùc nhaãn, ñieàu phuïc chuùng sanh, chòu moïi khoå cöïc, ñoái vôùi keû oaùn coøn nhaãn ñöôïc caùc ñieàu aùc cuûa hoï, huoáng laø ngöôøi thaân thuoäc, coù theå chòu ñöôïc hai loaïi giaän döõ: Chuùng sanh giaän döõ. Giaän döõ khoâng phaûi cuûa chuùng sanh. Xaû boû nieàm vui cuûa mình, ñeå cho moïi ngöôøi an vui, khoâng nhôù nghó ñieàu aùc, khoâng queân moät ñieàu thieän, xa lìa noùi hai löôõi, tröôùc sau im laëng khoâng noùi loãi cuûa ngöôøi khaùc, chæ noùi toäi loãi cuûa phieàn naõo, khieán moïi ngöôøi ñöôïc xa lìa; ñieàu maø ngöôøi khaùc khoâng vui, thì khoâng noùi ra, thanh tònh thaân, khaåu, yù, hieåu roõ caùc nghieäp, neáu do nhaân duyeân phieàn naõo taïo toäi, lôõ laøm roài phaûi bieát hoå theïn, sanh taâm hoái haän. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Boà-taùt taïi gia. Boà-taùt xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia tu nhaãn nhuïc thanh tònh khoâng laáy laøm khoù, Boà-taùt taïi gia, tu nhaãn nhuïc thanh tònh, môùi thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 7 669

Phaåm 26: TINH TAÁN BA LA MAÄT Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Baäc ñaïi Boà-taùt tu taäp saùu Ba-la-maät, caùi gì laøm nhaân duyeân chính? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Neáu coù thieän nam, tín nöõ naøo phaùp aùc ñaõ sanh thì laøm cho noù dieät; phaùp aùc chöa sanh khoâng cho noù sinh khôûi; phaùp laønh chöa sanh, laøm cho noù sanh khôûi; phaùp laønh sanh roài, laøm cho noù taêng tröôûng. Sieâng naêng tu haønh tinh taán, ñoù goïi laø tinh taán. Tinh taán nhö vaäy, töùc laø caùi nhaân ñeå tu haønh ñuùng ñaén saùu Ba-la-maät, sieâng naêng tinh taán coù theå giaûi thoaùt ñöôïc taát caû phieàn naõo. Naøy thieän nam! Neáu chòu ñöôïc noãi khoå trong ba ñöôøng aùc, thì neân bieát, ngöôøi naøy chaân thaät tu thieàn ñònh Ba-la-maät, tu taäp bình ñaúng, khoâng voäi vaøng vaø khoâng trì hoaõn. Tinh taán coù hai thöù: Chaùnh vaø Taø. Boà-taùt xa lìa taø tinh taán roài, thì tu taäp chaùnh

tinh taán. Tu tín, boá thí, trì giôùi, ña vaên, trí tueä, Töø bi, goïi laø tu chaùnh tinh taán. Chí taâm thöïc haønh trong ba thôøi, khoâng hoái haän; ñoái vôùi phaùp laønh khoâng bao giôø bieát ñuû, hoïc caû phaùp theá gian vaø phaùp xuaát theá gian, taát caû ñeàu goïi laø chaùnh tinh taán. Boà-taùt duø khoâng tham tieác thaân maïng, nhöng vì hoä trì chaùnh phaùp, neân phaûi bieát thöông meán töï thaân, boán oai nghi thöôøng tu nhö phaùp, khi tu phaùp laønh, taâm khoâng bieáng nhaùc; trong luùc maïng chung giöõ ñuùng chaùnh phaùp, neáu ñaït ñöôïc saùu Ba-la-maät, thì tinh taán laø nhaân duyeân chính. Neáu töï ñoïc tuïng, ghi cheùp, suy nghó möôøi hai boä kinh, aáy laø ñaõ vì phaùp töï mình sieâng naêng thöïc haønh haïnh tinh taán. Neáu ñem söï thöïc haønh cuûa mình ñeå giaùo hoaù chuùng sanh, laøm cho hoï ñöôïc ñieàu phuïc, goïi laø ngöôøi kheùo thöïc haønh haïnh tinh taán. Neáu vì Boà-ñeà, tu ñaïo Boà-ñeà, Boá thí, Trì giôùi, Ña vaên, Trí tueä, tu hoïc phaùp theá gian, cuùng döôøng cha meï, sö tröôûng, ngöôøi coù giôùi ñöùc, tu taäp thieàn ñònh, giöõ gìn giôùi luaät, ñoïc tuïng, ghi cheùp möôøi hai boä kinh, xa lìa tham lam, saân haän, si meâ v.v... thì goïi laø Boà-taùt sieâng naêng thöïc haønh haïnh tinh taán. Thöïc haønh ñöôïc taát caû nhö vaäy, ñeàu goïi laø chaùnh tinh taán, ñoù goïi laø nguyeân nhaân chính cuûa saùu Ba-la-maät. Naøy thieän nam! Ngöôøi bieáng nhaùc khoâng theå moät luùc boá thí taát caû, khoâng theå giöõ giôùi, khoâng theå chuyeân caàn thöïc haønh haïnh tinh taán, thaâu giöõ taâm chaùnh nieäm, chòu ñöôïc ñieàu aùc, phaân bieät laønh döõ, vì vaäy, Nhö Lai noùi vôùi saùu Ba-la-maät, tinh taán laø nhaân chính. Naøy thieän nam! Coù ngöôøi sieâng naêng tinh taán maø khoâng phaûi Ba- la-maät; coù Ba-la-maät khoâng phaûi tinh taán; cuõng Ba-la-maät cuõng tinh taán;

chaúng phaûi Ba-la-maät chaúng phaûi tinh taán. Tröôøng hôïp Tinh taán khoâng phaûi Ba-la-maät: Nhö taø tinh taán, hay tinh taán cho vieäc laønh, ñoù laø tinh taán cuûa haøng Thanh-vaên, Duyeân-giaùc. Coù Ba-la-maät khoâng phaûi tinh taán, nghóa laø Baùt Nhaõ Ba-la-maät . Cuõng tinh taán cuõng Ba-la-maät, ñoù laø boá thí, trì giôùi, nhaãn nhuïc, tinh taán thieàn ñònh (naêm Ba-la-maät). Chaúng phaûi tinh taán cuõng chaúng phaûi Ba-la-maät, nghóa laø taát caû phaøm phu, Thanh-vaên, Duyeân-giaùc tu taäp Boá thí, Trì giôùi, Nhaãn nhuïc, Thieàn ñònh, Trí tueä vaø caùc phaùp laønh. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Boà-taùt taïi gia. Boà-taùt xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia, sieâng naêng tu taäp tinh taán khoâng khoù, Boà-taùt taïi gia, sieâng naêng tu taäp tinh taán môùi thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

Phaåm 27: THIEÀN ÑÒNH BA LA MAÄT Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Vò ñaïi Boà-taùt tu thieàn Ba-la-maät. Vaäy theá naøo laø Thieàn ñònh? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Thieàn ñònh töùc laø Giôùi, Töø, bi, Hyû, xaû, xa lìa caùc phieàn naõo, tu taäp phaùp laønh, ñoù goïi laø thieàn ñònh. Naøy thieän nam! Neáu xa

lìa Thieàn ñònh, thì caùc vieäc theá gian cuõng khoâng laøm ñöôïc, huoáng gì laø vieäc xuaát theá gian. Vì vaäy phaûi heát loøng tu taäp. Boà-taùt muoán ñöôïc thieàn Ba-la-maät, tröôùc gaàn guõi caùc vò thieän tri thöùc, tu taäp Tam muoäi, caùc phaùp phöông tieän. Nghóa laø giöõ giôùi, vì giôùi thaâu giöõ ñöôïc caùc caên, giôùi ñoaïn tröø ñöôïc taø maïng, giuùp ta soáng nhö chaùnh phaùp, vaâng theo lôøi cuûa thaày, ñoái vôùi caùc phaùp laønh khoâng cho laø ñuû, luùc tu phaùp laønh, taâm khoâng ngöøng nghæ, thöôøng thích thanh vaéng, xa lìa naêm Trieàn Caùi, taâm thích tö duy, quaùn toäi loãi cuûa sanh töû, thöôøng tu phaùp laønh, chí taâm khoâng boû, ñaày ñuû chaùnh nieäm, dieät tröø buoâng lung, suy xeùt lôøi noùi, giaûm söï aên nguû, thaân taâm trong saïch, khoâng gaàn baïn aùc, khoâng giao thieäp vôùi ngöôøi aùc, khoâng thích vieäc theá gian, bieát thôøi, bieát phaùp, hieåu roõ baûn thaân, quaùn saùt kyõ taâm sôû phaùp, ñeå bieát roõ neáu coù yù töôûng an vui, saàu naõo, giaän döõ, meàm yeáu hay cöùng raén, sau khi bieát roõ thì tìm caùch dieät tröø, gioáng nhö thôï vaøng kheùo bieát noùng laïnh, khoâng ñeå toån thaát, öa vò cam loà, tuy ôû trong phaùp theá gian, nhöng thaân taâm khoâng xao ñoäng, gioáng nhö ngoïn nuùi Tu di khoâng bò gioù boán phöông lay ñoäng, chaùnh nieäm vöõng chaéc, cuõng thaáy, bieát caùc phaùp Höõu vi coù nhieàu toäi loãi. Neáu coù ngöôøi thích tu Tam muoäi nhö vaäy, khoâng ngöøng nghæ, thì neân bieát, ngöôøi naøy coù theå ñaày ñuû Thieàn Ba-la-maät . Ví nhö keùo daây ñeå laáy löûa, nhôø khoâng ngöøng nghæ, neân môùi ñöôïc löûa. Naøy thieän nam! Neáu xa lìa Thieàn ñònh, maø muoán ñöôïc caùc phaùp theá gian vaø trí tueä xuaát theá gian, thì khoâng theå ñöôïc. Vì taát caû thieàn ñònh laø caên baûn cuûa taát caû phaùp laønh, do nhaân duyeân aáy, neân phaûi thaâu giöõ taâm. Nhö ngöôøi caàm göông, thaáy ñöôïc taát caû vieäc thieän aùc. Vì vaäy, Thieàn ñònh goïi laø trang nghieâm ñaïo Boà-ñeà, thaân taâm thoï nhaän söï an laïc, goïi laø thieàn ñònh, khoâng taêng khoâng giaûm, goïi laø bình ñaúng ñònh. Töø khi baét ñaàu quaùn saùt ñoáng xöông, cho ñeán ñaït ñöôïc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, ñeàu goïi laø thieàn ñònh. Thieàn ñònh coù boán yeáu toá: Töø söï mong muoán. Töø haïnh tinh taán. Töø taâm nieäm. Töø trí tueä. Nhôø boán yeáu toá aáy, maø ñöôïc voâ löôïng phöôùc ñöùc, taêng tröôûng taát caû phaùp laønh. Hoaëc cuõng coù ba yeáu toá: Töø nghe. Töø suy nghó. Töø söï tu taäp. Töø nôi ba phaùp

aáy, maø daàn daàn coù söï phaùt sinh. Hoaëc coù ba thôøi: Luùc sinh khôûi. Luùc an truù. Luùc taêng tröôûng. Naøy thieän nam! Trong coõi duïc coù chuûng töû thieàn, nhôø chuûng töû thieàn, maø ñöôïc ba thöù Boà-ñeà. Thieàn ñònh nhö vaäy laø coù thoái chuyeån, an truù vaø taêng tröôûng. Neáu ôû töù thieàn taùnh seõ kieân coá, coøn ôû sô thieàn cho ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù, thì coõi treân thuø thaéng hôn coõi döôùi vaø cöù tuaàn töï nhö vaäy. Trong caên baûn thieàn coù hyû laïc, chaúng phaûi trung gian thieàn, saùu thaàn thoâng cuõng nhö vaäy. ÔÛ nôi caên baûn thieàn, chöù khoâng phaûi nôi naøo khaùc. Thieàn goïi laø Trang nghieâm Boà-ñeà. Nhôø coù thieàn ñònh, maø coù theå ñöôïc Ñaïo Hoïc vaø Ñaïo Voâ hoïc, boán taâm voâ löôïng, ba moân giaûi thoaùt, lôïi mình, lôïi ngöôøi, voâ löôïng thaàn tuùc, trí bieát taâm keû khaùc, khaû naêng ñieàu phuïc chuùng sanh, voâ löôïng trí tueä, naêm trí,

thieàn ñònh, chuyeån taâm trí ngu muoäi thaønh taâm trí lanh lôïi, ñoaïn tröø taát caû sanh, giaø, beänh vaø cheát thaønh töïu taát caû caùc loaïi trí, thaáy töï taùnh caùc phaùp nhö taám luïa moûng. Naøy thieän nam! Ngöôøi Trí neân quaùn saùt nhö theá naøy: “ Taát caû phieàn naõo laø keû oaùn thuø lôùn cuûa ta”. Vì phieàn naõo, coù theå phaù hoaïi ta vaø ngöôøi khaùc, do nhaân duyeân aáy, ta neân tu taäp taâm Töø bi, vì muoán lôïi ích caùc chuùng sanh, vì ñöôïc voâ löôïng phaùp laønh. Neáu coù thuyeát noùi: “ Lìa taâm Töø bi maø vaãn ñöôïc phaùp laønh”. Ñieàu aáy khoâng ñuùng. Vì sao? Vì Töø bi coù theå ñoaïn tröø phaùp baát thieän, laøm cho chuùng sanh xa liaø khoå ñau, höôûng ñöôïc an vui vaø coù theå phaù boû ñöôïc nhaân duyeân coõi duïc. Taâm töø neáu duyeân vaøo coõi duïc giôùi, goïi laø töø coõi duïc. Naøy thieän nam! Chuùng sanh neáu coù theå tu taäp taâm Töø, thì ngöôøi aáy, seõ ñöôïc voâ löôïng coâng ñöùc. Neáu muoán tu taäp taâm töø, thì tröôùc tieân ñoái vôùi keû thuø ban cho hoï an vui, ñoù goïi laø tu taâm töø. Naøy thieän nam! Taát caû chuùng sanh töïu trung goàm coù ba haïng: Thuø oaùn. Thaân thuoäc. Khoâng thuø oaùn, khoâng thaân thuoäc. Ba haïng nhö vaäy, ñeàu laø nhaân duyeân cuûa taâm töø. Ngöôøi tu taâm töø, tröôùc ñoái vôùi ngöôøi thaân, muoán hoï ñöôïc an laïc, quaùn ñöôïc thaønh töïu nhö vaäy roài, sau môùi keû oaùn thuø. Naøy thieän nam! Luùc khôûi taâm töø, coù khi nhôø Giôùi maø sinh khôûi, coù khi nhôø Boá thí maø sinh khôûi, neáu coù theå neân xem keû oaùn thuø nhö con cuûa mình, aáy laø ñöôïc taâm Töø. Naøy thieän nam! Töø chæ coù che chôû maø khoâng theå cöùu khoå, coøn Bi thì khoâng nhö vaäy, vöøa che chôû vöøa cöùu khoå. Naøy thieän nam! Neáu xem keû thuø nhö ñaàu moät sôïi loâng, thì khoâng thaáy ñieàu aùc cuûa hoï, neân bieát ngöôøi naøy tu taäp taâm Töø. Neáu coù keû oaùn

thuø, maéc beänh, töï mình ñeán thaêm hoûi, chaêm soùc, chöõa trò, giuùp ñôõ caùc vaät caàn duøng, thì neân bieát ngöôøi naøy tu taâm Töø. Naøy thieän nam! Neáu tu Nhaãn nhuïc, neân bieát ñoù laø nhaân duyeân cuûa söï tu taäp taâm tö.ø Tu taäp taâm töø nhö vaäy, töùc laø taïo nhaân duyeân cho moïi söï an laïc. Neáu ai coù khaû naêng tu taâm töø, thì bieát ngöôøi aáy coù theå phaù tröø taát caû nhaân duyeân kieâu maïn, coù theå nhö phaùp thöïc haønh Boá thí, Trì giôùi, Nhaãn nhuïc, Tinh taán, Thieàn ñònh, Trí tueä. Neáu coù ngöôøi tu thieàn ñònh, thì bieát ngöôøi naøy tu phöôùc ñöùc Phaïm thieân. Ñöôïc thaân Phaïm thieân, neân goïi laø phöôùc ñöùc Phaïm thieân. Neáu coù ngöôøi quaùn toäi loãi sanh töû, coâng ñöùc Nieát Baøn, ngöôøi aáy, duø döôùi chaân ñaïp nhaàm phaån, buïi, ta vaãn neân cung kính ñoäi hoï treân ñaàu. Ngöôøi ñoù nhaãn ñöôïc laø ñieàu khoù nhaãn, thí ñieàu khoù thí, laøm ñieàu khoù laøm. Ngöôøi ñoù coù theå tu taäp Töù thieàn, Töù khoâng vaø Taùm giaûi thoaùt. Hoaëc laïi cho: “Taát caû chuùng sanh do thaân, khaåu, yù taïo ra ñieàu aùc, ñôøi sau, neáu coù chòu quaû baùo khoå ñau, ta ñeàu chòu theá, neáu ta coù ñöôïc phöôùc laønh, taát caû chuùng sanh seõ cuøng ta thoï höôûng, Töø bi nhö vaäy, neáu caûnh duyeân roäng, thì ñöôïc roäng khaép, neáu caûnh duyeân ít, thì ñöôïc nhoû heïp. Töø bi cuõng coù ba haïng Thöôïng, Trung vaø Haï. Hoaëc cuõng coù ba ñieàu: 1. Do nôi keû oaùn thuø. 2. Do nôi ngöôøi thaân. 3. Do nôi ngöôøi khoâng oaùn thuø

cuõng khoâng thaân thuoäc. Hoaëc cuõng coù ba ñieàu: 1. Do nôi tham. 2. Do nôi chuùng sanh. 3. Do nôi khoâng phaûi chuùng sanh. Nhöõng nhaân dyeân nhö vaäy ñeàu goïi laø Thieàn. Taâm Bi, Hyû, Xaû cuõng ñeàu nhö vaäy. Naøy thieän nam! Coù Thieàn maø chaúng phaûi Ba-la-maät; coù Ba-la- maät maø chaúng phaûi thieàn, cuõng vöøa thieàn cuõng vöøa Ba-la-maät; chaúng coù thieàn chaúng coù Ba-la-maät. Thieàn maø chaúng phaûi Ba-la-maät laø thieàn theá tuïc vaø caùc thieàn ñònh cuûa Thanh-vaên, Duyeân-giaùc. Coù Ba-la-maät maø chaúng phaûi thieàn, töùc laø boá thí, trì giôùi, nhaãn nhuïc, tinh taán. Cuõng laø thieàn cuõng laø Ba-la-maät, nghóa laø Kim cang Tam muoäi. Chaúng phaûi thieàn chaúng phaûi Ba-la-maät, nghóa laø taát caû chuùng sanh, Thanh-vaên, Duyeân-giaùc; do nghe vaø suy nghó, maø sanh ra phaùp laønh. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Boà-taùt taïi gia. Boà-taùt xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia, tu taäp thieàn ñinh thanh tònh khoâng khoù, Boà-taùt taïi gia, tu taäp thieàn ñònh thanh tònh, môùi thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc.

Phaåm 28: BAÙT NHAÕ BA LA MAÄT Thieän Sanh baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Boà-taùt laøm theá naøo ñeå tu taäp thanh tònh Baùt Nhaõ Ba-la-maät? Phaät daïy: - Naøy thieän nam! Neáu coù Boà-taùt trì giôùi, tinh taán, ña vaên, chaùnh nieäm, tu haïnh nhaãn nhuïc, thöông xoùt chuùng sanh, taâm luoân hoå theïn, xa lìa söï ganh tî, chôn thaät, bieát roõ caùc phöông tieän toát, vì chuùng sanh maø chòu khoå, taâm khoâng hoái haän, öa laøm boá thí, ñieàu phuïc chuùng sanh, kheùo bieát caùc toäi loãi naëng nheï phaïm phaûi thöôøng khuyeân chuùng sanh boá thí, laøm phöôùc, bieát chöõ, bieát nghóa, taâm khoâng kieâu maïn, gaàn guõi baïn laønh, vì lôïi ích mình vaø lôïi ích ngöôøi khaùc, cung kính Tam Baûo, Sö tröôûng, Hoaø thöôïng, caùc vò Tröôûng laõo vaø ngöôøi coù ñöùc, ñoái vôùi töï thaân, ñoái vôùi Boà-ñeà khoâng neân khinh thöôøng, quaùn saùt Boà-taùt coâng ñöùc vi dieäu, bieát töôùng thieän aùc, bieát taát caû Thanh luaän theá gian vaø xuaát theá gian, bieát nhaân, bieát quaû, bieát roõ phöông tieän vaø caû caên baûn. Neân bieát ngöôøi naøy coù theå ñaït ñöôïc trí tueä. Trí tueä nhö vaäy, coù ba ñieàu kieân: 1. Nhôø Vaên maø sanh. 2. Nhôø Tö maø sanh. 3. Nhôø Tu maø sanh. Nhôø chöõ maø dieãn taû ñöôïc nghóa, ñoù laø nhôø Vaên maø sinh. Nhôø suy nghó maø ñöôïc nghóa ñoù laø Tö maø sanh. Nhôø Tu taäp maø ñöôïc nghóa, ñoù laø Tu maø sanh. Neáu sieâng naêng ñoïc tuïng möôøi hai boä kinh cuûa Nhö Lai. Ñoaïn tröø löôùi nghi, ñoïc ñöôïc taát caû luaän cuûa theá gian vaø vieäc theá gian, kheùo phaân bieät ñöôïc ñaïo taø hay chaùnh, ñoù goïi laø trí tueä; kheùo phaân bieät möôøi hai boä kinh, naêm aám, möôøi hai nhaäp, möôøi taùm giôùi v.v... nhaân quaû, chöõ nghóa, töôùng traïng cuûa Giôùi vaø Thieàn ñònh, töôùng thöôïng, trung, haï, thieän, aùc vaø voâ kyù, boán thöù ñieân ñaûo, kieán ñaïo, tu ñaïo, kheùo leùo phaân bieät caùc vieäc nhö vaäy, goïi laø trí tueä. Naøy thieän nam! Ngöôøi trí mong caàu möôøi löïc, boán voâ sôû uyù, ba nieäm ñaïi bi, thöôøng gaàn guõi chö Phaät vaø ñeä töû Phaät. Gaëp thôøi khoâng coù Phaät phaùp, vui theo ngoaïi ñaïo,

xuaát gia tu hoïc, tuy ôû trong taø ñaïo, vaãn thích caàu chaùnh phaùp, thöôøng tu taâm Töø, Bi, Hyû, Xaû vaø naêm pheùp thaàn thoâng, ñöôïc naêm pheùp thaàn thoâng roài, quaùn töôûng baát tònh vaø töôûng voâ thöôøng, coù theå thuyeát giaûng caùc phaùp Höõu vi coù nhieàu toäi loãi, duøng lôøi chaân chaùnh daïy baûo chuùng sanh, khieán hoï hoïc Thanh luaän, laøm cho thaân taâm chuùng sanh xa lìa taät beänh, öa ñem vieäc ñôøi daïy baûo ngöôøi khaùc, xaây döïng söï nghieäp khoâng ai hôn mình, nghóa laø chuù thuaät nhieàu thöù thuoác, kheùo laøm ra tieàn cuûa, ñeå sau khi ñöôïc roài, coù theå söû duïng ñuùng nhö ñaïo lyù, boá thí ñuùng nhö phaùp, duø cho bieát taát caû cuõng khoâng sanh kieâu maïn,

SOÁ 1488 - KINH ÖU BAØ TAÉC GIÔÙI, Quyeån 7 675

ñöôïc coâng ñöùc lôùn, khoâng cho laø ñuû, daïy baûo chuùng sanh tín taâm, boá thí, trì giôùi, ña vaên, trí tueä, kheùo bieát roõ thieän, aùc, voâ kyù, bieát ñöôïc phöông tieän, kheùo bieát nhaân duyeân thöù töï cuûa Hoïc haïnh, bieát ñaïo Boà-ñeà vaø söï trang nghieâm cuûa ñaïo, bieát caùc chuùng sanh caên cô coù thöôïng. Trung, haï, bieát Thanh luaän ngoaïi ñaïo nhöng taâm khoâng tham ñaém, bieát chuùng sanh ñeå tuøy luùc tuøy nghi maø ñieàu phuïc, bieát theá giôùi chuùng sanh vaø theá giôùi quoác ñoä, bieát ñaày ñuû saùu Ba-la-maät . Naøy thieän nam! Coù Trí Tueä chaúng phaûi Ba-la-maät; coù Ba-la-maät chaúng phaûi Trí tueä; cuõng coù Trí tueä cuõng laø Ba-la-maät; chaúng phaûi Trí tueä chaúng phaûi Ba-la-maät. Coù Trí tueä chaúng phaûi Ba-la-maät, nghóa laø Trí tueä cuûa taát caû theá gian vaø Trí tueä tu haønh cuûa haøng Thanh-vaên, Duyeân-giaùc. Coù Ba-la-maät chaúng phaûi Trí tueä, khoâng coù nghóa nhö vaäy. Cuõng Trí tueä cuõng Ba-la-maät, nghóa laø coù taát caû saùu Ba-la-maät. Chaúng phaûi Trí tueä chaúng phaûi Ba-la-maät, nghóa laø taát caû Thanh-vaên, Duyeân- giaùc, Boá thí, Trì giôùi, Tinh taán. Naøy thieän nam! Neáu ngöôøi naøo coù theå sieâng naêng tu taäp saùu Ba- la-maät nhö vaäy, thì ngöôøi aáy ñöôïc goïi laø ngöôøi cuùng döôøng saùu phöông, coù theå laøm taêng tröôûng taøi saûn vaø tuoåi thoï. Naøy thieän nam! Boà-taùt coù hai haïng: Boà-taùt taïi gia. Boà-taùt xuaát gia. Boà-taùt xuaát gia, tu taäp trí tueä thanh tònh khoâng khoù. Boà-taùt taïi gia, tu taäp trí tueä thanh tònh môùi thaät laø khoù. Vì sao? Vì Boà-taùt taïi gia, coù nhieàu nhaân duyeân xaáu aùc raøng buoäc. Luùc Theá Toân thuyeát giaûng phaùp nhö vaäy roài, Thieän sanh, con oâng tröôûng giaû, cuøng moät ngaøn Öu-baø-taéc lieàn phaùt taâm Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. Sau khi phaùt taâm roài, taát caû ñöùng daäy ñaûnh leã Ñöùc Phaät vaø baùi taï ra veà.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH THANH TÒNH TYØ NI PHÖÔNG QUAÛNG SOÁ 1489

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1489

KINH THANH TÒNH TYØ NI
PHÖÔNG QUAÛNG

Haùn dòch: Ñôøi Haäu Taàn Tam Taïng

Cöu Ma La Thaäp, ngöôøi nöôùc Quy Tö.

Toâi nghe nhö vaày: Moät thuôû noï, ñöùc Phaät cö truù taïi nuùi Kyø xaø quaät, thuoäc thaønh Vöông Xaù cuøng vôùi taùm ngaøn vò ñaïi Tyø kheo Taêng, hai ngaøn vò Ñaïi Boà-taùt, caùc thieân töû trôøi Tònh Cö, vaø caùc vò trôøi ôû coõi Duïc, coõi Saéc. Baáy giôø, ñöùc Theá Toân dieãn noùi phaùp cho voâ löôïng traêm nghìn ñaïi chuùng ñang cung kính vaây quanh. Khi aáy, coù moät thieân töû teân laø Tòch Ñieàu Phuïc AÂm ñang ngoài taïi phaùp hoäi. Vò aáy rôøi choã ngoài ñöùng daäy, söûa aùo baøy vai phaûi, goái phaûi quyø xuoáng ñaát, chaáp tay höôùng veà Phaät, baïch: - Baïch Theá Toân! Boà-taùt Vaên Thuø Sö Lôïi hieän ñang ôû ñaâu? Hoâm nay, ñaïi chuùng khao khaùt ñöôïc gaëp ñeå nghe phaùp töø baäc tröôïng phu Thaùnh thieän aáy. Nghe hoûi nhö vaäy, Phaät baûo Thieân töû Tòch Ñieàu Phuïc AÂm: - Naày Thieân töû! Caùch ñaây möôøi ngaøn coõi Phaät veà phöông Ñoâng, coù coõi Phaät teân laø Baûo Chuû, nôi aáy coù Phaät hieäu laø Baûo Töôùng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Giaùc hieän ñang thuyeát phaùp. Boà-taùt Vaên Thuø Sö Lôïi ñang ôû coõi ñoù vaø ñang thuyeát phaùp cho caùc ñaïi Boà-taùt. Vò Thieân töû aáy baïch Theá Toân: - Cuùi xin Ngaøi hieän töôùng, khieán cho Vaên Thuø Sö Lôïi trôû veà laïi nôi ñaây. Vì sao? Baïch Theá Toân! Vì neáu theo taát caû caùc Thanh vaên, Duyeân Giaùc coù maët ñeå nghe phaùp thì khoâng baèng theo Vaên Thuø Sö Lôïi ñeå nghe phaùp. Chæ tröø Nhö Lai, nhöõng vò thuyeát phaùp khaùc khoâng ai hôn Vaên

Thuø Sö Lôïi. Neáu Boà-taùt Vaên Thuø Sö Lôïi thuyeát phaùp thì taát caû cung ma ñeàu bò che môø, taát caû chuùng ma ñeàu bò haøng phuïc, boû taêng thöôïng maïn, dieät tröø taêng thöôïng maïn. Neáu ai chöa phaùt taâm Boà ñeà thì phaùt taâm Boà ñeà, ai ñaõ phaùt taâm roài thì an truù khoâng thoái chuyeån; ngöôøi ñaùng giaùo hoùa thì giaùo hoùa; ngöôøi neân lìa boû thì lìa boû, tuøy thuaän Nhö Lai, muoán laøm cho Chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Baáy giôø, bieát taâm cuûa Thieân töû Tòch Ñieàu Phuïc AÂm, ñöùc Theá toân lieàn phoùng haøo quang töø sôïi loâng traéng giöõa chaëng maøy chieáu khaép coõi Phaät naày, roài qua möôøi ngaøn coõi Phaät ôû phöông Ñoâng, chieáu khaép theá giôùi Baûo Chuû. Khi aáy, caùc Ñaïi Boà-taùt ôû theá giôùi Baûo Chuû thaáy haøo quang naày, baïch Phaät Baûo Töôùng: - Baïch Theá Toân! Ñoù laø töôùng haøo quang gì maø coù aùnh saùng chieáu khaép theá giôùi naày? Nghe hoûi nhö theá, Phaät Baûo Töôùng baûo caùc Boà-taùt: - Naày Thieän nam! Caùch ñaây möôøi ngaøn coõi Phaät veà phöông Taây, coù coõi nöôùc teân laø Ta baø, nôi aáy coù Phaät hieäu laø Thích Ca Maâu Ni Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Giaùc, hieän ñang thuyeát phaùp. Ñöùc Nhö lai aáy phoùng luoàng haøo quang töø giöõa chaëng maøy; haøo quang aáy xuyeân suoát möôøi ngaøn coõi Phaät, chieáu ñeán theá giôùi naày. Caùc Boà-taùt aáy baïch Theá Toân: - Do nhaân duyeân gì maø ñöùc Thích Ca Maâu Ni ÖÙng Chaùnh Bieán Giaùc phoùng haøo quang töø chaëng maøy? Ñöùc Phaät ñaùp: - ÔÛ coõi nöôùc cuûa Nhö lai Thích Ca Maâu Ni coù voâ löôïng ngaøn öùc Boà-taùt tuï hoäi. Taát caû boán chuùng, Thích, Phaïm, Hoä Theá

ñeàu muoán gaëp ñoàng töû Vaên Thuø Sö Lôïi ñeå nghe phaùp. Vì leõ ñoù, hoï xin ñöùc Nhö lai Thích Ca Maâu Ni phoùng haøo quang töø chaëng maøy. Khi aáy, ñöùc Phaät Baûo Töôùng baûo Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi: - Nay oâng neân ñeán theá giôùi Ta-baø. Ñöùc Thích Ca Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Giaùc ñang mong gaëp oâng. Caùc ñaïi chuùng muoán gaëp oâng ñeå nghe phaùp. Vaên Thuø Sö Lôïi baïch: - Baïch Theá Toân! Nay con cuõng bieát ñieàm laønh cuûa haøo quang aáy. Khi ñoù, Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi cuøng möôøi ngaøn Boà-taùt ñaûnh leã saùt chaân Ñöùc Phaät Baûo Töôùng, roài nhö trong khoaûnh khaéc traùng só co duoãi caùnh tay, Vaên Thuø vaø möôøi ngaøn Boà-taùt rôøi theá giôùi Baûo Chuû ñeán theá giôùi Ta-baø, döøng laïi treân hö khoâng, nhöng khoâng hieän hình, raûi caùc loaïi hoa ñeå cuùng döôøng Nhö lai vaø ñaïi chuùng, ngaäp tôùi ñaàu goái,

nhieàu maøu ñeïp ñeõ, höông thôm ngaøo ngaït. Taát caû ñaïi chuùng thaáy hoa raûi naày, baïch ñöùc Theá Toân: - Coù ñieàm gì maø raûi nhieàu hoa nhö vaäy? Ñöùc Phaät daïy: - Naøy caùc Thieän nam! Ñoù laø Phaùp Vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi vaø möôøi nghìn Boà-taùt ñang ñeán theá giôùi Ta-baø naày, döøng laïi treân hö khoâng maø khoâng hieän hình; hoï raûi hoa ñeå cuùng döôøng Ta. Caùc ñaïi chuùng ñoàng thanh baïch Theá toân: - Chuùng con muoán thaáy Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi vaø caùc Ñaïi Boà-taùt hieän roõ hình töôùng. Baáy giôø, Vaên Thuø Sö Lôïi vaø möôøi ngaøn Boà-taùt töø hö khoâng haï xuoáng, ñaûnh leã saùt chaân Phaät, nhieãu quanh beân phaûi xong, ai naáy ñeàu lui ra moät beân roài duøng thaàn löïc hoùa ra toøa ngoài ñeå ngoài. Khi aáy, Thieân töû Tòch Ñieàu Phuïc AÂm baïch ñöùc Theá toân: - Moïi ngöôøi ñeàu mong muoán ñöôïc nghe Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi thuyeát phaùp. Ñöùc Phaät baûo Thieân töû: - Tuøy coù ñieàu nghi ngôø gì, nay oâng töï hoûi Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi. Thieân töû Tòch Ñieàu Phuïc AÂm lieàn hoûi Vaên Thuø Sö Lôïi: - Ñöùc Phaät Baûo Töôùng thuyeát phaùp gì maø Thaùnh giaû thích ôû ñoù? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Chaúng sanh tham duïc, chaúng dieät tham duïc; chaúng sanh saân giaän, chaúng dieät saân giaän; chaúng sanh ngu si, chaúng dieät ngu si; chaúng sanh phieàn naõo, chaúng dieät phieàn naõo. Vì sao? Vì phaùp khoâng sanh thì khoâng bao giôø dieät. Thieân Töû hoûi: - Thöa Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi! Chuùng sanh ôû coõi aáy khoâng sanh tham, saân, si, phieàn naõo, laïi cuõng khoâng dieät chaêng? Ñaùp: - Naày Thieân töû! Khoâng phaûi vaäy! Thieân töû hoûi: - Ñöùc Phaät aáy thuyeát phaùp, daïy ñoaïn töø ñieàu gì? Ñaùp: - Vì baát sanh baát dieät maø thuyeát phaùp. Vì sao? Vì ôû coõi Phaät aáy chaúng bieát ñoaïn, chaúng tu chöùng. Caùc chuùng sanh ôû coõi aáy troïng Ñeä nhaát nghóa ñeá, chaúng troïng Theá ñeá. Thieân töû hoûi:

- Thöa Thaùnh giaû Vaên thuø Sö Lôïi! Theá naøo goïi laø Ñeä nhaát nghóa ñeá? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Hoï khoâng truï sanh, laïi khoâng truï dieät; khoâng coù töôùng xöù, chaúng phaûi laø khoâng coù töôùng xöù; chaúng phaûi laø töôùng, chaúng phaûi laø khoâng töôùng; chaúng phaûi töôùng, chaúng phaûi hö

khoâng; saéc töôùng, chaúng phaûi laø töôùng coù theå, chaúng phaûi laø töôùng khoâng coù theå; chaúng phaûi taän, coù theå taän, khoâng taän, khoâng theå taän. Nhö vaäy goïi laø Ñeä nhaát nghóa ñeá. Naày Thieân töû! Nghóa aáy chaúng phaûi taâm, chaúng phaûi söï lieân tuïc cuûa taâm, chaúng phaûi lôøi leû, caâu cuù, khoâng ñaây, khoâng kia, cuõng khoâng trung gian. Nhö vaäy goïi laø Ñeä nhaát nghóa ñeá. Naày Thieân töû! Laïi nöõa, nghóa aáy chaúng theå naém baét ñöôïc, khoâng theå dieãn ñaït baèng vaên töï. Nhö vaäy goïi laø Ñeä nhaát nghóa ñeá. Vì sao? Vì Ñöùc Phaät daïy taát caû aâm thanh hieän höõu ñeàu laø hö voïng. Thieân töû thöa: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Lôøi Nhö Lai noùi coù theå hö voïng chaêng? - Naày Thieân töû! Lôøi Nhö lai noùi khoâng thaät, khoâng hö voïng. Vì sao? Vì Nhö lai khoâng coù hai töôùng, khoâng truï taâm, khoâng ngoân thuyeát, chaúng phaûi phaùp höõu vi, chaúng phaûi phaùp voâ vi, chaúng phaûi noùi chôn thaät, chaúng phaûi noùi hö voïng, khoâng coù hai töôùng. - Naày Thieân töû! Theo yù oâng thì sao? Hoùa thaân cuûa Nhö lai neáu coù noùi thì thaät hay laø hö voïng? Ñaùp: - Chaúng phaûi thaät, chaúng phaûi hö voïng. Vì sao? Vì Hoùa thaân cuûa Nhö lai khoâng coù thaät. Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Ñuùng theá! Ñuùng theá! Naày thieân töû! Taát caû caùc phaùp ñeàu khoâng thaønh töïu. Ñieàu Nhö lai noùi laø khoâng thaät, khoâng hö voïng, cho neân goïi laø khoâng hai. Thieân töû thöa: - Thöa Toân giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Nhö lai noùi Ñeä nhaát nghóa ñeá nhö theá naøo? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày thieân töû! Khoâng coù ngöôøi noùi Ñeä nhaát nghóa ñeá. Vì sao? Vì khoâng coù ngoân thuyeát, khoâng coù ngöôøi thuyeát. Khi nghe noùi phaùp naày, naêm traêm Tyø-kheo khoâng thoï nhaän caùc

phaùp, döùt saïch phieàn naõo, taâm ñöôïc giaûi thoaùt, hai traêm thieân töû ñaït ñöôïc phaùp Nhaãn. Baáy giôø, Thieân töû Tòch Ñieàu Phuïc AÂm thöa Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi: - Ñeä nhaát nghóa ñeá raát khoù hieåu! Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Ñuùng vaäy! Ñuùng vaäy! Naày Thieân töû! Ñeä nhaát nghóa ñeá thaät laø khoù hieåu. Ngöôøi khoâng tu haønh chôn chaùnh thì thaät laø khoù hieåu. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Theá naøo goïi laø Boà-taùt tu haønh chôn chaùnh? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Neáu khoâng ngoân thuyeát töùc laø bieát, laø ñoaïn, laø tu, laø chöùng. Vì sao? Vì neáu coøn coù töôùng laø tham, laø chaáp, laø hyù luaän. Neáu coù ngoân thuyeát phaûi bieát, phaûi ñoaïn, phaûi tu, phaûi chöùng thì khoâng goïi laø tu haønh chôn chaùnh. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Theá naøo laø Boà-taùt tu haønh chôn chaùnh? - Naày Thieân töû! Nhö Chôn nhö bình ñaúng, phaùp giôùi bình ñaúng, naêm toái nghòch cuõng bình ñaúng; nhö phaùp giôùi bình ñaúng, caùc tri kieán cuõng bình ñaúng; nhö phaùp phaøm phu bình ñaúng, phaùp hoïc bình ñaúng; phaùp voâ hoïc cuõng bình ñaúng; nhö phaùp Thanh vaên bình ñaúng, phaùp Duyeân giaùc bình ñaúng, phaùp Boà-taùt bình ñaúng, phaùp Phaät cuõng bình ñaúng; nhö phaùp sanh töû bình ñaúng, phaùp Nieát baøn bình ñaúng, phieàn naõo cuõng bình ñaúng, tranh luaän cuõng bình ñaúng. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi: Vì sao tranh luaän bình ñaúng, phieàn naõo cuõng bình ñaúng? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: Vì “Khoâng” neân bình ñaúng; vì

“Voâ töôùng” neân bình ñaúng; vì “Voâ nguyeän” neân bình ñaúng. Taïi sao? Vì “ Khoâng” khoâng coù söï sai khaùc. Naày Thieân töû! Nhö ñoà ñöïng baèng chaâu baùu troáng khoâng, ñoà ñöïng baèng ñaát troáng khoâng, söï troáng khoâng ôû trong hai bình aáy ñeàu bình ñaúng, khoâng coù sai khaùc, khoâng thöù gì khaùc vì khoâng hai vaäy. Naày Thieân töû! Cuõng theá, nhö phieàn naõo roãng khoâng vaø tranh luaän roãng khoâng, khoâng sai khaùc, bình ñaúng, khoâng hai. Thieân töû thöa:

- Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Boà-taùt coù tu Thaùnh ñeá chaêng? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Neáu Boà-taùt maø khoâng tu Thaùnh ñeá thì laøm theá naøo coù theå thuyeát phaùp cho Thanh vaên? Laïi nöõa, Thieân töû! Boà-taùt tu Thaùnh ñeá thì coù Quaùn, coøn Thanh vaên tu Thaùnh ñeá thì khoâng coù Quaùn. Boà-taùt tu Thaùnh ñeá thì thong dong, coøn Thanh vaên tu Thaùnh ñeá thì khoâng thong dong. Boà-taùt tu Thaùnh ñeá thì coù nhaân duyeân, coøn Thanh vaên tu Thaùnh ñeá thì khoâng coù duyeân. Boà-taùt tu Thaùnh ñeá thì chaùnh quaùn maø khoâng chöùng thaät teá. Boà-taùt tu Thaùnh ñeá thì coù phöông tieän thieän xaûo, khoâng boû sanh töû höôùng ñeán Nieát baøn. Boà-taùt tu Thaùnh ñeá thì quaùn saùt taát caû Phaät phaùp. Naày Thieân töû! Ví nhö coù ngöôøi boû chuû boû baïn, moät mình, khoâng beø baïn muoán vöôït qua quaõng ñöôøng hoang vaéng; ngöôøi aáy raát sôï haõi khoâng daùm quay lui. Naày Thieân töû! Thanh vaên cuõng vaäy, sôï haõi sanh töû, chaúng trôû laïi theá gian, boû taát caû chuùng sanh, chaúng trôû laïi sanh töû, khoâng quaùn saùt Phaät phaùp, khoâng coù phöông tieän thieän xaûo, chæ moät mình, tu haønh Thaùnh ñeá. Naày Thieân töû! Nhö ngöôøi chuû lôùn coù nhieàu quyeán thuoäc, nhieàu taøi saûn, löông thöïc, tieàn cuûa ñaày ñuû, sanh lôïi raát lôùn, muoán vöôït qua khoaûng ñöôøng hoang vaéng. Naày Thieân töû! Cuõng nhö vaäy, Boà-taùt laø oâng chuû lôùn, coù nhieàu quyeán thuoäc, thaønh töïu phaùp lôïi lôùn, nhieàu löông thöïc tieàn cuûa Chaùnh phaùp, ñaày ñuû saùu Ba-la-maät, thaønh töïu boán Nhieáp phaùp, quaùn saùt khaép taát caû chuùng sanh, quaùn sanh töû roài trôû laïi chaùnh quaùn Phaät phaùp, töø coõi Phaät naày ñeán coõi Phaät khaùc, ñaày ñuû phöông tieän thieän xaûo, tu taäp Thaùnh ñeá. Naày Thieân töû! Nhö vaät thöa moûng, neáu duøng hoa Chieâm baø, Tu-maïn, Baø-sö ñeå xoâng höông thì muøi höông seõ thoaùt ra nhanh. Naày Thieân töû! Cuõng theá, Thanh vaên tu Thaùnh ñeá mau choùng nhö vaäy, khoâng vieân maõn sôû nguyeän, nöûa chöøng nhaäp Nieát baøn. Hoï khoâng toûa ra muøi höông coâng ñöùc Giôùi, Vaên, Ñònh, Tueä, Giaûi thoaùt, giaûi thoaùt tri kieán cuûa Ñöùc Phaät, laïi cuõng khoâng theå ñoaïn tröø taäp khí phieàn naõo. Naày Thieân töû! Nhö Y Ca-thi, neáu duøng höông traàm thuûy baùu cuûa coõi Trôøi maø xoâng thì traûi qua traêm nghìn naêm vaãn thôm tho trong saïch, ngöôøi trôøi ñeàu öa thích. Naày Thieân töû! Cuõng vaäy, trong traêm ngaøn vaïn öùc kieáp, Boà-taùt thöôøng tu Thaùnh ñeá, nöûa chöøng khoâng nhaäp Nieát baøn vì muoán troøn boån nguyeän, toûa ra muøi höông coâng ñöùc Giôùi, Vaên, Ñònh, Tueä, Giaûi thoaùt, Giaûi thoaùt tri kieán cuûa Ñöùc Phaät, coù khaû naêng ñoaïn tröø taäp khí kieát söû, ñöôïc Trôøi, ngöôøi A-tu-la, Caøn-thaùt-baø v…v.. kính troïng. Thieân töû Tòch Ñieàu Phuïc AÂm laïi hoûi Vaên Thuø Sö Lôïi: - Caùc chuùng Thanh vaên ôû coõi

Phaät cuûa ñöùc Baûo Töôùng Nhö Lai,

SOÁ 1489 - KINH THANH TÒNH TYØ NI PHÖÔNG QUAÛNG 685

ÖÙng Chaùnh Bieán Giaùc aáy nhö theá naøo maø Thaùnh giaû thích ôû ñoù? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Thanh vaên ôû coõi aáy chaúng truï ôû loøng tin, chaúng daïy ngöôøi khaùc tin, chaúng hoä trì phaùp giôùi, chaúng phaûi taùm haïng ngöôøi vöôït qua taùm taø kieán, chaúng phaûi Tu-ñaø-hoaøn vöôït qua ñöôøng aùc, chaúng phaûi Tö-ñaø-haøm qua laïi giaùo hoùa taát caû chuùng sanh, chaúng phaûi A-na- haøm ñoái vôùi taát caû phaùp khoâng ñi khoâng ñeán, chaúng phaûi A-la-haùn thoï nhaän söï cuùng döôøng cuûa taát caû coõi tam thieân, cuõng chaúng phaûi Thanh vaên coù theå giöõ gìn taát caû caùc phaùp maø Ñöùc Phaät ñaõ daïy, chaúng ñoaïn tröø duïc, chaúng bò duïc thieâu ñoát; chaúng ñoaïn tröø saân, chaúng bò saân thieâu ñoát; chaúng ñoaïn tröø si, chaúng bò si thieâu ñoát; ñoái vôùi taát caû phaùp, xa lìa caùc söï ngaên che taêm toái; chaúng ñoaïn tröø phieàn naõo, sieâng tu tinh taán, ñoaïn tröø phieàn naõo cuûa taát caû chuùng sanh, vónh vieãn khoâng coøn taùi sanh, vöôït qua taát caû söï sanh, sanh theo yù muoán, khoâng coù töôùng ngaõ, nhôn, chuùng sanh nhöng vaãn giaùo hoùa chuùng sanh khoâng laáy khoâng cho; taát caû chuùng sanh laø phöôùc ñieàn thanh tònh; khoâng Tö khoâng Nieäm maø vaãn tu chaùnh nieäm; khoâng sanh khoâng dieät maø vaãn tu chaùnh ñoaïn; xa lìa thaân taâm maø vaãn phaùt sanh thaàn tuùc; bieát caên cô cuûa taát caû chuùng sanh, ñaït ñeán bôø kia maø vaãn tu haønh veà caùc Caên nhoå saïch, taát caû kieát söû maø vaãn tu Löïc; bieát khaép taát caû maø vaãn tu Giaùc; ñaéc voâ vi maø chaúng chöùng Ñaïo; ñaït ñeán thaät teá maø vaãn tu Ñònh; ñaït ñeán phaùp giôùi maø vaãn tu Tueä; döùt saïch voâ minh ñöôïc phaùt sanh minh; khoâng coù hai Haønh maø vaãn chöùng Giaûi thoaùt; vôùi nhuïc nhaõn maø vaãn thaáy taát caû chuùng sanh, taát caû chö Phaät trong taát caû caùc coõi Ñöùc Phaät; vôùi thieân nhaõn thaáy heát taát caû caùc chuùng sanh cheát nôi naày, sanh nôi kia; vôùi tueä nhaõn, quaùn thaáy söï sanh töû cuûa chuùng sanh laø khoâng ñeán, khoâng ñi; vôùi phaùp nhaõn, thaáy caùc phaùp bình ñaúng; vôùi Phaät nhaõn, thaáy roõ taát caû caûnh giôùi Ñöùc Phaät; vôùi thieân nhó, nghe heát taát caû phaùp Phaät, coù theå thoï, coù theå trì; vôùi nhaát taâm, coù theå bieát taâm haønh cuûa taát caû chuùng sanh, bieát heát ñôøi soáng cuûa caùc kieáp quaù khöù, coù traêm nghìn vaïn öùc thaàn thoâng coù theå ñi qua voâ löôïng coõi Ñöùc Phaät; döùt saïch phieàn naõo, nhöng khoâng chöùng giaûi thoaùt; tuy coù theå thaáy ñöôïc nhöng chaúng phaûi saéc thaân, tuy coù ngoân thuyeát nhöng khoâng coù vaên töï; tuy coù suy tö nhöng taâm khoâng ñoäng; hình saéc ñeïp ñeõ, caùc töôùng trang nghieâm, chuoãi ngoïc coâng ñöùc, oai ñöùc khoù saùnh, danh tieáng vang khaép, xoa höông tònh Giôùi, khoâng nhieãm oâ phaùp theá tuïc, phieàn naõo; khoâng noùi lôøi thoâ aùc, thaàn thoâng töï taïi; hoïc roäng hieåu nhieàu, bieän taøi vang khaép, bieát roõ bieán hoùa, ñieàu phuïc toái taêm, ñaïi tueä chieáu saùng; ngoân töø thoâng suoát, toùm thaâu, roát raùo, thöôøng ñöôïc chö Phaät hoä nieäm; ñieàu maø Thanh vaên thöôøng haèng

686 BOÄ LUAÄT 12

chuyeân nieäm laø ñaïo Boà ñeà, nieäm cuûa hoï nhö bieån, ñònh nhö Tu di, nhaãn nhö ñaïi ñòa, thu phuïc caùc ma maïnh meõ gioáng nhö Ñeá Thích; khoâng ai coù theå coi thöôøng, tónh laëng nhö Phaïm thieân, khoâng ai saùnh baèng, gioáng nhö hö khoâng, theå nhaäp khaép taát caû. Naày Thieân töû! Thanh vaên ôû coõi Phaät Baûo Töôùng laø nhö theá, coâng ñöùc cuûa hoï hôn haún ôû ñaây. Khi giaûng noùi phaùp aáy, trong hoäi coù naêm traêm Tyø-kheo, naêm traêm Tyø-kheo ni, naêm traêm Öu-baø-taéc, naêm traêm Öu-baø-di, naêm ngaøn thieân töû höôùng ñeán trí Thanh vaên vaø noùi: - Baïch Theá Toân! Chuùng con xin laøm chuùng Thanh vaên cuûa Nhö Lai Baûo Töôùng. Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Naày Thieän nam! Chaúng phaûi taâm Thanh vaên môùi coù theå sanh veà coõi aáy. Caùc oâng phaûi phaùt taâm Ñaïo voâ thöôïng thì ñöôïc sanh veà coõi aáy. Nhöõng ai sanh veà coõi aáy ñeàu phaùt taâm ñaéc quaû Boà ñeà Voâ thöôïng. Baáy giôø, nhöõng vò aáy lieàn phaùt taâm Ñaïo Chôn Chaùnh Voâ Thöôïng. Ñöùc Nhö lai thoï kyù cho hoï seõ ñöôïc sanh veà coõi ñoù. Khi aáy, Thieân töû Tòch Ñieàu Phuïc AÂm hoûi Vaên Thuø Sö Lôïi: - Theá naøo laø Giôùi Luaät cuûa Boà-taùt? Theá naøo laø Giôùi Luaät cuûa Thanh vaên? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Giôùi Luaät coøn sôï haõi ba coõi laø Giôùi Luaät Thanh vaên; Giôùi Luaät thoï nhaän voâ löôïng sanh töû, muoán hoùa ñoä taát caû caùc chuùng sanh trong ba coõi laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Giôùi Luaät xem nheï coâng ñöùc trang nghieâm laø Giôùi Luaät Thanh vaên; Giôùi Luaät töï chöùa nhoùm coâng ñöùc trang nghieâm laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Töï ñoaïn tröø taát caû caùc phieàn naõo kieát söû laø Giôùi Luaät Thanh vaên; muoán ñoaïn tröø phieàn naõo cuûa taát caû chuùng sanh laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Khoâng nghó ñeán vieäc laøm cho taát caû chuùng sanh ñöôïc thaønh töïu ñaày ñuû baèng taát caû Phaät phaùp laø Giôùi Luaät Thanh vaên; nghó muoán laøm cho taát caû chuùng sanh ñöôïc thaønh töïu ñaày ñuû baèng taát caû Phaät phaùp laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Taát caû chö thieân khoâng bieát ñeán laø Giôùi Luaät Thanh vaên; taát caû chö thieân trong theá giôùi tam thieân ñaïi thieân bieát ñeán laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Taát caû ma xaû boû laø Giôùi Luaät Thanh vaên; taát caû chuùng ma trong theá giôùi tam thieân ñaïi thieân khoùc than, taát caû chuùng ma sanh oaùn gheùt, muoán phaù hoaïi laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Chæ chieáu saùng rieâng mình laø Giôùi Luaät cuûa Thanh vaên; muoán chieáu saùng khaép taát caû theá gian, muoán chieáu saùng, thaønh töïu taát caû Phaät phaùp laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Taâm töï quaùn chieáu laø Giôùi Luaät Thanh vaên; quaùn chieáu taát caû Phaät phaùp

laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Giôùi Luaät laàn löôït theo thöù baäc laø Giôùi Luaät Thanh vaên; moät nieäm bieát khaép taát caû laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Laøm giaùn ñoaïn haït gioáng Tam baûo laø Giôùi Luaät Thanh vaên; duy trì haït gioáng Tam baûo laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Nhö ñoà goám bò vôõ chaúng theå laøm cho laønh laïi laø Giôùi Luaät Thanh vaên; nhö ñoà baèng vaøng baïc phaù roài coù theå söûa laïi laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Khoâng coù phöông tieän thieän xaûo laø Giôùi Luaät cuûa Thanh vaên; thaønh töïu phöông tieän laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Khoâng coù möôøi löïc vaø boán voâ uùyï laø Giôùi Luaät Thanh vaên; thaønh töïu möôøi löïc vaø boán voâ uùyï

laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Caây traùi ít nöôùc laø Giôùi Luaät Thanh vaên; vöôøn röøng nhaø gaùc, öa phaùp ñaùng öa laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Khoâng coù saùu Ba-la-maät, khoâng coù boán Nhieáp phaùp laø Giôùi Luaät Thanh vaên; coù saùu Ba-la-maät, ñuû boán Nhieáp phaùp laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Khoâng ñoaïn tröø taát caû taäp khí laø Giôùi Luaät Thanh vaên; dieät taát caû taäp khí laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Laïi nöõa, Thieân töû! Noùi toùm laïi, thuoäc veà caùi coù giôùi haïn, coù ít phaùp coâng ñöùc, coù ít Giôùi, Vaên, Ñònh, Tueä, Giaûi thoaùt, Giaûi thoaùt tri kieán laø Giôùi Luaät cuûa Thanh vaên; caùi thuoäc veà voâ löôïng, voâ löôïng coâng ñöùc, voâ löôïng Giôùi, Vaên, Ñònh, Tueä, Giaûi thoaùt, Giaûi thoaùt tri kieán laø Giôùi Luaät Boà-taùt. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân khen ngôïi Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi: - Hay thay! Hay thay! Vaên Thuø Sö Lôïi! OÂng noùi thoâng suoát veà Giôùi Luaät cuûa Boà-taùt! Vaên Thuø sö Lôïi! Haõy laéng nghe! Ta noùi sô löôïc ñeå ñaày ñuû yù nghóa maø oâng ñaõ noùi. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Thí nhö coù hai ngöôøi, ngöôøi thöù nhaát khen ngôïi bieån caû, ngöôøi thöù hai khen ngôïi daáu chaân boø. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Theo yù oâng thì sao? Ngöôøi khen ngôïi daáu chaân boø coù bao nhieâu coâng ñöùc? Vaên Thuø Sö Lôïi thöa: - Baïch Theá Toân! Bieån caû thì voâ löôïng; daáu chaân boø quaù nhoû thì coù gì maø khen ngôïi! Ñöùc Phaät daïy: - Cuõng vaäy, neân bieát Giôùi Luaät Thanh vaên gioáng nhö daáu chaân boø nhoû beù, khoâng coâng ñöùc, khoâng neân khen ngôïi. Ngöôøi tu Thanh vaên thöøa cuõng gioáng nhö theá. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Theo yù oâng thì sao? Ngöôøi thöù hai thöôøng khen ngôïi bieån caû coù coâng ñöùc chaêng? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Baïch Theá Toân! Ngöôøi khen ngôïi bieån caû coù voâ löôïng coâng ñöùc,

raát ñaùng khen ngôïi. Ñöùc Phaät daïy: Neân bieát! Giôùi Luaät cuûa Boà-taùt cuõng gioáng nhö theá. Thí nhö bieån caû coù voâ löôïng coâng ñöùc, raát ñaùng khen ngôïi. Neân bieát, Ñaïi thöøa cuõng gioáng nhö theá. Khi Phaät noùi phaùp naày, coù moät vaïn hai ngaøn thieân töû phaùt taâm Voâ Thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, roài noùi: - Baïch Theá Toân! Chuùng con cuõng phaûi tu hoïc Giôùi Luaät Boà-taùt nhö theá, ñeå ñieàu phuïc voâ löôïng taát caû chuùng sanh. Luùc aáy, Thieân töû Tòch Ñieàu Phuïc AÂm hoûi Vaên Thuø Sö Lôïi: - Hieän ngaøi ñang tu hoïc Giôùi Luaät naøo? Giôùi Luaät Thanh vaên, Giôùi Luaät Duyeân giaùc hay Giôùi Luaät Boà-taùt? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Theo yù oâng thì sao? Coù bieån caû naøo khoâng dung chöùa caùc doøng soâng chaêng? Thieân töû ñaùp: - Thöa Toân giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Khoâng coù bieån caû naøo maø khoâng dung chöùa caùc doøng soâng. Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Naày Thieân töû! Cuõng vaäy, Giôùi Luaät Boà-taùt gioáng nhö bieån caû, ñeàu dung naïp heát Giôùi Luaät hieän coù, ñoù laø Giôùi Luaät Thanh vaên, Giôùi Luaät Duyeân giaùc, Giôùi Luaät Boà-taùt, taát caû Giôùi Luaät. Thieân töû noùi: - Thöa Toân giaû Vaên Thuø sö Lôïi! Ñaõ goïi laø Giôùi Luaät, thì Giôùi Luaät coù nhöõng nghóa gì? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Ñaõ goïi laø Giôùi Luaät, thì Giôùi Luaät laø ñieàu phuïc phieàn naõo, laø bieát phieàn naõo, neân goïi laø Giôùi Luaät. Thieân töû hoûi: Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Theá naøo laø tu taäp ñeå ñieàu phuïc phieàn naõo? Theá naøo laø bieát phieàn naõo? Vaên Thuø Sö Lôïi

ñaùp: - Neáu voïng töôûng veà mình, neáu voïng töôûng veà ngöôøi, voïng töôûng veà mình vaø ngöôøi, chaúng nhôù nghó chôn chaùnh; voïng töôûng veà mình, voïng töôûng veà ngöôøi ñieân ñaûo khoâng thaät, bò kieán chaáp troùi buoäc, voâ minh daãn ñaàu, nhö theá laø nhaát ñònh phaùt sanh phieàn naõo. Neáu khoâng voïng töôûng veà mình, khoâng voïng töôûng veà ngöôøi, khoâng voïng töôûng veà mình vaø ngöôøi, chuyeân nhôù nghó chôn chaùnh, khoâng voïng töôûng veà

mình, veà ngöôøi, ñoaïn tröø ñieân ñaûo, chaúng chaáp vaøo kieán giaûi, tröø boû voâ minh, chaúng gaây ba nghieäp, nhö vaäy laø khoâng khôûi phieàn naõo, maø phieàn naõo khoâng khôûi laø Giôùi Luaät roát raùo. Naày Thieân töû! Nhö vaäy goïi laø Giôùi Luaät roát raùo, neáu duøng Thaùnh trí ñeå bieát phieàn naõo laø hö voïng, giaû doái, laø khoâng coù thaät, khoâng coù chuû teå, khoâng coù ngaõ, ngaõ sôû leä thuoäc, khoâng töø ñaâu ñeán vaø khoâng ñi veà ñaâu, khoâng coù phöông höôùng, chaúng phaûi khoâng coù phöông höôùng, chaúng phaûi trong, chaúng phaûi ngoaøi, chaúng phaûi ôû giöõa coù theå naém baét ñöôïc, khoâng doàn khoâng chöùa, khoâng hình khoâng saéc, nhö vaäy goïi laø bieát phieàn naõo. Naày Thieân töû! Nhö ngöôøi bieát chuûng taùnh cuûa raén ñoäc thì coù theå laøm tieâu maát noïc ñoäc kia. Cuõng nhö theá, neáu bieát chuûng taùnh kieát söû thì coù theå laøm tieâu maát phieàn naõo. Thieân töû hoûi: - Theá naøo goïi laø chuûng taùnh phieàn naõo? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Voïng töôûng laø chuûng taùnh phieàn naõo. Neáu chaúng voïng töôûng thì phieàn naõo khoâng khôûi. Neáu phieàn naõo khoâng khôûi thì chaúng phaûi laø phieàn naõo; neáu khoâng coù phieàn naõo thì khoâng coù nhaø cöûa; neáu khoâng coù nhaø cöûa thì khoâng bò thieâu ñoát, khoâng coù choã truï; neáu khoâng coù choã truï thì goïi laø Giôùi Luaät roát raùo. Nhö vaäy goïi laø bieát chuûng taùnh phieàn naõo. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Theá naøo laø ñieàu phuïc phieàn naõo? Laø thaät, laø chaúng thaät? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Nhö ngöôøi naèm moäng bò truùng noïc ñoäc cuûa loaøi raén ñoäc, vì ñau nhöùc neân uoáng nhaèm thuoác ñoäc, noïc ñoäc tieâu maát, ñau ñôùn lieàn heát. Naày Thieân töû! Theo yù oâng thì sao? Nhö ngöôøi bò noïc ñoäc cuûa raén kia laø thaät hay khoâng thaät? Thieân töû ñaùp: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Vieäc ñoù khoâng thaät, vì khoâng coù thaät thì laøm gì coù ñoäc ñeå tröø! Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Raén ñoäc khoâng thaät, vieäc tröø ñoäc cuõng khoâng thaät, neân bieát nhö theá. Giôùi Luaät cuûa caùc baäc Thaùnh cuõng vaäy. Naày Thieân töû! OÂng hoûi, theá naøo laø ñieàu phuïc phieàn naõo, laø thaät hay khoâng thaät phaûi khoâng? Naày Thieân töû! Neáu ngaõ laø voâ ngaõ thì phieàn naõo laø khoâng coù phieàn naõo. Neáu ngaõ laø thaät thì phieàn naõo cuõng thaät. Trong ñoù, neáu ngaõ laø voâ ngaõ

thì phieàn naõo laø khoâng coù phieàn naõo, hoaøn toaøn chaúng theå naém baét. Neáu nhö theá thì seõ ñieàu phuïc caùi gì? Vì sao? Naày Thieân töû! Vì taát caû caùc phaùp ñeàu vaéng laëng neân voâ sanh; vì taát caû phaùp vaéng laëng neân chaúng

theå naém baét; vì taát caû caùc phaùp laø vaéng laëng neân khoâng hình töôùng; vì taát caû caùc phaùp laø taän neân khoâng thaät coù; vì taát caû caùc phaùp voâ taän neân khoâng sanh; vì taát caû phaùp khoâng sanh neân khoâng thaät coù; vì taát caû caùc phaùp khoâng dieät neân khoâng beàn chaéc; vì taát caû caùc phaùp khoâng taïo taùc, neân khoâng coù ngöôøi taïo taùc, vì taát caû caùc phaùp khoâng coù neân khoâng coù ngaõ; vì taát caû caùc phaùp voâ ngaõ neân khoâng coù chuû teå; vì taát caû phaùp khoâng chuû teå neân nhö hö khoâng; vì taát caû phaùp khoâng ñeán neân khoâng coù thaät theå; vì taát caû phaùp khoâng ñi neân khoâng coù giôùi haïn; vì taát caû caùc phaùp khoâng truï neân khoâng coù choã truï; vì taát caû phaùp khoâng truï neân khoâng sanh dieät; vì taát caû phaùp voâ vi neân voâ laäu. Naày Thieân töû! Taát caû caùc phaùp khoâng buoâng lung neân ñieàu phuïc roát raùo. Thieân töû Tòch Ñieàu Phuïc AÂm laïi hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Taát caû caùc phaùp laáy gì laøm phaùp moân? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Phaùp moân tu haønh khoâng chôn chaùnh thì taêng tröôûng sanh töû; phaùp moân tu haønh chôn chaùnh thì ñaït ñeán Nieát baøn. Phaùp moân tu haønh chôn chaùnh thì ñöôïc töï taïi; phaùp moân tu haønh khoâng chôn chaùnh thì khoâng ñöôïc töï taïi. Phaùp moân nghi ngôø, meâ hoaëc thì toái taêm, chöôùng nga- ïi; phaùp moân thaáu ñaït thì khoâng chöôùng ngaïi, toái taêm. Phaùp moân voïng töôûng thì taêng tröôûng phieàn naõo; phaùp moân khoâng voïng töôûng thì khoâng phieàn naõo. Phaùp moân phaân bieät thì coù kieát söû; phaùp moân khoâng phaân bieät thì khoâng coù kieát söû. Phaùp moân tænh giaùc nhieàu söï vieäc; phaùp moân tòch tónh thì taát caû ñeàu tónh laëng. Phaùp moân kieán giaûi thì taêng kieâu maïn; phaùp moân Khoâng thì dieät tröø kieâu maïn. Phaùp moân aùc tri thöùc thì sanh caùc phaùp aùc; phaùp moân thieän tri thöùc thì sanh caùc phaùp thieän. Phaùp moân taø kieán laø nguoàn goác phaùt sanh caùc khoå; phaùp moân chaùnh kieán laø nguoàn goác sanh caùc ñieàu laønh. Phaùp moân boûn xeûn thì baàn cuøng; phaùp moân boá thí thì giaøu coù, nhieàu cuûa caûi. Phaùp moân phaïm Giôùi thì sanh ñöôøng aùc; phaùp moân trì giôùi thì sanh caùc coõi laønh. Phaùp moân tranh caõi thì chöôùng ngaïi caùc phaùp; phaùp moân nhaãn nhuïc thì taêng tröôûng phaùp thuø thaéng. Phaùp moân bieáng nhaùc thì khieán taâm caáu ueá; phaùp moân tinh taán thì taâm khoâng caáu ueá. Phaùp moân giaùc quaùn thì coù nhieàu naùo loaïn; phaùp moân thieàn ñònh thì taâm truï moät choã. Phaùp moân khoâng coù trí tueä thì nhö con

deâ ngu si; phaùp moân trí tueä thì coù ba möôi baûy phaàn trôï ñaïo. Phaùp moân Töø thì khoâng chöôùng ngaïi trí tueä; phaùp moân Bi thì chaân thaät khoâng hö nguïy. Phaùp moân Hyû thì keát taäp phaùp baùu; phaùp moân Xaû thì khoâng coøn yeâu gheùt. Phaùp moân Chaùnh nieäm thì khoâng maát goác thieän. Phaùp moân Chaùnh ñoaïn thì tu chaùnh haïnh. Phaùp moân Thaàn tuùc thì thaân taâm khinh an. Phaùp moân Caên thì loøng tin laøm ñaàu. Phaùp moân Löïc thì ñieàu phuïc taát caû caùc phieàn naõo. Phaùp moân Giaùc thì tuøy thuaän hieåu bieát caùc phaùp. Phaùp moân taùm Thaùnh Ñaïo thì vöôït qua taát caû caùc taø ñaïo. Laïi nöõa, naày Thieân töû! Phaùp moân taâm Boà ñeà laø taát caû Phaät phaùp, bao goàm taát caû caùc

phaùp moân, ñoái vôùi taát caû caùc phaùp ñeàu ñöôïc töï taïi. Phaùp moân giaùo hoùa chuùng sanh thì dieãn thuyeát Phaät phaùp. Phaùp moân phöông tieän kheùo leùo thì bieát roõ xöù phi xöù. Phaùp moân Tueä Ñoä thì bieát roõ taâm cuûa taát caû chuùng sanh, ñöa hoï qua bôø giaùc. Phaùp moân saùu Ba-la-maät laø Ñaïi thöøa. Phaùp moân saùu pheùp thaàn thoâng laø aùnh saùng trí tueä soi chieáu. Phaùp moân phaùp thí nhaãn thì khoâng tuøy theo trí khaùc. Thieân töû laïi hoûi Vaên Thuø Sö Lôïi: - Nhöõng gì laø phaùp moân phaùp giôùi? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Phaùp moân phoå bieán laø phaùp moân phaùp giôùi. Thieân töû hoûi: - Giôùi naøo laø phaùp giôùi? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Theá giôùi cuûa taát caû chuùng sanh laø phaùp giôùi. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Phaùp giôùi coù giôùi haïn khoâng? Ñaùp: - Naày Thieân töû! Theo yù oâng thì sao? Hö khoâng coù giôùi haïn hay khoâng? - Thöa khoâng! Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Naày Thieân töû! Gioáng nhö hö khoâng khoâng coù giôùi haïn, phaùp giôùi cuõng vaäy, khoâng coù giôùi haïn. Thieân töû thöa: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Ngaøi coù bieát phaùp giôùi khoâng? Ñaùp: - Naày Thieân töû! Phaùp giôùi chaúng bieát phaùp giôùi. Thieân töû thöa:

- Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Thaùnh giaû bieát phaùp gì maø coù söï bieän luaän nhö theá? Ñaùp: - Naày Thieân töû! Theo yù oâng thì sao? Tieáng vang bieát phaùp naøo maø phaùt ra aâm thanh? Thieân töû thöa: - Tieáng vang khoâng bieát gì heát maø phaùt ra aâm thanh. Vì do nhôn duyeân neân coù aâm thanh. - Naày Thieân töû! Cuõng vaäy, Boà-taùt duyeân vôùi chuùng sanh neân coù söï dieãn noùi. Thieân töû thöa: - Ngaøi an truï ôû ñaâu maø coù theå coù söï dieãn noùi? Ñaùp: - Naày Thieân töû! Choã an truï cuûa toâi gioáng nhö choã an truï cuûa hoùa thaân Nhö lai neân coù söï dieãn noùi. Thieân töû thöa: - Hoùa thaân cuûa Nhö lai khoâng coù choã truï hay sao? Ñaùp: - Naày Thieân töû! Hoùa thaân cuûa Nhö lai khoâng coù choã truï maø coù söï dieãn noùi. Taát caû phaùp cuõng khoâng coù choã truï maø coù söï dieãn noùi. Thieân töû thöa: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Neáu taát caû phaùp khoâng coù choã truï thì Boà-taùt truï choã naøo maø thaønh ñaïo Voâ thöôïng? Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Naày Thieân töû! Ta truï ôû Voâ giaùn maø thaønh Ñaïo Voâ thöôïng. Thieân töû thöa: - Voâ giaùn truï ôû nôi naøo? Ñaùp: - Voâ giaùn truï ôû choã khoâng coù coäi goác. Thieân töû thöa: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Ngöôøi truï Voâ giaùn nhaát ñònh ñoïa ñòa nguïc. - Ñaùp: - Naày Thieân töû! Ñuùng theá! Ñuùng theá! Nhö lai ñaõ noùi taïo naêm toäi Voâ giaùn nhaát ñònh bò ñoïa ñòa nguïc. Naày Thieân töû! Nay ta cuõng truï ôû naêm Voâ giaùn. Naày Thieân töû! Boà-taùt truï ôû naêm Voâ giaùn thaønh Ñaïo Voâ thöôïng. Nhöõng gì laø naêm? Ñaïi Boà-taùt töø khi môùi phaùt taâm caàu Ñaïo Voâ thöôïng, nöûa chöøng khoâng rôi vaøo quaû vò Thanh vaên, Duyeân giaùc, ñoù laø Voâ giaùn

thöù nhaát. Nguyeän ta phaûi cöùu vôùt taát caû chuùng sanh, nöûa chöøng khoâng löôøi boû, ñoù laø Voâ giaùn thöù hai. Boû taát caû caùc vaät, nöûa chöøng khoâng

laãn tieác, ñoù laø Voâ giaùn thöù ba. Bieát caùc phaùp voâ sanh, nöûa chöøng khoâng cho caùc kieán giaûi khaùc xen vaøo, ñoù laø Voâ giaùn thöù tö. Hoaëc bieát, hoaëc thaáy, hoaëc ñoaïn, bình ñaúng chaùnh giaùc, duøng nhaát nieäm töông öng vôùi tueä ñeå giaùc tri ñieàu ñoù, nöõa chöøng chaúng rôøi boû thì chaéc chaén thaønh Chaùnh giaùc, ñoù laø Voâ giaùn thöù naêm. Neáu Boà-taùt truï ôû naêm Voâ giaùn aáy thì seõ thaønh quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Thieân töû thöa: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Phaøm phu truï ôû naêm Voâ giaùn thì ñoïa ñòa nguïc, coøn coù Boà-taùt naøo cuõng truï ôû naêm Voâ giaùn naày maø thaønh ñaïo Chaùnh Chôn Voâ Thöôïng hay khoâng? Ñaùp:- Coù Thieân töû thöa: - Vì nhôn duyeân gì? Ñaùp: - Naày Thieân tö û! Taát caû phaùp laø " Khoâng". Vì hieåu roõ" Khoâng" neân goïi laø ñaéc Boà ñeà. Taát caû phaùp Voâ töôùng, Voâ nguyeän, chaúng phaûi höõu vi, khoâng sanh khoâng khôûi, do nhôn duyeân sanh. Vì bieát laø nhôn duyeân sanh neân goïi laø giaùc ngoä Boà ñeà. Thieân töû thöa: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Ai tin phaùp naày? Ñaùp: - Naày Thieân töû! Nhö laø Phaät Nhö lai coøn khoâng sanh tin, huoáng laø Thanh vaên? Thieân töû hoûi: - Ai hieåu phaùp naày? Ñaùp: - Ngöôøi chaúng chaáp töôùng ngaõ Laïi hoûi: - Ai tin phaùp naày? Ñaùp: - Ngöôøi chaúng truï chaáp beân naày, beân kia. Thieân töû hoûi: - Neáu khoâng truï ôû beân naày, beân kia thì ai nghó töôûng ñeán phaùp aáy? Ñaùp: - Ngöôøi ñoái vôùi taát caû phaùp khoâng coù nghó töôûng.

Laïi hoûi:

- Ai thoï trì?

Ñaùp:

- Ngöôøi khoâng coøn taát caû caùc kieát söû laø ngöôøi thoï trì.

Thieân töû laïi hoûi:

- Kinh naày seõ ñeán tay nhöõng ai?

Ñaùp:

- Ñeán tay ngöôøi ban boá phaùp cho taát caû chuùng sanh.

- Laïi hoûi:

- Hình saéc cuûa hoï ra sao?

Ñaùp:

- Naày Thieân töû! Hoï coù saéc phaùp, chaúng phaûi saéc, aám, giôùi, nhaäp.

Laïi hoûi: - Hoï coù haïnh gì?

Ñaùp:- Hoï coù haïnh Khoâng, haïnh Voâ töôùng, haïnh Voâ nguyeän.

Laïi hoûi: - Hoï ñeán choã naøo?

Ñaùp:

- Naày Thieân töû! Hoï seõ ñeán taát caû choã hoï caàn ñeán, ñeán vôùi taâm haønh cuûa taát caû chuùng sanh, ñeán choã khoâng ñeán.

Thieân töû laïi hoûi:

- Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Boà-taùt coù thoái chuyeån chaêng?

Ñaùp:
- Naày Thieân töû! Neáu Boà-taùt thoái chuyeån quaû vò Boà ñeà Voâ thöôïng ñieàu ñoù khoâng theå coù.
Thieân töû hoûi:
- Ai laø ngöôøi thoái chuyeån?
Ñaùp:
- Taát caû caùc phieàn naõo thoái chuyeån. Taát caû Thanh vaên, Duyeân Giaùc thoái chuyeån.
Laïi hoûi:
- Ai khoâng thoái chuyeån?
Ñaùp:
- Nhöõng baäc coù caùc moân Tam muoäi... thì khoâng coù thoái chuyeån.
Thieân töû thöa:
- Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Nhöõng gì laø Tam muoäi?
Ñaùp:
- Laø khoâng hai, khoâng sai khaùc.
Thieân töû hoûi:
- Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Neáu taát caû caùc phaùp khoâng coù

sai khaùc thì ai sai khaùc? Ñaùp: - Naày Thieân töû! Ngöôøi khoâng bieát taát caû caùc phaùp bình ñaúng, thì phaân bieät laø hai. Hoï laøm theo hai haønh, rôi vaøo hai haønh. Neáu bieát bình ñaúng thì khoâng laøm theo söï sai khaùc. Neáu bieát bình ñaúng thì hoï höôùng ñeán bình ñaúng. Thieân töû laïi hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Coù Boà-taùt naøo coù ñuû thöù phieàn naõo maø thaønh Boà ñeà chaêng? Ñaùp:- Coù Thieân töû laïi hoûi: - Laø ai? Ñaùp: - Naày Thieân töû! Neáu Boà-taùt ñoaïn tröø kieát söû thì ñoù laø Thanh vaên. Neáu Boà-taùt bieát phieàn naõo kieát söû cuûa taát caû chuùng sanh, taâm Ñaïi bi taêng tröôûng, phaùt taâm caàu ñaïo quaû Chaùnh chôn Voâ Thöôïng thì ñoù laø haïng Boà-taùt coù Boà ñeà. Thieân töû hoûi: - Coù ai boûn seûn maø thaønh töïu Boá thí Ba-la-maät chaêng? Ñaùp :- Coù Hoûi:- Laø ai? Ñaùp: - Naày Thieân tö û! Neáu Boà-taùt khoâng xaû boû taâm Boà ñeà, cöùu ñoä chuùng sanh, nhö vaäy boûn seûn cuõng laø Boá thí Ba-la-maät. Thieân töû laïi hoûi: - Coù ai phaù giôùi maø goïi laø Trì giôùi Ba-la-maät chaêng? Ñaùp:- Coù Hoûi: - Ai? Ñaùp: - Naày Thieân töû! Neáu Boà-taùt laøm nhieàu lôïi ích cho taát caû chuùng sanh, chaúng töï quaùn saùt veà giôùi, thì phaù giôùi nhö theá goïi laø Trì giôùi Ba-la-maät. - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Coù Boà-taùt naøo boû kham nhaãn maø goïi laø Nhaãn nhuïc Ba-la-maät chaêng? Ñaùp: - Coù. Hoûi: - Ai? Ñaùp: - Naày Thieân töû! Neáu Boà-taùt boû giôùi caám ngoaïi ñaïo, an truï vöõng chaéc trong giôùi luaät cuûa Ñöùc Phaät thì goïi laø Nhaãn nhuïc Ba-lamaät.

- Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Coù Boà-taùt naøo bieáng nhaùc maø thaønh töïu Tinh taán Ba-la-maät chaêng? Ñaùp: - Coù. Hoûi: - Ai? Ñaùp: - Naày Thieân töû! Neáu Boà-taùt bieáng nhaùc ñoái vôùi quaû vò Thanh vaên, Duyeân Giaùc, sieâng naêng tu taäp Chaùnh ñaïo Voâ Thöôïng, thì ñoù goïi laø Tinh taán Ba-la-maät. - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Coù Boà-taùt naøo taâm khoâng ñònh maø goïi laø Thieàn Ba-la-maät chaêng? Ñaùp: - Coù. Hoûi: - Ai? Ñaùp: - Naày Thieân töû! Trong moäng, Boà-taùt khoâng khôûi taâm ôû quaû vò Thanh vaên, Duyeân giaùc, ñoù laø Boà-taùt taâm khoâng Ñònh maø vaãn goïi laø Thieàn Ba-la-maät. - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Coù Boà-taùt naøo khoâng coù trí tueä maø goïi laø Boà-taùt Baùt nhaõ Ba-la-maät chaêng? Ñaùp: - Coù. Hoûi: - Ai? Ñaùp: - Naày Thieân töû! Ñoù laø ngöôøi khoâng coù trí tueä maø laø Boà-taùt; hoï khoâng taïo ra taát caû caùc caùch thöùc ñoäc aùc cho theá gian nhö buøa chuù, traán yeåm laøm cho ñieân cuoàng, ñau khoå, maø laøm cho taát caû chuùng sanh coù phaùp tueä, Boà-taùt aáy thaønh töïu ñaày ñuû Nhaát thieát trí, ñoù goïi laø Baùt nhaõ Ba-la-maät. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân khen ngôïi Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi: Hay thay! Hay thay! Vaên Thuø Sö Lôïi kheùo dieãn noùi nhöõng vieäc neân laøm vaø khoâng neân laøm cuûa Boà-taùt. OÂng noùi ñuùng nhö theá. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Haõy laéng nghe ta noùi toùm löôïc. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Nhö ngöôøi ñoùi gaày thaø chòu ñoùi khoå chöù khoâng bao giôø aên loaïi thöùc aên ñoäc haïi. Boà-taùt cuõng vaäy, thaø xan tham, phaù giôùi, saân haän, tranh caõi, löôøi bieáng, loaïn taâm, voïng nieäm, ngu si voâ trí chöù khoâng truï trong quaû vò Thanh vaên, Duyeân Giaùc maø coù Chaùnh nieäm, Boá thí, Trì giôùi, Nhaãn nhuïc, Tinh taán, Thieàn ñònh, Trí tueä. Vì sao? Vì Boà-taùt neân sanh sôï haõi ñoái vôùi quaû vò ñoù. Thieân töû hoûi Ñöùc Phaät : - Boà-taùt khoâng sôï caùc kieát söû sao? Ñöùc Phaät daïy: - Neân sôï. Naày Thieân töû! Nhöng ñoái vôùi quaû vò Thanh vaên, Boà-taùt

caøng neân sôï hôn. Naày Thieân töû! Theo yù oâng thì sao? Nhö ngöôøi giöõ gìn thaân maïng thì sôï chaët ñaàu hay laø sôï chaët tay chaân? Thieân töû baïch Phaät: - Keû aáy sôï chaët ñaàu, khoâng sôï chaët tay chaân. Vì sao? Baïch Theá Toân! Vì ngöôøi bò chaët tay chaân coøn coù theå tu phöôùc nghieäp, vaø do ñoù ñöôïc sanh leân coõi trôøi. Baïch Theá Toân! Coøn neáu ngöôøi bò chaët ñaàu, maát maïng thì khoâng tu ñöùc haïnh ñöôïc. Ñöùc Phaät daïy: - Ñuùng nhö theá! Naày Thieân töû! Boà-taùt thaø phaïm giôùi caám, quyeát khoâng bao giôø xaû boû taâm Nhaát thieát trí. Thaø laøm Boà-taùt ñaày daãy caùc phieàn naõo, chöù khoâng bao giôø laøm La Haùn dieät taän caùc laäu. Thieân töû khen: - Hy höõu thay, baïch Theá Toân! Vieäc laøm cuûa Boà-taùt aáy hôn haún theá gian. Baïch Theá Toân! Caùc Thanh vaên trì giôùi, chuyeân caàn tinh taán töùc laø Boà-taùt phaù giôùi, bieáng löôøi. Ñöùc Phaät daïy: - Ñuùng vaäy! Ñuùng vaäy! Ñuùng nhö lôøi oâng noùi! Naày Thieân töû! Nhö thöùc aên cuûa ngöôøi ngheøo laø thöù ñoäc haïi ñoái vôùi Chuyeån Luaân Vöông. Naày Thieân töû! Cuõng vaäy, Thanh vaên duø sieâng naêng tinh taán ñoaïn tröø caùc phieàn naõo nhöng chaúng laøm an laïc cho chuùng sanh ôû Dieâm phuø huoáng laø ñoái vôùi taát caû chuùng sanh! Naày Thieân töû! Nhö ñaïi thöông gia nhieàu cuûa caûi ñaát ñai, boû

nhieàu taøi saûn, sieâng naêng laøm nhieàu vieäc lôïi ích an laïc, nuoâi soáng ñöôïc nhieàu ngöôøi. Boà-taùt cuõng vaäy, thöïc haønh ñaïi töø bi, ñoái vôùi taát caû chuùng sanh, phaùt khôûi tu haønh ñaïi bi, tinh taán nuoâi döôõng taát caû voâ löôïng chuùng sanh, laøm cho hoï ñaït ñöôïc söï an laïc theá gian vaø xuaát theá gian. Khi aáy, Tröôûng laõo Ñaïi Ca Dieáp baïch Theá Toân: - Caùc vò Thanh vaên chöùng phaùp voâ vi; coøn Boà-taùt chæ ñaéc phaùp höõu vi thì taïi sao Boà-taùt höõu vi laïi hôn Thanh vaên voâ vi? Ñöùc Phaät daïy: - Naày Ca Dieáp! Nay ta neâu thí duï, caùc ngöôøi trí nhôø ñoù maø ñöôïc hieåu roõ. Naày Ca Dieáp! Nhö coù ngöôøi cheû moät sôïi loâng laøm traêm phaàn, roài ngöôøi aáy laïi duøng moät phaàn cuûa sôïi loâng aáy chaám vaøo trong boán bieån caû chöùa ñaày vaùng söõa. Naày Ca Dieáp! Theo yù oâng thì sao? Vôùi löôïng vaùng söõa duøng moät phaàn sôïi loâng laáy ñöôïc trong boán bieån, ngöôøi aáy coù theå nghó laø löôïng vaùng söõa maø ta laáy ñöôïc nhieàu hôn vaùng söõa trong bieån chaêng? Ca Dieáp baïch:

- Daï khoâng, baïch Theá Toân! Ñöùc Phaät daïy: -Naày Ca Dieáp! Theo yù oâng thì sao? Trong hai phaàn naày, phaàn naøo hôn, phaàn naøo lôùn, phaàn naøo nhieàu, phaàn naøo coù giaù trò lôùn? Ca Dieáp baïch: - Giaû söû laáy caû ngaøn öùc do tuaàn thì phaàn coøn laïi vaãn hôn, vaãn lôùn, vaãn nhieàu, vaãn coù giaù trò lôùn, huoáng laø duøng moät phaàn sôïi loâng chæ laáy moät gioït. Ñöùc Phaät daïy: - Naày Ca Dieáp! Nhö duøng moät phaàn trong traêm phaàn cuûa sôïi loâng chaám laáy moät gioït vaùng söõa, trí tueä voâ vi maø Thanh vaên coù cuõng gioáng nhö vaäy. Naày Ca Dieáp! Ñieàu maø trí Phaät bieát ñöôïc gioáng nhö vaùng söõa ñaày caû boán bieån caû. Thieän caên coâng ñöùc höõu vi cuûa Boà-taùt cuõng gioáng nhö vaäy, vì duøng ñeå hoài höôùng veà trí voâ vi. Naày Ca Dieáp! Nhö con kieán tha moät haït gaïo, so vôùi luùa chín ñaày ñoàng ruoäng veà muøa thu, naày Ca Dieáp, theo yù oâng thì sao? Soá löôïng naøo nhieàu hôn? - Baïch Theá Toân! Luùa chín ñaày ruoäng ñoàng veà muøa thu coù voâ löôïng haït thoùc, duøng laøm löông thöïc cöùu giuùp, nuoâi döôõng voâ löôïng chuùng sanh. Baïch Theá toân! Con kieán tha moät haït gaïo thì thaám vaøo ñaâu! Naày Ca Dieáp! Haït gaïo maø con kieán tha cuõng gioáng nhö quaû vò giaûi thoaùt cuûa caùc Thanh vaên. Nhö luùa chín ñaày ñoàng ruoäng vaøo muøa thu, neân bieát, caên laønh coâng ñöùc cuûa saùu phaùp Ba-la-maät, boán Nhieáp phaùp cuûa Boà-taùt, cuõng gioáng nhö vaäy, nuoâi soáng vaø laøm cho voâ löôïng chuùng sanh, ñöôïc thaønh töïu ñaày ñuû ñem ñeán cho hoï nieàm vui theá gian, nieàm vui xuaát theá gian vaø nieàm vui Nieát baøn. Naày Ca Dieáp! Nhö coù traêm ngaøn vieân ngoïc thuûy tinh mang vaøo trong thaønh vaø coù moät vieân ngoïc baùu löu ly voâ giaù treân thuyeàn, neáu ñeán ñöôïc coõi Dieâm phuø ñeà an oån thì cöùu hoä cho taát caû nhöõng ngöôøi baàn cuøng khoán khoå thì, naày Ca Dieáp, theo yù oâng thì sao? Traêm ngaøn vieân thuûy tinh ñaõ mang vaøo thaønh coù theå so saùnh vôùi moät vieân ngoïc baùu löu ly voâ giaù chaêng? - Daï khoâng, baïch Theá Toân! - Naày Ca Dieáp! Traêm nghìn vieân ngoïc thuûy tinh ñaõ mang vaøo thaønh ñoù duï cho coâng ñöùc voâ vi cuûa Thanh vaên. Cuõng nhö vieân ngoïc löu ly baùu voâ giaù ôû treân thuyeàn an oån ñeán ñöôïc coõi Dieâm phuø ñeà giuùp nhieàu ngöôøi ñöôïc an laïc,

Boà-taùt cuõng vaäy, khoâng laøm giaùn ñoaïn haït gioáng Tam baûo, phaùt taâm caàu chaâu baùu Nhaát thieát trí, laøm cho nhieàu ngöôøi ñöôïc an laïc. Khi aáy, Ca Dieáp baïch Theá Toân:

SOÁ 1489 - KINH THANH TÒNH TYØ NI PHÖÔNG QUAÛNG 699

- Thaät chöa töøng coù! Nhö lai quaû kheùo dieãn ñaït. Chö Boà-taùt phaùt taâm caàu chaâu baùu Nhaát thieát trí, vöôït treân taát caû caùc Thanh vaên, Duyeân Giaùc. Baáy giôø, caùc Boà-taùt ôû theá giôùi Baûo Chuû cuøng ñeán vôùi Vaên Thuø Sö Lôïi nghe noùi nhö vaäy, ñeàu baïch Theá Toân: - Taát caû ngoân thuyeát ñeàu laø hyù luaän, laø lôøi noùi sai bieät, laø lôøi noùi quôû traùch, coøn kieát söû. Baïch Theá Toân! ÔÛ coõi Ñöùc Phaät Baûo Töôùng khoâng coù lôøi noùi nhö vaäy; chæ thuaàn thuyeát minh veà Boà-taùt baát thoái chuyeån, khoâng noùi gì khaùc. Theá Toân thaät khoù coù! Thích Ca Maâu Ni Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Giaùc coù khaû naêng nhaãn chòu khoå naày, chöùng ñaéc taát caû caùc phaùp khoâng coù sai bieät, khoâng coù thöôïng trung haï, phaùp taùnh nhaát vò, an trí ba Thöøa. Caùc Boà-taùt aáy lieàn duøng hoa trôøi raûi cuùng Ñöùc Phaät vaø noùi vôùi Vaên Thuø Sö Lôïi: - Chuùng toâi trôû veà theá giôùi Baûo Chuû. Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Neân bieát ñaõ ñuùng luùc, caùc vò coù theå leân ñöôøng! Chö Boà-taùt hoûi: - Thaùnh giaû khoâng ñi sao? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieän nam! Taát caû theá giôùi ñeàu bình ñaúng, taát caû chö Phaät bình ñaúng, taát caû caùc phaùp bình ñaúng, taát caû chuùng sanh bình ñaúng. Toâi ôû ñoù ñeå laøm gì? Caùc Boà-taùt hoûi: - Taïi sao noùi caùc taát caû theá giôùi bình ñaúng, taát caû chö Phaät bình ñaúng, taát caû phaùp bình ñaúng, taát caû chuùng sanh bình ñaúng? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieän nam! Taát caû caùc coõi nöôùc nhö hö khoâng neân bình ñaúng. Caûnh giôùi chö Phaät chaúng theå nghó baøn neân bình ñaúng. Taát caû caùc phaùp hö nguïy neân bình ñaúng. Taát caû chuùng sanh ñeàu voâ ngaõ neân bình ñaúng. Vì yù nghóa aáy neân toâi noùi nhö theá naày: Taát caû theá giôùi bình ñaúng, cho ñeán taát caû caùc chuùng sanh bình ñaúng. Khi aáy Vaên Thuø Sö Lôïi hieän thaàn thoâng, duøng thaàn löïc laøm cho theá giôùi Ta-baø gioáng nhö theá giôùi Baûo Chuû khoâng khaùc, laøm cho Theá Toân Thích Ca Maâu Ni gioáng nhö Nhö Lai Baûo Töôùng khoâng khaùc. Caùc Boà-taùt aáy ñeàu nghó: “Chuùng ta ñaõ ñeán theá giôùi Baûo Chuû”, töôûng ñöùc Phaät Thích Ca Maâu Ni laø Phaät Baûo Töôùng, lieàn baïch Phaät: - Ai ñaõ laøm cho chuùng con ñeán coõi nöôùc naày?

700 BOÄ LUAÄT 12

Ñöùc Phaät hoûi: - Ai daãn caùc ngöôi ñi? Caùc Boà-taùt ñaùp: - Ñoàng töû Vaên Thuø Sö Lôïi daãn chuùng con ñi. Ñöùc Phaät daïy: - Vò aáy daãn caùc ngöôi ñeán. Baáy giôø, Vaên Thuø Sö Lôïi noùi vôùi caùc Boà-taùt: - Caùc Thieän nam! Caùc vò haõy nhaäp ñònh quaùn chieáu thì bieát ai daãn caùc vò ñeán, ai daãn caùc vò ñi? Khi aáy, caùc Boà-taùt ñeàu nhaäp ñònh quaùn chieáu roài nghó:” Chuùng ta chaúng rôøi khoûi theá giôùi Ta-baø maø chuùng ta töï cho laø ñeán theá giôùi Baûo Chuû”. Roài baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Thaät chöa töøng coù! Toân giaû Vaên Thuø Sö Lôïi duøng naêng löïc thaàn thoâng Tam muoäi khieán cho chuùng con töôûng laø ñaõ ñeán theá

giôùi Baûo Chuû, nhöng vaãn coøn ôû theá giôùi Ta-baø. Baïch Theá Toân! Xin Ngaøi laøm cho taát caû chuùng sanh ñeàu ñöôïc thaàn löïc nhö Toân giaû Vaên Thuø Sö Lôïi. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo caùc Boà-taùt ñeán töø theá giôùi Baûo Chuû: - Naày caùc thieän nam! Nhö ñoà ñöïng baèng vaøng, ñoà ñöïng baèng baïc, ñoà ñöïng baèng pha leâ, ñoà ñöïng baèng löu ly, ñoà ñöïng baèng thuûy tinh, ñoà ñöïng baèng saét, ñoà ñöïng baèng kim cöông, ñoà ñöïng baèng chieân ñaøn, ñoà ñöïng baèng chaâu baùu, ñoà ñöïng baèng ñaát, ñoà ñöïng baèng goã, tuy caùc loaïi ñoà ñöïng khaùc nhau nhöng khoaûng troáng roãng trong caùc ñoà ñöïng aáy khoâng khaùc. Cuõng vaäy, cuøng moät phaùp taùnh, moät chaân nhö, moät thaät teá nhöng caùc chuùng sanh ñuû loaïi hình töôùng moãi loaøi chaáp thuû caûnh giôùi nôi mình sanh ra, roài töø töï theå bieán ra traêm ngaøn öùc caùc loaøi hình saéc sai khaùc, nhö laø hình saéc ñòa nguïc, hình saéc suùc sanh, hình saéc ngaï quyû, hình saéc trôøi, hình saéc ngöôøi, hình saéc Thanh vaên, hình saéc Duyeân Giaùc, hình saéc Boà-taùt, hình saéc Ñöùc Phaät. Vì bình ñaúng neân saéc bình ñaúng chôn nhö; vì chôn nhö bình ñaúng neân saéc bình ñaúng; vì " Khoâng " bình ñaúng neân saéc bình ñaúng. Naày thieän nam! Vì yù nghóa aáy neân Vaên Thuø Sö Lôïi noùi, taát caû theá giôùi bình ñaúng... cho ñeán taát caû chuùng sanh bình ñaúng. Vì vaäy, neân noùi laø ta nay khoâng truï. Khi aáy, ñöùc Theá Toân duøng phaùp nhö theá ñeå chæ daïy laøm cho caùc Boà-taùt ñöôïc lôïi ích vui möøng roài, hoï cuùi ñaàu ñaûnh leã saùt chaân; nhieãu quanh Ñöùc Phaät ba voøng, ra khoûi Chuùng hoäi khoâng xa, bieán maát khoûi coõi Ta-baø ñeán theá giôùi Baûo Chuû. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo A-nan:

SOÁ 1489 - KINH THANH TÒNH TYØ NI PHÖÔNG QUAÛNG 701

- Thaày haõy thoï trì , ñoïc tuïng, dieãn noùi Kinh naày; ôû trong ñaïi chuùng giaûng noùi cho taát caû moïi ngöôøi. Ñaïi ñöùc A-nan baïch Theá Toân: - Baïch Theá Toân! Con seõ thoï trì. Kinh naày teân laø gì, vaø thoï trì nhö theá naøo? Ñöùc Phaät baûo A-nan: - Kinh naày teân laø "Tòch Ñieàu Phuïc AÂm Thieân töû sôû vaán", cuõng goïi laø "Thanh Tònh Tyø Ni", cuõng goïi laø "Nhöùt thieát Phaät phaùp". Ñöùc Phaät giaûng noùi Kinh naày xong, Ñaïi ñöùc A-nan, Thieân töû Tòch Ñieàu Phuïc AÂm, taát caû caùc Boà-taùt nhö Vaên Thuø Sö Lôïi v.v..., taát caû Thanh vaên nhö Ñaïi Ca Dieáp v.v... nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu voâ cuøng hoan hyû.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH TÒCH ÑIEÀU AÂM SÔÛ VAÁN SOÁ 1490

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1490

KINH TÒCH ÑIEÀU AÂM SÔÛ VAÁN (KINH NHÖ LAI SÔÛ THUYEÁT THANH TÒNH ÑIEÀU PHUÏC) Haùn dòch: Ñôøi Toáng, Tam taïng Phaùp sö Phaùp Haûi.

Toâi nghe nhö vaày: Moät thuôû noï, ñöùc Theá Toân ôû taïi nuùi Kyø-xaø-quaät, thuoäc thaønh Vöông-xaù cuøng vôùi taùm traêm vò ñaïi Tyø-kheo Taêng, moät vaïn hai ngaøn vò ñaïi Boà taùt, caùc Thieân töû coõi trôøi Tònh Cö vaø caùc vò trôøi trong

coõi Duïc vaø coõi Saéc.v.v.. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân thuyeát phaùp cho Ñaïi chuùng voâ löôïng traêm ngaøn ngöôøi ñang cung kính vaây quanh. Khi aáy, trong chuùng hoäi, coù moät Thieân töû teân laø Tòch Ñieàu AÂm, nöông theo oai thaàn cuûa Phaät, töø choã ngoài ñöùng daäy, söûa aùo vai phaûi, goái phaûi quyø saùt ñaát, chaáp tay höôùng veà Phaät, baïch: - Baïch Theá Toân! Phaùp Vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi hieän nay ñang ôû ñaâu? Caùc ñaïi chuùng naày vì nghe phaùp neân khao khaùt muoán ñöôïc gaëp vò hieàn só aáy. Baáy giôø, Theá Toân baûo Tòch Ñieàu AÂm: - Veà phöông Ñoâng, caùch ñaây hôn vaïn coõi Phaät, coù theá giôùi teân laø Baûo Truù, Phaät hieäu laø Baûo Töôùng Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri. Hieän nay, Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi ñang thuyeát phaùp cho caùc ñaïi Boà taùt öùng cô ôû coõi ñoù. Thieân töû Tòch Ñieàu AÂm baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Xin hieän töôùng vi dieäu khieán cho vò hieàn só kia ñeán chuùng hoäi naày. Vì sao? Baïch Theá Toân! Chæ tröø Nhö lai ra, coøn taát caû caùc Thanh-vaên, Phaät Bích Chi khoâng coù ai coù theå thuyeát phaùp nhö Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi. Vì sao? Baïch Theá Toân! Vì naêng löïc thuyeát

phaùp cuûa Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi neân ma khoâng laøm gì ñöôïc, khieán cho caùc cung ma aån maát khoâng hieän, coù theå ñieàu phuïc caùc ngoaïi ñaïo taø kieán, keû taêng thöôïng maïn ñöôïc töø boû taâm kieâu maïn; ngöôøi chöa phaùt taâm Boà ñeà khieán hoï phaùt taâm, ngöôøi phaùt taâm roài ñöôïc baát thoái chuyeån; ngöôøi coù theå giaùo hoùa thì lieàn giaùo hoùa ï, chöa theå giaùo hoùa thì phöông tieän ñieàu phuïc, laøm cho Chaùnh phaùp cuûa Phaät ñöôïc toàn taïi laâu daøi ôû ñôøi. Baáy giôø, Theá Toân nhaän lôøi thænh caàu cuûa Thieân töû Tòch Ñieàu AÂm, töø trong töôùng loâng traéng ñaïi tröôïng phu, phoùng ra moät luoàng haøo quang. Haøo quang thuø thaéng naày chieáu khaép theá giôùi tam thieân ñaïi thieân, xuyeân suoát vaïn coõi Phaät, roài chieáu ñeán khaép theá giôùi Baûo Truù. Caùc Ñaïi Boà taùt ôû coõi aáy thaáy haøo quang naày, baïch vôùi Phaät Baûo Töôùng: - Töôùng cuûa ñieàm laønh gì maø khieán cho theá giôùi naày traøn ñaày aùnh saùng? Ñöùc Phaät aáy baûo: - Naày caùc Thieän nam! Veà phöông Taây, caùch ñaây hôn vaïn coõi Phaät, coù theá giôùi teân laø Ta baø; coõi aáy coù Nhö lai hieäu laø Thích Ca Maâu Ni ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri, hieän ñang thuyeát phaùp vaø ñoù laø haøo quang töø töôùng loâng traéng cuûa ñöùc Nhö lai aáy phoùng ra. Haøo quang naày xuyeân suoát vaïn coõi Phaät roài, chieáu ñeán theá giôùi naày. Caùc Boà taùt aáy baïch Phaät: - Nhö lai Thích Ca Maâu Ni vì nhaân duyeân gì maø phoùng haøo quang naày? Ñöùc Phaät baûo Ñaïi chuùng: - Caùc Thieän nam! Nhö Lai Thích Ca cuøng voâ löôïng traêm ngaøn öùc chuùng Boà taùt, Thích, Phaïm, Hoä theá, Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, vì nghe phaùp neân khao khaùt muoán gaëp Vaên Thuø Sö Lôïi ñeå nghe vò aáy thuyeát phaùp. Vì vaäy, ñöùc Phaät kia môùi phoùng haøo quang naày. Baáy giôø, Ñöùc Baûo Töôùng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri baûo Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi: - Naày Thieän nam! OÂng haõy ñeán theá giôùi Ta baø. Ñöùc Thích Ca Maâu Ni Nhö lai vaø caùc ñaïi chuùng raát muoán gaëp oâng ñeå nghe oâng thuyeát phaùp. Khi aáy, Vaên Thuø Sö Lôïi baïch Ñöùc Phaät aáy: - Kính vaâng, Baïch Theá Toân! Con ñaõ

thaáy haøo quang. Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi cuøng vôùi moät vaïn Boà taùt ñaûnh leã

SOÁ 1490 - KINH TÒCH ÑIEÀU AÂM SÔÛ VAÁN 707

Phaät, nhieãu quanh beân phaûi ba voøng, roài gioáng nhö trong khoaûnh khaéc löïc só co duoãi caùnh tay, vò aáy cuøng vôùi moät vaïn Boà taùt boãng nhieân bieán maát khoûi theá giôùi kia, ñeán theá giôùi Ta baø, truï treân hö khoâng. Ñeå cuùng Phaät neân lieàn raûi loaïi hoa tinh khieát nhaát, muøi thôm cuûa hoa aáy toûa khaép ñaïi chuùng; hoa ngaäp ñeán goái. Luùc naøy, ñaïi chuùng thaáy laï luøng chöa töøng coù, baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Thaàn löïc cuûa ai raûi hoa thôm kyø laï naày? Ñöùc Phaät baûo ñaïi chuùng: - Ñoù laø Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi cuøng vôùi moät vaïn Boà Taùt töø theá giôùi Baûo truù ñeán Ta-baø, ñeå cuùng Phaät vaø ôû treân hö khoâng raûi hoa thôm naày. Thieân töû Tòch Ñieàu AÂm baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Chuùng con mong muoán ñöôïc gaëp Vaên Thuø Sö Lôïi vaø chuùng Ñaïi Boà taùt kia. Baïch Theá Toân! Vò tröôïng thaùnh thieän aáy cöùu ñoä ngöôøi khoâng ñöôïc ai cöùu ñoä. Hoï noùi nhö theá roài, ngay khi aáy, Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi cuøng vôùi moät vaïn Boà taùt töø treân hö khoâng boãng nhieân haï xuoáng. Ñaûnh leã chaân Phaät, nhieãu quanh baûy voøng xong, Vaên Thuø Sö Lôïi lieàn ngoài treân toøa sö töû hoa sen do naêng löïc cuûa mình bieán hoùa ra. Moät vaïn Boà taùt cuõng ñaûnh leã chaân Phaät, nhieãu quanh beân phaûi baûy voøng, ôû tröôùc Theá Toân, chaáp tay, baïch: - Baïch Theá Toân! Ñöùc Baûo Töôùng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri kính thaêm hoûi Theá Toân: “ Ít beänh, ít naõo, khí löïc khoûe chaêng?” Khi caùc Boà taùt noùi lôøi aáy roài, moãi vò ñeàu ngoài treân toøa do naêng löïc cuûa mình hoùa ra. Baáy giôø, Thieân töû Tòch Ñieàu AÂm baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Hoâm nay ñaïi chuùng khao khaùt muoán nghe dieäu phaùp vi dieäu do Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi giaûng noùi. Cuùi xin Theá Toân cho pheùp con ñöôïc thöa hoûi: Ñöùc Phaät baûo Thieân töû: - Coù ñieàu gì nghi ngôø, oâng cöù hoûi. Ta saün saøng nghe. Thieân töû Tòch Ñieàu AÂm cung kính, hoûi Vaên Thuø Sö Lôïi: - ÔÛ theá giôùi Nhö Lai Baûo Töôùng, Ñöùc Phaät aáy noùi phaùp gì maø nhaân giaû thích ôû ñoù? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Phaùp maø Ñöùc Phaät ñaõ noùi, khoâng sanh tham duïc neân khoâng ñoaïn tröø tham duïc, khoâng sanh saân haän neân khoâng ñoaïn tröø saân haän; khoâng sanh ngu si, neân khoâng ñoaïn tröø ngu si; khoâng sanh phieàn naõo neân khoâng

708 BOÄ LUAÄT 12

ñoaïn tröø phieàn naõo. Vì sao? Vì phaøm laø phaùp khoâng coù sanh thì khoâng coù dieät. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Chuùng sanh coõi ñoù khoâng coù caùc kieát söû nhö tham duïc.v.v.. sanh vaø dieät chaêng? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Ñuùng nhö vaäy! Thieân töû hoûi: - Neáu nhö vaäy thì ñöùc Phaät ñoù noùi phaùp ñeå ñoaïn tröø ñieàu gì? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Phaùp voán khoâng sanh thì laøm gì coù chaám döùt? Vì sao? Vì chuùng sanh ôû coõi Phaät ñoù khoâng bieát, khoâng ñoaïn, khoâng tu, khoâng chöùng. Chuùng sanh ôû coõi ñoù chuoäng ñeä nhaát nghóa ñeá, chaúng chuoäng phöông tieän ñeá. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh

giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Theá naøo laø ñeä nhaát nghóa ñeá? Theá naøo laø phöông tieän ñeá? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Nghóa aáy, chaúng do sanh khôûi neân ñöôïc goïi teân, chaúng do hoaïi dieät neân ñöôïc goïi teân, khoâng coù töôùng xöù sôû, khoâng coù töôùng phi xöù sôû, chaúng phaûi moät töôùng moät, chaúng phaûi khoâng coù töôùng, khoâng coù töôùng aûnh höôûng, chaúng coù töôùng coù theå, chaúng phaûi töôùng khoâng theå; chaúng theå taän, chaúng phaûi chaúng theå taän; chaúng phaûi ñoïa laïc, chaúng phaûi chaúng ñoïa laïc. Ñoù goïi laø Ñeä nhaát nghóa ñeá . - Naày Thieân töû! Nghóa aáy, khoâng coù taâm, khoâng coù söï lieân tuïc cuûa taâm, chaúng phaûi daáu veát, chaúng phaûi khoâng daáu veát, chaúng phaûi bôø naày, chaúng phaûi bôø kia, chaúng phaûi giöõa doøng. Ñoù goïi laø Ñeä nhaát nghóa ñeá; khoâng coù choã cho teân goïi, khoâng coù choã cho vaên töï, ñoù laø Ñeä nhaát nghóa ñeá. Vì sao? Vì Theá Toân daïy, taát caû aâm thanh ñeàu laø hö voïng. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Ñieàu maø Theá Toân noùi cuõng hö voïng chaêng? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Theá Toân chaúng noùi thaät, chaúng noùi hö voïng. Vì sao? Vì Theá Toân truï ôû lôøi noùi lìa nhò bieân, lìa taâm yù; ñoái vôùi phaùp höõu vi, voâ vi, chaúng noùi chôn thaät, chaúng noùi hö voïng, vì vaäy neân khoâng hai. Naày Thieân töû! Theo yù oâng thì sao? Hoùa thaân cuûa Nhö lai neáu coù noùi thì laø chôn thaät hay laø hö voïng?

SOÁ 1490 - KINH TÒCH ÑIEÀU AÂM SÔÛ VAÁN 709

Thieân töû thöa: - Caû hai ñeàu khoâng. Vì sao? Vì hoùa thaân cuûa Nhö lai laø khoâng coù thaân, khoâng thaønh töïu. Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Ñuùng vaäy, Thieân töû! Nhö lai noùi taát caû caùc phaùp ñoàng vôùi taùnh huyeãn hoùa, chaúng noùi thaät, chaúng noùi hö voïng, vì vaäy neân khoâng hai. Thieân töû thöa: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Vì sao Nhö lai noùi Ñeä nhaát nghóa ñeá? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân Töû! Ñeä nhaát nghóa ñeá khoâng theå dieãn noùi. Vì sao? Vì khoâng theå dieãn noùi. Vì sao? Vì chaúng theå thí duï, chaúng theå dieãn noùi, chaúng theå goïi teân, ñoù goïi laø Ñeä nhaát nghóa ñeá. Khi noùi Ñeä nhaát nghóa ñeá naày, naêm traêm Tyø-kheo xa lìa traàn caáu, ôû trong caùc phaùp, ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh, hai traêm thieân töû ñaït phaùp nhaãn Voâ sanh. Thieân töû Tòch Ñieàu AÂm laïi hoûi Vaên Thuø Sö Lôïi: - Ñeä nhaát nghóa raát khoù coù theå hieåu cuøng taän roát raùo phaûi khoâng? Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Ñuùng vaäy, Thieân töû! Ñoái vôùi Ñeä nhaát nghóa ñeá, ngöôøi khoâng chaùnh tinh taán thì raát khoù coù theå hieåu cuøng taän roát raùo. Thieân töû hoûi: - Boà taùt chaùnh tinh taán nhö theá naøo? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Neáu Boà taùt chaúng vì bieát, chaúng vì ñoaïn, chaúng vì tu, chaúng vì chöùng maø tinh taán thì goïi laø chaùnh tinh taán. Vì sao? Vì neáu cho laø ñieàu naày neân bieát, ñieàu naày neân ñoaïn, ñieàu naày neân tu, ñieàu naày neân chöùng thì ñoù laø coøn coù töôùng, ñoù laø chaáp thuû, ñoù laø hyù luaän, ñoù laø coù taïo taùc. Neáu thöïc haønh nhö theá thì khoâng goïi laø chaùnh tinh taán. Thieân töû thöa: - Neáu nhö theá thì taïi sao laïi noùi laø chaùnh tinh taán? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Nhö nhö bình ñaúng, phaùp giôùi bình ñaúng töùc cuøng vôùi voâ giaùn bình ñaúng; nhö nhö bình ñaúng, phaùp giôùi bình ñaúng töùc cuøng vôùi söï kieán giaûi bình ñaúng; phaùp phaøm phu bình ñaúng, phaùp hoïc, phaùp voâ hoïc,

phaùp Thanh-vaên, phaùp Duyeân giaùc, phaùp Boà taùt, phaùp Phaät bình ñaúng töùc laø caùc haønh bình ñaúng, Nieát baøn bình ñaúng, caáu ueá bình ñaúng, thanh tònh bình ñaúng. Ngöôøi tinh taán bình ñaúng nhö theá goïi laø chaùnh tinh taán.

710 BOÄ LUAÄT 12

Thieân töû thöa: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Phaùp "Nhö" naøo cuøng vôùi caáu ueá vaø thanh tònh bình ñaúng? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - "Nhö" cuûa Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän. Vì sao? Vì Nieát baøn khoâng. Naày Thieân töû! Nhö khoaûng khoâng trong ñoà ñöïng baèng ñaát, khoaûng khoâng trong ñoà ñöïng quí baùu, ñeàu khoâng hai, khoâng khaùc. Cuõng vaäy, naày Thieân töû, caùi Khoâng cuûa caáu ueá, caùi Khoâng cuûa thanh tònh ñeàu cuøng moät Khoâng, khoâng hai, khoâng khaùc. Thieân töû thöa: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Boà taùt ñoái vôùi caùc Thaùnh ñeá neân tinh taán chaêng? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Neáu Boà taùt ñoái vôùi caùc Thaùnh ñeá khoâng tinh taán thì laøm theá naøo coù theå noùi phaùp cho Thanh-vaên? Vì sao? Vì Boà taùt tu Thaùnh ñeá chaéc chaén coù vieäc laøm, Thanh-vaên tu Thaùnh ñeá thì khoâng coù vieäc laøm. Boà taùt tu Thaùnh ñeá coù phöông tieän kheùo leùo, Thanh-vaên tu Thaùnh ñeá khoâng coù phöông tieän kheùo leùo. Boà taùt tu Thaùnh ñeá coù ñoái töôïng quaùn saùt, Thanh-vaên tu Thaùnh ñeá khoâng coù ñoái töôïng quaùn saùt. Boà taùt tu Thaùnh ñeá vì taát caû chuùng sanh maø khoâng chöùng thaät teá, Boà taùt tu Thaùnh ñeá coù phöông tieän kieân coá nhöng khoâng boû cöûa sanh töû vaø Nieát baøn; Boà taùt tu Thaùnh ñeá vì taát caû Phaät phaùp. Naày Thieân töû! Gioáng nhö coù ngöôøi boû thöông chuû lôùn, moät mình vöôït qua ñoàng vaéng, raát sôï haõi, coá gaéng môùi coù theå vöôït qua ñöôïc. Naày Thieân töû! Thanh-vaên cuõng vaäy, sôï haõi sanh töû, raát khieáp sôï ñoái vôùi caûnh giôùi naày, khoâng coù taâm muoán trôû laïi, cuõng khoâng coù taâm vì chuùng sanh maø chæ quaùn saùt muoán rôøi xa sanh töû; ñoái vôùi Phaät phaùp, khoâng coù phöông tieän, chæ moät mình, tu caùc Thaùnh ñeá. Naày Thieân töû! Nhö thöông chuû kia coù nhieàu cuûa caûi taøi saûn quí baùu, vöôït qua ñöïôc caùnh ñoàng hoang vaéng laøm lôïi ích cho taát caû chuùng sanh. Cuõng vaäy, naày Thieân töû! Boà taùt nhö ñaïi thöông chuû ñaày ñuû ñaïi töø, ñaïi bi, thaønh töïu phaùp lôïi, ñaày ñuû tòch dieät, kheùo leùo söû duïng phöông tieän, cuûa caûi, ñi thuyeàn saùu Ñoä, caàm cung teân Boán Nhieáp, thaønh töïu phöông tieän, vì caùc Phaät phaùp maø tu haønh caùc ñeá . - Naày Thieân töû! Gioáng nhö da choù, duøng hoa Tu-maïn, Chieâm-baëc-baø-sö-ca maø xoâng, tuy bieán thaønh höông thôm nhöng taát caû trôøi ngöôøi khoâng ai öa thích. Thanh-vaên tu Ñeá cuõng gioáng nhö vaäy, theä nguyeän khoâng ñaày ñuû, nöûa chöøng nhaäp Nieát baøn, chaúng theå toûa ra nhieàu höông thôm ña vaên, ñònh tueä, giaûi thoaùt tri kieán, cuõng chaúng theå ñoaïn tröø söï

SOÁ 1490 - KINH TÒCH ÑIEÀU AÂM SÔÛ VAÁN 711

troùi buoäc cuûa phieàn naõo, chaúng ñöôïc trôøi, ngöôøi öa thích. - Naày Thieân töû! Gioáng nhö y ca-thi-ca coõi trôøi, duøng nhieàu caây kieät-löu a-kieät-löu, chieân-ñaøn, baø-sö-ca.v.v... traêm nghìn loaïi höông tinh khieát ñeå xoâng, taát caû ngöôøi, trôøi ñeàu öa thích. Boà taùt cuõng gioáng nhö theá, ôû trong traêm ngaøn öùc trieäu

a-taêng-kyø kieáp duøng phaùp tu Ñeá ñeå töï xoâng öôùp, nöûa chöøng chaúng nhaäp Nieát baøn, caùc nguyeän ñaày ñuû, coù khaû naêng toûa ra caùc loaïi höông thôm coâng ñöùc nhö ña vaên, ñònh, tueä, giaûi thoaùt tri kieán, ñoaïn tröø taäp khí phieàn naõo, kieát söû, taát caû ngöôøi, trôøi, A tu la v.v.. ñeàu öa thích. Thieân töû Tòch Ñieàu AÂm laïi noùi vôùi Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Ñöùc haïnh cuûa caùc Thanh-vaên ôû theá giôùi Nhö Lai Baûo Töôùng nhö theá naøo maø ñaáng Naêng Nhôn vaø Thaùnh giaû ñeàu öa thích hoï? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Chuùng Thanh-vaên ñoù chaúng phaûi tin vöõng chaéc, chaúng phaûi khoâng tin theo ngöôøi, chaúng phaûi phaùp kieân coá, chaúng phaûi phaùp giôùi sai khaùc, chaúng phaûi taùm haïng ngöôøi vöôït qua taùm taø kieán, chaúng phaûi Tu-ñaø-hoaøn maø lìa taát caû söï sôï haõi cuûa ñöôøng aùc, chaúng phaûi Tö-Ñaø-haøm maø vì hoùa ñoä chuùng sanh neân thò hieän coù ñeán ñi, chaúng phaûi A-na-haøm maø ñi, ñeán taát caû caùc phaùp trong quaù khöù, chaúng phaûi A-la-haùn maø xöùng ñaùng thoï nhaän lôïi döôõng cuûa tam thieân theá giôùi, chaúng phaûi Thanh-vaên maø coù theå hieåu roõ ñieàu Chö Phaät noùi; chaúng lìa duïc nhieãm nhöng chaúng bò löûa duïc thieâu ñoát; ñoái vôùi söï chaáp thuû, khoâng coøn caùc mong caàu; chaúng lìa saân haän maø khoâng bò saân haän laøm naõo haïi; ñoái vôùi taát caû chuùng sanh chaúng khôûi saân haän, chöôùng ngaïi; chaúng lìa ngu si maø khoâng bò ngu si che laáp, ñoái vôùi taát caû caùc phaùp, khoâng coøn caùc toái taêm; chaúng töø boû phieàn naõo, maø sieâng naêng vì chuùng sanh ñoaïn tröø caùc phieàn naõo; chöa leân baäc quyeát ñònh nhöng khoâng thoï sanh; hoùa ñoä chuùng sanh nhöng khoâng coù töôùng ngaõ, khoâng coù söï thoï nhaän maø cuoái cuøng vaãn baùo aân; khoâng tö khoâng nieäm maø vaãn tu caùc Nieäm xöù, khoâng sanh khoâng dieät maø vaãn tu caùc chaùnh caàn; lìa thaân taâm maø vaãn khôûi caùc thaàn tuùc; vì laøm cho taát caû chuùng sanh ñaày ñuû thaàn thoâng neân tu caùc Thoâng; vì laøm taêng tröôûng caên cuûa taát caû chuùng sanh neân tu caùc Caên; vì dieät tröø taát caû phieàn naõo neân tu caùc Löïc; vì hieåu roõ trí bình ñaúng neân tu caùc Giaùc; vì vöôït qua taát caû ñöôøng taø neân tu caùc Ñaïo; vì ñaéc ñaïo neân chöùng voâ vi; vì theå nhaäp thaät teá neân tu caùc Ñaïo; vì nhaäp phaùp giôùi neân khôûi tri kieán; vì dieät taän Voâ minh neân khôûi Minh; vì lìa nhò bieân neân tu giaûi thoaùt;

coù theå duøng nhuïc nhaõn thaáy heát thaûy chö Phaät theá giôùi chö Phaät vaø theá giôùi chuùng sanh; duøng thieân nhaõn thaáy söï sanh töû cuûa taát caû chuùng sanh; duøng tueä nhaõn bieát roõ taâm haønh cuûa taát caû chuùng sanh; duøng phaùp nhaõn thaáy caùc phaùp bình ñaúng, quaùn taát caû chuùng sanh ba ñôøi ñeàu bình ñaúng; duøng Phaät nhaõn chieáu saùng Phaät phaùp; duøng thieân nhó hieåu taát caû nhöõng lôøi Phaät daïy; duøng nhaát taâm bieát taâm haønh taát caû chuùng sanh; duøng trí öùc nieäm nhôù nghó taän cuøng veà caùc kieáp quaù khöù; duøng thaàn tuùc vöôït qua coõi Phaät voâ bieân; caùc laäu ñaõ dieät heát, ñoái vôùi taâm voâ sanh ñaït ñöôïc giaûi thoaùt, tuy coù theå thaáy maø khoâng thaønh töïu saéc thaân; tuy coù vaên töï maø khoâng giaûng noùi; taâm khoâng nghó baøn maø ngoân töø voâ ngaïi; dung maïo trang nghieâm, ngöôøi raát öa nhìn, ñuû caùc töôùng toát, coâng ñöùc

trang nghieâm, oai ñöùc khoù ai saùnh baèng, danh tieáng vang löøng, theå taùnh hoaøn ñaùng khen ngôïi, khoâng ñaém nhieãm phaùp, theá tuïc khoâng bò phieàn naõo laøm taùn loaïn, khoâng bò lôøi aùc laøm oâ nhieãm, thaàn thoâng töï taïi, ña vaên bieän taøi, tri kieán saéc beùn, dieät tröø taêm toái, trí tueä saùng ngôøi, thuyeát phaùp khoâng ngaïi, thaâm nhaäp caùc phaùp toång trì, ñöôïc chö Phaät hoä nieäm, chaúng phaûi laø tri kieán cuûa Thanh-vaên, Phaät Bích Chi, nieäm nhö bieån caû, ñònh nhö nuùi Tu di, nhaãn nhuïc nhö ñaát, thaàn tuùc bieán hieän nhö Ñeá Thích, taâm ñöôïc töï taïi nhö Phaïm vöông, khoâng gì saùnh baèng, ngang vôùi hö khoâng, ôû ñaâu cuõng coù, nhaäp vaøo taát caû moïi nôi. - Naày Thieân töû! Ñöùc cuûa caùc Thanh-vaên ôû theá giôùi cuûa Nhö Lai Baûo Töôùng ñoù ñeàu nhö vaäy. Caùc vò aáy laïi thaønh töïu voâ löôïng coâng ñöùc. Khi noùi phaùp naày, naêm traêm Tyø-kheo, naêm traêm Tyø-kheo ni, naêm traêm Öu-Baø-taéc, naêm traêm Öu-baø-di, naêm ngaøn Thieân töû.v.v... ,nhöõng ngöôøi chöa leân baäc quyeát ñònh ñeàu noùi: - Chuùng con muoán laøm caùc Thanh-vaên cuûa Ñöùc Nhö lai Baûo Töôùng. Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Caùc Thieän nam! Chaúng theå duøng taâm Thanh-vaên maø ñöôïc ñeán sanh quoác ñoä aáy. Vì vaäy, caùc vò caàn phaûi phaùt taâm Voâ Thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, môùi coù theå ñöôïc sanh. Khi aáy, caùc ñaïi chuùng vì muoán sanh veà coõi ñoù neân ñeàu phaùt taâm Voâ Thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, nguyeän sanh vaøo coõi ñoù. Theá Toân lieàn noùi caùc vò seõ ñöôïc vaõng sanh. Thieân töû Tòch Ñieàu AÂm laïi noùi vôùi Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! ÔÛ coõi kia duøng phaùp gì ñeå ñieàu

phuïc Thanh-vaên, ñieàu phuïc Boà taùt? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Laáy taùnh ba Thöøa ñeå ñieàu phuïc Thanh-vaên, laáy söï giaùo hoùa voâ löôïng sanh töû, an uûi taát caû chuùng sanh neân thoï thaân ñeå ñieàu phuïc Boà taùt, laáy vieäc cheâ taøi saûn coâng ñöùc ñeå ñieàu phuïc Thanh-vaên, laáy vieäc khoâng nhaøm chaùn chöùa nhoùm caùc taøi saûn coâng ñöùc, lôïi ích chuùng sanh ñeå ñieàu phuïc Boà taùt; laáy vieäc khoâng nguyeän ñoaïn tröø taát caû caùc phieàn naõo cuûa chuùng sanh ñeå ñieàu phuïc Thanh-vaên, laáy vieäc öa thích ñoaïn tröø taát caû phieàn naõo cuûa chuùng sanh ñeå ñieàu phuïc Boà taùt; laáy vieäc xaû boû taát caû chuùng sanh, khoâng thaønh töïu taát caû Phaät phaùp cho chuùng sanh ñeå ñieàu phuïc Thanh-vaên, laáy taâm ñaïi bi nghó ñeán taát caû chuùng sanh, thaønh töïu phaùp cuûa chö Phaät cho chuùng sanh ñeå ñieàu phuïc Boà taùt; laáy vieäc thöïc haønh moät phaàn ít ñeå ñieàu phuïc Thanh-vaên, laáy vieäc thöïc haønh khaép taát caû theá gian ñeå ñieàu phuïc Boà taùt ; laáy vieäc xaû boû caùc ma ñeå ñieàu phuïc Thanh-vaên, laáy vieäc laøm khieáp sôï taát caû caùc ma trong theá gian, thaønh töïu phuïc ngoaïi ñaïo ñeå ñieàu phuïc Boà taùt ; laáy vieäc thaønh töïu taâm mình ñeå ñieàu phuïc Thanh-vaên, laáy vieäc thaønh töïu taâm Boà ñeà voâ thöôïng ñeå ñieàu phuïc Boà taùt; laáy vieäc töï soi chieáu ñeå ñieàu phuïc Thanh- vaên, laáy vieäc soi chieáu thaân chuùng sanh vaø Phaät phaùp trong taát caû caùc theá giôùi ñeå ñieàu phuïc Boà taùt; laáy phöông tieän theo thöù lôùp ñeå ñieàu phuïc Thanh-vaên, laáy phöông tieän taâm trong moät saùt na ñeå ñieàu phuïc Boà taùt; laáy vieäc laøm giaùn

ñoaïn haït gioáng Tam baûo ñeå ñieàu phuïc Thanh-vaên, laáy vieäc nuoâi lôùn haït gioáng Tam baûo ñeå ñieàu phuïc Boà taùt; laáy vieäc haøn gaén ñoà ñöïng baèng ñaát ñaù bò vôõ ñeå ñieàu phuïc Thanh-vaên, laáy vieäc söûa laïi ñoà ñöïng baèng vaøng baïc ñeå ñieàu phuïc Boà taùt ; laáy vieäc chaúng thaønh töïu möôøi Löïc, boán Voâ uùyï, möôøi taùm phaùp Baát coïng ñeå ñieàu phuïc Thanh- vaên, laáy vieäc thaønh töïu möôøi Löïc, boán Voâ uùyï, möôøi taùm phaùp Baát coïng ñeå ñieàu phuïc Boà taùt; laáy vieäc chaúng thaønh töïu phöông tieän saùu Ba-la- maät, boán Nhieáp ñeå ñieàu phuïc Thanh-vaên, laáy vieäc thaønh töïu phöông tieän saùu Ba-la-maät, boán Nhieáp ñeå ñieàu phuïc Boà taùt; laáy vieäc ôû moät mình nôi röøng nuùi, öa soáng vieãn ly ñeå ñieàu phuïc Thanh-vaên, laáy vieäc thích vöôøn caûnh, nhaø cao, öa phaùp laïc ñeå ñieàu phuïc Boà taùt; laáy vieäc ñoaïn tröø taäp khí phieàn naõo ñeå ñieàu phuïc Thanh-vaên, laáy vieäc chaúng ñoaïn tröø taäp khí phieàn naõo ñeå ñieàu phuïc Boà taùt; laáy vieäc coù suy löôøng, coù nghó baøn, coù caáp baäc, coù soá löôïng ñeå ñieàu phuïc Thanh-vaên, laáy vieäc khoâng suy löôøng, chaúng nghó baøn, khoâng caáp baäc, khoâng soá löôïng ñeå ñieàu phuïc Boà taùt. Nhö vaäy goïi laø ñieàu phuïc. Baáy giôø, Theá Toân khen ngôïi Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi:

- “Hay thay! Hay thay! OÂng kheùo noùi vieäc ñieàu phuïc Boà taùt naày”. Nay caùc oâng haõy laéng nghe ta noùi ví duï ñeå laøm saùng toû nghóa naày: Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Ví nhö coù moät ngöôøi troïn ñôøi khen ngôïi nöôùc trong daáu chaân boø. Laïi coù moät ngöôøi khen ngôïi nöôùc trong bieån caû. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Theo yù oâng thì sao? Nöôùc trong hai nôi aáy coù theå so saùnh nhau chaêng? Vaên Thuø Sö Lôïi baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Nöôùc trong daáu chaân boø raát ít, söï khen ngôïi veà noù cuõng ít, nöôùc trong bieån caû thì voâ löôïng, söï khen ngôïi cuõng voâ löôïng. Ñöùc Phaät daïy: - Ñuùng vaäy! Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Gioáng nhö nöôùc trong daáu chaân boø ít, söï khen ngôïi cuõng ít, ñieàu phuïc Thanh-vaên cuõng vaäy. Gioáng nhö nöôùc trong bieån caû ñaõ voâ löôïng, söï khen ngôïi cuõng voâ löôïng, ñieàu phuïc Boà taùt cuõng vaäy. Khi noùi Phaùp naày, moät vaïn hai ngaøn Thieân töû phaùt taâm voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, roài noùi: - Baïch Theá Toân! Chuùng con cuõng muoán hoïc phaùp ñieàu phuïc Boà taùt, ñeå ñieàu phuïc voâ löôïng chuùng sanh. Thieân töû Tòch Ñieàu AÂm laïi noùi vôùi Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Nhaân giaû hoïc phaùp ñieàu phuïc naøo? Hoïc phaùp ñieàu phuïc Thanh-vaên, ñieàu phuïc Duyeân giaùc hay ñieàu phuïc Boà taùt? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Theo yù oâng thì sao? Coù bieån caû naøo maø khoâng nhaän caùc doøng soâng chaêng? Thieân töû thöa: - Khoâng! Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Naày Thieân töû! Cuõng vaäy, ñieàu phuïc Boà taùt gioáng nhö bieån caû. Ñoái vôùi caùc phaùp ñieàu phuïc, sieâng naêng taïo phöông tieän ñeå tu taäp phaùp ñieàu phuïc Thanh-vaên, ñieàu phuïc Duyeân Giaùc, ñieàu phuïc Boà taùt. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Töø “ñieàu phuïc” coù nghóa laø gì? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Neáu bieát phieàn naõo vaø ñoaïn tröø phieàn naõo thì goïi laø ñieàu phuïc. Thieân töû hoûi:

- Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Theá naøo laø ñieàu phuïc phieàn naõo? Theá naøo laø bieát phieàn naõo? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Neáu voïng töôûng phaân bieät nhôù nghó, chaúng tö duy thuaän theo ñieàu thieän, chaáp coù ngöôøi, coù ta ñeå ñoaïn tröø söï caâu haønh vôùi kieán chaáp, trieàn phöôïc, ñieân ñaûo, voâ minh v. v... thì nhö vaäy laø phieàn naõo troùi buoäc. Neáu khoâng voïng töôûng, khoâng phaân bieät, khoâng nhôù nghó, tö duy thuaän theo ñieàu thieän, khoâng chaáp coù ngöôøi, ta caâu haønh vôùi kieán chaáp, trieàn phöôïc, ñieân ñaûo, lìa voâ minh v.v... thì goïi laø dieät tröø phieàn naõo, khoâng nhôù nghó vaø ñieàu phuïc roát raùo. - Naày Thieân töû! Nhö vaäy goïi laø ñieàu phuïc roát raùo. Boà taùt neáu duøng trí bieát phieàn naõo nhoû nhieäm nhö theá laø hö doái khoâng beàn chaéc, roãng khoâng, khoâng chuû, khoâng ngaõ, khoâng coù söï leõ thuoäc, khoâng töø ñaâu ñeán, khoâng ñi veà ñaâu, khoâng nôi choán khoâng phöông höôùng, chaúng phaûi trong, chaúng phaûi ngoaøi, chaúng phaûi hai beân, chaúng phaûi ôû giöõa, chaúng phaûi vaät chöùa nhoùm, khoâng saéc, khoâng hình, khoâng töôùng, khoâng maïo, khoâng xöù sôû. Nhö vaäy goïi laø dieät tröø phieàn naõo roát raùo. - Naày Thieân töû! Gioáng nhö coù ngöôøi coù khaû naêng bieát ñöôïc söï phaùt sanh cuûa loaøi raén ñoäc thì coù theå dieät ñöôïc ñoäc. Naày Thieân töû! Cuõng vaäy, neáu bieát söï phaùt sanh cuûa chuûng taùnh phieàn naõo thì coù theå dieät tröø phieàn naõo. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Theá naøo laø söï phaùt sanh chuûng taùnh phieàn naõo? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Töø voïng töôûng ra sanh phieàn naõo. Neáu khoâng coù voïng töôûng thì khoâng coù phieàn naõo, maø khoâng coù phieàn naõo thì khoâng coù söï tu taäp, maø khoâng coù söï tu taäp thì khoâng coù choã truù chaáp, maø khoâng coù choã truù chaáp thì khoâng coù naõo haïi, maø khoâng coù naõo haïi thì ñieàu phuïc roát raùo. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Vì coù phieàn naõo neân ñieàu phuïc hay laø vì khoâng coù phieàn naõo neân ñieàu phuïc? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Gioáng nhö coù ngöôøi naèm moäng bò truùng noïc ñoäc cuûa raén ñoäc, ngöôøi naày bò khoå sôû böùc ngaët. Ngay ôû trong moäng, uoáng thuoác giaûi ñoäc. Nhôø uoáng thuoác neân khí ñoäc tieâu tröø. Naày Thieân töû! Theo yù oâng thì sao? Ngöôøi naày coù thaät söï bò truùng noïc raén ñoäc hay khoâng?

Thieân töû ñaùp: - Khoâng. Vaên Thuø Sö Lôïi hoûi: - Ñoäc aáy thaät söï coù theå tröø ñöôïc chaêng? Thieân töû ñaùp: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Neáu thaät söï khoâng bò truùng ñoäc thì söï tröø ñoäc cuõng nhö vaäy. Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Naày Thieân töû! Taát caû caùc Hieàn Thaùnh ñieàu phuïc cuõng nhö theá. Naày Thieân töû! OÂng nghó theá naày:" vì coù phieàn naõo neân ñieàu phuïc hay vì khoâng coù neân ñieàu phuïc"; phaûi khoâng? Naày Thieân töû! Nhö ngaõ vaø voâ ngaõ, coù phieàn naõo hay khoâng coù phieàn naõo cuõng theá. Nhö ngaõ vaø voâ ngaõ ñeàu khoâng, coù phieàn naõo, khoâng coù phieàn naõo cuõng vaäy. Vì ngaõ töùc laø voâ ngaõ neân coù phieàn naõo töùc laø khoâng coù phieàn naõo; nôi naày, choán

khaùc khoâng coù phieàn naõo naøo ñeå coù theå ñieàu phuïc. Vì sao? Vì taát caû caùc phaùp vaéng laëng neân chaúng theå öa thích; vì taát caû caùc phaùp vaéng laëng neân chaúng theå naém baét; taát caû caùc phaùp roát raùo vaéng laëng do chaúng theå sanh khôûi; vì taát caû caùc phaùp voâ taän neân chaúng sanh khôûi; vì taát caû caùc phaùp khoâng sanh khôûi neân khoâng thaønh töïu; vì taát caû caùc phaùp khoâng thaønh töïu neân khoâng coù ngöôøi taïo taùc; vì taát caû caùc phaùp do voâ ngaõ taïo ra, do voâ ngaõ neân taát caû caùc phaùp voâ ngaõ; vì taát caû caùc phaùp voâ ngaõ neân khoâng coù chuû teå; vì taát caû caùc phaùp khoâng chuû teå neân bình ñaúng hö khoâng; vì taát caû caùc phaùp khoâng ñeán neân khoâng coù choã nöông töïa; vì taát caû caùc phaùp khoâng ñi neân khoâng choã truù nguï; vì taát caû caùc phaùp voâ truù neân khoâng coù choã an laäp; vì taát caû caùc phaùp khoâng an laäp neân vöøa sanh lieàn dieät; vì taát caû caùc phaùp voâ vi neân voâ laäu; vì taát caû caùc phaùp khoâng thoï nhaän neân roát raùo ñieàu phuïc. Thieân töû Tòch Ñieàu AÂm laïi hoûi Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi: - Caùc phaùp, ñieàu gì laø hôn heát? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Trong caùc taäp khí sanh töû, khoâng thuaän theo ñieàu thieän laø hôn heát; ñaït ñeán caûnh giôùi Nieát baøn, thuaän theo ñieàu thieän laø hôn heát; ôû trong Chöôùng ngaïi, khoâng tinh taán laø hôn heát; ôû trong Chaùnh Giaùc, tinh taán laø hôn heát; ôû trong caùc trieàn caùi, löôùi nghi laø hôn heát; trong caùc loaïi töôùng, ñaït ñöôïc phaùp quaùn veà giaûi thoaùt laø hôn heát; trong caùc phieàn naõo, voïng töôûng laø hôn heát; trong khoâng phieàn naõo, khoâng voïng töôûng laø hôn heát; ôû trong caùc Giaùc, nhieàu vieäc laø hôn heát; ôû trong taâm Dieät, thieàn ñònh laø hôn heát; ôû trong caùc tri kieán, taêng thöôïng maïn laø hôn heát; ôû trong phaùp

khoâng, khoâng coù taêng thöôïng maïn laø treân heát; trong caùc phaùp baát thieän, aùc tri thöùc laø treân heát; trong caùc phaùp thieän, thieän tri thöùc laø treân heát; trong taát caû caùc phaùp khoå, taø kieán laø hôn heát; trong taát caû caùc phaùp laïc, chaùnh kieán laø hôn heát; trong söï baàn cuøng, xan tham laø hôn heát; trong söï giaøu sang, boá thí laø hôn heát; ôû trong coõi aùc, phaù Giôùi laø hôn heát; ôû trong coõi toát ñeïp, trì Giôùi laø hôn heát; trong caùc taâm caáu ueá, saân haän laø hôn heát; trong caùc taâm thanh tònh, nhaãn nhuïc laø hôn heát; trong phaùp thoái lui ñoái vôùi ñieàu thieän, löôøi bieáng laø hôn heát; trong phaùp tu thieän, tinh taán laø treân heát; trong söï taùn loaïn, caùc Giaùc laø hôn heát; trong nhaát taâm, thieàn ñònh laø hôn heát; trong khoâng coù trí tueä, ngu si laø hôn heát; ôû trong ba möôi baûy phaùp trôï ñaïo, Baùt nhaõ laø hôn heát; trong taâm Töø, voâ ngaïi laø hôn heát; trong taâm Bi, chuyeân nieäm, khoâng dua nònh laø hôn heát; trong taâm Hyû, öa thích phaùp laïc laø treân heát; trong taâm Xaû, khoâng coøn thöông gheùt laø hôn heát; trong Nieäm xöù, chaúng queân thieän caên ñôøi tröôùc laø hôn heát; trong Chaùnh caàn, phöông tieän laø hôn heát; trong Nhö yù tuùc, thaân taâm nheï nhaøng laø hôn heát; trong caùc Caên, laáy Tín laøm ñaàu laø hôn heát; trong caùc Löïc, ñieàu phuïc phieàn naõo laø hôn heát; trong caùc Giaùc, ngoä bình ñaúng laø hôn heát; trong taùm Thaùnh ñaïo, vöôït taát caû caùc ñöôøng taø laø hôn heát; trong Phaät phaùp,

taâm Boà ñeà laø hôn heát; trong boán Nhieáp phaùp, taøi phaùp laø hôn heát; trong vieäc giaùo hoùa chuùng sanh, thuyeát phaùp laø hôn heát; trong phöông tieän, söû duïng trí veà xöù Phi xöù laø hôn heát; trong Baùt nhaõ Ba-la-maät, bieát taâm haønh töông tuïc ñeán bôø beân kia cuûa taát caû chuùng sanh laø hôn heát; trong Saùu Ba-la-maät, Ñaïi thöøa laø hôn heát; trong söï caàn caàu phaùp khoâng, tueä minh laø hôn heát; trong phaùp nhaãn xuaát ly, khoâng do ngöôøi khaùc laø hôn heát. Thieân töû Tòch Ñieàu AÂm laïi thöa vôùi Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Phaùp giôùi laáy gì laøm hôn heát? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Phaùp giôùi laáy bình ñaúng laøm hôn heát. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Phaùp giôùi laáy gì laøm ranh giôùi? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Phaùp giôùi laáy coõi cuûa taát caû chuùng sanh laøm ranh giôùi. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Phaùp giôùi coù sai bieät chaêng? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Theo yù oâng thì sao? Caûnh giôùi hö khoâng coù sai

bieät chaêng? Thieân töû ñaùp: - Khoâng! Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Naày Thieân töû! Nhö coõi hö khoâng khoâng coù sai bieät, phaùp giôùi cuõng vaäy, khoâng coù sai bieät. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Phaùp giôùi neáu nhö vaäy, thì nhaân giaû laøm theá naøo ñeå bieát phaùp giôùi? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Phaùp giôùi töùc khoâng coù phaùp giôùi; phaùp giôùi khoâng bieát phaùp giôùi. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Neáu nhö vaäy thì nhaân giaû bieát phaùp gì maø giaûi thích nhö theá? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Theo yù oâng thì sao? Khi keâu leân tieáng vang bieát phaùp gì maø coù tieáng doäi laïi? Thieân töû ñaùp: - Tieáng vang khoâng bieát phaùp gì, chæ do nhaân duyeân hoøa hieäp neân coù tieáng phaùt ra. Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Ñuùng vaäy! Naày Thieân töû! Vì duyeân chuùng sanh laøm caûnh giôùi neân caùc Boà taùt môùi coù söï giaûng noùi thích hôïp. Thieân töû hoûi: - Nhaân giaû truï ôû ñaâu maø noùi phaùp? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Nhö nôi choán thuyeát phaùp cuûa hoùa thaân Nhö Lai, choã thuyeát phaùp cuûa ta cuõng gioáng nhö theá . Thieân töû noùi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Hoùa thaân Nhö Lai khoâng coù choã truï maø vaãn coù söï thuyeát phaùp. Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Ta cuõng vaäy, khoâng coù choã truï maø vaãn coù söï thuyeát phaùp. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Neáu taát caû caùc nôi choán xöù ñeàu khoâng coù choã truï thì nhaân giaû seõ ôû ñaâu maø ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng?

Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Toâi seõ truï voâ giaùn ñeå ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. Thieân töû hoûi: - Voâ giaùn aáy truï choã naøo? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Voâ giaùn thì khoâng coù neàn taûng, khoâng coù choã truï. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Ngöôøi taïo thaønh nghieäp Voâ giaùn, Nhö lai chaúng phaûi laø noùi laø bò ñoïa ñòa nguïc Voâ giaùn sao? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Ngöôøi coù nghieäp Voâ giaùn, Nhö lai noùi, seõ

bò ñoïa ñòa nguïc Voâ giaùn. Ñuùng vaäy, Thieân töû! Boà taùt truï ôû naêm Voâ giaùn, mau ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. Nhöõng gì laø naêm? Neáu khi Boà taùt chuyeân nieäm phaùt taâm caàu Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, maø nöõa chöøng khoâng rôi vaøo quaû vò Thanh-vaên, Phaät Bích Chi, laïi nöõa khi xaû boû taát caû caùc taâm chaáp thuû, nöûa chöøng khoâng töông öng vôùi taâm boûn xeûn, caáu ueá, laïi nguyeän, ta caàn phaûi cöùu ñoä taát caû chuùng sanh, nöûa chöøng khoâng khôûi taâm thaáp keùm, laïi bieát taát caû caùc phaùp voâ sanh roài, ta seõ sanh vaøo phaùp, aáy vaø ñaéc Nhaãn, nöûa chöøng khoâng töông öng vôùi caùc kieán chaáp, laïi nöõa ñieàu caàn bieát, caàn thaáy, caàn chöùng, caàn hieåu bieát ñuùng ñaén, taát caû nhö theá ñeàu duøng nhaát taâm trong moät saùt na sieâng naêng tu tueä phöông tieän, hieåu bieát ñuùng ñaén, thaáu ñaùo, ñaït Nhaát thieát trí, nöûa chöøng khoâng bao giôø boû pheá, thì naày Thieân töû, ñoù goïi laø naêm Voâ giaùn. Boà taùt truï ôû Voâ giaùn naày thì mau ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Coù keû phaøm phu ngu si naøo bò toäi Voâ giaùn thì ñoïa nguïc Voâ giaùn coøn Boà taùt ôû ngay Voâ giaùn aáy maø coù theå chöùng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng chaêng? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp:- Coù Thieân töû hoûi:- Duøng phöông tieän gì? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Naày Thieân töû! Taát caû caùc phaùp duøng caùc Khoâng ñeå nhaäp vaøo Khoâng neân laø Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän, Voâ sanh, Voâ khôûi, Voâ taùc, Voâ vi, theo duyeân maø khôûi neân goïi laø Boà ñeà. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Phaùp naày khoâng theå thaáy thì

ai seõ tin? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Neáu ngöôøi maø khoâng tin theo Nhö lai thì laøm sao tin Thanhvaên! Thieân töû hoûi: - Neáu nhö vaäy thì ai seõ ñöôïc giaûi thoaùt? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Hoaëc laø ngöôøi khoâng thöïc haønh theo ngaõ, hoaëc ngöôøi khoâng bò taát caû caùc phieàn naõo, hoaëc ngöôøi thoï trì kinh ñieån nhö theá, hoaëc ngöôøi duøng ñaïi Bi trao phaùp cho taát caû chuùng sanh. Hoûi: - Hoï coù töôùng maïo gì? Ñaùp:- Hoï seõ coù töôùng maïo AÁm, Giôùi, Nhaäp. Hoûi:- Hoï seõ coù haïnh gì? Ñaùp:- Hoï seõ coù haïnh Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän. Hoûi:- Hoï seõ ñaït ñeán choã naøo? Ñaùp:- Hoï seõ ñaït ñeán Nhaát thieát trí, seõ thoâng ñaït taâm haønh cuûa taát caû chuùng sanh. Hoûi:- Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Boà taùt thoái chuyeån thì theá naøo? Ñaùp:- Naày Thieân töû! Neáu Boà taùt thoái chuyeån maø ñaéc quaû vò Voâ Thöôïng Boà ñeà thì ñoù laø ñieàu khoâng theå coù. Hoûi:- Thoái chuyeån caùi gì? Ñaùp:- Taát caû caùc phieàn naõo vaø quaû vò Thanh-vaên, Phaät Bích Chi. Hoûi:- Theá naøo laø khoâng thoái chuyeån? Ñaùp:- Neáu cuøng bình ñaúng nhö nhau. Hoûi:- Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Bình ñaúng nghóa laø gì? Ñaùp:- Ñoù laø lôøi noùi khoâng sai khaùc. Hoûi:- Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Neáu nhö vaäy thì laøm theá naøo bieát taát caû caùc phaùp sai bieät? Ñaùp:- Naày Thieân töû! Ngöôøi khoâng bieát bình ñaúng thì ôû trong bình ñaúng sanh khôûi sai bieät. Vì thöïc haønh theo sai bieät neân ñöa ñeán sai bieät. Neáu ngöôøi bieát bình ñaúng thì chaúng thöïc haønh theo sai bieät. Vì chaúng thöïc haønh theo sai bieät neân ñaït ñeán bình ñaúng, nghóa laø ñaït ñeán choã khoâng sai bieät.

Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Coù Boà taùt naøo vöøa coù phieàn naõo vöøa coù Boà ñeà chaêng? Ñaùp: - Coù.

SOÁ 1490 - KINH TÒCH ÑIEÀU AÂM SÔÛ VAÁN 721

Hoûi: - Duøng phöông tieän gì? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Neáu Boà taùt khoâng phieàn naõo nhö Thanh-vaên thì khoâng thoï sanh. Naày Thieân töû! Boà taùt vì ñoaïn tröø phieàn naõo cho taát caû chuùng sanh neân khôûi ñaïi bi phaùt taâm Boà ñeà, goïi laø coù Boà ñeà. - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Coù Boà taùt naøo vöøa coù boûn seûn vöøa coù Boà ñeà chaêng? Ñaùp:- Coù. Thieân töû hoûi:- Duøng phöông tieän gì? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Neáu Boà taùt chaúng boû taâm Boà ñeà maø hoùa ñoä chuùng sanh, thoï trì taát caû caùc phaùp thì Boà taùt aáy coù boûn seûn maø vaãn thaønh töïu Thí Ba-la-maät. Thieân töû hoûi:Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Coù Boà taùt naøo boû Giôùi maø thaønh töïu Giôùi Ba-la-maät chaêng? Ñaùp:- Coù. Thieân töû hoûi:- Duøng phöông tieän gì? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Neáu Boà taùt vì hoùa ñoä chuùng sanh neân laøm chuùng sanh thì ñoù laø Boà taùt khoâng coù Giôùi maø thaønh töïu Giôùi Ba-la-maät. Thieân töû hoûi:- Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Coù Boà taùt naøo boû Nhaãn maø thaønh töïu Nhaãn Ba-la-maät chaêng? Ñaùp: - Coù. Thieân töû hoûi:- Duøng phöông tieän gì? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Neáu Boà taùt boû Nhaãn cuûa taát caû caùc ngoaïi ñaïo maø tu Nhaãn theo Phaät phaùp thì Boà taùt aáy boû Nhaãn maø vaãn thaønh töïu Nhaãn Ba-la-maät. Thieân töû hoûi:- Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Coù Boà taùt naøo boû tinh taán maø thaønh töïu Tinh taán Ba-la-maät chaêng? Ñaùp:- Coù. Thieân töû hoûi: - Duøng phöông tieän gì? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Neáu Boà taùt boû tinh taán cuûa Thanh-vaên, Phaät Bích Chi maø höôùng ñeán quaû vò Voâ Thöôïng Boà ñeà thì ñoù laø Boà taùt boû tinh taán maø thaønh töïu Tinh taán Ba-la-maät. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Coù Boà taùt naøo voïng nieäm maø thaønh töïu Thieàn Ba-la-maät chaêng? Ñaùp: - Coù.

722 BOÄ LUAÄT 12

Thieân töû hoûi:- Duøng phöông tieän gì? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Thaäm chí trong moäng, Boà taùt cuõng khoâng khôûi nieäm töôûng veà quaû vò Thanh-vaên, Phaät Bích Chi, nhaát ñònh seõ khoâng boû taâm Boà ñeà Voâ thöôïng thì Boà taùt aáy voïng nieäm maø thaønh töïu Thieàn Ba-la-maät. Thieân töû hoûi: - Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Coù Boà taùt naøo khoâng coù trí tueä maø thaønh töïu Baùt nhaõ Ba-la-maät chaêng? Ñaùp:- Coù. Thieân töû hoûi:- Duøng phöông tieän gì? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Neáu Boà taùt ñoái vôùi taát caû caùc phöông caùch ñoäc aùc cuûa theá gian, laøm caùc chuù thuaät aùc, trong ñoù khoâng coù trí tueä maø chæ laø vieäc thaønh töïu Nhaát thieát trí thì Boà taùt aáy khoâng coù trí tueä maø thaønh töïu Baùt nhaõ Ba- la-maät. Baáy giôø, Theá Toân khen Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi: - Hay thay! Hay thay! Vaên Thuø Sö Lôïi! OÂng ñaõ kheùo noùi veà nhöõng ñieàu neân laøm vaø khoâng neân laøm cuûa ñaïi Boà taùt. Laïi nöõa, naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Ta seõ vì oâng noùi thí duï ñeå laøm saùng toû laïi yù nghóa naày. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Nhö coù ngöôøi ñoùi khaùt gaày yeáu, ngöôøi aáy thaø chòu ñoùi khaùt chöù

khoâng bao giôø aên thöùc aên coù ñoäc. Vì sao? Vì aên thì raát nguy hieåm. Cuõng vaäy, naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Boà taùt thaø boûn seûn, ganh gheùt phaù giôùi, chòu tieáng xaáu, löôøi bieáng, khoâng chaùnh nieäm, khoâng coù trí tueä chöù khoâng bao giôø mong caàu quaû vò Thanh-vaên, Phaät Bích Chi. Vì sao? Vì quaû vò aáy raát ñaùng sôï. Thieân töû baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Caùc Boà taùt khoâng sôï phieàn naõo sao? Ñöùc Phaät baûo Thieân töû: - Neân sôï phieàn naõo, sôï quaû vò Thanh-vaên, Phaät Bích Chi caøng hôn theá nöõa! Laïi nöõa, naày Thieân töû! Nay ta hoûi oâng, tuøy theo yù oâng maø traû lôøi. Naày Thieân töû! Theo yù oâng thì sao? Ngöôøi thích soáng seõ sôï ñieàu gì, bò chaët ñaàu hay laø chaët tay chaân? Thieân töû baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Sôï chaët ñaàu. Vì sao? Vì chaët tay chaân coøn coù theå tu phöôùc nghieäp ñeå sanh veà coõi toát ñeïp. Coøn ngöôøi bò chaët ñaàu, thì khoâng coøn maïng soáng, khoâng theå tu phöôùc. Ñöùc Phaät baûo Thieân töû: - Boà taùt cuõng vaäy, thaø phaïm giôùi caám chöù khoâng boû taâm Nhaát

thieát trí, thaø coù phieàn naõo chöù khoâng bao giôø leân quaû vò, quyeát ñònh cuûa Thanh-vaên Thieân töû baïch Phaät: - Hy höõu thay, Baïch Theá Toân! Ñieàu maø Boà taùt laøm, theá gian khoù tin. Vì sao? Vì haøng Thanh-vaên trì giôùi, tinh taán chính laø Boà taùt phaù giôùi, löôøi bieáng. Ñöùc Phaät baûo Thieân töû: - Nhö lôøi oâng noùi, nhö thöùc aên cuûa ngöôøi ngheøo laø loaïi ñoäc cuûa Chuyeån luaân vöông. Cuõng vaäy, naày Thieân töû! Thanh-vaên trì giôùi, tinh taán töùc laø Boà taùt phaù giôùi, bieáng löôøi. Naày Thieân töû! Thí nhö coù ngöôøi bình thöôøng laøm vieäc sinh soáng, ngöôøi aáy coøn khoâng coù theå töï giuùp cho baø con mình ñeå ñöôïc vui söôùng, huoáng laø giuùp ngöôøi khaùc! Naày Thieân töû! Cuõng vaäy, Thanh-vaên tinh taán vì töï mình ñoaïn tröø kieát söû, neân söï tinh taán naày khoâng theå khieán cho ngöôøi ôû Dieâm-phuø-ñeà-ñöôïc an laïc, huoáng laø cho taát caû! Naày Thieân töû! Nhö vò ñaïi thöông gia raát nhieàu cuûa baùu, thöôøng öa caáp phaùt, sieâng naêng khoâng nghæ thì coù theå taïo lôïi ích cho taát caû chuùng sanh. Naày Thieân töû! Cuõng vaäy, Boà taùt chuyeân taâm tinh taán thaønh töïu loøng bi maãn, coù theå laøm lôïi ích cho taát caû chuùng sanh, vì voâ löôïng chuùng sanh maø taïo nhaân an laïc, thöôøng ban boá söï an laïc theá gian vaø xuaát theá gian. Baáy giôø, tröôûng laõo Ñaïi Ca Dieáp baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Haøng Thanh-vaên chöùng phaùp voâ vi, haøng Boà taùt ñaït ñeán höõu vi. Ngöôøi ñaït höõu vi taïi sao laïi xem thöôøng ngöôøi ñaït voâ vi? Ñöùc Phaät baûo Ca Dieáp: - Ta vì oâng seõ noùi thí duï ñeå laøm saùng toû yù nghóa naày. Naày Ca Dieáp! Thí nhö trong boán bieån caû chöùa ñaày vaùng söõa, coù moät ngöôøi cheû moät sôïi loâng ra laøm traêm phaàn, roài duøng moät phaàn aáy chaám moät gioït vaùng söõa. Naày Ca Dieáp! Theo yù oâng thì sao? Gioït vaùng söõa treân moät phaàn sôïi loâng aáy coù theå cheâ vaùng söõa ñaày trong boán bieån chaêng? Ca Dieáp baïch Phaät:- Baïch Theá Toân! Khoâng theå cheâ. Ñöùc Phaät baûo:- Naày Ca Dieáp! Theo yù oâng thì sao? Trong hai löôïng vaùng söõa naày, beân naøo nhieàu, beân naøo coù giaù trò quí baùu? Ca Dieáp baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Chæ moät phaàn trong traêm ngaøn öùc phaàn vaùng söõa cuûa moät bieån caû coøn nhieàu, coøn hôn, huoáng laø trong boán bieån! - Naày Ca Dieáp! Nhö gioït vaùng söõa

treân ñaàu moät phaàn traêm cuûa sôïi loâng, neân bieát, trí voâ vi cuûa Thanh-vaên cuõng vaäy. Naày Ca Dieáp! Nhö

vaùng söõa trong boán bieån caû, neân bieát thieän caên höõu vi trong traêm ngaøn a taêng kyø kieáp luoân hoài höôùng veà Nhaát thieát trí cuûa Boà taùt cuõng gioáng nhö theá. Naày Ca Dieáp! Nhö con kieán tha moät haït gaïo so vôùi taát caû luùa coù treân quaû ñaát vaøo muøa thu khi luùa chín, naày Ca Dieáp, theo yù oâng thì sao? Hai löôïng luùa naày, beân naøo nhieàu hôn? Ca Dieáp baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Luùa chín veà muøa thu voâ löôïng chuùng sanh ñeàu ñöôïc söû duïng, luùa naày nhieàu hôn. - Naày Ca Dieáp, cuõng vaäy, nhö haït luùa maø con kieán tha neân bieát, quaû vò giaûi thoaùt cuûa Thanh-vaên cuõng gioáng nhö theá. Naày Ca Dieáp! Gioáng nhö taát caû luùa chín treân khaép quaû ñaát veà muøa thu, neân bieát, Boà taùt ñuû saùu Ba-la-maät, boán Nhieáp, caên laønh, thaønh töïu ñaày ñuû caùc phaùp naày roài thì coù theå laøm lôïi ích cho voâ löôïng chuùng sanh, cuõng gioáng nhö theá. Naày Ca Dieáp! Ví nhö traêm ngaøn ñoà ñöïng baèng thuûy tinh ñöôïc chôû vaøo thaønh aáp, laïi coù moät vieân ngoïc baùu löu ly voâ giaù ñang chôû treân thuyeàn ñi treân bieån, an oån ñeán ñöôïc coõi Dieâm-phuø-ñeà, ñeán roài coù theå tröø ñöôïc caùc naïn baàn cuøng thieáu thoán cuûa loaøi ngöôøi. Naày Ca Dieáp! Theo yù oâng thì sao? Caùc ñoà ñöïng baèng thuûy tinh coù theå cheâ ngoïc baùu löu ly voâ giaù chaêng? Ca Dieáp baïch Phaät: - Daï khoâng daùm cheâ. - Naày Ca Dieáp! Nhö ñoà thuûy tinh ñöôïc chôû vaøo thaønh aáp, neân bieát, Thanh-vaên voâ vi cuõng gioáng nhö vaäy. Nhö vieân ngoïc baùu lôùn löu ly voâ giaù, neân bieát, Boà taùt tieáp noái haït gioáng Tam baûo, khieán khoâng ñoaïn döùt tuyeät, phaùt sanh taâm baùu Nhaát thieát trí, cuõng gioáng nhö theá. Baáy giôø, Tröôûng laõo Ñaïi Ca Dieáp baïch Phaät: - Hy höõu thay! Baïch Theá Toân! Nhö lai kheùo noùi veà söï quí baùu cuûa taâm Nhaát thieát trí. Boà taùt thì hôn taát caû Thanh-vaên, Phaät Bích Chi. Luùc naøy, caùc Boà taùt ñeán töø coõi nöôùc cuûa ñöùc Nhö lai Baûo Töôùng nghe noùi phaùp naày roài, ñeàu cho laø hy höõu, baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Nhöõng ñieàu ñaõ noùi naày ñeàu laø hyù luaän, coù ñuû caùc loaïi oâ ueá, thanh tònh, khôûi caùc luaän thuyeát khaùc nhau. ÔÛ coõi nöôùc cuûa ñöùc Nhö lai Baûo Töôùng chæ noùi phaùp Boà taùt khoâng thoái chuyeån, khoâng coù phieàn naõo troùi buoäc, hy höõu khoù saùnh baèng. Thích Ca Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri, môùi coù theå chòu ñöïng phieàn naõo nhö theá, ôû trong phaùp moät vò khoâng phaân bieät maø noùi thöôïng, trung, haï, hieån baøy söï sai khaùc cuûa ba Thöøa. Khi aáy, caùc Boà taùt duøng caùc loaïi hoa trôøi cuùng döôøng Nhö lai roài, noùi vôùi Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi:

- Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Chuùng toâi muoán trôû veà theá giôùi Baûo Truù. Vaên Thuø Sö Lôïi noùi:- Naày Caùc thieän nam! Neân bieát, ñaõ ñeán luùc! Caùc Boà taùt noùi:- Thöa nhaân giaû! Ngaøi khoâng cuøng ñi chaêng? Vaên Thuø Sö Lôïi noùi:- Naày Thieän nam! Coõi nöôùc laø bình ñaúng. Choã maø Phaät phaùp vaø chuùng sanh bình ñaúng, toâi raát muoán ñeán vaø seõ ñeán choã aáy. Caùc Boà taùt

hoûi:- Thöa Thaùnh giaû Vaên Thuø Sö Lôïi! Duøng phöông tieän gì? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Taát caû caùc coõi nöôùc bình ñaúng voâ taän neân chö Phaät Ñaúng Chaùnh Giaùc laø chaúng theå nghó baøn. Taát caû caùc phaùp ñeàu Khoâng, töï taùnh chuùng sanh laø voâ ngaõ. Naày caùc Thieän nam! Toâi quaùn taùnh bình ñaúng nhö vaäy, neân noùi theá naày, taát caû caùc coõi nöôùc bình ñaúng, taát caû caùc Phaät phaùp, chuùng sanh bình ñaúng, cho neân toâi ñeán choán aáy. Luùc ñoù, Vaên Thuø Sö Lôïi lieàn nhaäp ñònh bieán theá giôùi naày thaønh nhö theá giôùi Baûo Truù. Taát caû ñaïi chuùng ñeàu ñöôïc thaáy khoâng taêng, khoâng giaûm, cuõng thaáy Theá Toân Thích Ca Maâu Ni, saéc maïo hình theå ñeàu gioáng nhö Nhö Lai Baûo Töôùng. Caùc chuùng Thanh-vaên ñeàu gioáng nhö hình saéc töôùng maïo caùc Boà taùt ôû coõi aáy. Khi aáy, caùc Boà taùt kia thaáy töôùng nhö theá roài, ñeàu cho laø ñaõ ñeán theá giôùi Baûo Truù, ñeàu töôûng Phaät Thích Ca Maâu Ni töùc laø Nhö Lai Baûo Töôùng, neân baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Ai ñöa chuùng con trôû veà theá giôùi naày? Ñöùc Phaät baûo caùc Boà taùt : - Naày Caùc thieän nam töû! Khi caùc ngöôi ñi, ai daãn caùc ngöôi ñi? Caùc Boà taùt ñaùp:- Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi! Ñöùc Phaät baûo caùc Boà taùt:- Cuõng do vò aáy daãn veà. Khi aáy, Vaên Thuø Sö Lôïi xuaát ñònh, baûo caùc Boà taùt : - Naày caùc thieän nam! Haõy nhaäp vaøo Tam muoäi. Caùc Boà taùt ñeàu nhaäp Tam muoäi; khi ñaéc Tam muoäi, nghó theá naày:" Hy höõu thay! Hy höõu thay! Chuùng toâi hieän nay vaãn coøn ôû ñaây maø töôûng laø ñaõ ñeán theá giôùi Baûo Truù". Khi aáy, caùc Boà taùt thaáy laï luøng chöa töøng coù, baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Raát kyø laï! Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi môùi coù theå coù ñònh löïc thaàn thoâng khoâng theå nghó baøn aáy. Baïch Theá Toân! Nguyeän laøm cho caùc chuùng sanh ñaït ñöôïc naêng löïc thaàn thoâng nhö Vaên Thuø Sö Lôïi. Ñöùc Phaät baûo caùc Boà taùt:

- Naày Caùc thieän nam! Gioáng nhö caùc ñoà ñöïng quí baùu baèng vaøng baïc, pha leâ, kim cang, chieân ñaøn v.v... vaø ñoà ñöïng baèng ñaát v.v..., caùc ñoà ñöïng aáy ñeàu chöùa moät khoaûng khoâng, khoaûng khoâng ôû khaép taát caû caùc ñoà ñöïng neân khoaûng khoâng bình ñaúng.Vì vaäy, naày caùc Thieän nam! Phaùp thieän, Chôn nhö, Thaät teá vaø Khoâng, caùc phaùp naày chæ laø moät, khoâng sai khaùc, thuoäc veà Ñeä nhaát nghóa Khoâng, nhöng chuùng sanh vì taïo taùc caùc haønh neân chòu trong thoï sanh caùc loaøi, goàm haøng ngaøn loaøi. Ta phaân hoùa thaønh ngaàn aáy ngaøn hình saéc, ñaõ thoï hình saéc ñòa nguïc, suùc sanh, ngaï quyû, ngöôøi, trôøi, hình saéc Thanh-vaên, Phaät Bích Chi, Boà taùt, Phaät. Caùc loaïi hình saéc naày, tuy ñeàu coù theå thaáy, nhöng saéc laø bình ñaúng nhö caùi Khoâng cuûa saéc, chæ moät, khoâng sai khaùc, khoâng coù rieâng bieät. Naày caùc Thieän nam! Vì yù nghóa aáy, neân bieát nhö theá. Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi noùi: - Taát caû caùc coõi nöôùc bình ñaúng khoâng sai khaùc, neân taát caû chö Phaät bình ñaúng, taát caû caùc phaùp bình ñaúng, taát caû chuùng sanh bình ñaúng, khoâng sai khaùc. Khi aáy, caùc Boà taùt laõnh thoï giaùo phaùp chôn chaùnh cuûa Theá Toân, sanh taâm nhaøm chaùn xa lìa, ñöôïc vui möøng, ñaûnh leã chaân Phaät, nhieãu quanh beân phaûi ba voøng, töø giaõ Theá Toân roài, lieàn bieán khoûi theá giôùi Ta baø, trôû veà theá giôùi

Baûo Truù. Baáy giôø, Theá Toân baûo Toân giaû A nan: - Naày A nan! Kinh ñieån thuø thaéng naày, Thaày neân thoï trì, ñoïc tuïng, vaø phoå bieán roäng raõi. Vì sao? Hoaëc coù theå giaûng noùi Kinh ñieån naày cho moïi ngöôøi, hoaëc coù theå nghe nhaän, thoï trì thì ñöôïc voâ löôïng phöôùc. A nan baïch Phaät:- Daï thöa Theá Toân! Con seõ thoï trì. Neân goïi teân Kinh naày laø gì? Vaø phuïng trì nhö theá naøo? Ñöùc Phaät baûo Toân giaû A nan: - Kinh naày, neân goïi laø "Tòch Ñieàu AÂm Sôû Vaán". Nhö theá maø thoï trì. Laïi coù teân laø "Nhö lai Sôû thuyeát Thanh tònh Ñieàu phuïc," neân thoï trì. Ñöùc Phaät noùi Kinh naøy xong, Thieân töû Tòch Ñieàu AÂm, Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi, tröôûng laõo Ñaïi Ca Dieáp, Toân giaû A-nan vaø ñaïi chuùng trong hoäi aáy, Trôøi, Roàng, Daï xoa, Caøn thaùt baø, A tu la, Hoä theá. v.v... nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH BOÀ TAÙT TAÏNG SOÁ 1491

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1491

KINH BOÀ TAÙT TAÏNG Haùn dòch: Ñôøi Löông Tam Taïng Taêng Giaø Baø La, ngöôøi Phuø Nam.

Toâi nghe nhö vaày: Moät thuôû noï, Ñöùc Phaät ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø -Caáp Coâ Ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù Veä cuøng vôùi chuùng ñaïi Tyø Kheo moät ngaøn hai traêm naêm möôi ngöôøi vaø baûy vaïn hai ngaøn Boà taùt. Baáy giôø, tröôûng laõo Xaù Lôïi phaát, nöông vaøo thaàn löïc cuûa Phaät, lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, söûa aùo vai phaûi, goái phaûi saùt ñaát, chaáp tay leã Phaät, baïch: - Baïch Theá Toân! Thieän nam, thieän nöõ phaûi saùm hoái dieät toäi nhö theá naøo ñeå mau ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc? Ñöùc Phaät baûo Tröôûng laõo Xaù Lôïi Phaát: - Ngöôøi muoán hoïc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, hoaëc laø haøng Thanh Vaên, hoaëc haøng Duyeân Giaùc, hoaëc haøng Ñaïi thöøa, hoaëc caùc chuùng sanh khaùc, neân tuïng möôøi danh hieäu Phaät ôû möôøi theá giôùi trong möôøi phöông, ñoát möôøi ngaøn ngoïn ñeøn, hoaëc baèng daàu toâ, hoaëc baèng daàu, höông vaø höông boät, cuõng tuøy theo soá ñeøn, duøng nhieàu loaïi hoa, nhieàu loaïi quaû, nhieàu loaïi laù, ñeå thöïc hieän söï cuùng döôøng lôùn, thöïc haønh vieäc boá thí lôùn; ñöïng ñaày möôøi bình "taàn-giaø" nöôùc, möôøi loï nöôùc, taém röûa saïch seõ, duøng höông thôm xoâng thaân, maëc y phuïc môùi, saïch, roài röûa tay, chaân, moãi tay caàm möôøi caønh hoa sen; caàn phaûi chay tònh, ngöôøi giuùp vieäc, ngöôøi ôû ñeàu phaûi saïch seõ. ÔÛ möôøi phöông ñeàu thieát laäp Phaät toøa (Phaät toøa ôû treân thì phaûi nhoû vaø cao). Ngöôøi saùm hoái tuøy nghi thieát laäp toøa ôû möôøi phöông; ngoài ngay taïi choã ñaûnh leã chö Phaät möôøi phöông, mieäng töï phaùt loà saùm hoái haønh nghieäp ñaõ gaây ra töø tröôùc ñeán nay, cuõng saùm

730 BOÄ LUAÄT 12

hoái caùc toäi aùc ñaõ gaây ra trong sanh töû töø voâ thæ ñeán nay, aên naên vieäc ñaõ qua, söûa ñoåi vieäc ñang ñeán, theà chaúng laøm nöõa. Ñöùc Phaät daïy: - Naày Xaù Lôïi Phaát! ÔÛ phöông Ñoâng coù theá giôùi teân laø A Du Ha (Trung hoa dòch laø Voâ Öu); ÔÛ ñoù coù Ñöùc Phaät hieäu laø Nguyeät Thaéng Kieát. Phöông Nam coù theá giôùi teân Nan Ñaø(Trung hoa dòch laø Hoan Hyû); ÔÛ ñoù coù Ñöùc Phaät hieäu laø Chieân Ñaøn Kieát. Phöông Taây coù theá giôùi Baït Ñaø La(Trung hoa dòch laø Hieàn); ôû ñoù coù Phaät hieäu laø Voâ Bieân Quang Minh. Phöông baéc coù theá giôùi Nhieâu Ích Nhaõn; ôû ñoù coù Phaät hieäu laø Traøng Kieát. Phöông Ñoâng nam coù theá giôùi Nguyeät Quang; ôû ñoù coù Phaät hieäu laø Voâ Öu Kieát. Phöông Taây nam coù theá giôùi Traøng; ôû ñoù coù Phaät hieäu laø Baûo Saùt. Phöông Taây baéc coù theá giôùi Minh; ôû ñoù coù Phaät hieäu laø Hoa Ñöùc. Phöông ñoâng baéc coù theá giôùi An OÅn; ôû ñoù coù Phaät hieäu laø Tam Doõng Maõnh. Phöông treân coù theá giôùi Nguyeät; ôû ñoù coù Phaät hieäu laø Ñaïi Coâng Ñöùc Kieát. Phöông döôùi coù theá giôùi Ñaïi Danh; ôû ñoù coù Phaät hieäu laø Quang Minh Kieát. Ngaøy ñeâm saùu thôøi haønh ñaïo leã baùi. Maëc aùo baøy vai phaûi, goái phaûi quyø saùt ñaát, chaáp tay höôùng Phaät roài noùi theá naày: “Con ñaûnh leã taát caû chö Phaät Nhö lai, ñoù laø chö Phaät hieän taïi trong möôøi phöông ñaõ ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng , hieän ñang Chuyeån phaùp luaân, hieän ñang laøm saùng toû Phaùp luaân, hieän ñang naém giöõ phaùp luaân, hieän ñang tuoân möa phaùp, hieän ñang ñaùnh troáng phaùp, hieän ñang thoåi loa phaùp, hieän ñang döïng côø phaùp, hieän ñang ñoát ñuoác phaùp, hieän ñang duøng phaùp thí laøm cho chuùng sanh ñöôïc ñaày ñuû, tuøy theo söï öa thích cuûa chuùng sanh maø ñeàu noùi phaùp cho hoï, luoân laøm nhieàu ñieàu lôïi ích an oån cho chuùng sanh, vì thöông xoùt theá gian, vì lôïi ích cho chö thieân vaø loaøi ngöôøi. Nay con ñaûnh leã Chö Nhö Lai. Chö Nhö Lai, chö Phaät laø nhöõng baäc toân quí ñaùng cuùng döôøng. Chö Phaät laø trí tueä lôùn, laø con maét cuûa theá gian, chöùng bieát cho theá gian, thoáng laõnh theá gian, hieän ñang bieát, hieän ñang thaáy. Con ñem thaân, khaåu, yù kính leã quí Ngaøi. Nhöõng nghieäp aùc maø con ñaõ gaây ra töø voâ thæ sanh töû ñeán nay, laøm chöôùng ngaïi taát caû chuùng sanh, hoaëc khôûi tham, hoaëc khôûi saân, hoaëc khôûi si, chaúng bieát Phaät, Phaùp, Taêng, chaúng bieát phaùp thieän, phaùp baát thieän, hoaëc duøng thaân, khaåu yù, aùc laøm thaân Phaät chaûy maùu, hoaëc phæ baùng Chaùnh phaùp, hoaëc phaù hoøa hôïp Taêng, hoaëc gieát La haùn chaân nhaân, hoaëc gieát cha meï, hoaëc khôûi ñuû möôøi nghieäp baát thieän, hoaëc ñaõ laøm, ñang laøm, seõ laøm, hoaëc thaáy ngöôøi khaùc laøm khen ngôïi, tuøy hyû, hoaëc duøng ba nghieäp cuûa thaân, boán nghieäp cuûa mieäng, ba nghieäp cuûa yù ñeå taïo taùc caùc vieäc aùc , duøng lôøi aùc maéng nhieác phæ baùng ngöôøi khaùc, hoaëc ñong löôøng non

SOÁ 1491 - KINH BOÀ TAÙT TAÏNG 731

thieáu, côø gian baïc laän vôùi ngöôøi, hoaëc khi sanh trong saùu ñöôøng laøm phieàn loøng meï cha, hoaëc laáy vaät cuûa chuøa thaùp, hoaëc duøng vaät cuûa Taêng, hoaëc duøng vaät cuûa Taêng boán phöông, hoaëc phaù giôùi maø Phaät ñaõ cheá, hoaëc chaúng nghe lôøi Hoøa Thöôïng, A Xaø Leâ, hoaëc saân haän, hoaëc maéng nhieác, hoaëc phæ baùng Thanh Vaên, Duyeân giaùc, Ñaïi thöøa; hoaëc do boûn xeûn, ganh

gheùt maø taïo caùc nghieäp aùc, hoaëc chöôi maéng Nhö lai, hoaëc phaùp noùi laø phi phaùp, hoaëc phi phaùp noùi laø phaùp, taát caû caùc toäi aùc nhö theá, nay con höôùng veà Chö Phaät ôû möôøi phöông phaùt loà saùm hoái. Xin chö Nhö lai thaáy, bieát, vaø chöùng tri. Con ôû tröôùc Phaät, nhaát taâm phaùt loà, khoâng daùm che giaáu. Ñaõ phaùt loà roài, veà sau theà khoâng daùm laøm nöõa. Caùc nghieäp aùc aáy ñaùng bò ñoïa vaøo ñòa nguïc, ngaï quæ, suùc sanh, A tu la hoaëc bò rôi vaøo taùm naïn. Nguyeän xin caùc toäi aùc aáy hoâm nay ñöôïc tieâu dieät, vò lai khoâng sanh nöõa. Hoâm nay con ôû tröôùc chö Phaät, phaùt loà saùm hoái, khoâng daùm che giaáu. Sau khi phaùt loà, theà khoâng taùi phaïm. Nhö caùc Boà taùt quaù khöù vì tu haønh Boà ñeà, nhö söï saùm hoái cuûa caùc ngaøi, hoâm nay, con cuõng saùm hoái nghieäp chöôùng ngaïi nhö vaäy. Sau khi phaùt loà, khoâng daùm taùi phaïm. Nhö caùc Ñaïi Boà taùt vò lai seõ saùm hoái, con cuõng phaùt loà saùm hoái nhö vaäy. Sau khi phaùt loà, theà khoâng taùi phaïm. Nhö Ñaïi Boà taùt hieän taïi trong möôøi phöông vì tu haønh Boà ñeà, hieän ñang saùm hoái, con cuõng phaùt loà saùm hoái nhö vaäy, theà khoâng taùi phaïm. Nhö caùc Ñaïi Boà taùt trong ba ñôøi quaù khöù, vò lai, hieän taïi vì tu haønh Boà ñeà, ñaõ saùm hoái, seõ saùm hoái, ñang saùm hoái, con cuõng saùm hoái nhö theá, theà khoâng taùi phaïm. Naày Xaù Lôïi Phaát! Caùc thieän nam, thieän nöõ neân saùm hoái nhö theá. Vì vaäy, naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu thieän nam, thieän nöõ naøo muoán ñaït ñöôïc taát caû caùc phaùp thanh tònh, khoâng coù chöôùng ngaïi, thì caàn phaûi, saùm hoái caùc nghieäp chöôùng aùc nhö theá. Ñaõ phaùt loà roài, theà khoâng taùi phaïm. Neáu muoán sanh vaøo doøng hoï giaøu sang Saùt lôïi, coù nhieàu cuûa baùu, coù töôùng maïo toát ñeïp, vaø ai muoán ñaéc Ñaïi thöøa thì neân saùm hoái nhö theá. Neáu muoán ñöôïc ñòa vò cuûa Töù thieân vöông thì neân saùm hoái nhö theá. Neáu muoán ñöôïc sanh leân coõi trôøi Ba möôi ba, trôøi Dieäm Ma, trôøi Ñaâu Suaát ñaø, trôøi Hoùa Laïc, trôøi Tha Hoùa Töï Taïi, thì neân saùm hoái nhö theá. Neáu muoán ñöôïc sanh leân coõi trôøi Phaïm thaân, trôøi Phaïm phuù laâu, trôøi Ñaïi phaïm, trôøi Thieåu quang, Voâ löôïng quang, Quang huy, Thieåu Tònh, Voâ löôïng tònh, Bieán tònh, Thoï Phöôùc Voâ Quaùi ngaïi, trôøi Quaû thaät, trôøi Voâ töôûng, Baát phieàn, Baát nhieät, Thieän kieán, Thieän hieän, Saéc cöùu caùnh thì neân saùm hoái nhö theá. Neáu muoán sanh veà coõi Voâ saéc, Khoâng xöù, Thöùc xöù, Baát duïng xöù, Phi töôûng phi phi töôûng xöù thì neân saùm hoái nhö theá. Neáu muoán ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, Tö-Ñaø-haøm, A-na-haøm, A-la-haùn thì neân saùm hoái nhö

theá. Neáu muoán ñaéc ba Minh, saùu Thoâng, thaàn löïc töï taïi, caên trí thoâng lôïi cuûa Thanh-vaên, neáu muoán ñaéc quaû Boà ñeà Duyeân-giaùc thì neân saùm hoái nhö theá. Neáu muoán ñaéc trí nhaát thieát, trí thanh tònh, trí baát khaû tö nghì, trí voâ ñaúng ñaúng, trí chaùnh bieán thì neân saùm hoái nhö theá . Naày Xaù Lôïi Phaát! Vì sao? Vì taát caû caùc phaùp do nhaân duyeân sanh. Nhö lai ñaõ noùi phaùp töø duyeân sanh, phaùp töø duyeân dieät, do nhôn duyeân maø thay ñoåi; phaùp aáy trong quaù khöù ñaõ dieät, ñaõ chuyeån, nghieäp aáy khoâng chöôùng ngaïi. Caùc phaùp aáy, vò lai cuõng khoâng chöôùng ngaïi. Naày Xaù Lôïi Phaát! Vì sao? Vì taát caû

caùc phaùp maø Nhö lai ñaõ noùi thaûy ñeàu roãng laëng, khoâng coù chuùng sanh, khoâng coù maïng soáng, khoâng coù ngöôøi, chaúng sanh, chaúng dieät. Naày Xaù Lôïi Phaát! Taát caû caùc phaùp, do töï thaân taïo taùc, töï thaân aáy cuõng laø söï hieän höõu. Naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu thieän nam! Thieän nöõ muoán vaøo phaùp tueä naày thì ñoù goïi laø khoâng coù chuùng sanh thaät söï; nhö vaäy goïi laø dieät töø taát caû caùc nghieäp chöôùng. Baáy giôø, Tröôûng laõo Xaù Lôïi Phaát baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Thieäân nam, thieän nöõ muoán ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, muoán chöùng ñaéc thöøa Thanh-vaên, thöøa Duyeân-giaùc, Ñaïi thöøa, hoaëc coù ngöôøi khaùc tu coâng ñöùc, thì seõ phaùt sanh caên laønh tuøy hyû nhö theá naøo? Ñöùc Phaät baûo Xaù Lôïi Phaát! - Thieän nam, thieän nöõ, neáu muoán tuøy hyû thì ngaøy ñeâm saùu thôøi, maëc aùo baøy vai phaûi, goái phaûi quyø saùt ñaát, cung kính chaáp tay, noùi:" Neáu coù chuùng sanh naøo ôû möôøi phöông ñaõ laøm vieäc coâng ñöùc, hoaëc boá thí, hoaëc trì Giôùi, hoaëc tu haønh, thì con ñoái vôùi hoï, tuøy hyû taát caû, vì ñoù laø söï tuøy hyû baäc nhaát, tuøy hyû hôn heát, tuøy hyû toái thöôïng, tuøy hyû voâ thöôïng, tuøy hyû voâ ñaúng, tuøy hyû voâ ñaúng ñaúng, con ñeàu tuøy hyû nhö theá . Neáu coù chuùng sanh naøo ôû trong möôøi phöông seõ laøm vieäc coâng ñöùc, hoaëc boá thí, hoaëc trì giôùi, hoaëc tu haønh, con ñoái vôùi hoï, ñeàu tuøy hyû taát caû, vì ñoù laø söï tuøy hyû baäc nhaát, tuøy hyû hôn heát, tuøy hyû toái thöôïng, tuøy hyû voâ thöôïng, tuøy hyû voâ ñaúng, tuøy hyû voâ ñaúng ñaúng, con ñeàu tuøy hyû nhö theá. Neáu coù chuùng sanh naøo ôû trong möôøi phöông ñang laøm vieäc coâng ñöùc, hoaëc boá thí, hoaëc trì giôùi, hoaëc tu haønh, con ñoái vôùi hoï, ñeàu tuøy hyû taát caû, vì ñoù laø söï tuøy hyû baäc nhaát, tuøy hyû hôn heát, tuøy hyû toái thöôïng, tuøy hyû voâ thöôïng, tuøy hyû voâ ñaúng, tuøy hyû voâ ñaúng ñaúng, con ñeàu tuøy hyû nhö theá. Hoaëc ñoái vôùi coâng ñöùc cuûa caùc Boà taùt môùi phaùt taâm Boà ñeà, hoaëc coâng ñöùc cuûa Boà taùt ñaõ tu haønh traêm kieáp, hoaëc coâng ñöùc cuûa Boà taùt ñaõ ñaéc Phaùp nhaãn voâ

sanh, hoaëc coâng ñöùc cuûa Boà taùt ñaõ ñaéc quaû vò baát thoái, hoaëc coâng ñöùc cuûa Boà taùt töø ñòa thöù nhaát laàn löôït ñeán Ñòa thöù möôøi, con ñeàu tuøy hyû taát caû, vì ñoù laø söï tuøy hyû baäc nhaát, tuøy hyû hôn heát, cho ñeán tuøy hyû voâ ñaúng ñaúng. Neáu Boà taùt tröôùc ñaõ tu haønh saùu Ba-la-maät töông öng caên laønh coâng ñöùc thì con ñeàu tuøy hyû, vì ñoù laø söï tuøy hyû baäc nhaát, cho ñeán tuøy hyû voâ ñaúng ñaúng. Neáu Boà taùt vò lai seõ tu haønh saùu Ba-la-maät töông öng vôùi caên laønh coâng ñöùc thì con ñeàu tuøy hyû, vì ñoù laø söï tuøy hyû baäc nhaát cho ñeán tuøy hyû voâ ñaúng ñaúng. Neáu caùc Boà taùt hieän taïi ñang tu haønh saùu Ba-la-maät töông öng vôùi coâng ñöùc, thì con ñeàu tuøy hyû, vì ñoù laø söï tuøy hyû baäc nhaát, cho ñeán tuøy hyû voâ ñaúng ñaúng; ñoái vôùi coâng ñöùc maø Nhö lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri trong quaù khöù ñaõ ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, ñaõ chuyeån Phaùp luaân, vì laøm lôïi ích cho chuùng sanh, vì laøm an oån cho chuùng sanh, vì thöông xoùt chuùng sanh, ñem nghóa lyù laøm lôïi ích cho chuùng sanh vaø coâng ñöùc cuûa chö thieân, loaøi ngöôøi,

Thanh-vaên, Duyeân-giaùc, Boà taùt ñaõ taïo ra, con ñeàu tuøy hyû. Ñoái vôùi coâng ñöùc maø Nhö Lai vò lai seõ ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, seõ chuyeån Phaùp luaân, vì lôïi ích cuûa chuùng sanh, vì laøm an oån cho chuùng sanh, vì thöông xoùt chuùng sanh, ñem nghóa lyù laøm lôïi ích cho chuùng sanh vaø coâng ñöùc chö thieân, loaøi ngöôøi, Thanh- vaên, Duyeân-giaùc, Boà taùt, seõ taïo ra, con ñeàu tuøy hyû. Ñoái vôùi coâng ñöùc maø chö Phaät hieän taïi trong möôøi phöông, ñang ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, ñang chuyeån Phaùp luaân, ñang ñoát ñuoác phaùp, ñang ñaùnh troáng phaùp, ñang thoåi loa phaùp, ñang döïng côø phaùp, ñang duøng phaùp thí laøm cho chuùng sanh ñöôïc ñaày ñuû, laøm lôïi ích cho chuùng sanh, laøm an oån cho chuùng sanh, thöông xoùt theá gian, ñem nghóa lí laøm lôïi ích cho taát caû ngöôøi, trôøi, hoaëc coâng ñöùc maø haøng Thanh-vaên, Duyeân-giaùc, Ñaïi thöøa, ñang taïo ra, con ñeàu tuøy hyû, vì ñoù laø söï tuøy hyû baäc nhaát, cho ñeán tuøy hyû voâ ñaúng ñaúng. Naày Xaù Lôïi Phaát! Ñaây goïi laø chöùa nhoùm tuøy hyû coâng ñöùc. Vôùi coâng ñöùc tuøy hyû, neáu thieän nam, thieän nöõ naøo tu haønh coâng ñöùc naày thì ñaït ñöôïc phöôùc baùo khoâng theå tính ñeán, khoâng theå löôøng. Naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu chuùng sanh trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi cho ñeán chuùng sanh trong caùc theá giôùi nhieàu nhö caùc soâng Haèng ñeàu dieät taän caùc laäu thaønh A la haùn, neáu coù thieän nam thieän nöõ naøo troïn ñôøi duøng boán söï cuùng döôøng, laïi coù thieän nam thieän nöõ naøo tuøy hyû coâng ñöùc nhö theá thì coâng ñöùc naøy hôn coâng ñöùc cuùng döôøng aáy voâ löôïng, voâ bieân. Vì vaäy, naày Xaù Lôïi Phaát, neáu thieän nam, thieän nöõ naøo muoán ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng thì neân tuøy hyû. Neáu ngöôøi nöõ naøo

muoán ñöôïc thaân nam thì neân tuøy hyû. Baáy giôø, Tröôûng laõo Xaù Lôïi Phaát baïch Phaät: - Theá Toân ñaõ noùi tuøy hyû. Neáu vì aùnh quang minh cuûa Boà taùt ôû hieän taïi vaø vò lai thì neân khuyeán thænh nhö theá naøo? Ñöùc Phaät baûo Xaù Lôïi Phaát: Neáu thieän nam, thieän nöõ muoán ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, hoaëc Thanh-vaên thöøa, hoaëc Duyeân-giaùc thöøa, hoaëc Ñaïi thöøa, hoaëc chuùng sanh khaùc thì ngaøy ñeâm saùu thôøi maëc aùo vai phaûi, goái phaûi quyø saùt ñaát, cung kính chaáp tay, noùi: “Con kính leã taát caû chö Phaät Theá Toân. Chö Phaät hieän taïi ôû möôøi phöông ñaõ ñaéc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng, Chaùnh Giaùc, ñang Chuyeån Phaùp luaân, con ñaõ leã laïy Ñöùc Phaät aáy. Hoâm nay con thænh caàu chuyeån Phaùp luaân. Xin chö Phaät Theá Toân chuyeån Phaùp luaân, xin ñoát ñeøn phaùp, xin khai môû maét phaùp, xin ñoát ñuoác phaùp, xin noåi maây phaùp, xin thoåi loa phaùp, xin ñaùnh troáng phaùp, xin döïng côø phaùp vì laøm lôïi ích cho chuùng sanh, laøm an oån cho chuùng sanh, vì thöông xoùt theá gian, vì laøm lôïi ích cho taát caû trôøi, ngöôøi”. Naày Xaù Lôïi Phaát! Ngaøy ñeâm saùu thôøi, maëc aùo baøy vai phaûi, goái phaûi quyø saùt ñaát, cung kính chaáp tay noùi: “Con kính leã taát caû chö Phaät Theá Toân. Neáu chö Phaät ôû möôøi phöông muoán vaøo Nieát baøn, thì con seõ kính thænh chö Phaät aáy truï laâu ôû ñôøi, vì lôïi ích cho chuùng sanh, an oån chuùng sanh, thöông xoùt chuùng sanh, duøng nghóa lyù laøm lôïi ích cho taát caû

ngöôøi, trôøi. Con vì Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng maø thöïc haønh söï kính thænh naày. Naày Xaù Lôïi Phaát! Ñaây goïi laø coâng ñöùc khuyeán thænh. Vôùi coâng ñöùc khuyeán thænh naày, coâng ñöùc maø thieän nam, thieän nöõ aáy ñaït ñöôïc khoâng theå tính ñeám, suy löôøng. Naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu coù thieän nam, thieän nöõ traûi ñaày baûy baùu caû Ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi ñeå cuùng döôøng Nhö Lai, so saùnh, thì coâng ñöùc cuûa thieän nam, thieän nöõ khuyeán thænh ñaõ noùi tröôùc vaãn hôn coâng ñöùc naày voâ löôïng voâ bieân. Naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu traûi baûy baùu ñaày caùc theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng ñeå cuùng döôøng chö Nhö lai neáu so saùnh, thì coâng ñöùc khuyeán thænh cuûa thieän nam, thieän nöõ tröôùc, vaãn hôn coâng ñöùc naày voâ löôïng, voâ bieân. Khuyeán thænh ñaáng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng nhö vaäy laø söï khuyeán thænh cuûa ta. Naày Xaù Lôïi Phaát! Ñaây goïi laø coâng ñöùc khuyeán thænh vôùi phöôùc ñöùc khuyeán thænh naøy, neáu thieän nam, thieän nöõ naøo hieän ñang khuyeán thænh thì coâng ñöùc chaúng theå suy löôøng. Vì sao? Naày Xaù Lôïi Phaát! Tröôùc

SOÁ 1491 - KINH BOÀ TAÙT TAÏNG 735

kia, ta tu haønh haïnh Boà ñeà, ta ñaõ khuyeán thænh chö Phaät chuyeån Phaùp luaân nhö vaäy. Do coâng ñöùc naày ta ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. Ñeá Thích, chuû thieân, chö theá giôùi Ta baø laø Phaïm Thieân Vöông.v.v... cuõng khuyeán thænh ta chuyeån Phaùp luaân, laøm nhieàu ñieàu lôïi ích an oån cho theá gian, cho ñeán duøng nghóa lyù laøm lôïi ích cho taát caû Trôøi, Ngöôøi. Naày Xaù Lôïi Phaát! Tröôùc kia Ta khuyeán thænh chö Nhö lai vì muoán Chaùnh phaùp truï laâu ôû ñôøi. Ta vì caên laønh coâng ñöùc naày maø ñaéc möôøi Löïc, boán Voâ uùy, möôøi taùm phaùp Baát coïng, ñaéc boán Bieän taøi voâ ngaïi, ñaéc ñaïi töø ñaïi bi. Duø Ta ñaõ nhaäp Nieát baøn, nhöng phaùp cuûa Ta seõ toàn taïi laâu daøi. Baáy giôø, Tröôûng laõo Xaù Lôïi Phaát baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Thieän nam, thieän nöõ muoán ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, hoaëc Thanh-vaên thöøa, hoaëc Duyeân-giaùc thöøa, hoaëc Ñaïi thöøa, hoaëc chuùng sanh khaùc, phaûi haønh hoài höôùng caên laønh Nhaát thieát trí nhö theá naøo? Khi aáy, Ñöùc Phaät baûo Xaù Lôïi Phaát: - Neáu Thieän nam, thieän nöõ naøo muoán ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, hoaëc Thanh-vaên thöøa, hoaëc Duyeân-giaùc thöøa, hoaëc Ñaïi thöøa, hoaëc chuùng sanh khaùc, thì ngaøy ñeâm saùu thôøi, maëc aùo baøy vai phaûi, goái phaûi quyø saùt ñaát, cung kính chaáp tay, noùi: “Nhöõng caên laønh coâng ñöùc maø con ñaõ taïo ñöôïc trong voâ thæ sanh töû, nhö hoaëc ñoái vôùi Phaät, ñoái vôùi Phaùp, ñoái vôùi Taêng, hoaëc moät ngöôøi cho ñeán cho suùc sanh moät vaét côm, hoaëc saùm hoái, hoaëc khuyeán thænh, hoaëc tuøy hyû, hoaëc coâng ñöùc quy y Tam baûo, thoï Giôùi, taát caû ñeàu hôïp laïi hoài höôùng cho taát caû chuùng sanh. Nhö chö Phaät Theá Toân duøng Hieän trí, Voâ tröôùc trí hoài höôùng cho taát caû chuùng sanh, con cuõng nhö vaäy, hoài höôùng cho taát caû chuùng sanh, nhö tay caàm ngoïc baùu boá thí cho taát caû, nhö maây rôi möa xuoáng thaám nhuaän khoâng cuøng, khoâng giaûm, söï giaøu sang cuûa chuùng sanh khoâng giaûm, ñeå coâng ñöùc khoâng giaûm, phaùp khoâng giaûm, trí tueä khoâng giaûm, nhaïo thuyeát khoâng giaûm, vì ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng khoâng giaûm, ñeå ñaéc

Nhaát thieát trí, con duøng coâng ñöùc boá thí cho chuùng sanh naày, taát caû ñeàu hôïp laïi hoài höôùng veà Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. Nhôø caên laønh naày, nguyeän laøm cho taát caû chuùng sanh cuõng ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, ñaéc Nhaát thieát trí. Nhö chö Boà taùt tröôùc ñaây vì Boà ñeà maø tu haønh caên laønh, hoài höôùng vì Nhaát thieát trí, con cuõng nhö vaäy, hoài höôùng vì Nhaát thieát trí. Nhôø caên laønh naày con seõ ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, ñaéc Nhaát thieát trí. Nhö chö Boà taùt vò lai, seõ tu haønh hoài höôùng caên laønh, vì Nhaát thieát trí, con cuõng nhö vaäy,

vì hoài höôùng caên laønh, vì Nhaát thieát trí. Nhö chö boà taùt hieän taïi, ñang tu haønh caên laønh vì Nhaát thieát trí, con cuõng nhö vaäy, hoài höôùng caên laønh vì Nhaát thieát trí. Nhôø caên laønh naày, nguyeän cho taát caû chuùng sanh ñeàu ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng , ñaéc Nhaát thieát trí. Nhö ñöùc Phaät Thích Ca Maâu Ni tröôùc kia ngoài nôi coäi caây Boà ñeà truï ñònh voâ caáu khoâng theå nghó baøn, thu phuïc ma aùc. Caùc phaùp hieän höõu, coù theå bieát, coù theå thaáy, coù theå roõ, vaøo luùc gaàn saùng, khi sao mai moïc, duøng nhaát nieäm töông öng vôùi tueä haønh, “dieät khoå ñaïo” chöùng ñaéc “Ñeà hoà”, con cuõng nhö vaäy, taát caû chuùng sanh hoïc theo Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, nhö Nhö Lai Voâ Löôïng Quang Minh, Nhö Lai Thaéng Quang Minh, Nhö Lai Thanh Tònh Quang Minh, Nhö Lai Coâng ñöùc Quang Minh, Nhö lai Sö Töû, Nhö Lai Baùch Quang, Nhö Lai Cao Minh, Nhö lai Voõng Quang, Nhö Lai Chaâu Quang, Nhö lai Hoûa Quang, Nhö Lai Quang Vöông, Nhö Lai Trang Nghieâm, Nhö Lai Baûo Traøng, Nhö Lai Phaùp Traøng, Nhö Lai Thaéng Thaân.v.v... ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri vaø nhö chö Phaät Theá Toân khaùc ñaõ ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, ñaõ chuyeån Phaùp luaân, vì lôïi ích cho nhieàu chuùng sanh, vì laøm an oån cho caùc chuùng sanh, vì thöông xoùt theá gian, cho ñeán duøng nghóa lyù laøm lôïi ích cho taát caû trôøi, ngöôøi, con cuõng nhö theá, vì taát caû chuùng sanh maø ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng , seõ chuyeån Phaùp luaân, vì lôïi ích cho nhieàu chuùng sanh, vì an oån cho chuùng sanh, vì thöông xoùt theá gian, cho ñeán duøng nghóa lyù laøm lôïi ích taát caû ngöôøi, trôøi. Naày Xaù Lôïi Phaát! Ñaây goïi laø coâng ñöùc hoài höôùng. Coâng ñöùc naày hôn coâng ñöùc boá thí tröôùc caû traêm phaàn, ngaøn vaïn öùc phaàn, cho ñeán tính ñeám, thí duï cuõng khoâng theå saùnh kòp. Naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu thieän nam, thieän nöõ thoï trì Kinh naày, giaûng noùi cho moïi ngöôøi, thì coâng ñöùc ñaït ñöôïc voâ soá voâ löôïng. Naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu coù ngöôøi coù theå khieán cho ñuû loaïi chuùng sanh ôû ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi, trong khoaûng moät nieäm ñeàu ñöôïc thaân ngöôøi, roài laïi coù theå khieán cho ñaéc Boà ñeà Duyeân-giaùc, thöôøng duøng boán söï cuùng döôøng, cuùng döôøng cho moãi Duyeân-giaùc baûy baùu nhö nuùi Tu Di, cöù nhö theá haèng ngaøy cho ñeán luùc vò aáy nhaäp Nieát baøn, nhaäp Nieát baøn roài, döïng thaùp baûy baùu, duøng hoa höông côø, loïng ñeå cuùng döôøng, thì naày Xaù Lôïi Phaát, theo yù oâng thì sao? Thieän nam, thieän nöõ aáy, ñaõ ñaït ñöôïc coâng ñöùc coù nhieàu chaêng? Xaù Lôïi Phaát ñaùp: - Baïch theá Toân! Nhieàu laém! Baïch Thieän Theä! Nhieàu laém! - Naày

Xaù Lôïi Phaát! Thieän nam, thieän nöõ naøo thoï trì Kinh naày thì

SOÁ 1491 - KINH BOÀ TAÙT TAÏNG 737

coâng ñöùc ñaït ñöôïc laïi caøng nhieàu hôn coâng ñöùc treân. Ñem coâng ñöùc naøy hoài höôùng veà Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng thì coâng ñöùc naày hôn coâng ñöùc tröôùc traêm phaàn, ngaøn vaïn öùc phaàn, cho ñeán tính ñeám, thí duï cuõng khoâng theå kòp. Vì sao? Naày Xaù Lôïi Phaát! Vì thieän nam, thieän nöõ tin Kinh naày, khuyeán thænh chö Phaät khaép möôøi phöông chuyeån Phaùp luaân, nhö ta ñaõ noùi laø phaùp thí hôn taøi thí. Baáy giôø, boán Chuùng goàm moät vaïn ngöôøi ñeàu ñöùng daäy, söûa laïi aùo vai phaûi, goái phaûi saùt ñaát, chaáp tay höôùng Phaät, thöa: - Baïch Theá Toân! Chuùng con seõ thoï trì Kinh naày, giaûng noùi,cho moïi ngöôøi hoï seõ tin theo. Vì sao? Baïch Theá Toân! Vì chuùng con muoán ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. Chuùng con seõ thaønh töïu caên laønh nhö theá, phaùp laønh nhö theá. Khi aáy, Thieân Vöông Ñeá Thích duøng hoa trôøi raûi cuùng döôøng Theá Toân vaø kinh phaùp naày, roài baïch: - Baïch Theá Toân! Kinh naày coù coâng ñöùc lôùn vì laøm taêng tröôûng caên laønh cuûa caùc Boà taùt, vì dieät tröø nghieäp chöôùng. Ñöùc Phaät baûo Ñeá Thích: - Ñuùng vaäy! Ñuùng vaäy! Kieàu Thi Ca! Vì sao? Naày Thieân Vöông! Ta nhôù veà voâ soá kieáp quaù khöù, khi aáy coù Ñöùc Ñaïi Quang Tuï Nhö lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri xuaát hieän ôû ñôøi. Naày Thieân Vöông! Ñaïi Quang Tuï Nhö lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri thoï saùu möôi taùm öùc tuoåi, laàn ñaàu tieân thuyeát phaùp coù traêm ngaøn vaïn öùc ñeä töû. Taát caû hoï ñeàu laø A-la-haùn ñaõ dieät taän caùc laäu. Thuyeát phaùp laàn thöù hai, coù chín möôi chín ngaøn öùc ñeä töû, cuõng ñeàu dieät taän caùc laäu, ñaéc A-la-haùn. Thuyeát phaùp laàn thöù ba, coù chín möôi taùm öùc traêm ngaøn ñeä töû, ñoaïn taän caùc laäu, ñaéc A-la-haùn. Naày Thieân Vöông! Ñöùc Ñaïi Quang Minh Tuï Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri vì taát caû theá gian, chö thieân, Phaïm vöông, Sa-moân, Baø- la-moân neân truï theá traûi qua saùu möôi taùm öùc tuoåi. Khi aáy, Thieân vöông Ñeá Thích vaø boán Chuùng theo Nhö lai Quang Minh Tuï thoï trì Kinh naày vì taïo nhieàu lôïi ích cho taát caû theá gian, vì thaønh töïu Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. Laïi coù moät thieân nöõ teân laø Kieät-giaø-ñaø thoï trì Kinh naày, phaùt taâm Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, lìa boû thaân nöõ ñöôïc thaân nam, thöôøng sanh trong coõi ngöôøi, trôøi, khoâng traûi qua ñöôøng aùc, taùm vaïn boán ngaøn ñôøi laøm Chuyeån luaân vöông. Naày Kieàu Thi Ca! Theo yù oâng thì sao? Ñeán nay ngöôøi nöõ Kieät- giaø-ñaø kia ñaâu phaûi ngöôøi naøo khaùc maø ñoù chính laø thaân Ta. Thuôû xöa, Ta ôû trong öùc traêm ngaøn theá giôùi gaëp voâ soá Phaät ñoàng moät hieäu laø Nhö lai Quang Minh Tuï. ÔÛ choã cuûa nhöõng Phaät aáy, Ta ñeàu nghe Kinh naày.

738 BOÄ LUAÄT 12

Neáu thieän nam, thieän nöõ naøo nghe danh hieäu ñöùc Nhö lai naày chaéc chaén seõ ñaéc Ñaïi Baùt Nieát baøn. Neáu coù ngöôøi nöõ nghe danh hieäu ñöùc Nhö lai Quang Minh Tuï naày thì seõ chuyeån thaân nöõ, khi tuoåi thoï heát thì khoâng coù nghi ngôø, taùn loaïn, chaúng coøn trôû laïi thoï thaân nöõ nöõa. Naày Kieàu Thi Ca!

Ñaïi coâng ñöùc cuûa Kinh naày coù theå thaâu toùm caên laønh cuûa caùc Ñaïi Boà taùt , coù khaû naêng dieät tröø caùc nghieäp chöôùng ngaïi. Baáy giôø, Ñeá Thích baïch Phaät: Baïch Theá Toân! Kinh naày teân gì? Vaø thoï trì theá naøo? Ñöùc Phaät baûo Ñeá Thích: Naày Kieàu Thi Ca! Kinh naày teân laø “Dieät nghieäp chöôùng ngaïi”, oâng neân thoï trì; cuõng goïi laø “Boà taùt taïng”, oâng neân thoï trì; cuõng goïi laø “Ñoaïn nhaát thieát nghi”, nhö vaäy maø thoï trì. Ñöùc Phaät giaûng thuyeát kinh naøy roài, Thieân Vöông Ñeá Thích vaø Tröôûng laõo Xaù Lôïi Phaát, chuùng Tyø-kheo vaø caùc Boà taùt, trôøi, ngöôøi, A- tu-la, Caøn-thaùt-baø, taát caû theá gian nghe lôøi Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH XAÙ LÔÏI PHAÁT HOÁI QUAÙ SOÁ 1492

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1492

KINH XAÙ LÔÏI PHAÁT HOÁI QUAÙ Haùn dòch: Ñôøi Haäu haùn Tam Taïng An Theá Cao, ngöôøi nöôùc An Töùc.

Khi Ñöùc Phaät ôû taïi nuùi Kyø Xaø Quaät, thuoäc thaønh La Duyeät Kyø, cuøng ngoài vôùi moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø kheo vaø moät ngaøn vò Boà taùt, vò ñeä töû baäc nhaát laø Xaù Lôïi Phaát ñöùng daäy, quyø goái chaáp tay baïch Phaät: - Neáu coù thieän nam, thieän nöõ naøo yù muoán caàu Phaät ñaïo, nhöng neáu ñôøi tröôùc laøm aùc thì seõ saùm hoái nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Laønh thay! Laønh thay! Xaù Lôïi Phaát lo nghó ñeán söï toát ñeïp cho chö thieân vaø loaøi ngöôøi neân môùi hoûi nhö vaäy. Ñöùc Phaät daïy tieáp: - Neáu coù thieän nam, thieän nöõ muoán caàu ñaïo A-la-haùn, muoán caàu ñaïo Phaät Bích Chi, muoán caàu Phaät ñaïo, muoán bieát vieäc quaù khöù, vò lai thì neân thöôøng nhaäp ñònh vaøo luùc saùng sôùm, giöõa tröa vaø toái, vaøo luùc nöûa ñeâm gaø gaùy, taém röûa, chænh ñoán y phuïc, chaáp tay leã laïy möôøi phöông, höôùng veà moät phöông baát kì, noùi lôøi saùm hoái: “Nhöõng toäi aùc maø chuùng con ñaõ phaïm töø voâ soá kieáp veà tröôùc ñeán nay, cho ñeán ñôøi naày ñaõ phaïm daâm duïc, ñaõ phaïm saân haän, ñaõ phaïm ngu si, chaúng bieát thôøi coù Phaät, chaúng bieát thôøi coù Phaùp, chaúng bieát thôøi coù Tyø kheo Taêng, chaúng bieát thôøi thieän aùc, hoaëc thaân coù phaïm toäi, hoaëc mieäng coù phaïm toäi, hoaëc taâm coù phaïm toäi, hoaëc yù coù phaïm toäi, hoaëc yù muoán haïi Phaät, gheùt cheâ Kinh, Ñaïo, hoaëc ñaùnh Tyø-kheo Taêng, hoaëc gieát A-la-haùn, hoaëc gieát cha meï mình, hoaëc phaïm ba toäi veà thaân, boán toäi veà mieäng, ba toäi veà yù, töï mình saùt sanh, baûo ngöôøi saùt sanh, thaáy ngöôøi khaùc saùt sanh maø mình vui

742 BOÄ LUAÄT 12

theo; töï mình troäm caép, baûo ngöôøi khaùc troäm caép, thaáy ngöôøi troäm caép vui theo; töï mình doái traù ngöôøi, baûo ngöôøi doái traù ngöôøi, thaáy ngöôøi khaùc doái traù ngöôøi maø vui theo; töï mình noùi lôøi ly giaùn, baûo ngöôøi khaùc noùi

lôøi ly giaùn, thaáy ngöôøi khaùc noùi lôøi ly giaùn maø vui theo; töï mình maéng nhieác, baûo ngöôøi maéng nhieác, thaáy ngöôøi maéng nhieác maø vui theo; töï mình noùi doái, baûo ngöôøi khaùc noùi doái, thaáy ngöôøi noùi doái maø vui theo; töï mình ganh gheùt, baûo ngöôøi khaùc ganh gheùt, thaáy ngöôøi ganh gheùt maø vui theo; töï mình tham lam, baûo ngöôøi tham lam, thaáy ngöôøi tham lam maø vui theo; töï mình khoâng tin, baûo ngöôøi khoâng tin, thaáy ngöôøi khoâng tin maø vui theo; töï thaân khoâng tin "laøm thieän ñöôïc thieän", laøm aùc bò aùc," thaáy ngöôøi laøm aùc maø vui theo; töï mình troäm caép vaät thôø cuùng trong chuøa Phaät, hoaëc taøi vaät cuûa Tyø-kheo Taêng, baûo ngöôøi troäm caép, thaáy ngöôøi troäm caép maø vui theo; töï mình duøng caân nheï, ñaáu nhoû, thöôùc ngaén löøa doái ngöôøi, duøng caân naëng, ñaáu lôùn, thöôùc daøi gian laän cuûa ngöôøi, thaáy ngöôøi khaùc gian laän ngöôøi maø vui theo; töï mình cöôùp ñoaït, baûo ngöôøi cöôùp ñoaït, thaáy ngöôøi cöôùp ñoaït maø vui theo; töï mình aùc nghòch, baûo ngöôøi aùc nghòch, thaáy ngöôøi aùc nghòch maø vui theo..., nhöõng vieäc laøm ñoù, ñeán nay, ñaõ sanh vaøo naêm ñöôøng: khi thì ôû trong ñòa nguïc, luùc laïi ôû trong caàm thuù, khi ôû trong ngaï quæ, luùc laïi ôû trong loaøi ngöôøi, thaân ôû trong naêm ñöôøng naày, luùc soáng ñaõ phaïm toäi loãi, baát hieáu vôùi cha meï, baát hieáu vôùi sö tröôûng, chaúng kính baïn laønh, chaúng kính Sa-moân, baäc tu Ñaïo chaân chính, chaúng kính tröôûng laõo, khinh deã cha meï, coi thöôøng sö tröôûng, khinh cheâ ngöôøi caàu ñaïo A-la-haùn, khinh cheâ ngöôøi caàu Phaät Bích Chi, hoaëc phæ baùng ganh gheùt hoï; thaáy Phaät ñaïo noùi laø quaáy, thaáy aùc ñaïo noùi laø phaûi, thaáy chaùnh noùi baát chaùnh, thaáy baát chaùnh noùi chaùnh, nhöõng toäi loãi maø chuùng con ñaõ laøm, nguyeän höôùng ñeán möôøi phöông chö Phaät khaån caàu saùm hoái, khieán cho chuùng con ñôøi nay khoâng phaïm nhöõng toäi loãi ñoù nöõa, khieán cho chuùng con ñôøi sau cuõng khoâng bò nhöõng toäi loãi aáy." Vaäy thì höôùng veà möôøi phöông Chö Phaät caàu xin saùm hoái nhö theá naøo? Phaät coù khaû naêng thaáy roõ, thoâng suoát neân ôû tröôùc Ngaøi, chaúng daùm doái traù. Chuùng con coù toäi loãi chaúng daùm che giaáu, töø nay veà sau ñeàu khoâng daùm che giaáu. Ñöùc Phaät baûo Xaù Lôïi Phaát: - Neáu coù thieän nam, thieän nöõ naøo, khoâng muoán bò ñoïa vaøo ñòa nguïc, caàm thuù, ngaï quæ thì nhöõng toäi loãi ñaõ laøm ñeàu neân saùm hoái, chaúng neân che giaáu, sau khi thoï Giôùi, chaúng neân laøm aùc; chaúng muoán sanh choán bieân ñòa, choã khoâng coù Phaät, choã khoâng coù Kinh, choã khoâng coù Tyø- kheo Taêng, choã khoâng coù nghóa lyù, choã thieän aùc thì ñeàu phaûi saùm hoái,

SOÁ 1492 - KINH XAÙ LÔÏI PHAÁT HOÁI QUAÙ 743

khoâng neân che giaáu; neáu khoâng muoán bò ngu si, ñieác, ñui, caâm ngoïng, khoâng muoán bò sanh vaøo nhaø gieát suùc vaät, chaøi löôùi, saên baén, cai nguïc, ngheøo khoå thì ñeàu neân saùm hoái, chaúng neân che giaáu; ngöôøi nöõ muoán caàu con trai thì neân saùm hoái;muoán ñaéc ñaïo Tu-ñaø-hoaøn, chaúng vaøo laïi ñòa nguïc, ngaï quæ thì ñeàu neân saùm hoái; muoán ñaéc ñaïo Tö-ñaø-haøm, sanh leân trôøi, sanh laøm ngöôøi, muoán ñaéc ñaïo A-na-haøm sanh leân coõi trôøi thöù hai möôi boán, muoán ñaéc Nieát baøn tòch dieät cuûa A-la-haùn, muoán ñaéc A-la- haùn ôû theá gian, muoán ñaéc ñaïo Phaät Bích Chi, muoán bieát vieäc sanh töû thì ñeàu

neân saùm hoái toäi loãi, khoâng neân che giaáu. Ñöùc Phaät baûo Xaù Lôïi Phaát: - Neáu coù thieän nam, thieän nöõ moãi ngaøy ba laàn ñaûnh leã Chö Phaät hieän taïi trong möôøi phöông, thì chö Phaät ôû möôøi phöông ñeàu ñem söï trung chaùnh daïy laïi cho ngöôøi trong thieân haï. Maët trôøi, maët traêng chieáu saùng khieán daân chuùng laøm vieäc toát, Phaät duøng Kinh, Ñaïo, möa khaép thieân haï, ví nhö trôøi möa laøm cho traêm loaïi luùa, coû caây ñeàu töôi toát, Ñöùc Phaät duøng Kinh, Ñaïo röôùi möa xuoáng thieân haï cho neân sanh ra haàu, vöông, Töù Thieân Vöông, treân ñeán coõi trôøi Ba möôi ba, giaøu sang sung söôùng, Phaät laïi laøm sanh ra Tu Ñaø hoaøn, Tö Ñaø haøm, A-na-haøm, A-la- haùn. Xin Chö Phaät ôû möôøi phöông nghe chuùng con theä nguyeän; “Daân chuùng trong thieân haï, caùc loaøi boø, bay, maùy, ñoäng, laøm caùc vieäc toát, xaáu, hoaëc ngöôøi boá thí, hoaëc ngöôøi noã löïc giöõ ñaïo, khoâng huûy Kinh, Giôùi, hoaëc ngöôøi thöông yeâu nghó ñeán moïi ngöôøi, hoaëc ngöôøi laøm voâ löôïng vieäc thieän, hoaëc ngöôøi cuùng döôøng Boà taùt vaø caùc Tyø-kheo Taêng, hoaëc ngöôøi boá thí cho phaøm phu vaø keû baàn cuøng, cho ñeán ngöôøi thöông yeâu loaøi caàm thuù, chuùng con ñeàu khuyeân hoï laøm ñieàu thieän, giuùp hoï hoan hyû. Ngöôøi maø chö Phaät quaù khöù ñaõ coù theå ñoä cho hoï ñaéc Nieát baøn, chuùng con ñeàu giuùp hoï hoan hyû. Ngöôøi maø chö Phaät vò lai daïy hoï laøm ñieàu thieän, xa lìa naêm ñöôøng aùc sanh töû, cho ñeán laøm cho ñaéc ñaïo A-la-haùn, Phaät Bích Chi, chuùng con ñeàu giuùp hoï, chuùng con vui veû khuyeán khích , khieán hoï laøm thieän gioáng nhö Phaät. Ngöôøi maø chö Phaät ôû möôøi phöông hieän taïi ñang hoùa ñoä, daïy hoï boá thí, khoâng phaïm Kinh, Giôùi, thöông yeâu moïi ngöôøi, loaøi boø, bay, maùy, ñoäng, ñeàu khieán thoaùt ñòa nguïc, caàm thuù, ngaï quyû ngu si, baàn cuøng; cho ñeán khieán ñaéc ñaïo Tu-ñaø-hoaøn, Tö- ñaø-haøm, A-na-haøm, A-la-haùn, Phaät Bích Chi, Nieát baøn, chuùng con ñeàu vui veû khuyeán khích khieán hoï laøm thieän, giuùp hoï hoan hyû. Caùc Boà taùt quaù khöù chöa thaønh Phaät ñaõ laøm thieän laø thöïc haønh saùu Ba-la-maät: thöïc haønh Ñaøn Ba-la-maät laø boá thí, thöïc haønh Thí Ba-la-maät laø khoâng phaïm giôùi caám, thöïc haønh Saèn ñeà Ba-la-maät laø Nhaãn nhuïc, thöïc haønh Tinh taán

744 BOÄ LUAÄT 12

Ba-la-maät laø Tinh taán, haønh Thieàn Ba-la-maät laø nhaát taâm, thöïc Haønh Baùt nhaõ Ba-la-maät laø trí tueä, chö Boà taùt quaù khöù aáy, hoaëc thaønh töïu saùu Ba-la-maät, hoaëc phuïng haønh saùu Ba-la-maät, chuùng con ñeàu vui veû khuyeán khích, giuùp hoï hoan hyû. Chö Boà taùt vò lai seõ phuïng haønh saùu Ba- la-maät, chuùng con vui veû khuyeán khích, giuùp hoï hoan hyû. Boà taùt hieän taïi ñang phuïng haønh saùu Ba-la-maät, chuùng con vui veû khuyeán khích, giuùp hoï hoan hyû. Caùc phöôùc chuùng con ñaït ñöôïc ñeàu ban boá cho moïi ngöôøi, cha meï, loaøi boø, bay, maùy, ñoäng, loaøi hai chaân, loaøi boán chaân, loaøi nhieàu chaân trong möôøi phöông, ñeàu khieán ñöôïc phöôùc ñöùc cuûa Phaät, ñaéc quaû Bích Chi, laøm nhö vaäy, neáu so saùnh vôùi vieäc ñem, vaøng baïc vaät baùu ñaày trong boán thaønh lôùn duøng ñeå boá thí, thì traêm laàn hôn, ngaøn laàn hôn, vaïn laàn hôn, öùc laàn hôn. Ñöùc Phaät baûo Xaù Lôïi Phaát: - Neáu coù thieän nam, thieän nöõ moãi ngaøy ba thôøi moãi ñeâm ba thôøi cuùi ñaàu leã baùi chö Phaät ôû möôøi phöông

caàu; xin caùc ngaøi nghe lôøi thænh caàu cuûa chuùng con: “Chö Phaät ôû möôøi phöông ñaõ ñaéc quaû Phaät nhöng chöa thuyeát giaûng Kinh. Nay chuùng con khuyeán thænh caùc Ngaøi vì chö thieân, loaøi ngöôøi, loaøi boø, bay, maùy, ñoäng maø thuyeát kinh, khieán hoï tho- aùt khoûi ñòa nguïc, caàm thuù, ngaï quæ, ngu si, baàn cuøng, cho ñeán khieán hoï ñaéc ñaïo Neâ-hoaøn. Chö Phaät ôû möôøi phöông muoán vaøo Neâ-hoaøn, chuùng con nguyeän theo caàu xin quyù Ngaøi ñöøng nhaäp Neâ-hoaøn, seõ khieán cho chö thieân, loaøi ngöôøi, loaøi boø, bay, maùy, ñoäng ñöôïc höôûng phöôùc, khieán hoï ñeàu thoaùt khoûi ñòa nguïc, ngaï quæ. Ñöùc Phaät baûo Xaù Lôïi Phaát: - Vaøo ñôøi tröôùc, khi Ta coøn laøm Boà taùt, vui veû khuyeán thænh chö Phaät thuyeát Kinh, khoâng nhaäp Neâ hoaøn, do ñoù neân Ta thaønh Phaät. Laàn thöù nhaát Töù thieân vöông, Laàn thöù hai Thieân Vöông Ñeá Thích ñi xuoáng, chaáp tay ñaûnh leã caàu xin ta vì chö thieân, loaøi ngöôøi maø thuyeát giaûng Kinh, voâ soá chö thieân khuyeân ta ñöøng nhaäp Neâ hoaøn. Ñöùc Phaät baûo Xaù Lôïi Phaát: - Nhö vaäy, moïi ngöôøi ñeàu tuøy theo söï gieo troàng cuûa mình maø gaët quaû, laøm thieän thì ñöôïc phöôùc, laøm aùc thì mang hoïa. Xaù Lôïi Phaát baïch Phaät: - Neáu coù thieän nam, thieän nöõ muoán caàu Phaät ñaïo thì do nguyeän gì maø ñöôïc? Ñöùc Phaät daïy: - Neáu coù thieän nam, thieän nöõ moãi ngaøy ba thôøi moãi ñeâm ba thôøi cuùi ñaàu ñaûnh leã chö Phaät möôøi phöông thì caàu: “Xin chö Phaät ôû möôøi

phöông nghe chuùng con, töø voâ soá kieáp veà tröôùc ñeán nay, coù ñöôïc bao nhieâu phöôùc, hoaëc do boá thí, hoaëc thoï trì Kinh, Ñaïo, hoaëc giöõ taâm yù hieàn thieän, vì Phaät maø laøm thieän, vì Kinh maø laøm thieän, vì Tyø-kheo Taêng maø laøm thieän, vì phaøm phu maø laøm thieän, hoaëc vì caàm thuù maø laøm thieän, vì laøm aùc thì gaët laáy tai hoïa, laøm thieän thì ñöôïc phöôùc; laøm aùc thì töï hoái haän, thoï trì Kinh, Giôùi khoâng huûy phaïm. Neáu thoï Giôùi thì khoâng tö thoâng vôùi ngöôøi nöõ. Neáu muoán khuyeán thænh chö Phaät, Boà taùt, ñeå moïi ngöôøi ñöôïc laøm thieän, hoaëc khuyeán thænh chö Phaät ñöøng nhaäp Neâ-hoaøn thì chuùng con ñem caùc phöôùc ñöùc coù ñöôïc do hoïc Ñaïo töø tröôùc ñeán nay, ñeàu hôïp laïi, vôùi loøng toát ban cho chuùng sanh möôøi phöông, nhö moïi ngöôøi, cha meï, loaøi boø, bay, maùy, ñoäng, ñieàu khieán ñöôïc phöôùc, coøn phaàn nhoû cho chuùng con ñöôïc höôûng, khieán chuùng con tu haønh Phaät ñaïo, laøm theo kinh Phaät kinh. Nhöõng ngöôøi chöa ñoä, chuùng con seõ hoùa ñoä hoï. Nhöõng ngöôøi chöa giaûi thoaùt, chuùng con seõ giaûi thoaùt cho hoï. Nhöõng ngöôøi chöa ñaéc Neâ hoaøn, chuùng con laøm cho hoï ñaéc Neâ-hoaøn. Ñöùc Phaät noùi vôùi Xaù Lôïi Phaát: - Giaû söû ngöôøi nam, ngöôøi nöõ trong thieân haï ñeàu ñöôïc ñaéc A-la- haùn, Phaät Bích Chi vaø neáu coù ngöôøi cuùng döôøng caùc A-la-haùn, Phaät Bích Chi trong thieân haï aáy trong haøng nghìn naêm thì phöôùc aáy nhieàu chaêng? Xaù Lôïi Phaát thöa: - Chæ cuùng döôøng moät A-la-haùn, moät Phaät Bích Chi moät ngaøy thoâi thì phöôùc aáy cuõng ñaõ voâ löôïng, huoáng laø cuùng döôøng caùc A-la-haùn, Phaät Bích Chi khaép caû thieân haï trong moät ngaøn naêm! Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi cuùng döôøng caùc A-la-haùn, Phaät Bích Chi trong khaép caû thieân haï trong moät ngaøn naêm khoâng baèng thoï trì Kinh “Saùm hoái toäi loãi” ba thôøi moät ngaøy vaø ba thôøi moät ñeâm.

Tuïng ñoïc moät ngaøy, thì phöôùc ñaït ñöôïc hôn phöôùc ñöùc cuùng döôøng caùc A-la-haùn, Phaät Bích Chi trong thieân haï gaáp traêm laàn, ngaøn laàn, vaïn laàn, öùc laàn.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH ÑAÏI THÖØA TAM TUÏ SAÙM HOÁI SOÁ 1493

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1493

KINH ÑAÏI THÖØA TAM TUÏ SAÙM HOÁI Haùn dòch: Ñôøi Tuøy, Ñaïi sö Xaø Na Quaät Ña vaø Caáp Ña.

Toâi nghe nhö vaày: Moät thuôû noï, ñöùc Theá toân ôû taïi röøng Ñaïi Quang Minh thuoäc Tyø Xaù Leâ cuøng vôùi chuùng ñaïi Tyø-kheo moät ngaøn ngöôøi, laïi coù voâ löôïng Boà taùt v.v... Baáy giôø, ñöùc Theá Toân thuyeát phaùp cho voâ löôïng traêm ngaøn caùc chuùng ñang vaây quanh. Khi aáy, Tröôûng laõo Xaù Lôïi Phaát ngoài taïi phaùp hoäi, nöông theo oai thaàn cuûa Phaät, töø choã ngoài ñöùng daäy, söûa aùo baøy vai phaûi, goái phaûi quyø saùt ñaát, chaáp tay höôùng Phaät, baïch: - Hoâm nay, con coù ñieàu muoán thöa hoûi. Xin Phaät cho pheùp vaø giaûi thích cho con. Ñöùc Phaät baûo Xaù Lôïi Phaát: - Naày Tröôûng laõo Xaù Lôïi Phaát! Thaày cöù tuøy yù hoûi. Ta seõ giaûi thích cho Thaày haøi loøng. Khi aáy, Tröôûng laõo Xaù Lôïi Phaát ñöôïc Phaät nhaän lôøi giaûi thích caâu hoûi, voâ cuøng vui möøng, vôùi söï hoan hyû aáy, Tröôûng laõo Baïch Phaät: - Ñaïi ñöùc Theá Toân! Neáu coù nhöõng thieän nam, thieän nöõ muoán truï thöøa Thanh-vaên, thöøa Phaät Bích Chi, vaø truï Ñaïi thöøa maø nhöõng chuùng sanh coù caùc nghieäp chöôùng hoï phaûi laøm nhö theá naøo. Hoï phaûi saùm hoái nhö theá naøo? Phaùt loà nhö theá naøo? Nghóa laø vôùi caùc phieàn naõo chöôùng, caùc chuùng sanh chöôùng, phaùp chöôùng, chuyeån haäu theá chöôùng, saùm hoái theá naøo vaø phaùt loà theá naøo?

750 BOÄ LUAÄT 12

Ñöùc Phaät baûo Tröôûng laõo Xaù Lôïi Phaát: - Laønh thay! Laønh thay! Xaù Lôïi Phaát! Thaày nay muoán vì söï an laïc, vì nhieàu lôïi ích cho trôøi, ngöôøi neân hoûi Nhö lai nhöõng vieäc nhö theá. Naày Xaù Lôïi Phaát! Thaày phaûi laéng nghe cho thaät kyõ, suy nghó chín chaén, ta seõ noùi cho. Xaù Lôïi Phaát baïch Phaät: - Hay thay, Theá Toân! Xin Ngaøi chæ daïy. Ñöùc Phaät baûo Tröôûng laõo Xaù Lôïi Phaát: - Neáu thieän nam, thieân nöõ muoán phaùt taâm truï thöøa Thanh-vaên, thöøa Phaät Bích Chi, hoaëc truï Ñaïi thöøa, thì chuùng sanh aáy ngaøy ba thôøi, ñeâm ba thôøi, rôøi choã ngoài ñöùng daäy, söûa aùo vai phaûi, goái phaûi quyø saùt ñaát, chaáp tay, vaø noùi:" Chö Phaät Theá Toân hieän taïi ôû caùc theá giôùi trong khaép möôøi phöông theá giôùi thöôøng truù ôû ñôøi, hoaëc ngoài, hoaëc kinh haønh, chö Theá Toân aáy, xin nhôù nghó ñeán con, xin chöùng bieát cho con, laøm con maét cho con, laøm trí tueä cho con, laøm cho con ñaït ñeán söï thuø thaéng, laøm cho con ñaït ñeán choã voâ cuøng. Con ôû tröôùc caùc Ngaøi, xin phaùt loà saùm hoái: Hoaëc nhöõng nghieäp

chöôùng con ñaõ gaây ra töø luaân hoài voâ thuûy ñeán nay, hoaëc ngay ñôøi naøy, hoaëc töï mình laøm, hoaëc baûo ngöôøi khaùc laøm, hoaëc thaáy ngöôøi laøm maø tuøy hyû, vaø caùc phieàn naõo chöôùng, chuùng sanh chöôùng, phaùp chöôùng, chuyeån haäu theá chöôùng, hoaëc vöøa môùi töï laøm, hoaëc vöøa môùi baûo ngöôøi laøm, hoaëc thaáy ngöôøi vöøa môùi laøm maø vui theo; hoaëc töï mình ñang laøm, hoaëc ñang baûo ngöôøi laøm, hoaëc thaáy ngöôøi ñang laøm maø vui theo; hoaëc töï mình laøm xong, hoaëc baûo ngöôøi laøm xong, hoaëc thaáy ngöôøi laøm xong maø vui theo; khi chöa bieát Phaät, khi chöa bieát Phaùp, khi chöa bieát Taêng, khi chöa bieát thieän, khi chöa bieát baát thieän; hoaëc chaïy theo taâm duïc saân, si, taùn loaïn.v.v... maø laøm caùc ñieàu aùc; hoaëc bò nguû nghæ ngaên che hoaëc ñuøa giôõn, hoaëc si meâ, hoaëc dua nònh quanh co, hoaëc khoâng hoå khoâng theïn, hoaëc ngaõ maïn töï cao töï ñaïi, hoaëc khôûi oaùn hieàm, hoaëc say söa, buoâng lung, hoaëc khôûi taâm aùc laøm thaân Phaät chaûy maùu, hoaëc huûy baùng Chaùnh phaùp, phaù hoøa hieäp Taêêng, gieát A-la-haùn, hoaëc gieát cha meï. Caùc nghieäp nhö theá, hoaëc töï mình vöøa môùi laøm, hoaëc ñang laøm, hoaëc ñaõ laøm, hoaëc baûo ngöôøi laøm, hoaëc thaáy laøm maø vui theo. Ba nghieäp veà thaân, boán nghieäp veà mieäng, ba nghieäp veà yù, ñoái vôùi chuùng sanh khôûi caùc yù aùc, hoaëc böùc ngaët, nhuïc maï, traùch maéng chuùng sanh ba Thöøa, noùi toäi loãi cuûa hoï, roài giaän gheùt phæ baùng, hoaëc taø daâm, hoaëc taø kieán, hoaëc vöøa môùi laøm, hoaëc ñang laøm, hoaëc ñaõ laøm, töï mình laøm, baûo ngöôøi laøm, thaáy laøm vui theo, hoaëc theo lôøi noùi laøm traùi Giôùi Luaät, hoaëc troäm caép vaät trong thaùp, hoaëc khôûi taø kieán,

hoaëc vöøa môùi khôûi yù, hoaëc ñang laøm, vaø ñaõ laøm, nhöõng toäi loãi nhö theá hoaëc töï mình laøm, baûo ngöôøi laøm, thaáy laøm vui theo; hoaëc choáng traùi cha meï, hoaëc ngaên ngöôøi xuaát gia, hoaëc khi coù ngöôøi muoán thoï Giôùi cuï tuùc, laøm chöôùng ngaïi vieäc may y phuïc, hoaëc laøm chöôùng ngaïi khi nhaäp thieàn ñònh, hoaëc khi chaùnh nieäm, hoaëc laøm chöôùng ngaïi ñoái vôùi vieäc lôïi döôõng, danh tieáng, caên laønh; caùc vieäc nhö theá, hoaëc môùi laøm, ñang laøm vaø ñaõ laøm xong, töï laøm, baûo ngöôøi laøm, thaáy laøm vui theo, taát caû caùc ñieàu aùc ñaõ laøm aáy, nay ôû tröôùc chö Phaät Theá Toân, con xin phaùt loà saùm hoái. Xin Ngaøi chöùng minh cho con, soi saùng cho con, cho con ñöôïc saùng suoát, cho con söï toát ñeïp, cho con söï cao caû. Nay ôû tröôùc chö Phaät Theá toân, con heát loøng phaùt loà saùm hoái, chaúng daùm che giaáu, vaøo ñôøi vò lai, khoâng daùm laøm nöõa. Nay taát caû chö Phaät Theá Toân ñaõ thaáy, bieát xin gia hoäï, chöùng minh cho con. Nhöõng aùc nghieäp hieän coù maø con ñaõ gaây ra khi luaân hoài qua laïi trong caùc phieàn naõo sanh töû töø voâ thuûy, hoaëc töï laøm, baûo ngöôøi laøm, thaáy laøm vui theo, nhöõng nghieäp nhö theá phaûi chòu quaû baùo xaáu, hoaëc ñang chòu, hoaëc seõ chòu. Nhöõng nghieäp nhö theá, xin chö Phaät Theá Toân chöùng tri cho con, nhö ôû tröôùc maét, cho con ñöôïc toát ñeïp, cho con söï cao caû. ÔÛ tröôùc chö Phaät, chí taâm saùm hoái, chaúng daùm che giaáu, vaøo ñôøi vò lai, khoâng daùm laøm nöõa. Gioáng nhö caùc ñöùc Nhö lai Chaùnh Bieán Tri trong quaù khöù, khi caùc Ngaøi thöïc

haønh haïnh Boà taùt ñaõ saùm hoái nghieäp chöôùng, phieàn naõo chöôùng, chuùng sanh chöôùng, phaùp chöôùng, chuyeån haäu lai theá chöôùng nhö theá naøo, thì con cuõng saùm hoái nhö theá aáy, khoâng daùm che giaáu, trong ñôøi vò lai khoâng daùm laøm nöõa. Gioáng nhö caùc ñöùc Nhö lai Chaùnh Bieán Tri ôû ñôøi vò lai, khi caùc ngaøi thöïc haønh haïnh Boà taùt saùm hoái nghieäp chöôùng, phieàn naõo chöôùng, chuùng sanh chöôùng, phaùp chöôùng, chuyeån haäu theá chöôùng nhö theá naøo thì con cuõng xin saùm hoái caùc chöôùng nhö theá aáy, phaùt loà saùm hoái khoâng daùm che giaáu; saùm hoái roài, sau khoâng daùm laøm nöõa. Nhö caùc ñöùc Nhö lai Chaùnh Bieán Tri hieän ñang ôû ñôøi trong taát caû caùc theá giôùi ôû möôøi phöông ñang truï theá, nhö khi thuôû xöa khi caùc Ngaøi thöïc haønh haïnh Boà taùt saùm hoái nghieäp chöôùng, phieàn naõo chöôùng, chuùng sanh chöôùng, phaùp chöôùng, chuyeån haäu lai theá chöôùng nhö theá naøo thì hoâm nay con cuõng xin saùm hoái nghieäp chöôùng, phieàn naõo chöôùng, chuùng sanh chöôùng, chuyeån haäu lai theá chöôùng nhö theá aáy, khoâng daùm che giaáu, sau khoâng daùm laøm nöõa. Chö Phaät Nhö lai Chaùnh Bieán Tri ôû quaù khöù, vò lai, hieän taïi hoaëc ñaõ bieát, ñang bieát hoaëc seõ bieát nhö theá . Nay con bò nghieäp chöôùng ngaên che, phaûi bò ñoïa vaøo ñòa nguïc, suùc sanh, ngaï quûy, hoaëc theá giôùi Dieâm Vöông, xa lìa choã coù Phaät, Phaùp, Taêng, ñoïa vaøo choán böùc ngaët, khoå naõo. Nhöõng chöôùng ngaïi

nhö theá , nay ôû tröôùc taát caû chö Phaät Theá Toân, phaùt loà saùm hoái. Xin Phaät Theá Toân chöùng tri cho con, cho con toát ñeïp, cho con söï cao caû. ÔÛ tröôùc caùc Ngaøi, con chí taâm phaùt loà saùm hoái, khoâng daùm che giaáu; trong ñôøi vò lai, khoâng daùm laøm nöõa. Baây giôø ôû ñaây, con chí taâm saùm hoái. Con vaø chuùng sanh nguyeän caùc ñieàu nghieäp chöôùng ñeàu thanh tònh. Taát caû caùc phaùp trôï Boà ñeà ñeàu thanh tònh nguyeän ñeàu ñaày ñuû, phaùt nguyeän ba laàn nhö theá. Nhö chö Phaät Nhö lai Chaùnh Bieán Tri trong quaù khöù, caùc ñöùc Theá Toân aáy, thuôû xöa, khi thöïc haønh saùm hoái nhö theá; saùm hoái nhö theá roài, ñöôïc thanh tònh voâ ngaïi ñoái vôùi taát caû caùc phaùp. Hoaëc chö Phaät Nhö lai Chaùnh Bieán Tri ôû ñôøi vò lai, chö Theá Toân aáy, cuõng seõ saùm hoái nhö theá . saùm hoái nghieäp chöôùng vôùi chö Phaät trong taát caû caùc theá giôùi hieän taïi ôû möôøi phöông, roài, ñaït ñöôïc taát caû caùc phaùp thanh tònh voâ ngaïi. Nhö lai Chaùnh Bieán Tri hieän ñang truï ôû ñôøi, chö Phaät Theá Toân aáy, thuôû xöa, khi tu haønh cuõng ñeàu saùm hoái nghieäp chöôùng nhö theá, ñaït ñöôïc taát caû caùc phaùp thanh tònh voâ ngaïi. Naày Xaù Lôïi Phaát! Vì vaäy cho neân, neáu thieän nam vaø thieän nöõ muoán phaùt taâm truï thöøa Thanh-vaên, thöøa Phaät Bích Chi, hoaëc truï Ñaïi thöøa maø muoán thanh tònh nghieäp chöôùng thì phaûi phaùt loà saùm hoái nhö theá, khoâng neân che giaáu, trong ñôøi vò lai khoâng ñöôïc laøm nöõa. Naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu thieän nam, thieän nöõ muoán xa lìa ñòa nguïc, suùc sanh, ngaï quyû, ngheøo cuøng, thaáp heøn thì cuõng neân phaùt loà saùm hoái nhö theá, chaúng neân che giaáu. Naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu thieän nam, thieän nöõ naøo muoán sanh vaøo doøng hoï lôùn nhö Saùt lôïi, Baø-la-moân, ñaïi gia Cö só höôûng quaû phuùc laïc, hoaëc muoán sanh leân coõi trôøi Töù thieân vöông, trôøi Ba möôi ba, trôøi Daï Ma,

trôøi Ñaâu suaát, trôøi Hoùa laïc, trôøi Tha hoùa töï taïi, trôøi Phaïm thaân, trôøi Phaïm phuï, trôøi Phaïm thò, trôøi Ñaïi phaïm, trôøi Tònh cö, trôøi Thieåu tònh, trôøi Voâ löôïng tònh, trôøi Bieán tònh, trôøi Ñaïi thaân, trôøi Tieåu thaân, trôøi Voâ löôïng thaân, trôøi Quaûng quaû, trôøi Voâ töôûng, trôøi Quang aâm, trôøi Voâ naõo, trôøi Thieän kieán, trôøi A-ca-ni-tra, trôøi khoâng Voâ bieân xöù, trôøi thöùc Voâ bieân xöù, trôøi Voâ sôû höuõ xöù, trôøi Phi töôûng phi phi töôûng xöù, neáu muoán sanh leân caùc coõi trôøi aáy vaø ñöôïc höôûng phöôùc quaû baùo thì caàn phaûi saùm hoái nghieäp chöôùng nhö theá; phaùt loà nhö theá, chaúng neân che giaáu, veà sau chaúng laøm nöõa. Vì vaäy, naày Xaù Lôïi Phaát! Muoán ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, quaû Tö-ñaø-haøm, quaû A-na-haøm, quaû A-la-haùn, Phaät Bích Chi ñaïo, cuõng phaûi phaùt loà saùm hoái nhö theá, laøm trong saïch nghieäp chöôùng, sau khoâng laøm nöõa. Naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu thieän nam, thieän nöõ naøo muoán thaønh töïu

SOÁ 1465 - KINH ÑAÏI THÖØA TAM TUÏ SAÙM HOÁI 753

Boà ñeà Voâ Thöôïng vôùi trí Nhaát thieát chuûng trí, laø trí khoâng theå xöng keå, vi dieäu, thuø thaéng baäc nhaát trong taát caû ba coõi cuõng phaûi phaùt loà saùm hoái nhö theá , sau khoâng laøm nöõa; neân bieát nhö theá. Nhö Lai ñaõ noùi laø taát caû caùc phaùp do nhaân duyeân maø coù, hoaëc coù sanh dieät; quaù khöù ñaõ chaám döùt, vò lai chöa ñeán, hieän taïi khoâng coù thaät theå, khoâng coù nghieäp chöôùng, khoângcoù nôi choán cuûa nghieäp chöôùng; caùc haønh ñang dieãn bieán cuõng khoâng coù nghieäp chöôùng. Vì sao? Nhö Lai thöôøng noùi taát caû caùc phaùp laø khoâng, khoâng coù ngaõ sôû, khoâng coù chuùng sanh, khoâng coù thoï maïng, khoâng coù Phöôùc-giaø-la (chuû theå luaân hoài), khoâng coù nhaân, khoâng coù ma na baø (ngaõ), baûn taùnh roãng laëng Vì yù nghóa nhö theá neân taát caû caùc phaùp khoâng coù nghieäp chöôùng. Naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu thieän nam, thieän nöõ coù khaû naêng theå nhaäp caùc caûnh giôùi nhö theá thì ñoù goïi laø caûnh giôùi thaät teá voâ ngaõ, khoâng coù caûnh giôùi raøng buoäc, laø caûnh giôùi voâ laäu, nhö vaäy laø coù khaû naêng laøm thanh tònh caùc phaùp chöôùng ngaïi, ñaéc töch tónh. Baáy giôø, Tröôûng laõo Xaù Lôïi Phaát baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Ñoù laø truï Ñaïi thöøa phaùt taâm Boà taùt. Caùc Thieän nam, thieän nöõ phaûi tuøy hyû caên laønh cuûa taát caû chuùng sanh nhö theá naøo? Ñöùc Phaät baûo Xaù Lôïi Phaát: - Thieän nam, thieän nöõ truï thöøa Boà taùt aáy caàn phaûi, moãi ngaøy ba thôøi moãi ñeâm ba thôøi, rôøi khoûi choã ngoài, söûa aùo baøy vai phaûi, goái phaûi quyø saùt ñaát, chaáp tay, noùi theá naày:" Chuùng sanh trong taát caû theá giôùi, goàm thaâu laïi, hoï coù bao nhieâu phöôùc ñöùc, hoaëc môùi baét ñaàu taïo, hoaëc ñang taïo, hoaëc ñaõ taïo roài, hoaëc töï taïo, hoaëc baûo ngöôøi taïo, thaáy taïo maø vui theo, hoaëc ôû beân Phaät, hoaëc ñoái vôùi Phaùp, hoaëc ñoái vôùi Taêng, hoaëc ñoái vôùi chuùng sanh, hoaëc laøm vieäc phöôùc boá thí, vieäc phöôùc trì Giôùi, hoaëc laøm caùc vieäc phöôùc khaùc, vôùi caùc vieäc laøm aáy, hoâm nay, con ñeàu tuøy hyû taát caû, voâ cuøng tuøy hyû. Ñoù laø vieäc laøm toái ñaïi, toái dieäu, toái cöïc, toái tònh, voâ ñaúng, voâ ñaúng ñaúng, Voâ thöôïng, Voâ thöôïng thöôïng, ñöôïc chö Phaät chaáp thuaän. Nay con xin tuøy hyû nhö theá. Chö Phaät Nhö Lai Chaùnh Bieán Tri trong quaù khöù, töø khi môùi phaùt taâm cho ñeán luùc nhaäp Nieát baøn Voâ dö, trong khoaûng thôøi

gian aáy, coù bao nhieâu phöôùc, con nay ñeàu xin tuøy hyû. Chö Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri seõ coù trong caùc theá giôùi ôû möôøi phöông vaøo ñôøi vò lai, töø khi môùi phaùt taâm tu haønh saùu Ba-la-maät coù bao nhieâu phöôùc, vôùi taát caû phöôùc ñoù, nay con ñeàu xin tuøy hyû nhö theá, cho ñeán tuøy hyû nhö chö Phaät tuøy hyû. Laïi nöõa chö Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri hieän taïi ôû trong taát caû caùc theá giôùi möôøi phöông töø khi môùi phaùt taâm tôùi khi ñaéc quaû vò Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, cho ñeán luùc

nhaäp Nieát baøn Voâ dö, trong khoaûng thôøi gian aáy, coù bao nhieâu phöôùc, nay con ñeàu tuøy hyû nhö theá, voâ cuøng tuøy hyû. Cho ñeán nhö chö Phaät tuøy hyû, con cuõng tuøy hyû nhö theá. Naày Xaù Lôïi Phaát! Theo yù Thaày thì sao? Phöôùc cuûa söï tuøy hyû nhö theá ñöôïc bao nhieâu coâng ñöùc, coù lôïi ích lôùn chaêng? Naày Xaù Lôïi Phaát! Nhö chuùng sanh vaø quyeán thuoäc cuûa chuùng sanh hieän taïi ñang ôû trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi naày, taát caû ñeàu thaønh A-la-haùn, neáu coù thieän nam, thieän nöõ naøo cung kính cuùng döôøng phuïng söï hoï,cung caáp y phuïc, thöïc phaåm, thuoác thang, giöôøng toøa.v.v... cho ñeán khi qua ñôøi thì ngöôøi aáy ñöôïc phöôùc coù nhieàu chaêng? Xaù Lôïi Phaát thöa: - Baïch Theá Toân! Raát nhieàu! Ñöùc Phaät daïy: - Naày Xaù Lôïi Phaát! Hôn nöõa, ngoaøi caùc chuùng sanh vaø quyeán thuoäc cuûa chuùng sanh trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi laïi coù caùc chuùng sanh vaø quyeán thuoäc cuûa chuùng sanh trong caùc theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng haèng ôû phöông ñoâng ñeàu ñaéc thaønh A-la-haùn, neáu coù thieän nam, thieän nöõ troïn ñôøi cuùng döôøng cung caáp ñuû caùc thöù nhö theá cho ñeán thuoác thang, naày Xaù Lôïi Phaát, theo yù Thaày thì sao? Ngöôøi kia ñöôïc phöôùc coù nhieàu chaêng? Xaù Lôïi Phaát thöa: - Baïch Theá Toân! Raát nhieàu! Ñöùc Phaät baûo Tröôûng laõo Xaù Lôïi Phaát: - Nhö theá, caùc chuùng sanh vaø quyeán thuoäc chuùng sanh trong theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng haèng ôû phöông nam, phöông taây, phöông baéc, boán phía, treân döôùi ñeàu thaønh A-la-haùn, neáu coù thieän nam, thieän nöõ troïn ñôøi cuùng döôøng, phuïng söï, cung caáp caùc thöù cho ñeán y phuïc, thuoác thang.v.v..., thì hoï ñöôïc phöôùc nhieàu chaêng? Xaù Lôïi Phaát thöa: - Baïch Theá Toân! Raát nhieàu! Khoâng theå nghó baøn, khoâng bieát ñöôïc giôùi haïn. Ñöùc Phaät baûo Xaù Lôïi Phaát: - Neáu caùc thieän nam, thieän nöõ truï nôi Ñaïi thöøa, phaùt taâm Boà taùt, coù chaùnh tín, khoâng dua nònh, quanh co, phaùt taâm Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, laïi luoân tuøy hyû vieäc tuøy hyû nhö theá, naày Xaù Lôïi Phaát, phöôùc ñöùc cuûa ngöôøi cuùng döôøng tröôùc so vôùi phöôùc cuûa ngöôøi naày khoâng baèng moät phaàn traêm, moät phaàn ngaøn, phaàn traêm ngaøn, phaàn öùc, phaàn traêm öùc cho ñeán tính toaùn thí duï cuõng khoâng bieát ñöôïc duø chæ moät phaàn nhoû.

Naày Xaù Lôïi Phaát! Caùc Boà taùt vì luoân tuøy hyû ñaày ñuû nhö theá neân coù theå mau thaønh Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. Naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu coù thieän nam, thieän nöõ truï Ñaïi thöøa laïi luoân tuøy hyû söï tuøy hyû nhö theá

thì seõ ñöôïc voâ löôïng voâ bieân phöôùc ñöùc lôùn nhö vaäy. Naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu coù ngöôøi nöõ chaùn gheùt thaân nöõ muoán caàu thaân nam, vaø muoán thaønh töïu Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng thì cuõng neân tuøy hyû söï tuøy hyû nhö theá . Baáy giôø, Xaù Lôïi Phaát laïi baïch Phaät: - Cuùi xin Theá Toân giaûng noùi roõ cho con veà phöôùc ñöùc ñaït ñöôïc cuûa vieäc hoøa hôïp khuyeán thænh, laøm lôïi ích an laïc cho chö thieân vaø loaøi ngöôøi, cuõng hoä trì caùc caên laønh lôùn cho chö Boà taùt ôû ñôøi hieän taïi vaø vò lai. Ñöùc Phaät baûo Xaù Lôïi Phaát: - Laønh thay! Laønh thay! Naày Xaù Lôïi Phaát! Thaày vì muoán coù nhieàu lôïi ích an laïc cho trôøi ngöôøi neân môùi hoûi Nhö Lai veà yù nghóa naøy Naày Xaù Lôïi Phaát! Thaày haõy laéng nghe vaø suy nghó kyõ. Ta seõ vì Thaày maø noùi. Xaù Lôïi Phaát thöa: - Laønh thay, Theá Toân! Con raát mong muoán ñöôïc nghe. Xin ngaøi giaûng noùi. Ñöùc Phaät baûo Xaù Lôïi Phaát: - Neáu coù thieän nam, thieän nöõ truï Ñaïi thöøa thì ban ngaøy ba thôøi vaø ban ñeâm ba thôøi phaûi rôøi choã ngoài ñöùng daäy, söûa aùo baøy vai phaûi, goái phaûi quyø saùt ñaát, chaáp tay, noùi: “Chö Phaät Theá Toân xin nhôù nghó ñeán con. Chö Phaät Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri hieän ñang ôû trong taát caû caùc theá giôùi ôû möôøi phöông ñaõ chöùng Boà ñeà, muoán chuyeån Phaùp luaân, nay con ñeàu khuyeán thænh chö Phaät Theá Toân aáy, xin caùc ngaøi ñeàu chuyeån Phaùp luaân Voâ thöôïng, vì thöông xoùt muoán an laïc lôïi ích cho chö thieân vaø loaøi ngöôøi.” Noùi nhö vaäy ba laàn. Roài laïi noùi: “Nay con khuyeán thænh chö Phaät Theá Toân, xin caùc ngaøi vì con maø chuyeån Phaùp luaân Voâ thöôïng. Cuùi xin chö Phaät Theá Toân ban cho phaùp thí. Xin Phaät Theá Toân thieát laäp phaùp hoäi. Xin chö Phaät Theá Toân tuoân möa phaùp lôùn. Xin chö Phaät Theá Toân thaép ñuoác phaùp lôùn. Xin chö Phaät Theá Toân ñaùnh troáng phaùp lôùn. Xin chö Phaät Theá Toân khôûi aâm nhaïc phaùp. Xin chö Phaät Theá Toân thoåi phaùp loa lôùn. Xin chö Phaät Theá Toân döïng côø phaùp. Xin chö Phaät Theá Toân duøng phaùp laøm cho taát caû chuùng sanh ñöôïc ñaày ñuû, khieán caùc chuùng sanh duøng phaùp töï laøm nhieàu ñieàu lôïi ích an laïc cho theá gian, thöông nghó ñeán taát caû chö thieân, loaøi ngöôøi.

756 BOÄ LUAÄT 12

Laïi nöõa, naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu Thieän nam, thieän nöõ muoán thaønh töïu Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng thì ban ngaøy ba thôøi, ban ñeâm ba thôøi, söûa aùo baøy vai phaûi, goái phaûi quyø saùt ñaát, chaáp tay, nghó: “Taát caû chö Phaät Theá Toân hieän ñang ôû trong taát caû theá giôùi ôû möôøi phöông, hieän coøn taïi theá , hoaëc ñöùng, hoaëc ñi, con luoân nhôù nghó kính leã”, vaø noùi: “Chö Phaät Theá Toân hieän taïi ñang ôû caùc theá giôùi khaép möôøi phöông muoán xaû tuoåi thoï, nhaäp Nieát baøn thì con ñeàu khuyeán thænh chö Phaät Theá Toân aáy ñöøng nhaäp Nieát baøn, soáng laâu ôû ñôøi vôùi soá kieáp khoâng theå nghó baøn, chaúng theå noùi, khoâng coù haïn löôïng, khoâng theå noùi soá kieáp, vì nhieàu lôïi ích an laïc cho chö thieân vaø loaøi ngöôøi, coù theå chòu ñöïng truï laâu khoâng khieán cho thaân taâm coù söï meät moûi. Ba laàn thöa thænh chö Phaät Theá Toân truï laâu ôû ñôøi nhö vaäy, traûi qua voâ löôïng kieáp laøm lôïi ích an laïc taát caû chö thieân, loaøi ngöôøi ôû theá gian maø coù theå chòu ñöïng truï laâu khoâng ñeå cho thaân taâm coù

söï meät moûi. Nhö vaäy, ba laàn thöa thænh chö Phaät Theá Toân truï theá laâu daøi trong voâ löôïng kieáp laøm lôïi ích an laïc cho taát caû trôøi ngöôøi trong theá gian, coù theå chòu ñöïng truï laâu daøi, ñöøng ñeå cho thaân taâm coù söï meät moûi. Caên laønh do söï khuyeán thænh aáy, neân hoài höôùng veà quaû vò giaùc ngoä cao toät. Naày Xaù Lôïi Phaát! Thaày neân quaùn saùt vieäc khuyeán thænh hoài höôùng ñöôïc bao nhieâu phöôùc? Naày xaù Lôïi Phaát! Theo yù Thaày thì sao? Neáu ba ngaøn ñaïi thieân trong theá giôùi ñem baûy baùu ñaày, cuùng döôøng Chö Nhö Lai, thì ñöôïc phöôùc coù nhieàu chaêng? Xaù Lôïi Phaát thöa: - Baïch Theá Toân! Raát nhieàu! Chaúng phaûi do suy löôøng maø coù theå bieát ñöôïc. Ñöùc Phaät baûo Xaù Lôïi Phaát: - Ngoaøi soá baûy baùu ñaày caû trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi naày ra, soá baûy baùu ñaày trong caùc theá giôùi ôû phöông Ñoâng, phöông Nam, Taây, Baéc, boán phía, treân döôùi, ñeàu ñem cuùng döôøng chö Phaät Nhö Lai thì phöôùc ñaït ñöôïc coù nhieàu chaêng? Xaù Lôïi Phaát thöa: - Baïch Theá Toân! Raát nhieàu, chaúng theå suy löôøng maø coù theå ñaït ñöôïc giôùi haïn. - Naày Xaù Lôïi Phaát! Thaày neân quaùn xeùt , neáu thieän nam, thieän nöõ chaùnh tín, khoâng dua nònh thì coù theå phaùt taâm Boà ñeà Voâ thöôïng vaø nhö vaäy coù theå khuyeán thænh chö Phaät chuyeån Phaùp luaân. Naày Xaù Lôïi Phaát! Phöôùc ñöùc tröôùc so vôùi phöôùc ñöùc naày khoâng baèng moät phaàn traêm, phaàn ngaøn, khoâng baèng moät phaàn traêm ngaøn, cho

ñeán tính ñeám thí duï cuõng khoâng theå kòp. Naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu thieän nam, thieän nöõ phaùt taâm Boà ñeà coù theå khuyeán thænh hoài höôùng nhö theá, hoøa hôïp vôùi caên laønh ñaày ñuû thì seõ mau thaønh töïu Boà ñeà Voâ thöôïng. Naày Xaù Lôïi Phaát! Xöa kia, khi ta tu haønh haïnh Boà taùt cuõng thöôøng khuyeán thænh chö Phaät chuyeån Phaùp luaân vaø truï ôû ñôøi laâu daøi nhö theá. Vì ta khuyeán thænh chö Phaät chuyeån Phaùp luaân nhö theá , do naêng löïc nhaân duyeân caên laønh aáy neân hoâm nay thieân vöông Ñeá Thích, chö Pha- ïm Vöông.v.v... cung kính chaáp tay khuyeán thænh ta chuyeån Phaùp luaân,: “Cuùi xin Theá Toân xoùt thöông, laøm lôïi ích an laïc cho taát caû chö thieân, loaøi ngöôøi trong theá gian maø chuyeån Phaùp luaân”. Naày Xaù Lôïi Phaát! Thuôû xöa, khi tu haønh haïnh Boà taùt, ta khuyeán thænh chö Phaät truï theá laâu daøi ñeå chuyeån Phaùp luaân. Nay Ta ñaéc thaân löïc, töù Voâ uùy, töù Voâ ngaïi bieän, ñaïi töø, ñaïi bi, möôøi taùm phaùp Baát coäng. Sau khi ta nhaäp Nieát baøn Chaùnh phaùp seõ toàn taïi naêm traêm naêm, töôïng phaùp cuõng toàn taïi naêm traêm naêm. Baáy giôø, Xaù Lôïi Phaát baïch Phaät: Baïch Ñaïi ñöùc Theá Toân! Caùc thieän nam, thieän nöõ truï ñaïi thöøa aáy ñoái vôùi quaû vò giaùc ngoä cao toät hoài höôùng nhö theá naøo? Ñöùc Phaät baûo Tröôûng laõo Xaù Lôïi Phaát: Naày Xaù Lôïi Phaát! Thieän nam, thieän nöõ truï Ñaïi thöøa aáy ban ngaøy ba thôøi vaø ban ñeâm ba thôøi, rôøi choã ngoài ñöùng daäy, söûa aùo baøy vai phaûi, chaân phaûi quyø saùt ñaát, chaáp tay, noùi: “Töø voâ thæ luaân hoài trong sanh töû ñeán ngaøy, con coù bao nhieâu phöôùc, hoaëc töï taïo, baûo ngöôøi taïo, thaáy taïo vui theo, hoaëc ñoái vôùi Tam baûo con ñaõ tu ñöôïc bao nhieâu phöôùc ñöùc, hoaëc tu boá thí, hoaëc trì Giôùi, caùc vieäc phöôùc ñöùc, hoaëc cuøng laøm caùc vieäc phöôùc

ñöùc, hoaëc suy nghó veà vieäc laøm vieäc phöôùc ñöùc cho ñeán vieäc saùm hoái, tuøy hyû, khuyeán thænh.v.v... Ngaøy nay, taát caû ñeàu hôïp laïi ñeå hoài höôùng, ban cho taát caû caùc chuùng sanh, nhö chö Phaät Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri quaù khöù, thuôû xöa, khi tu haønh haïnh Boà taùt duøng caùc caên laønh hoài höôùng Nhaát thieát trí, con nay cuõng hoài höôùng nhö vaäy, duøng caùc caên laønh hoài höôùng Boà ñeà Voâ thöôïng. Caùc ñöùc Nhö Lai Ñaúng Chaùnh Bieán Tri ôû ñôøi vò lai, gioáng nhö khi caùc Ngaøi ñang tu haønh haïnh Boà taùt seõ duøng caùc caên laønh seõ hoài höôùng Nhaát thieát trí, con nay cuõng hoái höôùng nhö theá. Duøng caùc caên laønh naày ñeàu hoài höôùng Boà ñeà Voâ thöôïng. Chö Phaät Nhö Lai Chaùnh Bieán Tri hieän taïi trong caùc theá giôùi ôû möôøi phöông, hieän coøn ôû ñôøi, tu haønh töï taïi. Nhö thuôû xöa, khi caùc Ngaøi tu haønh haïnh Boà taùt, duøng caùc caên laønh, hoài höôùng Boà ñeà Voâ thöôïng,

con nay cuõng nhö vaäy, duøng caùc caên laønh hoài höôùng Boà ñeà Voâ thöôïng. Nhö ñöùc Theá Toân Thích Ca Maâu Ni Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri ngoài nôi ñaïo traøng döôùi caây Boà ñeà duøng trí aán chaúng theå nghó baøn, chaúng theå suy löôøng roäng lôùn thanh tònh nhö theá truï trong Tam muoäi Phaät, nhaát nieäm luoân hoøa hôïp töông öng vôùi trí tueä, haøng phuïc ma quaân, Ba tuaàn thoái lui. Sau ñeâm ñoùù, khi minh töôùng xuaát hieän, öùng hôïp vôùi sôû tri kieán, lieàn thaønh Chaùnh giaùc; sau khi ñaéc Chaùnh giaùc, ñeán vöôøn Loäc Giaû xöù Ba la naïi chuyeån Phaùp luaân boán ñeá Voâ thöôïng, hoaëc vì Sa-moân, hoaëc Baø-la-moân, hoaëc Thieân, Ma, Phaïm vaø ngöôøi theá gian, khoâng theå suy löôøng ñöôïc, Ngaøi ñoát ñuoác phaùp, ñaùnh troáng phaùp, thoåi loa phaùp, döïng côø phaùp, tuoân möa phaùp, duøng phaùp laøm thaám nhuaän heát taát caû chuùng sanh, thöông yeâu laøm lôïi ích an laïc cho chö thieân vaø loaøi ngöôøi. Cuõng nhö caùc Nhö Lai A Suùc, Phaät A Di Ñaø, Phaät Sö Töû, Phaät Baùch Dieäm, Phaät Phoùng Dieäm, Phaät Xí Thaïnh Quang, Phaät Voâ Bieân Quang, Phaät Moâng AÂn Quang, Phaät Ñaêng Vöông, Phaät Toái Thöôïng, Phaät Lieân Hoa Thöôïng, Phaät Khai Phu, Ñöùc Phaät baûo Nguyeät, Ñöùc Phaät baûo Dieäm, Phaät Voâ Ngaïi Quang, Phaät Di Löu Traøng, Phaät Thaät Töôùng, Phaät Ñaïi Dieäm Tuï, Ñöùc Phaät baûo Traøng, Phaät Nhôn Ñaø La Traøng, Ñöùc Phaät baûo Truïc, Phaät Chieân Ñaøn Höông, Phaät Quyeát Ñònh Dieäm Ba Ñaàu Ma Lieân Hoa Xí Thaïnh Thaân, Phaät Voâ Löôïng Danh Xöng Coâng Ñöùc Quang Minh, nhö ñöùc Di Löu Coâ Tri Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri, chö Phaät Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri chöùng Phaät Boà ñeà Voâ thöôïng nhö theá roài, Chuyeån Phaùp luaân Voâ thöôïng baäc nhaát, con cuõng nhö vaäy, nguyeän seõ chuyeån Phaùp luaân Voâ thöôïng, nguyeän duøng phaùp ñeå boá thí cho taát caû chuùng sanh ñöôïc ñaày ñuû thoaûi maùi, vì muoán lôïi ích, an laïc cho chö thieân, loaøi ngöôøi trong theá gian neân môùi laøm lôïi ích. Naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu coù ngöôøi ñöôïc nghe Ñaïo baäc nhaát ñaõ thuyeát giaûng naày vaø khi nghe xong, tin nhaän, theo lôøi daïy maø thöïc haønh thì ngöôøi aáy seõ ñöôïc voâ löôïng phöôùc. Naày Xaù Lôïi Phaát! Neáu thieän nam, thieän nöõ nghe ba tuï phaùp caên baûn nhö theá, thoï trì, ñoïc tuïng, hieåu roõ nghóa lyù, giaûng noùi cho moïi ngöôøi thì ngöôøi

aáy seõ ñöôïc nhieàu phöôùc ñöùc chaúng theå nghó baøn, chaúng theå suy löôøng. Naày Xaù Lôïi Phaát! Thaày neân quaùn saùt phöôùc ñöùc thaàn thoâng voâ löôïng nhö vaäy. Naày Xaù Lôïi Phaát! Theo yù Thaày thì sao? ÔÛ ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi naày coù chuùng sanh vaø quyeán thuoäc cuûa chuùng sanh, ñeàu khieán hoï ñöôïc thaân ngöôøi, ñöôïc thaân ngöôøi roài, thaønh Phaät Bích Chi. Neáu thieän nam, thieän nöõ troïn ñôøi cuùng döôøng thöùc aên, y phuïc, giöôøng

naèm, thuoác thang... cho nhöõng vò aáy vaø sau khi caùc vò aáy nhaäp Nieát baøn, döïng thaùp Xaù Lôïi cao möôøi do tuaàn, ngang doïc baèng nhau ñuû baûy do tuaàn, trang nghieâm, ñeïp ñeõ khang trang, vöøa yù, duøng caùc vaät baùu nhö vaøng baïc, löu ly, pha leâ, chôn chaâu, maõ naõo, hoã phaùch ñeå xaây döïng. Laïi cuùng döôøng caùc thaùp aáy baèng aâm nhaïc trôøi, raûi caùc traøng hoa, ñoát höông, xoa höông, döïng côø, phöôùn, loäng baèng luïa ñeå cuùng döôøng, thì phöôùc maø hoï ñaït ñöôïc coù nhieàu khoâng? Xaù Lôïi Phaát thöa: - Baïch Theá Toân! Raát nhieàu! Chaúng theå do nghó baøn maø bieát ñöôïc. Ñöùc Phaät baûo Xaù Lôïi Phaát: - Ngoaøi caùc chuùng sanh vaø quyeán thuoäc cuûa chuùng sanh trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi ra, laïi coøn coù caùc chuùng sanh vaø quyeán thuoäc cuûa chuùng sanh trong caùc theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng ôû phöông Ñoâng, caùc chuùng sanh vaø quyeán thuoäc cuûa chuùng sanh ôû phöông Nam, Taây, Baéc, treân, döôùi vaø boán höôùng trong caùc theá giôùi nhö theá ñeàu laøm cho hoï ñöôïc thaân ngöôøi; ñöôïc thaân ngöôøi roài, chöùng Phaät Bích Chi, neáu thieän nam, thieän nöõ troïn ñôøi cuùng döôøng phuïng söï y phuïc, thöïc phaåm, thuoác thang, giöôøng naèm, cung caáp cuùng döôøng ñuû caùc loaïi, thì phöôùc maø hoï ñöôïc coù nhieàu chaêng? Xaù Lôïi Phaát thöa:- Baïch Theá Toân! Raát nhieàu! Chaúng theå do nghó baøn maø bieát ñöôïc. Ñöùc Phaät baûo Xaù Lôïi Phaát:- Neáu thieän nam, thieän nöõ coù ñaày ñuû chaùnh tín, khoâng dua nònh quanh co, phaùt taâm Boà ñeà Voâ thöôïng, coù theå theo söï hoài höôùng naày maø hoài höôùng, thì naày Xaù Lôïi Phaát, phöôùc ñöùc tröôùc so vôùi phöôùc ñöùc naày, khoâng baèng moät phaàn traêm, phaàn ngaøn, traêm ngaøn, cho ñeán tính ñeám, thí duï cuõng khoâng theå bieát ñöôïc. Baáy giôø, trong chuùng coù möôøi ngaøn ngöôøi, rôøi khoûi choã ngoài, söûa aùo baøy vai phaûi, goái phaûi quyø saùt ñaát, chaáp tay, baïch Phaät: - Baïch Ñaïi ñöùc Theá Toân! Chuùng con cuõng muoán thaønh Boà ñeà Voâ thöôïng nhö chö Phaät. Vì sao? Baïch Ñaïi ñöùc Theá Toân! Vì chuùng con nghe Kinh phaùp nhö theá neân khôûi taâm öa meán saâu xa. Baïch Ñaïi ñöùc Theá Toân! Chuùng con chí taâm doác caàu Boà ñeà Voâ thöôïng. Khi aáy, Thieân vöông Ñeá Thích vaø saùu vaïn taùm ngaøn caùc chuùng trôøi quyeán thuoäc vaây quanh, duøng caùc hoa Maïn-ñaø-la, boät höông Chieân-ñaøn, dieâm phuø kim tuùc, hoa Öu-baùt-la, hoa Ba-ñaàu-ma, hoa Caâu-maâu- ñaàu, hoa Phaân-ñaø-lôïi cuùng döôøng Phaät vaø raûi treân choã ñaõ noùi ba phaùp caên baûn naày. Raûi ba laàn roài baïch Phaät:

- Hy höõu thay, Theá Toân! Ñeán ñaây, ba phaùp caên baûn naày raát nhieàu lôïi ích, vì caùc haøng ñaïi Boà taùt seõ laøm thanh tònh taát caû caùc nghieäp chöôùng, seõ khieán cho hoï tröïc ngoä taát caû caùc phaùp laønh, thaønh töïu ñaày ñuû. Ñöùc Phaät baûo Ñeá Thích: - Ñuùng vaäy! Ñuùng vaäy! Naày Kieàu Thi Ca! Ta nay noùi ba phaùp caên baûn naày laø vì caùc ñaïi Boà taùt maø laøm nhieàu vieäc lôïi ích, vì ñoái vôùi taát caû caùc phaùp thanh tònh, khoâng coù chöôùng ngaïi neân ñöôïc thaønh töïu; vì seõ ñöôïc tröïc ngoä taát caû phaùp laønh neân ñeàu ñöôïc thaønh töïu. Naày Kieàu Thi Ca! Ta nhôù voâ soá kieáp thuôû xöa, vaø laâu hôn soá aáy, chaúng theå suy löôøng, khi aáy coù vò Phaät xuaát hieän ôû ñôøi, hieäu laø Ñaïi Dieäm Tuï Nhö Lai, ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri, Minh Haïnh Tuùc, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ thöôïng Só Ñieàu Ngöï Tröôïng Phu, Thieân Nhaân Sö, Phaät Theá Toân. Naày Kieàu Thi Ca! Nhö Lai Ñaïi Dieäm Tuï aáy soáng laâu saùu vaïn taùm ngaøn öùc tuoåi, chuùng hoäi ñaàu tieân coù moät traêm ngaøn chuùng Thanh-vaên; hoäi thöù hai coù chín möôi chín öùc chuùng Thanh-vaên, hoäi thöù ba coù chín möôi taùm öùc chuùng Thanh-vaên. Naày Kieàu Thi Ca! Nhö Lai Ñaïi Dieäm Tuï vì chö thieân , loaøi ngöôøi laøm vieäc lôïi ích lôùn. Baáy giôø, trong chuùng coù moät ngöôøi nöõ teân laø Toân Thaân ñang ngoài trong hoäi, theo Nhö Lai Ñaïi Dieäm Tuï nghe ba phaùp caên baûn naày, tin thoï ñoïc tuïng, giaûng noùi cho moïi ngöôøi, theo nhö lôøi daïy maø tu haønh, phaùt taâm Boà ñeà Voâ thöôïng. Coâ ta nghe phaùp naày lieàn chuyeån thaân nöõ thaønh thaân nam, thöôøng ñöôïc sanh trong coõi trôøi, coõi ngöôøi, löu chuyeån qua laïi, ñöôïc thoï thaân Chuyeån Luaân Vöông taùm vaïn boán ngaøn laàn. Hieän nay vò aáy truï ôû phöông ñoâng, caùch coõi Phaät naày hôn öùc traêm ngaøn caùc coõi Phaät, hieän ñang thaønh Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, hieäu laø Baûo Dieäm Tuï Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri. Naày Kieàu Thi Ca! Neáu khi coù chuùng sanh saép qua ñôøi, nghe danh hieäu cuûa Nhö Lai Baûo Dieäm Tuï vaø coù theå nhôù nghó ñeán Ngaøi thì keõ aáy khoâng bò thoï thaân nöõ nöõa. Vì sao? Vì Nhö Lai Baûo Dieäm Tuï, thuôû xöa, khi tu haønh haïnh Boà taùt ñaõ phaùt nguyeän: “Neáu coù ngöôøi nöõ naøo khi saép qua ñôøi, ñöôïc nghe danh hieäu Ta maø coù theå nhôù nghó thì seõ khoâng thoï thaân nöõ nöõa”. Naày Kieàu Thi Ca! Ba phaùp caên baûn naày coù coâng naêng laøm nhieàu lôïi ích nhö vaäy, neân Ta vì caùc ñaïi Boà taùt seõ laøm thanh tònh taát caû caùc nghieäp chöôùng ngaïi cuûa taát caû caùc phaùp, moät caùch troïn veïn, seõ ñöôïc tröïc ngoä taát caû caùc phaùp laønh, thaønh töïu ñaày ñuû. Khi Ñöùc Phaät giaûng noùi Kinh naày, Ñeá Thích Thieân Chuû, Tröôûng laõo Xaù Lôïi Phaát cuøng caùc Trôøi, Roàng, Caøn-thaùt-baø, A-tu-la, Ngöôøi, Phi nhaân.v.v… nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH TÒNH NGHIEÄP CHÖÔÙNG SOÁ 1494

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1494

KINH TÒNH NGHIEÄP CHÖÔÙNG Haùn dòch: Maát teân ngöôøi dòch (xeáp vaøo muïc luïc ñôøi Taàn)

Toâi nghe nhö vaày: Moät thuôû noï, Ñöùc Phaät ôû taïi vöôøn caây Am La thuoäc thaønh Tyø Xaù Ly cuøng vôùi chuùng Ñaïi Tyø Kheo naêm traêm ngöôøi, vaø ba vaïn hai ngaøn vò Ñaïi Boà Taùt, teân caùc vò laø: Boà taùt Hoaïi Ma, Boà taùt Thaàn Thoâng Du Hyù Quang Dieäm, Boà taùt Lieân Hoa Thaân, Boà taùt Phoùng Quang Vöông, Boà taùt Thöôøng Ñieàu Thaân, Boà taùt Maõn Chuùng Nguyeän, Boà taùt Baûo Trang Ng- hieâm Kieân YÙ, Boà taùt Taïp Hoa Nhaõn, Boà taùt Tònh AÂm Thanh Vöông, Boà taùt Quang Chieáu Minh, Boà taùt Dieäu Chôn Kim, Boà taùt Haøng Phuïc Nhaát Thieát Chö Caên Caûnh Giôùi, Boà taùt Ñaïi Loâi AÂm, Boà taùt Nhö YÙ Quang Tích. Ba vaïn hai ngaøn Boà Taùt nhö theá, phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi laø baäc ñöùng ñaàu. Baáy giôø, coù moät Tyø Kheo teân laø Voâ Caáu Quang vaøo thaønh Tyø Xaù Ly, theo thöù lôùp khaát thöïc, vì khoâng bieát neân vaøo nhaø daâm nöõ. Khi Voâ Caáu Quang vaøo nhaø aáy roài, luùc ñoù daâm nöõ khôûi taâm nhieãm oâ vôùi Voâ Caáu Quang, nghó: “Nay ta quyeát haønh duïc vôùi Tyø Kheo naày. Neáu khoâng theo ta, ta seõ töï vaãn.” Nghó nhö theá roài, coâ aáy lieàn ñoùng cöûa, noùi vôùi Tyø Kheo: - Xin Toân giaû cuøng toâi haønh duïc. Neáu khoâng theo yù toâi, toâi nhaát ñònh seõ cheát. Voâ Caáu Quang noùi vôùi daâm nöõ: - Xin coâ haõy döøng laïi! Toâi khoâng theå phaïm vieäc naày. Vì sao? Vì giôùi luaät Phaät ñaõ cheá, toâi phaûi phuïng haønh, thaø boû thaân maïng chöù khoâng phaù giôùi naày.

764 BOÄ LUAÄT 12

Daâm nöõ laïi nghó: “Nay ta phaûi duøng chuù thuaät, linh döôïc laøm cho Tyø Kheo naày haønh duïc vôùi ta “, roài noùi vôùi Tyø Kheo: - Nay toâi khoâng theå laøm cho Thaày thoái chuyeån, phaïm vaøo giôùi caám, chæ xin Thaày nhaän thöùc aên do toâi cuùng döôøng. Noùi roài, coâ ta vaøo nhaø trong, ñoïc chuù vaøo thöùc aên roài boû vaøo baùt cuûa Tyø-kheo. Do söùc chuù thuaät, neân khieán Tyø-kheo naày maát chaùnh nieäm, khôûi taâm duïc, caøng luùc caøng maïnh. Khi aáy, daâm nöõ thaáy saéc maët Tyø-kheo naày bieán ñoåi, lieàn ñeán naém tay ñi cuøng haønh duïc. Sau khi Tyø-kheo vaø daâm nöõ kia cuøng nhau haønh duïc, Tyø-kheo mang thöùc aên khaát thöïc veà laïi tinh xaù. Ñeán tinh xaù, vò aáy lo buoàn, hoái haän, toaøn thaân noùng böùc ray röùc, than: “ Chao oâi! Vì sao ta phaù ñaïi giôùi veà thaân! Nay ta khoâng xöùng ñaùng thoï nhaän cuûa tín thí. Ta ñaõ laø ngöôøi phaù giôùi, seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc!” Luùc aáy, Voâ Caáu Quang ñeán choã caùc Tyø-kheo ñoàng phaïm haïnh, noùi: - Toâi ñaõ phaù giôùi, chaúng phaûi laø Sa moân, chaéc chaén bò ñoïa vaøo ñòa nguïc! Caùc Tyø-kheo hoûi Voâ Caáu Quang: - Do nhaân duyeân gì maø phaù giôùi naày? Tyø-kheo Voâ Caáu thuaät laïi ñaày ñuû söï vieäc treân. Caùc ñoàng hoïc noùi vôùi Voâ Caáu: - Nhôn giaû neân bieát! ÔÛ ñaây coù Ñaïi Boà taùt teân laø Vaên Thuø Sö Lôïi ñaõ ñaéc Phaùp nhaãn voâ sanh, coù khaû naêng kheùo tröø dieät toäi phaù giôùi, cuõng khieán cho chuùng sanh khoâng coøn bò söï raøng buoäc, söï ngaên che. Nay toâi cuøng thaày haõy ñeán choã Ñaïi Boà taùt Vaên Thuø ñeå tröø moái lo cho Thaày. Khi aáy, Voâ Caáu Quang vaãn chöa thoï thöïc, cuøng caùc Tyø-kheo ñi ñeán

choã Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi. Ñeán nôi, thaêm hoûi, cung kính cuùng döôøng, vaø ñem söï vieäc treân trình baøy ñaày ñuû vôùi Vaên Thuø Sö Lôïi. Vaên Thuø Sö Lôïi noùi vôùi Voâ Caáu Quang: - Baây giôø, Thaày thoï thöïc ñi! Roài seõ cuøng toâi ñeán choã Nhö Lai thöa hoûi vieäc naày. Phaät daïy theá naøo thì seõ cuøng thoï trì. Tyø-kheo aáy thoï thöïc xong, cuøng Vaên Thuø Sö Lôïi ñi ñeán choã Phaät. Ñeán nôi, ñaûnh leã chaân Phaät, ngoài lui moät beân. Baáy giôø, Tyø-kheo Voâ Caáu Quang, loøng luoân sôï seät chaúng daùm hoûi Phaät. Vaên Thuø Sö Lôïi chænh ñoán y phuïc, rôøi choã ngoài, söûa aùo baøy vai phaûi, goái phaûi chaám ñaát, chaáp tay höôùng veà Phaät, ñem söï vieäc aáy thöa ñaày ñuû vôùi Theá Toân.

SOÁ 1494 - KINH TÒNH NGHIEÄP CHÖÔÙNG 765

Baáy giôø, ñöùc Theá Toân baûo Voâ Caáu Quang: - OÂng coù taâm duïc muoán phaïm giôùi daâm chaêng? Ñaùp: - Thöa khoâng! Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: - OÂng voán voâ taâm thì taïi sao laïi phaïm? Tyø-kheo ñaùp: - Sau ñoù con môùi khôûi taâm duïc. - Naày Tyø-kheo! Nhö vaäy laø taâm phaïm duïc chaêng? Ñaùp: - Ñuùng vaäy! Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: - Ta chaúng phaûi ñaõ noùi laø taâm caáu ueá neân chuùng sanh caáu ueá, taâm thanh tònh neân chuùng sanh thanh tònh chaêng? Ñaùp: - Ñuùng vaäy! Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: - Theo yù oâng thì sao? Khi oâng thoï duïc ôû trong moäng thì taâm bieát chaêng? Ñaùp: - Daï bieát! Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: - OÂng vöøa phaïm duïc, chaúng phaûi do taâm maø bieát sao? Ñaùp: - Daï, ñuùng vaäy! Ñöùc Phaät baûo: - Naày Tyø-kheo! Neáu nhö theá thì luùc tænh vaø khi moäng, phaïm duïc coù gì sai khaùc? Tyø-kheo ñaùp: - Tænh hay moäng thì phaïm duïc ñeàu khoâng sai khaùc. Phaät daïy: - Theo yù oâng thì sao? Tröôùc ñaây, chaúng phaûi Ta ñaõ noùi taát caû caùc phaùp ñeàu nhö moäng chaêng? Ñaùp: - Daï, ñuùng vaäy! Phaät daïy: - Theo yù oâng thì sao? Trong moäng, caùc phaùp laø thaät chaêng? Ñaùp: Daï, khoâng thaät! Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: - Theo yù oâng thì sao? Hai taâm tænh vaø moäng ñeàu chaân thaät chaêng? - Baïch Theá Toân: Khoâng! Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: - Neáu chaúng phaûi chôn thaät thì coù phaùp chaêng? - Baïch Theá Toân: Khoâng! Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: - Theo yù oâng thì sao? Phaùp khoâng thaät coù thì sanh chaêng? - Baïch Theá Toân: Khoâng! Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: - Neáu laø phaùp khoâng coù sanh thì coù dieät, coù raøng buoäc, coù giaûi thoaùt chaêng? - Baïch Theá Toân: Khoâng!

766 BOÄ LUAÄT 12

Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: - Theo yù oâng thì sao? Phaùp khoâng sanh seõ bò ñoïa trong ñòa nguïc A tyø, ngaï quyû, suùc sanh chaêng? Ñaùp: - Baïch Theá Toân! Phaùp voâ sanh coøn khoâng thaät coù, maø laïi coù söï ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc sao? Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: - Taát caû caùc phaùp, baûn taùnh thanh tònh. Nhöng caùc phaøm phu ngu si voâ trí, ñoái vôùi phaùp Khoâng, khoâng bieát nhö theá, neân voïng töôûng sanh khôûi phaân bieät. Vì phaân bieät neân ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc. Phaät laïi baûo Tyø-kheo: - Caùc phaùp khoâng thaät nhöng hieän ra ñuû caùc vieäc phaûi laøm, vì ñaém nhieãm tham duïc, saân nhueá, ngu si, vì phaøm phu phaân bieät caùc phaùp, chaúng bieát nhö theá, neân chaúng phaûi laø chaân thaät. Phaät laïi baûo

Tyø-kheo: - Caùc phaùp hö voïng gioáng nhö dôïn naéng, caùc phaùp nhö moäng, baûn taùnh töï nhieân, vì voán thanh tònh. Caùc phaùp roát raùo ñeàu nhö aùnh traêng ñaùy nöôùc, nhö bong boùng nöôùc, nhö boït nöôùc... Caùc phaùp tónh laëng khoâng coù caùc loãi laàm, tai hoïa sanh giaø beänh cheát. Caùc phaùp khoâng theå naém baét, chaúng phaûi laø saéc phaùp, neân chaúng theå thaáy. Caùc phaùp khoâng nhoùm tuï, gioáng nhö hö khoâng. Caùc phaùp khoâng taùnh vì vöôït caùc taùnh. Caùc phaùp saâu xa vì vöôït hö khoâng. Caùc phaùp roäng lôùn vì khoâng xöù sôû. Phaùp khoâng taïo taùc vì vaéng laëng roát raùo. Phaùp khoâng choã nöông vì caûnh giôùi troáng khoâng. Phaùp khoâng coäi goác vì roát raùo roãng khoâng. Phaùp lìa raøng buoäc, ngaên che vì phieàn naõo kieát söû khoâng theå naém giöõ. Phaùp lìa taùnh böøng chaùy vì khoâng sanh. Phaùp khoâng chöôùng ngaïi vì baûn taùnh thanh tònh. Caùc phaùp khoâng quaû baùo vì nhö hình boùng. Caùc phaùp nhö huyeãn vì khoâng nhö nhö. Phaùp khoâng choã nöông vì voïng töôûng phaân bieät. Caùc phaùp löu chuyeån maø chuùng sanh chaáp thuû tröôùc caùc beân. Caùc phaùp chaúng khôûi neân caùc duyeân taùnh, töôùng traùi nhau. Phaùp khoâng aùi nhieãm vì khoâng leä thuoäc. Phaùp khoâng oâ ueá vì taát caû kieát söû khoâng theå giöõ laáy. Caùc phaùp khoâng dô saïch vì vöôït hö khoâng. Phaùp khoâng coù töôùng vi teá vì töôùng vaéng laëng. Caùc phaùp ñieàu nhu vì taùnh khoâng sanh. Caùc phaùp nhö nhö, vì ñaàu, giöõa, sau khoâng sai khaùc. Caùc phaùp giaûi thoaùt vì khoâng coù phuï thuoäc töôùng. Caùc phaùp khoâng nghe vì nhö ngoùi gaïch. Caùc phaùp chaúng phaûi saéc vì nhö hö khoâng. Caùc phaùp bình ñaúng vì khoâng chöùa nhoùm. Caùc phaùp chaúng theå naém baét vì gioáng nhö hö khoâng chaúng theå caàm laáy. Caùc phaùp khoâng theå ñaït ñöôïc, ngöôøi trí tìm caàu chaúng theå thuû ñaéc. Phaùp khoâng loaïn ñoäng vì ba ñôøi thanh tònh. Phaùp khoâng raøng buoäc vì phaù tröø toái taêm. Phaùp khoâng gai goùc vì lìa raøng buoäc. Caùc phaùp an oån vì nhö

Nieát baøn. Phaùp khoâng sôï haõi vì vöôït treân sôï haõi. Phaùp khoâng coù bôø kia vì khoâng khoâng coù bôø naày. Caùc phaùp khoâng soá löôïng vì vöôït treân tính toaùn. Caùc phaùp khoâng coù töôùng vì töôùng noù laø khoâng. Caùc phaùp khoâng taïo taùc vì ñoaïn tröø caùc nguyeän. Caùc phaùp khoâng coù haønh vì haønh hö doái. Phaùp khoâng hyù luaän vì dieät tröø giaùc quaùn. Phaùp khoâng nhaø cöûa vì lìa choã ôû. Phaùp khoâng oâ tröôïc vì thöôøng thanh tònh. Phaùp ñoàng Nieát Baøn vì sanh chaúng theå naém baét, roãng laëng khoâng coù gì. Naày Tyø-kheo! Neân bieát, Caùc phaùp nhö theá chaúng theå giaûng noùi. Vì theá, thuôû xöa ta ngoài ñaïo traøng chöùng ñaéc phaùp khoâng chöùng ñaéc, khoâng coù moät phaùp naøo coù xuaát hieän, coù maát ñi, coù raøng buoäc, coù giaûi thoaùt, cuõng khoâng coù phaùp naøo coù chöôùng naïn, coù troùi buoäc, coù lo aâu, coù hoái haän. Vì sao? Vì caùc phaùp thanh tònh khoâng nhô ueá. Baáy giôø, Voâ Caáu Quang nghe Phaät thuyeát phaùp nhö theá, voâ cuøng phaán khôûi, buoàn vui laãn loän, lieàn rôi leä, chaáp tay, nhaát taâm chieâm ngöôõng Phaät, noùi keä: Vui thay Theá Toân coâng ñöùc lôùn Chö thieân loaøi ngöôøi ñeàu qui ngöôõng Bieát roõ taát caû haïnh thuø thaéng Cuùi laïy Ñaáng ñoaïn tröø caùc khoå. Ngöôøi khoâng choã nöông, laøm choã nöông Khoâng ngöôøi

daãn ñöôøng, laøm ngöôøi daãn Truù nôi chôn Ñaïo thöôøng thanh tònh Kính leã Theá Toân oai ñöùc lôùn. Vì ñôøi ñen toái, laøm ñeøn saùng Vì ngöôøi ñui muø, laøm maét saùng Ñoä thoaùt ngöôøi ñaém saâu hö voïng Kính leã Ñaáng duõng maõnh, tinh taán. Ñaõ lìa oâ nhieãm, khoâng saân haän Ñoái vôùi raøng buoäc, ñöôïc giaûi thoaùt Môû troùi oaùn thaân, bình ñaúng heát Kính leã Ñaáng coâng ñöùc chaân thaät. Khoâ caïn khaùt aùi vaø ngu si Phaù tan caùc höõu tröø caùc khoå Sanh töû luaân hoài, nay ñaõ döùt Kính leã Ñaïi Löïc Voâ Thöôïng Thöøa. Ñoái vôùi phaân bieät, khoâng chaáp thuû Dieäu trí giaûi thoaùt, khoù nghó baøn Toái thaéng ba coõi, lìa caùc caáu

768 BOÄ LUAÄT 12

Kính leã Ñaáng voâ caáu thanh tònh.
Con nay quyeát caàu ñaïo nhö theá
Seõ thoaùt khoûi khoå khoâng choã nöông
Xin khieán cho con ñöôïc Thöøa aáy
Khoâng theo Tieåu Thöøa dieät caùc laäu.
ÖÙc-na-do tha voâ löôïng kieáp Thöôøng chòu caùc khoå khoâng boû Ñaïo Nhö traêng troøn hieän roõ caùc sao Con quaùn Nhö lai cuõng nhö vaäy.
Thí nhö coù ngöôøi vaøo bieån lôùn
YÙ ngöôøi thaáp keùm caàu thuûy tinh
Tuy gaëp voâ löôïng khoái chaâu baùu
Boû heát chæ nhaët thöù voâ duïng.
Nhö ngöôøi nghe Phaät löïc voâ löôïng
Chaúng khôûi yù nghó "Ta seõ ñaéc"
Vieäc laøm roäng lôùn cuûa Ñaïi thöøa
Neân boû Boà ñeà chöùng Thanh vaên.
Thí nhö coù ngöôøi thaáy nhaø vua
Cuøng thaáy quaàn thaàn ñang vaây quanh
Chaúng caàu ngoâi vua, mong laøm quan
Neân bieát chí aáy chaúng phaûi tueä.
Nhö ngöôøi nghe Phaät coâng ñöùc lôùn
Nhöõng vieäc laøm trí tueä thuø thaéng
Nhöng laïi raát öa thích Tieåu thöøa
Ñoù laø taâm thaáp keùm, bieáng nhaùc.
Chuùng sanh chaúng neân ham Tieåu thöøa
Vì nhö löûa ñoám trong ñeâm toái
Neân mong maët trôøi chieáu khaép nôi
Phaù tan taát caû maøn ñen toái.
Phaät coù voâ löôïng uy danh lôùn
Bieát roõ trôøi ngöôøi, caùc ñöôøng aùc
Haøo quang vi dieäu laø hôn heát

Soi saùng theá gian tröø toái taêm.
Nhö sö töû ôû vôùi daõ can
Taâm chæ öa thích daõ can thoâi
Boû maát vieäc sö töû phaûi laøm
Laïi theo caùch laøm cuûa daõ can.
Nhö coù Ñaïi nhaân ôû Thanh vaên
SOÁ 1494 - KINH TÒNH NGHIEÄP CHÖÔÙNG 769

Gioáng sö töû ôû vôùi daõ can Ham thích phaùp nhoû cho laø ñuû Neân bieát hoï thöïc haønh Tieåu thöøa. Neáu ngöôøi muoán caàu ñaïo Ñaïi thöøa Caàn phaûi thöôøng phaùt taâm nhö vaày: Lôïi ích theá gian ñoaïn caùc khoå Chaúng neân ñoàng haïng vôùi Thanh vaên. Baáy giôø, Chuùng hoäi nghe Voâ Caáu Quang noùi keä roài, boán vaïn hai ngaøn thieân töû phaùt taâm Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, lieàn raûi hoa Ñaïi-maïn-ñaø-la, hoa caâu-maäu-ñaø.v.v... cuùng döôøng Theá Toân,Vaên Thuø Sö Lôïi, khen ngôïi Voâ Caáu Quang: " Hay thay! Hay thay! Voâ Caáu, Toân giaû coù theå baùo ôn Phaät, ñoái vôùi ñaïo Boà ñeà, coù nhieàu lôïi ích." Baáy giôø, Theá Toân lieàn mæm cöôøi. Thöôøng phaùp cuûa chö Phaät khi Ngaøi mæm cöôøi thì coù haøo quang naêm maøu töø mieäng phoùng ra: Ñoù laø maøu pha leâ, xanh, vaøng, ñoû, traéng vaø hoàng, chieáu khaép voâ löôïng voâ bieân theá giôùi, treân ñeán Phaïm Theá che môø aùnh saùng maët trôøi, maët traêng, roài trôû veà choã Phaät voøng quanh ba voøng roài nhaäp vaøo ñænh ñaàu. Baáy giôø, A Nan lieàn rôøi choã ngoài ñöùng daäy, chænh ñoán y phuïc, söûa aùo baøy vai phaûi, goái phaûi chaám ñaát, chaáp tay baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Do nhaân duyeân gì maø ngaøi mæm cöôøi? Chö Phaät Theá Toân khoâng bao giôø mæm cöôøi maø khoâng coù nhaân duyeân. Ñöùc Phaät baûo A nan: - Tyø kheo Voâ Caáu Quang naày coù trí tueä saâu roäng, phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Nay ta seõ thoï kyù quaû vò Boà Ñeà Voâ Thöôïng cho oâng aáy. Ñöùc Phaät baûo A nan: - Tyø kheo Voâ Caáu Quang naày vaøo ñôøi vò lai, ôû choã Phaät Di Laëc ñaït Nhaãn voâ sanh, cuõng seõ cuùng döôøng moät ngaøn vò Phaät trong Hieàn kieáp. Sau thôøi gian aáy, laïi traûi qua möôøi kieáp cuùng döôøng hai möôi öùc chö Phaät roài, ñaéc thaønh quaû Phaät, hieäu laø Coâng Ñöùc Lieân Hoa Toái Thaéng Dieäu Haïnh Sö Töû Loâi AÂm Nhö Lai. Ngaøi laïi baûo A nan: - Coâng Ñöùc Lieân Hoa Toái Thaéng Dieäu Haïnh Sö Töû Loâi AÂm Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri coù coõi Phaät teân laø Voâ Löôïng AÂm, do baûy baùu taïo thaønh, khoâng coù ñeä töû Duyeân giaùc, Thanh vaên, chæ toaøn caùc Boà taùt. Phaät ôû theá giôùi aáy thöôøng chuyeån Phaùp luaân bình ñaúng baát thoái. Naøy A nan! Voâ Caáu Quang seõ mau ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng . Vì sao? Vì ôû treân moät coõi Phaät toát ñeïp thanh tònh.

770 BOÄ LUAÄT 12

Baáy giôø, ñöùc Theá Toân laïi baûo A nan: - Thí nhö nôi coù aùnh saùng maët trôøi chieáu ñeán seõ phaù tan caùc toái taêm. Nhö vaäy, naày A nan, neáu ôû ñaâu coù chuùng sanh ñöôïc nghe Kinh naày thì neân bieát, choã aáy coù aùnh saùng chieáu ñeán, coù theå khieán cho chuùng sanh ñoái vôùi taát caû caùc phaùp ñaït ñöôïc söï

khoâng chöôùng ngaïi. Baáy giôø, A nan böôùc tôùi tröôùc, baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Theá naøo laø chuùng sanh ñoái vôùi taát caû phaùp ñöôïc khoâng chöôùng ngaïi? Phaät daïy: - Thoâi, thoâi! A nan! Caàn gì phaûi hoûi ñieàu ñoù. Vì vieäc ñoù maø Nhö lai noùi laø chöôùng ngaïi hay khoâng chöôùng ngaïi thì chö thieân vaø moïi ngöôøi ñeàu seõ sôï haõi, nghi ngôø. Baáy giôø, Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Xin ngaøi noùi phaùp chöôùng ngaïi, khoâng chöôùng ngaïi. Chö Boà taùt ñang chôø nghe, coù theå ôû ñôøi sau, trong ñôøi aùc naêm tröôïc, ñoái vôùi caùc phaùp theá gian, chaúng sanh ñaém nhieãm. Ñöùc Phaät baûo Vaên Thuø Sö Lôïi: - Noùi veà chöôùng ngaïi thì tham duïc laø chöôùng ngaïi, saân haän laø chöôùng ngaïi, ngu si laø chöôùng ngaïi, boá thí laø chöôùng ngaïi, trì giôùi laø chöôùng ngaïi, nhaãn nhuïc laø chöôùng ngaïi, tinh taán laø chöôùng ngaïi, thieàn ñònh laø chöôùng ngaïi, trí tueä laø chöôùng ngaïi, töôûng Phaät laø chöôùng ngaïi, töôûng Phaùp laø chöôùng ngaïi, töôûng Taêng laø chöôùng ngaïi, töôûng Khoâng laø chöôùng ngaïi, töôûng Voâ töôùng laø chöôùng ngaïi, töôûng Voâ taùc laø chöôùng ngaïi, töôûng Voâ haønh laø chöôùng ngaïi, töôûng Baát sanh laø chöôùng ngaïi. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Noùi toùm laïi, neáu ñoái vôùi caùc phaùp heã coù raøng buoäc, coù Boà taùt thì neân bieát, nhö theá ñeàu laø chöôùng ngaïi. Baáy giôø, phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Taïi sao Boá thí, Trì giôùi, Nhaãn nhuïc, Tinh taán, Thieàn ñònh, Trí tueä laø phaùp chöôùng ngaïi? Ñöùc Phaät baûo Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi: - Taùnh cuûa taát caû caùc phaùp laø khoâng chöôùng ngaïi. Nhöng phaøm phu ngu si keùm coûi, voâ trí, töï sanh phaân bieät, ñoái vôùi Boá thí, Trì giôùi, Nhaãn nhuïc, Tinh taán, Thieàn ñònh, Trí tueä khôûi leân chöôùng ngaïi. Vì sao? Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Vì ngöôøi phaøm ngu khi thöïc haønh boá thí, ñoái vôùi chuùng sanh keo kieät, khoâng sanh cung kính, vì khoâng cung kính neân sanh taâm saân, vì taâm saân neân ñoïa vaøo ñòa nguïc; töï thaân trì giôùi thaáy ngöôøi phaïm giôùi sanh taâm khinh thöôøng, noùi toäi loãi ngöôøi ñoù cho ngöôøi khaùc nghe, khoâng cung kính; vì khoâng cung kính neân ñoïa vaøo ñöôøng aùc;

töï tu haïnh nhaãn nhuïc, vì nhaãn nhuïc maø sanh taâm töï cao cho laø ta nhaãn nhuïc coøn nhöõng ngöôøi khaùc thì thoâ aùc , vì vaäy nhaãn maø laïi buoâng lung, neân bieát, ñoù laø goác cuûa caùc toäi; töï tu haønh tinh taán, ñoái vôùi ngöôøi löôøi bieáng, khôûi nieäm theá naày: “Nhö ngöôøi ngu aáy chaúng neân nhaän ñoà cuùng döôøng cuaû tín thí, thaäm chí khoâng neân nhaän moät gioït nöôùc uoáng!” Ñoái vôùi baûn thaân thöôøng khôûi coáng cao, haï thaáp ngöôøi khaùc, neân bieát ñoù laø boïn ngu si, keùm coûi, voâ trí; töï tu haønh thieàn ñònh thaáy ngöôøi loaïn töôûng, nghó: “Ta thöôøng tu ñònh, coøn caùc Tyø-kheo khaùc ña soá taâm loaïn, baøn luaän vieäc taø. Ngöôøi nhö theá caùch ñaïo coøn xa, huoáng laø coù theå ñaéc quaû Phaät!” Khi nghó nhö vaäy, theo ñieàu ñaõ nghó, cöù moãi nieäm, thì moãi kieáp trôû laïi thoï sanh töû; thoï sanh töû roài, seõ tu ñaïo Boà ñeà, töï cho mình laø ña vaên, ñoái vôùi phaùp khoâng coù danh töï cho laø khoâng coù trí chaân thaät, voïng töôûng phaân bieät, thaáy coù chöùng ñaéc, khôûi ñaïi kieâu maïn: “ Ta noùi hoï laø nhöõng ngöôøi quaù ngu si voâ trí “. Hoï bò söï hieåu bieát che laáp, chaúng phaûi laø ñaïi nhaân. Tuy

coù chí caàu ñaïo Ñaïi thöøa nhöng laïi nghó: “ ÔÛ treân ñôøi, ta seõ laø cao nhaát, laø hôn heát.” Roài ñoái vôùi haøng Thanh vaên Tieåu thöøa khoâng cung kính, khinh thöôøng cheâ bai, noùi loãi laàm cuûa hoï; do taâm aùc ñoù, noùi lôøi thoâ aùc, neân bò ñoïa ñöôøng aùc. Baáy giôø, Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Boà taùt ôû trong Phaät phaùp, khoâng neân noùi loãi cuûa ngöôøi khaùc. Ñöùc Phaät daïy: - Ñuùng vaäy! Ñuùng vaäy! Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Theo yù oâng thì sao? Boà taùt ñoái vôùi caùc chuùng sanh luùc naøo maø chaúng thöôøng khôûi loøng töø thöông yeâu nhôù nghó, vaø khoâng bao giôø nhìn hoï baèng con maét aùc caûm. Vaên Thuø Sö Lôïi thöa: -Baïch Theá Toân! Ñuùng vaäy! - Laïi nöõa, naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Theo yù oâng thì sao? Boà taùt ñôùi vôùi taát caû chuùng sanh chaúng phaûi laø duøng Thanh vaên, Duyeân Giaùc vaø Ñaïi thöøa maø ñoä thoaùt cho hoï hay sao? - Baïch Theá Toân! Khoâng phaûi! Boà taùt chöa töøng boû moät chuùng sanh maø khoâng ñoä thoaùt cho hoï, ñoái vôùi taát caû, luoân khôûi taâm bình ñaúng. Ñöùc Phaät baûo Vaên Thuø Sö Lôïi: - Thí nhö thaày thuoác trò laønh caùc beänh cho quoác vöông, ñaïi thaàn, tröôûng giaû, cö só vaø caùc daân ngheøo, thöôøng nghó: “ Laøm theá naøo ñeå laøm cho chuùng sanh khoûi khoå, ñöôïc xa lìa caùc beänh.” Boà taùt Vaên Thuø Sö Lôïi cuõng vaäy, ñoái vôùi chuùng sanh thöôøng khôûi taâm ñaïi bi, phaùt yù bình ñaúng, “laøm theá naøo ñeå laøm cho taát caû chuùng sanh thoï trì vaø thöïc haønh Phaät

phaùp, khieán khoâng ñoaïn döùt. Laïi nhö thaày thuoác coù phöông thuoác qua saùch vôû, chuù thuaät khoâng döùt maát, voâ cuøng vui möøng phaán khôûi. Boà taùt Vaên Thuø Sö Lôïi cuõng vaäy, khi chuûng taùnh cuûa chö Phaät khoâng döùt thì taâm hoan hyû, cuõng nhö theá. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Taát caû chuùng sanh khoâng cuøng taän, nhö thuoác coù theå trò caùc beänh maëc duø coù beänh coù theå trò, cuõng coù bònh khoù trò. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Boà taùt cuõng vaäy, cuõng khoâng cuøng taän nhö Phaät, khi khôûi taâm Boà ñeà ñeå töï trang nghieâm, duø coù phaùp coù theå ñöôïc, coù phaùp cuõng khoù ñöôïc. Laïi nhö thaày thuoác ñoái vôùi caùc phöông thuoác bí truyeàn trong saùch thuoác khoâng neân tuøy tieän söûa ñoåi phöông thuoác. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Boà taùt cuõng vaäy, khoâng neân tuøy tieän phaùt taâm Boà ñeà nhö ngöôøi beänh oám. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Trí töï nhieân voâ sö, ñieàu ñoù laø khoù ñöôïc; khoâng nhôø ngöôøi khaùc ñeå bieát, cuõng laø khoù ñöôïc; taâm vi dieäu thuø thaéng cuõng laø khoù ñöôïc; tu haønh Phaät phaùp cuõng laø khoù ñöôïc. Baáy giôø, Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Laøm theá naøo ñeå Boà taùt ñoái vôùi taát caû phaùp taâm khoâng chöôùng ngaïi, ñaït ñeán thanh tònh? Ñöùc Phaät baûo Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi: - Neáu coù Boà taùt quaùn saùt tham duïc vaø taát caû caùc phaùp saân haän, ngu si laø taát caû caùc phaùp thì nhö vaäy goïi laø laøm thanh tònh caùc nghieäp chöôùng. Laïi nöõa, naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Neáu coù Boà taùt ñoái vôùi naêm duïc khoâng öa thích, cuõng chaúng vöùt boû, quaùn thaät taùnh cuûa duïc töùc laø Phaät phaùp, nhö vaäy goïi laø laøm thanh tònh caùc nghieäp chöôùng. Laïi nöõa, naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Neáu coù Boà taùt duøng naêm trieàn caùi ñeå caàu Boà ñeà, khi quaùn nhö theá

chaúng thuû ñaéc naêm trieàn caùi vaø Boà ñeà thì nhö vaäy goïi laø laøm thanh tònh caùc nghieäp chöôùng. Laïi nöõa, naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Neáu coù Boà taùt quaùn chín phaùp phieàn naõo töùc laø taâm Töø, khi tö duy quaùn saùt chín phieàn naõo naõo, chaúng chaáp coù ngöôøi khaùc vaø thaân mình thì goïi laø taâm Töø toái thöôïng. Vì ñoái vôùi caùc phaùp, khoâng chaáp thuû neân Boà taùt quaùn nhaãn cuõng gioáng nhö theá, nhö vaäy goïi laø laøm thanh tònh caùc nghieäp chöôùng. Laïi nöõa, naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Neáu coù Boà taùt quaùn phaïm giôùi töùc laø khoâng phaïm, quaùn chaúng phaûi tyø-ni töùc laø tyø-ni, quaùn raøng buoäc töùc laø giaûi thoaùt, quaùn sanh töû töùc laø caûnh Nieát baøn, nhö theá goïi laø laøm thanh tònh caùc nghieäp chöôùng. Laïi nöõa, naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Neáu coù Boà taùt quaùn coõi tham duïc laø caûnh Nieát baøn, saân nhueá, ngu si cuõng gioáng nhö vaäy, thì nhö vaäy goïi laø

laøm thanh tònh caùc nghieäp chöôùng. Laïi nöõa, naày Vaên Thuø Sö LôïÏi! Neáu coù Boà taùt quaùn taát caû caùc phaùp töùc laø Phaät phaùp ñoù goïi laø laøm thanh tònh caùc nghieäp chöôùng. Laïi nöõa, naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Neáu coù Boà taùt quaùn taát caû caùc phaùp khoâng coù theå töôùng, cuõng khoâng coù caên baûn, nhö vaäy goïi laø laøm thanh tònh caùc nghieäp chöôùng. Laïi nöõa, naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Neáu coù Boà taùt quaùn boûn seûn vaø boá thí, khoâng khôûi töôûng laø hai; trì giôùi vaø phaù giôùi, khoâng khôûi töôûng phaân bieät; saân haän, nhaãn nhuïc, khoâng khôûi töôûng phaân bieät; löôøi bieáng vaø tinh taán, khoâng khôûi hai töôûng khaùc nhau; loaïn ñoäng vaø thieàn ñònh, khoâng khôûi töôûng; laø hai ngu si vaø trí tueä, khoâng khôûi töôûng , phaân bieät nhö theá goïi laø laøm thanh tònh caùc nghieäp chöôùng. Laïi nöõa, naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Neáu coù Boà taùt quaùn caùc phieàn naõo töùc laø Phaät thì nhö theá goïi laø laøm thanh tònh caùc nghieäp chöôùng. Baáy giôø, Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Theá naøo laø Boà taùt quaùn caùc phieàn naõo töùc laø Phaät phaùp? Ñöùc Phaät baûo Vaên Thuø Sö Lôïi: - Theo yù oâng thì sao? OÂng thaáy coù ai thaáy phaùp maø trôû laïi cuøng taïo taùc raøng buoäc vôùi phaùp chaêng? Ñaùp: - Baïch Theá Toân! Khoâng! - Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Theo yù oâng thì sao? OÂâng coù thaáy phaùp naøo höõu vi, caùc phaùp naøo taïo taùc maø giaûi thoaùt chaêng? - Baïch Theá Toân! Khoâng! Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Theá naøo laø Boà taùt ñaït Nhaãn voâ sanh? Vaên Thuø Sö Lôïi ñaùp: - Taát caû phieàn naõo töùc laø Nhaãn voâ sanh. Vì sao? Vì taát caû phieàn naõo ñoàng vôùi taùnh hö khoâng. Vì yù nghóa naày, con quaùn caùc phaùp khoâng trí, khoâng ñoaïn, khoâng chöùng, khoâng tu. Nhöng caùc phaøm phu bò chöôùng ngaïi che laáp, khoâng coù Phaät phaùp neân thaáy coù ñoaïn tröø kieát söû, coù tu Phaät phaùp. Baáy giôø, Theá Toân khen Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi: - Hay thay! Hay thay! Vaên Thuø Sö Lôïi! OÂng coù khaû naêng hieåu roõ vaø giaûng noùi phaùp voâ taän. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! ÔÛ quaù khöù laâu xa, vôùi soá kieáp voâ löôïng, voâ bieân, voâ soá chaúng theå nghó baøn, baáy giôø coù Phaät teâân laø Nhaät Voâ Caáu Quang goàm ñuû möôøi hieäu Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri, Minh Haïnh Tuùc Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só Ñieàu Ngöï Tröôïng Phu, Thieân

Nhôn Sö, Phaät Theá Toân xuaát hieän ôû ñôøi. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Nhö lai Voâ Caáu Quang thoï chín möôi kieáp, coõi

nöôùc nöôùc teân laø Chuùng Höông. Theá giôùi cuûa Phaät aáy, coù nhieàu chuùng sanh öa thích phaùp Tieåu thöøa, chæ coù moät soá ít coù theå tu taäp Ñaïi thöøa Voâ thöôïng. Ñöùc Phaät Theá Toân aáy, sau khi nhaäp Nieát baøn, phaùp toàn taïi moät nghìn naêm, xaù lôïi phaân boá (khaép nôi), nhö ta sau khi dieät ñoä khoâng khaùc. Khi aáy, coù Tyø-kheo teân laø Doõng Thí bieát hoå theïn, öa hoïc, kheùo giöõ giôùi thaân, ña vaên trí tueä, töôùng maïo trang nghieâm, thaønh töïu saéc thaân vi dieäu thanh tònh baäc nhaát. Baáy giôø, Doõng Thí maëc y mang baùt vaøo thaønh Nan Thaéng, theo thöù lôùp khaát thöïc, ñeán nhaø Tröôûng giaû. Nhaø aáy coù ngöôøi con gaùi nhan saéc tuyeät ñeïp, khoâng vöøa loøng choàng mình. Khi aáy, con gaùi Tröôûng giaû thaáy Doõng Thí lieàn khôûi taâm aùi nhieãm, nghó theá naày: “Neáu ta khoâng laáy Tyø-kheo Doõng Thí ñeå laøm choàng ñöôïc thì ta seõ töï vaãn. Luùc ñaàu, coâ chöa noùi vôùi ai yù nghó ñoù, taâm duïc trôû thaønh noäi keát roài phaùt beänh. Baáy giôø, Doõng Thí khaát thöïc xong, trôû veà tinh xaù. Moät thôøi gian sau, cha coâ gaùi qua ñôøi, khi aáy ngöôøi meï hoûi con gaùi: “Vì nhôn duyeân gì maø con beänh nhö vaäy?” Coâ gaùi im laëng roài boû aên uoáng. Baáy giôø, ngöôøi meï kín ñaùo sai moät coâ gaùi khaùc laø ngöôøi thaân thieát cuøng khoå vui vôùi con mình tröôùc ñaây, ñeán hoûi: “ Vì nhaân duyeân gì maø ñeán noãi beänh theá naày?” Khi aáy, Coâ gaùi ñaùp: “Tröôùc ñaây, toâi thaáy moät Tyø kheo töôùng maïo ñeïp ñeõ lieàn khôûi taâm duïc neân ñeán noãi sanh beänh theá naày. Neáu laøm theo yù toâi, thì beänh cuûa toâi seõ heát. Neáu khoâng ñöôïc thì toâi seõ cheát.” Ngöôøi con gaùi kia nghe vieäc nhö vaäy roài, keå laïi ñaày ñuû vôùi meï cuûa coâ gaùi. Ngöôøi meï nghe xong, suy nghó: “ Con gaùi ta nay beänh hoaïn nhö theá, neáu khoâng coù ñöôïc Tyø-kheo Doõng Thí thì seõ tính sao ñaây?” Laïi nghó tieáp: “Nay ta seõ thænh Tyø-kheo Doõng Thí luoân ñeán nhaø ta, roài seõ baûo con gaùi ta theo thoï Kinh Phaùp.” Vaøo thôøi gian khaùc, baáy giôø Doõng Thí vaøo thaønh khaát thöïc laïi ñeán nhaø kia. Thaáy con gaùi Tröôûng giaû thaân theå gaày oám neân hoûi: “Coâ gaùi naày do duyeân gì maø coù beänh naày?” Khi aáy baø meï ñaùp: “Con gaùi toâi öa nghe Kinh Phaùp. Toâi thöôøng coá ngaên caûn noù, khoâng thoûa maõn yù noù neân ñeán noãi beänh nhö vaäy.” Baáy giôø, Doõng Thí noùi vôùi meï coâ gaùi: “Ñöøng ngaên caûn coâ ta laøm cho khoâng ñöôïc nghe phaùp” Ngöôøi meï thöa: “Thöa Toân giaû! Neáu ngaøi coù theå daïy baûo truyeàn trao Kinh phaùp cho con gaùi toâi, toâi cuõng xin nghe.” Baáy giôø, Doõng Thí lieàn chaáp thuaän. Ngöôøi meï noùi: “Töø nay veà sau, xin Toân giaû thöôøng ñeán nhaø toâi”. Ñaùp: “Ñöôïc”. Khi aáy. Coâ gaùi cuûa Tröôûng giaû nghe lôøi höùa aáy, quaù ñoãi vui möøng, nghó: “Nay mình phaûi tìm ñuû moïi caùch laøm cho Tyø- kheo naày meâ ñaém mình”. Nghó xong, coâ gaùi Tröôûng giaû noùi vôùi Doõng Thí: “Cuùi xin Toân Giaû thöôøng xoùt con, thöôøng ñeán nhaø con.” Doõng Thí im laëng nhaän lôøi. Roài thoï thöïc xong, trôû veà tinh xaù. Baáy giôø, ngöôøi meï

noùi vôùi con gaùi mình: “Töø nay veà sau, haõy trang ñieåm cho ñeïp, duøng caùc loaïi höông chieân ñaøn toát ñeå xoa thaân, laïi maëc y phuïc môùi haûo haïng ñeïp ñeõ. Trang ñieåm nhö vaäy môùi ñöôïc vöøa yù. Sau ñoù, Doõng Thí thöôøng ñeán nhaø coâ ta, laàn laàn trôû neân thaân maät. Vì luoân gaëp nhau neân Tyø-kheo maát chaùnh nieäm, phaùt sanh taâm duïc, lieàn cuøng vôùi coâ gaùi aáy haønh daâm, taâm sanh meâ ñaém, qua laïi luoân luoân. Baáy giôø, choàng cuûa coâ aáy thaáy Tyø-kheo naày thöôøng xuyeân lui tôùi nhaø mình beøn sanh nghi ngôø, töùc giaän, lieàn tìm caùch muoán gieát Tyø-kheo aáy. Tyø-kheo Doõng Thí bieát ñöôïc vieäc ñoù lieàn nghó: “ Neân duøng thuoác ñoäc ñöa coâ gaùi ñeå coâ ta ñaàu ñoäc choàng.” Baáy giôø, Doõng Thí lieàn ñöa thuoác ñoäc cho coâ gaùi vaø noùi: “ Neáu naøng thaät tình nghó ñeán toâi thì neân ñem thuoác naày ñeå ñaàu ñoäc choàng naøng.” Khi aáy, coâ gaùi Tröôûng giaû lieàn laáy thuoác ñoäc troän vaøo thöùc aên, roài sai ngöôøi giuùp vieäc: “Haõy mang côm naày doïn cho choàng ta.” Ngöôøi choàng aên xong, lieàn qua ñôøi. Baáy giôø, Doõng Thí nghe tin ngöôøi choàng coâ gaùi cheát, loøng raát hoái haän, nghó: “ Nay ta ñaõ laøm moät vieäc toäi aùc taøy trôøi, ñaõ haønh daâm laïi gieát ngöôøi, coøn gì laø Tyø-kheo! Nhö vaäy, ta seõ ñi veà ñaâu? Khi ta qua ñôøi seõ bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc, ai coù theå laøm cho ta thoaùt ñöôïc khoå naày.” Tyø-kheo aáy voâ cuøng saàu naõo. Do söï vieäc aáy neân ñaâm ra hoaûng sôï, chaïy töø tinh xaù naày ñeán tinh xaù khaùc, y phuïc rôi xuoáng ñaát, suy nghó: “ Chao oâi! Kyø laï thay! Ta nay chính laø chuùng sanh nôi ñòa nguïc.” Luùc naøy, moät tinh xaù teân laø Heâ Voâ, trong ñoù coù Boà taùt teân laø Tyû Nhu Ña La. Tyø-kheo Doõng Thí chaïy vaøo phoøng Boà taùt aáy, gieo mình xuoáng ñaát. Khi ñoù, Boà taùt hoûi Doõng Thí: “Vì sao töï gieo mình xuoáng ñaát?” Ñaùp: “Thöa Ñaïi ñöùc! Toâi chính laø chuùng sanh ñòa nguïc.” Laïi hoûi: “Ai laøm cho Thaày thaønh ngöôøi ñòa nguïc?” Doõng Thí ñaùp: “ Toâi gaây neân toäi lôùn laø phaïm giôùi daâm laïi gieát ngöôøi.” Boà taùt noùi vôùi Doõng Thí: “ Tyø-kheo ñöøng sôï. Ta coù theå ban cho Thaày naêng löïc khoâng sôï.” Baáy giôø, Doõng Thí nghe Boà taùt kia ban cho lôøi khoâng sôï, taâm raát hoan hyû, voâ cuøng vui thích Boà taùt Tyû Nhu-ña-la lieàn ñöa tay ñôõ Doõng Thí ñöùng daäïy, naém tay phaûi daét ñi ñeán moät nôi khaùc, ngoài trong röøng caây. Boà taùt Tyû Nhu Ña la bay leân hö khoâng cao moät caây Ña-la, noùi vôùi Doõng Thí: “ Nay Thaày ñaõ tin töôûng toâi chaêng?” Doõng Thí chaáp tay ñaùp: “Toâi gaëp nhaân giaû nhö gaëp Ñaïi sö, cuõng nhö Theá Toân”. Baáy giôø, Boà taùt Tyû Nhu Ña La lieàn nhaäp vaøo Tam muoäi Nhö lai Baûo töùc laø phaùp moân Ñaïi thöøa thuoäc caûnh giôùi vi dieäu cuûa chö Phaät. Nhaäp Tam muoäi roài, ôû treân thaân hieän ra voâ löôïng thaân Phaät, ñeàu maøu vaøng roøng ñuû ba möôi hai töôùng toát, khaép trong röøng caây. Chö Phaät ñoàng thanh noùi keä: Phaùp nhö aûnh trong göông

Cuõng nhö traêng ñaùy nöôùc
Phaøm phu taâm ngu veà
Phaân bieät tham, saân, si.
Phaùp voâ taùc, voâ xöù

Nhö hö khoâng thanh tònh
Cuõng khoâng coù giaùc tri
Hö doái chaúng beàn chaéc.
Trong ñoù, caàu tham, saân
Chöa töøng coù ñöôïc gì
Phaøm phu sanh aùi nhieãm
Thaät khoâng coù nhieãm ñaém
Gioáng nhö nguû naèm moäng
Vöôùng chaáp vaøo caùc saéc
Cuõng nhö ñao caét vaät
Nhöng ñao khoâng töï bieát.
Phaøm phu cuõng nhö vaäy
Ngu meâ, voïng phaân bieät
Tham vöôùng vaøo caùc aùi
Saân, giaän taêng tranh caõi.
Theá gian gioáng nhö moäng
Roãng khoâng, chaúng beàn chaéc
Nhö chôùp, maây treân khoâng
Si, aùi, laëng khoâng töôùng.
Caùc phaùp nhö coû caây
Taâm khoâng ôû trong, ngoaøi
AÙi chaúng phaûi maïng soáng
Töï taùnh khoâng thaät coù.
Phaøm phu thaáy caùc phaùp
Töôûng laø do duyeân sanh
Khoâng taïo, khoâng naém baét
Taùnh lìa, thöôøng tòch tónh.
Caùc phaùp gioáng nhö huyeãn
Phaøm phu sanh chaáp giöõ
Taùnh huyeãn khoâng vöõng chaéc
Tham, saân, si cuõng vaäy.
Caùc phaùp thöôøng voâ töôùng
Vaéng laëng, khoâng goác reã
Voâ bieân, chaúng naém baét

Taùnh duïc cuõng nhö vaäy.
Chuùng sanh: AÛnh trong göông
Chaáp giöõ ngaõ, ngaõ sôû
Lìa”Nhö”, voïng phaân bieät

Khoâng beàn, khoâng thuû ñaéc.
Phaùp nhö aûnh, tieáng voïng
Duïc, saân khoâng nôi choán:
Moäng, huyeãn, traêng ñaùy nöôùc
Thaät khoâng ngöôøi saân, haän.
Caûnh giôùi chaúng chôn thaät
Roãng khoâng, khoâng theå naém
Phaân bieät phaùp khoâng chuû
Coäi goác thöôøng vaéng laëng
Ví nhö ngöôøi bieán hoùa
Khoâng coù tham, saân, si
Caùc phaùp nhö huyeãn, moäng
Khoâng theå bieát ranh giôùi.
Nhö traêng hieän ñaùy nöôùc.
Nhöng khoâng ôû trong nöôùc
Phaøm phu nhieãm si, saân
Si, saân, aùi khoâng taùnh.
Tham, saân, haän, ngu si
Caùc duyeân thöôøng roãng laëng
Khoâng chuùng sanh, thoï maïng
Roãng khoâng, thöôøng, vaéng laëng.
Khoâng maét cuõng khoâng tai
Muõi, löôõi cuõng nhö theá
Phaøm phu si voâ trí
Hö voïng: Töôûng beàn chaéc.
Nhö hö khoâng voâ bieân
Voâ taän, khoâng ñeán, ñi
Caùc phaùp cuõng nhö theá
Nhö tay chaïm hö khoâng.
Voâ soá phaùp phaân bieät
Thaät khoâng ngöôøi phaân bieät
Phaøm phu chaáp caùc aám
Nhöng thaät khoâng coù sanh.
Ta quaùn taát caû caùc phaùp
778 BOÄ LUAÄT 12

Taùnh, töôùng, khoâng thaät coù Khoâng sanh cuõng khoâng dieät Chöa töøng coù hôïp, tan. Taùnh caùc phaùp giaûi thoaùt Tónh laëng, khoâng xöù sôû Khoâng theå mong naém baét Hieåu ñöôïc goïi laø trí. Baáy giôø, trong röøng, coù moät vaïn hai ngaøn thieân töû ñeán choã Boà taùt Tyû Nhu Ña La ñeå nghe phaùp, khi nghe noùi

keä aáy, taát caû lieàn ñeàu ñaït ñöôïc Phaùp nhaãn voâ sanh. Tyø kheo Doõng Thí thaáy caùc hoùa Phaät bieán hieän thaàn thoâng, neân ôû trong caùc phaùp tö duy löïa choïn, lìa moïi raøng buoäc ngaên che, ñaït Nhaãn voâ sanh. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! OÂng khoâng neân nghi ngôø. Boà taùt Tyû Nhu Ña La thôøi baáy giôø, ñaâu phaûi ngöôøi naøo khaùc, nay chính laø Boà taùt Di Laëc. Coøn Tyø kheo Doõng Thí nay chính laø Nhö Lai Baûo Nguyeät. Baáy giôø, Vaên Thuø Sö Lôïi baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Tyø kheo Doõng Thí ñaõ thaønh Phaät roài chaêng? Ñöùc Phaät baûo Vaên Thuø Sö Lôïi: - Vò aáy ñaõ thaønh Phaät, hieän nay veà phöông Taây, caùch coõi Phaät naày vôùi caùc theá giôùi cuûa chö Phaät nhieàu nhö caùc soâng Haèng, coù coõi nöôùc teân laø Thöôøng Quang. Nhö lai Baûo Nguyeät thaønh Phaät ôû ñoù. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! OÂng quaùn saùt phaùp naøy coù theå khieán cho chuùng sanh lìa caùc nghieäp chöôùng, tuy ñaõ haønh daâm, laøm cheát ngöôøi maø coù theå khieán cho thaân hieän taïi ñaït ñöôïc Nhaãn voâ sanh. Vì sao? Vì coù khaû naêng quaùn saùt ba coõi nhö boùng, nhö tieáng voïng. Gioáng nhö nhaø aûo thuaät quaùn saùt ngöôøi ñöôïc bieán hoùa, khoâng coù gì chöôùng ngaïi. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Caùc phaøm phu ñoái vôùi phaùp khoâng thaät coù, voïng töôûng phaân bieät, bò ñoïa nôi caùc coõi aùc, chòu voâ löôïng traêm ngaøn vaïn khoå sôû. Baáy giôø, Vaên Thuø Sö Lôïi baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Neáu coù Boà taùt ñöôïc nghe Kinh naày, thoï trì ñoïc tuïng, bieân cheùp, cuùng döôøng, toân troïng, khen ngôïi thì ngay trong ñôøi naøy ñöôïc nhöõng lôïi ích gì? Ñöùc Phaät baûo Vaên Thuø Sö Lôïi: - Theo yù oâng thì sao? Nhö aùnh maët trôøi chieáu saùng khaép coõi Dieâm phuø ñeà, thì ñoái vôùi caùc chuùng sanh coù bao nhieâu lôïi ích? Vaên Thuø Sö Lôïi baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Nhö aùnh saùng maët trôøi chieáu coõi Dieâm phuø ñeà,

ñoái vôùi caùc chuùng sanh coù lôïi ích voâ löôïng voâ bieân, khoâng theå nghó baøn. - Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Neân bieát Kinh naày cuõng gioáng nhö theá, coù khaû naêng khieán cho Boà taùt phaù tan caùc raøng buoäc, phaùt sanh voâ löôïng aùnh saùng trí tueä, ñoái vôùi caùc phaùp cuõng ñaït söï khoâng chöôùng ngaïi, coù theå nhanh choùng phaùt sanh trí tueä bieän taøi voâ ngaïi. Khi giaûng noùi phaùp naày thì khoâng bò chuùng ma vaø ngoaïi ñaïo phaù hoaïi, laøm giaùn ñoaïn söï thuyeát giaûng. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi, gioáng nhö löûa lôùn thieâu ñoát hoaøn toaøn caùc coû caây, neân bieát Kinh naày thieâu ñoát taát caû caùc kieát söû, cuõng gioáng nhö theá. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Gioáng nhö nuùi chuùa Tuyeát, caùc nuùi ñaù ñen khaùc khoâng theå ngaên che ñöôïc, Boà taùt naøo ñöôïc nghe Kinh naày, cuõng nhö theá, caùc ngoaïi ñaïo khaùc khoâng theå phaù hoaïi ñöôïc. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Nhö vua Chuyeån Luaân, caùc vua nöôùc nhoû khoâng daùm choáng cöï vaø traùi nghòch. Boà taùt ñöôïc nghe Kinh naày, cuõng gioáng nhö theá, taát caû caùc taïp luaän chöông cuù hoa myõ vaø nhöõng ngöôøi nhö theá, ñeàu khoâng theå cheá ngöï ñöôïc. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Thí nhö Tyø kheo trì Luaät nghieâm chænh coù theå chaám döùt söï nghi ngôø hoái haän phaù Giôùi cuûa ngöôøi khaùc. Neân bieát, Kinh naày cuõng gioáng nhö theá, coù theå khieán chuùng sanh khoâng coøn caùc lo buoàn, aên naên. Naày Vaên Thuø Sö Lôïi! Nhö maët trôøi chieáu ñeán choã naøo ñeàu coù

theå phaù tan boùng toái choã ñoù, Boà taùt nghe ñöôïc kinh naày, cuõng gioáng nhö theá, coù theå phaù tröø taát caû boùng toái voâ minh, coù theå phaùt sanh taát caû aùnh saùng trí tueä. Vì sao? Vì nhôø Kinh naày maø kheùo tu trí tueä. Baáy giôø, ma aùc ñeán choã Phaät, baïch: - Baïch Theá Toân! Nhö Lai ñaïi bi thöông xoùt taát caû chuùng sanh, thöôøng ban boá söï an laïc. Cuùi xin ñöùc Theá Toân ñöøng giaûng noùi Kinh naày. Vì sao? Vì neáu noùi Kinh naày thì cung ñieän cuûa caùc ma ñeàu chaán ñoäng. Caùc muõi teân phieàn naõo seõ baén vaøo thaân toâi, vì Kinh ñieån naày löu haønh ôû coõi Dieâm phuø ñeà. Baïch Theá Toân! Nay toâi seõ laøm cho Kinh ñieån naày khoâng coù ai thoï trì, ñoïc tuïng, bieân cheùp, cuùng döôøng, seõ khieán cho Kinh naày gioáng nhö taø ñaïo, khieán cho caùc chuùng sanh khôûi taø kieán, caùc Tyø kheo ñoïc tuïng Ñaïi thöøa Phöông quaûng taâm sanh nghi hoái, phæ baùng Kinh naày. Luùc aáy, Thích Ñeà Hoaøn Nhôn nöông nôi thaàn löïc Phaät, ñöùng tröôùc Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã chaân Phaät, raûi hoa Maïn ñaø la cuûa coõi trôøi ñeå cuùng döôøng treân Phaät, vaø baïch:

780 BOÄ LUAÄT 12

- Baïch Theá Toân! Ma aùc Ba Tuaàn tìm ñuû moïi caùch muoán gaây trôû ngaïi cho Kinh naày. Baïch Theá Toân! Con seõ thoï trì, ñoïc tuïng, sao cheùp, cung kính, cuùng döôøng. Sau khi Nhö Lai dieät ñoä, con vaø Toân giaû A nan luoân laøm cho Kinh naày ñöôïc löu haønh ôû coõi Dieâm phuø ñeà, phoå bieán khaép nôi. Con laïi cuøng vôùi Töù thieân vöông, caùc quyû thaàn v.v... luoân uûng hoä ngöôøi giaûng noùi Kinh naày. Neáu coù ngöôøi thoï trì, ñoïc tuïng, sao cheùp, cuùng döôøng, cung kính Kinh naày thì trong nhöõng ngöôøi uûng hoä con seõ laø ngöôøi ñöùng ñaàu. Baáy giôø, ñöùc Theá Toân baûo Toân giaû A nan: - Thaày neân thoï trì, ñoïc tuïng, sao cheùp, cuùng döôøng, cung kính Kinh naày, cuõng neân truyeàn baù, giaûng giaûi cho ngöôøi khaùc. Vì sao? Naày Toân giaû A nan! Vì Kinh naày chính laø taám göông cuûa caùc phaùp. A nan thöa: - Nhö lôøi Theá Toân daïy, con seõ thoï trì. Vaäy Kinh naày teân laø gì? Neân phuïng haønh nhö theá naøo? Ñöùc Phaät baûo A nan: - Kinh naày teân laø "Tònh Chö Nghieäp Chöôùng", cuõng goïi laø "Nhaäp Ö Chö Phaùp Voâ Chöôùng Ngaïi Tueä." Khi giaûng noùi Kinh naày xong coù saùu möôi Tyø kheo khoâng thoï nhaän caùc phaùp, dieät taän caùc laäu, laäu heát, yù roõ; taùm möôi Boà taùt ñöôïc Phaùp nhaãn voâ sanh. Baáy giôø, Toân giaû A nan, Phaùp vöông töû Vaên Thuø Sö Lôïi vaø Chö thieân, loaøi ngöôøi, cuøng caùc Caøn-thaùt-baø, A-tu-la, v.v... nghe Phaät giaûng noùi Kinh naøy thaûy ñeàu hoan hyû, tin nhaän phuïng haønh.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH THIEÄN CUNG KÍNH SOÁ 1495

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1495

KINH THIEÄN CUNG KÍNH Haùn dòch: Ñôøi Tuøy Tam Taïng Xaø-na-quaät-ña, ngöôøi Thieân truùc.

Toâi nghe nhö vaày: Moät thuôû noï, Ñöùc Baø-giaø-baø (Theá toân) ôû taïi ñieän Baûo Trang Ng- hieâm, nôi Nhö Lai thöôøng cö truù. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân vaø caùc ñaïi Tyø kheo, caùc ñaïi Boà taùt cuøng voâ löôïng traêm nghìn vaïn öùc boán boä ñaïi chuùng vaây quanh ôû trong phaùp hoäi. Khi aáy, Tröôûng laõo A nan töø choã ngoài ñöùng daäy, söûa laïi y phuïc, goái phaûi quyø saùt ñaát, chaáp tay höôùng veà Phaät, thaân taâm cung kính, baïch: - Baïch Theá Toân! Nhö Lai thöôøng noùi ngöôøi ña vaên thì coù coâng ñöùc lôùn, neáu laïi giaùo hoùa cho ngöôøi khaùc ñöôïc ña vaên. Baïch Theá Toân! Thieän nam aáy ñöôïc bao nhieâu coâng ñöùc? Baïch nhö vaäy roài, A nan ñöùng im laëng Ñöùc Theá Toân lieàn baûo Tröôûng laõo A nan: - Naày A nan! OÂng ñaõ hoûi ta veà yù nghóa aáy. Ta seõ neâu thí duï, vaø giaûi thích cho oâng. Vì sao? Vì ngöôøi trí nhôø thí duï seõ hieåu ñöôïc nghóa lyù. Naày A nan! Ví nhö caùc loaïi caây coái coû thuoác hoaëc lôùn, hoaëc nhoû trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi, cho ñeán caùc caây chæ baèng moät ngoùn tay, töø ñaát moïc leân taát caû caùc loaïi caây coái aáy ñeàu coù caønh, laù, hoa, quaû, hoät ñaày ñuû. Naày A nan! Nhöng trong caùc loaïi caây coái, loaïi nhoû nhaát loaïi chæ baèng ngoùn tay cuõng ñaõ sanh ra moät soá hoa quaû nhieàu nhö caùt moät soâng Haèng. Gioáng nhö soá caønh laù hoa quaû hoät.v.v... cuûa loaïi caây baèng moät ngoùn tay vöøa noùi, loaïi caây baèng hai ngoùn tay cuõng laïi coù ngaàn aáy hoa, quaû, haït, soá löôïng nhieàu khoaûng baèng soá caùt hai soâng Haèng. Nhö theá, tuaàn töï cho

ñeán töø ñaát laïi moïc leân loaïi caây baèng ba ngoùn tay, laïi coù ngaàn aáy soá caønh laù hoa quaû, nhieàu baèng khoaûng soá caùt trong ba soâng Haèng. Naày A nan! Theo yù oâng thì sao? Coù ngöôøi naøo coù theå ñeám soá caây aáy nhieàu hay ít chaêng? A nan thöa: - Baïch Theá Toân! Khoâng! Baáy giôø, Phaät laïi baûo A nan: - Soá hoa quaû hoät cuûa loaïi caây lôùn baèng moät ngoùn tay trôû leân kia, coù ngöôøi coøn coù theå bieát ñöôïc nhieàu hay ít, nhöng thieän nam, thieän nöõ giaùo hoùa ngöôøi khaùc cho ñeán chæ moät caâu keä, giaûng giaûi roõ raøng cho hoï, chaúng caàu phöôùc baùo, phaùt taâm töø bi thöông xoùt, heát loøng giaùo hoùa khieán hoï ñöôïc chöùng quaû A-la-haùn, laïi nghó:" Ta duøng phöông tieän gì ñeå laøm cho nhieàu chuùng sanh nhôø naêng löïc cuûa nhôn duyeân phaùp thí naày maø ñaéc quaû Tu ñaø hoaøn, ñaéc quaû A-la-haùn, cho ñeán khieán phaùt taâm Boà ñeà;" vì thöông xoùt hoï neân giaùo hoùa, duø chæ moät baøi keä boán caâu, giaûi thích, phaân bieät, chæ baøy cho hoï. Neáu ñem coâng ñöùc naày so saùnh vôùi thí duï tröôùc thì soá coâng ñöùc naày nhieàu hay ít? So vôùi coâng ñöùc naày thì (soá kia) khoâng baèng moät phaàn traêm, khoâng baèng moät phaàn ngaøn, khoâng baèng moät phaàn traêm nghìn, khoâng baèng moät phaàn öùc nghìn, khoâng baèng moät phaàn traêm cuûa sôïi loâng (Ca La), khoâng baèng moät phaàn thí duï, khoâng baèng moät phaàn Öu-baø-ni-sa-ñaø. Phöôùc ñöùc cuûa hoï laø khoâng theå tính ñeám. - Naày A nan! Thieän nam, thieän nöõ aáy ñöôïc nhieàu thieän caên vì khieán ngöôøi khaùc ñöôïc ña vaên, laïi coù theå giaûng noùi moät baøi keä boán caâu cho ngöôøi khaùc. Tröôûng laõo A Nan laïi baïch: - Hy höõu thay, Theá Toân! Chæ coù Theá Toân môùi coù theå noùi nhö theá! Hy höõu thay, Baø giaø baø! Chæ Nhö Lai môùi coù theå

noùi nhö theá! Baïch Theá Toân! Thieän nam, thieän nöõ thoï nhaän phaùp kia, ñoái vôùi phaùp vaø phaùp sö neân khôûi taâm cung kính nhö theá naøo? Ñöùc Phaät baûo A-nan: - Naày A-nan! Thaày khoâng neân hoûi Ta ñieàu nhö theá. Vì sao? Vì hieän nay chuùng sanh khoâng coù taâm kính phaùp. A-nan laïi baïch Phaät: - Hay thay, Theá Toân! Con khaùt ngöôõng phaùp. Ñoái vôùi phaùp, con khôûi taâm cung kính saâu xa, laøm ñuùng nhö phaùp, hoïc theo phaùp. Töø khi con laøm thò giaû ñöùc Theá Toân ñeán nay chöa töøng nghe phaùp nhö theá. Ba- ïch Theá Toân! Töø nay trôû ñi, con seõ khôûi taâm cung kính nhö theá . Nhö lôøi

SOÁ 1495 - KINH THIEÄN CUNG KÍNH 785

Theá Toân daïy, khoâng laøm ngöôïc laïi Thaùnh giaùo. A-nan laïi baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Veà sau, vaøo ñôøi maït phaùp, coù caùc thieän nam, thieän nöõ.v.v... ñoái vôùi giaùo phaùp, hoaëc coù töôùng taâm khaùt ngöôõng, kính troïng, nhöng chæ coù lôøi noùi, vì vieäc aùo côm, vì vieäc lôïi döôõng, do ngheøo khoå maø caïo toùc xuaát gia, roài noùi laø ta vì phaùp. Tuy hoï caàu caùc phaùp Phaät, nhöng baïch Theá Toân! Chuùng sanh aáy khoâng thöïc haønh phaùp, taâm bieåu hieän töôùng thaáp keùm, roài laïi khôûi taâm thaáp keùm. Baïch Theá Toân! Con vì töï thaân mình maø neâu ra caâu hoûi theá naày:" Chuùng con neân döøng nhö theá naøo? Neân thöïc haønh nhö theá naøo?" Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo Tröôûng laõo A-nan: - Naày A-nan! Neáu coù thieän nam, thieän nöõ öa phaùp, muoán ñöôïc ñoïc tuïng thì hoï ñi ñeán choã Hoøa Thöôïng, A Xaø Leâ; ñeán nôi, neân hoûi veà phaùp Phaät, tuøy theo taâm öa thích, tuøy theo nhöõng ñieàu giaûng noùi thích hôïp, maø xin y chæ nhöõng vò möôøi haï laïp hoaëc möôøi hai haï laïp; vì troïng phaùp neân caàu xin y chæ. Vì sao? Vì tröôùc ñaây tuy Nhö Lai coù noùi ñoái vôùi Tyø kheo naêm haï, khoâng caàn y chæ, nhöng nhöõng ngöôøi hoïc, tröôùc phaûi coù taâm cung kính môùi coù theå vì phaùp, vaø vì yù nghóa aáy maø caàn phaûi y chæ. Vì sao? Vì nhöõng ngöôøi aáy muoán hoïc phaùp Phaät. Naày A-nan! Vò hoøa Thöôïng, A Xaø Leâ kia vì nhöõng ngöôøi aáy neân noùi lôøi y chæ theá naày: "Ñuùng nhö theá phaûi khoâng? Ta chaáp nhaän ngöôi phaûi khoâng? Ngöôøi ñöôïc lôïi ích phaûi khoâng? Ta daïy ngöôi phaûi khoâng? Ngöôi seõ caån troïng laøm theo, khoâng buoâng lung phaûi chaêng? Neân luyeän taäp thöïc haønh phaûi chaêng? Chaáp nhaän nhö theá phaûi khoâng?" Neáu Tyø kheo coù ñaày ñuû phaùp, thì vò aáy coù theå cho ngöôøi khaùc y chæ. Neáu coù theå phaân bieät phaùp cuù nhö theá thì cho ngöôøi khaùc y chæ, goïi laø thaày y chæ. Neáu coù Tyø kheo tuy ñaõ traêm tuoåi haï nhöng khoâng theå giaûng giaûi thoâng suoát phaùp cuù nhö theá thì vò aáy cuõng neân theo vò khaùc y chæ. Vì sao? Vì töï mình coøn khoâng hieåu huoáng laø muoán laøm thaày y chæ cho ngöôøi khaùc. Giaû söû Tyø kheo Tröôûng laõo moät traêm haï nhöng khoâng theå hieåu vieäc saâu xa cuûa Sa moân Thích töû thì vò aáy vì phaùp neân xin y chæ. Tuy coù Tyø kheo Thöôïng toïa moät traêm tuoåi haï nhöng khoâng roõ luaät phaùp thì nhöõng vò aáy cuõng neân xin y chæ. Neáu Tyø kheo theo vò khaùc thoï phaùp thì Tyø kheo aáy phaûi khôûi taâm toân quí, kính troïng thaày mình. Khi saép thoï phaùp, ñang ôû tröôùc thaày khoâng ñöôïc cöôøi giôõn, khoâng ñöôïc haû mieäng, khoâng ñöôïc treùo chaân, khoâng ñöôïc nhìn chaân, khoâng ñöôïc nhòp chaân, khoâng ñöôïc nhoùn goùt, goùt chaân ñeå baèng

khoâng ñeå cao thaáp; ôû tröôùc Thaày khoâng neân leân ngoài

786 BOÄ LUAÄT 12

treân toøa cao. Thaày khoâng hoûi, khoâng ñöôïc töï yù noùi. Thaày sai baûo vieäc gì, khoâng ñöôïc traùi lôøi. Khoâng ñöôïc nhìn thaúng maët Thaày, ñöùng caùch Thaày ba khuyûu tay, Thaày baûo ngoài môùi ngoài, khoâng ñöôïc traùi lôøi. Ngoài yeân roài, phaùt khôûi loøng thöông Thaày. Neáu ñeä töû khi muoán thoï phaùp, neân quyø ôû tröôùc Thaày, tröôùc heát, tuïng ñoïc sôû ñaéc cuûa mình; tuïng ñoïc xong coù nghi thì phaûi thöa hoûi. Ñöôïc Thaày cho pheùp, sau ñoù môùi thöa. Khi ngöôøi hoïc ñaõ thoï phaùp roài, goái phaûi quyø saùt ñaát, hai tay chaáp laïi, nhaát taâm ñaûnh leã saùt ñaát ngay choã Thaày. Neáu ñaát baèng phaúng thì phaûi theo ñuùng cung caùch; neáu ñaát lôûm chôûm thì ñöùng daäy, cho ñeán khi Thaày qua ñeán choã baèng phaúng thì lieàn thænh phaùp. Khi ñeán choã baèng phaúng, ñaûnh leã saùt chaân Thaày roài, lui laïi caùch möôøi khuyûu tay, töø xa leã Thaày xong, tuøy yù trôû veà. Laïi nöõa, ñeä töû neân nghó theá naày:" Thaày ôû beân ta, xem ta laøm phaûi hay quaáy, ta chaúng neân buoâng lung. Neáu ta tìm ñeán ngay tröôùc Thaày xin giaûi ñaùp ñieàu nghi ngôø thì ñoù laø vieäc toát. Coøn nhö khoâng ñeán ñöôïc thì phaûi bieát thôøi giôø, moãi ngaøy ba thôøi phaûi luoân tinh taán. Neáu trong ba thôøi maø ta khoâng tinh taán tu taäp thì Thaày seõ trò ta ñuùng phaùp." Laïi nöõa, ñeä töû khi vaøo haàu thaêm Thaày, ñeán choã Thaày, neáu khoâng thaáy thì caàm moät hoøn ñaát, hoaëc moät que caây, hoaëc moät coäng coû ñeå laøm daáu hieäu. Neáu thaáy Thaày ôû trong thaát thì khi aáy ñeä töû phaûi khôûi taâm chí thaønh, nhieãu quanh ba voøng, höôùng veà Thaày ñaûnh leã roài môùi trôû veà. Neáu khoâng gaëp Thaày ñeå thöa hoûi thì caùc vieäc ñeàu khoâng ñöôïc laøm, tröø ñaïi tieåu tieän. Laïi nöõa, ñeä töû ôû choã Thaày khoâng ñöôïc noùi lôøi thoâ aùc. Thaày coù quôû traùch, khoâng ñöôïc caõi laïi. Choã ngoài naèm cuûa Thaày, phaûi lau doïn, khoâng coøn buïi baëm truøng, kieán. Neáu Thaày nguû nghæ hay ngoài thieàn cho ñeán khi daäy, ñeä töû ñeàu phaûi tu taäp tuïng ñoïc. Roài ñeán khi maët trôøi moïc, ñeä töû phaûi ñeán choã Thaày cho ñuùng luùc, tuùc tröïc beân Thaày, thöa hoûi Thaày caàn vieäc gì vaø mình laøm gì, neân thöa vôùi Thaày laø coù vaøo xoùm laøng chaêng. Neáu khi Thaày muoán vaøo xoùm laøng thì tröôùc phaûi daâng ca sa cho Thaày; tröôùc khi daâng phaûi röûa tay. Khi röûa tay xong, neân lau tay roài ñeán choã Thaày, vôùi thaân taâm tónh giaùc, hai tay caàm y, quyø thaúng trao, ñuùng nhö phaùp cung kính daâng leân, trong söï an truù. Tieáp theo, daâng nöôùc röûa tay, röûa maët. Roài tröôùc heát daâng noäi y, loaïi y maëc beân trong. Sau ñoù laïi daâng loaïi y phuïc thöôøng duøng khaùc. Ñoái vôùi Thaày phaûi khôûi taâm cung kính nhö theá. Laïi nöõa, ñeä töû ôû tröôùc Thaày, khoâng ñöôïc khaïc nhoå, khoâng ñöôïc che ñaäu. Phaûi thöôøng queùt doïn choã kinh haønh cuûa Thaày. Vaøo muøa noùng, ban ngaøy, ba thôøi quaït haàu Thaày, ba laàn mang nöôùc ñeán ñeå Thaày taém

SOÁ 1495 - KINH THIEÄN CUNG KÍNH 787

röûa; laïi ba thôøi daâng nöôùc uoáng. Phaûi bieát khi caàn vì Thaày ñi khaát thöïc. Thaày caàn laøm vieäc gì phaûi heát söùc laøm giuùp Thaày. Nhaän bình baùt cuûa

Thaày phaûi röûa saïch seõ. Neáu Thaày ñöa röûa thì röûa bình baùt Thaày tröôùc, roài môùi ñeán bình baùt cuûa mình. Neáu Thaày cho röûa thì röûa, coøn nhö khoâng cho thì chaúng neân naøi nó. Vì sao? Vì coù duyeân côù. Naày A-nan! Coù caùc Tyø kheo seõ nghó theá naày:" Thuôû xöa, baùt cuûa Nhö Lai khoâng coù ngöôøi röûa. Nhöõng ai hoïc Phaät thì neân töï phuïc dòch." Tuy nhieân, Nhö Lai cuõng cho pheùp laøm vieäc ñoù. Neáu vaøo muøa noùng thì phaûi coù ñaày ñuû nöôùc maùt. Coøn vaøo muøa laïnh thì phaûi chuaån bò nöôùc noùng. Heã Thaày caàn thöù gì phaûi chuaån bò ñuû. ÔÛ tröôùc Thaày, khoâng ñöôïc xæa raêng. ÔÛ choã ngöôøi khaùc, ñöøng noùi loãi cuûa Thaày. Neáu töø xa thaáy Thaày phaûi ñöùng daäy nghinh tieáp. Naày A-nan! Phaøm laø ñeä töû coù Thaày thì neân theo beân Thaày ñeå hoïc keä boán caâu; hoaëc nghe, hoaëc ñoïc, hoaëc hoûi, hoaëc thöa moät baøi keä boán caâu vôùi ai, thì vò ñoù töùc laø Thaày. Khi aáy, ngöôøi hoïc ôû choã Thaày, thöôøng khôûi taâm cung kính, toân troïng. Neáu khoâng nhö theá thì goïi laø ngöôøi khoâng cung kính, cuõng khoâng ñöôïc goïi laø ngöôøi tu haønh haïnh chaân chaùnh. Neáu ai noùi loãi Thaày vôùi ngöôøi khaùc thì keû aáy khoâng ñöôïc laáy Ta laøm Thaày. Vì sao? Naày A-nan! Vì hoï khoâng coù taâm cung kính, chaúng thöông yeâu Phaät. Keû aáy laø ngöôøi khoâng coù haïnh, huoáng laø yeâu kính phaùp; Keû aáy laø ngöôøi khoâng cung kính thì seõ khoâng yeâu kính phaùp. Keû aáy laø ngöôøi ñaïi aùc, cuõng chaúng yeâu kính Taêng, khoâng vaøo haøng nguõ cuûa Taêng. Vì sao? Vì keû aáy laø ngöôøi ngu si, chaúng thöïc haønh haïnh chaân chaùnh. Naày A-nan! Nhöõng lôøi Phaät daïy ñeàu laø vì ngöôøi tu haønh. Baáy giôø, Tröôûng laõo A-nan nghe Phaät noùi xong, thöông caûm, rôi leä, duøng tay lau nöôùc maét, roài baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Vaøo ñôøi vò lai ít coù chuùng sanh an truï trong söï tu haønh aáy. Baïch Theá Toân! Chuùng con seõ thöïc haønh haïnh nhö vaäy. Nay con seõ an truï trong haïnh ñoù. Baïch Theá Toân! Neáu coù Tyø Kheo ñoái vôùi Thaày mình, hoaëc ñoái vôùi Hoøa Thöôïng chaúng coù taâm cung kính, noùi ñieàu toát, xaáu cuûa Thaày thì ñôøi vò lai seõ bò quaû baùo gì? Ñöùc Phaät baûo A-nan! Neáu ñôøi vò lai coù caùc Tyø Kheo, hoaëc ñoái vôùi Thaày, hoaëc ñoái vôùi Hoøa Thöôïng; chaúng coù taâm cung kính, noùi ñieàu toát, xaáu cuûa Thaày thì keû aáy chaúng phaûi laø Tu Ñaø hoaøn, cuõng chaúng phaûi laø phaøm phu. Keû aáy laø ngöôøi ngu si, ñaùng trò toäi. Vì sao? Vì neáu Thaày thaät söï coù loãi ñi nöõa coøn khoâng ñöôïc noùi, huoáng laø khoâng coù! Naày A-nan! Neáu coù Tyø Kheo ñoái vôùi Thaày maø khoâng cung kính thì , ta noùi, rieâng coù moät tieåu ñòa nguïc teân laø Truøy phaùc, keû aáy seõ bò ñoïa

vaøo; ñoïa vaøo trong ñoù roài, moät thaân boán ñaàu, thaân theå ñeàu böøng chaùy, gioáng nhö moät khoái löûa, phoùng ra söùc noùng cöïc maïnh, böøng chaùy khoâng döùt, chaùy roài laïi chaùy. ÔÛ trong ñòa nguïc aáy laïi coù caùc loaøi truøng, goïi laø caâu saøi. Caùc loaøi truøng ñoäc aáy thöôøng caén löôõi. Khi aáy, ngöôøi ngu kia töø nôi ñoù xaû thaân roài sanh vaøo loaøi suùc sanh, thoï thaân thuù hoang, hoaëc thaân daõ can, hoaëc thoï thaân choù soùi. Ngöôøi khaùc troâng thaáy la lôùn, hoaëc noùi laø choù soùi, hoaëc noùi laø daõ can. Naày A-nan! Nhöõng ngöôøi ngu si aáy ñeàu do thuôû xöa maéng Thaày vaø Hoøa Thöôïng. Vì vaäy, khi thaáy hoï, khoâng ai öa, do

thuoâ xöa, thieät caên gaây toäi, neân luoân aên phaân, nöôùc tieåu; boâ thaân aáy roài, tuy sanh vaøo coõi ngöôøi nhöng thöôøng sanh choã bieân ñòa. Sanh ôû choã bieân ñòa roài, boâ heát taát caû vieäc coâng ñöùc, ñaày ñuû phaùp aùc, xa lìa caùc phaùp laønh. Tuy ñöôïc thaân ngöôøi nhöng da chaúng gioáng ngöôøi, chaúng ñaày ñuû hình daïng con ngöôøi, chaúng gioáng cha meï, bò cha meï gheùt boâ; ñöôïc thaân ngöôøi roài nhöng thöôøng bò khinh cheâ, laêng nhuïc, xa lìa Phaät Theá Toân, thöôøng khoâng coù trí tueä. Sau khi cheát laïi nhanh choùng bò ñoïa vaøo ñòa nguïc. Vì sao? Naày A-nan! Vì neáu coù ngöôøi naøo ñoái vôùi Thaày giaùo thoï, ñoái vôùi vò Thaày ñaõ ban cho mình söï töï taïi, Thaày daïy haïnh phaùp, Thaày daïy haïnh chaân thaät maø sanh baát kính thì chòu tai öông naëng nhö theá. Naày A-nan! Nhöõng ngöôøi ngu si aáy veà sau laïi bò voâ löôïng voâ bieân naïn khoå. Naày A-nan! Neáu nghe töø ngöôøi khaùc moät baøi keä boán caâu, hoaëc sao, hoaëc cheùp treân truùc, luïa, thì heã coù bao nhieâu chöõ laø baèng baáy nhieâu kieáp vaùc Hoøa Thöôïng, A Xaø Leâ treân vai, hoaëc khi coõng treân löng, hoaëc ñoäi treân ñaàu maø ñi, laïi ñem taát caû nhöõng vaät duïng vöøa yù ñeå cuùng döôøng vò Thaày aáy. Naày A-nan! Laøm vieäc nhö theá coøn töï thaáy khoâng theå baùo ñaùp ñaày ñuû aân Thaày, cuõng khoâng goïi laø cung kính Thaày, huoáng laø kính phaùp? Laøm vieäc cung kính nhö theá , goïi laø kính Thaày. Naày A-nan! Neáu coù voâ löôïng voâ bieân phaåm vaät cuùng döôøng, thì nhö vaäy cuõng khoâng theå goïi laø cuùng döôøng Thaày! Naày A-nan! Ñôøi vò lai, coù nhieàu Tyø Kheo gaëp ñöôïc Kinh naày maø ñoái vôùi Hoøa Thöôïng, sanh taâm baát kính, khoâng coù chaùnh haïnh, thöôøng noùi loãi cuûa Hoøa Thöôïng, naày A-nan! Ta noùi nhöõng ngöôøi ngu si aáy seõ bò nhieàu khoå cöïc, ôû ñôøi vò lai, chaéc chaén ñoïa ñöôøng aùc. Naày A-nan! Ta ñaõ noùi vôùi oâng laø Nhö Lai taïi theá ôû beân caùc oâng, ñaõ vì caùc oâng maø noùi raèng ñaây laø Chaùnh Ñaïo, ñaây chaúng phaûi Chaùnh Ñaïo. Vaøo ñôøi vò lai, caùc Tyø kheo tuøy theo mình ñaõ laøm vieäc gì maø trôû

laïi thoï sanh nôi naøo ñoù vaø nhaän quaû baùo nhö theá ñoù.Vì vaäy, naày A-nan! Ta khuyeân caùc oâng neân thöôøng thöïc haønh cung kính. Naày A-nan! Neáu coù thieän nam, thieän nöõ thöôøng sanh taâm cung kính toân troïng thì seõ ñaéc phaùp thuø thaéng, toái thöôïng naày, ñoù laø yeâu kính Chö Phaät Theá Toân, kính troïng kinh phaùp, yeâu kính Taêng, neân theo thöù baäc nhö theá. Ñöùc Phaät giaûng noùi Kinh naày xong, Tröôûng laõo A-nan vaø caùc ñaïi chuùng nghe Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH PHAÄT THUYEÁT CHAÙNH CUNG KÍNH SOÁ 1496

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1496

KINH
PHAÄT THUYEÁT CHAÙNH CUNG KÍNH

Haùn dòch: Ñôøi Nguyeân Nguïy,

Tam Taïng Phaät Ñaø Phieán Ña, ngöôøi Thieân Truùc.

Toâi nghe nhö vaày: Moät thuôû noï, Ñöùc Phaät ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø-ñaø Caáp Coâ Ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä, cuøng vôùi hai traêm naêm möôi Tyø-kheo Thanh-vaên, naêm traêm vò Boà Taùt, ñeàu laø doøng gioáng cuûa Nhö lai, theo phöông tieän vaøo saùu ñöôøng, giuùp Phaät giaùo hoùa, bieát caên cô cuûa chuùng sanh, oai ñöùc töï taïi, laøm saùng toû phöông tieän maät giaùo cuûa Nhö lai, teân cuûa caùc vò aáy laø: Boà taùt Sanh Nghi, Boà taùt Baûo Ñöùc, Boà taùt Quang Minh Vöông, Boà taùt Tueä Ñaêng, Boà taùt Ñöùc Traên, Boà taùt Taát Ñaït, Boà taùt Voâ UÙy, Boà taùt Giaùc Thuû, Boà taùt Taøi Thuû, Boà taùt Baûo Thuû, Boà taùt Ñöùc Thuû, Boà taùt Muïc Thuû, Boà taùt Taán Thuû, Boà taùt Phaùp Thuû, Boà taùt Trí Thuû, Boà taùt Hieàn Thuû,. v.v...ñaïi theå coù naêm traêm ñaïi Boà taùt nhö theá. Baáy giôø, Toân giaû A-nan baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Thieän nam, thieän nöõ öa phaùp phaûi cung kính phaùp vaø cung kính thaày nhö theá naøo? Ñöùc Theá Toân baûo Toân giaû A-nan: -Thoâi, thoâi! A-nan! Hieän nay chuùng sanh khoâng theå cung kính vaø khoâng coù phaùp cung kính. Toân giaû A-nan baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Nay con öa phaùp vaø kính phaùp, ñaõ cung kính vaø seõ cung kính Baïch Theá Toân! Töø khi con gaàn guõi Nhö lai ñeán nay chöa töøng ñöôïc nghe phaùp moân nhö theá. Vì khoâng nghe cho neân ñoái vôùi vieäc

cung kính Nhö lai chaéc chaén seõ bò maát pheùp taéc. Nay neáu ñöôïc nghe thì con seõ nhö phaùp tu haønh. Baïch Theá Toân! Laïi coù thieän nam, thieän nöõ öa phaùp nghe phaùp moân naày lieàn ñöôïc tu haønh. Baïch Theá Toân! Laïi coù Tyø-kheo xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa Nhö lai do baàn cuøng thaáp keùm chæ caàu côm aên, aùo maëc, chaúng thích caàu phaùp vaø kính phaùp sö, tuy gaàn guõi Phaät phaùp nhöng laøm vieäc thaáp heøn chaúng theå che giaáu, chaéc chaén seõ loä baøy. Baïch Theá Toân! Vì vaäy, hieän taïi con ñang töï laøm vaø vò lai, taát caû caùc Tyø-kheo seõ thöa hoûi Nhö lai phaùp cung kính nhö theá. Baïch Theá Toân! Chuùng con neân tu chaùnh haïnh nhö theá naøo? Cuùi xin Nhö lai noùi cho con. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû A-nan: -Thieän nam, thieän nöõ öa kính phaùp neáu muoán ñoïc tuïng, thöa hoûi kinh phaùp thì neân ñeán choã Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ; ñeán roài, neân thöa hoûi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ veà phaùp maø Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ñaõ thoâng ñaït, vì chaùnh phaùp cuûa Nhö lai laø phaùp tuøy taâm öa thích. Tröôùc phaûi xin pheùp caùc vò aáy coù cho hoûi hay khoâng. Neáu Thaày cho thì sau ñoù môùi ñöôïc hoûi. Tuy mình ñaõ ñöôïc möôøi hoaëc möôøi hai tuoåi haï, nhöng vì öa phaùp neân caàn phaûi ñeán thöa hoûi vaø xin y chæ. Vì sao? Vì trong giaùo phaùp Nhö lai, tuy cho pheùp Tyø-kheo naêm haï ñöôïc pheùp lìa y chæ, nhöng vò aáy luùc ñaàu kính phaùp, vì phaùp, thích caàu phaùp, vì vò aáy muoán thaønh töïu ñöùc haïnh cuûa mình, thì naày A-nan! Vò A-xaø-leâ aáy neân vì theá maø cho y chæ, hoaëc noùi "Ñöôïc", hoaëc noùi " Ñuùng vaäy", hoaëc noùi "Vaâng", hoaëc noùi "Toát", hoaëc noùi "Neân hoïc hoûi", hoaëc noùi"Luoân caån thaän haønh trì, ñöøng buoâng lung." Neáu theo ñuùng

nhö phaùp tu haønh nghieâm chænh thì cho y chæ. Tyø- kheo thaønh töïu caùc phaùp nhö theá môùi coù theå cho y chæ. Vò aáy ñöôïc goïi laø thaønh töïu y chæ. Giaû söû Tyø-kheo traêm tuoåi haï maø chaúng theå thoâng ñaït caùc vaán ñeà nhö theá thì vò aáy coøn neân xin y chæ, huoáng laø coù theå laøm thaày y chæ cho ngöôøi khaùc. Neáu nhö Tyø-kheo khoâng coù tuoåi haï maø thaønh töïu caùc phaùp nhö vaäy, thì Sa-moân noùi nhoû vôùi vò aáy lieàn ñöôïc goïi laø ñaõ thoï y chæ. Giaû söû ngöôøi traêm tuoåi haï maø khoâng thoâng ñaït caùc Luaät phaùp nhö theá thì vò aáy phaûi xin y chæ. Trong khi ñoù thì Tyø-kheo tuïng Kinh ôû choã vaéng veû neân khôûi taâm kính troïng vaø cung kính ñuùng möùc vôùi ngöôøi ñoïc tuïng thoï trì Kinh kia. ÔÛ tröôùc A-xaø-leâ khoâng ñöôïc ñeå loä raêng, khoâng ñöôïc nhìn döôùi chaân, khoâng ñöôïc nhòp chaân, khoâng ñöôïc treùo chaân, khoâng ñöôïc nhoùn chaân, khoâng ñöôïc rung chaân, khoâng ñöôïc ngoài treân toøa cao. Thaày khoâng hoûi ñeán thì khoâng ñöôïc noùi, khoâng ñöôïc traùi lôøi

SOÁ 1496 - KINH PHAÄT THUYEÁT CHAÙNH CUNG KÍNH 795

thaày, khoâng ñöôïc nhìn chaêm chaêm vaøo maët thaày , ôû tröôùc thaày, ñöùng caùch ba khuyûu tay. Thaày cho ngoài môùi ngoài; ngoài roài, khôûi loøng thöông meán Thaày. Kinh naøo Thaày tuïng, thì tröôùc mình phaûi ñoïc thuoäc; tuïng thuoäc roài thì theo thaày thoï trì Kinh nhieàu ít tuøy yù. Theo caùc phaùp moân, trong ñoù coù gì thaéc maéc thì tröôùc heát phaûi thöa thænh Thaày cho hoûi hay khoâng. Neáu Thaày cho thì sau ñoù môùi thöa hoûi. Thaày thoï trì Kinh xong, mình phaûi quyø goái phaûi xuoáng ñaát, hai tay ñaûnh leã saùt chaân Thaày. Neáu choã ñaát dô maø coù loái ñi khaùc thì lui laïi maø ñi ñeán choã ñaát baèng phaúng. Neáu choã ñaát baèng phaúng thì tröôùc heát phaûi ñaûnh leã saùt chaân thaày, sau ñoù môùi ñi; ñi ñöôïc möôøi khuyûu tay, laïi ñaûnh leã, sau ñoù theo ñöôøng maø ñi. Neân nghó theá naày:"Baäc A-xaø-leâ thöôøng ôû beân ta. Ta chaúng theå xa lìa A-xaø-leâ." Ñeä töû neân bieát thôøi, moãi ngaøy ba thôøi ñeán choã A-xaø-leâ; neáu khoâng ñeán thì seõ bò trò nhö phaùp. Neáu ñeán maø khoâng thaáy A-xaø-leâ thì phaûi duøng coû hoaëc caây, hoaëc gaäy, hoaëc ñaát cuïc, hoaëc ñaù ñeå laøm daáu cho bieát. Neáu A-xaø-leâ ñang ngoài thieàn trong phoøng thì neân ñi nhieãu quanh ñeå kính leã, xong môùi ñi. Neáu muoán laøm vieäc gì maø chöa hoûi thaày thì khoâng ñöôïc laøm, tröø ñaïi tieåu tieän; khoâng ñöôïc noùi lôøi thoâ tuïc, hung aùc vôùi Thaày, khoâng ñöôïc nhaùi laïi lôøi thaày. Nhöõng choã ngoài cuûa thaày, nhö laø voõng, giöôøng, ñeàu khoâng ñöôïc ngoài. Nhöõng vaät aáy neáu hö hoûng thì phaûi söûa ngay. Moãi buoåi saùng sôùm, ñeán choã thaày phaûi ñuùng luùc, khoâng ñöôïc ñeán phi thôøi. Ñeán nôi phaûi thöa hoûi A-xaø-leâ caàn vaät gì vaø mình laøm gì, coù vaøo xoùm laøng chaêng. Neáu Thaày noùi vaøo thì phaûi chuaån bò y cho Thaày; phaûi röûa tay vaø lau tay, roài hai tay caàm y thaày ñeå choã saïch seõ. Xong, tröôùc mang nöôùc saïch cho thaày röûa tay, sau ñoù môùi trao y cho thaày, keá ñeán laø trao y An-ñaø-hoäi, phaát traàn, hoaëc y choaøng thaân, hoaëc y ñi möa, hoaëc y vaø caùc ñoà duøng khaùc. Phaûi cung kính nhö theá. Tröôùc A-xaø-leâ, khoâng ñöôïc khaïc nhoå; hoaëc trong chuøa, hoaëc phía ñoâng, phía taây, khoâng ñöôïc vaét y hai vai, khoâng ñöôïc quaán treân ñaàu. Tuøy theo choã Thaày ôû, coù choã Kinh haønh thì phaûi queùt doïn saïch seõ, moät ngaøy

lau queùt ba laàn, ba laàn xaùch nöôùc taém röûa, ba laàn thaêm hoûi; vì thaày khaát thöïc. Neáu thaày coù vieäc thì phaûi laøm heát söùc mình. Khi aên xong, phaûi xin thaày ñeå ñöôïc pheùp mang baùt ñi röûa. Neáu thaày cho röûa thì phaûi röûa baùt thaày tröôùc, sau ñoù môùi röûa baùt mình. Neáu thaày khoâng cho thì khoâng ñöôïc van naøi. Vì sao? Naày A-nan! Vì vò lai coù Tyø-kheo laøm nhö theá, seõ nghó theá naày:" Baùt cuûa Nhö Lai Ñaúng Chaùnh Giaùc khoâng coù ngöôøi röûa". Vì hoïc theo ta, hoï seõ töï röûa baùt. Nhöng Nhö Lai cuõng cho hoï laøm nhö vaäy. Muøa haï thì laáy nöôùc maùt, muøa ñoâng thì laáy nöôùc noùng, tuøy theo nhu caàu cuûa Thaày maø ñaùp öùng. ÔÛ tröôùc thaày, khoâng ñöôïc xæa raêng; khoâng ñöôïc noùi

thaày laø toát hoaëc xaáu. Troâng thaáy thaày töø xa, phaûi ñöùng daäy nghinh tieáp. Naày A-nan! Neáu theo vò naøo ñoïc tuïng, thöa hoûi moät baøi keä boán caâu thì vò ñoù laø Thaày A-xaø-leâ cuûa mình. Vì vaäy phaûi cung kính A-xaø-leâ. Naày A-nan! Neáu khoâng cung kính A-xaø-leâ nhö theá laø ngöôøi laøm ñieàu khoâng chaân chaùnh. Ngöôøi noùi loãi laàm cuûa thaày thì ñöøng goïi ta laø Theá Toân. Vì sao? Naày A-nan! Vì ngöôøi aáy chaúng toân troïng Phaät, chaúng Kính Phaùp, chaúng ôû trong ñoaøn theå Taêng. Vì sao? Naày A-nan! Vì ngöôøi ngu si nhö theá chaúng ñöôïc goïi laø an truï trong haïnh chaân chaùnh. Naày A- nan! Ngöôøi an truï trong haïnh chaân chaùnh thì Ta giaûng noùi Phaät phaùp cho ngöôøi aáy. Baáy giôø, Toân giaû A-nan caûm ñoäng rôi leä, thöa: -Baïch Theá Toân! Trong ñôøi vò lai, neáu coù chuùng sanh, coù theå an truù, coù theå thöïc haønh caùc haïnh nhö theá thì thaät laø hieám coù! Baïch Theá Toân! Con coù theå thöïc haønh nhöõng haïnh nhö vaäy. Baïch Theá Toân! Neáu coù Tyø- kheo khoâng cung kính Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ vaø noùi loãi cuûa nhöõng vò aáy thì Tyø-kheo naày bò nhöõng toäi baùo gì? Ñöùc Phaät baûo A-nan: - Neáu coù Tyø-kheo khoâng cung kính Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ vaø noùi loãi cuûa nhöõng vò aáy, thì Ta noùi, nhöõng ngöôøi naày laø phaøm phu ngu si. Vì sao? Naày A-nan! Vì neáu thaät söï A-xaø-leâ coù loãi coøn khoâng ñöôïc noùi, huoáng laø noùi ñieàu khoâng coù! Nhö vaäy, naày A-nan! Neáu ngöôøi khoâng cung kính Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ thì coù ñòa nguïc Bích chi coøn goïi laø Dieät, khi ngöôøi aáy qua ñôøi seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc aáy. Bò ñoïa vaøo ñoù roài, lieàn coù boán ñaàu, treân thaân löûa boác chaùy nhö hoøn saét noùng; ôû trong ñoù coù caùc truøng teân laø thieát caåu (choù saét), thöôøng caén aên löôõi cuûa toäi nhaân. ÔÛ nôi aáy, khi qua ñôøi laïi sanh vaøo loaøi suùc sanh laøm hoå, soùi, daõ can; moïi ngöôøi thaáy ñeàu noùi ñoù laø loaøi hoå, soùi, daõ can; ai thaáy cuõng ñeàu khoâng öa, vì trong quaù khöù, mieäng thöôøng aên phaân dô; chòu toäi baùo xong roài, laïi sanh vaøo loaøi ngöôøi, nhöng thöôøng ôû choã bieân ñòa, nôi khoâng coù Phaät phaùp. Tuy sanh trong loaøi ngöôøi nhöng ñaày ñuû caùc ñieàu xaáu aùc, xa lìa coâng ñöùc; hình daïng, söùc löïc chaúng gioáng con ngöôøi, thoï thaân hình chaúng gioáng cha meï, chaúng ñöôïc cha meï thöông yeâu, thöôøng bò cheâ bai, xa lìa chö Phaät, ñôøi ñôøi ngu si, meâ muoäi voâ trí, mau choùng bò ñoïa ñòa nguïc. Vì sao? Vì khoâng cung kính thaày daïy phaùp, vò cöùu ñoä hoaïn naïn cho mình. Naày A-nan! Nhöõng ngöôøi nhö theá luoân bò khoå sôû. Naày A-nan! Giaû söû ñoïc tuïng thoï trì moät baøi keä boán caâu

vaø sao cheùp Kinh ñieån cuùng döôøng thì moãi chöõ coù coâng ñöùc baèng coâng ñöùc cung kính ñoäi, hoaëc vaùc, hoaëc coõng Thaày treân löng vaø duøng taát caû nhöõng vaät duïng vöøa yù ñeå cuùng

SOÁ 1496 - KINH PHAÄT THUYEÁT CHAÙNH CUNG KÍNH 797

döôøng Thaày trong moät kieáp. Naày A-nan! Cuùng döôøng nhö theá roài coøn khoâng theå baùo aân A-xaø-leâ. Ñöùc Phaät baûo A-nan: - Trong ñôøi vò lai, coù nhöõng Tyø-kheo aùc, coù ñöôïc Kinh naày nhöng khoâng cung kính A-xaø-leâ, Hoøa thöôïng. Vì khoâng coù haïnh neân noùi loãi cuûa A-xaø-leâ, Hoøa thöôïng. Ta chaéc chaén raèng nhöõng Tyø-kheo nhö vaäy laø nhöõng ngöôøi ngu si, seõ bò ñoïa vaøo caùc ñòa nguïc chòu khoå sôû lôùn. Naày A-nan! Nay ta noùi vôùi Thaày, ñoàng thôøi tuyeân boá raèng, Nhö lai vì chuùng sanh maø noùi caùc vieäc laøm thieän hay aùc, tuøy theo vieäc laøm thieän hay aùc cuûa hoï theá naøo maø coù quûa baùo nhö theá aáy. Vì vaäy, naày A- nan! Nay caùc thaày caàn phaûi kheùo cung kính, caàn phaûi suy nghó kyõ. Naøy A-nan! Thieän nam, thieän nöõ naøo kheùo cung kính thì ñaït ñöôïc phaùp moân naày, khen ngôïi phaùp giaûi thoaùt, cheâ boû caùc duïc baát tònh, dieät taän caùc traàn caáu, ñaït phaùp nhaõn thanh tònh. Baáy giôø, A-nan söûa laïi y phuïc, baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Phaùp coát yeáu naày goïi laø Kinh gì? Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di phaûi thoï trì, tu haønh nhö theá naøo ñeå tieáp noái doøng doõi Tam baûo vaøo ñôøi vò lai, khoâng ñeå giaùn ñoaïn vaø maát haún? Ñöùc Phaät baûo A-nan: - Kinh naày teân laø “Chaùnh Cung Kính,” haõy nhö theá maø thoï trì. Ñoù goïi laø yeâu kính Phaät, yeâu kính Phaùp vaø yeâu kính Taêng. Ñöùc Phaät thuyeát giaûng Kinh naày xong, Toân giaû A-nan, caùc Tyø- kheo cuøng chö Boà taùt nghe Phaät noùi roài ñeàu voâ cuøng vui möøng cung kính laøm theo.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH PHAÄT THUYEÁT ÑAÏI THÖØA GIÔÙI SOÁ 1497

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1497

KINH PHAÄT THUYEÁT ÑAÏI THÖØA GIÔÙI Haùn dòch: Ñôøi Treäu Toáng, Ñaïi sö Thi Hoä

Toâi nghe nhö vaày: Moät thuôû noï, Ñöùc Phaät ôû taïi khu vöôøn röøng Kyø Ñaø Caáp Coâ Ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù Veä. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo caùc Bí soâ: - Ngöôøi naøo phaù hoaïi tuoåi thoï cuûa giôùi haïnh, ngöôøi naøo ñoaïn dieät caên laønh, thì xuaát gia khoù phaùt taâm tinh taán giöõ gìn vöõng chaéc. Neáu caùc Bí soâ ôû trong Phaät phaùp mong caàu giaûi thoaùt thì ñöôïc xa lìa taát caû caùc khoå naõo xaáu aùc. Nhö ñöùc Phaät ñaõ daïy, thaø boû thaân maïng chòu söï voâ thöôøng, chöù khoâng ñöôïc ñeå taâm buoâng lung phaïm giôùi. Neáu ngöôøi boû maïng thì chæ hoaïi moät ñôøi, coøn neáu phaù giôùi thì laøm cho traêm vaïn ñôøi traàm luaân trong ñöôøng aùc ñaïo. Neáu ngöôøi trì giôùi seõ ñöôïc thaáy Phaät. Giôùi laø trang söùc toái thöôïng; giôùi laø höông thôm vi dieäu baäc nhaát; Giôùi laø nhaân toát cuûa söï hoan

hyû. Giôùi theå thanh tònh nhö nöôùc trong maùt, coù khaû naêng tröø noùng böùc. Giôùi phaùp laø vó ñaïi nhaát, söï ñoäc haïi cuûa chuù thuaät theá gian vaø cuûa roàng raén khoâng theå xaâm phaïm. Trì giôùi ñöôïc danh tieáng toát, trì giôùi ñöôïc an laïc. Vaø nhö vaäy khi qua ñôøi seõ ñöôïc sanh leân coõi trôøi. Ñöùc Phaät daïy: - Naày Bí soâ! Neáu phaïm Luaät nghi thì gioáng nhö ngöôøi muø chaúng thaáy caùc saéc, cuõng nhö ngöôøi cuït chaân khoâng theå ñi ñöôïc, xa lìa Nieát baøn, chaúng ñaït ñeán bôø beân kia. Neáu ngöôøi trì giôùi thì thaønh töïu taát caû caùc vaät baùu chaùnh phaùp baûo. Gioáng nhö bình laønh, troøn ñaày, beàn chaéc thì coù theå chöùa taát caû chaâu baùu, cuõng theá, bình vôõ thì chaâu baùu maát; neáu phaïm

802 BOÄ LUAÄT 12

Luaät nghi thì boû taát caû caùc phaùp laønh. Tröôùc ñaõ töøng phaïm giôùi nhöng sau laïi muoán caàu Nieát baøn nhö huûy boû maét maø duøng göông soi maët, thì laøm sao coù theå ñöôïc! Ñöùc Phaät daïy: - Naày Bí soâ! Ngöôøi nöõ khoâng coù loøng tin thì khoâng neân gaàn guõi. AÂn suûng nhaø vua khoù töø choái ñöôïc thì khoâng neân yû laïi. Boït nöôùc khoâng thaät neân khoâng theå naém baét. Söï giaøu sang voâ thöôøng, khoâng theå toàn taïi laâu daøi. Saéc töôùng nhö hoa, ñoåi khaùc trong khoaûnh khaéc. Tuoåi thoï nhö traùi caây chín khoâng theå ñeå laâu, nhö thuyeàn qua doøng nöôùc chaûy nhanh, nhö caên nhaø muïc saép ngaõ saäp. Thaø uoáng thuoác ñoäc chöù khoâng ñöôïc uoáng röïôu. Thaø nhaûy vaøo löûa lôùn chö khoâng ñöôïc ham thích duïc laïc. Ñöùc Phaät giaûng noùi Kinh naày xong, caùc Bí soâ vaø chö Boà taùt ñeàu voâ cuøng hoan hyû, tin nhaän vaø phuïng haønh.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH BAÙT CHUÛNG
TRÖÔÛNG DÖÔÕNG
COÂNG ÑÖÙC
SOÁ 1498
HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1498

KINH BAÙT CHUÛNG TRÖÔÛNG DÖÔÕNG COÂNG ÑÖÙC Haùn dòch: Ñôøi Trieäu Toáng, Ñaïi sö Phaùp Hoä

“Quy maïng taát caû chö Phaät, cuùi xin chö Phaät, chö Boà taùt gia hoäï cho con.” Roài noùi keä: Con xin quy maïng Ñaáng Giaùc Ngoä Phaät Phaùp toái thöôïng, Taêng thanh tònh Con phaùt taâm Boà ñeà roäng lôùn Lôïi mình, lôïi ngöôøi ñeàu thaønh töïu Saùm hoái taát caû nghieäp baát thieän Voâ cuøng tuøy hyû caùc vieäc phöôùc Tröôùc heát, khoâng aên trong moät ngaøy Sau tu taäp taùm phaùp tröôûng döôõng. Neân bieát, taùm phaùp tröôûng döôõng chính laø taùm giôùi. Ñeä töû neân ôû tröôùc A-xaø-leâ noùi laïi keä aáy hai, ba laàn, keá ñeán xöng teân cuûa mình: Con teân laø... cuùi xin A-xaø-leâ chöùng minh cho con. Töø nay, con phaùt khôûi loøng tin thanh tònh cho ñeán khi ngoài nôi ñaïo traøng Boà ñeà, thaønh Ñaúng Chaùnh Giaùc, nguyeän qui y

Phaät, Ñaáng Löôõng Tuùc voâ cuøng toân quí, nguyeän qui y Phaùp, phaùp ly duïc voâ cuøng toân quí, theà qui y Taêng, baäc ñieàu phuïc voâ cuøng toân quí. Tam baûo chính laø nôi höôùng veà. Con teân... laø Öu-baø-taéc coù loøng tin thanh tònh. Cuùi mong A-xaø-leâ ñoaùi thöông hoä nieäm cho con. Ngay baây giôø, ngaøy hoâm nay, con phaùt khôûi taâm thanh tònh cho qua heát ñeâm nay, cho ñeán khi maët trôøi vöøa moïc, trong khoaûng thôøi gian ñoù, con xin phuïng trì taùm giôùi. Ñoù laø: Moät, Khoâng saùt sanh, hai: Khoâng troäm caép, ba: Khoâng daâm duïc, boán: Khoâng noùi doái, naêm: Khoâng uoáng röôïu,

806 BOÄ LUAÄT 12

saùu: Khoâng aên phi thôøi, baûy: Khoâng duøng voøng hoa trang ñieåm thaân theå vaø khoâng vui chôi ca muùa, taùm: Khoâng ngoài naèm giöôøng cao roäng lôùn. Nay con lìa boû caùc vieäc nhö theá, theà nguyeän khoâng boû taùm thöù coâng ñöùc cuûa giôùi caám thanh tònh. Laëp laïi hai, ba laàn nhö theá. Laïi noùi: Con trì giôùi haïnh trang nghieâm, khieán taâm con hoan hyû, haønh taát caû caùc haïnh thuø thaéng töông öng, caàu thaønh quaû Phaät, hoaøn toaøn vieân maõn. Roài noùi keä: Con phaùt taâm voâ thöôïng khoâng hai Vì chuùng sanh, khoâng vì thaân thieän Tu haïnh laønh Boà ñeà thuø thaéng Thaønh Phaät, lôïi ích khaép theá gian. Con nguyeän nöông theo nghieäp thieän aáy Ñôøi naøy, mau choùng thaønh Chaùnh Giaùc Thuyeát phaùp lôïi ích cho theá gian Giaûi thoaùt khoå chuùng sanh ba coõi

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

VAÊN YEÁT MA GIÔÙI BOÀ TAÙT SOÁ 1499

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1499

VAÊN YEÁT-MA GIÔÙI BOÀ TAÙT (BOÀ TAÙT DI LAËC NOÙI) Haùn dòch: Ñôøi Ñöôøng Tam Taïng Phaùp sö Huyeàn Traùng

I. YEÁT MA THOÏ GIÔÙI Neáu caùc Boà taùt muoán hoïc ba tuï Giôùi thanh tònh cuûa Boà taùt, hoaëc taïi gia, hoaëc xuaát gia, thì tröôùc heát ñoái vôùi Boà ñeà Voâ thöôïng, neân phaùt nguyeän roäng lôùn, phaûi thöa hoûi kyõ löôõng ñeå thænh caàu Boà taùt ñoàng phaùp, laø ngöôøi ñaõ phaùt nguyeän lôùn, coù trí tueä, coù naêng löïc, ñoái vôùi lôøi noùi bieåu thò nghóa lyù, coù theå truyeàn daïy, coù theå khai môû. Ñoái vôùi vò Boà taùt ñaày ñuû coâng ñöùc hôn mình nhö theá, tröôùc heát, neân ñaûnh leã nôi hai chaân vò aáy, söûa aùo baøy vai phaûi, goái phaûi quyø saùt ñaát, chaáp tay, cung kính thöa: “Xin Ñaïi ñöùc ñoaùi thöông, con teân laø... ñeán choã Ñaïi Ñöùc xin thoï taát caû caùc giôùi thanh tònh cuûa Boà taùt. Cuùi xin Ñaïi Ñöùc , trong giaây laùt, khoâng töø meät nhoïc, thöông trao truyeàn cho con” Laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö vaäy: Noùi leân lôøi thænh caàu roõ raøng nhö vaäy xong, söûa aùo baøy vai phaûi, cung kính leã laïy, cuùng döôøng chö Phaät Theá Toân möôøi phöông ba ñôøi, ñaõ ñaït quaû vò lôùn, ñaéc trí tueä lôùn, chöùng thaàn thoâng lôùn. Caùc chuùng Boà taùt hieän tieàn chuyeân nieäm veà caùc coâng ñöùc aáy, khôûi taâm thanh tònh saâu

xa. Neáu caùc Boà taùt khi muoán truyeàn giôùi Boà taùt cho Boà taùt thì tröôùc heát phaûi vì hoï noùi phaùp taïng Ma-ñaùt-lyù-ca, töôùng caùc giôùi cuûa Boà taùt vaø nhöõng tröôøng hôïp phaïm giôùi ñeå hoï nghe nhaän, duøng trí tueä quaùn saùt söï öa thích cuûa chính hoï, coù theå suy tö choïn löïa khi thoï giôùi Boà taùt, chaúng phaûi do ngöôøi khaùc khuyeân, chaúng phaûi vì hôn ngöôøi khaùc. Neân bieát ñoù laø Boà taùt kieân coá, coù theå thoï giôùi vaø luaät nghi thanh tònh cuûa Boà taùt,

vì ngöôøi thoï giôùi phaùp maø trao truyeàn ñuùng ñaén vaø thích hôïp. Ngöôøi thoï giôùi Boà taùt, neáu coù trí, coù naêng löïc thì ôû choã Boà taùt hôn mình, phaûi khieâm haï, cung kính, quøy goái saùt ñaát; ôû tröôùc töôïng Phaät chaáp tay caàu thænh:"Cuùi mong Ñaïi ñöùc xoùt thöông, trao cho con giôùi thanh tònh cuûa Boà taùt ". Thænh nhö theá roài, chuyeân taâm chaùnh nieäm, nuoâi döôõng taâm thanh tònh:"Chaúng bao laâu nöõa, con seõ ñaéc kho taøng coâng ñöùc to lôùn, Voâ thöôïng, voâ löôïng, voâ taän." Roài im laëng an truù trong yù nghóa tö duy nhö theá. Baáy giôø, Boà taùt coù trí löïc, ñoái vôùi Boà taùt thöïc haønh chaùnh haïnh kia, vôùi taâm khoâng loaïn ñoäng, hoaëc ngoài hoaëc ñöùng, noùi nhö theá naày:"Ngöôi ñuùng laø thieän nam. Coù phaûi ngöôi laø Boà taùt chaêng?" Vò aáy ñaùp:"Daï, Ñuùng vaäy!" Hoûi:"Phaùt nguyeän Boà ñeà chöa?" Ñaùp:"Daï, Phaùt roài". Töø nay veà sau neân noùi theá naày:"Ngöôi ñuùng laø thieän nam. Nay cho ngöôi ôû choã ta, thoï taát caû hoïc xöù cuûa caùc Boà taùt, thoï taát caû giôùi thanh tònh cuûa caùc Boà taùt, ñoù laø giôùi luaät nghi, giôùi bao goàm caùc phaùp laønh vaø giôùi laøm lôïi ích cho höuõ tình. Hoïc xöù nhö theá, giôùi thanh tònh nhö theá, taát caû Boà taùt quaù khöù ñaõ ñaày ñuû, taát caû Boà taùt vò lai seõ ñaày ñuû, taát caû Boà taùt hieän taïi trong möôøi phöông ñang ñaày ñuû. Hoïc xöù aáy, tònh giôùi aáy, taát caû Boà taùt quaù khöù ñaõ hoïc, taát caû Boà taùt vò lai seõ hoïc, taát caû Boà taùt hieän taïi ñang hoïc. Ngöôi coù theå thoï chaêng?" Ñaùp:"Daï, Coù theå thoï". Boà taùt truyeàn giôùi laàn thöù hai, laàn thöù ba, cuõng hoûi nhö vaäy. Boà taùt thoï giôùi, laàn thöù hai, laàn thöù ba, cuõng ñaùp nhö vaäy. Thoï giôùi nhö theá roài, Boà taùt thoï giôùi chaúng rôøi choã ngoài; Boà taùt truyeàn giôùi ôû tröôùc töôïng Phaät, vaø chö Phaät, chö Boà taùt hieän taïi trong khaép möôøi phöông, cung kính cuùng döôøng, ñaûnh leã hai chaân, noùi theá naày:" Ngöôõng baïch chö Phaät, chö Boà taùt trong caùc theá giôùi khaép möôøi phöông voâ bieân, voâ teá, nay ôû nôi ñaây, hieän coù Boà taùt teân laø… ôû choã con laø Boà taùt teân laø…, ñaõ ba laàn xin thoï giôùi Boà taùt. Con ñaõ laøm chöùng cho vò aáy. Cuùi xin chö Phaät, Boà taùt trong caùc theá giôùi khaép möôøi phöông voâ bieân, voâ teá, laø nhöõng baäc Thaùnh chaân chaùnh baäc nhaát, hoaëc hieän, hoaëc khoâng hieän trong taát caû moïi luùc, moïi nôi, nhöng vì taát caû höõu tình ñeàu hieän laø baäc giaùc ngoä, hieän nay kính xin quyù vò cuõng vì Boà taùt thoï giôùi maø chöùng minh cho. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng baïch nhö vaäy. Nhö vaäy laø yeát-ma thoï giôùi ñaõ hoaøn taát. Töø ñoù, lieân tuïc, tröôùc chö Phaät hieän truù trong caùc theá giôùi voâ bieân voâ teá ôû möôøi phöông vaø tröôùc caùc Boà taùt ñaõ chöùng caùc ñòa, töôùng "phaùp nhó" hieän ra, do ñoù roõ raøng. Nhö vaäy laø Boà taùt ñaõ thoï giôùi thanh tònh maø Boà taùt phaûi thoï. Baáy giôø, Chö Phaät, Boà

taùt ôû möôøi phöông ñeàu thaáy töôùng phaùp nhó

SOÁ 1499 - VAÊN YEÁT MA GIÔÙI BOÀ TAÙT 811

cuûa Boà taùt neân ñeàu sanh khôûi söï ghi nhôù. Do ghi nhôù neân chuyeån vaän trí tueä vaø tri kieán chaân chaùnh; do chuyeån vaän trí tueä vaø tri kieán chaân chaùnh neân giaùc tri nhö thaät, ôû trong theá giôùi ñoù, coù Boà taùt teân... ñoù ôû choã Boà taùt ñoù maø thoï giôùi thanh tònh. Taát caû ñoái vôùi Boà taùt thoï giôùi naày, quyù vò nhôù nghó thöông yeâu nhö con, nhö em, baø con thaân quyeán. Do Phaät, Boà taùt thöông yeâu nhôù nghó neân khieán cho söï mong caàu phaùp laønh cuûa Boà taùt aáy caøng theâm taêng tröôûng, khoâng bò thoái chuyeån. Nhö vaäy môùi goïi laø thænh caàu vò chöùng minh thoï giôùi Boà taùt. Neáu caùc Boà taùt an truù trong giôùi luaät nghi thì coù boán phaùp Tha thaéng xöù. Nhöõng gì laø boán? Neáu caùc Boà taùt vì tham duïc maø caàu lôïi döôõng, cung kính, khen mình cheâ ngöôøi thì ñoù laø phaùp Tha thaéng xöù thöù nhaát. Neáu caùc Boà taùt hieän coù cuûa caûi, nhöng vì taùnh keo kieät nôi cuûa caûi neân vaãn bò khoå, bò ngheøo, khoâng nôi nöông töïa, khoâng ai caây nhôø. Khi coù ngöôøi ñeán tröôùc maët xin cuûa caûi, chaúng khôûi loøng thöông xoùt boá thí cho hoï. Khi coù ngöôøi ñeán tröôùc maët caàu phaùp, vì tieác phaùp neân tuy laø hieän coù phaùp nhöng khoâng ban cho; ñoù goïi laø phaùp Tha thaéng xöù thöù hai. Neáu caùc Boà taùt nuoâi lôùn caùc loaïi noùng giaän raøng buoäc vì nhaân duyeân aáy khoâng chæ noùi lôøi thoâ aùc maø coøn than thôû. Do noùng giaän ngaên che neân laïi duøng tay, chaân, ñaát, ñaù, ñao, gaäy, ñaùnh, ñaäp laøm thöông toån, naõo haïi chuùng sanh. Trong loøng luoân luoân giaän döõ maïnh meõ neân coù ngöôøi xuùc phaïm ñeán xin loãi thì khoâng chaáp nhaän, khoâng boû oaùn keát; ñoù laø phaùp Tha thaéng xöù thöù ba. Neáu caùc Boà taùt huûy baùng taïng Boà taùt maø öa thích giaûng noùi, khai môû kieán laäp chaùnh phaùp töông tôï, roài ñoái vôùi phaùp töông tôï naày hoaëc töï tin hieåu, hoaëc truyeàn cho ngöôøi khaùc; ñoù laø phaùp Tha thaéng xöù thöù tö. Nhö vaäy goïi laø boán phaùp Tha thaéng xöù cuûa Boà taùt. Boà taùt ñoái vôùi boán phaùp Tha thaéng xöù maø phaïm moät hay taát caû thì khoâng theå ôû trong phaùp hieän taïi, taêng tröôûng vaø giöõ gìn tö löông Boà ñeà to lôùn cuûa Boà taùt; laïi chaúng theå ôû trong phaùp hieän taïi öa thích thanh tònh. Ñoù goïi laø töông tôï Boà taùt, chaúng phaûi Boà taùt chôn thaät. Neáu Boà taùt do trieàn caùi baäc trung vi teá phaïm boán phaùp Tha thaéng xöù, thì khoâng boû giôùi luaät nghi thanh tònh cuûa Boà taùt; do trieàn caùi baäc thöôïng maø huûy phaïm thì goïi laø xaû giôùi. Neáu caùc Boà taùt luoân luoân bieåu hieän söï huûy phaïm boán phaùp Tha thaéng xöù, hoaøn toaøn khoâng bieát hoå theïn öa thích saâu ñaäm, maéc vaøo tình traïng aáy, thì neân bieát, ñoù laø phaïm vaøo trieàn caùi baäc thöôïng, chaúng phaûi laø Boà taùt. Chæ moät thoaùng bieåu hieän phaùp Tha thaéng xöù, lieàn boû giôùi luaät nghi thanh tònh cuûa Boà taùt. Nhö caùc Bí soâ phaïm phaùp Tha thaéng töùc laø xaû giôùi bieät giaûi thoaùt. Neáu caùc Boà taùt do phaïm caùc phaùp naày laø xaû giôùi luaät nghi thanh tònh cuûa Boà taùt thì ôû trong phaùp hieän taïi coù theå thoï laïi, chaúng phaûi laø khoâng theå. Coøn nhö Bí soâ an

812 BOÄ LUAÄT 12

truù giôùi bieät giaûi thoaùt maø phaïm phaùp Tha thaéng thì trong phaùp hieän taïi khoâng theå thoï laïi. Nhö vaäy, giôùi thanh tònh maø Boà taùt ñaõ thoï ñoái vôùi taát caû caùc giôùi khaùc ñaõ thoï laø toái thaéng, Voâ thöôïng, voâ löôïng, voâ bieân, laø choã nöông theo cuûa kho taøng coâng ñöùc lôùn, laø nôi phaùt khôûi söï öa thích taâm thieän toái thöôïng baäc nhaát, coù khaû naêng dieät tröø heát taát caû caùc haïnh aùc cuûa chuùng sanh. Taát caû luaät nghi Bieät giaûi thoaùt ñoái vôùi luaät nghi giôùi naày cuûa Boà taùt khoâng baèng moät phaàn traêm, khoâng baèng moät phaàn ngaøn, khoâng baèng moät phaàn keå, phaàn ñeám, phaàn tính, phaàn duï, cho ñeán moät phaàn cöïc vi cuõng khoâng baèng, vì noù toùm thaâu taát caû coâng ñöùc lôùn. Nhö vaäy laø ñaõ laøm caùc vieäc yeát-ma thoï giôùi Boà taùt, Boà taùt trao, Boà taùt thoï ñeàu ñöùng daäy cuùng döôøng, cung kính ñaûnh leã saùt ñaát chö Phaät, Boà taùt trong caùc theá giôùi voâ bieân, khoâng cuøng taän trong khaép möôøi phöông, roài lui ra. Laïi caùc Boà taùt naøo khoâng theo taát caû caùc Boà taùt thoâng tueä caàu thoï giôùi thanh tònh phaûi thoï cuûa Boà taùt thì ñoù laø haïng khoâng coù loøng tin thanh tònh khoâng neân cho thoï, nghóa laø ñoái vôùi Giôùi thanh tònh phaûi thoï nhö vaäy, ban ñaàu khoâng tin hieåu thì khoâng theå vaøo ñöôïc. Ñoái vôùi ngöôøi khoâng tö duy kyõ coù söï tham lam, keo kieät, ngöôøi bò tham lam, keo kieät che laáp, ngöôøi coù duïc lôùn, ngöôøi khoâng bieát ñuû, thì khoâng neân cho thoï; ñoái vôùi ngöôøi huûy giôùi thanh tònh, ngöôøi ñoái vôùi caùc hoïc xöù khoâng cung kính, ngöôøi ñoái vôùi giôùi luaät nghi beâ treã, thì khoâng neân cho thoï; ñoái vôùi ngöôøi coù saân haän, ñoái vôùi ngöôøi phaàn nhieàu khoâng nhaãn, ñoái vôùi ngöôøi bò ngöôøi khaùc xuùc phaïm khoâng theå chòu ñöïng, thì khoâng neân cho thoï; ñoái vôùi ngöôøi löôøi nhaùc, ngöôøi bieáng treã, phaàn nhieàu ham meâ nguû ngaøy nguû ñeâm, öa nöông töïa, öa naèm, öa giao du vôùi baïn beø, öa ñuøa giôõn, thì chaúng neân cho thoï; ngöôøi taâm thaàn taùn loaïn cho ñeán ngöôøi khoâng theå truï taâm tu taäp vieäc thieän trong khoaûng thôøi gian ngaén nhaát thì khoâng neân cho thoï; ngöôøi u meâ, ngöôøi ngu si, ngöôøi coù taâm thaáp keùm, ngöôøi phæ baùng Taïng Kinh vaø Taïng Luaän cuûa Boà taùt thì khoâng neân cho thoï. Laïi nöõa, caùc Boà taùt ñoái vôùi phaùp taéc thoï giôùi luaät nghi cuûa Boà taùt tuy ñaõ ñaày ñuû, thoï trì roát raùo nhöng ñoái vôùi ngöôøi huûy baùng taïng Boà taùt, laø höõu tình khoâng loøng tin, thì ñöøng bao giôø chæ baøy khai ngoä. Vì sao? Vì do nghe roài, khoâng theå tin hieåu, hoï bò chöôùng voâ tri to lôùn che laáp, lieàn sanh phæ baùng; gioáng nhö Boà taùt truï giôùi luaät nghi thanh tònh, thaønh töïu Taïng coâng ñöùc lôùn voâ löôïng, ngöôøi huûy baùng aáy, do söï huûy baùng neân cuõng cuoán theo taïng nghieäp löïc to lôùn voâ löôïng, cho ñeán taát caû lôøi noùi aùc, tri kieán aùc, tö duy aùc chöa vónh vieãn döùt boû thì khoâng bao giôø thoaùt

khoûi. Neáu caùc Boà taùt muoán thoï giôùi luaät nghi thanh tònh cuûa Boà taùt maø khoâng gaëp ngöôøi ñaày ñuû coâng ñöùc thì khi aáy neân ôû tröôùc töôïng Nhö lai töï thoï giôùi luaät nghi thanh tònh cuûa Boà taùt. Neân thoï theá naày, söûa aùo vai phaûi, goái phaûi quyø saùt ñaát, noùi:" Con teân laø... ngöôõng baïch taát caû caùc ñöùc Nhö lai, caùc chuùng Boà taùt ñaõ nhaäp Ñaïi ñòa trong möôøi phöông, hoâm

nay, con muoán ôû choã taát caû Nhö lai, Boà taùt trong möôøi phöông theà thoï taát caû hoïc xöù cuûa Boà taùt, theà thoï taát caû giôùi thanh tònh cuûa Boà taùt, ñoù laø Luaät nghi giôùi, Nhieáp thieän phaùp giôùi vaø Nhieâu ích höõu tình giôùi. Hoïc xöù nhö theá, giôùi thanh tònh nhö theá, taát caû Boà taùt quaù khöù ñaõ ñuû, taát caû Boà taùt vò lai seõ ñuû vaø taát caû Boà taùt hieän taïi trong möôøi phöông coù ñuû. Ñoái vôùi hoïc xöù aáy, ñoái vôùi giôùi thanh tònh aáy, taát caû Boà taùt quaù khöù ñaõ hoïc, taát caû Boà taùt vò lai seõ hoïc, vaø taát caû Boà taùt hieän taïi trong khaép möôøi phöông theá giôùi ñang hoïc. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö theá. Noùi roài ñöùng daäy. Coøn laïi, neân bieát, taát caû ñeàu nhö tröôùc.

II. YEÁT MA SAÙM HOÁI Neáu caùc Boà taùt theo nhöõng vò khaùc chính thöùc thoï giôùi luaät nghi roài, do yù muoán caàu hoïc thanh tònh, yù muoán giaùc ngoä, yù muoán laøm lôïi ích taát caû höõu tình, neân khôûi söï toân troïng cung kính cuøng cöïc, ngay töø ñaàu chuyeân tinh, khoâng neân vi phaïm; neáu coù vi phaïm thì neân caáp toác nhö phaùp saùm hoái tröø dieät, khieán trôû laïi thanh tònh. Nhö theá, taát caû vi phaïm cuûa Boà taùt, neân bieát, ñeàu thuoäc veà AÙc taùc, neân höôùng ñeán ngöôøi tu Tieåu thöøa, Ñaïi thöøa ñoái vôùi nghóa lyù coù theå hieåu bieát, coù theå trao truyeàn maø phaùt loà saùm hoái dieät tröø. Neáu caùc Boà taùt vì trieàn caùi (Caùc thöù buoäc che) baäc thöôïng maø vi phaïm phaùp Tha thaéng xöù nhö treân thì maát giôùi luaät nghi, phaûi thoï laïi. Neáu vì trieàn caùi baäc trung maø phaïm phaùp Tha thaéng xöù nhö treân ñoái vôùi ba ngöôøi, hay hôn soá ñoù, phaûi nhö phaùp phaùt loà tröø AÙc taùc; tröôùc heát phaûi noùi leân teân cuûa vieäc ñaõ phaïm, noùi theá naày:" Thöa Tröôûng laõo,(hay) Thöa Ñaïi ñöùc! Toâi teân laø... ñaõ vi phaïm phaùp luaät cuûa Boà taùt, ñuùng nhö söï vieäc ñaõ trình baøy, phaïm toäi AÙc taùc, gioáng nhö caùc Bí soâ khaùc ñaõ phaùt loà saùm hoái dieät tröø phaùp toäi AÙc taùc." Neân noùi nhö theá. Vì trieàn caùi baäc haï maø vi phaïm phaùp Tha thaéng xöù nhö treân vaø caùc vi phaïm khaùc thì phaûi ñoái vôùi moät ngöôøi maø phaùt loà saùm hoái nhö tröôùc, neân bieát. Neáu khoâng coù ngöôøi tuøy thuaän ñeå coù theå ñoái dieän phaùt loà saùm hoái tröø dieät ñieàu ñaõ phaïm thì khi aáy Boà taùt ñem yù mong muoán trong saïch khôûi taâm töï theä:"Con nhaát quyeát phoøng hoä, trong vò lai khoâng bao giôø taùi phaïm. Nhö vaäy, ñoái vôùi vieäc vi phaïm, trôû laïi thanh tònh.

III. BOÛ ÑÖÔÏC SAI BIEÄT Noùi löôïc, do hai nhôn duyeân xaû boû caùc giôùi luaät nghi thanh tònh cuûa Boà taùt. Moät laø, xaû boû ñaïi nguyeän Chaùnh ñaúng Boà ñeà Voâ thöôïng. Hai laø, hieän haønh thöôïng phaåm trieàn (troùi buoäc), phaïm phaùp Tha thaéng xöù. Neáu caùc Boà taùt tuy chuyeån thaân ôû khaép möôøi phöông theá giôùi, taïi choã sanh ra, khoâng xaû boû giôùi thanh tònh luaät nghi cuûa Boà taùt, do ñoù Boà taùt khoâng boû ñaïi nguyeän Boà ñeà Voâ thöôïng thì cuõng khoâng hieän haønh trieàn caùi baäc thöôïng, phaïm phaùp Tha thaéng xöù. Neáu caùc Boà taùt chuyeån thoï caùc ñôøi khaùc, queân maát boån nieäm, do gaëp gôõ baïn laønh vì muoán nhaéc nhôû nhôù laïi giôùi Boà taùt, thì tuy laø thoï, nhöng chaúng phaûi laø

môùi thoï, cuõng chaúng phaûi laø môùi ñaéc.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

BOÀ TAÙT GIÔÙI BOÅN (1) SOÁ 1500

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1500

KINH GIÔÙI BOÅN BOÀ TAÙT (BOÀ TAÙT DI LAËC THUYEÁT) Haùn dòch: Tam taïng Phaùp sö Ñaøm Voâ Saám, ngöôøi Thieân Truùc ñôøi Baéc Löông

Ñaûnh leã ñöùc Theá Toân
Phaät Kim Cang möôøi phöông
Quyø laïy tröôùc Luaän chuû
Neân bieát ñaáng Töø Thò.
Nay thuyeát ba tuï giôùi
Boà Taùt ñeàu laéng nghe
Giôùi nhö ñeøn tueä saùng
Tröø dieät ñeâm toái taêm.
Giôùi nhö göông baùu saùng
Soi toû taát caû phaùp
Giôùi nhö ngoïc ma ni
Cöùu giuùp keû baàn cuøng.
Lìa theá gian thaønh Phaät
Chæ phaùp naøy treân heát
Vì theá caùc Boà Taùt
Neân sieâng naêng hoä trì.

Naøy caùc Boà-taùt! Boán phaùp Ba-la-di naøy, laø ruùt ra töø taïng luaän Boàtaùt hoøa hôïp thuyeát.

Boà-taùt naøo, vì lôïi döôõng, coá yù töï khen phöôùc ñöùc cuûa mình huûy baùng ngöôøi khaùc. Ñaáy laø noäi dung phaùp Ba-la-di thöù nhaát cuûa Boà-taùt.

Boà-taùt naøo, coù taøi vaät, taâm taùnh laïi boûn seûn, thaáy chuùng sanh ngheøo khoå ñeán caàu xin, maø khoâng khôûi loøng töø bi cöùu giuùp, ban cho nhöõng vaät

hoï caàn caàu. Hoï muoán nghe phaùp, Boà-taùt cuõng laïi ích kyû khoâng thuyeát. Ñaáy laø noäi dung phaùp Ba-la-di thöù hai cuûa Boà-taùt. Boà-taùt naøo, vì saân giaän, noùi ra lôøi xaáu aùc, yù giaän vaãn khoâng nguoâi, neân laïi duøng tay hoaëc gaäy, ñaù, ñaùnh, ñaäp khuûng boá gaây thöông toån, neân saân haän caøng taêng theâm; duø ngöôøi phaïm toäi ñaõ caàu xin saùm hoái maø vaãn khoâng chòu tha, vaãn oâm haän, khoâng xaû boû. Ñaáy laø noäi dung phaùp Ba-la- di thöù ba cuûa Boà-taùt. Boà-taùt naøo, cheâ bai baèng caùch, noùi phaùp töông tôï taïng Boà-taùt, haêng haùi kieán laäp phaùp töông tôï, töï mình giaûng giaûi hay thoï laõnh töø ngöôøi

khaùc. Ñaáy laø noäi dung phaùp Ba-la-di thöù tö cuûa Boà-taùt. Naøy Boà-taùt! Ta ñaõ thuyeát boán phaùp Ba-la-di, Boà-taùt naøo phieàn naõo taêng tröôûng, phaïm moãi moät phaùp, thì ñaùnh maát giôùi Boà-taùt, neân phaûi thoï laïi. Nay xin hoûi caùc Boà-taùt ôû ñaây coù thanh tònh khoâng? (ba laàn) Caùc Boà-taùt ôû ñaây thanh tònh, vì im laëng. Vieäc aáy toâi ghi nhaän nhö vaäy. Naøy caùc Boà-taùt! Nhöõng phaùp Ñoät-caùt-la cuûa Boà-taùt naøy, ñeàu ñöôïc ruùt töø taïng luaän Boà-taùt hoøa hôïp thuyeát. Boà-taùt naøo, truù giôùi, luaät, nghi trong moät ngaøy moät ñeâm, hoaëc Phaät coøn taïi theá, hoaëc ôû trong thaùp Phaät, hoaëc phaùp, hoaëc quyeån kinh, hoaëc Taïng Kinh Boà-taùt, Taïng luaän Boà-taùt, hoaëc Tyø-kheo Taêng, hoaëc ñaïi chuùng Boà-taùt ôû möôøi phöông theá giôùi maø chaúng cuùng döôøng nhieàu ít cho ñeán moät laïy, cho ñeán moät baøi keä, ñeå taùn thaùn coâng ñöùc Tam baûo, vaø cho ñeán moät nieäm cuûa nieäm thanh tònh cuõng khoâng coù thì ñoù goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Hoaëc vì khoâng cung kính, hoaëc vì löôøi bieáng maø phaïm, thì phaïm naøy khôûi nhieãm oâ. Hoaëc vì queân hay vì sai laàm maø phaïm, thì phaïm naøy chaúng khôûi nhieãm oâ. Tröôøng hôïp ngöôøi khoâng phaïm, thì vôùi taâm thanh tònh nhaäp vaøo ñòa Boà-taùt, khoâng huûy hoaïi Tyø-kheo thanh tònh, thöôøng thöïc haønh phaùp cuùng döôøng ba ngoâi baùu Phaät, Phaùp, Taêng. Boà-taùt naøo, nhieàu tham muoán, khoâng bieát ñuû, leä thuoäc taøi vaät goïi laø phaïm chuùng ña phaïm; phaïm naøy khôûi nhieãm oâ. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, laø ñoaïn töø ñöôïc tham chaáp, ham muoán, khôûi phöông tieän nhieáp thoï ñeå ñoái trò nhöõng taùnh phieàn naõo nhaïy beùn ñaõ phaùt sanh. Boà-taùt naøo, neáu thaáy Thöôïng toïa, hay ngöôøi ngang haøng coù phöôùc ñöùc, ñuùng ra neân cung kính, maø laïi kieâu ngaïo, saân giaän, khoâng phaùt taâm cung kính, khoâng khieâm nhöôøng, coù thöa hoûi phaùp, cuõng khoâng traû lôøi, thì goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Hoaëc löôøi bieáng, hoaëc taâm voâ kyù, hoaëc queân, sô xuaát maø phaïm, phaïm naøy nhöng khoâng khôûi nhieãm oâ. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Neáu bò beänh naëng, hoaëc

taâm cuoàng loaïn, aûo töôûng trong giaác nguû, coù ngöôøi hoûi ñeàu khoâng traû lôøi; thì khoâng phaïm. Khi Thöôïng toïa thuyeát phaùp vaø baøn luaän quyeát ñònh, hoaëc khi töï mình thuyeát phaùp, hoaëc nghe phaùp, hoaëc khi töï mình baøn luaän quyeát ñònh, hoaëc thuyeát phaùp trong chuùng, hoaëc baøn luaän quyeát ñònh trong chuùng; neáu khoâng leã laïy, thì khoâng phaïm. Hoaëc vì muoán uûng hoä taâm ngöôøi thuyeát phaùp, hoaëc ñang duøng phöông tieän laøm cho ngöôøi kia ñieàu phuïc, xaû boû vieäc aùc, tu taäp ñieàu laønh, hoaëc ñang chaáp haønh qui cheá cuûa taêng, hoaëc ñang uûng hoä yù kieán cuûa nhieàu ngöôøi, neân khoâng ñaùp traû, thì ñeàu khoâng phaïm. Boà-taùt naøo khi coù thí chuû, ñeán thænh hoaëc ñeán taän nhaø mình, hoaëc ñeán trong chuøa hay ôû nhaø khaùc ñeå cuùng döôøng caùc thöù y phuïc, thöùc aên vaø vaät caàn duøng, maø Boà-taùt vì taâm saân giaän, ngaïo maïn, khoâng ñeán khoâng nhaän, thì goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø hoaëc bò beänh, hoaëc khoâng ñuû söùc khoûe, hoaëc cuoàng loaïn, hoaëc nôi quaù xa, hay treân ñöôøng ñi sôï coù naïn, hoaëc

bieát maø khoâng thoï ñeå ñieàu phuïc ngöôøi thí chuû, xaû boû taâm xaáu aùc an truù phaùp laønh, hoaëc tröôùc ñaõ thoï thænh, hoaëc ñang tu phaùp thieän khoâng muoán giaùn ñoaïn hoaëc ñang mong ñöôïc nghe yù nghóa lôïi ích cuûa phaùp"Chöa töøng coù" vaø baøn luaän quyeát ñònh, hoaëc bieát ngöôøi thænh môøi seõ laøm naõo haïi, hoaëc ñeå baûo veä taâm giaän traùch cuûa nhieàu ngöôøi, hoaëc nhaèm baûo veä qui cheá cuûa Taêng chuùng. Boà-taùt naøo, ñöôïc thí chuû cuùng döôøng nhöõng vaät baùo nhö vaøng, baïc, ngoïc, ma ni, löu ly nhöng vì taâm saân giaän, ngaïo maïn maø traû laïi khoâng nhaän, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm, do töø boû chuùng sanh. Neáu bieáng nhaùc thì phaïm naøy khoâng khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: hoaëc vì ñieân cuoàng, hoaëc bieát thoï nhaän roài, chaéc chaén sanh tham ñaém, hoaëc bieát thoï nhaän roài, thí chuû sanh nuoái tieác, hoaëc bieát thoï nhaän roài thì thí chuû sanh nghi ngôø, hoaëc bieát thoï nhaän roài thì thí chuû seõ ngheøo khoå, hoaëc bieát vaät ñoù döï ñònh ñeå cuùng Tam baûo; hoaëc bieát vaät ñoù laø töø troäm cöôùp maø coù, hoaëc bieát thoï nhaän roài, seõ bò nhieàu khoå naõo, bò quôû traùch laø cöôùp ñoaït cuûa caûi, phaûi chòu hình phaït troùi buoäc. Boà-taùt naøo, khi coù chuùng sanh muoán ñeán nghe phaùp, maø vì taâm lyù saân haän, ganh tò, khoâng chòu noùi phaùp cho hoï, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm; phaïm coù khôûi oâ nhieãm. Neáu bieáng nhaùc thì phaïm naøy khoâng khôûi oâ nhieãm. Nhöõng tröôøng hôïp khoâng phaïm: Hoaëc vì ngoaïi ñaïo muoán vaïch tìm loãi, hoaëc bò beänh naëng, hoaëc bò cuoàng loaïn, hoaëc bieát khoâng noùi phaùp thì seõ ñieàu phuïc ñöôïc hoï, hoaëc bieát hoï tu phaùp chöa hoaøn haûo; hoaëc bieát ngöôøi hoûi phaùp, khoâng theå cung kính laøm theo ñuùng oai nghi,

hoaëc ngöôøi ñoù caên cô thaáp keùm, nghe phaùp vi dieäu saâu xa, seõ sanh taâm lo sôï, hoaëc bieát ngöôøi ñoù nghe phaùp roài, taêng theâm taø kieán; hoaëc bieát ngöôøi ñoù, nghe phaùp roài, seõ huûy baùng, thoái lui, hoaëc ngöôøi ñoù nghe roài höôùng ngöôøi xaáu aùc maø noùi. Boà-taùt naøo, ñoái vôùi chuùng sanh phaïm giôùi hung aùc, maø duøng taâm saân haän, hoaëc töï mình töø boû hoï, hoaëc baûo ngöôøi khaùc töø boû, neân khoâng giaùo hoùa hoï, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm; phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Neáu vì bieáng nhaùc, hoaëc queân maø che chôû; thì phaïm naøy khoâng khôûi oâ nhieãm. Vì sao? Vì Boà-taùt, neân khôûi taâm Töø Bi roäng lôùn, ñoái vôùi keû aùc, cuõng nhö ngöôøi hieàn. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: hoaëc bò cuoàng loaïn, hoaëc bieát maø khoâng thuyeát ñeå ñieàu phuïc hoï, nhö tröôùc ñaõ noùi, hoaëc baûo veä taâm ngöôøi khaùc, hoaëc vì baûo veä quæ cheá cuûa Taêng chuùng. Boà-taùt naøo, ôû trong giôùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa cuûa Nhö lai, xaây döïng giôùi luaät, ngaên ngöøa toäi loãi, baûo hoä cho chuùng sanh. Hoï khoâng tin, laøm cho tin, tin roài laøm cho taêng tröôûng roäng ra ñoàng vôùi haøng Thanh vaên hoïc. Vì sao? Vì haøng Thanh vaên cho ñeán vieäc töï ñoä, cho ñeán vieäc khoâng töø boû ñoä ngöôøi, luoân khieán cho ngöôøi khoâng tin phaûi tin, tin roài laøm cho hoïc giôùi taêng tröôûng, huoáng gì laø Boà-taùt, cöùu ñoä laø ñöùng ñaàu. Laïi haøng Thanh vaên chæ ngaên ngöøa toäi loãi, neân ít truï, ít lôïi, ít laøm, ít duøng phöông tieän. Cho

neân, Theá toân kieán laäp hoïc giôùi Boà-taùt khaùc vôùi Thanh vaên. Vì sao? Vì Thanh vaên töï ñoä xaû boû ngöôøi, neân an truù vaøo ít lôïi, ít laøm, ít duøng phöông tieän, chaúng phaûi nhö Boà-taùt ñoä mình vaø ñoä ngöôøi, maø vaãn an truù ôû ít lôïi, ít laøm, ít duøng phöông tieän. Boà-taùt vì chuùng sanh neân chaúng keå laø baø con, Baø-la-moân, cö só ñoái vôùi söï mong caàu, thì traêm ngaøn y phuïc cuõng ñeàu tuøy yù ban cho coøn phaûi bieát thí chuû kham hay khoâng kham tuøy theo söï daâng cuùng maø laõnh thoï. Nhö y baùt cuõng vaäy. Nhö töï mình mong caàu y baùt, chæ sôïi, khieán ngöôøi thôï chaúng baø con deät thaønh vaûi. Vì chuùng sanh, neân Boà-taùt caát chöùa traêm ngaøn toïa, ngoïa cuï toát ñeïp, caû ñeán traêm ngaøn vaøng, baïc cuõng ñeàu thoï nhaän. Nhö vaäy, truù ôû ít lôïi, ít laøm, ít phöông tieän vôùi haøng Thanh vaên laø ñeå ngaên ngöøa toäi loãi coøn Boà-taùt truù trong hoïc giôùi thì khoâng gioáng. Giôùi luaät nghi cuûa Boà-taùt laø vì chuùng sanh. Neáu Boà-taùt vôùi taâm thuø haän, maø an truù ôû choã ít lôïi, ít laøm, ít phöông tieän, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Neáu vì bieáng nhaùc maø an truù ôû nôi ít lôïi, ít laøm, ít phöông tieän thì phaïm nhöng chaúng khôûi oâ nhieãm. Neáu Boà-taùt thaân mieäng quanh co, hoaëc hieän töôùng, hoaëc cheâ bai, hoaëc vì lôïi maø caàu lôïi, soáng trong phaùp taø maïn khoâng bieát hoå theïn, khoâng coù khaû naêng xaû ly, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, Vì ñoaïn tröø chuùng, neân

muoán khôûi phöông tieän, phieàn naõo taêng tröôûng laïi khôûi voâ soá... Boà-taùt naøo, taâm loaïn ñoäng, khoâng an tònh lôùn tieáng ñuøa giôõn, kh- ieán ngöôøi khaùc öa thích, taïo thaønh nhaân duyeân, thì goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Neáu queân maø sô xuaát phaïm, thì phaïm naøy khoâng khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø vì ñoaïn tröø chuùng maø muoán khôûi phöông tieän, nhö tröôùc ñaõ noùi. Hoaëc vì ngöôøi khaùc giaän hôøn, muoán hoï döùt heát, hoaëc vì ngöôøi khaùc lo buoàn, muoán hoï döùt heát, hoaëc tính ngöôøi khaùc öa thích ñuøa giôõn, vì hoï maø thu nhieáp, hoaëc muoán ñoaïn tröø chuùng, neân uûng hoä, hoaëc ngöôøi khaùc nghi ngôø Boà-taùt coù taâm choáng traùi, giaän hôøn, thì Boà-taùt toû ra vui veû, taâm vaãn thanh tònh. Boà-taùt naøo, thaáy, noùi nhö vaày, Boà-taùt khoâng neân thích Nieát baøn, khoâng neân nhaäp Nieát baøn, khoâng neân sôï phieàn naõo, khoâng neân vì nhaøm chaùn maø xa lìa. Vì sao? Vì Boà-taùt ñaõ ôû trong ba a taêng kyø kieáp, thoï nhaän sanh töû ñaõ laâu, mong caàu quaû vò ñaïi Boà ñeà. Neáu noùi nhö theá, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Vì sao? Vì haøng Thanh vaên raát öa thích Nieát baøn lo sôï nhaøm chaùn phieàn naõo, traêm ngaøn vaïn öùc laàn khoâng baèng Boà-taùt öa thích Nieát baøn, lo sôï, nhaøm chaùn phieàn naõo. Nghóa laø haøng Thanh vaên chæ vì lôïi mình, Boà-taùt thì khoâng nhö theá, luoân vì chuùng sanh. Boà-taùt tu taäp khoâng coù taâm nhieåm oâ, hôn haún A la haùn, dieät saïch Höõu laäu xa lìa phieàn naõo. Boà-taùt naøo khoâng hoä trì, khoâng coù loøng tin, khoâng uûng hoä quôû traùch huûy baùng, cuõng khoâng tröø dieät, neáu thaät söï ngöôøi coù nhieàu toäi loãi, maø khoâng ñoaïn tröø, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy coù khôûi taâm nhieãm oâ. Ngöôøi

thaät söï khoâng coù toäi loãi, maø khoâng tröø dieät, thì phaïm chaúng naøy khôûi taâm nhieãm oâ. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, neáu ngoaïi ñaïo cheâ bai baùng, hoaëc ngöôøi aùc khaùc. Neáu ngöôøi xuaát gia khaát thöïc, tu taäp, nhaân laønh, sanh taâm huûy nhuïc ngöôøi. Neáu ôû tröôùc ngöôøi giaän döõ, cuoàng loaïn maø sanh taâm cheâ traùch. Boà-taùt thaáy chuùng sanh neân thuyeát giaûng veà khoå ñau ñeå ñöôïc lôïi ích. Boà-taùt vì lo sôï khoå naõo maø khoâng laøm, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Phaïm naøy chaúng khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø Boà-taùt quaùn thaáy chuùng sanh, hieän taïi, ít ñöôïc lôïi ích, khôûi nhieàu ñau khoå. Boà-taùt naøo duøng lôøi maï nhuïc traû thuø ngöôøi maï nhuïc, duøng saân giaän traû thuø ngöôøi saân giaän, duøng söï ñaùnh ñaùp ñaäp traû laïi ngöôøi ñaùnh ñaäp, duøng söï huûy nhuïc traû thuø ngöôøi huûy nhuïc mình, ñaây goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Boà-taùt naøo xaâm phaïm ngöôøi khaùc, hoaëc khoâng phaïm maø khieán cho ngöôøi khaùc nghi ngôø, thì phaûi xin loãi. Neáu giaän hôøn traùch moùc, ngaïo

maïn khoâng xin loãi nhö phaùp thì goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Neáu phaïm vì bieáng nhaùc, thì phaïm naøy chaúng khôûi nhieãm oâ. Tröôøng hôïp khoâng phaïm hoaëc duøng phöông tieän ñeå ñieàu phuïc ngöôøi kia, hoaëc ngöôøi kia muoán laøm haïnh baát tònh, nhöng sau ñoù, ngöôøi thoï nhaän khoâng saùm hoái, thì khoâng toäi; hoaëc bieát ngöôøi kia taùnh öa tranh tuïng, neáu xin loãi seõ laøm taêng söï noåi giaän; hoaëc bieát ngöôøi kia hoøa nhaãn, taâm khoâng hieàm khích, thuø haän, vì sôï ngöôøi aáy xaáu hoå, khoâng saùm cuõng khoâng toäi. Boà-taùt naøo, khi ngöôøi phaïm giôùi kia ñeán saùm hoái nhö phaùp, maø vì taâm hieàm haän, muoán laøm cho hoï phieàn naõo, neáu khoâng nhaän lôøi saùm hoái, thì goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Neáu taâm khoâng giaän traùch, khoâng thoï nhaän saùm hoái, thì phaïm naøy khoâng khôûi taâm nhieãm oâ. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: hoaëc duøng phöông tieän ñeå ñieàu phuïc ngöôøi kia, nhö tröôùc ñaõ noùi. Hoaëc ngöôøi kia khoâng nhö phaùp maø saùm hoái, taâm ngöôøi ñoù khoâng ñöôïc bình thöôøng, neáu khoâng nhaän söï saùm hoái ñoù, cuõng khoâng coù toäi. Boà-taùt naøo, khôûi taâm hieàm traùch ngöôøi khaùc, chaáp chaët khoâng xaû boû. Ñaây goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, vì ñoaïn tröø noù, neân muoán khôûi phöông tieän, nhö trình baøy ôû treân. Boà-taùt naøo, vì tham lam vieäc phuïng söï, maø caát chöùa ñeå nuoâi döôõng baø con, thì goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm; Boà-taùt khoâng coù taâm tham caàu caát chöùa. Neáu Boà-taùt löôøi bieáng öa thích nguû nghæ, khoâng ñuùng thôøi chaúng bieát ñuû thì goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm. Hoaëc bò beänh, söùc khoûe keùm, ñi xa moûi meät, hoaëc ñeå ñoaïn tröø chuùng neân muoán khôûi phöông tieän, nhö tröôùc ñaõ trình baøy. Boà-taùt naøo, vì taâm yù oâ nhieãm boû phí thôøi giôø ñeå baøn chuyeän theá tuïc, thì goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Neáu queân hay sô xuaát phí maát thôøi gian, thì phaïm maø khoâng khôûi oâ nhieãm.

Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Gaëp ngöôøi khaùc hoûi, maø Boà-taùt muoán giöõ gìn taâm yù cuûa hoï, neân nghe trong choác laùt, hoaëc traû lôøi nhöõng caâu hoûi cuûa ngöôøi khaùc chöa töøng nghe. Boà-taùt naøo, muoán caàu taâm ñònh, maø thuø gheùt, cao maïn, khoâng laõnh thoï söï daïy doã cuûa thaày goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Do bieáng nhaùc, thì phaïm nhöng chaúng khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, hoaëc bò beänh, hoaëc vì söùc khoûe keùm, hoaëc bieát ngöôøi ñoù noùi ñaûo loän, hoaëc mình coù ñuû naêng löïc nghe bieát nhieàu, hoaëc tröôùc

ñaõ laõnh thoï phaùp roài. Boà-taùt naøo, khôûi naêm caùi (söï ngaên che), maø taâm khoâng khai thoâng (hieåu bieát), goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Phaïm naøy coù khôûi taâm nhieãm oâ. Tröôøng hôïp khoâng phaïm. Ñeå ñoaïn tröø chuùng, neân muoán khôûi phöông tieän, nhö ñaõ trình baøy ôû tröôùc. Boà-taùt naøo,, thích giöõ gìn thieàn ñònh duøng ñeå laøm coâng ñöùc, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø vì ñoaïn tröø chuùng, neân muoán khôûi phöông tieän, nhö ñaõ trình baøy ôû treân. Boà-taùt naøo, thaáy vaø cho: Boà-taùt khoâng neân nghe kinh phaùp cuûa Thanh vaên, khoâng neân laõnh thoï khoâng neân hoïc. Boà-taùt naøo, thöïc haønh phaùp Thanh vaên, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Vì sao? Vì Boà-taùt coøn nghe luaän thuyeát cuûa ngoaïi ñaïo, huoáng gì laø lôøi ñöùc Phaät daïy. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø thöôøng hoïc taïng Boà-taùt, nhöng chöa theå thoâng suoát. Boà-taùt naøo, ñoái vôùi taïng Boà-taùt khoâng taïo phöông tieän, xaû boû, khoâng hoïc, chæ tu taäp kinh phaùp cuûa Thanh vaên, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Phaïm naøy chaúng khôûi oâ nhieãm. Boà-taùt naøo, ñoái vôùi lôøi daïy cuûa ñöùc Phaät, töø boû khoâng hoïc, traùi laïi hoïc taäp taø luaän ngoaïi ñaïo vaø kinh ñieån theá tuïc, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm; hoaëc laø ngöôøi thoâng minh nhaát, tieáp thu nhanh choùng, hoaëc hoïc laâu khoâng queân maát, hoaëc tö duy bieát nghóa lyù. Hoaëc ôû trong phaùp cuûa Phaät, soi xeùt taát caû, chöùng ñöôïc trí baát ñoäng hoaëc moãi ngaøy, thöôøng daønh hai phaàn (thôøi gian hoïc taäp kinh ñieån cuûa Phaät, moät phaàn ñoïc saùch ngoaïi ñaïo), ñaây goïi laø khoâng phaïm. Nhö theá, Boà-taùt ñoái vôùi taát caû saùch theá tuïc, luaän thuyeát cuûa ngoaïi ñaïo taø kieán, maø öa thích khoâng töø boû, khoâng nghó töôûng ñoù laø ñoäc haïi, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Boà-taùt naøo, nghe nghóa chaân thaät, saâu xa veà taïng phaùp cuûa Boà-taùt, voâ löôïng oai löïc thaàn thoâng cuûa chö Phaät, Boà-taùt, maø cheâ bai khoâng chòu laõnh thoï, laïi cho chaúng lôïi ích, chaúng phaûi lôøi noùi cuûa Nhö lai, khoâng theå ñem laïi an laïc cho chuùng sanh, goïi ñoù laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Hoaëc vì taâm mình tö duy khoâng chaân chaùnh, neân môùi cheâ bai, hoaëc thuaän theo ngöôøi khaùc maø cheâ bai. Boà-taùt naøy, nghe nghóa saâu xa ñeä nhaát, maø khoâng sanh taâm hieåu bieát, thì Boà-taùt naøy phaûi khôûi loøng tin, khoâng coù taâm quanh co, laøm vaäy chính laø hoïc. Ta voán khoâng phaûi muø, duø khoâng coù maét trí tueä nhö tueä nhaõn cuûa Nhö lai, nhöng vaãn tuøy thuaän thuyeát giaûng

lôøi daïy cuûa Ngaøi thì sao laïi phaùt khôûi söï cheâ bai?

824 BOÄ LUAÄT 12

Boà-taùt naøy töï ôû nôi xöù voâ tri! Nhö theá laø Nhö lai hieän phaùp thaáy bieát chôn chaùnh, quaùn chôn chaùnh vaø höôùng ñeán ñuùng ñaén thì khoâng phaïm, chaúng phaûi khoâng hieåu maø cheâ bai! Boà-taùt naøo, vì taâm tham lam, giaän döõ, töï khen coâng ñöùc mình, cheâ ngöôøi, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: hoaëc xem thöôøng ngoaïi ñaïo, hoaëc taùn thaùn phaùp Phaät, hoaëc duøng phöông tieän khieán hoï ñöôïc ñieàu phuïc, nhö trình baøy ôû treân, hoaëc ngöôøi khoâng tin khieán cho tin, ngöôøi tin roài laøm cho taêng tröôûng. Boà-taùt naøo, bieát (nghe) ôû ñaâu coù giaûng thuyeát giôùi phaùp hoaëc baøn luaän quyeát ñònh, maø vì taâm kieâu maïn, saân giaän khoâng ñeán nghe phaùp goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Do bieáng nhaùc maø phaïm, thì phaïm naøy chaúng khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Vì khoâng hieåu hoaëc bò beänh, hoaëc söùc khoûe keùm, hoaëc hoï thuyeát phaùp bò ñaûo loän, hoaëc baûo veä taâm cuûa ngöôøi thuyeát phaùp, hoaëc ñaõ nghe nhieàu ñaõ thoï trì vaø hieåu bieát nghóa lyù, hoaëc ñaõ nghe nhieàu hieåu roäng, hoaëc nghe thöïc haønh, hoaëc ñang ñuùng nhö phaùp thöïc haønh, hoaëc tu thieàn ñònh khoâng muoán ngöøng nghó, hoaëc caên cô thaáp keùm, khoù hieåu bieát, khoù laõnh thoï, khoù haønh trì. Neáu caùc tröôøng hôïp naøy, Boà-taùt khoâng ñeán nghe, ñieàu khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, xem thöôøng ngöôøi thuyeát phaùp; khoâng sanh taâm cung kính, cöôøi mæa, cheâ bai, chæ chaáp caâu chöõ, khoâng nöông vaøo nghóa chaân thaät, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Neáu Boà-taùt an truù vaøo luaät nghi giôùi thaáy chuùng sanh laøm vieäc, nhöng vì taâm giaän döõ, khoâng cuøng laøm, nhö laø suy nghó, tính toaùn caùc vieäc, vieäc ñi cuøng ñöôøng, hoaëc nhö phaùp phaùt trieån lôïi ích, vieäc laøm ruoäng, chaên traâu, hoaëc tranh caõi, vieäc cuûa chuùng hoäi an laønh, vieäc laøm phöôùc, maø khoâng cuøng laøm vôùi hoï, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Neáu do bieáng nhaùc maø phaïm, thì phaïm naøy chaúng khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Do bò beänh, khoâng coù söùc khoûe, hoaëc töï hoï coù khaû naêng laøm, hoaëc hoï coù nhieàu baïn beø, hoaëc vieäc laøm cuûa hoï chaúng coù phöông phaùp chaúng coù yù nghóa, hoaëc duøng phöông tieän khieán cho hoï ñöôïc ñieàu phuïc, nhö tröôùc ñaõ trình baøy, hoaëc tröôùc ñaõ höùa vôùi ngöôøi khaùc, hoaëc hoï coù oaùn haän, hoaëc ñang tu taäp vieäc laønh khoâng muoán taïm döøng, hoaëc caên taùnh meâ môø, hoaëc ñeå giöõ gìn taâm yù cuûa nhieàu ngöôøi, hoaëc ñeå baûo veä quy cheá cuûa taêng chuùng thì Boà-taùt khoâng cuøng laøm, ñeàu khoâng phaïm toäi. Boà-taùt naøo, thaáy ngöôøi beänh gaày yeáu maø do taâm giaän hôøn khoâng ñeán chaêm soùc goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy coù khôûi taâm nhieãm

SOÁ 1500 - BOÀ TAÙT GIÔÙI BOÅN (1) 825

oâ. Neáu do bieáng nhaùc thì phaïm nhöng phaïm naøy chaúng khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Vì mình bò beänh, khoâng coù söùc khoûe, hoaëc ñaõ

nhôø ngöôøi khoûe maïnh chaêm soùc ngöôøi beänh, hoaëc bieát töï ngöôøi ñoù coù (baø con) thaân thuoäc, hoaëc bieát ngöôøi ñoù coù naêng löïc töï chöõa trò, hoaëc ñang coù nhieàu beänh phaùt sanh, beänh laâu ngaøy, hoaëc tu taäp nghieäp toát laønh khoâng muoán ngöøng nghæ, hoaëc caên cô môø toái, khoù hieåu bieát, khoù tieáp nhaän, khoù haønh trì khoù an truù trong nhaân duyeân hoaëc tröôùc ñaõ nhaän khaùm beänh cho ngöôøi khaùc cuõng ngheøo khoå beänh nhö vaäy. Boà-taùt naøo, thaáy chuùng sanh gaây taïo nghieäp aùc ñôøi naøy vaø ñôøi sau, maø do taâm giaän hôøn khoâng thuyeát phaùp chaân chaùnh cho hoï, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Phaïm naøy coù khôûi taâm nhieãm oâ. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø. Hoaëc do mình khoâng ñuû trí tueä, khoâng coù söùc khoûe, hoaëc ñaõ nhôø ngöôøi khoûe maïnh thuyeát phaùp, hoaëc bieát töï hoï coù naêng löïc, coù thieän tri thöùc, hoaëc ñoù laø phöông tieän ñeå hoï ñöôïc ñieàu phuïc, nhö ñaõ trình baøy, hoaëc bieát thuyeát phaùp chaân chaùnh thì hoï laïi oaùn giaän Ta, noùi lôøi xaáu aùc, hoaëc sôï hoï tieáp thu ñieân ñaûo, hoaëc khoâng öa thích cung kính, hoaëc taïi taùnh ngöôøi ñoù choáng ñoái ngang baïo. Boà-taùt naøo, thoï nhaän aân cuùng döôøng cuûa ngöôøi, maø do taâm giaän hôøn, xem thöôøng, khoâng coù lôøi caûm ôn, hoaëc taâm muoán theâm söï baùo thuø hoï, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Neáu do taâm bieáng nhaùc maø phaïm thì phaïm naøy chaúng khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm. Hoaëc taïo phöông tieän maø khoâng coù söùc löïc. Hoaëc duøng ñoù laø phöông tieän khieán hoï ñöôïc ñieàu phuïc, nhö ñaõ trình baøy, hoaëc muoán baùo aân maø hoï khoâng chòu nhaän. Boà-taùt naøo, thaáy chuùng sanh coù thaân thuoäc bò naïn khoù khaên veà cuûa caûi maø vì taâm thuø giaän khoâng laøm cho hoï thoaùt khoûi lo buoàn naõo haïi, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Neáu do bieáng nhaùc phaïm, thì phaïm naøy chaúng khôûi oâ nhieãm, khoâng gioáng nhöõng vieäc nhö tröôùc ñaõ trình baøy. Boà-taùt naøo, coù ngöôøi ñeán tìm caàu thöùc aên, y phuïc, nhöng vì taâm giaän hôøn maø khoâng ban cho, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Neáu do taâm bieáng nhaùc maø phaïm, thì phaïm naøy chaúng khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: laø mình khoâng coù, hoaëc vaät caàn chaúng phaûi phaùp, hoaëc vaät khoâng ñem lôïi ích cho hoï, hoaëc duøng phöông tieän laøm cho hoï ñieàu phuïc, nhö ñaõ trình baøy, hoaëc hoï phaïm vöông phaùp cuûa Vua, neân phaûi baûo veä phaùp cuûa Vua, hoaëc baûo veä quy cheá cuûa taêng chuùng. Boà-taùt naøo, thu nhaän giaùo hoùa ñeä töû (ñoà chuùng), do taâm saân giaän

826 BOÄ LUAÄT 12

maø truyeàn trao khoâng ñuùng nhö phaùp, khoâng theå tuøy thôøi nhö Baø-la- moân, cö só mong caàu aên maëc, ñoà naèm, thuoác men, phoøng nhaø ñeå tuøy luùc maø cung caáp cho hoï, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm, phaïm naøy coù khôûi taâm nhieãm oâ. Neáu do bieáng nhaùc, buoâng lung maø phaïm thì phaïm naøy chaúng khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, laø duøng vieäc ñoù laøm phöông tieän khieán cho hoï ñöôïc ñieàu phuïc, nhö ñaõ trình baøy; hoaëc ñeå baûo veä quy cheá cuûa taêng chuùng, hoaëc vò beänh, hoaëc khoâng naêng löïc, hoaëc ñaõ baûo ngöôøi coù naêng löïc thuyeát giaûng, hoaëc bieát ngöôøi ñoù coù khaû naêng nhaän thöùc

nhieàu, coâng ñöùc lôùn, töï tìm caàu caùc thöù, hoaëc bieát hoï ñaõ töøng laõnh thoï giaùo phaùp, töï hoï ñaõ bieát phaùp, hoaëc ngoaïi ñaïo troäm phaùp maø khoâng theå khuaát phuïc. Boà-taùt naøo, do taâm yù giaän hôøn khoâng thuaän theo ngöôøi khaùc, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Neáu vì bieáng nhaùc thì phaïm, nhöng phaïm naøy khoâng khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø ngöôøi ñoù muoán laøm vieäc khoâng ñuùng phaùp, hoaëc bò beänh, hoaëc söùc khoûe keùm, hoaëc baûo veä quy cheá cuûa taêng chuùng, hoaëc ngöôøi ñoù, tuy ñuùng nhö phaùp nhöng laïi khieán cho nhieàu ngöôøi laøm vieäc khoâng ñuùng phaùp, hoaëc muoán ñoaïn tröø ngoaïi ñaïo, hoaëc duøng phöông tieänñoù ñeå khieán hoï ñöôïc ñieàu phuïc. Boà-taùt naøo, bieát chuùng sanh khaùc coù coâng ñöùc chaân thaät maø do taâm yù giaän hôøn, khoâng höôùng ñeán ngöôøi ñoù ñeå thuyeát giaûng cuõng khoâng khen ngôïi, hoaëc coù ca ngôïi, nhöng khoâng xöôùng laø"Laønh thay" goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Neáu do löôøi bieáng, buoâng lung maø phaïm, thì phaïm naøy chaúng khôûi taâm nhieãm oâ. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, bieát ngöôøi ñoù ít ham muoán, ñeå baûo veä taâm yù cuûa hoï, hoaëc bò beänh, hoaëc khoâng coù naêng löïc hoaëc duøng phöông tieän ñoù ñeå ñieàu phuïc hoï, hoaëc ñeå giöõ gìn quy cheá cuûa taêng chuùng, hoaëc khieán ngöôøi ñoù khôûi leân phieàn naõo, khôûi traøn ñaày, öa thích, kieâu maïn, phi nghóa, vì ñeå tröø dieät nhöõng tai hoïa naøy, hoaëc ñuùng laø coâng ñöùc nhöng tôï nhö chaúng phaûi coâng ñöùc, hoaëc thaät ñaõ kheùo noùi hoaøn toaøn, tôï nhö chaúng phaûi noùi hoaøn toaøn hoaëc vì beû gaõy taø kieán ngoaïi ñaïo, hoaëc thuyeát giaûng ñaõ hoaøn thaønh. Boà-taùt naøo, thaáy coù chuùng sanh caàn phaûi traùch maéng, caàn phaûi tröø boû, caàn phaûi duøng hình phaït boû haún ngöôøi ñoù, maø do taâm nhieãm oâ, khoâng quôû traùch, khoâng tröø boû, hoaëc tröø boû khoâng ñuùng hình phaït truïc xuaát, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Phaïm naøy khôûi oâ nhieãm. Neáu do taâm löôøi bieáng buoâng lung maø phaïm thì phaïm naøy chaúng khôûi oâ nhieãm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø ngöôøi ñoù khoâng theå trò ñöôïc, khoâng theå cuøng

noùi chuyeän khoù coù theå daïy baûo, khôûi nhieàu taâm thuø haän, hoaëc vöøa luùc thaáy thì sôï, vì ngöôøi ñoù khôûi taâm ñaùnh ñaáu, choáng laïi, hoaëc tranh nhau ñeå noùi, hoaëc tranh caõi vôùi taêng chuùng, hoaëc phaù hoaïi taêng, hoaëc ngöôøi ñoù khoâng quanh co, coù taâm hoå theïn, bieát töï söûa ñoåi daàn. Boà-taùt naøo, thaønh töïu ñaày ñuû naêng löïc thaàn thoâng, ngöôøi ñaùng lo sôï, thì neân lo sôï hoï; ngöôøi ñaùng daãn daét thì neân daãn daét hoï; vì muoán cho chuùng sanh tieâu heát vaät duïng cuûa tín thí, chôù khoâng vì naêng luïc thaàn thoâng lo sôï, daãn daét hoï, goïi laø phaïm chuùng ña phaïm. Phaïm naøy chaúng khôûi taâm nhieãm oâ. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, laø neáu chuùng sanh ñoù khôûi taâm tham ñaém, laø ngoaïi ñaïo phæ baùng Thaùnh nhaân thaønh töïu taø kieán, taát caû ñeàu khoâng phaïm, hoaëc ngöôøi ñoù bò cuoàng loaïn, hoaëc khoå ñau taêng tröôûng. Naøy caùc Boà-taùt! Ta ñaõ noùi nhöõng phaùp Ñoät-caùt-la, Boà-taùt naøo, phaïm moãi moät phaùp, phaûi thöïc haønh phaùp saùm hoái Ñoät-caùt-la, neáu khoâng saùm hoái, laø laøm chöôùng

ngaïi giôùi Boà-taùt. Nay xin hoûi caùc Boà-taùt ôû trong ñaây, thanh tònh khoâng? (ba laàn). Caùc Boà-taùt ôû ñaây thanh tònh, vì im laëng. Vieäc aáy, Toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Naøy caùc Boà-taùt! Toâi ñaõ noùi boán phaùp Ba-la-di cuûa Boà-taùt, chuùng laø nhöõng phaùp Ñoät-caùt-la. Ñaây laø taïng Luaän cuûa Boà-taùt, ñöôïc Theá toân Di Laëc hoøa hôïp (thanh tònh) thuyeát, nhieáp luaät nghi giôùi, nhieáp thieän phaùp giôùi, nhieáp chuùng sanh giôùi. Caùc giôùi phaùp naøy, coù theå phaùt sanh haïnh cuûa Boà-taùt, thaønh töïu ñaïo Boà-taùt. Naøy caùc Boà-taùt! Muoán phaùt taâm caàu ñaïo Boà Ñeà voâ thöôïng, thì neân giöõ gìn ñaày ñuû, neáu ngöôøi giöõ gìn, maø khoâng khôûi töôûng veà phaùp seõ dieät heát ôû ñôøi töôïng phaùp, thì coù theå laøm cho nghóa chaân thaät cuûa phaùp caøng saùng toû, coù theå laøm cho chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi, khoâng bò tieâu dieät, taâm an truù chaân chaùnh töï thaønh töïu phaùp Phaät, giaùo hoùa chuùng sanh khoâng bieát meät moûi, thaønh töïu nghieäp laønh, mau choùng chöùng thaønh Phaät ñaïo.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

BOÀ TAÙT GIÔÙI BOÅN (2) SOÁ 1501

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1501

BOÀ-TAÙT GIÔÙI BOÅN (2) (BOÀ TAÙT DI LAËC THUYEÁT) Haùn dòch: Tam taïng Phaùp sö Huyeàn Traùng ñôøi Ñöôøng.

Boà-taùt naøo, ñaõ laõnh thoï giôùi thanh tònh cuûa Boà-taùt, neân töï mình thöôøng suy nghó ñuùng ñaén. Ñaây laø vieäc laøm chaân chaùnh maø Boà-taùt caàn phaûi laøm. Ñaây chaúng phaûi vieäc chaân chaùnh ñeå Boà-taùt laøm. Suy nghó tröôùc, roài sau ñoù môùi thöïc haønh. Vieäc laøm ñuùng ñaén caàn phaûi sieâng naêng tu hoïc. Laïi neân chuyeân taâm laéng nghe taïng Toá-ñaùt-laõm (Kinh), cho ñeán Ma-ñaùt-lyù-ca (Luaän), tuøy theo nhöõng ñieàu ñöôïc nghe maø sieâng naêng tu hoïc. Boà-taùt naøo, an truù vaøo giôùi luaät nghi thì coù boán phaùp xöù tha thaéng. Boán phaùp laø: Boà-taùt naøo, vì ham caàu lôïi döôõng vaø cung kính, töï khen mình cheâ ngöôøi, ñaáy laø phaùp xöù tha thaéng thöù nhaát cuûa Boà-taùt. Boà-taùt naøo, coù cuûa caûi taøi saûn nhöng laïi coù taùnh keo kieät coù ngöôøi ngheøo khoå baàn khoå, khoâng nôi nöông töïa, coâ quaïnh, ñeán caàu xin, maø khoâng khôûi loøng thöông xoùt, tu taäp haïnh thí xaû. Neáu coù ngöôøi ñeán caàu phaùp chaân chaùnh, tuy bieát phaùp, nhöng vì taùnh boûn seûn neân khoâng ban boá phaùp. Ñaáy laø phaùp xöù tha thaéng thöù hai cuûa Boà-taùt. Boà-taùt naøo, cöù nuoâi döôõng laøm taêng theâm söï giaän döõ troùi buoäc, do nhaân duyeân naøy, khoâng chæ phaùt ra nhöõng lôøi noùi thoâ aùc, maø laïi coøn do giaän döõ che laáp, neân ñaùnh ñaäp laøm ñau ñôùn, thöông toån hoï baèng tay, chaân, ngoùi, ñaù, dao, gaäy, beân trong laïi öa thích oâm loâng thuø haän, giaän hôøn taøn aùc, neáu coù ngöôøi vi phaïm, ñeán xin saùm hoái maø vaãn khoâng chaáp nhaän, khoâng vöøa loøng, khoâng töø boû oaùn keát. Ñaáy laø phaùp xöù tha thaéng

832 BOÄ LUAÄT 12

thöù ba cuûa Boà-taùt. Boà-taùt naøo, öa thích vieäc cheâ bai taïng Boà-taùt baèng caùch tuyeân truyeàn, chæ baøy laäp ra thuyeát töông töï chaùnh phaùp. Ñoái vôùi phaùp töông töï ñoù, hoaëc töï mình tin hieåu, hoaëc theo ngöôøi khaùc maø truyeàn baù. Ñaây laø phaùp xöù tha thaéng thöù tö cuûa Boà-taùt. Boà-taùt ñoái vôùi boán phaùp xöù tha thaéng naøy, khoâng ñöôïc phaïm moät giôùi naøo, huoáng nöõa phaïm caû boán giôùi. Ai phaïm, thì ngöôøi ñoù trong phaùp hieän taïi, khoâng taêng tröôûng ñöôïc söï giaùo hoùa, ñeå laøm tö löông cho taâm Boà ñeà cuûa Boà-taùt. Ai phaïm, thì ngöôøi ñoù trong phaùp hieän taïi, seõ khoâng öa thích thanh tònh. Caû hai goïi laø töông töï Boà-taùt chöù chaúng phaûi Boà-taùt chaân chaùnh. Boà-taùt naøo, phaïm haï, trung phaåm trieàn thì cuõng nhö huûy phaïm boán phaùp xöù tha thaéng, maø khoâng xaû boû giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, thì phaïm thöôïng phaåm trieàn (troùi buoäc) töùc goïi laø maát giôùi (xaû). Neáu Boà-taùt naøo, thöôøng huûy phaïm boán phaùp xöù tha thaéng, maø khoâng bieát hoå theïn, coøn sanh öa thích, cho ñoù laø coâng ñöùc, ñaáy goïi laø phaïm thöôïng phaåm trieàn, thì chaúng phaûi laø Boà-taùt. Khi vöøa phaïm moät laàn phaùp xöù tha thaéng, thì giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt lieàn bò maát. Cuõng nhö caùc Tyø-kheo khi phaïm vaøo phaùp tha thaéng, thì giôùi bieät giaûi thoaùt lieàn maát. Neáu Boà-taùt phaïm nhöõng phaùp naøy, töùc bò maát giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt. ÔÛ trong phaùp hieän taïi coù theå kham nhaän nhöng phaûi thoï giôùi laïi. Cuõng nhö Tyøkheo, truï trong giôùi bieät giaûi thoaùt, maø phaïm phaùp tha thaéng, thì trong phaùp hieän taïi, khoâng theå thoï giôùi laïi. Nhö vaäy, Boà-taùt truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, caàn phaûi bieát roõ, coù vi phaïm hay khoâng vi phaïm, laø nhieãm oâ hay khoâng nhieãm oâ, ôû trong caùc phaåm thöôïng, trung, haï. Boà-taùt naøo, thöôøng truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt; töøng ngaøy, töøng ngaøy ñoái vôùi Nhö lai, vì Ngaøi maø xaây döïng nhieàu chuøa thaùp; ñoái vôùi chaùnh phaùp, vì chaùnh phaùp maø in cheùp nhieàu quyeån Kinh, laø goàm caùc taïng Kinh; Luaän cuûa Boà-taùt; ñoái vôùi Taêng giaø, laø nhöõng Boà-taùt ôû khaép möôøi phöông, ñaõ theå nhaäp vaøo ñòa toái cao. Neáu khoâng vì nhöõng vò ñoù, ñem nhöõng vaät thöïc hoaëc ít, hoaëc nhieàu hay ñuû taát caû, ñeå cuùng döôøng, cho ñeán duøng thaân leã baùi vaø duøng baøi keä boán caâu ñeå taùn thaùn coâng ñöùc chôn thaät cuûa Phaät, Phaùp Taêng thaäm chí chæ duøng loøng tin thanh tònh, nhôù nghó veà coâng ñöùc chôn thaät cuûa Tam baûo, qua moät ngaøy ñeâm maø cuõng troáng khoâng, thì ñoù goïi laø coù phaïm, coù choå traùi vöôït. Hoaëc khoâng cung kính, bieáng nhaùc ñeå bò vi phaïm, thì goïi laø phaïm Khinh toäi coù nhieãm oâ. Hoaëc laàm laãn, queân maát khoâng nhôù ñeå bò phaïm, thì vi phaïm

naøy khoâng coù nhieãm oâ choáng traùi. Tröôøng hôïp khoâng vi phaïm, laø ngöôøi do taâm cuoàng loaïn, hoaëc ñaõ chöùng theå nhaäp vaøo ñòa Tònh yù laïc (taâm thanh tònh an laïc) thì thöôøng khoâng vi phaïm. Boà-taùt ñöôïc taâm thanh tònh an laïc, ví nhö Tyø-kheo khi ñaõ ñaéc ñöôïc kinh phaùp thanh tònh vaäy. Ñoái vôùi Phaät, Phaùp, Taêng thöôøng thöïc haønh caùc vieäc vaø cuùng döôøng ñaày ñuû vaät duïng. Boà-taùt naøo, truï vaøo giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, vò aáy coøn coù

nhieàu ham muoán maø khoâng bieát ñuû, ñoái vôùi caùc lôïi döôõng vaø söï cung kính, sanh tham chaáp khoâng boû, ñaáy goïi laø phaïm khinh toäi. Vi phaïm naøy nhieãm oâ choáng traùi. Tröôøng hôïp khoâng vi phaïm, laø ñeå ñoaïn tröø söï ham muoán sanh khôûi cuûa hoï, neân sieâng naêng tinh taán söûa trò cho hoï, ta sieâng naêng ngaên tröø toäi loãi nhöng ñöøng vì taùnh lanh lôïi cuûa hoï thöôøng khôûi meâ hoaëc ngaên che. Boà-taùt naøo, truï vaøo giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø thaáy caùc vò lôùn tuoåi, coù phöôùc ñöùc ñaùng kính, ñoàng giôùi ñeán, laïi sanh kieâu maïn, oâm loøng thuø haän, giaän döõ, khoâng khôûi taâm cung kính, chaúng nhöôøng choã ngoài; Hoaëc coù ngöôøi khaùc ñeán baøn luaän khi ra veà, thöa hoûi an uûi, chaøo möøng thì laïi khôûi kieâu maïn oâm loøng giaän döõ thuø haän; khoâng khen ngôïi lyù chaân chaùnh, maø chæ noùi ra nhöõng lôøi thuø doái. Ñaáy goïi laø phaïm Khinh toäi, vi phaïm naøy laø oâ nhieãm choáng traùi; Chaúng phaûi kieâu maïn, ngaên caûn, cuõng khoâng phaûi taâm thuø haän, giaän hôøn, maø chæ do, bieáng nhaùc, queân maát vôùi taâm voâ kyù, thì ñaáy vaãn goïi laø phaïm Khinh toäi. Vi phaïm naøy, khoâng oâ nhieãm choáng traùi. Tröôøng hôïp khoâng vi phaïm laø gaëp phaûi beänh naëng, hoaëc taâm bò cuoàng loaïn, hoaëc mình ñang nguû say; ngöôøi ñoù sanh töôûng caûm giaùc, maø ñeán gaàn keà, ñeå noùi chuyeän, baøn luaän an uûi, chaøo, thöa hoûi, hoaëc mình vì ngöôøi maø tuyeân thuyeát caùc phaùp, baøn luaän döùt söï nghi ngôø, hoaëc laïi cuøng thöa hoûi luaän thuyeát khaùc, hoaëc ngöôøi khaùc ñang baøn luaän veà yù nghóa döùt söï nghi ngôø maø phaûi nghe; hoaëc ngöôøi thuyeát phaùp, coù choå traùi phaïm, vì vôùi taâm muoán uûng hoä ngöôøi thuyeát phaùp, hoaëc muoán duøng phöông tieän ñeå ñieàu phuïc ngöôøi kia, thoaùt khoûi choán xaáu aùc, truï nôi yeân laønh hoaëc ñeå giöõ gìn qui cheá cuûa Taêng chuùng; hoaëc vì taâm muoán uûng hoä caùc chuùng sanh maø khoâng traû lôøi taát caû ñeàu khoâng vi phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, khi coù thí chuû ñeán cung thænh ñeán nhaø cö só, hoaëc ñeán chuøa khaùc, ñeå ñöôïc daâng cuùng thöùc aên, y phuïc vaø caùc vaät duïng khaùc, nhöng vì taâm yù ngaïo maïn cheá ngöï neân sanh taâm ñoá kî, giaän hôøn, böïc töùc, do ñoù khoâng ñeán vaø khoâng nhaän lôøi thænh môøi. Ñaáy goïi laø phaïm khinh toäi, vi phaïm naøy

oâ nhieãm choáng traùi. Neáu do bieáng nhaùc queân maát vôùi taâm voâ kyù maø phaïm thì phaïm naøy chaúng nhieãm oâ choáng traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø hoaëc bò bònh, hoaëc söùc khoûe yeáu, hoaëc taâm cuoàng loaïn, hoaëc ñeán ñoù quaù cao, quaù xa, treân ñöôøng ñi coù naïn khuûng boá, hoaëc muoán duøng laøm phöông tieän ñeå ñieàu phuïc ngöôøi kia thoaùt khoûi choán xaáu aùc, maø truï nôi an laønh, hoaëc tröôùc ñaõ nhaän lôøi thænh khaùc, hoaëc vì khoâng coù thôøi gian tu taäp phaùp laønh, muoán uûng hoä phaåm thieän, khieán khoâng taïm pheá boû; hoaëc vì muoán thu nhieáp nghóa chöa töøng coù, hoaëc vì nghóa cuûa phaùp ñöôïc nghe khoâng thoái lui nhö vì nghóa cuûa phaùp ñöôïc nghe khoâng thoái lui giuùp giaûi quyeát moïi söï nghi ngôø, neân bieát nhö vaäy, hoaëc vì ngöôøi kia (thí chuû) coù taâm toån haïi, buoàn böïc löøa doái ñeán môø thænh, hoaëc vì uûng hoä taâm

quaù hieàm haän cuûa ngöôøi khaùc, hoaëc muoán giöõ gìn qui cheá cuûa Taêng chuùng maø khoâng ñeán, khoâng nhaän lôøi thænh môøi taát caû ñieàu ñoù ñeàu khoâng vi phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt maø khi coù thí chuû caàm giöõ caùc vaät coù khaû naêng sanh ra traïng thaùi tham ñaém nhö ma ni, ngoïc quí, thuûy tinh vaø caùc vaät baùu, laïi caàm giöõ nhieàu taøi saûn voâ giaù, thieát tha daâng cuùng ñaày ñuû, maø Boà-taùt vì taâm lyù hieàm haän hoaëc saân si, böïc töùc, choáng ñoái, khoâng thoï nhaän. Ñaáy goïi laø phaïm khinh toäi, phaïm naøy oâ nhieãm choáng traùi, vì xaû boû chuùng sanh. Neáu vì taâm löôøi bieáng, hay sô xuaát, queân maát hay taâm voâ kyù maø traùi phaïm, khoâng thoï nhaän. Ñaáy goïi laø phaïm khinh toäi, phaïm naøy khoâng nhieãm oâ choáng traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm hoaëc taâm bò cuoàng loaïn, hoaëc bieát, khi thoï nhaän roài seõ sanh ñaém nhieãm, hoaëc bieát ngöôøi thí chuû sau ñoù chaéc chaén seõ hoái haän, hoaëc bieát thí chuû ñang meâ loaïn maø boá thí; hoaëc bieát thí chuû tuøy theo söï boá thí ñeå theo ñoù maø ñöôïc thoï nhaän, do ñoù chaéc chaén bò baàn cuøng thieáu thoán, hoaëc bieát vaät ñoù laø vaät cuûa Taêng chuùng hay vaät cuûa chuøa thaùp, hoaëc bieát vaät ñoù do ngöôøi kia troäm cöôùp maø ñöôïc, hoaëc bieát vaät ñoù laø nguyeân nhaân sanh ra nhieàu loãi laàm hoaïn naïn, nhö coù theå bò gieát, troùi, phaït, caùch chöùc, ganh gheùt quôû traùch... Neáu choáng traùi khoâng thoï nhaän ñeàu khoâng vi phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, khi coù ngöôøi ñeán caàn caàu phaùp, maø Boà-taùt vì taâm yù hieàm haän, saân giaän, böïc töùc, ganh tî, laøm thay ñoåi neân khoâng thí phaùp cho ngöôøi. Ñaáy goïi laø phaïm khinh toäi, phaïm naøy oâ nhieãm choáng traùi. Neáu vì bieáng nhaùc, sô xuaát, queân maát, hay taâm voâ kyù maø khoâng boá thí phaùp cho ngöôøi, thì goïi laø phaïm khinh toäi, nhöng phaïm naøy khoâng oâ nhieãm choáng traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Hoaëc ngoaïi ñaïo muoán tìm caàu choã yeáu keùm maø hoûi,

hoaëc bò beänh, hoaëc taâm cuoàng loaïn, hoaëc muoán duøng phöông tieän naøy, ñeå ñieàu phuïc ngöôøi kia ra khoûi choán xaáu aùc, truï nôi yeân laønh, hoaëc ñang ôû trong phaùp vò an laønh lôïi laïc, hoaëc thaáy ngöôøi kia khoâng phaùt taâm cung kính, khoâng coù taâm hoå theïn, vôùi cung caùch xaáu aùc, maø ñeán nghe phaùp, hoaëc bieát ngöôøi ñoù caên taùnh thaáp keùm, maø ñoái vôùi giaùo phaùp roäng lôùn, neáu chöùng ñaéc hoaøn haûo, hoï seõ sanh taâm lo sôï, phaùt khôûi kieán chaáp sai laàm, laøm taêng theâm taø kieán, seõ bò toån haïi, hoaëc bieát raèng khi ngöôøi kia thoï nhaän phaùp, seõ truyeàn baù laïi cho haøng phi nhaân, neân khoâng boá thí phaùp, taát caû ñieàu ñoù ñeàu khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt maø phaïm vaøo giôùi taøn baïo aùc ñoäc vôùi chuùng sanh, do taâm yù hieàm haän, giaän hôøn, böïc töùc. Ngöôøi ñaõ phaïm giôùi taøn baïo ñoäc aùc nhö vaäy seõ tìm moïi caùch xaû boû, khoâng laøm lôïi ích cho chuùng sanh. Ñaáy goïi laø phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Neáu do bieáng nhaùc maø xaû boû, hay do sô xuaát queân maát khoâng laøm lôïi ích cho chuùng sanh thì goïi laø phaïm khinh toäi, nhöng phaïm naøy chaúng nhieãm traùi. Vì

sao? Vì Boà-taùt ôû trong giôùi haønh trì thanh tònh, thaân, mieäng yù nghieäp ñeàu vaéng laëng, maø ñoái vôùi chuùng sanh khoâng khôûi taâm thöông xoùt, laøm lôïi ích, thì cuõng nhö phaïm giôùi taøn baïo ñoäc aùc vôùi chuùng sanh, seõ ôû trong nhaân khoå chòu söï chuyeån bieán. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Hoaëc laø taâm cuoàng loaïn, hoaëc duøng phöông tieän ñeå ñieàu phuïc ngöôøi kia, nhö ñaõ noùi ôû treân, hoaëc vì muoán uûng hoä caùc chuùng sanh, hoaëc giöõ gìn qui cheá cuûa Taêng chuùng. Vì nhöõng vieäc nhö vaäy, maø xaû boû, khoâng laøm lôïi ích chuùng sanh, thì ñeàu khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, nhö ñoái vôùi bieät giaûi thoaùt maø Nhö lai ñaõ giaûng thuyeát trong taïng Luaät, vì muoán uûng hoä ngöôøi kia, neân cheá ra giôùi, ñeå ngaên ngöøa toäi loãi cuûa haøng Thanh vaên, khieán hoï khoâng laøm. Nhöng ñoái vôùi chuùng sanh, ngöôøi chöa coù loøng tin ñuùng ñaén, thì laøm cho hoï sanh loøng tin ñuùng ñaén, ngöôøi ñaõ coù loøng tin roài thì laøm cho lôùn leân. Ñoái vôùi ñieàu naøy, thì Boà-taùt vaø caùc Thanh vaên ñeàu bình ñaúng tu hoïc, khoâng coù gì sai khaùc. Vì sao? Vì haøng Thanh vaên coi töï lôïi laø treân heát, khoâng daùm xaû boû thì laøm sao ñeå cöùu giuùp ngöôøi khaùc, khieán cho chuùng sanh chöa tin laøm cho coù ñöùc tin, ngöôøi coù ñöùc tin roài, laøm cho lôùn leân thaønh söï hoïc, ñoái töôïng hoïc xöù, huoáng chi laø Boà-taùt, vieäc lôïi tha laø treân heát. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, nhö ñoái vôùi bieät giaûi thoaùt maø Nhö Lai ñaõ giaûng thuyeát trong taïng Luaät, vì khieán cho haøng Thanh vaên ñöôïc truï nôi ít vieäc, ít taïo taùc, ít hy voïng maø cheá ra giôùi, ñeå ngaên ngöøa toäi loãi cho haøng Thanh vaên, khieán hoï khoâng laøm.

836 BOÄ LUAÄT 12

Ñoái vôùi ñieàu naøy thì Boà-taùt vaø Thanh vaên, söï hoïc khoâng gioáng nhau. Vì sao? Vì haøng Thanh vaên xem töï lôïi laø treân heát, khoâng ñeå taâm ñeán lôïi ích cuûa ngöôøi khaùc. Nhöng ôû trong lôïi ích cuûa ngöôøi khaùc, maø truù nôi ít vieäc, ít nghieäp, ít hy voïng, thì coù theå goïi laø tuyeät dieäu. Chaúng phaûi Boà-taùt vì laáy lôïi ích cuûa ngöôøi khaùc laø hôn heát, maø khoâng ñoaùi hoaøi ñeán lôïi mình. Neân ôû trong lôïi ích cuûa ngöôøi khaùc, maø truï nôiù ôû ít vieäc, ít nghieäp, ít hy voïng thì ñöôïc goïi laø tuyeät dieäu. Nhö vaäy, Boà-taùt vì lôïi ích cuûa ngöôøi khaùc chöù chaúng phaûi töø nhöõng ngöôøi baø con, Tröôûng giaû, cö só, Baø-la- moân vaø caùc nhaø thí chuû cho neân muoán caàu traêm ngaøn loaïi y phuïc, thì xem xeùt ngöôøi kia, coù khaû naêng hay khoâng coù khaû naêng tuøy choã boá thí cuûa hoï maø thoï nhaän. Noùi veà söï mong caàu y, baùt cuõng vaäy. Mong caàu y baùt laø caàu cho mình. Caùc loaïi tô taèm, sôïi ñay neân baûo ngöôøi thôï khoâng phaûi baø con may y vì lôïi ích cuûa ngöôøi khaùc maø nhaän, caát chöùa caùc loaïi y laùn ñeïp hay caùc vaät duïng khaùc nhö toïa cuï, ngoïa cuï, töø moãi vieäc cho ñeán traêm vieäc phaùt sanh caûnh töôûng coù theå bò nhieãm traêm ngaøn öùc, duø coù quaù nhieàu vaät cuõng neân nhaän ñeå caát chöùa. Trong caùc vieäc nhö vaäy truï ôû ít vieäc, ít nghieäp, ít mong muoán, Nhö Lai cheá caùc giôùi luaät ñeå ñình chæ ngaên ngöøa nhöõng toäi loãi cuûa Boà-taùt, khoâng gioáng caùc hoïc xöù cuûa Thanh vaên. Trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, ñoái vôùi vieäc laøm lôïi ích cho ngöôøi

maø Boà-taùt laïi sanh taâm hieàm haän, saân giaän böïc töùc, truï ôû nôi ít laøm, ít nghieäp, ít mong muoán thì goïi laø phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Neáu do bieáng nhaùc, hay taâm voâ kyù, maø truù ôû nôi ít vieäc, ít nghieäp, ít mong muoán thì goïi laø phaïm khinh toäi, nhöng phaïm naøy khoâng nhieãm traùi. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, duøng phöông tieän quyeàn xaûo, ñeå laøm lôïi ích cho ngöôøi, maø hieän ra caùc vieäc laøm, maéc phaûi chuùt ít toäi taùnh, nhöng vì nhaân duyeân (lôïi ngöôøi) maø trong giôùi Boà-taùt khoâng bò vi phaïm, laïi sanh nhieàu coâng ñöùc. Nhö laø, Boà-taùt thaáy keû aùc troäm cöôùp, vì tham tieàn taøi, neân coá yù gieát haïi nhieàu chuùng sanh, hoaëc muoán haïi caùc vò Ñaïi ñöùc, Thanh vaên, Ñoäc giaùc, Boà-taùt, hoaëc muoán taïo nhieàu nghieäp voâ giaùn. Boà-taùt khi thaáy nhöõng vieäc nhö vaäy, thì sanh taâm suy nghó: Ta neân ñoaïn maïng soáng cuûa keû aùc kia, duø coù bò ñoïa vaøo ñòa nguïc (Na laïc ca). Neáu khoâng ñoaïn maïng soáng cuûa hoï, thì hoï seõ gaây taïo nghieäp voâ giaùn, seõ phaûi chòu khoå naïn lôùn. Do ñoù, ta thaø gieát keû ñoù phaûi chòu ñoïa ôû ñòa nguïc Na Laïc Ca, chôù quyeát khoâng ñeå keû ñoù, nhaän chòu khoå cuûa ñòa nguïc voâ giaùn. Boà-taùt loøng an vui nghó nhö vaäy, neân ñoái vôùi keû ñoù hoaëc duøng loøng laønh hoaëc voâ kyù, khi roõ vieäc naøy roài vì töông lai neân sanh taâm hoå theïn, vì loøng thöông yeâu maø gieát maïng soáng ngöôøi

SOÁ 1501 - BOÀ TAÙT GIÔÙI BOÅN (2) 837

ñoù. Vì nguyeân nhaân naøy maø trong giôùi Boà-taùt khoâng traùi phaïm, laïi sanh nhieàu coâng ñöùc. Laïi nhö Boà-taùt thaáy keû coù theá löïc maïnh nhö phaåm vò quan Teå töôùng maø baïo aùc, ñoái vôùi chuùng sanh khoâng coù chuùt loøng thöông meán laïi chieám ñoaït, böùc baùch. Boà-taùt thaáy nhö vaäy, lieàn sanh loøng yeâu thöông gaàn guõi, trong loøng an vui, muoán laøm lôïi ích cho nguôøi, maø tuøy khaû naêng coù theå pheá boû hoaëc caùch chöùc caùc phaåm vò cuûa nhöõng keû baïo aùc ñoù. Vì nguyeân nhaân naøy, maø trong giôùi Boà-taùt khoâng bò traùi phaïm, laïi sanh nhieàu coâng ñöùc. Laïi nhö, Boà-taùt thaáy keû troäm, cöôùp ñoaït maát taøi saûn cuûa ngöôøi khaùc, hoaëc vaät cuûa Taêng chuùng, thaùp, cöôùp ñoaït nhieàu taøi vaät, caát chöùa roài tieâu xaøi thoûa thích cho mình. Boà-taùt thaáy vaäy, sanh loøng yeâu thöông gaàn guõi, ñoái vôùi keû kia, trong loøng an vui muoán laøm lôïi ích cho hoï, roài tuøy khaû naêng coù theå böùc baùch ñeå ñoaït laïi taøi vaät, ñöøng ñeå hoï tieâu xaøi vaät ñoù. Vì raèng do vaät ñoù maø keû kia phaûi chòu soáng voâ nghóa, khoâng lôïi ích laâu daøi. Vì nguyeân nhaân naøy, neân Boà-taùt laáy laïi taøi saûn quí baùu. Neáu laø cuûa Taêng chuùng thì gôûi traû laïi cho Taêng chuùng, vaät cuûa thaùp, thì traû laïi cho thaùp, hoaëc vaät cuûa chuùng sanh, thì traû laïi cho chuùng sanh. Hoaëc thaáy chuùng sanh, hoaëc chuû cuûa vöôøn caûnh, laáy vaät cuûa Taêng chuùng vaät cuûa thaùp maø noùi:"Ta maëc söùc tieâu xaøi" Boà-taùt bieát nhö vaäy, suy nghó, tìm caùch thöông yeâu keû aùc kia, noùi cho hoï bieát chôù vì nhaân naøy, maø hoï phaûi laõnh chòu nghieäp xöû duïng sai traùi, phaûi laõnh thoï söï voâ nghóa khoâng lôïi ích laâu daøi. Do ñoù tuøy theo khaû naêng, ñeå pheá boû ngöôøi kia. Nhö vaäy, Boà- taùt tuy khoâng cuøng laáy, maø khoâng traùi phaïm laïi sanh nhieàu coâng ñöùc. Laïi nhö, Boà-taùt ôû trong nhaø cö só thaáy ngöôøi nöõ, hieän khoâng coù

ngöôøi keá thöøa, muoán caàu Boà-taùt laøm phaùp phi phaïm haïnh ñeå coù ngöôøi noái doõi. Boà-taùt bieát nhö vaäy roài, lieàn nghó: Chôù laøm cho ngöôøi saân giaän maø sanh nhieàu toäi loãi. Neáu tuøy thuaän loøng mong muoán cuûa ngöôøi nöõ lieàn ñöôïc töï taïi, neân tìm caùch taïo nôi an oån, laøm cho caùc caên an laønh vaø ngöôøi kia cuõng xaû boû nghieäp baát thieän, maø an truï taâm töø maãn, thöïc haønh phaùp phi phaïm haïnh. Tuy laøm phaùp nhieãm oâ nhö vaäy, nhöng khoâng bò vi phaïm, laïi sanh nhieàu coâng ñöùc. Vôùi Boà-taùt xuaát gia, vì giöõ gìn giaùo giôùi cuûa Thaùnh Thanh vaên, khoâng ñöôïc hoaïi dieät taát caû, do ñoù, khoâng neân thöïc haønh phi phaïm haïnh. Laïi nhö Boà-taùt, vì cöùu caùc chuùng sanh khôûi tai naïn veà thaân maïng, nhö bò nhoát trong tuø, chaët chaân tay, hôùt muõi xeûo tai, moi maét... Boà-taùt tuy vì tai naïn cuûa thaân mình, cuõng khoâng ñöôïc noùi voïng ngöõ. Nhöng vì cöùu giuùp chuùng sanh kia thoaùt khoûi tai naïn, neân bieát maø vaãn tìm caùch

coá yù noùi voïng ngöõ. Noùi toùm laïi, Boà-taùt chæ nhìn caùi nghóa lôïi ích caùc höõu tình chöù chaúng phaûi caùi lôïi ích khoâng nghóa, Boà-taùt taâm vaãn töï taïi, khoâng ñaém nhieãm chæ vì laøm lôïi ích cho taát caû chuùng sanh, neân töôûng nhö che maát söï hieåu bieát ñuùng ñaén, ñeå phaûi duøng lôøi noùi khaùc laï. Nhöõng lôøi noùi khi ñoù ñoái vôùi giôùi, Boà-taùt khoâng vi phaïm, coøn laïi sanh nhieàu coâng ñöùc. Laïi Boà-taùt thaáy caùc chuùng sanh bò loâi cuoán bôûi baïn aùc, thöông meán khoâng boû. Boà-taùt thaáy vaäy, khôûi taâm laân maãn, sanh taâm vui veõ, thích laøm lôïi ích cho ngöôøi, roài tuøy theo khaû naêng maø giaûng noùi baèng ngoân ngöõ ly giaùn laøm cho hoï xa lìa baïn aùc, xaû boû söï thaân meán, chôù ñeå cho chuùng sanh, do thaân gaàn baïn xaáu aùc, maø phaûi chòu quaû voâ nghóa, khoâng lôïi ích laâu daøi. Boà-taùt noùi lôøi ly giaùn nhö vaäy, chæ vì laøm lôïi ích cho chuùng sanh, khieán ngöôøi kia lìa boû söï yeâu thöông aáy thì khoâng phaïm, laïi sanh nhieàu phöôùc ñöùc. Laïi Boà-taùt thaáy caùc chuùng sanh coù nhöõng haønh ñoäng vöôït ra ngoaøi leà loái, chaúng hôïp lyù, neân Boà-taùt phaùt ra lôøi noùi thoâ aùc quôû traùch, baùc boû duøng caùch naøy ñeå khieán cho ngöôøi kia, thoaùt ra khoûi choán xaáu aùc, truï nôi an laønh. Boà-taùt nhö vaäy cuõng vì lôïi ích chuùng sanh, ñoái vôùi chuùng sanh, noùi lôøi thoâ aùc maø khoâng vi phaïm, laïi sanh nhieàu phöôùc ñöùc. Laïi Boà-taùt thaáy caùc chuùng sanh öa thích aâm nhaïc, ñaøn ca xöôùng haùt, hoø veø, hoaëc öa thích baøn luaän voâ nghóa veà daâm ñaõng, aên uoáng, giaëc cöôùp, vua quan treân phoá phöôøng. Trong tröôøng hôïp naøy Boà-taùt phaûi duøng phöông tieän thieän xaûo, ñoái vôùi nhöõng keû ñoù, neân khôûi taâm laân maãn, sanh taâm öa thích laøm lôïi ích cho hoï, tuøy tröôøng hôïp maø duøng lôøi noùi theâu deät, töông öng vôùi caùc loaïi haùt ca, hoø veø, ngaâm vònh, baøn taùn caùc chuyeän vua quan, giaëc cöôùp, thöùc aên, daâm ñaûng ôû ñöôøng phoá ñeå kh- ieán cho chuùng sanh kia cuõng vui veû roài daãn daét thaâu nhaän hoï töï taïi tuøy yù, duøng phöông tieän khen ngôïi, maø ñöa hoï ra khoûi choán xaáu aùc, truï nôi yeân laønh. Boà-taùt thò hieän lôøi noùi theâu deät nhö vaäy, maø khoâng phaïm toäi, laïi sanh nhieàu phöôùc ñöùc. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø sanh

khôûi töôùng doái traù, duøng phöông tieän nghieân cöùu mong caàu lôïi giaû doái ñeå ñöôïc lôïi baèng phaùp vò taø maïng, khoâng coù lieâm sæ, coá chaáp khoâng boû thì goïi laø phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng traùi phaïm, neáu coøn soùt laïi nieàm vui sanh khôûi, muoán sieâng naêng tinh taán, maø phieàn naõo cöù buøng chaùy, laøm che maát taâm ngöôøi ñoù, luoân luoân hieän khôûi. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø laøm

roän raøng, taâm bò loaïn ñoäng, khoâng vaéng laëng, khoâng thích vaéng laëng, lôùn tieáng ñuøa côït naùo ñoäng, roái rít, om soøm, nhaûy nhoùt vôùi hy voïng laøm troø ñuøa cho thieân haï. Nhöõng nguyeân nhaân nhö vaäy goïi laø phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi, neáu vì queân maát thì phaïm khinh toäi, nhöng phaïm naøy khoâng nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm hoaëc vì tröø boû nhöõng caùi soùt laïi maø sanh khôûi öa thích, noùi roäng nhö treân. Hoaëc muoán duøng phöông tieän giaûi baøy choã phaùt sanh hieàm haän cuûa ngöôøi kia ñeå ñöôïc chaám döùt. Hoaëc muoán tröø boû nhöõng caùi soùt laïi maø phaùt sanh saàu muoän khoå naõo cho ngöôøi kia. Hoaëc tính ngöôøi ñoù öa thích caùc vieäc nhö treân, duøng phöông tieän ñeå thaâu nhaän, ngöôøi ñoù seõ tuøy thuaän kính troïng maø chuyeån ñoåi. Hoaëc ngöôøi kia nghi ngôø Boà-taùt laøm trôû ngaïi, trong loøng thuø hieàm, aùc taâm, aâm möu choáng ñoái, maø ngoaøi maët toû veû vui töôi ñeå giaû boä beân trong trong saïch. Taát caû nhöõng vieäc nhö vaäy, ñeàu khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø khôûi leân yù nieäm, coù taø kieán roài noùi nhö vaày:"Boà-taùt khoâng öa thích Nieát baøn, neân ñoái vôùi Nieát baøn, sanh taâm chaùn gheùt choáng ñoái, do ñoù ñoái vôùi caùc phieàn naõo vaø tuøy phieàn naõo, khoâng lo sôï, chaúng caàu ñoaïn tröø, khoâng doác loøng xa lìa nhaøm chaùn". Caùc Boà-taùt trong voâ soá kieáp, löu chuyeån trong sanh töû caàu ñaïo Boà ñeà,maø neáu noùi nhö vaäy, thì phaïm khinh toäi, vi phaïm naøy nhieãm traùi. Vì sao? Vì chö Thanh vaên ñoái vôùi Nieát baøn, raát mong muoán öa thích thaân caän, ñoái vôùi nhöõng phieàn naõo vaø tuøy phieàn naõo, taâm luoân nhaøm chaùn xa lìa. Nhö vaäy, Boà-taùt ñoái vôùi ñaïi Nieát baøn phaûi öa thích gaàn guõi, ñoái vôùi nhöõng phieàn naõo vaø tuøy phieàn naõo taän saâu xa trong taâm, phaûi nhaøm chaùn xa lìa; phaûi nhieàu gaáp boäi phaàn, traêm ngaøn öùc ngöôøi kia; do Thanh vaên chæ vì thaân mình, maø chöùng ñöôïc nghóa, lôïi coøn sieâng naêng tu taäp chaân chaùnh huoáng nöõa haøng Boà-taùt, vì lôïi ích taát caû chuùng sanh, chöùng ñaéc nghóa lôïi caøng caàn phaûi sieâng tu chaân chaùnh. Theá neân, Boà-taùt phaûi sieâng naêng tu taäp, khoâng coøn taïp nhieãm trong taâm, ñoái vôùi caùc vieäc höõu laäu neân tuøy thuaän maø thöïc haønh, ñeå thaønh töïu hôn haún caùc baäc A-la-haùn khoâng coøn phaùp taïp nhieãm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, neáu töï mình khoâng coù loøng tin saâu xa, nghóa laø ñoái vôùi tieáng aùc, danh xöng xaáu, haønh vi khoâng toát, khoâng uûng hoä, khoâng dieät saïch, nhöõng söï vieäc ñoù neáu ñuùng thaät, maø khoâng traùnh xa, ñeå hoä trì thì goïi laø phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Neáu nhöõng söï vieäc ñoù khoâng thaät, maø khoâng laøm cho trong saïch, thì goïi laø phaïm, nhöng phaïm naøy

chaúng nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm; hoaëc ngöôøi kia ngoaïi ñaïo, hoaëc ngöôøi kia ganh gheùt, hoaëc töï mình xuaát gia nhaân ñoù haønh phaùp khaát thöïc, nhaân ñoù thöïc haønh

840 BOÄ LUAÄT 12

phaùp laønh maø tieáng cheâ bai traøn khaép. Hoaëc ngöôøi nhaãn chòu söï che laáp, hoaëc ngöôøi taâm bò cuoàng, tieáng cheâ bai ñoàn vang, thì ñeàu khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi Thanh tònh cuûa Boà-taùt, thaáy coù chuùng sanh duøng ñuû caùc thöù, ñeå gia haønh söï khoå sôû vaø gia haønh lôïi lôùn maø ñaõ ñöôïc nghóa lôïi thì giöõ gìn lo phieàn, thaáy maø khoâng laøm gì, thì goïi laø phaïm khinh toäi, phaïm naøy chaúng nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm do thaáy nhaân duyeân naøy trong phaùp hieän taïi ñöôïc ít nghóa lôïi, maø sanh nhieàu phieàn muoän. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø duøng lôøi nhuïc maï traû thuø lôøi nhuïc maï cuûa ngöôøi, duøng saân giaän baùo thuø laïi söï saân giaän cuûa ngöôøi, duøng ñaùnh ñaäp traû thuø söï ñaùnh ñaäp cuûa ngöôøi, duøng söï ñuøa côït traû thuø söï ñuøa côït cuûa ngöôøi, thì goïi laø phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø xaâm phaïm ñeán chuùng sanh khaùc hoaëc mình khoâng phaïm maø ngöôøi khaùc nghi ngôø coù phaïm, nhöng vì taâm lyù giaän traùch hay ngaïo maïn, khoâng ñuùng nhö phaùp saùm hoái, laïi sanh taâm khinh thöôøng khoâng xaû thì phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Neáu do bieáng nhaùc, löôøi treã khoâng saùm hoái ñeå xaû boû khinh toäi thì phaïm khinh toäi nhöng khoâng nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm neáu duøng phöông tieän ñeå ñieàu phuïc ngöôøi kia ra khoûi choán xaáu aùc truï nôi yeân laønh. Hoaëc laø ngoaïi ñaïo; hoaëc ngöôøi kia mong muoán, nhaân coát yeáu chaúng phaûi laø phaùp hieän haønh coù toäi môùi thoï nhaän söï taï toäi; hoaëc ngöôøi kia taùnh öa tranh ñaáu, nhöng nhaân khi saùm hoái laïi taêng theâm phaãn haän gaáp boäi; hoaëc bieát ngöôøi kia vì kham nhaãn, chôù theå khoâng hieàm haän, hoaëc bieát chaéc raèng ngöôøi kia, nhaân luùc saùm toäi phaïm, thì phaùt sanh hoå theïn, maø khoâng cho ta taï toäi taát caû nhöõng ñieàu ñoù ñeàu khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, khi ngöôøi phaïm loãi trôû laïi ñuùng nhö phaùp xin taï toäi maø Boà-taùt, vì taâm lyù giaän traùch, muoán gaây xuùc naõo ngöôøi ñoù neân khoâng nhaän söï saùm hoái thì goïi laø phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Tuy ñoái vôùi ngöôøi kia, taâm khoâng giaän traùch, khoâng muoán laøm toån naõo nhöng do baåm taùnh khoâng theå kham nhaãn neân khoâng nhaän söï saùm hoái thì cuõng phaïm khinh toäi nhöng phaïm naøy khoâng nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, hoaëc duøng phöông tieän ñeå ñieàu phuïc ngöôøi kia, nhö ñaõ noùi roäng ôû treân neân bieát roõ; Hoaëc khoâng ñuùng nhö phaùp saùm hoái, neân khoâng nhaän saùm hoái, cuõng khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø ñoái vôùi ngöôøi khaùc, luoân oâm chaët loøng giaän döõ khoâng nguoâi thì vi phaïm kh-

SOÁ 1501 - BOÀ TAÙT GIÔÙI BOÅN (2) 841

inh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng vi phaïm vì ñeå ñoaïn tröø sanh khôûi duïc laïc cuûa ngöôøi kia, noùi roäng nhö treân. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, vì tham cuûa boá thí duøng quyeàn löïc ñeå aùi nhieãm quaûn lyù ñoà chuùng, thì phaïm khinh toäi, vi phaïm naøy nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø khoâng tham söï cuùng döôøng, söï thôø phuïng haàu haï, khoâng aùi nhieãm quaûn lyù ñoà chuùng. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt maø bieáng nhaùc, öa thích nguû nghæ, naèm, döïa chaúng phaûi thôøi löôïng thì vi phaïm kh- inh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm; hoaëc bò beänh taät, hoaëc söùc khoûe keùm, ñi laïi meät moûi; hoaëc ñeå ñoaïn tröø sanh khôûi öa thích cuûa ngöôøi kia, nhö roäng noùi ôû treân. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø öa thích noùi chuyeän theá tuïc uoång phí thì giôø thì phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Neáu do queân maát, maø boû phí thôøi gian, thì cuõng phaïm khinh toäi, nhöng vi phaïm naøy khoâng nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, khi thaáy ngöôøi khaùc noùi , ñeå uûng hoä yù cuûa ngöôøi ñoù, neân yeân taâm chaùnh nieäm trong choác laùt ñeå nghe; hoaëc coù vieäc ñaëc bieät, hoaëc taïm hoûi ngöôøi khaùc, hoaëc ñaùp cho ngöôøi khaùc hoûi thì khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, muoán ñeå taâm truï neân khôûi ñònh vì taâm nhöng taâm yù coøn hieàm haän, ngaïo maïn, chaáp chaët, khoâng chòu ñeán thænh caàu thaày daïy; thì phaïm khinh toäi, vi phaïm naøy nhieãm traùi. Neáu queân maát, khoâng thænh môøi; thì phaïm maø vi phaïm naøy khoâng nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, hoaëc bò beänh, hoaëc söùc khoûe keùm, hoaëc bieát thaày daïy kia ñieân ñaûo; hoaëc töï mình nghe nhieàu bieát roäng, coù theå töï taâm an ñònh, hoaëc tröôùc ñaõ ñöôïc thaày daïy roài neân khoâng môøi thænh nöõa, taát caû ñeàu khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø bò loøng tham muoán che maát, khoâng xaû boû noãi, thì phaïm khinh toäi, vi phaïm naøy nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, hoaëc vì muoán ñoaïn tröø taâm öa thích sanh khôûi cuûa ngöôøi kia. Phaùt khôûi söï sieâng naêng tinh taán, ñeø neùn nhöõng böïc töùc cuoàn cuoän trong taâm luoân hieän haønh, nhö tham muoán ngaên che, nhöõng thöù nhö che laáp saân giaän meâ muoäi, nguû nghó, traïo cöû, taïo caùc vieäc xaáu aùc vaø nghi, cuõng neân bieát nhö vaäy. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt maø tham chaáp phaùp vò thieàn ñònh, ñoái vôùi phaùp vò thieàn ñònh cho ñoù laø coâng ñöùc; thì goïi laø phaïm khinh toäi, vi phaïm naøy nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm; neáu vì ñoaïn tröø taâm öa thích khôûi leân cuûa ngöôøi kia, noùi roäng nhö ôû treân.

842 BOÄ LUAÄT 12

Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, khôûi kieán chaáp, maø noùi:”Boà-taùt khoâng neân thoï trì hoïc taäp theo giaùo phaùp cuûa Thanh vaên. Boà-taùt caàn gì phaûi duøng giaùo phaùp nhö Thanh vaên, cuõng nhö caàn gì maø laéng nghe, thoï trì, sieâng naêng tu taäp” Noùi nhö vaäy, thì phaïm khinh toäi, vi phaïm naøy nhieãm traùi. Vì sao? Vì Boà-taùt, thaäm chí ñoái vôùi nhöõng luaän-kyù-vaên-thô cuûa ngoaïi ñaïo, cuõng sieâng naêng nghieân cöùu, huoáng nöõa

laø lôøi noùi cuûa Phaät. Tröôøng hôïp khoâng phaïm Vì ñoái vôùi ngöôøi doác loøng huaân taäp phaùp nhoû, maø mình thì muoán hoï boû kieán chaáp ñoù; neân noùi nhö vaäy. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, chöa töøng chuyeân taâm nghieân cöùu taïng Boà-taùt; tröø boû taát caû taïng Boà-taùt, laïi chuyeân taâm hoïc taäp taïng Thanh vaên, thì phaïm khinh toäi, chaúng phaïm nhieãm traùi. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, chöa sieâng naêng nghieân cöùu Phaät giaùo; tuy hieän coù ñaày ñuû giaùo lyù Phaät ñaø, nhöng laïi chuyeân caàn hoïc taäp caùc luaän thuyeát ngoaïi ñaïo vaø caùc ñaïo khaùc; thì phaïm khinh toäi, vi phaïm naøy nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Hoaëc thoâng minh nhaïy beùn tuyeät haûo; hoaëc coù theå thoï nhaän nhanh nheïn; hoaëc khoâng theå queân, duø ñaõ thaät laâu; hoaëc coù theå tö duy thaáu ñaït nghóa cuûa giaùo lyù; hoaëc ñoái vôùi giaùo lyù cuûa Phaät, quaùn saùt ñuùng nhö lyù, thaønh töïu ñaày ñuû coâng haïnh, khoâng nhôø giuùp ñôõ cuûa vò giaùc ngoä khaùc, cöù moãi ngaøy, duøng hai phaàn thôøi gian tu hoïc noäi ñieån, coøn laïi moät phaàn hoïc theâm ngoaïi ñieån; thì khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø muoán vöôït qua phaùp Boà-taùt baèng caùch nghieân cöùu dò luaän, ngoaïi ñaïo mong caàu söï thieän xaûo, taâm yù thaät ñam meâ, nhö thuoác cay noàng maø muoán taäp cho quen ñeå uoáng; thì phaïm khinh toäi, vi phaïm naøy nhieãm traùi. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, ñöôïc nghe nghóa lyù chaân thaät, saâu xa, tuyeät dieäu, hôn heát cuûa taïng Boà-taùt vaø naêng löïc thaàn thoâng khoù nghó baøn cuûa chö Phaät vaø Boà-taùt, maø khoâng sanh loøng tin hieåu, coøn cheâ bai, khoâng theå neâu ñöôïc nghóa, khoâng theå hieåu ñöôïc phaùp, chaúng nhö lôøi Nhö lai daïy, khoâng theå laøm lôïi ích an vui cho chuùng sanh; thì phaïm khinh toäi, vi phaïm naøy nhieãm traùi. Huûy baùng nhö vaäy laø do töï trong taâm chaúng nhö lyù taùc yù, hoaëc vì tuøy thuaän ngöôøi khaùc maø noùi nhö vaäy. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø ñoái vôùi phaùp saâu xa, vi dieäu, khoâng tin-hieåu ñöôïc, khi ñoù, Boà-taùt phaûi heát loøng tin thoï, khoâng ñöôïc dua nònh quanh co, phaûi thoï hoïc nhö vaày: Ta

chaúng phaûi laø keû muø, duø khoâng coù maét trí tueä (nhö Ngaøi) nhöng ñoái vôùi phaùp, ñöôïc giaûng thuyeát baèng maét trí tueä cuûa Nhö lai thì neân thuaän theo. Caùc Nhö Lai coù duøng ngoân töø taâm yù aån maät thuyeát giaûng, chôù sanh taâm cheâ bai. Boà-taùt nhö vaäy, laø bieát toân kính Nhö Lai, ñoái vôùi phaùp cuûa Phaät, hieän bieát ñöôïc taát caû, tuøy theo söï quaùn xeùt. Neáu thöïc haønh ñuùng nhö vaäy thì khoâng coù söï traùi phaïm, tuy khoâng tin hieåu, nhöng khoâng coù söï cheâ bai. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt maø ñoái vôùi ngöôøi khaùc coù taâm yù aùi nhieãm, saân giaän töï khen mình cheâ ngöôøi thì goïi laø phaïm khinh toäi, phaïm naøy coù nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Neáu vì haøng phuïc ngoaïi ñaïo xaáu aùc, hoaëc vì truï haønh trì Thaùnh giaùo cuûa Nhö lai, hoaëc vì phöông tieän ñeå ñieàu phuïc ngöôøi kia noùi roäng nhö treân, hoaëc muoán khieán cho ngöôøi chöa coù loøng tin thanh tònh, phaùt sanh loøng tin thanh

tònh, ngöôøi ñaõ phaùt loøng tin roài, thì laøm cho taêng tröôûng gaáp boäi. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø khoâng chòu ñeán nghe giaûng thuyeát veà nghóa lyù döùt tröø söï nghi ngôø chaùnh phaùp, chæ vì bò taùnh ngaïo maïn cheá phuïc, taâm giaän traùch, saân haän böïc töùc thì phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Neáu vì bieáng nhaùc caûn trôû, khoâng ñeán nghe, thì phaïm nhöng phaïm naøy khoâng nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: neáu khoâng bieát, hoaëc bò beänh, hoaëc söùc khoûe keùm, hoaëc bieát giaûng thuyeát loän xoän, hoaëc vì ñeå hoä taâm cho ngöôøi thuyeát phaùp kia; hoaëc bieát roõ raøng nghóa lyù cuûa phaùp, ngöôøi kia seõ giaûng, töùc laø ñaõ nhieàu laàn ñöôïc nghe, ñöôïc hieåu vaø ñaõ thoï trì, hoaëc khoâng muoán bò giaùn ñoaïn taâm ñang truï ôû ñoái töôïng, hoaëc ñang chuyeân taâm höôùng ñeán Ñònh toái thaéng cuûa Boà-taùt, hoaëc töï mình bieát chæ hieåu ñöôïc ñeán phaåm treân, vì caên taùnh chaäm luït, ngöôøi trí tueä thaáp keùm naøy, khi nghe phaùp khoù laõnh thoï vaø khoù haønh trì, raát khoù thu nhieáp taâm yù vôùi ñoái töôïng duyeân ñeå ñöôïc ñònh, neáu hoï khoâng ñeán nghe phaùp cuõng khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø coù taâm yù khinh thöôøng, cheâ bai, khoâng heát loøng cung kính, chæ cöôøi khích, ñuøa côït, ñoái vôùi phaùp sö, chæ bieát döïa vaøo vaên töø, chöù khoâng nöông theo nghóa lyù thì phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, ñoái vôùi caùc vieäc caàn laøm cho chuùng sanh, laïi vì taâm yù giaän traùch, saân giaän, böïc töùc, neân khoâng giuùp ñôõ cho hoï, töùc laø luoân tìm caùch bieän baïch vôùi moïi tröôøng hôïp xaåy ra, hoaëc treân ñöôøng ñi, hoaëc ñeán hoaëc ñi, hoaëc noùi veà phöông tieän nghieäp chaân chaùnh, hoaëc uûng hoä veà taøi saûn quí giaù, hoaëc

cuøng hoøa hôïp vui veû khoâng tranh caõi, hoaëc trong hoäi an vui, hay nhöõng vieäc laøm phöôùc ñöùc maø khoâng heà giuùp ñôõ, thì goïi laø phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Neáu vì bieáng nhaùc laøm trôû ngaïi, maø khoâng theå giuùp ñôõ ñöôïc, thì vaãn phaïm, nhöng phaïm naøy chaúng nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm hoaëc coù beänh, hoaëc söùc khoûe keùm, hoaëc bieát roõ ngöôøi kia coù theå bieän taøi ñöôïc, hoaëc bieát ngöôøi mong caàu, coù nôi nöông töïa nhôø caäy, hoaëc bieát vieäc laøm ñoù coù theå daãn ñeán phi nghóa vaø traùi phaùp, hoaëc muoán duøng phöông tieän ñeå ñieàu phuïc ngöôøi kia, nhö ñaõ noùi roäng ôû treân, hoaëc tröôùc ñaõ höùa giuùp ñôõ baïn khaùc roài, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc coù naêng löïc giuùp ñôõ, hoaëc ñoái vôùi phaùp thieän, ñang chuyeân caàn tu taäp, khoâng muoán taïm boû, hoaëc taùnh meâ muoäi, khi nghe phaùp khoù tin nhaän haønh trì, nhö tröôùc ñaõ noùi, hoaëc vì muoán uûng hoä taâm yù cuûa chuùng sanh, hoaëc muoán giöõ gìn qui cheá maø khoâng giuùp ñôõ taát caû ñeàu khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, khi thaáy chuùng sanh maéc beänh naëng, nhöng vì taâm yù hieàm khích, phieàn naõo, böïc töùc, neân khoâng ñeán giuùp ñôõ, chaêm soùc, thì phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Neáu vì bieáng nhaùc laøm caûn trôû khoâng ñeán chaêm soùc, giuùp ñôõ, thì vaãn phaïm,

nhöng phaïm naøy chaúng nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, hoaëc mình coù beänh, hoaëc söùc khoûe yeáu, hoaëc ñaõ nhôø ngöôøi khaùc coù naêng löïc tuøy thuaän ñeán chaêm soùc giuùp ñôõ, hoaëc bieát chaéc ngöôøi beänh coù nôi nöông töïa giuùp ñôõ, hoaëc bieát ngöôøi beänh töï coù theá löïc, neân töï coù ngöôøi phuïc vuï ñöôïc, hoaëc bieát roõ ngöôøi kia beänh naëng nhöng coù theå nhaãn chòu, töï lo ñöôïc, hoaëc vì sieâng naêng tu taäp phaåm thaéng thieän voâ thöôïng vó ñaïi, hoaëc muoán hoä trì phaåm tu thieän khieán khoâng bò thieáu khuyeát, hoaëc töï bieát roõ mình quaù meâ muoäi, caên taùnh chaäm luït, ñoái vôùi phaùp ñöôïc nghe, khoù tin nhaän, haønh trì, khoù nhieáp taâm vaøo ñoái töôïng duyeân ñeå ñònh, hoaëc tröôùc ñaõ höùa giuùp ñôõ cho ngöôøi khaùc. Ñoái vôùi ngöôøi beänh, ngöôøi coù khoå naïn muoán giuùp ñôõ ñeå tröø caùc khoå cho hoï, cuõng caàn bieát nhö vaäy. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø khi thaáy ngöôøi muoán caàu phaùp hieän taïi, laïi noùi veà phaùp quaù khöù, giaûng thuyeát phi lyù, chæ vì taâm hieàm traùch, saân giaän, böïc töùc, neân khoâng theo söï thænh caàu maø thuyeát giaûng lyù chaân chaùnh, thì phaïm khinh toäi, pha- ïm naøy nhieãm traùi. Neáu vì bieáng nhaùc laøm cho trôû ngaïi, khoâng tuøy hyû thuyeát phaùp, thì vaãn phaïm, maø khoâng nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, hoaëc chính mình khoâng bieát, hoaëc söùc khoûe keùm, chuyeån nhôø ngöôøi khaùc coù naêng löïc thuyeát giaûng, hoaëc bieát ngöôøi kia töï coù naêng löïc trí tueä, hoaëc ngöôøi kia ñaõ coù baïn toát khaùc chæ baûo roài, hoaëc muoán duøng

laøm phöông tieän ñeå ñieàu phuïc ngöôøi kia, noùi roäng nhö treân, hoaëc bieát neáu giaûng thuyeát ñuùng nhö lyù chôn thaät, thì seõ khôûi taâm giaän traùch, noùi lôøi aùc, phaûi laõnh chòu ñieân ñaûo, khoâng toân kính, hoaëc laïi bieát raèng, ngöôøi kia taùnh tình thoâ baïo, ngang ngöôïc, neân khoâng tuøy thuaän lôøi caàu xin maø thuyeát phaùp taát caû ñeàu khoâng phaïm toäi. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø tröôùc kia ñaõ nhaän aân cuûa ngöôøi khaùc, nhöng laïi khoâng bieát tri aân, cuõng khoâng baùo aân, chæ vì taâm yù haän traùch, neân baây giôø khoâng muoán ñaùp aân thì phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Neáu vì bieáng nhaùc, caûn trôû söï ñeàn ñaùp hieän taïi, thì phaïm nhöng phaïm naøy chaúng nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: ra söùc ñeàn ñaùp, nhöng khoâng ñuû naêng löïc khoâng theå baùo ñaùp ñöôïc, hoaëc muoán duøng ñieàu ñoù laøm phöông tieän ñeå ñieàu phuïc ngöôøi kia, noùi roäng nhö treân, hoaëc muoán baùo aân maø ngöôøi kia khoâng nhaän ñeàu khoâng traùi phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø khi thaáy chuùng sanh bò rôi vaøo thaûm caûnh tan thaân, maát cuûa, ngoâi vò, boãng loäc ñeàu maát, nhieàu phieàn naõo, lo buoàn, theá maø Boà-taùt vì taâm yù hieàm khích, khoâng ñeán giaûi baøy cöùu giuùp, thì phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Neáu vì bieáng nhaùc, bò ngaên caûn, maø khoâng ñeán giaûi cöùu, thì phaïm, nhöng phaïm naøy chaúng nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, caàn bieát nhö tröôùc ñaõ noùi. Ñoái vôùi söï nghieäp cuûa ngöôøi khaùc, khoâng vì theá maø giuùp ñôõ. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, coù ñuû caùc loaïi

thöïc phaåm, ñuû caùc taøi vaät rieâng töï caàn cho söï soáng, theá maø, thaáy ngöôøi ñeán xin thöùc aên, tieàn taøi… laïi haän traùch, böïc töùc, khoâng cho, thì phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Neáu do bieáng nhaùc, phoùng tuùng, khoâng cung caáp cho hoï, thì phaïm nhöng chaúng phaïm nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: neáu hieän taïi khoâng coù taøi vaät boá thí, hoaëc ngöôøi kia mong caàu vaät khoâng nhö phaùp, vaät khoâng thích hôïp, hoaëc muoán duøng ñieàu ñoù laøm phöông tieän ñeå ñieàu phuïc ngöôøi kia, noùi roäng nhö treân, hoaëc ngöôøi mong caàu ñeán choã vua, tuy khoâng thích hôïp nhöng muoán uûng hoä yù vua, hoaëc ñeå giöõ gìn qui cheá Taêng chuùng maø khoâng thí cho, taát caû ñeàu khoâng vi phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø thaâu nhaän chuùng taêng chæ vì taâm yù giaän traùch neân khoâng tuøy thuaän thôøi gian, khoâng ñeán ñeå giaùo thoï, giaùo giôùi, bieát chuùng thieáu thoán, laïi khoâng vì hoï, töø ngöôøi coù loøng tin thanh tònh lôùn, ñeán haøng cö só, Baø-la-moân… ñuùng nhö phaùp caàu xin y phuïc, thöïc phaåm caùc ñoà naèm ngoài vaø caùc thöù

thuoác men caùc vaät caàn duøng tuøy thôøi cho thaân, thì phaïm khinh toäi, phaïm naøy coù nhieãm traùi. Neáu do, bieáng nhaùc, phoùng tuùng, khoâng ñeán daïy doã, khoâng ñeán giaùo giôùi, khoâng tìm caàu caùc vaät ñuùng nhö phaùp, thì phaïm nhöng chaúng nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: neáu muoán duøng noù laøm phöông tieän, ñeå ñieàu phuïc ngöôøi kia, noùi roäng nhö treân, hoaëc vì ñeå giöõ gìn qui cheá cuûa Taêng chuùng, hoaëc coù beänh taät, hoaëc söùc khoûe keùm khoâng ñaûm nhaän moïi vieäc, hoaëc ñaõ chuyeån thænh ngöôøi khaùc coù theá löïc, ñeå caàu xin y phuïc, caùc vaät duøng cho thaân, hoaëc tuøy choã ñaõ daïy doã, giaùo giôùi neân ñaõ khoâng trôû laïi daïy doã, giaùo giôùi; hoaëc bieát trong chuùng coù ngoaïi ñaïo muoán troäm phaùp neân leùn vaøo trong chuùng, do ñoù khoâng theå ñaûm nhaän khoâng theå ñieàu phuïc, taát caû nhöõng ñieàu ñoù ñeàu khoâng vi phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø vì taâm yù hieàm traùch, neân ñoái vôùi chuùng sanh khaùc, khoâng tuøy taâm chuyeån ñoåi, thì phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Neáu do bieáng nhaùc, phoùng tuùng, maø khoâng tuøy chuyeån cho hoï; thì phaïm maø khoâng phaûi nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm; hoaëc choã öa thích cuûa ngöôøi ñoù chaúng thích nghi vôùi ngöôøi ñoù, hoaëc coù beänh, hoaëc söùc khoûe keùm khoâng theå ñaûm nhieäm, hoaëc vì giöõ gìn qui cheá Taêng chuùng; hoaëc choã öa thích cuûa ngöôøi kia, tuy ngöôøi kia thích nghi, nhöng ñoái vôùi nhieàu ngöôøi, thì chaúng thích chaúng öa; hoaëc muoán haøng phuïc caùc ñieàu aùc cuûa ngoïai ñaïo, hoaëc muoán duøng noù laøm phöông tieän ñeå ñieàu phuïc ngöôøi kia, noùi roäng nhö treân, maø khoâng tuøy thuaän chuyeån ñoåi taâm, heát thaûy nhö vaäy ñeàu khoâng vi phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, maø vì taâm yù giaän traùch khoâng muoán taùn döông ngöôøi thaät söï coù ñaïo ñöùc; ngöôøi thaät söï coù danh döï, nhöng khoâng muoán khen ngôïi ñeàu toát cuûa hoï, ngöôøi giaûng noùi thaät söï taøi gioûi, nhöng khoâng taùn döông toát; thì phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Neáu do bieáng nhaùc, buoâng lung khoâng tuyeân döông khen ngôïi caùc vieäc

treân; thì phaïm maø chaúng phaûi khôûi nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: neáu bieát ngöôøi kia taùnh ít toát, muoán ñeå uûng hoä yù cuûa ngöôøi ñoù, hoaëc coù beänh; hoaëc söùc khoûe keùm, hoaëc muoán duøng noù laøm phöông tieän ñeå ñieàu phuïc ngöôøi kia, noùi roäng nhö treân; hoaëc ñeå giöõ gìn qui cheá cuûa Taêng chuùng, hoaëc bieát raèng do duyeân khen ngôïi naøy, seõ laøm cho ngöôøi kia phaùt khôûi taâm kieâu ngaïo taïp nhieãm, voâ nghóa; vì ñeå ngaên ngöøa loãi laàm; vì bieát coâng ñöùc cuûa ngöôøi kia chæ töông tôï coâng ñöùc, chöù chaúng thaät laø ñaïo ñöùc, hoaëc bieát coù taùn döông ngöôøi kia, cuõng chæ töông tôï taùn döông chöù chaúng phaûi thaät taùn döông hoaøn haûo, hoaëc bieát

ngöôøi kia thuyeát giaûng, chæ töông töï giaûng thuyeát nhieäm maøu, nhöng thaät chaúng hay ho, hoaëc vì ñeå haøng phuïc caùc aùc cuûa ngoïai ñaïo, hoaëc vì muoán giöõ gìn lôøi baøn luaän roát raùo cuûa ngöôøi khaùc maø khoâng khen ngôïi; taát caû nhöõng ñieàu ñoù ñeàu khoâng vi phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, thaáy chuùng sanh phaûi neân quôû traùch, neân trò phaït, neân ñuoåi ñi; nhöng vì taâm yù oâ nhieãm, maø khoâng quôû traùch, hoaëc coù quôû traùch maø khoâng töï phaït, nhö phaùp maø daïy baûo; hoaëc tuy trò phaït nhö phaùp daïy baûo maø khoâng ñuoåi ñi; thì phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Neáu do bieáng nhaùc, buoâng thaû maø khoâng quôû traùch, cho ñeán ñuoåi ñi; thì phaïm nhöng chaúng phaûi phaïm nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm; hoaëc bieát roõ khoâng theå trò ñöôïc, khoâng theå duøng lôøi noùi an vui hay phaùt ra lôøi noùi thoâ aùc, vì raát deã sanh ra giaän traùch maø leõ ra neân xaû boû; hoaëc ñôïi thôøi gian, hoaëc bieát raèng do nhaân naøy maø ñaáu tranh kieän tuïng, hoaëcbieát raèng do nhaân naøy, maø laøm taêng theâm söï phöùc taïp oàn aøo, gaây söï phaù hoaïi taêng chuùng, bieát keû kia khoâng coù taâm dua nònh quanh co, laïi bieát laøm taêng tröôûngtaønh hoå theïn ñeå coù lôïi ích, neân seõ nhanh choùng trôû laïi toát ñeïp maø khoâng caàn quôû traùch, cho ñeán ñuoåi ñi; nhöõng ñieàu nhö vaäy ñieàu khoâng vi phaïm. Boà-taùt naøo, truï trong giôùi-luaät-nghi thanh tònh cuûa Boà-taùt, thaønh töïu ñaày ñuû caùc loaïi naêng löïc bieán hoùa thaàn thoâng, ñoái vôùi chuùng sanh bò ngöôøi khuûng boá, thì coù theå khuûng boá laïi vôùi ngöôøi ñoù; bò ngöôøi khaùc daãn duï, thì daãn duï ngöôøi ñoù; theá maø troán traùnh vieäc boá thí nieàm tin, khoâng hieän thaàn thoâng khuûng boá vaø thaâu daãn, thì phaïm khinh toäi, phaïm naøy nhieãm traùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, laø bieát trong caùc chuùng sanh naøy, coù nhieàu ngöôøi chaáp tröôùc, kyø quoaëc, hoaëc laø ngoaïi ñaïo muoán phæ baùng baäc Hieàn Thaùnh ñeå thaønh taø kieán neân Boà-taùt khoâng theå hieän thaàn thoâng khuûng boá, daãn nhieáp, thì khoâng phaïm. Laïi nöõa, ñoái vôùi taát caû giôùi, ñeàu khoâng vi phaïm, nghóa laø, neáu taâm ngöôøi kia cuoàng loaïn taêng leân toät ñoä, hoaëc bò aùp böùc thoï nhaän noãi khoå naëng, hoaëc chöa töøng thoï nhaän giôùi-luaät-nghi thanh tònh, neân bieát, taát caû ñeàu khoâng vi phaïm. Boà-taùt naøo, ñaõ thoï nhaän giôùi-luaät-nghi thanh tònh, töø ngöôøi khaùc, roài nhôø vaøo thanh tònh maø mong caàu söï hoïc ñöôïc vöøa yù, ñöôïc vui thích, trong ñaïo Boà ñeà, ñöôïc vui veû laøm lôïi ích cho taát caû chuùng sanh,

phaùt khôûi loøng toân troïng cung kính khoâng cuøng, töø khi baét ñaàu, ñaõ chuyeân caàn tinh taán, khoâng neân vi phaïm, neáu coù vi phaïm, lieàn nhö phaùp maø nhanh choùng saùm hoái tröø dieät, ñeå trôû laïi ñöôïc thanh tònh. Nhö vaäy, taát caû vi phaïm ñoù Boà-taùt phaûi bieát ñeàu laø nôi thu toùm

cuûa nhöõng caùi aùc; neân phaûi coù naêng löïc ñeå höôùng ñeán noù roài duøng ngoân ngöõ dieãn ñaït nghóa ñeå coù theå hieåu, coù theå nhaän thoï laø Tieåu thöøa, Ñaïi thöøa hay Boå-ñaëc-giaø-la ñeàu phaûi phaùt loà saùm hoái, ñeå tieâu tröø. Neáu Boà- taùt naøo, phaïm thöôïng phaåm trieàn cuûa khinh toäi nhö phaïm phaùp thöôïng tha thaéng, thì maát giôùi-luaät-nghi, phaûi thoï laïi. Neáu Boà-taùt naøo, phaïm trung phaåm trieàn cuûa khinh toäi töùc phaïm phaùp thöôïng tha thaéng, caàn ñoái tröôùc ba ngöôøi hoaëc hôn ba ngöôøi, maø phaùt loà ñuùng nhö phaùp, ñeå tröø boû phaùp aùc taùc. Tröôùc tieân keå teân söï vieäc vi phaïm; neân thöa nhö vaày. Baïch Tröôûng laõo hay" Baïch Ñaïi ñöùc... con teân laø...vi phaïm khinh toäi giôùi-lu- aät-nghi cuûa Boà-taùt" cöù nhö vaäy keå ra nhöõng vieäc phaïm toäi laøm aùc. Coøn Tyø-kheo phaùt loà saùm hoái, ñeå dieät tröø toäi do laøm aùc, cuõng neân thöa nhö vaäy. Hoaëc phaïm haï phaåm trieàn cuûa khinh toäi töùc phaïm phaùp thöôïng tha thaéng vaø caùc khinh toäi khaùc, thì neân ñoái tröôùc moät ngöôøi, nhö phaùp maø phaùt loà saùm hoái. Neáu ngöôøi khoâng tuøy thuaän, coù theå ñoái tröôùc ngöôøi khaùc, tröø ngöôøi phaïm toäi ñeå phaùt loà saùm hoái. Khi ñoù, Boà-taùt duøng taâm an vui thanh tònh, töï phaùt theà nguyeän:"Con quyeát ñeà phoøng vaø baûo veä ñeán taän vò lai, troïn khoâng phaïm troïng toäi". Nhö vaäy laø ñaõ thoaùt khoûi caùc phaùp phaïm, trôû laïi ñöôïc thanh tònh. Nhö vaäy, ñoù laø nhöõng vieäc sai phaïm giôùi luaät cuûa hoïc xöù Boà-taùt. Ñöùc Phaät vôùi moãi söï sai quaáy cuûa moãi ngöôøi, ñeàu tuøy theo caên cô maø noùi ra, töùc laø döïa vaøo luaät-nghi-giôùi, nhieáp thieän phaùp giôùi vaø nhieâu ích höõu tình giôùi. Hoâm nay, giôùi phaùp Boà-taùt naøy, trong taïng Luaän, ñaõ ñöôïc toång hôïp maø thuyeát ra. Caùc Boà-taùt neân phaùt khôûi loøng toân troïng, cung kính, sieâng naêng hoïc taäp.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH BOÀ TAÙT THOÏ TRAI SOÁ 1502

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1502

KINH BOÀ-TAÙT THOÏ TRAI Haùn dòch: Cö só Nhieáp Ñaïo Chôn ñôøi Taây Taán.

Phaùp Boà-taùt thoï trai coù daïy: Tyø-kheo töï quay veà nöông töïa Phaät, töï quay veà nöông töïa Phaùp, töï quay veà nöông töïa Tyø-kheo Taêng; ngöôøi ñoù, neáu thaân ñaõ laøm aùc, mieäng ñaõ noùi lôøi thoâ aùc, yù ñaõ nghó ñieàu xaáu aùc, thì hoâm nay ñaõ dieät tröø. Ngöôøi aáy, ñaõ bao nhieâu ngaøy ñeâm, thoï trì giôùi Boà-taùt töï mình quay veà vôùi Boà-taùt, nhö saùu vaïn Boà-taùt tröôùc ñeàu giöõ gìn ñuùng giôùi luaät: Ta laø Boà-taùt, tröôùc tieân laø thöïc haønh nhö Boà-taùt Vaên Thuø Sö Lôïi, Hoaøn Na Cöu Laâu, A Vu Ñaø Ñaøm, Voâ Ca Di Laëc. A Duy Laâu Thi Lôïi, Sa Moân Ñaø Laâu Ñaøn Na La Thuû Laêng vaø Boà-taùt Ñaø Tuùc Maïng ñeàu ñaõ giöõ gìn

giôùi luaät tröôùc kia. Ta laø Boà-taùt, giöõ gìn trai phaùp cuûa Boà-taùt, neáu Ta phaân ñaøn boá thí seõ ñöôïc Boá thí Ba-la-maät. Ta thoï trì bieät giaûi thoaùt, thì seõ ñöôïc Tinh taán Ba-la-maät. Nhaát taâm ngoài thieàn thì seõ ñöôïc Thieàn ñònh Ba-la-maät. Neáu ta thuyeát giaûi kinh thì seõ ñaït ñöôïc Baùt nhaõ Ba-la-maät, goïi laø AÂu hoøa Caâu xaù la töùc phöông tieän thaéng trí, töø ñoù, maø ñaït ñöôïc Ñaïi Baùt nhaõ Ba-la-maät. Nhôø ñoù, khi nhôù nghó ñeán ngöôøi ôû trong ñòa nguïc, ngöôøi ôû trong ngaï quæ hay ngöôøi ôû trong suùc sanh ñeàu khieán cho chuùng ñöôïc thoaùt khoûi, ñöôïc sanh laøm ngöôøi. Töø phaân ñaøn boá thí, seõ ñöôïc ñeán coõi Cöïc-laïc cuûa ñöùc Phaät A-di-ñaø, chöùng ñöôïc tam muoäi. Ñaây laø phaùp thoï trì giôùi luaät (thoï trai) cuûa Boà-taùt. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Tu-boà-ñeà: Boà-taùt coù möôøi ñieàu nhôù nghó, phaûi neân giöõ gìn. Möôøi ñieàu laø: Phaûi nhôù nghó ñeán chö Phaät ñôøi quaù khöù, ñaây laø phaùp cuûa Boà-taùt. Phaûi nhôù nghó ñeán chö Phaät ôû ñôøi ñöông lai, ñaây laø phaùp cuûa Boà-taùt. Phaûi nhôù nghó ñeán chö Phaät hieän taïi ôû khaép möôøi phöông, ñaây laø phaùp cuûa Boà-taùt. Phaûi nhôù nghó veà Giôùi Ba-la-maät ñeå haønh trì giôùi, ñaây laø phaùp cuûa Boà-taùt. Phaûi nhôù nghó Thieàn Ba-la-

maät, ñaây laø phaùp cuûa Boà-taùt. Phaûi nhôù nghó veà AÂu hoøa Caâu xaù la ñaây laø phaùp cuûa Boà-taùt. Phaûi nhôù nghó ñeán Baùt nhaõ Ba-la-maät, ñaây laø phaùp cuûa Boà-taùt. Phaûi nhôù nghó tôùi Tam muoäi Thieàn ñònh coù saùu vaïn vò Boà-taùt ôû choã ñöùc Phaät A-di-ñaø, ñaây laø phaùp cuûa Boà-taùt. Phaûi nhôù nghó ñeán caùc vò Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ôû quaù, hieän, vò lai, ñaây laø phaùp cuûa Boà-taùt. Neáu ai phaùt taâm mong caàu ñaïo Boà-taùt, thì haèng ngaøy thieàn ñònh, neân tö duy veà möôøi ñieàu naøy, khoâng nghó ñeán nhöõng vieäc xaáu aùc. Boà-taùt thöôøng gìn giöõ möôøi giôùi. Thöù nhaát: Boà-taùt trì giôùi haèng ngaøy khoâng ñöôïc xoa öôùp höông, hoa, phaán, son leân mình. Thöù hai: Boà-taùt trì giôùi, haèng ngaøy khoâng ñöôïc ca muùa, ñaøn haùt ñeå laøm vui ñuøa. Thöù ba: Boà-taùt trì giôùi haèng ngaøy khoâng ñöôïc naèm giöôøng cao. Thöù tö: Boà-taùt trì giôùi haèng ngaøy khoâng ñöôïc aên tröôùc vaø sau giôø ngoï. Thöù naêm: Boà-taùt trì giôùi haèng ngaøy khoâng ñöôïc caát giöõ dao, tieàn, vaøng baïc caùc vaät quí giaù. Thöù saùu: Boà-taùt trì giôùi haèng ngaøy khoâng ñöôïc côõi xe ngöïa, xe boø. Thöù baûy: Boà-taùt trì giôùi haèng ngaøy khoâng ñöôïc ñaùnh ñaäp treû con noâ boäc, tyø thieáp hay suùc sanh. Thöù taùm: Boà-taùt ñeàu giöõ gìn nhöõng giôùi naøy, töø phaân ñaøn boá thí maø ñöôïc phöôùc ñöùc. Ta laø Boà-taùt, nhö ta nhôù nghó ñeán ngöôøi trong ñòa nguïc, vaø trong ngaï quyû hay trong loaøi suùc sanh, khieán cho hoï ñöôïc giaûi thoaùt, sanh laøm ngöôøi; töø phaân ñaøn boá thí seõ ñeán coõi Cöïc-laïc cuûa ñöùc Phaät A-di-ñaø, chöùng ñöôïc tam muoäi. Ñaây laø Boà-taùt hieâuû roõ trai phaùp. Boà-taùt töø choã saùng ñeán toái, chaáp tay tröôùc Phaät thöa: Hoâm nay, taát caû möôøi phöông, moïi ngöôøi ñeàu giöõ gìn trai giôùi Boà-taùt, seõ giuùp theâm cho con voâ löôïng an laïc. Hoâm nay, coù moïi ngöôøi trì giôùi, neân giuùp theâm cho con voâ löôïng an laïc. Hoâm nay, coù ngöôøi trì nhaãn nhuïc, nhôù nghó ñeán moïi ngöôøi trong thieân haï neân laøm cho con taêng theâm an laïc. Hoâm nay, coù ngöôøi trì tinh taán laøm cho

con taêng theâm an laïc. Hoâm nay, coù ngöôøi trí tueä thuyeát giaûng kinh phaùp, laøm cho con ñöôïc taêng theâm an laïc. Trì giôùi laø khuyeán khích boá thí, taêng theâm söï vui veû phöôùc ñöùc, ban cho ngöôøi vaø chaúng phaûi ngöôøi khaép möôøi phöông. Boà-taùt ñeán nôi khoå ñau, nguy hieåm ñeå laøm cho hoï ñöôïc phöôùc ñöùc, giaûi thoaùt heát saàu khoå, ñöôïc sanh laøm ngöôøi, an oån, sung söôùng, giaøu coù voâ cuøng. Boà-taùt trì giôùi haèng ngaøy khoâng ñöôïc gaëp caûnh maø töø boû. Thöù chín: Boà-taùt haèng ngaøy trì giôùi, thì khoâng ñöôïc aên heát thöùc aên trong bình baùt. Thöù möôøi: Boà-taùt haèng ngaøy trì giôùi, thì khoâng ñöôïc xuùc chaïm, noùi cöôøi, cuøng ôû choã vaéng vôùi ngöôøi nöõ. Ngöôøi nöõ cuõng vaäy. Ñaây laø möôøi giôùi khoâng ñöôïc phaïm, khoâng daïy ngöôøi khaùc phaïm cuõng khoâng ñöôïc khuyeán khích ngöôøi khaùc phaïm. Boà-taùt hieåu roõ trai phaùp, neân xöôùng: Nam moâ Phaät, nam moâ Phaùp, nam moâ Tyø-kheo Taêng,

SOÁ 1502 - KINH BOÀ TAÙT THOÏ TRAI 853

con giöõ gìn giôùi Boà-taùt bao nhieâu ngaøy, bao nhieâu ñeâm, ñeàu töø phaân ñaøn Boá thí ñeå ñöôïc Boá thí Ba-la-maät, con trì giôùi ñeå ñöôïc Trì giôùi Ba- la-maät. Con nhôù nghó moïi ngöôøi khaép möôøi phöông, khieán hoï ñöôïc an oån ñeå ñöôïc Nhaãn nhuïc Ba-la-maät. Con thoï bieät giaûi thoaùt ñeå ñöôïc Tinh taán Ba-la-maät. Con ngoài thieàn ñeå ñöôïc Thieàn ñònh Ba-la-maät; ñaây laø phöông tieän thaéng trí; nhö Ñaïi Baùt nhaõ Ba-la-maät, nhö trai phaùp cuûa chö Boà-taùt, saùu vaïn Boà-taùt. Moãi ngaøy ñeâm, chia ba thôøi: Ngoài thieàn, tuïng kinh, naèm nghæ. Ñaây laø phaùp trai thöôøng ngaøy cuûa Boà-taùt. Neáu laõnh thoï vaøo ngaøy möôøi boán thaùng gieâng, thì giaûi giôùi vaøo ngaøy möôøi baûy (cuøng thaùng). Neáu laõnh thoï ngaøy moàng taùm thaùng tö, thì giaûi giôùi ngaøy möôøi laêm. Neáu laõnh thoï ngaøy moàng moät thaùng baûy, thì giaûi giôùi vaøo ngaøy möôøi saùu. Neáu laõnh thoï vaøo ngaøy möôøi boán thaùng chín, thì giaûi giôùi vaøo ngaøy möôøi saùu. Ñoù laø soá ngaøy trai giôùi cuûa Boà-taùt. Ñaûnh leã ñöùc Phaät A-di-ñaø Chaùnh Bieán Tri ôû phöông Taây, Boà-taùt Ñoä Laâu Hoaøn Ma Ha Na Baùt, ñaõ dieät tröø ba ñoäc, ñöôïc vaõng sanh ñeán coõi Phaät. Coõi Theá toân thanh tònh An oån ôû Phöông Taây Con muoán ñöôïc ñaûnh leã Phuïng söï ñaáng Voâ thuôïng. Thaùnh trí ñaït thaàn thoâng Thaáy roõ taâm tình con Con quay veà chö vò Traêm kieáp khoâng ñieân ñaûo.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH ÖU BAØ TAÉC NGUÕ GIÔÙI UY NGHI SOÁ 1503

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1503

KINH ÖU BAØ TAÉC NGUÕ GIÔÙI OAI NGHI Haùn dòch: Tam taïng Caàu-na-baït-ma, ngöôøi nöôùc Keá Taân ñôøi Löu Toáng.

Phaät: Chí toân Thaùnh chuùng
Thaàn thoâng vaø töï taïi
Tuøy loaøi, nôi, hieän thaân

AÂm thanh cuõng nhö vaäy.
Thaáy, nghe, ñöôïc an oån
Moät loøng tin höôùng veà
Cho neân con quy y
Nguyeän ñeàu nhö Theá Toân.
Giôùi Boà-taùt saâu xa
Coâng ñöùc khoù nghó baøn
Ngöôøi thoï ñöôïc an oån
Ngaøy ñeâm sanh phöôùc tueä.
Chö Phaät thöôøng hoä nieäm
Vaïn haïnh daàn traøn ñaày.
Saùu ñoä, boán löôïng taâm.
Cöùu ñoä khaép chuùng meâ.
Tay chaân chôù coù phaïm
Lôøi noùi thuaän vieäc laøm.
Thöôøng vui taâm yù ñònh
Laø Tyø-kheo chaân chaùnh.
Ngay thaúng, lìa quanh co
858 BOÄ LUAÄT 12

Thöôøng cuøng baäc Hieàn Thaùnh. Thöông, cöùu giuùp chuùng sanh. Laø Boà-taùt chaân chaùnh. Naøy caùc Ñaïi ñöùc! Haõy chuù taâm laéng nghe, suy nghó kyõ. Hoâm nay, Ta seõ thuyeát giaûng veà giôùi cuûa chö Phaät Boà-taùt ba ñôøi, ñaõ thaønh töïu nhöõng coâng ñöùc lôïi ích cho taát caû chuùng sanh. Nhö vaäy, truï Giôùi Boà-taùt, coù boán phaùp Ba-la-di. Ñoù laø: Boà-taùt naøo, vì lôïi döôõng, maø khen mình cheâ ngöôøi. Ñaáy goïi laø phaùp Ba-la-di cuûa Boà-taùt. Boà-taùt naøo, coù nhieàu taøi saûn, thaáy ngöôøi ngheøo khoå tôùi xin, maø Boà- taùt vì taâm keo kieät khoâng coù loøng töø bi, ñeán noãi vaät ñaùng giaù baèng moät ñoàng tieàn, cuõng khoâng cho; coù ai ñeán caàu xin phaùp Phaät, cuõng khoâng noùi cho hoï moät baøi keä. Ñaáy goïi laø phaùp Ba-la-di cuûa Boà-taùt. Boà-taùt naøo, vì saân giaän, ñoái vôùi tröôùc ngöôøi nhuïc maï baèng tieáng ñoäc döõ, coøn ñaùnh ñaäp baèng tay chaân vaø roi gaäy, ngoùi ñaù, loøng vaãn khoâng nguoâi, ngöôøi ta caàu xin saùm hoái, xin ñöôïc tha thöù baèng lôøi noùi khaû aùi, Boà-taùt cuõng vaãn giaän döõ khoâng thoâi. Ñaáy goïi laø phaùp Ba-la-di cuûa Boà- taùt. Boà-taùt naøo, töï mình cheâ bai taïng phaùp cuûa Boà-taùt, hoaëc thaáy ngöôøi khaùc cheâ bai, kheùo cho laø ñaùng noùi, ñaõ töï mình, khoâng phaùt sanh loøng tin, traùi laïi giuùp theâm ngöôøi khaùc cheâ bai, hoaëc töï taâm mình bieát, hoaëc tieáp thu töø ngöôøi khaùc. Ñaáy goïi laø phaùp Ba-la-di cuûa Boà-taùt. Ñoù laø boán phaùp Ba-la-di cuûa Boà-taùt, trong ñoù, Boà-taùt nhaát nhaát khoâng ñöôïc phaïm moät phaùp naøo, huoáng gì laø phaïm caû boán phaùp Ba-la- di. Neáu ai phaïm, thì khoâng goïi laø Boà-taùt, thaân hieän taïi khoâng theå phaùt taâm Boà ñeà ñeå trang nghieâm, cuõng khoâng theå laøm cho taâm vaéng laëng. Ngöôøi

aáy töông tôï Boà-taùt, maø kyø thaät chaúng phaûi Boà-taùt. Phaïm phaùp coù ba loaïi: Thöôïng, Trung vaø Haï. Neáu taâm phaïm phaùp Trung, Haï thì goïi laø khoâng maát. Neáu taâm phaïm phaùp taêng leân maõi thì goïi laø maát. Phaïm phaùp baäc thöôïng laø gì? Laø phaïm vaøo boán phaùp treân, ham thích nhieàu thöù, taâm khoâng bieát hoå theïn, khoâng hoái caûi, goïi laø phaïm phaùp thöôïng. Boà-taùt tuy phaïm boán phaùp thöôïng, nhöng khoâng vónh vieãn maát, nhö Tyø-kheo neáu phaïm boán giôùi naøy, töùc laø hoaøn toaøn maát haún. Boà-taùt thì khoâng nhö vaäy. Vì sao? Vì Tyø-kheo ñaõ phaïm boán giôùi, thì khoâng coøn ñöôïc thoï giôùi laïi. Boà-taùt tuy phaïm, xaû giôùi, roài coù theå thoï giôùi laïi, vì theá khoâng nhö nhau. Toùm laïi, coù hai vieäc laøm maát giôùi Boà-taùt, moät laø töø boû nguyeän phaùt taâm Boà ñeà, hai laø taâm xaáu aùc taêng tröôûng. Ngoaøi hai vieäc aáy, neáu coù boû thaân naøy, thì giôùi hoaøn toaøn cuõng khoâng maát. Töø nay veà sau, ñôøi ñôøi sanh ra

SOÁ 1503 - KINH ÖU BAØ TAÉC NGUÕ GIÔÙI UY NGHI 859

ôû ñaâu, vaãn thöôøng coù giôùi, neáu khoâng nhôù ñöôïc, maø laïi gaëp baïn toát vaø laõnh thoï, laïi thì khoâng goïi laø môùi ñaéc giôùi. Nhö vaäy, Boà-taùt caàn phaûi nhaän bieát roõ vieäc naøo phaïm, khoâng phaïm töôùng naøo khinh naøo troïng, va nhöõng söï khaùc bieät Thöôïng, Trung, Haï. Nhö theá, ngöôøi truï trong giôùi cuûa Boà-taùt, thöôøng neân cuùng döôøng chö Phaät, hoaëc thaùp mieáu, hoaëc hình töôïng, cho ñeán cuùng döôøng phaùp, hoaëc cuùng döôøng cho ngöôøi thöïc haønh phaùp, taïng Boà-taùt, kinh ñieån ñaïi thöøa, cuùng döôøng chuùng taêng vaø chö Boà-taùt truï trong ñaïi ñòa cuûa caùc coõi möôøi phöông. Ngaøy ñeâm thöôøng cuùng döôøng Tam Baûo, tuøy theo naêng löïc cuûa mình, cho ñeán moät nieäm, moät leã baùi, moät baøi tuïng boán caâu. Khôûi loøng tin cuùng döôøng, chôù coù töø boû. Neáu taâm khoâng cung kính, kieâu maïn, löôøi bieáng, thì phaïm toäi troïng caáu. Neáu vì queân maát, sai laàm, thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø bò beänh, hoaëc bò cuoàng loaïn, hoaëc kòp chöùng ñòa Boà-taùt taâm luoân thanh tònh, nhö quaû Tu-ñaø-hoaøn khoâng laøm huûy dieät taâm thanh tònh, thöôøng khoâng ngöøng cuùng döôøng Tam baûo, Ñaáy goïi laø khoâng phaïm. Boà-taùt khoâng bieát chaùn ñuû, tham lam lôïi döôõng, khoâng cheá ngöï ñöôïc taâm, thì phaïm toäi Troïng caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø tuy tham lôïi döôõng, nhöng thöôøng sanh taâm hoái caûi, laø ta caàn phaûi tinh taán, ñeå ñoaïn tröø taâm naøy, coá gaéng töï mình kìm cheá taâm tham khoâng cho noù khôûi, neáu giöõ lôïi nhoû ñeå trôï giuùp ñoaïn tröø tham lôùn, goïi laø khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, thaáy baäc Tröôûng laõo, Thöôïng toïa ñoàng Thaày, ñoàng hoïc coù ñuû phöôùc ñôøi tröôùc maø sanh taâm kieâu maïn, saân giaän, hung aùc, khoâng sanh taâm cung kính, nhöôøng choã ngoài, giaû söû coù noùi lôøi gì khaùc cuõng khoâng nghe, neáu coù ai hoûi cuõng khoâng thaät traû lôøi thì phaïm toäi Troïng caáu. Neáu taâm khoâng kieâu maïn, saân giaän, si meâ, chæ maø vì taâm löôøi bieáng taùn loaïn, voâ kyù, thì phaïm toäi khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø, hoaëc bò beänh, hoaëc bò cuoàng loaïn, hoaëc khi nguû say, hoaëc ñang nghe phaùp, thuyeát giaûng phaùp, hoaëc cuøng vôùi ngöôøi khaùc noùi chuyeän tröôùc, hoaëc ñeå cheá ngöï dieät tröø ñieàu aùc, laøm taêng

tröôûng ñieàu laønh, hoaëc do quy ñònh cuûa Taêng chuùng ñeå giöõ gìn taâm yù cuûa nhieàu ngöôøi. Ñaáy goïi laø khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, coù ñaøn na thí chuû tôùi thænh ñeán nhaø mình, hoaëc tôùi moät chuøa Taêng naøo ñoù, ñeå nhaän nhöõng vaät duïng caàn thieát, nhöng vì kieâu maïn, saân haän, coù yù xem thöôøng, khoâng ñeán thoï nhaän, thì phaïm toäi Troïng caáu. Coøn neáu vì söï bieáng nhaùc khoâng ñeán thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Neáu bò bònh, bò cuoàng loaïn, neáu quaù xa, ñöôøng ñi coùnhieàu hieåm naïn, neáu vì söï ñieàu phuïc ñeå dieät caùi aùc, taêng

ñieàu laønh; hoaëc ñaõ maát söï thænh thoï; hoaëc ñang tu haïnh laønh, ñang nghe phaùp chöa töùng nghe, hoaëc bieát chaéc thí chuû ñeán thænh chæ nhaèm taïo phieàn naõo cho nhau; hoaëc ñeå baûo veä yù cuûa nhieàu ngöôøi... nhöõng ñieàu ñoù thì khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, coù ñöôïc nhöõng vaät baùu nhö vaøng, baïc, löu ly cuûa ngöôøi khaùc ñaõ duøng vaø nhöõng vaät chöùa laáp trong ñaát, khoâng coù chuû, ñeàu phaûi luoân nhôù nghó: Neân boá thí cho ngöôøi, neáu coù taâm xaáu xa, saân giaän, khoâng nghó theá, thì phaïm toäi Troïng caáu. Neáu laøm maø taâm cho laø ta khoâng cuøng vôùi ngöôøi taïo thaønh nhaân duyeân, hoaëc do taâm löôøi bieáng, thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø: Vì taâm bò cuoàng, hoaëc vì ñieàu phuïc dieät tröø aùc, taêng tröôûng vieäc laønh, hoaëc bieát thoï roài sanh taâm tham ñaém, hoaëc bieát boá thí roài sanh taâm hoái tieác, hoaëc bieát thí chuû boá thí roài seõ phaùt sanh cuoàng loaïn, hoaëc nghó thí chuû boá thí roài seõ cuøng khoå naõo, hoaëc bieát thí chuû boá thí vaät cuûa Tam baûo; hoaëc bieát vaät boá thí laø cuûa troäm, hoaëc bieát laõnh thoï roài, sanh nhieàu khoå naõo nghóa laø vì troäm cöôùp gieát ngöôøi bò vua baét giam, tieáng xaáu ñoàn khaép, ñuoåi ra khoûi nöôùc, Ñaáy goïi laø khoâng phaïm giôùi. Boà-taùt naøo, coù ngöôøi ñeán caàu xin phaùp, vì taâm saân giaän, xaáu aùc, theâm söï ganh gheùt ngöôøi ñoù; neân khoâng thuyeát phaùp cho hoï, thì phaïm toäi Troïng caáu; Neáu do taâm bieáng nhaùc, khoâng thuyeát giaûng cho ngöôøi, thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm; laø neáu ngoaïi ñaïo ñeán caàu nghe phaùp, ñeå roài trôû laïi cheá nhaïo, hoaëc bò beänh, bò cuoàng loaïn, hoaëc vì ñieàu phuïc, ñeå dieät tröø ñieàu aùc, taêng theâm ñieàu laønh, hoaëc bieát tröôùc ngöôøi ñoù; khoâng hieåu ñöôïc nghóa naøy, bieát tröôùc ngöôøi ñoù khoâng coù taâm cung kính, laøm vieäc khoâng ñuùng nhö phaùp, bieát tröôùc ngöôøi ñoù caên taùnh thaáp keùm, khoâng hieåu roõ phaùp saâu xa, sôï seõ sanh taø kieán, hoaëc bieát hoï nghe roài seõ maát boån taâm, huûy hoaïi phaùp chaân chaùnh, hoaëc bieát hoï nghe roài, chaéc chaén chaúng duøng ñeå tuyeân thuyeát laïi nhöõng vieäc naøy. Ñaáy goïi laø khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, thaáy chuùng sanh xaáu aùc, huûy phaïm giôùi caám, taïo caùc toäi thì Boà-taùt, phaûi töï bieát giaùo hoùa hoï laøm laønh, neáu vì taâm lyù xaáu xa, saân giaän, maø töø boû, khoâng giaùo hoùa, thì phaïm toäi Troïng caáu. Vì sao? Vì Boà-taùt ñaõ khoâng sanh loøng Töø bi, ñoái vôùi ngöôøi khoâng giöõ gìn thaân_ mieäng yù thanh tònh, hoaëc thaáy ngöôøi aùc, huûy phaïm giôùi caám, gaây taïo caùc toäi thì caøng sanh taâm Töø bi. Boà-taùt khoâng haønh nhö vaäy cho neân phaïm giôùi. Tröôøng phôïp

khoâng phaïm laø neáu vì cuoàng loaïn, hoaëc ñeå ñieàu phuïc dieät tröø ñieàu aùc, taêng tröôûng ñieàu haønh, hoaëc do quy ñònh cuûa Taêng chuùng, ñeå baûo veä taâm yù cuûa nhieàu ngöôøi. Ñaáy goïi laø khoâng phaïm.

SOÁ 1503 - KINH ÖU BAØ TAÉC NGUÕ GIÔÙI UY NGHI 861

Boà-taùt naøo, ñuùng nhö giôùi (Ba-la-ñeà-moäc-xoa) maø ñöùc Phaät ñaõ cheá vaø keát taäp thaønh luaät (Tyø-ni) ñeå xöû duïng ñoái vôùi ngöôøi chöa tin, muoán laøm cho tin, tin roài, thì laøm cho taêng tröôûng. Ñieàu naøy thì giôùi cuûa Thanh vaên vaø Boà-taùt, ñeàu gioáng nhau khoâng khaùc. Vì sao? Vì haøng Thanh vaên thöôøng chæ vì mình, maø coøn muoán tu hoïc, ñeå laøm cho ngöôøi khoâng tin ñöôïc tin, tin roài laøm cho taêng tröôûng; Huoáng nöõa laø söï tu hoïc cuûa Boà-taùt, thöôøng laø vì moïi ngöôøi sao laïi chaúng laøm nhö vaäy. Ñaáy goïi laø ñoàng khoâng phaïm. Ñuùng nhö giôùi Phaät ñaõ cheá, haøng Thanh vaên, ít muoán, ít taïo taùc, ít nhaân duyeân. Coøn Boà-taùt thì khoâng nhö theá. Vì sao? Vì haøng Thanh vaên thöôøng vì lôïi mình, khoâng vì lôïi moïi ngöôøi, neáu Boà-taùt laøm nhö vaäy, khoâng goïi laø Boà-taùt. Vì ngöôøi khaùc cho neân töø söï thoï nhaän y, cho ñeán söï mong caàu naêng löïc cuûa traêm ngaøn cö só, Baø-la-moân khoâng thaân thuoäc. Nhö y, baùt cuõng vaäy. Vì ngöôøi khaùc cho neân phaûi xin chæ sôïi, baûo thôï deät laøm cho caùi y toát, thoï nhaän caû traêm ngaøn vaøng baïc, nhöõng ñieàu nhö vaäy, cuøng vôùi Thanh vaên ñeàu khaùc. Neáu Boà-taùtù boån nguyeän vì chuùng sanh, do taâm xaáu, saân giaän, maø ít laøm, ít taïo nhaân duyeân, töø boû chuùng sanh, chæ soáng moät mình. thì phaïm Troïng caáu; Neáu vì taâm bieáng nhaùc, ít muoán, ít laøm chæ soáng moät mình, thì phaïm toäi Khinh caáu. Boà-taùt coù naêm ñieàu phi phaùp, goàm: Dua nònh, hình töôùng loäng laãy, duøng lôïi ñeå möu caàu lôïi, taø maïng; naêm vieäc naøy do khoâng bieát hoå theïn, khoâng bieát kìm cheá, khoâng döøng nghæ, thì phaïm toäi Troïng caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Nhaän bieát ñoù laø phi phaùp, thöôøng mong muoán cheá ngöï. Boà-taùt naøo, taùn loaïn, lôùn tieáng, noùi giôõn, cöôøi ñuøa laøm maát oai nghi, khieán cho ngöôøi khaùc cöôøi, bò chuùng xem thöôøng, thì phaïm toäi Troïng caáu. Neáu do taäp khí ñôøi tröôùc sô xuaát neân sai laàm, thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Bieát roõ ñoù laø phi phaùp thöôøng muoán cheá ngöï, hoaëc vì ngöôøi ngoaïi ñaïo saân giaän, muoán ñieàu phuïc hoï, hoaëc vôùi ngöôøi bò khoå naõo, laøm cho hoï dieät tröø, hoaëc muoán thu huùt söï vui cöôøi, hoaëc coù ngöôøi ñang tranh caõi, laøm cho hoï hoaø hôïp. Boà-taùt naøo, thaáy vaø noùi nhö vaày: “Boà-taùt khoâng neân thích Nieát baøn, phaûi quay löng vôùi Nieát baøn, khoâng neân sôï phieàn naõo, khoâng neân dieät phieàn naõo. Vì sao? Vì Boà-taùt lui, tôùi trong sanh töû, traûi qua ba A taêng kyø kieáp.” Ngöôøi naøo noùi nhö vaäy, thì phaïm toäi Troïng caáu. Vì sao? Vì Boà-taùt thích ôû Nieát baøn, sôï phieàn naõo, so vôùi haøng Thanh vaên, gaáp ngaøn vaïn laàn, khoâng theå ví duï. Vì sao? Vì haøng Thanh vaên thöôøng chæ vì lôïi mình, coøn Boà-taùt luoân vì taát caû chuùng sanh neân Boà-taùt duø ôû nôi phieàn naõo laø ñeå dieät tröø phieàn naõo, ñöôïc töï taïi, ñöùng ñaàu baäc A-la-haùn voâ

862 BOÄ LUAÄT 12

laäu. Neáu Boà-taùt phaùt sanh nghieäp ôû thaân mieäng, thì phaûi töï giöõ gìn, chôù laøm cho ngöôøi khaùc gaây taïo toäi loãi; Neáu khoâng giöõ gìn maø khieán ngöôøi khaùc taïo toäi, thì phaïm toäi Troïng caáu. Coøn neáu khoâng taïo ñöôïc yù ñeå töï giöõ gìn, voâ tình taïo toäi cho ngöôøi khaùc, thì phaïm toäi khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø ñoái vôùi ngoaïi ñaïo, hoaëc tuøy theo xuaát gia ñuùng nhö phaùp maø laøm, hoaëc gaëp ngöôøi xaáu aùc nhieàu giaän hôøn. Nhöõng ñieàu nhö vaäy goïi laø khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, thaáy chuùng sanh tröôùc chòu söï ñaùnh ñaäp baèng roi laøm ñau ñôùn, ñeå sau ñoù ñöôïc lôïi ích, maø mình coøn baûo veä, khoâng trò toäi hoï, thì phaïm toäi Khinh caáu; Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø lôïi ít khoå nhieàu. Boà-taùt naøo, duøng nhuïc söï maï ñaùp traû laïi söï nhuïc maï, duøng söï saân giaän traû laïi söï saân giaän, duøng söï ñaùnh ñaäp ñaùp traû laïi söï ñaùnh ñaäp, vì söï baùo thuø qua laïi, nhö vaäy thì phaïm toäi Troïng caáu. Boà-taùt naøo, cuøng tranh caõi, cuøng hieàm traùch ngöôøi khaùc vôùi taâm xaáu aùc, giaän döõ, taâm kieâu maïn, khoâng nhö phaùp hoái caûi, thì phaïm toäi Troïng caáu. Neáu do taâm bieáng nhaùc, buoâng lung, nhaát thôøi khoâng mong caàu hoái caûi thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø vì söï ñieàu phuïc ñeå dieät tröø ñieàu aùc, taêng tröôûng ñieàu laønh, hoaëc ngoaïi ñaïo ñoù, caàn laøm vieäc phi phaùp, hoaëc ngöôøi ñoù thích tranh ñaáu, khieán oaùn thuø caøng taêng theâm, hoaëc bieát ngöôøi ñoù hoaøn toaøn khoâng chòu saùm hoái, hoaëc höôùng ngöôøi ñoù khôûi taâm saùm hoái, thì ngöôøi aáy caøng khôûi taâm kieâu maïn theâm, Ñaáy goïi laø khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, cuøng vôùi ngöôøi khaùc thuø haän nhau, ngöôøi aáy ñaõ nhö phaùp caàu xin saùm hoái, maø Boà-taùt, vì taâm yù xaáu aùc, khoâng chòu tha thöù laøm ñau khoå ngöôøi khaùc, neân phaïm toäi Troïng caáu. Neáu taâm khoâng saân giaän nhöng chaúng chòu nhaän söï saùm hoái cuûa ngöôøi, khaùc thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm, laø do ñieàu phuïc ñeå dieät tröø ñieàu aùc, taêng tröôûng ñieàu laønh, hoaëc vì ñoù laø phi phaùp. Boà-taùt naøo, vì giaän hôøn, ngöôøi khaùc, phaûi laõnh nhaän söï saân giaän aáy, khoâng heà döøng nghó thì phaïm toäi Troïng caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø thöôøng bieát töï kieàm cheá taâm saân giaän ñöøng cho sanh khôûi. Boà-taùt naøo, nhaän giöõ ñoà cuûa chuùng taêng, nhöng ñoù chæ laø nhöõng vaät caàn cung caáp nhö thöùc aên, aùo, maëc, Ñaáy goïi laø khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, khôûi taâm bieáng nhaùc, thích aên phi thôøi, öa thích nguû nghæ, hoaëc ngoài hay naèm, thì phaïm toäi Troïng caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø bò beänh, hoaëc bò cuoàng loaïn, khoâng coù thieän xaûo, hoaëc ñi ñöôøng xa, hoaëc bieát cheá ngöï chuùng. Boà-taùt naøo, duøng taâm tham chaáp, baøn noùi nhöõng thuù vui ôû theá gian,

thì phaïm toäi Troïng caáu. Neáu vì queân, laàm laãn maø noùi,thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø neáu coù ngöôøi hoûi vôùi taâm chaân chaùnh, thì noùi ít, hoaëc coù baøn baïc thì neân nghe khaùc, hoaëc baøn luaän vieäc phaùp. Boà-taùt naøo, öa thích ngoài thieàn, bieát coù ngöôøi thoâng suoát caùc phaùp, maø vì taâm saân giaän, kieâu maïn, khoâng chòu caàu xin, laõnh thoï phaùp ôû ngöôøi ñoù, thì phaïm toäi Troïng caáu. Neáu vì taâm bieáng nhaùc khoâng caàu laõnh thoï thì

phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Vì bò beänh, hoaëc khoâng phöông ñaõ coù thieän xaûo, ñaõ hoaëc bieát ngöôøi ñoù khoâng thuaän theo giaùo phaùp, hoaëc töï hoï coù thieän xaûo, nghe nhieàu thaâu nhieáp vaøo taâm hoï. Boà-taùt naøo, khôûi taâm ham muoán ôû coõi duïc, khoâng quaùn töôûng ñeå ñoái trò mau choùng dieät tröø chuùng thì phaïm toäi Troïng caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Laø luoân sieâng naêng dieät tröø taâm duïc coøn sanh khôûi. Nhö ham muoán, dieät tröø caùi thöù ngaên che khaùc, cuõng nhö theá. Neáu Boà-taùt, öa thích muøi vò thieàn ñònh, chaáp giöõ coâng ñöùc thì phaïm toäi Troïng caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Quyeát tröø boû taâm chaáp tröôùc coøn sanh khôûi. Boà-taùt naøo, nghe vaø noùi nhö vaày: "Boà-taùt khoâng neân nghe, laõnh thoï, tuïng ñoïc, hoïc hoûi taïng phaùp cuûa Thanh vaên". Haøng Boà-taùt söû duïng vieäc hoïc maø noùi nhö theá; thì phaïm toäi Troïng caáu. Vì sao? Vì Boà-taùt, ñoái vôùi saùch vôû ngoaïi ñaïo, coøn neân phaûi hoïc, huoáng gì laø lôøi ñöùc Phaät daïy. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Vì muoán ñieàu phuïc haøng Thanh vaên nhaäp vaøo ñaïi thöøa, neân goïi laø khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, ñoái vôùi taïng phaùp, moät möïc quyeát ñònh boû ñi, laïi ham hoïc, ñoïc, tuïng kinh Thanh vaên; thì phaïm toäi Troïng caáu. Boà-taùt naøo, ñoái vôùi taïng Kinh cuûa Phaät, khoâng sieâng naêng hoïc taäp, maø laïi caàn maãn hoïc saùch theá tuïc ngoaïi ñaïo, thì phaïm toäi Troïng caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Neáu vì caên taùnh lanh lôïi, chæ moät laàn nghe laø coù khaû naêng nhôù ñuùng nhö lôøi ñöùc Phaät daïy, giöõ laáy ñeå trôï giuùp cho söï giaùo hoùa, duøng ngoân töø kheùo leùo, laøm saùng toû theâm phaùp cuûa Phaät, cuõng nhö nghóa kinh cuûa Phaät, khoâng bò laàm laãn, thì goïi laø khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, muoán hoïc Kinh ñieån cuûa ngoaïi ñaïo, caàn phaûi hoïc nhö treân, neáu ôû trong ñoù maø sanh taâm öa thích, chaúng phaûi chæ uoáng thuoác khoå, maø coøn phaïm toäi Troïng caáu. Boà-taùt naøo, neáu nghe nghóa chaân thaät saâu xa, bí maät, thöù nhaát cuûa taïng phaùp Boà-taùt khoâng theå nghó baøn, ñoù laø caûnh giôùi cuûa chö Phaät, Boà-taùt, maø ñoái vôùi nghóa naøy, laïi sanh taâm cheâ bai noùi: "Nghóa naøy khoâng coù lôïi ích, chaúng phaûi lôøi Phaät daïy, khoâng theå laøm lôïi ích cho taát caû chuùng sanh." Cheâ bai nhö vaäy, thì phaïm toäi Troïng caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø bieát suy nghó veà nghóa thieàn

ñònh, hoaëc phöông tieän thuyeát giaûng. Boà-taùt naøo, khi nghe nghóa saâu xa, khoâng sanh loøng tin, nhöng do taâm khoâng dua nònh, laïi phaùt sanh loøng tin, thì caàn phaûi suy nghó: Ta khoâng neân nhö vaäy; ta nhö ngöôøi muø khoâng coù maét trí tueä, ñaõ töø mieäng Phaät thuyeát ra, taïi sao ta laïi huyû baùng, nhö vaäy laø Boà-taùt ñaõ thöïc söï saân giaän, si meâ. Ñaáy, ñuùng laø caûnh giôùi cuûa Phaät, chaúng phaûi laø choã cuûa ta, vaø neáu coù khaû naêng nhö theá, ta ñaõ nhö theáthöïc haønh ñuùng nhö vaäy, neáu yù khoâng hieåu, thì khoâng phæ baùng. Ñaáy goïi laø khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, vì vieäc aên uoáng, maø phaûi duøng taâm xaáu aùc, saân giaän, khen mình cheâ ngöôøi, thì phaïm toäi Troïng caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm. Hoaëc ñeå cheá ngöï taâm kieâu maïn, laøm taêng tröôûng phaùp Phaät, hoaëc vì ngöôøi khoâng tin phaûi laøm cho tin, ñaõ tin laøm cho taêng tröôûng.

Boà-taùt naøo, bieát coù nôi thuyeát giaûng Tyø-ni bieát coù phaùp hoäi lôùn, maø do taâm saân giaän kieâu maïn, khoâng ñeán nghe, thì phaïm toäi Troïng caáu. Neáu vì taâm löôøi bieáng maø khoâng ñeán nghe, thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Mình khoâng nghe, hoaëc khoâng coù ngöôøi thuyeát giaûng, hoaëc bò beänh, hoaëc khoâng coù lanh lôïi kheùo leùo, hoaëc bieát ngöôøi ñoù thuyeát phaùp khoâng thuaän theo nghóa lyù, hoaëc bieát ngöôøi ñoù thuyeát phaùp ñaõ bò naïn, hoaëc bieát ngöôøi ñoù thuyeát phaùp nghe khoâng coù gì môùi, hoaëc ñöôïc phaùp toång trì, töï coù ña vaên, hoaëc sieâng naêng tu taäp caên laønh. Boà-taùt naøo, coù ngöôøi ñeán nhôø, vì söï duyeân, cuøng nhau neân laøm kinh doanh, nghóa laø cuøng nhau ñi, laïi doanh nghieäp ñeå giuùp ñôõ caùc vieäc. Coù ñöôïc xí nghieäp roài, phaûi giöõ gìn taøi saûn, giaû söû coù söï tranh caõi veà nhöõng vieäc gì ñoù, nhö laø aên uoáng, thì caàn phaûi chuù yù tu taäp phöôùc ñöùc, moät trong hai vieäc ñoù maø khoâng laøm, thì phaïm toäi Troïng caáu. Neáu do taâm bieáng nhaùc khoâng laøm, thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Laø bò beänh, hoaëc khoâng coù phöông tieän kheùo leùo, hoaëc töï mình coù coâng vieäc, hoaëc töï ngöôøi ñoù cuõng coù khaû naêng laøm, hoaëc khoâng nhôø giuùp nöõa, hoaëc vieäc khoâng coù lôïi ích, hoaëc ñeå ñieàu phuïc, dieät tröø ñieàu xaáu aùc, taêng tröôûng vieäc laønh, hoaëc ngöôøi khaùc khoâng nhôø, hoaëc ñaõ chæ cho ngöôøi khaùc laøm sieâng naêng, tu taäp caên laønh, hoaëc mình meâ môø, thaáp keùm neân sôï laøm maát ngheà nghieäp sau naøy; hoaëc do quy ñònh cuûa Taêng chuùng ñeå baûo veä taâm cuûa nhieàu ngöôøi. Boà-taùt naøo, thaáy chuùng sanh bò beänh maø vì taâm yù xaáu aùc, saân giaän, khoâng chòu chaêm soùc nuoâi döôõng, thì phaïm toäi Troïng caáu. Neáu do taâm löôøi bieáng, khoâng nuoâi döôõng, thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Hoaëc mình bò beänh, hoaëc khoâng lanh leï kheùo leùo; hoaëc ñaõ

nhôø ngöôøi khaùc chaêm soùc, hoaëc bieát chaéc ngöôøi beänh ñoù coù baø con thaân thuoäc, hoaëc bieát chaéc ngöôøi beänh ñoù coù khaû naêng töï laøm ñöôïc; hoaëc bònh ñaõ quaù laâu ngaøy; hoaëc ngöôøi coù theå töï ñöùng, ñi; hoaëc muoán ñeå hoï sieâng naêng tu taäp taêng tröôûng caên laønh, hoaëc mình thaät môø toái, sôï coù sai laàm vôùi baïn beø, hoaëc laàm laãn beänh. Nhö beänh, thì khoù khaên khoå naõo, cuõng laïi nhö theá. Taát caû ñieàu ñoù goïi laø khoâng phaïm. Boà-taùt naøo, thaáy tröôùc chuùng sanh ñoù seõ coù ñieàu thuaän lôïi thích hôïp, tuy khoâng coù phöông tieän, maø coù theå phaùt sanh; nhöng Boà-taùt vôùi taâm xaác aùc, saân giaän laïi khoâng chæ baøy cho hoï, thì phaïm toäi Troïng caáu. Neáu vì taâm bieáng nhaùc khoâng chæ baøy thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Laø vì khoâng coù phöông tieän, hoaëc ñaõ baûo ngöôøi khaùc laøm, hoaëc keû ñoù ñaõ baïn laønh chæ baøy, hoaëc vì ñieàu phuïc ñeå dieät caùi aùc, taêng ñieàu laønh, hoaëc coù duøng phöông tieän daïy baûo, hoï caøng saân giaän choáng laïi, khoâng coù taâm cung kính, khoâng chòu vaâng theo mình. Boà-taùt naøo, thaáy chuùng sanh cuùng döôøng vaät duïng neáu nhaän thì caàn phaûi nhôù nghó ñeán aân cuûa hoï. Neáu vì taâm xaáu aùc, saân giaän, maø khoâng nhôù aân, nhôù traû aân thì phaïm toäi Troïng caáu. Neáu do taâm löôøi bieáng khoâng traû aân, thì phaïm toäi Khinh

caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Vì mình khoâng coù naêng löïc, hoaëc khoâng coù phöông tieän, hoaëc vì cheá ngöï ñeå dieät aùc laøm laønh, hoaëc nhôù vaø baùo aân thí chuû, nhöng hoï khoâng laõnh thoï. Boà-taùt naøo, thaáy ngöôøi thaân quen qua ñôøi, hoaëc maát heát taøi saûn, coù nhieàu lo buoàn saàu khoå; maø Boà-taùt vì taâm xaáu aùc, giaän hôøn, khoâng ñeán an uûi hoï, thì phaïm toäi Troïng caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Nhö tröôùc trong phaàn thænh Boà-taùt ñaõ noùi. Boà-taùt naøo, coù ngöôøi ñeán caàu xin thöùc aên, maø khoâng cung caáp cho hoï, thì phaïm toäi Troïng caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Mình khoâng coù taøi vaät, hoaëc mong caàu vaät baát tònh, hoaëc ñeå cheá ngöï dieät ñieàu aùc, taêng tröôûng ñieàu laønh, hoaëc vaät bò vua ngaên caám, hoaëc ñeå giöõ gìn quy cheá cuûa Taêng chuùng. Boà-taùt naøo, giaùo hoùa ñeä töû phaûi ñuùng thôøi, neáu ñeä töû bò thieáu thoán, thì phaûi doác loøng tin töôûng ngöôøi ñoù, khuyeán khích cung caáp cho hoï. Neáu Boà-taùt vì taâm yù xaáu xa, saân giaän, khoâng daïy baûo, khoâng cung caáp, thì phaïm toäi Troïng caáu. Neáu vì taâm löôøi bieáng, khoâng giaùo hoùa, cung caáp, thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Vì ñeå ñieàu phuïc dieät tröø ñieàu aùc, taêng caùc ñieàu laønh hoaëc ñeå baûo veä qui ñònh cuûa taêng chuùng, hoaëc bò beänh, hoaëc khoâng coù lanh leï kheùo leùo, hoaëc ñaõ nhôø ngöôøi giaùo hoùa, hoaëc ñeä töû coù phöôùc ñöùc, coù theå töï nhaän ñöôïc söï cuùng döôøng, hoaëc ñeä töû voán laø ngoaïi ñaïo, khoâng coù taâm toát.

866 BOÄ LUAÄT 12

Boà-taùt naøo, vì taâm yù xaáu aùc, saân giaän, khoâng baûo veä taâm yù ngöôøi khaùc, thì phaïm toäi Troïng caáu. Neáu do taâm löôøi bieáng, buoâng lung khoâng giöõ gìn ñöôïc taâm yù ngöôøi, thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: vì vieäc ñoù phi phaùp, hoaëc bò beänh, hoaëc do quy ñònh cuûa Taêng chuùng ñeå baûo veä taâm yù nhieàu ngöôøi, hoaëc thuoäc ngoaïi ñaïo, hoaëc vì ñieàu phuïc ñeå dieät tröø ñieàu aùc, taêng tröôûng ñieàu laønh. Boà-taùt naøo, thaáy ñöùc haïnh cuûa ngöôøi khaùc, maø khoâng khen ngôïi, do coù taâm yù xaáu aùc, saân giaän, che kín khoâng thaáy söï toát ñeïp cuûa ngöôøi; thì phaïm toäi Troïng caáu. Neáu do taâm löôøi bieáng, buoâng lung maø khoâng khen ngôïi ngöôøi, thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Bieát ngöôøi ñoù khoâng thích tieáng khen, hoaëc bò beänh, hoaëc khoâng coù phöông tieän thieän xaûo, hoaëc vì ñieàu phuïc ñeå dieät tröø ñieàu aùc, taêng tröôûng ñieàu laønh, hoaëc ñeå giöõ gìn quy luaät cuûa Taêng chuùng, hoaëc bieát ngöôøi ñoù nghe khen ngôïi thì seõ sanh taâm kieâu maïn, hoaëc bieát ngöôøi ñoù khoâng coù phöôùc ñöùc chaân thaät, hoaëc coù noùi nghóa töông töï toát ñeïp, nhöng thaät ra khoâng toát, hoaëc laø ngoaïi ñaïo, hoaëc chöa coù dòp ñeå khen ngôïi. Boà-taùt naøo, ñöôïc nhieàu ngöôøi ñaûnh leã, maø thaáy vieäc laøm cuûa caùc thaân thuoäc, khoâng ñuùng nhö phaùp, thì phaûi quôû traùch, phaûi loaïi boû. Neáu Boà-taùt vì taâm xaáu aùc, giaän döõ, maø khoâng tröø boû, quôû traùch, ñeå trò hoï, thì phaïm toäi Troïng caáu. Neáu do taâm yù bieáng nhaùc, buoâng lung, neân khoâng daïy baûo quôû traùch, thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Bieát ngöôøi ñoù coù taùnh xaáu, giaän döõ maïnh meû, khoâng chòu nghe theo lôøi daïy, quôû traùch; hoaëc phaûi ñôïi ñuùng thôøi ñeå giaùo hoùa quôû

traùch, hoaëc sôï coù söï phaù hoaïi taêng, hoaëc bieát ngöôøi ñoù chaân thaät, voán tu taäp ít, sai phaïm nhieàu nhöng chòu saùm hoái. Boà-taùt naøo, coù thaàn thoâng bieán hoùa, thì phaûi vì chuùng sanh, tuøy thôøi maø thò hieän, hoaëc duøng laøm phöông tieän ñeå hoï lo sôï, phaùt sanh loøng tin, hoï ñaõ sôï, neân tin söï boá thí; maø Boà-taùt khoâng thò hieän bieán hoùa; thì phaïm toäi Khinh caáu. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Bieát ngöôøi ñoù raát thích phaùp aùc, taø kieán; hoaëc laø ngoaïi ñaïo, hoaëc cheâ bai Hieàn Thaùnh, hoaëc chaáp taø kieán; hoaëc bò cuoàng loaïn, hoaëc bò beänh. Boà-taùt naøo, thaønh töïu ñaày ñuû giôùi tuï, voâ löôïng quaû nhieäm maàu; do naêng löïc nhaân duyeân cuûa giôùi tuï, neân ñaày ñuû Giôùi Ba-la-maät, ngöôøi laõnh thoï, duø chöa ñaéc quaû Boà-ñeà Voâ thöôïng nhöng ñöôïc thaønh töïu naêm ñieàu coâng ñöùc: Moät laø thöôøng ñöôïc chö Phaät, Boà-taùt nhôù nghó vaø hoä trì. Hai laø, vieäc thoï trì luoân ñöôïc an laïc, thanh tònh. Ba laø, luùc qua ñôøi khoâng coù aân haän. Boán laø, khi boû thaân naøy, thì ñöôïc sanh veà theá giôùi cuûa chö Phaät.

SOÁ 1503 - KINH ÖU BAØ TAÉC NGUÕ GIÔÙI UY NGHI 867

Naêm laø, trang nghieâm quaû vò Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng. Boà-taùt thoï trì giôùi Boà-taùt, thì khoâng vì thaân mình, chæ vì lôïi ngöôøi vaø ñeå trang nghieâm quaû Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà. Giôùi Boà-taùt naøy, ñeàu laø söï thaønh töïu cuûa chö Phaät vaø Boà-taùt, nhieàu nhö soá caùt soâng Haèng, trong ba ñôøi quaù khöù, hieän taïi, vò lai, cho ñeán möôøi phöông chö Phaät, Boà-taùt cuõng laïi nhö theá. Nhôø loøng Töø bi roäng lôùn cuûa Boà-taùt, maø nhöõng khoå naõo cuûa chuùng sanh, trong saùu neûo, ba ñöôøng, taùm naïn ñeàu ñöôïc lôïi ích. Coâng ñöùc khoâng theå keå Phöôùc Tueä nhö hö khoâng. Toùm löôïc phaùp caên baûn Vui ñaûnh leã phuïng haønh. Ñeàu phaùt taâm Boà ñeà. Thaønh töïu phöôùc, tueä, maïng. Nam, nöõ, Töø bi lôùn. Hyû, Xaû sanh tieáp theo. Taát caû thaønh Phaät ñaïo. Dieät saïch caùc Höõu, Voâ Möôøi phöông cuøng sôû nguyeän. Toân kính baäc voâ thöôïng. Ngöôøi muoán laøm Boà-taùt Öu-baø-taéc, maø naêm giôùi oai nghi buoâng lung, thì caàn thoï giôùi laïi. Neáu khoâng coù Thaày, neân tìm ñeán Thaày ñeå thoï. Khoâng coù Thaày, thì ngöôøi thoï, neân höôùng ñeán tröôùc töôïng Phaät, töï phaùt nguyeän thoï. Boà-taùt Öu-baø-taéc coù oai nghi, caàn phaûi laøm leã nhö sau: Maëc aùo, baøy vai phaûi, quyø xuoáng, chaáp tay vaø baïch: “Kính baïch chö Phaät möôøi phöông vaø voâ soá Boà-taùt hieän truù caùc ñaïi ñòa; hoâm nay, con teân laø... hieän ôû tröôùc Phaät, muoán laõnh thoï taát caû giôùi, hoïc taát caû giôùi Boà-taùt, Öu- baø-taéc naêm giôùi oai nghi, thoï trì taát caû phaùp laønh giôùi Boà-taùt; vì giôùi laøm lôïi ích cho chuùng sanh, laø giôùi caùc Boà-taùt ôû quaù khöù ñaõ hoïc, caùc Boà-taùt vò lai seõ hoïc, chö Boà-taùt hieän taïi ñang hoïc, con cuõng seõ hoïc nhö vaäy. Baïch ñeán laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng nhö vaäy. Nhö theá laø ñaõ thoï giôùi xong, coøn caùc vieäc khaùc, cuõng phaûi taùc baïch, nhö ñaõ noùi ôû tröôùc. Öu-baø-taéc muoán xa lìa tham duïc, thì thöïc haønh naêm giôùi ñaày ñuû. Xa lìa boán ñieàu aùc nôi thaân, ñoù laø saùt sanh, troäm caép, daâm duïc, uoáng röôïu; Lìa xa naêm vieäc aùc cuûa mieäng, ñoù laø: noùi doái, noùi thoâ aùc, noùi hai löôõi, noùi nhaûm nhí (voâ ích), noùi theâu dieät. Töø boû naêm taø maïng, ñoù laø mua baùn thòt, mua baùn röôïu, mua baùn chaát ñoäc, mua baùn chuùng sanh, mua baùn binh khí. Xa lìa naêm thöù

trang ñieåm, ñoù la höông thôm, hoa

868 BOÄ LUAÄT 12

ñeïp, chuoãi ngoïc, xoa öôùp höông daàu vaøo thaân, taåm öôùp höông thôm vaøo y aùo. Tröø boû naêm vieäc buoâng lung, ñoù laø ca haùt, muùa, saùng taùc nhaïc, trang söùc baèng nhaïc khí, khoâng ñöôïc ñi xem nghe. Naêm giôùi naøy, tuøy theo naêng löïc maø gaéng nhaän. Neáu coù khaû naêng, troïn ñôøi giöõ gìn ñaày ñuû naêm giôùi laøm ñaàu, neáu khoâng coù khaû naêng thì tuøy theo söï giöõ gìn nhieàu, ít, naêm hay thaùng, ngaøy, ñeâm, cho ñeán moät giaây laùt, cuõng phaûi thoï trì cho ñöôïc duø thôøi gian ngaén. Khoâng chæ giöõ gìn nhö theá, maø coøn phaûi nhôù nghó ñaày ñuû lôøi Ñöùc Phaät daïy cho boán vò Ñaïi Thanh vaên vaø saùu vò ÖÙng Chôn (A La Haùn), khi Ngaøi saép nhaäp Nieát Baøn laø trong phaùp chaân thaät, neáu hai chuùng xuaát gia, giöõ gìn giôùi thanh tònh; thì hai chuùng taïi gia, tuøy theo naêng löïc nhieàu ít maø sanh loøng gaàn guõi vôùi baäc ñaõ giöõ gìn nhöõng giôùi ôû tröôùc. Hoaëc xaây döïng phoøng nhaø, giöôøng naèm, y phuïc, aên uoáng, ñaày ñuû nhöõng vaät duïng caàn trong ñôøi soáng; cuùng döôøng chö Hieàn Thaùnh vaø Taêng boán phöông; caùc oâng ñeàu caàn thoï thænh, neáu khoâng thænh môøi thì phaïm toäi, nhôø söï quaùn xeùt naøy, neân Hieàn Thaùnh khoâng xa lìa chuùng sanh, vì coù caûm töùc coù öùng; hoaëc muoán taïo coâng ñöùc, tröôùc neân ra söùc thoï trì nhöõng giôùi treân, sau ñoù phaûi thaønh taâm thænh môøi chö Hieàn Thaùnh vaø Taêng chuùng boán phöông, neáu khoâng coù khaû naêng cuùng döôøng troïn ñôøi, thì chæ moät ngaøy, moät buoåi cuõng ñeàu toát caû. Hoaëc giaû khoâng coù khaû naêng, nhö vöøa thieát leã cuùng döôøng lieàn phaûi döøng laïi, chö Hieàn Thaùnh ñeàu ñaõ ñeán thoï nhaän, thì phaûi ñaõ bò phaïm töùc ñuùng nhö phaùp maø saùm hoái. Taát caû Boà-taùt phaïm toäi Ñoät-caùt-la, thì neân höôùng ñeán caùc vò ñaïi thöøa, tieåu thöøa coù khaû naêng laøm cho giaûi thoaùt, coù khaû naêng thoï nhaän söï saùm hoái, vaø ñuùng nhö phaùp maø saùm hoái. Boà-taùt naøo, laøm taêng tröôûng phieàn naõo, töùc laø phaïm phaùp xöù Ba- la-di, maát heát giôùi-luaät-nghi phaûi thoï giôùi laïi. Neáu phaïm phieàn naõo baäc trung, töùc laø phaïm phaùp xöù Ba-la-di, thì neân höôùng ñeán ba ngöôøi, hoaëc hôn ba ngöôøi quì goái, chaáp tay thöïc haønh saùm hoái Ñoät-caùt-la veà nhöõng toäi ñaõ phaïm. Phaûi taùc baïch: “Xin Ñaïi ñöùc thöông töôûng, con teân… Xaû boû giôùi luaät Boà-taùt, xin noùi leân vieäc laøm ñaõ phaïm toäi Ñoät-caùt-la, nhö Tyø-kheo phaïm Ñoät-caùt-la xin ñöôïc noùi phaùp saùm hoái. Neáu phaïm phieàn naõo baäc haï töùc laø phaïm phaùp xöù Ba-la-di vaø phaïm caùc toäi khaùc; thì chæ höôùng ñeán moät ngöôøi, laïy ba laïy thöa:”Nguyeän xin Theá taùnh trong luïc ñaïo khaép möôøi phöông phaùp giôùi, toäi chöôùng cuûa ba nghieäp caáu baån, meâ hoaëc chuùng sanh, mau laøm suïp ñoã nuùi ñieân ñaûo, vöôït qua boán doøng khaùt aùi, chöùng ñaéc ñaïo bình ñaúng, nhaäp vaøo coõi Voâ vi, cung kính ñaûnh leã baûy xöù, taùm phaùp hoäi cuûa Phaät Loâ Xaù Na, cuøng caùc baäc Dieäu Giaùc taän khaép coõi möôøi phöông.

SOÁ 1503 - KINH ÖU BAØ TAÉC NGUÕ GIÔÙI UY NGHI 869

Nguyeän xin Theá taùnh trong saùu ñöôøng, khaép möôøi phöông phaùp giôùi, caùc coõi traàm luaân, chuùng sanh chìm maõi; mau phaù tan röøng meâ hoaëc, dieät tröø taø kieán; cung kính ñaûnh leã baûy xöù, taùm phaùp hoäi cuûa Phaät Hoa Nghieâm Taïng, cuøng caû bieån Kinh Phaùp taän khaép möôøi phöông coõi. Nguyeän xin Theá taùnh trong saùu ñöôøng khaép möôøi phöông, nhöõng tieåu taâm, öông böôùng, ñieân ñaûo, cuûa chuùng sanh, nhanh choùng ñoaïn tuyeät söï thieân leäch soi toû, ñeå chöùng truï töôûng, vónh vieãn nöông töïa ñaïi thöøa cho ñeán taän ñôøi vò lai; cung kính ñaûnh leã baûy xöù, taùm phaùp hoäi cuûa caùc chuùng Phoå Hieàn cuøng chö Hieàn Thaùnh Taêng taän khaép möôøi phöông coõi. Neáu khi muoán phaùt taâm xaû boû, thì phaûi laäp naêm lôøi nguyeän: Moät laø nguyeän cho con sôùm xaû boû thaân naøy. Thöù hai laø nguyeän caàu sö Taêng phuï maãu khoâng saàu naõo, ñeå cho thaân con nhaùnh choùng ñeán quaû Boà ñeà. Thöù ba nguyeän cho con ñöôïc ñeán haønh ñaïo ôû nôi thanh vaéng; neáu coù gaëp hoå soùi aùc ñoäc, thuù döõ muoán ñeán aên thòt con, thì con khoâng coøn sôï haõi, nhö vò Tyø-kheo ñöôïc an vui trong thieàn thöù ba. Thöù tö, neáu con ñeán nôi thanh vaéng, bò trôøi möa gioù noåi leân, hoaëc gaëp quæ roàng aùc ñoäc, muoán ñeán haïi con; nguyeän cho taâm con luoân ñöôïc an oån, khoâng bò lo sôï, nhö ngöôøi vöôït qua bieån lôùn, khi ñeán giöõa doøng bò gioù lôùn thoåi maïnh, noåi soùng döõ doäi, laøm cho ngöôøi qua bieån lo sôï. Gioù lôùn, nhöng khi qua ñeán bôø beân kia, taâm seõ an vui lôùn, nguyeän cho con cuõng ñöôïc nhö vaäy. Nhanh choùng chöùng ñaït quaû Boà ñeà Voâ thöôïng ôû bôø kia. Thöù naêm, nguyeän cho con khi ñöôïc ñeán nôi thanh vaéng, neáu gaëp phaûi beänh, nguyeän ñöôïc Chö thieân ñeán choã con, daïy baûo chæ ñöôøng khieán cho con taâm khoâng hoái haän. Con laïi nghó theá naøy: “Trong thaân cuûa con, coù boán con raén ñoäc ñang truù aån nhö boán con raén ñoäc cuøng truù trong moät hang. Khi raén muoán ra, moãi con ñeàu noùi:“Toâi ñi tröôùc”, neân caén loän laãn nhau khoâng ra ñöôïc maø cheát ngay trong hang. Nhö do saân giaän tranh ñua neân caû boán ñeàu bò cheát. Hoâm nay, trong thaân con, coù boán loaïi raén ñoäc, noù saân giaän tranh chaáp ngay trong trong thaân con, neân con töï nghó raèng: Khi bò beänh, töùc ñaõ dieät tröø ñöôïc, neân taâm Boà ñeà phaùt khôûi, khieán taâm an oån, saùu thöùc khoâng loaïn ñoäng, taâm an laïc, thì boán haïnh ñaày ñuû thanh tònh, do ñoù an taâm thieàn ñònh, cheá phuïc saùu tình. Ñaây laø nguyeän thöù naêm. Phaùt naêm nguyeän naøy roài, leã laïy chö Phaät boán phöông, ñeán möôøi laïy, suy nghó roài thaàm nieäm: “Chö Phaät Theá toân! Thöông töôûng, che chôû cho chuùng con, laøm cho chuùng con chöùng ñaéc ñaïo Voâ thöôïng, nhanh choùng ñaït ñeán quaû Boà ñeà. Hoâm nay, con teân laø... xin saùm hoái vaø quay veà nöông töïa, Phaät nöông

töïa Phaùp vaø nöông töïa Taêng, chö vò Thaùnh Hieàn, Bích Chi, La Haùn, Boà- taùt trong möôøi ñòa. Con töø voâ soá kieáp ñeán nay, löu chuyeån trong sanh töû, ñaõ töøng sanh ra trong traêm, ngaøn, öùc voâ löôïng kieáp, hoaëc ñoïa trong saùu coõi, thoï sanh dò baùo ñaõ nhieàu, hoaëc ñaõ laøm ngaï quæ suùc sanh, chòu nhieàu khoå sôû, thöôøng khoâng ñöôïc an vui. Laø töï ta tìm caàu tö duy toäi loãi ñeå töï troùi

buoäc mình, do ñoù khoâng thaáy ñöôïc ñaïo Thaùnh, laøm chöôùng ngaïi caûnh Nieát baøn, ñoùng cöûa giaûi thoaùt, bít laáp ñöôøng laønh, khoâng nghe chaùnh phaùp, chìm saâu trong bieån lôùn, chòu toäi khoå nhö vaäy. Hoâm nay, cuùi ñaàu ñaûnh leã caàu xin saùm hoái." Ñaûnh leã nhö vaäy baûy laàn. Khi cuùi ñaàu saùt ñaát, neân phaùt nguyeän nhö vaày: "Caàu nguyeän vöùt boû voâ löôïng ñoäc haïi trong thaân con, nhoå boû voâ löôïng ñoäc haïi, taø kieán, ngu muoäi, nhoå boû voâ löôïng traàn caáu, meâ hoaëc, taø kieán, ngu si, taâm yù seõ thanh tònh, thaønh töïu ñöôïc saùu nieäm, laøm cho con ñeán ñöôïc nôi vaéng laëng, taâm khoâng coøn lo sôï,nhanh choùng ñaït ñeán Boà ñeà, môû cöûa Nieát baøn, môû bình cam loà, ñoùng bít cöûa ñòa nguïc, kheùp ba ñöôøng aùc, nhoå saïch ba ñoäc caên baûn, ra khoûi ba voøng löôùi meâ, ñöôïc ba nieàm vui, chöùng ñaéc ba quaû chaân thaät, vöôït thoaùt khoå naïn sanh töû, ñaït ñöôïc trí tueä, lìa boû thaân cuoái cuøng, nhanh choùng chöùng ñaït Boà ñeà." Phaùt nguyeän nhö vaäy roài, ñöùng daäy, ñaûnh leã chö Phaät möôøi phöông xong, chaáp tay ñöùng thaúng taâm an vui nghó: Toäi loãi cuûa ta vónh vieãn tröø dieät, thoï nhaän boán loaïi phaùp "Thaèng saøng" (giöôøng daây). Moät laø thænh Phaät; hai laø thænh Phaùp sö; ba laø côûi giaøy deùp tròch aùo vai phaûi saïch seõ, quì goái chaáp tay tröôùc Phaät, thænh Phaùp sö vaø thöa nhö vaày: "Chö Phaät möôøi phöông vaø Toân giaû ñaïi Ca Dieáp, con nay tröôùc chö Phaät, xin thoï phaùp A-lan-nhaõ (vaéng laëng), Phaät laøm chöùng minh, Sö laøm chöùng tri. Neáu trong boán möôi laêm ngaøy, con thöïc haønh khoå haïnh, taâm chí khoâng thoaùi lui. Neáu ñeå sanh taâm lui suït, töùc con noùi doái, löøa doái vôùi chö thieân thì khoâng ñeán bôø beân kia." Ñaïi ñöùc ñang chöùng minh, thænh phaùp Sö thì thöa: :Ngöôõng baïch, Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm, hoâm nay, tröôùc Phaät con ñaõ phaùt theà nguyeän "Thænh Ñaïi ñöùc laøm chöùng minh, caùc ngöôi neáu taâm lui suït laø doái gaït ngöôøi khaùc, thì töï mình ñoïa vaøo ñòa nguïc, luoân luoân chòu khoå. Caùc ngöôi ñang heát loøng thöïc haønh khoå haïnh A-lan-nhaõ, thì seõ ñöôïc trí Lan-nhaõ, neân thoï trì nhö vaäy." Noùi nhö vaäy ba laàn. Thoï phaùp Tích tröôïng laø: Quì goái tröôùc Ñaïi ñöùc, baïch nhö vaày, ba laàn: "Ngöôõng baïch Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm: Hoâm nay, con thænh Ñaïi ñöùc laøm phaùp sö." Vò Ñaïi ñöùc daïy: Naøy caùc tröôûng laõo, moät loøng laéng nghe: Hoâm nay, caùc ngöôi ñaõ phaùt taâm Voâ thöôïng, thoï trì phaùp nhö duøng cuûa phaùp neân tay dô khoâng ñöôïc caàm naém. Vaøo phoøng Taêng chuùng, phaûi xaû

SOÁ 1503 - KINH ÖU BAØ TAÉC NGUÕ GIÔÙI UY NGHI 871

boû söï chieám ñoaït laàu nhaø; khoâng ñöôïc gaàn guõi baõi ñaát, neáu vaøo nhaø cö só, neân tìm moät nôi tröôùc, sau hay ôû giöõa. Caàn ñeán nhaø cö só hoaëc trong khi aên, neáu caàn nhöõng ñieàu gì, thì neân goïi ba laàn, neáu goïi ba laàn, maø ngöôøi khoâng ñeán, thì neân goïi ñeán naêm laàn, cho ñeán baûy laàn, neáu baûy laàn maø ngöôøi khoâng ñeán, thì ñeán nhaø ngöôøi khaùc, cho ñeán nhaø thöù baûy; khoâng ñöôïc quaù baûy nhaø. Ñoái vôùi ñieàu naøy, laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa baïch nhö vaäy. Xaû giôùi phaùp. Xin Tröôûng laõo moät loøng laéng nghe. Con laø Tyø-kheo, teân...ngöôøi thoï Öu-baø-taéc naêm giôùi oai nghi. Do ñaâu maø sanh ñaày ngaøy maø sau khoâng cheát, khoâng bò ñoïa ñòa nguïc trung gian. Ngöôõng baïch chö

Phaät möôøi phöông vaø Toân giaû ñaïi Ca Dieáp, xin laéng nghe: Con teân laø…chôn chaùnh phaùt nguyeän nhö vaày. Baïch ba laàn nhö vaäy xong, giöõ taâm yù nghieâm chænh, laïi taùc baïch: Ngöôõng baïch chö Phaät khaép möôøi phöông vaø chö Ñaïi ñöùc ñaïo haïnh thanh tònh ôû boán phöông, taát caû laøm chöùng bieát cho con, con khoâng löøa doái trong coõi Chö thieân, khoâng ñeán bôø kia, hoâm nay daâng phaùp saøng (choã naèm), cuõng nhö phaùp Tröôïng (gaäy) ñeàu ñaày ñuû duøng ñeå keát toøa. Taát caû haønh nôi vaéng laëng. Tyø-kheo cuõng ñeàu keát laøm toøa (choã ngoài). Taùc baïch nhö vaäy ba laàn vaø laïy saùu laïy, nhaát taâm, chaáp tay, nghó töôûng: Töôûng nhôù ñeán Chö Phaät khaép möôøi phöông vaø Toân giaû ñaïi Ca Dieáp. Tyø-kheo teân laø…, Öu-baø-taéc teân laø…caùc nieäm ñeàu thaønh töïu. Hoâm nay giaûi toøa, höôùng ñeán nôi khaùc ñeå keát laïi toøa. Neáu khi muoán giöõ Thaèng saøng (giöôøng daây), phaûi neân nghó veà boán vieäc: Moät laø, nghó veà thaân mình ñeàu laø voâ thöôøng, neân phaûi chòu khoå. Hai laø thaân khoå, thì neân tu taäp ñeå töï ñaït ñeán trí khoâng. Do ñoù, phaûi neân tu taäp, trí aáy. Ba laø, phaûi khôûi taâm nhaãn, chôù sanh saân giaän noùng naûy. Boán laø, phaùt sanh taâm hoan hyû, neáu ñöôïc vaäy thì nhanh choùng ñaït ñeán quaû Boà ñeà. Nghó nhö vaäy roài, höôùng ñeán phoùng xaû traâu boø, hoå, soùi, xaû boû nhöõng tieáng lôùn nhoû, tieáng meâ hoaëc, tieáng böùc naõo, taát caû phaûi xa lìa, khi ñaõ xaû boû nhöõng tieáng naøy roài, thì taâm bình an, suy nghó chôn chaùnh. Khi muoán xaû boû caùc buïi traàn, thì phaûi nghó veà hai ñieàu: Thöù nhaát, laøm cho thaân ta ñöôïc an oån ñònh tónh, khoâng phaùt sanh meät moûi, thaät nhanh choùng ñaït ñeán quaû Boà- ñeà Voâ thöôïng. Thöù hai, seõ ñöôïc vaéng laëng ñònh tónh, taâm yù khoâng thaùc loaïn, saùu thöùc an oån, ñaït ñeán ñònh Dieät taän, ung dung xaû choã naèm, ñöùng daäy leã Phaät möôøi laïy, chaáp tay töôûng nieäm veà ba vieäc: Nieäm Phaät, nieäm giôùi, nieäm thieàn ñònh. Töôûng nieäm nhö vaäy roài, lieàn höôùng veà giöôøng daây, khoan thai an toïa, laïi nghó veà saùu vieäc: Moät laø, nhôù nghó chö Phaät gia hoä, nhôù nghó veà mình vaø nhôù nghó söï thaønh töïu. Thöù hai laø nhôù töôûng ñeán giôùi thaân thanh tònh cuûa mình. Giôùi laø Ba-la-ñeà-moäc-xoa. Nieäm goïi

laø khoâng phaïm. Töø phaàn töïa, ñeán phaàn keä, suy nghó veà boán vieäc, ñeå ñaït ñeán möôøi ba ñieàu, nhôù nghó ñeán möôøi ba söï thaønh töïu naøy vaø hai phaùp Baát Ñònh, ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà, chín möôi boán phaùp Ba-la-ñeà-xaù-ni, baûy phaùp Dieät traùnh. Töø ñaàu ñeán cuoái, ñeàu neân nhôù nghó ñuùng ñaén. Thöù ba, laø töôûng nhôù ñeå baùo aân ñöùc cuûa Thaày toå, cha meï. Thöù tö laø luoân nhôù, naêm duïc ñeàu laø voâ thöôøng, noù laø reã goác cuûa hoaïn naïn, laø ñaàu moái cuûa moïi löôùi meâ laàm. Thöù naêm, laø nhôù nghó ñeán nhöõng khoå naõo ôû ñòa nguïc, neân sieâng naêng tu taäp vieäc laønh, ñeå xa lìa khoå naïn naøy. Ta ñaõ xuaát gia, caàn neân thaän troïng, vöùt boû ñieàu aùc, ñeå tu taäp ñieàu laønh. Thöù saùu laø nghó nhôù ñeán trí tueä. Neáu ta coù trí tueä ,thì phaûi neân giöõ gìn, coù trí tueä ñaày ñuû, thì khoâng vieäc gì khoâng roõ, seõ chöùng ñöôïc ñaïo Voâ thöôïng. Khi saùu nieäm ñaày ñuû, thì taâm yeân oån maø ngoài, nöông vaøo phaùp thieàn quaùn. Naøy Öu-baø-taéc, neáu muoán boû ñi, phaûi neân

nghó töôûng veà ba vieäc. Thöù nhaát, laø nghó veà khi ta ñi, treân ñaát coù nhieàu saâu boï, coân truøng, neáu khi voâ tình ta gieát, thì toäi sao! Caàu nguyeän chuùng cheát, seõ sanh leân trôøi. Thöù hai, laø luoân nhôù nghó haùnh phaûi nhö phaùp. Nhö phaùp laø tay caàm tích tröôïng, giöõ trong thaân, oai nghi nghieâm chænh böôùc ñi khoan thai. Thöù ba laø ñi khoâng quay laïi nhìn phía sau, cuõng khoâng laéc ñaàu, vaåy tay. Nhö vaäy goïi laø thaønh töïu ba nieäm, Öu-baø-taéc ñi laïi nhö phaùp. Khi aên uoáng, caàn nghieâm chænh heát loøng, neân thoï thöïc thanh tònh, thoï thöïc xong, ngoài kieát giaø laïi nghó veà boán ñieàu. Thöù nhaát laø, nghó raèng trong thaân ta coù taùm vaïn loaïi sinh truøng, ñöôïc chuùng aên töùc laø ñeàu an oån. Thöù hai, laø nghó raèng, ta ñöôïc aên thì neân aên ít, neáu aên ít thì thaân ta seõ nheï nhaøng. Do thaân nheï nhaøng maø caùc duïc cuõng ít ñi, vì ngöôøi ít ham muoán neân nhanh choùng ñaït ñeán Boà ñeà. Thöù ba laø, Ta khoâng vì caùi ñeïp maø aên, chæ do maïng soáng ñeå thaønh töïu nhöõng haïnh laønh. Thaønh töïu laø ñaït ñeán trí Voâ thöôïng. Khi ta aên laø vì boán ñieàu ñoù, ngaï quæ khaép möôøi phöông ñeàu no ñuû, ñeàu phuïng haønh.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 82

KINH BOÀ TAÙT NGUÕ PHAÙP SAÙM HOÁI SOÁ 1504

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1504

KINH BOÀ-TAÙT NGUÕ PHAÙP SAÙM HOÁI Haùn dòch: Maát teân ngöôøi dòch, phuï vaøo dòch phaåm ñôøi Löông.

Chö Phaät ôû ba ñôøi, khaép möôøi phöông, naêm maét chieáu soi theá gian, bieát raát roõ Ba ñieàu lôùn (Theå, Töôùng, Duïng), thaáu roõ töôùng cuûa toäi phöôùc. Ñeä töû chuùng con, teân… Töø voâ soá kieáp ñeán nay, khoâng gaëp thieän tri thöùc, taïo ra caùc toäi loãi, phaù giôùi, phaïm boán giôùi troïng, saùu giôùi troïngvaø taùm giôùi troïng, huûy baùng Phaät phaùp, ñoaïn maát thieän caên, taïo ñuû toäi Nhaát Xieån Ñeà. Hoâm nay, may maén ñöôïc gaëp Nhö Lai, Kinh Phaùp vaø chuùng Hieàn Thaùnh, coù theå laøm tieâu töø caùc toäi loãi. Ñeä töû xin ñaàu thaønh ñaûnh leã, nguyeän cho caùc toäi aùc tieâu saïch, laøm cho trí tueä Voâ thöôïng phaùt sanh. Saùm hoái Vaø xin ñaûnh leã. Chö Phaät ôû möôøi phöông, luùc môùi thaønh ñaïo, ngoài nôi coäi caây quaùn nieäm kinh haønh, chöa chuyeån phaùp luaân; ñaõ vì chuùng sanh, do voâ minh giaø cheát, suy yeáu ñaùng thöông caûm, maø caùc Ngaøi ñaõ ñem thuoác phaùp, chöõa trò caùc beänh khoå, laøm möa phaùp thaám nhuaàn, ñeå cöùu giuùp chuùng sanh khoâ gaày, ñöôïc thaáy ñaïo roõ raøng. Chö Phaät hieän taïi, ôû möôøi phöông, cuõng ñaõ coù duyeân cöùu ñoä, nhöng vì chuùng sanh coù nhieàu löôøi bieáng, neân ñaõ duøng phöông tieän hieän Nieát baøn! Ñeä töû thaønh taâm, cung thænh chö Phaät truï laâu ôû theá gian. Taát caû Boà-taùt ñaõ phaùt taâm Voâ thöôïng, nguyeän sieâng naêng tinh taán ôû voâ soá coõi chö Phaät, xin thò hieän thaønh Chaùnh Bieán Giaùc, loøng töø thöông yeâu cöùu khaép chuùng sanh, khoâng ai baèng Phaät. Vì theá, con chí taâm thænh caàu Phaät, vaø cuùi ñaàu ñaûnh leã. Traûi qua bao

ñôøi, oâm loøng ganh gheùt, ngaõ maïn, saân giaän, si meâ, khi thaáy ngöôi ñöôïc lôïi loäc, thì nhö teân baén vaøo tim, nghe ngöôøi ñöôïc an laïc, nhö ñinh chích vaøo maét, ngoài treân caùc toäi chöôùng, neân ñoaï vaøo

876 BOÄ LUAÄT 12

ba ñöôøng aùc, khoâng gaëp ñöôïc chö Phaät. Hoâm nay, moät loøng toû ngoä, phaùt taâm tuøy huûy lôùn. Chö Phaät ba ñôøi ôû möôøi phöông vaø caùc ñeä töû cuûa Ngaøi coù voâ löôïng voâ soá, töø khôûi phaùt moät nieäm cho ñeán thaønh ñaïo, quyeát thöïc haønh boán vieäc lôùn, Trì giôùi thanh tònh, Thieàn ñònh, Trí tueä vaø Giaûi thoaùt. Vôùi voâ löôïng söï hieåu bieát, ñeä töû ñeàu tuøy hyû, ñeå taâm tueä ñöôïc saùng soi, dieät töø meâ môø toái taêm, chöôùng ngaïi, moãi nieäm ñeàu doác loøng phaùt taâm tuøy hyû, laøm cho coâng ñöùc ñaày khaép möôøi phöông, trí tueä nhö chö Phaät. Phaùt taâm tuøy hyû roài, con ñem naêm theå xin ñaûnh leã. Löu chuyeån trong sanh töû, töø sanh ñeán cheát, töø giaøu sang trôû thaønh keû ngheøo cuøng, chöa ñaït ñöôïc Nieát baøn, Phaùp thaân thanh tònh, Trí tueä, giaûi thoaùt, nhieäm maàu. Neân hoâm nay, xin caàu lôïi ích naøy, ñeå coù theå coù ñöôïc phöôùc nghieäp, taát caû hoøa hôïp, ñem hoài höôùng vaø boá thí cho chuùng sanh ñeå ñeàu cuøng thaønh ñaïo voâ thöôïng, roäng lôùn nhö hö khoâng, voâ töôùng nhö trí chôn thaät, roát raùo taän phaùp giôùi. Trí tueä Kim cang khoâng thöôøng hieän tröôùc maët, thaàn thoâng voâ ngaïi coù caàu nguyeän thì chaéc coù ñaùp öùng. Xin hoài höôùng, vaø cuùi ñaàu ñaûnh leã. Thaønh taâm phaùt nguyeän lôùn, thöïc haønh ñaïo nhö lôøi nguyeän, taâm tueä nhö gioù maïnh, ñònh löïc nhö kim cang, töø ñaây hoài höôùng ñeán ñôøi sau, trong moãi nieäm chuyeån thaønh taâm Töø bi, xaû boû töôûng aùi nhieãm, vui veû cöùu ñoä taát caû. Khi boû thaân naøy, ñöôïc Phaät phoùng haøo quang, dieät töø caùc chöôùng naïn, ñöôïc hoùa sanh ôû coõi trôøi Ñaâu suaát, dieän kieán ñöùc Phaät Di Laëc, ñöôïc ñaày ñuû caùc töôùng, saùu caên hoaøn haûo, nghe Phaät thuyeát phaùp vi dieäu, lieàn giaùc ngoä phaùp Nhaãn voâ sanh, truï ôû quaû vò Baát thoái chuyeån, nöông nhôø thaàn löïc lôùn, daïo khaép coõi nöôùc möôøi phöông, cuùng döôøng heát thaûy chö Phaät, duøng voâ löôïng aâm thanh vi dieäu, taùn thaùn coâng ñöùc cuûa Phaät, luùc naøo cuõng hieän thaân trong hai möôi laêm coõi, nhö maët trôøi soi chieáu theá giôùi, aùnh saùng roïi khaép möôøi phöông, caùc nôi toái taêm ñeàu ñöôïc saùng leân. Tuy Phaät ñaõ thaønh ñaïo, ñaõ chuyeån phaùp luaân, thò hieän Nieát baøn, nhöng vôùi con, chuùng sanh chöa thaønh Phaät, thì quyeát khoâng xaû boû lôøi nguyeän nhö Boà-taùt Phoå Hieàn vaø Boà-taùt Vaên Thuø Sö Lôïi. Phaùt nguyeän roài, con xin röûa saïch taâm maø ñaûnh leã.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.